Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda
(Editors)

CONVERGENT DISCOURSES. EXPLORING THE CONTEXTS OF COMMUNICATION

Social Sciences

Arhipelag XXI Press

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
ISBN: 978-606-8624-17-4

Section: Social Sciences

Edited by:
The Alpha Institute for Multicultural Studies
Moldovei Street, 8
540522, Tîrgu Mureș, România
Tel./fax: +40-744-511546
Email: iulian.boldea@gmail.com

Published by:
”Arhipelag XXI” Press, Tîrgu Mureș, 2016
Tîrgu Mureș, România
Email: tehnoredactare.cci@gmail.com

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Contents

THE LEGAL PROFESSION IN ACCORDING TO COMMUNITY LAW

Lucreția Dogaru, Prof., PhD

”Petru Maior” University of Tîrgu Mureș 13

NATIONAL LEGAL CULTURE OF THE EU MEMBER STATES AND THE NEED FOR UNIFORM LEGISLATION AT COMMUNITY LEVEL

Liviu Bogdan Ciucă, Prof., PhD

”Dunărea de Jos” University of Galați 21

COMPETITIVE BEHAVIOR AND STRATEGIES IN BUSINESS ENVIRONMENT

Roxana Ștefănescu, Prof., PhD

”Spiru Haret” University 29

ASPECTS OF DIAGNOSTIC-ANALYSIS OF THE ROMANIAN HIGHER EDUCATION. CASE STUDY

Petruța Blaga, Prof., PhD

”Petru Maior” University of Tîrgu Mureș 35

CONSIDERATIONS REGARDING THE RECEPTION OF NOVELTIES FROM DIRECTIVE 2012/29/UE OF THE EUROPEAN PARLIAMENT IN THE ROMANIAN INTERNAL LAW

Silviu Gabriel Barbu, Assoc. Prof.; Vasile Coman, Assist., Judge

Ministery of Foreign Affairs; Pucioasa 42

THE LABOR MARKET AND THE MINIMUM INCOME IN ROMANIA

Bogdan Glăvan, Prof. PhD

Romanian American University 59

SEVERAL COORDINATES CONCERNING INSOLVENCY AND INSOLVABILITY

Carmen Comaniciu, Prof., PhD

”Lucian Blaga” University of Sibiu 66

PRICES TRANSFER- A NEW CHALLENGE FOR BUSINESS

Viorica Filofteia Braga, Assoc. Prof., PhD; and Laurenția Avram, Assist. Prof.

”Spiru Haret” University 76

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

EYEWITNESSES VERSUS WITNESSES ASSISTANT IN FORMER AND CURRENT LEGISLATION

Ivan Anane, Assoc. Prof., PhD

”Ovidius” University of Constanța 88

DO REMITTANCES REALLY HAVE A POSITIVE IMPACT ON ECONOMIC GROWTH IN LESS ADVANCED COUNTRIES?

Gheorghe H. Popescu, Full Prof., PhD

”Dimitrie Cantemir” Christian University 94

THE STRUCTURE FOR A NEW CHARTER OF THE TAXPAYER IN ROMANIA

Carmen Comaniciu, Prof., PhD

”Lucian Blaga” University of Sibiu 107

CURRENT ISSUES ON COPYRIGHT IN DOCTRINE AND PRACTICE

Ioan Cristinel Murzea, Prof., PhD; Roxana Matefi, Assist. Prof., PhD

”Transilvania” University of Brașov 114

GENDER DISPARITIES IN THE LABOUR MARKET BETWEEN EUROPEAN UNION COUNTRIES

Emilia Herman, Prof., PhD ; Maria Ana Georgescu, Prof., PhD

”Petru Maior” University of Tîrgu Mureș 122

SOME ISSUES REGARDING COMPANIES’ INTERNATIONAL ENVIRONMENT STRATEGIC ANALYSES AS THE CHANGE MANAGEMENT PROCESS FIRST STEP

Elena Doval, Prof., PhD

”Spiru Haret” University 130

GLOBALIZATION OF FINANCIAL MARKETS AND THE CROSS-BORDER INSOLVENCY OF THE CREDIT INSTITUTIONS

Viorel Găină, Prof., PhD; Andra Maria Găină, Assist. Prof., PhD

University of Craiova 141

ROBBER VERSUS THEFT THE OLD AND NEW CRIMINAL CODE

Ivan ANANE, Associate professor PhD

’’Ovidius’’ University of Constanța 151

THE AGREEMENT OF GUILT RECOGNITION, AS A SPECIAL PROCEDURE – LEGISLATIVE CHANGES

Anca Lelia Lorincz, Prof., PhD

”Al. Ioan Cuza” Police Academy, Bucharest 157

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

UNDERGROUND BEHAVIOR AND PRIVATIZATION IN THE ROMANIAN ECONOMY

Ion Imbrescu; Liana Ștefan

West University of Timișoara 165

THE DEVELOPMENT OF THE CONCEPT OF ORGANIZATIONAL CULTURE

Cristian Măduța, Assoc. Prof., PhD

”Vasile Goldiș” University of Arad 174

THE PREVENTING MANAGEMENT OF EMPLOYMENT AND SKILLS IN PUBLIC ADMINISTRATION – THE EQUALITY OF CHANCES IN EMPLOYMENT

Laurențiu Baranga, Assoc. Prof., PhD; Simona Maria Maracine, PhD

”Valahia” University of Târgoviște 180

THE ETHNIC DIVERSITY, BASIS OF CULTURAL TOURISM IN TRANSILVANIAN PLAIN

Ramona Flavia Rațiu, Assoc. Prof., PhD

”Dimitrie Cantemir” University of Tîrgu Mureș 188

THE PROTECTION OF CHILDREN IN INSTITUTIONS – A SOCIAL IMPERATIVE

Maria Oprea, Assoc. Prof., PhD

”Vasile Goldiș” West University of Arad 199

CULTURAL ISSUES IN PHARMACY CARE AND THEIR IMPLICATIONS FOR VARIOUS CATEGORIES OF PATIENTS

Laura Ioana Leon, Assoc. Prof., PhD

”Grigore T. Popa” University of Medicine and Pharmacy, Iași 210

HEALTH AND SOCIAL MEASURES DURING KING CAROL II’S AUTHORITY MONARCHY:”WEEK OF HYGIENE” IN OLT COUNTY

Diana Mihaela Păunoiu, Researcher III, PhD

”C.S. Nicolăescu Plopșor” Institute for Socio-Humanist Research, Craiova 214

MODELLING THE INFLUENCES OF THE ANIME CULTURE UPON THE ROMANIAN CONSUMER BEHAVIOR

Adrian Nicolae Cazacu, PhD Student

Bucharest University of Economic Studies 223

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

THE FACTORING CONTRACT

Izabela Bratiloveanu, Assist., PhD

University of Craiova 234

COMPARATIVE APPROACH ON ESSENTIAL SUPPLIERS' REGIME

Andreea Szombati (Ursache), PhD Student

"Babeș-Bolyai" University of Cluj-Napoca 244

FOREIGN DIRECT INVESTMENTS IN ROMANIAN AGRIFOOD SECTOR

Dan Donosă

University of Applied Life Sciences and Environment, Iași 256

FROM ECONOMICS TO OEKOMENIKS. SEARCHING FOR A NEW WORLDY PHILOSOPHY IN THE XXI CENTURY

Petru-Ciprian Bradu, PhD Student; Silviu-Valentin Petre, PhD

University of Economic Studies, Bucharest ;National School of Political Sciences and Public Administration, Bucharest 262

L'EVOLUTION ET LA VERACITE DU CONTROLE DE GESTION

Aliona Bîrcă, PhD Student

"Al. Ioan Cuza" University of Iași 275

REALITY STAGED. POSTMODERN PARODY VERSUS SOCIAL INQUIRY

Haralambie Athes, PhD

"Al. Ioan Cuza" University of Iași 282

OFFENCES AGAINST PATRIMONY IN THE NEW CRIMINAL CODE. COMPARATIVE EXAMINATION. SOME CRITICAL OPINIONS

Ion Rusu, PhD

"Danubius", University of Galați 287

ALL BARK AND NO BITE? THEORETICAL AND EMPIRICAL PERSPECTIVES REGARDING THE EFFICIENCY OF THE SECURED CREDITOR'S PROTECTION IN THE ROMANIAN INSOLVENCY LAW

Ioan Șumandea-Simionescu, PhD Student

"Babeș-Bolyai" University of Cluj-Napoca 301

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

INDIVIDUAL FREEDOM AND LEGAL CONSTRAINTS FROM THE PERSPECTIVE OF CEDO ART. 5

Ionela Georgiana Siminiceanu, PhD Student

State University of Moldova 311

THE COMPANIES INVESTMENT IN ADVERTIZING: TOOLS, BENEFITS AND RISKS

Oriana Helena Negulescu, PhD

”Spiru Haret” University..... 315

THE OFFENSE OF THEFT ACCORDING TO THE NEW ROMANIAN CRIMINAL CODE

Ioana Minodora Rusu

PhD, ”Dimitrie Cantemir” Christian University, Bucharest 324

THE QUANTUM LEAP OF AWARENESS IN ECONOMY

Iustina Emanuel Alexandru; Alexandru Tașnadi

PhD Student; Prof., PhD – Bucharest Academy of Economic Studies..... 337

STRATEGIES FOR ECONOMIC RECOVERY OF POTENTIAL BALNEAR. CASE STUDY: BĂILE HERCULANE RESORT

Irina Circiumaru[1]; Tiberiu Cioban[2]

[1]PhD Student, University of Bucharest; [2]”Babeș-Bolyai” University of Cluj-Napoca 342

PACKAGING ROLE IN BRAND POSITIONING AND COMMUNICATION STRATEGY IN THE FAST MOVING CONSUMER GOODS MARKET IN ROMANIA

Ghassan Shakhshir

PhD, ”Babeș-Bolyai” University of Cluj-Napoca 350

WORKING AT COUPLE RELATIONSHIP LEVEL IN THE PRACTICE OF ROMANIAN PROBATION COUNSELLORS

Constantin Todiriță

PhD Student, ”Al. Ioan Cuza” University of Iași 361

STATISTICAL ANALYSIS IN FINANCIAL AUDIT. CASE STUDY: VLG RO SRL

Mircea Iosif Rus

PhD, ”Babeș-Bolyai” University of Cluj-Napoca 372

APPROXIMATION ALGORITHMS FOR THE ALGEBRAIC EQUATIONS ROOTS

Nina Cazacu

PhD, ”Carmen Sylva” High School, Eforie Sud..... 382

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

THEORETICAL CONSIDERATIONS ON THE ETHICAL ACCEPTABILITY OF THE TECHNOLOGICAL DEVELOPMENT

Mihaela Boboc; Roxana Ionela Achiricesei

PhD Student; PhD Student – ”Ștefan cel Mare” University of Suceava 392

RESEARCHES ON ECO-BIO-GEO ECONOMIC POTENTIALOF RURAL AND BALNEARY TOURISM IN ARAD COUNTY

Marius Boiță; Gheorghe Pribeanu

Assoc.Prof., PhD; Assoc. Prof., PhD, ”Vasile Goldiș” West University of Arad 402

HUMAN RESOURCE RESPONSIBILITY WITHIN THE PROFESSIONAL CYCLE OF THE EMPLOYEE AND THE CRITICAL ROLE OF ORGANISATIONS IN PROMOTING SOCIAL VALUES. THE BASIS OF C.S.R

Laurențiu Baranga

Assoc. Prof., PhD, Valahia University of Targoviste 413

ON THE PREVENTIVE MEASURE OF HOME ARREST

George Coca

Assoc. Prof., PhD, ”Spiru Haret” University of Bucharest 423

PUBLIC POLICIES AND ENTREPRENERUSHIP. INSIGHTS FROM EMPIRICAL RESEARCH

Flavia Anghel

Assoc. Prof., PhD, Romanian American University 440

THE ROLE OF THE ROMANIAN CONSTITUTIONAL COURT AS NEGATIVE LEGISLATOR

Silviu Gabriel Barbu; Alexandru Silviu Goga

Assoc. Prof., PhD, ”Transilvania” University of Brașov 448

IMPLICATIONS OF CREW’S MULTICULTURALISM ON SHIPPING OPERATIONS

Alecu Toma; Dinu Atodiresei; Carmen Cojocaru

Assoc. Prof., PhD, Eng.;, Assoc. Prof., PhD, Eng; Assist. Prof., PhD – ”Mircea cel Bătrân” Naval Academy of Constanța 459

ABOUT THE ROMANIAN CRIMINAL PROCEDURE SYSTEM

Cristinel Ghigheci

Assist. Prof., PhD, ”Transilvania” University of Brașov 468

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

CHALLENGES AND PERSPECTIVES OF ORGANIZATIONAL ANTHROPOLOGY IN THE 21ST CENTURY

Alina Țenescu

Senior Lecturer, PhD, University of Craiova 478

A COMPARATIVE APPROACH TO THE ECONOMIC IMPACT OF TOURISM IN THE EMERGING COUNTRIES OF THE E.U.

Gabriela Arionesei

Assist., PhD, "Ștefan cel Mare" University of Suceava 483

CYNICISM IN THE MODERN SOCIETY. AN EXPLORATORY STUDY OF RELATED VARIABLES

Ionuț Dorin Stanciu

Assist. Prof., PhD, Technical University of Cluj-Napoca 496

EXAMINATION OF THE INDUSTRIAL ENTERPRISES EMPLOYEES' OPINIONS ON ENVIRONMENTAL PROTECTION

Carmen Mihaela Olteanu

Lecturer, PhD, "Spiru Haret" University of Bucharest 505

UNIVERSITIES – STRONG CENTERS FOR ADULT TRAINING

Ioan Moldovan; Alexandra Nistor-Lung

Lecturer, PhD, "Dimitrie Cantemir" University; IuBCvT Tîrgu Mureș, Jurist, PhD 512

THE IMPACT OF THE 2007-2013 ROMANIAN NATIONAL RURAL DEVELOPMENT PROGRAMME ON LOCAL TOURISTIC DESTINATIONS

Katalin Gál; Tünde Gál

Assist. Prof., PhD, Partium Christian University, Oradea; PhD Student, Bucharest University of Economic Studies 522

ABOUT E-LEARNING PLATFORMS – A RESEARCH IN TECHNICAL UNIVERSITIES FROM ROMANIA

Bogdan Țigănoaia

Assist. Prof., PhD, Politehnica University of Bucharest 535

THE AGGRAVATED THEFT. THE AGGRAVATION CIRCUMSTANTIAL ELEMENTS AS PROVIDED FOR IN THE PROVISIONS OF ARTICLE 229, PARAGRAPH (1) OF THE CRIMINAL CODE

Bogdan Bîrzu

Assist. Prof., PhD, "Titu Maiorescu" University of Bucharest 544

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

EXPERIMENTAL DESIGN REGARDING THE INFLUENCE OF CREWS MULTICULTURALISM ON SHIPPING OPERATIONS

Carmen Cojocaru; Toma Alecu; Dinu Atodiresei

Assist. Prof., PhD; Assoc. Prof. Eng., PhD;Assoc. Prof., Eng., PhD – ”Mircea cel Bătrân” Naval Academy, Constanța 555

LEGAL TRANSPLANT – POSSIBILITIES AND LIMITS. THEORIES AND CONCEPTUALIZATION

Răzvan Cosmin Roghină

Assist., PhD, ”Lucian Blaga” University of Sibiu 562

FACTORS INSERTION IN THE LABOR MARKET

Loredana Maria Păunescu

Assist. Prof., PhD, Ec., Petroleum-Gas University of Ploiești 574

ASPECTS CONCERNING THE MANAGEMENT OF ACCOUNTING INFORMATION

Gabriela Ignat; Andreea Alexandra Timofte

Assist. Prof., PhD; PhD Student, University of Applied Life Sciences and Environment 579

COMMUNICATION BETWEEN THE PUBLIC ADMINISTRATION AND MASS-MEDIA, IN TERMS OF TRANSPARENCY AND FREE ACCESS TO PUBLIC INFORMATION

Mihaela Ozarchevici

Assist. Prof., PhD, ”Vasile Goldiș” University of Arad 588

CONSIDERATIONS ON PARENTAL AUTHORITY IN ROMAN LAW

Cosmina Flavia Bobar

Assist., PhD Student, ”Vasile Goldiș” West University of Arad 597

THE IDENTITY CRISIS OF YOUNG GRADUATES

Loredana Maria Păunescu

Assist. Prof., PhD, Ec., Petroleum-Gas University of Ploiești 604

A MULTIDIMENSIONAL APPROACH OF POVERTY - THE CASE OF ROMANIA

Viorela-Ligia Văidean

Lecturer, PhD, ”Babeș-Bolyai” University of Cluj-Napoca 610

LEGAL DISCOURSE - THE ART OF ORATORY

Adela Cornelia Iancu (Matei)

”Ovidius” University of Constanța 624

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

MARKET ORIENTATION OF THE HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS. CASE STUDY: MILITARY TECHNICAL ACADEMY

Laurențiu Florentin Stoenică; Călin Petrică Vegheș; Alin Constantin Sava

PhD Student, Bucharest University of Economic Studies; Prof., PhD, Bucharest University of Economic Studies;PhD, Military Technical Academy 632

SPECIFIC FEATURES OF LEGAL LANGUAGE

Adela Cornelia Iancu (Matei)

”Ovidius” University of Constanța 645

SANCȚIONAREA PRACTICILOR ANTICONCURENȚIALE. PENALIZAREA VERSUS DEPENALIZAREA SANCȚIUNILOR APLICABILE.

Assoc. Prof.PhD. Lawyer Alina Letia

University of Bucharest 653

THE EVOLUTION OF CONSUMERS BEHAVIOR. HOW DO CONSUMERS BEHAVE TODAY?

Cristina Stoicescu

PhD Student, University of Economic Studies, Bucharest 663

THE ROMANIAN MINISTRY OF JUSTICE AND ITS ROLE WITHIN INTERNATIONAL JUDICIARY COOPERATION IN PENAL MATTERS

Oana Elena Gălăţeanu, PhD, “Dunărea de Jos” University of Galaţi 676

THE CONSTITUTIVE FEATURES OF THE URBAN AREAS IN TURNU MAGURELE TOWN

Elvira Mihaela Unteşu

“Valahia” University of Târgovişte 684

ENTREPRENEURIAL UNIVERSITIES

Suzana Carmen Cismaş

Assoc. Prof., PhD, University of Agronomic Sciences and Veterinary Medicine, Bucharest 691

LEADERSHIP FOR PROGRESS IN ACADEMIC CAREERS

Suzana Carmen Cismaş

Assoc. Prof., PhD, University of Agronomic Sciences and Veterinary Medicine, Bucharest 709

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

STUDIES ON PROFITABILITY OF ORGANIC VEGETABLE FARMS

Andreea – Alexandra TIMOFTE

PhD Student, "Ion Ionescu de la Brad" University of Agricultural Sciences and Veterinary Medicine, Iasi 723

THE FINANCIAL INSTITUTIONS PERSPECTIVE ON THE ENTERPRISE

Viorica Mădălina Ion

Council for Doctoral Education (CSUD), Academy of Economic Studies, Bucharest, PhD Student 734

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

THE LEGAL PROFESSION IN ACCORDING TO COMMUNITY LAW

Lucreţia Dogaru, Prof., PhD
"Petru Maior" University of Tîrgu Mureş

Abstract: The legal profession law is one of the most important and noble profession, the oldest in the jurdical sciences familly. This legal profession is analyzed taking into account the definitions given by the Enciclopedical dictionaries, and that the lawyer has a special purpose in a state law, often being indispensable in making justice. We analyzed the principles of this profession, which represents real guarantees for a professional activity, and the forms of practicing the legal profession regarding the European Union standards.In this paper, we analyze the legal profession in relation to the Community provisions in force (European treaties, European directives), but also from the perspective of jurisprudence of CJCE and legal literature in this area.It is now a reality that this profession has Europen Union correspondence. So, in European Union law, practicing law is assimilated to providing a „service", the way this notion is defined by the 57 article of the Lisabona Treaty. We revealed also, the general conditions and those specific to the legal profession, as well as incompatibility cases required under Romanian and European legislation.

Keywords: legal profession, lawyer, general conditions, European standards, incompatibility cases, Community law.

Exercitarea profesiei de avocat în ţara noastră, a început să cunoască o altă dimensiune o dată cu aderarea României la Uniunea Europeană,
Astfel, această profesie, de la acel moment, poate fi exercitată de către avocaţii români, cu titlu ocazional sau permanent, în oricare din statele membre ale Uniunii, precum şi în statele care sunt parte la Acordul privind Spaţiul Economic European. Legea română în materie, adoptată în 1995, actualizată şi republicată în 2014, dispune la art. 96 în sensul că, avocaţii proveniţi din statele membre ale Uniunii Europene şi ale Spaţiului Economic European, dar şi cei ce şi-au obţinut calificarea profesională în Confederaţia Elveţiană, pot să îşi exercite profesia pe teritoriul ţării noastre, în oricare dintre modalităţile stipulate (în mod independent sau în asociere, ca avocaţi salariaţi în Romania sau prin prestare de servicii).

Deschiderea la nivel comunitar a profesiei de avocat, este reglementată de două Directive importante ale CE precum şi de o serie de directive ocazionale, ce constituie suportul normativ privind libera circulaţie a serviciilor prestate de către avocaţi în spaţiul UE şi permite recunoaşterea mutuală a avocaţilor comunitari.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Aceste directive, cu consecinţe deosebit de importante asupra exercitării profesiei de avocat în spaţiul comunitar, reprezintă dezvoltări ale art. 43 din Tratatul CE care reglementează dreptul de stabilire, precum şi cele ale art. 49-55 din Tratatul CE, consacrate principiului libertăţii de prestare a serviciilor.

Pornind de la aceste precizări, constatăm că în dreptul comunitar, exercitarea profesiei de avocat este asimilată exercitării sau prestării unui „serviciu", astfel cum această noţiune este definită de dispoziţiile art. 57 alin.1 din Tratatul privind Funcţionarea UE: „.sunt considerate servicii, prestaţiile furnizate în mod obişnuit în schimbul unei remuneraţii.... „ fiind enumerate în categoria serviciilor şi activităţile prestate în cadrul profesiunilor liberale.Acest aspect este reconfirmat şi prin dispoziţiile Directivei Consiliului CE nr.77/249/CEE din 22 martie 1977, relativ la facilitarea exercitării efective a libertăţii de a presta servicii de către avocaţi. Si dispoziţiile art.110 din legea română prevăd că avocaţii ce provin din statele membre ale UE şi ale Spaţiului Economic European, pot desfăşura în ţara noastră activităţi profesionale ce pot fi exercitate ocazional sub forma de „prestări servicii", cu respectarea condiţiilor şi regulilor de conduită profesională ale statului membru de origine precum şi a legislaţiei române privind profesia de avocat.

Dealtfel, şi literatura juridică de specialitate în materie, include activităţile prestate în cadrul profesiilor liberale, înţelegând prin aceasta în mod implicit şi profesia de avocat, în categoria activităţilor de prestare sau exercitare de servicii ori profesiuni, apreciate a fi într-o dezvoltare continuă.

Potrivit prevederilor comunitare sus menţionate, serviciile care privesc exercitarea profesiunilor liberale se supun principiului general de libertate a circulaţiei serviciilor, principiu ce are ca şi caracteristică principală caracterul transfrontier, adică „traversarea" graniţelor statelor membre precum şi caracterul oneros al serviciului.

Menţionăm că principiul general al liberei circulaţii a serviciilor poate fi asociat şi cu acela ce vizează libertatea de stabilire în scopul exercitării unui comerţ sau a unei profesii, libertate considerată dealtfel ca fiind o componentă de bază a libertăţii de circulaţie a persoanelor în cadrul Comunităţilor UE, astfel cum a fost reglementată prin tratat. Tocmai în virtutea dreptului la libertatea de stabilire, Directiva Consiliului CE nr.77/249/CEE, prevede la art.4 alin 1 că, în exercitarea profesiei de avocat în situaţia mai sus menţionată, sunt excluse orice condiţii de rezidenţă pe care statul gazdă le-ar putea impune unui avocat străin în exercitarea profesiei sale liberale.

Literatura de specialitate română, apreciază conceptul de stabilire ca fiind unul foarte larg, permiţând unui resortisant comunitar să participe, în mod stabil şi continuu, la viaţa economică dintr-un alt stat membru al UE, altul decât statul său de origine, şi totodată să profite de acest fapt.

Pe de altă parte, aşa cum a dispus Curtea de Justiţie a CE/80, excepţiile de la libertatea de stabilire prevăzută de dispoziţiile art. 55 alin. (1) din TCE (actualul art. 62 din TFUE), nu sunt aplicabile în cazul unei profesiuni liberale precum cea de avocat, în cazul activităţilor de consultanţă şi asistenţă juridică ori a celor de reprezentare şi apărare a părţilor în justiţie, indiferent dacă realizarea acestor activităţi este una obligatorie sau facultativă.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Necesitatea aplicării acestor principii comunitare, a fost motivată de faptul că la nivel internaţional asistăm la amplificarea fără precedent a relaţiilor internaţionale în toate domeniile, fapt ce presupune existenţa unui ansamblu legislativ suplu, atât pe plan naţional cât şi internaţional. Acesta se cere a fi adaptat permanent noilor realităţi internaţionale, care să permită desfăşurarea unor astfel de relaţii în condiţii corespunzătoare.

În baza opiniilor doctrinare dar şi a prevederilor comunitare sus menţionate, putem spune că orice resortisant al unui stat membru al Uniunii Europene sau ale Spaţiului Economic European îşi poate exercita, în mod stabil şi deopotrivă permanent, dreptul de stabilire în România.

Luând în considerare prevederile Tratatului de Funcţionare al UE cu privire la libera circulaţie a persoanelor şi a serviciilor, legea română în materie, prevede la art.12, toate condiţiile în care avocatul membru al unui barou din România poate exercita profesia de avocat.

Dreptul recunoscut cetăţenilor statelor membre ale Uniunii Europene, a cetăţenilor din Spaţiul Economic European şi a celor din Confederaţia Elveţiană la liberă circulaţie, precum şi acela de stabilire şi de acces neîngrădit a acestora pe piaţa forţei de muncă din România este prevăzut şi de dispoziţiile O.U.G. nr.102/2005, republicată în 2011, privind libera circulaţie pe teritoriul României a cetăţenilor statelor membre ale UE şi Spaţiului Economic European.

Avocatul străin care doreşte să-şi exercite profesia pe teritoriul României, trebuie să îndeplinească cumulativ toate condiţiile stipulate de lege în acest sens, exceptând condiţia care priveşte cetăţenia română.

Cu referire la acest aspect, legea română în materie, prevede că pentru a putea dobândi profesia de avocat în România, orice avocat străin trebuie să îndeplinească cumulativ acele condiţii generalece trebuie îndeplinite şi de către o persoană fizică cu cetăţenie română, în vederea înscrierii în avocatură şi a dobândirii calităţii de avocat, respectiv: să aibă exerciţiul drepturilor civile şi politice; să fie licenţiat al unei facultăţi de drept cu durata stabilită de lege; să nu se găsească în vreunul dintre cazurile de nedemnitate prevăzute de lege; să fie apt, din punct de vedere medical, pentru exercitarea profesiei.

Precizăm că aceste condiţii generale trebuiesc îndeplinite şi de o persoană fizică cu cetăţenie română, în vederea înscrierii în avocatură şi a dobândirii calităţii de avocat.

Cu privire la condiţia ce impune necesitatea licenţei în drept, în literatura juridică de specialitate, s-a subliniat faptul că România, în calitatea sa de stat membru al UE, în virtutea prevederilor Tratatului de Funcţionare a UE dar şi ale celorlalte prevederi comunitare, trebuie să ia în considerare echivalarea diplomelor. De asemenea, în procesul de aprobare a exercitării profesiei de avocat de către o persoană fizică străină, statul român este obligat, dacă este cazul, să procedeze la o examinare comparativă a cunoştinţelor şi calificărilor cerute atât de dispoziţiile române în vigoare cât şi de dispoziţiile naţionale ale persoanei interesate, sau să efectueze un stagiu de trei ani în domeniul dreptului românesc.

O altă precizare relevantă a legii române, dispune că acei avocaţi ce profesează sub titlul profesional din statul membru de origine şi care îşi desfăşoară efectiv şi cu regularitate profesia de avocat în România, în domeniul dreptului românesc sau al celui comunitar, pe o perioadă de cel puţin 3 ani, vor fi admişi în profesia de avocat fără îndeplinirea condiţiilor

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

prevăzute la art. 100, cu stricta respectare a dispoziţiilor legii privind exerciţiul drepturilor civile şi politice, cazurile de nedemnitate şi incompatibilitate.

Pe de altă parte, cazurile de nedemnitate ce vizează deopotrivă şi avocatul străin, în vederea exercitării profesiei de avocat pe teritoriul ţării noastre sunt, potrivitdispoziţiilor art. 14 din Legea română, următoarele: dacă avocatul a fost condamnat definitiv prin hotărâre judecătorească la pedeapsa cu închisoare pentru săvârşirea unei infracţiuni intenţionate, de natură să aducă atingere prestigiului profesiei; dacă avocatul a săvârşit abuzuri prin care au fost încălcate drepturi şi libertăţi fundamentale ale omului, stabilite prin hotărâre judecătorească; dacă avocatului i s-a aplicat pedeapsa interdicţiei de a exercita profesia, pe durata stabilită prin hotărâre judecătorească sau disciplinară; dacă avocatulestefalit fraudulos, chiar dacă acesta a fost reabilitat.

În același sens, Hotărârea CJCE nr. 55/1995 dispune că, în cazul în care accesul la o activitate specifică sau exercitarea acesteia este supusă în statul membru gazdă anumitor condiţii, resorisantul unui alt stat membru care intenţionează să exercite activitatea respectivă trebuie, în principiu, să îndeplinească aceste condiţii.

De asemenea, legea generală în materie, prevede la art.15 şi cazurile de incompatibilitateîn exercitarea profesiei de avocat, reprezentate de: activitatea salarizată în cadrul altor profesii decât cea de avocat**;** ocupaţiile care lezează demnitatea şi independenţa profesiei de avocat sau bunele moravuri,precum şi exercitarea nemijlocită de fapte materiale de comerţ. Sunt expuse ulterior şi situaţiile de compatibilitatepe care legea le recunoaşte, în exercitarea profesiei de avocat. Aceste condiţii sau situaţii de compatibilitate respectiv, incompatibilitate, sunt valabile deopotrivă şi în cazul exercitării în România a profesiei de avocat de către o persoană fizică străină.

Menţionăm în acest context, că şi aceste dispoziţii sunt în concordanţă cu reglementările cuprinse în art. 57 din Tratatul CE, după care, orice prestator de servicii poate, pentru executarea prestaţiei sale, să-şi exercite activitatea în statul în care furnizează prestaţia**,** în condiţii similare celor impuse de acest stat propriilor cetăţeni.

Însă, pentru a acorda consultanţă juridică privind dreptul românesc, un avocat străin trebuie să îndeplinească şi unele condiţii specifice, cum ar fi, obligaţia de susţinere a unui examen de verificare a cunoştinţelor de drept românesc şi de limbă română, organizat de U.N.B.R. De asemenea, avocatul străin care se stabileşte în România în vederea exercitării profesiei este obligat să se înscrie în tabloul special al avocaţilor ţinut de fiecare barou, fiindu-i aplicabile atât prevederile legii privind profesia de avocat cât şi cele ale Codului deontologic şi ale Statutului profesiei de avocat.

Remarcăm astfel faptul că, în exercitarea profesiei de avocat de către un străin, activităţile acestuia sunt guvernate de aceleaşi principii fundamentale ca şi în cazul exercitării profesiei de către un avocat român.

Cu referire la unele obligaţii ce incumbă acestei categorii profesionale, conform art. 2.4. din Codul Deontologic al Avocaţilor din Uniunea Europeană, avocatul străin dintr-un stat membru al UE sau al Spaţiului Economic European este obligat, în exercitarea profesiei sale pe teritoriul oricărui stat membru al Uniunii, înţelegând prin aceasta şi teritoriul statului român,

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

să respecte deontologia baroului în raza căruia îşi va desfăşura activitatea. Obligativitatea informării cu privire la respectarea normelor deontologice pe care trebuie să le respecte orice avocat în exercitarea activităţii sale, revine deopotrivă, acestuia.

De asemenea, onorariile cuvenite avocatului străin se vor înregistra şi se vor plăti integral în România. În cazul exercitării profesiei de avocat de către o persoană fizică străină, Legea nr. 51/1995 republicată în 2014 prevede totodată şi o interdicţie, în sensul că avocatul străin nu poate pune nici un fel de concluzii orale sau scrise în faţa instanţelor judecătoreşti şi a celorlalte organe jurisdicţionale şi judiciare, cu excepţia celor de arbitraj internaţional.

Având în vedere prevederile legale sus menţionate, se poate concluziona că legislaţia română în vigoare referitoare la exercitarea profesiei de avocat pune în aplicare principiul comunitar al liberei circulaţii a serviciilor, serviciu aflat în conexiune cu realizarea libertăţii de stabilire a persoanelor pe teritoriul oricărui stat membru al Uniunii, aşadar şi pe cel al ţării noastre. Astfel, în conformitate cu art. 39-42 şi art. 50 alin.(1) din Tratatul CE (respectiv art. 45-48 şi 57 din Tratatul de Funcţionare a UE) şi în baza actelor normative în vigoare, un avocat străin, care poate avea inclusiv cetăţenia unui stat membru UE, se poate stabili în România în vederea exercitării profesiei de avocat.

Prevederile Legii pentru organizarea şi exercitarea profesiei de avocat precum şi cele ale Statului profesiei de avocat, pot fi interpretate şi în ideea în care principiul libertăţii de stabilire şi de prestare a serviciilor poate fi invocat nu numai de către persoanele fizice care sunt cetăţeni ai unui stat membru ci şi de către entităţi juridice constituite conform legislaţiei unui stat membru şi având sediul pe teritoriul Comunităţii Europene.

Dispoziţiile cuprinse în art.48 din Tratatul CE, respectiv cele ale art. 54 din Tratatul de Funcţionare a UE, recunosc sistemul mai liberal cu privire la accesul societăţilor la libertatea de stabilire şi de prestare a serviciilor, şi anume cel al incorporării, întrucât acesta este considerat a fi mai favorabil societăţilor constituite în conformitate cu legislaţia unui stat membru al Comunităţii Europene.

Achiesăm la acele puncte de vedere exprimate în literatura română de specialitate în acest domeniu, potrivit cărora beneficiarii libertăţii de stabilire prevăzute de art. 39-42 din Tratatul CE, sunt şi societăţile de drept civil (în speţă societăţile civile profesionale de avocatură), alături de alte persoane juridice (cum ar fi, societăţile deschise şi societăţile în comandită). Întrucât aceste opinii se întemeiază întocmai pe prevederile art. 48, alin. (2) din Tratatul CE (respectiv art. 54 din Tratatul de Funcţionare al UE), care dispun: „Prin societăţi se înţeleg societăţile civile sau comerciale, inclusiv cooperativele, şi celelalte persoane juridice de drept public sau privat, cu excepţia societăţilor fără scop lucrativ”. Ori, sunt considerate “societăţi” în sensul art. 48 din Tratat, orice entităţi care au capacitatea de a desfăşura activităţi, precum şi un patrimoniu propriu.

Pornind de la prevederile cuprinse în art. 13 alin. (3) din Legea nr. 51/1995, republicată în 2014, potrivit cărora„Avocatul străin poate exercita profesia de avocat în România, la alegere, în cadrul uneia dintre formele de organizare prevăzute la art. 5 alin.(1)”, rezultă pe cale de interpretare şi coroborare legislativă, că serviciile ce privesc exercitarea profesiei de avocat pot fi realizate şi de către persoanele juridice străine constituite conform legislaţiei unui stat

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

membru al UE, care îşi au sediul într-un stat membru şi care au ca obiect de activitate promovarea şi apărarea drepturilor, a libertăţilor şi intereselor legitime ale omului.

Pe de altă parte, dreptul de stabilire în România şi de practicare a avocaturii se aplică şi persoanelor juridice străine care şi-au înfiinţat un sediu pe teritoriul unui stat membru al Uniunii, dacă acestea doresc ulterior să înfiinţeze filiale sau sucursale pe teritoriul României.Liberatea sau dreptul de stabilire presupune interzicerea discriminării ce are drept criteriu de referinţă, condiţiile stabilite pentru proprii resortisanţi de către legea ţării unde se efectuează acea stabilire. Această interdicţie este de fapt, o aplicare a principiului nediscriminării pentru motive de naţionalitate, astfel cum acesta e formulat de art. 12 din Tratatul CE.

Acest fapt îşi găseşte justificatre şi în principiul de drept comunitar, conform căruia libertatea de a furniza servicii poate fi restrânsă doar prin reguli justificate de interesul public şi aplicabile tuturor persoanelor fizice şi juridice care acţionează pe teritoriul statului membru unde este furnizat respectivul serviciu. În acest sens, menţionăm prevederile Hotărârii CJCE nr. 55/199597, pronunţată în cauza C-55/94, conform cărora măsurile legale naţionale ce ar putea împiedica sau ar putea face mai puţin atractivă exercitarea libertăţilor fundamentale garantate de TCE (inclusiv cele referitoare la libertatea de stabilire şi de prestare a serviciilor), trebuie să îndeplinească următoarele condiţii: să se aplice în mod nediscriminatoriu; să fie justificate de motive imperative de interes general; să fie adecvate pentru a garanta îndeplinirea obiectivului urmărit; să nu depăşească ceea ce este necesar pentru îndeplinirea obiectivului sau scopului urmărit.

Pornind de la aceste considerente, persoanelor fizice străine care exercită profesia de avocat, ca profesie liberală, precum şi persoanelor juridice străine constituite ca şi societăţi civile de avocatură, le sunt aplicabile aceleaşi prevederi legale în exercitarea acestei profesii ca şi cele incidente persoanelor fizice sau juridice române, fără nici un fel de discriminare. Rezultă astfel că, persoanele fizice străine vor putea exercita în România profesia de avocat în formele prevăzute de dispoziţiile Legii privind exercitarea profesiei de avocat, precum şi în conformitate cu celelalte prevederi legale în vigoare, incidente în acest sens.

Dealtfel, Legea privind exercitarea profesiei de avocat în Romania, nu interzice societăţilor civile de avocatură străine ca, în virtutea dreptului comunitar la libertatea de exercitare a serviciilor, să îşi constituie filiale ori sucursale în ţara noastră.

În concluzie, putem menţiona că noutăţile şi progresele legislative înregistrate de legislaţia naţională în domeniul dobândirii şi exercitării profesiei de avocat, au fost impuse îndeosebi în contextul aderării ţării noastre la Uniunea Europeană, eveniment ce a constituit dealtfel un moment important şi în aplicarea a normelor deontologice comunitare şi a Codului Deontologic al Avocaţilor din Uniunea Europeană.

Bibliografie:

1.Baias, Flavius A., *Principiile profesiei de avocat în lumina dispoziţilor Legi numărul 51/1995,* Revista în Dreptul nr. 10-11/1995;

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

2.Bîrsan, Corneliu; Eftimie, Marius, *Convenţia Europeană a Drepturilor Omului*, Ed. Hamangiu, Bucureşti, 2009; **Bîrsan, Corneliu; Eftimie, Marius**, *Convenţia Europeană a Drepturilor Omului*. *Comentarii pe articole*, ediţia a doua, Editura C.H. Beck, Bucureşti, 2010;
3.Dănilă, Ligia, *Organizarea şi exercitarea profesiei de avocat*, Editura C.H. Beck, Bucureşti, 2008; **Dănilă, Ligia,** *Organizarea şi exercitarea profesiei de avocat*, Ediţia a IV a, Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2016;
4.Fuerea, Augustin, *Drept comunitar al afacerilor*, Ediţia a II-a revizuită şi adăugită, Editura Universul Juridic, Bucureşti,2006; **Fuerea, Augustin,** *Manualul Uniunii Europene*. Ediţia a Va revizuită şi adăugită după Tratatul de la Lisabona (2007/2009), Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2011;
5.Gornig Gilbert; Rusu, Ioana Eleonora, *Dreptul Uniunii Europene*, Ediţia a II a, Editura C.H.Beck, Bucureşti, 2010;
6. Gyula Fabian, *Drept instituţional comunitar,* Ediţia a III a, revizuită şi adăugită, Editura Sfera Juridică, Cluj Napoca, 2008; **Gyula Fabian,** *Drept instituţional al Uniunii Europene*, Editura Hamangiu, Bucureşti, 2012;
7. Diaconu, Nicoleta, *Asistenţa judiciară internaţională în materie civilă şi comercială*, Revista de Drept comercial, nr.4/2006;
8. **Eduard Dragomir; Paliţă, Roxana,***Organizarea şi Execitarea profesiei de avocat*, Ediţia a IV a revizuită şi adăugită, Editura Nomina Lex, Bucureşti, 2012;
9. Leş, Ioan, *Instituţii judiciare contemporane*, Editura C.H. Beck, Bucureşti, 2007;
10. Manolache, Octavian, *Tratat de drept comunitar*, Ediţia a Va, Editura C.H. Beck, Bucureşti, 2006;
11.Niculeasa, Mădălin, *Profesiile liberale. Reglementare, doctrină, jurisprudenţă*, Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2006;
12.Popescu, Corneliu-Liviu, *Legalitatea, continuitatea şi unicitatea ordinului profesional al avocaţilor din România*, Revista C.J. nr. 1/2007;
13.Răducanu, A.; Croitoru, D., *Principiile generale de organizare şi exercitare a profesiei de avocat din perspectiva teoriilor postmoderne despre drept*, Buletinul INPPA, Bucureşti, nr. 1/2006;
14. Tudorel, Ştefan, *Introducere în dreptul comunitar,* Editura C.H.Beck, Bucureşti, 2006;
15. Savu, Tiberiu, *Noţiunea şi conţinutul secretului profesional al avocatului în lumina dreptului comunitar*, Revista română de drept comunitar, nr.6/2007, Editura Wolters Kluwer România;
16. Codul deontologic al avocaţilor din Uniunea Europeană, adoptat în 1998, modificat în 2006;
17. Constituţia României din 1991 revizuită în 2003;
18. Legea nr. 51/1995 privind organizarea şi exercitarea profesiei de avocat, republicată în 2014;
19. Tratatul de la Lisabona, 13 decembrie.2007 (Tratatul privind Funcţionarea Uniunii Europene) ;
20. Tratatul instituind Comunitatea Economică Europeană, Roma 25 martie 1957;

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

21. Statutul profesiei de avocat din 19 decembrie 2011, actualizat în 2016.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

NATIONAL LEGAL CULTURE OF THE EU MEMBER STATES AND THE NEED FOR UNIFORM LEGISLATION AT COMMUNITY LEVEL

Liviu Bogdan Ciucă, Prof., PhD
"Dunărea de Jos" University of Galați

Abstract: The political events of 2016 existing in the European space and that culminating in what was called generic Brexit, show an increased vulnerability of the European project in relation to the eurosceptical current. The strengthening of the political current, but especially of the public opinion that is not favorable to European unity, proving once again that is necessary to identify new connecting bridges of some new common objectives and some mechanisms to unite and not to divide. In this context it raises a natural question: does the tradition and the legal culture of each EU member state help or vulnerate the unity of the European Unit?

The various legal approach of some common aspects of all EU member countries, as well as the substantial differences between the national laws applicable to EU citizens in relation to items such as nationality, country of origin, residence or permanent residence, lead to a different settlement of the same issues within the same Community space for the citizens of the same European Union, this naturally became one of the sources of criticism aiming the European project. Trying to achieve a European Civil Code, unfortunately unrealized until now, demonstrates that a draft legislative unification of this scale is a utopia. However, we believe it is a must to achieve if we really want a strong European Union, balanced and non-discriminatory. If we consider the difficulties of achieving of a single applicable legislation to all EU countries, we discuss the possibility of progressive realization of this goal, trying, why not, to create a legal area of Schengen type where each EU member state to adhere, depending on the national context, on the ability of legislative change and the degree of concern regarding the European unity.

We consider that a "European legal Schengen" can propose to those who adhere to this legal area, first, the adoption of a common fundamental law. In this regard we take into consideration the Civil Code, the Civil Procedure Code, the Criminal Code and the Criminal Procedure Code. A space

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

where these fundamental laws are common, we think it is a space that provides balance, unity, legal and economic strength and an indiscriminate development of the society.

This article also points out an eventual project on the benefits resulting from the achieving of this project and to the danger of dissolution that exists at European level due to major differences in legislation.

Keywords: european, civil, code, unity, differences

Consideraţii generale

Cultura juridică, însumând suma tuturor legilor, cunoştinţelor şi normelor juridice, a valorilor, principiilor şi abordării doctrinare juridice generează un model comportamental pentru fiecare individ membru al unei societăţi. Plecând de la definiţia culturii pe care ne-o oferă E.B. Taylor în sens larg, cultura reprezintă „complexul care include cunoaşterea, credinţa, arta, moravurile, legea, obiceiurile şi orice alte capacităţi şi deprinderi dobândite de fiecare om ca membru al societăţii”[1]. Din perspectivă concretă, *cultura juridică* înglobează toate valorile juridice pe care o societate le-a acumulat în cursul existenţei ei asigurând astfel, un model şi un parcurs de dezvoltare şi consolidare a unor valori asumate social. „Cultura juridică este o notorietate a culturii spirituale a societăţii parte componentă a culturii ei generale. Ea îşi defineşte expresia în cunoaşterea de către cetăţeni a bazelor cunoştinţelor juridice, în necesitatea transpunerii în viaţă a prevederilor normelor juridice, în înţelegerea de către fiecare om a responsabilităţii sociale, în intransigenţa faţă de infracţiuni şi combaterea lor”[2]. Astfel, relaţia dintre *cultura juridică* şi societate este concretă, constantă şi demonstrată. Având în vedere că sistemul de norme ce reprezintă parte componentă a culturii juridice formează comportamentul social, apreciem că diferenţele semnificative dintre cultura juridică a fiecărui stat naţional membru al Uniunii Europene, generează şi un comportament diferit al cetăţeanului unui stat în cadrul interacţiunii individuale sau cu instituţiile statului în raport de cultura

[1]E. B. Taylor, *Primitive culture*, 1871;
[2]B. Negru, A. Negru, *Teoria generală a dreptului şi statului*, Chişinău, 2006, pp. 462;

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

juridică a acelui stat. Actualul eveniment ce a primit titulatura de „Brexit" şi votul exprimat în iunie 2016 au relansat tema *punţilor de legătură* reale existente în spaţiul intracomunitar, deteriorarea sau consolidarea acestora, pierderea unora dintre ele sau identificarea unor noi formule care să genereze „o Europă unită" aşa cum pleda în 1946 Winston Churchill promovând această unitate ca un mijloc de garantare a păcii şi de formare a unei mari familii europene. Plecând de la Comunitatea Europeană a Cărbunelui şi Oţelului, ceea ce ulterior s-a chemat Uniunea Europeană, cuprindea în anul 1951 Germania, Franţa, Belgia, Olanda, Luxemburg şi Italia. Precizarea aceasta doreşte să sublinieze faptul că un proiect comun poate fi extins treptat la întreg spaţiul comunitar şi că pentru garantarea realizării unui asemenea proiect trebuie să existe un obiectiv comun asumat, ca un deziderat puternic, de fiecare stat în parte. În acelaşi timp, subliniem că orice excepţie sau derogare aplicată unui stat ce este parte componentă într-un proiect comun multinaţional faţă de regulile aplicabile tuturor celorlalte state poate pune în pericol atingerea obiectivului asumat şi poate provoca o disoluţie la nivelul comunităţii realizate.

Diferenţele de abordare juridică a unor valori comune statelor membre UE - cauză de fragmentare comunitară.

Fără a nega contribuţia acestei valori la dezvoltarea socială, economică şi culturală apreciem că într-un spaţiu comunitar în care valorile comune sunt strict şi clar determinate şi în care cetăţenii europeni se bucură fără discriminare de aceleaşi drepturi şi obligaţii, pentru aceeaşi situaţie, norma juridică aplicabilă unui cetăţean european indiferent de statul naţional din care provine trebuie să fie similară. Această similitudine trebuie să aibă în vedere atât drepturile, obligaţiile, cât şi proceduri predictibile şi cunoscute. În cazul Marii Britanii, lista lungă de excepţii şi derogări impuse faţă de regulile comunitare, au generat în final o semi-apartenenţă la acest proiect comun ce a culminat în anul 2016 cu părăsirea blocului comunitar. În acest context, revine în dezbatere întrebarea dacă păstrarea cu orice preţ a diferenţelor de ordin legislativ şi de abordare juridică a unor drepturi şi obligaţii aplicabile cetăţenilor europeni reprezintă cu adevărat ceea ce denumim cultura juridică naţională sau reprezintă instrumentul

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

de conservare a unor interese naţionale diferite de interesul comunitar şi nociv acestuia din urmă. Doctrina abordează subiectul culturii şi tradiţiei juridice naţionale ca o valoare ce trebuie protejată şi apreciem că această abordare este una corectă. În acelaşi timp se constată de multe ori că abordări normative naţionale intră în contradicţie directă cu abordarea comunitară, ce au ca obiect aceeaşi temă, fără ca această diferenţă să fie generată de tradiţia juridică naţională. În aceste situaţii de cele mai multe ori avem de-a face cu incapacitatea instituţională a unui stat de a se reforma din punct de vedere legislativ sau mai grav de acoperirea unor interese politice ce îţi au locul în spaţiul naţional, în detrimentul interesului comunitar, pe aceeaşi temă.

Trebuie să ţinem cont că realitatea de astăzi diferă de ceea ce s-a întâmplat în trecut şi că în fiecare etapă legislaţia unui stat trebuie să corespundă momentului la care aceasta este aplicată fără a afecta cu nimic valoarea tradiţiei juridice a acelui stat. „Rabatul britanic asupra contribuţiei la bugetul european…”[3], precum şi momentul 1992 când „Regatul Unit condus de conservatorul John Major a fost singurul stat care nu a semnat protocolul asupra politicii sociale europene introducând prin tratatul de la Maastricht”[4] sistemul juridic de tip Common-Law diferit de cel european, precum şi alte derogări succesive reprezintă factori care au condus la lipsa unei identităţi europene puternice. Fără a dori să ne concentrăm în studiul de faţă asupra condiţiilor de ordin politic, sociologic sau istoric care au condus la existenţa Brexit-ului vom analiza succint nevoia de legislaţie comună în spaţiul comunitar începând chiar cu legislaţia fundamentală, precum Codul civil, Codul de procedură civilă, Codul penal şi Codul de procedură penală. Chiar dacă un asemenea proiect este declarat public necesar, la nivel practic, s-a dovedit prin cele 3 încercări eşuate de adoptare a unui Cod civil european că există o rezistenţă puternică la nivelul statelor membre de a renunţa la unele inerţii şi la automatisme juridice naţionale, la unele abordări sau viziuni de interpretare privind instituţiile reglementate de legislaţia civilă a fiecărui stat membru.

[3]Revista Semnele timpului, *Între „Brexit” şi „Exist” – Scenarii ale viitorului Uniunii Europene*, Laura Marinda Stan, pp. 7;
[4]Idem.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Furio Cerutti propunea ca analiza conceptului de **identitate europeană** să se realizeze pe paliere distincte precum cel politic sau legislativ, dar şi ca acest concept să fie analizat şi din perspectivă fenomenologică[5]. Comunicarea Comisiei privind opţiunile de politică în perspectiva unui drept european al contractelor pentru consumatori şi întreprinderi[6], momentul de referinţă din perspectiva preocupărilor privind identificarea acelor diferenţe legislative a statelor membre UE în materia dreptului civil respectiv contractual şi comercial, a marcat din nou necesitatea unei abordări simetrice a aceluiaşi subiect în toată comunitatea europeană. Putem aprecia că presiunea privind identificarea unei legislaţii comerciale europene aplicabile unitar la nivelul întregii comunităţi a fost exercitată mult mai eficient, puternic şi constant decât în domeniul dreptului civil. Acest lucru se datorează în primul rând reacţiei şi preocupării mediului economic ce a identificat în piaţa europeană un spaţiu de operare profitabil. Chiar dacă, abordat într-o concepţie monistă, proiectul ce vizează un Cod civil unic la nivel European are în vedere drepturi şi obligaţii ale cetăţenilor, putem aprecia că demersul este unul mult mai puţin susţinut şi într-o etapă mult prea departe de finalitate. Plecând de la o perspectivă, dreptul european al contractelor pentru consumatori şi întreprinderi pe care îl regăsim în Carta Verde a Comisiei, un Cod civil european ar trebui, conform unor opinii, să aibă în vedere strict definiţii, proceduri şi obligaţii contractuale. O altă opinie susţinută şi de noi, ar fi cea care susţine ideea unui Cod civil european care în conţinutul material al său să nu se limiteze doar la cele enumerate mai sus şi care ar trebui să aibă în vedere şi teme precum răspunderea delictuală, garanţiile, retrocedarea, dobândirea dreptului de proprietate, pierdere dreptului de proprietate, reglementări în materia dreptului familiei şi al celui succesoral. Putem constata opinii diferite chiar cu privire la conţinutul acestui Cod civil şi nu numai cu privire la definiţii şi interpretări. Necesitatea abordării unui act normativ comun, precum şi identificarea opiniilor

[5]Cerutti Furio, *Why political identity and legitimacy matter in the European Union,* în Furio Cerutti and Sonia Lucarelli, *The Search for a European Identity. Values, policies and legitimacy of the European Union*, London/New York, Routledge, 2008,p. 3-22; Dana Irina, Universitatea Babeş-Bolyai, Cluj-Napoca, Ph.D. Thesis Dimensiunile identităţii europene-193.231.20.119/doctorat/teza/fisier/751
[6]COM(2010) 348 final, Bruxelles 1.07.2010;

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

diferite în raport cu un asemenea demers necesită o abordare sistematică, graduală şi aplicată din partea tuturor actorilor europeni.

Iniţiativele realizării Codului Civil European

Amintim în acest capitol demersul lui Christian von Bar şi al Comisiei Europene, debutat în anul 1999, sprijinit de „Foundation for a European Civil Code", demers realizat în comun cu Comisia Europeană, concretizat printr-un studiu realizat cu U. Dobnig şi J. Basow.[7] Tot în acest context, amintim „Legalist in the Era of Globalization" publicat de Hart Publishing Oxford în anul 2007, autor Volkmar Gessner. Subliniind diferenţele de abordare a temei încă din faza de început a studierii ei, amintim şi lucrarea „Drafting a Civil Code for Europe: Aims and Methods"[8]. Argumentele celor două opinii rezidă din provocarea unei insecurităţi juridice de tensiuneinterinstituţională dar şi de un eventual conflict cultural din perspectivă juridică. Putem remarca faptul că inclusiv susţinătorii existenţei unui Cod civil european, în demersul lor, sunt marcaţi de cultura juridică a statului unde şi-au dezvoltat cariera profesională. În acest sens, putem să constatăm cu uşurinţă influenţa Codului civil german avută asupra lucrărilor şi demersurilor iniţiate de prof. Christian von Bar precum şi a Codului civil italian ce se identifică evident în demersurile prof. univ. dr. Gandolfi.

Inexistenţa unui Cod civil european nu a împiedicat însă adoptarea unor diferite mecanisme juridice care au ca obiect raporturi din zona dreptului privat pe care le regăsim în legislaţia civilă a fiecărui stat. Cu toate acestea, proiectul Codului civil european devine cu atât mai necesar cu cât, depăşind nevoia de soluţionare a unor probleme concrete, acest cod poate şi trebuie să fie un factor de coeziune europeană care să genereze confortul şi garanţiile necesare fiecărui cetăţean UE care are la îndemână aceleaşi proceduri ca orice alt cetăţean din spaţiu comunitar pentru a-şi revendica sau apăra un drept recunoscut la nivelul întregii Uniuni Europene.

Soluţii

[7]De la Mac Planck, *Institute for foreign and international private law*, Hamburg;
[8]Cosmin Ştefan Burleanu, *Europenizarea*, vol. I nr. 4, 2010, Probation Junior, ISSN 2067-0524;

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Recunoaşterea şi asumarea coeziunii vulnerabile existente între ţările membre UE, precum şi nevoia de adoptare a unei legislaţii unice, predictibile şi accesibile pentru toţi cetăţenii UE, pot fi privite ca un punct de plecare pentru un demers ambiţios şi necesar: legislaţie unică europeană. Având experienţa realizării, cu greutate a unui asemenea proiect ce ar fi aplicabil unui spaţiu precum Uniunea Europeană, în opinia noastră ar fi necesarstabilirea unor grupuri de lucru intracomunitare pe domenii de specialitate începând cu legislaţia fundamentală şi continuând abia într-o ulterioară etapă cu cea subsecventă.

În opinia noastră plecând de la exemplu spaţiului economic Schengen, credem că se poate realiza mai uşor, într-o primă etapă, un „Schengen juridic", un spaţiu în care ţările membre UE, care îşi doresc o legislaţie comună la nivelul Codului civil, Codului de procedură civilă, Codul penal şi Codul de procedură penală să poată adera. Asumându-şi un set de valori şi reguli comune, identificând proceduri asumate unitar pentru a consolida aceste valori, ţările ce vor forma acest „Schengen juridic" vor putea genera un exemplu de bună practică şi coeziune ce este necesar să fie extins la nivelul întregii Uniuni Europene.

Treptat pe măsura aderării celorlalte state la legislaţia asumată în comun de către ţările membre ale acestui spaţiu juridic se va renunţa la o legislaţie naţională care reglementează acelaşi domeniu în paralel cu norma europeană. În mod evident, legea trebuind să răspundă unor realităţi ale vieţii de zi cu zi, va putea să suporte modificările cerute de societate cu acordul tuturor membrilor spaţiului juridic la care facem referire. Astfel, prin prezentul articol nu dorim să impunem o soluţie ci formulăm o opinie plecând de la evenimentele europene care confirmă o lipsă de coeziune europeană ce este determinată în parte de către legislaţia diferită fără a dori să aducem atingere tradiţiei juridice a unui stat, fără a încerca să impunem un model. În acest context, considerăm că în cazul Codului civil european acesta va putea fi realizat şi în cadrul unui proiect etapizat în raport de numărul de state membre care aderă la asumarea unui asemenea Cod dar şi în raport de domeniul pentru care şi-ar putea asuma statele membre o legislaţie unitară.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Având în vedere că legislaţia în domeniul economic şi comercial şi-a dovedit o capacitate mai mare de a se unifica la nivelul Europei într-un ritm mult mai rapid, chiar şi într-o formulă etapizată[9], credem că şi în celelalte domenii legislaţia ar trebui să fie unică în scopul coeziunii europene, asigurării de drepturi şi libertăţi într-un mod nediscriminatoriu pentru cetăţenii Uniunii Europene şi a identificarii unor mecanisme transparente şi similare in scopul protejarii acestor drepturi. Aceasta indiferent de statul din cadrul Uniunii Europene al cărui cetăţean este pus în situaţia de a-şi apăra drepturile consacrate de legislaţia europeană.

Bibliografie

1. B. Negru, A. Negru, *Teoria generală a dreptului şi statului*, Chişinău, 2006.

2. Revista Semnele timpului, *Între „Brexit" şi „Exist" – Scenarii ale viitorului Uniunii Europene*, Laura Marinda Stan.

3.Cosmin Ştefan Burleanu, *Europenizarea*, vol. I nr. 4, 2010, Probation Junior, ISSN 2067-0524.

4.Dana Irina, Universitatea Babeş-Bolyai, Cluj-Napoca, Ph.D. Thesis Dimensiunile identităţii europene -193.231.20.119/doctorat/teza/fisier/751.

[9]A se vedea spaţiul Schengen.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

COMPETITIVE BEHAVIOR AND STRATEGIES IN BUSINESS ENVIRONMENT

Roxana Ștefănescu, Prof., PhD
"Spiru Haret" University

Abstract: Competition in business environment is influenced by two groups of factors: competitive climate and competitive structure.
Competitive climate represents business environment elements that determine the rivals behavior in business development.
Competitive structure represents the structuring modality, for favoring competition both in business environment as well as for organizations as subsystems of business environment.

Keywords: Competitive climate, competitive construction, business environment security, competitive strategy.

1. Factors influencing the competitive behavior

In the business environment –competitive environment –two groups of factors influencing in a decisive manner the competitive behavior are noticeable.

-the competitive climate

-the competitive construction.

-The competitive climate represents the elements of the business environment cooperating to determine the behavior of the contestants and competitors in running business. The climate is a general way of perception the competing relations, the manifestations of the market, as well as the possibilities of the players to negotiate and conclude business.

We emphasize, from the multitude of the elements influencing the competitive climate the following:

-The legal framework of the business represented by laws, normative, decisions, standards, codes, traditions and ethics of the environment

-The criminality level materialized in the seriousness and frequency of the criminal deeds and the type of criminals acting in the environment

-The size of the market and its directing on strategic or immediate profit directions

-The trends of evolution of the market and the profitability of the business, depending on mature or insufficiently organized structure, by the new producers, traders and consumers groups, competitive adjustment, their aggressive, penetrating or cooperative behavior, the increasing or decreasing trends of the profitability

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

-Exchange, cooperation, production, compensations, substitution of the lacks of products or services, moving on other market shares or market directions, parallel fields.

The most important correlation among the relations with the environment for an organization is represented by the correlation of the certainty of knowing the environment (completeness, truthfulness and intelligence in processing the information about it) and the dependence of the organization of resources. Depending on the trend of the information and resources and especially on the correlation between these, the organization must shape its behavior after the strategy of making more efficient the actions in business, in a flexibility dynamics, at least equal with the dynamics of the business environment or to change its strategy and so its behavior depending on the informative and resources constraints.

Depending on the organizational potential and capacities, the organizations must act fast to modify and adjust their strategies of behavior, but also to modify the environment, so that to favor its step of making business more efficient.

The active behavior is often accompanied by success, while expectative behavior or non-involvement in the environment economy is especially damaging and may be transformed in a strong vulnerability of the organization.

-Competitive construction represents the method of structuring, in the meaning of favoring competition, both of the business environment and of the organizations as its subsystems. The competitive construction may be the natural result of the competition in the business environment, but also a consequence of a strategy pursuing the increase of the market share and making business more efficient and targets:

-Organizing market shares and organizations, so that these favor the exchange of valuess

-Making technological and processional the exchange of valuess referring to functionality, information and processing information, communications, production, allocation, distribution, and payment

-Price mechanism corresponding to the value of products and services, objects of business

-Lawfulness favoring the ethical behavior in business

-Security of values, object of business

-Mobility in objectives and methods of business, utilitarian and methodological motivation, adjustment to the new requirements, correctness of the correlation of the optimum objective of the business environment with the objectives of the organizations.

A modular and flexible construction of the business environment assures not only the satisfaction of the clients' requirements but also cultivating their interest, the satisfaction, advantageous exchange of values, increasing the usefulness of the products and services launched on the market. Precise and efficient organizing favor a civilized behavior, based on the respect of the values and of the competitors and contesters.

The circulation of the information, grounding decisions and the opportunity of their applying give the measure of the organizational management and contributes in a fundamental manner to reach objectives in business.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

The correct organizational structures assures elaboration and application of strategies based on environment, relation and correlations assessments, objectivizing actions and evaluating the proper successes.

An efficient organizing must consider the assurance of the functional relations output, of using in a correct manner the resources as well as of the legal framework of the exchange of valuess.

The prices mechanism plays an important part in business, both in the area of their organizing and objectivizing, as well as in the one of evaluating correctly the values being under transaction. The price mechanism must be especially flexible and to include all the range of methods and facilities of payment (classical, electronic, discounts, reductions, promotional prices, bonuses etc.).

The legitimacy favoring the ethical behavior in business must assure the respect of the values and competitors and traders and to remove the trends of making fetish from values, of favoring the non equitable conjectures, of monopoly and conflict type aggressiveness, of unreal prices, of promoting surrogates, of forged products and services or of "gang" or "party" behavior.

The security of the business environment must be looked as the main element of its functional-processional quality The safety of the climate and the stability of the construction assure the positive trend of the business development. Identification of the environment threats and of the vulnerability of the organizations must represent one of the main functions of the management, while determining the rational risk assumed and favoring the versions of adopting global values and on risk directions must represent the attribute of a specialized structure – the security structure of the organization.

The security is resources consuming, but whatever it costs, the implementation of the security measures, their efficiency mitigate substantially the costs of insecurity.

Mobility of the objectives and methods of carrying on business represent the quality of a mature organization, with experience and rational behavior. Isolation or freezing the methodologies represent the organizational vulnerability and the consequence of a narrow thinking of the „let it go as it went" type. At the same time, change only for the sake of change may be a behavioral failure. The experience must be cultivated and used , but adjusted and shaped depending on the specific element of each business. No business strategy and plan guarantee the success if it is not adopted and updated according to the concrete development of the business, the less as an old strategy or a plan can be successfully used.

The elements determining basically the mobility are the changes of the environment (legislative, organizational, relational, competitive etc.), of conditions for the delivery or purchase of products and services, of methods and terms of payment, of negotiations of utilities and opportunities. "The managers need to avoid success failure by considering the weak signals from the environment and knowledge from outside the industry when designing organization's strategy. They also need to balance among the positive feedback when the long-term strategy and negative feedback when the short-term strategy are designed within equilibrium's boundaries" (Doval & Negulescu, 2013).

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Mobility itself comprises two levels: general and specific. The general mobility is directed according to the business culture as level and intensity, content and forms, directing and human relations, conceptions, risk management, non-conflict type attitudes or of efficiency, while the specific mobility is adjusting to the entropy of negotiation and targets the optimum achievement hope, the level of the possibility of estimation as well as the possibilities of estimation of the immediate dynamics.

A common element of the two group of factors is represented buy ethics or morality of the business. Max Weber shows that economic interests and ethical norms concur with and govern the human activity.

Ethics and professional activity represents the fruit of a vocation urging on action similar with what you want from a partner. The respect in business must be based on recognizing the value of the competitor and of the rational.

The ratio between ethics and market economy depends on the political organization, the territory administration, the structure and the objectives, the culture and the lawfulness of the business.

In its essence, the ethics represents the application of the principles and habituation of facts of life under the respect of good, duty, responsibility, dignity and equality of chances. The selfishness, the illegitimate gain, fraud, breaking the word given, lack of respect are immoral categories which existing in business cancel its essence- the exchange of values. The business ethical value must be consigned by normative and deontological provisions, based on mutual respect of the competitors (business partners) and of the transacted and obtained values.

2. Competitive strategies

A special importance in assuring the success in business has the business strategy adopted..

In the competitive environment with a considerable level of uncertainty, forecast plays an essential part and materialize itself in management and behavioral strategies and policies elaboration.

The competitive strategies directed towards efficiency tend to exceed the concepts stage and are approaching more to practice and behavior .

Among the present trends of directing the strategies of the organizations in the competitive field one can nominate:

Correlation information – resources in business environment:

-abandoning accidental actions in favor of calculated anticipating and rational assuming of the risk

-updating again the strategy depending on the evolution of endogen and hexogen of factors of the organization as sub-system of the business environment

-modifying typologies of the business strategies.

-increasing the weigh of the risk management in the business management

-implementation of the elements of competitive intelligence in grounding strategic decisions.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Among these trends, special approaches in the economy of the business environment security needs the risk management and the competitive intelligence.
We will emphasize three types, out of the richness of the competitive strategies :
-low costs strategy
-strategy of the competitors differentiation
-concentration strategy.
-Low costs strategy imposes to organizations such structuring and behavior in business so that to obtain minimum costs in the fields they wish to dominate. In this case, it can afford to practice lower prices for its products and services compared to the competitors, using the availability of resources in order o enhance their quality and usefulness and compensating the price decreases by increasing the sales volume and the speed of circulation, especially by decreasing the waiting time of products an services.

Approaching clients and their direct needs, harmonizing to these the usefulness of products and services, in an optimum ratio cost-usefulness and price, are elements of materializing this strategy which can be based on:
-Capital investments in technologies of processing and sales
-Intelligent processing of information and knowledge in the field where the organization activates
-Assuring a differentiate usefulness compared to the other competitors ad of a remarkable reliability
-Increasing the production rhythm and assuring operative and efficient sales
-Rational management of the business risk
-Technical and managerial capacities of adjusting to the market needs and especially to the forecast of their changes.
-Strategy of the competitors differentiation imposes launching on the market of unique products and services or with high usefulness in a market share dominated by notoriety, quality, operativeness, maintenance and openness.

The resources used for achieving the differentiation may be recovered based on a certain sales, in a relatively alert and stable and even higher prices compared to the competitors.

The strategy of differentiation imposes an especially efficient organizational management good knowledge of the market, a realistic forecast of the needs and requirements of the consumers and of the evolution of the competitors, an accentuated creative spirit based on research and technology making, as well as on using with maximum efficiency the technical capacities and the resources.

The strategy of differentiation must be based on a correct information and on a realistic and intelligent processing of information and knowledge in the targeted fields, establishing, continuously, sub optimum versions of action in case the pressure of the competition exceeds the power of the organization to maintain the adopted strategy.
-Concentration strategy represents an aggressive type approach, of insinuating on a certain market share, with a product or a reduced range of products, for a certain period of time or due to some events.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

The concentration strategy may also be similar to directing toward specialization, but which can be the consequence of a special innovation, of an offer for an extraordinary usefulness or of the fashion periods. Approaching such a strategy is characteristic to penetrating or aggressive competitors but also to vulnerability or to conservatives, either looking for immediate market, or assuring their dominant part.

Bibliography

1.Dess, Gregory G.; Lumpkin, G. T. Strategic management: text and cases. Boston: McGraw-Hill/Irwin, 2007
2. Doval, E., Negulescu, O. Why positive feedback for future organizations strategy design?, The 6th Annual EuroMed Conference, Estoril, Portugal, Social Innovation facing Bio Economics, 23-24 Septembrie 2013
3.Ilie, Gheorghe; Ştefănescu Roxana. – Caracteristici ale managementului operaţional al producţiei, Editura AISTEDA, Bucureşti, 2003
34Istocescu, Amedeo. Strategia şi managementul strategic al organizaţiei. Concepte fundamentale. Aplicaţii manageriale. Bucureşti: Editura ASE, 2005
5.Popa, Ion. Management strategic. Bucureşti: Editura Economică, 2004
6.Thompson, John; Martin, Frank. Strategic management: awareness and change. London: Thomson, 2005
7.Wheelen, Thomas L.; Hunger, J. David. Strategic management and business policy: concepts and cases. Upper Saddle River: Pearson/Prentice Hall, 2006
8.White, Colin. Strategic management. New York: Palgrave, 2004

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

ASPECTS OF DIAGNOSTIC-ANALYSIS OF THE ROMANIAN HIGHER EDUCATION. CASE STUDY

Petruța Blaga, Prof., PhD
"Petru Maior" University of Tîrgu Mureș

Abstract: Education in Romania faces the problem of orientation towards the synchronization with the most important current and future development of higher education nationally and internationally.
The extensive and constant technological changes lead to the transformation of the educational systems and skilled workforce that ensures the economic environment.
Development of the economic environment causes mutations in Romania's workforce profile, and these changes generate many opportunities for the development of the higher education system.
This paper aims to make a diagnostic analysis of the current situation of a public university of higher education from Romania, which has known a complex evolution, marked by historical events that crossed it. But always it fulfilled an important role as the core of spirituality and culture in the Transylvanian area.

Keywords: higher education, changes, transformations, strategies, diagnostic analysis

Romania has taken significant steps towards the European Higher Education making efforts to implement the Bologna standards. The higher education system in Romania is going through a period of major changes. The new trends recorded and globalization, have imposed the universities to reposition themselves in the economic and social environment. For this reason, the policy regarding the educational domain has to be rethought in such a way that there will be a correlation between the ever developing labor market and the types of qualifications provided by the higher education system.

In order to formulate strategies and directions for improvement of performances in the higher education system, the universities which target to identify and solve these problems need to conduct complex analysis. These problems can be current and potential problems or problems that can appear in the future.

1. General considerations regarding "Petru Maior" University of Tîrgu- Mureș

From its establishment in the 1960s, ensuring an institutional and cultural continuity despite the numerous constraints and obstacles, "Petru Maior" University presents its self-mature and with the reputation of being "a University for the community".

Over time "Petru Maior" University has known a complex evolution, marked by historical events that crossed it. But always it fulfilled an important role as the core of spirituality and culture in the Mureș County area [10].

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

The mission of "Petru Maior" University can be defined by the following ideas:
•A qualitative higher education on all Bologna levels, regarding the training of high school graduates in known and needed professions;
•Fundamental, applicative and dedicated research;
•The transfer of knowledge to the community and in its service.
"Petru Maior" University fulfills its mission through the following:
•Creating specialists with higher education in the fields of education, research, social-economical sector and the cultural sector;
•Integrative function of local company with national and international academic community; articulating permanent to the cultural and international scientific values.
•The search for truth, the fundamental priority of the university's mission, materialized in fundamental research, applied and committed.
•Promoting educational offers in the training system, LLL (Life Long Learning), for national and regional human resources.
•The transfer of knowledge to society so that the University , through the services and dedicated research, can make partnerships with other organizations to achieve cooperation in regional development [7];
•Developing a strategy for asserting organizational culture, the image and institutional identity of the university.
2. Diagnostic Analysis of the current situation in the University "Petru Maior" of Tîrgu Mureș
2.1. External Environment Analysis

Education in Romania faces the problem of orientation towards the synchronization with the most important current and future development of higher education nationally and internationally.

The extensive and constant technological changes lead to the transformation of the educational systems and skilled workforce that ensures the economic environment.

Development of the economic environment causes mutations in Romania's workforce profile, and these changes generate many opportunities for the development of the higher education system [3].
Social and technical-economic conditions of the current period

To develop a strategic plan effectively is imperative to conduct a comprehensive analysis of the political, social, economic and technological international, national and regional level in order to detect major changes taking place and to identify trends that will influence the "Petru Maior" University of Tîrgu Mureș in its development, a process that needs to be consistent with the needs and the real transformation in society [6].

Examination of the political, economic, socio-cultural and technological calls for a PEST Analysis:
A.Political aspects
–Liberalization of education has determined the founding of new higher education institutes, which by promoting an aggressive policy of attracting candidates have become great competitors to the large traditional universities.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

–Singing the National Education Pact, a document through which the political class is trying to help the national interest towards education. This is the reason why the educational system in Romania has received a priority status following the signing of the social pact by the majority of the political parties, the President and the organizations involved in this field.

B.Economic aspects

–More and more companies realize the need for lifelong learning among employees, continuous updating of knowledge and acquisition of new knowledge in related areas, a situation underlying the rapid process of educational offers and postgraduate courses [8].

–It is becoming increasingly clear that in the labor market a fierce competition appears, both in terms of attracting high school graduates, and for the preparation and optimal placement of their own graduates.

–The globalization process manifests itself in many forms strongly influencing the future development of universities. The university graduates will face a single labor market, the global multiculturalism and national identity gaining new meanings.

–The large transnational companies organize their employees training in various fields, an offer that proves its self to be preferred because of the lecturer's mobility and the adapting thematic needs of the improvement of human resources.

–Poor budgeting of the teaching process at a ministerial level, imposes the reconsideration of the university's mission by adopting a different behavior by widening it's sphere of activity in the use of the community and the economic environment.

C.Social-cultural aspects

–Romania, like many countries, faces a pronounced phenomenon of massification of higher education, which has a number of positive and negative consequences in the short and also the long term. Given that the phenomenon exists as a result of the needs expressed by the members of society, teachers have a duty to properly manage and coordinate an educational process responsible for the phenomenon and not a distribution of diplomas.

–Academic institutions face a national and even international competitive process. The existence of a competition generates a series of comparison system which based on some criteria can decide the ranking of the institutions.

–Universities are characterized by the way they are capable to change: mission, organization, collaboration, communication, curriculum, methodical, organizational culture, becoming cognitive universities because of the reconsiderations operated in the system.

–Within the universities, changes are made at an organizational and cultural level, aiming to promote the educational offer, to increase the quality of the educational act and to form and develop a highly specialized working force.

D.Technological aspects

–Rapid innovation in science and technology especially information technology and communication require continuous adaptation of the educational process in line with new scientific theoretical and practical, so that the university is always well informed with the scientific innovations.

2.2. Analysis of the internal environment

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

From the perspective of the strategic management, the functional attributes of the organization are very important because they can create a competitive advantage in the long term and also can be related into obtaining a synergic effect [1].

The structure of the university

The university has an educational structure that provides pathways for training in the fields of engineering, economics, literature, international relations, history, political sciences, legal sciences, administrative sciences, computer science, socio-psycho.

The main type of training is the education by day, and since 1999-2000, there have been promoted forms of part-time education and evening classes to complete engineering studies [2].

Through the three faculties, the Faculty of Engineering, Faculty of Science and Letters and Faculty of Economics, Law and Administration Sciences, as well as the Center of Continuous Education and the Department of Teacher Education, the "Petru Maior" University of Tîrgu Mureș prepares specialists in four areas of engineering, four economics, six basic sciences and letters, one administrative sciences, one legal Sciences, one political science, 17 masters, so seeking to satisfy the needs of the society and the economic environment, particularly in the area, being an institution of science, education and culture.

–Teaching

Conditions were created for university graduates to assimilate all the knowledge necessary to form skills and abilities that enable them to act responsible and accountable to the rule of law, free and democratic.

It is attended to continue to improve through the development content of the educational curricula and syllabuses in accordance with national and global standards in those areas [4].

Implementation of the strategy for quality education continues in line with national standards and criteria for assessing academic universities and detailed rules for the authorization and accreditation ARACIS.

Throughout the entire university necessary conditions were ensured for the authorization of opening new doctoral schools.

The curriculum is in constant adaptation and restructuring, in close liaison with the organizing specializations, professional routes and academic structures and compliance with the rules ARACIS.

In this regard, the "Petru Maior" University of Tîrgu Mureș applies to the developing of the learning process, a series of policies based on strategic alliances with other universities or institutions.

–Teaching, research and administrative staff

Human resources and in particularly the teaching and research staff, are the decisive factor in the development of the "Petru Maior" University of Tîrgu Mureș. It is noted that:

–In recent years the vacant teaching positions have reached almost the number of the occupied teaching positions.

–The dynamic of the teaching positions is consistent with trends in the number of students enrolled to be educated in the strategy proposed by the university. The report between the

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

teaching positions / students is appropriate in terms of quality of education, the limits being imposed by the ARACIS rules.
Research will be an active and valuable part of the university, this being the reason why it has been proposed the creation of viable research structure:
–The development of the Management Research Unit, a functional department with only 2-4 employees whose jobs will consist of stipulating and managing the research portfolio, identifying the financial sources for funding and fulfilling the research.
–Creating research centers and ensuring the personal for these research centers.

Activity of the academic staff will be subject to annual reviews. The evaluation will be conducted based on a schedule set by each department separately under a framework regulation approved by the University Senate. The valuation level achieved will condition maintenance or modification status of the person concerned.

Administrative staff work will be subjected to evaluation every two years in accordance with a scale developed for each department separately.
–Scientific research
Scientific research is a fundamental component of the academic activity that is equivalent in importance and volume with the education component.

The University at central level and through its specialized departments edit a number of 6 BDI quoted scientific journals. Also included are volumes of scientific papers presented at national scientific sessions, organized by the Faculty of Economics and Administrative Sciences, volumes of scientific reviewers and ISBN.

In order to increase the value and impact of these scientific events, all the three faculties, decides to organize these international scientific sessions once every two years.
Beginning from the departaments level, "Petru Maior" University of Tîrgu Mureș, plans to organize scientific research centers, thus providing the framework for conducting the research activity and also taking advantage of its value. University Publishing takes the most important results and publish them in the form of books, monographs, volume of articles etc.
–International cooperation
International cooperation represents for the "Petru Maior" University of Tîrgu Mureș a major priority materialized in policies and programs created in accordance with the Sorbonne Declaration from 1998, the Bologna Declaration from 1999, the Romanian legislation and the principles of the universities autonomy.

Recognizing the role of international and European cooperation in promoting a quality higher education as well as the implications of cooperation at the research, innovation and development levels, in the Charter of "Petru Maior" University of Tîrgu Mureș [9] are specified the following:

"The University has acceded to the European University Association and the International Association of Universities, acquiring the provisions of the following documents:
–The Lima Declaration on Academic Freedom and Autonomy Institutions of Higher Education (1988);
–The Magna Charta of European Universities (Bologna, 1988)."

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

In this context, the participation of the "Petru Maior" University of Tîrgu Mureș in the European programs which are specific to higher education: TEMPUS, ERASMUS, SOCRATES, MINERVA and LEONARDO DA VINCI, has relevant dynamics with positive results in the quality of education and also in increasing the number of research contracts every year.

–Academic and administrative management

From a managerial point of view, "Petru Maior" University of Tîrgu Mureș bases its activity on the essential requirement of correlating the curriculum and institutional organization with the financial resources and also on combining the institutions' academic management with its economic management.

The organization of the "Petru Maior" University of Tîrgu Mureș is based on a system that nominates the employees' tasks, establishes relationships between the institutions' functional departments, thus clearly defining the responsibilities and the levels of delegation, which at the core is an adoption of organizational charts suggested by MENCS to specific conditions and organizational parameters of the institution.

The organizational charts of the university is passed on to the decision-makers and execution personnel who complete it with interior regulations, thus creating the opportunity for teaching and research activities, which are specific to the institution, to be developed in good conditions.

–Financial

Financial activity is integrated in the overall development plan of the university as a component to be taken into consideration in each sector of activity and also in the institutional organization (curriculum, state functions, number of students, management, administration etc.) that has in its plan:

–Increasing the financial autonomy of the university, by increasing its own incomes and the proper use of budgetary allocations, in such a way that the university diminishes its dependence to the fluctuations of budgetary allocations and the instability of the education funding policy;

–Compliance in the national standards relating to the average unit cost per equivalent student;

–Improving the expenditure structure by reducing consumption and staff costs (in terms of wage growth) and also by directing an important part of funds to the investment of facilities and spaces for teaching, research and services.

–Counseling and career guidance

"Petru Maior" University of Tîrgu Mureș, through the Centre for Counselling and Career Guidance, conducts annual studies on the labor market (relative to the employability of candidates) [5], on the options which potential candidates have and also on the reasons for which they choose programs within the university.

3. Conclusions

By practicing a quality, dynamic and competitive education, which is able to meet a wide range of educational requirements and to achieve adequate theoretical and practical knowledge of its graduates to the demands of their future professional activities, by providing the students and teachers with appropriate conditions for studying, housing, recreation and

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

entertainment, comparable to those offered by representative Western institutions of higher education, "Petru Maior" University of Tîrgu Mureș has further strengthened its credibility, its attractiveness increasing year by year.

Continuous and permanent attention to improving curricular and syllabi, the introduction of transferable credits system, establishing the optimal balance between the theoretical and the practical application of the disciplines, inserting the research results in courses, seminars and debates, using modern technology of teaching and learning on a larger scale, where only a few key objectives which led to the achievement of a competitive and modern education.

REFERINŢE BIBLIOGRAFICE

1.Blaga P., Considerations on strategic management in higher education. Case study. The Proceedings of the International Conference Literature, Discourse and Multicultural Dialogue – LDMD 2015, Volume 3, 2015, p. 639-651, ISBN 978-606-8624-21-1;
2.Blaga P., Învăţământul la distanţă şi cu frecvenţă redusă la Universitatea "Petru Maior" din Tîrgu-Mureș în perioada 1998-2008, Editura Universităţii "Petru Maior", Tîrgu-Mureş, 2010;
3.Blaga P., Tripon A., The antrepreneurial education by part time learning and distance learning within the „Petru Maior" University of Tg.Mureş, Romania, The 5th International Seminar on the Quality Management in High Education – Proceedings, Tulcea, Romania, 2008;
4.Blaga P., Tripon A., Considerations on indicators and benchmarks to monitor progress in student practice, The Proceedings of the European Integration-between Tradition and Modernity Conference, "Petru Maior" University of Tîrgu Mureş, Tîrgu-Mureş, Romania, 2013;
5.Boarescu, G., Şuteu, D., The role and place of academic marketing, Proceedings of the 5th International Conference on the Management of Technological Changes, vol. 2, Greece, 2007;
6.Enăchescu Călin, Plan strategic 2012-2016, Universitatea „Petru Maior" din Tg.Mureș, http://www.upm.ro/conducerea/docs/2013/planul%20strategic%20de%20dezvoltare_2013_2016.pdf;
7.Tripon A., Blaga P., Innovative cooperation in education and training in Mureş county. The Proceedings of the European Integration-between Tradition and Modernity Conference – EITM 2013, "Petru Maior" University of Tîrgu Mureş, Tîrgu-Mureş, Romania, 24-25 october 2013, pag.941-947, ISBN 978-606-581-095-2
8.Tripon A., Blaga P., Herman E., Study regarding the proffessional training of persons over 35 years of age at "Petru Maior" University of Tg.Mureş, Proceedings of The 5th International Conference on the Management of Technological Changes, vol. 2, Greece, 2007;
9.* * * , Carta Universităţii "Petru Maior" din Tîrgu-Mureş, Ediția 2011, http://www.upm.ro/documente_regulamente/Carta-UPM.pdf ;
10.* * * , Universitatea "Petru Maior" din Tîrgu-Mureș, http://www.upm.ro/

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

CONSIDERATIONS REGARDING THE RECEPTION OF NOVELTIES FROM DIRECTIVE 2012/29/UE OF THE EUROPEAN PARLIAMENT IN THE ROMANIAN INTERNAL LAW

Silviu Gabriel Barbu, Assoc. Prof.; Vasile Coman, Assist., Judge
Ministery of Foreign Affairs; Pucioasa

Abstract: This paper aims to make an overview of the main innovations of Directive Directive 2012/29 /EU of the European Parliament and of the Council of 25 October 2012, in the protection and rights of the victims of crime. They will analyze the concept of victim, major new rights under the Directive for this, manner and circumstances in which victims can benefit from these rights as well as clarifications on arrangements for informing and supporting victims of crime by competent national authorities and obligations of behind in this area. In the study, references are found and the main landmarks of the relevant national legislation transposing the directive in the process of harmonization with the provisions of the new Criminal Procedure Code of Romania and other relevant national legal instruments.

Keywords:: directive, victim, rights, the Criminal Procedure Code, an offense

1. *Consideraţii introductive*. În cadrul procesului constant de armonizare a legislaţiei Uniunii Europene cu legislaţia naţională şi practicile tuturor statelor membre ale Uniunii în materie penală, dar şi pentru atingerea obiectivului declarat de menţinere şi de dezvoltare a unui spaţiu de libertate, securitate şi justiţie, în 25 octombrie 2012 a fost adoptată Directiva 2012/29/UE[1] a Parlamentului European şi a Consiliului de stabilire a unor norme minime privind drepturile, sprijinirea şi protecţia victimelor criminalităţii.

Necesitatea consolidării acestei importante categorii de participanţi la justiţia penală, prin adoptarea acestui act normativ european, a avut la bază premise importante, cum ar fi eliminarea lacunelor şi a deficienţelor de reglementare a actului normativ anterior în vigoare[2] –Decizia-cadru 2001/220/JAI a Consiliului Uniunii Europene, îmbunătăţirea modalităţilor

[1] Directiva 2012/29/UE a Parlamentului European şi a Consiliului din 25 octombrie 2012 de stabilire a unor norme minime privind drepturile, sprijinirea şi protecţia victimelor criminalităţii, a fost publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 315, vol 55 din 14 noiembrie 2012. Directiva abrogă actul normativ existent anterior în vigoare în această materie, respectiv Decizia-cadru 2001/220/JAI a Consiliului Uniunii Europene, din 15 martie 2001 privind statutul victimelor în cadrul procedurilor penale, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 82, din data de 22 martie 2001.
[2] A se vedea, spre exemplu, concluziile Comisiei în cadrul Raportului privind măsurile de punere în aplicare a Deciziei-cadru 2001/220/JAI1 (din 20.04.2009, Bruxelles), disponibil pe www.eur-lex.europa.eu.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

practice de ajutor şi sprijin a acestor participanţi la procesul penal a cadrului legislativ privind drepturile omului – atât în materie civilă, dar, cu prioritate, în materie penală, în special cu privire la drepturile acordate de stat tuturor victimelor infracţiunilor, inclusiv victimelor terorismului. S-a plecat de la realitatea – menţionată de mai multe ori în rapoartele anuale ale Comisiei Europene, potrivit căreia în cele mai multe cazuri de infracţiuni săvârşite, despre situaţia juridică a victimelor infracţiunilor nu se mai interesează nimeni, drepturile lor legitime recunoscute sau câştigate în cadrul procesului penal rămânând teoretice şi nevalorificate[3].

Totodată, prin adoptarea noii directive, oficialii de la Bruxelles au dorit să creeze mecanisme de drept penal şi procesual, prin care să se asigure o implementare efectivă a politicilor şi soluţiilor practicii judiciare naţionale şi a jurisprudenţei, mereu în evoluţie, a celor două instanţe europene reper – Curtea Europeană a Drepturilor Omului şi Curtea de Justiţie a Uniunii Europene. În atingerea acestui deziderat, Directiva încurajează cooperarea judiciară şi inter-instituţională între autorităţile competente naţionale şi europene cu competenţe în materie, astfel încât să se poată într-adevăr discuta de o Europă bazată pe respectarea drepturilor fundamentale. Aceste drepturi, trebuie să includă atât protecţia victimelor infracţiunilor, cât şi pe cea a persoanelor suspectate de săvârşirea unei infracţiuni.

După cum rezultă chiar din titlu, Directiva consacră un standard minim de protecţie pentru victimele criminalităţii, o atenţie specială fiind acordată dreptului acestora privind accesul la justiţie. Pornind de la acest set minim de drepturi, statele membre pot extinde drepturile prevăzute de directivă pentru a oferi un nivel mai ridicat de protecţie.

Sub aspectul întinderii protecţiei acordate şi pentru a elimina îngrădirea accesului la justiţie a persoanelor protejate, directiva interzice statelor să impună persoanelor – victime ale infracţiunilor – condiţii legate de cetăţenie, naţionalitate sau reşedinţa acestora pe teritoriul statelor membere în momentul săvârşirii infracţiunii şi, desigur, nici ulterior. Directiva se aplică însă, procedurile penale derulate şi infracţiunilor comise în cadrul Uniunii Europene, astfel că plângerile penale adresate autorităţilor competente din afara Uniunii nu cad sub incidenţa prevederilor acesteia.

§2. *Categorii de persoane protejate*. În primul articol al directivei este definită categoria de „victimă", potrivit cu care aceasta include: „*(i)* o *persoană fizică* ce a suferit un prejudiciu, inclusiv o vătămare a integrităţii sale fizice, mentale sau emoţionale, sau un prejudiciu economic, cauzate în mod direct de o infracţiune[4]*; (ii)* membrii familiei unei persoane al cărei

[3] În decembrie 2009, Consiliul European a adoptat Programul de la Stockholm – *O Europă deschisă şi sigură în serviciul cetăţenilor şi pentru protecţia acestora*. Statele membre şi Comisia au fost însărcinate să găsească metode de îmbunătăţire a protecţiei victimelor criminalităţii, cu o aplecare specială asupra victimelor terorismului.
[4] O persoană juridică nu poate fi victimă în reglementarea acestui act normativ. A se vedea, Hotărârea C.J.U.E. în cauza *Dell'Orto*, C-467/05, EU:C:2007:39).

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

deces a fost cauzat în mod direct de o infracţiune şi care au suferit prejudicii în urma decesului persoanei respective"[5].

Preocuparea faţă de fenomenul criminalităţii în general, dar mai ales al victimologiei[6], este justificată chiar în preambulul directivei, şi are ca premisă faptul că „criminalitatea reprezintă un prejudiciu pentru societate şi, în aceeaşi măsură, constituie o încălcare a drepturilor individuale ale victimelor". Ca atare, victimele criminalităţii ar trebui să fie recunoscute şi tratate cu respect, atenţie şi profesionalism, fără a fi discriminate în vreun fel pe baza oricărui motiv indicat exemplificativ în directivă. Pe de altă parte, victimele criminalităţii ar trebui să fie protejate împotriva *victimizării secundare şi repetate*, precum şi împotriva intimidării şi a răzbunării, să primească sprijin adecvat pentru a se facilita recuperarea lor şi să beneficieze de un acces suficient la justiţie".

Fenomenul de „(risc de) *victimizare secundară şi repetată*" (*dubla victimizare*), a fost definit drept răspunsul inadecvat al sistemului de justiţie penală la actul primar al victimizării, comis de către făptuitor. Studiile în materie de victimologie au accentuat deseori ideea că implicarea victimei unei infracţiuni în procesul penal obişnuia să constituie de cele mai multe ori o experienţă negativă, ca urmare a unui complex de factori precum manifestarea unei atitudini de neîncredere din partea organelor judiciare, confruntarea cu făptuitorul ori supunerea acesteia la audieri într-o manieră nereceptivă[7]. Cercetările au confirmat de asemenea că, victimele, care au suferit abuzuri repetate, sunt predispuse la suferinţe repetate din cauza acestora, experienţa trăită îmbrăcând pentru acestea forma unui puternic impact emoţional, indiferent de tipul infracţiunii suferite[8]. Pentru a limita situaţie *de facto*, cu prilejul expunerii drepturilor victimelor, directiva pune accent pe măsurile de protecţie corespunzătoare, ce trebuie adoptate de statelor membre pentru a preveni sau limita pe cât posibil riscul de dublă victimizare, respectiv pentru a garanta siguranţa victimelor şi a membrilor familiilor acestora în perioada de recuperare post-infracţională şi prevenţie ulterioară.

Dincolo de prioritatea protecţiei victimelor criminalităţii, în general, principiu care stă la baza directivei, o protecţie deosebită este acordată *victimelor cu dizabilităţi* şi a *victimelor - copii*[9], prezumându-se că acestea din urmă au nevoie de măsuri deprotecţie specifice datorită

[5] Prin „membrii familiei", directiva înţelege soţul/soţia, persoana care convieţuieşte cu victima, fiind angajată într-o relaţie intimă şi gospodărind împreună cu aceasta de o manieră stabilă şi continuă, rudele în linie directă, fraţii şi surorile, precum şi persoanele aflate în întreţinerea victimei.
[6] Pentru o analiză a efectelor şi a consecinţelor psihologice ale victimizării, a se vedea Tudorel Butoi şi co., *Psihologie Judiciară – Victimologie. Compediu universitar (masterat)*, Editura Solaris Print, Bucureşti, 2011, p. 128-142.
[7] S. Van der Aa, „Introduction to Victimology and Victims' Rights", în Superior Council of Magistracy of Romania, JUST/2012/JPEN/AG/2949 *'Strengthening Judicial Cooperation to Protect Victims of Crime' Handbook*, 2013-2014, p. 10.
[8] Tudorel Butoi şi co., *op.cit.*, p. 66 şi urm.; Ana Bălan, *Criminalitatea feminină*, Editura C.H. Beck, Bucureşti, 2008, f. 38 şi urm.
[9] Potrivit art. 2 alin. 1 lit. (c) din directivă, „copil" înseamnă orice persoană având o vârstă mai mică de 18 ani.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

vulnerabilităţii (art. 22 alin. 4 din directivă). Aceste prevederi au fost armonizate cu dispoziţiile Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene şi cu Convenţia Organizaţiei Naţiunilor Unite cu privire la drepturile copilului adoptată la 20 noiembrie 1989, convenţii care stabilesc că interesul superior al copilului ar trebui să constituie preocuparea primordială a societăţii.

Pentru persoanele victime ale atacurilor teroriste, directiva reglementează dispoziţii speciale, luând în considerare nu doar pagubele suferite de acte victime individual, ci şi pe cele suferite de către întreaga comunitate. Sprijinul, protecţia şi atenţia deosebită pentru victimele terorismului, sunt necesare deoarece acest fenomen devenit o prezenţă constantă în ultimii ani, chiar şi după schimbările dramatice ale evenimentelor din 11 septembrie 2001, reprezentând o ameninţare reală la adresa securităţii Uniunii, a valorilor societăţilor democratice şi la adresa drepturilor şi libertăţilor cetăţenilor europeni.

§3. *Cadrul legislativ în materie de protecţie a victimelor infracţiunilor*. În spaţiul unional, s-au depus constant eforturi de către autorităţile europene pentru crearea şi consolida unor standarde de protecţie pentru victimele criminalităţii. În acest sens, pentru a se asigura prescripţiile minimale în materia drepturilor victimelor în toate statele membre, a fost adoptat un pachet de instrumente juridice, între care amintim *Directiva 2004/80/CE* a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind despăgubirea victimelor infracţionalităţii, *Directiva 2011/36/UE* a Parlamentului European şi a Consiliului din 5 aprilie 2011 privind prevenirea şi combaterea traficului de persoane şi protejarea victimelor acestuia, precum şi de înlocuire a Deciziei-cadru 2002/629/JAI a Consiliului, Directiva *2011/99/UE* privind ordinul european de protecţie, *Directiva 2012/29/UE* de stabilire a unor norme minime privind drepturile, sprijinirea şi protecţia victimelor criminalităţii şi de înlocuire a Deciziei-cadru 2001/220/JAI a Consiliului, ambele având termenul-limită pentru transpunere anul 2015, precum şi *Regulamentul (UE) nr. 606/2013* privind recunoaşterea reciprocă a măsurilor de protecţie în materie civilă, aplicabil, de asemenea, începând cu anul 2015.

România a implementat aceste prevederi europene în mod corespunzător, în cuprinsul mai multor acte normative, între care cele mai importante sunt Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală[10], Legea nr. 286/2009 privind Codul Penal[11], Legea nr. 211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea protecţiei victimelor infracţiunilor[12], Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internaţională în materie penală, republicată[13], Legea nr. 287/2009 privind Codul Civil, republicată[14], Legea nr. 192/2006 privind medierea şi organizarea

[10] Publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 486 din 15 iulie 2010.
[11] Publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2009.
[12] Publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 505 din 4 iunie 2004.
[13] Publicată în Monitorul Oficial Partea I, nr. 377 din 31 mai 2011.
[14] Publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 505 din 15 iulie 2011.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

profesiei de mediator[15], Legea nr. 272/2004 privind protecţia şi promovarea drepturilor copilului, republicată[16], Legea nr. 678/2001 privind prevenirea si combaterea traficului de persoane, republicată[17], Legea nr. 504/2002 privind audiovizualul, republicată[18], Legea nr. 217/2003 privind prevenirea şi combaterea violenţei, republicată[19].

În terminologia Codului de procedură penală, calitatea procesuală iniţială pe care o dobândeşte victima unei infracţiuni, este aceea de *persoană vătămată*, noţiunecare conform art. 79 C.proc.pen. presupune „persoana care a suferit o vătămare fizică, materială sau morală prin fapta penală". De *lege lata*, în cadrul procesului penal, persoana vătămată este subiect procesual principal, alături de suspect, iar „subiecţii procesuali principali au aceleaşi drepturi şi obligaţii ca şi părţile, cu excepţia celor pe care legea le acordă numai acestora", potrivit art. 33 alin. (1) şi (2) C.proc.pen. Cu toate acestea, potrivit doctrinei, sintagmele *persoană vătămată* şi *victimă* a infracţiunii nu sunt totuşi echivalente, cea din urmă, folosită în instrumentele juridice europene în materie, implicând doar persoana fizică aflată în poziţia de subiect pasiv al infracţiunii[20].

Rolul şi drepturilor persoanei vătămate în procesul penal român, au fost consolidate prin recentele modificări şi completări aduse Codului de procedură penală, prin dispoziţiile Legii nr. 75 din 28 aprilie 2016 privind aprobarea Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 82/2014 pentru modificarea şi completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, care stipulează posibilitatea persoanei vătămate de a participa activ în procedura camerei preliminare, respevtiv prin adoptarea O.U.G. nr. 18 din 18 mai 2016 pentru modificarea şi completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum şi pentru completarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară. O.U.G. 18/2016 transpune, printre altele, o mare parte din dispoziţiile Directivei 2012/29/UE.

Este important de subliniat şi faptul că, în prezent, se află în debatere publică un *Proiect de lege privind unele măsuri de protecţie a victimelor infracţiunilor*[21], proiect prin care se urmăreşte transpunerea în legislaţia română şi a prevederilor art. 3 (3), art. 4 (1) lit. i) şi j), art. 5 (1) şi (3), art. 7 (2), (3), art. 12 (1) lit. c), 19 (2) din Directiva 2012/29/UE.

[15] Publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 441 din 22 mai 2006.
[16] Publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr.159 din 5 martie 2014.
[17] Publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 783 din 11 decembrie 2001.
[18] Publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 534 din 22 iulie 2002.
[19] Publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 205 din 24 martie 2014.
[20] Gh. Mateuţ, *Tratat de procedură penală. Partea generală*. vol. I, Editura C.H. Beck, Bucureşti, 2007, p. 570-571.
[21] Conţinutul proiectului şi expunerea de motive pot fi consultate la adresa: http://www.just.ro/proiectul-de-lege-privind-unele-masuri-pentru-protectia-victimelor-infractiunilor/.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

§4. *Principale drepturi recunoscute victimelor infracţiunilor de către Directiva 2012/29/UE. Elemente de noutate şi corespondenţă a acestor drepturi în legislaţia internă în materie*.

Drepturile victimelor infracţiunilor au fost consolidate şi redefinite prin Directiva 2012/29/UE, majoritatea lor fiind transpuse în Codul de procedură penală şi în legislaţia specială. În continuare, analiza acestora urmează a fi făcută prin gruparea acestora în **trei secţiuni principale**, fiecare conţinând mai multe drepturi ce vor fi prezentate punctual, structură urmată chiar de către directiva.

1. Dreptul la furnizarea de informaţii şi sprijin din partea autorităţilor. În cuprinsul acestui drept, directiva include următoarele drepturi principale:

- **dreptul de a înţelege şi de a se face înţeles, respectiv dreptul la servicii de interpretariat şi traducere.** Consacrate în art. 3 şi 7 din directivă, aceste drepturi implică obligaţiastatului de a lua măsurile corespunzătoare pentru a asista victimele astfel încât acestea să înţeleagă şi să se poată face înţelese de la primul contact şi în cursul oricărei interacţiuni ulterioare necesare pe care o au cu o autoritate competentă în cadrul procedurilor penale. Comunicarea trebuind să aibă loc într-un limbaj simplu şi accesibil, verbal sau în scris, victimele pot însoţite de o persoană aleasă de acestea, iar la nevoie cu sprijinul unui interpret sau traducător, urmând a lua în considerare caracteristicile personale ale victimei, inclusiv orice dizabilitate care poate afecta abilitatea de a înţelege sau de a se face înţeleasă. Dreptul este transpus în art. 12 C.proc.pen. privind dreptul la interpret/traducător autorizat şi limba folosită în procesul penal, art. 81 alin. 1 lit. g[1] C.proc.pen.[22] care prevede dreptul persoanei vătămate de a beneficia gratuit de un interpret atunci când nu înţelege, nu se exprimă bine sau nu poate comunica în limba română, respectiv în art. 105 C.proc.pen. care cuprinde dispoziţii procedurale detaliate privind audierea prin interpret.

În legislaţia specială, dreptul analizat se regăseşte în art. 4 alin. (3)-(4) din Legea nr. 211/2004, dispoziţii care urmează a fi completate prin Proiectul legislativ menţionat, prin introducerea alin. (6), cu următorul cuprins: ”Cu ocazia primului contact cu autorităţile, victima poate fi însoţită de către o persoană aleasă de ea în vedere facilitării comunicării cu acestea”.

Dreptul analizat facilitează exercitarea drepturilor la apărare şi egalitatea părţilor în faţa organelor judiciare, fiind consacrat şi în art. 43 din Legea nr. 678/2001, care prevede că

[22] Potrivit Proiectului de lege privind unele măsuri de protecţie a victimelor infracţiunilor, articolul 81, alineatul (1), litera g[1] se modifică şi va avea următorul cuprins: ”(g[1]) dreptul de a beneficia în mod gratuit de un interpret atunci când nu înţelege, nu se exprimă bine sau nu poate comunica în limba română. În cazurile urgente, *dacă prezenţa fizică a interpretului nu este absolut necesară* pentru ca persoana vătămată să îşi poată exercita drepturile, pot fi folosite mijloace tehnice de comunicare.”

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

victimele infracţiunilor de trafic de persoane au dreptul să primească, în limba pe care o înţeleg, informaţii cu privire la procedurile judiciare şi administrative aplicabile.

- dreptul de a primi informaţii încă de la primul contact cu o autoritate competentă. Drept complex prevăzut în art. 4 din directivă, dreptul la informare presupune cavictimele infracţiunilor să primescă, fără întârzieri inutile, încă de la primul contact cu o autoritate competentă, anumite informaţii esenţiale precum tipul de sprijin pe care victimele îl pot primi şi din partea cui, asistenţă sau consiliere juridică sau de altă natură, procedurile privind formularea unei plângeri, modul şi condiţiile în care victimele pot avea acces la despăgubiri sau serviciile de justiţie reparatorie disponibile, la rambursarea cheltuielile suportate ca urmare a participării în procedurile penale. Amploarea sau gradul de detaliu al informaţiilor menţionate poate varia în funcţie de nevoile specifice şi de situaţia personală a victimei şi de tipul sau natura infracţiunii.

Dreptul victimei de a fi informată cu privire la drepturile sale, este calificat în doctrina procesual penală ca „*drept-cadru*", fiind premisa necesară pentru exercitarea tuturor celorlalte drepturi prevăzute de lege, constituind, totodată, „o componentă a principiului loialităţii în îndeplinirea funcţiilor judiciare"[23], care nu permite luarea prin surprindere a unui subiect procesual, profitând de lipsa de pregătire juridică a acestuia.

Legiferat în art. 81 alin. 1 lit. a) C.proc.pen., dreptul de a fi informat cu privire la propriile drepturi, este considerat un accesoriu al oricărui drept ce ar putea fi exercitat de către subiecţii procesuali, câtă vreme exerciţiul unui drept implică *ab initio* cunoaşterea lui[24].

Dreptul persoanei vătămate de a fi informată cu privire la drepturile sale, este consacrat şi în art. 7 alin. 2 din Legea nr. 217/2003.

- drepturile victimelor în momentul formulării unei plângeri;

Reglementat în art. 5 din directivă, pesupune că la momentul sesizării organelor de urmărire penală, victimele trebuie să poată formula o plângere *într-olimbă pe care o înţeleg* şi să primescă o confirmare scrisă, şi tradusă, a sesizăriiformale înregistrate de acestea la autoritatea competentă a unui statul membru, care să conţină elementele de bază ale infracţiunii respective.

În urma transpunerii, art. 289 alin. 11 C.proc.pen. introdus prin O.U.G. nr. 18/2016, prevede că persoana care nu vorbeşte sau nu înţelege limba română poate depune plângerea *în limba pe care o înţelege*. Odată cu depunerea plângerii aceasta poate solicita ca, atunci când este citată, să primească *şi o traducere a citaţiei*.

[23] N. Volonciu, S. Uzlău (coord.), *Noul Cod de procedură penală comentat*, Ediţia a II-a, Editura Hamangiu, Bucureşti, 2016, p. 215.
[24] Op. cit., ibidem.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Pe de altă parte, pentru persoana care locuieşte pe teritoriul României, cetăţean român, străin sau persoană fără cetăţenie, şi prin aceasta se sesizează săvârşirea unei infracţiuni pe teritoriul unui alt stat membru al Uniunii Europene, art. 289 alin. 10 C.proc.pen. prevede că, organul judiciar trebuie să primească plângerea şi să o transmită organului competent din ţara pe teritoriul căreia a fost comisă infracţiunea, conform regulilor privind cooperarea judiciară în materie penală.

Dreptul persoanei vătămate de a primi o confirmare scrisă şi tradusă, dacă este cazul, a plângerii, va fi reglementată şi de Legea specială nr. 211/2004, prin amendarea art. 4 cu introducerea a două noi alineate, alineatele (7)-(8), cu următorul cuprins: „(7) La depunerea plângerii conform art. 289 din Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, victima va primi o *confirmare scrisă* a acesteia. Confirmarea va cuprinde numărul de înregistrare al plângerii, precum şi încadrarea juridică a faptei pentru care plângerea a fost depusă. (8) Dacă victima nu vorbeşte sau nu înţelege limba română, aceasta poate cere să primească, ulterior, şi traducerea confirmării scrise prevăzute la alin. (7)".

- **dreptul de a primi informaţii cu privire la propria cauză.** Reglementat în art. 6 din directivă, acest drept cuprinde, în esenţă, dreptul persoanei vătămate de a primi informaţii referitor la soluţia finală pronunţată în cauză, data, locul, stadiul procesului şi natura acuzaţiilor împotriva autorului infracţiunii,

În art. 81 alin. 1 lit. c) - d) C.proc.pen., legiuitorul român a prevăzut că în cadrul procesului penal, persoana vătămată are dreptul neîngrădit de a dreptul de a fi informată, într-un termen rezonabil, cu privire la stadiul urmăririi penale, la cererea sa expresă, cu condiţia de a indica o adresă pe teritoriul României, o adresă de poştă electronică sau mesagerie electronică, la care aceste informaţii să îi fie comunicate. De asemenea, persoana vătămată are dreptul de a formula orice alte cereri ce ţin de soluţionarea laturii penale a cauzei, drept care poate fi exercitat în condiţiile prescrise de lege, în funcţie de specificul fiecărei faze procesuale.

În faza camerei preliminare şi în faza judecăţii, persoana vătămată este informată cu privire la data şi locul procesului, natura acuzaţiei aduse infractorului, prin procedura *citării* conform Codului de procedură penală, respectiv cu ocazia *audierii* de către organul judiciar conform art. 111 C.proc.pen.

Prin art. 94 C.proc.pen., a fost acordat expres persoanei vătămate dreptul de a consulta dosarul cauzei, probabil şi ca urmare a condamnării statului român în cauza *Forum Maritime c. României*[25], în care s-a reţinut încălcarea principiului egalităţii armelor garantat de art. 6 parag. 1 şi, a dreptului garantat de art. 6 parag. 3 lit. b) din Convenţie din cauza inechităţii

[25] Hotărârea CEDO din 4 octombrie 2007, parag. 129-136, *apud* M. Udroiu, O. Predescu, *Protecţia europeană a drepturilor omului şi procesul penal român*, Editura C.H. Beck, Bucureşti, 2008, p. 710.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

procedurilor desfăşurate în faţa organelor de urmărire penală, în cadrul cărora persoana vătămată constituită parte civilă nu a avut acces la dosarul cauzei pentru a studia probele aduse de către persoana acuzată în apărare şi nici cele administrate de Ministerul Public.

În acest context, trebuie menţionate şi prevederile art. 81 alin. (2) C.proc. pen., introduse prin Legea nr. 255/2013[26] de punere în aplicare a Codului de procedură penală, în sensul cărora persoana vătămată care a suferit o vătămare fizică, materială sau morală printr-o faptă penală *pentru care acţiunea penală se pune în mişcare din oficiu* şi care nu doreşte să participe la procesul penal trebuie să înştiinţeze despre aceasta organul judiciar, care, dacă apreciază necesar, o va putea audia în calitate de martor.

Prin pct. 13 al art. II din O.U.G. nr. 18/2016 a fost introdus, în art. 81 alin. (1) lit. g[2]) C.proc.pen., dreptul persoanei vătămate de a i se comunica *traducerea* într-o limbă pe care o înţelege a *oricărei soluţii de netrimitere în judecată*, atunci când nu înţelege limba română. În acest sens, art. 316 alin. 1 C.proc.pen. prevede că persoanei care a făcut sesizarea trebuie să i se comunice soluţia de clasare, iar conform art. 318 alin. (7) C.proc.pen. şi soluţia de renunţare la urmărire penală.

La finalul judecăţii în primă instanţă, art. 407 alin. (1) C.proc.pen., modificat prin pct. 104 al art. II din O.U.G. nr. 18/2016, prevede că după pronunţare, o copie a minutei hotărârii instanţei se comunică şi persoanei vătămate, în vederea exercitării căii de atac. În cazul în care persoana vătămată nu înţelege limba română, o copie a minutei hotărârii i se comunică acesteia într-o limbă pe care o înţelege. După redactarea hotărârii, persoanei vătămate şi părţilor li se comunică hotărârea în întregul său.

Un element de noutate în conţinutul dreptului de a primi informaţii – reglementat în art. 6 alin. (5)-(6) din directivă, este *dreptul persoanei vătămate de a fi informată, în cazul în care inculpatul va fi privat de libertate prin arest, respectiv condamnat la o pedeapsă privativă de libertate, cu privire la punerea acestuia în libertate în orice mod* – inclusiv privitor la evadarea condamnatului, conform Codului de procedură penală. Acest drept trebuie adus la cunoştinţă persoanei vătămate încă de la prima audiere conform art. 111 alin. (5) C.proc. pen., iar ulterior în caz de arestare a inculpatului conform art. 230 alin. (5)-(6) C.proc.pen., respectiv trebuie menţionat în dispozitivul sentinţei de condamnare potrivit art. 404 alin. (6) C.proc.pen., fiind reglementat expres şi în art. 4 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 211/2004.

- dreptul de acces la serviciile de sprijinire a victimelor. Instituit în art. 8 din directivă, aceste drept presupune că, independent de formularea de către victimă a unei plângeri formale în faţa unei autorităţi competente cu privire la săvârşirea unei infracţiuni, statele membre au obligaţia de a se asigura că victimele au acces, în mod gratuit, în concordanţă cu necesităţile

[26] Publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 515 din 14 august 2013.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

lor, la servicii confidenţiale de sprijinire a victimelor – spre care sunt direcţionate de către autoritatea competentă, servicii care acţionează în interesul victimelor înainte, în timpul şi pentru o durată adecvată după încetarea procedurilor penale.

În legislaţia română, în art. 7-9 şi art. 11 din Legea nr. 211/2004 se prevede că, la cerere, în mod gratuit şi pe o perioadă determinată, victimele infracţiunilor au dreptul la consiliere psihologică sau alte forme de asistenţă din partea serviciilor de protecţie a victimelor şi reintegrare socială a infractorilor, care funcţionează pe lângă tribunale, şi despre care victimeele trebuie încunoştiinţate de către organele judiciare, conform art. 4 din Lege. În plus, art. 14-15 din Lege recunosc dreptul la *asistenţă juridică gratuită* a victimelor unor infracţiuni.

În Legea nr. 217/2003, au fost create centre de primire în regim de urgenţă denumite „*adăposturi*", care sunt unităţi de asistenţă socială, de tip rezidenţial, care asigură în mod gratuit şi pe o perioadă determinată, protecţie, găzduire, îngrijire şi consiliere victimelor violenţei în familie (art. 17). În vederea reinsereţiei sociale a victimelor, au fost create *centrele de recuperare pentru victimele violenţei în familie*, unităţi de asistenţă socială de tip rezidenţial care asigură găzduirea, îngrijirea, consilierea juridică şi psihologică, acordă sprijin în vederea adaptării la o viaţă activă, inserţia profesională a victimelor violenţei în familie, precum şi reabilitarea şi reinserţia socială a acestora (art. 18). În scop de prevenţie, aceeaşi lege instituie şi *centre pentru prevenirea şi combaterea violenţei în familie* – care asigură asistenţă socială, consiliere psihologică, juridică, precum şi informarea şi orientarea victimelor violenţei în familie (art. 20), şi *centre pentru servicii de informare şi sensibilizare a populaţiei* –oferă servicii de informare şi educare, asistenţă socială şi un serviciu telefonic de urgenţă pentru informare şi consiliere.

În cazul victimelor traficului de persoane, conform art. 26-27[2] şi art. 42 din Legea nr. 678/2001, sarcini privind asistenţa şi protecţia acestora revin prin lege Ministerului Afecerilor Interne şi Agenţiei Naţională împotriva Traficului de Persoane, în cooperare cu instituţiile interesate, precum şi cu organizaţii neguvernamentale, organizaţii internaţionale şi reprezentanţi ai societăţii civile.

2. Dreptul de a participa în procedurile penale şi drepturi conexe. Principalele drepturi cuprinse în această categorie sunt următoarele:

- dreptul victimei de a fi audiată (art. 10)**.** Este unul dintre cele mai importante drepturi ale victimei, şi presupune ca aceasta să fie *ascultată efectiv* în cursul procedurii penale şi să i se ofere posibilitatea de a prezenta probe, iar în cazul audierii unei victime-copil organul judiciar va lua în considerare în mod adecvat vârsta şi maturitatea acesteia.

Legiuitorul român a reglementat în art. 81 alin. 1 lit. b), c), f) şi g) C.proc.pen., dreptul persoanei vătămate de a propune organelor judiciare administrarea de probe, de a ridica

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

excepţii şi de a pune concluzii, de a formula orice alte cereri ce ţin de soluţionarea laturii penale a cauzei, dreptul de a fi ascultată, respectiv dreptul de a adresa întrebări inculpatului, martorilor şi experţilor. Totodată, art. 366 C.proc.pen. reglementează detaliat participarea persoanei vătămate la judecată, iar declaraţia acesteia este supusă principiului liberei aprecieri a probelor.

- drepturi în cazul unei hotărâri de neîncepere a urmăririi penale (art. 11)**.** În această categorie intră dreptul persoanei vătămate de a solicita revizuirea unei hotărâri de neîncepere a urmăririi penale, iar în dreptul intern este transpus în art. 336 alin. 1 C.proc.pen. care prevede că orice persoană poate face plângere împotriva măsurilor şi actelor de urmărire penală, dacă prin acestea s-a adus o vătămare intereselor sale legitime. După parcurgerea procedurii „interne" în interiorul Ministerului Public, persoana nemulţumită de soluţie poate face *plângere*, conform art. 341 C.proc.pen., în termen de 20 de zile de la comunicare, la judecătorul de cameră preliminară de la instanţa căreia i-ar reveni, potrivit legii, competenţa să judece cauza în primă instanţă.

Pe de altă parte, soluţiile de renunţare la urmărire penală pronunţate de procuror conform art. 318 C.proc.pen., se comunică persoanei vătămate, sunt supuse verificării legalităţii şi temeiniciei procurorului ierarhic superior şi, concomitent trebuie trimise spre confirmare judecătorului de cameră preliminară de la instanţa căreia i-ar reveni, potrivit legii, competenţa să judece cauza în primă instanţă. În ceea ce priveşte soluţia de renunţare la urmărirea penală, a cărei reglementare a fost restructurată prin O.U.G. nr. 18/2016, precizăm că unul dintre criteriile legale la care trebuie se raporteze procurorul pentru a dispune această soluţie constă în *atitudinea procesuală a persoanei vătămate* [art. 318 alin. (2) lit. f) C.proc.pen]. Totodată, printre obligaţiile cu caracter facultativ ce pot fi impuse faţă de suspect sau inculpat s-a păstrat din forma anterioară a textului de lege, aceea de a cere public scuze persoanei vătămate [art. 318 alin. (6) lit. b) C.proc.pen].

- dreptul la garanţii în contextul serviciilor de justiţie reparatorie (art. 12)**.** Componentă a „justiţiei restaurative" şi modalitate principală de soluţionare alternativă a anumitor litigii penale, medierea este un drept recunoscut persoanei vătămate prin art. 81 alin. 1 lit. i) C.proc.pen., posibilitate care potrivit art. 11 alin. 2 lit. c) C.proc.pen. şi art. 6 din Legea nr. 192/2006 privind medierea, trebuie adusă acesteia la cunoştinţă de către organele judiare cu ocazia audierilor.

Conform art. 1 din Legea nr. 192/2006, medierea este o modalitate de soluţionare a conflictelor pe cale amiabilă, cu ajutorul unei terţe persoane specializate în calitate de mediator, în condiţii de neutralitate, imparţialitate, confidenţialitate şi având liberul consimţământ al părţilor. Cu largă aplicabilitate în materie civilă, conform art. 67 alin. (2)-(3) din Lege, medierea este permisă în materie penală, atât în latura civilă a procesului cât şi în latura penală,

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

cu *rezerva* că în acest din urmă caz dispoziţiile privind medierea se aplică numai în cauzele privind infracţiuni pentru care, potrivit legii, retragerea plângerii prealabile sau împăcarea părţilor înlătură răspunderea penală. Cu privire la pretenţiile civile, în cursul procesului penal inculpatul, partea civilă şi partea responsabilă civilmente pot încheia un acord de mediere sau o tranzacţie.

În conformitate cu Decizia nr. 9/2015[27], pronunţată de instanţa supremă în dezlegarea chestiunii de drept referitoare la *natura juridică a medierii*, s-a stabilit că, în aplicarea dispoziţiilor art. 67 din Legea nr. 192/2006, încheierea unui acord de mediere constituie o *cauză sui-generis care înlătură răspunderea penală, distinctă de împăcare*, iar încheierea unui acord de mediere în condiţiile Legii nr. 192/2006 poate interveni în tot cursul procesului penal, până la rămânerea definitivă a hotărârii penale.

După intervenţia Deciziei nr. 266 din 7 mai 2014 a Curţii Constituţionale[28], părţile şi subiecţii procesuali principali nu mai pot fi constrânşi să încerce medierea prealabil pornirii procesului, aceasta rămânând o procedură voluntară, facultativă, alternativă şi informală, astfel cum se prevede şi în preambulul Directivei 2008/52/CE a Parlamentului European şi a Consiliului din 21 mai 2008 privind anumite aspecte ale medierii în materie civilă şi comercială[29].

În cazul în care se derulează după începerea procesului penal, medierea atrage suspendarea procedurilor pentru o perioadă de cel mult 3 luni, iar în cazul în care între infractor şi persoana vătămată intervine un acord de mediere, conform art. 16 alin. 1 lit. g) C.proc. pen. acţiunea penală nu mai poate fi continuată.

- dreptul la asistenţă juridică(art. 13)**.** Cu ocazia primei audieri, art. 111 alin. 2 lit. a) C.proc.pen., prevede că organele judiciare trebuie să îi aducă la cunoştinţă persoanei vătămate dreptul de a fi asistată de avocat, iar în cazurile de asistenţă obligatorie, dreptul de a i se desemna un avocat din oficiu. Conform art. 90 alin. 4 C.proc.pen., asistenţa juridică este obligatorie când persoana vătămată sau partea civilă este o persoană lipsită de capacitate de exerciţiu ori cu capacitate de exerciţiu restrânsă.

Potrivit art. 81 alin. 1 lit. h) C.proc.pen. raportat la art. 10 alin. 1 C.proc.pen., persoana vătămată are dreptul de a se apăra ea însăşi sau de a fi asistată de avocat, ales sau din oficiu, ori reprezentată.

---

[27] Publicată în Monitorul Oficial nr. 406, din data de 09.06.2015, disponibilă pe www.scj.ro
[28] Publicată în Monitorul Oficial, nr. 464 din 25 iunie 2014. Prin aceasta decizie, Curtea Constituţională a constatat că prevederile art. 2 alin. (1) şi (1^2) din Legea nr. 192/2006 privind medierea şi organizarea profesiei de mediator – care obligau părţile să participe la şedinţa de informare privind avantajele medierii, sub sancţiunea inadmisibilităţii cererii de chemare în judecată, sunt neconstituţionale deoarece reprezintă o îngrădire a accesului liber la justiţie.
[29] Publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L nr. 136 din 24 mai 2008.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

- dreptul la rambursarea cheltuielilor efectuate în proces (art. 14)**.** Se referă la posibilitatea persoanelor vătămate de a li se rambursa cheltuielile suportate ca urmare a participării lor active la proceduri, în funcţie de rolul care le revine în cadrul procesului. În acest sens, art. 276 alin. 1 C.proc.pen., prevede că în caz de condamnare, renunţare la urmărirea penală, renunţare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei, *inculpatul este obligat să plătească persoanei vătămate*, precum şi părţii civile căreia i s-a admis acţiunea civilă *cheltuielile judiciare făcutede acestea*.De asemenea,conformart. 275 alin. (1) pct. 3 lit. a) C.proc.pen., modificat prin O.U.G. nr. 18/2016, persoana vătămată nu mai este obligată în mod necondiţionat să suporte cheltuielile judiciare avansate de stat în cazurile în care suspectul/inculpatul a cerut continuarea procesului penal, când persoana vătămată şi-a retras plângerea prealabilă ori s-a dispus clasarea în temeiul dispoziţiilor art. 16 alin. (1) lit. a)-c) sau achitarea inculpatului, ci *doar în situaţia în care i se reţine o culpă procesuală* în acest sens.

- dreptul la la restituirea bunurilor (art. 15)**.** Presupune căîn urma unei decizii a unei autorităţi competente, bunurile recuperabile care sunt sechestrate pe durata procedurilor penale se restituie victimelor fără întârziere, cu excepţia cazului în care ele sunt necesare în cadrul procedurilor penale. În acest scop, în art. 112 alin. 1 lit. e) C.pen. se prevede că sunt supuse măsurii de siguranţă a confiscării speciale, bunurile dobândite prin săvârşirea faptei prevăzute de legea penală, dacă nu sunt restituite persoanei vătămate şi în măsura în care nu servesc la despăgubirea acesteia.În vederea luării confiscării speciale, art. 249 alin. 1 C.proc.pen. prevede că procurorul, în cursul urmăririi penale, judecătorul de cameră preliminară sau instanţa de judecată, din oficiu sau la cererea procurorului, în procedura de cameră preliminară ori în cursul judecăţii, poate lua măsuri asigurătorii, prin ordonanţă sau, după caz, prin încheiere motivată. Luarea acestei măsuri este obligatorie în cazul în care persoana vătămată este o persoană lipsită de capacitate de exerciţiu sau cu capacitate de exerciţiu restrânsă.

În cazul în care, pe parcursul procesului penal, se constată că lucrurile ridicate de la suspect ori inculpat sau de la orice persoană care le-a primit spre a le păstra sunt proprietatea persoanei vătămate sau a altei persoane ori au fost luate pe nedrept din posesia sau deţinerea acestora, organul judiciar va dispune restituirea acestor lucruri conform art. 255 alin. 1 C.proc.pen.

- dreptul de a obţine în cadrul procedurilor penale o decizie privind despăgubirile din partea autorului infracţiunii (art. 16)**.** În cursul procedurilor penale, victimele au dreptul de a obţine o decizie privind despăgubirile din partea autorului infracţiunii, într-un termen rezonabil, iar statele membre trebuie să promoveze măsurile necesare pentru a-i încuraja pe autorii infracţiunilor să despăgubească în mod corespunzător victimele.

Tragerea la răspundere civilă delictuală a persoanelor responsabile potrivit legii civile pentru prejudiciul produs prin comiterea faptei care face obiectul acţiunii penale, are loc prin

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

exercitarea acţiunii civile şi prin *constituirea ca parte civilă a persoanei vătămate*, material sau moral, direct sau indirect, prin infracţiune.

Acoperirea integrală a prejudiciului constituie circumstanţă atenuantă legală, care operează însă numai în condiţiile prevăzute expres de art. 75 alin. 1 lit. d) C.pen.

3.Dreptul la protecţie şi la recunoaşterea victimelor cu nevoi de protecţie specifice. Cuprinde următoarele drepturi esenţiale:

- dreptul la protecţia vieţii private. Reglementat disparat în art. 18, art. 20 și art. 21 din directivă, dreptul la protecţie implică în esenţă adoptarea de către state a unor măsuri de garantare a siguranţei victimelor și a membrilor familiilor acestora împotriva victimizării secundare și repetate și a intimidării și răzbunării, inclusiv împotriva riscului unor vătămări emoţionale sau psihologice, și de protecţie a demnităţii victimelor pe durata audierilor și în momentul depunerii mărturiei, inclusiv prin asigurarea de asistenţă medicală. Totodată, necesitatea acestor măsuri priveşte protejarea vieţii private, a integrităţii personale și a datelor cu caracter personal ale victimei, în ceea ce privește libertatea acesteia de exprimare și de informare.

Prin dispoziţiile art. 113 C.proc.pen., modificat prin pct. 17 al art. II din O.U.G. nr. 18/2016, legiuitorul român s-a conformat prescripţiilor directivei, prevăzând că atunci când sunt îndeplinite condiţiile prevăzute de lege referitoare la statutul de *martor ameninţat* sau *vulnerabil* ori pentru protecţia vieţii private sau a demnităţii, organul de urmărire penală sau instanţa, în funcţie de faza procesului penal, pot decide acordarea acestui statut şi, apoi, dispune faţă de persoana vătămată măsurile de protecţie prevăzute – *detaliat* – în art. 124-130 C.proc.pen., care se aplică în mod corespunzător (alin. 1). Sunt *prezumate vulnerabile* victimele copii şi alte tipuri de victime, indicate în aliniatul următor. La audiere, persoana vătămată poate fi însoţită, la cererea sa, de către reprezentantul său legal sau de către o altă persoană desemnată de către persoana vătămată, cu excepţia cazului în care organul judiciar decide motivat în sens contrar (alin. 5). Ori de câte ori organul judiciar nu poate stabili vârsta persoanei vătămate şi există motive pentru a se considera că aceasta este minor, persoana vătămată va fi prezumată a fi minor (alin. 6).

Având în vedere caracterul grav al infracţiunii, în art. 26 din Legea nr. 678/2001 sunt reglementate separat măsuri de asistenţă specială, recuperare şi protecţie specifică pentru victimele infracţiunilor de trafic de persoane.

- dreptul victimelor de a fi evaluate individual, în cursul procedurilor penale, pentru identificarea nevoilor de protecţie specifice (art. 22 şi art. 23). Victimele infracţiunilor trebuie să beneficieze de o evaluare promptă şi individuală, în conformitate cu procedurile naţionale, pentru a se identifica nevoile de protecţie specifice şi pentru a se determina dacă şi

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

în ce măsură ar putea beneficia de măsuri speciale în cursul procedurilor penale. Amploarea evaluării individuale poate fi adaptată în funcţie de gravitatea infracţiunii şi de nivelul prejudiciului aparent suferit de victimă, şi ia în considerare în special: caracteristicile personale ale victimei, circumstanţele, tipul sau natura infracţiunii. Audierile trebuie să aibă loc în condiţii procedurale adaptate, trebuie înregistrate audio-video, cu asigurarea protecţiei de către persoane calificate.

În legislaţia internă, dreptul în discuţie este reglementat în art. 111 alin. (6) lit. a) – c) şi alin. (7) C.proc.pen. (audierea în incinte concepute sau adaptate în acest scop, de către aceeaşi persoană, în prezenţa unui psiholog sau specialist) introdus prin O.U.G. nr. 18/2016, art. 113 alin. (2)-(3) C.proc.pen., art. 26 din Legea nr. 678/2001 Ordinul nr. 335/2007 pentru aprobarea Mecanismului national de identificare şi referire a victimelor traficului de persoane[30], respectiv în art. 101 alin. 3 din Legea nr. 272/2004.

- dreptul la evitarea contactului dintre victimă şi autorul infracţiunii (art. 19). Implică obligaţia statelor membre de a asigura condiţiile necesare pentru a se permite evitarea contactului dintre victime şi, după caz, membrii familiei acestora şi autorul infracţiunii în incinta în care se desfăşoară procedurile penale, în afară de cazul în care acest lucru este impus de procedurile penal. În acest scop, statele membre se asigură că noile clădiri ale instanţelor judecătoreşti beneficiază de săli de aşteptare separate pentru victime.

Acest drept este preluat parţial de legiuitorul român, în art. 113 C.proc.pen., unde se prevede că atunci când sunt îndeplinite condiţiile prevăzute de lege referitoare la statutul de martor ameninţat sau vulnerabil ori pentru protecţia vieţii private sau a demnităţii, organul de urmărire penală poate dispune faţă de persoana vătămată ori faţă de partea civilă măsurile de protecţie prevăzute la art. 124-130 din Cod.

Prin *Proiectul de lege* privind unele măsuri de protecţie a victimelor infracţiunilor, se propune introducerea art. 35^1 în Legea nr. 211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea protecţiei victimelor infracţiunilor, potrivit căruia „*Sediile nou construite ale instanţelor de judecată vor fi dotate, cu săli de aşteptare separate pentru victimele infracţiunilor*”.

- dreptul la protecţie al victimelor – copii, în cursul procedurilor penale (art. 24)**.** Atunci când victima este minoră, directiva prevede în art. 24 că, pe lângă acordarea de consiliere juridică şi înregistrarea pe suport audiovizual a audierilor, pe parcursul procedurilor autorităţile competente vor numi un reprezentant special pentru victimele-copii în cazul în care titularii răspunderii părinteşti nu pot reprezenta victima-copil ca urmare a unui conflict de interese între aceştia şi victima-copil sau atunci când victima-copil este neînsoţită sau separată de familie.

[30] Publicat în Monitorul Oficial, nr. 849 din 17 decembrie 2008.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Dreptul în discuţie a fost recunoscut de către legiuitorul român în art. 111 alin. (8)-(10) C.proc.pen., aliniate introduse prin art. II pct. 16 din O.U.G.nr. 18/2016, prevăzându-se că: dacă persoana vătămată este minor, înregistrarea audierii acesteia prin mijloace tehnice audio sau audiovideo este obligatorie în toate cazurile; audierea persoanei vătămate de către organul judiciar care a înregistrat o plângere cu privire la săvârşirea unei infracţiuni se desfăşoară de îndată, iar, dacă acest lucru nu este posibil, se va realiza ulterior depunerii plângerii, fără întârzieri nejustificate; *declaraţia* dată de persoana vătămată *în aceste condiţii constituie mijloc de probă chiar dacă a fost administrată înainte de începerea urmăririi penale*.

În urma modificărilor aduse prin O.U.G. nr. 18/2016 articolului 308 C.proc.pen., acesta recunoaşte şi persoanei vătămate *posibilitatea de a fi audiată anticipat de către judecătorul de catre judecătorul de drepturi atunci când există riscul ca aceasta să nu mai poată fi audiată în cursul judecăţii*. De asemenea, art. 113 alin. (4)-(6) C.proc. pen., prevede că reaudierea persoanei vătămate se face numai dacă acest lucru este strict necesar pentru desfăşurarea procesului penal. La audiere, persoana vătămată poate fi însoţită, la cererea sa, de către reprezentantul său legal şi de către o altă persoană desemnată de către persoana vătămată, cu excepţia cazului în care organul judiciar decide motivat în sens contrar. În fine, ori de câte ori organul judiciar nu poate stabili vârsta persoanei vătămate şi există motive pentru a se considera că aceasta este minor, persoana vătămată va fi prezumată a fi minor.

Dreptul analizat este reglementat şi în art. 24 alin. 3 Legea nr. 678/2001 şi în Regulamentul de punere în aplicare a legii, activitatea de colaborare cu victimele minore fiind realizată inclusiv de către mediatori, şi trebuie stăpânită şi de către magistraţii care intră în contact direct cu astfel de victime cu ocazia audierilor.

BIBLIOGRAFIE:

Tudorel Butoi şi co., *Psihologie Judiciară – Victimologie. Compediu universitar (masterat)*, Editura Solaris Print, Bucureşti, 2011;

S. Van der Aa, „Introduction to Victimology and Victims' Rights", în Superior Council of Magistracy of Romania, JUST/2012/JPEN/AG/2949 *'Strengthening Judicial Cooperation to Protect Victims of Crime' Handbook*, 2013-2014;

Ana Bălan, *Criminalitatea feminină*, Editura C.H. Beck, Bucureşti, 2008;

Gh. Mateuţ, *Tratat de procedură penală. Partea generală*. Vol. I, Editura C.H. Beck, Bucureşti, 2007;

N. Volonciu, S. Uzlău (coord.), *Noul Cod de procedură penală comentat*, Ediţia a II-a, Editura Hamangiu, Bucureşti, 2016;

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

M. Udroiu, O. Predescu, *Protecţia europeană a drepturilor omului şi procesul penal român*, Editura C.H. Beck, Bucureşti, 2008;

www.scj.ro

www.eur-lex.europa.eu

http://www.just.ro

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

THE LABOR MARKET AND THE MINIMUM INCOME IN ROMANIA

Bogdan Glăvan, Prof. PhD
Romanian American University

Abstract: Badly calibrated social protection measures have perverse consequences, trapping the population in a veritable poverty trap. "Poorly calibrated" means simply "too high" relative to unskilled labor productivity and living conditions in rural areas. But it also means "granted to wrong people"; the incentive to fool the system is at high levels and the state lacks the ability and the incentive to discover and protect those who need social assistance most. In this paper we analyse the effects of minimum income and minimum wage on the labor market in Romania. We show that these effects depend on the number of children in the family, the existence of incomes from subsistence agriculture, the age of the workforce and other factors. International experience (US, Hungary) is also taken into account.

Keywords: Minimum income, minimum wage, unemployment, social protection, labor market.

Social protection measures are often badly calibrated, trapping the poor people in a veritable poverty trap. "Poorly calibrated" means simply "too high" relative to unskilled labor productivity and living conditions in rural areas. But it also means "granted to wrong people"; the incentive to fool the system is at high levels and the state lacks the ability and the incentive to discover and protect those who need social assistance most. To understand the unfortunate and unintended consequences of social protection measures, I propose to refer to two such measures: guaranteed minimum income and minimum wage.

The guaranteed minimum income is the sum of money that the family is entitled to receive from the state if it does not have any other source of income. If the family gets an income less than minimum wage, then the state offers the difference in the form of social assistance. Currently, the minimum income is established as follows:

- One person: 142 lei
- The family consists of 2 persons: 255 lei
- Family consisting of 3 persons: 357 lei
- The family consists of 4 people: 442 lei
- The family consists of 5 persons: 527 lei
- The family of 6 persons or more: 564 lei

To see the perverse effects of the minimum guaranteed income on the incentive to perform a remunerated job, let's take the example of a typical family with two children living

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

in rural areas, where neither parent is employed and has no income and, consequently, receives social benefits amounting to 442 lei. In rural areas, this monetary income is increased primarily by in-kind income generated by work in your own household (cultivation of vegetable, livestock breeding). According to INS, income in kind provides practically 50% of the total income of the poorest 10% families in Romania. The families benefiting from the minimum guaranteed income fall into this group, so we can assume that, ultimately, for people working in subsistence agriculture the total labor income is actually double the amount received from the government. Then, these families can increase their income further by working as day laborers, because the activities of day laborers are not taken into account by public authorities in determining the household's net income. Through the undertaking of fiscal unregistered activities, such as construction and agriculture, the household's income continues to grow. Then the household receives from the state the family support allowance and other subsidies of lesser importance (eg, child benefit is added, in part, to the guaranteed minimum income).

Considering all these factors, we see that in many cases the total income (cash and in kind) of a family receiving the guaranteed minimum income probably exceeds 1,000 lei. A simple calculation shows that achieving this hampers the incentive of family members to take up salaried work - probably an unskilled job, at the minimum wage.

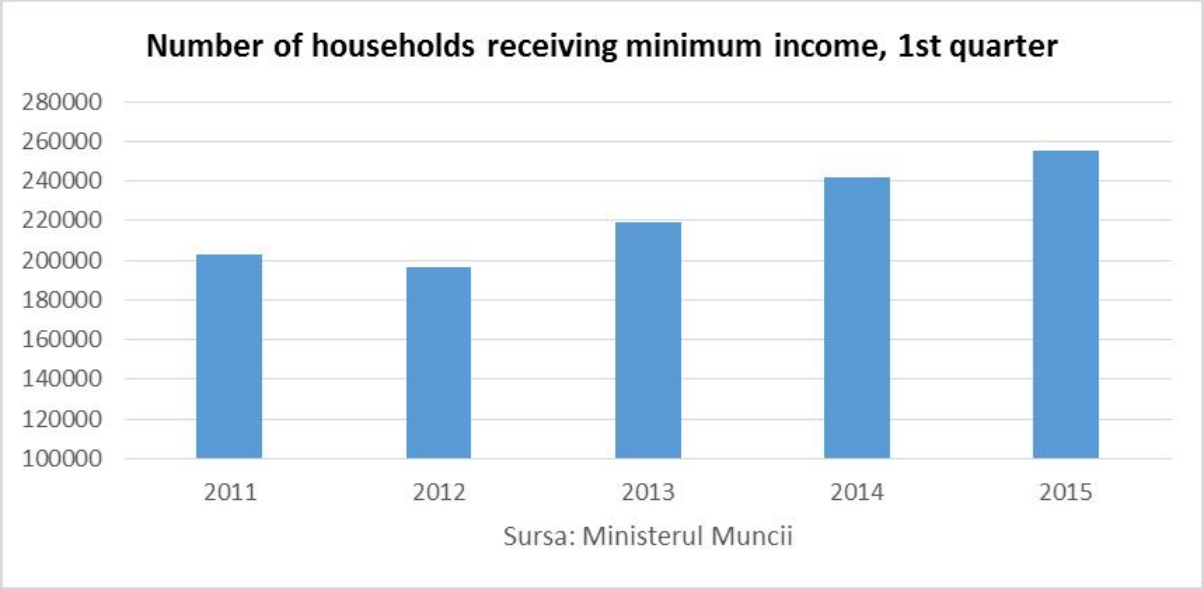
From 1 January 2015 the gross minimum wage was set at 975 lei (RON 724 net), its value being increased from 1 July 1050 lei per month (777 lei net salary). The difference between the minimum wage and minimum guaranteed income was until July 1st 282 lei, and is currently 335 lei. The difference continues to fluctuate due to variations of the two elements. However, without getting entangled in numerical details, the question that arises is the following: why would a family without wage income wish that one of its members to become employed if, in return for this effort, it's monthly revenue increase is only about 300 lei, while the opportunity cost of this change includes:

- the disutility of employment for a job with fixed schedule;
- Transportation costs to / from work;
- decreased work in the household and a consequently smaller income in kind;
- canceling the possibility to work as a day laborer and hence dropping any derived money income.

The discouraging effect on employment gradually grows with the number of children per family – the more children a family has, the smaller the difference between the minimum wage and the guaranteed income, so it is increasingly unlikely that one of the family members will look for a job.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

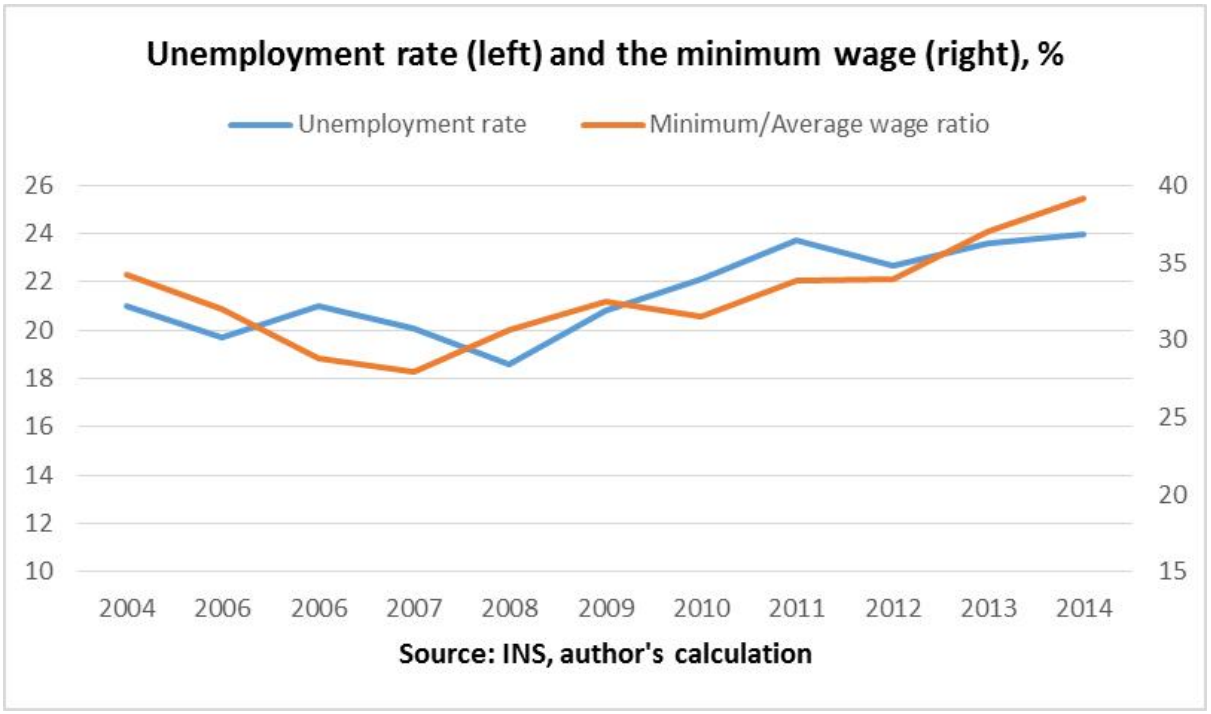
In this context it is perhaps not surprising that the number of families receiving the guaranteed minimum income has increased steadily in recent years, although Romania has registered a substantive economic growth during this period. It is also interesting that the amount paid from the budget to ensure the guaranteed minimum income has increased from 103 mil. lei in the first quarter of 2011 to nearly 175 million. lei in the first quarter of this year; a 70% increase in just four years.

Minimum wage and unemployment

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

During the "Economics" class, students learn that the arbitrary setting of a higher price than the market price creates an imbalance: an oversupply compared to the amount required. One of the best case studies is the minimum wage - this giving rise unemployment. Perhaps raising the minimum wage is not the main determinant of unemployment in Romania, but this does not mean that contribute to its growth and especially increasing unemployment among disadvantaged groups. Intuitively, within the social group whose productivity is lower than the minimum wage and therefore will be excluded from the labor market is young people without work experience. The graph below illustrates the harmful effects of the minimum wage.

In the past 10 years the unemployment rate among young people up to 24 years - a social category particularly affected by minimum wage legislation, along with low-skilled workers, people with disabilities etc. - Fluctuated in hand with increasing the relevance of the minimum wage - judging the relevance of this threshold compared to the average wage. Reducing the importance of minimum wage overlaps the downward trend in the unemployment rate and raising the minimum wage after 2008 compared to the average salary is accompanied by lifting the unemployment rate (the trend is also present in 2014, but we have definitive data). Sure, it can be said that the drop in the unemployment rate in 2004-2008 is rather determined by overall economic growth but signaled role here only minimum wage. After 2008 minimum wage increase becomes increasingly burdensome for the labor market, the unemployment rate climbs too. Is it just a coincidence? Let's all just on account of the crisis? We recall crisis

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

officially ended in 2010, we already scored 4 years of growth, but the unemployment rate among young people has not stopped rising.

The effects of minimum wage increases have been well noticed in Hungary, where a major policy experiment occurred. In the early 2000s the Hungarian government decided to double the minimum wage in two steps. In 2001 it operated its first rise from 25 000-40000 forints. The next year the minimum wage was increased to 50 000 forints. This episode has become almost a classic case study in literature, due to the magnitude of wage growth. Subsequent research has shown that "the hike significantly increased labor costs and reduced employment in the small firm sector; and adversely affected the job retention and job finding probabilities of low-wage workers. While the conditions for a positive employment effect were mostly met in depressed regions spatial inequalities were amplified rather than reduced" (Kertesi and Kollo, 2003, p. 1). Also, a different study argued that the increased burden of wages has been transmitted to consumers via inflation, at least in the case of firms facing an inelastic demand curve. „Passing through the effect of the minimum wage to consumers might be easier in some markets than others. We show that in markets, where a small increase in output price leads to a large loss in market level output (e.g. manufacturing and exporting sectors), firms pass-through the effect of the minimum wage to a lesser extent and the employment losses are larger" (Harasztosi and Lindner, 2015, p. 3)

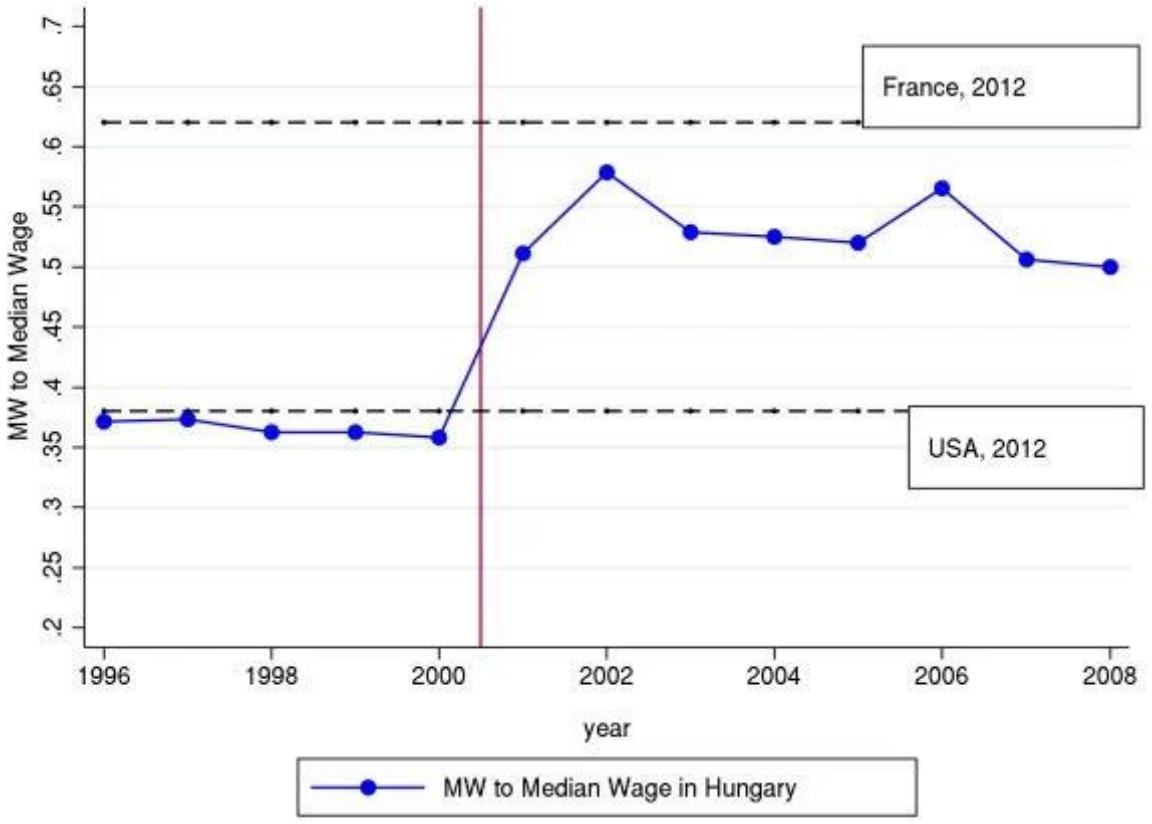
We can agree or disagree with the exact results of the minimum wage, but the iron principle of this measure remains: the minimum wage is good for some people, and bad for others. Raising the minimum wage is equivalent to extending the prohibition of work (for a certain wage level) and, in fact, amounts to an increase in labor taxation. Inevitably there will be some – exactly how many, it depends on the gap between wage and minimum wage equilibrium - who will lose their jobs. Among the losers of the minimum wage we will not find doctors, corporate employees, professors, or other white-collar workers, but weak productive workers and low wage earners. It is this segment of the labor force, relatively uneducated, without any important qualifications or even without any qualification (here comes the young and inexperienced), which will become unemployed as a result of this burden.

Thus, the minimum wage redistributes wealth from those who lose their jobs to the lucky ones whose pay increases (including well-paid people in the public administration, whose pay will increase because it is influenced by the minimum wage). Inevitably, inequality rises: the poor become poorer, the rich get richer.

The reality of the minimum wage is reflected in serious academic or professional analysis. For example, this is what Congressional Budget Office (Unites States) has to say about this measure:

„Increasing the minimum wage would have two principal effects on low-wage workers. Most of them would receive higher pay that would increase their family's income, and some of those families would see their income rise above the federal poverty threshold. But some jobs for low-wage workers would probably be eliminated, the income of most workers who became jobless would fall substantially, and the share of low-wage workers who were employed would probably fall slightly."

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Source: Harstoszi and Lindner (2015)

In conclusion, there is a solid basis for which we can surmise that social protection measures are not sufficiently sized to prevent harmful phenomena like unemployment or under-employment. Optimal social assistance must consider precisely the people who really need to be helped, minimizing the risk of perversion of incentives that lead to people entering the labor market.

Bibliography

Congressional Budget Office. 2014. The Effects of a Minimum-Wage Increase on Employment

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

and Family Income https://www.cbo.gov/sites/default/files/113th-congress-2013-2014/reports/44995-MinimumWage_OneColumn.pdf
Harasztosi Peter, Lindner Attila. 2015. Who Pays for the Minimum Wage? Center for Equitable Growth at UC Berkeley
Kertesi Gabor, Kollo Janos. 2003. Fighting "Low Equilibria" by Doubling the Minimum Wage?
Hungary's Experiment. Discussion Paper 970, Institute for the Study of Labor

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

SEVERAL COORDINATES CONCERNING INSOLVENCY AND INSOLVABILITY

Carmen Comaniciu, Prof., PhD
"Lucian Blaga" University of Sibiu

Abstract: Often, insolvency and insolvability are concepts that have created confusion by their meaning, but not identical. Although, both concepts refers to the financial situation of legal entities or individuals, current legal regulations, as well as the judicial and the financial-accounting practice are able to delineate the insolvency of insolvability. Without claiming an exhaustive approach, through this article we will identify the main aspects that differentiates the two procedures intended to resolve certain owed obligations, with reference to the conceptual delimitations, the stages of each procedure, patrimonial situation and lack of funds, the future of entity, commercial registers as probative elements.

Keywords: insolvency, insolvability, patrimonial situation, cash funds, judicial reorganization

1. Introduction

Commonly used in the economic and juridical area, insolvency and insolvability are two concepts that often create confusion by their meaning. For a clear delineation of them, must be considered the defining elements. In Romania, the insolvency benefits from a legal definition by Law no. 85/2014 concerning the procedures to prevent insolvency, by reference to the general term insolvency, to the insolvency of the credit institution and to the insolvency of the insurance/ reinsurance company. Insolvability does not have a legal definition, but issues concerning the insolvability state are found in the provisions of the New Civil Code and the Code of Fiscal Procedure. By issues highlighted in this article, we will try to provide answer to questions such as: What is insolvency? What is insolvability? How to avoid the risk of default? What methods can be used to prevent insolvency and insolvability? Thus, we want through answers provided to highlight the main elements that delimit the insolvency and the insolvability.

2. Conceptual aspects of insolvency and insolvability

The beneficial effect of any insolvency laws will be visible that the content of the law provided: insolvency is clearly defined in legal terms, collective procedures are consistent established, is clearly establishes the order for payment of debts, are provided elements of transparency and security, it is stated the concrete way to implement the procedures by competent institutions(Foster, 2013).

In Romania, insolvency is defined as the status of a debtor which has insufficient cash funds available to pay certain and chargeable debts, it being imminent when proof is furnished that

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

the chargeable debts can not be paid with the funds available on the due date (Law no. 85, 2014). From the general definition of insolvency, the legislature refers to the insolvency of the credit institution and the insolvency of the insurance/ reinsurance company, specifying the circumstances in which we can define such a state, the mostly differences come from the value of the solvency margin.

Although for insolvability, in Romania there is no legal definition, a meaning to this juridical concept is found in the provisions of the New Civil Code, where the insolvability state presupposes inferiority of the patrimonial assets to the total amount of chargeable debt (New Civil Code of Romania, 2016) and in the provisions of the Fiscal Procedure Code, where the debtor is insolvent when pursuable revenues or assets are worth less than the outstanding tax obligations (Law no. 207, 2015).

From the definitions of these two juridical concepts (insolvency and insolvability) and in closely connected with the concept of bankruptcy, can be drawn the following aspects (Appraisal & Valuation, 2011): insolvency is caused by lack of funds and the assets owned by the debtor has no relevance, while insolvability is a financial imbalance, where the patrimony passive component is larger than the active component; the insolvency state can trigger the procedure for termination of the existence of an entity; are clearly specified circumstances where an entity is in an insolvency state, depending on the field of activity; insolvency can be both manifest and imminent; in terms of state assets, both insolvency and insolvability are procedures which aims payment of certain owed obligations.

3. Insolvency Procedure - financial recovery instrument or tool for enforced execution

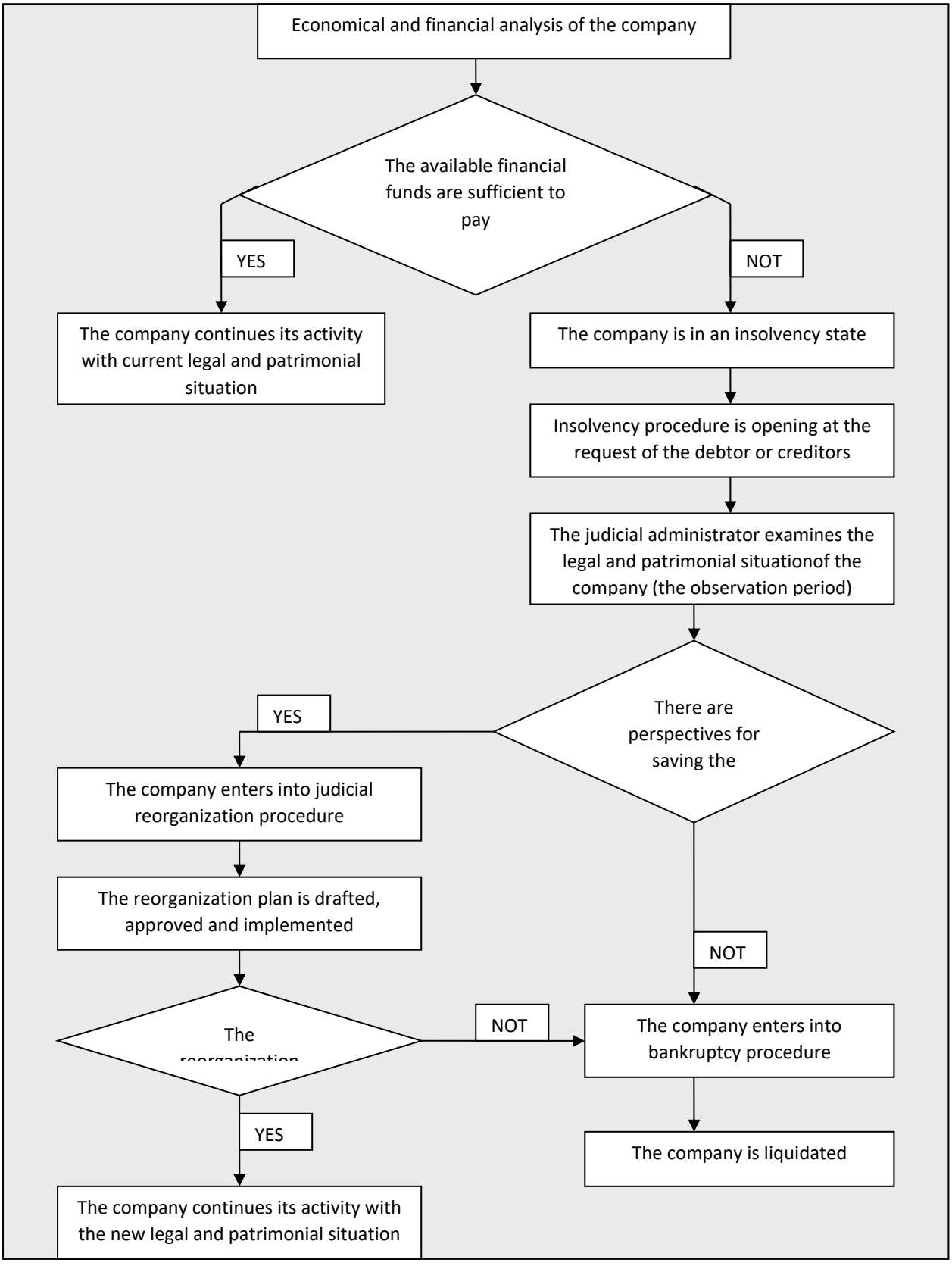
Area of insolvency can be regarded particularly complex, considering the fact that insolvency proceedings can be both a financial remedy of the debtor, and a tool for its forced execution (Nemes, 2012), taking into account national and international framework.

Insolvency proceedings should not be seen as a sequence of steps which must be achieved within a certain time, but as a tool capable of ensuring financial redress of the company (Smrčka, Schönfeld, Arltová and Plaček, 2014).

If an entity is in an insolvency state, at the request of the debtor or creditors it is opening the insolvency proceedings, which can be considered a procedure umbrella, because it includes the reorganization proceedings and / or bankruptcy proceedings (Coltuc, 2013).

Starting from the aspects of economic and financial analysis, an entity state can be depicted using a flowchart, as shown in the following figure.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Economical and financial analysis of the company
The available financial funds are sufficient to pay
YES
NOT
The company continues its activity with current legal and patrimonial situation
The company is in an insolvency state
Insolvency procedure is opening at the request of the debtor or creditors
The judicial administrator examines the legal and patrimonial situationof the company (the observation period)
There are perspectives for saving the
YES
The company enters into judicial reorganization procedure
The reorganization plan is drafted, approved and implemented
NOT
The
NOT
The company enters into bankruptcy procedure
YES
The company is liquidated
The company continues its activity with the new legal and patrimonial situation

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Fig. no. 1 Status of a company
(Source: author processing)

To prevent insolvency, it is recommended not treating it as a situation but as a process. Thus, it is noted the particularly important role of the analysis of relations between performance of a company and endogenous and exogenous environmental variables (Levratto, 2013).

The possibility of redress an entity in an insolvency state presupposes proposal of a viable reorganization plan, taking into account the entity's financial analysis and diagnosis, the confidence of creditors and the causes that led to insolvency state (Danaila, 2013).

In Romania, the opening of insolvency proceedings (citations, convocations, notifications, communications, judicial judgments, decisions of the insolvency administrator) it is found from 01.08.2006 in the Insolvency Bulletin, a publication edited by the National Trade Register Office (NTROR, 2016a).

Thus, according to statistical data, the negative impact of the financial crisis is visible both through the number of companies became insolvent (NTROR, 2016b), as shown in Fig. 2, and through the number of applications published in the Insolvency Bulletin for procedural documents issued by courts, insolvency practitioners and authorized persons, as shown in Fig. 3.

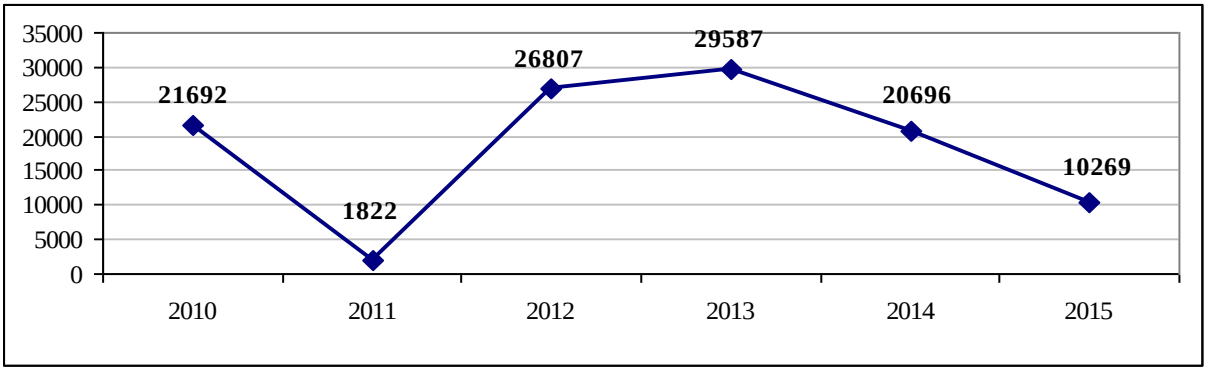

Fig. no. 2 Evolution of the number of companies became insolvent
(Source: National Trade Register Office of Romania)

According to the analysis it is found that most requests for publication in the Insolvency Bulletin were recorded in 2012-2014. The sad fact is that, of all requests publishing the percentage of reorganization plans is very low (at the level of 2013, this ratio was 0.08%) which led to the deletion of a significant large number of companies from the National Office of Trade Registry. Thus, in the period 2008-2015 were deleted from the Trade Register Office of Romania a total of 629,070 companies (NTROR, 2016c), most deletions were recorded in 2010 (171,146 radiated companies) and in 2015 (94,374 radiated companies).

At the opening of an insolvency procedure shall be made an analytical report to be identified the main causes that have generated the situation. Because in very few situations

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

insolvency of a company is due to a single cause, the management teams can anticipate insolvency state taking into account elements such as consumption trends, the evolution of losses, changes in the indebtedness over real ability to pay, the negative impact of certain managerial decisions. In the situation where the insolvency is declared without this analysis, considerably decreases the company chance for recover.

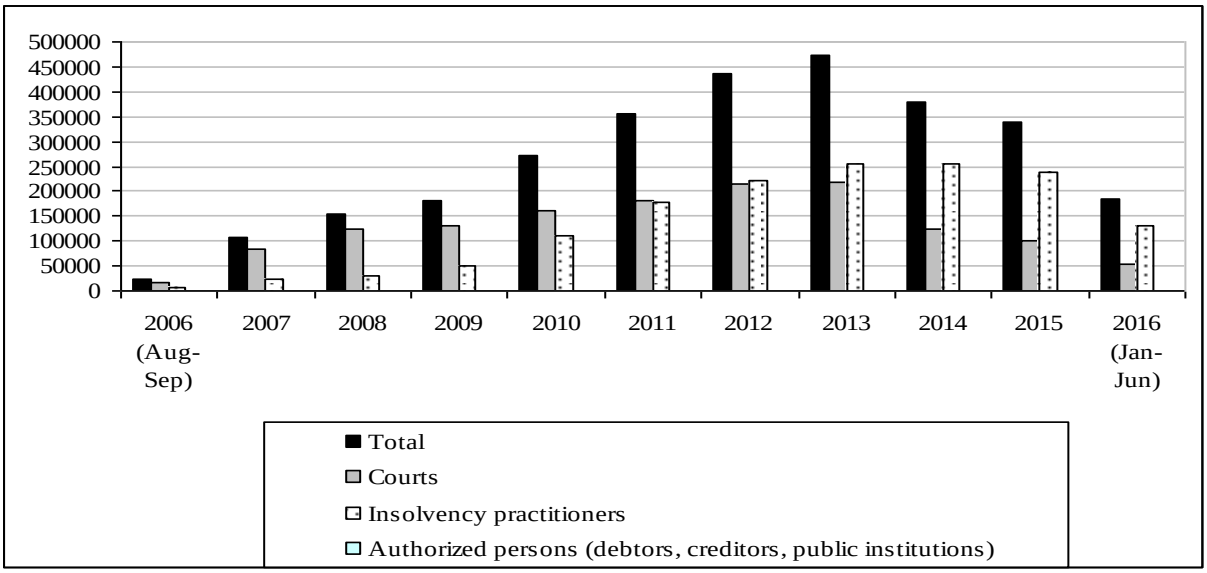

Fig. no. 2 Evolution of the number of requests for publication in Insolvency Bulletin
(Source: Bulletin Insolvency, Statistics)

The bankruptcy of a company places the debtor and creditors in antagonistic position, the company wishing maintenance in commercial life and creditors seeking full recovery of the claim.

In this respect, it is recommended that through the reorganization plan to be identified relevant and realistic elements related to: total revenue under the judicial reorganization plan, according with cash-flows calculated; total revenue in case of bankruptcy, consisting most often out of revenues from sales of assets at liquidation values reduced compared to market values; current expenditure made under judicial reorganization plan, according with cash-flows calculated; current expenses of liquidation by selling assets; required cash flow for debts payment under the judicial reorganization plan; required cash flow for debts payment in case of bankruptcy; the coverage of debts towards the creditors under judicial reorganization; the coverage of debts towards the creditors in case of bankruptcy.

4. How can it be prevented insolvability?

According to the Juridical Dictionary, insolvability of a debtor consists in the impossibility to fulfill its obligations towards its creditors, either from lack of liquidity or lack of other goods, respectively a situation where the debtor's liabilities it is greater than its assets (Juridical Dictionary, 2016).

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

If the answer at question "Insolvency can be anticipated?" is Yes, then must be identified the methods and techniques for anticipating this situation. In this sense, economic and financial analysis is one that is essential and indispensable to any company, both in terms of financial balance and the prospects for development. Being the basic instrument in the diagnosis and control of enterprise activity, economic and financial analysis aims to establish causal links between factors by systemic addressing of the economic and financial phenomena and processes (Pavaloaia, 2010).

To prevent the insolvency of a company, the management team must consider the value brought by the use of indicators in an economic and financial analysis, since it enables evaluation of the performances of past, assess the current financial situation of the company and obtaining useful insights in predicting future results.

In this respect it is recommended that each company regularly appeal to this operational tool, respectively to this method of knowledge (Baltes et al, 2013), taking into account:

- economic and financial analysis typology (the moment of development, the essential characteristics of the phenomenon or process analyzed, the level at which takes place the phenomenon or process analyzed, evolution of the phenomenon or process, objective of research);
- the contents of the economic and financial analysis (object of the analysis, factors influence the phenomenon or process analyzed, decisions and measures for improvement);
- the qualitative and quantitative methods and techniques of economic and financial analysis (concordance method, method by difference, combined method, concomitant variation method, balance method, comparison method division and decomposition method, grouping method, generalization and evaluation method, chain substitutions method, matrix calculation method, correlation method, operational research);
- the basic issue of the company's activity (analysis of production activity, trading activity analysis, fixed asset management analysis, material resources management analysis, analysis of human resource management, analysis of expenditure and income financial performance analysis, analysis of financial position financial equilibrium analysis, cash flow analysis, equity capital analysis, risk analysis).

Without claiming an exhaustive approach, we believe that the insolvency of a company can be prevented if we analyze: self-financing capacity of the company (patrimonial solvency ratio); the company's financial independence (financial autonomy rate); the proportion of total debt financing of the company based on equity capital (overall indebtedness); the contribution of the company's assets to its total debt financing (overall solvency ratio); short-term financial equilibrium (current liquidity ratio); the ability of current assets of the company to honor outstanding liabilities in the short term (immediate liquidity ratio); society's ability to honor its short-term obligations on cash and cash equivalents and on short term financial investments (actual liquidity ratio); the contribution of assets to get the results (economic rate of return);

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

efficiency of use the capital invested by shareholders (financial rate of return); the total resource consumption (rate of overall profitability); using performance of capital employed in the business (the ratio of equity capital and social capital); the effectiveness of the company's equity capital to realization of profits (the ratio of profit to equity capital).

Along with the analysis of these indicators and application of the classical models based on method of scoring (Altman model, Conan-Holder model, Loeb and Partier model, and so on), for analyzing the bankruptcy risk are noteworthy recent research from specialized literature, such as: the link between productivity, company strategy and the risk of bankruptcy (Bryan, Dinesh Fernando and Tripathy, 2013); the contribution of accounting conservatism to reducing the risk of bankruptcy (Biddle, Kim, Ma and Song, 2015); applicability of fuzzy SWOT analysis for bankruptcy risk management (Zakharova, 2013); using multiple criteria decision-making in evaluating clustering algorithms in the analysis of financial risk (Kou, Peng, and Wang, 2014); the spline functions role in the relationship between bankruptcy risk, leverage effect, the earnings and liquidity (Giordani, Jacobson, von Schedvin and Villani, 2014).

5. Insolvency Practice at EU Member States

Whereas most countries were faced with insolvency issues, Doing Business provides a database with information on best practices in insolvency so that each government to be able to find solutions to improve regulation in this area. According to data collected and centralized in June 2015 for 189 jurisdictions, Romania held the position 46 in terms of resolving insolvency (Doing Business, 2015).

Although at EU level there is a common framework for insolvency proceedings, which establishes common rules on legal regulation and competences for insolvency proceedings (European Commission, 2016), in practice there are both similarities and differences (Doing Business, 2015), namely:

- in all EU Member States, the procedures available to a debtor to start insolvency proceedings are both liquidation and reorganization;
- while in Austria, Belgium, Bulgaria, Estonia, Greece, Hungary, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands and Slovenia, a creditor may request the debtor's insolvency only for liquidation in other Member States, a creditor may request the debtor's insolvency, both for liquidation and reorganization;
- in most EU Member States, the insolvency framework allow the continuation of contracts supplying essential goods and services to the debtor, with the exception of Luxembourg, Malta and United Kingdom;
- the insolvency framework allow the rejection by the debtor of overly burdensome contracts to most EU Member States, except Luxembourg and Malta;
- only in Latvia, the insolvency framework does not allow avoidance of preferential transactions;
- the insolvency framework does no allow avoidance of undervalued transactions in Cyprus and Ireland;

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

- in most EU Member States, the insolvency framework provide for the possibility of the debtor obtaining credit after commencement of insolvency proceedings, except Bulgaria, Croatia, Lithuania, Malta and Slovak Republic;
- if in Bulgaria, Cyprus, Finland, Hungary, Ireland, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Poland and Romania all creditorsvote on the proposed reorganization plan, in Austria, Belgium, Croatia, Czech Republic, Denmark, Estonia, France, Germany, Greece, Italy, Netherlands, Portugal, Slovak Republic, Sweden and United Kingdom only creditors whose rights are affected by the proposed plancan vote on the proposed reorganization plan;
- in Bulgaria, Croatia, Cyprus, Czech Republic, Finland, Germany, Greece, Italy, Latvia, Poland, Portugal, Romania, Slovak Republic and Sloveniathe insolvency framework require that dissenting creditors in reorganization receive at least as much as what they would obtain in a liquidation;
- in Bulgaria, Croatia, Cyprus, Czech Republic, Estonia, Finland, Germany, Greece, Ireland, Italy, Latvia, Poland, Portugal, Romania, Slovak Republic and Spain the creditors are divided into classes for the purposes of voting on the reorganization plan, so each class vote separately and creditors in the same class are treated equally;
- for selection or appointment of the insolvency representative, inBulgaria, Croatia, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, Germany, Italy, Latvia, Malta, Portugal, Romania, Slovak Republic and United Kingdomthe insolvency framework require approval by the creditors;
- only inAustria, Bulgaria, Estonia, Germany, Portugal and SlovakRepublicthe insolvency framework require approval by the creditors for sale of substantial assets of the debtor;
- in most EU Member States, the insolvency framework does no provide that a creditor has the right to request information from the insolvency representative, exceptBelgium, Bulgaria, Cyprus, Estonia, Finland, Netherlands and Sweden;
- in all EU Member Statesthe insolvency framework provide that a creditor has the right to object to decisions accepting or rejecting creditors' claims.

6. Conclusions

If insolvency, defined as insufficiency of funds to pay chargeable debts, it refers to debtor's subjective way for the characterization of his economic status, termination of payments is the objective expression of the state of insolvency (Stefan, 2011). Thus, it requires the existence of a legal framework on insolvency proceedings clearly and concisely, in order to be a tool equidistant between the insolvent debtor and its creditors, designed to give the best solution for state of insolvency, and from the perspective of the debtor, to succeed its rehabilitation and his return to normal activity.

Since bankruptcy is not a brutal phenomenon, but a result of a progressive deterioration of the financial situation of the company, the risk of insolvency may be predictable, provided that are properly used the methods and tools of economic and financial analysis.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

We believe that, through the aspects presented in this article, is highlighted once again that insolvency should not be confused with insolvability, but the insolvability treatment without earnestness could lead to insolvency, sometimes without the possibility of recovery.

7. References

- Appraisal & Valuation (2011). *Distinction between insolvency and bankruptcy (Distinctie intre insolventa si faliment)*, available online at http://www.a-v.ro/detalii.php?id=21
- Baltes, N., Comaniciu, C., Herciu, M., Ciuhureanu, A.T., Sava, R., Bratian, V., Taran Morosan, A. (2013). *Economic and financial analysis of the company. Second edition, revised and enlarged (Analiza economico-financiara a intreprinderii. Editia a II-a, revizuita si adaugita)*, Publisher of "Lucian Blaga" University, Sibiu, Romania, 11-22.
- Biddle, G. C., Kim, J. B., Ma, M. L., Song, F. M. (2015). *Accounting conservatism and bankruptcy risk*, available at SSRN 1621272.
- Bryan, D., Dinesh Fernando, G., Tripathy, A. (2013). *Bankruptcy risk, productivity and firm strategy.*Review of Accounting and Finance, 12(4), 309-326.
- Coltuc, M. (2013). *Some useful information about insolvency, bankruptcy andjudicial reorganization (Cateva informatii utile despre insolventa, faliment si reorganizare judiciara)*, available online at http://legestart.ro/
- Danaila, R. (2013). *The rules of a good plan of reorganization (Regulile unui bun plan de reorganizare)*, available online at http://www.capital.ro/181847.html
- Doing Business (2015). Resolving Insolvency, available online at http://www.doingbusiness.org/data/exploretopics/resolving-insolvency
- (European Commission (2016). *Building a European Area of Justice. Insolvency Proceedings*, available online at http://ec.europa.eu/justice/civil/
- Foster, N. H. (2013). *Operating with a Truncated Legal System: Financial Law without Insolvency Law*. SOAS Law of Islamic Finance Working Papers Series, (5), 1-5.
- Giordani, P., Jacobson, T., von Schedvin, E., Villani, M. (2014). *Taking the twists into account: Predicting firm bankruptcy risk with splines of financial ratios*. Journal of Financial and Quantitative Analysis, 49(04), 1071-1099.
- Juridical Dictionary (2016). *Insolvability*, available online at http://legeaz.net/dictionar-juridic/insolvabilitate
- Kou, G., Peng, Y., Wang, G. (2014). *Evaluation of clustering algorithms for financial risk analysis using MCDM methods*. Information Sciences, 275, 1-12.
- Law no. 85 (2014). *Law concerning the procedures to prevent insolvency and of the insolvency*, available online at http://lege5.ro/
- Law no. 207 (2015). *Law regarding the Fiscal Procedure Code*, available online at https://static.anaf.ro/
- Levratto, N. (2013). *From failure to corporate bankruptcy: a review.* Journal of Innovation and Entrepreneurship, 2(1), 1.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

- Nemes, N. (2012). *Commercial law (Drept comercial),* Hamangiu Publishing House, Bucharest, p.435.
- New Civil Code of Romania (2016), available online at http://lege5.ro/
- NTROR - National Trade Register Office of Romania (2016a). *Insolvency Bulletin*, available online at http://www.bpi.ro/
- NTROR - National Trade Register Office of Romania (2016b). *Companies became insolvent*, available online at http://www.onrc.ro/index.php/ro/statistici?id=252
- NTROR - National Trade Register Office of Romania (2016c). *Cancellations*, available online at http://www.onrc.ro/index.php/ro/statistici?id=251
- Pavaloaia, W. (2010). *Financial and economic analysis. Concepts and case studies (Analiza economico-financiară. Concepte și studii de caz*), Economic Publishing House, Bucharest, 5.
- Smrčka, L., Schönfeld, J., Arltová, M., Plaček, J. (2014). *The significance of insolvency statistics and the regression analysis thereof–the example of the Czech Republic.* WSEAS Transactions on Business and Economics, 11, 227-241.
- Ștefan, I.R. (2011). *The debtor in insolvency proceedings (Debitorul în procedura insolvenței)*, PhD thesis, University "Babes Bolyai" Cluj Napoca, Romania, available online at: http://doctorat.ubbcluj.ro/sustinerea_publica/.../stefan_ioana_roxana_ro.pdf
- Zakharova, A. A. (2013). *Fuzzy swot analysis for selection of bankruptcy risk factors*. In Applied Mechanics and Materials (Vol. 379, pp. 207-213). Trans Tech Publications.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

PRICES TRANSFER- A NEW CHALLENGE FOR BUSINESS

Viorica Filofteia Braga, Assoc. Prof., PhD; and Laurenția Avram, Assist. Prof.
"Spiru Haret" University

Abstract: În acest articol vom prezenta aspecte din legislația națională privind obligativitatea întocmirii dosarului prețurilor de transfer, metodele de calcul a acestora precum si avantajele si dezavantajele alegerii uneia dintre metode.

Abstract: In this paper we present issues of national law on compulsory compiling a file transfer pricing, calculation methods and their advantages and disadvantages of choosing one method.

Keywords: prețuri de transfer, preț de piață, metode pentru dimensionarea preturilor de transfer, cod fiscal

Introducere

Constituirea grupurilor de societăți prin integrarea pe verticală sau pe orizontală, prin înființarea de filiale în aceeași țară dar și în alte țări a determinat apariția problemelor legate de prețul bunurilor și serviciilor transferate între aceste entități și de impozitarea profitului la nivelul grupului.

În România, primele aspecte legate de determinarea prețurilor de transfer pe baza principiului valorii de piață au fost prezentate în Codul Fiscal din 2004, atunci când s-a introdus și definiția părților afiliate. Însă, încă nu se acordă atenția cuvenită acestora, dar având în vedere posibilitatea de erodare prin intermediul lor a bazei impozabile și de mutare a profiturilor în alte state în care gradul de fiscalitate este mai mic, considerăm că în viitor acesta va fi un domeniu vizat atât de auditorii financiari cât și de organele de control fiscal.

Pak și Zdanowicz (1994), citații de Kingsley și Zabihollah (2008), au conștientizat că „prețurile de transfer reprezintă cea mai importantă problemă din perimetrul fiscalității internaționale cu care se confruntă guvernele statelor și companiile multinaționale implicate în comerțul internațional."

Prețul la care bunurile sau serviciile sunt transferate între societăți din cadrul unui grup determină modul de împărțire a profitului între entități și, prin urmare, nivelul impozitului plătit de fiecare societate. Din acest motiv, subiectul prețurilor de transfer este foarte important pentru grupurile de societăți (Sansing, 2014).

1.1 Necesitate și obligativitate

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Prețul la care se transferă bunurile corporale sau necorporale ori se prestează servicii între persoanele afiliate reprezintă preț de transfer. Determinarea acestuia trebuie să respecte principiul valorii de piață, iar acest fapt trebuie documentat în dosarul prețurilor de transfer. Afilierea poate să fie: între două persoane fizice, între o persoana fizică și o persoană juridică sau între doua persoane juridice.

Codul fiscal definește persoanele afiliate astfel: o persoană este afiliată dacă relația ei cu altă persoană este definită de cel puțin unul dintre următoarele cazuri:
a) o persoană fizică este afiliată cu altă persoană fizică dacă acestea sunt soț/soție sau rude până la gradul al III-lea inclusiv;
b) o persoană fizică este afiliată cu o persoană juridică dacă persoana fizică deține, în mod direct sau indirect, inclusiv deținerile persoanelor afiliate, minimum 25% din valoarea/numărul titlurilor de participare sau al drepturilor de vot ale unei persoane juridice ori dacă controlează în mod efectiv persoana juridică;
c) o persoană juridică este afiliată cu altă persoană juridică dacă cel puțin aceasta deține, în mod direct sau indirect, inclusiv deținerile persoanelor afiliate, minimum 25% din valoarea/numărul titlurilor de participare sau al drepturilor de vot la cealaltă persoană juridică ori dacă controlează în mod efectiv acea persoană juridică;
d) o persoană juridică este afiliată cu altă persoană juridică dacă o persoană deține, în mod direct sau indirect, inclusiv deținerile persoanelor afiliate, minimum 25% din valoarea/numărul titlurilor de participare sau al drepturilor de vot la cealaltă persoană juridică ori dacă controlează în mod efectiv acea persoană juridică.

În ***art.7 din Codul fiscal*** se menționează că: o persoană controlează în mod efectiv o persoană juridică dacă se stabilește faptul că, atât din punct de vedere faptic cât și legal, prin utilizarea informațiilor și/sau a documentelor, administratorul/personalul de conducere, are capacitatea de decizie asupra activității persoanei juridice vizate, prin încheierea de tranzacții cu alte persoane juridice care sunt sub controlul aceluiași administrator/personal de conducere sau că persoana de conducere din cadrul persoanei juridice este acționar sau administrator în cadrul persoanei juridice vizate. Pentru justificarea controlului exercitat în mod efectiv sunt luate în considerare contractele încheiate între persoanele vizate, drepturile atribuite prin: acte constitutive ale persoanelor juridice, procuri, contracte de muncă sau de prestări de servicii.

Tranzacțiile între persoane afiliate se realizează conform principiului valorii de piață. în cadrul unei tranzacții, al unui grup de tranzacții între persoane afiliate, organele fiscale pot ajusta, în cazul în care principiul valorii de piață nu este respectat, sau pot estima, în cazul în care contribuabilul nu pune la dispoziția organului fiscal competent datele necesare pentru a stabili dacă prețurile de transfer practicate în situația analizată respectă principiul valorii de piață, suma venitului sau a cheltuielii aferente rezultatului fiscal oricăreia dintre părțile afiliate pe baza nivelului tendinței centrale a pieței. Procedura de ajustare/estimare și modalitatea de stabilire a nivelului tendinței centrale a pieței, precum și situațiile în care autoritatea fiscală poate considera că un contribuabil nu a furnizat datele necesare stabilirii respectării principiului pentru tranzacțiile analizate se stabilesc potrivit Codului de procedură fiscală.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Nivelul ***valoric al pragului de semnificatie al tranzacțiilor între persoanele afiliate*** se calculează anual prin însumarea valorii tranzacţiilor efectuate cu toate persoanele afiliate exclusiv TVA, este cel care determină obligativitatea întocmirii dosarului si diferă în funcție de mărimea contribuabililor, astfel [Ordinul nr. 442/2016 din 22 ianuarie 2016]:

- *pentru marii contribuabilii/plătitorii, în funcţie de tipul tranzacţiei desfăşurate, acesta este mai mare sau egal cu*:

- 200.000 euro, în cazul dobânzilor încasate/plătite pentru serviciile financiare;
- 250.000 euro, în cazul tranzacţiilor privind prestările de servicii primite/prestate;
- 350.000 euro, în cazul tranzacţiilor privind achiziţii/vânzări de bunuri corporale sau necorporale.

Termenul de întocmire a dosarului preţurilor de transfer este termenul legal stabilit pentru depunerea Declaraţiei 101 privind impozitul pe profit, respectiv:
- 25 februarie, pentru contribuabilii care obţin venituri majoritare din cultura cerealelor, a plantelor tehnice şi a cartofului, pomicultură şi viticultură (sau 25 a celei de-a doua luni inclusiv de la închiderea anului fiscal modificat); - 25 martie, pentru celelalte entitati (sau 25 a celei de-a treia luni inclusiv, de la închiderea anului fiscal modificat).

De asemenea, acestea sunt obligate să prezinte dosarul preţurilor de transfer la solicitarea organului de inspecţie fiscală, pe perioada derulării unei inspecţii fiscale şi în afara unei acţiuni de inspecţie fiscală, în baza art. 58 şi 64 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările şi completările ulterioare.

Termenul pentru punerea la dispoziţie a dosarului preţurilor de transfer este de maximum 10 zile calendaristice de la data solicitării, dar nu mai devreme de 10 zile de la expirarea termenului stabilit pentru întocmire.

- pentru contribuabilii/plătitorii mari care nu depășesc plafoanele de mai sus precum și categoriile contribuabililor mici şi mijlocii, în funcţie de tipul tranzacţiei desfăşurate, *acesta este mai mare sau egal cu* :

- 50.000 euro, în cazul dobânzilor încasate/plătite pentru serviciile financiare;
- 50.000 euro, în cazul tranzacţiilor privind prestările de servicii primite/prestate;
- 100.000 euro, în cazul tranzacţiilor privind achiziţii/vânzări de bunuri corporale sau necorporale.

Această categorie are obligaţia întocmirii şi prezentării dosarului preţurilor de transfer numai la solicitarea organului fiscal, în cadrul unei acţiuni de inspecţie fiscală.
Termenul pentru prezentarea dosarului preţurilor de transfer este cuprins între 30 şi 60 de zile calendaristice, cu posibilitatea prelungirii o singură dată, la solicitarea scrisă a entitatilor, cu o perioadă de cel mult 30 de zile calendaristice. În aceste situatii, dacă se impune, inspecţia fiscală poate fi suspendată până la expirarea termenului de punere la dispoziţie a dosarului preţurilor de transfer.

Plafoanele sunt calculate în funcție de cursul de schimb BNR valabil pentru ultima zi a anului fiscal si sunt aferente tranzacţiilor derulate cu persoanele afiliate efectuate începând cu anul 2016.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Tranzacţiile între persoanele afiliate sunt considerate a fi realizate conform principiului valorii de piaţă dacă indicatorul financiar al tranzacţiei/valoarea tranzacţiei (marjă/rezultat/preţ) se încadrează în intervalul de comparare. Pentru stabilirea intervalului de comparare se vor respecta următoarele prevederi:
1. analiza de comparabilitate va avea în vedere criteriile teritoriale în următoarea ordine: naţional, Uniunea Europeană, paneuropean, internaţional;
2. disponibilitatea rezonabilă a datelor la momentul stabilirii preţurilor de transfer sau la momentul documentării acestora, pentru care contribuabilul/plătitorul verificat prezintă documentele justificative pentru datele utilizate la momentul stabilirii preţurilor de transfer;
3. marja de comparare reprezintă intervalul de valori ale preţului sau marjei/rezultatului aferent tranzacţiilor comparabile derulate între societăţi comparabile independente;
4. pentru determinarea valorilor extreme, marja de comparare va fi împărţită în 4 segmente. Segmentele de maxim şi de minim reprezintă rezultatele extreme. Intervalul de comparare reprezintă intervalul de valori ale preţului sau marjei/rezultatului aferent tranzacţiilor comparabile derulate între societăţi comparabile independente, după eliminarea din marja de comparare a rezultatelor extreme;
5. la stabilirea şi calculul estimării/ajustării nu se vor utiliza rezultatele extreme din cadrul marjei de comparare;
6. dacă valoarea mediană nu poate fi identificată (valoarea mediană reprezintă acea valoare care se regăseşte la mijlocul intervalului de comparare), va fi realizată media aritmetică a celor două valori de mijloc ale intervalului de comparare.

1.2 Conţinutul dosarului preţurilor de transfer

În OPANAF 442 se menționează faptul că un astfel de dosar trebuie să conțină atât informații despre grup cât și despre contribuabil:

Informaţiile despre grup se referă la:

1. structura organizatorică, juridică şi operaţională a grupului;
2. descrierea generală a activităţii grupului, strategia de afaceri, inclusiv schimbările din strategia de afaceri din perioada pentru care a fost întocmit dosarul preţurilor de transfer;
3. descrierea politicii de stabilire a preţurilor de transfer la nivelul grupului, după caz;
4. prezentarea generală a tranzacţiilor între persoane afiliate;
5. descrierea generală a politicii de preţuri de transfer referitoare la aranjamentele financiare (servicii de finanţare intragrup) dintre persoanele afiliate, dacă este cazul;
6. prezentarea acordurilor de preţ în avans încheiate de către contribuabil/plătitor sau de către alte societăţi din cadrul grupului, în legătură cu acesta, cu excepţia celor emise de către Agenţia Naţională de Administrare Fiscală, etc.

*Informaţiile despre contribuabil/plătito*r se referă la:

1. structura organizatorică, juridică şi operaţională a contribuabilului/plătitorului;

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

2. descrierea generală a activităţii contribuabilului/plătitorului, strategia de afaceri, inclusiv schimbările din strategia de afaceri din perioada pentru care a fost întocmit dosarul preţurilor de transfer;
3. descrierea tranzacţiilor derulate cu fiecare persoană afiliată şi a contextului în care se derulează acestea;
4. descrierea politicii de stabilire a preţurilor de transfer la nivelul contribuabilului/plătitorului;
5. descrierea modalităţii de implementare a aplicării metodologiei preţurilor de transfer pentru tranzacţiile derulate cu persoanele afiliate de către contribuabil/plătitor;
6. descrierea activităţii de cercetare/dezvoltare a contribuabilului/plătitorului, acolo unde este cazul;
7. descrierea generală a politicii de preţuri de transfer referitoare la serviciile de finanţare intragrup ale contribuabilului/plătitorului cu persoanele afiliate, cu prezentarea acordurilor de finanţare încheiate atât cu persoane afiliate, cât şi cu creditori independenţi, acolo unde este cazul;
8. prezentarea unor eventuale acorduri încheiate de contribuabil/plătitor cu persoane afiliate, ce vizează aranjamente de contribuţii la cost;
9. descrierea tranzacţiilor constând în servicii intra-grup, respectiv prezentarea cheilor de alocare a costurilor, după caz, cu individualizarea serviciilor care contribuie semnificativ şi definitoriu la crearea de valoare adăugată;
10. prezentarea principalelor pieţe de desfacere pentru livrările de bunuri corporale/prestările de servicii ale contribuabilului/plătitorului cu persoanele afiliate;
11. descrierea tranzacţiilor legate de eventuale restructurări ale afacerilor ce implică contribuabilul/plătitorul în cauză, în perioada pentru care se întocmeşte dosarul preţurilor de transfer;
12. prezentarea detaliată a tranzacţiilor cu persoanele afiliate:
13. descrierea metodei de stabilire a preţurilor de transfer pentru fiecare tranzacţie şi argumentarea criteriilor de selecţie a acesteia; în cazul metodelor de stabilire a preţurilor de transfer ce presupun selectarea părţii testate va fi prezentată argumentarea pentru selectarea acesteia;
14. prezentarea acordurilor de preţ în avans unilaterale sau bilaterale/multilaterale, care au legătură cu tranzacţia/tranzacţiile derulată(e), la care Agenţia Naţională de Administrare Fiscală nu este parte;
15. prezentarea altor informaţii relevante pentru contribuabil/plătitor.

1.3 Prezentarea metodelor de stabilire a valorii de piață

Alegerea metodelor de determinare a preturilor de transfer diferă de la o societate la alta, oportunitatea aplicării oricăreia dintre metode fiind influențată de caracteristicile tranzacțiilor analizate. Astfel, selectarea unei anumite metode depinde de existenta tranzacțiilor comparabile desfășurate între persoane independente (așa-numitele „*tranzacții necontrolate*”) precum și de alți factori de comparabilitate după cum urmează: caracteristicile bunurilor sau

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

serviciilor tranzacționate (e.x. caracteristicele fizice ale bunurilor, natura bunurilor – tangibile sau intangibile, etc.), funcțiile îndeplinite și riscurile asumate de părțile în tranzacție (ex. funcția de producție, marketing, distribuție, riscul de piață, riscul de inventar sau riscul de neîncasare a creanțelor etc.), termenii contractuali ai tranzacției respective (ex. termenii de plată, reducerile comerciale, garanțiile acordate etc.), circumstanțele economice (ex. condițiile pieței unde sunt tranzacționate bunurile respective etc.) și strategiile de afaceri implementate (ex. scheme de penetrare a piețelor etc.).

La stabilirea valorii de piață a tranzacțiilor desfășurate între persoane afiliate Codul fiscal prezintă următoarele metode posibile:
a) metoda comparării prețurilor;
b) metoda cost plus;
c) metoda prețului de revânzare;
d) metoda marjei nete;
e) metoda împărțirii profitului;
f) orice altă metodă recunoscută în Liniile directoare privind prețurile de transfer emise de către Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică pentru societățile multinaționale și administrațiile fiscale, cu amendamentele/modificările și completările ulterioare.[Art.11 din Codul Fiscal si Normele metodologice de aplicare ale acestuia]

Metoda comparării prețurilor, se bazează pe compararea prețului tranzacției analizate cu prețurile practicate de alte entități independente de aceasta, atunci când sunt vândute produse sau servicii comparabile. Pentru transferul de bunuri, mărfuri sau servicii între persoane afiliate, prețul de piață este acel preț pe care l-ar fi convenit persoane independente, în condițiile existente pe piețe, comparabile din punct de vedere comercial, pentru transferul de bunuri sau de mărfuri identice ori similare, în cantități comparabile, în același punct din lanțul de producție și de distribuție și în condiții comparabile de livrare și de plată. În acest sens, pentru stabilirea *valorii de piață* se poate recurge la *compararea internă* a prețurilor utilizate de persoana juridică vizată în tranzacțiile cu persoane independente sau la *compararea externă* a prețurilor utilizate în tranzacții convenite între persoane independente. În cazul în care cantitățile nu sunt comparabile, se utilizează prețul de vânzare pentru mărfurile și serviciile identice sau similare, vândute în cantități diferite. Pentru aceasta, prețul de vânzare se corectează cu diferențele în plus sau în minus care ar putea fi determinate de diferența de cantitate.
Aspecte importante:

- este metoda utilizată în principal pentru a stabili prețul de transfer al comisioanelor, redevențelor și nivelul ratei dobânzii între părți afiliate;
- este dificil de aplicat în practică datorită lipsei de tranzacții comparabile și/sau a posibilității de a efectua ajustări suficient de precise pentru a atinge gradul de comparabilitate cerut de tranzacțiile analizate;
- factorul decisiv în aplicarea metodei este comparabilitatea, respectiv similaritudinea produselor care fac obiectul tranzacțiilor analizate;

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Metoda cost plus, se bazează pe majorarea costurilor principale cu o marjă de profit corespunzătoare domeniului de activitate al contribuabilului. Punctul de plecare pentru această metodă, în cazul transferului de produse, mărfuri sau de servicii între persoane afiliate, este reprezentat de costurile producătorului sau ale furnizorului de servicii. Aceste costuri sunt stabilite folosindu-se aceeași metodă de calcul pe care persoana care face transferul își bazează și politica de stabilire a prețurilor față de persoane independente. Suma care se adaugă la costul astfel stabilit va avea în vedere o marjă de profit care este corespunzătoare domeniului de activitate al contribuabilului. În acest caz, prețul de piață al tranzacției controlate reprezintă rezultatul adăugării profitului la costuri. În cazul în care produsele, mărfurile sau serviciile sunt transferate printr-un număr de persoane afiliate, această metodă urmează să fie aplicată separat pentru fiecare stadiu, luându-se în considerare rolul și activitățile concrete ale fiecărei persoane afiliate. Profitul care majorează costurile furnizorului într-o tranzacție controlată va fi stabilit în mod corespunzător prin referință la marja de profit utilizată de un furnizor independent în tranzacții comparabile.

Aspecte importante

- metoda cost plus se utilizează în cazul vânzărilor de bunuri semifabricate între părți afiliate, contractelor de vânzare-cumpărare pe termen lung precum și în cazul prestărilor de servicii (ex. servicii de lohn, servicii profesionale, servicii de cercetare – dezvoltare etc.);
- spre deosebire de metoda comparării preturilor, metoda cost plus necesita mai puține ajustări pentru a reflecta diferențele între produse, accentul fiind pus în schimb pe natura funcțiilor efectuate și a riscurilor asumate de părțile participante în tranzacție precum și pe termenii tranzacțiilor. Astfel, metoda cost plus se concentrează pe circumstanțele în care are loc tranzacția și nu impune ca bunurile care fac obiectul tranzacției necontrolate sa fie identice cu cele dintr-o tranzacție controlată;.
- pentru aplicarea acestei metode este necesară definirea categoriilor de cheltuieli care vor intra în baza de costuri. În cazul în care structura bazei de cost aferentă tranzacției controlate diferă față de cea a tranzacției necontrolate si nu se pot efectua ajustări pentru a elimina aceste diferențe, metoda cost plus nu poate fi aplicată;
- un alt aspect important îl reprezintă tratamentele contabile diferite aplicate de către persoanele afiliate și cele independente. În unele cazuri, din cauza tratamentului diferit pe care societățile îl aplică la nivelul costurilor, afectând astfel marja de profit, poate fi necesar, pentru comparabilitate si abordare consecventă, să se țină cont de anumite cheltuieli operaționale. În asemenea circumstanțe, metoda cost-plus tinde sa utilizeze o marja neta a profitului, mai degrabă decât o marja bruta, care înseamnă în fapt utilizarea metodei marjei nete a profitului folosind un indicator de profit bazat pe metodologia cost-plus;

Metoda prețului de revânzare, prin care prețul pieței este determinat pe baza prețului de revânzare al produselor și serviciilor către entități independente, diminuat cu cheltuielile de distribuție, alte cheltuieli ale contribuabilului și o marjă de profit. Această metodă se aplică pornindu-se de la prețul la care un produs cumpărat de la o persoană afiliată este revândut unei

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

persoane independente. Acest preț este redus cu o marjă brută corespunzătoare, denumită marja prețului de revânzare, reprezentând valoarea din care ultimul vânzător din cadrul grupului își acoperă cheltuielile de vânzare și alte cheltuieli de operare în funcție de operațiunile efectuate, luând în considerare activele utilizate și riscul asumat, și să realizeze un profit corespunzător. În acest caz, prețul de piață pentru transferul bunului între persoane afiliate este prețul care rămâne după scăderea marjei și după ajustarea cu alte costuri asociate achiziționării produsului. Marja prețului de revânzare a ultimului vânzător într-o tranzacție controlată poate fi determinată prin referință la marja profitului de revânzare pe care același ultim vânzător o câștigă pentru bunurile procurate și vândute în cadrul tranzacțiilor necontrolate comparabile. De asemenea, se poate utiliza și marja profitului ultimei vânzări realizate de o persoană independentă în cadrul unor tranzacții necontrolate comparabile. La stabilirea valorii marjei prețului de revânzare trebuie să se aibă în vedere următoarele aspecte:
(i) factorii referitori la perioada de timp dintre cumpărarea inițială și revânzare, inclusiv cei referitori la schimbările survenite pe piață în ceea ce privește cheltuielile, ratele de schimb valutar și inflația;
(ii) modificările survenite în starea și gradul de uzură al bunurilor ce fac obiectul tranzacției, inclusiv modificările survenite prin progresul tehnologic dintr-un anumit domeniu;
(iii) dreptul exclusiv al revânzătorului de a vinde anumite bunuri sau drepturi, care ar putea influența decizia asupra unei schimbări a marjei de preț.

Metoda prețului de revânzare este utilizată în cazul în care persoana care revinde nu majorează substanțial valoarea produsului. Metoda poate fi utilizată și atunci când, înainte de revânzare, bunurile sunt nesemnificativ prelucrate și, în aceste circumstanțe, se poate stabili marja adecvată.

Aspecte importante

- *metoda prețului de revânzare* este în general cea mai eficientă metodă pentru analizarea activităților de distribuție; se utilizează mai ales în cazurile când compania intermediară nu a adăugat o valoare substanțială produsului, ca de exemplu prin modificarea proprietăților fizice ale acestuia sau prin adăugarea unor atribute de marketing (de exemplu mărcii de comerț) înainte de a-l revinde;
- spre deosebire de *metoda comparării prețurilor* în cadrul căreia comparabilitatea produselor este o condiție esențială, pentru aplicarea metodei prețului de revânzare aspectul comparări produselor are o importanță mai mică. În schimb, aplicabilitatea metodei prețului de revânzare este condiționată de similitudinea funcțiilor îndeplinite, a riscurilor asumate și a termenilor contractuali. Impunerea acestui grad ridicat de comparabilitate se transpune în practică cu dificultăți în a găsi societăți comparabile;
- eventualele diferențe între marja brută din vânzări aferente *tranzacțiilor controlate* și marjele brute din vânzări aferente *tranzacțiilor necontrolate* pot indica că funcțiile îndeplinite, riscurile asumate și activele utilizate în cadrul celor doua tranzacții analizate nu sunt comparabile. În acest caz, pentru a asigura comparabilitatea, este necesar să se efectueze ajustări (de exemplu, dacă distribuitorul din tranzacția controlată deține un depozit iar distribuitorul din tranzacția necontrolată nu deține un

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

depozit, în scopul asigurării comparabilității sunt necesare ajustări pentru funcția de depozitare și riscul de inventar);

- similar cu metoda cost plus, diferențele între standardele de contabilitate pentru calcularea și raportarea marjelor brute din vânzări conduc la dificultăți majore în aplicarea metodei prețului de revânzare. Toate aceste diferențe (de exemplu tipurile de cheltuieli care se iau în calcul la determinarea costul mărfurilor) trebuie luate în considerare atunci când se compară marjele de profit din tranzacții controlate și necontrolate;
- situațiile financiare românești prezintă cheltuielile în funcție de natura acestora și nu în funcție de destinația lor ceea ce conduce la imposibilitatea de a distinge între costul bunurilor vândute și alte cheltuieli operaționale ale comparabilelor. Astfel, dacă nu există *comparabile interne*, aplicarea metodei prețului de revânzare devine foarte dificil de aplicat.

Metoda marjei nete, implică calcularea marjei nete a profitului, obținută de o persoană în urma uneia sau a mai multor tranzacții cu persoane afiliate, și estimarea acestei marje pe baza nivelului obținut de către aceeași persoană în tranzacții cu persoane independente sau pe baza marjei obținute în tranzacții comparabile efectuate de persoane independente. Metoda marjei nete presupune efectuarea unei comparații între anumiți indicatori financiari ai persoanelor afiliate și aceiași indicatori ai persoanelor independente care activează în cadrul aceluiași domeniu de activitate. În efectuarea comparației este necesar să se ia în considerare diferențele dintre persoanele ale căror marje sunt comparabile, avându-se în vedere factori cum sunt: competitivitatea persoanelor și a bunurilor echivalente pe piață, eficiența și strategia de management, poziția pe piață, diferența în structura costurilor, precum și nivelul experienței în afaceri.

Aspecte importante

- *metoda marjei nete* este cel mai des folosită în practică în primul rând datorită disponibilității datelor financiare necesare pentru a calcula diferiți indicatori financiari pentru testarea profitabilității persoanelor afiliate;
- această metodă este cea mai utilizată în procesul de documentare a prețurilor de transfer utilizate în decursul unei perioade fiscale;
- un avantaj major al acestei metode este ca marjele nete sunt mai puțin influențate de diferențele tranzacționale care au impact direct asupra prețul tranzacției, preț ce stă la baza aplicării metodei comparării preturilor. Mai mult, marjele nete sunt de asemenea mai tolerante la unele diferențe funcționale între *tranzacțiile controlate* și *tranzacțiile necontrolate* decât marjele de profit brut ceea ce înlesnește procesul de identificare a tranzacțiilor necontrolate și a societăților comparabile;
- pentru a facilita procesul de identificare a potențialelor societăți independente comparabile, determinarea valorii de piața a *tranzacțiilor controlate* necesită selectarea persoanei afiliate din lanțul de distribuție care îndeplinește funcțiile cu cel mai redus grad de complexitate, de rutină și care nu deține active intangibile valoroase

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

(spre exemplu, persoana afiliata testată ar putea fi un distribuitor cu funcții si riscuri limitate, un procesator, un prestator de servicii de cercetare si dezvoltare);

- societățile independente comparabile sunt selectate în urma unei analizei comparative, sau *studiu de benchmarking*. Se vor selecta doar acele companii care au un profil funcțional și de risc similar cu al persoanei afiliate testate.
- metoda marjei nete trebuie să ia in considerare numai acele profituri ale persoanei afiliate care rezultă exclusiv din tranzacția analizată. Aplicarea acestei metode la nivelul întregii societăți nu este adecvată în cazul în care societatea este angajată în mai multe tranzacții diferite care, considerate ca un tot unitar, nu pot fi comparate cu tranzacțiile în care este angajată o societate independentă comparabilă.
- în cazul în care societățile independente analizate desfășoară atât tranzacții comparabile cu tranzacțiile controlate ce fac obiectul studiului de prețuri de transfer (de exemplu vânzări de echipament sportiv) cât și tranzacții necomparabile (de exemplu prestări de servicii de contabilitate) este necesară segmentarea situațiilor financiare a societăților pe cele doua tipuri de activități. Dacă această segmentare nu este posibilă datorită lipsei informațiilor financiare, este recomandată eliminarea societăților respective din eșantion;
- eventualele diferențe materiale care ar putea există între *tranzacțiile controlate* și cele desfășurate între societăți independente trebuie diminuate prin realizarea unor ajustări cantitative corespunzătoare. Astfel se pot efectua ajustări pentru fondul de rulment, dintre care amintim ajustările de stocuri și ajustările pentru creanțe clienți si datorii;
- în funcție de profilul funcțional și de risc al persoanei afiliate testate se va alege un indicator financiar. Cei mai utilizați indicatori financiari pentru a testa valoarea de piață a tranzacțiilor controlate sunt: marja neta din vânzări (se folosește în cazul distribuitorilor), rata de rentabilitate a activelor (se folosește în cazul producătorilor), marja de profit asupra costurilor (se folosește în cazul producătorilor sau prestatorilor de servicii).
- pentru a elimina factorii externi care pot influența marjele nete obținute precum si diferențele între ciclul economic al unui tip de afaceri sau ciclul de viața a produselor, indicatorii financiari selectați pentru a testa valoarea de piața a tranzacțiilor controlate se vor determina pe mai mulți ani (în practica 3 sau 5 ani). De asemenea, utilizarea unui interval pentru valoarea de piață, si nu a unei singure valori, reduce efectul unor asemenea diferențe între tranzacțiile controlate si cele efectuate între părți independente.
- pornind de indicatorii financiari calculați, se va calcula un interval statistic de referință ce va sta la baza testării valorii de piață a marjei nete de profitabilitate obținută de către persoana afiliata din tranzacțiile necontrolate. În măsura în care marja netă de profit obținută de persoana afiliată din tranzacțiile controlate testate se situează în interiorul intervalului de comparare, se poate afirma ca persoana afiliata a desfășurat tranzacții controlate cu respectarea principiului valorii de piață.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Metoda împărțirii profitului presupune estimarea profitului obținut de persoanele afiliate în urma uneia sau a mai multor tranzacții și împărțirea acestor profituri între persoanele afiliate, proporțional cu profitul care ar fi fost obținut de către persoane independente. Aceasta se folosește atunci când tranzacțiile efectuate între persoane afiliate sunt interdependente, astfel încât nu este posibilă identificarea unor tranzacții comparabile. Împărțirea profiturilor trebuie să se realizeze printr-o estimare adecvată a veniturilor realizate și a costurilor suportate în urma uneia sau mai multor tranzacții de către fiecare persoană. Profiturile trebuie împărțite astfel încât să reflecte funcțiile efectuate, riscurile asumate și activele folosite de către fiecare dintre părți.

Aspecte importante

- metoda împărțirii profitului este utilizată atunci când persoanele afiliate dețin fiecare active intangibile cu o valoare ridicată sau în cazul în care tranzacțiile între părți afiliate sunt atât de complexe încât nu pot fi separate în tranzacții de sine stătătoare. Această metoda se mai folosește atunci când societăți independente au decis constituirea unui parteneriat care sa prevadă un acord de împărțire a profiturilor;
- un punct forte al acestei metode este ca nu se bazează direct pe tranzacții cu un grad ridicat de comparabilitate si de aceea poate fi folosită în cazurile în care nu pot fi identificate asemenea tranzacții între societăți independente;
- alocarea profitului agregat are la bază diviziunea funcțiilor între persoane afiliate. Datele externe de la societăți independente sunt relevante în analiza împărțirii profitului în principal pentru evaluarea contribuțiilor pe care le are fiecare persoană afiliată în tranzacții, și nu pentru a stabili direct împărțirea profitului;
- un punct slab al acestei metode este reprezentat de faptul ca societățile independente nu utilizează în mod obișnuit metoda împărțirii profitului (poate cu excepția joint ventures), ca urmare este dificilă identificarea unor date externe. Cu cât datele externe utilizate la aplicarea metodei împărțirii profitului sunt mai vagi, cu atât alocarea profitului va fi mai subiectivă.

f) **orice altă metodă recunoscută în Liniile directoare** privind prețurile de transfer emise de către Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică pentru societățile multinaționale și administrațiile fiscale, cu amendamentele, modificările și completările ulterioare.

Concluzii:

- dosarul prețurilor de transfer este un document util atât pentru conducerea societăților ce îl folosesc în scopul planificarii fiscale cât și autorităților fiscale ce îl utilizează pentru a testa valoarea de piață a tranzacțiilor dintre persoane afiliate în vederea determinării „profiturilor reale", adică a profiturilor ce ar fi fost obținute in lipsa relației de afiliere dintre cele doua părți;
  - stabilirea prețurilor de transfer nu este o știință exactă, autoritățile fiscale pot decide ajustarea prețurilor de transfer, recalcularea impozitelor și taxelor aferente, cu penalități;

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

- obligativitatea întocmirii dosarului depinde de categoria persoanei juridice și de nivelul ***valoric al pragului de semnificație al tranzacțiilor între persoanele afiliate;***
- există mai multe metode pentru dimensionarea prețurilor de transfer, alegerea unei sau a alteia diferă de la o societate la alta, oportunitatea aplicării oricăreia dintre metode fiind influențată de caracteristicile tranzacțiilor analizate;
- metoda comparării prețurilor este metoda utilizată în principal pentru a stabili prețul de transfer al comisioanelor, redevențelor și a nivelului ratei dobânzii între părți afiliate;
- metoda prețului de revânzare este în general cea mai eficientă metodă pentru analizarea activităților de distribuție;
- metoda marjei nete este cel mai des folosita în practică în primul rând datorită disponibilității datelor financiare necesare pentru a calcula diferiți indicatori financiari pentru testarea profitabilității persoanelor afiliate;
- metoda împărțirii profitului este utilizată atunci când persoanele afiliate dețin fiecare active intangibile cu o valoare ridicată sau în cazul în care tranzacțiile între părți afiliate sunt atât de complexe încât nu pot fi separate în tranzacții de sine stătătoare;
- metoda cost plus se utilizează în cazul vânzărilor de bunuri semifabricate între părți afiliate, contractelor de vânzare-cumpărare pe termen lung precum și în cazul prestărilor de servicii (ex. servicii de lohn, servicii profesionale, servicii de cercetare – dezvoltare etc.).

Bibliografie

1. Legea nr. 227 *Codul Fiscal, în Art. 11, Art. 19, Art. 7*, cu modificările şi completările ulterioare publicată în M. Of. nr. nr. 688 din 10 septembrie 2015,.
2. HG nr. 1 *Normele de aplicare ale Codului Fiscal* publicată în M. Of. nr. 22 din 13 ianuarie 2016,
3. **Legea** nr.207 Codul de procedură fiscală publicată în M. Of. al României nr.547/23.07.2015
4. **Ordin nr. 442/2016** al Agenției Naționale de Administrare Fiscală privind *cuantumul tranzacţiilor, termenele pentru întocmire, conţinutul şi condiţiile de solicitare a dosarului preţurilor de transfer şi procedura de ajustare/estimare a preţurilor de transfe*r, publicat în Monitorul Oficial nr. 74/02.02.2016
5. http://www.transferpricing.ro
6. OECD Publishing (2010), Transfer PricingG uidelines for Multinational Enterprises and Tax Administrations, [online] disponibil la http://www.oecdbookshop.org/browse.asp?pid=title-detail&lang=en&ds=&ISB=9789264090330
7. Pak, S. și Zdanowicz, J. (1994), A statistical analysis of the US merchandise trade data baseand its uses in transfer pricing compliance and enforcement, Tax Management Transfer Pricing,vol. 3, pp. 50-57

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

EYEWITNESSES VERSUS WITNESSES ASSISTANT IN FORMER AND CURRENT LEGISLATION

Ivan Anane, Assoc. Prof., PhD
"Ovidius" University of Constanța

*Abstract**:** Can be heard as a witness, any person who has knowledge of facts or factual circumstances which constitute evidence in a criminal case, this quality can have both eyewitness and witness assistant. Eyewitness and witness assistant were required to submit in the Old Code of Criminal Procedure or two oaths uttered a formula in the judicial proceedings in the New Code of Criminal Procedure, shall take an oath or solemn declaration. Both the criminal procedure law the old and the new, do not distinguish between the quality of eyewitness and a witness assistant, but legal practice demonstrated and further demonstrates that the two qualities exist and are still used consistently in the preparation of acts of criminal procedure.*

*Keywords**:** witness, witness assistant, Old Code of Criminal Procedure, the new Code of Criminal Procedure, procedural act.*

În Vechiul Cod Penal, persoana care avea cunoștință despre vreo faptă sau despre vreo împrejurare de natură să servească la aflarea adevărului în procesul penal, putea fi ascultată în calitate de martor, iar în Noul Cod de Procedură Penală avem o redefinire, constând în aceea că, poate fi audiată în calitate de martor, orice persoană care are cunoștință despre fapte sau împrejurări de fapt, care constituie probă în cauza penală, în opinia noastră cele două definiții nu se deosebesc foarte mult întrucât abordează problema persoanei, a individului care ar putea să perceapă vreo faptă sau o împrejurare la care să fie efectiv prezent.

Formula *constituie probă în cauza penală* introdusă în Noul Cod de procedură penală, din punctul nostru de vedere, nu era necesară întrucât declarațiile martorilor oricum făceau parte și în Vechiul Cod de procedură penală din probe sau mijloace de probă, având același efect probatoriu ca și celelalte probe și mijloace de probă enumerate în dispozițiile legale.

În același timp, în vechea reglementare, persoana obligată a păstra secretul profesional, nu putea fi ascultată ca martor cu privire la faptele și împrejurările de care a luat cunoștință în exercițiul profesiei fără încuviințarea persoanei sau a unității față de care era obligată a păstra secretul, iar în noua reglementare se stipulează faptul că nu pot face obiectul declarației martorilor, acele fapte sau împrejurări al căror secret ori confidențialitate, poate fi opusă prin lege organelor judiciare. Aceste fapte sau împrejurări pot face obiectul declarației martorului, atunci când autoritatea competentă sau persoana îndreptățită își exprimă acordul în acest sens,

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

sau atunci când există o altă cauză legală de înlăturare a obligației de a păstra secretul sau confidențialitatea.

În opinia noastră, vechea reglementare proteja secretul profesional, în timp ce noua reglementare poate crea premisele unor abuzuri din partea organelor judiciare împotriva peroanelor care ar trebui să păstreze secretul profesional.

În Vechiul Cod de Procedură Penală, martorul depunea următorul jurământ: „Jur că voi spune adevărul și că nu voi ascunde nimic din ceea ce știu. Așa să-mi ajute Dumnezeu!”, martorul fără confesiune depunea următorul jurământ: „Jur pe onoare și conștiință, că voi spune adevărul și că nu voi ascunde nimic din ceea ce știu.”, iar martorul, care din motive de conștiință sau confesiune, nu depunea jurământul, rostea în fața instanței, următoarea formulă: „Mă oblig că voi spune adevărul și că nu voi ascunde nimic din ceea ce știu.” iar în actualul Cod de Procedură Penală, textul jurământului este următorul: „Jur că voi spune adevărul și nu voi ascunde nimic din ceea ce știu. Așa să-mi ajute Dumnezeu!”. Referirea la divinitate se schimbă în funcție de credința religioasă a martorului.

În același timp, s-a introdus ca alternativă declarația solemnă, textul acesteia fiind următorul: „Mă oblig că voi spune adevărul și nu voi ascunde nimic din ceea ce știu.”.

Între primul jurământ din vechea legislație și jurământul din noua legislație nu există nici o diferență, în schimb al doilea jurământ din vechea legislație nu a mai fost prevăzut în noua legislație întrucât în opinia noastră practica judiciară a demonstrat faptul că onoarea și conștiința la unele persoane nu există iar alte persoane nici nu înțeleg sensul acestor două noțiuni sau se fac că nu înțeleg acest lucru.

Oricum în activtatea proprie de urmărire penală, am constatat faptul că foarte multe persoane audiate ca martori au considerat și consideră aceste jurăminte find ceva formal și nu ceva solemn. În legătură cu vechea *formulă* și actuala *declarație solemnă* nu am observat nici o deosebire de conținut ci doar de formulare.

În vechea legislație procesual penală, soțul și rudele apropiate ale învinuitului sau inculpatului, nu erau obligate să depună declarații ca martori.

În actuala legislație procesual penală, au dreptul de a refuza să fie audiate în calitate de martori, următoarele persoane:

- soțul, ascendenții și descendenții în linie directă, precum și frații și surorile suspectului sau inculpatului;
- persoanele care au avut calitatea de soț al suspectului sau al inculpatului.

În opinia noastră, vechea legislație se referea în mod generic la *soț și rude apropiate* iar actuala legislație accentuează în mod direct persoanele care au dreptul să refuze să fie audiate ca martori.

În același timp în noua legislație apare ca o noutate fostul soț, adică persoana care a avut calitatea de soț, care este inclus și acesta în rândul persoanelor care au dreptul să refuze să fie audiate ca martori.

În Vechiul Cod de Procedură Penală, martorului i se făcea cunoscut obiectul cauzei și i se arăta care sunt faptele sau împrejurările pentru dovedirea cărora a fost propus ca martor cerându-i-se să declare tot ce știe cu privire la acestea.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

În Noul Cod de Procedură Penală, organul judiciar, comunică martorului calitatea în care este audiat și faptele sau împrejurările de fapt, pentru dovedirea cărora a fost propus ca martor.

În ambele situații avem formularea *a fost propus ca martor*, propunere care poate veni atât din partea unor persoane implicate în procesul penal cât și din partea organelor judiciare.

În Vechiul Cod de procedură penală martorului i se făcea cunoscut obiectul cauzei cerându-i-se să declare tot ce știe iar în Noul Cod de procedură penală i se comunică martorului calitatea în care este audiat și faptele sau împrejurările de fapt.

Martorului i se aduc apoi la cunoștință o serie de drepturi și obligații, cum ar fi:

- dreptul de a fi supus măsurilor de protecție și de a beneficia de restituirea cheltuielilor prilejuite de chemarea în fața organelor judiciare atunci când sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege;(de aceste drepturi beneficiază foarte puțini martori în prezent datorită restricțiilor bugetare cât și a incompetenței de care dau dovadă unele organe judiciare)
- obligația de a se prezenta la chemările organelor judiciare atrăgându-i-se atenția că, în cazul neîndeplinirii acestei obligații, se poate emite mandat de aducere împotriva sa;
- obligația de a comunica în scris, în termen de 5 zile, orice schimbare a adresei la care este citat, atrăgându-i-se atenția că în cazul neîndeplinirii acestei obligații, se poate dispune împotriva sa, sancțiunea amenzii judiciare;
- obligația de a da declarații conforme cu realitatea atrăgându-i-se atenția că legea pedepsește infracțiunea de mărturie mincinoasă.

În prezent, avem o nouă instituție în legea procesual penală, constând în dreptul martorului de a nu se acuza. În acest sens, declarația de martor dată de o persoană care, în aceeași cauză anterior declarației a avut sau, ulterior, a dobândit calitatea de suspect ori inculpat, nu poate fi folosită împotriva sa.

Deși avem această formulare în textul de lege în prezent mulți martori au fost *transformați* în inculpați de către organele judiciare.

În opinia noastră, în prezent în România martorul dintr-un proces penal, are foarte multe obligații și foarte puține drepturi, acesta la un moment dat putând să fie chiar sancționat contravențional de către organele judiciare dacă nu se prezintă atunci când este citat.

În noua reglementare, a apărut o instituție nouă, instituția martorului amenințat. În cazul în care, există o suspiciune rezonabilă că viața, integritatea corporală, libertatea, bunurile sau activitatea profesională a martorului ori a unui membru de familie al acestuia, ar putea fi puse în pericol, ca urmare a datelor pe care le furnizează organelor judiciare sau a declarațiilor sale, statutul de martor amenințat putând fi dispus atât de procuror în cadrul urmăririi penale, cât și de judecător în cursul procedurii de cameră preliminară.

Audierea martorului protejat se poate efectua prin intermediul mijloacelor audio/video, fără ca martorul să fie prezent fizic în locul unde se află organul judiciar.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

O altă instituție nouă este instituția martorului vulnerabil. Această calitate fiind dispusă după caz, de procuror sau instanță, care poate decide acordarea acestui statut următoarelor categorii de persoane:
- martorului care a suferit o traumă ca urmare a săvârșirii infracțiunii ori ca urmare a a comportamentului ulterior al suspectului sau inculpatului;
- martorului minor.

Odată cu acordarea statutului de martor vulnerabil, procurorul și instanța pot dipune următoarele măsuri de protecție:
a. În cursul urmăririi penale:
- însoțirea și asigurarea protecției martorului sau a membrilor de familie ai acestuia, în cursul deplasării lor;
- audierea martorului fără ca acesta să fie prezent prin intermediul mijloacelor audio/video de transmitere, cu vocea și imaginea distorsionate, atunci când celelalte măsuri nu sunt suficiente;
- supravegherea și paza locuinței martorului sau asigurarea unei locuințe temporare;
- protecția datelor de identitate, prin acordarea unui pseudonim cu care martorul va semna declarația sa.
b. În cursul judecății:
- supravegherea și paza locuinței martorului sau asigurarea unei locuințe temporare;
- însoțirea sau asigurarea protecției martorului sau a membrilor de familie ai acestuia în cursul deplasărilor;
- nepublicitatea ședinței de judecată pe durata ascultării martorului;
- ascultarea martorului fără ca acesta să fie prezent în sala de judecată prin intermediul mijloacelor audio/video de transmitere, cu voce și imaginea distorsionate, atunci când celelalte măsuri nu sunt suficiente;
- protecția datelor de identitate ale martorului si acordarea unui pseudonim sub care acesta va depune mărturie.

În situațiile de mai sus, putem regăsi atât martorul ocular, cât și martorul asistent, martorul ocular fiind cel care observă în mod direct comiterea unei infracțiuni, iar martorul asistent fiind martorul folosit de către organele judiciare în îndeplinirea unor acte procesual-penale, cum ar fi: cercetarea la fața locului, reconstituirea, percheziția domiciliară, percheziția unui autovehicul, percheziția corporală, ridicarea de obiecte și înscrisuri și, în general, la încheierea oricărui proces verbal întocmit atât de către lucrătorii de poliție, lucrătorii de poliție judiciară, procurori și instanțe de judecată.

Atât în situația martorului ocular, cât și în situația martorului asistent, avem trei etape la audierea acestora, constând în:
- identificarea martorului: organul judiciar adresează întrebări martorului cu privire la nume, prenume, poreclă, data și locul nașterii, codul numeric personal, numele și prenumele părinților, cetățenia, starea civilă, situația militară, studii, profesia sau ocupația, locul de muncă, domiciliul și adresa unde locuiește efectiv, numărul de telefon, precum și orice alte date pentru stabilirea situației sale personale;

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

- ascultarea liberă sau relatarea liberă: martorul este lăsat să relateze cu lux de amănunte toate datele pe care le are în legătură cu infracțiunea sau infracțiunile, pesoanele care au comis infracțiunea sau infracțiunile;
- ascultarea dirijată: organul judiciar adresează întrebări în legătură cu comiterea infracțiunii sau infracțiunilor în legătură cu suspecții sau inculpații în cauză, și alte întrebări în legătură cu cauza.

Atât în cazul martorului ocular, cât și în cazul martorului asistent, se ține cont de aptitudinile psiho-fizice ale acestora, ținându-se cont atât de auzul, văzul, cât și de exprimarea verbală a acestora, precum și de nivelul de pregătire profesională, intelectuală. În acest sens, o declarație poate fi dată de un om al străzii, și o altă declarație poate fi dată de un absolvent al unei facultăți de drept.

În cazul comiterii unui omor, martorul ocular poate fi inclusiv minorul până în 14 ani care se afla în locuință, în momentul în care victima a fost înjunghiată de către concubinul cu care avea o relație de peste 7 ani. În schimb, calitatea de martor asistent în cadrul comiterii aceleași infracțiuni, nu poate fi o persoană minoră, ci poate fi o persoană majoră, atât cu ocazia întocmirii procesului verbal de cercetare la fața locului, cât și în cazul reconstituirii.

Martorul asistent participând efectiv cu organele judiciare la efectuarea acestor acte procedurale, acte procedurale consemnate în scris prin încheierea unor procese verbale, aceste procese verbale fiind semnate pe fiecare pagină de către martorul asistent împreună cu toți participanții la încheierea acestor acte procesuale, în speță: organul judiciar, specialistul criminalist, suspectul/inculpatul în cauză.

În cazul infracțiunii de furt dintr-un supermarket, martorul ocular poate fi inclusiv agentul de pază de la societatea care asigură securitatea supermarketului , acesta neavând calitatea de agent constatator, întrucât în legislația procesual penală, calitatea de agent constatator, o pot avea: polițiștii, polițiștii de frontieră, jandarmii și alte organe ale statului abilitate conform legii. În același timp, în cazul furtului din supermarket cel de-al doilea lucrător de la societatea care asigură securitatea supermarketului, care nu a fost de față la comiterea furtului, poate avea calitatea de martor asistent la întocmirea actelor procesuale, cum ar fi: cercetarea la fața locului, reconstituirea, ridicarea de obiecte sau înscrisuri sau vizionarea imaginilor de pe camerele video instalate în supermarket, toate acestea fiind finalizate prin întocmirea proceselor verbale semnate pe fiecare pagină atât de către martorul ocular în primă fază, cât și de către martorul asistent în cea de-a doua fază.

În cazul constatării unui accident de circulație cu victimă, când la fața locului se deplasează o patrulă mixtă formată dintr-un polițist de la Poliția Națională și un polițist local, polițistul de la Poliția Națională va avea calitatea de agent constatator, iar agentul de poliție locală va avea calitatea de martor ocular, dacă la fața locului nu se află decât conducătorul auto care este și victimă, în același timp la sosirea echipei de cercetare la fața locului un alt polițist local poate avea calitate de martor asistent la întocmirea procesului verbal de cercetare la fața locului.

Concluzii: După cum am observat, legea procesual penală, nu distinge între calitatea de martor ocular și calitatea de martor asistent, însă practica judiciară a demonstrat și demonstrează în

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

continuare că cele două calități există, și sunt folosite în mod constant în întocmirea actelor procesuale, la martorul ocular fiind folosită noțiunea de „martor”, iar la martorul asistent fiind folosite ambele noțiuni, atât cea de „martor”, cât și cea de „martor asistent”.

BIBLIOGRAFIE:

- Vechiul Cod de procedură penală;
- Noul Cod de procedură penală;
- Practică judiciară proprie.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

DO REMITTANCES REALLY HAVE A POSITIVE IMPACT ON ECONOMIC GROWTH IN LESS ADVANCED COUNTRIES?

Gheorghe H. Popescu, Full Prof., PhD
"Dimitrie Cantemir" Christian University

Abstract. Relying on research on the macroeconomic drivers of remittances, I first inspect the wider theoretical arguments that address this topic, attempting to supply a broader viewpoint in a sphere of investigation that has generated mixed findings, i.e. whether remittances really have a positive impact on economic growth in less advanced countries. I am specifically interested in how previous research investigated the link between remittances and income inequality, the function of remittances on a household's expenses, and the impact of business cycle fluctuations and financial advancement on remittances. The empirical investigation described in this paper points out that remittances are a primary channel of capital flows towards less developed economies. This research makes conceptual and methodological contributions to the function exchange rate regimes have in handling the economic growth dynamics in recipient countries, the relationship between remittances and the emigration choice of their recipients, and the effect of migration and remittances on the well-being of household members and communities in the economy of origin.

Keywords: remittances, economic growth, developing countries

1. Introduction

The absent remittance sender might be stimulated by a disposition to ensure the supplying of services to his or her household left behind by the remittance beneficiaries outside the family, the remitter might be acquiring his or her good standing in the home community (Hurd, 2016; Anderson and Kantarelis, 2016; Flegar, 2016; Tulloch, 2016; Buchely, 2016; Howe, 2015), or the migrant might remit as a manner to self-insure if he or she undergoes an unforeseen adverse shock in the host economy. As the inclination of network members at home to supply financial backing in hard periods tends to relies on previous remittances from the migrant, the choice to transfer money can be regarded as insurance against subsequent adverse shocks. There is a statistically relevant beneficial link between being risk-averse (El-Montasser, Gupta, and Smithers, 2016; Sigauke, 2016) and both the likelihood to transfer money and the quantity remitted by migrants. The link between risk aversion and remittances is particularly powerful for migrants with short-term contracts, migrants indicating a hope to return, and migrants with working network members in the sending economy. (Batista and Umblijs, 2016)

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

2. The Macroeconomic Drivers of Remittances

Remittances may serve as private capital inflows and may adversely influence economic growth via an improvement of the real exchange rate and reduction of the tradable industry. Exchange rate regimes may have an indirect impact on how remittances affect growth, especially in the situation where remittances function as investment capital. The adoption of exchange rate regimes may assist in supplying appropriate macroeconomic settings for remittances (Uhrig, 2015; Brown, 2016; Bauder, 2016; Lindberg, 2016) to positively impact growth or otherwise. An exchange rate scheme that takes into account some level of variability raises the effect of remittances on economic growth. When formulated as proportion of gross domestic product (GDP), the self-contained impact of remittances is beneficial, but when considering the exchange rate regime, the effect of remittances is not statistically relevant. When formulated in currency units, remittances have a beneficial impact on growth under a fixed regime, and the impact increases with exchange rate flexibility. (Lartey, 2016)

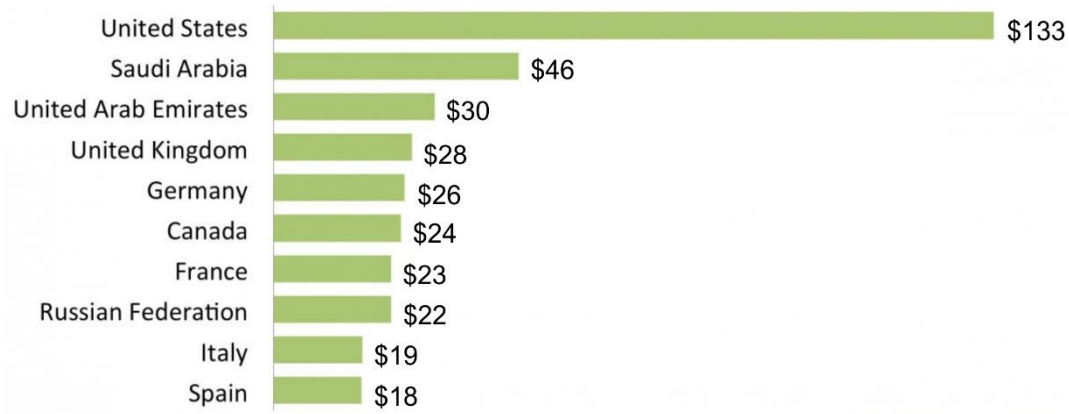
Migrants transfer money with the intention of self-insuring against unpredictability encountered in the host economy. Exchange-motivated remittances supply earnings without changeableness, notwithstanding whether the accomplished state of nature is positive or negative. Altruistic remittances are not determined by a migrant's level of risk aversion. More risk-averse migrant workers should transfer more money with the goal of self-insuring against possible adverse outcomes in the host economy. The link between having a short-term contract and the likelihood of transferring remittances (Nica and Potcovaru, 2015; Lazaroiu, 2015; Popescu, 2015a) is particularly relevant for risk-averse migrants. Even though having a short-term contract is related to a diminished likelihood of remitting and with transferring money less relative to the control group, being risk averse and having a short-term contract is related to a more significant likelihood of transferring money home. When encountering additional income risk in the host economy, risk-averse migrants are likely to remit more endeavoring to acquire supplementary self-insurance from their network members left behind. Indicating a plan to return while being risk averse is related to a raised likelihood of transferring money. Remittances transferred by risk-averse individuals raise with the probability of returning to the origin economy and gaining from any insurance the individual has paid for with remittances. (Batista and Umblijs, 2016)

Remittances connect communities of origin and destination by various mechanisms of mobility and exchange. Migrant remittances constitute individuals' uninterrupted participations in their places and communities of origin. Labor migration overshadows the human mobility: individuals migrate looking for better economic chances and bring about substantial flows of remittances to their communities of origin. In numerous economies remittances surpass established development assistance (Chen, 2015; Peters, 2015; Opie, 2015; Schneider, 2015), are more considerable than private debt and portfolio equity flows, and constitute a significant source of foreign currency returns. Remittances are a somewhat constant source of foreign exchange, and may be countercyclical. Throughout economic

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

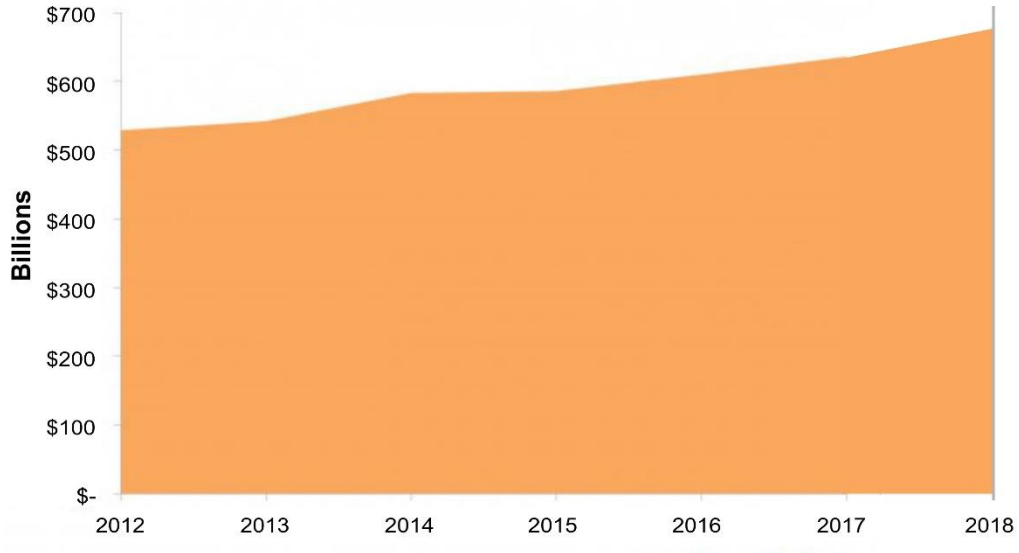
recessions in the home economy, individuals tend to migrate overseas, and thus the flow of remittances boosts. (Anghel, Piracha, and Randazzo, 2015) (Figures 1, 2, and 3)

Figure 1: Top 10 remittance-sending countries ($billions, 2016)

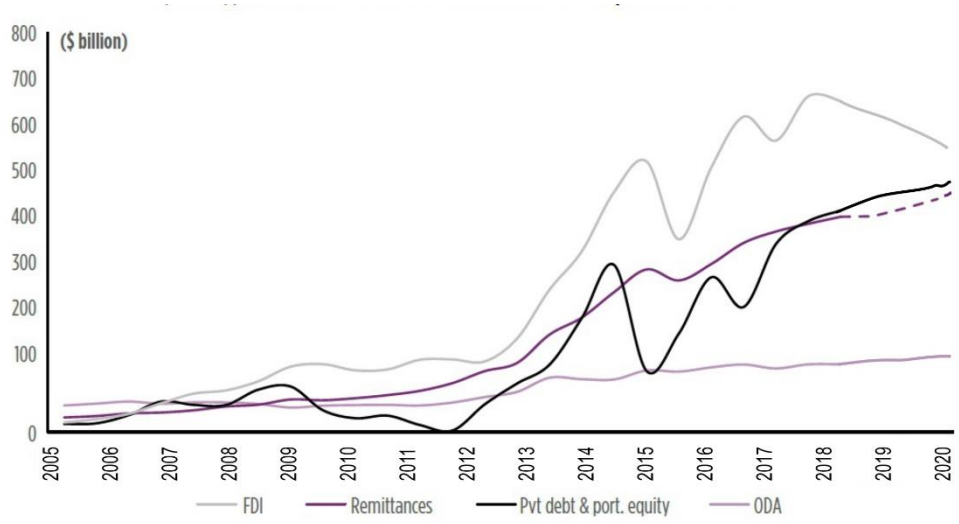
Sources: The World Bank/BI Intelligence and our estimations

Figure 2: Global cross-border remittance volume

Source: The World Bank/BI Intelligence and our estimations
Figure 3: Remittance flows, Official Development Assistance, and private capital flows

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Sources: World Bank Staff calculations, World Development Indicators, OECD, and our estimations

3. The Effect of Migration and Remittances on the Well-being of Household Members and Communities in the Economy of Origin

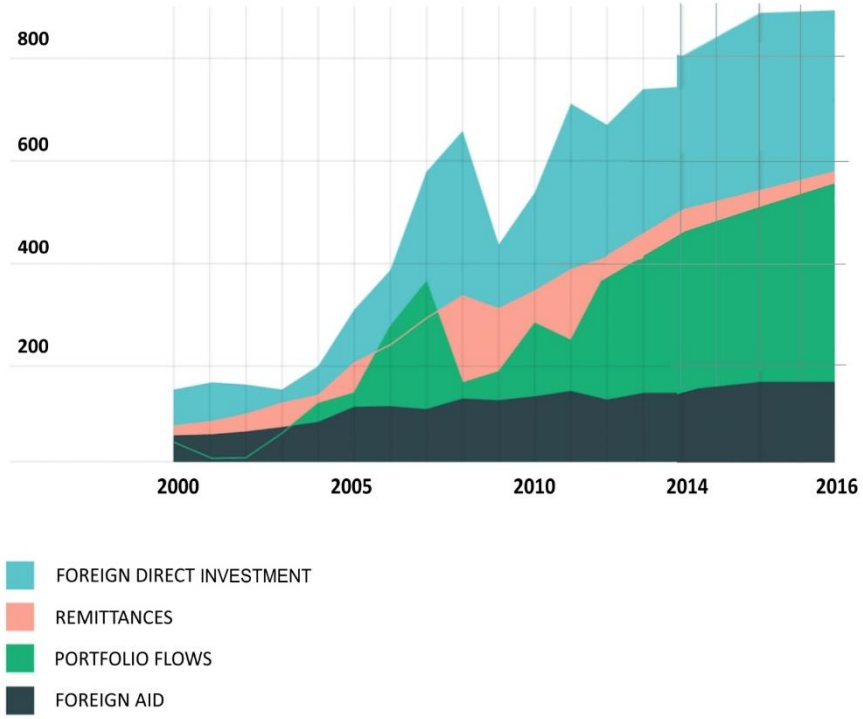
Remittances can cause particular short-run dynamics that may affect the growth expectations of recipient economies. The effect of remittances on growth is beneficial under both fixed and flexible exchange rate regimes, and thus it boosts with exchange rate flexibility. A fixed regime may not diminish the growth consequences of remittances (Peters and Besley, 2016; Lucas, 2016; Ramcharan, 2016) and may bring about dynamics in the short-term that may confine the magnitude of the beneficial effect of remittances on growth. Remittances may be related to a downturn in labor supply, improvement of the real exchange rate and redistribution of resources away from the tradable industry. (Lartey, 2016)

Economies that are somewhat more dependent on remittances tend to gain from a viable current account balance. The addition of remittances makes it more probable that shocks to the current account do not have long-lasting consequences. Consistent remittances are related to a swifter rate of adaptation with regard to long-term equilibrium. The beneficial effect of remittances on current account sustainability (Popescu, 2015b; Peters and Heraud, 2015; Csaba et al., 2015) is more powerful for those economies where sustainability is at the lowest level with a significant continuity of the current account balance. Considerable remittances further an unsubstantial sustainable current account balance, and generate a swifter rate of adaptation or diminished continuity of the current account as a reaction to shocks. (Hassan and Holmes, 2016)

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Migrants' remittances constitute a significant source of returns for numerous families who identify the transfer of money as the manner to supply for the fundamental demands of their members. Migration and remittances may constitute a reaction to the decline of national economic scheme to deal with separate and public demands (Azarhoushang and Rukavina, 2015; Haddad and Wang, 2015) concerning economic chances. Remittances can be an effective instrument for economic scheme in the advancement process. Global migration is expensive and individuals receiving worldwide remittances are likely to come from middle or upper-income groups, and raising their returns from remittances intensifies disparity in the economy. (Anghel, Piracha, and Randazzo, 2015) (Figures 4, 5, and 6)

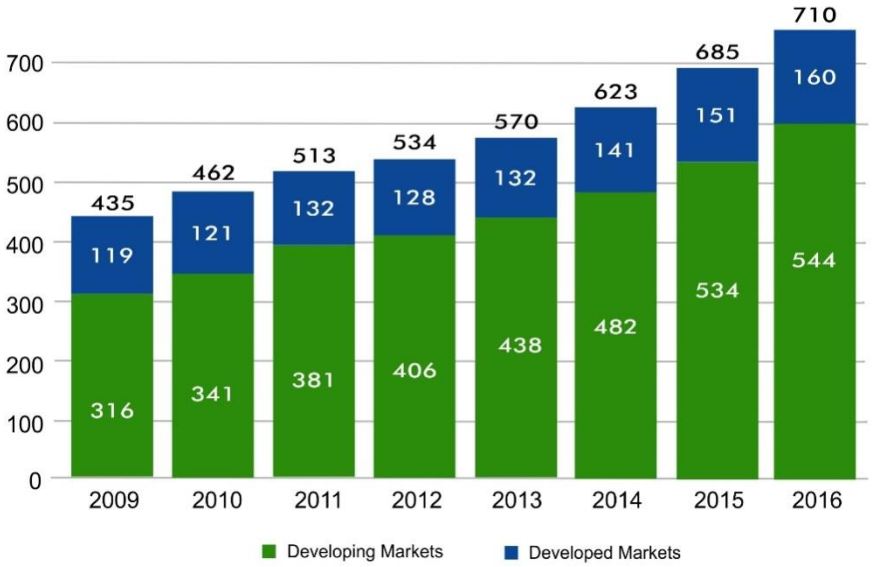
Figure 4: Capital flows to the developing world, $BN

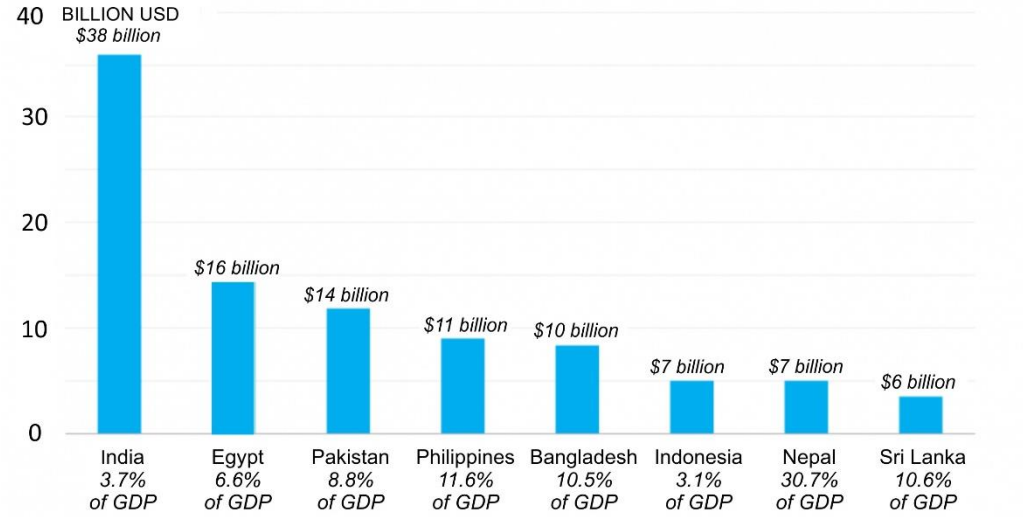
Source: World Bank, OECD, and our estimations

Figure 5: Global remittance market

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Sources: World Bank and our estimations
Figure 6: Remittances from GCC countries

Source: World Bank/Stratfor, 2016. Remittances equal to % of recipient country's GDP

4. The Impact of Business Cycle Fluctuations and Financial Advancement on Remittances

Exchange rate regimes might have consequences for the growth impact of remittances either directly via the effect they put forth on resource redistribution and the real exchange rate or indirectly considering how they impact macroeconomic soundness. The effect of remittances on growth is beneficial under fixed exchange rate regimes, whereas more flexible exchange

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

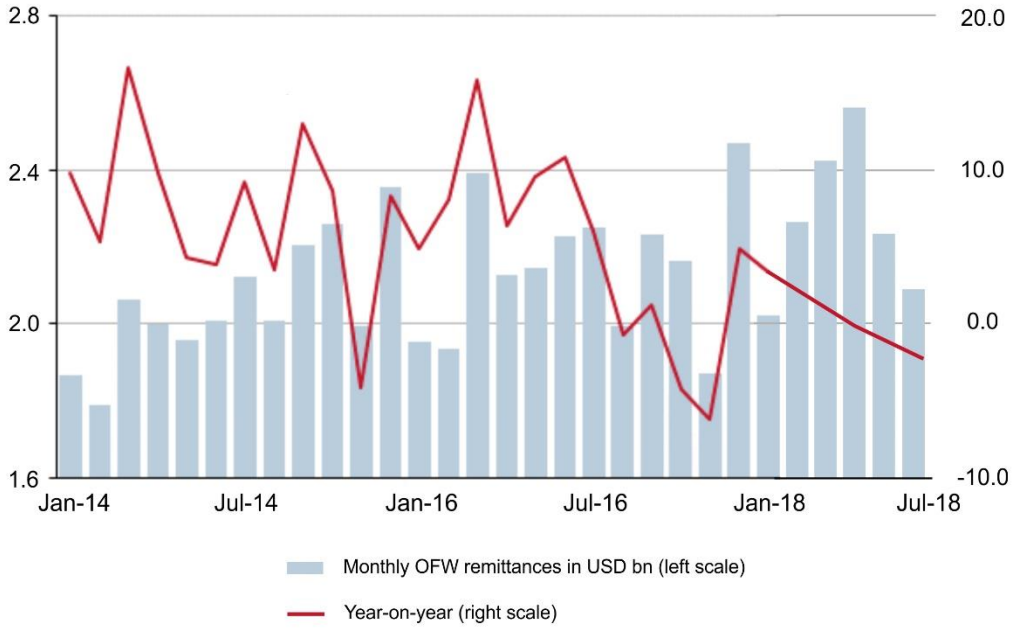
rate regimes are related to a more relevant rise in economic growth (Choi and Yu, 2015; Nica, 2015; Friedman, 2015) subsequent to a boost in remittances. Regardless of the exchange rate scheme an economy embraces, the inflow of remittances will have a beneficial impact on growth, with the magnitude of the impact boosting the flexibility of the exchange rate regime. (Lartey, 2016)

The link between remittances and rate of adaptation or continuity is most possibly effective for economies typified by somewhat unsubstantial sustainable current account balances (remittances are advantageous to the current account balance). Raised migrant workers' remittances should generate more general soundness to the global economy. A step in the direction of unsubstantial sustainability causes a diminished probability of default (Prowle and Harradine, 2015; Popescu, 2015c; de Petris, 2015) as economies are more proficient to satisfy external debts. A swifter rate of current account adjustment may indicate that short-term turbulence that is subsequent to shocks to the external balance is to be less persistent. (Hassan and Holmes, 2016)

When capital market incompleteness occurs, remittances may be decisive in surmounting financial hindrances for self-employment undertakings. Remittances can be a relevant source of advancement for numerous poor sending economies via its consequences on entrepreneurship (Buber-Ennser, 2015; Duong, 2015; Kets de Vries, 2015; Cesaroni, Sentuti, and Buratti, 2015) and restructuring of the regional labor market. Remittances may take the place of the returns generated in the home economy, making individuals left behind less interested in participating in the labor market. The substantial flow of remittances and the considerable proportion they signify in connection with the GDP of numerous economies indicate that the macroeconomic effect of remittances has outstanding consequences for growth and advancement. (Anghel, Piracha, and Randazzo, 2015) (Figures 7, 8, 9, and 10)

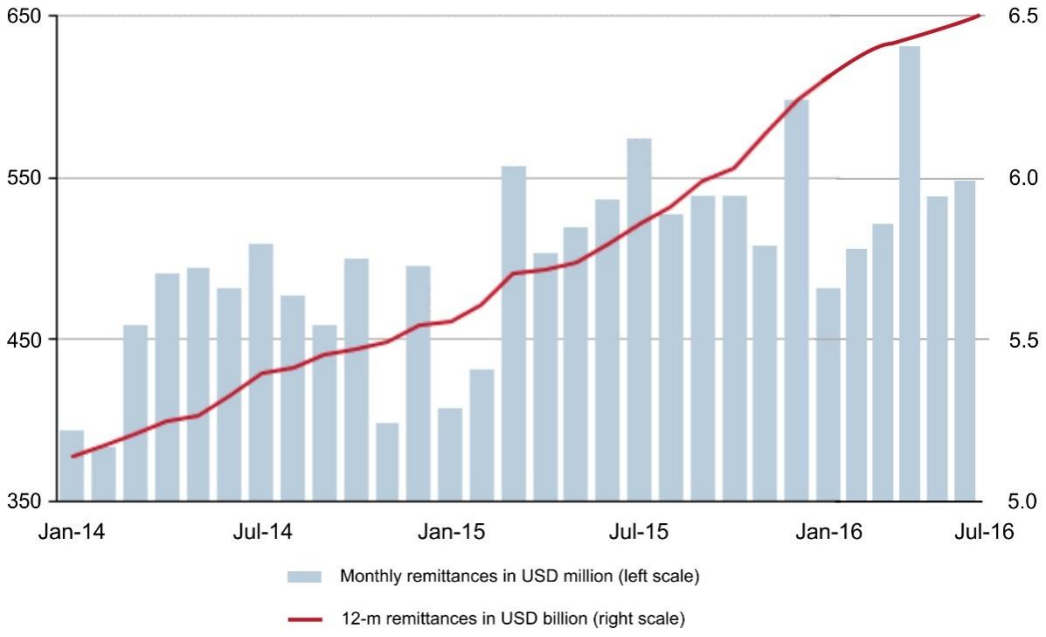
Figure 7 Overseas Filipino Workers' (OFWs) remittance (2014–2018)

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Source: Central Bank of the Philippines (BSP) and our estimations.

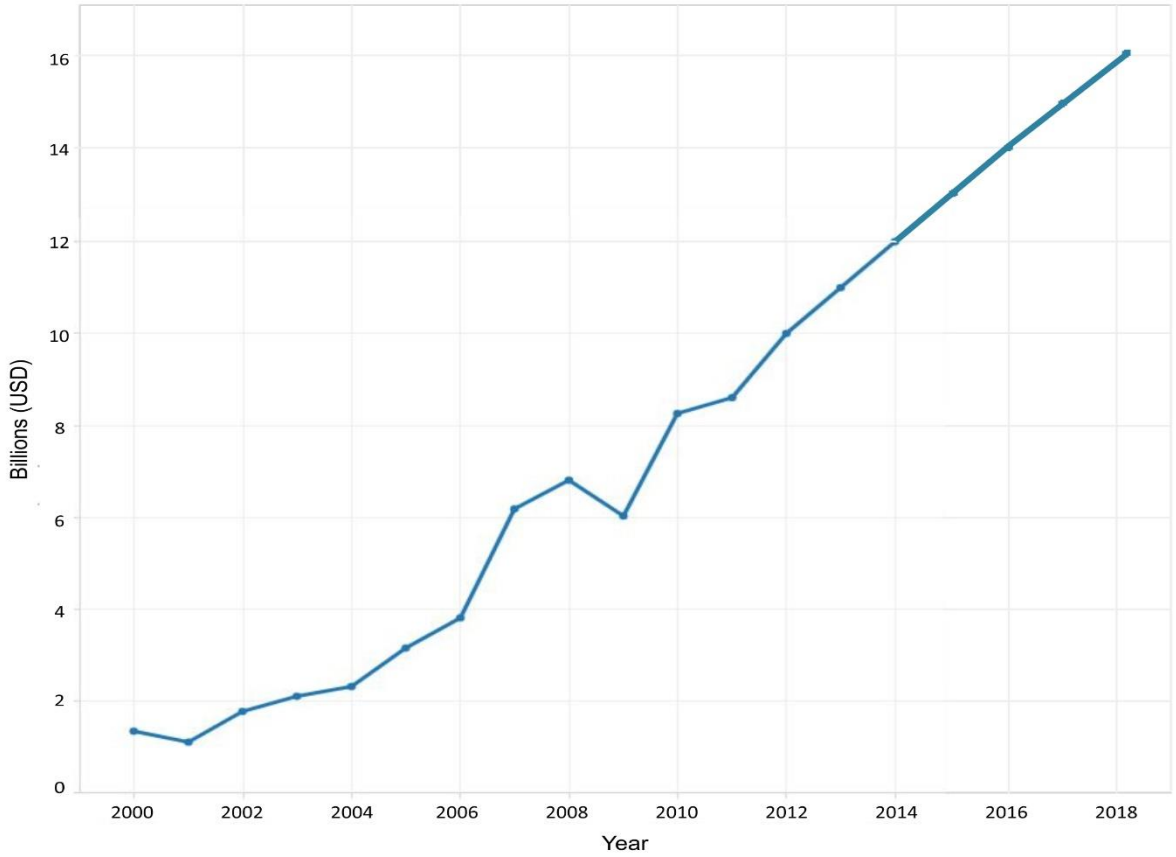
Figure 8: Overseas Guatemalan Workers' (OGWs) remittance (2014–2016)

Source: Guatemala Central Bank, FocusEconomics calculations, and our estimations.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

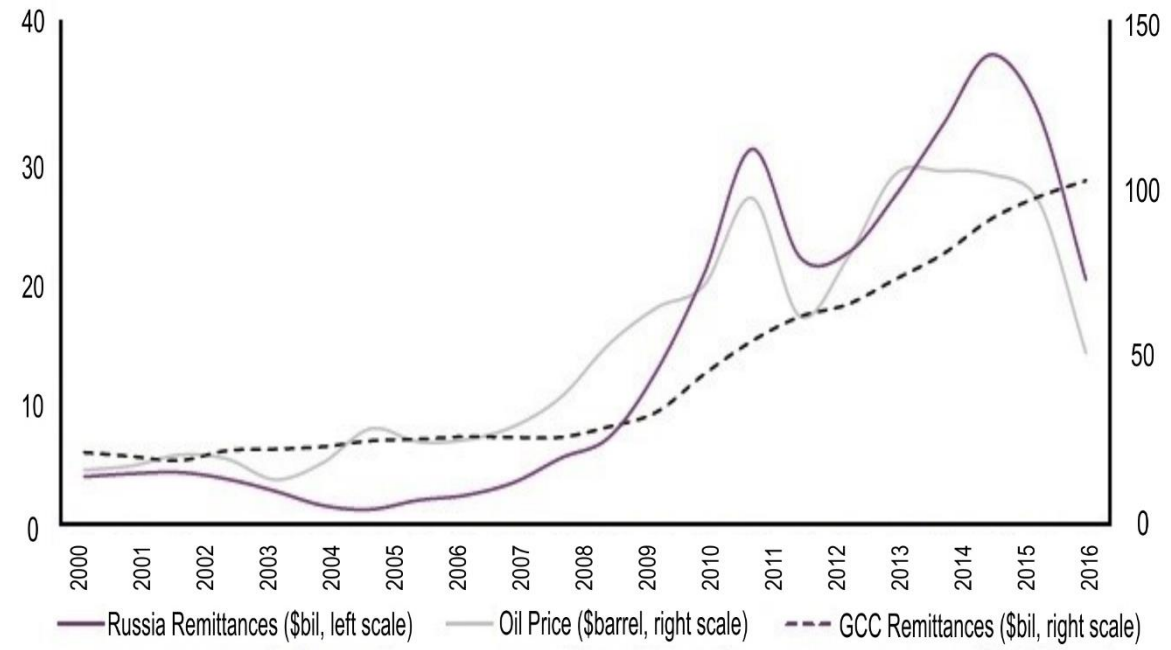
Figure 9 Annual Remittance Flows to Vietnam, 2000–2018

Source: MPI tabulations of data from the World Bank Prospects Group, "Annual Remittances Data," and our estimations.

Figure 10: Relationship between the Oil Prices and Russia Remittances (2000–2016)

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Source: World Bank and our estimations.

5. Conclusion

In addition to the link of the remittance beneficiary to the migrant worker, the financial situation of the home arrangement (Wickremasinghe, 2016; Bin, Chen, and Zhao, 2016; Kunnanatt, 2016; Cheung and Leung, 2016; Machan, 2016) may be instrumental in the choice to remit as a way of self-insurance. Even though risk-loving migrant workers are less inclined to send money home if network members are hired, risk-averse migrant workers tend to send money home if network members are hired (risk-averse migrant workers have a considerable predilection for insurance and thus send more money home when networks have a more steady position). Individuals on short-term contracts, individuals indicating a hope to return, and individuals with hired network members are more expected to send money home, the more risk averse they are. Consistent remittances are transferred by risk-averse migrant workers, especially individuals who encounter more relevant wage risks and to persons with more financial resources. (Batista and Umblijs, 2016)

REFERENCES

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Anderson, Emily, and Demetri Kantarelis (2016), "Incentive-Compatibility and Coasean Invariance in Property Affairs," *Contemporary Readings in Law and Social Justice* 8(2): 96–114.
Anghel, Remus G., Matloob Piracha, and Teresa Randazzo (2015), "Migrants' Remittances: Channelling Globalization," in Leila Simona Talani and Simon McMahon (eds.), *Handbook of the International Political Economy of Migration*. Cheltenham and Northampton, MA: Edward Elgar, 234–258.
Azarhoushang, Behzad, and Marko Rukavina (2015), "Oil, Institutions and Economic Performance: A Comparative Study," *Journal of Self-Governance and Management Economics* 3(2): 50–85.
Batista, Catia, and Janis Umblijs (2016), "Do Migrants Send Remittances as a Way of Self-insurance?," *Oxford Economic Papers* 68(1): 108–130.
Bauder, Harald (2016), "Understanding Europe's Refugee Crisis: A Dialectical Approach," *Geopolitics, History, and International Relations* 8(2): 64–75.
Bin, Leo, Jianguo Chen, and Peng Zhao (2016), "Conditions of Pure Arbitrage Applications: Evidence from Three Currencies," *Economics, Management, and Financial Markets* 11(3): 11–29.
Brown, Jessica Autumn (2016), "The New 'Southern Strategy:' Immigration, Race, and 'Welfare Dependency' in Contemporary US Republican Political Discourse," *Geopolitics, History, and International Relations* 8(2): 22–41.
Buber-Ennser, Isabella (2015), "Childrearing in Austria: Work and Family Roles," *Journal of Research in Gender Studies* 5(2): 121–146.
Buchely, Lina (2016), "Bureaucratic Activism and Colombian Community Mothers: The Daily Construction of the Rule of Law," *Contemporary Readings in Law and Social Justice* 8(2): 196–242.
Cesaroni, Francesca Maria, Annalisa Sentuti, and Andrea Buratti (2015), "Same Crisis, Different Strategies? Italian Men and Women Entrepreneurs in Front of the Economic Recession," *Journal of Research in Gender Studies* 5(2): 205–231.
Chen, Yun-Shiuan (Viola) (2015), "From the Post-Colonial to the Intercultural – Are Genuine Intercultural Dialogues Feasible?," *Psychosociological Issues in Human Resource Management* 3(2): 95–105.
Cheung, Fanny Sau-Lan, and Wing-Fai Leung (2016), "Facebook Users' Habits in Getting Commercial Information: A Study on Hong Kong Students," *Economics, Management, and Financial Markets* 11(3): 56–71.
Choi, Ching, and Peng Yu (2015), "Why Do Australians Retire Early or Late? An Analysis of a National Longitudinal Dataset," *American Journal of Medical Research* 2(2): 80–111.
Csaba, Mako, Illessy Miklos, Csizmadia Peter, and Heidrich Balazs (2015), "Mapping the Context for Transfer of Finnish Workplace Development Practice: The Case of Finland, Hungary and Romania," *Journal of Self-Governance and Management Economics* 3(2): 7–29.
de Petris, Andrea (2015), "Granting Health Care Services to Illegal Immigrants. Best Practices from Some European Countries," *American Journal of Medical Research* 2(2): 223–239.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Duong, Kim Anh (2015), "Doing Human Trafficking Research: Reflections on Ethical Challenges," *Journal of Research in Gender Studies* 5(2): 171–190.
El-Montasser, Ghassen, Rangan Gupta, and Devon Smithers (2016), "Convergence of Per Capita Income: The Case of U.S. Metropolitan Statistical Areas," *Economics, Management, and Financial Markets* 11(4): 11–32.
Flegar, Veronika (2016), "Vulnerability and the Principle of Non-refoulement in the European Court of Human Rights: Towards an Increased Scope of Protection for Persons Fleeing from Extreme Poverty?," *Contemporary Readings in Law and Social Justice* 8(2): 148–169.
Friedman, Michael B. (2015), "The Complexity of American Mental Health Policy: Implications for Systems Improvement," *American Journal of Medical Research* 2(2): 170–181.
Haddad, Nabih, and Keren Wang (2015), "Participatory Global Citizenship: Civic Education beyond Territoriality," *Journal of Self-Governance and Management Economics* 3(1): 26–44.
Hassan, Gazi M., and Mark J. Holmes (2016), "Do Remittances Facilitate a Sustainable Current Account?" *The World Economy* 39. *Forthcoming*
Howe, Samantha (2015), "The Professional Is Political: The Absence of Motherhood Identity in Modern US Health Policy Discourse," *Journal of Research in Gender Studies* 5(2): 54–70.
Hurd, Heidi M. (2016), "The Innocence of Negligence," *Contemporary Readings in Law and Social Justice* 8(2): 48–95.
Kets de Vries, Manfred F. R. (2015), "The Sexual 'Cloud' in the Executive Suite," *Journal of Research in Gender Studies* 5(2): 191–204.
Kunnanatt, James Thomas (2016), "3D Leadership – Strategy-Linked Leadership Framework for Managing Teams," *Economics, Management, and Financial Markets* 11(3): 30–55.
Lartey, Emmanuel K.K. (2016), "Exchange Rate Flexibility and the Effect of Remittances on Economic Growth," *Review of Development Economics* 20. *Forthcoming*
Lazaroiu, George (2015), "The Role of the Management Consultancy Industry in the Knowledge Economy," *Psychosociological Issues in Human Resource Management* 3(2): 71–76.
Lindberg, StaffanI. (2016), "Ordinal Versions of V-Dem's Indices: When Interval Measures Are Not Useful for Classification, Description, and Sequencing Analysis Purposes," *Geopolitics, History, and International Relations* 8(2): 76–111.
Lucas, Robert E.B. (2016), "Integral Migration in Developing Economies: An Overview of Recent Evidence," *Geopolitics, History, and International Relations* 8(2): 159–191.
Machan, Tibor R. (2016), "The Morality of Gregarious Egoism," *Contemporary Readings in Law and Social Justice* 8(2): 7–29.
Nica, Elvira, and Ana-Madalina Potcovaru (2015), "Gender-typical Responses to Stress and Illness," *Psychosociological Issues in Human Resource Management* 3(2): 65–70.
Nica, Elvira (2015), "Moral Leadership in Health Care Organizations," *American Journal of Medical Research* 2(2): 118–123.
Opie, Brian (2015), "The EducationState, Conversation and Democracy to Come," *Psychosociological Issues in Human Resource Management* 3(2): 134–150.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Peters, Michael A., and Tina Besley (2016), "'We Never Expel a Foreigner' – Globalism, Interconnectivity and the Experiment of the Open Society," *Geopolitics, History, and International Relations* 8(2): 112–126.
Peters, Michael A., and Richard Heraud (2015), "Toward a Political Theory of Social Innovation: Collective Intelligence and the Co-Creation of Social Goods," *Journal of Self-Governance and Management Economics* 3(3): 7–23.
Peters, Michael A. (2015), "On Narratives of Self-Formation and Education," *Psychosociological Issues in Human Resource Management* 3(2): 124–133.
Popescu, Gheorghe H. (2015a), "Sustainable Development and the Implementation of Citizen-oriented Services," *Journal of Self-Governance and Management Economics* 3(4): 70–78.
Popescu, Gheorghe H. (2015b), "The Dynamics of Social Innovation Networks," *Psychosociological Issues in Human Resource Management* 3(2): 77–82.
Popescu, Gheorghe H. (2015c), "Sustainability, Public Health, and Quality of Care," *American Journal of Medical Research* 2(2): 211–216.
Prowle, Malcolm, and Don Harradine (2015), "Sustainable Health Care Systems: An International Study," *American Journal of Medical Research* 2(2): 188–210.
Ramcharan, Robin (2016), "Internal Political Conflict in Southeast Asia: The Root Causes of Conflict during Transitions to Democracy," *Geopolitics, History, and International Relations* 8(2): 192–213.
Schneider, Friedrich (2015), "Size and Development of the Shadow Economy of 31 European and 5 Other OECD Countries from 2003 to 2014: Different Developments?," *Journal of Self-Governance and Management Economics* 3(4): 7–29.
Sigauke, Caston (2016), "Volatility Modeling of the JSE All Share Index and Risk Estimation Using the Bayesian and Frequentist Approaches," *Economics, Management, and Financial Markets* 11(4): 33–48.
Tulloch, Lynley (2016), "The Transnational State, Neoliberalism and Environmental Education Policy: A New Zealand Case Study," *Contemporary Readings in Law and Social Justice* 8(2): 170–195.
Uhrig, SC Noah (2015), "Sexual Orientation and Poverty in the UK: A Review and Top-Line Findings from the UK Household Longitudinal Study," *Journal of Research in Gender Studies* 5(1): 23–72.
Wickremasinghe, Guneratne (2016), "Efficiency of Foreign Exchange Market of Sri Lanka: Some Empirical Evidence," *Economics, Management, and Financial Markets* 11(4): 49–60.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

THE STRUCTURE FOR A NEW CHARTER OF THE TAXPAYER IN ROMANIA

Carmen Comaniciu, Prof., PhD
"Lucian Blaga" University of Sibiu

*Abstract**:** The constitutional provisions of each country are those that lay the foundation for the relationship between taxpayer and tax administration. Although currently, in Romania there is a taxpayer's charter which stipulates rights and obligations in relation to the tax administration, in international tax practice are found Charter models designed to offer through a significant number of articles all elements necessary to ensure a real partnership between the state and the taxpayer. Thus, through this article we propose the structure of Romanian taxpayer charter, which provide in a centralized manner all information in order to ensure efficiency, effectiveness and equity in the tax area.*

*Keywords**:** taxpayer, tax administration, rights and obligations, fiscal performance, tax fairness*

1. Introduction

For a substantial and relevant analysis on taxation area is always required considering the relations of dependence and interdependence between components of the tax system, respectively the tax law, the fiscal mechanism and fiscal institutions. Thus, all actions in this area will be based on well-defined principles, unitary treatment, transparency and respect, efficiency and effectiveness, all of these being considered core values designed to strengthen the role and place of taxation in the life of any nation.

Success of the actions in the field of taxation depends very much of the existence and orderly functioning of the partnership between the taxpayer and tax administration.
Considering these aspects and the fact that in Romania are often negative remarks on the fiscal area, in this article we want to emphasize the role that the Charter of taxpayer may have on the existence and action of the partnership between tax authorities and taxpayers. Although Romania has a Charter of taxpayer, we consider it necessary rethinking its structure and contents, basing on the best practices, in such a way that, compliance with the provisions of the Charter by all those involved in the fiscal area to provide for taxation the quality of factor for stimulating economic growth and development.

2. The necessity of a new Charter of the taxpayer in Romania

Specialized literature offers a number of studies and research on the behavior of taxpayer that highlight, on the one hand the factors that influence negatively this behavior, and on the other

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

hand actions that may be taken in order to insure an adequate fiscal climate. In this regard it is noted: variables with positive influence on voluntary compliance are transparency in the formation and use of public financial resources, respect from the fiscal institutions, the correctness of actions taken by fiscal institutions (Hofmann, Hoelzl and Kirchler, 2008); in a antagonist fiscal climate, tax administration will be perceived as an institution that works against taxpayer, while in a synergistic fiscal climate this will be perceived as an institution acting for the taxpayer, offering him services (Kirchler, Hoelzl and Wahl, 2008); a tax system instability causes major changes in fiscal behavior(Alm, 2014); proper application of tax laws would have a significant impact on the equitable economic development (Tanzi, 2014); a well-established relationship between taxation and social benefits may influence the efficiency and effectiveness in the field of taxation (Koettl and Weber, 2014).

Therefore, resulting the necessity of a Charter of taxpayer to present clearly and synthetic the rights and obligations of taxpayers in relation to fiscal administration, as well as the rights and obligations of the tax administration in relation to taxpayers, on the basis of equality before the fiscal laws and efficiency in the collection and administration the budgetary revenues.

The reasons which led to propose a new Charter of Romanian taxpayer are:

- The Charter of taxpayers that currently exist in Romania has been designed in 2010 based on the need for a balance between the mission of the tax administration and taxpayer expectations, on mutual trust and respect for law. Thus, in the content of the Charter three relationships are identified, namely: a tax administration that simplifies the life of the taxpayer - the taxpayer citizen; a tax administration that respects the taxpayer and his rights - a taxpayer cooperative; an equitable tax administration - a loyal contributor (NAFA, 2010). Even if these relationships are well defined and even if have been implemented measures aimed to contribute to the improvement in the tax area, practice shows that still are enough negative aspects regarding the collection of taxes, the degree of voluntary compliance, the tax evasion level, the efficiency of control, the use of public funds.
- Romanian taxpayer rights and obligations during the tax audit are found in another Charter (NAFA, 2004a), without referring to the partnership that must exist between taxpayer subject to tax audits and the institution with responsibility for fiscal control.
- The fiscal information necessary for any taxpayer who operates in Romania are found in the contents of tax laws, in publications and on the official website of the tax administration, in publications and on the official websites of other public institutions with responsibility for fiscal and budgetary area. The large number of legal regulations concerning taxation, frequent changes in tax legislation, using of some specialized terms without explaining them, a declarative system with multiple changes ... are some elements showing that a

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Romanian taxpayer is in a labyrinth tax sometimes very difficult to understand.

Considering the matters above, we propose drafting a new Charter of the taxpayer, designed to synthesize all the fiscal information that any taxpayer (resident or nonresident) needs when he wants to carry out business activity in Romania, in view of respecting the fiscal legislation.

3. The structure and content of a new charter of the taxpayer

Based on a study conducted in 41 countries (which collectively representing over 80% of world GDP) on the rights and responsibilities of a taxpayer, the Confédération Fiscale Européenne (CFE), the Asia-Oceania Tax Consultants' Association (AOTCA) and the Society of Trust and Estate Practitioners (STEP) have developed A Model Taxpayer Charter, to improve the quality and effectiveness in the fiscal area (Cadesky, Hayes and Russell, 2016).

Based on this model and considering the particularities of Romania taxation area, we propose a new Charter of the taxpayer in Romania, with the following content:

- *Article 1: Purpose and role.* Charter's priority goal must be to promote partnership between the State and the taxpayer, based on trust, respect and responsibility, considering the rights and obligations of those involved in the field of taxation. The information contained in this item may refer to: the fundamental rights, freedoms and duties of citizens (Romanian Constitution, 2003); the role of public finances (Law no. 500, 2002); vision, mission, principles, values and objectives of the tax administration (NAFA, 2012).
- *Article 2: Definitions.* By defining specialized terms used in the Charter prevents misinterpretation of them, both by taxpayers and by the tax administration staff.
- *Article 3: The coverage.* Charter must establish the legal framework regarding, on the one hand the rights and obligations of the taxpayer, and on the other hand, the rights and obligations of the tax administration. In this regard, it must establish clear typology of the taxpayer and presentation of all relevant institutions in taxation sector, including independent fiscal institutions, specifying for each role, mission and objectives, rights and obligations.
- *Article 4: Principles.* Any partnership relationship implies the existence of clear principles and the requirements that are necessary for conducting the activity under optimal conditions. From this perspective, the principles of the Charter should consider: taxation principles (Hora, 2004); the link between tax compliance and tax morality (Torgler, 2007); interdependence between ethics and tax compliance (Alm and Torgler, 2011); professional ethics and deontology in the tax area (NAFA, 2004b).
- *Article 5: The components of the tax system.* Taking into account tax legislation, tax mechanism and fiscal institutions, through information contained in this item, taxpayers will understand: differences between direct taxes and indirect taxes; the significance of the technical elements of taxes; way of formation of

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

public budget as a result of payments to the state budget, local budgets, state social insurance budget and special funds budgets.

- *Article 6: Fiscal registration.* Through information in this item, taxpayers will know: who is subject to the fiscal registration; when and where must be carried out fiscal registration; what forms are used for fiscal registration; how to assign fiscal residence; which is the fiscal regime for residents and nonresidents.
- *Article 7: The declarative system*. A natural person or a legal person with the status of a taxpayer is required to prepare and submit tax returns, whereby, fiscal institution will know the value of taxable goods, the amount of taxable income and related taxes. Thus, through this item should be specified the types of tax forms and timing of tax liabilities.
- *Article 8: The tax audit*. Regardless of the nature (technical, economic, financial, fiscal, customs, etc.) control activity monitor compliance with data requirements in the field concerned, usually through specific legislation. Tax audit should be a factor that contributes to maintaining fiscal activity in normal situation, to solving with intelligence and competence issues regarding compliance with tax legislation, to the development and improvement of fiscal domain, in terms of actual effectiveness. Characterized by determination, ambition, objectivity, transparencies and fair treatment, the tax audit is an effective tool of fiscal management. Based on these considerations, through this item, are offered to taxpayers information on: the role and functions of tax audit; manner of exercise of the tax audit; rights and obligations of the taxpayer subject to audit; rights and obligations of the specialist inspector with responsibility for fiscal control.
- *Article 9:Contesting the decisions of fiscal institution.* The right to contesting the decisions of fiscal institution is one of the fundamental rights of taxpayers. What decisions can be contested? When can be contesting the decisions of fiscal institution? What are the items to include in a complaint? Where to submit the complaint? Who resolves the complaint? … These are some questions for which taxpayers often seek an answer. Thus, this item may be offered synthetically pertinent answers for aspects concerning contesting of fiscal institution decisions.
- *Article 10: Taxpayers assistance*. Considering the complexity of the taxation area, the significant changes in tax laws depending on local, national and international framework, fiscal administration has the responsibility to provide taxpayers and tax consultants specialized assistance. Along with forms, guidelines and instructions, the fiscal administration should have experts who can provide advice involving complex issues of taxation area. Through this

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

item, taxpayers can be informed about the ways in which, the fiscal administration provide assistance for individuals and corporate taxpayers.

- *Article 11: Services offered by the fiscal administration*. Often, taxpayers perceive fiscal administration through the prism of obligations concerning payment of taxes and tax audit activity. For this reason, any institution with responsibilities in taxation must focus its whole activity toward taxpayers and consider him a client to provide quality services. Thus, through this item it is presented both the catalog of services provided to taxpayers and also how the fiscal administration shall report performance in relation to services provided.
- *Article 12: Financial and accounting documents*. Taxpayers are required to keep financial and accounting documents which attest conduct of business, respectively the movement of elements from the patrimony and recording the result. For fiscal administration, these documents provides all information related to tax liability of the taxpayer, which is why, this item specifies manner of storing and storage period for the main financial documents.
- *Article 13: Decisions of the tax administration.* All addresses, press releases, decisions
  issued by the fiscal administration and tax law interpretations must be made so as to avoid acts and facts of tax evasion. In this sense, this item shall specify tax administration obligations regarding transparency, clarity, certainty, timely issuance and publication in respect of acts of issued.
- *Article 14: Confidentiality.* All information that a taxpayer provides to fiscal administration must remain confidential, and transmitting the data to a third person can be achieved if the law requires this or if is obtained the taxpayer permission. Thus, this item shall specify the elements which concerns to protect the confidentiality and privacy of taxpayers, to avoid the commercial, social and ethical negative consequences.
- *Article 15: Quality standards.* Efficiency and effectiveness of fiscal administration will be visible both through the implementation of quality standards for tax legislation and also through implementation of quality standards for services provided to taxpayers and to optimize the activity. Thus, in this item reference can be made to: clear and unambiguous language of the fiscal laws; time of application the fiscal laws; the connection between the legal provisions with implications in taxation; efficiency for revenue collection system; improving the image of the tax administration; ability for organizational growth; better fiscal education.
- *Article 16: International double taxation*. Taking into account the principles of taxation, international double taxation should be avoided, because repeated taxation of revenues both in the State of residence and in the State of origin, hinder the development of economic relations between states, diminishing

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

interest of international operators for investing abroad. Thus, in this item may be provided information on ways in which international double taxation is avoided, respectively unilateral methods (tax exemptions, tax credits, tax expense deduction) and conventional methods.

- *Article 17: Interest and penalties*. Failure to comply the deadline for payment of tax obligations, involve establishing interest and penalties. Taking into account the principle of non-discrimination, through this item will be clarified issues relating to the calculation and application of interest and penalties.
- *Article 18: Taxpayers equality*. In the face of tax laws all taxpayers must be equal,
  whatever the activity, the size, the legal form of organization, the importance it has in society. Where, the tax exemptions for certain taxpayers realized from the tax liabilities, these must be part of tax incentives, namely economic and social policy measures aimed at contributing to the progress and development and not to violate the principle of equality.
- *Article 19: Tax advice*. Fiscal consultancy activity consists, on the one hand in providing specialized professional services assistance in tax matters, and on the other hand the representation before tax authorities. Thus, through this item reference can be made to requirements and procedures imposed by fiscal administration regarding tax advice.
- *Article 20: Special Provisions*. All the provisions of the Charter should be instituted so as to secure the four fundamental freedoms of the European Union, free movement of persons, free movement of goods, free movement of services and free movement of capital. So, the rights and obligations of a Romanian taxpayer must be fully consistent with the rights and obligations of the European taxpayer.

4. Conclusions

Most of the information that we propose to be included in the new Charter of the taxpayer in Romania are found currently in: content of the two fundamental laws for the taxation area, respectively the Fiscal Code and the Fiscal Procedure Code; the official website of the National Agency for Fiscal Administration; the fiscal administration strategy; decisions and orders issued by the fiscal administration; the activity reports of tax administration; the reports issued by the independent fiscal institution, namely the Fiscal Council. Without claiming an exhaustive approach, we consider that, a synthesis of these information through the new Charter will allow any taxpayer to identify much easier rights and obligations that he has in relation to tax administration. Also, through the structure and content of the new Charter, we consider that fiscal administration will become a real partner of the taxpayer, simplifying his life and treating him with respect and fairness.

5. References

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

- Alm, J. (2014). *Does an uncertain tax system encourage "aggressive tax planning*"?. Economic Analysis and Policy, *44*(1), pp. 30-38.
- Alm, J., Torgler, B. (2011). *Do ethics matter? Tax compliance and morality*. Journal of Business Ethics, 101(4), pp. 635-651.
- Cadesky, M., Hayes, I., Russell, D. (2016). T*owards Greater Fairness in Taxation: A Model Taxpayer Charter*, Published by IBFD on behalf of AOTCA, CFE and STEP
- Hofmann, E., Hoelzl, E., Kirchler, E. (2008). *Preconditions of Voluntary Tax Compliance: Knowledge and Evaluation of Taxation, Norms, Fairness, and Motivation to Cooperate*, Journal of Psychology 216(4), pp. 209–217, available online at http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/
- Hora, B. (2004). *Principles of Taxation*. Issues in Accounting Education, Vol. 19(1), pp. 150, available online at https://www.questia.com/library/journal/
- Kirchler, E., Hoelzl, E.,WahlI. (2008). *Enforced versus voluntary tax compliance: The ''slippery slope'' framework*, Journal of Economic Psychology 29 (2008), pp. 210–225, available online at http://www.sciencedirect.com
- Koettl, J., Weber, M. (2014). *Does Formal Work Pay? The role of labor taxation and social benefit design in the New Member States*. Social Insurance, Informality, and Labor Markets: How to Protect Workers While Creating Good Jobs, pp. 147.
- Law no. 500 (2002). *Law on public finance*, with subsequent amendments, available online at http://www.mfinante.ro/legisbuget.html?pagina=domenii
- NAFA - National Agency for Fiscal Administration (2004a). *Order no. 713 regarding the approval of the Charter of Rights and obligations of taxpayers during the tax audit*, published in the Official Gazette of Romania no. 977 / 25.10.2004.
- NAFA - National Agency for Fiscal Administration (2004b). *The ethical code of the fiscal control inspector*, available online at https://static.anaf.ro/
- NAFA - National Agency for Fiscal Administration (2010). *Charter of taxpayers*, available online at https://www.anaf.ro/
- NAFA - National Agency for Fiscal Administration (2012). *Tax Administration Strategy 2012-2016*, available online at https://static.anaf.ro/
- Romanian Constitution (2003), available online at http://www.constitutiaromaniei.ro/
- Tanzi, V. (2014). *Taxation and Equitable Economic Development: A Historical Note*. Hacia una nueva Reforma Tributaria, pp. 1-16.
- Torgler, B. (2007). *Tax compliance and tax morale: a theoretical and empirical analysis*. Edward Elgar Publishing.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

CURRENT ISSUES ON COPYRIGHT IN DOCTRINE AND PRACTICE

Ioan Cristinel Murzea, Prof., PhD; Roxana Matefi, Assist. Prof., PhD
"Transilvania" University of Brașov

Abstract: Prezentul articol își propune o analiză a controverselor privind natura juridică a dreptului de autor, conturate în doctrina de specialitate și în lumina noilor reglementări naționale și europene. Ne-am propus totodată să evidențiem dificultatea încadrării juridice a creațiilor de natură intelectuală ca urmare a progresului științei și tehnologiei. Lucrarea scoate în evidență și noi domenii de introspecție a dreptului de autor în creația intelectuală.

Keywords: drept de autor, creație intelectuală, natura juridică.

Abstract: This article aims at analyzing the controversies on the legal nature of copyright, outlined in legal doctrine and in light of the new national and European regulation. We also proposed to highlight the difficulty of the legal classification of intellectual creations as a result of the development of science and technology. The paper also highlights new areas of insight regarding copyright in intellectual creation.

Key words:copyright, intellectual creations, legal nature

1. Aspecte generale

Evoluția societății contemporane a determinat multiplicarea și diversificarea formelor de creație intelectuală, fapt care s-a particularizat printr-o vădită interferență cu drepturile intelectuale, astfel că putem afirma faptul că dreptul de autor a devenit în etapa actuală o adevărată placă turnantă a tuturor drepturilor de natură intelectuală.

Plecând de la premisa formulată de către renumitul doctrinar A. Kerver, conform căruia dreptul de autor "s-a născut prin acțiunea conjugată a unei revoluții tehnologice, a unei revoluții culturale a unei revoluții folosofico-politice, precum și a unei revoluții economice"[1], acest drept își dobândește particularități noi în ceea ce privește domeniul de definiție, cât și în ceea ce vizează natura sa juridică complexă.

În "societatea informațională", este unanim acceptat faptul că dreptul de autor nu cunoaște vreo formă de îngrădire în plan juridic, iar libera circulație a productelor intelectuale se asimilează ca bunuri specifice ale civilizației universale într-o manieră proprie, astfel că între dinamica creativității umane și formele juridice de protecție a acesteia de multe ori intervin decalaje

[1] C. Murzea, M. Drilea, Ghe. Cletea, A. Miron. Noțiuni de proprietate intelectuală, Editura Romprint, 2004, Brașov, p. 5.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

temporare care aduc în discuție raportul ce trebuie să existe între procesul de elaborare și tehnica legislativă și cel de aplicare al dreptului, în speță a celui ce protejează opera nou creată, fie că aceasta este științifică, literar-artistică, tehnologică sau din alte sfere ale creativității umane. Iata de ce, mai mult ca oricând putem afirma fără rezerve că dreptul de autor în societatea contemporană se metamorfozează, el devenind un "bun universal" prin internaționalizarea sa.

Acest lucru a fost determinat de amploarea pe care au luat-o mijloacele de informare cât și prin interesul general manifestat în acest sens de către destinatarii informației. La aceasta se adaugă firește obiectul incorporal al acestor drepturi care poate circula neîngrădit dată fiind dimensiunea actuală a formelor de difuzare și comunicare din cadrul societății informaționale pe care o trăim.

Pe aceste coordonate se nasc noi provocări în procesul de creare a acelor norme specifice menite să protejeze deopotrivă pe autorul unei creații intelectuale cât și opera nou creată, astfel că indiferent de sistemul de reglementări juridice fie ele din cadrul dreptului continental sau a celui de origine anglo-saxon se impun mai mult ca oricând "reglementări unitare", fapt consemnat de tratatele și convențiile internaționale care reglementează în etapa actuală sediul materiei.

Dinamica vieții social-politice ne conferă noi dimensiuni în ceea ce privește tehnologiile de comunicare, cât și a celor de natură informatică, fapt ce se particularizează prin aceea că "în doctrina de specialitate se arată că <mediul ambient> creat de evoluția tehnologică face din ce în ce mai mult să se vorbească despre natura profund informațională a omului zilelor noastre[2]."

În fapt toate acestea realități se constituie în factori noi de configurare ai dreptului de autor care impun noi metode și tehnici de legiferare care evident depășesc cadrul national sau regional, ele vizând practic un proces firesc de unificare în plan legislativ a reglementărilor existente într-un sistem juridic menit să conserve pe de o parte drepturile de natură patrimonială, iar pe de altă parte cele nepatrimoniale care conturează această formă de protecție juridică a activității creative a omului.

2. Evoluția istorică a protecției creației intelectuale

În lumina celor mai sus expuse constatăm că această preocupare privind instituirea unor instrumente juridice menite să ducă la măsuri vizând protecția creației autorului unei opere pe principii de reciprocitate se semnalează încă de la mijlocul secilului al XIX lea.

Astfel, în 1852 în Franța, se emite o dispoziție normativă prin care urmau să beneficieze de protecție juridică și operele autorilor străini, la fel ca cei ce aveau cetățenia franceză, astfel instituindu-se ca sistem de drept internațional privat cel "național".

Se facea astfel primul pas spre "internaționalizarea dreptului de autor", prin aceea că dacă reglementări naționale în sfera drepturilor de autor se extindeau și asupra străinilor, se recunoștea implicit faptul că dinamica informației depășește barierele și frontierele suveranității statale, aceasta constituindu-se într-o chestiune de interes universal. Acest lucru

[2] Cf. I. M. Bârsan, C. Murzea, A. Repanovici, Aspecte privind dreptul de autor și accesul deschis la cunoaștere, Editura Junimea, Iași, 2015, p. 7.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

s-a particularizat apoi prin semnarea unor convenții internaționale precum: Convențiile încheiate de Franța cu Anglia în 1852, 1861 și 1881, cu Spania în 1853 și 1880, cu Luxemburgul în 1856 și 1865, cu Italia în 1862 și 1864, precum și convențiile încheiate de Germania cu Spania în 1880, cu Italia în 1858, sau cu Olanda în 1858[3]. Toate aceste demersuri au contribuit la germinarea unui cadru instituțional internațional adecvat menit să ducă la elaborarea unui cadru normativ global cu valențe chiar unificatoare în ceea ce privește protecția acestei categorii de drepturi intelectuale.

În acest context se naște la 9 septembrie 1886 Convenția de la Berna pentru protecția operelor literare și artistice care avea drept membri fondatori 8 state (Belgia, Elveția, Franța, Germania, Italia, Marea Britanie, Spania și Tunisia). Evoluția de ansamblu a acestui demers va cunoaște un moment de referință prin organizarea Conferinței de la Stockholm din 14 iulie 1967 care a adoptat Convenția cu privire la crearea Organizației Mondiale a Protecției Intelectuale (O.M.P.I).

Actele de care se face vorbire mai sus aveau să sufere modificări sensibile în cadrul Conferinței de la Paris din iulie 1971 care face trimitere la solicitările speciale formulate de țările în curs de dezvoltare referitoare la activitățile de traducere a unor opere aparținând unor autori străini cât și difuzarea acestora în aceste țări. Procesul de uniformizare se poate detașa ca prioritate prin elaborarea Convenției de la Berna care, în preambulul său schițează care sunt principiile care guvernează respectivul act normativ și anume:

a) Principiul tratamenului național, potrivit căruia operele provenite dintr-unul din statele membre trebuie să beneficieze de aceeași protecție pe care țara respectivă o acordă operelor propriilor cetățeni;
b) Principiul protecției automate conform căruia tratamentul național nu este condiționat de îndeplinirea vreunei fromalități de înregistrare, depozit ș.a;
c) Principiul independenței, potrivit căruia beneficiarul și exercitarea drepturilor recunoscute nu depind de existența protecției în țara de origine[4].

Se cereau astfel instrumentele juridice menite să contribuie la procesul de unificare a reglementărilor juridice naționale într-un sistem normativ global născut prin acordul liber-consimțit al statelor membre și care urma să protejeze câmpul extrem de variat al acestor drepturi de natură intelectuală.

Problematica complexă a proprietății intelectuale devenea prin efectele Convenției de la Stockholm (14 iulie 1967) o problemă internațională, fapt ce avea să se reflecte în ceea ce OMPI este în prezent, una dintre cele 16 agenții de specialitate din cadrul Organizației Națiunilor Unite[5].

România, prin Decretul 1175 din 28 decembrie 1968 a ratificat Convenția OMPI și a devenit una dintre cele 185 de state membre ale Convenției, începând cu data de 26 aprilie 1970.

[3] Ibidem, p. 88.
[4] Ibidem.
[5] I. Enache, Apărarea drepturilor de proprietate intelectuală în practica internațională, București, Institutul Național de Informare și Documentare, 1991, p. 20-22.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Prin semnarea Programului de cooperare la 7 iunie având ca părți Guvernul României, pe de o parte, și O.M.P.I., pe de altă parte s-a convenit implementarea unor programe comune vizând procedura drepturilor de autor cât și crearea acelui cadru instituțional și normativ necesar îndeplinirii standardelor cât și programelor vizând drepturile de proprietate intelectuală.
S-a convenit că se vor realiza totodată în această direcție o perfecționare a sistemului legislativ în ceea ce privește proprietatea intelectuală în România și se va „intensifica trainingul în domeniul proprietății intelectuale și asistență completă în combaterea pirateriei în domeniul muzical, software și audiovizual[6]".

3. Legislația europeană actuală privind protecția dreptului de autor

Eforturi similare se semnalează și în ceea ce privește legislația europeană actuală la nivelul factorilor responsabilit ai Uniunii Europene, particularizată printr-o serie de directive ale UE, precum: Directiva 91/250/CEE din 14 mai 1991 privind programele informatice, Directiva 92/100/CEE din 19 noiembrie 1992 privind dreptul de închiriere și de împrumut și anumite drepturi conexe dreptului de autor în domeniul proprietății intelectuale, Directiva 93/83/CEE din 27 septembrie 1993 privind coordonarea anumitor dispoziții referitoare la dreptul de autor și drepturile conexe aplicabile difuzării de programe prin satelit și transmisie pe cablu, Directiva 93/98/CEE din 29 octombrie 1993 privind armonizarea duratei de protecție a drepturilor de autor și a anumitor drepturi conexe, Directiva Parlamentului European și a Consiliului 96/9/CE din 1 martie 1996 privind protecția juridică a bazelor de date, Directiva Parlamentului European și a Consiliului 2001/29/CE din 22 mai 2001 privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională, Directiva Parlamentului European și a Consilului 2001/84/CE din 27 septembrie 2001 privind dreptul de suită în beneficiul autorului unei opere de artă originale, Directiva Parlamentului European și a Consilului 2004/48/CE din 29 aprilie 2004 privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală care instituie obligativitatea față de statele membre de a prevede măsuri, proceduri și despăgubiri necesare pentru realizarea unei protecții eficiente a acestor drepturi[7], Directiva CE 2006/116 cu privire la protecția drepturilor intelectuale ale creatorilor și a drepturilor conexe ale executanților și interpreților.
În acest context, procesul de armonizare legislativă avea să fie completat printr-o practică judiciară unitară reflectată prin jurisprudența CJUE, care practic a făcut să se vorbească tot mai puțin de particularitățile legislațiilor naționale, în detrimentul celei comunitare.
Aceste directive urmăresc în esență armonizarea legislației statelor membre, deci vizează un proces de unificare regională dar din conținutul lor se degajă și unul de natură sectorială, ele având drept obiect fixarea unor standarde comune ale statelor membre, nepropunându-și însă și mijloace tehnico-juridice vizând îndeplinirea lor, lăsând astfel deplina libertate de acțiune în îndeplinirea politicii comunitare în ceea ce privește sediul materiei. Este însă imperios necesar

[6] I. M. Bârsan, ș.a., op. cit., p. 92.
[7] Cf. Ibidem, p. 94-98.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

ca fiecare stat membru al UE, în urma demersurilor proprii să-și armonizeze legislația națională în litera și spiritul acestor directive.

4. Protecția drepturilor de creație intelectuală

Adaptându-se acestor cerințe legislația dreptului de autor în România, respectiv Legea nr. 8/1996 cu modificările ulterioare a definit în sens european operele ce se bucură de protecție juridică arătând în mod expres faptul că obiecte ale dreptului de autor sunt "operele originale de creație intelectuală în domeniul literar, artistic, științific, oricare ar fi modalitatea de creație, modul sau forma de exprimare și independent de valoarea sau destinația lor".
În baza legislației și a practicii juridice s-au conturat principiile de bază ce guvernează drepturile de autor între care enumerăm: "principiul recunoașterii drepturilor creatorilor prin simplul fapt al actului de creație, principiul acordării protecției indiferent de genul operei, forma de expresie sau valoarea ori destinația operelor, principiul caracterului deschis al noțiunii de operă intelectuală, principiul independenței proprietății corporale față de cea incorporală, principiul interpretării în favorem autoris"[8].
Totodată au fost fixate prin sistemul convențiilor și tratatelor internaționale principii precum – tratamentul național, tratamentul unionist, dreptul de prioritate și independența dreptului intelectual, cel din urmă particularizându-se în cele două forme – independența brevetului și independența mărcii[9].
Legea 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe modificată și completată prin Legea 285/2004, prin O.U.G. nr. 123/2005 și prin O.U.G. nr. 190/2005, prin Legea 329/2006, prin Legea nr. 202/2010, prin Legea nr. 71/2011 și Legea nr. 76/2012, a făcut obiectul unor analize doctrinare, uneori chiar cu accente critice[10] se distinge față de alte reglementări europene căci prin normele sale protejează opera de creație intelectuală, chiar dacă ea nu a fost adusă la cunoștința publicului, fiind suficient chiar simplul fapt al realizării acesteia și, mai mult chiar nefiind necesară desăvârșirea ei în întregime. Constatăm în acest sens că există legislații precum, spre exemplu cea franceză, italiană sau americaă în care legiuitorul nu definește noțiunea de operă, obiect al dreptului de autor[11], fapt ce vine să arate preocuparea constantă a legiuitorului român de a îmbunătăți cadrul normativ privind dreptul de autor, în sensul de a evita interpretările ce ar naște situații de natură echivocă.
În antiteză există și legislații europene în care se definește în mod neechivoc noțiunea de opera protejată din punct de vedere juridic arătându-se că poate avea această calitate orice "creație intelectuală personală[12]".

[8] Adrian Circo, Protecția drepturilor intelectuale, Actualități și perspective, Universul Juridic, București, 2013, p. 36.
[9]Ibidem
[10] Cf G. Olteanu, Cerințe de tehnică legislativă în legea română a dreptului de autor, în R.R.D.P.I. nr. 17/2008, p. 63.
[11] A. Circo, op. cit., p. 40.
[12] Ibidem.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Pentru a fi în prezența unei opere protejate în legislația, doctrina și practica juridică a statelor menționate mai sus este necesar ca respectiva operă să fie produsul unei activități umane de natură intelectuală și să fie originală.
Absolut original sau relativ original, constatăm că orice activitate de creație intelectuală se bucură de protecție juridică, în opoziție, așa cum în mod întemeiat s-a formulat în jurisprudența de specialitate, simplele descoperiri sau un set de informații nu pot fi pe cale de consecință calificate ca fiind opera protejată prin dreptul de autor. Legislația română privind dreptul de autor reprezintă un progres cu privire la faptul că nu numai că definește opera protejată dar încearcă totodată să enumere categoriile de opera protejate, enumerare însă ce nu are caracter limitativ, discociindu-se și pe această cale de alte legislații europene care nu disting între categoriile de operă protejate.
În mod întemeiat s-a arătat în doctrină faptul că legiuitorul român face enumerarea din rațiuni de ordin demonstrativ și nu limitativ, ceea ce prezumă teza conform căreia sunt protejate juridic orice opere originale, rod al creației intelectuale.
Controverse au existat cu privire la natura juridică a dreptului de autor atât în sfera evoluției legislației românești în materie, cât și în privința legislației continentale sau anglo-saxone. Este însă unamin recunoscut faptul că acest drept intelectual conferă titularului său atât atribute de natură patrimonială cât și de factură personal – nepatrimonială, denumite în mod generic și drepturi morale. Cât privește drepturile morale, acestea au următoarele prerogative – dreptul de divulgare, dreptul la paternitatea operei, dreptul la nume, dreptul la inviolabilitatea operei și dreptul la retractare (a se vedea art. 10 din Legea 8/1996).
Spre deosebire de acestea, drepturile patrimoniale subsumează prerogative de factură economică la care are dreptul autorul operei respective. Autorul sau cesionarul dreptului de autor prin valorificarea operei culege drepturi de natură patrimonială pe care legiuitorul le exemplifică ca fiind – reproducerea, distribuirea operei, importul, închirierea, împrumutul, comunicarea publică, dreptul de suită sau realizarea de opere derivate (a se vedea art. 13 din Legea).
Un reputat doctrinar arată referindu-se la problematica complexă a dreptului de autor faptul că "natura dreptului de autor constituie expresia juridică a reprezentării pe care o societate o face propriei culturi[13]".
Stabilirea prerogativelor ce intră în conținutul dreptului de autor, cât și delimitarea categoriei de drepturi, conduc orice demers cognitiv spre definirea și determinarea naturii juridice a dreptului de autor.
Accentul pus pe unele dintre prerogative a făcut să se distingă între calificarea acestui drept ca fiind fie unul de natură real, predominant prin conținut și atribute, fie unul de natură personală, dacă se au în vedere operele de natură morală.
În susținerea celei de-a doua orientări autorul francez H. Desbois în lucrarea sa "Le droit d'auteur en France" evidențiază trăsăturile esențiale ale dreptului moral și anume faptul că el

[13] J-Cl. Edelman, Propriete litteraire et artistique, Fasc 1112/2001, apud A Lucov, H.J. Lucas, Traite de la propriete litteraire et artistique, Litec, Paris, 2006, p. 42.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

precede drepturile patrimoniale în viața juridică, le supraveghează și exercită asupra lor o influență permanentă prin dreptul de retractare [14]. Autorul conchidea faptul că dreptul moral are un caracter perpetuu inalienabil și imprescriptibil, fiind ca atare instrinsec legat de personalitatea specifică emanată de autorul său.
Se arată că dreptul moral are un conținut pozitiv constând în dreptul de divulgare și dreptul de retractare și un conținut negativ ce cuprinde dreptul la paternitatea operei cât și la inviolabilitatea acesteia[15].

5. Natura juridică a dreptului de autor

Controverse privind natura juridică a dreptului de autor au existat și în planul evoluției istorice a legislației românești. Sub influența concepției ce se va contura în Codul civil de la 1864, predominantă a fost viziunea ce făcea analogie între proprietatea definită prin art. 480 Cod civil și dreptul ce revenea autorului unei opere nou create. În lipsa unei reglementări speciale se statua în Legea presei din 1862 faptul că "autori de tot felul de scrieri, compozitori de muzică, pictori sau desenatori care – vor realiza opera – în tot cursul vieții lor se vor bucura de o proprietate a lor, de dreptul exclusiv de a reproduce și a vinde operele lor[16]".
Distingând totuși aceste drepturi intelectuale, pe care Codul civil nu le-a definit, au fost puse etichete cu sintagma ca și o proprietate dar de sorginte intelectuală.
Controverse au existat și sub aspectul ce făcea referire la faptul că dreptul de autor are o natură unitară sau una dual, în această ultimă concepție vorbindu-se despre existența în conținutul lor atât a drepturilor de natură patrimonială cât și a celor de ordin moral sau nepatrimonial. În urma unei lungi evoluții s-a îmbrățișat de către legiuitorul român teza dual de orientare franceză care stabilea preemțiunea componentei morale în detrimental celei patrimoniale, făcându-se astfel referință la faptul că nu primează interesul general ci cel care are relevanță este interesul autorului.
În doctrina recentă s-a impus concepția conform căreia dreptul de autor nu poate fi considerat nici ca fiind drept real dar nici unul de creanță, acesta fiind un drept intelectual, fiind agreată totodată în acest spirit și noțiunea de proprietate intelectuală sau proprietate incorporală.
În doctrina de specialitate s-a admis teza conform căreia din punct de vedere al obiectului asupra căruia se aplică el este similar unui drept real asupra unui bun incorporal[17], iar dacă se are în vedere clasificare drepturilor după conținutul lor, el este un drept "sui generis"[18]. Acest lucru a făcut posibil să existe opinii în doctrină care să ceară formularea principiilor ce guvernează regimul proprietății incorporale[19].

[14] Cf. H. Debois, Le droit de l'auteur en France, Ed. II, Paris, Dalloz, 1996.
[15] Ibidem.
[16] Cf. C. Hamangiu, I. Rosetti – Bălănescu, Al. Băicoianu, Tratat de drept civil român, vol 2, Ed. All, București, 1998.
[17] A. Circo, op. cit., p. 29.
[1818] T.R. Popescu, Drept civil, București, 1993, p. 31.
[19] O. Ungureanu, Eseu asupra clasificării bunurilor în dreptul civil, Ed. Universul juridic, 2010, p. 107.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Opinăm în sinteză faptul că drepturile intelectuale privite ca dimensiune a libertății fiecărui individ pot fi încadrate în categoria drepturilor fundamentale, ele având drept particularitate legătura lor intrinsecă cu personalitatea autorului lor care este titularul dreptului de autor, iar protecția acestor drepturi intelectuale se află într-un raport de interconexiune cu mijloacele de comunicare și a celor de natură informatică ce fac posibilă o dinamică existentă în sfera procesului de legiferare aflată în interconexiune cu societatea contemporană preocupată permanent de a susține activitatea de protejare a valorilor specifice creației umane.

6. Concluzii

Analiza aspectelor doctrinare privind natura și conținutul dreptului de autor suscită interes din perspectiva modalităților concrete în care legiuitorul protejează atât opera nou creată, cât și titularul dreptului de autor. În societatea informațională, rapiditatea cu care sunt analizare și difuzate creațiile intelectuale necesită efoturi sporite sesizate atât în legislația națională, cât și internațională.

Bibliografie

1. M. Bârsan, C. Murzea, A. Repanovici, *Aspecte privind dreptul de autor și accesul deschis la cunoaștere*, Editura Junimea, Iași, 2015
2.Adrian Circo, *Protecția drepturilor intelectuale. Actualități și perspective*, Universul Juridic, București, 2013
3.H. Debois, *Le droit de l'auteur en France*, Ed. II, Paris, Dalloz, 1996.
4.J-Cl. Edelman, *Propriete litteraire et artistique*, Fasc 1112/2001, apud A Lucov, H.J. Lucas, *Traite de la propriete litteraire et artistique*, Litec, Paris, 2006.
5.I. Enache, *Apărarea drepturilor de proprietate intelectuală în practica internațională*, București, Institutul Național de Informare și Documentare, 1991.
6.C. Hamangiu, I. Rosetti – Bălănescu, Al. Băicoianu, *Tratat de drept civil român*, vol 2, Ed. All, București, 1998.
7.C. Murzea, M. Drilea, Ghe. Cletea, A. Miron. *Noțiuni de proprietate intelectuală*, Editura Romprint, 2004, Brașov.
8.G. Olteanu, *Cerințe de tehnică legislativă în legea română a dreptului de autor*, în R.R.D.P.I. nr. 17/2008.
9.T.R. Popescu, *Drept civil*, București, 1993.
10.O. Ungureanu, *Eseu asupra clasificării bunurilor în dreptul civil*, Ed. Universul juridic, 2010.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

GENDER DISPARITIES IN THE LABOUR MARKET BETWEEN EUROPEAN UNION COUNTRIES

Emilia Herman, Prof., PhD ; Maria Ana Georgescu, Prof., PhD
"Petru Maior" University of Tîrgu Mureș

*Abstract**:** Our paper emphasizes the changes, in the European countries, of the female workforce engagement on the labour market. Byanalysing the statistical data we make a comparison between the Romanian realities and those from the European Union.The study is focused on gender disparities in terms of employment and unemployment rate, pay gap, risk of social exclusion. As there is a supposed connection between the utilization of female labour force and economic development, we verified if this relationship is significant from a statistical point of view.*

*Keywords**:** women, labour market, employment rate, risk of social exclusion, economic development.*

1. Introduction

Today, in a world based on selling goods, services and skills on the market, any person should be aware of his/her capacities. We remark a positive evolution of the way contemporary society accepts the new professional and public roles of women and it is more and more open to them.

Some authors emphasize the fact that "women's equality in the workplace is more than just an equalities issue. There are also clear economic and business arguments for increasing gender diversity of the workforce and ensuring that women are fairly represented at the top of organisational structures" (Thomson, Hakeem, 2014, p.11).

All over the world, „there is a need to formulate gender sensitive vocational educational and training programs and employment policies" (Khan et al., 2013, p.425) to harness the potential that women represent.

Some studies which states that the situation of gender inequality on the labour market is typical for many countries, conclude that this requires the implementation of institutional changes in this area, ensuring not only equal rights for men and women (like equalize of the retirement age, expansion of the use of non-standard working hours, of non-standard work place) but also equal benefits (like equal wages) from economic activities (Kamasheva et al., 2013).

The sustainable development of human resources means to take measures in accordance with the European Women's Charter (March 2010). The labour market indicators and global gender gap indicators prove that women are generally disadvantaged, reason to improve policies for gender justice. In this respect, the European Commission adopted since 2010, the Strategy for Equality between Women and Men. To achieve the Europe 2020 objectives of

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

smart, sustainable and inclusive growth, women's potential and talents need to be used more extensively (EC 2010).

These facts underline that the presence of women on the field of work force serves as a counterbalance for the effects of the diminution of the active age population, reducing thus the burden on public finance and on the social security services, improving the human capital basis and improving competition. These measures are designed to attain the objectives of the Europe 2020 strategy, especially the achievement of an employment rate of 75% for women and men. In 2014 was published a gender segregation report regarding European labour markets, a new way of investigating gender segregation by occupation. The document underlines that the interest in segregation arises mainly from the role it plays in gender inequality (Burcell et al. 2014, p.7). Even if, as outlined in the document, "traditional use of indices to measure segregation does not capture interactions between segregation and various working conditions and working outcomes" (Burcell et al. 2014, p.8), we used these indices to capture at least partially realities on women's participation in the labour market.

The objectives of our paper are topresent the realities regarding gender balance in the economic field. Womenhave to acknowledge themselves as *key resources of sustainable development.* The message is that the issue of women deserves more attention in the present context. In what regards the Romanian society, it needs to be more concerned with the importance of woman, having for this purpose European models of good practice.

The methodology used is the empirical approach and secondary analysis of statistical data available and related to employment rates, women's unemployment, pay gap, risk of social exclusion. In order to verify the intensity of the relation between female Labour Force Participation Rate and the economic development, we calculated the Spearman coefficient in UE countries for the year 2014.

The series of data that we have selected starts in 2008, when the economic crisis was triggered and stops with the years 2014-2015, until official data are published.

2. Women's Participation on the Labour Market and Risk of Social Exclusion

Taking in consideration the female labour force engagement on the labour market in European countries, we can notice that there is a gap between male and female employment rates (Fig. 1). Historically, the employment rates for men are higher in all these countries. In Romania, employment rates for women are at the same level at the beginning and the end of the analyzed period, i.e. 57.3%, but with 6.1 percentage points below the average female employment rate in the EU and obviously, below the rate of male employment.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

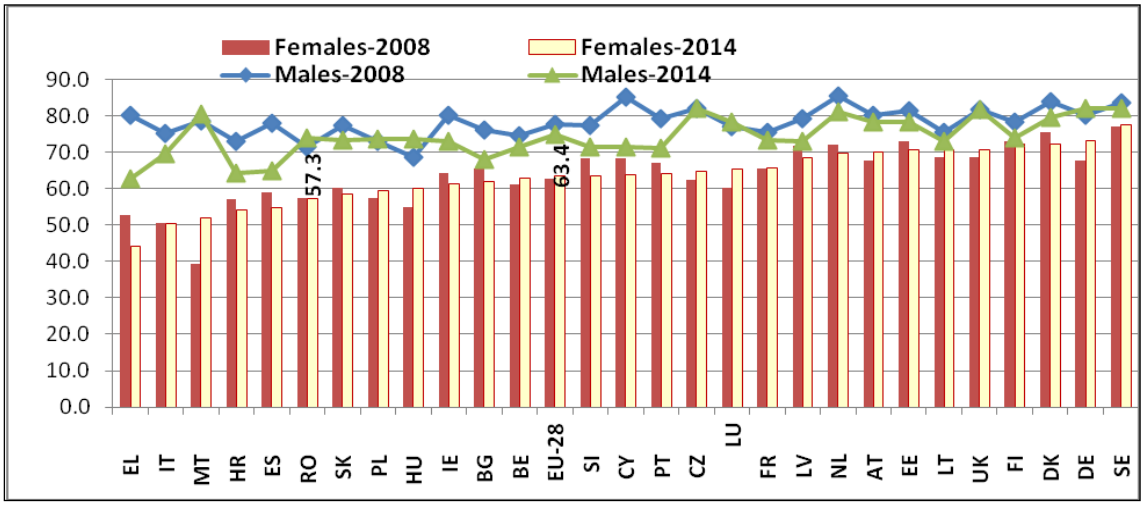

Figure 1. Employment rates by sex (from 20 to 64 years), 2008-2014
(Own processing based on Eurostat Database 2016)

The situation regarding men's and women's unemployment rates in European countries is shown comparatively (in Fig. 2). Since 2008, when they were at their lowest levels of 6.3 % and 7.4 % respectively, the male and female unemployment rates in the EU-28, the two rates have risen reaching respectively 9.3 % and 9.5 % in 2015 (Eurostat 2016).

Recent studies on labour markets in South-East Europe confirms that in the case of female labour force, "Romania and especially Bulgaria have made significant advance" and conclude that "these two countries are the leaders concerning female labour force and employment in total" among the countries in this region (Savić, Zubović, 2014).

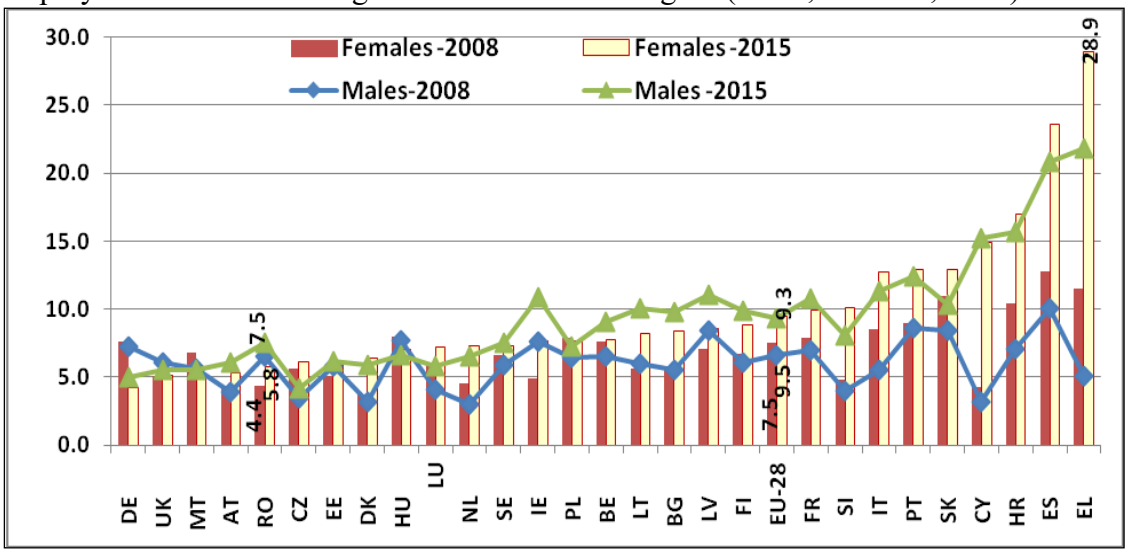

Figure 2. Unemployment rate by sex 2008 and 2015
(Own processing based on Eurostat Database 2016)

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

As a particular situation, the female unemployment rate in Romania, in 2008 as well in 2015, was under the male unemployment rate. For these reasons, if we consider the *absolute gender gap in employment rates* (the difference between men's and women's employment rate),our country has a positive gap, that means a better comparative indicator.
Even in the situation that women are employed, there is a gender pay gap. The unadjusted Gender Pay Gap (GPG) represents the difference between average gross hourly earnings of male paid employees and of female paid employees, as a percentage of average gross hourly earnings of male paid employees (Eurostat 2016). The differences between men's and women's wages cannot be explained by observable characteristics. Three possible explanation emerge, states Ramirez and Ruben: "gender-based discrimination in wages, even when there is no discrimination in entry into the labour force; implicit wage discrimination due to gender-based job specialization; and wage differences linked to opportunity costs (shadow wage)" (Ramirez, Ruben, 2014, p.103).

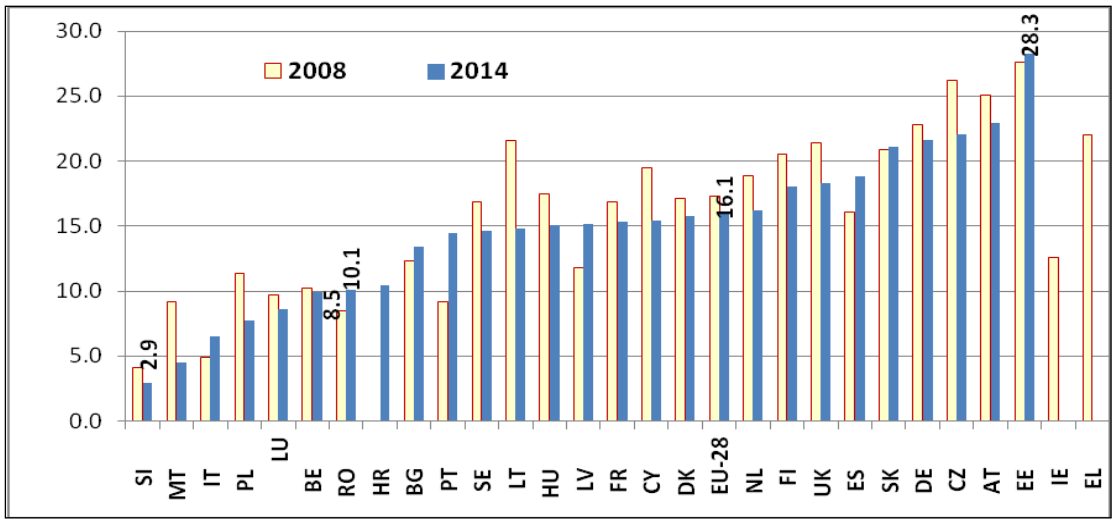

Figure 3. Pay gap between women and men in unadjusted form, EU 2008-2014
(Own processing based on Eurostat Database 2016)

It can be observed (see Fig. 3) that the differences on payment are not as high in Romania as they are in other European countries, being at 10.1%, with 6 percentage points lower than the average GPG in EU-28. But we noticed an increase of the pay gap in our country in 2014, compared with the one registered in 2008 (8.5%), unlike the European trend, of diminishing these differences. Romania is among the few countries that go against the current, along with Bulgaria, Portugal, Latvia, Spain and Estonia.

A relative recent indicator used by Eurostat is *NEET – young people neither in employment nor in education and training*,whichcorresponds to the percentage of the population of a given age group and sex, who is not employed and not involved in further

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

education or training (Eurostat 2016).This group faces a high risk of being excluded from the labour market. We have a comparative picture in Fig. 4, of this indicator.

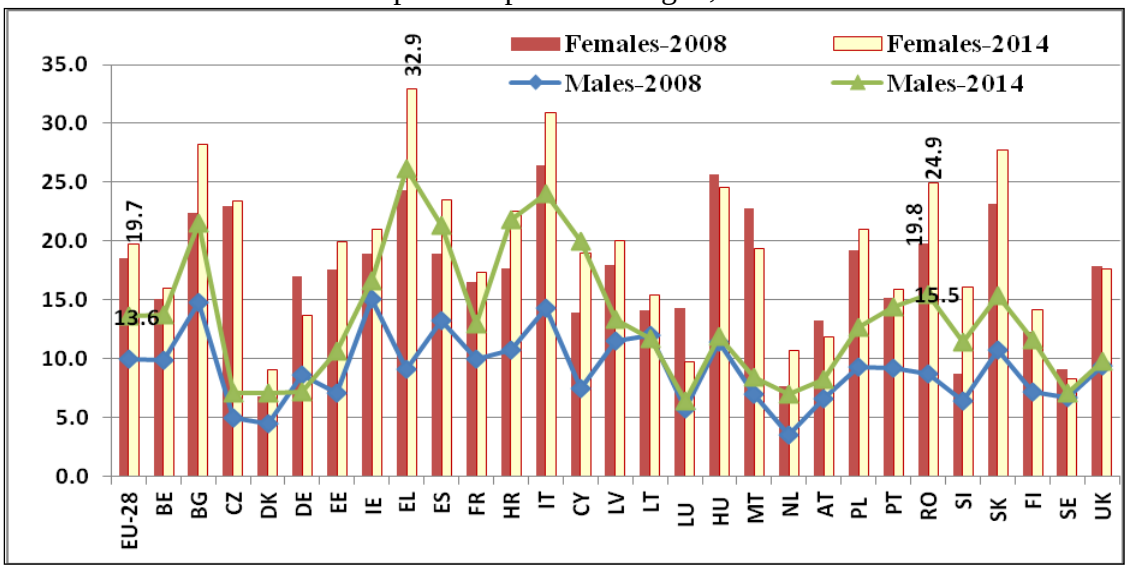
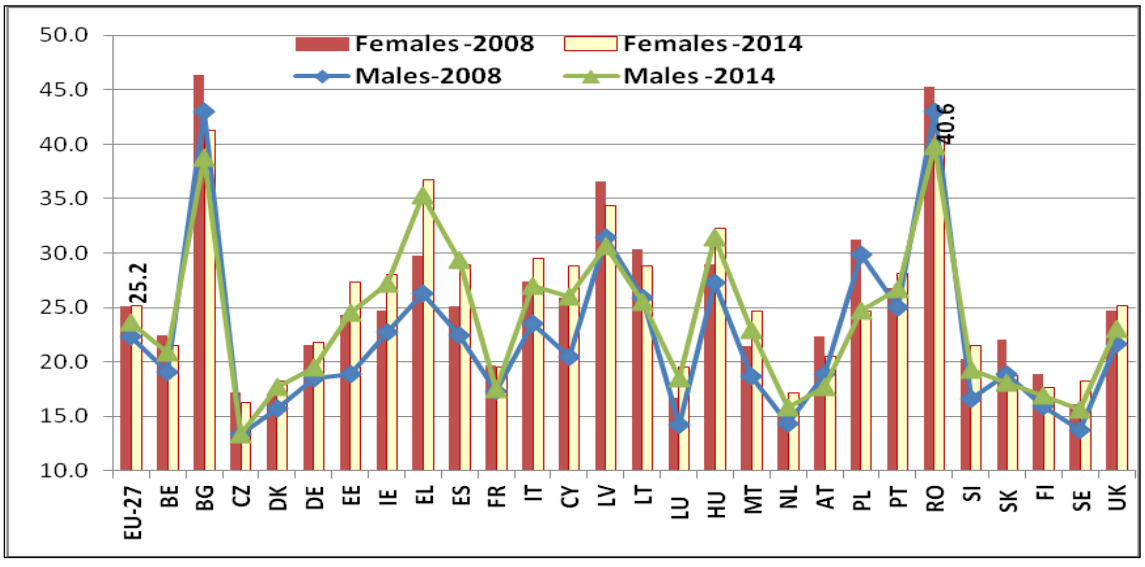

Figure 4. NEET rate by sex (from 15 to 34 years), in EU, 2008-2014
(Own processing based on Eurostat Database 2016)

As we can observe, young women are more affected by this situation, than young men. In Romania, the risk of female exclusion from the labor market increased during the analyzed period and it is with 9.4 percentage points above the same indicator for men, in 2014.
A situation that should alarm us relates to the risk of poverty and social exclusion (see Fig.5).

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Figure 5.People at risk of poverty or social exclusion by sex (percentage of total population)(Own processing based on Eurostat Database 2016)

In Romania and Bulgaria, it exceeds 40% of the population, with far above the average European level, both for men and women.

3. Discussion

Employment rate is an important indicator of the labour market. Female labour force use, employment rate, can be correlated with the economic development of a country, measured in Gross Domestic Product/capita (GDP/capita).

The Spearman correlation coefficient of +0,472 underlines that, at the UE-28 level, the link between the level of economic development in 2014, expressed by GDP /capita in Purchasing Power Standards (PPS), and the women's employment rate are in a direct relationship.

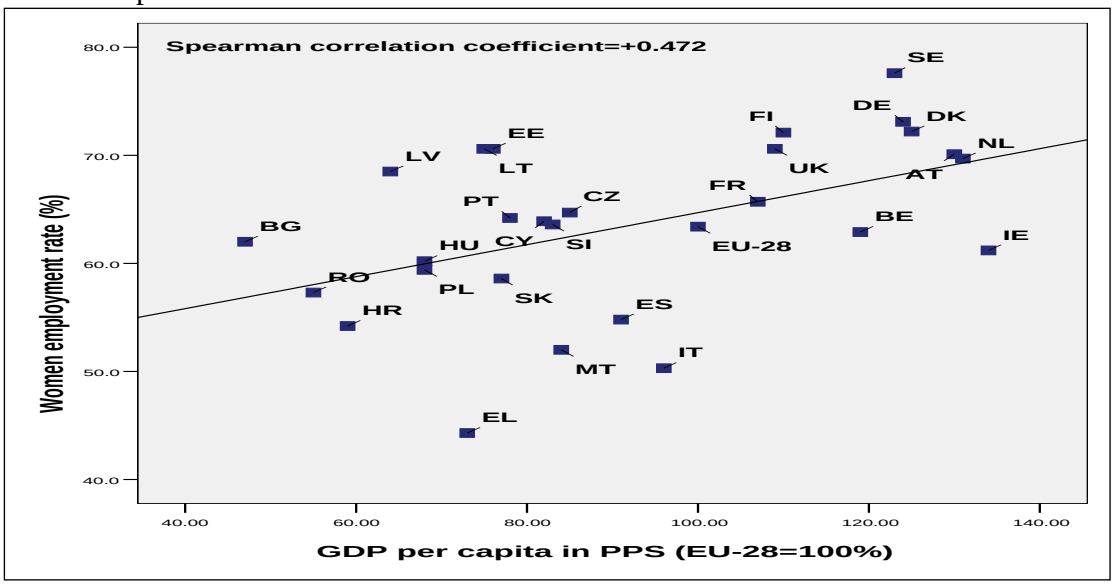

Figure 6. Correlation between female employment rate and GDP/capita in EU Member State, in 2014
(The authors' calculations based on data provided by Eurostat)

The link is positive and statistical significant. Thus, in the EU countries where GDP per capita is high, the female employment rate is also high, reflecting the fact that it provides favorable framework for better integration on the labor market.

It should be mentioned that in the economic field, there are in Romania some aspects regarding female participation, opposite with the European trend: increase of the pay gap in the analyzed period (see Fig. 3) and increase of the risk of young female exclusion (see Fig.4), rather than diminish them.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

If we look ahead globally female employment rate, as forecast published by the International Labour Office, the global economic slowdown that occurred in 2015 is likely to have a delayed impact on labour markets in 2016-2017, resulting in a rise in unemployment levels, particularly in emerging economies (ILO 2016). Emerging economies, including that of Romanian, are expected to see an increase in unemployment of 2.4 million in 2016. Depending on the economy, this takes the form of involuntary temporary or part-time work and lower participation rates, especially among women and youth.

Conclusions

Our study allows us to have a general image of the changing realities on gender issues in European and Romanian society, based on recent statistical data.

The originality of it consists in the analysis and comparisons of the women presence on the labour market and also, in connecting female labour force use with the economic development.

Following comparisons made with the situation in the EU countries, positive aspects for our country are: that the pay gap is smaller in Romania; in the same time, we notice that the Romanian female unemployment is lower than the male one, as a peculiar aspect, but not as a result of special policies to promote women in the world of work, but due to economic context.

Negative aspects: women employment rate is below that of men; the risk of women exclusion from the labour market is high.

As we applied the correlation coefficient of Spearman, we can conclude that there is a statistically significant direct relationship between female employment rate and GDP/capita.

As we saw, in the economic field there is an important participation of women on the labour market, but gender equality is still missing. We believe that the analysis made in this paper provide important insights for policy makers in Romania.

References

Burchell, B., Hardy, V., Rubery, J. and Smith, M. (2014). A New Method to Understand Occupational Gender Segregation in European Labour Markets. Available at: https://www.researchgate.net/publication/271366282_A_New_Method_to_Understand_Occupational_Gender_Segregation_in_European_Labour_Markets. Accessed: 21.04.2016.

Kamasheva, A. et al. (2013) Discrimination and Inequality in the Labour Market. *Procedia Economics and Finance*,5, pp.386-392.

European Comission - EC (2010). Strategy for equality between women and men. Available: http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-10-430_en.htm. Accessed: 20.04.2016.

European Comission – EC (2015). Report on equality between women and men. Available at:http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/files/annual_reports/2016_annual_report_2015_web_en.pdf. Accessed: 14.04.2016.

Eurostat Database (2016). Your key to European statistics. Available at: http://ec.europa.eu/eurostat. Accessed: 5.04.2016.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

International Labour Office – ILO (2016). World Employment Social Outlook, Trends 2016. Available at: http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---dcomm/---publ/documents/publication/wcms_443472.pdf. Accessed: 20.04.2016.
Khan, M. et al. (2013). Analysing Skills, Education and Wages in Faisalabad: Implications for the Labour Market. ICOAE 2013. *Procedia Economic and Finance,* 5, p.423-432.
Ramirez, E. and Ruben, R. (2015) Gender Systems and Women's Labor Force Participation in the Salmon Industry in Chiloe, Chile. *World Development,* Vol.73, pp.94-104
Savić, M., Zubović,J. (2014). Comparative Analysis of Labour Markets in South East Europe. ESPERA 2014. *Procedia Economic and Finance,* 22, p.388-397
Thomson, E., Hakeem, N. (2014). Gender Equality Pays. The economic case for addressing women's labour market inequality. Available at:http://www.closethegap.org.uk/content/resources/Gender-Equality-Pays.pdf. Accessed: 22.04.2016.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

SOME ISSUES REGARDING COMPANIES' INTERNATIONAL ENVIRONMENT STRATEGIC ANALYSES AS THE CHANGE MANAGEMENT PROCESS FIRST STEP

Elena Doval, Prof., PhD
"Spiru Haret" University

Abstract: The companies that are adopting a development and extension strategy by internationalization or globalization need to follow the change process required by their adaptation to the international environment. In the same time, the companies that are acting on the national market are forced to implement the process of change caused by the adaptation to the international environment influences that are interfering with the national ones by means of the multi-national corporations or other foreign companies that are acting in the host country market. Because the process of changes is supposed to have positive effects, the complexity of the international environment has to be understood and its fluctuations anticipated. Nevertheless, the first step in drawing a change strategy for any type of the company is to analyze the international environment. Based on the documentation of different company's behavior and on some references, this paper is aiming to highlight some specific issues of the company's international environment strategic analyses. In this context, the international environment complexity is defined and the stages of the international environment assessing according to the company's strategy of expansion or defense are presented. The specific scanning issues of the external environment related to the most used models in the management practice are discussed. Finally, some principles to be applied in the international environment analyses are proposed.

Keywords: change management process, international environment strategic analyses, strategy of expansion, strategy of defense

1. Introduction

Extending the single European market requires changes in the organizational environment in EU countries. But not only the European Union development is specific to the 21st century, but the entire world economy is in transformation and restructuring, either through its own initiative or guided by the International Monetary Fund and by the World Bank. Sanders et al. (1996) state that intensifying the global competition demands to restructure more and more industries in order to adjust the new global forces that govern the world economy today.

The organization is influenced by changes in external environmental factors, regardless of its size and type. The most of the management decisions are taken under the influence of external and internal environmental constraints. As the environment is constantly changing and

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

the information is not always complete and available, management decisions can be made in certain, uncertain and risky conditions (Negulescu, 2014).

The organizations having a strategy of growth and expansion through internationalization must undergo the change process induced by the adaptation to the international environment. At the same time, the organizations working on the national markets are forced to undergo the process of change induced by the adaptation to the international environment that interferes with the national one.

The changes in organizations occur as a reaction to changes in the organizational environment, and for them to have positive effects they must be anticipated, planned, managed, coordinated and controlled, attributes related to organizational management. The assimilation of some techniques of understanding the near or distant external environment and acquiring action skills in terms of internationalization and globalization are just two of the skills that can be acquired by managers.

Political changes might be expected to include, for instance, general changes in the domestic political climate, the effects of European integration and the after-effects of the break-up of the Soviet Union, government change, world power shifts, as well as specific legislation and regulation. Economic changes are likely to include the effects of economic cycles, patterns of world trade, currency conversion rate changes, commodity prices, changes in capital markets, labor markets and rates, and economic effects on suppliers and particular groups of customers. The social change includes the effects of demographic patterns, tastes and habits, and concerns about the environment and sustainable development. Technological change covers the effects of technological change on products, processes, and distribution channels (Gupta, 2013).

Environmental analysis is a strategic tool. It is a process to identify all the external and internal elements, which can affect the organization's performance. The analysis entails assessing the level of threat or opportunity the factors might present. These evaluations are later translated into the decision-making process. The analysis helps align strategies with the firm's environment (pestleanalysis.com).

The International or global environment consists of all those factors that operate at the transactional, cross-cultural and across the border level which has an impact on the business of an organization. Any business that is not aware of its environment is bound to run into some crises that will definitely arise from the increasing complexity of the environment in which such business operates (Babatunde & Adebisi, 2012). In a very intense competition, the organizations need rapid change (Türkay et al., 2011). To understand the environment complexity they have to scan and assess their environment.

Environmental scanning is the monitoring, evaluating, and disseminating of information from the external and internal environment to key people within the corporation or organization (Kazmi, 2008). In other words, the environmental scanning is a process of gathering, analyzing, and dispensing information for tactical or strategic purposes. The environmental scanning process entails obtaining both factual and subjective information on the business environments in which a company is operating or considering entering.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

There are three modes by which organizations scan their environment, stressed by Kazmi (2008):

- ad-hoc scanning: short term, infrequent examinations usually initiated by a crisis; organizations scan its environment as a result of the crisis that is affecting the company at the moment and analyze the situation to know if the problem is internal or external;
- regular scanning: studies were done on a regular schedule, at least once a year; most very conscious organizations can see environment scanning as a program that should be done regularly and as such, most of such organizations do it every year;
- Continuous scanning (or continuous learning): continuous structured data collection and processing on a broad range of environmental factors.

Environmental scanning isn't always as effective or useful in an organizational setting for several reasons. The volume of the information received through the scanning process can be disadvantageous when attempting to translate and make sense of the information as some information may get overlooked or just missed entirely. Because of the volume of information, it's hard to decipher what is important or not so management and key information may be missed. Another way vital information can be missed is if the information is unordered and unorganized. Due to the ever changing environment, all information runs under a time limit of validity. Another barrier to environment scanning is the interpretation of information that has been collected. Undetermined sources can cause confusion and irrelevance to the process (Kendra, 2008).

Preparing a marketing environmental analysis is an essential step in understanding the external local, national or international forces that might affect your small business. These factors are largely outside your direct control, but you can adapt your business and marketing strategy to take advantage of the opportunities they present while minimizing the potential threats (Smith, 2016).

Competition forces companies to constantly engage in offensive and defensive marketing strategies (Yannopoulos, 2011). But, the companies respond to competitor challenges by counterattacking with increasing advertising expenditures, cutting prices, increasing innovation, and introducing new products, or even accommodating the entrant by doing nothing or decreasing the level of marketing effort (Karakaya and Yannopoulos, 2011). In most cases, competitive moves by one firm have noticeable effects on its competitors and, thus, may invite retaliation or efforts to counter the move (Porter 1980).

Because of ongoing rivalry, established firms need to engage in defensive strategies to fend off the various challenges. The primary purpose of the defensive strategy is to make a possible attack unattractive and discourage potential challengers from attacking another firm (Yannopoulos, 2011). If an attack has already begun, a defending firm may attempt to lower its intensity and potential for harm, by directing the attack to areas where the firm is less vulnerable, or in areas which are less desirable to the attacker (Porter, 1985).

The firms engage in offensive marketing strategies to improve their own competitive position by taking market share away from rivals. Offensive strategies include direct and

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

indirect attacks or moving into new markets to avoid incumbent competitors (Yannopoulos, 2011).

In this context, the paper is aiming to define the complexity of the international environment and to highlight the international environmental assessment steps according to the company's strategy: expansion or defense.

2. The complexity of the international environment

The main feature of the international environment is the complexity. Stampleton et al (2004) stated that the complexity is associated with volatility and risk.

The international environment complexity is determined by four factors that impose the change processes in organizations (Figure 1), namely:

the differences between the organizational environment conditions in different countries;

- the environment volatility;
- the continuous environment change and
- the management risk.

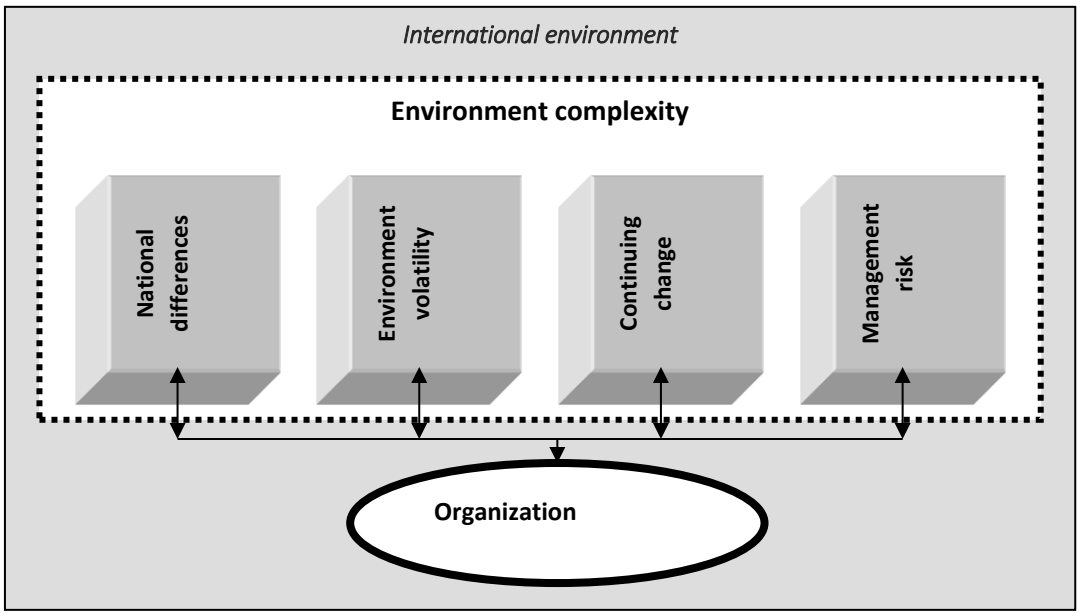

Fig.1 International environment complexity

(1)*The national differences between the organizational environment conditions*

The organizations operating across borders meet a number of differences from the known environment of the home country and news that make their management strategies be subjected to the change process. Some differences often encountered, such as:

- methods of sale, distribution, and advertising (direct sales through local or foreign dealers, through its own distribution network, etc.);
- the National culture (values, norms, and practices);

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

- the technological environment (the level of technologies used, the technical and functional level of the equipment, the level of computers use, of mechanization, etc.);
- the knowledge (technical, marketing, academic, learning and use of international speaking languages, etc.).

(2)*The environment volatility*

Generally, the international environment is volatile, meaning unpredictable. If the internal environment of the organization can be controlled by management and its near external environment consisting of providers, beneficiaries, consumers, customers, brokers, dealers, competitors and public institutions can be influenced, but not controlled, the distant external environment cannot be either controlled nor influenced, but only understood. More complex is the distant external environment, more difficult are the management strategies and decision-making forecasts.

The complexity of the international environment makes the organization's management to be put in a position to make quick decisions to cope with unpredictable changes.

Among the factors that lead to increased volatility in the international environment, after Buckley and Casson (1998) are the technology diffusion, the international trade and capital markets liberalization and the imports competition and exports threats.

The technology diffusion has increased the number of industrialized countries so that the products and services sales in these countries face unforeseen difficulties. For instance, the stationery products sales in Romania do not generate profit in specialized stores anymore, whereas on the one hand, such products are offered in the major supermarket and hypermarket chains and, on the other hand, the electronic commerce thrives in these products. *The liberalization of the international trade and capital markets* make shock waves to travel faster and have a deeper impact. For example, increasing bank interest rates in the USA has a negative impact on the capital mobility worldwide. *The imports competition and the exports threats* cause shocks in the international market. For example, the developed industrial countries dependence on imported oil causes shocks in the global economies by the increasing of the oil barrel price at around $ 100 a barrel and then the decrease in more than half the price.

(3)*The continuous change*

The international environment is subject to the continuous change process. The changes take place at technological, informational, structural, relational, cultural and human values level, amplifying the environment complexity and volatility. For example, the technical revolutionacceleration in the telecommunications field leads to changes at *technological level* by implementing new technologies that combine telephone services with television ones, fax transmission, and Internet communication.

At *informationallevel,* increasing the speed and quantity of information disseminated over the Internet and mobile phones can be seen, and at the *cultural level* there are changes in consumer phone-use concept, increasingly preferring more mobile than traditional system, and, also, the mobile phone changes the habits, norms, and cultural values regardless of age customers.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

At *structural level,* there appear cutbacks in fixed telephony companies and mutations of labor to firms providing mobile services or expanding services offered by telephone to service bundled service packages comprising telephone, television, Internet.
At *relational level,* there appear alliances and partnerships between competitors or between telephony equipment manufacturers, manufacturers of telecommunications facilities and software manufacturers.

(4)*The management risk*

The complexity of the international environment facilitates the risk of taking wrong decisions or with unfavorable consequences in the organization activity. For example, the decline in the EURO exchange rate against the currency ROL has negative implications on the profits of exporting firms that contracted in euros. Another example is the increase in inflation and bank interest rates affecting the acquisition or construction prices with financing through a bank loan of Real Estate.

In order to reduce risks associated with decision-making, the management working to improve the collection and processing of information technology, continuous monitoring of the environment and to identify environmental changes as soon as possible.

A possible attitude is that the management pursues signals hidden in the international environment in order to anticipate their effect on the organization. For example the trend of shares value of large companies listed on major stock exchanges and the inflation and interest rate trend correlated with the economic growth one in developed countries or the politico-military situation and the associated actions.

The complexity of the international environment may be faced either through organizational learning and continuous adaptation to the environment changes, with positive consequences for the competitive advantage or using the intermediaries in the volatile environment and directing the efforts toward a stable and least risky environment, but with negative consequences for the competitive advantage.

3. International environment scanning and assessing

The international environment scanning is not a specific process for organizations that have an expansion into other countries strategy or for organizations from the home country that are entering into competition with the first ones. It is a management process that all companies need to follow because their strategies are based on the environment, industry and competition analyses.

The international environment evaluation is a difficult process that is run in stages, according to the organization’s strategy: to expand or to defense (fig.2).

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

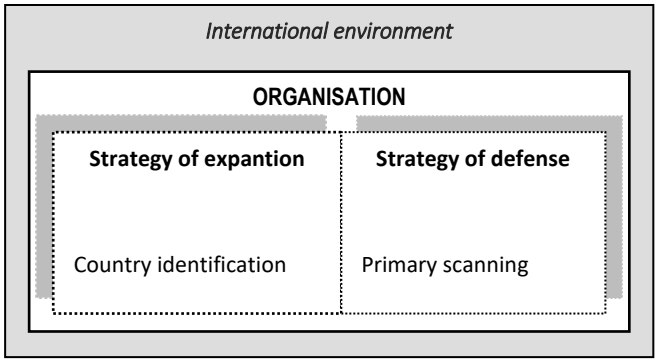

Fig.2 International environment assesing

Strategy of expanding

The process comprises four stages: country identification, preliminary scanning, detailed scanning and final selection (Johansson, 2000).

Stage 1 Country identification

The countries that may be the target for expansion are put on a long list and analysed from the point of view of political stability and accessibility. Those countries that are characterized by political instability and inaccessibility are eliminated from the list.

Stage 2 Preliminary scanning

The countries from the previous list are analysed from the point of view of macro-economic indicators, such as economic development, geographical distance, legal provisions. Then a brief forecasting of the costs to enter in these countries is designed. Considering these factors, the first 3-5 countries are kept on a short list.

Stage 3 Detailed scanning

The next issue of scanning and analyse is the industry from the countres selected on the short list where the new activity is going to be developed. The subject of this scanning is the market. Data are gathered and analize regarding:

- The raw materials resources;
- The market size and its potential to grow;
- The advantages and disadvantages of the local or foregn companies competition;
- The similar products/services (prices, quality, technology etc.);
- The workforce market.

Stage 4 Final selection

The time, risk, costs, and benefits for each country from the short list are analized and balanced with the organization's resources and its competitive advantage. It also considered the knowledge and experience accumulated in other countries where the company entered prior to the actual analyse referring to costs and risks.

Strategy of defense

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

The process of environment assessment comprises three stages: primary scanning, secondary scanning, and the subtle assessing.

According to Bradley (2016) there are two approaches to defensive strategy in strategic management:

- blocking competitors who are attempting to take over part of the business's market share by cutting the price of the products, adding incentives or discounts to encourage customers to buy or increasing the advertising and marketing campaigns in an active and direct manner;
- preventing the competition from taking away the customers and earnings by announcing new product innovations, managing the company expansion by opening a new chain or reconnect with old customers to encourage them to buy the products, in a relaxed and not aggressive manner.

Stage 1 Primary scanning

The local company has to gather information about the main products/services offered by the new competitors and to observe the impact's evolution on the customers. The country of origin, the financial force, the alliances and cooperation partnerships and the technological development of the competitors are also subjects of analyses.

Stage 2 Secondary scanning

The information obtained in the first stage are filled with details regarding the suppliers and consumers/ beneficiaries' market and details about the new competitors' investment level in equipment and technology, in marketing and in human resources.

Stage 3 Subtle assessing

The information gathered are checked and ranked upon advantages and disadvantages. The impact of the new companies' exapansion on the business is quantified by quantitative methods and the competitors' or potential competitors' strategies approached to create the competitive advantage are anticipated.

The strategy of defense is less risky than the strategy of exapansion. The treats that the domestic companies have to face against the foreign new entrants push them to increase the marketing and advertizing activities, the enhance the products/services value and to sustain the company's or the products brand. These aspects are some of the advantages of the strategy of defense (Bradley, 2016).

A range of analytical methods that can be employed in the international environment scanning and analysis. An overview of these strategic analysis tools examples is provided by Downey (2007), regarding: PEST analysis, Porter's five forces analysis, SWOT analysis, four corner's analysis, value chain analysis, early warning scans and war gaming.

The PEST analysis is very general in nature and this makes it difficult to give clear rules on how best to apply it in varying circumstances. Global or geographically dispersed enterprises will have to conduct separate PEST analysis for different regions as trends occur at different rates in different places (Gupta, 2013).

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Nevertheless, most managers feel that in today's turbulent business environment the best scanning style is continuous scanning using PEST analysis because this allows the firm to act quickly, take advantage of opportunities before competitors do and respond to environmental threats before significant damage is done, this will allow the organization to survive, sustain the environment hardship (Babatunde et al., 2012). This method is also called PESTLE analysis, standing for the Political, Economic, Social, Technological, Legal and Environmental factors to be considered. (Smith, 2016).

Furthermore, a good example of this methods application in analyses is the critical analysis of Apple's environmental analysis through SWOT, PESTLE, STEEPLE, Porter's industry competitive five forces model and Porter's diamond model (Khan et al, 2015).

4. Conclusions

Because the international environment is characterized by complexity, i.e. National differences, environment differences, continuing changing and management risks, the companies running their business internationally and having a strategy of expansion in other countries have to consider the environment scanning and assessing following four stages of the analyse: country identification, preliminary scanning, detailed scanning and final selection. In contrary, the companies acting locally need to protect themselves from the foreign companies' competition by adopting a strategy of defense and using the scanning and evaluating the business environment in three stages: primary scanning, secondary scanning, and the subtle assessing.

However, to gain success in the international environment the companies need to apply four main principles regarding the first step of the change management, i.e. environment scanning and assessing, namely:

- Principle 1: Always consider the international environment complexity because it influences the local business environment.
- Principle 2: Never start a change process prior to the scan and analyze the organization's environment.
- Principle 3: Never neglect any competitor acting in the same market even the company's strategy is offensive/of expansion or defensive.
- Principle 4: Change and adapt the organization's strategy to the environment volatility and risks.

Implementing the above principles into their current activity and considering them in the change process the companies willing to expand became successful and the local companies adopting the strategy of defense are gaining advantages in the competition in a complex environment.

References

- Alasdair Smith, A. (2016) How to Prepare a Marketing Environmental Analysis, *Small Business, studioD,* http://smallbusiness.chron.com/prepare-marketing-environmental-analysis-57550.html.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

- Babatunde, B.O. and Adebisi, A.O. (2012), Strategic Environmental Scanning and Organization Performance in a Competitive Business Environment, *Economic Insights – Trends and Challenges*, Vol. LXIV No. 1/2012, p.24-34.
- Bradley, J. (2016) Defensive Strategies in Strategic Management, *Small Business, studioD***,** http://smallbusiness.chron.com/defensive-strategies-strategic-management-60016.html.
- Buckley P.J., Casson M.C., Analzying foreign market entry strategies: extending the international approach, in *Journal of International Business Studies*, vol.29, no.3, 1998, p.539-562.
- Downey, J. (2007) Strategic analysis tools, *Topic Gateway Series*, The Chartered Institute of Management Accountants CIMA, p.3.
- Fahri, K. and Yannopoulos, P. (2011). Impact of Market Entrant Characteristics on Incumbent Reaction to Market Entry, *Journal of Strategic Marketing*, 19(2): 171-185.
- Gupta, A. (2013) Environment & PEST Analysis: An Approach to External Business Environment, International Journal of Modern Social Sciences, 2013, 2(1), p.34-43.
- Johansson J.K. (2000) *Global Marketing. Foreign Entry. Local Marketing and Global Managemen*t, 2nd edition, McGrew, London, p.105-106.
- Kazmi, A. (2008) *Strategic Management and Business Policy*, 3rd ed, New Delhi, Tata McGrawHill Publishing Company Limited.
- Khan, U.A., Alam, M.N, & Alam, S. (2015) A critical analysis of internal and external environment of Apple inc, *International Journal of Economics, Commerce and Management*, United Kingdom Vol. III, Issue 6, June 2015.
- Kendra, A. (2008) Environmental Scanning: Radar for Success, *Information Management Journal*, May–June 2008.
- Negulescu O. (2014) Using a decision-making process model in strategic management, *Review of General Management*, ISSN 1841-818x, 2014, Volume 17, Issue 1, p. 111-123.
- Porter, M.E. (1980) *Competitive Strategy*, New York: The Free Press.
- Porter, M.E. (1985) *Competitive Advantage*, New York: Free Press.
- Sanders H., Kim K.S., Foster S.F., El-Nameki M.S.S., Economic Corporate Restructuring, Lansa Publishing B.V., Leiderdorp, The Netherlands, 1996, p.1.
- Smith, A. (2016) How to Prepare a Marketing Environmental Analysis, Small Business, studioD,http://smallbusiness.chron.com/prepare-marketing-environmental-analysis-57550.html.
- Stapleton, T. (2004) *Marketing in a Complex World*, MBA Course, The Open University, Business School. Milton Keynes, UK, 2004, Book 7, p.77-80.
- Türkay, O., Solmaz , S.A., Şengül, S. (2011), Strategic Analysis of the External Environment and the Importance of the Information: Research on Perceptions of Hotel Managers, Procedia - Social and Behavioral Sciences, Volume 24, 2011, Elsevier, p. 1060-1069.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

- What is Environmental Analysis?, PESTLEanalysis Contributor, February 23, 2015, http://pestleanalysis.com/what-is-environmental-analysis/.
- Yannopoulos, P. (2011) Defensive and Offensive Strategies for Market Success, *International Journal of Business and Social Science*, Vol. 2 No. 13, Special Issue - July 2011.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

GLOBALIZATION OF FINANCIAL MARKETS AND THE CROSS-BORDER INSOLVENCY OF THE CREDIT INSTITUTIONS

Viorel Găină, Prof., PhD; Andra Maria Găină, Assist. Prof., PhD
University of Craiova

Abstract: The economy as a system of activities includes the real economy (goods and services) and the financial economy (money and financial assets), in any economy existing the real market and the financial market.
The financial market is a system of mechanisms, institutions and relations arising on the basis of supply and demand between those with capital deficit and those with capital surplus and mediated by professional intermediaries, which have as their object the exchange and the circulation of financial assets and which are governed by specific rules.
The real market and the financial market are integrated in a system in whose center stands the enterprise organized as a joint stock company that interacts with the other components of the economic environment.
The financial market has a cross-border dimension, in which the credit institutions are representative actors. The bankruptcy of the credit institutions in cross-border insolvency has certain features, due to the globalization of the international private law relations.
The responsible law court, the syndic judge and other participants in the procedure operate within a special settlement framework.

Keywords: globalization, international financial market, cross-border insolvency, bankruptcy of the credit institution

Abstract: Economia ca sistem de activități cuprinde economia reală (de bunuri și servicii) și economia financiară (a banilor și a activelor financiare), existând în cadrul oricărei economii piața reală și piața financiară.
Piața financiară este un sistem de mecanisme, instituții, precum și de relații născute pe bază de cerere și ofertă între cei cu deficit de capital și cei cu excedent de capital și mijlocite de intermediari specializați, care au ca obiect schimbul și circulația de active financiare și care sunt guvernate de reguli specifice.
Piața reală și piața financiară sunt integrate într-un sistem în centrul căruia se află întreprinderea organizată ca societate pe acțiuni, care interacționează cu celelalte componente ale mediului economic.
Piața financiară are o dimensiune transfrontalieră, în care instituțiile de credit sunt actori reprezentativi. Falimentul instituțiilor de credit în cadrul insolvenței transfrontaliere are anumite particularități, determinate de globalizarea raporturilor de drept internațional privat.
Tribunalul competent, judecătorul sindic și ceilalți participanți la procedură operează într-un cadrul special de reglementare.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Keywords: globalizare, piaţă financiară internaţională, insolvenţă transfrontalieră, faliment instituţii de credit.

I. GLOBALIZAREA PIEȚELOR FINANCIARE, VULNERABILITATEA FINANCIARĂ ȘI INSOLVENȚA TRANSFRONTALIERĂ

1. Ce sunt pieţele financiare?

a. Geneza şi evoluţia pieţelor financiare

Pieţele financiare îşi au geneza în perioada antică, atunci când în cadrul operaţiunilor de schimb a fost folosită moneda „lydiens" (după Lidia, una din regiunile Asiei Mici).
Prima societate financiară[1] (societates publicorum) a fost înfiinţată de romanii denumiţi publicans. Ea a avut ca obiect de activitate vânzarea şi cumpărarea de acţiuni.
În jurul anului 1000, comercianţii şi marinarii din Veneţia au înfiinţat o piaţă temporară de schimb, care a avut particularităţile unei pieţe financiare.

Mai târziu, peste două secole, oraşul Genoa a fost gazda unui centru comercial în care se făceau operaţiuni de acordare de împrumuturi, care erau garantate prin fonduri colectate din taxe.

Alte centre financiare mai puternice decât cele de până acum au apărut în secolul al XVI-lea la Paris, Londa şi Amsterdam.
Prima bursa[2] în care s-au tranzacţionat tratele (cambiile) şi monedele (valutele) a apărut în anul 1531 la Anvers.
În anul 1565 apare la Londra Royal Exchange, iar în anul 1692 London Stock Exchange.
În Rusia se înfiinţează în anul 1702 la Petersburg de asemenea o bursă.
Evoluţia pieţelor financiare a fost marcată în anul 1792 de înfiinţarea New York Stock Exchange (Bursa de Valori din New York), care avea să devină prima din domeniu.

După anul 1990, în contextul globalizării, pieţele financiare au cunoscut o dezvoltare continuă şi au devenit adevăraţi vectori ai dezvoltării economice.

b. Ce este piaţa financiară?

Piaţa financiară este un sistem de mecanisme, instituţii, precum şi de relaţii născute pe bază de cerere şi ofertă între cei cu deficit de capital şi cei cu excedent de capital şi mijlocite prin intermediari specializaţi, care au ca obiect schimbul şi circulaţia de active financiare şi care sunt guvernate de reguli specifice[3].

Conceptul de piaţă financiară are o dimensiune care exprimă raportul sistem-subsistem şi care cuprinde structural un ansamblu de pieţe precum piaţa de capital, piaţa de depozite, piaţa

[1] **D.G. Badea, L.E. Novac**, *International Trade and Finance*, Ed. Economică, Bucureşti, 2005, p.86
[2] **P.V. Ungureanu**, *Bănci, burse şi profit pe piaţa financiară. Instituţii şi fonduri financiare*, Ed. Dacia, Cluj Napoca, 2007, p.167
[3] **G. Anghelache**, *Piaţa de capital. Caracteristici. Evoluţii. Tranzacţii*., Ed. Economică, Bucureşti, 2004, p.14; [3] **D.G. Badea, L.E. Novac**, *op.cit.*, Bucureşti, 2005, p.86

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

monetară, piaţa bancară, piaţa asigurărilor, piaţa ipotecară, în cadrul cărora se negociază active financiare în cadrul unor relaţii şi mecanisme specifice.

Piaţa financiară internaţională a fost denumită şi piaţă fără patrie, anonimă şi instabilă şi controlată indirect la nivelul pieţelor naţionale pe baza unor criterii naţionale specifice[4].

c. Poziţia pieţei financiare în economie

Economia are caracter dual şi ca sistem de activităţi cuprinde economia reală (de bunuri şi servicii) şi economia financiară (a banilor şi a activelor financiare).

În cadrul oricărei economii există piaţa reală, care este un schimb de active reale formate din bunuri corporale şi necorporale şi piaţa financiară, care este un mecanism prin intermediul căruia se trazacţionează active financiare.

Piaţa reală şi piaţa financiară sunt integrate într-un sistem care are în centru întreprinderea, care este organizată ca societate pe acţiuni şi care interacţionează cu alte componente ale mediului economic[5].

Întreprinderea oferă propriile produse şi servicii către piaţa reală şi primeşte de la aceasta încasări şi stimuli şi informaţii. Conexiunea întreprinderii cu piaţa financiară există în diferite situaţii, cum sunt mărirea de capital sau operaţiunile de pe piaţa secundară. Operaţiunile de pe piaţa bursieră pot determina modificări în structura acţionariatului întreprinderii şi în consecinţă pot influenţa procesul decizional al întreprinderii.

d. Actorii pieţei financiare

Actorii pieţei financiare, organizaţi ca persoane fizice ori persoane juridice, constituie „sistemul nervos" al pieţei financiare.

Sfera actorilor[6] pieţei financiare cuprinde o diversitate de participanţi precum: agenţii economici; instituţiile de credit; instituţiile publice financiare ale statului; persoanele fizice ca investitori şi consumatori; Banca Centrală.

Actorii pieţei financiare sunt organizaţi în forme specifice, corespunzător reglementărilor din domeniul respectiv.

Instituţiile de credit, ca participanţi pe piaţa financiară sunt organizaţi în forma societăţilor comerciale pe acţiuni. Obiectul lor de activitate constă în acordarea de credite, transfer de valute sau intermedierei de valori mobiliare sau prestarea de servicii de intermediere.

2. Globalizarea financiară

a. Ce este globalizarea financiară?

Domeniul economic în care globalizarea a avut o dinamică ridicată a fost cel al pieţelor financiare.

Schimburile financiare şi integrarea pieţelor financiare s-au dezvoltat mult mai repede decât comerţul cu mărfuri.

---

[4]**V. Stoica, A.I. Gruia,** *Pieţe de capital şi produse bursiere*, Ed. Univeritaria, Bucureşti, p.42
[5]**O. Stoica**, *Mecanisme şi instituţii ale pieţei de capital. Pieţe de capital emergente*, Ed. Economică, Bucureşti, 2004, p.15
[6]**D.G. Badea, L.E. Novac**, *op.cit.*, 2005, p.96; **L.Badea, F. Mocanu**, *Pieţe de capital. Analiza şi gestiunea plasamentelor financiare*, Ed. Economică, Bucureşti, 2007, p. 16

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Globalizarea financiară a fost facilitată şi favorizată de inovaţiile din domeniul tehnologic (informatică şi telecomunicaţii) şi din domeniul financiar (inovaţiile financiare).

Pieţele financiare ale lumii au fost reunite prin telecomunicaţii şi informatică şi s-a creat un sistem de informare, acces şi facilitare a tranzacţiilor din oricare punct al lumii unde există un terminal.

Persoanele fizice şi cele juridice pot fi informate asupra fluctuaţiilor preţurilor pieţelor şi pot executa operaţiuni în oricare dintre acestea.

După anii 1970 au apărut pe pieţele financiare inovaţii financiare diversificate, cum sunt: propuneri de împrumuturi în devize şi rate ale dobânzii variabile în concordanţă cu evoluţia pieţei, produsele derivate cu acoperirea riscului de dobândă şi a riscului valutar (contractele futures; opţiunile; contractele swap), valorile mobiliare (euroobligaţiunile; euroactivele; certificatele de depozit).

Fluxurile de investiţii străine globale au crescut, ajungând la 1780 miliarde dolari.

Fuziunile şi achiziţiile au ajuns la un volum total de peste 4280 miliarde dolari.

Globalizarea financiară este un proces de adâncire şi de interconectare la scară globală, transfrontalieră, a relaţiilor financiare internaţionale, în scopul creşterii şi dezvoltării economice.

b. Corporaţiile transnaţionale, promotori ai globalizării financiare

Corporaţia transnaţională este acea formă de organizare a unei entităţi economice care cuprinde o societate mamă, situată într-un anumit stat, precum şi structurile exogene, transfrontaliere ale acesteia (filiale; sucursale; reprezentanţe), care desfăşoară o activitate economică integraţională, susţinută de un fond de resurse materiale, financiare şi umane şi care promovează[7] valori proprii la scară globală.

Poziţia companiile transnaţionale în economia globală este apreciată diferit. Există opinii care le consideră forţe pozitive pentru dezvoltarea economică, dar şi opinii care susţin că acestea sunt mai presus de lege şi exploatează întreaga lume.

Bune sau rele, corporaţiile transnaţionale sunt o realitate economică şi prin intermediul lor se înfăptuieşte globalizarea, care la rândul ei le potenţează dezvoltare rapidă[8].
Corporaţiile transnaţionale au făcut transferul de tehnologie de la ţările avansate către ţările în curs de dezvoltare, au stimulat creşterea economică şi au contribuit la scăderea inflaţiei şi a ratei dobânzilor şi au creat locuri de muncă.

Impactul corporaţiilor transnaţionale asupra economiei este evident: două treimi din comerţul mondial se derulează de primele 500 de corporaţii transnaţionale; veniturile primelor 200 de corporaţii transnaţionale echivalează cu 31,2% din PIB-ul mondial; 90% din licenţele tehnologice de la scară mondială sunt deţinute de corporaţiile transnaţionale; valoarea cumulată

[7]**J.E. Stiglitz**, *Mecanismele globalizării*, Ed. Polirom, Bucureşti, 2008, p.168; **R. Gilpin**, *Economia mondială a secolului XXI. Provocarea capitalismului global*, Ed. Polirom, Bucureşti, 2004, p. 127; **L. Voinea**, *Corporaţiile transnaţionale şi capitalismul global*, Ed. Polirom, Iaşi, 2007, p. 15
[8]**Guillermo de la Dehesa**, *Învingători şi învinşi în globalizare*, Ed. Historia, Bucureşti, 2007, p.130

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

a activelor celor mai mari 100 de companii transnaţionale este de 8000 miliarde dolari, din care jumătate sunt active în străinătate.

3. Globalizarea financiară, crizele financiare şi insolvenţa transfrontalieră a instituţiilor de credit

Liberalizarea pieţelor financiare pe fondul ideologiei neoliberale a accentuat concurenţa şi a permis o mai bună circulaţie a valorilor pe piaţa globală.

Globalizarea financiară a facilitat mobilizarea capitalurilor şi competiţia în sectoarele financiare naţionale, dar a şi expus şi sancţionat dificultăţile economice şi a permis transmiterea distorsiunilor financiare cu o viteză mai mare. Şocurile s-au propagat şi au afectat şi alte economii decât în cele în care s-au produs distorsiunile cu consecinţa facilitării răspândirii crizelor.

Globalizarea financiară creşte posibilitatea[9] crizelor economico-financiare şi este făcută uneori responsabilă[10] de apariţia acestora, chiar dacă nu este socotită cauza tuturor relelor.

Cel mai apropiat exemplu îl constituie criza financiară din anul 2008, care a debutat la data de 15 septembrie prin căderea Băncii de Investiţii Lehman Brothers. Cauzele[11] care au generat criza menţionată au fost următoarele: politicile economice deficitare sau neadecvate; dereglementarea, reglementarea insuficientă sau lipsa de reglementare pe fondul liberalizării pieţelor financiare; financializarea economiei internaţionale şi excesul de fonduri disponibile în economia internaţională; promovarea modelului de creştere economică bazată pe consum; baloanele speculative de pe pieţele financiare.

Pe fondul creşterii interdependenţelor între economii generate de globalizarea financiară apare fenomenul de contagiune, care poate degenera în risc sistemic şi în determinarea falimentului economic.

La data de 7 septembrie 2008, două mari instituţii de credit ipotecar din SUA, Fanny Mae (Federal National Mortgage Association) şi Freddie Mac (Federal Home Loan Mortgage Corporation**)** au intrat sub control guvernamental pentru a fi salvate de la faliment, datorită crizei financiare care se declanşase.

Lehman Brothers, una dintre cele mai mari bănci de investiţii din SUA solicita la data de 14 septembrie intrarea în faliment, deoarece nu a primit ajutor financiar de la FED.
Banca de investiţii Merril Lynch a fost preluată în aceeaşi zi de Bank of America.

---

[9]**Idem**, p.205
[10]**Idem**, p.112
[11]**P.Krugman,***Întoarcerea economie declinului şi criza din 2008*, Ed. Publica, Bucureşti, 2009, p. 190; **L. Voinea**, *Corporaţiile transnaţionale şi capitalismul global*, Ed. Polirom, Iaşi, 2007, p. 35; **D. Dăianu**, *Cpitalismul încotro?Criza economică, mersul ideilor, instituţii*, Ed. Polirom, Iaşi, 2009, p. 136; **A. Bal**, *Opinii privind cauzele crizei financiare actuale*, The Romanian Economic Journal, Year XII, nr.31 (1)/2009, p.8 şi următoarele; **J. Crotty, G. Epstein**, *Proposals for Effectively Regulating the US Financial Systemto Avoid Yet another Meltdown*, Political Research Institute (PERI), University of Massachutsetts Amherst, Workingpaper Series, no.181, p.3-6; **D. Dăianu, R. Vrânceanu**, *Frontiere etice ale capitalismului*, Ed. Polirom, Iaşi, 2006, p.255; **O. Rujan, R. Ţarţavelea**, *Criza economică globală. Cauze şi consecinţe*, Tribuna Economică, nr.21/2009, p. 84; **D.D. Chiriţescu, L.P. Duduială, M. Vasilescu**, *Mai mult decât o criză financiară!*, Tribuna Economică, nr.4/2009, p. 86; **D. Sornette, R. Woodard**, *Financial Bubbles, Real Estate Bubbles, Derivative Bubbles, and the Financial and Economic Crisis*, in Swiss Finance Institute Research Paper Series, no. 09-15, p.2

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Cum marile instituţii de credit sunt conectate la sistemul financiar global şi cum crizele sunt într-o permanentă contagiune datorită globalizării, insolvenţa transfrontalieră nu poate decât să „bată la uşă" şi chiar mai mult să intre în casă şi să treacă la „demolare", dacă nu mai pot fi luate măsuri de salvare. Falimentul poate opera transfrontalier, fără nicio rezervă.

În concluzie, liberalizarea financiară, crizele recurente şi contagioase şi insolvenţa transfrontalieră sunt în conexiune şi au totuşi şi un numitor comun: globalizarea.
Falimentul instituţiilor de credit în cadrul insolvenţei transfrontaliere necesită datorită dimensiunii sale transfrontaliere un tratament juridic specific.

II. FALIMENTUL INSTITUŢIILOR DE CREDIT ÎN CADRUL INSOLVENŢEI TRANSFRONTALIERE

1. Legea aplicabilă falimentului deschis asupra unei instituții de credit autorizată în România cu sucursale stabilite în alte state membre ale UE

Procedura falimentului deschisă în România unei instituţii de credit cu sucursale în alte state membre ale UE este guvernată de legea română[12] în materie (Legea nr.85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenţei şi de insolvenţă).

Aplicarea procedurii falimentului reglementată de legea română[13] se face inclusiv cu privire la: regimul bunurilor care fac obiectul procedurii falimentului; contractele în derulare; condiţiile de compensare legală; declararea, verificarea şi delimitarea creanţelor; distribuirea veniturilor; închiderea procedurii; costurile şi cheltuielile procedurii.

Sunt exceptate[14] de la regulile generale următoarele: exercitarea dreptului de proprietate sau a altor drepturi asupra unor instrumente financiare care sunt înregistrate într-un registru, într-un cont sau într-un sistem centralizat, ținut sau localizat într-un stat membru, care va fi guvernată de legea statului membru respectiv; contractele de report şi contractele care stau la baza tranzacţiilor desfăşurate pe o piaţă reglementată care sunt guvernate de legea aplicabilă contractelor respective; compensarea contractuală şi acordurile de compensare bilaterală (netting) cărora li se aplică legea care le guvernează.

2. Competenţa materială şi teritorială privind aplicarea procedurii falimentului instituţiilor de credit

Aplicarea procedurii falimentului unei instituţii de credit persoană juridică română cu sucursale stabilite în alte state membre ale UE este de competenţa[15] tribunalului în circumscripția căruia se află sediul social al acesteia. Aceasta este singura[16] autoritate împuternicită să decidă asupra procedurii respective.

3. Informarea autorităţilor din statele membre

Autorităţile din statele gazdă membre ale UE trebuie să fie informate de îndată de tribunal, asupra deciziei de a deschide procedura falimentului instituţiilor de credit precum şi

[12] Art. 313 (1) din Legea nr.85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenţei şi de insolvenţă
[13] Art. 313 (1) din Legea nr.85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenţei şi de insolvenţă
[14] Art. 313 (1) din Legea nr.85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenţei şi de insolvenţă
[15] **R. Bufan şi alţii**, *Tratat practic de insolvenţă,* Ed. Hamangiu, Bucureşti, 2014, p.931
[16] Art. 312 (1) din Legea nr.85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenţei şi de insolvenţă

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

cu privire la efectele pe care le poate avea o asemenea procedură[17]. Informarea se face prin intermediul Băncii Naţionale a României. Când informarea nu este posibil a fi făcută înainte de adoptarea deciziei de deschidere, atunci aceasta trebuie făcută imediat după aceea.

Exercitarea căilor de atac împotriva hotărârilor judecătorului sindic nu poate fi afectată de cele menţionate anterior.

4. Publicitatea hotărârii de deschidere a procedurii falimentului instituţiei de credit

Hotărârea de deschidere a procedurii insolvenţei instituţiei de credit se publică[18] în extras prin grija judecătorului sindic în Jurnalul Oficial al UE şi în două ziare de circulaţie naţională din fiecare stat membru gazdă.

Extrasul care se publică trebuie să cuprindă: obiectul şi temeiul juridic al hotărârii; termenul de introducere a apelului, inclusiv cu data la care acesta expiră; adresa instanţei competente pentru apel. Redactarea extrasului care se publică trebuie făcută în limba oficială sau în una din limbile oficiale ale statelor membre în cauză.

Procedura falimentului se aplică[19] indiferent de realizarea publicităţii menţionate şi produce efecte depline asupra creditorilor[20], deoarece aceştia nu sunt afectaţi, deoarece lichidatorul judiciar are obligaţia de a-i informa individual pe creditorii cunoscuţi cu sediul ori domiciliul în statele membre.

5. Înregistrarea hotărârii de deschidere a procedurii faţă de o instituţie de credit

Dreptul de a solicita înregistrarea hotărârii de deschidere a procedurii falimentului faţă de o instituţie de credit aparţine judecătorului sindic[21]. Înregistrarea se solicită a fi făcută în registrul comerţului şi în orice alt registru public ţinut în celelalte state membre. Cheltuielile de înregistrare sunt considerate cheltuieli ale procedurii.

6. Competenţele speciale ale lichidatorului judiciar

În baza unei copii certificate de pe hotărârea instanţei, lichidatorul judiciar poate acţiona fătră vreo altă formalitate pe teritoriul statelor membre gazdă.

El va putea să exercite toate competenţele pe care le are potrivit legii române. În exercitarea competenţelor sale poate fi sprijinit de alte persoane numite să îl reprezinte. Lichidatorul judiciar va respecta legislaţia statului membru pe teritoriul căruia acţionează.

7. Informarea creditorilor cunoscuti

Lichidatorul judiciar va informa de îndată şi în mod individual pe creditorii cunoscuţi care au sediul ori domiciliul în celelalte state membre. Notificarea creditorilor trebuie făcută în scris[22] şi trebuie să se refere[23] la termenele limită, sancţiunile pentru nerespectarea termenelor şi la creanţele preferenţiale.

---

[17] Art. 312 (1) din Legea nr.85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenţei şi de insolvenţă
[18] Art. 314 (1) din Legea nr.85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenţei şi de insolvenţă
[19] Art. 314 (3) din Legea nr.85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenţei şi de insolvenţă
[20] Art. 318 (1) din Legea nr.85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenţei şi de insolvenţă
[21] Art. 315 din Legea nr.85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenţei şi de insolvenţă
[22] **N. Ţăndăreanu**, *Codul insolvenţei adnotat. Noutati, examinari comparative şi note explicative*, Ed. Universul Juridic, Bucureşti, 2014, p. 398
[23] **S.D. Cărpernaru, M.A. Hotca, V. Nemeş**, *Codul insolvenţei comentat*, Ed. Universul Juridic, Bucureşti, 2014, p.700

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

8. Declararea creanţelor

Creditorii instituţiei de credit au dreptul să-şi declare creanţele şi să formuleze observaţii privind creanţele lor. Declaraţia[24] de creanţă se redactează în limba oficială sau în una dintre limbile oficiale ale acelui stat membru, dar cu menţiunea în limba română. Ele vor fi însoţite de copii de pe actele doveditoare şi va indica natura creanţei, data la care a luat naştere, valoarea, cauza de preferinţă, dacă există şi alte drepturi, precum şi care sunt bunurile asupra cărora au fost constituite drepturi de preferinţă.

9. Aplicarea măsurilor de reorganizare ori de lichidare

Luarea unor măsuri de reorganizare sau de lichidare este de competenţa auotorităţilor administrative sau judiciare ale statului membru de origine. Legea care guvernează o asemenea măsură este legea statului de origine[25].

10. Informarea asupra deschiderii reorganizării ori falimentului

Banca Naţională a României va informa de îndată, după primirea notificării de la autoritate a statului de origine despre decizia de deschidere a reorganizării sau a falimentului. Informarea[26] se face prin publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a a deciziei. Aceasta se comunică şi oficiului registrului comerţului la care sucursala instituţiei de credit este înregistrată pentru efectuarea menţiunilor corespunzătoare.
Comunicarea[27] se transmite în vederea publicării şi la două ziare de circulaţie naţională din România.

11. Persoanele împuternicite să aplice măsurile de reorganizare ori de faliment

Administratorul judiciar ori lichidatorul judiciar ca persoane împuternicite să aplice[28] măsurile dispuse de auotrităţile statului membru de origine pot acţiona pe teritoriul României fără vreo formalitate în baza unor copii certificate de pe actul de numire sau a unui certificat emis de respectiva autoritate, însoţită de o traducere în limba română. Ele pot exercita toate competenţele care le revin potrivit legislaţiei statului membru de origine. Persoanele împuternicite pot să numească alte persoane care să le reprezinte pe teritoriul României şi care să acorde asistenţă creditorilor pe perioada aplicării măsurilor respective[29].

12. Informarea de către BNR privind reorganizarea şi falimentul deschise într-un stat membru UE asupra unei instituţii de credit cu sediul în acesta şi cu sucursale în România ori alte state membre

Când instituţia de credit are sediul în alt stat decât un stat membru dar are sucursale în România, Banca Naţională a României trebuie să informeze[30] fără întârziere asupra măsurilor de reorganizare sau faliment autorităţile din statele membre gazdă.

---

[24] Art. 319 (1) din Legea nr.85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenţei şi de insolvenţă
[25] Art. 320 -321din Legea nr.85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenţei şi de insolvenţă
[26] **R. Bufan şi alţii**, *op.cit.*, 2014, p.943
[27] Art. 321 (4) din Legea nr.85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenţei şi de insolvenţă
[28] **R. Bufan şi alţii**, *op.cit.*, 2014, p.943
[29] Art. 321 (2) din Legea nr.85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenţei şi de insolvenţă
[30] Art. 322 (1) din Legea nr.85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenţei şi de insolvenţă

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Informarea se va face imediat după ce BNR a retras autorizaţia de funcţionare a sucursalei datorită deschiderii procedurii de lichidare sau de îndată ce a luat cunoştinţă despre luarea măsurilor de reorganizare privind sucursala. Comunicarea va cuprinde şi menţiunea că autorizaţia de funcţionare a sucursalei din România a fost retrasă.

BIBLIOGRAFIE

1. **Anghelache, G.**, Piaţa de capital. Caracteristici. Evoluţii. Tranzacţii., Ed. Economică, Bucureşti, 2004;
2. **Badea, D.G., Novac, L.E.**, International Trade and Finance, Ed. Economică, Bucureşti, 2005;
3. **Badea, L., Mocanu, F.**, Pieţe de capital. Analiza şi gestiunea plasamentelor financiare, Ed. Economică, Bucureşti, 2007;
4. **Bal,A.**, Opinii privind cauzele crizei financiare actuale, The Romanian Economic Journal, Year XII, nr.31 (1)/2009;
5. **Bufan, R. şi alţii**, Tratat practic de insolvenţă, Ed. Hamangiu, Bucureşti, 2014;
6. **Cărpenaru, S.D.; Hotca, M.A.; Nemeş, V.**, Codul insolventei comentat, Ed. Universul Juridic, Bucuresti, 2014, p.700;
7. **Chiriţescu,D.D., Duduială, L.P., Vasilescu, M.**, Mai mult decât o criză financiară!, Tribuna Economică, nr.4/2009;
8. **Crotty, J., Epstein, G.**, Proposals for Effectively Regulating the US Financial Systemto Avoid Yet another Meltdown, Political Research Institute (PERI), University of Massachutsetts Amherst, Workingpaper Series, no.181;
9. **Dăianu, D.**, Cpitalismul încotro?Criza economică, mersul ideilor, instituţii, Ed. Polirom, Iaşi, 2009;
10. **Dăianu, D., Vrânceanu, R.**, Frontiere etice ale capitalismului, Ed. Polirom, Iaşi, 2006;
11. **Gilpin,R.**, Economia mondială a secolului XXI. Provocarea capitalismului global, Ed. Polirom, Bucureşti, 2004;
12. **Guillermo de la Dehesa**, Învingători şi învinşi în globalizare, Ed. Historia, Bucureşti, 2007;
13. **Krugman, P.,** Întoarcerea economie declinului şi criza din 2008, Ed. Publica, Bucureşti, 2009;
14. **Rujan, O., Ţarţavelea, R.**, Criza economică globală. Cauze şi consecinţe, Tribuna Economică, nr.21/2009;
15. **Sornette, D., Woodard R.**, Financial Bubbles, Real Estate Bubbles, Derivative Bubbles, and the Financial and Economic Crisis, in Swiss Finance Institute Research Paper Series, no. 09-15;
16. **Stiglitz, J.E.**, Mecanismele globalizării, Ed. Polirom, Bucureşti, 2008;
17. **Stoica V., Gruia, A.I.,** Pieţe de capital şi produse bursiere, Ed. Univeritaria, Bucureşti;

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

18. Stoica, O., Mecanisme şi instituţii ale pieţei de capital. Pieţe de capital emergente, Ed. Economică, Bucureşti, 2004;
19. Țăndăreanu, N., Codul insolvenței adnotat. Noutăți, examinări comparative și note explicative, Ed. Universul Juridic, București, 2014, p. 398
20. Ungureanu, P.V., Bănci, burse şi profit pe piaţa financiară. Instituţii şi fonduri financiare, Ed. Dacia, Cluj Napoca, 2007;
21. Voinea, L., Corporaţiile transnaţionale şi capitalismul global, Ed. Polirom, Iaşi, 2007.
***Legea nr.85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenţei şi de insolvenţă

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

ROBBER VERSUS THEFT THE OLD AND NEW CRIMINAL CODE

Ivan ANANE, Associate professor PhD
"Ovidius" University of Constanța

*Summary**:** Between robbery and crime of theft are closely connected, that given the very definition of robbery as theft committed by the use of violence or threats or by putting the victim unconscious or helpless to defend and theft followed by the use such means for keeping stolen property or to remove traces of the crime or because the perpetrator to secure the escape. Differences appear to penalties that apply in the Old Penal Code, robbery is punishable by imprisonment from 3 to 18, and the new Penal Code from 2 to 7 years and deprivation of certain rights. We find lesser penalties in case of theft, criminal law that both the old and the new criminal legislation, consists of taking a movable possession or detention of another without his consent and the purpose of it himself unjustly. In the old criminal law punishment is imprisonment from 1 to 12 years, and the current penal legislation the penalty dropped drastically, the imprisonment from 6 months to 3 years or a fine. The new Penal Code, the notion of reconciliation occurs in other cases of theft, not only just theft of a prior complaint as foreseen in the old Penal Code.*

*Keywords**:** robbery, theft, circumstances, Old Penal Code, new Penal Code.*

Vechiul Cod Penal și Noul Cod Penal definesc tâlhăria ca fiind furtul săvârșit prin întrebuințarea de violențe sau amenințări sau prin punerea victimei în stare de inconștiență sau neputință de a se apăra, precum și furtul urmat de întrebuințarea unor astfel de mijloace pentru păstrarea bunului furat sau pentru înlăturarea urmelor infracțiunii ori pentru ca făptuitorul să-și asigure scăparea.
Diferențele apar la pedepsele care se aplică, în Vechiul Cod Penal, tâlhăria fiind pedepsită cu închisoarea de la 3 la 18 ani, iar în Noul Cod Penal de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

În Vechiul Cod penal pedeapsa era mai severă, marja de pedeapsă de la 3 ani la 18 ani era foarte mare, *de 15 ani*, instanța putând să aleagă o pedeapsă între cele două limite, pentru aceeași infracțiune, astfel că unele instanțe au mers spre minimul pedesei adică 3 ani iar alte instanțe au mers spre maximul pedesei adică 18 ani, în schimb în Noul Cod penal deși pedeapsa este mai blândă, marja de pedeapsă fiind de la 2 ani la 7 ani este mai mică, *de 5 ani*, astfel că unele instanțe merg spre minimul pedesei adică 2 ani iar alte instanțe merg spre maximul

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

pedesei adică 7 ani, totuși, din punctul nostru de vedere, marja de pedeapsă în prezent este destul de mare dând dreptul la interpretări subiective din parte organelor judiciare.
Tâlhăria calificată în Vechiul Cod Penal, era săvârșită în următoarele împrejurări:

- de o persoană mascată, deghizată sau travestită;
- în timpul nopții;
- într-un loc public sau într-un mijloc de transport;
- de două sau mai multe persoane împreună;
- de o persoană având asupra sa o armă, o substanță narcotică sau paralizantă;
- într-o locuință sau în dependințe ale acesteia;
- în timpul unei calamități;
- a avut ca urmare vătămarea corporală a victimei.

În Codul Penal actual, tâlhăria calificată poate fi săvârșită în următoarele împrejurări:

- prin folosirea unei arme ori substanțe explozive, narcotice sau paralizante;
- prin simularea de calități oficiale;
- de o persoană mascată, deghizată sau travestită;
- în timpul nopții;
- într-un mijloc de transport sau asupra unui mijloc de transport;
- prin violarea de domiciliu sau sediu profesional;
- a avut ca urmare vătămarea corporală a victimei;
- în scopul sustragerii de țiței, gazolină, condensat, etan lichid, benzină, motorină, alte produse petroliere sau gaze naturale din conducte, depozite, cisterne ori vagoane cisternă;
- în scopul sustragerii de componente ale sistemelor de irigații;
- în scopul sustragerii de componente ale rețelelor electrice;
- în scopul sustragerii unui dispozitiv ori unui sistem de semnalizare, alarmare ori alertare în caz de incendiu sau alte situații de urgență publică;
- în scopul sustragerii unui mijloc de transport sau oricărui alt mijloc de intervenție la incendiu, la accidente de cale ferată, rutiere, navale sau aeriene ori în caz de dezastru;
- în scopul sustragerii instalațiilor de siguranță și dirijarea traficului feroviar, rutier, aerian și componente ale acestuia, precum și componente ale mijloacelor de transport aferente;
- în scopul sustragerii de bunuri prin însușirea cărora se pune în pericol siguranța traficului și a persoanelor pe drumurile publice;
- în scopul sustragerii de cabluri, linii, echipamente și instalații de telecomunicații, radiocomunicații, precum și componente de comunicații.

Observăm faptul că în vechea legislație tâlhăria calificată era prevăzută într-un număr mai redus de împrejurări – 8, iar în actuala legislație tâlhăria calificată este prevăzută într-un număr mai mare de împrejurări – 15, acoperind într-o mai mare masură împrejurările în care poate fi săvârșită infracțiunea de tâlhărie calificată.
În vechea legislație penală, tâlhăria care a produs consecințe deosebit de grave sau a avut ca urmare moartea victimei, se pedepsea cu închisoare de la 15 la 25 de ani și interzicerea unor

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

drepturi, iar în actuala legislație penală se prevede că atunci când a avut ca urmare moartea victimei, pedeapsa este mult mai redusă, fiind închisoare de la 7 la 18 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

În Vechiul Cod penal pedeapsa era mai severă pentru tâlhăria care a produs consecințe deosebit de grave sau a avut ca urmare moartea victimei, marja de pedeapsă de la 15 ani la 25 ani era mare, *de 10 ani*, instanța putând să aleagă o pedeapsă între cele două limite, pentru aceeași infracțiune, astfel că unele instanțe au mers spre minimul pedesei adică 15 ani iar alte instanțe au mers spre maximul pedesei adică 25 ani, în schimb în Noul Cod penal deși pedeapsa este mai blândă, marja de pedeapsă fiind de la 7 ani la 18 ani este mai mare, *de 11 ani*, astfel că unele instanțe merg spre minimul pedesei adică 7 ani iar alte instanțe merg spre maximul pedesei adică 18 ani, și aici din punctul nostru de vedere, marja de pedeapsă, în prezent, este destul de mare dând dreptul la interpretări subiective din parte organelor judiciare.

Pedepse mai mici regăsim și în cazul furtului, care atât în legislația penală veche, cât și în legislația penală nouă, constă în luarea unui bun mobil din posesia sau detenția altuia, fără consimțământul acestuia în scopul de a și-l însuși pe nedrept.

În vechea legislație penală pedeapsa fiind închisoarea de la 1 la 12 ani, iar în actuala legislație penală această pedeapsă a scăzut în mod drastic, fiind închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu **amendă**. În acest sens, ne punem întrebarea, pe bună dreptate, dacă autorul unei infracțiuni de furt poate fi pedepsit doar cu o amendă penală.

În Vechiul Cod penal pedeapsa era mai severă pentru infracțiunea de furt, marja de pedeapsă de la 1 ani la 12 ani era foarte mare, *de 11 ani*, instanța putând să aleagă o pedeapsă între cele două limite, pentru aceeași infracțiune, astfel că unele instanțe au mers spre minimul pedesei adică 1 an iar alte instanțe au mers spre maximul pedesei adică 12 ani, în schimb în Noul Cod penal deși pedeapsa este mai blândă, marja de pedeapsă fiind de la 6 luni la 3 ani sau amendă este mai mică, *de 2,6 ani sau deloc în cazul amenzii*, astfel că unele instanțe aplică amenda sau merg spre minimul pedesei 6 luni iar alte instanțe merg spre maximul pedesei adică 3 ani, totuși, din punctul nostru de vedere, marja de pedeapsă în prezent este destul de mare dând dreptul la interpretări subiective din parte organelor judiciare.

Considerăm că pedepsele prevăzute în actuala legislație penală în ceea ce privește furtul sunt foarte mici, ceea ce în practica judiciară a reliefat faptul că autorii infracțiunilor de furt nu au nici cea mai mică jenă în a comite acest gen de infracțiune prin prisma faptului că într-un final, acest autor va fi sancționat cu o pedeapsă cu închisoarea foarte mică sau cu amendă penală.

În ceea ce privește furtul calificat, Vechiul Cod Penal prevedea următoarele împrejurări:

- de două sau mai multe persoane împreună;
- de o persoană având asupra sa o armă sau o substanță narcotică;
- de către o persoană mascată, deghizată sau travestită;
- asupra unei persoane aflate în imposibilitate de a-și exprima voința sau de a se apăra;
- într-un loc public;
- într-un mijloc de transport în comun;
- în timpul nopții;

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

- în timpul unei calamități;
- prin efracție, escaladare sau prin folosirea fără drept a unei chei adevărate ori a unei chei mincinoase;
- un bun care face parte din patrimoniul cultural;
- un act care servește pentru dovedirea stării civile, pentru legitimare sau identificare;
- țiței, gazolină, condensat, etan lichid, benzină, motorină, alte produse petroliere sau gaze naturale din conducte, depozite, cisterne ori vagoane cisternă;
- componente ale sistemului de irigații;
- componente ale sistemelor electrice;
- un dispozitiv ori un sistem de semnalizare, alarmare ori alertare în caz de incendiu sau alte situații de urgență publică;
- un mijloc de transport sau orice alt mijloc de intervenție la incendiu, la accidente de cale ferată, rutiere, navale sau aeriene ori în caz de dezastru;
- instalații de siguranță și dirijarea traficului feroviar, rutier, naval, aerian și componente ale acestora, precum și componente ale mijloacelor de transport aferente;
- bunuri prin însușirea cărora se pune în pericol siguranța traficului și a persoanelor pe drumurile publice;
- cabluri, linii, echipamente și instalații de telecomunicații, radiocomunicații, precum și componente de comunicații.

În Noul Cod Penal, furtul calificat poate fi săvârșit în următoarele împrejurări:

- într-un mijloc de transport în comun;
- în timpul nopții;
- de o persoană mascată, deghizată sau travestită;
- prin efracție, escaladare sau prin folosirea fără drept a unei chei adevărate sau a unei chei mincinoase;
- prin scoaterea din funcțiune a sistemului de alarmă ori de supraveghere;
- asupra unui bun care face parte din patrimoniul cultural;
- prin violare de domiciliu sau sediu profesional;
- de o persoană având asupra sa o armă;
- țiței, gazolină, condensat, etan lichid, benzină, motorină, alte produse petroliere sau gaze naturale din conducte, depozite, cisterne ori vagoane cisternă;
- componente ale sistemului de irigații;
- componente ale sistemelor electrice;
- un dispozitiv ori un sistem de semnalizare, alarmare ori alertare în caz de incendiu sau alte situații de urgență publică;
- un mijloc de transport sau orice alt mijloc de intervenție la incendiu, la accidente de cale ferată, rutiere, navale sau aeriene ori în caz de dezastru;
- instalații de siguranță și dirijarea traficului feroviar, rutier, naval, aerian și componente ale acestora, precum și componente ale mijloacelor de transport aferente;
- bunuri prin însușirea cărora se pune în pericol siguranța traficului și a persoanelor pe drumurile publice;

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

- cabluri, linii, echipamente și instalații de telecomunicații, radiocomunicații, precum și componente de comunicații.

Observăm faptul că în vechea legislație furtul calificat era prevăzut într-un număr mai mare de împrejurări – 19, iar în actuala legislație furtul calificat este prevăzut într-un număr mai mic de împrejurări – 16, acoperind într-o mai mică masură împrejurările în care poate fi săvârșită infracțiunea de furt calificat.

Și în cazul furtului calificat, pedepsele sunt mult diminuate, în Noul Cod Penal față de Vechiul Cod Penal, deși toate împrejurările indicate mai sus au de multe ori consecințe grave sau foarte grave.

Prin enumerarea împrejurărilor în care pot fi produse atât tâlhăria, cât și furtul, încercăm să atragem atenția legiuitorului cu privire la faptul că aceste infracțiuni contra patrimoniului pot duce uneori la situații limită atât în cazul persoanelor fizice, cât și în cazul persoanelor juridice - părți vătămate.

În cazul comiterii unei tâlhării într-o bancă comercială de patru autori mascați și înarmați și care au sustras prin amenințare cu pistoalele suma de 3 000 000 de lei din caseria băncii, aceștia nu au putut fi identificați în primă fază, datorită faptului că purtau cagule și purtau mănuși. După comiterea tâlhăriei au fugit din zonă printr-o străduță lăturalnică. Autorii au fost identificați ulterior și au primit o pedeapsă cu închisoare de la 3 la 10 ani, conform Noului Cod Penal. În opinia noastră, având în vedere impactul social asupra populației din zonă, cât și trauma psihică suferită de către angajații băncii la data săvârșirii infracțiunii, considerăm că pedeapsa este prea blândă și ar fi trebuit aplicată pedeapsa prevăzută în Vechiul Cod Penal, adică de la 7 la 20 de ani.

În cazul smulgerii de cercei sau lănțișoare, considerăm că ar trebui să se facă o distincție între smulgerea acestor obiecte de la un major și smulgerea acestor obiecte de la un minor, întrucât minorul poate suferi o traumă psihică care îl poate marca pentru tot restul vieții, astfel că pedeapsa în cazul smulgerii de aceste obiecte la minori ar trebui să fie mult mai mare pentru autorul sau autorii infracțiunii.

În același context, considerăm că sustragerea unui telefon mobil din mâna unei persoane nu poate fi încadrată ca fiind o infracțiune de tâlhărie, ci ar trebui încadrată ca fiind o infracțiune de furt. În acest sens, trebuie să facem diferența între noțiunile de „smulgere” a unui telefon mobil și noțiunea de „sustragere” a unui telefon mobil, în acest caz, neputându-se aplica pedeapsa prevăzută în cazul infracțiunii de tâlhărie, ci pedeapsa prevăzută în cazul infracțiunii de furt.

De menționat este faptul că, atât în cazul infracțiunii de tâlhărie, cât și în cazul infracțiunii de furt, organul judiciar, după primirea sesizării persoanei vătămate, efectuează cercetarea la fața locului, întocmește schița locului faptei, iar specialistul criminalist efectuează fotografii judiciare care ulterior sunt transpuse într-o planșă fotografică. În acest sens, se încheie un proces verbal de cercetare la fața locului care este semnat de către toți cei care participă la efectuarea acestei activități: organ judiciar, specialist criminalist, persoană vătămată, martori asistenți, etc.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

În Noul Cod Penal, apare ca element de noutate împăcarea care înlătură răspunderea penală, în cazul infracțiunii de furt și în cazul anumitor împrejurări la infracțiunea de furt calificat, precum și în cazul furtului în scop de folosință, acest lucru fiind prevăzut în Vechiul Cod Penal doar în cazul unor furturi la plângere prealabilă.

Concluzii: Între infracțiunea de tâlhărie și infracțiunea de furt există o strânsă legătură, aceasta reieșind din însăși definiția tâlhăriei ca fiind furtul săvârșit prin întrebuințarea de violențe sau amenințări sau prin punerea victimei în stare de inconștiență sau neputință de a se apăra, precum și furtul urmat de întrebuințarea unor astfel de mijloace pentru păstrarea bunului furat sau pentru înlăturarea urmelor infracțiunii ori pentru ca făptuitorul să-și asigure scăparea. În cazul tâlhăriei și furtului prevăzute de Vechiul Cod Penal se aplicau pedepse mult mai mari, față de actualul Cod Penal, când pedepsele sunt mult mai mici. În Noul Cod Penal, apare noțiunea de împăcare și în alte cazuri de furt, nu numai doar în cazul furturilor de plângere prealabilă cum era prevăzut în Vechiul Cod penal.

BIBLIOGRAFIE:
- Vechiul Cod penal
- Noul Cod penal
- Practică judiciară proprie

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

THE AGREEMENT OF GUILT RECOGNITION, AS A SPECIAL PROCEDURE – LEGISLATIVE CHANGES

Anca Lelia Lorincz, Prof., PhD
"Al. Ioan Cuza" Police Academy, Bucharest

Abstract:As a novelty element in our legislation, the agreement of guilt recognition was introduced by the provisions of the current Code of Criminal Procedure, as a special procedure, as it implies a series of rules with complementary and derogative character, compared to the ordinary procedure.
By the Government Emergency Ordinance nr. 18/2016, in the context of the legislative intervention of the Government , motivated by the significant impact of the large number of decisions of the Constitutional Court which followed the entry into force of the current Code of Criminal Procedure (decisions that have established the unconstitutionality of some criminal procedural provisions which have not been modified, accordingly with the constitutional provisions within the legal term of 45 days) and also by the necessity of implementing European acts into our legislation, that enhance the guarantees offered in the legal procedures, some changes have been made also regarding the agreement of guilt recognition.

Keywords: agreement of guilt recognition; special procedure; criminal process; the current Code of Criminal Procedure; legislative changes.

1. Element de noutate în legislaţia noastră, introdus prin prevederile actualului Cod de procedură penală[1], procedura acordului de recunoaştere a vinovăţieia fost preluatădinsistemul de drept de tip adversial anglo-saxon, fiind o expresie a aşa-numitei „justiţii negociate".[2] Ca natură juridică, această instituţie reprezintă o procedură specială, întrucât presupune un ansamblu de norme cu caracter complementar şi derogatoriu de la procedura obişnuită.

Aşa cum reiese din Expunerea de motive la proiectul noului Cod de procedură penală român, prin introducerea acordului de recunoaştere a vinovăţiei s-a urmărit o schimbare radicală a sistemului nostru procesual-penal, această procedură reducând durata judecării cauzei şi simplificând activitatea din cadrul urmăririi penale. De asemenea, în aceeaşi expunere de motive, legiuitorul recunoaşte faptul că una dintre deficienţele majore ale sistemului judiciar român este durata mare a desfăşurării procedurilor judiciare, iar soluţia legislativă a introducerii acordului de recunoaştere a vinovăţiei înlătură această deficienţă, asigurând rezolvarea

[1] Legea nr.135/2010, publicată în M.Of. nr.486/15 iulie 2010 (intrată în vigoare la 1 februarie 2014), cu modificările şi completările ulterioare
[2] A. L. Lorincz, *Drept procesual penal (conform noului Cod de procedură penală)*, vol.II, Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2016, p.189

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

cauzelor penale într-un termen mai scurt şi previzibil. Totodată, unul dintre argumentele în favoarea introducerii acestei proceduri a fost acela al avantajului economic atâtpentrupărţi, cât şi pentru stat, prin economisirea de resurse băneşti şiumane[3].

Având în vedere faptul că mai multe ţări europene (Germania, Franţa, Belgia, Grecia) au adoptat în legislaţia lor proceduri similare sau asemănătoare cu instituţia acordului de recunoaştere a vinovăţiei, legiuitorul român a preluat şi adaptat elemente din sistemele penale francez şi german în materie[4]. Dificultatea adaptării unor aspecte de tip adversial în sistemele de drept continental este, însă, evidentă şi în demersul legiuitorului român. De aceea, noua reglementare nu a fost ocolită de unele critici de neconstituţionalitate, în urma cărora instanţa de control constituţional a pronunţat o decizie care a impus operarea unor modificări legislative în materie (Decizia Curţii Constituţionale nr.235/2015[5]).

Astfel, prin Ordonanţa de Urgenţă a Guvernului nr.18/2016[6], în condiţiile intervenţiei legislative a Guvernului, motivată de impactul semnificativ asupra actualului Cod de procedură penală al numărului mare de decizii ale Curţii Constituţionale adoptate de la data intrării în vigoare a acestuia (decizii prin care s-a constatat neconstituţionalitatea unor dispoziţii procesual-penale care nu au fost puse în acord cu legea fundamentală în termenul de 45 zile prevăzut în Constituţie), dar şi de necesitatea transpunerii în legislaţia noastră a unor acte comunitare, prin sporirea garanţiilor oferite în cadrul procedurilor judiciare, au fost operate câteva modificări şi în privinţa procedurii acordului de recunoaştere a vinovăţiei:

- s-a introdus prevederea potrivit căreia şi inculpaţii minori pot încheia acorduri de recunoaştere a vinovăţiei, cu încuviinţarea reprezentantului lor legal (art.478 alin.6 C.pr.pen.);
- s-au completat dispoziţiile privind obiectul acordului de recunoaştere a vinovăţiei (art.479 C.pr.pen.), adăugându-se referirea la măsurile educative (pentru situaţia în care inculpatul este minor), precum şi la soluţia renunţării la aplicarea pedepsei, respectiv a amânării aplicării pedepsei (ca soluţii, care, la fel ca şi în cazul condamnării, presupun constatarea, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta există, constituie infracţiune şi a fost săvârşită de inculpat);
- s-a modificat una dintre condiţiile legale necesar a fi îndeplinite pentru încheierea acordului, respectiv condiţia referitoare la felul şi limitele pedepsei prevăzute de lege pentru infracţiunea săvârşită (art.480 alin.1 C.pr.pen.) – „infracţiuni pentru care legea prevede pedeapsa amenzii sau a închisorii de cel mult 15 ani”;
- s-a introdus (în art.480 alin.4 C.pr.pen.) prevederea potrivit căreia, în cazul admiterii acordului de recunoaştere a vinovăţiei, inculpatul beneficiază (ca şi în situaţia în care se aplică procedura recunoaşterii învinuirii) de reducerea limitelor de pedeapsă prevăzute de lege, respectiv de reducerea limitelor perioadelor pentru care se dispun măsuri educative;

[3] Expunerea de motive la proiectul noului Cod de procedură penală, *www.just.ro*
[4] Ibidem
[5] Decizia Curţii Constituţionale nr.235/2015, publicată în M.Of. nr.364 din 26 mai 2015
[6] O.U.G. nr. 18/2016 pentru modificarea şi completarea Legii nr.286/2009 privind Codul penal, a Legii nr.135/2010 privind Codul de procedură penală şi a art.31 alin.1 din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară, publicată în M.Of. nr.389 din 23 mai 2016

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

● s-au adus modificări procedurii în faţa instanţei (art.484 C.pr.pen.), în sensul prevederii faptului că la termenul fixat se citează nu numai inculpatul, ci şi persoana vătămată şi celelalte părţi, precum şi a faptului că instanţa se pronunţă după ascultarea procurorului, inculpatului, avocatului acestuia, precum şi a părţilor şi persoanei vătămate;

● s-au adus modificări şi în privinţa soluţiilor pe care le poate pronunţa instanţa care analizează acordul (art.485 C.pr.pen.);

● s-au operat modificări şi în ceea ce priveşte calea de atac care poate fi exercitată împotriva hotărârii prin care instanţa se pronunţă asupra acordului – apelul care poate fi declarat de către procuror, inculpat, celelalte părţi şi persoana vătămată; de asemenea, se prevede, în prezent, că la soluţionarea apelului se citează părţile şi persoana vătămată (art.488 C.pr.pen.).

2. Toate aceste modificări impun o analiză a dispoziţiilor actuale care reglementează procedura acordului de recunoaştere a vinovăţiei, cu precizarea că nu trebuie confundată instituţia acordului de recunoaştere a vinovăţiei (reglementată în art.478-488 C.pr.pen., ca procedură specială) cu procedura în cazul recunoaşterii învinuirii (reglementată în art.375 C.pr.pen., ca procedură simplificată de judecată aplicabilă doar în cursul judecăţii în primă instanţă).

În primul rând, condiţiile necesare pentru aplicarea procedurii acordului de recunoaştere a vinovăţiei sunt următoarele:

- cauza se află în cursul urmăririi penale;
- în cauză a fost pusă în mişcare acţiunea penală;
- pentru infracţiunea cu privire la care s-a pus în mişcare acţiunea penală legea prevede pedeapsa amenzii sau a închisorii de cel mult 15 ani;
- din probele administrate, rezultă suficiente date cu privire la existenţa faptei pentru care s-a pus în mişcare acţiunea penală şi cu privire la vinovăţia inculpatului.

Titularii acordului sunt inculpatul şi procurorul, acordul putând fi iniţiat atât de către procuror, cât şi de către inculpat.

Din interpretarea art.478 C.pr.pen. reiese că procurorul de caz (cel care efectuează sau supraveghează urmărirea penală) poate încheia un acord de recunoaştere a vinovăţiei, dar efectele acordului sunt supuse avizului procurorului ierarhic superior. De asemenea, limitele încheierii acordului de recunoaştere a vinovăţiei se stabilesc prin avizul prealabil şi scris al procurorului ierarhic superior.

Deşi, forma iniţială a actualului Cod de procedură penală (art.478 alin.6) nu permitea inculpaţilor minori să încheie acorduri de recunoaştere a vinovăţiei, prin O.U.G. nr.18/2016 s-a înlăturat această excepţie, prevăzându-se că şi inculpaţii minori pot încheia acorduri de recunoaştere a vinovăţiei, dar cu încuviinţarea reprezentantului lor legal; o asemenea încuviinţare este necesară pentru a se asigura un plus de garanţii procesuale pentru această categorie de inculpaţi, alături de celelalte garanţii pe care le conferă procedura specială în cauzele cu infractori minori.

În caz de participaţie penală, dacă acţiunea penală s-a pus în mişcare faţă de mai mulţi inculpaţi, se poate încheia un acord de recunoaştere a vinovăţiei distinct cu fiecare dintre

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

aceştia, fără a fi adusă atingere prezumţiei de nevinovăţie a inculpaţilor pentru care nu s-a încheiat acord. Pe de altă parte, din interpretarea art.483 alin.2 C.pr.pen. reiese că şi în situaţia în care urmărirea penală se referă la mai multe fapte săvârşite de inculpat, acesta poate încheia acord numai cu privire la unele dintre fapte.

Obiectul acordului de recunoaştere a vinovăţiei (art.479 C.pr.pen.) constă în recunoaşterea comiterii faptei şi acceptarea încadrării juridice pentru care a fost pusă în mişcare acţiunea penală; acordul priveşte felul şi cuantumul pedepsei, precum şi forma de executare a acesteia, respectiv felul măsurii educative ori, după caz, soluţia de renunţare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei.

În forma iniţială a actualului Cod de procedură penală (înainte de modificările operate prin legea pentru punerea în aplicare) a existat o dispoziţie (art.480 alin.3) care prevedea dreptul inculpatului de a beneficia, în cazul în care încheie un acord de recunoaştere a vinovăţiei, de reducerea limitelor de pedeapsă, dar această dispoziţie a fost abrogată prin Legea nr.255/2013 (legea pentru punerea în aplicare a Codului de procedură penală)[7]. Legiuitorul a apreciat, la acel moment, că cele două instituţii („recunoaştererea învinuirii" şi „acordul de recunoaştere a vinovăţiei") sunt diferite şi „avantajul" pentru inculpatul care, în cursul urmăririi penale, încheie un acord de recunoaştere a vinovăţiei constă doar în scurtarea duratei procesului şi evitarea judecării cauzei în faţa instanţei.

În urma abrogării acelei dispoziţii (art.480 alin.3), pentru asigurarea unei practici judiciare unitare, printr-o hotărâre prealabilă a Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie[8] s-a decis că procurorul nu poate, în faza de urmărire penală, în procedura acordului de recunoaştere a vinovăţiei, să reţină dispoziţiile art.396 alin.10 C.pr.pen., cu consecinţe directe asupra reducerii limitelor de pedeapsă pentru infracţiunea săvârşită (este vorba despre reducerea cu o treime a limitelor pedepsei închisorii, respectiv cu o pătrime a limitelor pedepsei amenzii, aplicabile în cazul recunoaşterii învinuirii ca procedură simplificată de judecată în primă instanţă). În motivarea acestei hotărâri, Î.C.C.J. a apreciat că, *de lege ferenda*, s-ar justifica o asemenea prevedere privind reducerea limitelor de pedeapsă, dar, *de lege lata*, aşa cum sunt reglementate cele două instituţii („acordul de recunoaştere a vinovăţiei" şi „recunoaşterea învinuirii") nu se poate face o extensie a aplicării dispoziţiilor privind reducerea limitelor de pedeapsă din „procedura de judecată în cazul recunoaşterii învinuirii" la „acordul de recunoaştere a vinovăţiei".

De aceea, luându-se în considerare propunerea instanţei supreme, prin O.U.G. nr.18/2016 s-a introdus (în alin.4 al art.480 C.pr.pen.) prevederea potrivit căreia, în cazul încheierii unui acord de recunoaştere a vinovăţiei, „inculpatul beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei închisorii şi de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei amenzii. Pentru inculpaţii minori, se va ţine seama de aceste aspecte la alegerea măsurii educative; în cazul măsurilor

[7] Legea nr.255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr.135/2010 privind Codul de procedură penală şi pentru modificarea şi completarea unor acte normative care cuprind dispoziţii procesual penale, publicată în M.Of. nr.515 din 14 august 2013
[8] Decizia Î.C.C.J. nr.25/2014, publicată în M.Of. nr.935 din 22 decembrie 2014

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

educative privative de libertate, limitele perioadelor pe care se dispun aceste măsuri, prevăzute de lege, se reduc cu o treime".

La încheierea acordului de recunoaştere a vinovăţiei, asistenţa juridică este obligatorie. Prin urmare, la cazurile de asistenţă juridică obligatorie a inculpatului, prevăzute în Partea generală a Codului (art.90 C.pr.pen.), se adaugă şi acest caz prevăzut la art.480 alin.2 teza a II-a C.pr.pen.

Sub aspectul condiţiilor de formă, acordul de recunoaştere a vinovăţiei se încheie în formă scrisă.

În ceea ce priveşte conţinutul, acordul de recunoaştere a vinovăţiei trebuie să cuprindă (art.482 C.pr.pen.):

a) data şi locul încheierii;
b) numele, prenumele şi calitatea celor între care se încheie;
c) date privitoare la persoana inculpatului;
d) descrierea faptei ce formează obiectul acordului;
e) încadrarea juridică a faptei şi pedeapsa prevăzută de lege;
f) probele şi mijloacele de probă;
g) declaraţia expresă a inculpatului prin care recunoaşte comiterea faptei şi acceptă încadrarea juridică pentru care a fost pusă în mişcare acţiunea penală;
h) felul şi cuantumul, precum şi forma de executare a pedepsei ori soluţia de renunţare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei cu privire la care s-a ajuns la un acord între procuror şi inculpat;
i) semnăturile procurorului, inculpatului şi avocatului.

În situaţia în care se încheie acord de recunoaştere a vinovăţiei, prin derogare de la procedura comună, procurorul nu mai întocmeşte rechizitoriu cu privire la inculpaţii cu care a încheiat acord.

Acordul este supus controlului instanţei; pentru aceasta, este reglementată, mai întâi, sesizarea instanţei (art.483 C.pr.pen.): după încheierea acordului de recunoaştere a vinovăţiei, procurorul sesizează instanţa căreia i-ar reveni competenţa să judece cauza în fond şi trimite acesteia acordul de recunoaştere a vinovăţiei, însoţit de dosarul de urmărire penală.

În situaţia în care se încheie acordul numai cu privire la unele dintre fapte sau numai cu privire la unii dintre inculpaţi, iar pentru celelalte fapte sau inculpaţi se dispune trimiterea în judecată, sesizarea instanţei se face separat; procurorul înaintează instanţei numai actele de urmărire penală care se referă la faptele şi persoanele care au făcut obiectul acordului de recunoaştere a vinovăţiei.

În cazul în care, cu privire la pretenţiile civile, inculpatul, partea civilă şi partea responsabilă civilmente au încheiat o tranzacţie sau un acord de mediere, procurorul înaintează instanţei acordul de recunoaştere a vinovăţiei însoţit de tranzacţie sau de acordul de mediere.

Prin derogare de la normele comune, nu se mai parcurge faza procesuală în camera preliminară[9].

[9] A. L. Lorincz, *op.cit.*, p.191

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Procedura în faţa instanţei este reglementată în art.484 C.pr.pen.:

- dacă acordului de recunoaştere a vinovăţiei îi lipseşte vreuna dintre menţiunile prevăzute de lege (la art.482 C.pr.pen. – conţinutul acordului) sau dacă nu au fost respectate condiţiile privind sesizarea instanţei, instanţa dispune acoperirea omisiunilor în cel mult 5 zile şi sesizează în acest sens conducătorul parchetului care a emis acordul;

- la termenul fixat se citează inculpatul, celelalte părţi şi persoana vătămată; instanţa se pronunţă asupra acordului de recunoaştere a vinovăţiei prin sentinţă, în şedinţă publică, după ascultarea procurorului, a inculpatului şi avocatului acestuia, precum şi, dacă sunt prezente, a celorlalte părţi şi a persoanei vătămate[10].

Soluţiile instanţei sunt, potrivit art.485 C.pr.pen., următoarele:

a) admite acordul de recunoaştere a vinovăţiei şi pronunţă soluţia cu privire la care s-a ajuns la un acord, dacă sunt îndeplinite condiţiile prevăzute de lege (art.480-482 C.pr.pen.) cu privire la toate faptele reţinute în sarcina inculpatului, care au făcut obiectul acordului;

b) respinge acordul de recunoaştere a vinovăţiei şi trimite dosarul procurorului în vederea continuării urmăririi penale, dacă nu sunt îndeplinite condiţiile prevăzute la art.480-482 C.pr.pen. cu privire la toate faptele reţinute în sarcina inculpatului, care au făcut obiectul acordului, sau dacă apreciază că soluţia cu privire la care s-a ajuns la un acord între procuror şi inculpat este nelegală sau nejustificat de blândă[11] în raport cu gravitatea infracţiunii sau periculozitatea infractorului.

Instanţa poate admite acordul de recunoaştere a vinovăţiei numai cu privire la unii dintre inculpaţi.

Dacă instanţa respinge acordul, se pronunţă din oficiu cu privire la starea de arest a inculpaţilor.

Dispoziţiile privind plata amenzii din cauţiune, dacă este cazul, cheltuielile judiciare şi măsurile preventive se aplică în mod corespunzător procedurii de la judecata în primă instanţă.

În ceea ce priveşte soluţionarea acţiunii civile (art.486 C.pr.pen.):

- în cazul în care instanţa admite acordul de recunoaştere a vinovăţiei şi între părţi s-a încheiat tranzacţie sau acord de mediere cu privire la acţiunea civilă, instanţa ia act de aceasta prin sentinţă;

- în cazul în care instanţa admite acordul de recunoaştere a vinovăţiei şi între părţi nu s-a încheiat tranzacţie sau acord de mediere cu privire la acţiunea civilă, instanţa lasă nesoluţionată acţiunea civilă; în această situaţie, hotărârea prin care s-a admis acordul de recunoaştere a vinovăţiei nu are autoritate de lucru judecat asupra întinderii prejudiciului în faţa instanţei civile.

---

[10] Prin Decizia Curţii Constituţionale nr.235/2015 s-a stabilit că „dispoziţiile alin.2 al art.484 C.pr.pen. sunt neconstituţionale în măsura în care exclud persoana vătămată, partea civilă şi partea responsabilă civilmente de la audierea în faţa instanţei de fond, înainte de pronunţarea soluţiei cu privire la acordul de recunoaştere a vinovăţiei”. De aceea, în absenţa unei intervenţii legislative a Parlamentului care, prin lege, să amendeze aceste dispoziţii, modificarea art.484 C.pr.pen. a fost operată prin ordonanţă de urgenţă.

[11] Aceasta înseamnă că, în cazul în care instanţa apreciază că soluţia cuprinsă în acord este nejustificat de severă, va putea admite acordul modificând soluţia.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Sentinţa prin care se pronunţă instanţa asupra acordului trebuie să conţină, pe lângă menţiunile prevăzute de lege, comune oricărei sentinţe, fapta pentru care s-a încheiat acordul de recunoaştere a vinovăţiei şi încadrarea juridică a acesteia.

Calea de atac care poate fi exercitată împotriva sentinţei prin care instanţa s-a pronunţat asupra acordului este apelul, care, potrivit art.488 C.pr.pen.[12], poate fi exercitat în termen de 10 zile de la comunicare. Pentru ca procedura de exercitare şi de soluţionare a acestei căi de atac să fie în conformitate cu prevederile constituţionale, prin O.U.G. nr.18/2016 s-a extins sfera titularilor apelului împotriva sentinţei prin care instanţa s-a pronunţat asupra acordului de recunoaştere a vinovăţiei; astfel, pot declara apel: procurorul, inculpatul, celelalte părţi şi persoana vătămată, fiecare în limitele calităţii sale procesuale, potrivit art.409 C.pr.pen., care se aplică în mod corespunzător.

La soluţionarea apelului se impune citarea atât a inculpatului, cât şi a persoanei vătămate, a părţii civile şi a părţii responsabile civilmente.

Instanţa de apel va pronunţa una dintre următoarele soluţii:

a) respinge apelul, menţinând hotărârea atacată, dacă apelul este tardiv sau inadmisibil ori nefondat;

b) admite apelul, desfiinţează sentinţa prin care acordul de recunoaştere a fost admis şi pronunţă o nouă hotărâre, admiţând sau respingând acordul de recunoaştere a vinovăţiei, potrivit art.485 şi 486 C.pr.pen., care se aplică în mod corespunzător.

În cazul respingerii acordului de către instanţă, procurorul va continua urmărirea penală potrivit procedurii obişnuite.

În concluzie, în lipsa unei intervenţii legislative a Parlamentului, pentru a pune în acord textele declarate neconstituţionale în materia acordului de recunoaştere a vinovăţiei cu dispoziţiile legii fundamentale, O.U.G. nr.18/2016 îşi va produce efectele până la adoptarea unei legi de aprobare (eventual cu modificări) sau respingere a sa.

Bibliografie:

- A L. Lorincz, *Drept procesual penal (conform noului Cod de procedură penală)*, vol.II, Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2016
- Expunerea de motive la proiectul noului Cod de procedură penală, *www.just.ro*
- Legea nr.135/2010 privind Codul de procedură penală, publicată în M.Of. nr.486/15 iulie 2010, cu modificările şi completările ulterioare

[12] Prin Decizia Curţii Constituţionale nr.235/2015, şi dispoziţiile art.488 C.pr.pen. (în forma anterioară modificării prin OUG nr.18/2016) au fost declarate neconstituţionale, întrucât:
„- exclud persoana vătămată, partea civilă şi partea responsabilă civilmente de la dreptul de a formula apel împotriva sentinţei prin care instanţa se pronunţă cu privire la acordul de recunoaştere a vinovăţiei şi de a fi citate la soluţionarea apelului;
- limitează motivele pentru care participanţii la procesul penal pot formula apel împotriva sentinţei prin care instanţa se pronunţă cu privire la acordul de recunoaştere a vinovăţiei;
- limitează soluţiile pe care le poate pronunţa instanţa de apel”.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

- Legea nr.255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr.135/2010 privind Codul de procedură penală şi pentru modificarea şi completarea unor acte normative care cuprind dispoziţii procesual penale, publicată în M.Of. nr.515 din 14 august 2013
- O.U.G. nr. 18/2016 pentru modificarea şi completarea Legii nr.286/2009 privind Codul penal, a Legii nr.135/2010 privind Codul de procedură penală şi a art.31 alin.1 din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară, publicată în M.Of. nr.389 din 23 mai 2016
- Decizia Curţii Constituţionale nr.235/2015, publicată în M.Of. nr.364 din 26 mai 2015
- Decizia Î.C.C.J. nr.25/2014, publicată în M.Of. nr.935 din 22 decembrie 2014

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

UNDERGROUND BEHAVIOR AND PRIVATIZATION IN THE ROMANIAN ECONOMY

Ion Imbrescu; Liana Ştefan
West University of Timişoara

*Abstract**:** We attempted to present in this research specific aspects of the processes of privatization in Romania, but also some specific features of the complex system of relationships between these processes and activities of the underground economy in our country. Our gut feeling tells us that the current situation in Romania is being generated mainly by the underground behavior that occurred in the process of privatization. The latter tended to manifest itself in later stages of this process.*
Our research presents the privatization of small and medium sized enterprises by methods reminiscent of the mentality prior to 1989 (MEBO) and, finally, the privatization of large state owned economic entities, its social dimension being due to the large number of employees. Their dismissal could have generated social convulsions whose results would have been dangerous not only for the government but also for the further development of Romania.
The objective of this research is not only to present the situation of the Romanian economy in the last two decades, but also to identify specific solutions in which the underground component present at the level of the Romanian society could increasingly diminish its role without diminishing the results of the real economy. This requires intensifying the process by which the underground economy activities are formalized, which could generate additional revenue for social programs or for discretionary expenditures of the political parties, either in power or in opposition.
The timing for triggering a major program to combat the underground economy must take into account the state of the economy and its prospects.

Keywords: privatization, real economy, underground economy, transition, perspectives.

Introduction

Le système économique des PECO a subi une mutation profonde : d'une économie excessivement centralisée (nous soulignons ici que le terme *d'économie communiste* n'est pas approprié puisque le vrai pouvoir de décision était entre les mains d'un nombre réduit d'individus) vers une économie mixte dans laquelle le nombre des décideurs a augmenté par rapport à la période antérieure à 1989. Les nouveaux problèmes sont eux-aussi nombreux et exigent des approches nouvelles.

Un de ces problèmes est lié à la restructuration de l'économie, la principale préoccupation des gouvernements des pays qui ont renoncé, chacun de sa manière, aux principes ainsi dits communistes. Une composante essentielle de ce processus est représentée par la restructuration de la propriété car le statut de celle-ci constitue l'élément fondamental

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

pour identifier les activités économiques qui puissent assurer des avantages compétitifs et soutenables du profit des agents économiques (au niveau microéconomique), mais aussi une allocation plus efficace des ressources (au niveau macroéconomique). La restructuration de la propriété signifie, en même temps, un processus d'autoréglage d'un système complexe et compliqué à la fois, telle l'économie nationale (Băcescu, 2000).

L'une des difficultés majeure de la restructuration de la propriété est celle d'identifier un optimal structural de l'économie où l'accent soit mis sur la propriété privée, sans diminuer ainsi le rôle de la propriété publique ou celui de la propriété mixte. Car l'optimisation des actions au niveau microéconomique ne génère pas toujours, au niveau macroéconomique, une situation optimale. Nous comprenons par optimal structural le fait que l'importance spécifique de chaque forme de propriété est adéquate aux conditions générales d'une société, non seulement du point de vue de la réalisation des objectifs économiques, mais aussi en ce qui concerne les objectifs sociaux et même politiques (plus précisément des objectifs politiques raisonnables). Et tout cela à court terme mais surtout à terme moyen et long.

Le nombre très grand des entreprises publiques, les dimensions immenses de certaines d'entre elles, le manque d'autorité des décideurs qui y étaient élus ou nommés, les mesures populistes, les manifestations spécifiques de l'inflation dans les pays en transition (qui connaissaient avec certitude leur point de départ, mais qui ignoraient complètement la destination) représentent des facteurs extrêmement puissants pour déterminer la restructuration économique. D'autant plus que certains effets des activités économiques n'ont fait qu'induire une mentalité et aussi des comportements négatifs pour la plupart de la population.

Le processus de privatisation est basé sur une forte composante politique. Ce processus est effectué, généralement, par le gouvernement, dont la couleur politique ne devrait pas avoir trop d'importance, car les objectifs de presque tous les partis dans les pays postcommunistes (sauf extrémistes) étaient semblables, les différences se manifestant surtout dans la manière de les atteindre. Les gouvernements de droite se proposent de ne pas augmenter la taille et l'importance de l'État dans l'économie, tandis que les gouvernements de gauche cherchent à accroître les recettes budgétaires pour améliorer et diversifier les programmes sociaux.

Nous avons essayé de présenter quelques aspects généraux des processus de privatisation en Roumanie, mais aussi quelques aspects spécifiques du système complexe des relations entre les activités spécifiques aux processus de privatisation et celles qui caractérisent l'économie souterraine de ce pays à cause d'une intuition qui nous dit que la situation actuelle de l'économie de la Roumanie est générée par les comportements souterrains manifestés dans les processus de privatisation et qui ont eu la tendance de continuer ultérieurement.

Dans des études antérieures nous avons présenté l'économie souterraine comme une composante de l'économie réelle qui comprend toutes les activités économiques en dehors de celles qui ont contribué à obtenir des résultats officiels dans l'économie. Nous avons groupé ces activités en trois composants (économie informelle, économie de l'évasion et économie criminelle) pour présenter, à part quelques caractéristiques générales, leurs manifestations spécifiques dans les processus de privatisation.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

En fait, les processus réels de la privatisation ne sont pas seulement les processus qui transmettent les actifs détenus par l'État dans les mains des entrepreneurs privés, tels qu'ils sont consacrés dans la littérature de spécialité, mais aussi les processus dans lesquels sont privatisés les résultats des activités économiques financées des fonds publics. Nous pouvons donc parler de la privatisation comme étant, dans certains cas, une composante de l'économie souterraine, non seulement des processus spécifiques qui interagissent avec l'économie souterraine. Nous avons tenté de surprendre certains aspects qui aident à clarifier cette union de l'économie souterraine avec la privatisation, mais ceux-ci ont une forte clarification empirique.

Notre démarche ne se limite pas à présenter la situation de l'économie roumaine pendant les deux dernières décennies, mais nous essayons aussi d'identifier certaines solutions pour que la direction vers laquelle la Roumanie se dirige soit une visible pour les décideurs de manière que la composante souterraine présente dans la société roumaine diminue son rôle dans un rythme de plus en plus rapide. Évidemment, cette diminution ne doit pas affecter les résultats de l'économie réelle. Ainsi, il est nécessaire d'intensifier la formalisation pour les activités de l'économie souterraine ce qui peut générer des revenus supplémentaires y compris pour les programmes sociaux ou pour des dépenses discrétionnaires des partis au pouvoir ou en opposition.

La privatisation

Dans la littérature de spécialité il ya des études qui présentent les situations spécifiques de la privatisation dans les PECO. Celles qui parlent de la situation de la Roumanie se rapportent aux aspects spécifiques de la privatisation par la méthode MEBO (Telegdy, 2002). D'autres présentent l'échec de la privatisation en ce qui concerne la création des conditions pour développer un capitalisme de type anglo-saxon (Tache, 2008). Enfin, il y en a qui font l'analyse des relations entre les méthodes de privatisation et de leurs effets sur la productivité des entreprises roumaines (Earl and Telegdy, 2000 ; Telegdy, 2002). Certains travaux ont mis en évidence le niveau de résistance des sociétés privatisées à la pression concurrentielle de plus en plus forte, en résultant, à court terme, que cette résistance est plus grande que celle des entreprises publiques, non seulement en Roumanie, mais aussi en Bulgarie (Konings, Van Cayseele and Warzynsky, 2002). D'autres ont souligné les caractéristiques de la relation entre les méthodes de privatisation et la croissance économique (Bennett et al, 2004) ou l'impact de la privatisation sur la croissance économique (Filipovic, 2005). Il y a aussi des études qui mentionnent la responsabilité des entreprises privatisées en ce qui concerne l'environnement à partir du fait que dans le système socialiste celui-ci représentait l'une des ressources les moins chères (Syryczynski, 2003) ; d'autres mettent en évidence les traits spécifiques que les processus de privatisation devraient avoir tels le professionnalisme et la transparence (Lefter, 2005). À cause de la spécificité de l'environnement économique et politique roumain, il y a aussi des études sur l'implication du politique dans les processus de privatisation (Szentpeteri and Telegdy, 2009), ce qui a pu déterminer un certain degré de discrimination en ce qui concerne l'accès aux actifs des entreprises publiques (et non pas exclusivement à cause des

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

erreurs individuelles), car l'influence du politique dans les économies en transition a eu et a encore une importance particulière (Desai, R. M., Olofsgard, A, 2009).

Dans les premières cinq années après la chute du système communiste, la privatisation en Roumanie a été monopolisée par la méthode MEBO (Telegdy, 2002, p.1), les causes de ce monopole relatif étant presque exclusivement politiques ou, pour mieux dire, étant générées par l'espoir des personnalités politiques qui dominaient la scène politique roumaine de garder les principes socialistes dans l'économie (« le socialisme à visage humain »). Parce que la majeure partie des spécialistes en économies ont été formés dans l'esprit des principes socialistes, il n'y a pas eu une réaction professionnelle assez bien définie à cet espoir des politiciens, surtout parce que les particularités de cet espoir se retrouver dans la plupart des décisions gouvernementales. Malheureusement ce qui représentait un espoir pour ceux qui ne voulaient pas s'en sortir du socialisme, mais le transformer en quelque chose de plus humain, a généré du désespoir en ce qui concerne la possibilité de construire des principes capitalistes sains dans l'économie. Pourtant, certaines études essaient de trouver des liaisons non seulement entre les différentes variables économiques, mais aussi entre celles-ci et des variables sociales, cas où l'argumentation est plus difficile, tel que l'on peut observer dans une étude qui essaie de trouver des relations entre la privatisation en masse et la mortalité croissante dans les États postcommunistes (Earle, J. S., Gehlbach, S., 2010). Mais cet aspect est difficile à démontrer parce que la mortalité accrue ne peut pas être provoquée par une seule cause et le poids spécifique de chacune est difficile à mesurer, d'autant plus que l'on ne peut pas faire des observations dans les conditions où elles sont éliminées successivement.

La loi roumaine postsocialiste sur la spécificité de la propriété dans l'économie a partagé les sociétés publiques en deux groupes : le premier a été représenté par les entités pour lesquelles on pouvait démarrer les actions spécifiques au processus de privatisation (des sociétés commerciales), le deuxième groupe était représenté par des entités qui ne pouvaient pas être inclues dans aucun processus de privatisation au sens propre (régies autonomes), selon le principe que celles-ci présentaient une importance stratégique qui pourraient diminuer la souveraineté nationale. En réalité, même si leur statut légal était celui d'entreprises publiques, le statut fonctionnel était celui d'entreprises privées parce que de leurs activités et de leurs résultats bénéficiaient des individus et/ou des entités privées. Cet aspect nous allons le détailler un peu plus tard.

Du point de vue du nombre des entreprises, les régies autonomes représentaient 22% du total, mais, du point de vue du capital détenu, leur poids était un plus grand que 47% (Telegdy, 2002, p.3), ce qui signifie que l'intensité du désir de privatiser des décideurs politiques peut être considérée d'environ 0,53%, si nous analysons cette intensité strictement du point de vue quantitatif. Si nous analysons aussi les aspects qualitatifs et structurels, nous pouvons affirmer que cette intensité a été beaucoup plus faible, alors que dans l'évaluation des entreprises on ne prenait pas en considération des éléments tels que la bonne volonté (goodwill).

Un élément très important en ce qui concerne l'intensité du processus de privatisation est représenté aussi par l'opérationnalisation de ces processus qui était influencée par les

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

modalités concrètes de privatisation. En substance, la privatisation des entreprises qui pouvaient être privatisées a été faite par le transfert des droits de décision dans le portefeuille de deux entités nouvellement créées à cette époque, à savoir le Fonds de la Propriété Publique (auquel on a transféré 70% des actions des entreprises en cours de privatisation) et le Fonds de la Propriété Privée (auquel on a transféré 30% des actions des entreprises respectives). Un aspect intéressant à signaler est lié au Fonds de la Propriété Privée (en réalité il y en avait cinq, non pas un seul, et ils étaient responsables de la distribution gratuite des certificats de propriété aux bénéficiaires) qui n'a offert aucun dividende aux possesseurs des certificats entre 1990 – 1995 et le fait que sur les certificats de propriété le nom du fonds auquel ils appartenaient n'était pas mentionné a augmenté la confusion des propriétaires. De plus, on a induit l'idée que les certificats de propriété n'étaient que des papiers sans valeurs et que pratiquement leur marché officiel n'existait pas. Cela ne signifiait pas que ces certificats n'étaient pas vendus ou achetés, mais les transactions se déroulaient au marché noir ce qui a conduit à une grande accumulation dans les mains de certains individus et la majeure partie de ceux qui ont vendu à ces marchés noirs ont pratiquement perdu une partie de la valeur des certificats de privatisation.

Les études sur les effets de la privatisation en Roumanie grâce à l'utilisation de la méthode MEBO mettent en évidence le fait que dans la plupart des cas, la productivité enregistrée par les entreprises privatisées par cette méthode a baissé, les causes qui ont conduit à cette situation étant représentées par la poursuite d'objectifs à terme court et très court, la difficulté enregistrée dans l'augmentation du capital de ces entreprises et, en particulier, le fait que l'État jouait encore un rôle important dans la prise des décisions dans les entreprises et la dispersion des structures de propriété n'a pas permis une véritable consolidation des décisions privées (Earle, 2002, p. 26). Cependant, même si la productivité a baissé dans ces entreprises, la diminution de la productivité n'a pas été aussi élevée que celle des entreprises qui sont restés dans la propriété de l'Etat. D'autres études ont montré que seule la privatisation complète des entreprises génère la maximisation des effets sur la croissance économique, en particulier parce qu'il y a un phénomène naturel de concentration de la propriété à un niveau optimal et une plus forte corrélation entre la structure de la propriété et les compétences nécessaires pour que l'entreprise soit gérée efficacement (Bennett et al, 2004, p. 20). Mais la réalité économique a montré que lorsque le développement du leadership et de la gestion des activités d'une entreprise n'a pas suivi le rythme des caractéristiques de l'environnement où l'entreprise respective agissait, la solution pouvait survenir presque exclusivement par l'intensification des affaires avec l'État, et cette augmentation n'a pas pu être atteinte que par le recours à des méthodes de l'économie souterraine.

Le déroulement des processus de privatisation exige le respect de certaines étapes, dont l'importance relative peut générer des effets positifs ou négatifs. Avant de démarrer le processus de privatisation il est nécessaire d'estimer de la manière la plus réaliste la valeur de la privatisation d'une entreprise. À cet égard, la pratique a mis en évidence trois approches en ce qui concerne l'évaluation. La première est l'évaluation fondée sur la valeur comptable (*book value*), celle qui se retrouve dans les registres comptables de l'entreprise, modalité qui permet une vue rapide de sa taille dans l'expression monétaire, mais qui est extrêmement sensible si le

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

taux d'inflation est élevé, ce qui signifie que la valeur nominale existante dans les registres comptables peut être considérablement inférieure au montant réel payé dans le processus de transfert de la propriété. Une deuxième approche est basée sur l'évaluation de la juste valeur (*fair value*), principalement basée sur le profit obtenu par l'entreprise ou l'évolution historique du profit réel. Une troisième approche concerne la détermination du prix payé pour une entreprise basé sur la valeur de remplacement de ses actifs (*remplacement value*), pondérée par leur degré de dépréciation. Chacune de ces trois méthodes peut générer des avantages et des inconvénients pour l'État, le point le plus important qui doit être pris en compte étant une évaluation des effets estimés (positifs ou négatifs) non seulement à court terme, mais aussi à long terme.

La privatisation devrait bénéficier d'un ensemble de règles spécifiques, qui soient caractérisées par la clarté et la puissance suffisantes du contenu, parce que très souvent il peut arriver que les lacunes de ces règles (qui peuvent être développées par des fonctionnaires bien intentionnés) génèrent des lacunes ultérieures au niveau de la concurrence, des coûts de production ou des préoccupations concernant l'introduction d'innovations dans le système productif (Baumol, 1996). Il est très important d'avoir des spécialistes qui peuvent fournir des solutions pour remédier ces lacunes, surtout dans la mesure où elles ou leurs effets ne peuvent pas être anticipés.

Les règles spécifiques du processus de privatisation sont déterminés par un certain nombre de facteurs et, parmi ceux-ci, le rôle des objectifs poursuivis par le gouvernement semble être très important (Borner, 2004). Étant donné que le gouvernement entreprenne des actions subsumées à l'objectif de maximiser le bien-être général, les règles du processus de privatisation sont soigneusement pesées dans le sens où il n'y aura pas de privatisation pour elle-même (ou pour atteindre des niveaux spécifiques de certains indicateurs, tels que le poids dans le PIB des résultats obtenus par des entités privées), mais pour obtenir des résultats positifs en termes de bien-être à long terme. Si le gouvernement prend des mesures pour maximiser le nombre de votes pour le parti (ou la coalition) de gouvernement, alors le rôle des effets positifs à long terme compte moins que le rôle des effets positifs à court terme. Si le gouvernement prend des mesures pour maximiser les avantages du privé, le problème principal est la sélection des entités privées qui seront sujets de ces avantages, puisque la tendance sera de favoriser les personnes ou les entreprises qui gravitent autour du parti (de la coalition) de gouvernement, ce phénomène provoquant souvent des distorsions en ce qui concerne la concurrence, les effets négatifs à long terme niant les éventuels effets positifs à court terme générés par la privatisation.

L'économie souterraine

L'économie réelle représente un complexe qui, en dehors de l'économie officielle, inclut l'économie souterraine. Les deux sont complémentaires et interchangeables, ce qui suggère une relation complexe entre elles, basée non seulement sur des fondements économiques, mais aussi sur des fondements sociaux, politiques ou même culturels. La plupart du temps, l'économie souterraine est considérée comme le côté négatif de l'économie réelle et l'économie formelle comme la partie positive de l'économie réelle. Dans certains cas, cependant, l'économie souterraine peut avoir un rôle positif plus important que l'économie formelle parce

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

que les décideurs politiques, en particulier le gouvernement, ne parviennent pas à potentialiser le transfert des effets positifs de l'économie formelle à la population, mais seulement vers quelques-uns des élus. Quand il y a de restriction excessive du marché, le choix individuel est limité dans l'économie formelle. L'intensité de la restriction est souvent mesurée par le nombre des lois, des exigences obligatoires, telles que les permis, les licences, les obstacles devant les échanges, etc. Le gouvernement devrait mettre davantage l'accent sur la réduction de la densité des règles ou améliorer celles qui existent déjà. Mais certains gouvernements choisissent, pour freiner le phénomène de l'économie souterraine, d'augmenter le nombre d'actes normatifs, une des raisons étant qu'ils augmentent la puissance des bureaucrates et le taux d'emploi dans le secteur public. Cette mesure a un effet de boomerang parce que, plus la bureaucratie est élevée, plus la tentation de quitter le secteur officiel en faveur du secteur informel augmente.

Les gens choisissent de travailler dans l'économie souterraine ayant comme motivation non seulement un revenu plus élevé, mais aussi le fait qu'ils peuvent contourner, employés et employeurs, les cotisations obligatoires pour l'Etat.

En ce qui concerne le marché du travail, par le désir d'accroître le taux d'emploi, les gouvernements ont recours à des régimes de retraite anticipée et à des emplois à temps partiel. Ces solutions donnent des résultats, mais seulement lorsqu'elles reflètent les options des individus. Si les gens sont forcés de choisir ces variantes, on leur crée la possibilité de travailler dans l'économie informelle, en raison de l'augmentation du temps de loisirs et par le désir d'augmenter leurs revenus.

La croissance du secteur informel mène à la baisse des revenus budgétaires, ce qui a pour effet de réduire la qualité et la quantité des biens et des services publics (tels que la défense, l'éducation, l'infrastructure, etc.).

Les auteurs estiment que les pays sains OCDE et certains pays de l'Europe de l'est (la République tchèque) ont enregistré un bon équilibre entre l'économie formelle et l'économie informelle, en raison du faible niveau des taxes, de la législation cohérente, du contrôle de la corruption, des mesures qui conduisent à un secteur faiblement développé de l'économie souterraine. En revanche, les pays de l'ex-Union soviétique et certains pays en transition sont caractérisés par un niveau élevé des taxes, beaucoup de bureaucratie, l'existence de la corruption et du chantage, ce qui explique le pourcentage élevé de l'économie souterraine dans l'économie formelle.

Une systématisation des effets que les activités souterraines propagent sur la vie économique et sociale est difficile à réaliser, d'autant plus que ce domaine est extrêmement changeant, en s'adaptant en permanence à ce qui se passe autour de lui.

Le choix du moment pour déclencher un important programme de lutte contre l'économie souterraine doit tenir compte de l'état de l'économie et de ses perspectives. Ainsi, une période de croissance économique favorisera des mesures contre l'économie souterraine et conduira à une attitude positive de la part des représentants de l'économie souterraine ainsi que de la majorité des contribuables honnêtes qui ne sentent pas leur stabilité économique menacée.

En revanche, le déclenchement d'un processus de lutte contre l'économie souterraine au milieu de la crise économique n'aura pas le résultat escompté, car il ya le danger d'accentuer

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

le «naufrage» des individus et même des activités dans les couches plus profondes de l'économie souterraine. Cela ne signifie pas ignorer, dans les situations économiques défavorables, l'économie souterraine. On essayera de limiter l'augmentation du volume de l'économie souterraine, ce qui permettra ultérieurement, pendant une période de prospérité économique, de développer de nouvelles actions efficaces pour la réduction de l'économie souterraine.

Afin de mettre en œuvre des mesures meilleures pour lutter contre l'économie informelle, on vise la collaboration entre les pays pour appliquer des mesures étendues intersectorielles avec la participation directe ou indirecte de groupes d'États, qui se reflète dans la rédaction et à la signature des accords, traités et accords internationaux. Au milieu de l'intégration européenne accentuée, en 1999, on a créé l'Office européen de lutte antifraude (OLAF), l'institution communautaire compétente pour développer des contrôles dans les États membres et dans les pays candidats à l'Union européenne.

Étroitement liée à des actions au niveau européen sont à mentionnés aussi celles qui sont entreprises au niveau international. Elles doivent aller main dans la main pour lutter à la fois contre la criminalité transfrontalière, la fraude et le terrorisme international.

Conclusions

La réalité du processus de privatisation indique le rôle de l'information pour obtenir des avantages économiques. Parce que l'information correcte et utile était assez rare dans les années du socialisme (en termes d'accès de grandes masses de la population), il y avait un manque aigu de savoir faire dans son utilisation en termes d'avantages économiques; cependant, il y avait des gens qui connaissaient très bien le rôle de l'information, ce qui a déterminé une accumulation de leur pouvoir économique (y compris à travers des processus de privatisation), d'autant plus qu'il n'y avait pas de loi sur la lustration qui permettrait de réduire le rôle que ces gens ont joué depuis 1989.

Petit à petit, bon nombre de ceux qui ont acquis la majorité dans la structure de propriété sont devenus aussi les leadeurs exécutifs de ces sociétés privatisées. Au fur et à mesure que les compétences requises par la gestion efficace d'une entreprise n'étaient plus en corrélation avec les caractéristiques de l'environnement d'affaires, suite à l'adaptation à un environnement concurrentiel de plus en plus intense, on enregistrait une préférence toujours plus grande de faire des affaires avec l'État (avec des entreprises publiques ou d'autres entités de l'État) pour maintenir un certain niveau de rentabilité de l'entreprise. Mais cela pourrait être réalisé uniquement à la base d'une croissance des dépenses budgétaires, ce qui a généré, dans le temps, des déséquilibres aux effets négatifs au niveau économique et social aussi.

Bibliographie

Albu, L-L., Bormann, A., Financial Participation of Employees in Romania, Extended country report, 2006, available online at http://www.intercentar.de/fileadmin/files/PEPPER_III/Extended_Country_Report_Romania.pdf

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Bennett, J., Estrin S., Maw, J., Urga, G., Privatization Methods and Economic Growth in Transition Economies, 2004, available online at http://www.cepr.org/pubs/dps/DP4291.asp

Earle, J. S., Privatization Methods and Productivity Effects in Romanian Industrial Enterprises. Upjohn Institute Staff Working Paper No. 02-81, 2002, available online at www.upjohninst.org/publications/wp/02-81.pdf

Earle, J. S., Gehlbach, S., "Mass Privatization and the Post-Communist Mortality Crisis": Is There Really a Relationship?, Economics Working Paper No. 105, Center for Comparative Economics, London, 2010

Earle, J. S., Telegdy, A., Productivity and Ownership Structure in Romania: Does Privatization Matter?, 2000, available online at www.iza.org/en/papers/summerschool/3_telegdy.pdf

Konings, J., Van Cayseele, P., Warzznsky, F., The Effects of Privatization and Competitive Pressure on Firms Price-cost Margins: Micro Evidence from Emerging Economies, 2002, available online at http://www.econ.kuleuven.ac.be/licos/DP/DP2002/DP125.pdf

Desai, R. M., Olofsgard, A., Political Influence in Transition Economies: Firm Level Evidence, Stockholm, 2009, available online at www.hhs.se/SITE/Publications/Documents/draft%201.pdf

Szentpeteri, A., Telegdy, A., Political Selection Of Firms Into Privatization Programs. Evidence From Romanian Comprehensive Data, 2009, available online at http://www.blackwell-synergy.com/doi/abs/10.1111/j.1468-0343.2009.00364.x

Tache, I., The Mass Privatization Process in Romania: A Case of Failed Anglo-Saxon Capitalism, 2008, available online at www.hse.ru/data/283/636/1233/1Tache_Moscow.pdf

Telegdy, A., Management – Employee Buyouts in Romania. Privatization Process and Ownership Outcomes, Budapest University of Economic Sciences and Central European University, 2002, available online at www.efesonline.org/.../National%20Report%20Romania%20EN.pdf

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

THE DEVELOPMENT OF THE CONCEPT OF ORGANIZATIONAL CULTURE

Cristian Măduța, Assoc. Prof., PhD
"Vasile Goldiș" University of Arad

Abstract: Cultural organisation is „cultivated" by participating in the process of appropration, communication and creation of values, especially those values that allow openness and tolerance, which are helpful in contouring innovative ideas, thus assuring both a qualitative evolution and a superior plan of training, that ensure „that which must be known in order to be done". Thus, the organisation becomes aware of its own process of evolution through multuplicity, novelty and its own complexity.

Keywords: organisational culture, hierarchy, organisation, norms, decisional process

Cum se poate descoperi cultura unei organizaţii?

Orice organizaţie are o personalitate unică, întocmai ca şi oamenii. Există câteva trăsături care individualizează organizaţia. Acestea pot fi comportamente ale membrilor, modalităţi de abordare a problemelor şi/sau oamenilor care intră în contact cu organizaţia, valorile promovate, obiceiurile şi procedurile organizaţiei, simbolurile alese să reprezinte organizaţia (misiune, siglă, culori) ş.a.

O organizaţiei îşi transmite cultura organizaţională întocmai ca şi oamenii. Cultura organizaţiei este încorporată în cele mai neaşteptate lucruri, de la numele organizaţiei şi modul în care aceasta îşi promovează imaginea până la locaţia şi aranjarea mobilierului din sediul organizaţiei.

Pentru a descoperi cultura unei organizaţii trebuie să analizezi câteva domenii esenţiale din interiorul organizaţiei:

A. normele comportamentale B. normele procedurale C. normele cutumiare

Iată o serie de întrebări subscrise fiecărui domeniu pe care trebuie ţi le pui atunci când încerci să descoperi cultura unei organizaţii:

A. Normele comportamentale:

• Oamenii din organizaţie acţionează şi gândesc mai degrabă pozitiv sau negativ?

• Poate oricine să adreseze întrebări oricui?

• Oamenii din organizaţie sunt preocupaţi de colegii lor?

• Dacă ceri ajutor îl vei primi de la cei din organizaţie, indiferent de poziţia ierarhică pe care o ocupă?

• Există sentimentul mulţumirii faţă de locul de muncă?

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

• Oamenii din organizaţiei îşi urmează liderul de bună voie şi cu convingere?
• Există dorinţa de perfecţionare permanentă şi excelenţă?
• Care sunt calităţile personale cele mai preţuite şi valorizate în organizaţie?

B. Normele procedurale:
• Sunt greşelile încurajate?
• Sunt iertaţi oamenii care greşesc dacă învaţă din greşeli?
• Sunt incluşi toţi membrii organizaţiei în procesul decizional?
• Există proceduri de abordare şi soluţionare a problemelor sensibile? (de exemplu hărţuire sexuală)
• Este toată lumea încurajată să gândească soluţii pentru problemele existente şi să contribuie la rezolvarea lor?
• Este autoritatea centralizată sau există autonomie decizională pe diferite nivele?
• Care sunt grupurile culturale reprezentate în structura de conducere şi/sau în rândul membrilor organizaţiei?
• Există suficiente resurse pentru ca sarcinile primite să poată fi duse la îndeplinire?
• Există standarde profesionale a căror respectare este solicitată angajaţilor?
• Cum sunt abordate şi soluţionate conflictele?
• Există proceduri de consultare şi colaborare funcţionale?
• Organizaţia operează în conformitate cu o viziune pe termen lung?

C. Normele cutumiare:
• De ce rămân oamenii în această organizaţie?
• De ce au plecat oamenii din această organizaţie?
• Care sunt legendele care se spun despre cei care au plecat?
• Care sunt relaţiile organizaţiei cu cei care au plecat?
• Există parteneri tradiţionali ai organizaţiei?

Perspectiva instituţionalistă
Reprezentant: P. Selznick – 1975.
Perspectiva instituţionalistă percepe cultura organizaţională drept un set simbolic de forme cognitive utilizate pentru:
- adaptarea la realitatea economică;
- instrument de intervenţie asupra realităţii organizaţionale.
➔conform teoriei, structurile formale ale organizaţiei sunt raţionale, în timp ce structurile informale sunt iraţionale.[1]

Perspectiva neoinstituţionalistă
Reprezentanţi: Scott, Meyer, Rowan – 1980; Geert Hofstede

[1] Dumitru Iacob, Diana-Maria Cismaru – *Organizaţia inteligentă*, Bucureşti, Editura comunicare.ro, 2010, p. 157.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Perspectiva neoinstituţionalistă susţine că cultura organizaţională se constituie prin imprimarea valorilor, practicilor, regulilor, miturilor social constituite asupra istoriei organizaţiei, implicând o omogenitate relativă a culturii organizaţionale în raport cu diferitele forme de organizare socială şi impune un alt sens schimbării organizaţionale care devine o acţiune caracteristică evoluţiei instituţiilor sociale ➔organizaţia evoluează odată cu societatea în ansamblul ei.

Încadrându-se în perspectiva neoinstituţionalistă, **Geert Hofstede**, teoretician olandez, susţine că a înţelege o persoană, reprezintă a-i înţelege originea, deoarece plecând de la aceasta, se poate prevedea comportamentul actual şi viitor. Prin propria origine, fiecare om primeşte o cultură specifică, în sensul de „programare colectivă a spiritului", care distinge membrii unei categorii de persoane (naţiune, grup etnic, clasă socială, grup de vârstă, salariaţii unui sector de activitate economică) de membrii altei categorii, cu numeroase elemente (simboluri, eroii, ritualurile şi valorile).[2]

În urma cercetărilor efectuate,[3] Geert Hofstede a identificat 5 categorii de diferenţe între culturile naţionale, la nivelul valorilor fundamentale care se reflectă la nivelul culturii profesionale şi organizaţionale:[4]

1. **măsura aproprierii faţă de formele puterii sau distanţa ierarhică**: gradul în care cei care nu deţin puterea, suportă şi acceptă distribuirea acesteia în cadrul organizaţiei. Elementele de distanţă sau apropiere se manifestă prin recunoaşterea şi acceptarea inegalităţii şi a ierarhiei (definită sau nu, orizontală sau verticală) atât de către simplii membri ai organizaţiei cât şi de către lideri. La nivelul structurii organizaţiei, distanţa sau apropierea faţă de formele puterii pot fi regăsite în gradul de centralizare a autorităţii, a coordonării şi luării deciziilor

(de exemplu, într-o organizaţie ai cărei lideri au grad ridicat de putere, subordonaţii au tendinţa de a accepta şi accentua starea lor de subordonare şi dependenţă faţă de conducere ➔ distanţă ierarhică mare şi distanţă mică faţă de conducere, sau

dimpotrivă, într-o organizaţie în care membrii se distanţează de formele puterii, managerii promovează o reducere a distanţei ierarhice faţă de subordonaţi prin participarea la luarea deciziilor, fapt ce poate afecta performanţele muncii lor.

Organizaţia cu apropiere mare faţă de formele puterii şi distanţă ierarhică mare	**Organizaţia cu apropiere redusă faţă de formele puterii şi distanţă ierarhică mică**
❖ Ierarhia reflectă o inegalitate existenţială. ❖ Subordonaţii sunt cei care acţionează în funcţie de instrucţiunile primite. ❖ Şeful ideal este un autocrat binevoitor.	❖ Ierarhia simbolizează o inegalitate a funcţiilor stabilită din comoditate. ❖ Subordonaţii doresc să fie consultaţi. ❖ Şeful ideal este un democrat cu numeroase aptitudini.

[2] Dana Victoria Savu – *Aspecte sociale ale managementului internaţional*, Bucureşti, Oscar Print, 1997, p. 105.
[3] În urma analizei datelor obţinute prin intermediul a 116.000 chestionare, reunite într-o bancă de date.
[4] Intensitatea manifestării diferenţelor a fost evaluată pe o scară valorică de circa 100 puncte, iar în funcţie de informaţiile obţinute prin intermediul chestionarelor, fiecare ţară a fost evaluată şi încadrată pe o scară valorică.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Cea mai mică distanţă ierarhică se înregistrează în ţările bine dezvoltate (zona anglo-saxonă şi cea scandinavă, în Austria, Danemarca, Irlanda, Noua Zeelandă, Norvegia, Finlanda, Marea Britanie, Australia, Suedia şi Israel), caracterizată prin:

- ponderea puternică a participării;
- intense elemente de democraţie;
- un grad scăzut al centralizării puterii şi autocraţiei;
- utilizarea masivă a structurilor organizatorice orizontale şi a proceselor decizionale de grup.

Cea mai mare distanţă ierarhică este identificată în ţările în curs de dezvoltare (Malaezia, Filipine, Panama, Guatemala, Venezuela, Mexic, India), caracterizată prin:

- utilizarea sistemelor de management excesiv de centralizate;
- inegalităţi importante în distribuirea bogăţiei sociale;
- utilizarea unor modalităţi de motivare care promovează marje foarte largi de variaţii ale salariilor şi lipsa preocupărilor majore asupra consecinţelor sociale implicate;
- starea de dependenţă faţă de nivelurile superioare ale ierarhiei, cu valori reduse ale spiritului antreprenorial, creativităţii şi dinamismului social;
- sisteme de management cu pronunţat caracter paternalist.[5]

2. **individualismul şi colectivismul** reprezintă gradul de integrare şi raporturile dintre membrii organizaţiei.

Într-o organizaţie colectivistă, membrii au tendinţa să interpreteze şi să ia în considerarea activitatea per ansamblu din perspectiva morală, exprimând o încredere vizibilă şi loialitate completă faţă de organizaţie, creându-se astfel o relaţie puternică de responsabilitate între componenţii structurii organizatorice şi conducere. Membrii au tendinţa să creadă că organizaţia le aparţine, rezultatele favorabile sau insuccesele fiind perceput ca personale.

În cadrul unei organizaţii individualiste, membrii organizaţiei tratează relaţiile organizaţionale din punct de vedere personal, pe baza interesului propriu, cu un grad scăzut de ataşament faţă de cultura organizaţională, cu o slabă implicare pentru satisfacerea necesităţilor organizaţiei, punând în prim plan propriile necesităţi şi avantaje.

Organizaţia colectivistă	**Organizaţia individualistă**
❖ Există diferenţe între valorile interne ale organizaţiei (particularism). ❖ Excluderea tacită unor membrii ai organizaţiei. ❖ Obligaţia de muncă este dominată de relaţia dintre membri organizaţiei. ❖ Relaţia normală superior – subordonat, patron – salariat.	❖ Universalism – norme bazate pe acelaşi valori, aplicate tuturor membrilor organizaţiei. ❖ Toţi membrii sunt consideraţi resurse potenţiale. ❖ Obligaţia de muncă domină relaţia dintre membrii organizaţiei.

[5] Ovidiu Nicolescu – *Management comparat. Uniunea Europeană, Japonia şi S.U.A*., Editura Economică, Bucureşti, 1997, p. 284.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

	❖ Relaţia superior – subordonat, patron – salariat, bazată pe interes.

3. **masculinitatea şi feminitatea** – distribuirea rolurilor între sexe reprezintă un alt aspect fundamental din punct de vedere al implicaţiilor pe planul managementului. Valorile femeilor se modifică mai puţin în comparaţie cu valorile masculine, care diferă de la organizaţie la organizaţie, fiind fie extrem de revendicativi, performeri, dornici de a se afirma, sau fie altruişti, modeşti, cooperanţi. Astfel, G. Hofstede a denumit polul revendicativ drept „masculin" (accent pe subordonare, profit, succes, indiferenţă faţă de ceilalţi), iar cel altruist – „feminin" (tot revendicativ şi competitiv, însă modest, altruist, cooperant).

Masculin (concurenţă şi contrazicere) vs. Feminin (armonie socială prin compromis)

Organizaţie cu raporturi feminine	**Organizaţie cu raporturi masculine**
❖ Nu se apreciază încrederea în sine. ❖ Subaprecierea valorii individuale. ❖ Accentuarea calităţii vieţii. ❖ Instinct şi intuiţie.	❖ Se apreciază încrederea în sine. ❖ Nu se acceptă subaprecierea valorii individuale. ❖ Accentuarea calităţii carierei profesionale. ❖ Spirit decizional.

Conform analizei lui Hofstede, ţara cu **cel mai ridicat grad de masculinitate** este Japonia (95 de puncte), alături de Germania, Elveţia, Austria, Venezuela, Mexic, Italia, ţări în care se acordă importanţă elementelor generale, cu o pronunţată diviziune a muncii în cadrul organizaţiilor, indivizii din conducerea organizaţiilor pun accentul pe obţinerea de rezultate, creându-se astfel legende şi mituri cu caracter stimulativ.

Suedia, Norvegia, Danemarca, Finlanda, Olanda, Costa Rica şi Iugoslavia sunt ţările unde se identifică **un grad ridicat de feminitate**, unde diviziunea muncii este pronunţată, punându-se accent atât în procesele de management cât şi pe relaţiile personale, utilizându-se valorile şi normele de management de tip participativ şi promovarea individului ce dovedeşte aptitudini şi pregătire psiho-socială optimă.[6]

4. **tendinţa de a înlătura incertitudinea** reprezintă gradul de toleranţă al organizaţiei în faţa incertitudinii şi intoleranţei. Evitarea incertitudinii la nivel managerial doreşte a satisface necesitatea de structurare a activităţilor. În organizaţiile ce evită riscul, stabilirea de reguli şi reglementări ale muncii reprezintă modalităţi de combatere a riscului şi incertitudinii, managementul organizaţiei fiind orientat către planificarea şi soluţionarea unor scopuri fixe, bine precizate şi concise, concentrându-se în acelaşi timp pe corectitudinea salariaţilor, precum şi rolul şi locul în organigrama organizaţiei. Într-o organizaţie în care salariaţii sunt încurajaţi să accepte ambiguitatea, gradul de evitare al incertitudinii este redus, cu un slab accent pus pe organizare, planificare şi control.

Organizaţii cu o slabă tendinţă de înlăturare a incertitudinii	**Organizaţii cu o tendinţă puternică de înlăturare a certitudinii**

[6]**Ibidem**, p. 287.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

❖ Reglementările scrise sau orale primesc o reacţie de respingere. ❖ Nu se pune accent pe normalizare şi formalizare.	❖ Există o nevoie emoţională pentru reglementările scrise sau orale. ❖ Normalizarea şi formalizarea sunt importante.

Un grad ridicat de control al incertitudinii este identificat în ţările latine din Europa şi America de Sud, din celelalte ţări europene mediteraneene – Turcia, Grecia, Iugoslavia – Japonia, Coreea de Sud şi Israel, caracteristic fiind faptul că membrii societăţii sunt educaţi în ideea de a învinge viitorul, acesta fiind perceput cu un grad ridicat de nelinişte, nervozitate, emotivitate şi agresivitate, încercându-se identificarea de soluţii prin organizarea instituţională, planuri şi sisteme de organizare ce pot să controleze incertitudinea viitorului.

În schimb, din ţările cu **un grad redus de controlal incertitudinii** fac parte Danemarca, Suedia, Marea Britanie, Irlanda, Singapore, India, Malaezia, Jamaica, unde societatea acceptă prezentul fără condiţionare, cu asumarea de riscuri personale, toleranţă la diferite comportamente şi tendinţa de a se simţi în siguranţă relativă.[7]

5. **orientarea pe termen lung sau scurt** – dimensiunea culturii organizaţionale ce vizează virtutea, independent de adevăr, cu valorile de prevedere şi perseverenţă – pe termen lung, alături de respectul tradiţiei, al obligaţiilor sociale, protecţia propriei persoane – valori asociate orientării pe termen scurt.

Bibliografie selectivă:

Hofstede, Geert, Hofstede, Gert Jan, Minkov, Michael – *Culturi şi organizaţii. Softul mental. Cooperarea interculturală şi importanţa ei pentru supravieţuire*, Bucureşti, Editura Humanitas, 2012.
Iacob, Dumitru, Cismaru, Diana-Maria – *Organizaţia inteligentă*, Bucureşti, Editura comunicare.ro, 2010.
Mateescu, Veronica Maria – *Cultura organizaţională*, Editura Fundaţiei pentru Studii Europene Ideea Europeană, Cluj-Napoca, 2009.
Nicolescu, Ovidiu – *Management comparat. Uniunea Europeană, Japonia şi S.U.A.*, Editura Economică, Bucureşti, 1997.
Savu, Dana Victoria – *Aspecte sociale ale managementului internaţional*, Bucureşti, Oscar Print, 1997.

[7] **Ibidem**, p. 285.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

THE PREVENTING MANAGEMENT OF EMPLOYMENT AND SKILLS IN PUBLIC ADMINISTRATION – THE EQUALITY OF CHANCES IN EMPLOYMENT

Laurențiu Baranga, Assoc. Prof., PhD; Simona Maria Maracine, PhD
"Valahia" University of Târgoviște

Abstract:There are very few factors which could influence performance better than people and their suitability to the position they are holding. We have to admit that, for the moment, many of the concepts, methods, and procedures of the theory and practice of management in the field of human resources are not reference points and are only used by very few companies and organizations in our country. The methods and techniques of staff selection are conceived and used differently, according to the skills, knowledge and behaviors that are being tested.

Keywords: performance, equality, knowledge, personality, management.

1. Pentru selecţionarea muncitorilor, componenţii principali ai personalului de execuţie, utilizează cu precădere testele şi probele practice. Un arsenal sensibil mai bogat de metode şi tehnici de selecţie se întrebuinţează în cazul personalului managerial, corespunzător complexităţii cerinţelor faţă de acesta şi implicaţiilor majore pe care munca sa le are asupra stabilirii şi realizării obiectivelor organizaţiei. Pentru cei selectaţi, sunt necesare stabilirea de obiective profesionale care să permită fiecărui salariat cunoaşterea activităţii pe care urmează să o desfăsoare şi performanţele pe care trebuie să le obţină. Performanţele obţinute de salariaţi vor fi evaluate prevăzându-se totodată sancţiuni în cazul neîndeplinirii obiectivelor stabilite anterior.

Obiectivele manageriale sunt dependentede de:

- motivaţiile personale;
- modul în care subordonaţii percep modalităţile de aplicare a politicii stabilită de liderul strategic;
- cultura specifică organizaţiei respective.

Dacă stabilirea obiectivelor este importantă în ceea ce privește determinarea sarcinilor ce revin salariaţilor, nu trebuie uitat faptul că, managementul resurselor umane presupune realizarea unui sistem eficient de comunicare în interiorul organizaţiei.

O privire generală asupra procesului de selecţie şi încadrare a personalului arată existenţa câtorva deficienţe în cadrul acestor procese. Printre cele mai importante semnalăm:

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

- lipsa unei politici de personal în care să se expliciteze problemele de rezolvat în planul selecţiei şi încadrării personalului;
- inexistenţa unor criterii clare de selecţie şi încadrare a personalului;
- graba nejustificată de desfăşurare a acestor două activităţi de selecţie şi încadrare;
- insuficienţa calificare a personalului care lucrează în domeniul resurselor umane;
- evaluarea incorectă a posturilor de ocupat;
- inconsistenţa unei pieţe a muncii adaptate nivelului actual şi de perspectivă al calificării personalului.

2. Egalitatea şanselor la încadrarea şi fenomenul „relaţiilor”

Unul din cele mai grave aspecte întâlnite în administraţia publică, este acela al încadrării persoanelor fără o pregătire necesară sau cu o pregătire îndoielnică, însă cu „relaţii” care le asigură şanse în plus la concursurile pentru ocuparea unor funcţii.

Am putea spune că acesta este un subiect tabu. Că am fi oarecum maliţioşi sau că am încerca prin aceasta să reliefăm un fapt asupra căruia nu există dovezi scrise, deşi cea mai mare parte a funcţionarilor publici cunosc şi acceptă tacit acest fenomen. Ceea ce ne-am propus aici nu este să facem studii de caz sau radiografii profunde ale fenomenului enunţat. Ignorând un lucru însă, nu-l vom face niciodată să dispară, aşa încât o abordare directă a cauzelor acestui fenomen şi a consecinţelor acestuia pe termen lung mi se pare o chestiune asupra căreia merită să ne oprim tangenţial.

Încadrarea în condiţiile de mai sus a posturilor din administraţia publică şi din orice altă organizaţie reprezintă o încălcare flagrantă a principiului competenţei în privinţa numirii pe posturi a personalului, ascunsă în spatele unor prevederi legale care vorbesc despre încadrări prin concurs. Aparenţa legalităţii, de altfel foarte bine intenţionată la modul conceptual în spiritul respectării principiilor constituţionale de egalitate a tuturor cetăţenilor şi a celor derivate de aici în normele de dreptul muncii de asigurare a echităţii şanselor la ocuparea unui loc de muncă, este denaturată de „artificii” procedurale. Intenţia legiuitorului şi a actelor normative subsecvente în acest sens este una cât se poate de echitabilă, însă aceste prevederi – în situaţia în care nu avem de-a face cu încălcări vizibile ale legii – sunt ocolite prin proceduri la limita legii sau prin concursuri cu particularităţi de organizare care respectă prevederile actelor normative, dar care-i denaturează sensul. Concursuri de încadrare aşa cum prevede legea se fac, dar se întâmplă să ia parte un singur candidat. Publicitatea este făcută de asemeni, dar printr-un afiş publicitar la care are acces numai o anumită categorie de persoane şi exemplele ar putea continua. Cu alte cuvinte litera legii este respectată, dar procedura este viciată sub acoperirea acesteia. În sistemele democratice occidentale, legalitatea şi rigurozitatea procedurilor de încadrare sunt supervizate de organisme neguvernamentale, ceea ce încă nu există la noi. Aspectele de detaliu ne interesează mai puţin, ceea ce ne-am propus fiind studierea obiectivă a cauzelor favorizante şi a consecinţelor încadrărilor preferenţiale.

Deşi nu au aparent un impact direct asupra proceselor de comunicare sau management al proceselor organizaţionale, trebuie înţeles că încadrarea unei persoane sau numirea unei

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

persoane fără pregătire profesională într-o funcţie de management poate vicia - până la generarea unor aspecte dezastruoase - armonia în structura pe care acesta o coordonează. Lipsa de profesionalism, lipsa aptitudinilor şi abilităţilor necesare, precum şi necunoaşterea modului în care o structură funcţionează sunt deficienţe ce nu pot fi recuperate într-un timp scurt, cu atât mai mult cu cât administraţia publică nu-şi arogă privilegiul de a efectua experimente la timpul actual, vital pentru realizarea obiectivelor în vederea integrării europene.

În societăţile comerciale, necesitatea de a obţine profitul pentru a asigura dezvoltarea acestora face ca încadrările să fie făcute de aşa maniera încât organizaţia să obţină prin numirea unei persoane pe post, maximul de performanţă de la cel încadrat. Aceasta pentru că nici un intreprinzător privat nu-şi permite luxul în economia de piaţă „să meargă în pierdere" pentru a asigura prezenţa pe post a unui salariat incompetent. Pierderile la nivelul societăţii se simt rapid şi tot la fel de rapid se vor resimţi şi-n buzunarul fiecărui salariat atunci când se primeşte retribuţia. Acest lucru nu se întâmplă şi-n administraţia publică unde pierderile cauzate de managementul defectuos nu se simt la nivelul funcţionarului, iar la nivelul conducerii e o problemă oarecum exterioară. N-am auzit până acum în administraţia publică de modificări salariale drastice ca urmare a ineficienţei managementului deşi demiteri au fost. Am putea spune că demisia sau demiterea acestora şterge cu buretele tot ceea ce aceştia au întreprins în cadrul actului managerial, ceea ce nu este adevărat.

Trebuie înţeles că atunci când este demis un înalt funcţionar din administraţie datorită managementului defectuos înseamnă în mod cert – lăsând la o parte informaţiile din comunicatele de presă - că în timpul mandatului său au existat pierderi fie de bani, fie de eficienţă operativă, fie în executarea termenelor care însă au fost şterse prin demiterea sa şi acoperite la modul financiar din contribuţia plătitorilor de taxe. În acest mod, putem experimenta în continuare stiluri şi strategii de management, pentru că fondurile publice par a fi o sursă care nu are încă dreptul să sancţioneze. În acest mod, problemele generate de un funcţionar incompetent sunt acoperite prin deficitara funcţionare a sistemului, care este obligat să meargă înainte indiferent de ceea ce s-a întîmplat.

Aceste trei aspecte şi anume:

a. mentalitatea depăşită cu privire la înţelegerea termenului de „serviciu public";
b. necorelarea salariilor cu performanţele obţinute;
c. nerespectarea sau vicierea principiului egalităţii şanselor la încadrare;

Sunt aspecte de management defectuos cu un impact major - mergând până la vital - asupra mersului organizaţiei şi implicit asupra modului în care este înţeleasă importanţa armoniei şi a onestităţii în comunicarea organizaţională.

Comunicarea managerială în administraţia publică suportă mult mai multe probleme şi caracteristici care o diferenţiază funcţional şi structural de instituţiile private, însă ceea ce ne-am propus în acest capitol este evidenţierea numai a acelora care sunt propice să se dezvolte în aparatul administraţiei publice şi mai puţin – sau deloc – în societăţile comerciale cu management modern.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Ceea ce mai trebuie semnalat este că aceste caracteristici ale administraţiei din România şi totodată cauze principale ale funcţionării precare a administraţiei publice, nu trebuie privite disperat pentru că sunt strâns legate, coexistă, se intercondiţionează şi nu pot fi corectate individual ci exclusiv integral. Existenţa uneia din aceste probleme le solicită prezenţa celorlalte două.

Ca exemplu edificator luăm situaţia în care vom corela salariile funcţionarilor cu eficienţa administraţiei. Odată lipsa de performanţa semnalată prin plăţi salariale, încadrarea frauduloasă va fi resimţită ca un atentat la venitul individual al celorlalţi salariaţi, va exista o presiune în eliminarea unor astfel de practici, ceea ce va duce în timp la presiunea opiniei majorităţii funcţionarilor în sensul eliminării acestora. Vorbim deja la acest nivel de paşi fireşti în procesul de schimbare a mentalităţii.

Înţelegerea acestor probleme, comunicarea lor adecvată, face ca rezistenţa la schimbare să scadă şi procesul de dezvoltare organizaţională să fie mai facil. Oricare din premisele enumerate le sancţionează pe toate celelalte şi - după caz - le anihilează sau le susţine. Din acest motiv nu se poate trata în mod separat o singură problemă ci trebuie analizat totul global, pentru ca cei aflaţi în funcţii de înaltă decizie să înţeleagă faptul că toate aceste probleme nu pot fi „vindecate” decât în ansamblu.

Veţi întreba probabil ce relevanţă au aceste aspecte cu privire la comunicarea organizaţională? Răspunsul este următorul: o comunicare organizaţională eficientă presupune onestitate, profesionalism în actul managerial şi un grad de civilizaţie, a se înţelege aici o mentalitate specifică economiei de piaţă ridicat.

Atât timp cât aspectele semnalate continuă să se perpetueze iar funcţionarii publici să le accepte sau să le ignore, nu se poate vorbi de comunicare organizaţională în administraţia publică decât sub aspecte critice, realizând astfel schiţa unui hibrid managerial de tranziţie, în care elemente centraliste de comunicare autoritar propagandistică şi elemente de capitalism modern şi management participativ se încearcă a fi armonizate pentru a face un sistem să funcţioneze. Ceea ce este dincolo de imposibil un fapt de o originalitate balcanică de-a dreptul ilară.Angajarea unei organizaţii specializate în analiza pregătirii şi comportamentului candidaţilor, formulării anunţurilor publicate în presă şi în preselecţia candidaţilor.Aproape toate întreprinderile preferă să angajeze specialişti cu efectuarea acestor operaţii deoarece:

- Pentru a asigura egalitatea de şanse pentru toţi candidaţii, managementul doreşte să rămână necunoscută publicului larg;
- Numărul de persoane interesate este foarte mare: între 20 şi 40, iar rareori chiar sute sau mii de persoane interesate pentru fiecare poziţie anunţată în presă.
- Organizaţiile specializate dispun de specialişti cu experienţă mai vastă decât angajaţii serviciului personal,iar recomandarea lor se sprijină pe argumente mult mai clare, care completează punctele de vedere ale întreprinderii.

Cele mai bune dintre organizaţiile specializate în selecţia personalului nu se rezumă la informaţiile cuprinse în job requirement şi în job specification ci analizează condiţiile specifice existente în întreprindere şi chiar cele care vizează viitorul loc de muncă.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Organizaţia specializată publică un anunţ în ziar, prin care se face cunoscută deschiderea procesului de selecţie a personalului.

3. Selectarea CV-urilor

Curriculum vitae reprezintă un memorium privind activitatea anterioară a unei persoane, care doreşte să-şi depună candidatura în vederea angajării pe un anumit post în cadrul unei companii. Reprezintă totodată şi biografia unei persoane, un rezumat al activităţii anterioare. Un Cv trebuie să-ţi scoată în evidenţă telentele făcându-le dezirabile pentru cel care urmează să-ţi ofere un loc de muncă. Pentru a obţine postul pe care ţi-l doreşti cu adevărat, trebuie să ieşi în evidenţă dintre toţi ceilalţi. La fiecare pas din cadrul unui interviu, trebuie să oferi răspunsul la o întrebare esenţială pe care ţi-o adresează viitorul angajator: „Ce poţi să ne oferi?”[1] Un CV perfect îţi va arăta cum:

- Să compui cel mai impresionant CV din viaţa ta;
- Să participi cu succes la interviul de angajare;
- Să scrii scrisori de intenţie convingătoare;
- Să completezi în întregime formularele de înscriere;
- Să ai succes la centrele de evaluare;
- Să obţii cât mai mult de la cei care te recomandă.

Vei învăţa cum să scoţi în evidenţă trăsăturile care te deosebesc de ceilalţi. Vei înţelege ce caută un potenţial şef. Vei învăţa cum să îl convingi în fiecare moment că tu ai ceea ce îi trebuie. Îţi vei schimba modul de a-ţi evidenţia calităţile printr-o reorganizare radicală şi fundamentală a elementelor care te diferenţiază de ceilalţi. Primele impresii contează foarte mult. Primul contact pe care îl ai cu viitorul şef are o importanţă hotărâtoare. Dacă nu creezi impresia potrivită prin CV, printr-o scrisoare de intenţie, o întâlnire de prezentare sau prin prima convorbire telefonică pe care o ai cu o firmă de plasare, atunci totul este ratat. Nu vei fi niciodată invitat să dai interviul dorit şi nu ţi se vor cere niciodată referinţele.

Întâlnim cele zece secrete ale unui bun CV[2], în afara cărora este puţin probabil ca el să nu-şi atingă scopul:

- claritatea, presupune ordinea şi selectarea a ceea ce este reprezentativ pentru candidat şi pentru acţiunea de recrutare;
- cunoaşterea de sine, condiţie prealabilă care presupune o autoapreciere cât mai corectă şi o prezentare favorabilă la angajator;
- exprimarea rezultatelor obţinute, respectiv evidenţierea reuşitelor care ajută la obţinerea postului dorit;
- estimarea competenţelor, calităţile personale, pregătirea şi experienţa care au determinat acumularea unor aptitudini deosebite, ce trebuie identificate;
- escamotarea handicapului, orce persoană are şi puncte slabe care pot fi compensate cu alte calităţi;

[1]B. Faust, M. Faust, *Cv-ul perfect*, Editura Polirom 2007, p. 7
[2]Le Bras F.,*Secretele unui bun curriculum vitae,* Editura Teora, Bucureşti, 2000, pp. 8-9.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

- punerea în valoare este strâns legată de punctul precedent, se evidenţiază personalitatea, competenţele, experienţa şi se lasă în umbră eventualele defecte;
- definirea obiectivelor, este vorba de proiectul de carieră pe care un candidat şi-l propune şi urmăreşte să-l realizeze ;
- sinceritatea, punctele delicate din viaţă şi experienţa candidatului pot fi omise, ocolite, dar lipsa de adevăr nu va fi iertată niciodată;
- revizuirea CV-ului, poate să evidenţieze unele lipsuri, care trebuie corectate, ceea ce presupune citirea lui cu ochiul exersat al unui profesionist, al recrutării de personal;
- prezentarea CV-ului, document tipic şi plin de sobrietate, Cv-ul trebuie întotdeauna să fie însoţit de o scrisoare care reflectă personalitatea candidatului şi asigură continuarea demersului de recrutare.

Conţinutul unui CV este divizat în mai multe secvenţe, care prezintă informaţii despre candidat într-o suită logică. Fiecare dintre aceste secvenţe conţin elemente precise, care permit angajatorului să recupereze cu rapiditate informaţiile care în interesează.

Din punctul de vedere al conţinutului, într-un CV trebuie să se regăsească următoarele informaţii referitor la o persoană:[3]

- datele personale: numele şi prenumele, adresa, datele de contact, data naşterii, naţionalitatea;
- obiectivele:candidatul trebuie să precizeze care sunt principalele obiective vizate prin angajarea pe postul pe care îşi depune candidatura;
- experienţa sau activitatea profesională anterioară a candidatului: candidatul trebuie să menţioneze locurile de muncă anterioare, precizând perioada de angajare, numele companiei şi principalele responsabilităţi pe care acesta le-a avut pe respectivul post;
- educaţia şi formarea: în ordine cronologică descrescătoare vor fi menţionate principalele forme de pregătire profesională pe care le-a urmat respectivul candidat;
- competenţele: în ceea ce priveşte una sau mai multe limbi straine de circulaţie internaţională şi utilizarea computerului;
- abilităţi şi aptitudini: în cadrul acestui capitol, candidatul trebuie să menţioneze principalele abilităţi, aptitudini şi calităţi pe care le posedă în vederea desfăşurării activităţii la nivelului postului şi care se pot construi sub forma unor puncte forte ale acestuia;
- hobby-urile: respectiv pasiunile, preocupările extraprofesionale ale candidatului;
- referinţele: menţionarea persoanelor care pot oferi recomandări favorabile cu privire la candidatul respectiv.

Cele mai cunoscute tipuri de curriculum vitae sunt:

[3]Gh, Dragomir, *Managementul resurselor umane,* Editura Universitară Craiova 2007, p. 159

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

- Cronologic: include informaţiile referitoare la studii sau locurile de muncă ocupate anterior în ordine cronologică;
- Anticronologic: un astfel de CV începe cu informaţiile personale cele mai recente şi continuă cu celelalte;
- Funcţional: include diferitele funcţii pe care le-a îndeplinit candidatul, acesta fiind un format de CV preferat de cei cu o experienţă profesională bogată.

Începând cu anul 2004, în România a fost aprobat şi introdus modelul comun european de curriculum vitae, care reprezintă un mod de prezentare schematic, cronologic şi flexibil al calificării şi competenţelor fiecărei persoane. Modelul comun european este existent pe piaţa muncii, acceptat de angajatori şi utilizat de persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în mod voluntar. Am mai putea menţiona că nu este recomandabil să punem titlul „ Curriculum Vitae", deoarece se ştie despre ce este vorba şi nu se semnează acest document. De asemenea, un CV va fi însoţit întotdeauna de o Scrisoare de intenţie.

Putem concluziona că în cazul unui CV este important conţinutul (date, studii, experienţă), dar este la fel de importantă şi forma (stil, ortografie, mod de prezentare), ca urmare niciun aspect nu trebuie lăsat la voia întâmplării.[4]

Pe lângă restricţiile legate de lungimea sa, maximum trei pagini, sunt esenţiale omogenitatea şi riguarea,foarte importante sunt:separarea rubricilor şi aerisirea textului, iar interzise sunt: stersăturile, supraimprimările şi greşelile de ortografie. Se recomandă deasemenea ca CV să fie transmis într-in plic. Legat de redactare este şi modul de exprimare a biografiei autorului.[5] Ordinea cronologică presupune a se începe cu pregătirea şi a se încheia cu ultima activitate, este recomandată pentru un candidat care are multe diplome şi mai puţinî experienţă, permiţând aprecierea desfăşurării şi evoluţiei carierei.

Ordinea anticronologică foloseşte două variante:

- prezentarea pregătirii, cu citarea ultimelor diplome, pînă se ajunge la bacalaureat, apoi a experienţei profesionale, începând cu ultimul post ocupat şi încheind cu primul;
- descrierea, mai întâi, a experienţei profesionale, de la ultimul post ocupat spre primul.

Deşi este la modă, varianta anticronologică nu permite aprecierea evoluţiei unei cariere şi este dificil de citit. Stilul în care este redactat un CV contribuie într-o măsură hotărâtoare la reţinerea atenţiei cititorului. Frazele trebuie să fie concise, să nu conţină cuvinte nepotrivite sau prescurtări greu de interpretat, vocabularul să fie variat, să evite repetările şi detaliile inutile.

Bibliografie:

1.D.Mureşeanu. *Managementul resurselor umane,* Editura Independenţei Economică,Piteşti 2002;
2. G. Pânişoară, I. O. Pânişoară. *Managementul resurselor umane,* Editura Polirom 2005;

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

3. B. Faust, M. Faust, *CV-ul perfect.* Editura Polirom 2007;
4. Le Bras F., op. cit., 84 5. Gh, Dragomir, *Managementul resurselor umane,* Editura Universitară Craiova 2007.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

THE ETHNIC DIVERSITY, BASIS OF CULTURAL TOURISM IN TRANSILVANIAN PLAIN

Ramona Flavia Raţiu, Assoc. Prof., PhD
"Dimitrie Cantemir" University of Tîrgu Mureş

Abstract: In north of Transylvania Plain- Someşană Plain live, learn and work together members of multiples ethnics, such as Romanians, Hungarians, Saxons of Transylvania, Armenians, Russians, gypsies etc. each one of them with their own cultural particularities. The ethnic and confessional differences that come from the history and evolution of every nation are essential for preserving the cultural values. The cultural tourism represents a form of valuing anthropic resources that lead imperatively to the notion of patrimony. Starting from the ethnic structure of the population of the Transylvania Plain, analysed during the 1910 census, this work approaches the main themes of cultural tourism and the forms of touristic manifestations that it generates.

Keywords: *Transylvanian Plain, ethnic diversity, cultural resources ,tourism.*

INTRODUCERE

Turismul cultural este definit de către Organizaţia Mondială a Turismului (Raport OMT 2012) drept „excursii al căror scop principal sau secundar este vizitarea siturilor şi acele evenimente a căror valoare culturală şi istorică le-a făcut o parte a moştenirii culturale a unei comunităţi". Rezultă astfel o caracteristică importantă a turismului cultural și anume că vizitarea sau prezenţa în locurile culturale şi istorice nu este neapărat principalul motiv al excursiei el fiind combinat cu alte tipuri tradiţionale sau specializate de turism. Resursa principală este moştenirea culturală, care include moştenirea tangibilă şi intangibilă ca un „set de valori culturale care sunt purtătoare de memorie istorică, identitate naţională şi au o valoare ştiinţifică sau culturală" (http://politici.weebly.com/turism/natura-si-caracteristicile-turismului-cultural).

Câmpia Someşană, desfăşurată în partea central nordică a bazinului depresionar transilvan, cuprinde întregul sector drenat de afluenţii Someşului Mic (Zăpodie, Murătoiu, Gădălin, Fizeş şi Bandău) şi Someşului Mare (Meleş şi Şieu, prin afluentul său Dipşa).Individualitatea sa, din punct de vedere geodemografic este rezultatul evoluţiei îndelungate a comunităţilor umane, sub influenţa factorilor geografico-fizici şi socio-istorici, cu rol de determinare.

1. **Structura etnică a populației Câmpiei Someșene**

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Locuitorii Transilvaniei în perioada de la mijlocul secolului XIV, până la mijlocul secolului XVI, erau diferenţiaţi din punct de vedere etnic. Lipsa statisticilor şi recensămintelor creează dificultăţi în cunoaşterea situaţiei etnice a Transilvaniei medievale. Potrivit datelor oferite de izvoare, unele concludente prin ele însele, altele prin analiza lor pertinentă şi obiectivă, denotă, pentru întregul ev mediu şi deopotrivă pentru epoca modernă şi contemporană că românii reprezentau circa 65-70% din totalul populaţiei Transilvaniei.

Pentru prima jumătate a secolului XIV această realitate a putut fi demonstrată, în Câmpia Someşană, pe baza registrelor de dijme papale, din anii 1332-1337, când satele locuite de populaţie majoritar românească, dar şi de populaţie catolică cu obligaţii faţă de scaunul papal de la Roma, formau 53% din totalul aşezărilor. În comparaţie, acelaşi document relevă, la nivelul întregii Transilvanii o pondere de numai 38% a localităţilor cu parohii catolice, din totalul aşezărilor.

Realitatea era şi mai pregnantă decât documentele cunoscute, fapt confirmat de numărul mare de aşezări însoţite de atributul *român, românesc (*Şt. Pascu, 1979, vol. I, p. 457-467).

În **comitatul Cluj** sunt menţionate, în documentele vremii, următoarele aşezări ce indică structura etnică a populaţiei - Jucul Românesc (*Olahswk*) şi Jucul Unguresc(*Magyarswk*), în anul 1325, respectiv1475.Pe teritoriul comitatului **Solnoc-Dăbâca** astfel de aşezări sunt menţionate în documente, după cum urmează: în anul 1269: Mintiul Gherlii (*Nemty, Nemcii*), iar în anul 1332, Mintiul Săsesc (*Fulnemti-Nimti).*

Câmpia Someşană are în prezent o structură etnică relativ diversificată, fapt explicat prin prisma factorilor social istorici ce au favorizat pătrunderea unor populaţii străine, care s-au stabilit pe acest teritoriu, alături de populaţia românească majoritară.

Structura etnică a populaţiei Câmpiei Someşene la patru momente de recensământ
din perioada 1910-2011

Tabelul 1

Anul	**Populaţia totală**	**Români**		**Maghiari**		**Germani**		**Rromi**		**Alte etnii**	
	Nr.	**Nr.**	**%**	**Nr.**	**%**	**Nr.**	**%**	**Nr.**	**%**	**Nr.**	**%**
1910	99 905	61142	61.2	31070	31.1	5295	5.3	0	0	2398	2.4
1966	111 057	79426	71.5	28986	26.1	84	0.1	2443	2.2	92	0.08
1992	77 509	52861	68.2	21005	27.1	78	0.1	3410	4.4	23	0.03
2002	71 862	48123	67,1	19042	26,5	71	0,1	4862	6,3	36	0,05
2011	94221	64984	68,9	18143	19,2	97	0,1	7595	8	16	0,01

Analiza structurii naţionale a populaţiei din Câmpia Someşană s-a făcut pe baza a patru recensăminte, 1910, 1966, 1992, 2002 şi 2011 între momentele respective observându-se modificări însemnate (tabelul 1), aceasta reflectând, în cea mai mare parte, evoluţia reală, dar fiind parţial subiective la recensământul din 1910, când Transilvania făcea parte din Imperiul austro-ungar.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

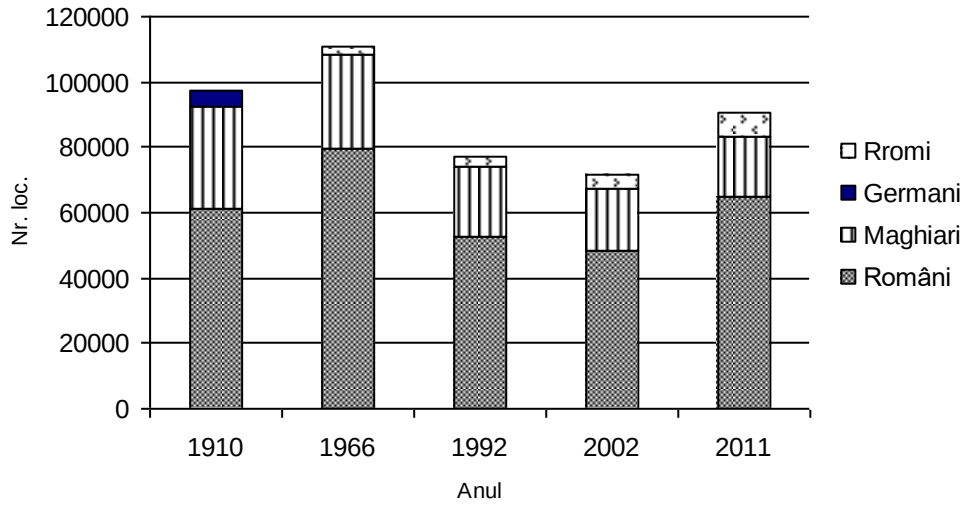

Fig. 1. Structura etnică a populaţiei Câmpiei Someşene la cinci momente de recensământ din perioada 1910-2011.

Populaţia românească a fost majoritară la fiecare recensământ (fig. 1), ponderea ei oscilând între 61,2%, în anul 1910, şi 68,9% din populaţia totală a Câmpiei Someşene în anul 2011. În perioada 1992-2002, ponderea românilor a scăzut la 67,1%. Ponderea populaţiei maghiare a scăzut în timp, de la 31,1%, în anul 1910, la 19,2% în anul 2011. Populaţia germană a înregistrat cea mai semnificativă scădere, atât numerică cât şi ca pondere, de la 5,3 % în anul 1910 la numai 0,1% la recensământul din anul 2011. Cea mai semnificativă creştere a înregistrat-o populaţia de etnie rromă care, în anul 1910, era cuprinsă în categoria altor naţionalităţi iar în anul 2011 reprezenta 8% din populaţia Câmpiei Someşene. Alte minorităţi, prezente într-un număr redus pe teritoriul Câmpiei Someşene, sunt: ucraineni, ruşi, slovaci, armeni, bulgari etc. Ponderea altor minorităţi a fost, cu excepţia recensământului din anul 1910, în care în această categorie erau înscrişi preponderent ţiganii, mai mică de 0,1% din populaţia totală a unităţii.

La *recensământul din anul 1910*, înregistrarea naţionalităţii a avut un caracter parţial subiectiv, dat fiind faptul că în această perioadă Transilvania era componentă a Imperiului Austro-Ungar. Înregistrarea s-a făcut după limba maternă şi datorită politicii naţionaliste a autorităţilor de atunci în categoria vorbitorilor de limbă maghiară s-au declarat şi evreii (limba maternă idiş), precum şi o parte din populaţia germană (saşii). În categoria altor naţionalităţi erau trecuţi preponderent ţiganii (Rotariu T., 1999).

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

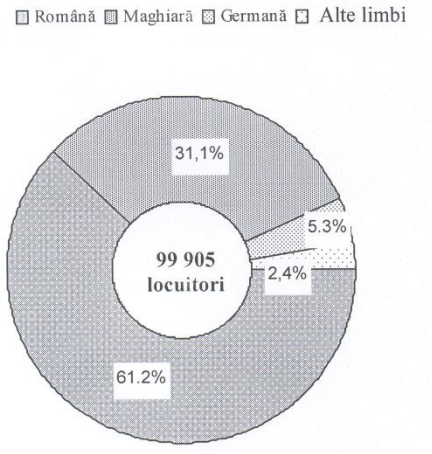

Fig. 2. Structura naţională a populaţiei Câmpiei
Someşene, după limba maternă, la recensământul din anul 1910

Populaţia românească avea o pondere de peste 50% în 28 din comunele Câmpiei Someşene (87,5% din totalul comunelor). Comunele cu ponderi semnificative ale populaţiei româneşti, de peste 80%, sunt Teaca, Apahida, Mintiu Gherlii, Pălatca, Sânmărtin, Ţaga. Cea mai mare pondere a populaţiei româneşti se înregistrează în comuna Sânmihaiu de Câmpie 90,7%.

În cinci din comunele de pe teritoriul unităţii populaţia românească avea ponderi mai mici de 50% . Este vorba despre comunele Lechinţa (35,3%), Galaţii Bistriţei (19%), unde populaţia majoritară avea, ca limbă maternă, germana şi în comunele Braniştea (34,8%), Unguraş şi Sic (13%)unde populaţia majoritară era vorbitoare de limbă maghiară.

Populaţia maghiară era predominantă în comunele Sic (85,1%), Braniştea (64,8%) şi Unguraş (59,8%) (fig. 4). Cu ponderi ale populaţiei maghiare mai mari decât media înregistrată la nivelul Câmpiei Someşene se înscriu, alături de cele trei comune cu populaţie maghiară majoritară (Braniştea, Unguraş şi Sic) alte opt: Chiochiş, Nuşeni, Buza, Căianu, Geaca, Mociu, Suatu.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

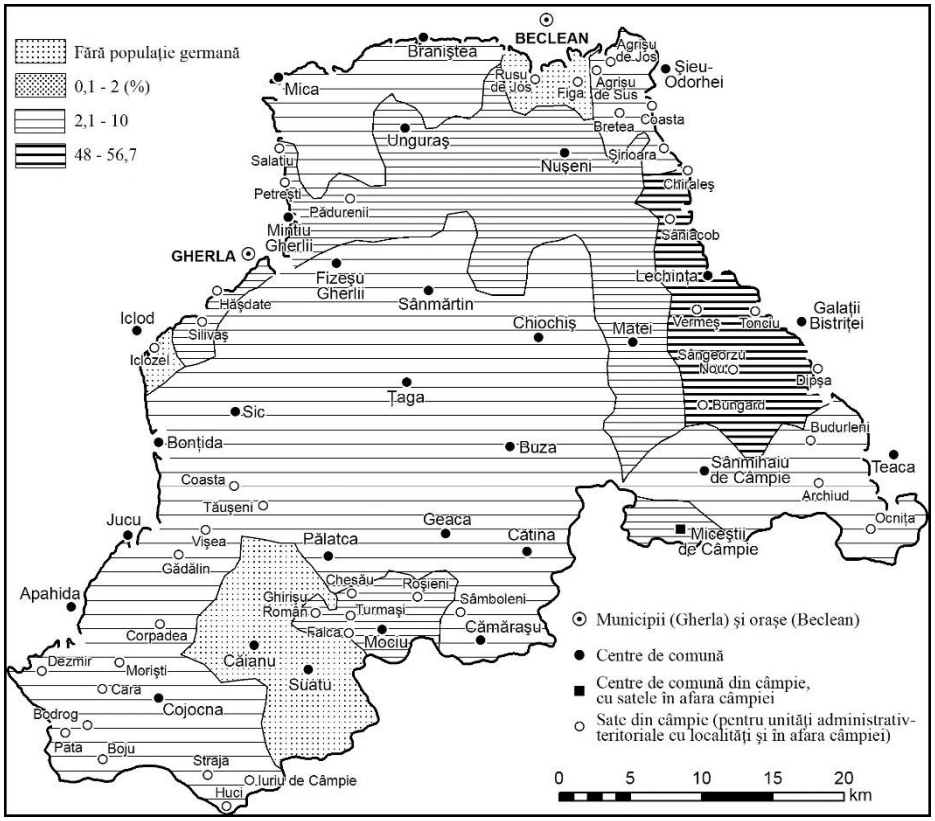

Fig. 3. Câmpia Someşană. Ponderea populaţiei germane la nivel de comune în anul 1910.

În structura etnică a populaţie Câmpiei Someşene, o pondere importantă o avea populaţia germană. În număr de 5295 de persoane, etnicii germani reprezentau 5,3% din populaţia totală a câmpie.

În ceea ce priveşte repartiţia acesteia în teritoriu (fig. 3), cea mai mare parte a etnicilor germani (83%) se afla în compartimentul estic al câmpiei, pe teritoriul comunelor Galaţii Bistriţei, Lechinţa şi Matei. În aceste comune ponderea populaţiei de naţionalitate germană era mult superioară valorii medii înregistrate la nivelul întregii unităţi: Lechinţa 51,8%, Galaţii Bistriţei (doar cele două localităţi din Câmpie: Dipşa şi Tonciu), 48,7%, Matei 6,8%. În celelalte comune, ponderea populaţiei germane era redusă, sub 2%. Populaţia germană nu se regăseşte în structura naţională a populaţiei comunelor Şieu Odorhei, Căianu şi Suatu precum şi în suburbiile oraşului Beclean. La nivelul localităţilor, 35 de sate de pe teritoriul Câmpiei Someşene (30% din 118 sate în 1910) nu aveau în structura lor naţională populaţie de etnie germană. Majoritatea acestora sunt situate în compartimentele central şi vestic, aparţinând, în prezent, judeţului Cluj.

Categoria *altor naţionalităţi*, cu pondere de 2,4%, cuprindea, în mare parte, populaţia de etnie romă. Ponderi mai ridicate ale acestei categorii s-au înregistrat în comunele Pălatca, Mociu, Fizeşu Gherlii, Cojocna, Cătina, Matei, Galaţii Bistriţei, Cămăraşu şi Lechinţa. Ponderea maximă, de 9,6% din totalul locuitorilor, s-a înregistrat pe teritoriul comunelor

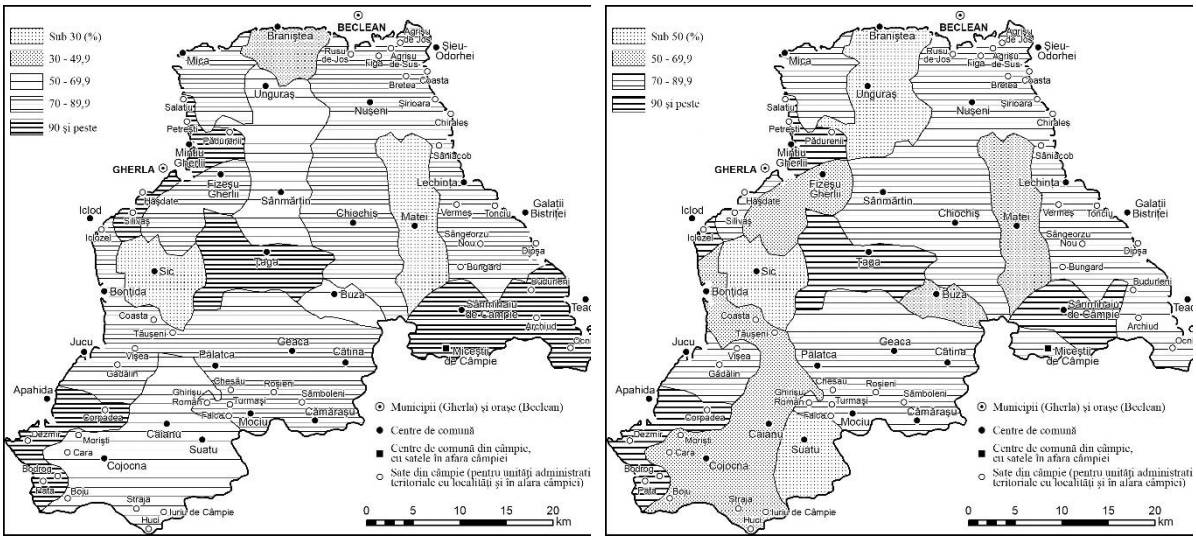
Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Cămăraşu şi Lechinţa. La nivelul localităţilor existau, în anul 1910, 29 de sate care nu cuprindeau această categorie de populaţie. Valori ridicate ale ponderii altor naţionalităţi s-a înregistrat în localităţile Vermeş (16,3%), Bungard (15,1%), ambele în comuna Lechinţa, Dipşa 10,2% (comuna Galaţii Bistriţei), Figa 12,5% (suburbie Beclean), Cara 12,3% (comuna Cojocna). În această categorie mai sunt cuprinse şase persoane de etnie slovacă: patru în Bonţida şi câte o persoană în Mintiu Gherlii şi localitatea Corvineşti (comuna Matei) şi trei persoane de naţionalitate sârbă, câte una în localităţile Bonţida, Salatiu(comuna Mintiu Gherlii) şi Mociu. Cu pondere de 0,08% din populaţia totală erau cuprinse persoane de etnie ucraineană, armeni, slovaci, ruşi şi sârbi însumând 92 persoane din totalul de 111 057 locuitori (Recensamânt 2002).

Datele *recensământului populaţiei, din anul 1966,* pun în evidenţă, faţă de recensământul anterior analizat, pe teritoriul Câmpiei Someşene, modificări importante în structura naţională.

Un moment important în modificarea structurii naţionale a populaţiei Câmpiei Someşene l-a constituit anul 1944 când populaţia germană din compartimentul sud-estic al câmpiei a scăzut semnificativ. Astfel, în acel an, 98% din populaţia germană (săsească) cantonată, în principal pe teritoriul comunelor Lechinţa, Galaţii Bistriţei şi Matei s-a repatriat. Ponderea populaţiei germane a scăzut de la 5,3% în anul 1910, la 0,1% în anul 1966.

Scăderea ponderii populaţiei maghiare, de la 31,1% la 26,1%, poate fi pusă pe seama repatrierilor din perioada imediat următoare celui de-al doilea război mondial şi caracterului subiectiv al înregistrărilor statistice din anul 1910, când în cadrul populaţiei cu limba maternă maghiară, erau incluse şi alte etnii (populaţia evreiască deportată în timpul celui de-al doilea război mondial, o parte din populaţia).

Sub 30 (%)
30 - 49,9
50 - 69,9
70 - 89,9
90 şi peste
Sub 50 (%)
50 - 69,9
70 - 89,9
90 şi peste
BECLEAN
GHERLA
Municipii (Gherla) şi oraşe (Beclean)
Centre de comună
Centre de comună din câmpie, cu satele în afara câmpiei
Sate din câmpie (pentru unităţi administrativ teritoriale cu localităţi şi în afara câmpiei)
0 5 10 15 20 km

a **b**

Fig. 4. Ponderea populaţiei româneşti, la nivel de comune în anii 1966 (a) şi 2002 (b).

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Ponderea populaţiei româneşti depăşea 90% în anul 1966 (fig. 4), în comunele Sânmihaiu de Câmpie, Ţaga, şi pe teritoriul aparţinător Câmpiei Someşene al comunelor: Mintiu Gherlii, Apahida, Miceştii de Câmpie, Teaca şi în suburbiile municipiului Gherla. În anul 2002, ponderea populaţiei româneşti a scăzut sub 90% fie datorită scăderii numărului de locuitori în centrul comunal Miceştii de Câmpie şi suburbiile municipiului Gherla, fie emigrării etnicilor germani şi creşterii ponderii populaţiei rrome, în teritoriul din Câmpia Someşană, al comunei Teaca.

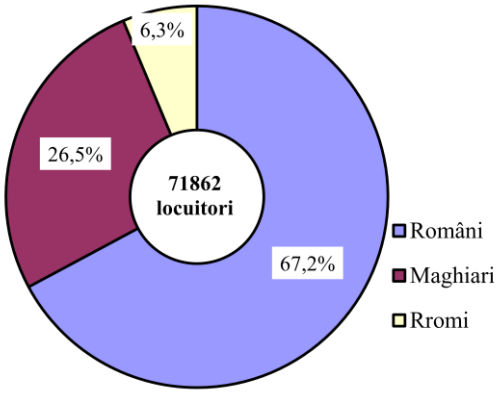

Fig. 4. Câmpia Someşană. Structura etnică a populaţiei la recensământul din anul 2002.

Populaţia românească avea în anul 2002, o pondere majoritară în 117 aşezări (83%). Demn de remarcat este faptul că aceasta are ponderi de peste 90% în 64 dintre aşezările Câmpiei Someşene (45,5% din numărul total al aşezărilor).

Populaţia maghiară s-a caracterizat printr-o uşoară creştere relativă în perioada 1966-2002 de la 26,1% la 26, 5% (fig. 5). La nivelul unităţilor administrativ-teritoriale s-au înregistrat scăderi ale ponderii acestei etnii în comunele Sânmărtin, Geaca, Bonţida, Jucu şi Galaţii Bistriţei, pe fondul scăderii, în ansamblu, a numărului de locuitori şi a natalităţii mai reduse a acestei etnii.

Din cele 141 de aşezări din Câmpia Someşană, doar în cele 16 localităţi, cu populaţiei exclusiv românească această etnie nu este reprezentată, iar 22 se caracterizau prin pondere majoritară a populaţiei de etnie maghiară.

Etnia rromă este singura care a înregistrat o creştere semnificativă în intervalul de timp analizat. Ea număra în anul 1966, 2443 de persoane, iar la recensământul din anul 2011 efectivul era aproape triplu, 7595 persoane, reprezentând 8% din numărul total de locuitori din Câmpia Someşană.

Creşterea acestei populaţii nu s-a făcut numai printr-o mai bună identificare a celor interesaţi, dar şi datorită vitalităţii lor demografice. Fertilitatea femeilor de această naţionalitate, calculată pe baza recensământului din anul 1992, este de 3,86 copii, pe femeie (Gheţău, V., 1996).

2. Potenţialul turistic

În directă legătură cu structuta etnică si cea confesională a populației din Câmpia Someșană resursele culturale, cerinţă specifică pentru dezvoltarea turismului cultural, se pot

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

grupa în mai multe categorii: bisericile şi mănăstirile, castelele, evenimente periodice şi episodice – festivaluri, și târguri.

2.1.Bisericile şi monumentele istorice reprezintă obiective turistice de mare interes.

Cea mai veche biserică ortodoxă este Biserica ortodoxă de piatră de la Mănăstirea, comuna Mica, din secolul XIII. Celelalte biserici ortodoxe, păstrate în peisajul Câmpiei, au fost construite începând din secolele XVI-XVII. Ele au ca material de construcţie lemnul iar cele mai multe poartă hramul Sfinţii Arhangheli. La Apatiu (comuna Chiochiş) există o astfel de biserică, altele fiind amplasate la Strugureni, în aceeaşi comună, la Chesău etc. Biserica din lemn Sfântu Ioan Gură de Aur din Sic se află pe lista obiectivelor culturale aflate în patrimoniul naţional.

Tot în patrimoniul naţional se află mănăstirea de la Nicula.Aceasta este un important centru de pelerinaj din Ardealul de Nord. Aici se află renumita icoană pictată de meşterul Luca din Iclod, considerată ca fiind făcătoare de minuni. Iniţial greco-catolică, biserica mănăstirii a fost edificată între anii 1875 şi 1879 pe cheltuiala Episcopiei de Gherla. Papa Pius al XI-lea a acordat în anul 1928 bisericii mănăstirii Nicula statutul de sanctuar marian.

Cele mai vechi biserici din Câmpia Someşană aparţin cultului reformat și se află la Bozieş (comuna Chiochiş), Nireş (comuna Mica) precum şi Biserica reformată - calvină din Boteni (Mociu) toate construite în secolul XIII.

Biserica reformată din Sic constituie nu doar un lăcaş de cult, ci şi un monument istoric, datând din 1241. Sub biserica există un tunel care dă pe unul din dealurile din afara localităţii, tunel ce putea fi folosit în cazul în care era nevoie să fie părăsită în grabă localitatea datorită unei invazii. Populaţiei maghiare îi aparţin şi bisericile romano catolice apărute mult mai târziu decât cele reformate, la sfârşitul secolului XVIII şi începutul secolului XIX.

Din această perioadă datează Biserica romano – catolică din Mociu datată 1784 şi cea de la Cătina (1806). Lăcaşurile de cult romano-catolice se găsesc doar în centrele de comună, fiind în strânsă legătură cu apartenenţa confesională a celor ce conduceau viaţa confesională şi politică în acele perioade.

Populaţia germană din Câmpia Someşană a aparţinut aproape în exclusivitate cultului evanghelic. Locaşuri de cult foarte vechi se găsesc în Dealurile Lechinţei la Moruţ, Corvineşti , Dipşa, Lechinţa, Vermeş etc. Aceste biserici sunt degradate în diverse stadii datorită abandonului demografic şi statutului lor incert.

2.2 **Castelele**

Pe teritoriul Câmpiei Someşene se află numeroase *castele* construite în secolele XVII –XVIII, unele încă funcţionale ce adăpostesc diferite instituţii (şcoli, grădiniţe) altele aflate în stadii mai avansate de degradare.

Din această categorie, în patrimoniului naţional sunt incluse două obiective: Castelul Banffy din Bonţida şi Castelul Kornis din localitatea Mănăstirea, judeţul Cluj.

Castelul Kornis se găseşte pe teritoriul localităţii Mănăstirea, judeţul Cluj şi este înscris pe lista Monumentelor Istorice ale judeţului Cluj, elaborată de Ministerul Culturii si Cultelor din România în anul 2004. Clădirea principală a castelului a fost construită de către Kristof Kereszturi între anii 1573-1593, în stil Renaissance. În cel de al doilea război mondial castelul

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

a fost distrus, iar colecţiile sale au dispărut. După 1944 a fost reclădită numai o parte a zidăriei, iar capela Kornis a fost preluată de biserica ortodoxă.

În localitatea Bonţida se găseşte renumitul Castel Bánffy edificiu construit în anul 1652 de meşterul italian Agostino Serena şi redecorat în anul 1750 în stil baroc, după planurile arhitectului vienez Joseph Emmanuel Fischer von Erlach.

Castelul Kemény din Jucu de Sus, judeţul Cluj, construit în secolul XIX, este înscris pe lista Monumentelor Istorice ale judeţului Cluj, elaborată de Ministerul Culturii si Cultelor din România în anul 2004.

Castelul Wass din comuna Ţaga, judeţul Cluj este înscris pe lista Monumentelor Istorice ale judeţului Cluj, elaborată de Ministerul Culturii si Cultelor din România în anul 2004. El este construit în stil baroc şi a fost finalizat în anul 1769.

Tot în această categorie se încadrează Castelul Béldy din Geaca, judeţul Cluj înscris, de asemenea, pe lista Monumentelor Istorice ale judeţului Cluj, elaborată de Ministerul Culturii si Cultelor din România, din în anul 2004.

2.3.Activităţile umane cu funcţie atractivă

Activitățile umane cu funcție atractivă se adaugă obiectivelor turistice materializate în tere și diversific oferta cultură a unui teritoriu. Din această grupă,specifice Câmpiei Transivaniei sunt: hramurile si pelerinajele religioase, festivalurile și zilele localităților.

Hramurile si pelerinajele religioase concentrează pentru 1-3 zile un număr mare de pelerini- turiști veniți din toată țara. La Mănăstirea Nicula din judeţul Cluj, zeci de mii de pelerini ortodocşi şi greco-catolici se adună aici din toate regiunile ţării, pe 15 august, de sărbătoarea Adormirea Maicii Domnului. Turismul religios, componentă importantă a turismului cultural , este cu atât mai amplu cu cât diversitatea etnică și confesională a populației este mai mare (Cocean, P., 2010, p. 143)

Festivaluri

Electric Castle este primul festival care a mutat muzica electronică şi sunetele live ale unui concert pe scenele unui castel, Castelul Banffy din localitatea clujeană Bonţida, sit cu valoare istorică. Festivalul aduce la un loc două lumi cu trasee divergente, şi anume locul valoros istoric şi cultural lăsat în afara atenţiei maselor şi societatea urbană tânără, care are puterea unei opinii de masă, justifică rolul cheie al festivalului în percepţia istoriei şi a contribuţiei sale în promovarea valorilor naţionale. O parte dintre banii din biletele vândute la festival sunt donaţi de organizatori pentru restaurarea monumentului istoric.Organizatorii apreciază că în patru zile de festival au participat 120 000 de persoane. Festivalurile angrenate în turism pot fi o unealtă extrem de eficientă pentru creşterea socio-economică a regiunilor. Ca urmare a caracteristicilor lor, festivalurile dau naştere la diverse iniţiative comerciale legate de publicitate, marketing, înregistrare şi producţie de produse audio şi video, diverse tipuri de servicii, iar aceasta reprezintă o bună bază pentru dezvoltarea promovării turistice a localității, dar și a micilor afaceri care apar prin schimbarea , chiar daca doar temporară, a profilului socio-economic al regiunii: spatii de cazare puse la dispozitie de catre localnici, comercializarea produselor locale etc.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

CONCLUZII

Resursele turistice antropice reprezintă obiective turistice potenţiale insuficient valorificate. Turismul cultural şi religios ar putea fi principalul motor al dezvoltării turismului în Câmpie în condiţiile în care baza materială ar asigura o susţinere adecvată.

Câmpia Someşană prezintă un potenţial deosebit din punct de vedere al dezvoltării turismului rural fiind îndeplinite cerinţele definitorii pentru dezvoltarea acestui tip de activitate turistică: localizare în zona rurală, funcţionalitate rurală bazată pe trăsăturile particulare ale spaţiului rural (contact cu natura, gospodăria ţărănească, contact cu patrimoniul material al comunităţii săteşti), tipologie variată, în concordanţă cu condiţiile geografico-fizice şi condiţiile istorice şi economice în care a evoluat unitatea. Aria de desfăşurare a actului turistic aparţine în exclusivitate spaţiului rural, în Câmpie existând arii pretabile din acest punct de vedere. O activitate turistică de acest gen trebuie însă susţinută de căi de comunicaţii adecvate iar această unitate este deficitară din acest punct de vedere.

BIBLIOGRAFIE

1. Cocean, P., (2010), *Patrimoniul turistic al României,* Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca
2. Gheţău, V. (1996), *O proiectare condiţionată a populaţiei României pe principalele naţionalităţi (1992-2025),* Bibliotheca Demographica, No.2, Academia Română, Bucureşti
3. Giurgiu Natalia (1972), *Populaţia Transilvaniei la sfârşitul secolului al XVIII-lea şi începutul secolului al XIX-lea,* în vol. Populaţie şi societate - studii de geodemografie istorică, Edit. Dacia, Cluj-Napoca.
4. Meteş, Şt. (1971), Emigrări româneşti din Transilvania în secolele XIII-XX, Contribuţii de geodemografie istorică, Bucureşti.
5. Pascu, Şt. (1972), Demografia istorică, Populaţie şi Societate, studii de geodemografie istorică, Edit. Dacia, Cluj-Napoca
6. Pop, Gr. P. (2001), *Evoluţia populaţiei României în a doua jumătate a secolului al XX-lea,* Studia U.B.B., Geographia., XLII, 1-2., Cluj-Napoca.
7. Pop, Gr. P. (2001), *Depresiunea Transilvaniei*, Edit. Presa Universitară Clujeană, Cluj -Napoca.
8. Rotariu, T., (1993), *Aspecte demografice în Transilvania, la începutul secolului al XX-lea* - Sociologie Românească, Serie nouă, an IV, nr. 2.
9. Suciu, C. (1967-1968), *Dicţionar istoric al localităţilor din Transilvania, vol. I (A-N), vol. II(O-Z),* Edit. Academiei Republicii Socialiste România, Bucureşti.
10. * * * (1987), *Geografia României III, Carpaţii Româneşti şi Depresiunea Transilvaniei, Edit.* Academiei Române, Bucureşti.
11. * * * (1938), *Recensământul general al populaţiei României din 29 decembrie 1930,* vol. I, Edit. Institutului Central de Statistică, Bucureşti.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

12. * * * (1969*), Recensământul populaţiei şi locuinţelor din 15 martie 1966, vol. I, Rezultate generale, Populaţie,* Direcţia Centrală de Statistică, Bucureşti.
13. * * * (1994), *Recensământul populaţiei şi locuinţelor din 7 ianuarie 1992, Volumul I, Populaţie – Structura demografică*, Comisia Naţională pentru Statistică, Bucureşti.
14. * * * (2004), *Recensământul populaţiei şi locuinţelor18 martie2002, Volumul I, Populaţie – Structura demografică*, Institutul Naţional de Statistică, Bucureşti.
15. http://www.recensamantromania.ro/noutati/volumul-ii-populatia-stabila-rezidenta-structura-etnica-si-confesionala/
16. Raport OMT 2012 http://cf.cdn.unwto.org/sites/all/files/pdf/annual_report_2012.pdf
17. http://politici.weebly.com/turism/natura-si-caracteristicile-turismului-cultural

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

THE PROTECTION OF CHILDREN IN INSTITUTIONS – A SOCIAL IMPERATIVE

Maria Oprea, Assoc. Prof., PhD
"Vasile Goldiș" West University of Arad

*Abstract**:** An overview of recent decades that have profoundly marked the Romanian society cannot circumvent one of the most sensitive issues of the '90s: the situation of children in institutions. The completely unacceptable conditions in which orphans lived, the specific environment in orphanages were disturbing issues for the whole Romanian society of that time. After more than 26 years, the fate of children in social protection centers is much better, significant steps were taken which led to the improvement of the environment in which these children live. There were established a series of family centers that tend to reproduce specific family climate in which one can speak not only about providing material goods, but especially emotional warmth. There also arose private institutions that provide the social support that is so necessary for these children. But nevertheless, there are still enough cases where institutionalized children do not benefit from conditions that may ensure their age-specific growth and development in an appropriate environment. The analysis of youth that must leave the social protection institutions after turning 18 years old is becoming an issue of greater and greater interest considering that in order to be able to live independently they require not only specific skills but especially financial conditions and professional training that would allow them to carry out economic activities designed to ensure their existence.*
Based on these problems that have not yet to be offered a favorable solution, we conducted a study on the social condition of institutionalized children and young people in Arad County.

Keywords: institutionalized children, family, social protection, child social protection institutions, Arad County.

Introducere

Societatea modernă se manifestă printr-o dinamică a schimbării, iar societatea românească a fost silită să facă față provocărilor unor mutații majore, în condițiile în care abia de 26 de ani a intrat într-un proces de readaptare la valorile democratice. Tranziția a lăsat și lasă încă urme adânci în modul în care diferitele segmente ale societății reușesc să se adapteze provocărilor prezentului. Au fost înregistrate, în acest interval de timp, mutații în modul de raportare la nou, a fost identificată o arie largă de fenomene grave ale trecutului, marcaje sociale greu de depășit, drame sociale și traume care nu s-au vindecat încă. Printre acestea, drama copiilor orfani ne-a urmărit ani în șir, imaginile din orfelinate s-au aflat sub lupa presei naționale și internaționale. Au fost realizate o serie de încercări de normalizare a condiției copilului instituționalizat, o nouă abordare privind climatul din instituții, relaționarea

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

personalului cu acești orfani. Dacă astăzi se poate vorbi despre faptul ca în anii următori, copiii fără suportul familiei de origine să crească în medii apropiate celor familiale, o astfel de perspectivă este posibilă pentru că în ultimii ani s-au făcut eforturi în domeniul protecției sociale, s-a renunțat treptat la instituțiile de tip „mamut" cu un număr mare de copii, accentuându-se procesul de instituționalizare în centre de tip familial, au fost încurajate adopțiile, în special cele naționale, iar legislația s-a adaptat din mers acestor imperative. Numărul încă mare de copii din centrele de protecție socială se poate explica și prin faptul că schimbările în plan social au afectat din temelii nu doar convingeri, atitudini și comportamente, ci și instituții. Se manifestă astăzi o anumită toleranță din partea societății în raport cu o serie de fenomene negative din sfera relațiilor familiale, astfel că în multe cazuri, cu prea mare ușurință și fără reacții sociale ferme, se produce fenomenul de abandon al copilului de către părinți, fie în maternități, alte unități spitalicești sau alte contexte situaționale. O altă explicație este chiar cea referitoare la mutațiile din sfera structurii familiei, a relațiilor dintre soți, dintre părinți și copii. Semnalarea aspectelor problematice privind specificul, rolul și funcțiile familiei, nu pot să nu ne conducă cu gândul la zecile de mii de copii lipsiți de toate avantajele pe care le oferă o familie, de căldura sufletească, iubirea, grija părintească, precum și suportul pe care mediul familial îl acordă copilului în mod firesc: grupul copiilor instituționalizați.

1. Rolul familiei în procesul de formare și dezvoltare a personalității copilului: Familia poate fi considerată ca „unitatea socială constituită din adulţi şi copii, între care există relaţii de filiaţie-naturală (de sânge) sau socială-, indiferent de orice alte considerente" (Stănciulescu, 1997, p. 26). Familia este grupul social care are rolul important de a forma și pregăti indivizii pentru integrarea armonioasă în planul vieții sociale, pentru a deveni adulți responsabili și eficienți, este principalul suport pentru copil, mediul natural în care acesta crește, se dezvoltă şi evoluează ca personalitate. Din primii ani de viață, copilul deprinde în familie primele manifestări cu semnificaţie socială, realizează prima formă de integrare în societate, se manifestă ca ființă socială prin procesul de socializare primară, care reprezintă un proces fundamental de transmitere a culturii și organizării sociale la generațiile următoare, de către adulți, asigurându-se continuitatea, stabilitatea și perpetuarea societății (Schifirneț, 2004). În procesul de socializare, indivizii dobândesc informații, atitudini, valori și comportamente necesare în devenirea lor ca ființe sociale. Realizată prin intermediul limbajului, la începutul vieții individului, când acesta dobândește elementele sociale de bază: norme, valori, credințe, socializarea primară are rolul de a contribui la achiziționarea acelor informații și deprinderi sociale care să-i permită copilului participarea la viața socială de zi cu zi și formarea eului. Finalitatea procesului de socializare este, în primul rând, integrarea socială a copilului, care exprimă modul în care un individ oarecare se manifestă ca membru al unei colectivităţi, având capacitatea de a participa la viaţa acesteia, de a recepta şi prelucra informaţia specifică, precum și de a comunica printr-un sistem simbolic împărtășit de toţi, de a ocupa poziţii şi de a-şi asuma roluri legitime. Familia poate fi considerată astfel drept mijlocitor între copil și societatea globală. În aceste condiții, absența familiei din viața copilului poate avea urmări negative semnificative, atât în planul dezvoltării fizice, cât și psihice, pe termen mediu sau lung,

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

afectând reușita școlară, capacitatea de integrare în plan social și de manifestare ca viitor adult. Într-o astfel de situație se află categoria socială vulnerabilă a copiilor instituționalizați.

2. Aspecte privind situația copiilor instituționalizați. Cauze ale instituționalizării și probleme specifice copiilor din instituții: Se poate afirma faptul căprocesul de socializare pentru copiii instituționalizați nu prezintă aceleași caracteristici ca și în cazul copiilor crescuți în mediul familial, iar, dacă școala, ca instanță de socializare secundară, nu va reuși să compenseze unele aspecte absente din socializarea primară, destinul copiilor instituționalizați nu are prea multe argumente încurajatoare. Există totuși o bună parte dintre copiii din instituții care depășesc absența suportului familiei de origine, având reale șanse de a se realiza în plan personal și profesional, este vorba îndeosebi de cei crescuți în centre de tip familial. Cauzele care au condus la instituționalizare pot fi multiple, de la decesul părinților, sărăcie, familii dezorganizate, până la abandonarea acestora în maternități sau alte unități spitalicești, ori părăsirea copiilor în diverse alte împrejurări. Ca urmare, acești copii fără părinți, în cazul în care nicio altă rudă nu își manifestă dorința și responsabilitatea de a se angaja în creșterea și educarea lor, vor fi încredințați instituțiilor de protecție socială, devenind astfel parte a grupului social vulnerabil al copiilor instituționalizați. Legislația din domeniu s-a modificat în permanență, în încercarea de a fi adaptată climatului contemporan și cerințelor caracteristice spațiului european. Astăzi, cadrul legislativ care fundamentează condiția copilului instituționalizat este asigurat de prevedrile Legii nr 292/2011, modificată prin O.G. nr. 30/2015.

Vorbind despre cauzele pentru care ajung copiii să fie abandonați, Bowlby (1975, p. 13-14) evidențiа ca relevante: apariția unor situații de urgență, determinate de decesul sau spitalizarea mamei, imoralitate, cruzime, sărăcie, neglijență; tatăl, deși prezent, este inapt prin boală fizică sau psihică, instabilitate sau deficiență psiho-fizică; prezența unei mame inapte pentru creșterea copilului; absența totală a suportului din partea rudelor. Mulți copii care ajung în instituții provin din familii dezorganizate sau cu mari probleme sociale. Abandonul este considerat drept cauză primă a instituționalizării, corelat însă cu alte aspecte cauzale, printre care se pot evidenția: abuzul și maltratarea copilului, copil nedorit, cu handicap sau alte afecțiuni (HIV/SIDA), mame minore, necăsătorite sau cu nivel educațional scăzut, părinți divorțați, în detenție, alcoolici, cu boli cronice sau handicap, lipsa locuinței, părinți șomeri (UNICEF, F.I.C.F., 1997). Dacă vorbim despre efectele instituționalizării, trebuie să pornim de la sublinierea faptului că instituționalizarea înseamnă separare, în primul rând, de mamă, ori acest aspect nu poate să nu determine un complex de manifestări cu caracter negativ pentru copil, de la implicații pe termen scurt, până la afectarea profundă a modului în care se va dezvolta personalitatea acestor copii. Vorbim despre deprivarea maternă sau sindromul de separare „depresie analitică” (Spitz, Bowlby, 1946, 1952), sindrom de nedezvoltare, apatie, în special în cazul copiilor cu vârsta cuprinsă între 0-3 ani, efectele deprivării materne sunt practic irecuperabile, primele consecințe ale separării de părinți fiind stagnarea sau întârzierea în dezvoltare, posibilă și afectarea dezvoltării psihologice dacă perioada de separare dintre un copil de vârstă fragedă și mamă (sau altă figură maternă constantă) este mai mare. Un alt sindrom este cel de instituționalizare sau hospitalism, manifestat pe fondul neglijării, carențe de îngrijire, stimulare, socializare și educare a copilului (idem, p. 101). Se pot evidenția, la

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

copiii de peste un an, tulburări în aproape toate sectoarele dezvoltării psihice (Roth, 1992, p. 92): retard parțial sau global în dezvoltarea psiho-motorie, apatie, instabilitate psiho-motrică, comportamente fără conținut, tulburări masive ale organizării spațio-temporale etc. De remarcat este deprivarea afectivă și tulburările emoționale, apare imaturizare afectiv-emoțională, depresie, frică, agitație, alertă, culpabilitate, insecuritate emoțională etc., care generează alte efecte în planul acomodării, adaptării și integrării școlare, foarte mulți copii instituționalizați având performanțe școlare slabe (Brătianu, Roșca, 2005). Studiile privind copiii instituționalizați au semnalat o serie de factori de risc în cazul acestora (David, Appell, 1973): schimbările multiple ale mediilor de viață și îngrijire, îngrijirile depersonalizate, imposibilitatea creării unei relații afective privilegiate, hipostimularea dezvoltării psihomotorii, absența dezvoltării către lumea exterioară.

O parte a copiilor instituționalizați au fost supuși unei arii largi de abuzuri, atât în familia de origine, cât și, ulterior, în instituții: abuzului psihologic, fizic, emoţional şi sexual (Stativă, coord., 2002), cu urmări profunde asupra dezvoltării și conduitei copilului. Copiii instituţionalizaţi sunt numiţi frecvent în documentele UNICEF, ca o categorie de copii „în circumstanţe deosebit de dificile”. Dezvoltarea întârziată a copilului instituţionalizat trebuie înţeleasă nu ca o reacţie directă la separarea de părinţi, ci ca un efect al mediului nestimulativ, în special la lipsa oportunităţilor interacţiunii spontane şi afectuoase cu adulţii, ceea ce va putea determina o incapacitate de a trăi, în instituţii, experienţa unor relaţii călduroase, apropiate şi de durată cu adulţii în care să poată avea încredere şi, de multe ori, chiar cu prieteni de aceeaşi vârstă (Ainsworth, 1962). Se remarcă faptul că se încearcă, în instituţii, în tot mai mare măsură, să se asigure condiţii care să răspundă necesităţilor copiilor, respectarea drepturilor acestora.

3. Metodologia cercetării: Scopul prezentului studiu este de a analiza aspecte specifice copiilor instituționalizați din județul Arad, extensia fenomenului, particularitățile mediului instituțional. **Obiectivele** propuse vizează, în prim plan, evidențierea principalelor aspecte cauzale ale instituționalizării copiilor, efectele acestui fenomen, condiția școlară a copiilor, identificarea modalităților favorizante procesului de reintegrare în familie a copiilor.

Ipotezele cercetării:

a) Instituționalizarea copiilor este o consecință, în primul rând, a abandonului copiilor de către părinți, în special de către mame, aspect determinat de fenomene de marginalizare socială specifice unor familii sărace, familii dezorganizate etc;

b) Climatul din instituții, modul de relaționare adult-copii, copii-copii, pot conduce la efecte negative asupra copilului, de ordin fizic, psihologic și comportamental, influențând astfel formarea și dezvoltarea armonioasă a personalității acestuia;

d) Indiferent de tipul instituției de protecție socială, de condițiile oferite în cadrul acestora, copilul va dori să se reîntoarcă în familia de origine, alături de părinți.

Metode și tehnici de cercetare: studiul documentelor; analiza calitativă-interviul semistructurat; studiul de caz; analiza cantitativă-chestionarul. Interviul a fost aplicat unui număr de 15 copii, iar 25 au răspuns întrebărilor din chestionar. Baza de date a fost constituită cu sprijinul D.G.A.S.P.C. Arad, la sfârșitul semestrului I, anul 2016.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

4. Nevoia de protecție socială a copiilor din instituții. Copiii instituționalizați din județul Arad: Populația României, conform datelor INS, 2012, era de 19.042.936 locuitori, din care 4.230.964 (22, 21%) copii cu vârsta între 0-19 ani. Totalul copiilor aflați în sistemul de protecție specială la sfârșitul anului 2015, era de 57.279, 18.631 fiind protejați în centre de servicii de tip familial, la asistenți maternali, la rude de până la gradul IV sau la alte familii/persoane; 16.396 copii se aflau în servicii rezidențiale publice și 3.895 în servicii rezidențiale private (A.N.P.C.A., 2015). O parte a copiilor care se află în grija unor instituții aparține segmentului de copii cu părinții plecați la muncă în străinătate, un număr de 65.432 familii care au plecat din țară, au lăsat 85.194 copii fără protecția parentală. În sistemul de protecție specială au fost preluați 4.227 copii, fie la asistenți maternali (576), în centre de plasament (868), la rude până la gradul IV (2.453), fie la alte familii/persoane (330) (D.G.A.S.P.C., 2016). În toate aceste circumstanțe, nu apare ca un fenomen de raritate faptul că unii dintre copii au fost supuși abuzurilor, de diferite tipuri, în diferite medii, de la cel familial (12.616)**,** la cel școlar (78), în instituții de tip rezidențial (191), la asistenții maternali profesioniști (38), în alte instituții (42) sau în alte locații (671). Dintre aceștia, 1.016 au sub 1 an!

Tabel nr. 1. **Aspecte privind abuzul asupra copiilor în funcție de vârstă**

Vârsta	**<1 an**	**1-2 ani**	**3-6 ani**	**7-9 ani**	**10-13 ani**	**14-17 ani**	**>18 ani**
Total	**1016**	**1315**	**2827**	**2540**	**3106**	**2688**	**54**

Sursa: D.G.A.S.P.C., 2015

Județul Arad, conform datelor recensământului populației din 2012, dispune de o populație de 43.629 locuitori, din care 89.875 (20, 87%) sunt copii cu vârsta de până la 19 ani (DJS Arad, 2012). O parte a acestora se află sub protecția unor instituții sociale, astfel, conform raportului pe anul 2015 al D.G.A.S.P.C. Arad, pentru 1.439 copii au fost luate următoarele măsuri de protecție socială: plasamentul la familii/persoane-595 copii; tutelă: 28 copii; plasament la asistent maternal profesionist: 194 copii; plasament la un serviciu rezidențial: 395 copii; plasament la o organizație neguvernamentală: 128 copii; plasament al copilului cu dizabilități într-un serviciu rezidențial: 88; plasament la un centru de primire minori sau un centru de criză: 9 copii; măsură a D.G.A.S.P.C. Arad: 1 copil (D.G.A.S.P.C. Arad, 2016).

În județul Arad funcționează centre pentru protecția specială a copilului în servicii de tip rezidențial (centre de plasament, apartamente, case, centre maternale), unde se aflau, la sfârșitul anului 2015, un număr de 537 copii, în orașele: Arad, Lipova, Ineu, Sântana, Chișineu Criș, Pâncota, Sebiș, precum și în mediul rural: comuna Vladimirescu, Mocrea, Beliu, Vârfurile, Dorobanți, Zăbrani, Frumușeni, Vărădia de Mureș, Bocsig. Serviciile în care sunt plasați copiii în regim de urgență sunt servicii de tip rezidențial D.G.A.S.P.C. Arad și servicii de tip familial, fiind înregistrate 42 cazuri (D.G.A.S.P.C., Arad, 2016). Este explicabil procentul mai ridicat al instituțiilor de protecție socială în mediul urban (70, 48%), în raport cu cel rural (29, 52%), aici oportunitățile financiare și spațiile adecvate fiind mai accesibile în raport cu zona rurală. În privința tipului de centru în care sunt instituționalizați copiii, amintim: Centrul Maternal Arad: 1 (0, 20%), Centre de Plasament: 104 (20, 89%), 10 Centre de

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Plasament în regim de Urgență (2,01%), și Centrele de Tip Familial: 383 (76,90%). Ultimele decenii au adus schimbări în plan economic, acestea exprimându-se și în sfera serviciilor sociale. Astfel, mediul de afaceri privat s-a orientat și spre asigurarea serviciilor de protecție socială a copiilor, ca urmare, deși ponderea unităților de protecție socială este deținută de instituțiile publice (78, 51%), unele dintre ele existând dinainte de anul 1989, fiind ulterior modernizate, cele private (21, 49%) se impun tot mai mult, atât prin gradul de implicare și profesionalism, cât și prin calitatea serviciilor.

Conform bazei de date realizate la sfârșitul semestrului I al anului 2016, un număr de 498 copii din județul Arad, de vârste variate, din medii rezidențiale diferite, tipuri diferite de familie, au un element comun esențial: sunt copii instituționalizați, separați de părinți, dincolo de aspectul cauzal, oricum, nu extrem de diferențiat. Dacă luăm în calcul tocmai motivul pentru care acești copii au ajuns în centrele de protecție socială, putem vorbi despre câteva categorii cauzale: abandon, abuzul de orice fel-fizic, emoțional, psihic etc., părinți bolnavi de diverse afecțiuni, decesul unuia sau al ambilor părinți, dizabilitatea copiilor, părinți cu dizabilități, părinți care au săvârșit fapte penale, părinți decăzuți din drepturile parentale, copii părăsiți de mame în spitale, lipsa locuinței, sărăcie, sărăcie și abuz asupra copilului, cumulate. Astfel, 24 copii (4,82%) au fost abandonați de către familie, 189 copii (37,95%) au fost abuzați, 1,00% dintre copii au avut părinții bolnavi (5 părinți), 4,02% au fost cazuri de părinți decedați (20 părinți), 27 (5,43%) cazuri de sărăcie și abuz asupra copilului, 155 (31,13%) sunt copii din familii sărace, 35 (7,03%) copii au fost părăsiți în spitale, în 15 cazuri (3,02%), lipsa locuinței a condus la instituționalizarea copilului, 4 părinți (0,80%) au fost decăzuți din drepturile parentale, 2,20% sunt situații de dizabilitate a părinților (11 părinți), 9 (1,80%) reprezintă cazurile de părinți care au săvârșit fapte penale, 0,80% sunt copii cu dizabilități (4 copii).

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

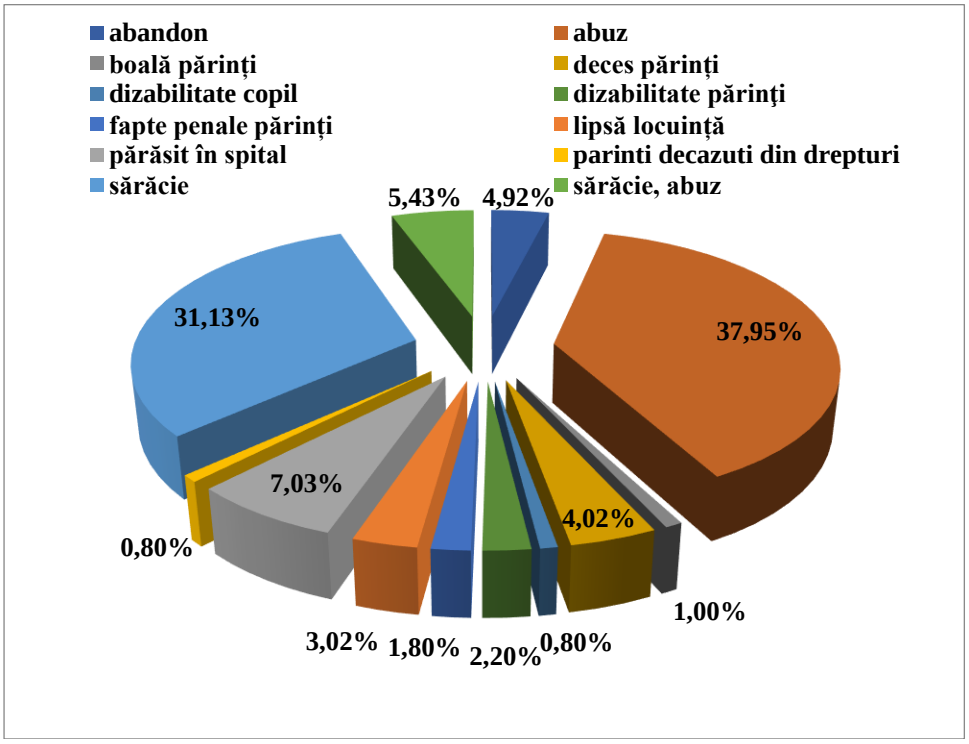

Figura nr. 1. Motivele instituționalizării copilului

Faptul că se ajunge la instituționalizarea copilului ca urmare a abuzurilor, de orice fel, săvârșite în cadrul familiei, exprimă o realitate prezentă și la nivel național, abuzul în familie fiind considerat ca primă cauză a instituționalizării. Astfel, la sfârșitul anului 2015, un număr de 13.546 copii au suferit abuzuri de diferite forme în familie și în diverse alte instituții. Din totalul situațiilor de abuz, 9.625 copii (71, 05%) au fost neglijați și 1.740 (28,95%) au fost abuzați emoțional. Din cele 12.616 abuzuri care s-au produs în familie (93, 13%), 11.073 copii au fost fie neglijați: 9.400 copii (74,50%), fie abuzați emoțional: 1.673 copii (25,50%) (D.G.A.S.P.C.,2015). Multe dintre aceste familii, ca, de altfel, o bună parte a societății, părinți sau nu, atunci când se vorbește despre neglijarea copilului sau abuzul emoțional, se pare că nu ar conștientiza gravitatea implicațiilor acestor fapte asupra evoluției și dezvoltării personalității copilului, considerând că doar abuzul fizic ar reprezenta un pericol real pentru copil, ignorând efectele devastatoare ale abuzului emoțional, mai ales în familie. Pe de altă parte, din datele existente la nivel național, s-au înregistrat un număr de 78 cazuri de abuz asupra elevilor în mediul școlar: abuz fizic (28), emoțional (24), abuz sexual (912), neglijare (14) (D.G.A.S.P.C., 2015), în condițiile în care școala este o instanță educativă fundamentală, alături de familie!

Ajungem astfel la aspectele privind școlarizarea copiilor din instituții. Având în vedere faptul că este vorba despre copii cu vârsta de la 0-18 ani, în principiu, este firesc faptul să se înscrie în zona nivelului: preșcolar (10,84%), primar (32,93%), gimnazial (39,96%), liceal (9,45%) sau profesional (2,21%). Un segment mai restrâns îl reprezintă tinerii de peste 18 ani, care se regăsesc la școli postliceale (3,41%) sau chiar la nivelul studiilor superioare (0,60%).

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Aceștia confirmă faptul că, deși au crescut în instituții, se poate vorbi despre o pregătire profesională, o carieră care le va putea asigura independența economică și un statut respectabil în societate. O mică parte a copiilor din instituții (0,60%) au abandonat școala, motivele fiind determinate de eșec școlar repetat, fiind declarați repetenți sau exmatriculați, pe temeiul depășirii vârstei care le permite să mai frecventeze cursurile unei instituții școlare.

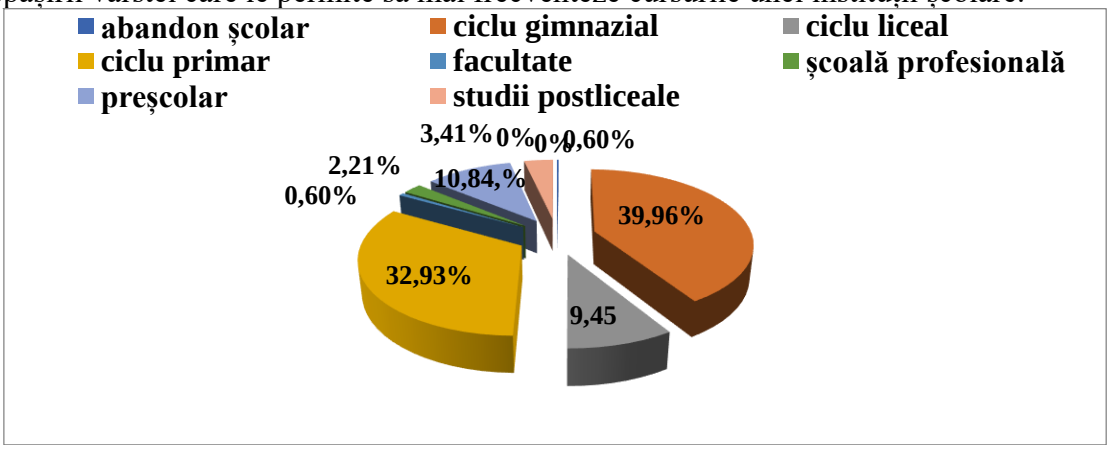

Figura nr. 2. Nivelul de școlarizare

Vorbind despre școală, se impune o privire asupra rezultatelor la învățătură obținute de către elevii din instituții. Astfel, dacă ne referim doar la situația elevilor din preuniversitar, din totalul acestora (424), pe lângă cazurile de abandon școlar (0,60%), există și elevi repetenți: 36 (8,49%), care repetă anul chiar de 2-3 ori, ajungând să depășească vârsta legală, atât la nivel primar, cât și gimnazial, fiind exmatriculați. În marea parte a cazurilor: 315 (74,30%), se înregistrează elevi cu situație școlară slabă sau bună, doar 73 dintre aceștia au rezultate foarte bune la școală (17,21%). Analizând baza de date, am urmărit punctual motivul instituționalizării corelat cu situația școlară a copilului. Acești copii cu note foarte bune ajung în instituții din motive extrem de diverse, care acoperă întreaga plajă cauzală, astfel, se poate concluziona cu o notă de optimism faptul că, dacă în instituții, personalul înțelege nevoile acestor copii, îi sprijină și le asigură suportul necesar în procesul dezvoltării lor, nu este imposibilă realizarea de către acești copii a unei traiectorii personale și profesionale similare copiilor care cresc în familiile lor. În egală măsură, am urmărit și corelația dintre motivul instituționalizării și eșecul școlar sau notele mici ale elevilor. Și în acest caz se evidențiază gama extrem de largă a cauzelor instituționalizării. Ca urmare, și în situația acestor copii, personalul din instituții și modul în care își înțeleg și își realizează menirea lor, alături de particularitățile psihice, intelectuale și emoționale ale copilului, precum și mediul școlar, constituie factorii direct responsabili de modul în care acești copii vor evolua, în timp

Dacă analizăm condiția copiilor din instituții în funcție de gen, în perioada studiată, la nivelul județului Arad, se pare că băieții: 315 (60,44%) au ajuns în instituții în număr mai mare decât fetele: 213 (39,56%). De interes este vârsta copiilor din instituțiile din județul Arad, vorbim despre 54 copii sub 6 ani (10,84%), 263 au între 6-14 (52,83%), cei de 14-18 sunt în număr de 154 (30,92%), în timp ce copiii de peste 18 ani, sunt în număr de 27 (5,42%).

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

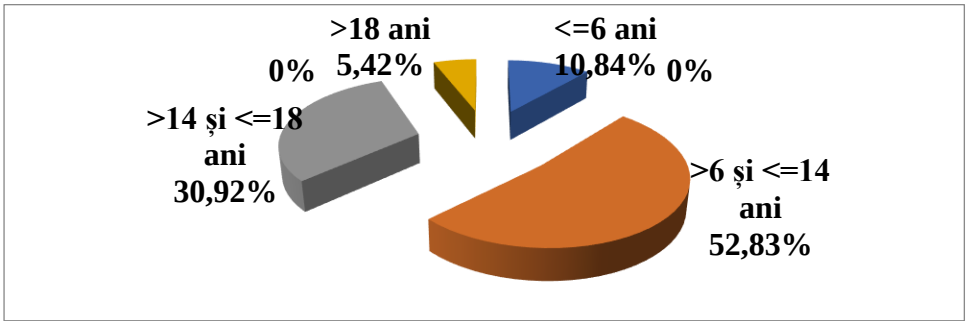

Figura nr. 3. Vârsta copiilor din instituții

Numărul copiilor din instituții de vârstă mică este mai restrâns, o cauză ar putea fi și intenția manifestată de către persoanele care doresc adopția copiilor încă din primii lor ani de viață, chiar din primele luni. Vorbind despre adopție, în perioada anului 2015, în județul Arad, au fost instrumentate cazurile a 153 copii adoptabili (D.G.A.S.P.C., Arad, 2016). La nivel național, un număr de 3.436 copii au fost identificați ca adoptabili, 1.593 fete (46%) și 1.843 băieți (54%) (D.G.A.S.P.C., 2016). Luând în considerare vârsta copiilor instituționalizați, pe lângă aspectele cauzale precizate anterior, se evidențiază faptul că o parte a copiilor născuți în județul Arad în anii 2011, 2012 sau 2013, se regăsesc în categoria celor care au fost instituționalizați ca urmare a abandonării lor de către mame la maternitate sau alte unități medicale. Ar putea fi vorba, în acest caz, și despre unele mame minore, necăsătorite, știut fiind faptul că numărul fetelor cu vârstă extrem de fragedă care ajung mame devine tot mai îngrijorător.

Analiza calitativă pe bază de interviu realizată la unul dintre centrele rezidențiale din județul Arad, evidențiază faptul că majoritatea copiilor aflați în cadrul asociației se confruntă cu situații similare: părinţi care îi părăsesc la vârste fragede, părinţi violenţi, fără venit sau părinţi care nu îi vor. Prin faptul că părinţii îi părăsesc de mici, la vârsta adolescenţei copiii prezintă probleme de ataşament, absența relației cu părinții marchează profund viaţa copilului, se ajunge la situații de copii cu un coeficient redus de inteligenţă, cu agresivitate crescută, cu probleme emoționale și chiar probleme psihiatrice. Ca urmare, independent de tipul serviciilor sociale de care beneficiază copiii din instituții, de modul în care angajații din centre se îngrijesc de asigurarea unui climat de viață cât mai asemănător cu cel familial, acest lucru nu va putea substitui în prea mare măsură căldura căminului din familia de origine. Chiar dacă acești copii au fost abandonați de către familiile lor sau condițiile materiale de acasă sunt precare, dorința cea mai mare a copiilor instituționalizați rămâne aceea de a se reîntoarce în familie, atunci când acest lucru este posibil, cu atât mai mult cu cât unii dintre aceștia au ajuns în instituții la o vârstă prea mică pentru a putea conștientiza adevăratul motiv al instituționalizării. Deci, acești copii își doresc cel mai mult o familie (90%), nu bunuri de ordin materialși, deși apreciază relația cu colegii lor ca fiind bună (60%), o parte dintre ei nu pot să se considere integrați în colectiv, în mod real, ba chiar afirmă că se simt respinși (10%) sau nu se pot „înțelege” cu nimeni (30%). Aceste aspecte vin să sublinieze și ele de ce acești copii își doresc în primul rând reintegrarea în familie, dar ne lasă și un sentiment de tristețe gândul că 60% dintre copiii

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

din acest centru nu mai mențin legătura cu mama și pentru mulți dintre ei (60%) mama este necunoscută.

Concluzii: Studiile de caz realizate evidențiază câteva aspecte particulare ale copiilor din centrele de plasament: în mare măsură copiii au fost abandonați de familie, de către mamă, având un periplu instituţional lung prin spitale şi centre de copii, lucru care a făcut ca sentimentele şi afecţiunea minorilor să fie greu puse la încercare, cu perioade de uşoară tristeţe manifestată datorită efectului schimbării mediului. Abandonul de către familie, familii sărace, dezorganizate, cu mari probleme de integrare socială, comportamente cu caracter deviant sau delincvent, climat familial viciat, lipsa resurselor financiare sau a locuinței, reprezintă, pe de o parte, factorii cauzali ai instituționalizării copiilor, dar, pe de altă parte, sunt o realitate a perioadei actuale, care nu poate fi, sub nicio formă, trecută în plan secund din partea factorilor de decizie din stat. Soarta acestor copii este de fapt parte a destinului tinerilor care sunt chemați să asigure progresul societății. Orice tratare cu indiferență sau amânare a rezolvării situației copiilor instituționalizați poate avea consecințe de ansamblu extrem de grave și imprevizibile, cum sunt abandonul școlar, violența și delincvența juvenilă. Devine foartegreu să se formuleze concluzii sintetice cu privire la o categorie socială extinsă numeric, cu o arie atât de largă de probleme cu efecte negative asupra dezvoltării personalității copiilor instituționalizați, este vorba, din nefericire, despre copiii care nu pot avea o viață normală, simplă, dar extrem de importantă: o viață în sânul familiei naturale. Indiferent de motivul care a condus la instituționalizare sau de vârsta acestor ființe vulnerabile, condiția lor umană este departe de a putea fi neglijată, ei se confruntă cu probleme comportamentale, de dezvoltare fizică sau psihică, au probleme de sănătate, de adaptare socială și integrare în mediul social, iar în calitate de viitori adulți, aceștia trebuie să-și asigure independența economică, precum și realizarea personală. Ca urmare, protecția socială a copiilor instituționalizați trebuie să fie un imperativ social al perioadei.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

Ainsworth, R.M., (1962), *The effects of maternal deprivation: a review of findings and controversy in the context of research strategy*, Londra, Penguin Books
Brătianu, I., Roșca, C., (2005), *Copilul instituționalizat-între protecție și abuz*, Editura Lumen, Iași
Bowlby, I., (1973, 1975), *Atachament and Loss*, Penguin Books, London
David, M., Appell, G., (1973), *Loezy ou la maternage insolide*, Paris, Ed. Scarbee, p. 30
Roth-Szamoskozi, M., (1992), *Protecția copilului. Dileme, concepții și metode,* Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca
Stănciulescu, E., (1997), *Sociologia educației familiale*, vol. I-II, Editura Polirom, Iași
Schifirneț, C., (2004), *Sociologie,* Editura comunicare.ro, colecția Cursuri universitare, București
Spitz, R.A., (1946), *Hospitalism,* A. Follow Report an Investigation Described, The Psychoanalytic Study of the Child, vol. II, International Universities PressG

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Stativă, E., (coord.), (2002), *Studiu, Abuzul asupra copilului în instituțiile de protecție socială din România,* UNICEF, A.N.P.C.A., I.O.M.C., F.I.C.F., București
***UNICEF, F.I.C.F. (1997), *Studiu, Situația copilului și a familiei în România*, București
***www.A.N.P.C.A.copii.ro, 31 ianuarie 2013, 2016
***(www.unicef.org/crc)-Convenția O.N.U. privind Drepturile Copilului, 1989
***D.G.A.S.P.C., 2015, 2016
***D.G.A.S.P.C. Arad, 2015, 2016
***Legea nr 292/2011, modificată prin O.G. nr. 30/2015
***DJS Arad, 2012

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

CULTURAL ISSUES IN PHARMACY CARE AND THEIR IMPLICATIONS FOR VARIOUS CATEGORIES OF PATIENTS

Laura Ioana Leon, Assoc. Prof., PhD
"Grigore T. Popa" University of Medicine and Pharmacy, Iași

Abstract: Cultural competence in health care settings is meant to improve health outcomes. Nowadays another factor that has to be taken into account in order to reach the above-mentioned goal is not only to be able to deal with this diverse population, but also with the various categories of patients with whom health care providers interact (young / old, with mental or physical disabilities). These categories of patients come with their own issues and health care providers need to be able to understand the impact of culture upon their behavior, perceptions and choices. Therefore any question asked during the interview should have a cultural background. Only being able to work like this, health care providers will more likely achieve their goal in delivering high quality care for their patients.

Keywords: communication skills, cultural background, pharmacy care, patients, medical interview.

Though we live in a world that pays a lot of attention to the way in which individuals are treated, and, indeed, progress has been significant in this respect, we still have to face many challenges. Things are not different in health care. The Institute of Medicine reports that racial and ethnic disparities in health care are consistent across illnesses and health care services (Institute 2002). In an interesting study written by D. R. Williams, we find another relevant idea about the way in which health disparities may reflect socioeconomic differences and how they show the effects of discrimination (Williams 1999). The best way to deal with these problems is undoubtedly to raise the awareness of health care providers to educate themselves as they "have more power than the patients; they establish the tone, setting and length of each encounter. Therefore, changing the expectations, perceptions, attitudes, beliefs and values of health care providers is a more practical goal than attempting to bring about change through the health care system or through patients" (Bruce 2009). This paper wants to outline some of the cultural issues that some categories of patients are confronted with as they have to deal with health care providers. We mainly refer to some special category of patients, minority patients, who seem to suffer from more problems than the majority population in a specific area. However the problem does not lie in the hands of health care providers only. As we have previously mentioned, they are the ones to set the rules (sometimes fighting against their own prejudices and misconceptions), but we should not forget that patients also have some responsibilities when it comes to their health concerns. Minority patients are more likely to refuse or be reluctant to treatment, to mistrust the health care provider and eventually to have

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

problems in understanding the treatment. Therefore, when dealing with these patients, health care providers need to pay a lot of attention to them. Moreover, minority patients tend to develop some specific diseases so even their medical examination requires special attention: "Studies suggest that providers experience greater clinical uncertainty when interacting with minority populations. In diagnosing illness, physicians rely on their observations of the patients (including patient's race, age, sex, and socioeconomic status), as well as on information the patient provides. If physicians lack information or suspect information is inaccurate, perhaps because of cultural or language barriers, they must rely on their own observations and inferences in making diagnostic and treatment decisions. The more providers must rely on their own inferences, the greater is the chance that treatment decisions are influenced by personal biases and stereotypes. A physician's uncertainty about patients' conditions can contribute to treatment disparities" (Bruce 2009).

In pharmacy practice dealing with such minority patients is not easy. Besides giving drugs to the patients, it is also about understanding the way in which they make their health choices. The main purpose of pharmacy care is to improve the quality of patients' lives. To achieve this goal the patient has to be understood in his / her cultural environment. According to Bruce's books on the pharmacist's communication skills, there are several steps that have to be followed in this complex process: "The first step in becoming culturally competent is understanding that disparities and inequalities in health care exist for minority populations. The second step is understanding how our own cultural background affects the way we interpret, assign meaning to, and form value judgments about the beliefs and behaviors of others. Experiences influenced by race or ethnicity shape patients' perceptions of health care They also affect patients' behavior, but not enough to account for the disparities that exist in the provision of care. The third step in becoming culturally competent is using communication strategies that improve the pharmacist–patient relationship and allow the development of treatment plans that avoid stereotypes and meet the individual patient's needs regardless of race, ethnicity, sex, age or economic status. Developing cultural competence is a lifelong process whose goal is improving the quality of care for all patients" (Bruce 2009). A pharmacist should always check the cultural background of the environment where he / she carries out his / her job. Learning about people's ways of living, the quality of their health, their trust level in health care, pharmacists will be able to communicate better with their patients, also learning about their culture, beliefs and practices.

As we have already seen, it is not easy to communicate with minority patients. They come with their own challenges and special attention is required. Sometimes pharmacists have to apply different strategies as they deal with these patients. The problem is that some of the strategies may work with some patients, while others may not work. Pharmacists should evaluate each patient and should try not to make any assumptions before they get to know their patients better. A good example in this respect is the behavior towards older patients. They do constitute a special category of patients, which is very important in pharmacy care as people, as they grow older, they start to have more health concerns. Older patients do not imply the idea that they all come with hearing or visual impairments. Generally speaking, as human

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

beings, we are tempted to make certain assumptions on older patients as a group. The key to have a successful communication with this category of patients is to see how they respond to the dialogue, and to watch their nonverbal cues. The most frequently encountered problem among this category of patients is the reduced capacity to process the information given, or to remember the information, or, in some cases, even to comprehend the information received. Therefore, a good approach with older patients is to set short-term goals while discussing things, to encourage feedback to check whether they received the message as intended. They may also summarize the instructions to see exactly if they understood the treatment steps correctly. The generation gap may also become a barrier. Most of the times older patients perceive things differently even when it comes to drugs and healing techniques. Most of them grew up with the idea of respecting health care professionals, so they will appreciate a professional looking practitioner. If the pharmacist does not meet these expectations, the patient may be reluctant to communicate.

With older patients suffering from visual impairments, pharmacists should always have some leaflets available. They should be printed with bigger font sizes. Hearing loss comes with its challenges for older patients. Most of the patients, as they grow older, complain about the fact that they can hear what people are saying, but they cannot make sense of the words they hear. Knowing these things, pharmacists may consider it useful to speak at a slower pace rather than shouting. Shouting may offend patients. Some patients may develop speech deficiencies due to many reasons (birth defects, injuries or illnesses). To overcome such barriers, some patients may find useful to write notes to pharmacists. In order to help such patients, some pharmacists provide writing pads for patients and sometimes even learn how to write along with the patient. Unlike the East European health care system which somehow is still at its beginnings with the care given to patients with disabilities, the Western system has learned a lot in how to cope with such patients. Of course it is hard to anticipate, as a health care provider, with what kind of disabled patient they can meet, therefore a health care provider has to be sensitive to such individuals in need. Sometimes pharmacists will not be able to interact with the patients themselves, but rather with the patients' caregiver. Obviously, in such cases, different communication skills are required. For wheelchair- bound patients there are certain guidelines which, quite often, are overlooked (not wide enough entrances, too high counters). The most common problem with these patients is that of talking down to them. Therefore pharmacists should try to talk at the same eye level with them.

In some countries, homebound patients can hardly have access to health care. Most of the times their caregivers come to the pharmacy. For such cases, it is vital to have clear and concise information. Luckily, nowadays, with the increasing use of the Internet, things have become easier. Many homebound patients use the Internet and they are able to communicate in such a way with their pharmacists. Pharmacists may also use telephone conversations to stay in touch with such patients. Effective telephone skills can also help create a positive image for pharmacy and lend support to the professional credibility.

Dealing with patients with sensitive issues is definitely another challenge for pharmacists. For patients suffering from sexually transmitted diseases, there are a number of

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

issues that have to be identified and solved. In the Western system, during the medical interview, there is also required the presence of a social assistant. It is always important to find out the patient's needs and to refer him / her to the appropriate source of social system. HIV patients become more difficult as their disease progresses. The way in which pharmacists relate and communicate with the care givers is also important. They may lack a lot of information regarding the disease and the way in which it progresses. Such patients are confronted, besides the disease as such (weight loss, lack of energy) with other complications that may come from their anxiety and psychological stress.

It is difficult to communicate with patients with mental health problems. Many pharmacists do not know how much information they should provide to such patients. One way to deal with such patients in order to assess exactly their level of understanding regarding their health problem is to ask open-ended questions ("*What has the doctor told you about this medication?*"). If communication is not possible in a direct way, the pharmacists should stay in touch with the care giver. The treatment of patients with mental health problems is by far more complex. There are still many questions to be addressed in such cases: how information do they need to know, could they take an informed consent?. Pharmacists should evaluate each patient and decide for each individually after a thorough check and a prior consultation with the patient's physician and the caregiver.

To conclude we may say that the relationship between pharmacists and patients is largely influenced by the impact of the cultural backgrounds. Knowledge is needed to understand exactly how cultural factors may influence a patient's behavior. Having a positive attitude towards culture will always help, but pharmacists should not forget that, in order to understand their patients' cultural background, they need to be aware of their own background. This process is complex and takes a lot of time.

BIBLIOGRAPHY

Berger, Bruce A. **Communication Skills for** Pharmacists. Washington: American Pharmacists Association, 2009.

Institute of Medicine Board on Health Science Policy. **Unequal Treatment: Confronting Racial and Ethnic Disparities in Health** Care. Washington: National Academies Press, 2002.

Williams, D. R. **Socioeconomic status and health: the added effects of racism and discrimination**. New York: Ann NY Acad Sci, 1999.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

HEALTH AND SOCIAL MEASURES DURING KING CAROL II'S AUTHORITY MONARCHY:"WEEK OF HYGIENE" IN OLT COUNTY

Diana Mihaela Păunoiu, Researcher III, PhD
"C.S. Nicolăescu Plopşor" Institute for Socio-Humanist Research, Craiova

*Abstract**:** Reconstruction of the Romanian society represented a constant objective in the Romanian history between wars. The peak of the social-political restructuration policies was reached between 1938-1940, when the authority monarchy regime of King Carol II inaugurated a series of measures and reforms meant to restructure fundamentally the Romanian state and society. Most of these represented, in fact, a corollary of the social policies stated and developed during the period of traditional democracy. The same were also the reforms/measures that had to allow the introduction of a minimum degree of civilisation especially in the rural areas, targeting, also some areas in the urban environmental. Next to the activity of the cultural homes and other reforms of the regime enforced on February 10/11, 1938, the sanitary campaigns and the "Week of Hygiene" represented the solutions that Carlist regime's protagonists understood to fix the disturbing realities of the Romanian village's world. Starting from this context we aim to analyse, based on archive documents, the role of the sanitary campaigns, in general, and of "Week of Hygiene", in particular, health and social measures meant to spread within humane community's ranks minimum norms of individual and collective hygiene and improve the living conditions of the population within Olt County.*

Keywords: individual hygiene, collective hygiene, population's health, King Carol II, Olt County.

Reconstrucţia societăţii româneşti a reprezentat un obiectiv constant în istoria interbelică românească. Apogeul politicilor de restructurare socio-culturală a fost atins între anii 1938-1940, când regimul monarhiei autoritare a regelui Carol al II-lea a inaugurat o serie de măsuri şi reforme menite să restructureze în mod fundamental statul şi societatea românească. Majoritatea acestora au reprezentat, în fapt, corolarul politicilor sociale afirmate şi dezvoltate în perioada democraţiei tradiţionale. Astfel au fost şi reformele/măsurile care trebuiau să permită introducerea unui grad minim de civilizaţie în special în mediul rural, vizând, însă, şi anumite zone din mediul urban.

Realităţile din lumea satului românesc interbelic erau destul de îngrijorătoare, specialiştii în domeniu înregistrând diverse probleme privind: alimentaţia[1], igiena personală şi

[1] Având în vedere, consumul redus de lapte în rândul populaţiei adulte şi, îndeosebi, în rândul copiilor, în anul 1930, s-a înfiinţat pe lângă Institutul Naţional Zootehnic, Comitetului Naţional al Laptelui, care, printre altele, a acţionat pentru

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

a locuinţei, îngrijirea curţilor, creşterea animalelor şi a păsărilor, cultivarea grădinilor de zarzavaturi etc., cu efecte negative atât asupra sănătăţii populaţiei, cât şi asupra economiei locale şi naţionale[2].

Keith Hitchins aprecia următoarele: „Starea de sănătate a populaţiei rurale devenise un fenomen cronic, dată fiind alimentaţia neadecvată, condiţiile de locuit rudimentare şi necunoaşterea unor norme elementare de igienă”[3].

Situaţia de înapoiere din mediul rural era descrisă şi de regele Carol al II-lea, în discursul rostit, în faţa echipelor regale, la 30 iunie 1934. Acesta semnala drumuri nepracticabile/stricate, garduri dărăpănate, mizerie (praf, şanţuri pline cu apă) şi „mai nicăieri nu vezi grădini, cu toate că fiecare sătean are un petec de pământ, … Trebu[i]e să învăţăm cele mai elementare reguli de igienă, fizică şi morală”[4].

Dimitrie Gusti, în comunicarea susţinută la radio la 24 octombrie 1938, vorbind despre principiile Serviciului Social, sublinia faptul că acesta a fost pregătit printr-o muncă de cinci ani de experimentare asupra realităţilor sociale din lumea satului românesc. Îmbunătăţirea calităţii vieţii ţăranului român presupunea implementarea unor soluţii practice care să vizeze, concomitent, toate domeniile de activitate, inclusiv cel al sanitar: „(...) un ţăran oricât de înstărit şi cultivat, cu un trup uscat şi plin de boli, vai de el! Dacă buna stare sanitară atârnă la rândul ei de felul de nutriţie, care iarăşi atârnă de starea materială şi de chipul cum ştie ţăranul să se alimenteze, să locuiască, să se îmbrace, să doarmne şi să ducă un regim de igienă civilizată, cu întrebuinţarea băilor şi a săpunului, starea biologic-sanitară atârnă în ultima instanţă de gradul de conştiinţă culturală a ţăranului”[5].

Alături de activitatea căminelor culturale şi de alte reforme ale regimului instaurat la 10/11 februarie 1938, campaniile sanitare şi „Săptămâna Higienei” au reprezentat soluţiile prin care protagoniştii regimului carlist au înţeles să remedieze realităţile îngrijorătoare din lumea satului românesc. Plecând de la acest context ne propunem să analizăm, pe baza documentelor de arhivă, rolul campaniilor sanitare, în general, şi al „Săptămânii Higienei”, în special, măsuri socio-sanitare menite să propage în rândul comunităţilor umane norme minime de igienă individuală şi colectivă şi să îmbunătăţească condiţiile de viaţă ale populaţiei din cadrul Ţinutului Olt[6].

---

popularizarea importanţei consumului de lapte de bună calitate, păstrat şi conservat în condiţii igienice („Torţa Olteană”, Craiova, an IV, nr. 47-48, 26 iunie 1938, p. 2).

[2] Vezi pe larg, pentru o analiză privind consumul de cereale comestibile, legume, fructe şi consumul de alimente animale în perioada interbelică, *Enciclopedia României*, vol. IV, *Economia naţională. Circulaţie, distribuţie şi consum*, comitetul de direcţie: D. Gusti, C. Orhidan, Mitu Georgescu, Dan Botta, Bucureşti, Imprimeria Naţională, 1943, p. 919-922.

[3] Keith Hitchins, *România 1866 – 1947*, traducere din engleză de George D. Potra şi Delia Răzdolescu, Bucureşti, Editura Humanitas, 1996, p. 367.

[4] *Enciclopedia României*, vol. I, *Statul*, comitetul de direcţie: D. Gusti, C. Orhidan, Mitu Georgescu, Dan Botta, Bucureşti, Imprimeria Naţională, 1938, p. 950.

[5] D. Gusti, *Sociologia Militans. Cunoaştere şi acţiune în serviciul naţiunii*, II, *Acţiune*, Bucureşti, Fundaţia Regele Mihai I, 1946,p. 276.

[6] Ţinutul Olt a fost una dintre cele 10 unităţi administrativ-teritoriale create prin legea administrativă din 14 august 1938 şi a fost format din următoarele judeţe: Dolj, Gorj, Mehedinţi, Olt, Romanaţi şi Vâlcea (Diana-Mihaela Păunoiu, *Rezidenţa Regală a Ţinutului Olt (1938-1940)*, Bucureşti, Editura Academiei Române, 2012, p. 77-78).

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Rolul principal în elaborarea programului campaniilor sanitare revenea Ministerului Sănătăţii şi Ocrotirilor Sociale. Potrivit decretului-lege din 20 noiembrie 1939, pentru organizarea ministerului menţionat, Serviciul Igienei, din cadrul Direcţiei Igienei Sociale (care mai cuprindea şi Serviciul epidemiilor din afară şi dinăuntru şi Serviciul bolilor medico-sociale), avea atribuţii multiple, printre care se numărau şi următoarele: „a) Exercită acţiunea de îndrumare, control şi coordonare în toate chestiunile de salubritate publică şi privată; b) Se ocupă de problema igienei locuinţei, stabilind norme generale; c) Se ocupă cu toate chestiunile privitoare la igiena stabilimentelor publice, a celor comerciale şi industriale" etc.[7].

Una dintre problemele stringente care trebuiau rezolvate era limitarea tifosului exantematic. La 22 august 1939, Inspectoratul General Sanitar al Ţinutului Olt trimitea rezidentului regal Dinu Simian o adresă care conturează o imagine descurajantă relativ la sănătatea publică din mediul rural, situaţie care decurgea şi din igoranţa populaţiei de a respecta şi aplica normele minimale de igienă individuală: „Dacă populaţia rurală din cuprinsul acestui Ţinut şi-ar fi făcut din perceptele de igienă individuală un crez, adică dacă am putea face să dispară din mijlocul acestei populaţii paraziţii de haine şi cei de cap (păduchii), problema tifosului exantematic în cuprinsul acestui Ţinut ne-ar interesa prea puţin din simplul motiv că tifosul exantematic transmiţându-se prin păduchi – în lipsă de păduchi, chiar şi cazurile venite din regiunile contaminate nu ar reprezenta, din punct de vedere sanitar, absolut nici un pericol"[8].

În acest context, inspectorul general sanitar al Ţinutului Olt formula câteva propuneri/cereri, care trebuiau să completeze campania sanitară din anul 1939 (15 martie – 30 noiembrie) şi care erau considerate urgente pentru evitarea declanşării unei epidemii de tifos exantematic pe teritoriul ţinutului. În esenţă, propunerile vizau colaborarea tuturor autorităţilor şi personalităţilor locale în vederea conştientizării populaţiei în ceea ce priveşte menţinerea unei igiene personale stricte. Astfel, se solicita rezidentului regal ca, pe lângă construirea unui număr cât mai mare de băi populare în comunele rurale şi activitatea echipelor implicate în campaniile sanitare, să se stabilească un program fix de acţiune: „(...) aflăm necesar ca în comunele rurale să se constituiască comitete din funcţionari publici şi personalităţi mai reprezentantive din comună, cari să împăartă satul în sectoare şi în ziua fixată pe săptămână, în speţă sâmbăta după masă şi Duminica dimineaţă, fiecare să controleze dacă populaţia din sectorul respectiv s-a spălat şi în special dacă a schimbat hainele curate (*sic!*), şi-a spălat capul şi dacă are sau nu paraziţi de haine sau de cap. O asemenea acţiune pare natural dificilă, însă populaţia se va obişnui repede cu ea şi dacă acest control se va repeta în mod automat în zilele fixate, luându-se imediat măsuri de deparazitare prin organele sanitare faţă de cei aflaţi în culpă, rămânem convinşi că în vreme mai scurtă decât ne aşteptăm, vom ajunge să dispară din mijlocul

[7]*Codul General al României (Codurile, Legile şi Regulamentele în vigoare) 1856-1940*, fondator: C. Hamangiu, continuatori: G. Alexianu şi C. St. Stoicescu, vol. XXVII, *1939*, partea III, Monitorul Oficial şi Imprimeriile Statului, Imprimeria Centrală, Bucureşti, 1940,p. 2726.
[8]Serviciul Judeţean Dolj al Arhivelor Naţionale (în continuare, se va cita: S.J.A.N., Dolj), fond Rezidenţa Regală a Ţinutului Olt, Serviciul Administrativ, dosar nr. 101/1939, f. 1-1v.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

populaţiei rurale plaga păduchilor care ca, civilizaţie ne situează alături de popoarele primitive barbare, iar din punct de vedere sanitar reprezintă atâta pericol”[9].

Totodată, inspectorul general sanitar al Ţinutului Olt solicita rezidentului regal ca această acţiune să fie dublată şi susţinută „cu tot entuziasmul” de reprezentanţii Serviciului Social, premilitari, străjeri, preoţi şi profesori, precum şi prin constituirea unui fond sanitar judeţean, subvenţionat de Prefectură şi din diverse donaţii. Din acest fond urmau să se cumpere săpunuri şi materiale pentru confecţionarea cămăşilor de schimb, necesare familiilor sărace[10].

Problema tifosului exantematic a stat în atenţia autorităţilor centrale şi locale, luându-se măsuri de deparazitare a populaţiei şi instituirea unui control riguros al circulaţiei persoanelor contagioase. La 22 decembrie 1939, se interzicea, pentru o perioadă de 19 zile, circulaţia ţiganilor nomazi şi găzduirea acestora în corturi şi bordeie amplasate la marginea localităţilor, unde „vor fi supuşi măsurilor de control sanitar permanent şi deparazitării periodice”[11].

Pentru evitarea declanşării diferitelor epidemii, la 19 februarie 1940, Ministerul Muncii, în contextul constatării nerespectării cerinţelor minime de igienă individuală şi colectivă, solicita prefecţilor să se ia măsurile necesare pentru ca muncitorilor din întreprinderile particulare să li se asigure cazarea şi hrana în condiţii sanitare corespunzătoare, localuri de baie şi duşuri, sau măcar centre de deparazitare, să se organizeze cantine de şantier „cu alimente nealterate şi hrănitoare” pentru a se evita deplasarea muncitorilor, să fie ţinuţi în carantină lucrătorii afectaţi de tifosul exantematic etc.[12].

În judeţul Dolj, unde în anul 1939 a fost înregistrată epidemie de tifos exantematic, autorităţile locale au luat o serie de măsuri pentru deparazitarea populaţiei: „În comunele alăturate traseului C.F.R. populaţia [a fost] îmbăiată cu ajutorul trenurilor[-]baie puse la dispoziţie de Onor. Ministerul Sănătăţii şi acolo unde a fost cazul deparazitaţi. Din fondul sanitar şi de ocrotire local s-a procurat săpunul necesar îmbăierilor şi petrolul necesar deparazitării. De asemenea în toate comunele din stânga şi dreapta Jiului, s-au făcut deparazitări în masă cu cuptoarele de deparazitare puse la dispoziţie de Minist[erul] Sănătăţii, mai ales în urma ivirii epidemiei de tifos exantematic în judeţul nostru”[13].

În judeţul Mehedinţi, deşi nu se înregistraseră cazuri de tifos exantematic, la începutul anului 1940, s-au luat măsuri preventive: examinarea şi deparazitarea militarilor; deparazitarea ţiganilor nomazi şi fixarea lor în anumite localităţi şi înfiinţarea unor comitete sanitare locale[14].

Campaniile sanitare organizate de Ministerul Sănătăţii şi Ocrotirilor Sociale, susţinute de autorităţile locale, au vizat pe de o parte identificarea problematicilor de ordin sanitar urgente, iar pe de altă parte demararea unor acţiuni şi activităţi care să contribuie la soluţionarea

[9]*Ibidem,* f. 1v.-2.
[10]*Ibidem,* f. 2.
[11]S.J.A.N., Vâlcea, fond Prefectura judeţului Vâlcea, dosar nr. 33/1940, f. 48.
[12]*Ibidem,* f. 1-1v.
[13]S.J.A.N., Dolj, fond Rezidenţa Regală a Ţinutului Olt, Serviciul Cultural şi de Asistenţă Socială, dosar nr. 266/1940, f. 32.
[14]*Ibidem,* dosar nr. 270/1940, f. 2v.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

problemelor identificate şi să ajute la îmbunătăţirea sănătăţii şi creşterea standardului de viaţă al comunităţilor locale.

De exemplu, în cuprinsul judeţului Dolj[15], ca urmare a realităţilor îngrijorătoare identificate (Vezi Anexa), campania sanitară din cursul anului 1939 (martie – noiembrie) a vizat rezolvarea unor problematici de ordin sanitar multiple, precum: alimentaţia, igiena locuinţei şi a curţilor, igiena individuală, salubritatea publică, asistenţa medicală, educaţia sanitară efectuată prin conferinţe şi sfaturi specializate etc. În fiecare comună, pe lângă măsurile privind igiena individuală şi asistenţa medicală, s-a acţionat şi pentru asigurarea igienei colective. Astfel, pentru asigurarea salubrităţii publice au fost desfundate şanţuri vechi (121.363 m^2 în mediul rural şi 37.572 m^2 în mediul urban) şi s-au construit altele noi (173.607 m^2 în mediul rural şi 12.198 m^2 în mediul urban), au fost asanate bălţile (prin drenare, 39 m^2 în mediul rural şi 36 m^2 în mediul urban; prin astupare, 13.970 m^2 în mediul rural; prin petrolizare, 2.459 m^2 în mediul rural şi 15 m^2 în mediul urban), au fost construite (6.256 în mediul rural şi 537 în mediul urban) şi reparate (8.663 în mediul rural şi 1.144 în mediul urban) poduri[16].

Locuinţele au fost văruite, fântânile au fost asanate, împrejmuite cu garduri, acoperite cu capace şi s-au separat fântânile pentru oameni de cele pentru vite. Totdodată, fântânile insalubre au fost dărâmate şi închise, iar unde a fost posibil s-au construit altele noi (13.812 în mediul rural şi 697 în mediul urban). În comunele cu populaţie numeroasă, cu sprijinul Ministerului Sănătăţii şi Ocrotirilor Sociale au fost construite băi populare[17].

Au fost vizitate, de către echipele care au activat în campania sanitară, 352.623 de locuinţe în mediul rural şi 23.444 de locuinţe în mediul urban, dintre care numai 69.188 de locuinţe în mediul rural şi 18.835 de locuinţe în mediul urban erau curate şi corespunzătoare din punct de vedere sanitar[18]. Restul au fost igienizate şi reparate: „Din fiecare gospodărie s-au îndepărtat gunoaiele, iar în curţi s-a făcut ordine. Casele au fost văruite, lemnăria spălată cu leşie, de asemenea tot mobilierul a fost scos şi curăţit. S-a constat că numai 8-10% din gospodării[le] ce au construit latrine în cursul Campaniei din 1938, le mai aveau în fiinţă, restul populaţiei le-au ars peste iarnă. Populaţia a fost obligată să-şi construiască latrine noi şi la sfârşitul Campaniei [din anul 1939] s-a constat că 90% din gospodării au construit latrine noi”[19].

De asemenea, echipele care au activat în campania sanitară au vizitat localurile publice, industriale şi comerciale, pieţele şi abatoare, luând, unde a fost cazul, măsurile de rigoare.

[15]În judeţul Dolj, campania sanitară din anul 1939 a constat din anchete şi soluţii sanitare desfăşurate/aplicate într-un teritoriu de 6.538 km^2, în 33 de comune rurale şi 3 oraşe nereşedinţe de judeţ, cu o populaţie de peste 450.000 de oameni în mediul rural şi 84.000 în localităţile urbane. Pentru buna desfăşurare a campaniei sanitare, au colaborat categorii socio-profesionale diverse: medici (35, în mediul rural şi 3, în mediul urban), agenţi sanitari (116/4), surori de ocrotire (6 în mediul rural), moaşe (67/4), pretori (9/3), primari (210 primari/3), notari (210/3), funcţionari administrativi (776/32), jandarmi (681/22), poliţie (245/23), preoţi (492/16), învăţători (2779/26), premilitari (3787/329), străjeri (3718/288), ingineri (8 în mediul rural), veterinari (18/2), agronomi (26/1), alte persoane (192 mediul rural) (*Ibidem*, dosar nr. 266/1940, f. 31, 33).
[16]*Ibidem*, f. 34.
[17]*Ibidem*, f. 32.
[18]*Ibidem*, f. 33.
[19]*Ibidem*, f. 32.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Totodată, au fost examinate 149.299 de persoane suferinde de boli sociale (tuberculoză, sifilis, pelagră, paludism, cancer, conjuctivită, guşă) sau de boli epidemice (tifos exantematic, scarlatină, rujeolă, difterie, febră tifoidă, dizenterie, gripă, tuse convulsivă, poliomielită, antrax)[20]. Pe lângă acţiunile practice, au fost ţinute de către medici şi alte personalităţi locale 605 conferinţe în mediul rural şi 189 de conferinţe în mediul urban[21].

În judeţul Vâlcea, medicul primar al Serviciului Sanitar al judeţului Vâlcea considera că, în anul 1938, campania sanitară a înregistrat câteva rezultate importante: „am reuşit să luăm contact mai strâns cu ţăranul, să-i arătăm şi să înţeleagă pericolul ce-l ameninţă dacă mai rămâne în starea de promiscuitate în care trăieşte şi, prin exemplu cu gospodării model, din punct de vedere igienic, ce am făcut în multe comune, le-am arătat ce au de făcut fiecare la el acasă”[22].

Potrivit raportului privind activitatea Serviciului Sanitar al judeţului Vâlcea pe anul 1939-1940, în timpul campaniei sanitare din anul 1939, în mediul rural: s-au examinat 63.375 de persoane suferinde de boli sociale şi epidemice (aceleaşi ca în judeţul Dolj[23], plus oreion), 1.490 de femei gravide şi 7.419 copii sugari; au fost efectuate vaccinări şi alte intervenţii medicale; s-a vizitat/inspectat fiecare casă şi gospodărie din judeţ; au fost asanate prin betonare 1.939 de fântâni, s-au construit 3.305 fântâni noi; s-au vizitat 29.070 de latrine, s-au asanat 13.624 de latrinite şi au fost construite 5.279 de latrine noi; au fost asanate bălţi; au fost ţinute 222 de conferinţe şi 109 demonstraţii[24]. La acestea se adăugau: 121 de cantine şcolare, 29 de băi populare, 19 fântâni model închis construite, precum şi 4 „şcoli pentru pregătit alimente”, înfiinţate în comunele Mureşti, Stoeneşti, Bujoreni şi Măldăreşti, considerându-se că asemenea şcoli trebuiau înfiinţate în toate localităţile „pentru a învăţa pe viitoarele gospodine buna şi higienica pregătire a alimentelor”[25].

În prima parte a campaniei sanitare, medicul primar al Serviciului Sanitar al judeţului Vâlcea, împreună cu o echipă de specialişti, în fiecare duminică şi zi de sărbătoare, au efectuat anchete în vederea identificării problemelor existente pe teren. În timpul acestor anchete, s-a constatat că „în toate comunele la sosirea noastră, impunătorul număr de bolnavi şi populaţia ce ne aştepta arătau clar că s-a înţeles importanţa acestei activităţi şi că între medici şi populaţie se strâng legăturile continuu”[26].

Pentru ameliorarea condiţiilor de igienă individuală şi colectivă din mediul rural şi urban, în anul 1940, Ministerul Sănătăţii şi Ocrotirilor Sociale a hotărât organizarea „Săptămânii Higienei”[27], având un dublu scop: „în vederea îmbunătăţirii condiţiilor de mediu

[20]*Ibidem*, f. 33.
[21]*Ibidem*, f. 34.
[22]*Ibidem*, dosar nr. 6/1940, f. 23.
[23]Vezi *Supra*.
[24]S.J.A.N., Dolj, fond Rezidenţa Regală a Ţinutului Olt, Serviciul Administrativ, dosar nr. 6/1940, f. 26.
[25]*Ibidem*, f. 23.
[26]*Ibidem*, f. 24.
[27]Fixată iniţial pentru perioada 18-26 aprilie 1940, interval care a corespuns cu începutul muncilor agricole, „Săptămâna Higienei” a fost organizată între 10-18 iunie 1940 (*Ibidem*, Serviciul Cultural şi de Asistenţă Socială, dosar nr. 282/1940, f. 109).

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

care influenţează sănătatea indivizilor şi în scopul de a o educa şi de a crea o mentalitate permanentă a populaţiei, favorabile aplicării unui minim de condiţiuni igienice"[28]. Săptămâna Igienei trebuia organizată în mediul urban şi în cartierele mărginaşe şi sărace din mediul urban[29].

Pentru buna desfăşurare a evenimentului, prefecţii judeţelor trebuiau să dea dispoziţiile necesare pentru ca, alături de personalul medical, să participe şi preoţii, învăţătorii, funcţionarii publici, jandarmii, premilitarii şi organele militare[30]. Măsurile care urmau să se aplice trebuiau să fie aduse în timp util (cu cel puţin o săptămână înainte de începerea „Săptămânii Higienei") la cunoştinţa populaţiei prin ordonanţe, afişe, publicaţii, conferinţe, bătaie de tobă etc., subliniindu-se importanţa măsurilor de igienă şi îndatoririle pe care aceasta le avea în timpul „Săptămânii Higienei"[31].

În principal, obiectivele acestei acţiuni erau aceleaşi cu cele ale campaniilor sanitare din anii precedenţi, vizând: măsuri de igienă individuală (îmbăieri şi deparazitări pentru întreaga populaţie); punerea în funcţiune a băilor publice şi a cuptoarelor de deparazitare, încurajarea construirii de noi băi populare, prin punerea pietrei fundamentale[32].

Totodată trebuiau luate o serie de măsuri de igienă colectivă, constând din: „a) Curăţirea locuinţelor prin văruirea lor pe din afară şi pe dinăuntru şi gospodăriilor rurale prin asanarea latrinelor, grajdurilor, curţilor şi a tuturor dependinţelor în general; b) Drenarea, colmatarea şi eventual delarvizarea ea micilor colecţiuni de apă peri[-]domestice; c) Măsuri de întreţinere igienică a colectivităţilor umane: curăţirea drumurilor, desfundarea şanţurilor, dându-se pantă suficientă de scurgere, repararea şi construirea de podeţe, care să nu dea naştere la stagnări de apă; d) Revizuirea surselor de alimentare cu apă, repararea şi ameliorarea fântânilor cu scopul de a împiedica infiltrarea de la suprafaţă, stagnarea apelor, precum şi o mai bună clasificare şi desemnare a lor prin fântâni pentru adăpatul vitelor; e) Îndepărtarea gunoaielor şi bălegarului de grajd şi folosirea lor în condiţiuni igienice la ameliorarea terenurilor de cultură; f) Curăţirea, dezinfectarea şi deparazitarea localurilor publice şi comerciale insistându-se îndeosebi asupra hanurilor, hotelurilor etc.; g) Măsuri pentru combaterea bolilor contagioase (…); h) Revizuirea evidenţelor bolilor sociale în măsura în care [se] descoperă noi cazuri cu ocazia controlului"[33].

Campaniile sanitare şi „Săptămâna Higienei" au reprezentat acţiuni necesare în epocă. Dincolo de realităţile locale îngrijorătoare, consemnate în sursele documentare ale vremii – ignoranţa unei bune părţi din populaţia comunităţilor locale în ceeea ce priveşte alimentaţia sănătoasă, respectarea strictă a unei igiene personale şi menţinerea curată a locuinţei sau a mediului înconjurător –, măsurile socio-sanitare iniţiate de către autorităţile carliste au fost cu atât mai mult necesare în contextul în care, pe continentul european, se declanşase cel de-al

[28]*Ibidem,* dosar nr. 288/1940, f. 58.
[29]S.J.A.N., Vâlcea, fond Prefectura judeţului Vâlcea, dosar nr. 33/1940, f. 27.
[30], S.J.A.N., Dolj, fond Rezidenţa Regală a Ţinutului Olt, Serviciul Administrativ, dosar nr. 288/1940f. 58v.
[31]*Ibidem,* f. 49.
[32]S.J.A.N., Vâlcea, fond Prefectura judeţului Vâlcea, dosar nr. 33/1940, f. 28.
[33]S.J.A.N., Dolj, fond Rezidenţa Regală a Ţinutului Olt, Serviciul Cultural şi de Asistenţă Socială, dosar nr. 288/1940, f. 48-49.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Doilea Război Mondial, iar, în atare condiţii, epidemiile puteau izbucni cu o frecvenţă mult mai mare decât în condiţii de pace.

Complexitatea campaniilor sanitare, în special cele din anii 1939-1940, dată atât de obiectivele propuse şi de soluţiile practice care se doreau a se implementa în cadrul comunităţilor locale, cât şi de numărul mare de specialişti medico-sanitari, autorităţi publice şi alte categorii socio-profesionale implicate în acţiunile de teren, denotă faptul că promotorii acestora au vizat rezolvarea unor problematici multiple: limitarea/tratarea bolilor epidemice şi sociale; propagarea în rândul populaţiei a necesităţii respectării normelor de igienă individuală şi colectivă, precum şi a necesităţii unei alimentaţii sănătoase şi diversificate; luarea măsurilor necesare pentru respectarea normelor de igienă în instituţii publice, localuri particulare, comerciale etc.

Făcând abstracţie de faptul că metoda de implementare a soluţiilor utilizată de organizatorii şi echipele de acţiune ale campaniilor sanitare şi a „Săptămânii Igienei" poate părea astăzi invazivă şi, oarecum, coercitivă, aceasta putea fi în măsură să prevină/limiteze pericolul declanşării/răspândirii epidemiilor. De asemenea, prin implicarea practică a autorităţilor în refacerea salubrităţii locuinţelor şi a spaţiilor publice folosite de către o comunitate, campaniile sanitare au oferit soluţii rapide pentru creşterea standardului socio-sanitar al populaţiei.

Anexă: Fragment din raportul constatărilor şi realizărilor obţinute în cursul campaniei sanitare din anul 1939, elaborat de Serviciul Sanitar Dolj şi înaintat rezidentului regal al Ţinutului Olt la data de 23 august 1940.

Serviciul Sanitar Dolj
No. 8422
1940 Martie 23

[...] I. Constatări

Populaţia noastră Rurală trăieşte într-un mediu lipsit de cele mai elementare cerinţe igienice.

Simţul curăţeniei şi al ordinei nu înfloreşte la el [ţăranul]; locuinţa nu şi-o văruieşte şi nu şi-o curăţă decât o dată pe an, la Paşti şi atunci superficial.

Majoritatea locuinţelor sun insalubre, cu ferestre mici, iarna bătute în cuie pentru a nu fi deschise decât odată cu venirea primăverii, cu un cubaj redus, nepardosite şi apăpostind în ele familii numieroase.

Igiena individuală a ţăranului român lasă mult de dorit.

Îmbrăcat în costumul lui alb, ţăranul român face impresia de a fi un om curat, realitatea de multe ori este cu totul alta, – deseori în cutele acestor cămăşi naţionale sunt cuiburi de păduchi, după cum în năframele viu colorate ale ţărăncilor găsim lindini în abundenţă.

Patul lor nu este altceva decât câteva scânduri prinse în cuie şi adăposteşte noaptea toată familia, aşa cum a fost îmbrăcată peste zi.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Majoritatea din ei nu-şi scot cămaşa timp de o săptămână, după care timp femeia o spală cu apă rece fără a o călca.

Anchetele făcute asupra felului de a se alimenta au constatat că populaţia rurală în afară de mămăligă, ceapă, oţet, usturoi, fasole, dovleac şi rar de tot carne prost gătită, alt aliment nu cunoaşte.

Femeia nu ştie să gătească, nu are idee că legumele se pot conserva.

Laptele nu se consumă şi foarte puţin consumă derivatele acestui aliment.

Păsările şi animalele ce eventual le cresc le vând.

Hrana de predilecţie este mămăliga, la 90% din populaţie ea constituie alimentaţia exclusivă, din care cauză se constată un procent atât de mare de Pelagroşi.

Copii[i] sunt în genere debili congenitali, părinţii fiind subnutriţi, iar mama în loc să-şi îngrijească copii[i] munceşte din greu la câmp. […]

S.J.A.N., Dolj, fond Rezidenţa Rgală a Ţinutului Olt, Serviciul Cultural şi de Asistenţă Socială, dosar nr. 266/1940, f. 31-32.

Bibliografie:

Serviciul Judeţean Dolj al Arhivelor Naţionale, fond Rezidenţa Regală a Ţinutului Olt, Serviciul Administrativ, dosare nr.: 101/1939, 6/1940; Serviciul Cultural şi de Asistenţă Socială, dosare nr.: 266/1940, 270/1940, 282/1940, 288/1940.

S.J.A.N., Vâlcea, fond Prefectura judeţului Vâlcea, dosar nr. 33/1940.

„Torţa Olteană", Craiova, an IV, nr. 47-48, 26 iunie 1938.

Codul General al României (Codurile, Legile şi Regulamentele în vigoare) 1856-1940, fondator: C. Hamangiu, continuatori: G. Alexianu şi C. St. Stoicescu, vol. XXVII, *1939*, partea III, Monitorul Oficial şi Imprimeriile Statului, Imprimeria Centrală, Bucureşti, 1940.

Enciclopedia României, vol. I, *Statul*, 1938; vol. IV, *Economia naţională. Circulaţie, distribuţie şi consum*, 1943, comitetul de direcţie: D. Gusti, C. Orhidan, Mitu Georgescu, Dan Botta, Bucureşti, Imprimeria Naţională.

Gusti, D., *Sociologia Militans. Cunoaştere şi acţiune în serviciul naţiunii*, II, *Acţiune*, Bucureşti, Fundaţia Regele Mihai I, 1946.

Hitchins, Keith, *România 1866 – 1947*, traducere din engleză de George D. Potra şi Delia Răzdolescu, Bucureşti, Editura Humanitas, 1996.

Păunoiu, Diana-Mihaela, *Rezidenţa Regală a Ţinutului Olt (1938-1940)*, Bucureşti, Editura Academiei Române, 2012.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

MODELLING THE INFLUENCES OF THE ANIME CULTURE UPON THE ROMANIAN CONSUMER BEHAVIOR

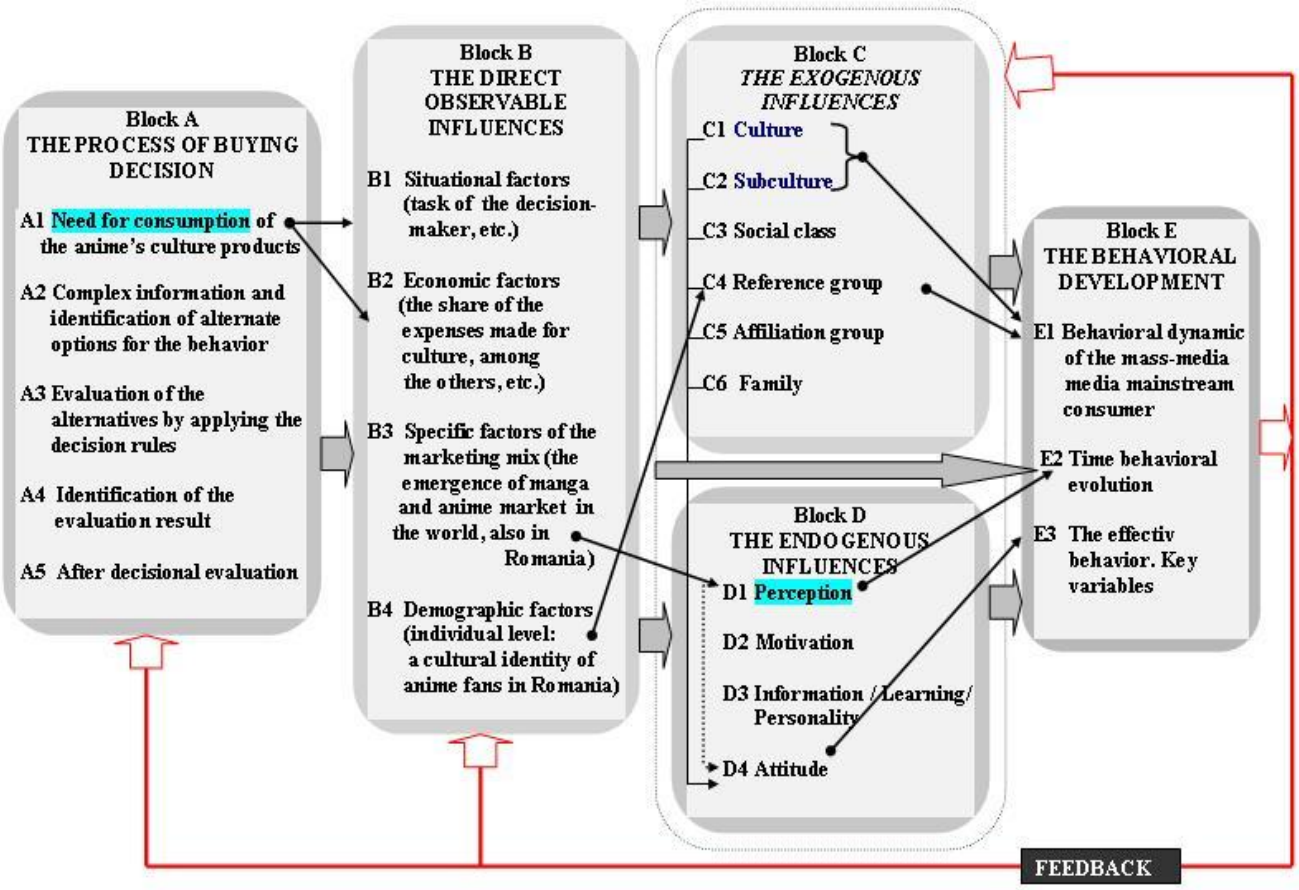
Adrian Nicolae Cazacu, PhD Student
Bucharest University of Economic Studies

Abstract: Having an established presence in Romania, the anime culture's products became a significant part of the entertaiment market. It is therefore important to study its influence upon the consumer behavior.The paper proposes a model of research suited for this particular case. We shall use a systemic approach of the consumer behavior, which includes the Veblen variables.Based upon the results of a study carried out earlier, we shall apply an in-depth statistical analysis of the data.

*Keywords**:** anime, behavior, consumer, endogen, exogen*

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

1. *The proposed research model for studying cultural influences on consumer behavior*

Block A
THE PROCESS OF BUYING DECISION
A1 Need for consumption of the anime's culture products
A2 Complex information and identification of alternate options for the behavior
A3 Evaluation of the alternatives by applying the decision rules
A4 Identification of the evaluation result
A5 After decisional evaluation
Block B
THE DIRECT OBSERVABLE INFLUENCES
B1 Situational factors (task of the decision-maker, etc.)
B2 Economic factors (the share of the expenses made for culture, among the others, etc.)
B3 Specific factors of the marketing mix (the emergence of manga and anime market in the world, also in Romania)
B4 Demographic factors (individual level: a cultural identity of anime fans in Romania)
Block C
THE EXOGENOUS INFLUENCES
C1 Culture
C2 Subculture
C3 Social class
C4 Reference group
C5 Affiliation group
C6 Family
Block D
THE ENDOGENOUS INFLUENCES
D1 Perception
D2 Motivation
D3 Information /Learning/ Personality
D4 Attitude
Block E
THE BEHAVIORAL DEVELOPMENT
E1 Behavioral dynamic of the mass-media media mainstream consumer
E2 Time behavioral evolution
E3 The effectiv behavior. Key variables
FEEDBACK

Cognitive model of cultural influences on consumer behavior research

Legend

Main functional relations

Secondary functional relations

Retroactive curves FEEDBACK

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

The proposed model[1] *is composed from the morphological point of view, of five functional constitutive blocks, each being incorporated into the functionality of the open, dynamic, global system, which aims to research certain exogenous influences on the consumer behavior and use the results in substantiation of the marketing decisions..*

Consumer behavior, considered as a whole, an open, non-linear, is characterized by observability, controllability and versatility (the sent feedback being the response to some external stimulus), and stability.

Through its structure, the proposed model contains three types of relations (Class S3): primary, secondary, retroactive.

According to the presented scheme, the model includes the following functional blocks:

- *Block A: The process of buying decision. It has the following components: A1-need for consumption of the anime's culture products, A2-complex information and identification of alternate options for the behavior, A3-evaluation of the alternatives by applying the decision rules, A4-identification of the evaluation result, A5- after decisional evaluation, all of these referring to marketing directly related matters, that lead to the assessment of consumer behavior, as a result of the exogenous influences, components accepted by specialists in the field, which proved useful for understanding the fundaments of a decision;*
- *Block B: The direct observable influences. The block is composed by the following components: B1- situational factors, mainly defining the task of the decision-maker, the decision environment, etc., B2- economic factors, which essentially represent the share of the expenses made for culture, among the others, B3- specific factors of the marketing mix(the emergence of manga and anime market in the world, also in Romania, and as a result of all these, the formation of a cultural identity of anime fans in Romania, especially among the young people: B4- demographic factors;*

- *Block C: The exogenous influences. The components are essentially corresponding to the "Veblenian model": C1-culture, C2-subculture, C3-social class, C4-reference group, C5- affiliation group, C6-family; the influences exercised by C1, C2, C4 variables will be analyzed from two points of view: a systemic approach, following a specific algorithm for dynamic open systems, build on the existing data, provided by block B, and a cultural and economic approach summarizing results from the literature and the author's research.*

[1] Implementation and analysis of the proposed model departed from thr example presented by authors in the article: „Modelling the Image Research of a Tourism Destination", publicat în Vol. XVI, Nr.. 8, Noiembrie 2014, *Contemporary Approaches and Challenges of Tourism Sustainability*, Amfiteatrul Economic

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Exogenous factors, changed by an external disturbance, lead to changes of different intensities for the final state of the subsystem C-D.

- *Block D: The endogenous influences. The components of this block, D1-perception, D2-motivation, D3-information / learning / personality, D4-attitude, demonstrate the complex structure of mainstream consumer behavior. The questionnaire developed to evaluate the influence of exogenous and endogenous factors on the five dimensions of the consumer behavior (perception, information, motivation, attitude and as a result, the real manifestation) is designed by author, following the professional guidelines. Analysis results suggest a favorable behavior related to the anime culture and its derived products;*
- *Block E: The behavioral development(of the mass-media mainstream consumer). It refers to the time dynamic and development of this behavior, also regarding the necessity of following it, especially the key components for the purpose of buying decision:*

E1-behavioral dynamic of the mass-media mainstream consumer
E2- time behavioral evolution (of the mass-media mainstream consumer)
E3- the effectiv behavior. Key variables

Regarding the proposed model, as the scheme presents, the functional relationships are divided in three classes, as it follows:

- *Main functional relationships, highlighted by dark thick arrows, pointing to the right, which refer to the fundamental connections between blocks.*
- *Secondary functional relationships, highlighted by dark thin arrows, care ilustrează conexiuni structurale între componentele unui bloc şi cele ale blocului următor.*
- *Retroactive curves(feedback), red colored, highlighted by thick or thin, referring to blocks or to their components, having the mean of making the connexion between behavior dynamic(Block E) and the others blocks, in a systemic approach appropriate to the construction of this model.*

As to the morphological structure of the proposed model, the functional relationships describe the operational mode,

a) *The process of buying decision(Block A). The main functional relationships sends to the next block, where are presented the direct observable aspects of the influence upon the consumer behavior. The secondary relationships highlight the connection between the need for the anime products-A1 and the economical factors-B2, namely: the structure of the mass-media consumer expences. A1-the need of consumption acts upon the development of the anime marketing mix-B3;*

b) *The direct observable influences (Block B). A specific role is related to the B4 component-the demographic factor: anime identity emergence(the fans) mainly in the teenage population. The B4 component influences C4 component of the next block, the reference group(in which the individual integrates by preference). The main functional relationschips*

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

send to the subsystem C-D of exogenous and endogenous influences, accepted and studied by the specialists in the field;

c) *The exogenous influences (Block C), the social influences, according to Veblen theory, have a main significance in the model's functional relationships, because they determine, together with the other factors, related to the individual personality, the inner state of the consumer, and consequently, his behavior. The secondary functional relationships highlight the particular connections. The six components of this block have influence upon the component D4 of the next block. Also is to be mentioned the influence of components C1, C2 and C4 upon the behavior dynamics, E1 component.*

The main relationships connect the C-D subsystem to the last block E.

d) *The endogenous influences (Block D). To determine the intensity of the influences exercised by the anime phenomenon upon perception, motivation, information, attitude and actual manifestation of the mainstream consumer, we conducted a survey in the form of a questionnaire whose items relate strictly to these behavioral dimensions. The efective manifestation's component, determined by the four components of the D block, was included, as being a result, in the behavior dynamics component of Block.E. The attitude component-D4, makes the connection between D1-perception and E3-efective behavior.*

e) *The behavioral development(Block E) is determined by the exogenous and endogenous influences subsystem in two ways: from a global perspective of the main functional relationships, and also in terms of secondary functional relationships shown in the diagram. For example, the perception of the related anime culture products -D1, along with other interrelated endogenous components was considered a decisive factor of the behavioral development trends over time(E2).*
The retroactive curves determined by block E, due to the time evolution of behavioral dynamics, are reconfiguring all the other blocks in the sense that it determines:

- *Considerations for mainstream consumers, regarding the group of belonging*
- *Influences at different levels on the components in each block*

*To validate the presented behavioral model a **test analysis**, according to the logic of this model, highlights some significant variables of the blocks, following the functional relationships between them.*

We start from the fact that a justified point of view on the anime culture and marketing of derivative products can be had, only by those who know about this kind of culture, about derivative products of anime, and can make comparisons with other cultural known products or on the influence exerted in the ranks of the consumers. Consequently, we refer to the survey conducted in the context of analyzing the effects of the anime phenomenon upon the behavior of the Romanian consumer of mainstream media.

The conducted survey is addressed to an eterogen group of 422 people, belonging to the existent discussion forums related to mass media entertainment and follows the functional relationships from inside the subsystem of the Blocks C and D, and the effects upon the behavioral dynamics, the functional relationships between the C-D subsystem and the Block E.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

The familiarity with the notion of anime-information was the objective from the first item of the questionare and proved the existence of those "extremely familiar" with this kind of animation in the ranks of the mass media entertainment consumers in the percentage of 82%.

The attitude of the anime products buyer is identified in the second item, the adjectives that indicate a "favorable attitude" being predominant. The attitude is completed by the results obtained at the third item (Item 3) which highlights the importance of subtitling and consequently of the localization of anime in percent of 67%.

Identifying preference for derived products of the anime culture was done in the investigation conducted via Item 4 of the questionnaire, resulting 76% of positive answers.

The motivation for purchasing such products was highlighted in Item 5, because of the "personal use" of 75%.

One characteristic of the target group is the age. Most respondents are young people.

*As a **general feedback** for the realised model:*

*The identification of the **need** for derived products of the anime culture (component A1 in Block A), as a starting point in the decision process of buying, is determined by the behavioral dynamic behavior of the mainstream media consumer, due to the influence exerted by the components of the subsystem C-D.*

2. Model validation

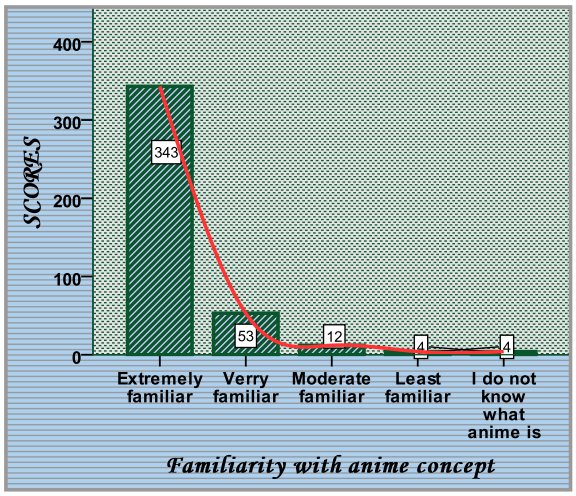
*For the presented behavior model validation, a **test-analyse**, according its logic, highlights some significant variables of the blocks, following the functional relationships between them.*

We start from the fact that a justified point of view related to the anime culture, and to its related products marketing, belongs to those who know about it and can make comparisons with other popular cultural products, also having an opinion about the influence on the consumers.

Consequently, we are referring to a study (Cazacu, 2016)) conducted on a sample of 422 participants, who followed the effects of the anime phenomenon on the mainstream Romanian consumer behavior.

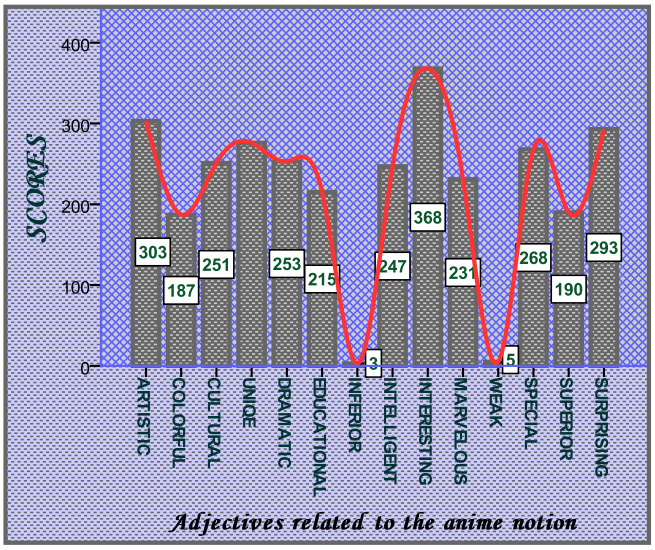
Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

*In the following, we will analyze the data obtained through the presented model. We will follow the subsystem functional relationships between C-D and Block E, specifically: the secondary functional relationships:**D1,2,3,4->E1,E3->A1.***

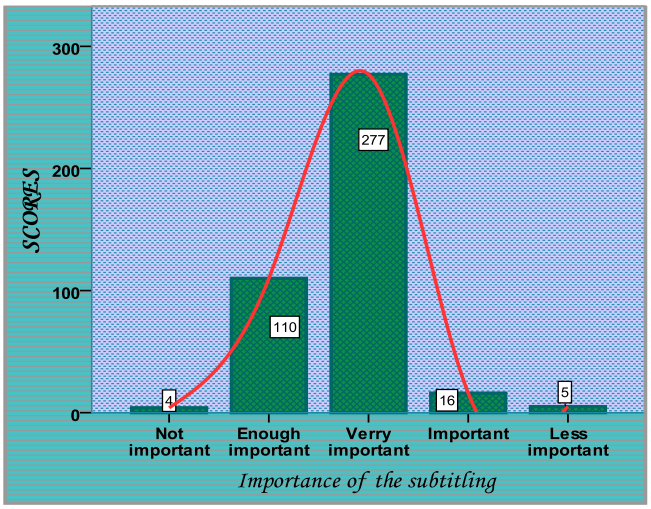

*Thus, the familiarity with the concept of anime (information) demonstrated the predominance of those "very familiar" with this kind of animation, among the consumers in the media entertainment, the percentage of 82% responders thus forming the modal group, that is the indicator of the central tendency. The univariate analysis applied to the obtained scores uses the SPSS statistical indicators and interpretation. The Skewness coefficient of 2.134 indicates a clear asymmetry, the positive error being 0.913, the admited intervalul being [-1,82;1,82].(**D3->D1->D4->E3**)*
The distribution of scores is asymmetric positive, leptocurtic, the scores being dispersed around the average (Kurtosis has value 4597> 4, the permitted range being [-4, 4], so the distribution shows a significant positive excess).

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

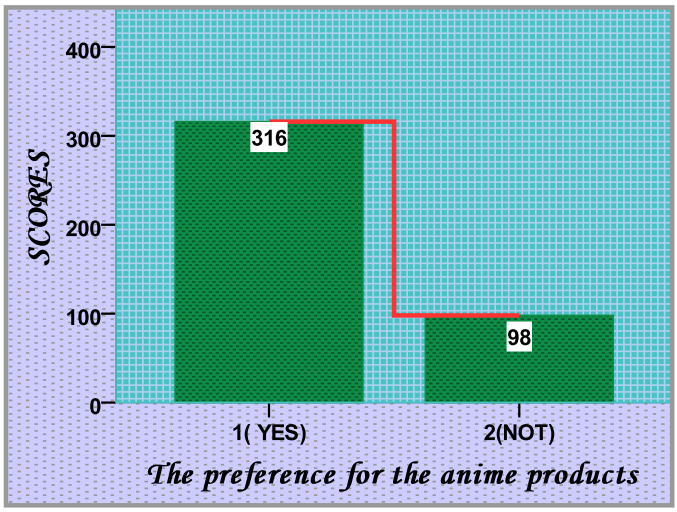
Regarding the dimension of the anime products buyer's perception, there were 3090 recorded responses, the participants having the opportunity to tick several characteristics of anime. Maximum recorded values are favorable adjectives. The median value is 249, the position is between the "cultural" and "intelligent" adjectives, in the interval [247; 251]. Average score is 220.71 and lies somewhere between the positions corresponding to the "educational" and "wonderful" adjectives. ***(The functional D1-> D4-> E3)***
Distribution of scores for the adjectives attributed to the anime is negative asymmetrical (1311 Skewness value is not within permitted range) and of flattened shape (spread around the

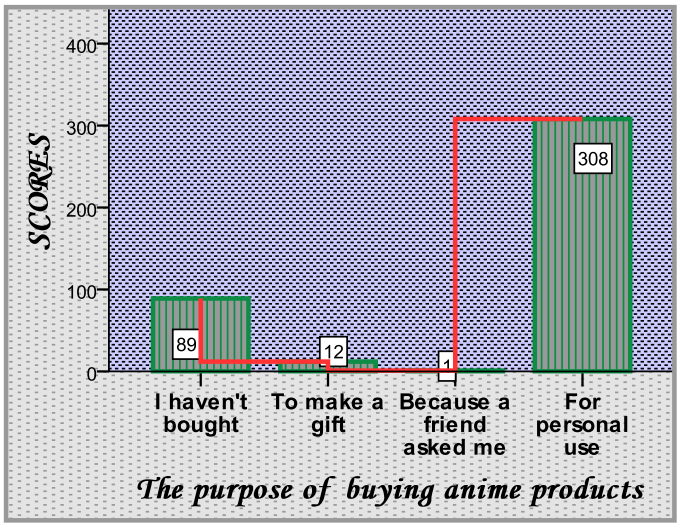
Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

average). Attitudinal dimension is partly represented by the results that highlight the importance of subtitling, so of localisation, at the precent of about 93% in its favor ("most important" and "verry important" cumulative). ***(The functional D4> E1)***

Identifying the preference for anime culture's derived products in the conducted investigation, resulted 76% of positive answers: 316 respondents versus only 98 adjacent prefer products of this culture. ***(C4 -> E1, D3-> D1 > D4> E3)***

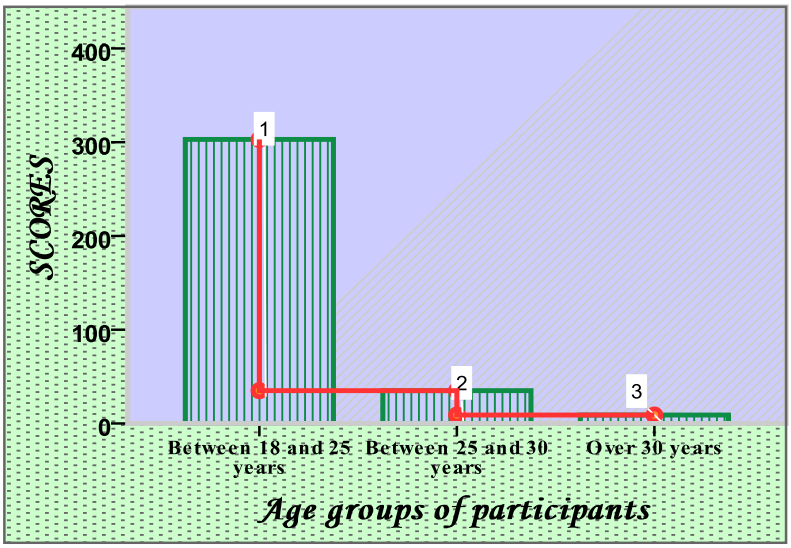

The motivation for purchasing such products was highlighted in the investigation, asking for the purpose of the buying action, the main reason being the result of "personal use" in proportion of 75%. Distribution of scores is symmetrical compared with the average (1,588 Skewness coefficient is within limits), values being dispersed from a unitary minimum to the modal value of 308 answers in favor of buying for personal use. ***(D2-> D1-> D4 -> E3)***

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

*As to the age, which is one of the characteristics of the target group, the respondents, according to the recorded answers, are mostly young people without biological significance of gender.Distribution of scores is symmetrical. The modal group consists of the group with most components, in this case, the participants aged between 18 and 25 years.**(The secondary relationships: B4->C4; D3->D1->D4->E3)***

As general feedback of the presented model:

*The identification of **need** for the related products of the anime culture(the component A1 in Block A), as starting point in the buying decision process, is determined by the dynamics of media mainstream consumer behavior, due to the influence exercised by the C-D subsystem components.(**Retroactive curve E1,E3->A1**)*

3. Conclusions

Having an important presence, both in the economical and cultural areas, the anime culture is an essential factor which is acting upon the media entertainment consumers from all over the world. After it had expanded beyound the borders of Japan, it had succesfully integrated in the american economical and cultural environment, during the years 70'-80', and afterwards to integrate itself in Europe and other countries. In Romania, after it began its official integration in the cultural environment, starting with the 90's, it has succeded to integrate itself in the economical environment, following the emergence of the related anime products and the manga comic books, on the Romanian market. We have considered of great importance, the study of the anime culture presence in Romania, and also the behavior of the Romanian entertainment consumer, I this regard.

In the purpose of marketing research, I have realised a model about the influences of the anime culture and its related products upon the consumer behavior, in Romania. The model is tested through a survey, from which I have selected some representative items.

Bibliography

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

1. *CAZACU, A.,N.(2016), „Research regarding the presence of the anime culture's products on the Romanian market and their impact upon the consumerbehavior", Proceedings of the International Conference Globalization, Intercultural Dialogue and National Identity – 3rd Edition, 2016, Edited by: The Alpha Institute for Multicultural Studies, Tîrgu Mureş, Romania*
2. *CĂTOIU, I.(coord.)(2009), Cercetări de marketing, Uranus Publishing House, Bucharest*
3. *CĂTOIU, I., TEODORESCU, N.(2004), Comportamentul consumatorului, Uranus Publishing House, Bucharest*
4. *DENISON, R.(2010), „Transcultural creativity in anime: Hybrid identities in the production, distribution, texts and fandom of Japanese anime", Creative Industries Journal, 3(3), 221-235*
5. *LAMERICHS, N. (2013), „The cultural dynamic of doujinshi and cosplay: Local anime fandom in Japan, USA and Europe, Participations", Journal of Audience&Reception Studies,10,1, Maastricht University*
6. *MACWILLIAMS & WHEELER, M.(2008), Japanese visual culture: explorations in the world of manga and anime, M.E. Sharpe*
7. *STEIFF, J.(2010), Anime and Philosophy, Illinois: Open Court Publishing Company*
8. *WINGE, T.(2006), „Costuming the imagination: origins of anime and manga cosplay", Mechademia, 1*
9. *TEODORESCU, N., PÂRGARU,I., STĂNCIOIU, A-F., MATEI, E., BOTOŞ, A., (2014),„Modelling the Image Research of a Tourism Destination", Vol. XVI, Nr. 8, Contemporary Approaches and Challenges of Tourism Sustainability, Amfiteatrul Economic*
10. **** Japan External Trade Organization (2005), Japan Animation Industry Trends, ww.jetro.go*

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

THE FACTORING CONTRACT

Izabela Bratiloveanu, Assist., PhD
University of Craiova

*Abstract**:** Art. 6 para. (2) b) of Law no. 469/2002 on certain measures for strengthening the contractual discipline defines the factoring contract as a contract between a party called adherent supplying goods or providing services, and a bank or financial institution specializing called factor, whereby it latter shall finance, pursuing claims and credit risks preservation and adherent gives to the factor, by way of sale, claims arising from the sale of goods or provision of services to third parties. The factoring contract is a contract of adhesion, consensual, mutually binding, commutative and with successive performance. Today, factoring is an unnamed contract covered by the provisions of art. 1168 Civil Code.*

*Keywords**:** adherent; factor; debtor; unnamed contract; Romanian Factoring Association.*

1. Considerații introductive

Factoringul, tehnică de finanțare pe termen scurt, a apărut acum două secole ca urmare a comerțului dintre S.U.A. și Marea Britanie. După cum s-a remarcat într-o lucrare de specialitate: „industriașii englezi care livrau produse textile emigranților englezi, pătrunzând din ce în ce mai profund spre vest, apreciară că este indispensabil să găsească garanți pentru asigurarea exporturilor lor. Fără îndoială, aceștia fură primii factori. Procedeul s-a răspândit ulterior în relațiile inter-americane. El era introdus în Europa în 1960 odată cu stabilirea unei rețele internaționale de factori în Marea Britanie, apoi pe continent”[1].

În România, potrivit datelor furnizate de A.R.F., piața de factoring a început să se dezvolte încă din 1993 prin departamente specializate ale unor bănci, iar din 2006 s-au înființat instituții financiare nebancare specializate. În prezent, pe piața românească de factoring sunt15 jucători. În scopul de a proteja și de a reprezenta interesul general al sectorului de factoring și al persoanelor angajate în această activitate, în anul 2011, a fost înființată Asociația Română de Factoring (A.R.F.) care are în prezent nouă membrii: Acces Financial Services I.F.N., Banca Comercială Română S.A., Banca Transilvania SA, BRD- Groupe Société Générale S.A., Banca de Export-Import a României EximBank SA și I.F.N. Next Capital Finance S.A. Doar în ultimii cinci ani, piața românească de factoring a crescut cu peste 100%, iar în anul 2015 a înregistrat cel mai mare avans din Europa (35%), atingând nivelul de 3,65 miliarde de euro[2]. Domeniile construcții, energie, tehnologia informației și comunicații, metale, chimicale și reciclare,

[11] C. Gavalda, *Factoring*, Encyclopédie juridique, tome 2, Dalloz, Paris, 1978, nr. 2.
[2]Comunicat de presă din 25 mai 2016 al A.R.F., disponibil pe www.asociatiadefactoring.ro, accesat la data de 1.11.2016.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

transporturi au înregistrat creșteri semnificative, sectorul cel mai puțin finanțat prin factoring fiind farma.

Avantajele pe care le oferă factoringul au făcut ca acesta să devină o tehnică de finanțare pe termen scurt din ce în ce mai atractivă pentru furnizorii de mărfuri și prestatorii de servicii români.

2. Noțiune

În dreptul român, contractul de factoring a fost definit în art. 2 lit. b) din Ordonanța de urgență nr. 10/1997 cu privire la diminuarea blocajului financiar și a pierderilor din economie[3] ca fiind „un contract încheiat între o parte, denumită aderent, furnizoare de mărfuri sau prestatoare de servicii, și o societate bancară sau o instituție financiară specializată, denumită factor, prin care aceasta din urmă asigură finanțarea, urmărirea creanțelor și protecția riscurilor de credit, iar aderentul cedează factorului, cu titlu de vânzare sau gaj, creanțele născute din vânzarea de bunuri sau prestarea de servicii pentru terți". Această definiție legală confundă contractul de factoring cu contractul comercial de gaj[4]. De asemenea, în mod eronat art. 2 alin. (2) din acest act normativ încadrează contractul de factoring în categoria instrumentelor de plată[5].

Această primă definiție este corectată în baza art. 146 din Anexa la Ordinul nr. 1418/1997 al ministrului de stat, ministrului de finanțe și guvernatorului B.N.R. privind planul de conturi pentru societățile bancare și normele metodologice de utilizare a acestuia. Se arată că "factoringul este operațiunea prin care clientul, denumit "aderent", transferă proprietatea creanțelor (facturilor) sale comerciale băncii, denumită "factor", aceasta având obligația, conform contractului încheiat, de a asigura încasarea creanțelor aderentului, asumându-și riscul de neplată a acestora".

În fine, art. 6 din Legea nr. 469/2002 privind unele măsuri pentru întărirea disciplinei contractuale[6] încadrează în mod corect contractul de factoring, alături de cel de forfetare în categoria mecanismelor de mobilizare a creanțelor, și-l definește ca fiind "contractul încheiat între o parte, denumită aderent, furnizoare de mărfuri sau prestatoare de servicii, și o societate bancară sau o instituție financiară specializată, denumită factor, prin care aceasta din urmă asigură finanțarea, urmărirea creanțelor și prezervarea contra riscurilor de credit, iar aderentul cedează factorului, cu titlu de vânzare, creanțele născute din vânzarea de bunuri sau prestarea de servicii către terți". De subliniat că potrivit acestui act normativ factorul trebuie să-și asume *trei obligații* în raporturile sale cu aderentul, fără posibilitatea de a opta între ele: finanțarea, urmărirea creanțelor și asigurarea contra riscurilor de credit.

---

[3] Publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 72 din 22 aprilie 1997.
[4] L. Smarandache, A. Dodocioiu, *Considerații privind contractul de factoring,* Revista de Științe Juridice nr. 4/2008, p. 99.
[5] Prin instrument de plată se înțelege numerarul și substitute de numerar, document, înscris, titlu de credit exprimat într-o valută și utilizat în operațiunile de efectuare a plăților (lichidarea creanțelor), întrebuințarea numerarului, valutei efective și aurului. Sunt instrumente de plată: cambia, biletul la ordin, cecul, acreditivul, scrisoarea de credit, dispoziția de încasare, factura, acțiunile, obligațiunile, cecurile de călătorie, cărțile de credit, cărțile de debit, cecurile aferente cărților de credit etc. A se vedea http://www.rubinian.com/dictionar_detalii.php?id=4447, accesat la 1.11.2016.
[6] Publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 529 din 19 iulie 2002.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Pe plan internațional, contractul de factoring este reglementat de Convenția UNIDROIT de la Ottawa privind contractul internațional de factoring, adoptată la 28 mai 1988 și de Convenția Națiunilor Unite privind cesiunea de creanță în comerțul internațional, de la New York din 2001[7].

Dată fiind funcția importantă pe care factoringul internațional o avea de jucat în dezvoltarea comerțului internațional, se impunea adoptarea unei reglementari unitare a acestuia, ceea ce a condus la încheierea Convenției de la Ottawa, unde se arată că prin contract internațional de factoring se înțelege un contract încheiat între o parte (furnizorul) și o altă parte, întreprinderea de factoring (cesionarul), în temeiul căruia:

-furnizorul cedează cesionarului creanțele născute din contracte de vânzare de mărfuri încheiate între furnizor și clienții săi (debitorii). Sunt excluse creanțele care poartă asupra mărfurilor cumpărate cu titlu principal pentru folosul personal, familial sau casnic;

-factorul trebuie să-și asume cel puțin două din următoarele funcții: finanțarea furnizorului; ținerea conturilor referitoare la creanțe; încasarea creanțelor și protecția împotriva insolvabilității debitorilor;

-cesiunea creanțelor este notificată debitorului[8].

Pe această temă, în literatura de specialitate mai veche s-a arătat că „Factoringul este contractul prin care o parte, numită aderent, transferă în proprietate o anumită categorie a creanțelor sale unei alte părți, numită factor, care, în schimbul unui comision, se obligă să-i achite aderentului valoarea lor, subrogându-se acestuia în drepturile sale față de debitorii creanțelor cedate și pe care urmează să le încaseze”[9].

Un alt teoretician care a analizat contractul de factoring l-a definit astfel: “un contract comercial încheiat între doi comercianți, aderent și factor, în temeiul căruia factorul preia în proprietate de la aderent creanțele acestuia asupra debitorilor cedați – rezultate din contracte de vânzare de mărfuri sau prestare de servicii încheiate în prealabil cu aceștia - și, odată cu creanțele acceptate, își asumă obligația de finanțare a aderentului prin plata anticipată a respectivelor creanțe, obligația de încasare de la debitorii cedați a plăților acestora, precum și obligația de garantare împotriva riscului de credit, respectiv împotriva riscului de neplată, la scadență, a creanțelor în cauză de către debitorii cedați”[10].

3. Mecanismul factoringului

[7] Convenția de la New York prevalează asupra Convenției UNIDROIT cu privire la factoring-ul internațional, însă în măsura în care nu se aplică drepturilor și obligațiilor unui debitor, nu exclude aplicarea Convenției de la Ottawa cu privire la aceste drepturi și obligații. Pentru o analiză pertinentă, a se vedea I. Cernăianu, *Contractul comercial internațional de factoring,* Revista de Drept Comercial nr. 6/1996, pp. 55-66.

[8] Este de remarcat că, spre deosebire de Convenția UNIDROIT, Legea nr. 469/2002 reglementa trei obligații pe care factorul trebuie să și le asume în relația sa cu aderentul, fără a avea posibilitatea de opțiune între acestea: finanțează, urmărește creanțele și asigură împotriva riscurilor de credit. A se vedea, A. Pătlăgeanu, A. Lefter, *Contractul de factoring,* Revista de Drept Comercial nr. 11/2004, p. 107.

[9]B. Ștefănescu, I. Rucăreanu, *Dreptul comerțului internațional,* Editura Didactică și Pedagogică, București, 1983, p. 231.

[10] B. Vartolomei, *Contractul de factoring,* Editura Lumina Lex, București, 2006, p. 229.

x, 1996, p. 30.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

În doctrină, mecanismul de aplicare a operațiunilor de factoring a fost rezumat astfel: aderentul, în baza contractului de factoring, remite factorului facturile în original sau în copie legalizată cu mențiunea că au fost cedate și că plata urmează să se facă către factor; subrogarea factorului în drepturile aderentului trebuie să fie notificată debitorului ca acesta să facă plata numai către factor; factorul plătește aderentului valoarea nominală a factorilor, mai puțin comisionul fie imediat, deci înainte de scadența lor (*old line factoring),* fie la data scadenței, dacă contractul a fost încheiat sub această formă *(maturity factoring)*; în practică, se utilizează sistemul ca factorul să plătească imediat numai într-o proporție valoarea facturilor, urmând ca diferența să fie regularizată după realizarea creanței[11].

În cele mai multe cazuri există un contract-cadru de factoring care cuprinde promisiunea factorului de a cumpăra și cea a aderentului de a vinde toate creanțele sau pe cele care corespund unor criterii pe care le stabilesc părțile și, cu fiecare transfer de creanțe, este încheiat un contract de factoring propriu-zis[12].

Este de subliniat că aderentul poate transmite doar parțial o creanță și să recupereze în nume propriu restul.

4. Clauze specifice contractului de factoring

Contractul de factoring cuprinde *oclauză de exclusivitate* care implică faptul că aderentul este obligat să prezinte doar factorului toate facturile cuprinzând creanțele asupra debitorilor, iar factorul poate să le accepte numai pe cele care prezintă un grad ridicat de certitudine privind plata lor la scadență de către debitori.

De asemenea, contractul de factoring cuprinde *o clauză de globalitate* prin care aderentul îi cedează factorului toate creanțele sale asupra debitorilor. Astfel, se evită cedarea de către aderent numai a creanțelor incerte, dificil de recuperat și să recupereze el însuși creanțele certe, reușind astfel să economisească comisionul de factoring.

Cele două clauze sunt interdependente.

5. Participanții la tehnica de factoring

Factoringul este o operație tripartită în care sunt implicați: aderentul, factorul și debitorul cedat.

1)Aderentul este unvânzător de mărfuri sau prestator de servicii, cu livrarea mărfurilor sau prestare de servicii succesive. De regulă, aderentul este comerciant persoană fizică sau juridică[13]. Alături de alți autori, apreciem și noi că aderent poate fi și o persoană juridică

[11]Pentru dezvoltări, a se vedea V. Anghelescu, Al. Deteșan, E. Hutira, *Contracte comerciale internaționale,* Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1983, p. 155.

[12]T. Bonneau, *Droit bancaire,* Ed. Montchrestien, 1994, p. 321, apud. V. Mircea, *Contractul de factoring,* Revista de Drept Comercial nr. 6/2000, p. 121. Încheierea contractului-cadru de factoring se justifică prin aceea că părțile pot conveni să transfere inclusiv creanțe care nu există la data acordului de voință, pentru a se evita transferul tuturor creanțelor creditorului, fără o selecție prealabilă.

[13] Este de subliniat că pentru definirea comercianților, legiuitorul român folosește criteriul înmatriculării sau înregistrării în registrul comerțului. Conform art. 6 alin. (1) din Legea nr. 71/2011, "În cuprinsul actelor normative aplicabile la data intrării în vigoare a Codului civil, referirile la comercianți se consideră a fi făcute la persoanele fizice sau, după caz, la persoanele juridice supuse înmatriculării în registrul comerțului, potrivit art. 1 din Legea nr. 26/1990 privind registrul comerțului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege". Iar, potrivit art. 11 din Legea nr. 71/2011, au obligația să ceară înmatricularea sau, după caz, înregistrarea în registrul comerțului: persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale, întreprinderile familiale, societățile comerciale, companiile naționale și societățile

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

necomerciant, precum o asociație sau o fundație întrucât prin lege li se recunoaște capacitatea de a desfășura activități economice[14];
2)Factorul poate fi doar un comerciant persoană juridică. Conform art. 11 lit. b) din Legea bancară nr. 58/1998[15], factoringul este inclus în activitățile premise băncilor, ca formă de credit, alături de contractele de consum, creditele ipotecare, finanțarea tranzacțiilor comerciale, scontare și forfetare. De asemenea, face parte din activitățile de creditare care pot fi desfășurate de către instituțiile financiare nebancare[16]. În fine, pot avea calitatea de factor societățile comerciale care au ca obiect de activitate operațiunile de factoring (cod CAEN 6499 – Alte intermedieri financiare n.c.a.).
3)Debitorul cedat are calitatea de comerciant persoană fizică sau juridică, fiind un cumpărător de mărfuri sau un beneficiar al prestațiilor de servicii tradițional al furnizorului, căruia îi datorează contravaloarea lucrărilor sau prestațiilor efectuate[17].

6. Caracterele juridice ale contractului de factoring

Reținem următoarele caractere juridice ale contractului de factoring:
-*Contract sinalagmatic*, deoarece generează de la data încheierii sale obligații reciproce și interdependente în sarcina ambelor părți. Factorul se obligă să asigure finanțarea, urmărirea creanțelor și prezervarea contra riscurilor de credit, iar aderentul se obligă să transmită dreptul de proprietate asupra creanțelor născute din vânzarea de bunuri sau prestarea de servicii;
-*Contract consensual,* deoarece ia naștere prin simplul acord de voință al părților. Forma scrisă este o condiție cerută *ad probationem.* În practică nicio bancă nu va încheia un contract de factoring decât în formă scrisă[18].
-*Contract cu titlu oneros* deoarece fiecare parte urmărește realizarea unui folos material. Factoringul este *esențialmente oneros;* fără existența unui preț pe care factorul îl plătește pentru creanțele cedate de aderent, nu putem vorbi de un contract de factoring[19].
-*Contract cu executare succesivă* deoarece se execută treptat, în timp, purtând asupra unei succesiuni de prestații, nu asupra uneia singure.
-*Contract cu caracter intuitu personae,* conform doctrinei majoritare, deoarece se încheie în considerarea caracteristicilor aderentului: competență profesională, stabilitatea clientelei, onorabilitate, credibilitate etc. Unii autori pun sub semnul întrebării acest caracter deoarece

---

naționale, regiile autonome, grupurile de interes economic, societățile cooperative, organizațiile cooperatiste, societățile europene, societățile cooperative europene și grupurile europene de interes economic cu sediul principal în România, precum și alte persoane fizice și juridice prevăzute de lege. A se vedea, I. Bratiloveanu, *Elemente de dreptul afacerilor,* Editura Sitech, Craiova, 2015, p. 55.
[14] În acest sens, B. Vartolomei, *op. cit.*, p. 49, L. Stănciulescu, V. Nemeș, *Dreptul contractelor civile și comerciale în reglementarea noului Cod Civil,* Editura Hamangiu, București, 2013, p. 613.
[15]Republicată în temeiul art. II din Legea nr. 443/2004 publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1035 din 9 noiembrie 2004.
[16]Art. 14 alin. (1) din Legea nr. 93/2009 privind instituțiile financiare nebancare publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 259 din 21 aprilie 2009. În sensul legii, sunt instituții financiare nebancare entitățile, altele decât instituțiile de credit care desfășoară activitate de creditare cu titlu profesional.
[17]I. Cernăianu, *op. cit.*, p. 55.
[18] L. Săuleanu, *Drept bancar și valutar. Drept vamal. Jurisprudență,* Editura Sitech, Craiova, 2005, p. 158.
[19]A. Pătlăgeanu, A. Lefter, *op. cit.*, p. 108.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

decizia factorului de a finanța este influențată de aspecte pecuniare și mai puțin de cele personale ale părților implicate în mecanismul factoringului. Un argument în plus este că regulile specifice contractelor intuitu personae (revocarea, moartea părților, incapacitatea etc) nu se aplică la acest contract[20].

-*Contract de adeziune:* factorul este cel care impune condițiile contractuale, în practică acesta având posibilitatea de a selecta debitorii și de a refuza preluarea unor creanțe îndoielnice ale aderentului[21].

-*Contract accesoriu* deoarece existența sa este predeterminată de raporturile preexistente dintre aderent și debitor din care iau naștere creanțele cesionate în favoarea factorului.

-*Contract comutativ* deoarece, de regulă, părțile își cunosc întinderea obligațiilor încă din momentul încheierii contractului. Contractul de factoring poate fi *aleatoriu* în cazul factoringului fără regres, factorul fiind cel care suportă riscul insolvabilității debitorului[22].

-*Contract nenumit*: În prezent, legea nr. 469/2002 fiind abrogată[23], contractul de factoring este un contract nenumit, adică legiuitorul nu îl nominalizează ca tip de contract distinct[24].

-*Contract complex*: cuprinde o cesiune de creanță, o subrogare convențională consimțită de creditor și obligații suplimentare pentru factor față de un cesionar sau subrogat personal constând în: ținerea contabilității postului clienți din evidențele cedentului, ținerea conturilor referitoare la creanțele cedate, preluarea riscului de credit și finanțarea aderentului.

-*O condiție specială de validitate a contractului de factoring* constă în remiterea materială a facturilor de către aderent factorului.

7. Funcțiile contractului de factoring

Factoringul tradițional, clasic (old line factoring) îndeplinește următoarele *două funcții*:

-*instrument de finanțare pe termen scurt* deoarece factorul se comportă față de aderent ca un finanțator, prin plata înainte de scadență a mărfurilor furnizate sau a serviciilor prestate de aderent debitorilor. Subliniem că factoringul accelerează rotația capitalului unei societăți, contribuind astfel, prin creșterea numărului de rotații efectuate într-o perioadă de timp, la realizarea unei cifre de afaceri mai mari;

-*instrument de gestiune comercială* deoarece factorul se obligă să înregistreze facturile, să urmărească debitorii aflați în întârziere de plată, să încaseze plățile, să promoveze acțiuni în instanță în caz de neplată a creanțelor ajunse la scadență.

8. Clasificarea operațiunilor de factoring

În funcție de momentul achitării creanțelor pe care factorul le cumpără de la aderent și a serviciilor suplimentare oferite acestuia din urmă, distingem între:

[20] A se vedea L. Stănciulescu, V. Nemeș, *op. cit.,* p. 611.
[21] I. Turcu, *Operațiuni și contracte bancare,* Editura Lumina Lex, București, 1995, p. 353.
[22]A se vedea L. Stănciulescu, V. Nemeș, *op. cit.,* p. 611.
[23]Prin Legea nr. 246/2009 publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 450 din 30 iunie 2009.
[24]L. Stănciulescu, *Curs de drept civil. Contracte*, ediția a 2-a revăzută și adăugită, Editura Hamangiu, București, 2014, p.36.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

-Factoring tradițional, clasic (old line factoring): plata creanțelor se face în momentul primirii acestora, deci mai înainte ca ele să ajungă scadență. În acest caz, factorul își asumă obligația de finanțare, de gestiune și de garanție. În cazul factoringului tradițional, data cesiunii este însăși data nașterii creanței respective (sau câteva zile după aceasta)[25];
-Factoring la scadență (maturity factor): factorul plătește creanțele la momentul scadenței, nu în cel al primirii lor. Obligația preponderentă nu este creditul, ci garantarea lui[26]. De precizat că în cazul factoringului la scadență, data cesiunii este data exigibilității creanțelor;
-Factoring de agent (agency factor): factorul cumpără creanțele aderentului, plătindu-le anticipat și preluând riscul de neplată din partea debitorilor cedați, iar aderentul își asumă obligația de gestiune a creanțelor. Prin urmare, aderentul se comportă ca un agent al factorului pe contul căruia încasează plata de la debitorii cedați cărora nu a fost obligat să le notifice cesiunea creanțelor în cauză[27].

Din punctul de vedere al confidențialității operațiunii, contractul de factoring poate fi:
-Factoring închis (scontare confidențială a facturilor): oferă posibilitatea de a păstra confidențialitatea cu privire la faptul că aderentul a apelat la un factor;
-Factoring deschis: aderentul cedează factorului toate creanțele și îi notifică pe debitori cu privire la acest aspect.
În funcție de dreptul de regres pe care factorul îl poate exercita asupra aderentului, distingem între:
-Factoring cu regres (factoring with recourse): se caracterizează prin aceea cădacă debitorul cedat nu plătește la scadență, factorul are drept de regres împotriva aderentului;
-Factoring fără regres (non-recourse factoring): această formă a contractului de factoring presupune că factorul nu se poate îndrepta împotriva aderentului în vederea recuperării contravalorii facturilor.

În funcție de participanții la operațiunea de factoring, distingem între:
-Factoring intern: se desfășoară pe teritoriul unei singure țări, intervenind un singur factor;
-Factoring internațional: presupune ca aderentul și clienții săi, debitorii cedați să-și aibă sediul sau domiciliul pe teritoriul unor state diferite și intervenția a doi factori: de import și de export. Exportatorul (aderentul) încheie un contract de factoring prin care cedează toate creanțele sale asupra clienților importatori din străinătate factorului de export. La rândul său, factorul de export cedează creanțele unui factor din țara în care vor fi livrate bunurile, denumit factor de import care joacă un rol cheie în operațiune deoarece este cel care realizează creanțele de la importatori și suportă riscul insolvabilității acestora.

9. Efectele contractului de factoring

În continuare vor fi detaliate efectele contractului de factoring între părți (inter partes) și față de debitorii cedați.

Efectele contractului de factoring între părți sunt:

[25] T. R. Popescu, *Dreptul comerțului internațional,* Editura Didactică și Pedagogică, ediția a 2-a, București, 1983, p. 341.
[26] O. Ghiță, A. Calotă Ponea, *Contractul de factoring – modalitate specială de mobilizare a creanțelor utilizată de instituțiile de credit,* Revista de Științe Juridice nr. 3/2006, p. 92.
[27] B. Vartolomei, *op. cit.,* p. 36.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Obiectul obligației aderentului este transferul creanțelor existente sau viitoare, dacă la momentul încheierii contractului sau la nașterea acestora ele sunt determinabile, scutind părțile să negocieze și să încheie un nou contract, de fiecare dată. Împreună cu creanțele, vor fi predate factorului înscrisurile constatatoare, constând în facturi, procese-verbale, contracte etc. Cesionarea creanței către factor poate fi realizată fără să fie necesar acordul debitorului[28]. Factorul va dobândi creanțele cu toate accesoriile ce le însoțesc: garanții reale sau personale, privilegii, penalități, dobânzi etc[29].

O altă obligație a aderentului este cea de garanție a creanțelor, în baza art. 1585 C. Civ. Aderentul garantează existența valabilă a creanței în raport cu data cesiunii.

Părțile pot stipula expres în contractul de factoring că aderentul este cel care își asumă că refuzul de plată sau de insolvabilitate al debitorului cedat. În acest caz, factorul îți rezervă dreptul de regres împotriva aderentului dacă debitorul nu a achitat la scadență creanțele transferate din orice cauză. În lipsa unei prevederi contractuale exprese, operează prezumția că creanța a fost preluată cu toate riscurile, inclusiv cel de neplată din partea debitorului cedat**.** În această ipoteză, dacă la scadență debitorul cedat refuză să plătească creanțele, factorul nu se poate îndrepta împotriva aderentului pentru recuperarea sumelor plătite.

Susținem și noi, alături de alți autori, că o altă obligație ce revine aderentului este de a notifica cesiunea creanței debitorului cedat[30]. Totuși, fiind vorba de un contract nenumit, părțile sunt libere să stipuleze în sarcina oricăreia din ele această obligație. Prin notificare se evită o plată cu bună-credință către alte persoane. Potrivit art. 1578 (1) lit. a) C. Civ., debitorul cedat este obligat să plătească cesionarului din momentul în care acceptă cesiunea printr-un înscris cu dată certă[31]. Notificarea debitorului cedat trebuie să se facă în scris, pe suport hârtie sau în format electronic și va trebui să specifice cine sau în numele cui este făcută, să identifice în mod rezonabil creanța cedată și că se solicită debitorului să plătească factorului.

De asemenea, aderentul este obligat să plătească factorului remunerația stabilită[32].

În fine, aderentului îi revine obligația să comunice factorului toate informațiile pe care le deține cu privire la debitorii cedați, de natură să faciliteze factorului încasarea facturilor.

---

[28]De altfel, Convenția UNIDROIT privind contractul internațional de factoring prevede expres în art. 6: „1. Cesionarea creanței de către furnizor cesionarului poate fi realizată, în pofida oricărei convenții între furnizor și debitor care ar interzice o asemenea cesiune".

[29] L Stănciulescu, V. Nemeș, *op. cit.,* p. 615.

[30]*ibidem*.

[31]Pentru opinia că este valabilă acceptarea debitorului cedat și când este făcută sub forma înscrisului sub semnătură privată, a se vedea L. Stănciulescu, V. Nemeș, *op. cit.,* p. 615.

[32] Remunerația depinde de obligațiile asumate de factor prin contract. De o manieră generală, remunerația factorului include comisionul de factoring, comisionul de finanțare și eventual agio-ul. Comisionul de factoring acoperă cheltuielile efectuate de factor cu verificarea creanțelor și cu operarea contului curent deschis aderentului. Comisionul de finanțare se situează cel puțin la nivelul dobânzii pieței bancare practicată la creditele pe termen scurt și se aplică la sumele plătite anticipat de către factor. Uneori, remunerația factorului cuprinde o sumă suplimentară –„agio" care este o garanție împotriva riscului de neplată a creanțelor de către debitorii cedați. Pentru o prezentare amănunțită privind modul de calcul al remunerației cuvenite factorului, vezi B. Vartolomei, *op. cit.,* p. 78.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Factorul are ca principală obligație să plătească aderentului contravaloarea facturilor acceptate spre încasare, devenind astfel finanțator al aderentului[33]. De asemenea, factorul trebuie să încaseze creanțele la scadență și să suporte riscul insolvabilității debitorilor, ca urmare a subrogării sale în toate drepturile și obligațiile aderentului[34]. Ca proprietar al creanțelor, factorul nu are drept de regres împotriva aderentului. Totuși, în cazul inexistenței totale sau parțiale a creanței, el are o acțiune în repetițiune a plății nedatorate.

În plus, factorul este însărcinat cu păstrarea evidenței operațiunilor de factoring. Aderentul remite factorului, la termenele stabilite prin contract, facturile însoțite de un borderou care conține următoarele date: creanțele cedate, cu drepturile accesorii și acțiunile respective; declarația de transmitere a creanțelor în proprietatea factorului; cererea de plată a facturilor, în schimbul unei chitanțe subrogatorii[35].

În continuare, vom face unele precizări privind **efectele contractului de factoring asupra debitorului cedat.**

Principalul efect al contractului de factoring față de debitorul cedat este acela că, după ce este notificat sau acceptă plata, poate plăti valabil doar în mâinile factorului la data la care creanțele devin exigibile.

Factorul, care devine prin subrogare proprietar al creanțelor transmise, poate introduce o acțiune în plată contra debitorului.

Debitorul poate să invoce contra factorului orice excepție inerentă creanței deoarece aceasta i-a fost transmisă împreună cu viciile care o afectează, iar celelalte excepții doar dacă au luat naștere înainte de subrogare. Astfel, factorul poate să exercite împotriva aderentului orice drept la compensație în privința drepturilor sau a acțiunilor existente contra aderentului, la data notificării.

Față de debitori, contractul de factoring le este opozabil numai atunci când sunt notificați și în unele cazuri când factorul solicită debitorilor să accepte cesiunea și prin specificarea pe facturile emise de aderent către debitor a faptului că acestea sunt cesionate în favoarea factorului.

Este de reținut că debitorul cedat va păstra contra factorului toate drepturile și apărările pe care le avea împotriva aderentului.

10. Încetarea contractului de factoring

În contractul de factoring, părțile specifică cazurile de încetare a contractului. În lipsa unor prevederi contractuale exprese, se aplică regulile obligațiilor comerciale privind încetarea contractelor.

11.Bibliografie

[33]Fără a intra în detalii, arătăm că în practică, factorii deschid un cont curent pe numele aderentului înscriind la debit suma reprezentând remunerația sa și la credit cuantumul reprezentând valoarea nominală a creanțelor cedate de aderent. Plata se face prin alimentarea contului ce se va înscrie ca un debit al factorului și credit al aderentului. Vezi și B. Vartolomei, *op. cit.,* p. 81.

[34]În cazul factoringului cu regres,în contract se prevede expres că riscul neplății și al insolvenței debitorului cedat va fi asumat de aderent, caz în care factorul are acțiune în regres împotriva aderentului.

[35]V. Pătulea, C. Turianu, *Curs de drept comercial român,* Ed. All Beck, 1999, p. 129.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

1.Anghelescu V., Deteșan Al., Hutira E., *Contracte comerciale internaționale,* Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1983.
2.Bratiloveanu I., *Elemente de dreptul afacerilor,* Editura Sitech, Craiova, 2015.
3.Cernăianu I., *Contractul comercial internațional de factoring,* Revista de Drept Comercial nr. 6/1996, pp. 55-67.
4.Gavalda C., *Factoring,* Encyclopédie Juridique, tome 2, Dalloz, Paris, 1978.
5.Ghiță O., Calotă Ponea A., *Contractul de factoring – modalitate specială de mobilizare a creanțelor utilizată de instituțiile de credit,* Revista de Științe Juridice nr. 3/2006, pp. 89-94.
6.Mircea V., *Contractul de factoring,* Revista de Drept Comercial nr. 6/2000, pp. 121-127.
7.Pătlăgeanu A., Lefter A., *Contractul de factoring,* Revista de Drept Comercial nr. 11/2004, pp. 106-113.
8.Pătulea V., Turianu C., *Curs de drept comercial român,* Editura All Beck, București, 1999.
9.Popescu T.R., *Dreptul comerțului internațional,* ediția a 2-a, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1983.
10.Săuleanu L., *Drept bancar și valutar. Drept vamal. Jurisprudență,* Editura Sitech, Craiova, 2005.
11.Smarandache L., Dodocioiu A., *Considerații privind contractul de factoring,* Revista de Științe Juridice nr. 4/2008, pp. 98-105.
12.Stănciulescu L., Nemeș V., *Dreptul contractelor civile și comerciale în reglementarea noului Cod Civil,* Editura Hamangiu, București, 2013.
13.Stănciulescu L., *Curs de drept civil. Contracte,* ediția a 2-a revăzută și adăugită, Editura Hamangiu, București, 2014.
14.Ștefănescu B., Rucăreanu I., *Dreptul comerțului internațional,* Editura Didactică și Pedagogică, București, 1983.
15.Turcu I., *Operațiuni și contracte bancare,* Editura Lumina Lex, București, 1995.
16.Vartolomei B., *Contractul de factoring,* Editura Lumina Lex, București, 2006.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

COMPARATIVE APPROACH ON ESSENTIAL SUPPLIERS' REGIME

Andreea Szombati (Ursache), PhD Student
"Babeș-Bolyai" University of Cluj-Napoca

Abstract: This paper provides a brief overview of the essential suppliers' regime in three law systems: English, Romanian and American. Romanian and English insolvency laws have special provisions that regulate the status of the above mentioned creditors, while the American Bankruptcy Code totally lacks in such provisions, creating the essential supplier category by virtue of case law. The aim of this paper is to examine the following aspects related to essential suppliers: criteria of qualifying a creditor as being an essential supplier; the rights and responsibilities of an essential supplier; the recovery rate of this ca tegory of creditors.

*Keywords**:** essential supplier; Bankruptcy Code; insolvency law; creditor; recovery rate*

1.1.Conceptele de „furnizor de servicii" și „creditor indispensabil" reflectate în legislația română

Furnizorul de servicii. Legislația insolvenței nu a definit conceptul de „furnizor de servicii", ci s-a limitat, în art. 77 din Legea nr. 85/2014, la o enumerare enunțiativă a serviciilor care fac obiectul obligației legale de prestare continuă în favoarea debitorului insolvent în perioada de observație și de reorganizare: „electricitate, gaze naturale, apă, servicii telefonice sau altele asemenea". Rezultă astfel că serviciile la care se referă legea insolvenței sunt, în principal, serviciile de utilități. Utilități publice fac parte din sfera serviciilor publice de interes general, reglementate de Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006.

Exemple de servicii publice de interes general se regăsesc în Legea nr. 123/2012: de exemplu art. 16 stabilește că titularii de autorizaţii de înfiinţare şi de licenţe au obligaţia de a-şi desfăşura activităţile cu respectarea obligaţiilor de serviciu public referitoare la siguranţă, calitatea şi preţul energiei electrice furnizate, continuitatea aprovizionării, eficienţa energetică, cu respectarea normelor de securitate şi sănătate a muncii şi de protecţie a mediului, precum şi a prevederilor din contractele directe cu consumatorii. Obligaţiile de serviciu public se pot stabili prin hotărâre a Guvernului sau prin reglementări ale Autorității Naționale de Rreglementare în Domeniul Energiei (ANRE), caz în care se notifică Comisiei Europene de către ANRE, prin licenţe sau autorizaţii de înfiinţare, pentru fiecare activitate din sectorul energiei electrice.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

De asemenea, potrivit art. 125 alin. (1) din aceeași lege, activitatea de transport al gazelor naturale constituie serviciu public de interes naţional. În mod similiar, activitatea de distribuție a gazelor naturale constituie serviciu public de interes general.

În afară de serviciile enumerate expres: electricitate, gaze naturale, apă, servicii telefonice, lista poate continua, după cum rezultă din formularea identică a art. 38 din Legea nr. 85/2006, respectiv a art. 77 alin. (1) din Legea nr. 85/2014. Întrebarea legitimă care se poate ridica în acest context este ce alte servicii pot intră sub incidența acestei prevederi legale. Un prim exemplu, inspirat din recentele modificări ale legii insolvenței din Marea Britanie[1], ar fi serviciile de internet. Includerea lor în această sferă este explicabilă prin evoluția și amploarea pe care serviciile de internet le au în desfășurarea activității unei întreprinderi. Este de neconceput ca o societatea să nu aibă acces la internet și implicit la serviciile conexe: e-mail, pagină web, plăți online și altele asemenea, mai ales atunci când întreaga sau parte din activitatea sa se desfășoară în mediul online (de exemplu: magazine online).

Cea mai mare parte a furnizorilor de utilități se regăsesc într-o poziție de monopol în privința furnizării unor produse sau servicii sau sunt unicii concesionari în zone bine delimitate, situație care îi face de neevitat și determină reducerea la minim a efortului de a-și crea un portofoliu de clienți. În contrapartida acestor privilegii, furnizorii de utilități desfășoară o activitate intens reglementată. De asemenea, procedura insolvenței bulversează ordinea relațiilor contractuale *in bonis* în care este parte un furnizor și îl transformă pe acesta din privilegiat în captiv în procedura de insolvență a clienților săi.

Ca participant la procedura insolvenței în calitate de furnizor de servicii, operatorul economic care se află într-o situație de monopol nu este la fel de impunător, privilegiat sau confortabil poziționat ca în cadrul raporturilor *in bonis*.

Prin Legea nr. 85/2014, legiuitorul a optat pentru menţinerea interdicţiei, în perioada de observaţie şi reorganizare, pentru furnizorii faţă de care debitorul este client captiv: de a refuza furnizarea, pentru situaţia în care debitorul nu avea încheiat un contract de furnizare sau, deşi avea încheiat un asemenea contract, livrarea furnizării nu începuse a se efectua[2]; de a întrerupe furnizarea; de a schimba condiţiile furnizării.

Toate aceste interdicţii, instituite în vederea maximizării șanselor de redresare a debitorului, se aplică de drept, reglementarea fiind imperativă, indiferent de eventuale prevederi contractuale contrare.

În vederea eficientizării instituției, legiuitorul stabilește și sancțiuni pentru neconformare. Încălcarea obligaţiilor de mai sus antrenează răspunderea furnizorului pentru acoperirea prejudiciilor aduse averii debitorului. Cu privire la natura răspunderii, dat fiind că interdicţiile invocate mai sus izvorăsc din lege, este vorba de o răspundere civilă delictuală[3].

---

[1] Una din modificările Insolvency Act 1986, realizată în 15 octombrie 2015 a vizat tocmai includerea serviciilor de internet în categoria furnizărilor (serviciilor) indispensabile, care trebuie menținute pe perioada procedurilor de reorganizare ale debitorilor.

[2] *Codul insolvenței adnotat, Întărirea mecanismului insolvenței în România*, Program finanțat de BIRD,disponibil la adresa: www.just.ro/wp-content/uploads/Resurse/cop_final.pdf [accesat la 06.06.2016], pag. 119.

[3] *Ibidem*.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

În contrapondere, pentru asigurarea unui echilibru între protecţia conferită debitorului supus procedurii şi drepturile furnizorilor, se reglementează expres posibilitatea întreruperii furnizăriiîn caz de nerespectare a obligaţiilor de plată născute după data deschiderii procedurii, furnizorul fiind obligat să reia furnizarea întreruptă doar după achitarea obligaţiilor născute în timpul derulării procedurii (art. 77 alin. (4) şi (5) din Legea nr. 85/2014). În doctrină s-a apreciat că în acest caz intervine o suspendare a efectelor contractului, o excepție de neexecutare, iar nu rezilierea contractului[4]. Raportul de forţe este echilibrat şi de acordarea posibilității solicitării deschiderii procedurii de faliment în cazul neachitării obligaţiilor curente, certe, lichide şi exigibile, conform art.143 alin. (3) din lege.

Considerentele care definesc relația de captivitate dintre un debitor și furnizorul său au fost atât în legea recent abrogată, cât și în cea în vigoarea, următoarele trei: tehnice, economice și de reglementare. Nu trebuie îndeplinite cumulativ cele trei condiții pentru a demonstra situația de captivitate a unui debitor, fiind suficientă încadrarea în una dintre ele.

Creditorul indispensabil. Sfera conceptuală. Creditorul indispensabil este definit de art. 5 pct. 23 din Legea nr. 85/2014 ca fiind acel creditor chirografar care furnizează servicii, materii prime, materiale sau utilități fără de care activitatea debitorului nu se poate desfășura și care nu poate fi înlocuit de niciun alt furnizor care oferă servicii, materii prime, materiale sau utilități de același fel sau în aceleași condiții financiare. Regimul aplicabil creditorului indispensabil este reglementat la 134 din Legea nr. 85/2014, corespunzător art. 96 din fosta lege a insolvenței.

Definiția de la art. 5 pct. 23 are caracter de noutate față de vechea legislație și aduce un plus de precizie și contur acestei categorii de creditori.

La momentul înregistrării cererii de deschidere a procedurii insolvenței, debitorul trebuie să depună anexat o listă care cuprinde creditorii indispensabili. Sancțiunea nedepunerii listei duce la decăderea din dreptul de a propune în planul de reorganizare categoria creditorilor indispensabili, categorie distinctă în vederea votării planului de reorganizare conform prevederilor art. 138 alin. (3) lit. d).

Administratorul judiciar, poate să confirme sau să infirme, în tot sau în parte, lista depusă prin analizarea acesteia în cadrul unui raport de activitate care poate fi contestat în condițiile legii, de către debitor, el fiind cel care depune acestă listă.

În afară de avantajul posibilității de a vota planul ca o categorie distinctă de creditori chirografari, creditorii indispensabili beneficiază un alt beneficiu decurgând din această calitate: în cazul intrării în faliment a debitorului după aprobarea unui plan de reorganizare, creanțele creditorilor indispensabili vor fi considerate ca rezultând din continuarea activității debitorului după deschiderea procedrii și vor avea rangul de prioritate stabilit la art. 159 pct. 2 din Legea nr. 85/2014[5]**.**

Furnizor de servicii vs. creditor in dispensabil. Între categoria creditorilor față de care debitorul insolvent este un consumator captiv și categoria creditorilor indispensabili s-au

[4]St. D. Cărpenaru, Mihai Adrian Hotca; *Codul insolvenței comentat*; Ed. Universul Juridic, București, 2014, pag. 236.
[5] I. Turcu, *Codul insolvenței. Legea nr. 85/2014. Comentariu pe articole*, ediția 5, Ed. C.H. Beck, București, 2015, pag. 415.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

născut adesea confuzii, însă atât din punctul de vedere al reglementării, cât și al jurisprudenței trebuie evitată suprapunerea celor două ctegorii de creditori.

Chiar din definițiile legale ale celor două categorii de creditori rezultă principalele diferențe.

1. Categoria creditorilor față de care debitorul are calitatea de consumator captiv (prevăzută la art. 5, pct. 10 din Legea nr. 85/2014) este definită strict din perspectiva debitorului, consumator captiv fiind consumatorul care, din considerente tehnice, economice sau de reglementare nu își poate alege furnizorul. Prin urmare această categorie este formată din furnizorii pe care consumatorul insolvent nu îi poate alege din motive tehnice, economice sau de reglementare, nu neapărat din motive de moopol naturale sau din rațiuni de exclusivitate.

Creditorii indispensabili sunt creditori chirografari care furnizează servicii, materii prime, materiale sau utilități fără de care activitatea debitorului nu se poate desfășura și care nu pot fi înlocuiți cu alți furnizori care oferă servicii , materii prime, materiale sau utilități de același fel și în aceleași condiții financiare.

Dacă prima categorie de creditori se conturează în mod eobiectiv, prin raportare la cele trei criterii (tehnice, economice sau de reglementare), administratorul judiciar notificându-i pe aceștia adesea cu privire la menținerea raporturilor contractuale în temeiul captivității debitorului față de aceștia; cea de-a doua categorie depinde în mare măsură de tipul de activitate pe care debitorul o desfășoară, piața pe care acționează și mai mult, aceasta se conturează prin voința debitorului și confirmarea administratorului judiciar (elemente care nu se regăsesc în situația creditorilor menționați anterior).

2. Cele două categorii de creditori diferă substanțial și din prisma scopului pentru care sunt create. Creditorii față de care debitorul este captiv au obligația legală să mențină raporturile contractuale și să asigure continuitatea furnizării (art. 77 din Legea nr. 85/2014). Refuzul creditorilor de a se conforma se sancționează cu amendă cuprinsă între 10.000 și 30.000 lei.

Creditorii indispensabili sunt creați ca o categorie distinctă de creditori chirografari care votează planul de reorganizare.

În consecință, dacă prima categorie de creditori este conturată pentru a-i obliga să continue prestația, cea de-a doua categorie este creată pentru a le oferi un „privilegiu”.

3. Imposibilitatea debitorului de a-și alege furnizorul sau de a-l schimba pe cel cu care a încheiat deja un contract este elementul care caracterizează ambele categorii de creditori. Astfel dependența față de furnizor este denumită „captivitate” sau „indispensabilitate”. Diferența de abordare dintre cele două situații, atașează, în primul caz, debitorului atributul de „captiv” și creditorilor cel de „indispensabil”, în cel din urmă caz.

Dependența debitorului-consumator captiv față de creditorul său este generată de trei tipuri de cauze: tehnice, economice sau de reglementare.

Indispensabilitatea creditorului pentru debitor se clădește pe două premise: nu există un alt furnizor care să: a) îi ofere servicii, materii prime sau utilități de același fel și b) în aceleași condiții financiare.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

4. Coroborând prevederile art. 77 cu cele ale art. 123 din Legea nr. 85/2014 rezultă că se institutie o prezumție de menținerea a contractelor aflate în derulare și implicit o prezumție de dependență față de creditorii furnizori de servicii.

Indispensabilitatea față de creditori este în cazul art. 134 analizată de la caz la caz, în funcție de tipul e activitate desfășurată de debitor, piața pe care acționează etc.

1.2. Dreptul englez

Terminologia utilizată în dreptul englez echivalentă a conceptului de creditor indispensabil este „essential supplier", fără să marcheaze o distinctie între categoria furnizorilor de servicii și categoria creditorilor indispensabili. Cu toate acestea, termenul de „essential supplier" corespunde, în mai mare măsură, categoriei de creditori indispensabili din dreptul român.

Statutul creditorilor indispensabili a suferit recente modificări introduse prin Ordinul nr. 989 din 2015 referitor la protecția furnizorilor indispensabili[6]. Acesta a fost inițiat în luna martie a anului 2015 și a intrat în vigoare în luna octombrie a aceluiași an. Ordinul nr. 989 din 2015 vizează modificare prevederilor secțiunilor 233 și 372 din Insolvency Act 1986 în vederea extinderii listei de furnizori care nu pot solicita achitarea datoriilor anterioare deschiderii procedurii insolvenței ca o condiție pentru continuarea furnizării pe durata procedurii de reorganizare. Secțiunea 233 se aplică insolvenței debitorilor profesioniști, iar secțiunea 372 debitorilor persoane fizice.

Furnizările indispensabile de servicii și produse sunt cele enunțate în secțiunile 233 și 372 din Insolvency Act. completate prin Ordinul nr. 989 din 2015: electricitate, gaz, apă, servicii de telecomunicații; bunuri și servicii IT, această din urmă, fiind o categorie recent inserată prin recenta modificare legislativă.

Dacă până la intrarea în vigoare a Ordinului 989 din 2015 prevederile legale se limitau la relația directă dintre furnizorul originar și societatea insolventă, în prezent, sfera de incidență a legii cuprinde inclusiv entitățile intermediare între cei doi poli. Astfel, este ținut de obligația de a furniza continuu serviciile esențiale și un locator către locatarul său insolvent.

Schimbările în modul de desfășurare a activității, necesitatea și dependența de tehnologie a determinat legiuitorul să inclusă și furnizările de servicii și produse din sfera tehnologiei informației în categoria furnizărilor indispensabile. Printre acestea se pot distinge: terminalele POS, componentele hardware și software al computerelor, informarea, sfarturile și asistența în utilizarea tehnologiei informației, stocarea și procesarea datelor; hostingul site-urilor web. Serviciile de acces la internet (inclusiv e-mail) nu sunt încadrate în această categorie, fiind considerate servicii de comunicații/telecounicații, care făceau parte din categoria furnizărilor indispensabile anterior intrării în vigoare a Ordinului nr. 989 din 2015.

Noile prevederi legale previn furnizorii indispensabili să practice tarife mai mari ori să înceteze contractul sau să ia orice măsură care îngreunează situația debitorului pentru motivul deschiderii procedurii de insolvență împotriva beneficiarului furnizării de servicii sau produse.

[6] The Insolvency (Protection of Essential Supplies) Order 2015.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Plata penalizatoarea („ransom payment") reprezintă suma de bani solicitată de furnizor în contul creanțelor acumulate anterior datei deschiderii procedurii de insolvență ca o condiție a continuării furnizării serviciului/produsului pe parcursul desfășurării procedurii clientului.

În cazul în care după deschiderea procedurii de insolvență, debitorii sau practicienii în insolvență nu optează pentru un alt contract de furnizare (cu alte cantități și grafic de furnizare), li se furnizează, de exemplu, energia (electricitate sau gaze naturale) la nivelul tarifului din *deemed contract*. Acest tarif este reglementat prin licența de furnizare și este publicat pe pagina web a furnizorilor. Dat fiind faptul că tariful *deemed* este prin natura sa superior prețului convenit în contractele de furnizare, există riscul ca cel dintâi menționat să fie confundat cu o plată penalizatoare.

Prin efectul noilor prevederi legale, furnizorul va fi ținut de o continuă obligație contractuală de a furniza bunul sau serviciul indispensabil activității debitorului pe întreaga durată a procedurii de insolvență. Practic, legiuitorul se substituie voinței părților, și în numele unui interes care excede sferei de interes a celor doi contractanți – furnizor și beneficiar – prelungește și imprimă un caracter imperativ obligației furnizorului.

Prevederile Ordinului 989 din 2015 sunt aplicabile numai contractelor încheiate după data de 1 octombrie 2015.

În contrapartida obligației furnizorilor de a acompania debitorul insolvent în încercarea de a se redresa, ordinul prevede o serie de măsuri de protecție a furnizorilor: încetarea furnizării atunci când practicianul în insolvență nu constituie o garanție personală prin care să garanteze obligațiile de plată implicate de continuarea prestării serviciului în favoarea societății insolvente; încetarea contractului dacă practicianul în insolvență consimte la această măsură; încetarea contractului în situația în care instanța încuviințează această măsură, convinsă fiind de faptul că asigurarea continuității furnizării produce o stare de dificultate (*hardship*) furnizorului indispensabil; încetarea contractului în situația în care creanțele născute ulterior deschiderii procedurii de insolvență nu sunt achitate în termen de 28 de zile de la data scadenței acestora.

Se remarcă existența unei diferențe între situația încetării furnizării și cea a încetării contractului. Dreptul de a înceta (sista) furnizarea privește activarea unei măsuri stabilite în contract, pe când încetarea contractului are un efect mai profund, presupunând stingerea raportului juridic și, inclusiv, sistarea furnizării.

Situația contractelor în derulare. Ca și în legislația din România, este interzisă încetarea furnizării serviciilor/produselor sau denunțarea contractelor aflate în derulare pentru motivul deschiderii unei proceduri de insolvență împotriva clientului.

Odată cu deschiderea unei proceduri de insolvență, contractul încheiat între furnizor și beneficiarul insolvent se transferă practicianului în insolvență. În acest context, s-a remarcat importanța notificării furnizorului cu privire la deschiderea procedurii, deoarece în funcție de acest eveniment se poate proceda la denunțarea contractului.

Dacă încetarea contractului reprezintă o operațiune juridică care intervine de îndată ce sunt îndeplinite condițiile solicitate, încetarea furnizării utilităților reprezintă o procedură distinctă. Aceasta debutează cu depășirea termenului de plată a unei facturi cu 28 de zile,

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

continuă cu transmiterea unei notificări clientului avertizând asupra iminentei debranșări a acestuia. În plus față de acestea, se impune și obținerea unui mandat din partea instanței pentru a putea intra pe proprietatea debitorului insolvent în vederea efectuării debranșării. S-a argumentat și în sensul inechității tratamentului aplicat furnizorilor de energie, pe de-o parte, și a celor de servicii IT, pe de altă parte. Serviciile IT pot fi întrerupte de îndată ce există creanțe a căror scadență este depășită cu 28 de zile. Deconectarea fizică este incomparabil mai ușoară, iar reconectarea la fel.

Furnizorii pot apela și la un alt instrument în vederea încetării contractului cu un debitor insolvent, cu condiția respectării prevederilor legale incidente. Astfel, în cazul în care furnizorul a solicitat unui practician în insolvență constituirea unei garanții personale ca o condiție pentru contiuitatea furnizării energiei, iar acesta nu a procedat la aceasta, furnizorul are posibilitatea să se adreseze instanței pentru a obține încuviințarea încetării contractului.

În consecință, și în acest caz, încetarea contractului din inițiativa furnizorului este validată de instanță. Întreaga procedură expusă este condiționată de formularea pretenției furnizorului la constituirea garanțieie persoanle de către practicianul în insolvență în termenul legal de 14 zile de la deschiderea procedurii de insolvență. Practica a demonstrat că practicianul în insolvență nu se dovedește foarte prompt în notificarea deschiderii procedurii, termenul de 14 zile fiind astfel scurtat și chiar suprimat în defavoarea furnizorilor.

Referitor la acest aspect delicat, s-au propus două soluții alternative: prevederea unui termen legal în cadrul căruia practicienii în insolvență trebuie să anunțe furnizorii cu privire la deschiderea procedurii de insolvență[7] sau calcularea termenului de 14 zile de la data notificării furnizorului[8].

Măsuri de protecție a furnizorilor. Măsura de protecție a furnizorilor pentru expunerea la riscul neplății contravalorii serviciilor prestate constă în oferirea de garanții personale de către practicianul în insolvență. După cum s-a menționat,solicitarea constituirii de garanții personale se formulează de către furnizor în termen de 14 zile de la deschiderea procedurii de insolvență, cu scopul de a evita încetarea furnizării energiei sau a serviciilor IT. În cazul în care practicianul în insolvență nu constituie garanția personală, furnizorul se poate adresa instanței pentru a încuviința încetarea contractului.

În plus, abordarea măsurilor de protecție acordate furnizorilor doar din prisma constituirii garanțiilor personale s-ar putea dovedi insuficientă. Motivația constă în faptul că un practician în insolvență gestionează situația mai multor debitori; constituind garanții în favoarea furnizorilor tuturor debitorilor poate ajunge în situația în care garanția nu ar avea acoperire satisfăcătoare. Astfel, s-ar putea opta pentru asigurarea creditului sau pentru garanții reale. O soluție viabilă ar fi constituirea garanției de practianul în insolvență și contra-garantarea acesteia de o societate cu un rating ireproșabil.

---

[7] *Continuity of supply of essential services to insolvent businesses: summary of public responses*, document inițiat de Insolvency Service din cadrul Guvernului Regatului Unit, disponibil la adresa: https://www.gov.uk/government/consultations/continuity-of-supply-of-essential-services-to-insolvent-businesses, RWE npower, pag. 7.
[8] Idem, EDF Energy, pag. 3.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

O altă variantă eficientă pentru stimularea furnizorilor să continue furnizarea serviciilor/produselor poate fi cea în care creanțele furnizorilor născute ulterior deschiderii procedurii de insolvență sunt considerate costuri de procedură[9], în special în situațiile în care practicianul în insolvență nu oferă o garanție personală.S-ar institui în acest mod o garanție legală mai convingătoare și mai eficientă decât garanția personală. Stimulentul constă în faptul că aceste costuri au prioritate inclusiv față de onorariul practicianului în insolvență. Un astfel de regim are șanse net superioare de a fi convingător și eficient pentru scopul propus.

Mecanismul indicat mai sus presupune formalități mai simple: o notificare formulată de practicianul în insolvență și transmisă creditorului, prin are să se prezinte calitatea creditorului de furnizor indispensabil și includerea creanței sale în categoria costurilor procedurii de insolvență. Prin formalismul minimalist s-ar putea contracara efectele negative ale unui timp suficient de îndelungat consumat prin negocierea garanțiilor personale, consultarea specialiștilor în situațiile complexe.

1.3. Dreptul american

Terminologia utilizată în Satele Unite ale Americii pentru a desemna creditorii indispensabili este „essential suppliers" (ca și în Marea Britanie) sau "critical vendors". Pe cale jurisprudențială s-a născut și un alt concept conex: doctrina necesității („necessity doctrine").

Doctrina furnizorilor indispensabili s-a dezvoltat pe terenul fertil al relațiilor contractuale sensibile din preajma insolvenței. Odată cu inițierea procedurii de reorganizare guvernată de prevederile Capitolului 11 din Bankruptcy Code, debitorul poate analiza și aprecia mai mult ca oricând relațiile sale contractuale, valoarea acestora, dar mai ales gradul de dependență pe care îl manifestă față de unii furnizori. Nu mai puțin importanți sunt partenerii contractuali din aval, care asigură valorificarea serviciilor sau a produselor debitorului insolvent, însă pentru a ajunge până în acest stadiu este necesară securizarea raporturilor din amonte. Furnizorii debitorului insolvent nu au nicio obligație să își mențină disponibilitatea pentru continuarea contractelor, având în vedere neîndeplinirea obligațiilor de plată și, mai mult, nu există nicio prevedere legală care să impună forțat continuarea furnizărilor.

În aceste condiții, debitorul trebuie să identifice o metodă prin care să îi stimuleze pe furnizori să îl însoțească în demersul de reorganizare. Cel mai puternic imbold este achitarea datoriilor anterioare deschiderii procedurii, precum și a celor curente.

Identificând această soluție de asigurare a furnizărilor indispensabile, fundamentarea ei legală este cea care poate desăvârși demersul. După cum s-a precizat anterior, în legislația americană nu există o prevedere legală imperativă referitoare la asigurarea continuității furnizărilor esențiale pe parcursul procedurii de reorganizare, după cum nu există nici o prevedere care să instituie în mod expres dreptul furnizorilor esențiali de a beneficia de plata integrală a creanțelor ca o condiție pentru asigurarea continuității acestora. În aceste condiții, s-a invocat temeiul legal a cărui sferă de incidență pare suficient de permisivă pentru a sprijini această măsură: paragraful 105 (a) din Bankruptcy Code – o prevedere care deschide calea unei judecăți în echitate și care se aplică tuturor procedurilor de reorganizare. Acest paragraf are

[9] Idem, CLLS, p.3; Insolvency Lawyer's Association, pag. 2.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

următorul conținut: instanța poate emite orice ordin sau hotărâre necesare sau potrivite pentru aducerea la îndeplinire a prevederilor titlului din care face parte norma invocată.

În temeiul acestei prevederi legale, debitorul formulează o cerere pentru creditorii indispensabili (*critical vendor motion*), de obicei la debutul procedurii de reorganizare, prin care solicită instanței să încuviințeze efectuarea de plăți integrale și imediate în favoarea creditorilor pe care debitorul îi califică drept vitali pentru reușita reorganizării. Lista creditorilor indispensabili este întocmită de debitor, în special atunci când își menține dreptul de administrare (*debtor in possesion*), aprecierea acestuia fiind în mare măsură singurul criteriu de încadrare a unui creditor în această categorie. În legislație nu există o limitare a numărului creditorilor indispensabili și nici vreun indiciu cu privire la sfera de activitate din care ar trebui să provină. Această libertate de acțiune se datorează lipsei de reglementare a instituției care emerge din dependența de anumiți operatori economici și în jurul căreia s-a construit doctrina necesității (*doctrine of necessity*) și care se sprijină pe exprimarea generoasă din par. 5 al Bankruptcy Code.

Unele instanțe au interpretat și judecat în sens permisiv situația mai sus expusă și au acceptat ca debitorii să își conceapă lista creditorilor indispensabili în favoarea cărora au încuviințat plata integrală a datoriilor anterioare deschiderii procedurii, pentru a-i stimula și determina să continue relațiile contractuale cu debitorul.

Judecând prin spectrul relației debitor-creditori indispensabili, tensiunile par să se atenueze prin doctrina necesității, însă tocmai prin această asanare a nevoilor stringente se realizează migrarea altor relații contractuale pe un fond al nemulțumirilor, care se concretizează în vocea creditorilor garantați sau de alt rang și care se văd surclasați de creditorii chirografari, dar indispensabili. Se creează astfel teren propice pentru nașterea unui veritabil conflict între categoriile de creditori ai aceluiași debitor: creditori esențiali vs. creditori garantați. Se constată astfel că doctrina necesității bulversează reguli fundamentale ale procedurii insolvenței: ordinea plății creanțelor anterioare deschiderii procedurii, aprobarea efectuării plăților, rangul creanței, egalitatea de tratament față de creditorii din aceeași categorie.

Nemulțumirea creditorilor garantați și a celor care se situează pe un rang superior creditorilor chirografari a atras atenția asupra practicii instituite în temeiul par. 105 din Bankruptcy Code. Instanțele au manifestat o atenție sporită în privința listei furnizorilor esențiali pe care debitorii au supus-o spre aprobare. S-a ajuns chiar până la a pune sub semnul întrebării valabilitatea acestei măsuri, unele instanțe refuzând să încuviințeze plata creanțeor anterioare deschiderii procedurii pentru creditorii esențiali.

Jurisprudență relevantă. Evoluția practicii „critical vendor motion" este surprinsă foarte elocvent de o serie de cazuri din jurisprudența americană.

Unul dintre cele mai răsunătoare cazuri este cel al Kmart Corp[10], societatea care, în prima zi a procedurii de reorganizare a solicitat instanței să încuviințeze plata integrală și

[10]In re Kmart Corp, 359 F3d 866 (7th Circuit 2004) citată de D. A. Murdoch, J. A. Bishop, J. N. Kinsey, *The Doctrine of Necessity and Critical Vendor or Essential Supplier Status in Chapter 11 Reorganization Cases*, K&LNG Allert, septembrie 2006, pag. 2.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

imediată a creanțelor anterioare procedurii de insolvență în favoarea tuturor creditorilor indispensabili. Cererea de încuviințare a plăților nu a fost însoțită de dovezi referitoare la caracerul esențial al furnizărilor din partea creditorilor înscriși pe listă, iar instanța a apreciat că prevederile par. 105 din Bankruptcy Code reprezintă un temei suficient pentru a încuviința cererea. Astfel, Kamart a obținut dreptul a achita datoriile anterioare procedurii către toți creditorii pe care i-a catalogat ca fiind indispensabili condiționat de asumarea obligației din partea acestora de a continua relațiile contractuale pentru următorii doi ani în condițiile obișnuite de afaceri. În acest fel, 2330 de creditori (reprezentând peste 54% din totalul creditorilor) au recuperat în proporție de 100% creanța lor, totalizând 300 milioane dolari. La polul opus s-au aflat ceilalți 2000 de creditori defavorizați care, după confirmarea planului de reorganizare al Kmart, în temeiul Capitolului 11 din Bankruptcy Code, au primit 10 cenți pentru creanțele anterioare procedurii și majoritatea cererilor de creanță au fost plătite prin valori mobiliare ale Kmart.

Diferența de tratament nu a fost ușor de digerat de către creditorii defavorizați, inclusiv de ceilalți creditori chirografari, fapt care i-a determinat să solicite recuperarea sumelor achitate de Kmart creditorilor indispensabili.

Procedând potrivit celor de mai sus, s-a creat indubitabil un avantaj creditorilor înscriși în lista creditorilor indispensabili, ignorându-se orice oridine de distribuie a sumelor, privilegii sau garanții.

Instanța de apel a hotărât în aceeași cauză că prevederile par. 105 (a) nu pot constitui un temei suficient pentru a ignora toate celelalte reguli instituite de Bankruptcy Code, pentru a recunoaște și a încuviința plata integrală către o listă de creditori întocmită de debitor. Ținând seama de jurisprudența Kmart, instanța a apreciat că singurul mod în care un debitor, al cărui drept de administrare nu a fost ridicat, poate solicita și justifica un ordin pentru furnizorii indispensabili este încadrarea în prevederile par. 363 (b) din Bankruptcy Code. Acest paragraf prevede că *trustee* sau debitorul al cărui drept de administrare nu a fost ridicat poate folosi, vinde sau da spre închiriere în afara sferei de desfășurare obișnuită activității societății insolvente, bunuri proprietatea acesteia, numai după ce a notificat acest lucru și s-a prezentat în fața instanței cu această propunere. S-a consideratastfel că par. 363 (b) (1) poate reprezenta un temei pentru a justifica ordinul pentru creditorii indispensabili, deoarece plata ce li se face acestora este în afara sferei activității curente. Alte condiții pe care instanța le consideră necesare pentru a răspunde afirmativ unei cereri pentru creditorii indispensabili sunt: dovada că situația ceilorlați creditori nu devine mai dezavanatajoasă în reorganizare decât în faliment și dovada că creditorii indispensabili ar fi încetat furnizarea dacă datoriile lor, anterioare deschiderii procedurii, nu ar fi plătite pe durata de desfășurare a procedurii de reorganizare. Cea din urmă cerință a fost subliniată în condițiile în care practica a demonstrat că furnizorii esențiali tind să continue relațiile contractuale și pe parcursul procedurii de reorganizare dacă li se plătesc creanțele curente, fără a avea pretenții asupra datoriilor anterioare. Poziția creditorilor esențiali variază între cele două alternative în funcție de cuantumul creanței anterioare datei deschiderii procedurii. Dacă aceasta este semnificativă, șansele ca creditorul să solicite plata acestora ca o condiție a continuării furnizării sunt mai mari, în schimb, dacă

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

creanțele anterioare nu cântăresc atât de mult comparativ cu beneficiul unei relații contractuale pentru care se asigură plata creanțelor curente, creditorul va accepta mai ușor să îi furnizeze în continuare bunurile/serviciile debitorului insolvent.

Dovezile amintite mai sus trebuie să se contureze în jurul evenimentelor care vor fi menționate în cele ce urmează. Refuzul creditorului, parte într-un contract pe termen lung, să execute în continuare prestațiile sale nu poate fi acceptată ca dovadă deoarece par. 362 din Bankruptcy Code interzice o astfel de atitudine atâta timp cât debitorul insolvent se angajează să achite creanțele curente.

Dacă creditorul care refuză continuarea relației contractuale este o societate de mari dimensiuni, stabilă din punct de vedere financiar și care are și alți clienți importanți, în afară de debitor, acesta nu va fi acceptat pe lista creditorilor esențiali. Nu același va fi tratamentul creditorului care produce bunuri de nișă și pentru are debitorul este cumpărătorul principal. Neefectuarea plăților de către debitorul insolvent poate conduce cu ușurință la destabilizarea financiară a creditorului indispensabil din această situație.

Pentru a analiza caracterul indispensabil al unui creditor, focalizarea se transferă de la starea debitorului la cea a creditorului: stabilitatea financiară a acestuia, dimensiunea și intensitatea relațiilor comerciale reprezentând aspecte definitorii pentru instanță în vederea încuviințării plății creanțelor anterioare deschiderii procedurii.

Pentru a evita ca o atitudine discreționară a debitorului să producă efecte negative, ireversibile asupra averii acestuia, instanța a decis[11] că *trustee* este abilitat să recupereze plățile făcute de debitor creditorilor înscriși pe lista furnizorilor esențiali atunci când această listă este modificată de o instanță de apel. Prin urmare, chiar dacă creditorul a primit plata integrală a creanțelor sale, instanța de apel poate anula această listă, iar unii creditori sunt obigați să înapoieze averii debitorului sumele încasate.

BIBLIOGRAFIE

1) Turcu, *Codul insolvenței. Legea nr. 85/2014. Comentariu pe articole*, ediția 5, Ed. C.H. Beck, București, 2015;
2) R. Bufan (coord.), *Tratat practic de insolvență*, Ed. Hamangiu, București, 2014;
3) St. D. Cărpenaru, Mihai Adrian Hotca; *Codul insolvenței comentat*; Ed. Universul Juridic, București, 2014;
4) R.M. Roșu, C. M. Mihăilescu, G. D. Petcu, *Falimentul și lichidarea*, Biblioteca Dreptul Insolvenței, Ed. Universul Juridic, București, 2015;
5) F. Ludușan, *Principiile fundamentale ale procedurilor de prevenire a insolvenței și de insolvență, reglementate de Legea nr. 85/2014, cu privire specială asupra principiului maximizării gradului de valorificare a activelor și de recuperare a creanțelor*, Revista Dreptul nr. 7/2015, Ed. Lex Expert, p. 62-69;

[11] In re Kmart Corp., 359 F.3d 866 (7th Cir. 2004), ibidem.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

6) *Codul insolvenței adnotat, Întărirea mecanismului insolvenței în România* (Program finanțat de BIRD), conceput sub egida Ministerului Justiției, cu contribuția următorilor autori: Ana-Irina Șarcane, Simona Miloș, Andreea Deli, Radu Bufan, Alina Popa, Corneliu Mușat, Carmen Sanda, Daniela Moțiu, Lucian Bercea, disponibil la adresa: www.just.ro/wp-content/uploads/Resurse/cop_ final.pdf;
7) A. Houtman, *The Energy Union: a union in diversity*, Europan Energy Journal, vol. 5, issue 3, august 2015;
8) D. A. Murdoch, J. A. Bishop, J. N. Kinsey, *The Doctrine of Necessity and Critical Vendor or Essential Supplier Status in Chapter 11 Reorganization Cases*, K&LNG Allert, septembrie 2006;
9) R. Karova, *Enforcement record of the Energy Community*, European Energy Journal, vol. 5, issue 3, August 2015, p. 71;
10) M. Brouwer, *Reorganization in US and European Bankruptcy Law***,** European Journal of Law and Economics, July 2006, Volume 22, Issue 1 p. 5-20;
11) Ph. Frouté, *Theoretical Foundation for a Debtor Friendly, Bankruptcy Law in Favour of Creditors*, European Journal of Law and Economics, December 2007, Volume 24, Issue 3, p. 201-214;
12) W. Bosmans, *A Contribution to the Current EU Debate on Energy – Focus on the European Gas Market*, European Review of Energy Markets, volume 2, issue 1, September 2007, p. 41-59;
13) Continuity of supply of essential services to insolvent businesses: summary of public responses, document inițiat de Insolvency Service din cadrul Guvernului Regatului Unit, disponibil în format pdf la adresa: https://www.gov.uk/government/consultations/continuity-of-supply-of-essential-services-to-insolvent-businesses.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

FOREIGN DIRECT INVESTMENTS IN ROMANIAN AGRIFOOD SECTOR

Dan Donosă
University of Applied Life Sciences and Environment, Iași

Abstract: The process of deeper globalization of the economies has led to a significant increase of the Foreign Direct Investments flows, making changes in the positions and financial transactions registered as foreign direct investor's flows. The advantages of the host country for Foreign Direct Investments are tied by the economic growth, employment, resources allocation optimization, technology transfer acceleration and trade transactions increasing. The inflows of Foreign Direct Investments are analyzed by several components such as: equity capital, reinvested profit, intra-company loans; by economic sector, by country of origin. Overall, the capital inflows are increasing in all economic sectors, including agriculture but not as much as desired. This is the case of Romania where the inflows of foreign direct capital represents a small share of total despite of the economic potential offered by this activity.

Keywords: Foreign Direct Investments, agrifood, economic development, technology transfer, employment.

Introduction

The economic literature is defining Foreign Direct Investments, generally, as an investment involving a long-term relationship and reflecting a lasting interest and control by a resident entity in one country, in an enterprise resident in an economy other than of the foreign investors [4].

Foreign Direct Investments has three components: equity capital, reinvested earning, intra-company loans.

Data and method

The statistics of UNCTAD database shows that the total inward flow of the Foreign Direct Investments in the world expressed in current prices and exchange rates increased from 627 USD billion in the year 2000 to USD 1,9 trillion in the year 2007, with a sharp decline in the crisis period, but started to increase in 2010 reaching USD 1,2 trillion, as reported in 2012.

The share of the Foreign Direct Investments inflows in developing and transition countries revealed an increase from 18 % in 2000 to 46 % in 2010. Developing countries from Asia registered the highest share, followed by the countries from the African continent and Latin America. Also, the share of total Foreign Direct Investment outflow of developing

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

countries has increased from 8 % in 2000 to 25 % in 2010 and for transition countries from 1 % in 2002 to 5 % in 2010.

In agriculture we can speak of an estimated inward of Foreign Direct Investment stock on global level of over 4 times increasing in developed countries and over 6 times in developing countries for the period of the first decade of the XXI century. On the other hand, the reverse flow, meaning the Foreign Direct Investments stock in food and beverages has increased of over 6 times in developed countries and with the same rate in developing countries. The world inward of Foreign Direct Investment flows in agriculture were bellow USD one billion per year between 1989 and 1991, but increasing of about three times per year in the period of 2005-2007 registering for about 1% of total world inflows of Foreign Direct Investments, reaching in 2008 of about USD 5 billion. The total amount of Foreign Direct Investments in the sector of food and beverages has increased from USD 5 billion in 1991 to USD 85 billion in the year of 2008. Nevertheless, inflows to Asia, Oceania, Latin America and The Caribbean and transition economies from Europe has increased, Africa registered a slightly decrease.

If we take into account the share of agriculture on national level in total inward Foreign Direct Investments flows of selected developing countries, in the period 2005-2007, is less than 1% for 17 countries (including Romania), 1 to 2 % for another 7 countries, and relatively significant (6 to 15 %) for another 8 countries.

If we take into account the different level of the value chain, then developing countries registered less inflows of Foreign Direct Investments in food processing than developed countries. It means that the main share of higher added value created in this economic sector, is still produced in developed countries.

Findings based on the financial times Foreign Direct Investments database [Lowder and Carisma 2011; 34,35] shows that Foreign Direct Investments projects on primary agriculture in the sector of alternative and renewable energy is more higher and has strongly increased from USD 7,9 billion in 2003 to USD 90,7 billion in 2008, and declined to USD 42 billion in 2010. In the same time, the food and tobacco sectors received USD 1,4 billion in 2003, increasing to 1,6 billion in 2010. The beverages sector registered an amount of USD 0,6 billion in 2003 and USD 0,5 billion in 2010.

For staple crops the flow of Foreign Direct Investments is usually low, but high in cash crops. Transnational corporations are controlling large parts of the value chain for some commodities. So, Foreign Direct Investments in agriculture may vary by products and geographical regions. The data show that South Americans countries receive Foreign Direct Investments for wheat, rice, sugar cane, fruits flowers, soybeans, meat and poultry. The Foreign direct Investments for Central America has been targeted towards sugar cane and cotton, for East Africa towards floriculture. South Asia has received inflows of investments for large production of wheat and rice, while other Asian regions have received Foreign Direct Investments for cash crops, meat and poultry production. Transition economies mainly attracted investments flows for dairy products.

As for Romania, data collected from statistic survey indicate a net Foreign Direct Investments flow for EUR 2,138 million out of which foreign direct investor's stakes worth

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

EUR 795 million (about 37 % of net Foreign Direct Investments flow). Also, we can add net credit of direct investment enterprises from foreign direct investors, intra-group included, reaching EUR 1,343 million, which accounted for 62,8 % of net Foreign Direct Investments flow.

The share of equity capital in Foreign Direct Investments enterprises grew indicating that investment fulfilled in 2012 across most economic sectors. Industry sector was reported with the most capital increases of about EUR 1 million, followed by manufacturing sector accounting for EUR 529 million, energy with EUR 497 million, and financial intermediaries and insurance with EUR 646 million, construction and real estate transactions for about 300 million. The latter ones reported losses larger than earnings due to the economic conditions at either international or national levels. It can be included here the distribution of important amounts in the form of dividends in 2012 which conducted to a wider net loss. Thus, dividends distributed amounted to EUR 134 million in financial intermediation and insurance, and to 158 million for construction and real estate transactions sector.

In manufacturing, energy and trade, construction and real estate transactions, the direct flows of financing increased very strong through net credit from parent banks to their subsidiaries (respectively EUR 606 million, 173 million, 423 million, 213 million).

In conclusion, overall industry benefitted by a EUR 1,828 million worth of net Foreign Direct Investments flow, accounting for 85,5 % of the 2012 net direct foreign investors, in spite of significant losses of 1,491 million and dividends distribution in amount of 960 million. This was possible due to support of equity capital of about EUR 1,072 million, net credit received in amount of EUR 862 million, and reinvested earnings of about 2,345 million.

As for the end of 2012, the total Foreign Direct Investments in Romania reached EUR 59,126 million, increasing with about 7% than the previous year.

If we take in to accounts the Foreign Direct Investments structure analysis, the main share of the investors inflows belongs to equity capital with about 66,4 % from total amounting EUR 266 million at the end of 2012. On second place is situated total net credit received by direct investments enterprises from foreign direct investors, including intra-group credit which has reached EUR 19,860 million. Net credit includes both the medium and long term loans and short term loans granted by foreign investors to their investment enterprises in Romania, in a direct manner or through other non-resident members of the group.

As may concern the foreign direct investors in enterprise on the equity capital form by main economic activity, the flows were targeted primarily to manufacturing (31,1 % of total), out of which the largest recipients were oil processing , chemicals, rubber and plastic products (6,7 %), transport means (5,4 %), metallurgy (4,9 %), food, beverages and tobacco (3,7 %), and cement, glassware, ceramics (2,8 %). Other sectors that attracted significant Foreign Direct Investments are financial intermediation and insurance accounting about 18% from total, trade with approximately 11%, construction and real estate transactions (9 %), IT&C (5%).

Unfortunately, the agriculture, forestry and fishery sector is registering EUR 1,402 million from total, which represents only 2,4 % from total foreign direct investors.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Because of the important contribution brought by tangible and intangible fixed assets to domestic economy growth, as well as the entailing long term nature of Foreign Direct Investments, in this way it can be calculated the weight of each investment categories in foreign direct investors stock at the end of the 2012 year, as well as their distribution by main economic activity.

The stability of the foreign investment is the result of the tangible and intangible assets, reaching at the end of the 2012 EUR 27,412 million, representing 46,4 % of total inflow.

Analysing the destination covered by the tangible and intangible fixed assets belonging foreign direct investors it revealed that industry accounted 27,7% from total, out of which the sector of manufacturing received the largest amount (17,9 %), trade (5,9%) and construction and real estate transactions (4,8%). Agriculture, forestry and fishery received a total amount of 658 million that represents 1,1 % of total.

If we analyse the distribution from territorial point of view of the Foreign Direct Investments on development region, the main share (60,6 %) was claimed by Bucharest-Ilfov region. Other development regions that attracted important share of foreign direct flows were the Centre region (7,8 %), the West region (7,6 %), the South-Muntenia region (7,2%), the South-East region (5,5 5), North-West (4,8 %), South-West Oltenia (3,5 %) and North-East region (3 %).

By country of origin there are four countries by share of Foreign Direct Investments stock as following: the Netherlands is occupying the first place with a share of 22,4 %, Austria (18,5 %), Germany (11%) and France with a share of 8,9 % from total.

Considering the three types of Foreign Direct Investments, the flow of equity stocks of foreign direct investors enterprises, amounting EUR 2,676 million, is divided into greenfield, mergers and acquisitions and corporate development. In 2012, about 95,5 % of total equity flow amounting EUR 2,663 million went to corporate development, but only EUR 18 million were used by greenfield investment and mergers and acquisitions had a negative influence of EUR 5 million.

In order to assess the lasting impact of greenfield investment on the economy, it was took into in consideration the accumulation of the Foreign Direct Investments in enterprises established as greenfield investment companies.

By main economic activity, the distribution of the foreign direct investors' flows showed that manufacturing was the main recipient with a share of (30,4 %). Other subsectors that owe an important share in such investment were trade (20%), construction and real estate transactions (14 %), and financial intermediation and insurance (12,8 %).

By region of development the main share of Foreign Direct Investments in greenfield enterprises went to Bucharest-Ilfov region (58%), followed by Centre region (11,6%), and the West and South-Muntenia regions which accounted for 10,1% and respectively 6,5% from total.

The ranking of countries of origin by the size of Foreign Direct Investments in greenfield enterprises differs very much from the ranking by the origin of total Foreign Direct Investments stock. Thus, the Netherlands holds the largest share of inflows of foreign direct

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

investors in greenfield enterprises (20,6 %), followed by Germany (18,4%), Austria (11,1%) and Italy (7,7%).

Conclusions

In order to ensure a durable development it is important to assess the impact of the enterprises financed by the capital of the foreign investors on the Romania's exports and imports, taking into account the fact that these enterprises are controlling a large part of the foreign trade and about 90% of the banking system.

Agro-food sector has a particular macroeconomic importance due to its connections with other branches of the economy. For Romania, this sector has even a greater significance because of the Romanian domestic market size (population 22 million), rural population (47%), or because of the population share with agricultural activities (about 30% of the population). For these reasons, but not exclusively, rural area development is an important and challenging target.

Unfortunately, the place of this sector in the investors' strategies is negligible due to lack of attractiveness, high risk and weak profitability. This is complemented by institutional failures and lack of transparency in decision making.

Although agriculture, forestry and fishery registered a very small share of Foreign Direct Investments from total, represents the second economic sector which has reported aggregate trade surplus after industry (all other enterprises from other sectors registered trade deficit). We can appreciate that this situation is more below the potential offered by agriculture and forestry if it is taken into account the contribution brought by this sector to the economic growth and to rural sustainable development.

It should bear in mind the fact that only the national policies are the ones that can contribute to increase efficiency, competitiveness and sustainability in Romania so that in the process of their elaboration it should be taking into account the Foreign Direct Investments global impact on domestic economy and referring to creating and strengthening of a society based on knowledge, sustainable economy development, promoting of an industries and channelling much more investments for Romanian brands.

References

[1]S. Lowder, B. Carisma: Financial resource flows to agriculture. A review of data on government spending, official development assistance and foreign direct investment. ESA Working paper No. 11-19 Agricultural Development Economics Division, FAO, Rome (2011).

[2]Christine Heumesser, E. Schmid: Trends in Foreign Direct Investments in the agricultural sector of developing and transition countries: a review, Universität fur Bodenkultur Wien, Department fur Wirtschafts und Sozialwissenschaften, Wien (2012)

[3]P. E. McNellis: Foreign investment in developing country agriculture – the emerging role of private sector finance. FAO Commodity and Trade Policy Research Working Paper No. 28 (2009).

[4]World Investment Report 2009: Transnational Corporations, Agricultural Production and Development, UNCTAD Geneva (2009)

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

[5] Information on http:// www.unctad.org/fdi/, last accessed June 2012.
[6]Information on http://unctadstat.unctad.org/ReportFolders/reportFolders.aspx , last accessed July 2012.
[7]Information on http://www.bnro.ro/Publicatii-periodice-204.aspx

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

FROM ECONOMICS TO OEKOMENIKS. SEARCHING FOR A NEW WORLDY PHILOSOPHY IN THE XXI CENTURY

Petru-Ciprian Bradu, PhD Student; Silviu-Valentin Petre, PhD
University of Economic Studies, Bucharest ;National School of Political Sciences and Public Administration, Bucharest

Abstract:Despite the fact the since early XX century Economics has become ever more reliant on Mathematics, most economist practitioners could not foresee the upcoming 2008 financial crisis. In this article we argue that Economics was never only about accumulating wealth and the pursuit of profit, but always stood a study of man, bordering philosophy and theology. At first the paper retraces the coming of age of economic science from Ancient Greeks to contemporary ways of understanding it, afterwards it debates whether is still possible to get bridge over diving and competing ideologies and have a consensus just like Keynesianism during the early decades after WWII.

Abstract:În pofida faptului că știința economică a început să se bazeze tot mai mult pe matematică de la începutul secolului XX, cei mai mulţi practicanţi ai domeniului nu au prevăzut criza din 2008. În acest articol argumentăm că economia nu s-a rezumat niciodată doar la acumularea bogăţiei şi urmărirea profitului, ce a fost mereu un studiu al omului, învecinându-se cu filosofia şi teologia. Iniţial, textul urmăreşte evoluţia ştiinţei economice de la vechii greci la modalităţile contemporane de înţelegere, după care dezbate dacă mai este posibil să creăm un pod peste ideologiile aflate în competiţie şi să găsim un consens precum a fost keynesianimsul în primele decade după al Doilea Război Mondial.

Keywords: Economics, oikomeniks, 2008 crisis, science, consensus

Introduction

Let’s give the interval 2008-2011 and assign three episodes out of which we may extrapolate a wider interpretation for the public debates of our time.

The first chosen references is the 2008 subprime mortgage crisis which stemmed when the housing bubble burst and reverberated across America and the industrialised world.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Remains an open discussion if the crisis was caused by the inner shortcomings of capitalism how Marxist pontificate, or just an invitation for state intervention like Keynesianism repeats.[1]

The second is the 2011 Arab Spring when tens of thousands of disenfranchised people took the street to protest against the corrupt and ineffective regimes from Algeria to Syria and even beyond.

The third one happened in 2011 and was the death of Hugo Chavez, de vocal president of Venezuela. Styling himself as the torch bearer of Simon Bolivar, Chavez's decade embarked on massive welfare programs to help the country's poor and keep in check the rich while externally used the levy of petrodollars to fashion an anti-American rhetoric. With his death, the succession of Nicolas Maduro proved the limits of Chavismo and sparkled controversies regarding the best economic system.[2]

Given the above and many other potential examples, one may ask: 1) why mainstream pundits repeatedly failed to predict the coming maelstrom, and 2) how can one find optimum solution to tackle the predicaments of the present.

The difficulty is further compound by the divergent, if not conflicting economic schools. How can one make of the fact that Libertarian advice massive government cuts, Keynesians want more state and capital injection into an ailing market while Marxists voice against capitalism itself?! Not to add into the picture other heterodox perspectives like anarchism, different kinds of ecologic scenarios (see, for example Vandana Shiva's eco-feminism), distributivism and so on.

Of course, one can argue that the richer the better a menu, and that pluralism in any science marks healthy debates. Still, should we rejoice having so many solutions from which to pick or deplore the lack of a synthesis like the one during the first postWWII decades?

This article stems from the premises that in order to begin even thinking to such a new synthesis, one should first return to basics and ask him/herself what is the arch task of economics along with the axioms it bases all the subsequent explanations. More so, our text goes on and claims that we should separate what is science and what is hermeneutics in the study of economic domain. The conclusion of our paper, one which in itself represent only a

---

[1] What went wrong with economics And how the discipline should change to avoid the mistakes of the past, *The Economist,* Jul 16th 2009. David H. Freedman, Why Economic Models Are Always Wrong, *Scientific American*, October 26, 2011. John Tamny, If They Tell You They Predicted The Financial Crisis, They're Lying, *Forbes*, 8 October 2013. David K. Levine, Why Economists Are Right: Rational Expectations and the Uncertainty Principle in Economics — Part I, *The Huffington Post,* 01/26/2012. Justin Fox, What we've learned from the financial crisis, *Harvard Business Review*, November 2013. Andrew Lilico, Good economists are almost always right about almost everything, *TheTelegraph*, 22 Jan 2014. Allister Heath, Economists have a century of failure behind them. No wonder they back Remain now, *The Telegraph*, 18 May 2016

[2] Agustino Fontevecchia, Fire In The Hole: The Imminent Implosion of Venezuelan Chavismo, *Forbes*, December 16, 2014. David Smilde, The End of Chavismo?, *Current History*, Feb 2015, pp.49-57. Let them eat Chavismo, *The Economist,* Jun 20th 2015. Daniel Lansberg-Rodríguez, Stan Veuger, How Oil Killed Venezuela's 'Chavismo', *The National Interest*, December 14, 2015

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

starting point to future research, is the economics should be revamped as Oekomenics, a new study of man in relation to collectivity and perhaps even the surrounding environment.

From *oikonomos* and *oikumene* to oikomeniks

At first we shall research the etymological roots out of which we shall proceed to create a newer synthetic concept, namely- ***Ecomenics***.

Faithful to the aims outlined in the introduction, our intellectual archaeology shall uncover the links between philosophy, theology and economics in order to spell how modern wealth producing activities have metaphysical underpinnings.

[Bearing in mind Karl Polanyi but with the footprint of Pierre Manent, we entail that the Great Transformation did not happen in XIX[3], but actually much earlier, with the dawn of Renaissance and the beginning of Great Discoveries. Then, the crisis of Catholic Church in Europe allowed a process of laicisation which not only bore in itself early liberal proclivities, how Pierre Manent[4] teaches us but also loosened the grip for people to engage in monetary activities, to make out of economy something of their own, autonomous if not independent from the Church.]

The first part of the word *economy* comes from term – ECO – who shows the sense of „the house, lodging, environment, propriety" derived from the gr. *oikos (όικος)* „house, household", in the our languages transforms in Fr.*éco-;* in It., Engl. and Rom. *eco-;* and in Germ. *öko*. After in the second part *economy* is formatted from – NOMOS – which means „law, rule or norm" comes from gr. *nómos (vómος)* who has beentransmigrated in *nomo* for Fr., It., Eng., Ger. and also for Rom.[5]

As we proceed with further details, we shall present the newly concept *Ecomenic*, which comes from the Christian world, more specific from the adjective *ecumenical*.

Ecumenic in the late XVI century, „representing the entire (Christian) world," formed in English and Romanian as an ecclesiastical word, from Late Latin *oecumenicus* „general, universal", which was also from Greek *oikoumenikos* (*όικουμηνικος*) meaning „from the whole world", from *he oikoumene ge(χέ όικουμενή) „*the inhabited world (as known to the ancient Greeks); the Greeks and their neighbours considered as developed human society (as opposed to barbarian lands)" in later use "the Roman world" and in the Christian sense in ecclesiastical Greek, from *oikoumenos (όικουμενος)*, present passive participle of *oikein(όικειν) „*inhabit", from also know form upper *oikos(όικος*) „house, habitation".[6]

[3] Karl Polanyi, *The Great Transformation. The Politcal and Economic origins of our times*, forworded by Joseph E.Stiglitz, with a new introduction by Fred Block, Beacon Press Books, 1944 / 1957 / 2001
[4] Pierre Manent, *Istoria intelectuală a liberalismului*, traducere din franceză de Mona și Sorin Anothi, Editura Humanitas, București, 2001
[5] Nicolae Andrei, *Dicționar Etimologic de termeni științifici – elemente de compunere greco - latine*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1987
[6] Douglas Harper, *Online Etymology Dictionary*, http://www.etymonline.com/index.php?term=ecumenical [accesed 26 Sept 2016]

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

We used this term, *ecumenical*, from Christian terminology because although the Church may have no direct political or economic mission with respect to temporal matters, its moral and religious service extends to the entire world. The Church entails the mission to defend human rights whenever they are violated. John Paul II and the Code of Canon Law, however, prohibit clerics and religious from engaging in partisan politics. A thin line often exists between political activity and partisan politics. The Church cannot retreat from pressing social concerns, but it should avoid excessive involvement in practical politics.[7]

Also in the recent encyclical, *Laudato Si'*[8], the actual pope Francis spoke about our common home (*oikos*), the Earth. Environmental scientists and theologians are concerned that ecological values be seen in their social as well as natural context. An ecological ethic requires the reordering of economic values. An adequate theology of nature will see the natural and the social worlds as existing inextricably together.[9]

More so, theologians within the Catholic Church use de concept of economy, but in different view like *ECONOMY DIVINE*. This means the divine plan (ή όικνμιά, *Eph* 3.9; cf. *1Cor* 2.7–8) is hidden in the intellect of God from all eternity before the creation of the world and revealed in the divine acts of SALVATION, through His Prophets, through Jesus Christ (*Rom* 16.26), and through His Holy Spirit (*1Cor* 2.10). Divine economy likewise embraces the mystery of the execution of the divine plan of salvation. Creatures to whom God communicates participate in His causality as secondary agents through whom He acts in applying the fruits of His redemptive act. Through these created secondary agents acting in His name and often through His priestly power, that act is prolonged in space and time, especially in the created sacramental signs that He has endowed with power to communicate GRACE to men. Essentially the concept of divine economy speaks about the total mystery of Christ (*Eph* 1.10), whereby both the world of nature and that of grace are ordered through Him by the Trinity. In accordance with this above concept, one of the two major parts of Oriental theology is economy, or "the study of the restoration of the communion between God and men by Jesus Christ" (Yves Congar - *Chrétiens désunis. Principes d'un „œcuménisme" catholique* - 1937). The same noun is used also by the Oriental Christians to signify the theory and practice whereby the canonical power of the Church is applied benignly to particular cases (Congar).[10]

[7] NCE pg. 51
[8] Pope Francis I, *Laudato Si'(on care for our common home) © Libreria Editrice Vaticana, Vatican, 2015* http://w2.vatican.va/content/francesco/en/encyclicals/documents/papa-francesco_20150524_enciclica-laudato-si.html [accessed on 27 Sept. 2016]
[9] NCE, pg. 64
[10] Catholic University of America, *New Catholic* Encyclopedia, Second Edition, Vol. V (Ead-Fre), publisher Galepg, Washington D.C., 2003, pg. 58

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Starting with the XIX century, after the encyclical Rerum novarum (Rights and Duties of Capital and Labor, 15 May 1891) [11]of Pope Leo XIII, the Catholic Church begun a new social, economic, and even political mission to defent humans in any context they engage in intercourse. The document was issued in responde to what was perceived to be a general crisis of modern civilisation where sorrow, alienation, growing hatred and conflicts, ideologies and estrangement of one another despite the fact that Christians confessed the same grace. Given those, Catholic Church stood for renewed dialogue and mutual aknowledgment.

From hermeneutics to science. An improbable journey

We have started this paper with the observation that nowadays, the realm of economics is perhaps plagued by too many contradictory schools of thoughts, thus hampering a course of action able to generate benefits for the majority of population.

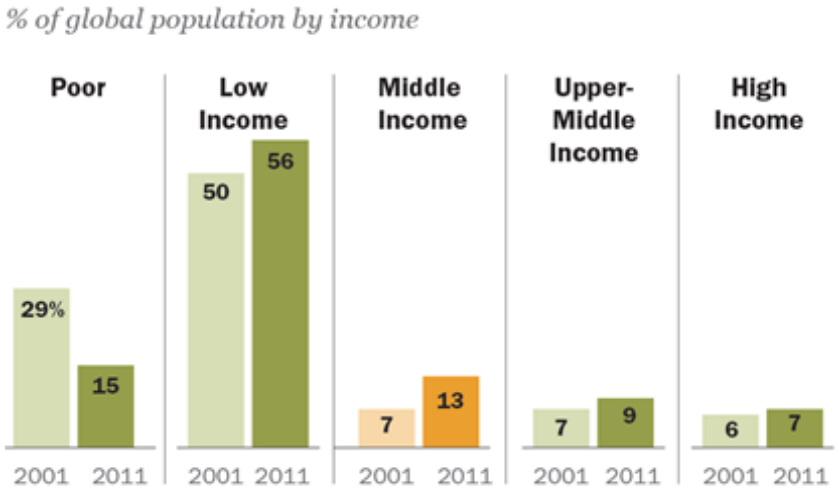
Let's take United States during the last thirty years. If postwar America enjoyed an unparallaled wealth and power, allowing a decent living for the majority of its population, after 1980s the American society became more and more a pyramid like structure were a shrinking middle class was hammered between growing poverty (some coming from the immigrants, some from the dezindustrialised communities) and the 1% who owned 80% of the nation's wealth.[12] Similarly, post2008 EU-rope switched from austerity programs, believed to deliver the salvation to other measures in order to re-create growth, tap innovation and include cohorts of unemployed youth.

Taking a step back to see the wider canvass, one notices spots of light strangled by the black clouds of impeding problems. While it is true that a global class has emerged to represent 13% of world population in 2011 (from only 7% in 2001), the same period witnessed the multiplication of the low incomers from 50 to 56%:

[11] Pope Leo XIII, *Rerum novarum - on capital and labor*, © Libreria Editrice Vaticana, Vatican 1891, http://w2.vatican.va/content/leo-xiii/en/encyclicals/documents/hf_l-xiii_enc_15051891_rerum-novarum.html [accessed on 27 September 27, 2016]

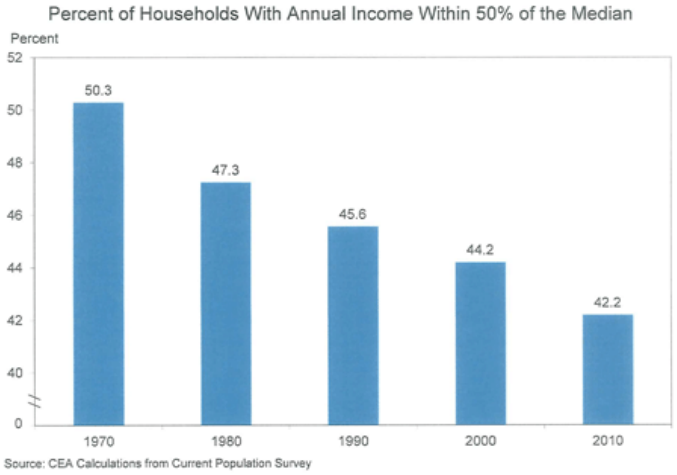
[12] **Other writings say that in 1985 the first 10% owned 67% of the country's national wealth while in 2010 their ownership went to 75! Christopher Matthews, Americans Are Painfully Aware of How Broke They Are, *Time*, 28 January 2014**

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Source: Rakesh Kokhar, A Global Middle Class Is More Promise than Reality, *The Pew Research Center*, July 8, 2015

Those 1,4 billion people that comprise the global middle class consume $ 21 trillion a year. In 2015 the just mentioned number jumped to 3 billion,[13] and it is believed that in 2021 the majority of world's population will be middle-classers. Such people have greater expectations and face uncertain future. To give just one example, a study made by Oxford predicts that 47% of the jobs in US might be automatised in two decades from now, a trend also to expand in the developing world.[14] As it is, American middle class has been trimmed from more than 50% of total number of households to 42,2% between 1970-2010:

[13] **Homi Kharas, How a Growing Global Middle Class Could Save the World's Economy, *Pew Trusts*, 5 July 2016**
[14] **Ian Bremmer, These 5 Facts Explain the Unstable Global Middle Class, *Time*, Jan 29, 2016**

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Source: David Rohde , The American middle class is shrinking, *Reuters*, January 13, 2012

The impact of an emerging middle class will not be confined to human intercourse but should spill towards the environment. Thus, as more people come to live in cities and require better housing, deforestation becomes an increasingly acute phenomenon. It is estimated that illicit land conversion for crops produces 1,5 gigatonnes of carbon dioxide (CO2) per year.[15] More so, illegal logging worth between 30-100 mil.$, that is up to 30% of the total wood trade, according to UN. A study made by World Bank in 2012 found out that mafia groups living from unfair timber harvesting make around $ 11 billion per year, almost as much as the global drug traffic (13 bld$ per year).[16]

We have dwelt upon the examples above to sketch a reflection towards the fate of economics in the XXI century. Should it remain a descriptive science or engage in normative militantism? And, if descriptive, what are the main directions should it be engaged in?

So as to conceive economics as a science we take a path not necessarily original and go back to humans' most basic need: surviving. According to Aristotle and Thomas Hobbes[17], absent laws, human tend to be very cruel ones to another; in the natural state, left free with their passions, individuals entertain a perpetual war which allows nothing to develop:

"*For just as man is tile best of the animals when completed (teleotkir), when separated from law and adjudication (dike) he is the worst of all. FOP injustice is harshest when it is furnished with arms; and man is born naturally possessing ms for [the use] prudence and virtue which are nevertheless very susceptible to being used for their opposites. This is ~hv~ without virtue, he is the most unholy and the most savage [of animals], and the worst with regard to sex and food*." [Aristotle, Politics]

"*The condition of Man is a condition of Warre of every one against every one; in which case everyone is governed by his own Reason; 2. There is nothing he can make use of, that may not be a help unto him, in preserving his life against l-ris enemyes; 3. It followeth, that in such*

[15] ***Allie Goldstein, How the Rise of the Global Middle Class Is Driving Illegal Deforestation and How We Can Change the Paradigm, Ecosystem Marketplace, 10 September 2014***
[16] Brad Plumer, How organized crime groups are destroying the rain forests, *The Washington Post*, October 2, 2012
[17] For references and comparisons between Aristotle and Thomas Hobbes see: Fred D.Miller Jr., Aristotle and the natural rights tradition, *Reuson Papers*, No. 13 (Spring 1988) pp.166-181. Norberto Bobbio, *Thomas Hobbes and the Natural Law Tradition*, translated by Daniela Gobetti, The University of Chicago Press, 1993, pp.10-17. Thomas Hobbes, *Elementele dreptului natural şi politic*, traducere şi glosar Ana-Raluca Alecu şi Cătălin Avramescu, Humanitas, Bucureşti, 2005. Helen Thornton, *State of Nature Or Eden?: Thomas Hobbes and His Contemporaries on the Natural Condition of Human Beings*, The University of Rochester Press, Rochester, 2005, pp.43-50 . Nicolas-Ann Hardwick, How radically did Hobbes depart from the natural law tradition?, E-International Relations, FEB 15 2011, HTTP://WWW.E-IR.INFO/2011/02/15/HOW-RADICALLY-DID-HOBBES-DEPART-FROM-THE-NATURAL-LAW-TRADITION/ [Accesed on 3 October 2016]

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

a condition, every man has a Right to everything; even to one anothers body." [Thomas Hobbes, Leviathan][18] [Accesed on 3 October 2016]

Only with the signing of a social contract, humans give away some of their prerogative to a selected instance called Leviathan (considered it a label for any possible authority: King, parliament, constitution, modern state etc). Survival being practically assured, the species engage in civic life and they can very well indulge in art, science and industry.

Later on, the project of the XVIII century liberals hoped that through trade might generate win-win situation out of which everyone should benefit, both on domestic as well on international scene. Thus, Stephen Holmes, contributor in Jane Mansbridge's collectiv volume "Beyond Self- Interest" interprets Adam Smith philosophy as a bulwark against religious extremism which was besetting the European world at that time. Channeling human passions from mystical fanaticism to economic rivalry was to pacify society and sideline lethal interactions between individuals, concludes Holmes.[19]

Therefore, Economics might be defined as the ***science which study how people engage in wealth producing activities in a peaceful manner or in a manner that maintains peace/ social contract***.

To assure that the Popperian principle of falsifiability is respected one has to confine the parameters of peace and assign certain benchmarks to it. The number of workers' strike or the level of economic motivated crimes might provide a quantitative basis to this challenge.

In the same veneer we have to establish what are those wealth engaging activities that: a) satisfy minimum human needs for living; b) assure equitable distribution of goods and social status among people.

An index of minimum standard for human needs can be construed using Humanitarian Charter and identified Minimum Standards (HC&MS). Both the Charter and the Minimum Standards were drafted in 1997 by a group of humanitarian NGOs and the Red Cross and Red Crescent movement. Their goals was to set up scheme for disaster assistance centred around five priorities: water supply and sanitation, nutrition, food aid, shelter and health services. The scheme writes down quantitative yard sticks for each item. For example: it considers that each person needs around 7 liters of water every day (2,5-3 litres for drinking; 2-6 for basic hygiene practices; 3-6 liters for cooking). At the same time it established de maximum people assigned to a water tap: 250 people per tap based on a flow of 7.5 litres/minute; 500 per water tap based on a flow of 16.6 l/m.[20]

As for food requirements, disaster managements authorities should provide: 2,100 kcals per person per day; 10-12% of total energy provided by protein; 17% of total energy provided by fat.[21]

[18] Fred D.Miller, *op.cit*., pp. 174 and, respectively, 167
[19] Stephen Holes, The secret life of self interest in Jane Mansbridge, *Beyond Self- Interest*, The University of Chicago Press, Chicago, 1990, p.267-287
[20]Humanitarian Charter and Minimum Standards in Disaster Response, Sphere Project, 2004, p.65
[21]*Ibidem*, p.138

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

It also allots 20 people maximum (around 4-5 families) for one single toilet etc.[22]

Using such standards or others similar one can start sketch a future for the discipline of *oikomenics* understood as a perpetual peacebuilding manual.

However, one must be also sensitive to methodological predicaments arising from such endeavour:

A. If we are to use the HC&MS to build a case for *oikomenics*/ ecomenics as science than we have to be aware that it was crafted for disaster response in limited area. An entire research program for a whole society or even the international system might need more than humanitarian assistance and minimum standard living;

B. Although basic needs may be ease to frame in a quantitative manner, they also tend to vary from one community to the other or change in time. Thus, the minimum caloric or protein nourishment for an average person in Eastern Europe is not the same with the requirements of a Scandinavian, a Chinese or someone who dwells in Central Africa.[23]

Why need an economics of peacebuilding?

Propedeutical chapters of present article spoke about the many faces of economic thinking and highlighted a read thread coming from Aristotel and Kautilya up to Amartya Sen and Thomas Schelling. Is fair to say that most of them saw economics in the wider context of what we call today security studies.[24] In the XX century alone, many illustrious voices have been thoroughly interested to capture patterns of linkage between conflict and wealth producing activities. John A.Hobson (1858-1941) demonstrates in his mostly forgotten book „Imperialism: A study" (1902) how imperial adventures stem from overproduction and internal underconsumption, thus compelling elites to search for new markets. Following the same path, Vladimir Ilich Lenin (1870-1924) radicalises Hobson and puts capitalism at the center of international conflict. Recently, as UN practice gathered evidence about the interdisciplinary character of field problems, conflict economics emerged a branch in itself poised to tackle the linkages between states failure, chronic civil feuds, AIDS proliferation, transborder illegal arms

[22] *Ibidem*, p.71

[23] **Mehmet Odekon (eds), *Encyclopedia of World Poverty*, Sage Publications, London/New Delhi, 2006, p.334. Adam Drewnowski and Ichiro Kawachi, Diets and Health: How Food Decisions Are Shaped by Biology, Economics, Geography, and Social Interactions, *Big Data*. 2015 Sep 1; 3(3): 193–197.**
Although it goes beyond the scope of present paper, one has to take into account that the way in which humans satisfy their needs vary across time. The same amount of grain or cereals may not bear the same nutrients judged in succesive time frames. For example, studies show that Kansas hard winter wheat did not have the same protein level from 1949-2011. In 1956 it showed a protein level of 14,1% while in 1961 a low of 10,7%. Donald D. Kasarda, Can an Increase in Celiac Disease Be Attributed to an Increase in the Gluten Content of Wheat as a Consequence of Wheat Breeding?, *Journal of Agricultural and Food Chemistry*, 2013 Feb 13; 61(6): 1155–1159

[24] For a comparison on David Hume's and Adam Smith's perspectives on commerce and warfare see: Robert A. Manzer, The Promise of Peace? Hume and Smith on the Effects of Commerce on Peace and War , *Hume Studie*s, Volume XXII, Number 2 (November, 1996) 269-382

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

smuggling and so on.[25] In this regard, the work of Paul Collier, World Bank economist, grapples to understand the correlations between instability and poverty and, subsequently, engineer equitable scenarios.[26]

A while after the fall of the Soviet Union, peace among great powers seemed to hail the advent of an all-out interdependence with trade ever expanding prosperity and technology. However, after 2008 planetary trends go other way around and display the re-emergence of intra-statal strife, terrorist outbursts and refugee flows plaguing both developing and affluent nations. That is why, recrafting Economics as Ecomenics- the *science of pursuing wealth by engaging the others*- becomes a scientific need able to serve the cause of peace.

PS: 2016 is a year rich in anniversaries: Nicolas Baudeau-*Introduction a la philosophie économique* (1771), Adam Smith- *The Wealth of Nations* (1776), the same year with the American Declaration of Independence; Jean Baptiste Say- *A Treatise on Political Economy* (1821); the birth of Karl Polanyi (1886-1964); John Neville Keynes- The Scope and Method of Political Economy (1891)*;* the birth of Murray Rothbard (1926-1995); John Maynard Keynes' - *The end of laissez-faire* (1936) and the *General theory of employment, interest and money* (1936) along with his death (1946); the death of Milton Friedman (2006). Each of those dates is beset with symbolism and might inspire us to see Man as the meeting point between ontology and metaphysics.

Other than that, we have indulged in intellectual history and tried to reconnect economy with its religious roots not only for the sake of study. Responding to André Mallraux famous rhetorical question, XXI century seem to be an intensely religious one, mystical creeds compelling people to do horrible deeds. If fire cannot be extinguished only with fire, than perhaps fanaticism cannot and should not be opposed with extreme secularism but with religious moderation. Old scriptures (either from Christianity, Islam, Mosaism, Buddhism and so on) should be brought forth in the limelight of tolerance.[27]

---

[25]**Erik Gartzke, Quan Li, War, Peace, and the Invisible Hand: Positive Political Externalities of Economic Globalization, *International Studies Quarterly* (2003) 47, 561–586. Fanny Coulomb, *Economic Theories of Peace and War*, Routledge, London/ New York, 2004. Paul Dunne, Fanny Coulomb, Peace, War and International Security: Economic Theories, Contributions to Conflict Management, Peace Economics and Development 05/11/2008, http://carecon.org.uk/QM/dqmpap/0801.pdf . Fanny Coulomb and J. Paul Dunne, Economics, conflict and war, *Real-world Economics Review*, Issue no. 46, 2008. Charles H. Anderton, John R. Carter, *Principles of Conflict Economics: A Primer for Social Scientists*, Cambridge University Press, Cambridge, 2009. Nadège Sheehan, *The Economics of UN Peacekeeping*, Routledge, 2011, p.76. Avery Goldstein, Edward Mansfield, *The Nexus of Economics, Security, and International Relations in East Asia*, Stanford University Press, California, 2012**

[26]**Paul Collier, David Dollar, *Globalization, Growth, and Poverty: Building an Inclusive World Economy*, World Bank and Oxford University Press, Washington, 2002. Paul Collier (ed), *Breaking the Conflict Trap: Civil War and Development Policy*, World Bank and Oxford University Press, Washington, 2012**

[27] Heather Dubois, Religion and Peacebuilding, *Journal or Religion, Conflict and Peace*, Volume 1, Issue 2, Spring 2008. Susan Hayward, Religion and Peacebuilding Reflections on Current Challenges and Future Prospects, United States Institute for Peace, 2012. For more about religion's role in peacebuilding see: Centre for International Studies Annual Report 2014-2015 (1 September 2014 to 31 August 2015), University Oxford, http://www.politics.ox.ac.uk/materials/CIS_Annual_Report_2014-15.pdf [Accesed 1 October 2016]

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

All the same, economic science needs today a similar ecumenical mission called ***ecomenics*** to enables us to see humanity such as one collective being made up of seven billion neatly connected individuals inhabiting the same mansion (oikos) called Earth. Similar to the biology, if one limb suffers from illness, then the whole body might be affected as well and is compelled to adapt and mend the situation.

This global citizen ***homoecomenicus***way must learn to be rational with his unlimited needs and limited resources of his home, as he is with the limbs of his own body.

Through this *ecomenic* concept in economic thinking the main goal should transform unbridled profit seeking with a way to fulfill plenary the human adventure.

REFERENCES

- Anderton, Charles H., John R. Carter, *Principles of Conflict Economics: A Primer for Social Scientists*, Cambridge University Press, Cambridge, 2009

- Andrei, Nicolae, Dicționar Etimologic de termeni științifici – elemente de compunere greco

- latine, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1987

- Bobbio, Norberto, *Thomas Hobbes and the Natural Law Tradition*, translated by Daniela Gobetti, The University of Chicago Press, 1993

- Bremmer, Ian, These 5 Facts Explain the Unstable Global Middle Class, *Time*, Jan 29, 2016

- Catholic University of America, *New Catholic* Encyclopedia, Second Edition, Vol. V (Ead-Fre), publisher Galepg, Washington D.C., 2003

- Centre for International Studies Annual Report 2014-2015 (1 September 2014 to 31 August 2015), University Oxford, http://www.politics.ox.ac.uk/materials/CIS_Annual_Report_2014-15.pdf [Accesed 1 October 2016]

- Collier, Paul, David Dollar, *Globalization, Growth, and Poverty: Building an Inclusive World Economy*, World Bank and Oxford University Press, Washington, 2002.

- Collier, Paul (ed), *Breaking the Conflict Trap: Civil War and Development Policy*, World Bank and Oxford University Press, Washington, 2012

Congar, Yves, *Chrétiens désunis. Principes d'un „œcuménisme" catholique* - 1937

- Coulomb, Fanny, *Economic Theories of Peace and War*, Routledge, London/ New York, 2004

- Coulomb, Fanny and J. Paul Dunne, Economics, conflict and war, *Real-world Economics Review*, Issue no. 46, 2008

- Drewnowski, Adam and Ichiro Kawachi, Diets and Health: How Food Decisions Are Shaped by Biology, Economics, Geography, and Social Interactions, Big Data. 2015 Sep 1; 3(3): 193–197

- Dubois, Heather, Religion and Peacebuilding, *Journal or Religion, Conflict and Peace*, Volume 1, Issue 2, Spring 2008

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

- Fontevecchia, Agustino, Fire In The Hole: The Imminent Implosion of Venezuelan Chavismo, *Forbes*, December 16, 2014

- Fox, Justin, What we've learned from the financial crisis, *Harvard Business Review*, November 2013

- Francis I, Pope, *Laudato Si'(on care for our common home) © Libreria Editrice Vaticana, Vatican, 2015* http://w2.vatican.va/content/francesco/en/encyclicals/documents/papa-francesco_20150524_enciclica-laudato-si.html[accessed on 27 Sept. 2016]

- Freedman, David H., Why Economic Models Are Always Wrong, *Scientific American*, October 26, 2011

-Douglas Harper, *Online Etymology Dictionary*, http://www.etymonline.com/index.php?term=ecumenical[accesed 26 Sept 2016]

- Gartzke, Erik, Quan Li, War, Peace, and the Invisible Hand: Positive Political Externalities of Economic Globalization, *International Studies Quarterly* (2003) 47, 561–586

- *Goldstein, Allie*, How the Rise of the Global Middle Class Is Driving Illegal Deforestation and How We Can Change the Paradigm, *Ecosystem Marketplace*, 10 September 2014

- Goldstein, Avery, Edward Mansfield, *The Nexus of Economics, Security, and International Relations in East Asia*, Stanford University Press, California, 2012

- Hardwick, Nicolas-Ann, How radically did Hobbes depart from the natural law tradition?, E-International Relations, FEB 15 2011, http://www.e-ir.info/2011/02/15/how-radically-did-hobbes-depart-from-the-natural-law-tradition/ [Accesed on 3 October 2016]

- Hayward,Susan, Religion and Peacebuilding Reflections on Current Challenges and Future Prospects, United States Institute for Peace, 2012

- Heath, Allister, Economists have a century of failure behind them. No wonder they back Remain now, *The Telegraph*, 18 May 2016

- Hobbes, Thomas, *Elementele dreptului natural şi politic*, traducere şi glosar Ana-Raluca Alecu şi Cătălin Avramescu, Humanitas, Bucureşti, 2005

- Humanitarian Charter and Minimum Standards in Disaster Response, Sphere Project, 2004

- Kasarda, Donald D., Can an Increase in Celiac Disease Be Attributed to an Increase in the Gluten Content of Wheat as a Consequence of Wheat Breeding?, *Journal of Agricultural and Food Chemistry*, 2013 Feb 13; 61(6): 1155–1159

- Kharas, Homi, How a Growing Global Middle Class Could Save the World's Economy, *Pew Trusts*, 5 July 2016

- Kokhar, Rakesh, A Global Middle Class Is More Promise than Reality, *The Pew Research Center*, July 8, 2015

- Leo XIII, Pope, *Rerum novarum - on capital and labor*, © Libreria Editrice Vaticana, Vatican 1891, http://w2.vatican.va/content/leo-xiii/en/encyclicals/documents/hf_l-xiii_enc_15051891_rerum-novarum.html[accessed on 27 September 27, 2016]

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

- Levine, David K., Why Economists Are Right: Rational Expectations and the Uncertainty Principle in Economics — Part I, *The Huffington Post*, 01/26/2012

- Lilico, Andrew, Good economists are almost always right about almost everything, *TheTelegraph*, 22 Jan 2014

- Lansberg-Rodríguez, Daniel, Stan Veuger, How Oil Killed Venezuela's 'Chavismo', *The National Interest*, December 14, 2015

- Odekon, Mehmet (eds), *Encyclopedia of World Poverty*, Sage Publications, London/New Delhi, 2006

- Manent, Pierre, *Istoria intelectuală a liberalismului*, traducere din franceză de Mona şi Sorin Anothi, Editura Humanitas, Bucureşti, 2001

- Mansbridge, Jane, *Beyond Self- Interest*, The University of Chicago Press, Chicago, 1990

- Manzer, Robert A., The Promise of Peace? Hume and Smith on the Effects of Commerce on Peace and War , *Hume Studie*s, Volume XXII, Number 2 (November, 1996) 269-382

- Matthews, Christopher, Americans Are Painfully Aware of How Broke They Are, *Time*, 28 January 2014

- Miller, Fred D. Jr., Aristotle and the natural rights tradition, *Reuson Papers*, No. 13 (Spring 1988) pp.166-181

- Plumer, Brad, How organized crime groups are destroying the rain forests, *The Washington Post*, October 2, 2012

- Polanyi, Karl, *The Great Transformation. The Politcal and Economic origins of our times*, forworded by Joseph E.Stiglitz, with a new introduction by Fred Block, Beacon Press Books, 1944 / 1957 / 2001

- Rodhe, David , The American middle class is shrinking, *Reuters*, January 13, 2012

- Sheehan, Nadège, *The Economics of UN Peacekeeping*, Routledge, 2011

- Smilde, David, The End of Chavismo?, *Current History*, Feb 2015, pp.49-57

- Tamny, John, If They Tell You They Predicted The Financial Crisis, They're Lying, *Forbes*, 8 October 2013

- *The Economist*, Jul 16th 2009

- *The Economist*, Let them eat Chavismo, Jun 20th 2015

- Thornton, Helen, *State of Nature Or Eden?: Thomas Hobbes and His Contemporaries on the Natural Condition of Human Beings*, The University of Rochester Press, Rochester, 2005

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

L'EVOLUTION ET LA VERACITE DU CONTROLE DE GESTION

Aliona Bîrcă, PhD Student
"Al. Ioan Cuza" University of Iași

Abstract:The management control represents one of the complex areas of science which, historically, has generated a variety of disputes. Some researchers believe that it relates to accounting, others argue that it relates to management and practitioners call it internal control. These questions are answered via the historical approach. Finally, management control in ancient times and feudalism developed along the science of accounting, and since late 19th century and early 20th century, the theory of corporate governance, and the positive theory of the agency and of the stakeholders represent the conceptual background of management control.

Keywords: Evolution of management control, strategic planning, strategic control, operational control, theories of corporate governance, positive agency theory.

La mondialisation de l'économie oblige les entreprises à élaborer de nouvelles stratégies pour assurer leur survie dans l'environnement concurrentiel. La planification stratégique vise à corriger la position de l'entité sur le marché, les relations avec les concurrents, la performance économique, financière et sociale. Le contrôle de gestion est axé sur la réalisation des objectifs fixés pour la planification stratégique. Il contribue à l'utilisation efficace et efficiente des ressources mises en œuvre dans l'entité. Le contrôle comptable joue un rôle essentiel dans la vérification de cette information.

La problématique de recherche du contrôle en provenance du XIXe siècle, aacquisde nouvelles dimensions.Nous soutenons l'idée que le contrôle est une fonction de la comptabilité, en même temps quele contrôle est une fonction des finances et de la gestion. La méthode la plus appropriée al'originede larecherche scientifique du contrôle doit converger vers les diverses théories du XXe siècle.

Le contexte d'apparition du contrôle de gestion

Le contrôle trouve ses origines dans la comptabilité. En Grèce antique, les contributions en nature et en argent ont été faites par des collectionneurs privés, appelés kolakretani sous le contrôle des magistrats. Dès le troisième siècle avant Jésus-Christ, les encaissements et les paiements ont été contrôlés par les membres d'une « Cour du coroner» ou «Cour de comptes à 10 membres» et de l'organisation commissaire aux comptes « Collège du eutemist ». Cette juridiction avait pour tâche de vérifier les comptes des administrateurs comptables, les finances d'État et des temples. Aristote, dans sa réflexion sur la politique, s'est intéressé au bilan prévention et au bilan consommation, au budget des recettes et des dépenses et au rapport sur l'exécution de ce budget.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Fra Luca Bartolomeo de Pacioli dans son œuvre «*Summa de arithmetica, geometria,* de *proportioni et* de *proportionalita*» (chapitre IX «Tractatus de Computis et scripturis», 1494) ne mentionne rien au sujet du contrôle. Mais en tant qu'auteur qui a étudié le domaine des marchands, Luca Pacioli a souligné que « Pour être un bon marchand, il faut beaucoup plus que pour un doctorat en droit.... la tête du marchand doit avoir cent yeux ». Le Flamand Simon Stevin en «*Hypomnemata mathematica* " (de la partie 2, volume II, " *De Apologistica Principum Ratiocinio Italica* ", 1608) consacre un chapitre à la comptabilité : Il la considère comme un outil pour une gestion rationnelle et introduit l'idée du contrôle.

L'Italie est le pays d'origine de la prédilection des grands penseurs pour la comptabilité. Les auteurs du XIXe siècle peuvent être regroupés en trois écoles représentatives : l'école lombarde, l'école toscane et l'école vénitienne. Francesco Villa est le promoteur de la comptabilité scientifique représentant l'école lombarde. Le concept de la comptabilité a une acception plus large pour Villa et considéré comme un ensemble de règles économico-administratives appliquées dans l'art de tenir des comptes et des registres. Plus concrètement, le champ d'application de la comptabilité est l'organisation et l'administration du patrimoine de l'entreprise, avec l'objectif de contrôler la gestion.

Le capitalisme est dominé par les grandes oeuvres de Louis Daubresse, Henri Fayol. La comptabilité est considérée comme un moyen d'organiser le contrôle selon les énoncés suivants : la *comptabilité* – est l'*instrument de base de la gestion rationnelle* qui permet *d'obtenir une efficacité maximale, la comptabilité établit les principes d'organisation et d'administration ordonnés par l'entreprise et comme l'organe de prévision dans l'entreprise.* Les auteurs socialistes considéraient la comptabilité *comme un moyen de contrôle et de synthèse idéale du processus. Elle devient nécessaire dans la production socialiste comme dans la production capitaliste.*

Louis Daubresse dans son ouvrage « *Organisation comptable* » (*1912*) précise que le rôle de la comptabilité ne se limite pas aux techniques d'enregistrement des transactions, mais il élargit les tâches comptables et conçoit la comptabilité comme un moyen de contrôle des activités des autres départements de l'entreprise, un précieux instrument d'orientation, de gestion de l'entreprise et un moyen d'analyser les facteurs de production.

Avant les années 1930, les états financiers émis par les sociétés américaines étaient différents d'une compagnie à l'autre. Les investisseurs ne pouvaient pas comparer les états financiers des entreprises. Le résultat de ces spéculations était l'hyperinflation du prix des actions en 1929 (Micklethwait et Wooldridge, 2003, Beets, 2011). En Octobre 1929, le prix des actions a chuté à la bourse NYSE et les actions cotées aux États-Unis ont perdu 90% de leur valeur (Bierman, 2010). Pour corriger les dépressions économiques, le Congrès américain a adopté la loi Securities Act de 1933 et la loi Securities Exchange Act de 1934 qui a donné naissance à la Securities and Exchange Commission (SEC), l'autorité de régulation des marchés financiers aux Etats-Unis. Depuis cette époque, les états financiers des sociétés cotées à la bourse doivent être établis conformément aux principes comptables généralement reconnus (Generally Accepted Accounting Principles : GAAP) et soumis à un audit financier (Micklethwait et Wooldridge, 2003 ; Williams, 1999, Beets, 2011).

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Le cadre théoriquede la gouvernance d'entreprise

Au début des années 30, la théorie de la gouvernance trouve ses sources dans la réflexion de Berle et Means. C'est le développement de la grande entreprise aux États-Unis, il y a plus d'un siècle, caractérisée par un actionnariat dispersé, qui a donné lieu aux premières réflexions sur la gouvernance des entreprises. Berle et Means (1932) ontsouligné l'existence des risques dans laquelle les dirigeants ne possédant pas (ou très peu) d'actions de telles entreprises, ils ne cherchent pas à maximiser la richesse des actionnaires. Ce problème de divergence d'intérêts conduit à s'interroger sur les différents mécanismes qui permettent d'aligner les intérêts des dirigeants sur ceux des actionnaires et, par conséquent, de «sécuriser» les investissements de ces derniers. Charreaux (2004) considère que la théoriede la gouvernance d'entreprise ont pour objet d'étudier la façon dont les dirigeants sont gouvernés.

La théorie des droits de propriété et la théorie de l'agence représente les fondements théoriques de gouvernance d'entreprise (fig. 1). Adam Smith (1776) estle premier qui a soulevé la question de propriété en reconnaissant que dans les sociétés par actions, le management est assuré par les dirigeants et les actionnaires perçoivent des dividendes sans s'impliquer dans la gestion de

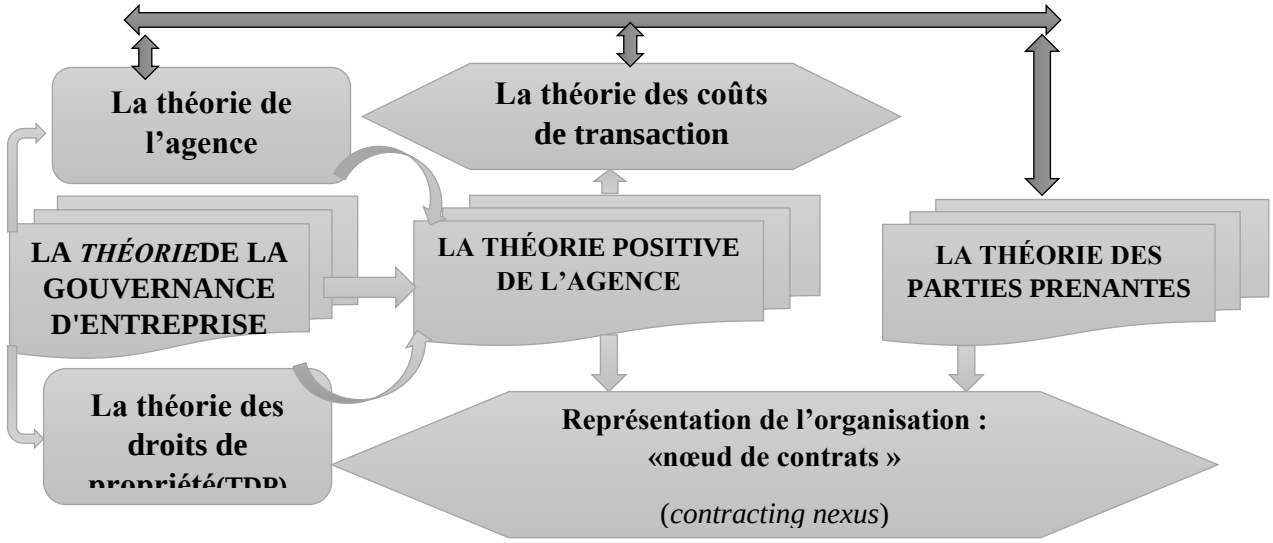

La théorie de l'agence
La théorie des coûts de transaction
LA *THÉORIE*DE LA GOUVERNANCE D'ENTREPRISE
LA THÉORIE POSITIVE DE L'AGENCE
LA THÉORIE DES PARTIES PRENANTES
La théorie des droits de
Représentation de l'organisation : «nœud de contrats »
(*contracting nexus*)

Figure 1: La relation entre les théories qui guident les recherches du contrôle de gestion

Source: élaboré selon de la recherché de Charreaux G., "Les théories de la gouvernance : de la gouvernance des entreprises à la gouvernance des systèmes nationaux", cahier de recherche du Fargo Dijon n°10140101, 2004

l'entreprise. Pour Berle et Means (1932), le problème de la gouvernance est né du démembrement de la fonction de propriété en une fonction de contrôle qui fait intervenir les

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

systèmes d'incitation et de surveillance, censée être accomplie par les actionnaires, et une fonction décisionnelle supposée être l'apanage des dirigeants (Charreaux, 2002).

Actuellement, la gouvernance d'entreprise (Sir Adrian Cadbury, 1992) est le système par lequel les entreprises sont dirigées et contrôlées. La gouvernance d'entreprise s'est révélée cruciale au moment où les propriétaires des actions ont subi d'importantes pertes. La qualité de la gouvernance influence les performances de l'entité pour l'efficacité de l'utilisation des ressources. Une bonne gouvernance d'entreprise (Foreman Peck et Hannah, 2013) doit protéger les intérêts des actionnaires et clarifier les désaccords sur la délégation des responsabilités au sein de la société qui ne sont pas prévues dans les statuts de l'entreprise.

La théorie positive de l'agence

La théorie positive de l'agence (TPA) (fig. 1) est fondée à l'origine de la théorie des droits de propriété et de la théorie de l'agence et aété envisagée comme une « théorie de la coordination et du contrôle » appliquée à la gestion des organisations et centrée sur les dirigeants. Résultant d'un projet ambitieux dans l'Université de Rochester au début des années 70, les chercheurs en finances M.C Jensen et W.H. Meckling (1976) créent une théorie du comportement des organisations reposant sur l'hypothèse de rationalité des managers. Au début, la théorie positive de l'agence a été considérée comme des finances, mais parce que le manager *occupe* la place central à jouer un rôle déterminant dans le développement des sciences de gestion: comptabilité, contrôle de gestion, gestion des ressources humaines, gestion de production et marketing.

La TPA est avant tout une théorie de la coopération efficace et non du conflit ; il n'y a conflit que parce qu'il y a coopération et perspective de gain mutuel (Charreaux, 1998). L'hypothèse de rationalité des individus représente le facteur commun entre la théorie positive de l'agence et la théorie des coûts de transaction (fig. 1). « Nous définissons une relation d'agence comme un contrat dans lequel une (ou plusieurs personnes) a recours aux services d'une autre personne pour accomplir en son nom une tâche quelconque, ce qui implique une délégation de nature décisionnelle à l'agent » (M.C. Jensen et W.H. Meckling, 1976). Par exemple, cette définition se trouve à la base de l'analyse de la relation entre les actionnaires et le dirigeant, entre l'employeur et l'employé ou encore entre le producteur et le distributeur.

Au fil des ans, la théorie a progressé et en 1998, M.C. Jensen a présenté la structure fondamentale celui qui comporte quatre blocs constitutifs:

- un modèle du comportement humain;
- les coûts liés au transfert de la connaissance;
- les coûts d'agence;
- l'aliénabilité et les règles du jeu organisationnelle.

Le modèle du comportement humain a été présenté de M.C. Jensen et W.H. Meckling (1994) grâce au modèle REMM (*Resourceful, Evaluative, Maximizing Model)* qui s'inscrit dans le paradigme des approches rationnelles des organisations et repose surquatre postulats :

• Les individus se préoccupent de tout ce qui est source d'utilité ou de désutilité et sont des « évaluateurs »;
• Les individus sont insatiables ;

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

• Les individus sont maximisateurs;
• Les individus sont créatifs et savent s'adapter.

Les connaissances jouent un rôle déterminant dans l'obtention de la performance organisationnelle, qui consiste à trouver les moyens les moins coûteux pour mettre la connaissance pertinente à la disposition des décideurs. Cette mise à disposition, consistant à co-localiser les droits décisionnels et la connaissance spécifique, peut se faire de deux façons :

⇒ soit de façon centralisée par le transfert de la connaissance à ceux qui détiennent les droits décisionnels ;
⇒ soit de façon décentralisée en transférant les droits décisionnels à ceux qui possèdent la connaissance.

Le choix dépend *des coûts de transfert de connaissance* et des droits décisionnels (G. Charreaux, 1999).

Pour expliquer en détail *l'aliénabilité et les règles du jeudans uneorganisation* M.C.Jensen et W.H. Meckling (1992) ont utilisé le droit de propriété démembrant en deux composantes :

⇒ le droit décisionnel proprement dit (le droit d'utiliser les actifs de la firme); et
⇒ d'aliéner ce droit décisionnel et de s'approprier le produit de la cession « aliénabilité » du droit.

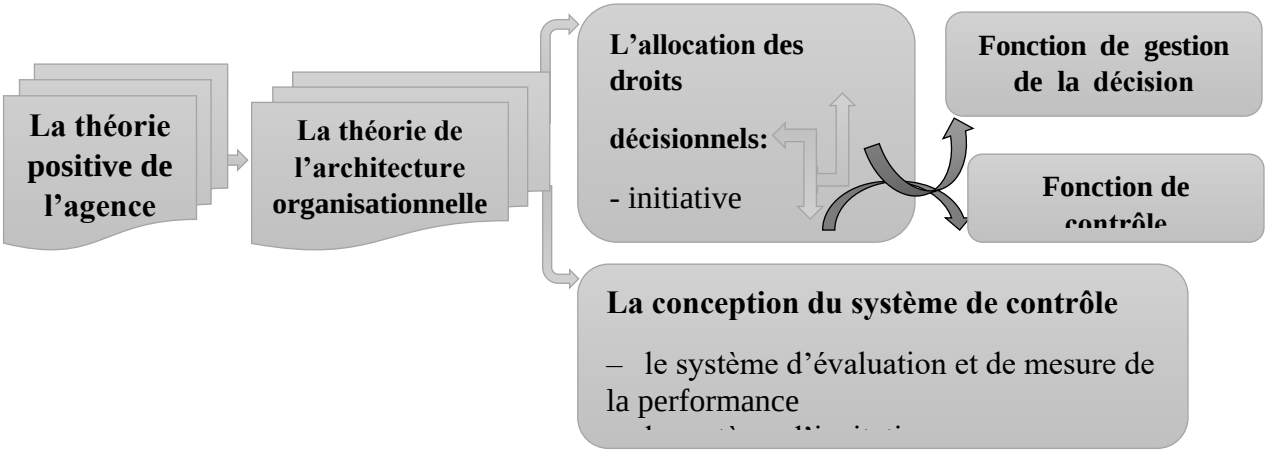

La théorie positive de l'agence
La théorie de l'architecture organisationnelle
L'allocation des droits décisionnels:
- initiative
Fonction de gestion de la décision
Fonction de contrôle
La conception du système de contrôle
– le système d'évaluation et de mesure de la performance

Figure 2: La construction de la théorie de l'architecture organisationnelle
Source: élaboré selon de la recherché deE.F Fama et M.C. Jensen, 1983

L'essence fondamentale de la théorie positive de l'agence (fig. 2.) se réfère à la théorie de l'architecture organisationnelle fondée sur l'allocation des droits décisionnels à l'intérieur des organisations (E.F Fama et M.C. Jensen,1983) . La théorie de l'architecture organisationnelle est ainsi articulée autour de deux dimensions qui constituent la base de la « taxinomie » centrale de la théorie positive (G. Charreaux, 1999) : l'allocation des droits décisionnels(*decision management rights*) et contrôle de la décision (*decision control rights*).

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Les fonctions d'initiative et de mise en œuvre de E.F Fama et M.C. Jensen (1983) , le plus souvent confiées à la même catégorie d'agents, sont regroupées pour former la « fonction de gestion de la décision » (*decision management*). Celles de ratification et de surveillance sont associées pour définir la « fonction de contrôle » (*decision control*).

La théorie des formes organisationnelles à proposer deux hypothèses complémentaires :

– la séparation des fonctions d'assomption du risque et de gestion de la décision conduit à des systèmes décisionnels où il y a séparation des fonctions de gestion et de contrôle de la décision ;

– la réunion des fonctions de gestion et de contrôle de la décision entre les mains d'un nombre limité d'agents conduit à une concentration des créances résiduelles chez ces mêmes agents (G. Charreaux, 1999).

Le système d'incitation du système de contrôle permet de spécifier la relation entre la mesure de la performance et ses conséquences en termes de sanctions et de récompenses. Selon la formulation de J. A. Brickley et al. (1997) « …une architecture organisationnelle efficace est une architecture qui non seulement alloue l'autorité décisionnelle aux individus qui détiennent l'information pertinente, mais qui garantit que les décideurs sont soumis au système incitatif approprié pour prendre les décisions qui créent de la valeur » - la cohérence et la complémentarité entre ces dimensions qui sont censées déterminer le niveau d'efficience organisationnelle.

En conclusion, nous tenons à préciser que les investigations ont été menées afin de démontrer les racines scientifiques de contrôle et les théories qui sous-tendent des concepts fondamentaux du contrôle de gestion.Alors que dans l'Antiquité, contrôle de gestion est associée à la « Cour du coroner », de la « Cour de comptes » ou du « Collège du eutemist », puis au Moyen Age est considéré comme « un outil pour une gestion rationnelle ». Le capitalisme a marqué de nouveaux changements à l'échelle mondiale et l'émergence de nouvelles théories au sujet de l'entité.À partir de la finduXIXème siècle, l'entreprise est devenue de élément-clé des recherches, et la question de l'appartenancedu contrôle de gestion à l'une des sciences de gestion a été résolu par l'émergence de diverses théories. Lesthéories de la gouvernance, la théorie des parties prenantes et la théorie positive de l'agence ont marqué le développement du contrôle de gestion et l'établissement d'un système de contrôle interne basé sur les processus de contrôle.

Bibliographie

1. Berle A.A. et Means G.C., *The Modern Corporation and Private Property*, MacMillan : New York, 1932.
2. Beets, S. D. *Critical Events in the Ethics of U.S. Corporation History*. Journal of Business Ethics, 102, 2011, p. 193–219.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

3. Charreaux G., "Le conseil d'administration dans les théories de la gouvernance", La Revue du Financier, 127, 2000, p.6-17.
4. Charreaux G., "Les théories de la gouvernance : de la gouvernance des entreprises à la gouvernance des systèmes nationaux", cahier de recherche du Fargo Dijon n°10140101, 2004.
5. Demetrescu, C.,G. *Istoria contabilității*, Editura științifică, București, 1972, 349 p.
6. Fama, E.F. « Agency Problems and the Theory of the Firm », *Journal of Political Economy* 88 (2), 1980, p. 288-307.
7. Ghiță, M. Iațco, C. Brezuianu, C. Vornicescu, M. *Guvernanța Corporativă și auditul intern*, Iași: Editura Tipo Moldova, 2009, 832 p.
8. Godard L., « Les déterminants du choix entre un conseil d'administration et un conseil de surveillance », *Finance Contrôle Stratégie*, vol. 1, n° 4,1998, p. 39-61.
9. Godard L., Schatt A., « Faut-il limiter le cumul des fonctions dans les conseils d'administration ? », *Gouvernance*, vol. 1, n° 1,2004, p. 48-60.
10. Hilb, Martin, *New Corporate Governance.Successful Board Management Tools, Fourth* Edition, Springer-Verlag Berlin Heidelberg , 2012, 238 p.
11. Jensen M., Meckling W., "Theory of the firm : managerial behavior, agency costs and ownership structure", *Journal of Financial Economics,* vol. 3,1976, p. 306-306.
12. Rusu, Dumitru , *Fra Luca di Borgo și doctrinele contabilității în cultura economică românească*, Editura: Junimea, Iași, 1991.
13. Rusu, D., Cuciureanu (traducere), Ș., *Luca Paciolo, Tratat de Contabilitate în partidă dublă*, Editura: Junimea, Iași, 1981.
14. Switzer, S., *Internal audit reports. Post Sarbanes-Oxley : a guide to process-driven reporting*. Published by Wiley & Sons, Publishing, Inc. Copyright © 2007.
15. Tabără N., Briciu S., *Actualități și perspective în contabilitate și control de gestiune*, Iași: Editura Tipo Moldova, 2012, 626 p.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

REALITY STAGED. POSTMODERN PARODY VERSUS SOCIAL INQUIRY

Haralambie Athes, PhD
"Al. Ioan Cuza" University of Iași

Abstract: Theatre has always been a means of displaying societal flaws and criticizing behaviours. Placed under a theatrical microscope, community begins to look as fragmented as the individuals themselves, with shifting identities, biased attitudes and dislocated meanings. When the audience is included in the dynamics of the play, the staged reality becomes a shared one, and the classical mechanisms of mediation are dissolved and reconstructed. Symbols and metaphors challenge the borderline between objective reality and on-stage simulation, while the narrative of the play is turning into a subversive representation of life-on-TV.

Keywords: parody, postmodern, Dreaming Romania, fragmentation, media culture

"Dreaming Romania" is a complex interplay between utopia, dystopia and simulated reality – along a line of criticism addressed to a wide array of social and political issues. It also functions as an inquiry into the problems faced by the individual. Basically, it is a partly parodic, partly ironic approach to the intricate ways in which the individual can relate to a shifting social environment, while being subjected to fragmented information, manipulation and mass-media brainwashing. Acting like an artistic interface between a fictional script and the objective reality of present-day Romania, the play actually becomes a complex entanglement of subjective realities, from the views expressed by the characters themselves to media fabrications.

On display there are five environments whose (dys)functionality is symptomatic for the Romanian reality: a town square full of people who simultaneously act like a much-needed revolution and the robotic voices of a manipulated collective consciousness; a classroom exhibiting the major faults of an entire educational system; the waiting room of a hospital, presenting the unnecessary clash between doctors and patients; the studio of a television show that dwells on the suffering of a family; and a party where teenagers seem to pose a threat to morals and oppose authority, the latter being represented by two police officers. One striking feature of the theatrical event is the inclusion of the audience – spectators are not only included in the play, but they also interact with the actors in a contextually adequate manner, not staged, but contributing to the significance of the events on stage. The entire play can be defined as an

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

essentially postmodern representation of an essentially postmodern society, exhibiting an entire array of traits theorized as being fundamental for the postmodern(ist) world-view. A primary feature of the play is the extensive use of parody – but, first and foremost, in a characteristically postmodern fashion, parody is a carrier of social and political criticism[1], aimed at the public consciousness as well as the individual lost within the complexity of an economic and societal dynamics he cannot fully grasp. Consequently, "Dreaming Romania" moves away, conceptually, from Jameson's theory of parody being replaced by pastiche in postmodernity, and having lost its ulterior motives, focusing solely on mimicry which is devoid of substance[2]. Here, we have a clearly stated ulterior motive – social critique – and, even though all scenes are overshadowed by persistent ambivalence, the overall vision of the play is coherent and purposeful.

Throughout the whole play, the spectator is included in the action just to be offered a wider view on each situation, becoming aware of the shifting patterns of perception used by each individual to paint a seemingly objective, but deceptively subjective image of every-day reality. A television channel is the voice-over of the entire theatrical narrative, simultaneously criticizing other channels for the disinformation they spread, praising its own objectivity and overtly displaying its own inadequacy. While allegedly mirroring a collective consciousness, it acts as a subtextual deconstruction of the mannerisms characterizing the social dynamics of the play.

The beginning of the play is painted in dystopian colours, augmenting the negative traits of life in Romania and its reflection in the minds of the citizens; the ending is, apparently, radically utopian, presenting an overly enthusiastic crowd, happy thanks to the ascension of a political party that would allegedly transform Romania into an earthly paradise. Paradoxically, if we apply Baudrillard's theory of simulation to the ending of the play, the entire play seems void of coherent or real changes, since the obvious level of artificiality sets the surreal utopia against a dystopian background[3].

Consequently, if we compare the two dystopias presented (the reality-infused dystopia at the beginning and the artificiality-fuelled, media-induced dystopia at the end), the former looks tangible, accessible, relatable – since it resembles objective reality with such fidelity, it acts as the mirror-image of a reality that can be grasped. There is a certain sense of immediacy about the first hypostasis of dystopia in "Dreaming Romania", whereas the second version, at the end of the play, is so blatantly flawed by simulation and artificiality that its representation ends up beyond any extent of the suspension of disbelief deemed by Coleridge as essential in enjoying any artistic endeavour.

[1] Hutcheon, Linda. *The Politics of Postmodernism*. London: Routledge, 1989, p. 24
[2] Jameson, Fredric. *Postmodernism, or the Cultural Logic of Late Capitalism*. Durham: Duke University Press, 1991, p. 17

[3] Baudrillard, Jean. *Simulacra and Simulation*. Trans. by Sheila Faria Glaser, Ann Arbor: The University of Michigan Press, 1994

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

The ending of the play can be decoded in ambivalent terms. On the one hand, there is a fabrication of utopia, against a background of social turmoil and the ascension of a make-believe political party. On the other hand, there is the dystopia of subtextually-induced disbelief and media simulation. Subsequently, there are two possible readings of the play: a societal transformation from dystopia to utopia, anchored in people's actions and a pervasive need for change, and a cyclical – and cynical – repetition of history, heading towards non-existent actual transformation and an obtuse passage from dystopia to dystopia. However different in appearance, both readings relay a state of hopelessness and a sense of futility, as if no matter how great the social and individual struggle, change is banned by the very nature of society and its individuals altogether, cancelled by the carefully designed media mechanisms of manipulation, simulation and brainwashing.

The audience is simultaneously invited behind the scenes of these mechanisms and made part of them; the spectator grasps the true dimension of fabrication while questioning the superficiality that prevents actual opposition to it. There are three distinctive elements involved in an intricate interplay: the stage/ the actors, the audience and the voice-over provided by the fictional television channel. The audience finds itself mirrored by the actors, and the (staged) consciousness of the actors is mirrored by the news bulletins on TV. Both the play as a whole and the television channel act as perfect examples of Michel Foucault's conceptualization of heterotopias; they both act as virtual spaces opening up behind a real surface (in this case, the real is the objective view on the Romanian reality held by the audience), providing a chance for the viewers to find representations of themselves in a completely fictional environment and opposing real and unreal perceptions[4].

The play can also be regarded as an inquiry into the matters of authority and hierarchy; the dichotomy order-disorder is challenged from multiple angles throughout the entire display of social environments. Norms are broken and rebuilt according to biased criteria, and the very concept of authority is fragmented. It is unclear who holds the dominant position, since both teacher and students seem more inclined to antagonize than to collaborate. The teacher uses verbal aggression as a tool for convincing her students to act in a polite manner, but she fails in doing so – the students look unaffected by the repeated threats concerning their immediate future, namely the baccalaureate, being solely interested in various patterns of antisocial behaviour and the image they project upon their classmates.

The staged version of real-life Romania seems a mathematically constructed and fictionally designed demonstration of Debord's theory of the spectacle. Similar to Debord's perspective, which viewed detached images coming together to form a common stream, the separate scenes of the play paint a wholesome picture of the Romanian society; the pseudo-reality constructed by the media can only be perceived, but never truly grasped, since television feeds delusion and a false consciousness; just like Debord preached, the spectacle goes beyond the level where it is a mere collection of images – it becomes a social relation between people,

[4] Foucault, Michel. "Of Other Spaces: Utopias and Heterotopias". In Edmund Leach (ed.), *Rethinking Architecture*. London: Routledge, 1997

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

mediated by images[5]. In an environment whose societal mechanisms are biased by media-created simulacra, the individual is forced to abandon the search for a personal utopia, choosing, instead, to fabricate one; when representation is oscillating between parody and pastiche, the borderline between the real and the artificial become blurred, and individuality is diluted against a background of fragmented norms.

Bibliography

*"Dreaming Romania", collectively designed play, co-directed/staged by Mihai Pintilei and Radu Horghidan. Cast: Mihai Pintilei, Adrian Marele, Ancuţa Gutui, Roxana Durneac, Claudia Chiraş, Ionela Gîtlan, Bogdan Iuraşcu, Bogdan Cantauz. Representation: Teatru Fix, Iaşi, September 24th, 2016.

Baudrillard, Jean. "Paroxysm: The End of the Millenium or the Countdown". In *Economy and Society*, 26/4, November 1997
Baudrillard, Jean. "Simulacra and Science Fiction". Trans. by Arthur B. Evans. *Science Fiction Studies*, Vol. 18, No. 3, November 1991
Baudrillard, Jean. "The Ecstasy of Communication". In Hal Foster (ed.), *The Anti-Aesthetic*. Washington: Bay Press, 1983
Baudrillard, Jean. *Simulacra and Simulation*. Trans. by Sheila Faria Glaser, Ann Arbor: The University of Michigan Press, 1994
Baudrillard, Jean. *Symbolic Exchange and Death*. London: Sage, 1993
Baudrillard, Jean. *The Illusion of the End*. Trans. by Chris Turner. Cambridge: Polity, 1994
Baudrillard, Jean. *The Transparency of Evil: Essays on Extreme Phenomena*. Trans. by James Benedict, London: Verso, 1993
Best, Steven; Kellner, Douglas. *Postmodern Theory: Critical Interrogations*. New York: Guilford Press, 1991
Best, Steven; Kellner, Douglas. *The Postmodern Adventure*. New York: Guilford Press, 2001
Best, Steven; Kellner, Douglas. *The Postmodern Turn*. New York: Guilford Press, 1997
Debord, Guy. *The Society of the Spectacle*. Detroit: Black and Red, 1970
Foucault, Michel. "Of Other Spaces: Utopias and Heterotopias". In Edmund Leach (ed.), *Rethinking Architecture*. London: Routledge, 1997
Foucault, Michel. "The Subject and Power". In Hubert Dreyfus, Paul Rabinow, *Michel Foucault: Beyond Structuralism and Hermeneutics*. Chicago: University of Chicago Press, 1982, p. 208 – 226
Foucault, Michel. *Archaeology of Knowledge*. Trans.by A. M. Sheridan Smith. London: Routledge, 2002
Foucault, Michel. *The Order of Things: An Archaeology of the Human Sciences*. London: Routledge, 1989

[5] Debord, Guy. *The Society of the Spectacle*. Detroit: Black and Red, 1970, p. 35

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Hutcheon, Linda. *The Politics of Postmodernism*. London: Routledge, 1989
Jameson, Fredric. "Reification and Utopia in Mass Culture". *Social Text*, No. 1, 1979, pp. 130 – 148
Jameson, Fredric. "The Politics of Utopia". In *New Left Review*, No. 25, Jan. – Feb. 2004
Jameson, Fredric. *Archaeologies of the Future: the Desire Called Utopia and Other Science Fictions*. London: Verso, 2005
Jameson, Fredric. *Archaeologies of the Future: the Desire Called Utopia and Other Science Fictions*. London: Verso, 2005
Jameson, Fredric. *Postmodernism, or the Cultural Logic of Late Capitalism*. Durham: Duke University Press, 1991
Jean-Francois Lyotard, *The Differend: Phrases in Dispute*, trans. Georges Van Der Abbeele, Manchester University Press, Manchester, 1988
Kellner, Douglas. *Media Culture. Cultural Studies, Identity and Politics between the Modern and the Postmodern*. London: Routledge, 1995
Kellner, Douglas. *Media Culture. Cultural Studies, Identity and Politics between the Modern and the Postmodern*. London: Routledge, 1995
Levitas, Ruth. *The Concept of Utopia*. Bern: Peter Lang AG, International Academic Publishers, 2010
Lyotard, Jean François. *The Postmodern Condition. A Report on Knowledge*. Trans. by Geoff Bennington, Brian Massumi. Minneapolis: University of Minnesota Press, 1984
Watson, Nigel. "Postmodernism and Lifestyles". In Stuart Sim (ed.), *The Routledge Companion to Postmodernism*, London: Routledge, 2001

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

OFFENCES AGAINST PATRIMONY IN THE NEW CRIMINAL CODE. COMPARATIVE EXAMINATION. SOME CRITICAL OPINIONS

Ion Rusu, PhD
"Danubius", University of Galați

Abstract: In this study we have examined the regulatory framework of crimes against patrimony provided for in the new Criminal Code. We have also considered a comparative examination between the regulation of offenses of this group in the current Criminal Code and the Criminal Code of 1969, and the formulation of some critical opinions.At the same time we have highlighted the developments of incriminations of these acts that are part of the group of crimes against patrimony, by mentioning them in Title II, immediately after the offenses against the person.The paper continues previous research, represented by studies published in scientific journals or proceedings of international or national conferences on the matter.Considering the set objective, the innovation elements that consist in the conducted examination, the comparative examination and the expressed critical opinions, the paper can be useful to the academic environment, to the legislator from the perspective of completing the legal regulations and also to the practitioners in the field.

Keywords: the systematization of incriminations; some common features, very serious consequences.

1. Preliminary Considerations. The Systematization of Incriminations

As stated in the explanatory proposal, in the draft the norms of incrimination of acts against patrimony were systematize in four chapters, taking into account the factual situations in which the assetscan be found as patrimony entities, and the character or the nature of illicit actions by which it may change the factual situation. Besides, this systematization is not a first for the Romanian criminal law, but a return to tradition: the Criminal Code of 1864 systematized the crimes and property misdemeanors on 9 sections; 1936 Criminal Code provided crimes and misdemeanors against patrimony in Title XIV which contained four chapters.

The patrimony as social value is protected by the rules of incrimination contained in Title II of the project, equally, regardless of its owner.

As already stated in the general considerations, the penalties provided for in the incrimination norms of the acts against property in the projectare much lower than the current Criminal Code,a reduction that took into account:

a) thepenalties imposed by the courts specifically for this type of crime;

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

b) a correlation with the general provisions relating to the operation mechanisms of the plurality of offenses and the penalty limits laid down for applying alternative methods of individualization of sanctions enforcement;

c) theneed to reflect in the legal limits the penalty of the natural hierarchy of social values that are the object of criminal protection;

d) the need to come back to the tradition of previous Criminal Code (Criminal Code of 1864, the one of 1936 and the Criminal Code in force as envisaged at its adoption in 1968) [1].

We specify, however, that compared to the wording in the structure of this title there were amendments, the last being that of introducing a new chapter, i.e. Chapter VI marginally entitled*Offenses that produced severe consequences* [2].

Unlike the Criminal Code of 1969 where crimes against patrimony were provided for in Title III of the same marginal title, in an order chosen by the legislator without being structured on chapters, in the New Criminal Code these crimes are grouped in several chapters "taking into account both the factual situations in which assets can be found as patrimonial entities, and the character or nature of the illicit actions which may change these facts. In the criminal doctrine there are considered that the crimes against property are classified, taking into account the specific of the material activity, in crimes against patrimony based on evasion (theft, robbery, piracy), crimes against patrimony based on fraud (breach of trust, cheating) and crimes against patrimony based on arbitrariness (destruction, degradation, disturbance of possession)"[3].

According to the recent doctrine "Title II of the new Criminal Code is divided into five chapters, two relating to offenses against patrimony based on evasion (theft or robbery and piracy), two relating to offenses against patrimony based on fraud (separated by the manner of committing fraud or through electronic systems or electronic means of payment or by traditional methods), and the last chapter relates to offenses against property based on arbitrariness. Incidentally, this systematization is not a first for the Romanian criminal law, but a return to tradition: the Criminal Code of 1864 systematized the property crimes and misdemeanors on nine sections; the 1936 Criminal Code provided against patrimony crimes and misdemeanors in Title XIV, comprising four chapters"[3]; still the quoted author showed that: the solution of crimes classification against patrimony in several categories is promoted also in the criminal codes of countries members of the European Union adopted more recently, such as the French Criminal Code (Book III - Crimes and offenses against assets - has two titles, each divided into four chapters) or the Spanish Criminal Code (Title XIII - Crimes against patrimony and order socioeconomic order - comprising no fewer than 14 chapters), but also the older codes (e.g. Italian Criminal Code, the German Criminal Code, etc.).

Currently, given the latest changes and additions, this title is divided into six chapters as follows:

- Chapter I marginally entitled *theft*, where there are three offenses, namely: theft (art. 228), aggravated theft (art. 229) and theft for the purpose of use (art. 230), plus some provisions on prior complaint and reconciliation (231) and sanctioning the attempt (art. 232);

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

- Chapter II entitled marginally*robbery and piracy*, which include four offenses and certain provisions concerning that sentencing the attempt, as follows: robbery (art. 233), armed robbery (art. 234), piracy (art. 235), robbery and piracy followed the death of the victim (art. 236) and that sanctioning the attempt (art. 237);

- Chapter III called marginally*Crimes against patrimony through disregarding trust*, includes a total of ten offenses and sanctioning attempts, as follows: abuse of confidence (art. 238), breach of trust by defrauding creditors (art. 239), simple bankruptcy (art. 240), fraudulent bankruptcy (art. 241), unlawful administration (art. 242), acquiringfound property or reached in error to the perpetrator (243), deception (art. 244), fraud on insurance (art. 245) misappropriation of public auctions (art. 246) patrimony exploitation of a vulnerable person (art. 247) and sanctioning the attempt (art. 248);

- Chapter IV with the marginal title *fraud by means of computer systems and electronic payment*, comprising two offenses and certain provisions regarding sanctioning the attempt in art. 249 (computer fraud), art. 250 (accepting financial transactions fraudulently conducted) and art. 252 (sanctioning the attempt);

- Chapter V marginally entitled *destruction and disorderinto possession* includes offenses of: destruction (art. 253), aggravated destruction (art. 254), negligent destruction (art. 255) and disturbance in possession (art. 256);

- Chapter VI marginally entitled *offenses that have produced serious consequences*, including article 256^1 marginally entitled facts that have produced serious consequences [4].

2. The New Criminal Code in Relation to the Previous Law. Comparative Examination

The way of regulating the offenses that are part of this title, show some elements of similarity and others of differentiation under the rules of the Criminal Code of 1969.

If we refer to the original version of the Criminal Code of 1969, we find that the offenses against property are provided in two separate titles, namely: crimes against personal wealth and in particular Title III, and offenses against public property.

In the Title III structure there are summarized in the following offenses: burglary, aggravated burglary, robbery, piracy, breach of trust, fraudulent management, fraud, appropriation of found property, destruction, aggravated destruction, negligent destruction, possession disorder; under this title there were provided some provisions on punishment of thefts to prior complaint, concealment and sanctioning the attempt.

In title IV there were included the following offenses: embezzlement, theft for damaging public property, robbery for damaging public property, piracy for damaging public property, breach of trust for damaging public property, unlawful administration for damaging public property, destruction for damaging public property,fraud for damaging public property, ownership for the damaging public property, destruction at fault of public property damage, destruction, damaging public property by negligence, possession disorder for damaging public property, concealing for damaging public property; also in a separate article it was provided sanctioning the attempt for some offense in this group.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Studying the structure of the two titles of the Criminal Code in 1969, it leads to the conclusion that the distinction between the two regulations by which it is protected the patrimony lies in the penalty limits which are higher for offenses against public property.

On the other hand, we see that all offenses under Title III of the Criminal Code of 1969 are provided in the Criminal Code in force.

After the change of political regime produced in December 1989, Title IV (the offenses against public property - art. 223-235) was repealed, and in the structure of Title III (Crimes against property - art. 208-222) in particularcrimes many changes were made.

These changes and additions focused on the introduction in the constitutive content of certain crimes of new sanctioning actions or inactions, and also increasing (sometimes exaggerating) the minimum and maximum limits of sanctions.

A first differentiation elementbetween the two regulations is that in the current Criminal Code the offenses against property are grouped in Title II, while in the Criminal Code of 1969 they are grouped in Title III.

The second element of differentiation regards the title structure, in the new law appears in six chapters, unlike the previous law where crimes were not grouped into chapters.

Another element of differentiation between the two regulations aimed at introducing new offenses in the new law, namely: theft for use purposes, armed robbery, robbery or piracy followed by the death of the victim, breach of trust by defrauding creditors, simple bankruptcy, fraudulent bankruptcy insurance deception, misappropriation of public auctions, patrimonial exploitation of a vulnerable person, computer fraud, conducting financial fraudulent operations, accepting fraudulent financial transactions.

Meanwhile, throughout this title, into the new law it no longer appears as regulatedthe crimes of embezzlement and concealment.

Another differentiating element regards the introduction of the possibility of reconciliation of the parties in the case of theft offense and some ways of aggravated theftoffense, provisions which could not be found in the previous law.

A final element of differentiation regards the penalty limits that are lower in the new law.

3. Some Common Features

The offenses against patrimony presents also some common features which we will examine briefly in this section.

A. The Juridical Object

*The generic juridical object*of the crimes against patrimony consists of social relations whose training and development are ensured by defending patrimony. It has no legal relevance if it is considered the patrimony of legal or physical entity, or whether theassets are in public or private property.

In the recent doctrine it has been highlighted that “Under the global name of “Crimes against patrimony” there are summarized those facts affecting any assets likely to be protected by the incrimination of offenses against public property, i.e. both assets privately and publicly

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

owned property. These fundamental forms of property subject to criminal protection are established even by the constitutional norms (art. 136 par. (1) of the Constitution), which means that in our society there are not conceivable other forms of ownership than those listed by the Constitution"[5].

According to the doctrine, "outside the scope of legal generic, each criminalization of those contained in Title II of the new Criminal Code, Special Part, it has*also a special legal object*, which consists of specific social relations which are born and developed in relation to the social value protected by each such incriminations"[5].

B.The Material Object

The *material object*represents the asset over which it is exercised the activity ofincriminated action or inaction.

In relation to the specific circumstances of committing the offense, the material object may be an asset belonging to a physical of legal entity or it may represent an asset belonging to public patrimony.

So "the material object of crimes against patrimony is the moveable asset (in the case of the offense of theft, embezzlement, robbery, piracy, fraud, appropriation of found property) or as a movable and an immovable asset (the offense of destruction, fraudulent management, fraud, deceit on insurance) or only immovable asset (the offenses of disorder in possession). The goods which are the material object may be in the hands of another person in the time of the offense (the offense of theft, robbery, piracy, fraud, disorder in possession), but they can be even on the perpetrator (in case of abuse of trust, fraudulent management, acquiring found property or reached by error to the offender, destruction) entrusted, under any title by the injured party (in case of abuse of trust or destruction) or entrusted for management or preservation (in the case of the offense of fraudulent management) or reaching in the hands of the perpetrator by mistake (in the case of misappropriation of found property offense)" [5].

In the case of complex crime (e.g. robbery), there will be a material object of the adjacent action (e.g. a person's body).

In the case of other offenses, a certain quality of the material object represent an essential requirement without its fulfillment the offense is not possible (e.g. destruction of property belonging to the national cultural patrimony, etc.).

C. Subjects of the Offense

The *active subject* of offenses that is part of this group can be, most often, any natural or legal person who meets the general requirements required by the law.

In the case of fraudulent management offense, the active subject must be a person entrusted with the management or preservation of the assets of other natural or legal persons, and in the case of the offense of breach of trust, the active subject can only be a person who has a special position in relation to the victim, under which he holds that asset entrusted by the victim.

Also, in the case of the offense in the art. 231, par. (1)of the Criminal Code, the active subject, in order to benefit from the derogatory regime, it must have special quality required

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

by the incrimination rule, namely: family member, minor who commits theft for the damage of the guardian, or to live with the injured person or to be housed therein.

A special quality must have the active subject in the case of the offense of piracy, namely, a member of the crew or passenger of the ship in high seas.

Offenses that are part of this group can be committed in either form of criminal participation.

Passive subject of the crimes that are part of this group may be both natural and legal persons and also the State (only for assets belonging to public property).

For the offenses of "robbery and piracy, in addition to the person whose property was damaged by the violence, and who is the main passive subject, there may be a secondary passive subject, namely the human person who, without being directly affected in his patrimony, suffer from the violence exercised by the perpetrator (i.e. the person who opposes the perpetrator to flee with stolen property and is subject to violence). For the offenses of destruction we can also distinguish both a main passive subject in the person of whom to the property belongs, and a secondary passive subject, which may be the one who has upon the destroyed good certain rights that cannot be performed (the pledgee, the mortgagee, usufructuary)" [5].

For the existence of the crime referred to in art. 247 (the patrimonial exploitation of a vulnerable person), it is necessary for the passive subject to have a special quality, namely to be able to manifest vulnerability.

D. Place and Time

Place and time of the offense, in some cases, may have particular relevance both in terms of existence of the offense and under the individualization of the penalty in terms of criminal law.

Thus, according to recent doctrine, "In case of offenses against patrimony, the place can be an element of the basic content of the offense [i.e. the offense provided for in art. 235, par. (1)] or circumstantial element in the content of the aggravated crime [for example, art. 229, par. (1), letter a), art. 234, par. (1), letter e)].

Also, the time may be an element of the basic content element of the offense (e.g. art. 243, par. (1) and (2) or a circumstantial element of the aggravated content of some crimes [e.g. in the case of art. 229, par. (1), letter b), art. 234, par. (1), letter d)]" [5].

E. The Objective Side

The objective side of the crimes against patrimony contains the material element, the essential requirements, the immediate consequence and the causal connection.

The material element is achieved through distinct actions or inactions, presenting a great diversity, determined by the multiple methods that can affect the defended social values.

Thus, in the event of infringements, the material element is performed through one action which may consist of: taking (theft), employment abuse (possession disorder), infliction of damage to a person (fraudulent management) etc.

For other offenses, the material element is achieved through alternative actions, such as: the crime of robbery (theft committed by the use of violence or threats), breach of trust to

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

the detriment of creditors (action of disposing, conceal, damage or destroy) deception (misleading by presenting as being true a false fact or false presentation of facts as being true) etc.

Some offenses against patrimony"constituting a material and legal unit (theft, breach of trust, unlawful administration, fraud, appropriation of found property, simple destruction), while other crimes against property, although it is a legal unit of the offense, from the constitutive content of type variant or of the aggravated variants of these crimes belong also to distinct actions incriminated distinctly under the criminal Code (robbery, piracy, aggravated destruction and at fault)" [5].

In most cases, the offenses that are part of this group are committed by action, rarely by inaction (acquiring the found property or reaching by mistake to the offender and simple bankruptcy).

Also, there "are crimes against patrimony that, although the material element consists of an action, this does not exclude the possibility of some acts of omission by which to realize the incriminated action to be committed under art. 17 of the Criminal Code (commission by omission), such as fraudulent management and destruction" [5].

In the case of crimes against patrimony, the material element of the objective side is completed with certain essential requirements. Such requirements whose existence determines the existence of the crime are: in case of burglary it is necessary to find the essential requirements which consist of the existence of a movable asset owned by another person or in his detention and lack of consent of the injured party; in the case of the offense of fraudulent management, the action must be on the occasion of good management or preservation of the asset, etc. In all cases, the declaration of the non-existence or essential requirements of the constitutive content of the crime it will lead to the declaration of non-infringement.

In case of offenses against patrimony, *the immediate consequence* differs from one crime to another, in relation to the social value defended by the incrimination rule.

Thus, "the robbery offense, beinga complex crime we distinguish an immediate consequence specific to the main action, which consists of removing the property from the possession of the person who had detention or possession of the asset and making it unable to use that asset, and therefore adjacent own action, including, for example, hitting or injury or suppressing a person's life; the offense of fraudulent management, the immediate consequence is to change the facts of the assets due to the damaging behavior of the perpetrator; the offense of cheating, the immediate consequence is the creation of a situation contrary to the previous one, by determining the injured party to make a decision damaging its economic interests, that decision would not have consented if they had known the truth; damage offense requires changing for the worse in existence or status of the object; the offense of possession disorder, the immediate consequence consists in the illicit modification of the previous situation of the asset" [5].

According to the same author, "In case of offenses against patrimony, the immediate consequence should not be confused withthe damages or other civil consequences of the acts. These requirements are also consequences, but consequences subsequent to the act, a sort of

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

consequences of the immediate consequence. The existence of immediate consequence is conditioned the very existence of the offense, while subsequent consequences may have the character of a circumstantial element of the aggravated variant of the offense against patrimony" [5].

The causal connection results in the case of most crimes of this group ex re, "that is the very conduct of the action or inaction, given the indisputable causal ability of those actions (inactions)" [5].

In the case of other offenses the causal connection must be established specifically by the judiciary bodies, as its absence will lead to the absence of the crime [4].

F. The Subjective Side

The subjective side includes the subjective element and sometimes some essential requirements.

The subjective element of the subjective side content in the case of crimes against patrimony is, in most cases (except destruction at fault), the intention, with both forms (direct and indirect).

In connection with *the essential requirements* in the recent doctrine it argues that the"subjective aspect of crimes against patrimony, in addition to the subjective element, claims also an essential requirement, namely the existence of a particular purpose. For example: the crime of theft requires for the action of taking to be achieved in the purpose of acquiring unfairly stolen property or for using unfairly, if a vehicle is the material object or a communication terminal of another; in the case of robbery, main proceedings pursues the same goal as the theft and the secondary action is required for this to take place in order to achieve theft or to keep the stolen action; for piracy, the action of capturing a ship in high seas to be carried out in order to be appropriated to its cargo; for deceit, misleading must be done in order to obtain for himself or for another an unjust material benefit; the for deceit on insurance, the charged offense is for the purpose of obtaining for himself or another, the sum insured; misappropriation of public auctions, the incriminated act is committed in order to hijack the price of adjudication. To all these crimes, the intention is being characterized also by the purpose of the perpetrator, it gives the character of aggravated intent to the subjective position of the author" [5].

In the Romanian doctrine it was insisted that "the provisions from the special part stating the pursuit of a goal must be examined carefully, because the term "purpose" exists also in the criminal law, as in everyday speech, with different meanings. In the strict sense, *purpose* means a finality that is outside the crime so that it is sufficient to prove that that finality was pursued by the perpetrator, whether it was achieved or not, that the aggravated intention exists (example: in the case of the acts provided in art. 155, 185 par. 5, 208, 254 and others). In the broad meaning, by purpose we can understand *a result* (e.g.in the case of the act referred to in art. 182, par. 2) or *destination* (e.g.in the case of the act referred to art. 157, par. 1); in such cases the term purpose must be understood as indicating an essential requirement on the objective side and therefore without influencing the subjective element, a requirement that must be actually achieved in order to make it complete the offenses" [6].

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

G. Forms Ways, Sanctions

*The Forms of crimes. Preparatory acts*although possible, they are not incriminated; in certain circumstances they may be considered as acts of previous complicity, if performed by a person other than the author, and there were used by the author in committing the incriminated offense.

The attempt is possible and it is punishable for most offenses as follows: theft, aggravated theft, theft for purposes of use, robbery, armed robbery, piracy, breach of trust by defrauding creditors [only in the case of par. (1)], fraudulent bankruptcy, fraud, deceit on insurance, misappropriation of public auctions, patrimony exploiting of a vulnerable person, computer fraud, conducting fraudulent financial operations, accepting financial transactions made fraudulently and destruction [only in the case of par. (3) and. (4)].

Consumption takes place with "the completion of the concrete act of all elements of the content of an offense of this nature, including the immediate consequence required in the incrimination rule" [5].

In the case of crimes against patrimony it can occur also a moment of exhaustion, at which it coincides every time with the termination moment for the extension of the unlawful activity of the perpetrator (in the case of continuous offense) or when it is executed the last component action of the continuous offense (in the case of continued offense).

The offenses that are part of this group take the form of some type ways, aggravated or mitigated, and the various factual ways specific to every offense.

Thus, the crime of theft presents a normative type way provided for in article 228, par. (1), a normative aggravated way to be withheld when the theft had serious consequences (art. 256^1 of the Criminal Code) and several factual normative ways.

The offense of cheating presents a normative type way provided for in article 244, par. (1)of the Criminal Code, three aggravated ways referred to in paragraph (2), of art. 244 of the Criminal Code, another normative aggravated way is when there have been serious consequences (art. 256^1 of the Criminal Code) and several factual normative ways.

We should mention that these methods to commit any offense will be examined each time by the analysis of each offense from this group.

The penalties provided by law vary from one offense to another, the minimum limit of one month or fine (in the case ofcrime of misappropriation of property found or reached by mistake to the perpetrator), while the maximum limit is of 18 years (for the offense of robbery or piracy followed by the death of the victim).

4. Acts that have Produced Serious Consequences

Among other shortcomings criticized in the specialized literature, the new Criminal Code did not provide for the punishment of the acts which caused serious consequences, although the term itself was mentioned in the provisions of the law.

Thus, according to art. 183 of the Criminal Code *serious consequences* mean a material damage exceeding 2,000,000 lei.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

In this context, the High Court of Cassation and Justice through the complete unraveling of points of law in criminal matters passed two decisions meant to ensure uniform application of the law by the courts in terms of determining the value of the prejudice also in the case of offenses of theft and deception.

Thus, by Decision no. 12/2015 [7], the High Court of Cassation and Justice, the complete for unraveling points of law in criminal matters, admitted the notification formulated by the Bucharest Court of Appeal, Criminal Division II, in a ruling prior to unraveling matters of law"if, under art. 6, par. (1) of the Criminal Code regarding the punishment of an offense that produced serious consequences according to the previous Criminal Code to determine the special maximum provided by the new law is to retain the cause of increasing the punishment prescribed by art. 309 of the Criminal Code, even if the damage caused by the infringement does not exceed the threshold of art. 183 of the Criminal Code" and it has established:

"In interpreting the provisions of art. 6, par. (1) of the Criminal Code, in the case of final punishment for offenses that produced serious consequences according to the previous Criminal Code, determining the special maximum provided by the new law is achieved, even if the damage is below the threshold value provided by art. 183 of the Criminal Code in relation to the aggravated variant of the offenses specifically listed in art. 309 of the Criminal Code".

By Decision no. 30/2015 [8], the High Court of Cassation and Justice, the Complete for unraveling points of law in criminal matters, admitted the notification formulated by the Brasov Court of Appeal, Criminal Division, which called for a ruling prior to unraveling the principle of the following legal issues: if, in the case of an offense of fraud (and other crimes, for instance, aggravated theft) committed under the rule of the previous law, modifying the content of the notion of "serious consequences" and the existence of a damage under the threshold of 2,000,000 lei, it is applied partial de-incrimination (of the aggravated form) by modifying the requirements of typicality as an essential feature of the offense and it has established:

"in the situation of an offense of fraud committed under the rule of the Criminal Code of 1969, which caused damage below the threshold of 2,000,000 lei, changing the concept of serious consequences in the Criminal Code produces no effects under article 4 of the Criminal Code, nor the provisions of art. 3, par. (1) of Law no. 187/2012 for the implementation of Law no. 286/2009 on the Criminal Code and it does not lead to the de-incrimination of the offense of deceit".

By adopting E.G.O no. 18/2016 amending and supplementing Law no. 286/2009 on the Criminal Code, Law no. 135/2010 on the Code of Criminal Procedure and supplementing art. 31, par. 10 of Law no. 304/2004 on judicial organization [9] among other changes and additions, under Title II of the Criminal Code, it has introduced a new chapter, Chapter VI marginallyentitled "Crimes that have produced very serious consequences".

The newly introduced chapter provides a single article,i.e. 256^1marginally entitled"*The facts that have produced very serious consequences*"according to which"If the deeds stipulated in art. 228, 229, 233, 234, 235, 239, 242, 244, 245, 247, art. 249-251 have produced very serious consequences, the special limits of the sentence provided by law shall be increased by half.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

The offenses to which it refers are: theft (art. 228), aggravated (art. 229), robbery (art. 233), armed robbery (article 234), piracy (art. 235), breach of trust by defrauding creditors (art. 239), unlawful administration (art. 242), deception (art. 244), fraud on insurance (art. 245), patrimony exploitation of a vulnerable person (art. 247), computer fraud (art. 249), conducting fraudulent financial operations (art. 250) and accepting fraudulent financial transactions (art. 251).

In this context, when considering the offenses referred to in Chapter VI we will proceed to mention the new aggravated normative ways of the regulations imposed by law.

5. Transitional Situations. Applying More Favorable Criminal Law

As mentioned previously, the transitory situation in which we are, which will exist in the future, implies the need to establish and enforce the more favorable criminal law, in the case of a crime that is part of this title has been committed under the rule of the Criminal Code 1969 or is judged or is to be dealt with under the current criminal law provisions.

The same situation applies, in some cases, for the already judged crimes, for which a final decision was passed according to the old law, pending the entry into force of the new Criminal Code.

Considering the complexity and variety of situations, we consider that most problems will be found in the case where it is imposed to apply the more favorable criminal law to the final judgment of the case.

Referring only to the application of more favorable criminal law in the case of the crimes of this title, we will make a few general references to some groups or even crimes, which we consider to be most important in terms of the frequency of their perpetration and their importance in measuring the crime rates nationwide.

Thus, in the case of offenses of Chapter I, if we consider that the penalty limits are reduced substantially by the new law (compared to the old law), we find that the most favorable criminal law will be mostly the new law.

Also, the new law will be more favorable and also in the context in which, according to art. 231, par. (2), in the case of the facts set out in art. 228 (theft), 229, par. (1), par. (2), letters b) and c) and 230 (aggravated theft and theft for the purpose of use), reconciliation removes the criminal liability.

For the offenses referred to in Chapter II, given the limits of punishment lower in the new law, most of the times the more favorable criminal law will be the new law.

We do not exclude however the possibility in the case of robbery committed in the type way, in case of detention of mitigating circumstances, the more favorable criminal law to be the old law, even if the minimum penalty is higher than in the new law (3 years to 2 years in the new law).

For some of the offenses contained in Chapter III, it did not raise the question of applying the more favorable criminal law, as it was not provided for in the old law (breach of trust by defrauding creditors - art. 239, deceit on insurance - art. 245, misappropriation of public

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

auctions - art. 246 and patrimonial exploitation of a vulnerable person - art. 247), so it does not require further clarification.

For other offenses included in this chapter, having regarded primarily the minimum and maximum punishment limits provided in the two laws, the more favorable criminal law will be mostly the new law.

Thus, for the offense of cheating, the more favorable criminal law will be in all circumstances the new law, given the incrimination conditions that allow the reconciliation of the parties and thus removing the criminal liability.

For the offenses contained in Chapter IV, even if they were not provided for in the Criminal Code of 1969, instead being set in some special laws with criminal provisions, the more favorable criminal law can be both the new law and the old law, depending on the specific circumstances the commission of each crime and the existence and retention of aggravating or mitigating circumstances.

The offenses included in Chapter V, provided for in the old law, in a similar formulation, with punishments below the limits of the new law.

In those circumstances, the more favorable criminal law may be both the old law and the new law, depending on the circumstances of the commission of each crime and the existence and retention of some aggravating or mitigating circumstances.

As within the introductory title, in Chapter VI we have conducted a brief examination of the provisions concerning the application of more favorable criminal law, we recommend studying them for further information.

Moreover, given the transitory situation, we will examine briefly, within the analysis of each offense, the institution of applying the more favorable criminal law enforcement; we have particularly regarded the offenses which have high rates of crime, and those whose maximum limit is higher.

6. Some Critical Opinions

A first critical opinion concerns the aggravated theft, in the contents of which it can no longer be found the act committed by two or more people together.

So, unlike the previous law that incriminated the act as aggravated theft, in the new law the legislator has waived this circumstantial aggravating element.

No doubt it is correct the reasoningof the decision referring to the provisions governing the aggravating circumstances, but only regarding the crime committed by three or more persons together, as provided in article 77 letter a) of theCriminal Code.

The commission of the act by two people together remained unpunished in the aggravated theft and the aggravating circumstances, something which leads to the conclusion that a theft committed by two persons will no longer be aggravated theft, but simple theft.

We believe that it is necessary, to supplement the ways of sanctioning the aggravated theft by punishing the theft committed by two people together, by supplementing the provisions of art. 229, par. (1) of the Criminal Code, or of art. 77, letter a) of the Criminal Code; the latter

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

option would mean for the legislator to replace the phrase *three or more persons together*with *two or more persons together*.

A somewhat similar problem occurs in the case of crime of armed robbery, where also it is no longer incriminated the act committed by two or more people together.

The problem can be solved either by supplementing the provisions of art. 77, letter a) as mentioned above, or by completing the provisions of art. 334, par. (1) of the Criminal Code.

A final critical opinion concerns the minimum and maximum penalty which are too small for theft and burglary in the ITP way (simple).

7. Conclusion

Given their specific peculiarities arising from the importance of the protected social values, the offenses against patrimony were a priority for the Romanian legislator, since the adoption of the Criminal Code of 1864.

Regulating this group of offenses in one distinctive title, separate from other types of crime, it is a tradition in the Romanian law, that with the adoption of the new Criminal Code it was put into its rights.

We believe that the new regulation, although contested by some authors, is an important step made by the Romanian legislator.

Although some provisions by which there are incriminated certain acts are questionable, which could be improved in the future, we consider the evolution of this group of crimes incriminations as being positive and in line with the general evolution of the science of criminal law.

8. Bibliography

[1] Valerian Cioclei, *Codul penal (Legea nr. 286/2009), Expunere de motive/The Criminal Code (Law no. 286/2009), Reasoning*, Ed. C.H.Beck, Bucharest, 2009, p. 44;

[2] Chapter VI marginallyentitled *Offenses that have produced very serious consequences* and hence art. 256^1 was introduced by art. I, pt. 11 of E.G.O. no. 18/2016, published in the Official Monitor of Romania, Part I, no. 389 of 23 May 2016;

[3] VasileDobrinoiu in VasileDobrinoiu, IliePascu, Mihai Adrian Hotca, IoanChiș, MirelaGorunescu, CosticăPăun, NorelNeagu, Maxim Dobrinoiu, MirceaConstantinSinescu, Noul Cod penal, Comentat, Parteaspecială/The New Criminal Code, Commented, Special Part,2nd revised and enlarged Edition, Ed. UniversulJuridic, Bucharest, 2014, p. 212;

[4]Minodora-IoanaRusu, *Infracțiuni contra patrimoniuluiîndreptul penal român. Prevenireaacestoraprinintermediuldreptului penal/Crimes against patrimony in Romanian criminal law. Prevention by means of criminal law*, the National Conference with international participation, DEVIANȚĂ și CRIMINALITATE – Evoluție, Tendințe, și Perspective/Crime and deviance - Evolution, Trends and Perspectives - Bacau 19-20 November 2016, Conference Proceedings - Editor coordinator - OvidiuPredescu, Editors - AlidaMihaela Tomita, Ion Rusu, NeluNiţă, Marius CiprianBogea, Ed. UniversulJuridic, Bucharest, 2016, pp.210-211, 212-214;

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

[5] IliePascuin George Antoniu, TudorelToader (coordonatori), George Antoniu, VersaviaBrutaru, ConstantinDuvac, Ion Ifrim, Daniela Iulia Lămășanu, IliePascu, MarietaSafta, ConstntinSima, TudorelToader, IoanaVasiu, *ExplicațiileNoului Cod Penal, vol. III, Articolele 188-256/ The explanations of the New Criminal Code, vol. III, Articles 188-256*, Ed. UniversulJuridic, Bucharest, 2015, pp. 280-286;

[6] VintilăDongorozin VintilăDongoroz, Siegfried Kahane, Ion Oancea, Iosif Fodor, Nicoleta Iliescu, ConstantinBulai, RodicaStănoiu, Victor Roșca, *ExplicațiileTeoretice ale Codului Penal Român, vol. III, Parteaspecială/The theoretical explanations of the Romanian Criminal Code, Vol. III, Special Part*,EdituraAcademieiRepubliciiSocialisteRomânia, Bucharest, 1971, p. 12.

[7] I.C.C.J. Decision no. 12/2015, published in the Official Monitor no. 409 of 10 June 2015;

[8] I.C.C.J. Decision no. 30/2015, published in the Official Monitor no. 14 of 8 January 2016;

[9] E.G.O. no. 18/2016 amending and supplementing Law no. 286/2009 on the Criminal Code, Law no. 135/2010 on the Code of Criminal Procedure and supplementing art. 31, par. 10 of Law no. 304/2004 on judicial organization, published in the Official Monitor of Romania, Part I, no. 389 of 23 May 2016;

[10] IliePascu, MirelaGorunescu, *Drept penal, Parteaspecială/Criminal Law, Special Part*, 2nd edition, Ed. Hamangiu, Bucharest, 2009, p. 232.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

ALL BARK AND NO BITE? THEORETICAL AND EMPIRICAL PERSPECTIVES REGARDING THE EFFICIENCY OF THE SECURED CREDITOR'S PROTECTION IN THE ROMANIAN INSOLVENCY LAW

Ioan Șumandea-Simionescu, PhD Student
"Babeș-Bolyai" University of Cluj-Napoca

Abstract: In the current economic climate, the issue of efficient protection in insolvency has been a constant topic of interest. The role of guarantees and collateral has been considered as an efficient safeguard against the untrustworthy debtor while the vast net of creditor protection mechanisms offered by the insolvency law is seen a counter for the questions and suspicions raised by informational asymmetry. As long as a potential (secured) creditor considers its claim protected in the insolvency procedure, it will be more inclined to initiate a business relation with the would-be debtor. However the prudent creditor should not be solely interested in the existence of a network of protection measures and should also focus on the question of efficiency. Our paper tackles this very issue, in an attempt to determine the efficiency of the Romanian Insolvency law in regard to the secured creditor's protection. The purpose of this analysis is to propose a two-level framework for an empirical study which will reconsider the protection of the secured creditor through two relevant efficiency markers: the recovery rate and the level of control.

Keywords: insolvency, secured creditor, efficiency, empirical analysis, guarantee

A. Considerații preliminare asupra eficientei procedurii de insolvență și asupra finanțării societăților sub spectrul insolvenței

În momentul de faţă există o amplă dezbatere în privinţa procedurii insolvenţei în România, având în vedere modificările aduse de relativ noua legislaţie în domeniul insolvenţei (Legea nr. 85/2014). Desigur problemele legate de insolvenţă devin cu atât mai relevante în contextul procesului permanent de fluctuare a mediului de afaceri european cât şi transatlantic, într-o comunitate globală care încă suferă consecinţele crizei economice.

Totuşi forul de dezbatere a ignorat poziţia creditorului garantat la nivelul procedurii insolvenţei din prisma eficienţei. Principalele direcţii de cercetare au vizat o analiza calitativă a normele ce vizează protecţia creditorului garantat în insolvenţă, neluând în considerare eficienţa mecansimelor de protecţie.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Cercetarea teoretică pe care am întreprins-o s-a axat pe modalitatea de abordare folosită de ***Rafael La Porta, în lucrarea Law and Finance***[1], în care se examinează modul empiric în care legile de protecție ale investitorilor diferă în 49 de țări, în ce fel metoda de aplicare a acestor legi variază, și dacă aceste variații în materie de modele de proprietate corporativă contează la nivel mondial.

Raționamentul pentru care am ales prezentul model este legat de două considerente şi anume arealul vast de analiză al studiului de caz realizat de La Porta în lucrarea sa, cât şi faptul că analiza vizează cuantificarea principalelor măsuri de protecție a creditorilor, în contextul în care lucrarea noastră urmărește o analiză a nivelului de protecție a creditorilor asigurat în cadrul procedurii insolvenței în România. În acest sens am conceput această analiză pentru a fi utilizată în trasarea evoluției procedurii de insolvență în cazul a 200 debitori - societăți românești (în principiu societăți mici și mijlocii) în perioada 2010-2013, selectând informația necesară pentru a genera eșantionul în discuție. Susţinem să fie selectat doar dosarele de insolvență ce au fost deschise și închise în intervalul de timp menționat anterior, în vederea inventarierii tuturor evenimentelor ce au loc pe tot parcursul unei proceduri tipice de acest gen.

Spre deosebire de analiza făcută de echipa coordonată de către Rafael La Porta, prezentul demers empiric nu va analiza evoluția în timp a măsurilor de protecție având în vedere specificitatea procedurii empirice. În acest sens, menționăm că nu au existat evoluții semnificative ale legii insolvenței în perioada analizată deși procedurile de insolvență analizate se desfășoară pe perioada de timp menționată anterior.

Considerăm că studiul nostru empiric este unic la nivelul României iar, la nivelul doctrinei străine, acest demers surprinde prin caracteristicile unice ale variabilelor. Apreciem întemeiată această afirmație având în vedere că analizele empirice realizate în acest domeniu, la nivel internațional, pot fi împărţite în două categorii şi anume: 1. studii ale eficienţei procedurii insolvenţei la nivel comparat, inclusiv în ceea ce privește protecția creditorilor în insolvenţă prin care s-au determinat elementele de similitudine și diferențele în funcție de specificul cultural şi originea legala[2], şi 2. studii empirice ale eficienţei unui singur element din insolvenţă (de exemplu, costurile procedurii), în baza unui model de tip panel aplicat la un eșantion de societăți pe mai mulţi ani, pentru a sublinia şi influenţa evoluției legislative[3]. Se poate observa astfel că analiza noastră se focalizează strict pe România determinând felul în care întreg mecanismul de protecție a creditorilor funcționează în mod real și care sunt pârghiile de eficientizare. Până în momentul de faţă nu s-a încercat determinarea eficienţei unui

[1] La Porta, R.: Law and finance. *Journal of Political Economy*, nr. 106(6), 1998, pp. 1113–1155.
[2] Blazy, R., Chopard, B.: Building legal indexes to explain recovery rates: An analysis of the French and English bankruptcy codes, *Journal of Banking & Finance*, nr. 37/2013; Armour, J., Lele, P., Mollica, V., Siems, M.: CBR Creditor Protection Index for the UK, the US, Germany, France and India, *Center for Business Research*, University of Cambridge, Noiembrie 2006 etc.
[3] Blazy, R., Chopard B., Fimayer A., Guigou J.-D.: Employment Preservation vs. Creditors' Repayment Under Bankruptcy Law: The French Dilemma?, *International Review of Law and Economics* no. 31/2011; Blazy, R., Chopard, B.: Building legal indexes to explain recovery rates: An analysis of the French and English bankruptcy codes, *Journal of Banking & Finance*, nr. 37/2013; Blazy, R., Deffains, B.: Severe or gentile bankruptcy law: Which impact on investing and financing decisions?, *Economic Modeling*, nr. 34/2013 etc.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

mecanism de protecție a unui participant în insolvenţă în acest tip de analiză la nivelul României.

Analiza este întreprinsă prin intermediul unui analize empirice (data panel), care ne ajută să determinăm determinații variabilei independente și intensitatea influenței acestora. O dată identificate aceste elemente la nivelul fiecărei proceduri din intervalul 2010 - 2013.

B. Nivelul primar de analiză - eficienţa măsurilor de protecţie a creditorilor garantați în insolvență

Având în vedere nevoia de cuantificare a acestor teorii privind eficienţa măsurilor de protecţie a creditorilor garantați, am optat pentru definiţia oferită de teoria economică în această arie. Astfel gradul de eficienţă, în calitate de indicator, este stabilit ca raport între efectul dorit şi efortul depus pentru obţinerea acestui efect. Transpunând această noţiune în analiza noastră, având în vedere teoriile enunţate mai sus precum şi motivul principal al participării active a creditorilor în insolvenţă (recuperarea sumelor aferente creanţei sale), gradul de eficienţă a măsurilor de protecţie a creditorilor garantați se cuantifică prin raportul dintre rata de recuperare a creanţelor totale şi costurile procedurii. Decidem astfel să ne îndepărtăm de conceptele de eficiență Pareto sau Kaldor-Hicks[4] și să ne apropiem de conceptul de *eficiență economică (sau tehnică)* susținut de către profesorul Mokal[5] pentru această componentă a analizei economice.

Menţionăm că prezenta analiză vizează cuantificare nivelului de protecţie oferit anumitor categorii de creditori (creditorii garantați numiți creditori în continuare) și nu creditorilor la nivelul întregii proceduri. Astfel vom lua în considerare gradul de recuperare a creanţelor pe categorii fără a considera gradul de recuperare total la nivelului dosarului de insolvenţă.

Dorim să subliniem că este posibilă cuantificarea nivelului de eficienta şi raportat doar la gradul de recuperare a creanţei însă prin aceasta metodă s-ar ignora impactul pe care îl au costurile procedurii asupra încercărilor de maximizare a averii debitorului precum şi asupra şanselor de recuperare a creanţelor. Vom utiliza un exemplu pentru a fundamenta opţiunea noastră. Să prespunem că în studiul nostru identificăm două dosare în cadrul cărora nivelul de recuperare este de 500000 RON, insă costurile procedurii sunt de 1000 RON, respectiv 100000 RON. În cazul în care folosim metodă enunţată mai sus, analiza va considera ca cele două

[4] Teorie *trade off* prezumă că finanțarea prin împrumut este de obicei mai ieftină pentru o societate, deoarece aceasta nu implică nici o formă de împărțire a riscurilor și poate fi garantate, spre deosebire de finanțare prin emisiune de acțiuni care îți oferă poziția unui creditor rezidual. În acest sens, o societate trebuie să echilibreze beneficiile aduse de costul mediu mai scăzut al capitalului raportat la creșterea riscului insolvenței: trade off-ul, teoretic, identifică optim ponderea datoriei în acțiuni ca nivelul la care cele două valori se compensează. Teoria *pecking order* presupune că societățile preferă să se finanțeze pe plan intern prin surse interne; atunci când această sursă de finanțare nu este disponibilă, societatea optează pentru finanțare prin împrumut și numai în ultimă instanță, aceasta decide să emită acțiuni. Aplicarea acestor teorii poate permite o regândire a conceptului de eficiență. Însă aplicarea acestor teorii de finanțare în contextul unui cadru afectat de o procedură a insolvenței ineficientă poate distorsiona și lansa semnale false ce pot afecta în mod real imaginea și situația financiară a unei societăți. Pentru mai multe detalii, a se vedea: DeAngelo, H.; Masulis, R., Capital structure under corporate and personal taxation, *Journal of Financial Economics* nr. 8, 1980, pp. 3–29.

[5] Mokal, R.: On Fairness and Efficiency, *Modern Law Review*, Mai 2003, pp. 2-19

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

procedurii au prezentat acelaşi nivel de eficienţă, deşi creditorii din al doilea dosar au suferit o pierdere mai mare (*haircut suplimentar*) din moment ce puteau să obţină mai mult în cazul în care costurile procedurii ar fi fost mai reduse. Dacă aplicăm formula de calcul favorizată de către noi, se poate observa o diferenţiere clară ale nivelurilor de eficienţă (adică 500, respectiv 5).

Prima etapă a analizei vizează interacțiunea existentă între variabila dependentă *eficiența măsurilor de protecție a creditorilor în insolvență* și variabilele independente *controlul exercitat de creditori în cadrul procedurii (control), gestiunea actelor frauduloase* precum și *angajarea răspunderii administratorului.* Scopul acestei etape este de a identifica felul precum și gradul în care variabilele independente menţionate mai sus influenţează gradul de eficienţă.

Fundaţia teoretică a decizie de a utiliza aceste trei variabile independente a fost semnalată în Tabelul 1. Însă dorim să amintim cu această ocazie lucrarea prof. Julian Franks (*Financial distress and Bank Restructuring of Small to Medium Size UK Companies*[6]) care a stat la baza decizie de a contura această triadă de variabile independente. Conform teoriei promovate de Julian Franks, garanţiile pe care un creditor le foloseşte trebuie să îndeplinească două cerinţe pentru a fi eficiente din perspectiva managementului riscului de insolvenţă a debitorului: să transfere controlul procedurii în mâna creditorului garantat şi să asigure atingerea unui nivel optim de recuperare a creanţei prin maximizarea averii debitorului (sau cel puţin menţinerea averii debitorului la un anumit prag). Pornind de la această teoriei, am identificat primele două variabile independente ale analizei noastre. *Controlul exercitat de creditori în cadrul procedurii* este cuantificat sub forma numărului de decizii pe care creditorii garantați (fie Adunarea Creditorilor, fie Comitetul Creditorilor, fie creditorul majoritar) le-au luat în cadrul procedurii. Menţionăm că nu am luat în considerare decizii ale creditorilor ce sunt luate având în vedere obligațiile legale (de exemplu: înregistrarea creanţei în tabelul preliminar) ci deciziile ce ţin de oportunitate şi prezintă un anumit grad de activism al acestora (ex. decizii de angajare a răspunderii adminstratorului judiciar sau special, contestarea anumitor decizii ale administratorului judiciar).

În ceea ce priveşte *gestiunea actelor frauduloase*, am luat în considerare orice acţiune în anularea actelor frauduloase introdusă de către creditori având în vedere scopul final al unei astfel de acţiuni, anume maximizarea averii debitorului prin reintroducerea în patrimoniul acestuia a unor bunuri ce fuseseră transferate în mod fraudulos către terţi.

Ultima variabilă dependentă vizează *angajarea răspunderii administratorului*. La nivelul conceptual am fi tentaţi să considerăm că această variabilă este o componentă a controlului exercitat de creditori în insolvenţă. Deşi acceptăm această premisă, trebuie subliniat că practica a demonstrat faptul că, mai presupus de simpla sancţionare a administratorului neglijent sau imprudent, această măsura are rolul de a asigura o parţială/totală acoperire a pasivelor datorate de debitor prin obligarea administratorului să răspundă direct faţă de creditori. Acest fundament

[6] Franks, J., Sussmann, O.: Financial Distress and Bank Restructuring of Small to Medium Size UK Companies, *Review of Finance* no. 9(1)/2005, pp. 65-96.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

este evidenţiat şi de faptul că răspunderea administratorului în cadrul procedurii insolvenţei se poate angaja doar până la nivelul pasivului înregistrat în speţă. Având în vedere natura dual a acestei sancţiuni, atât mecanism de control cât şi mecanism de maximizare a averii debitorului, am înţeles să tratăm acest indice separat.

C. Nivelul secundar de analiză – regândirea eficienței măsurilor de protecție a creditorilor garantați raportat la conceptul de control

Al doilea nivel al prezentei analize reconsideră una din variabilele independente ca variabilă dependente încercând să determinăm în ce măsura se poate stabili exact felul în care acest element este influențat de către variabilele independente în cadrul procedurii insolvenței. În cadrul tabelului 1 se pot vedea principalele variabile independente identificate în studiu. Având în vedere specificul procedurii insolvențeiîn România precum şi faptul că o analiză empirică de această natură nu a fost realizată în România până în prezent (conform cercetării realizate de către autor), conturarea variabilelor independente menţionate mai jos reprezintă opţiunea exclusivă a autorului.

Am ales să recalificăm drept dependentă doar variabila c*ontrolul exercitat de creditori în cadrul procedurii*. Am ales să ne concentrăm doar pe această variabilă deoarece această este singura dintre cele trei ce poate să fie cuantificată strict din perspectiva creditorului garantat, celelalte două variabile independente putând să fie conturate doar din perspectiva grupului de creditor în ansamblu. Însă mai mult decât atât, în prezenta analiza, conceptul de control devine cu atât mai relevant cu cât garanția este concepută, pe de o parte, în dorința de a asigura recuperarea totală a datoriei iar pe de altă parte, în scopul asigurării unei pârghii de control împotriva debitorului restant. Ori dacă eficiența procedurii insolvenței din perspectiva primului obiectiv a fost testată prin intermediul nivelului primar de analiză, controlul rămâne nod central al celui de-al doilea prag de cercetare empirică.

Tabel 1. Principalele direcții ale eficienței măsurilor de protecție a creditorilor în insolvență precum și factori de influență ai acestora

Variabilă dependentă	*Variabilă independentă*	*Fundația științifică*
Controlul exercitat de creditori în cadrul procedurii (control)	*Decizie de solicitare a deschiderii procedurii insolvenţei*	- *M. Siems, J. Armour (2006)* - *R. Blazy (2013)* - *V. Finch (2009)* - *J. Franks (2005)*
	Exercitarea dreptului de opoziţie	
	Numirea administratorului de către creditori	

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

	Numirea administratorului de către debitor	
	Termen scurt de înregistrare a creanţei	
	Existenţa unor contestaţii la tabelul preliminar	
	Existenţa unui creditor majoritar	
	Existenţa unui creditor majoritar – creditor garantat (>25%)	
	Existenţa unui creditor majoritar – creditor bugetar (>25%)	
	Existenţa unui creditor majoritar – angajat (>25%)	
	Existenţa unui creditor majoritar – creditor chirografar (>25%)	
	Frecvenţa participării fizice a creditorului garantat în Adunarea Creditorilor	
	Durata procedurii	

(Sursa: Prelucrare proprie a autorului)

După cum se poate observa din analiza de mai sus, pentru variabila dependentă *controlul exercitat de creditori în cadrul procedurii* am indentificat următoarele variabile dependente: *decizia de solicitare a deschiderii procedurii insolvenţei, exercitarea dreptului de opoziţie, numirea administratorului de către creditori, termenul scurt de înregistrare a creanţei, existenţa unor contestaţii la tabelul preliminar, existenţa unui acţionar majoritar, existenţa unui creditor majoritar – creditor garantat (>25%), existenţa unui creditor majoritar – creditor chirografar (>25%), existenţa unui creditor majoritar – creditor bugetar (>25%),*

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

existenţa unui creditor majoritar – angajat (>25%),, durata procedurii precum şi frecvenţa întrunirilor Adunării Creditorilor/Comitetului Conducătorilor.

Considerăm că inițiativa creditorului garantat în deschiderea procedurii insolvenţei poată să aibă un impact semnificativ asupra controlului pe care creditorii îl au în cadrul procedurii având în vedere că anterior momentului în care a depus această cerere, creditorul a luat în considerare opţiunile disponibile în vederea recuperării creanţei şi a hotărât că parcurgerea procedurii insolvenţei alături de debitor este metodă cea mai eficientă de a-şi atinge scopul (sau este cel puţin "răul cel mai mic"). Am cuantificat această variabilă independentă prin intermediul unei metode de tip *dummy* conform căreia în cazul în care cererea de deschidere a procedurii insolvenței a fost depusă de către creditori se va înregistra cu valoare 1, în caz contrar cu 0. Prezumăm o relație pozitivă între acestă variabilă și variabila dependentă.

Apreciem că exercitarea dreptului de opoziție împotriva hotărârii de deschidere a procedurii insolvenței poate, la rândul ei, influența controlul la nivelul acestei proceduri. Utilizând aceeași metodă *dummy* am presupus că dacă opoziția a fost formulată de către debitor, acesta va încerca să cenzureze inițiativa creditorului care a estimat propriul său interes în momentul formulării cererii de deschidere a procedurii, astfel încât vom aloca valoarea 0. Însă dacă creditorul a formulat opoziția, încercând să reia controlul procedurii, este necesar să alocăm valoarea 1. În acest caz prezumăm o relația negativă între cele două variabile.

Rolul celor două variabile independente *numirea administratorului judiciar de către creditor sau de către debitor* este de a clarifica în ce măsura administratorul judiciar favorizează partea ce l-a numit în cadrul procedurii insolvenței. Având în vederea inițiativa pe care creditorii garantați (sau nu) o manifestă pentru numirea administratorului judiciar, vom prezuma că în această situație creditorii vor intra într-un tipar pasiv, fiind încredințată protejarea intereselor masei credale în mâna administratorului judiciar și astfel se va evidenția o relație negativă între aceste două variabile. În cazul numirii administratorului judiciar de către debitor, anticipăm o relație pozitivă.

Având în vedere faptul că *termenul scurt de înregistare a creanței*, corelat cu sancțiunea decăderii în cazul respectării acestuia, poate elimina mulți creditori semnificativi în cadrul procedurii, vom prezuma că între aceasta variabilă independentă și control există o relație pozitivă.

De cele mai multe ori, *existența unor contestații la tabelul creanțelor* presupun reintroducerea în cadrul procedurii insolvenței au unor creditori ce pot avea un impact semnificativ în desfășurarea acesteia, indicând de asemenea un comportament activ al creditorilor. În acest context, considerăm că între control și variabila independentă menționată mai sus există o relație pozitivă.

Probabil unele din cele mai importante variabile independente în analiza controlului sunt *existenţa unui acţionar majoritar, existenţa unui creditor majoritar – creditor garantat (>25%), existenţa unui creditor majoritar – creditor chirografar (>25%), existenţa unui creditor majoritar – creditor bugetar (>25%), existenţa unui creditor majoritar – angajat (>25%),,* cuantificate sub forma unor variabile *dummy*. Literatura de specialitate subliniază o legătură strânsă între existența unui creditor majoritar și concentrarea controlului în sfera

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

creditorilor. Nu s-a clarificat însă în cazul cărui tip de creditor majoritar se înregistrează cel mai înalt grad de control al procedurii. În vederea găsirii unui răspuns la această întrebare, prezumăm o relație pozitivă între variabilă independentă *existența unui creditor majoritar – creditor garantat (>25%)* și variabila dependentă și o relație negativă în celelalte situații, anticipând o pasivitate a creditorului garantat, descurajat de dominanța exercitată de către o altă parte în procedură. Menționăm că nu am optat pentru calificarea unor creditor ca fiind majoritar ca deținând cel ce deține cel puțin 50% din valoarea creanțelor din două considerente: 1. în practică foarte rar se va întâlni o concentrare a drepturilor de creanță în mâna unui astfel de creditor iar o astfel de abordare nu ar genera o regulă relevantă și 2. tot mai des întâlnim în legislația specială ce tratează relații de control între societăți reducerea procentelor de deținere la 25% (cu titlu de exemplu menționăm definiția afilierii întâlnită în Codul Fiscal (Legea nr. 571/2003) sau definiția beneficiarului real prevăzută în art. 4 alin. (2) din Legea 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism).

Având în vedere că, cel puțin la nivel conceptul, *o frecvență sporită a participării fizice a creditorului garantat în Adunarea Creditorilor* poate indica o mai comprehensivă supraveghere a activității administratorului judiciar, permițând participarea creditorului garantat la un for de discuții în vederea formulării unor potențiale acțiuni în vedere eficientizării procedurii, am prezumat o relație pozitivă între frecvență sporită a participării în cadrul organului de reprezentare a masei credale și variabila dependentă.

O durată excesivă a procedurii insolvenței, generatoare de datorii noi din creanțele născute după momentul deschiderii procedurii și din desfășurarea activității curente precum și de noi costuri ale procedurii, poate afecte încrederea creditorilor garantați în eficiența unei astfel de mecanism, determinând pasivitatea creditorilor în exercițiul drepturilor sale. Astfel prezumăm o relație negativă între această variabilă și variabila dependentă.

D. Concluzii

În demersul nostru, privind analiza eficienței măsurilor de protecție a creditorilor garantați în procedura insolvenței din România (în 200 de dosare de insolvență/faliment), pe o perioadă de patru ani, respectiv 2010 - 2013, din perspectiva factorilor de influență a acesteia, surprinși sub formă de variabile independente, vom utiliza un model de *tip panel.* Așa cum am subliniat mai sus, acest studiu are rolul de a trasa cadrul teoretic pentru o analiză empirică a nivelului de protecţie a creditorilor garantaţi. Rezultate cercetării empirice vor face însă obiectul unui cercetării științifice distincte.

Considerăm că studiul nostru empiric este unic la nivelul României iar, la nivelul doctrinei străine, acest demers surprinde prin caracteristicile unice ale variabilelor. Apreciem întemeiată această afirmație având în vedere că analizele empirice realizate în acest domeniu, la nivel internațional, pot fi împărțite în două categorii şi anume: 1. analize ale eficientei procedurii insolvenţei la nivel comparat, inclusiv în ceea ce privește protecția creditorilor în insolvenţă prin care s-au determinat elementele de similitudine și diferențele în funcție de specificul cultural şi originea legala, şi 2. analize empirice ale eficienţei unui singur element

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

din insolvenţă (de exemplu, costurile procedurii), în baza unui model de tip panel aplicat la un eșantion de societăți pe mai mulţi ani, pentru a sublinia şi influenţa evoluției legislative. Se poate observa astfel că analiza noastră se focalizează strict pe România determinând felul în care întreg mecanismul de protecţie a creditorilor funcționează în mod real și care sunt pârghiile de eficientizare. Până în momentul de faţă nu s-a încercat determinarea eficienței unui mecanism de protecție a unui participant în insolvență în acest tip de analiză la nivelul României.

În plus analiză oferă o potențială regândire binară a conceptului de eficiență a protecție a creditorului prin intermediul gradului de recuperare şi al controlului exercitat în cadrul procedurii. Astfel studiul nostru este structurat pe două nivele, primar și secundar. La nivel primar am stabilit ca variabilă independentă eficiența protecție creditorilor garantați în procedura insolvenței, fiind elementul central de interes al cercetării noastre. Pornind de la fundamentările din doctrina menționată anterior, am identificat ca variabile independente controlul exercitat de către de creditori în cadrul procedurii insolvenței, gestiunea actelor frauduloase și angajarea răspunderii administratorului.

Al doilea nivel al prezentei analize se focalizează pe c*ontrolul exercitat de creditori în cadrul procedurii*. Am ales această variabilă deoarece această este singura dintre cele trei ce poate să fie cuantificată strict din perspectiva creditorului garantat, celelalte două variabile independente putând să fie conturate doar din perspectiva grupului de creditor în ansambul. Având în vedere specificul procedurii insolvenţei în România precum şi faptul că o analiză empirică de această natură nu a fost realizată în România până în prezent (conform cercetării realizate de către autor), conturarea variabilelor independente menționate mai jos reprezintă opțiunea exclusivă a autorului.

BIBLIOGRAFIE

1. Armour, J., Lele, P., Mollica, V., Siems, M.: CBR Creditor Protection Index for the UK, the US, Germany, France and India, *Center for Business Research*, University of Cambridge, Noiembrie 2006.
2. Blazy, R., Chopard B., Fimayer A., Guigou J.-D.: Employment Preservation vs. Creditors' Repayment Under Bankruptcy Law: The French Dilemma?, *International Review of Law and Economics* nr. 31/2011.
3. Blazy, R., Chopard, B.: Building legal indexes to explain recovery rates: An analysis of the French and English bankruptcy codes, *Journal of Banking & Finance,* nr. 37/2013.
4. Blazy, R., Deffains, B.: Severe or gentile bankruptcy law: Which impact on investing and financing decisions?, *Economic Modeling*, nr. 34/2013.
5. Franks, J., Sussmann, O.: Financial Distress and Bank Restructuring of Small to Medium Size UK Companies, *Review of Finance* no. 9(1)/2005, pp. 65-96.
6. Finch, V. *Corporate Insolvency Law: Perspectives and Principles*, Ed. Cambridge University Press, Cambridge, 2009.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

7. La Porta, R.: Law and finance. *Journal of Political Economy*, nr. 106(6), 1998, pp. 1113–1155.
8. Mokal, R.: On Fairness and Efficiency, *Modern Law Review*, Mai 2003, pp. 2-19.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

INDIVIDUAL FREEDOM AND LEGAL CONSTRAINTS FROM THE PERSPECTIVE OF CEDO ART. 5

Ionela Georgiana Siminiceanu, PhD Student
State University of Moldova

Abstract:Valoarea originară a libertăţii individuale reclamă dreptului penal ca expresie a contextului politico-instituţional abandonarea bazei tradiţionale a judecăţii represive, renunţarea la pedepse privative fără remedii, la rigori fără utilitate şi scop, instrumentul penal justificându-se doar în cazurile de strictă necesitate în vederea reprimării comportamentelor socialmente periculoase. Protecţia valorilor sociale şi toleranţa ideologică trebuie să se reflecte într-o politică penală coerentă şi raţională, care să promoveze libertatea individuală şi securitatea persoanei. Conform reglementărilor europene actuale, măsurile legale de autorizare a privării de libertate prevăzute în art. 5 CEDO trebuie să devină o excepţie şi nu o regulă în temeiurile de aplicare a detenţiei şi a bănuielii rezonabile.

Keywords: libertate, siguranţă, prezumţia libertăţii, motiv temeinic, arbitrariu, privare de libertate.

Abstract: The value of the original individual liberty requires criminal law as an expression of the context of the political and institutional, abandonment of the base traditional judgment repressive, abandonment to deprivation without remedies or rigor with utility and purpose, instrument criminal justifying it only in cases of strict necessity to repress socially dangerous behaviors. Protection of social values and ideological tolerance should be reflected in a coherent and rational crime policy promoting individual liberty and security of person . Under existing EU rules, legal measures authorizing the deprivation of liberty provided for in art. 5 ECHR should become the exception and not the rule on the grounds for the application of detention and reasonable suspicions.

Keywords: freedom, security , presumption of innocence, justify reason, arbitrary, deprivation of liberty.

Libertatea este valoarea intrinsecă şi temelia dezvoltării individualităţii umane, care reflectă capacitatea fiinţei umane de a se autoguverna prin sine însăşi. "Pe măsura dezvoltării individualităţii sale, fiecare devine mai valoros pentru sine însuşi şi, prin aceasta, poate fi mai valoros şi pentru ceilalţi"[1], ceea ce înseamnă că libertatea este o condiţie esenţială a manifestării voinţei umane, care se caracterizează prin autonomie şi demnitate.

Ideea de libertate joacă un rol determinant în definirea responsabilităţii şi asumării acţiunii umane, fiind o valoare universală recunoscută fiinţei umane şi un drept fundamental al

[1] John Stuard Mill, *Despre libertate*, Editura Humanitas, Bucureşti, 2014, p. 132

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

persoanei al cărui *status libertatis* este consacrat şi asigurat de ordinea juridică, astfel că orice negare a libertăţii individuale echivalează cu o încălcare a dreptului natural şi inviolabil al omului.

Dimensiunea socio-juridică a *dreptului la libertate* devine, însă, ambivalentă atunci când sunt aduse atingeri valorilor sociale promovate şi garantate de normele legale în vigoare, care pot avea consecinţe asupra libertăţii, motiv pentru care "orice privare de libertate trebuie să fie făcută în conformitate cu normele de fond şi de procedură prevăzute de legislaţia naţională, dar în acelaşi timp ea trebuie să respecte **scopul esenţial al art. 5: protejarea individului împotriva arbitrariului autorităţilor statale** … Orice detenţie nelegală a unei persoane constituie o negare totală a dreptului ei la libertate şi la siguranţă"[2].

Reducerea riscul arbitrariului în actul privării de libertate prevăzut de exigenţele art. 5 al Convenţiei europene a drepturilor omului prin paragafele 3 şi 4 sunt ingerinţe obligatorii pentru autorităţile statale, care trebuie să asigure *controlul jurisdicţional independent* în vederea prevenirii oricăror împrejurări de natură a aduce atingeri dreptului la viaţă (art.2) sau de a supune persoana privată de libertate riscului de a suferi tratamente inumane sau degradante (art.3). "Privarea de libertate poate avea **consecinţe directe şi negative** cu privire la exercitatarea altor drepturi şi libertăţi fundamentale apărate prin Convenţie, cum ar fi, de exemplu, dreptul la viaţă privată, familială, la domiciliu şi la corespondenţă (art.8), dreptul la libertate de asociere şi de reuniune (art.11), dreptul la libertatea de exprimare (art.10), dreptul la libertatea de mişcare (art. din Protocolul nr.4)"[3].

In lumina interpretativă a art. 5 CEDO se reiterează rolul statul democratic de a institui norme procesual-penale de protecţie a persoanei şi societăţii de orice imixiune, astfel că, orice persoană care a săvârşit o infracţiune să poată fi pedepsită potrivit vinovăţiei sale şi nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală şi condamnată.

In statisticile Curţii Europene la determinare domeniului de aplicabilitate, art. 5 din CEDO ocupă un loc însemnat în rândul celor mai violate articole de către statele semnatare ale Convenţiei[4] şi, prin urmare, garanţia contra arbitrariului vizează în primul rând norma juridică internă în care "libertatea şi siguranţa trebuie privite împreună, ca un drept fundamental ce nu cunoaşte alternativă"[5].

Realitatea obiectivă reflectată în cazurile din jurisprudenţa CEDO influenţează tendinţele actuale ale procedurilor penale interne ale statelor membre, care sunt permanent provocate cu principiul respectării libertăţii individuale şi siguranţiei persoanei. Ca ingerinţă, norma trebuie să fie *accesibilă* şi *previzibilă* astfel că orice persoană interesată să poată anticipa situaţiile în care legea se aplică, precum şi consecinţele faptelor sale[6].

---

[2] Corneliu Bârsan, *Convenţia europeană a drepturilor omului, Comentariu pe articole, Vol. I Drepturi şi libertăţi*, Editura All Beck, Bucureşti, 2005, pp.277-278
[3]*Ibidem*, p.279
[4]*http://www.csm1909.ro/csm/index.php?cmd=950301*
[5] Mihail Udroiu, *Protecţia Europeană a Drepturilor Omului şi procesul penal român*, Editura C.H.Beck, 2008, p.389
[6]CEDO, *Cauza Mooren vs. Germania*, nr. 11364/03/2009

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Restrângerea dreptului la libertate este calificată în literatura de specialitate ca fiind cea mai gravă măsură procesuală[7] şi prin urmare, *prezumţia libertăţii* ca reper în analiza situaţiilor concrete de privare de libertate au condus la elaborarea unor norme minimale prevăzute în procedura penală europenă, precum *Directiva nr. 2010/64/UE privind dreptul la interpretare şi traducere în cadrul procedurilor penale, Directiva nr. 2012 /1 / UE privind dreptul la informare în cadrul procedurilor penale, Directiva nr. 2013/48/UE privind dreptul de a avea acces la un avocat în cadrul procedurilor penale şi al procedurilor privind mandatul european de arestare* sau *Directiva privind consolidarea anumitor aspecte ale prezumţiei nevinovăţiei şi ale dreptului de a fi prezent la proces în cadrul procedurilor penale*[8].

Scopul urmărit este respectarea *principiului proporţionalităţii şi rezonabilităţii* la aplicarea situaţiilor de privare de libertate (reţinere[9] şi arestare preventivă[10] sau la domiciliu[11]) care nu trebuie să fie arbitrare, ci întemeiate şi justificate doar atunci când o persoană *a fost arestată sau deţinută în vederea aducerii sale în faţa autorităţii judiciare competente, atunci când există motive verosimile de a bănui că a săvârşit o infracţiune sau când există motive temeinice de a crede în necesitatea de a-l împiedica să săvârşească o infracţiune sau să fugă după săvârşirea acesteia* (art.5, alin 1 c). "Instanţa europeană a cercetat întotdeauna respectarea condiţiei existenţei unor bănuieli rezonabile legitime, plauzibile, verosimile, care să justifice arestarea unei persoane…Plauzibilitatea bănuielilor pe care are a se întemeia o arestare constituie un element esenţial al protecţiei cuprinse în text împotriva unei privări arbitrare de libertate. Curtea a considerat că bănuielile astfel caracterizate presupun existenţa unor fapte sau a unor informaţii de natură a convinge un observator obiectiv că persoana în cauză a putu comite infracţiunea pentru care este arestată"[12]. Prin urmare, aprecierea autorităţilor privind aplicarea măsurilor de privare de libertate depinde de circumstanţele cauzei particulare, de probele şi informaţiile cuprinse în actele procedurale.

Art. 5, paragrafele 2 şi 3 din Convenţie stipulează că în termenul cel mai scurt se va avea în vedere cu celeritate *informarea persoanei arestate* privind motivele şi acuzaţiile formulate împotriva sa prin garantarea *controlului legalităţii* măsurii privative de libertate de către un tribunal competent şi imparţial.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că până la o condamnare pronunţată de un tribunal competent, persoana trebuie prezumată ca fiind nevinovată[13], motiv pentru care reţinem că dispoziţiile art. 5, paragraful 3 din Convenţie sunt favorabile eliberării, atunci când nu sunt întrunite condiţiile art. 5, paragraful 1. In vederea aducerii la cunoştinţă a drepturilor procedurale, statele sunt obligate să introducă în cadrul procedurilor penale un *model al notei*

[7] Grigore Theodoru, *Tratat de drept procesual penal, Editura Hamangiu*, Bucureşti, 2008, p. 444
[8] *http://eur-lex.europa.eu/legal*
[9] CEDO, *Cauza Wilold împotriva Poloniei* nr. 26629/95/2008
[10] CEDO, *Cauza Mancini împotriva Italiei*, nr. 44955/95/2004
[11] CEDO, *Cauza Nikolova împotriva Bulgariei*, nr. 40896/98/2004
[12] Corneliu Bârsan, *op.cit.*, pp.312-313
[13] CEDO, *Cauza McKay împotriva Regatul Unit*, nr. 542/03

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

scrise de informareobligatorieasupra drepturile recunoscute persoanelor care au calitatea de suspect, inculpat sau condamnat[14].

Respectarea *principiului general al certitudinii juridice* se reflecte în claritatea legislativă a statelor, care trebuie să corespundă standardelor de legalitate stabilite de Convenţia europeană a drepturilor omului. In acest sens, legea internă trebuie să fie suficient de exactă încât să permită oricărei persoane o consultare adecvată a ei şi să reglementeze atât instituţia măsurilor procesuale de constrângere, cât şi a celor preventive cu scopul eficientizării mecanismului legal existent.

In concluzie, art. 5 CEDO nu poate fi intepretat ca o autorizare a aplicării necondiţionată a măsurilor privative de libertate doar pentru că acţiunea săvârşită de către o persoană se regăseşte în dispoziţia actului normativ intern fără ca acest fapt să fie coroborat cu dovedirea săvârşirii faptei cu vinovăţie şi conturarea pericolului social concret.

BIBLIOGRAFIE:

Bârsan C., *Convenţia europeană a drepturilor omului, Comentariu pe articole, Vol. I Drepturi şi libertăţi*, Editura All Beck, Bucureşti, 2005

Mill J.S., *Despre libertate*, Editura Humanitas, Bucureşti, 2014

Theodoru Gr., *Tratat de drept procesual penal, Editura Hamangiu*, Bucureşti, 2008

Udroiu M., *Protecţia Europeană a Drepturilor Omului şi procesul penal român*, Editura C.H.Beck, 2008,

Alte surse bibliografice:

http://www.csm1909.ro/csm/index.php?cmd=950301

http://eur-lex.europa.eu/legal

http://gov.ro/ro/media/comunicate/comunicat-de-presa-codul-penal-i-codul-de-procedura-penala-modificate-in-acord-cu-directivele-europene-i-cu-decizii-ale-curtii-constitutionale-pronuntate-in-perioada-2014-2016

CEDO, *Cauza Mooren vs. Germania*, nr. 11364/03/2009

CEDO, *Cauza Wilold împotriva Poloniei* nr. 26629/95/2008

CEDO, *Cauza Mancini împotriva Italiei*, nr. 44955/95/2004

CEDO, *Cauza Nikolova împotriva Bulgariei*, nr. 40896/98/2004

CEDO, *Cauza McKay împotriva Regatul Unit*, nr. 542/03

[14]*http://gov.ro/ro/media/comunicate/comunicat-de-presa-codul-penal-i-codul-de-procedura-penala-modificate-in-acord-cu-directivele-europene-i-cu-decizii-ale-curtii-constitutionale-pronuntate-in-perioada-2014-2016*

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

THE COMPANIES INVESTMENT IN ADVERTIZING: TOOLS, BENEFITS AND RISKS

Oriana Helena Negulescu, PhD
"Spiru Haret" University

Abstract: The increasing competition on the global marketand the ITC revolution are forcing the corporations and other companies to find out proper tools for advertizing in order to get success in their business. As could be seen in the media, the advertising is usually promoted by large companies that are allocating budgets for this activity. Most of the small and medium sized companies do not consider the advertising being an investment, but instead, expenses that they can not afford. Nevertheless, the effects of advertizing expenses could be seen in time, that's why many scholars are considering these expenses as being investment. This paper is aiming to present the main tools in advertising strategies, some of the benefits and risks the investment in advertising are feeding back the whole companies' outcomes and to propose some directions for the companies to maximize the benefits in advertising and a model of investment in advertising strategy, as well.

Keywords: relational marketing, investment in advertising, advertising tools, advertising expenses, advertising benefits and risks, investment in advertising strategy model

1. Introduction

The competition on the international markets is jeopardizing in our days, forcing the companies to face new challenges. In order to keep their clients and to attract new ones, many companies are developing advertizing strategies. The advertising strategy is part of the relation marketing strategy.

The changes that are continully taking place on the global market, characterized by the increasing of strong competition, globalization and the advances in the technology, have conducted to changes into the consumeres and beneficiaries characteristics (Ștefănescu R., 2003). These changes are refering at least to:

- the maturity of the consumers and beneficiaries, that became more sofisticated in buying products and services;
- discenrnment in selecting products and services among those similary offered on the market;
- knowledge in seaking, selecting and chosing the products and services by using the information technology.

At the same time, the producers and the services providers have to face difficulties in their behaviours, which are determined by:

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

- the need to sustain their competitive advantage;
- the need to maintain their market share;
- the need to face the consumers and beneficiaries increasing power.

These changes have conducted to the reconsidering the relations between the producers and their clients and to the development of the relational marketing (Berry, 1983).

In order to become loyal the consumers, customers and beneficiaries are expecting from the producers and suppliers to stretch a relational bridge that is going to bring them confort. The need for confort is caused by the lack of time, distance, risk avoidance, advantages received, the wish to belong to a group or club and others.

Hogg and Vaughan (1995) consider that the relations are established because of the proximity, complementarity, similarity, reciprocity and disponibility.

The maintaining of the relations between the producers and/or suppliers and the clients (consumers, customers and beneficiaries) requires an organization's strategic attitude and implies:

- „The four rules of friendship" defined by Argyle and Henderson (1984): the respect for intimacy, honestity, confidentiality keeping and the lack of public criticism;
- The concept of „proximity" defined by Barnes (1997), as being determined by four factors: relashionship force, satisfaction, emotional tone and relational empty;
- Specific tactics, defined by Bennett (1996): free telephone line, curtoasy telephone calls, imediately claims solving and the clients visits to the headquarter encouraging.
- „Parasocial relations" defined by Gummesson (1999) as being relationships with symbols, objects and phenomena less tangible, as for example the relationship between a celebrity and a mass of people.

In order to maintain the relationship with the clients the companies need to accumulate knowledge about what kind of advertizing brings friendly attitude and motivation.

2. Advertising expenses as investment

In order to grow in today's environment, it is necessary for businesses to invest in advertising and media. But not everyone knows how to capitalize on their media and advertising spend. Budgets are tight and it is critical that businesses are able to maximize the return on investment and get the most out of their agency contract (Fakler, 2014).

The advertising budget, included in the marketing budget, comprises expenses for:

- media: radio, TV, newspapers and magazines advertising spots;
- banners, flyers, agenda and calendars, other objects for office usage;
- inscriptions on the transportation means and stations;
- bonus cards, club cards, discounts, greetings cards, personalized magazines;

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

- directs communication: telephone, meetings, exhibitions, account manager;
- trade mark, logos and brand registration;
- internal: marketing, branding and sales personnel training and motivation.

Even from the accounting point of view these expenses are current ones, because they belong to one financial year, however they may be considered as being an investment because they are repeating a long period of time and they show their efect in time, being the subject of the discount factor, risk and uncertainty, as any investment.

On the other side, the investment budget comprises costs that are building the brand essence, among the followings (Doval, 2008):

- research and design costs for a new product, containing atributes of differentiation from the concurent products on the market;
- up-to-day technology that has the designation to assure products' reliability and an optimum report cost/quality;
- cost regarding the after-sales expenses and other support activities offered to the clients in order to assure an emotional benefit and an added value to the products or services;
- distribution network construction to assure the clients' proximity, confort and safety.

The budget decision for advertising should look at the stage of product life cycle, market share and consumer base, competition, advertising frequency and product substitutability (MSG, 2016).

3. Tools for advertizing strategies

The choices of using adequate tools for advertising strategies depend on several factors, such as: the market-orientation (Novelli, 2003), the clients/customers' characteristics and the company's business strategy (Sutherland, 1993), the advertising tools that may be at the company's disposal, the budget for advertising activities and others.

The traditional tools for advertising used to be pictures and a relevant text printed in newspapers, magazines and flyers, TV spots and banners positioned in the public places, like metro and bus stations. Later, other tools have been developed, such as: telephone, public relations (PR), in-store programs and out-doors ads. The strategies for advertising also include different activities to attract the clients or to increase their fidelity for the brands or even the common products or services, such as: promotions, discounts, caravans, prizes and others.

Due to the information and communication technology (ITC) development the advertizing tools have been multiplied and more and more companies, even small and medium ones, are using Internet as the main stream for advertising their products or services. Since the Internet messages and pictures have been used for several years, the development of the gadgets is making possible to watch the advertizing by using mobile and video internet. "U.S. advertising growth through 2018 will average 4.7% growth compounded annually to an

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

estimated $680B. In addition, internet advertising in the U.S. will grow by 9% to $66B, with mobile and video internet advertising being the fastest growing at 22.1% by 2018" (Fakler, 2014).

The advances in the ITC made possible the counter of the advertising access of household TV sets owners. A relevant work is belonging to Harvey (2010). His invention is briefly consisting in "a system that may be configured to receive and process household media exposure data, product purchase data, advertising data, program data, and demographic data, wherein the data may be obtained from various sources, including from a program delivery source (e.g., a television set-top box) located in a household of a consumer. The data may be matched and cross-correlated for calculating return on advertising investment measurements and other metrics. The data may be used to optimize media placement generally or to address advertising content to specific households".

According to Etree (2016) the strategic tools for investing in advertising may be grouped into:

- *Traditional media*, including banners, billboards, newspapers, magazines, television, radio and telephone directories focused on reaching high numbers of customers;
- *Digital media* including search engine optimization, mobile marketing, interactive online advertisements, emailing and online partnerships such as sponsorships that provides information and fast communication with the customers;
- *Social media* as a subset of digital media, focused on developing an interactive, online relationship with the customer by means of blogging, tweeting, posting, sharing, networking, pinning, bookmarking, media sharing and commenting on social media websites such as Twitter, Facebook, Orkut, LinkedIn, Pinterest, Reddit and YouTube;
- *Promotional Items***,** such as brochures, business cards, press kits, websites, informational videos and merchandise, but these tools may be costy.

Among the advertising tools mentioned above, the social media tools are the most favorable ones for the small business and individual entrepreneurs because they are low-cost tools with potentially high return (Zarrella, 2009).

Other marketing tools that may be associated to advertising activities are: sales promotion and public relation.

The sales promotion refers to offering to customers free samples, free products, discounts and other incentives.

The public relation is an activity that facilitates the relationship with the customers, manages the tools for advertising and enforces the company's image.

Nevertheless, any of the advertising tools is used, the most important thing is to use the best message addressed to the customers, because the adequacy of the message may attract or reject new customers.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Advertising is a costly marketing tool; however, traditional media outlets remain the most trusted sources of information, according to the 2012 Edelman Trust Barometer survey (Etree, 2016).

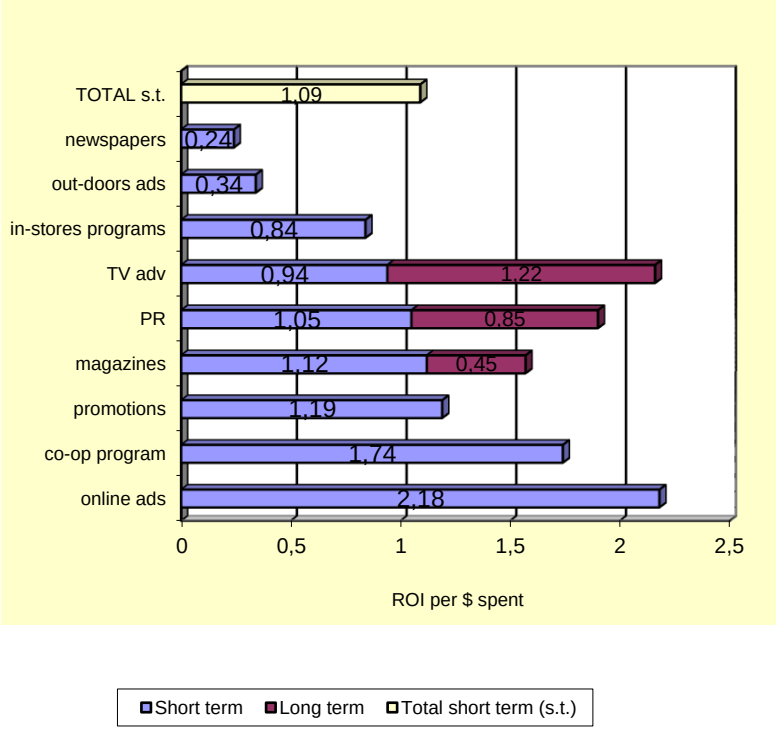
4. Benefits and risks of investment in advertizing

Benefits

The main benefit of the investment in advertising is the return on investment (ROI), which is quantified in the sales increase.

"Through numerous studies conducted worldwide, Nielsen Company found that the average short-term ROI (sales within three months of media execution) is 9%, but the advertising effectiveness could be increased 30-40% (fig.1). In today's tough economy, measuring this return is vital to ensure that ad dollars are allocated to those activities that best maximize sales" (Nielsen Co., 2009).

As could be seen in the figure 1, the Nielson's research emphasizes that for a $ short term investment in online advertizing the companies may obtain $ 2.18. The short term investment of a $ in PR, magazines, promotions and co-op programs may bring a ROI of more then a $. Under a $ spent in short term may be obtained by using TV advertizing, in-stores programs, out-doors ads and newspapers. But, the most efficient investment in long term advertizing is in TV advertizing that brings a ROI of $ 1.22.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Fig. 1 Global ROI: incremental revenue per $ spent
Source: The Nielsen Company's research (2009)

Other benefits that the investment in advertizing is bringing to the company could be:

- Clients/customers' information about new products/services;
- New clients/customers' attraction;
- Clients/customers' preference for specific brands or common products/services;
- Increase in volume of sales;
- Increase of clients/customers' fidelity;
- Gaining company's competitive advantage.

Risks

As any investment, the investment in advertising is generating some risks. The main risks that could be considered are:

- Null or negative ROI;
- Sales increase dependence to the clients/customers' satisfaction;
- Failure to keep the brand or common products and/or services at the same level of the quality/price report;
- Clients/customers' dependence on promotions and gifts;
- Changes in clients/customers' behaviour;
- The market position;
- Delivery problems;
- Competition.

Considering all these risks and others that could appear, the marketers have to analyze the customers' behaviour and the response to the use of one or another tool used for advertizing the products, services or brands.

5. Directions to maximize the benefits in advertising

The Nielsen Company (2010) is advising marketers to keep in mind eight principles to maximize the return on investment:

1. *Consider both the short and long-term sales impact of marketing programs***.**
2. *Choose the right portals and campaigns for online success.*
3. *Influence target groups with magazine advertising.*
4. *Focus on campaigns that create the greatest halo effect.*
5. *Drive brand loyalty with TV advertising.*
6. *Create synergies across media to produce additional uplift.*
7. *Create brand awareness through in-store advertisements.*
8. *Invest in consumers with premium gift packs.*

The practice showed that except the Nielsen's principle no.2, which are started to be used by the small and medium sized companies, the others are real guidelines for the corporations.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

In order to maximize the profit by sales increasing the companies have to use a combination of advertizing tools, based on the customers' feedback. In this respect, they need to follow several directions of the strategy:

- Coach and manage the work force in the spirit of customers' satisfaction;
- Organize training programs with the employees involved in marketing and sales;
- Select talented and intuitive people who understand the customers' needs and motivation to be placed in the front line;
- Draw flexible strategy for advertising;
- Allocate enough money for the advertising activity;
- Use the customers claims, questionnaires, preferences' analyze and other means to collect feedback from the customers to select the best tools for advertising;
- Decide the strategy in branding: based on cost or differentiation (Porter, 1985) or a combination between these two directions;
- Effective manage and control the advertizing costs;
- Assess the returns according to the advertizing tools used.

Summarizing, the strategy for investment in advertising is pictured in the figure 2.

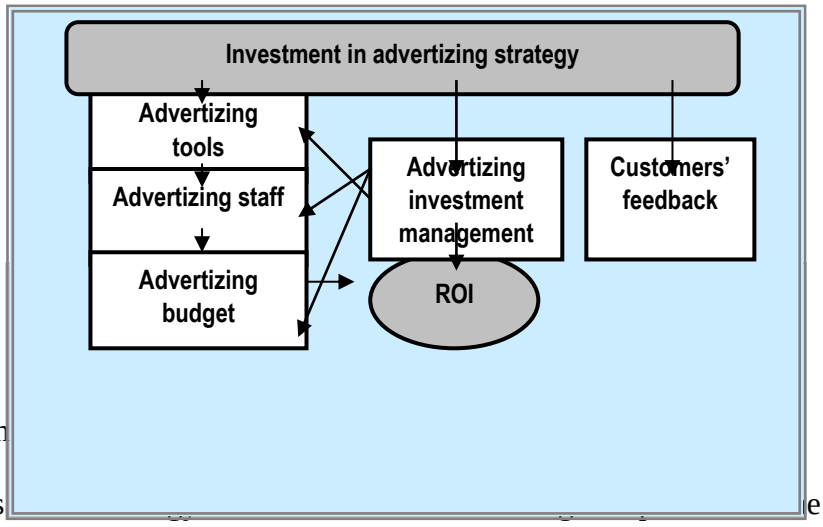

Fig. 2 Investmen

The main issues e tools, the staff and the budget. The customers' feedback to analyze their satisfaction and needs and an effective management are also parts of the strategy. All together surely bring a positive return on investment.

6. Conclusions

The advertizing activities could or not be included in the company's value chain. They involve necessary expenses for a company being competitive. Because the advertizing cost effects are seen in time, these expences may be considered as being investment.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Reducing or cutting the advertising budget the companies are cutting from their strategic competences and demoralize their staff.

Investing in advertising, the companies have the opportunities to increase their sales and profit, to build or rebuild their strategic capabilities and to satify its customers and employees.

Usually, the corporation and large companies understand the importance of investing in advertising, but the small and medium sized companies avoid to spend money for this activity, considering a waste. The IT advances is facilitating these companies to choose the low-cost advertising tools to build their image and to atract customers.

The startegy for investing in advertising has to be analyzed according to the sales targets, customers' preferences and the advertising tools to be used. The advertising investment is generating benefits and risks, as well. In order to be efficient and competitive a company nees to carefully manage its advertising investment and to look for the return.

The model of the investment in advertising strategy may be developed but, nevertheless, as the first step for a new investor, it may be an usefull tool to start drawing a plan for the advertising activity.

References

- Argyle, M., Henderson, M. (1984) The rules of friendship. *Journalof Science and Personal Relationships*, vol.1, p.211-237.
- Barnes, J.G. (1997) *Exploring the importance of closeness in customer relationships. New and Evolving Paradigms: The Emerging Future of Marketing*, American Marketing Association, Dublin.
- Bennett, R. (1996) Relationship formation and governance in consumer markets: transactional analysis versus the behaviourist approach, *Journal of Marketing Management*, vol.12, no.12, p. 417-436.
- Berry, L.L. (1983) *Relationship Marketing* in: Berry, L.L., Shostack, G.L., Upah, G., Emerging Perspectives on Services Marketing, American Marketing Association, Chicago, p.25-28.
- Bloch, H. (1974) Advertising and Profitability: A Reappraisal, *Journal of Political Economy*, Vol. 82, No. 2, Part 1 (Mar. - Apr., 1974), pp. 267-286.
- Doval, E. (2008) *Managementul investitiilor (Investment management)*, Editura Fundatiei Romania de Maine, Bucuresti, p. 320-326.
- Etree, A. (2016) *Types of Marketing Tools*, *Small Business*, Studio D, http://smallbusiness.chron.com/types-marketing-tools-61742.html.
- Fakler, K. (2014) *Media and Advertising Assurance Services*, website article, http://www.pwc.com/us/en/risk-assurance-services/third-party-assurance.html.
- Gummesson, E. (1999) *Total Relationship Marketing*, Butterworth-Heinemann, Oxford, p.91.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

- Harvey, W.M. (2010) *Analyzing return on investment of advertising campaigns by matching multiple data sources*, US7729940 B2, abstract, https://www.google.com/patents/US7729940.
- Hogg, M.A., Vaughan, G.M. (1995) *Social Psychology: An Introduction*, Prentice Hall, Hemel Hempstead.
- MSG (2016) *Tools of Promotion - Advertising, Sales Promotion, Public Relation & Direct Marketing*, Management study guide (MSG), online, accessed on October 1st, 2016, http://www.managementstudyguide.com/tools-of-promotion.htm.
- Nielsen Co. (2009) Is Your Marketing Investment Delivering Expected Returns*?*, Website article, http://www.nielsen.com/us/en/insights/news/2009/maximize-the-return-on-your-advertising-spend.html.
- Novelli, E. (2003) The Markovian model for investment analyses in advertizing, in Mrvar, A. (editor) Proceedings of the seventh young statisticians meeting, Ljubljana, FDV, 2003.
- Porter, M. (1985) *Competitive advantage*, The Free Press, New York.
- Ştefănescu, R. (2003), *Managementul strategic al firmei şi procesele investiţionale, (Strategic management of the company and the investment processes)*, Editura Printech, Bucureşti, p. 23.
- Sutherland, M. (1993) *Advertising and the mind of the customer: what works, what doesn't and why*, St Leonards: Allen & Unvin.
- Zarrella, D. (2009) *The Social Media Marketing Book*, O'Reilly, Amazon.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

THE OFFENSE OF THEFT ACCORDING TO THE NEW ROMANIAN CRIMINAL CODE

Ioana Minodora Rusu
PhD, "Dimitrie Cantemir" Christian University, Bucharest

Abstract: In this paper we have conducted a general examination of the theft offense as it is regulated in the new Criminal Code. Within the research we have considered the examination of theelements of differentiation and similarity between the two regulations, and the constitutive content of this crime. The innovations are represented by the examination of the constitutive content and of the preexistent elements of the offense with reference to Romanian doctrine and to an extensive legal practice. We have considered the presentation of some aspects of legal practice that relate perfectly to the provisions of the new Criminal Code. The paper may be useful to the academics and also to practitioners in the field of criminal law.

Keywords:crime subjects; preexistent elements; constitutive content

1. Concept and Characterization

The theft is the act of a person to take a movable asset from the possession or detention of another person without his consent in order to misappropriate that asset.

It will be noted as theft also if the property in question belongs entirely or in part to the perpetrator, even if at the time of the commission that asset was in another person's legitimate possession or detention.

According to the law, they are treated as movable assets also the records, electricity, and any other kind of energy that has economic value.

2. The Criminal Code in Force in Relation to the Previous Law

A comparative analysis of the two incriminations allows us to express our opinion that in the new Criminal Code the offense of theft of this type way (simple) has a content similar to that of the Criminal Code of 1969.

However there are some differences between the two regulations, namely:

– in the new Criminal Code sanctioning regime is different in that the minimum and maximum punishment are greatly reduced in comparison with those

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

provided for in art. 208 of the Criminal Code of 1969 (imprisonment from 6 months to 3 years or a fine, to imprisonment from one to 12 years);

– the Legislator of the Criminal Code renounced at incriminating theft of use in the content of the modality type of theft, as shown in art. 208, par. (4) of the 1969 Criminal Code, incriminating distinctly this offense;

– Unlike the previous regulation, in the new Criminal Code, reconciliation removes criminal liability [art. 231, par. (2) Criminal Code].

3. Preexistent Elements

3.1. The Legal Object

Examining the crime of theft provided for in art. 524 of the Criminal Code of Carol II, Professor Traian Pop said that "In respect of the legal object of theft there is the controversy in the literature (see Angyal, op. cit., p. 20). According to some, the legal object is only the *legal right to ownership* according to others, *possession*, and after the third thesis, both *ownership* and *possession"*[1].

The majority opinion of the specialists of the time (a group of authors and others), was that "the judicial object of theft is *legal ownership*, which it usually externalizes through *possession* as the owner is usually the possessor; in this case it involves ownership and possession. By theft it will affect the possession and ownership.

But it is also the legal object only the possession, without title of property, and whether the possession is fair or unjust, in good or bad faith, corrupted or uncorrupted (...)

According to the text of art. 524 of the Criminal Code, it forms the juridical object of theft also *detention*. It is true and it should be noted that, *in essence notdetention* is the juridical object of the theft, but *the ownership or possession* of it, on behalf of which it exerts detention, or in other words, the owner of detention is the *economic exponent* of the owner or possessor. Yet the express sense of of the law, detention is *equivalent* to possession, in terms of protecting the law"[1].

Later, another author considers that the special legal object consists of "social relations of patrimony issues on their personal or private property, whose training, the deployment and development are conditional defenders of the facts of movable assets belonging to this asset" [2].

The same author states that "the facts of movable property, i.e. their physical position in the sphere patrimony of a person, which is a reality with social relevance (an attribute of private assets as a social value) and removal without the right of an asset in the patrimony sphere where it was located is a dangerous social action, against whom the defense by means of criminal law appears as necessary"[2].

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

In another opinion it shall be deemed the special legal object "it consists of social relations on the patrimony rights and interests of legal and physical entities" [3].

Another author sustains that the special legal subject consists of "social relations on protection of property rights, possession or detention of a person of movable tangible assets" [4].

Given the views expressed in the Romanian doctrine,old or current, and also the changes of the incrimination of the offense of theft, we consider that the *Special Legal Object*consists of social relations concerning the protection of property rights, the protection of possession and detention of movable assets of physical or legal entity.

3.2. The Material Object

The material object is (as required by law) the movable asset that was taken from the possession or detention of a person without their consent, in order to appropriate it unjustly.

According to the doctrine, the concept of "movable asset" corresponds "to that of civil law and it is characterized in that it can be moved, transported, transferred from one place to another without changing its value.

The movable asset can be animated or non-animated. Animated assets are animals, poultry and other creatures living in their natural state and which are found in the possession of a person. There are not animated other assets, not being important their physical state (solid, gas etc.). Also there are considered movable assets also the money, debt securities and any other assets, equating in money"[3].

In another opinion it states that "the buildings cannot be the material object, but the materials of which it is built, for example, a house (tin or tiles on the roof, windows, doors, pipes, various plants, etc.) once they have been removed from the building structure, they are movable and their ownership is theft. If, through the deployment and ownership of such asset, there was caused the damage of that building, next to the crime of theft is destruction, and that the two facts were to be considered concurrent offenses. The real contest of crime is so when the perpetrator intentionally and directly commits a degradation, in order to be appropriate it, the asset separated from the real estate, and the case where intending to steal an asset, he foresaw and accepted the possibility asset's degradation (indirect intent).

Crops, trees, fruits, once they are cut or picked and so detached from soil or strains are movable assets and they can be so material object of theft"(5).

We should note however, that not all movables taken as provided in art. 228, par. (1)of the Criminal Code may be material object of the theft offense.

Also, according to the doctrine, "if the perpetrator steals a corpse or ash resulting from the incineration thereof, the act shall constitute the crime of desecration of corpses and graves set in art. 383, par. (1) of the New Criminal Code [4].

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

If for the existence of the crime the value of the stolen property is irrelevant to the legal classification and thus individualizing the criminal sanction to be imposed to the defendant for the specific committed offense, if the value exceeds 2,000,000 lei it will apply the provisions of art. $256^1$of the Criminal Code (the facts causing extremely serious consequences), in which case, special limits of the penalty shall be increased by half. [6]

For the existence of the offense it is necessary for the asset taken by the author not to be abandoned by the owner.

Thus, in the judicial practice it was decided that "taking the path of a domestic animal does not constitute the crime of misappropriation of the found asset, but that of robbery as the asset itself has not been lost by its owner and, as such, he did not come out of its possession"[7].

According to the law, there are assimilated the movable assets as movable the records, electricity, and any other kind of energy that has economic value.

The act will convene the constituent elements of theft even if the property belongs entirely or in part of the perpetrator, but when committing the act of that offense itwas in thelegitimate possession or detention of another person.

3.3. The Subjects of the Offense

Active subject can be any physical or legal entity who meets the general requirements required by law to have this quality.

According to the doctrine and constant jurisprudence, it can be active subject of the crime examined even the owner of the asset, assuming that it takes that asset from its legitimate possessor or holder; in the doctrine it was exemplified the hypothesis of taking a car leased financially, stealing sheep by the owner, from thecommunal cattle, being detained there because they had been found grazing on the land of a farm units which would be compensated or removal of an asset in detention of the other co-owner [4], [3].

The act will be typical and if the asset is stolen from the person whohad it originally (in particular, from the thief) by another person, other than owner, occupiers/asset holder; we consider that the act will not be typical if the asset is stolen from a thief by landowners, the occupiers / owner of the asset.

The criminal participation is possible in all its forms, respectively, co-authorship, incitement and complicity.

In the judicial practice prior to the entry into force of the Criminal Code, theft was mentioned as "*evasion from a crowd, the wallet from the pocket of the victim and sending it, without delay, to the second perpetrator in order to ensure the appropriation of the thing without the risk of being discovered, and for the latter, as accomplice to the crime of theft, not complicity to it (8) or the deed of which determines the other to commit an offense under the criminal law and buysfrom the author the asset derived from the offense, it only constitutes incitement and instigation which is not in competition with concealment* [9].

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Also, by the existence of complicity in the crime of theft in the way of promising to conceal the stolen assets, it does not expressly require for that promise to be formulated.

In the case where, repeatedly, a person buys from the author of theft of cars many parts thereof, knowing that they are derived from theft, the act constitutes a moral aid given to the author of committing theft, knowing having secured the value of the stolen assets [10].

Following an appeal on points of law, the High Court of Cassation and Justice decided that under the situation of the first act of concealment, followed by another action of the same concealer, who promises to ensuring the use of stolen assets, there are constitutive elements of complicity the theft offense in its simple or continued form, as appropriate, in real competition with the offense of concealment, even if the anticipated promise of concealment of the assets was not fulfilled [11].

Although the presented examples of judicial practice regard cases settled before the entry into force of the new law, they are still current.

The passive subject can be any physical or legal entity, owned, held or whose detention was stolen moveable property; as noted above, the thief can be passive subject of the crime of theft, if the asset was not stolen by the owner, occupiers/owner, but by another person.

Typically, the plurality of passive subjects will determine to retain the contest of crimes. Thus, "in the case where a person takes under the same criminal resolution, at various time intervals assets from the patrimony of more passive subjects, it will retain committing a series of offenses of theft (real homogeneous contest); if the theft of assets from the patrimony of several persons takes place in the same circumstance, from a single owner and under the same criminal intention, it will retain committing a single offense of theft (natural unit of offense)" [4].

Meanwhile, if the same person evades repeatedly at different intervals, but in achieving same criminal resolution, the assets from the patrimony of the same physical or legal entity (for example, a worker takes from the unit where he is employed at various time intervals, various assetsfrom the patrimony of that legal entity) it will retain as a single crime of theft in continuous form [art. 35, par. (1) of the Criminal Code].

4. The Structure and Legal Content of the Offense

4.1. Premise Situation

In the case of the examined crime, the premise situation is the existence of an asset "that is actually in the possession (or custody) of a person other than the one that commits the theft" [2].

According to the author quoted above"this situation is a prerequisite, extrinsic to the constitutive content of the crime, but essential to its existence, hence the qualification*premise situation*.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

The activityconducted by a person to take falsely of a movable asset that does not exist in reality but only in the imagination of the perpetrator or any left property that is not in the possession of anyone, is not even an attempt to steal, this activity does not fall under theincidence of the criminal law, unless these acts would constitute another crime (e.g. hidden penetration in the home of a person to steal a compromising document, but actually there is not; the act is not attempted theft, but it constitutes trespassing"[2].

In the same context, it is not theft "the deed of onewho takes a movable asset, that actually was in his possession (e.g. a person takes a movable asset from his relative, not knowing that in the meantime that a relative had died and left him the entire fortune; there is therefore a putative deed and not the crime of theft as the asset wasvirtually in the possession of the perpetrator)"[2].

So, the prerequisite situation "conditioning the existence of the offense reflects upon its content, so that finding the achievement of thetheft offense content implies the premise situation, as conversely, the absence of facts implies the impossibility of achieving the contents of the offense"[2].

4.2. The Constitutive Content

4.2.1. The Objective Side

The material element of the objective side consists of making a movable asset from the possession or detention of a natural or legal person without their consent.

According to the doctrine, "*taking* means removing the asset from the scope of the person's possession or detention of which it was supposed to be found, so that person will cease to have available the taken asset. Taking is therefore a theft action by which the premise situation changes, that is the situation of the asset in terms of its position within the possession sphere where it wasprior to the commission of the taken action.

The action of taking it done by changing the situation prior to the asset, itisno longer available to the person who owns it or previously owned it, but to the person who committed the theft"[2].

Regarding the action itself, of taking it, it may be "committed in any way (by gripping, hiding, posting, griping, drifting, consuming, etc.) and by any other means (with his own hand, by using trained animals by attracting birds or animals, through connections to energy sources etc.)"[2].

According to the same author, "taking it can be achieved through inaction (i.e. one who teaches a mass of assets, fails to give back some assets that it holds for himself)" [2].

To take"can be achieved by any means (action or omission) except violence, threat or coercion, when the act will constitute robbery" [4].

In the recent jurisprudence, it was decided that the agreement between two people to take an asset out on one of them, but belonging to another by simulating an assault on it and

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

taking the asset by the second person, is theft, and not that of robbery, acquiring this feature as it was not committed by real aggression on the injured person [12], or the theft of assets from a car and being surprised by the police of the perpetrator near the car with stolen assets over, constitutes consumed theft and not attempt to this offense [13], or performing calls by connecting illegally to the telephone circuit to another person constitutes theft of electricity within the meaning of art. 208, par. (2) of the Criminal Code. [14].

Also, the alienation of the worker of an asset that has been entrusted to use at work is theft and not that of breach of trust because the perpetrator does not possess or owns alienated property under a title, the owner keeping legally, the possession and detention of the assets [15] or stripping away the injured party of the hat he wears, by pulling it out of his head, without exercising any aggressive actions likely to defeat opposition, it is theft and not robbery as there is no requirement for the use of violence [16] and the deed of the guard to participate in theft of the goods in his guard was following the acceptance of the promise that he would receive some of the money to be achieved by valuing stolen goods, constitute the theft crime, not the bribery, since the money was promised for his act of theft, not for the action or inaction regarding his duties at work. [17]

In order to achieve the objective side of the examined offense, it is necessary to meet cumulatively three key requirements, namely: the taken asset to be a movable, the asset before being stolen to be in the possession or detention of another person and taking the movable asset to be achieved without the consent of the person in whose the possession or detention the assetwas [2].

We do not insist on the first essential requirement (the asset taken to be a movable asset) since we made the necessary specifications when examining the material object that represents a movable asset nor the last essential requirement (the taking ofthe movable assetto be achieved without the consent of person in whose possession or detention the asset is) because this does not raise particular issues of understanding or interpretation.

As regards the second essential requirement (the asset to be in possession or detention of another person), the doctrine held that "From the criminal law point of view, which protects by theft incrimination the factsituation of the movable asset, terms as *possession* and *detention* have the meaning of simple current state. It is not interested if the one who had actually the assetof which he was stripped if he was or not the owner or holder of any right to possess or hold. There is therefore achieved the requirement with which we are dealing if the victim is in his current state in the possession of the asset.

The asset must be in the possession or detention of *another*. This requirement is satisfied even when the asset would occasionally be in the hands of the perpetrator, the mere material contact, a simple manipulation of the assetdid not confer nor possession or detention of that asset. For example, the master called to the home of a person to perform his job is not the owner or holder of the material made available to him by the client to perform the work;

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

also the maid working in the house of a person only has contact with the material things inside that dwelling and handling them. Theft of materials or taking them in such situations will therefore be theft and not abuse of trust"[2].

The immediate result is achieved when the movable asset is taken without the consent of the person in whose possession or detention is, that is at the moment when the possessor or holder is stripped of movable asset, and it came into the possession of another person, so when the property has been removed from the scope of the mastery of the dispossessed and was replaced by the possession of the offender.

The causation connection requires that "changing the facts, by removing the asset from the scope of mastery of the dispossessed and making it unable to dispose of that good must be a direct consequence of the taking action, of extracting, this action is the cause and the immediate effect is the consequence"[2].

Moreover, the causal connection resulting from the materiality of the act is not required to be proven by the judicial bodies.

4.2.2. The Subjective Side

In the case of theft, the subjective side is composed of a subjective element and an *essential requirement* that regards the *purpose* of the perpetrator.

The subjective element (psychological, moral) is, "according to art. 19, par. 1 from the will and intent of the action of taking from the possession or detention of another without his consent, i.e. to achieve the material side of the offense.

The immediate result is a physical result natural for the course of action of taking, one who commits without right (without the consent of the owner or registered keeper) such action provides always the result, the outcome, so the intent for the crime of theft is always and inevitably *a direct intent* (a determined deceit)"[2].

However, "exceptionally, there may be beside the direct intent also the*indirect intention*(an eventual deceit)when the thing stolen contained in it another asset, whose eventual presence perpetratorcould have foreseen it, and he accepted the eventual result of his action (e.g. taking an overcoat that held values) [2].

The essential requirement. According to the doctrine, "The subjective aspect of theft offense contains as an essential requirement the conditioning of the subjective element on the purpose of the perpetrator. So in order to achieve the subjective side is not sufficient the intent to commit the act of taking an asset, without the consent of the person in whose possession or detention is that asset, but it also requires for that intention to have the purpose of *misappropriation* of the stolen asset (art. 208, par. 1 of the Criminal Code). The law therefore requires an intent so characterized by the pursued purpose (a qualified deceit).

The intention to take the good will be directed towards the purpose of acquiring unjustly, whenever by hisoffense the perpetrator seeks to affect the right of possessing or owningthe stolen asset, depriving him of that asset.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Assimilation does not regard, therefore, ownership but the right to possess. The perpetrator is not allowed to acquire assets if his right to possess is at the time of committing the offense gained by the current right of the person in whose possession or detention is the asset. So there is misappropriation feature of the owner thatwould take his asset left as security to a lender or leased, or taken by a higher authority, etc. (art. 208, par. 3 of the Criminal Code).

The condition of "misappropriation"should not be performed in fact, it is only required as the purpose of the perpetrator; so for the existence of theft offense it is sufficient to prove that the perpetrator has pursued this goal, being able or not to achieve it. There is therefore the crime of theft, even if the perpetrator soon after taking the asset he was stripped of the asset or abandoned it"[2].

5. Forms,Ways, Sanctions

5.1. Forms

The preparatory acts in order to the commit the act are not incriminated by the law, not being a punishable form of theft offense, regardless of their nature, frequency or destination.

In the event that after the acts of preparation, the perpetrator goes to the acts of execution, "the preparatory acts acquires criminal legal relevance, they enclosed it in the author's contribution, when they were made by him, or an act of earlier complicity when they were made by other participants"[2].

The attempt is punished according to art. 232 of the Criminal Code.

According to the doctrine, it "is attempted theft whenever the action of taking an asset in possession or detention of another person has not resulted in the dispossession of that person, the taking action being interrupted against the will of the perpetrator before the facts of the asset have been changed as a result of theft (the perpetrator was caught when he performed the act of taking or he was discovered before leaving the room, inside the district etc. wherethe asset was, so before the taking to become a theft; or the perpetrator has abandoned the taking action making noises that inspired him fear or inevitable difficulties, etc.)"[2].

In the judicial practice it was decided that the act of the defendant to open the bag of the victim and to introduce his hand in the bag, without being able to take something, following the complaint of the injured party, is attempted aggravated theft and not consumed offense [18], or the fact that the perpetrators were surprised stealing oil from the pipeline, having filled several barrels of the product,escaped, abandoningthem and fled the scene, it does not assign its character of attempted crime of theft; the amount stolen from the pipeline and put into containers has been removed from the victim's possession, theft thereof being thus consumed [19].

Consumption. According to the doctrine, "the act of theft is consumed since the action of taking the asset from the possession or detention of a person in whose possession that asset was, was carried through, so that the asset has been removed from the sphere where it was

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

available to the passive subject, in other words the passive subject was stripped by changing the facts on which that asset had previously"[2].

In the judicial practice it was decided that it is the offender of the consumed offense by theft, and not of attempt to this offense, the defendant caught at the scene after taking some of the assets from the place where there were and put them in his containers made for their transportation [20] or the act of the defendant to have taken from a car a flashlight, an alarm system and eight video tapes, being caught by the owner, before being out of the car, it is a consumed offense of theft, and not just an attempt; consumed theft is when the defendant took the mentioned assets in his possession, the fact that he had no material time to exit the vehicle is irrelevant under the form of committing the crime [21] or making the decision to steal copper from inside a commercial company, the defendant climbed a fence and then climbed through a window, entered the shed where he got more cover plates of copper that he has loaded in three bags; after getting the bags out through the same window, he carried one of them to the fence of the unit, but failed to get over the fence, as he was surprised by the police. By loading the bags the crime of theft was consumed, since by this action it was done by stripping the victim and passing the material object of the offense under the disposition of the defendant. The fact that, after consumption, the defendant was caught at the scene, with assets taken over, is irrelevant in terms of the forms of crime which, once consumed, cannot convert into animperfect form, on grounds that the defendant could not keep the possession of the stolen goods [22].

Weariness. The action of taking a movable asset may take in certain situations the form of a continuous activity (such as theft of electricity) or continuing operations (as in the case of repeated taking of assets from the workplace by an employee or repeated theft at various intervals, but achieving the same criminal intentions of the some assetsof the same household by the same active subject).

In the circumstances mentioned above, the action of taking extends time after moment consumption, the time to weariness identifying with the moment of cessation of extending the documents of the illegal activities achieved by the perpetrator.

In this regard, in judicial practice it was decided that the act of the defendant to take at the same night, assetsfrom two cars and attempting to commit theft from other two, all in one place, it represents a single continuousoffense, aggravated theft, the feature ofconsumed offense of some of the facts and the tempted crime of others being irrelevant from the access point [23] or the defendant went at night, at the headquarters of a workstation, where he took five Sulinar grade, which he transported on the cart with which he came, and here he went to his home; he therefore achieved one action - made up of a plurality of material acts –a characteristic to the theft offense, having only one action. However, the plurality of similar material acts committed in the same execution process, does not achieve a continued offense - but a natural unit of crime [24].

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

5.2. Ways

The examined offense presents the way in which the offense has a normative type, which is provided in article 228, par. (1) of the Criminal Code. That consists of taking a movable asset from the possession or detention of another, without his consent, in order to illegally appropriate and an assimilated way of the type way (single) provided in the provisions of art. 228, par. (2) of the Criminal Code which consists in retaining this deed and when the property belongs entirely or in part to the perpetrator, but at the time of the commission, that asset was in the legitimate possession or detention of another person.

As in the case of type way, and also for the assimilated way, there will be considered movable assets also the records, electricity and any kind of energy that has economic value.

Also the examined offense presents an aggravated normative way, to be withheld when the value of the caused prejudice exceeds 2,000,000 lei, according to art. 256^1 of the Criminal Code.

Regarding the factual ways, they are numerous in relation to the circumstances of committing every act and material subject.

5.3. Sanctions

In the case of normative simple ways and to the assimilated ones, the penalty prescribed by law is imprisonment from 6 months to 3 years or a fine, and if in the case of the aggravated normative ways, the provided sanction is of imprisonment from 9 months to 4 years and 6 months or fine (special limits of the sentence provided by law shall be increased by half according to art. 256^1 of the Criminal Code).

6. Conclusion

Although the legal content is similar to that of the previous law, between the two regulations there are some fundamental differences, which in their essence express the new criminal policy of the Romanian state.

The fundamental difference between the two regulations is the possibility of providing to the active subject of the crime to come to terms with the victim, in which case the criminal liability is removed, according to art. 231, par. (2) of the Criminal Code.

These provisions, criticized by some authors and appreciated by others, provide a disposition right of the theft offense victim, which in our opinion is a good thing.

Another modification of the legislator of the new Criminal Code regards the minimum and maximum penalty limits which are greatly reduced, compared to the old law.

The effectiveness of these new provisions will only be seen over time, with criminological analysis covering the overall situation of criminality in this area.

7. Bibliography

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

[1] Traian Pop in Const. G. Rătescu, I. Ionescu-Dolj, I. Gr. Periețeanu, VintilăDongoroz, H. Aznavorian, Traian Pop, Mihail I. Papadopolu, N. Pavelescu,*Codul Penal Carol al II-lea, Adnotat, vol. III, ParteaSpecială II, Art. 443-603/Criminal Code of Carol II, Annotated, Vol. III, Special Part II, Art. 443-603,* Ed. LibrărieiSocec& Co., SA, Bucharest, 1937, p. 401;
[2] VintilăDongoroz, in VintilăDongoroz (consultant științific, conducătorulșicoordonatorulîntreguluivolum), SiegriedKahane, Ion Oancea, Iosif Fodor, Nicoleta Iliescu, ConstantinBulai, RodicaStănoiu, Victor Roșca, *Explicațiiteoretice ale Codului penal român, Vol. III, Partea special/Theoretical explanations of the Romanian Criminal Code, Vol. III, Special Part*, Ed. AcademieiRepubliciiSocialisteRomânia, Bucharest, 1971, pp. 458, 459, 461, 462, 463, 464, 465, 466. 467;
[3] VasileDobrinoiu, in VasileDobrinoiu, IliePascu, Mihai Adrian Hotca, IoanChiș, MirelaGorunescu, CosticăPăun, NorelNeagu, Maxim Dobrinoiu, MirceaConstantinSinescu, *Noul Cod penal, comentat, Partea special/The* new Criminal Code, *commented, The Special Part*.2nd revised and enlarged Edition, Ed. UniversulJuridic, Bucharest, 2014, pp. 214, 215, 216;
[4] MihailUdroiu, *Drept penal, ParteaSpecială, Noul Cod penal, SintezeșiGrile/Criminal Law, Special Part, The New Criminal Code, Synthesis and Grids*, Ed. C.H.Beck, Bucharest, 2014, pp. 195, 196, 197;
[5] DumitruLucinescu in, TeodorVasiliu (coord.), DoruPavel (coordonator), George Antoniu, DumitruLucinescu, VasilePapadopol, Virgil Rămureanu, *Codul Penal al RepubliciiSocialisteRomânia, ComentațșiAdnotat, Parteaspecială, vol. I/ Criminal Code of the Socialist Republic of Romania, commented and annotated*, Special Part, vol. I, Ed. ȘtiințificășiEnciclopedică, Bucharest, 1975, p. 256;
[6] Art. 256[1] of the Criminal Code was introduced by art. I, pt. 11 of E.G.O. no. 18/2016;
[7] C.S.J., Criminal Division, Decision no. 1242/1996, available on www.legalis.ro;
[8] C.S.J., Criminal Division, Decision no. 5161/2001, available on www.legalis.ro;
[9] C.S.J., Criminal Division, Decision no. 329/1996, available on www.legalis.ro;
[10] I.C.C.J., Criminal Division, Decision no. 166 of 11 January 2005, available on www.scj.ro; in Ion Rusu, Minodora-IoanaRusuBalan, in BoroiAlexandru et al., *op. cit*., p. 167;
[11] I.C.CJ., US Department of Decision no. 2/2008, published in the Official Monitor of Romania, Part I, no. 859 of 19 December 2008, available on www.scj.ro; in Ion Rusu, Minodora-IoanaRusuBalan, BoroiAlexandruet al., *op. cit*., p. 167;
[12] I.C.C.J., Criminal Division, Decision no. 6236 of 24 November 2004, available on www.scj.ro,in Ion Rusu, Minodora-IoanaRusuBalan, BoroiAlexandru et al., *op. cit*., p. 168;
[13] C.S.J, Criminal Division, Decision no. 1124 of 28 February 2002, available on www.scj.ro in Ion Rusu, Minodora-IoanaRusuBalan, BoroiAlexandru et al., *op. cit*., p. 168;
[14] I.C.C.J., Criminal Division, Decision no. 1947 of 16 April 2003, available on www.scj.ro in Ion Rusu, Minodora-IoanaRusuBalan, BoroiAlexandru et al., *op. cit*., p. 168;
[15] C.S.J., Criminal Division, Decision no. 1197/2000, available on www.scj.ro;

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

[16] C.S.J., 7 Judges Panel Decision no. 63/1991, available on www.legalis.ro;
[17] C.J.J., Criminal Division, Decision no. 2706 of 29 May 2002 on www.scj.ro available in Ion Rusu, Minodora-IoanaRusuBalan, BoroiAlexandru et al., *op. cit*., p. 170;
[18] C. A. Bucharest, Criminal Division, decision no. 1094/2001 in P.J.P. 2001-2002, p. 132, in MihailUdroiu, *op. cit.*, p. 200;
[19] C.S.J., Criminal Division, Decision no. 1770/2002, available on www.legalis.ro in MihailUdroiu, *op. cit.*, p. 200;
[20] C.S.J., Criminal Division, Decision no. 2442/1999, available on www.legalis.ro in MihailUdroiu, *op. cit.*, p. 201;
[21] C. A. Bucharest, Section II Criminal, Decision no. 554/1998, in R.D.P. no. 4/1999, p. 145, in MihailUdroiu, *op. cit.*, p. 201;
[22] C. A. Bucharest, Criminal Section I, Decision no. 1305/1998, in C.P.J.P .. No. 1998 p. 131, in MihailUdroiu, *op. cit.*, p. 201;
[23] C.S.J., Criminal Division, Decision no. 106/1994, available on www.legalis.ro in MihailUdroiu, *op. cit.*, p. 202;
[24] C. A. Bucharest, Section II Criminal, Decision no. 272/1998, in C.P.J.P. 1998 p. 160, in MihailUdroiu, *op. cit.*, p. 202.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

THE QUANTUM LEAP OF AWARENESS IN ECONOMY

Iustina Emanuel Alexandru; Alexandru Taşnadi
PhD Student; Prof., PhD – Bucharest Academy of Economic Studies

Abstract: The authors start from Einstein's thought according to which we cannot solve the problems we confront which, using the same thinking that has generated these problems .
The urgent need of a new model of thinking in economy has been highlighted in the debates of the World Economic Forum of Davos. This paper proposes arguments that lie at the foundation of the change / conversion, as well as directions for the new economy's evolution.
In this paper, conversion supposes firstly reanalyzing the notions of human being, progress, growth, development, universe, etc. Changing the lifestyle means changing our philosophy regarding life. The central question of the authors is if we can continue any longer with the present models without further generating crises in the outer world.
The solving resides in an orientation towards inside. This supposes that our actions (our behaviors, including the economic ones) facilitate the change in an efficient way. To this end, the authors try to answer the following questions: is the present model of economic development sustainable any longer? If not, what is to be done / changed?

Keywords: quantum leap, conscience, change, lifestyle, sustainability.

Este puţin probabil ca noua economie, noua societate să-şi facă apariţia într-un orizont relativ apropiat dacă mediul academic şi ştiinţific disiminează informaţia spre opinia publică într-un ritm de melc. **Abordarea holistă** a noilor culturi, a noilor ştiinţe se constituie treptat drept baza dezvoltării unei noi conştiinţe.

Să ne reamintim de cuvintele lui Gandhi care ne îndeamnă **să fim noi înşine schimbarea ce vrem să se producă în lume**. Cu alte cuvinte, ″schimbarea în bine începe cu mine″. Alături de semenii lor şi economiştii pot adopta decizii hotărâtoare pentru a contribui la trecerea de la o **economie bolnavă** la o **economie sănătoasă** (ecolonomică). Acest lucru presupune abandonarea **credinţelor vechi**, desuete, adoptarea unui nou **cod etic** în planul conştiinţei şi **imaginarea** unei lumi definită prin pace, armonie şi sustenabilitate.

1. **Spre o conştiinţă interioară.**

Lucrările Forumului Economic Mondial de la Davos aduc în discuţie an de an necesitatea transformării filosofiei despre lume, necesitatea adoptării de **noi modele** în planul gândirii şi practicii

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

sociale. Deoarece am ignorat importanţa direcţiilor spre care am orientat conştiinţa în ultimele decenii ale evoluţiei societăţii, am orientat lumea spre o **traiectorie periculoasă**. Civilizaţia umană se află la **răscruce de drumuri**.

Sustenabilitatea rezultată din intersecţia economicului cu socialul şi ecologicul a devenit tot mai incertă. Acest lucru atrage după sine incertitudinea viitorului. Tot mai multe popoare aflate într-o textură de **relaţii vulnerabile**, se simt neputincioase în faţa pericolelor.

Pentru a declanşa **marea transformare** apare tot mai mult nevoia de a privi mai profund în **conştiinţa** noastră, în **valorile** şi **principiile** ce ne călăuzesc viaţa. Scopul prioritar al acţiunilor noastre este **schimbarea** şi **dezvoltarea** conştiinţei în aşa fel încât să depăşim crizele exterioare, de orice natură şi peste filosofia care a pus stăpânire pe **minţile** noastre.

Pe bună dreptate ne întrebăm dacă putem continua evoluţia pe care am urmat-o fără să generăm dezechilibre, disfuncţii şi turbulenţe ce pot degenera în crize (suprapuse) sau mai rău, să pericliteze **pacea lumii**. Pace înseamnă primire, disponibilitatea la dialog, depăşirea închiderilor, care nu sunt strategii de siguranţă ci punţi deasupra golului. Pacea înseamnă colaborare.

Generatorul violenţelor, a războaielor, este în viziunea Papei Francisc 1, marea **boală a timpului nostru**: **indiferenţa***. El se referă de fapt la ″păgânismul″**indiferenţei**. Acest tip de relaţie interumană, acest ″virus″ se poate neutraliza doar printr-un **salt cuantic de conştiinţă**[1].

Criza globală, de esenţă morală, spirituală, culturală cu care ne confruntăm în zilele noastre, este în fapt **o criză a conştiinţei**. Originile acestei crize le identificăm în gândirea, în atitudinile şi în valorile umane. Am intrat pe făgaşul unor **concepţii învechite** ce sprijină perpetuarea **modelului consumist**. Potrivit acestora, pentru a dobândi ″pacea lăuntrică″, pentru a dobândi binele fizic trebuie să posedăm lucrurile care trebuie. Lumea s-a schimbat. Am trecut de perioada industrială. Marea majoritate a nevoilor primare (de supravieţuire) sunt satisfăcute. Dar, nu ne-am schimbat gândirea ce a rămas fixată pe lumea materială, pe consumism. Secătuim în continuare planeta de resursele ei naturale. După 8 august, a.c. am trecut deja la consumul pe 2017. Mai credem că doar posedând⁄cumpărând cât mai multe lucruri ne vom atinge **împlinirea**. Dar omul este corp, minte şi spirit. Ca urmare, avem nevoie şi de binele interior, spiritual. **Dimensiunea spirituală** trebuie să dobândească din nou importanţă în gândirea noastră. În acest sens, vizăm valorile puse în evidenţă de bogatele **tradiţii religioase** ale întregii lumi. Nu însuşirea noului este problema ci debarasarea de vechi care s-a cuibărit în toate cotloanele minţii, spunea Keynes[2]. Să ne însuşim curajul de a gândi holistic şi să ne despărţim de vechile **paradigme tradiţionale**.

2. Înlănţuiţi în vechile credinţe.

*Reuninunea de la Assisi dintre liderii religioşi ai lumii, septembrie, 2016.
[1]Saltul cuantic înseamnă că totalitatea conştiinţei şi sistemul de suport al acesteia la nivel de pământ şi univers, va trece pe un alt nivel. Această trecere e diferită de oricare alta înregistrată de evoluţia umanităţii.
[2]J. M. Keynes – *Teoria generală a folosirii mâinii de lucru, a dobânzii şi a banilor*, Editura Ştiinţifică, 1970.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Tranziţia către o societate paşnică şi sustenabilă presupune crearea unei noi temelii a acesteia bazată pe holismul noilor ştiinţe, noilor culturi. Aceasta echivalează cu respingerea credinţelor învechite şi adoptarea unui nou cod etic, precum şi dezvoltarea/transformarea conştiinţei.

Societatea de azi e plină de practici iraţionale, fără nici o explicaţie plauzibilă. Ele derivă din concepţii greşite şi **credinţe învechite**. Să punem în evidenţă pentagonul acestor practici:

1. Valoarea lucrurilor şi fiinţelor umane este exprimată în **termeni băneşti** pentru a răspunde **principiului raţionalităţii** din economie.
2. Totul se analizează prin prisma **eficienţei**: maşina, omul, organizaţia.
3. Tehnologia oferă soluţie la orice problemă.
4. Orice produs nou este mai bun ca cel anterior.
5. Generaţiile care vin, să-şi rezolve problemele (în opoziţie cu dezvoltarea durabilă).

Aceste concepţii greşite îşi au rădăcinile în paradigma dominantă pe care este fundamentată dezvoltarea economică actuală, numită metaforic: ″economia roşie″ (modelul liniar al consumismului).

Această doctrină este pusă în evidenţă de câteva elemente care nu mai sunt validate de realitatea actuală:

1. **Capitalul natural[3] este inepuizabil**.

Această viziune sugerează că natura este o sursă infinită de **resurse** inclusiv o groapă cuprinzătoare de **deşeuri**.

Într-o societate globalizată, ce foloseşte tehnologii transformatoare deosebite, credinţa într-un capital natural inepuizabil alimentează abuzul şi folosirea necugetată a resurselor planetei. În acelaşi timp, se forţează caracterul auto-regenerativ al acestui capital;

2. **Lumea este o maşină uriaşă.**

Civilizaţia industrială, în evoluţia sa, a tratat mediul creat de om şi mediul natural drept nişte **mecanisme** ce pot fi proiectate şi construite. Această credinţă este remarcabilă la începutul epocii moderne ce se dezvoltă pe germenii unei concepţii newtoniene. Tehnologiile actuale nu mai respectă principiile mecaniciste. Interacţiunea lor cu natura poate genera efecte imprevizibile;

3. **Viaţa se supune teoriei selecţiei naturale** (Darwin).

În această viziune principiul supravieţuirii din natură se transferă în societate. Adaptarea este o condiţie a existenţei şi trăsătură personală a individului. Competiţia de pe piaţă desfăşurată fără limite, conduce la polarizarea societăţii în privinţa bogăţiei şi transformă naţiuni întregi în simple colonii consumiste[4];

4. **Consumul exasperat reflectă poziţia socială**.

[3]ansamblul sistemelor ecologice.
[4]Ilie Şerbănescu – *România, o colonie la periferia Europei,* Editura Roza Vânturilor, Bucureşti, 2016.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Expansiunea continuă a lumii afacerilor a condus spre o altă credinţă greşită privind conexiunea dintre valoarea umană şi valoarea financiară. Risipa ostentativă este un ideal de consum. Ideologia societăţii de consum susţine că satisfacţia spirituală, fericirea o putem identifica în consum. Consecinţele şi efectele negative ale consumismului nu mai pot fi ignorate. Acest consum exasperat epuizează resurse, îmbolnăveşte mediul natural şi cel creat de om, tulbură economia mondială accentuând dezechilibrele. În lumea dezvoltată şi în curs de dezvoltare **consumul ostentativ**[5] devine tot mai mult un indicator al statutului social;

5. **Corelaţia pozitivă Bani – Fericire**.

Sondajele sociologilor în lumea dezvoltată arată că majoritatea oamenilor cred că există o puternică legătură între a avea bani şi a te simţi fericit[6]. O serie de studii realizează comentarii şi previziuni cu privire la ″starea de bine″ a popoarelor. Sunt numeroşi autori care arată că între PIB şi bunăstare nu există nici o conexiune. Psihologii sau antropologii susţin că există şi alţi factori ce asigură fericirea şi o viaţă împlinită. Multe lucruri nu se pot cumpăra cu bani[7];

6. **Piaţa distribuie echitabil beneficiile**.

Această credinţă este tot mai mult infirmată sub diverse aspecte. În secolul XVIII – XIX , ipoteza de analiză era concurenţa perfectă, caz în care distribuţia bogăţiei era aproape egal. În prezent distribuirea acesteia este cât se poate de asimetrică. Papa Francisc vorbeşte de ″fundamentalismul pieţelor″[8]. În prezent pieţele îi favorizează pe cei bogaţi, accentuând polarizarea bogăţiei[9];

7. **În războaiele pentru resursele naturale se justifică folosirea mijloacelor militare**.

Este o credinţă greşită deoarece războiul nu poate fi motivat moral. În altă ordine de idei războiul apare ca factor de creştere economică, de creştere a PIB.

Prin urmare, în timp, unele credinţe au devenit desuete, chiar inutile. Conştiinţa trebuie să evolueze spre **noi direcţii**. Desfăşurarea unor acţiuni care urmează aceste direcţii trebuie să respecte cerinţele întregului viu[10], adică viaţa tuturor fiinţelor de pe Pământ. Noile direcţii au în vedere înclinaţia oamenilor spre o viaţă mai bună şi un mediu mai sănătos.

Să ne amintim de cuvintele lui Vaclav Havel în Congresul SUA (1991): ″Fără o revoluţie globală în sfera conştiinţei umane, nu se va schimba nimic în bine...″. Este o condiţie prin care schimbăm punctul de la răscruce: salvare sau colaps. O nouă conştiinţă va şterge mentalitatea veche care a generat oceanul de probleme cu care ne confruntăm. Măsurile superficiale de remediere generează instabilitate deoarece aplică vechea gândire problemelor noi.

Aceste măsuri sunt infirmate şi de o cunoscută pildă biblică potrivit căreia: ″Nimeni nu rupe dintr-o haină nouă un petic, ca să-l pună la o haină veche; altminteri rupe şi haina nouă şi nici peticul

[5]Thorstein Veblen – *Teoria clasei de lux*, Editura Publica, Bucureşti, 2009.
[6] Richard Layard – *Secretele fericirii. Lecţii despre o nouă ştiinţă*, Editura Penzeau, 2007.
[7]Alexandru Taşnadi – *Ce nu putem cumpăra cu bani?*, Emisiunea ″Lumina Celui nevăzut″, Trinitas TV, 2016.
[8]″Astăzi totul intră sub legile competiţiei şi selecţiei naturale iar cei puternici îi exploatează pe cei neputincioşi. O astfel de economie ucide.″
[9]vezi Rapoartele organizaţiei Oxfam.
[10]C-tin Popescu, Al. Taşnadi – *Respiritualizarea. Învaţă să fii OM*, Editura ASE, Bucureşti, 2009.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

luat de la ea nu se potriveşte cu cea veche".[11] Aceste vorbe înţelepte evidenţiază adevărul cuvintelor lui Einstein legate de rezolvarea problemelor actuale cu vechea gândire ce a generat aceste probleme[12].

[11]Luca, 5: 27-39.

[12] Einstein - *"Problemele importante cu care ne confruntăm azi nu pot fi rezolvate la acelaşi nivel de gândire la care eram atunci când le-am provocat."*

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

STRATEGIES FOR ECONOMIC RECOVERY OF POTENTIAL BALNEAR. CASE STUDY: BĂILE HERCULANE RESORT

Irina Circiumaru[1]; Tiberiu Cioban[2]
[1]PhD Student, University of Bucharest; [2]"Babeș-Bolyai" University of Cluj-Napoca

Abstract: One of the main competitive advantages that Romania has at the European tourist market is represented by the spa potential. Spa sector is one of the six elements (called health and wellness) of the touristic brand in the country.
Romania has a varied fund of natural therapeutic factors: gyttja, natural thermal and mineral springs (in the country can be found a third of the natural mineral springs in Europe), gases with treatment properties, which prompted the emergence of the 117 localities with natural healing factors, of which 29 are designated as resorts of national importance and 32 as resorts of local importance. Therefore, the inclusion of health tourism in a strategy of good economic capitalization in Romania is a necessity that needs to be resolved in a quick time, the more that health tourism dates back to the Roman Era in Romania (Băile Herculane is the oldest resort in country and one of the oldest in the world. AD AQUAS HERCULI SACRAS AD MEDIAM - divine waters of Hercules near Mehadia).
The three strategic questions which are put to the Romanian spa sector are: How can we create a touristic development plan for spas? How can we develop a policy to promote the spa tourism? How can we achieve collaboration with other similar resorts in Europe?

Keywords: spa potential, touristic brand, strategy, Băile Herculane Resort, touristic development

INTRODUCERE

Comunitatea locală proiectează o imagine a viitorului asupra unui spațiu, pornind de la principalele condiții existente, urmând căile de realizare a obiectivelor propuse în cadrul unei strategii de valorificare economică. Acest proces, derulat în mai multe etape, are ca principal obiectiv creșterea calității vieții comunității locale și dezvoltarea durabilă a teritoriului, este realizat prin colaborarea dintre actori publici/privați materializat într-un Plan de intervenție pe termen mediu și lung.

Pentru a fi eficientă o strategie trebuie să fie clar structurată (viziune clară) și să cuprindă mai multe direcții de dezvoltare și cercetare. Strategia de valorificare economică este contruită pe baza unui proces care are în vedere principalele aspecte ale teritoriului (situație

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

actuală în cadrul analizei SWOT) și pe baza posibilelor soluții ce vor fi transformate în proiecte de dezvoltare.

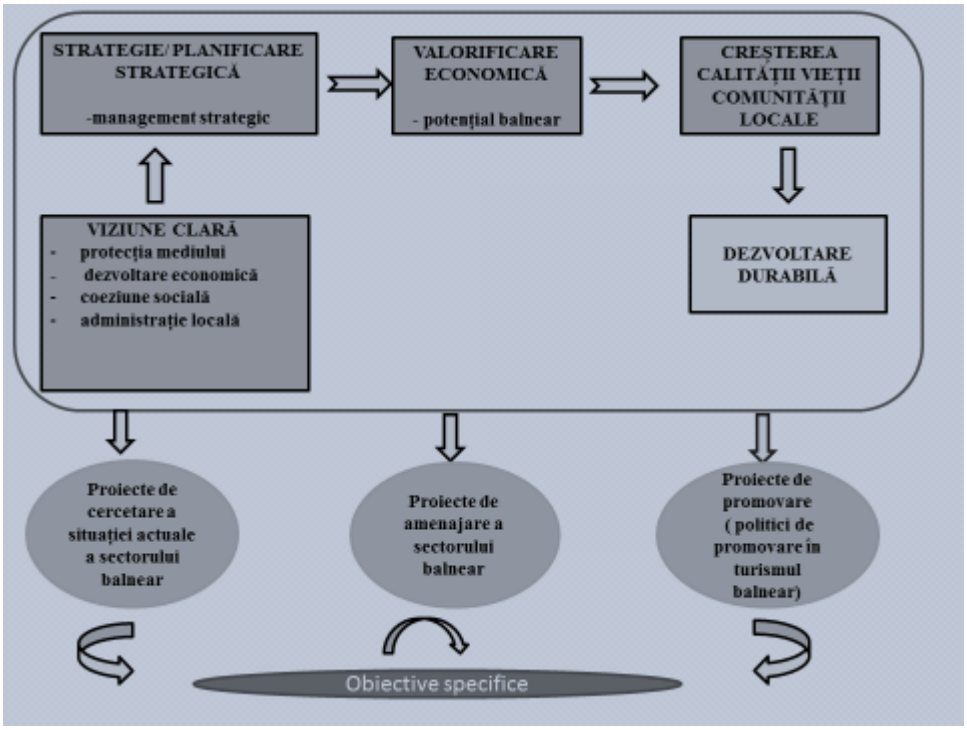

Fig. 1 Acțiunile strategiei de valorificare economică a potențialului balnear

Este cunoscut faptul că stațiunea balneară Băile Herculane este cea mai veche din țară, fondată din ordinul împăratului Traian [7] și denumită după zeul Hercule, pe care romanii îl considerau patron al apelor termale. Staţiunea milenară este menţionată istoric sub denumirea „Ad aquas Herculis sacras ad Mediam”, fiind una dintre cele mai vechi din lume, prima menţiune epigrafică datând din anul 153 d.Hr, au fost descoperite de către romani, în timpul războaielor daco-romane (101 – 102; 105 -106 d.Hr.), se presupune că erau cunoscute şi folosite şi de către daci. Artefacte aparținând unei așezări în Peștera Haiducilor, în interiorul zonei de spa [4], indică faptul că oamenii trăiau acolo încă din timpul perioadei neolitice. Existența monedelor romane (93-92 î.Hr.) demonstrează existența unei populații care practica activ diferite meserii și activități de comerț, schimb de mărfuri cu popoarele din teritoriul sud-dunărean al Moesiei, aflat sub ocupație romană.[1] În timpul ocupației Romane, stațiunea era cunoscută pentru băi de tratament și mai ales pentru socializare. După retragerea romanilor din Dacia, băile au continuat să fie utilizate de către localnici, degradare a devenit mai pronunțată, mai ales din cauza războaielor. [3] Notorietatea internațională a stațiunii s-a desăvârșit în două etape principale: etapa romană și etapa austro-ungară.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

Stațiunea este indicată pentru tratamentul multor afecțiuni, cum ar fi "Boli ale aparatului locomotor: boli articulare reumatismale; boli inflamatorii, boli articulare, recuperare traumatisme musculo-scheletice.; tulburări ale sistemului nervos periferic: pareză, paralizie cronică; boli respiratorii: bronșită, rinită, sinuzită, astm; boli cronice: afecțiuni ginecologice diabet zaharat, intoxicatii cu metale grele; boli digestive, boli de ochi, sindrom metabolic, etc" (Http://spas.ro/statiuni/Baile_Herculane/)., motiv pentru care aceasta a fost inclusă în topul primelor 10 stațiuni de către Asociația Română de Balneologie.

Orașul Baile Herculane este situat într-un culoar tectonic, în cadrul natural al Văii Cernei, desparte Munţii Godeanu şi Cernei de Munţii Vâlcan şi Mehedinţi, orientată pe direcţia nord-est sud-vest, ceea ce conferă zonei o diversitate deosebită aspectelor de relief și peisaj. Staţiunea Băile Herculane este parte integrantă a Parcului Naţional Domogled-Valea Cernei, cu statut de arie protejă, greu de amenajat turistic dar cu potenţial biogeografic din abundenţă. Parcul Naţional Domogled-Valea Cernei, rezervaţie ştiinţifică din anul 1932, se întinde pe teritoriul a trei judeţe: Caraş-Severin, Gorj şi o mică porţiune din. Mehedinţi. Situaţia orografică generală şi adăpostul oferit de masivele muntoase care înconjoară din trei părţi jumătatea de obârsie a bazinului creează premizele unor condiţii climatice şi topoclimatice aparte, reflectate în trăsăturile generale ale mediului.

„De factorii climatici, cu impact bioclimatic (temperatură, precipitaţii, umiditate, vânturi, durata de strălucire a soarelui, compoziţia atmosferei, radiaţiile solare) depinde pretabilitatea unei regiuni sau staţiuni turistice la cură, la activităţi de recreere, la practicarea unor sporturi de sezon.” [2]

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

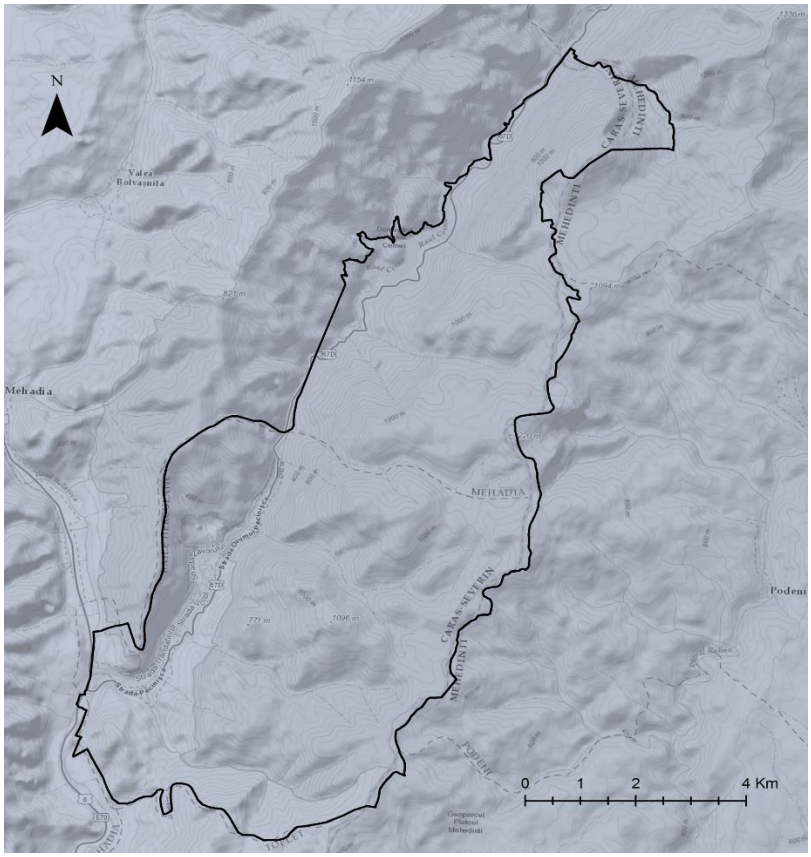

Fig. 2 Hartă fizico-geografică UAT Băile Herculane

Potențialul balnear al stațiunii Băile Herculane este asigurat, în principal, de apele termale/termominerale. În stațiune și imprejurimile acesteia, de-a lungul Cernei, există 16 izvoare naturale cu apă termominerală, care se întind pe o distanță de aproximativ 4 kilometri.

Pe lângă acestea, în ultimele decenii, s-au efectuat 9 foraje hidrologice, cu ajutorul cărora s-a obţinut un aport important de debit. Rezerva actuală de apă termominerală de care dispune staţiunea este de peste 4000 m^3 în 24 de ore, oferind posibilităţi variate de cură balneară. [10]

Apele termominerale de la Băile Herculane conţin[12] cloruri de Sodiu, Potasiu, Magneziu, Carbonaţi şi Sulfaţi de Calciu şi Magneziu, Brom, Iod, Hidrogen Sulfurat, Ioni de Calciu, Sodiu, Clor, Litiu, Stronţiu, Titan. Conform caracterizării făcute de Institutul de Balneologie, pe fiecare sursă rezultă faptul că, tipul de apă : apă minerală, naturală, sulfuroasă, clorurată, sodică, calcică, hipertermală, hipotonă, utilizată în cură internă sau externă. Zăcământul de apă termominerală este pus în evidență de izvoarele naturale din zona "7 Izvoare" și forajele din zona "Podul Roșu". Apa din izvoare are curgere liberă în bazine de

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

beton iar cea din foraje este captată și transportată la bazele de tratament ale complexelor hoteliere Ex. :"Roman"-sursa Hercules I – apă: clorurata, sodica, calcica, hipertermala, hipotona, utilizata în agrement; Izvor Apollo II - sulfurată, clorurată, sodică, calcică, hipertermala, hipotonă, utilizată în tratament; „TRAIAN" tip apă: apa minerală naturală, clorurată, sulfuroasă, sodică, calcică, hipertermală, hipotonă, utilizată în cură extern; Diana III -foraj 511 H (cea de langa Rotunda) tip apă: minerală naturală, sulfuroasă, clorurată, sodică, calcică, hipertermală, hipotonă, utilizată în cură extern;

În cadrul celor patru documente strategice importante la nivel național și regional (Planul Integrat de Dezvoltare Urbană a orașului Băile Herculane, Strategia de Dezvoltare Durabilă a orașului Băile Herculane 2009-2015, Strategia de Dezvoltare Locală a orașului Băile Herculane, Master plan pentru Dezvoltarea Turismului Balnear 2014-2020, Strategia de Dezvoltare a Județului Caraș-Severin 2007-2013), turismul balnear este adus în prim plan ca principal factor de contribuție la dezvoltarea durabilă economică, socială, culturală şi de mediu a stațiunii Băile Herculane.[5,6]

Viziunea de dezvoltare finală adoptată în cadrul Planului Integrat de Dezvoltare Urbană a orașului Băile Herculane sintetizează principalele atribute ale stațiunii care pot fi valorificate economic după cum urmează:*Băile Herculane parte a familiei Europene de staţiuni balneare, prin oferta de facilităţi de tratament de sănătate şi frumuseţe într-un cadru natural şi un patrimoniu cultural unic* [8]

Analiza SWOT [13]reprezintă prima etapă strategică prin care o comunitate poate să se folosească de punctele sale forte pentru a beneficia de oportunități, dar și o metodă eficientă pentru a-și apăra punctele slabe în fața amenințărilor externe.

Fig.:3 Analiza SWOTpentru Stațiunea Băile Herculane

Puncte forte	**Puncte slabe**
-diversitatea tratamentelor naturale (prezența apelor termale cu proprietăți curative, multitudinea de afecțiuni tratate cu succes); -know-how-ul și reputație internațională în tratamentul anti-îmbătrânire; - românii dețin o cultura balneară (conceptul de turism balnear și wellness, sănătatea fiind legată de o tradiție istorică importantă); - notorietate (Stațiune de importanță națională); - tradiție multimineralã;	-slaba absorbție a fondurilor europene investițiile noi în cadrul stațiunii sunt aproape inexistente; -starea precară a clădirilor , în special cele cu o arhitectură remarcabilă și valoare istorică sunt închise; -starea proastă a infrastructurii rutiere din zonă; -baza de tratament este degradată, o parte a structurilor este irecuperabilă, intervenția statului lipsește; -conștientizarea scăzută a beneficiilor practicării curelor balneare;

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

-prezența unui număr variat de factori de mediu implicați în cura balneară care ajută la recuperarea și fortificarea organismului); -asezarea geografică favorabilă pentru realizarea unui turism transfrontalier (aproape de frontieră și de portul Orșova); - existența unui patrimoniu arhitectonic și arheologic important; - prezența unor organizații reprezentative ale sectorului balnear; - abilitatea de a practica alte tipuri de turismul în zonă: turismul de aventură (Rafting), turism culinar, cultural și ecoturism;	- oferta de servicii turistice este limitată la activitățile clasice din stațiunile balneare; - întreaga stațiune depinde aproape în întregime de prezența biletelor de tratament (turism social), fără interes de a diversifica clientela; -lipsa personalului medical de specialitate în bazele de tratament; -flux turistic străin scăzut în stațiune - dezechilibru de sezonalitate: turiști foarte puțini la începutul și la sfârșitul sezonului; -întreținerea necorespunzătoare a râului Cerna care traversează statiunea;
Oportunități	**Pericole**
-poziționarea stațiunii în sud-vestul țării, în apro- pierea de granița cu Bulgaria, Serbia și Ungaria; -demararea noului program Fonduri UE pentru 2016-2020; - câțiva investitori privați exploatează unele hoteluri cu centre spa și baze de tatament; -realizarea rețelei de stațiuni balneare în România și la nivel european și includerea Băilor Herculane în cadrul acesteia(dezvoltarea conceptului de “orașe termale”); - dezvoltarea și promovarea turismului balnear pe plan extern în contextul Directivei 2011/24/UE;	-practicarea unui turism balnear social, bazat pe bilete de tratament, durabilitatea acestei politici sociale; - clientelei curelor balneare scurte, nesubvenționate (3-10 zile) îi este greu să coabiteze cu clientela persoanelor vârstnice (turism social) în bazele de tratament degradate și învechite; - termenii “ cură”, „sanatoriu”, „bază de tratament” au o conotație negativă pe plan internațional, iar folosirea lor ar trebui evitată; -dezvoltarea unor noi stațiuni balneare competitive ,mai accesibile turiștilor; -neatragerea de fonduri structurale europene pentru dezvoltarea stațiunii, management defectuos; - slaba dezvoltare a infrastructurii de transport duce la scăderea fluxului turistic

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

	în stațiune și reorientarea in vestitorilor străini spre alte zone turistice;

Sursa: autorii pe baza datelor culese in perioada 2014-2016

Studierea documentelor strategice existente la nivel național și local despre posibilitatea dezvoltării turismului balnear a permis formularea unor strategii proprii de valorificare economică a potențialului balnear existent în stațiunea Băile Herculane[9,10,11]. Principalele direcții strategice care stau la baza strategiei turismului balnear sunt reprezentate prin trei proiecte de dezvoltare (fig.1)

- Proiectul de cercetare a situației actuale din sectorul balnear
- Proiectul de amenajare a stațiunii balneare Băile Herculane
- Proiectul de promovare a stațiunii Băile Herculane (politici de promovare în turism)

Concluziii:

Turismul balnear este o formă de turism care ajută la tratamnet curativ și recuperare benefic în îmbunătățirea anumitor condiții de sănătate pe palier geriatric;

La nivel național, turismul balnear se situează, încă la cote scăzute, față de celelalte categorii de turism practicate în România;

Potențialul balnear al României este foarte ridicat, competitiv cu celelalte țări comunitare și extracomunitare, cu mențiunea ca acesta să fie pus în valoare;

Orașul Băile Herculane este cea mai veche stațiune balneară din România şi una dintre cele mai vechi din lume.

Stațiunea Băile Herculane reprezintă un areal turistic foarte important la nivelul României din toate punctele de vedere (localizare geografică, climat montan termperat atractiv, resurse balneare valoroase recunoscute în tratarea cu succes a diferitelor afecțiuni, valori cultural-istorice);

Baza de tratament existentă în stațiune se află într-o stare avansată de degradare, iar personalul medical de specialitate este tot mai puțin numeros;

Pentru ca Băile Herculane să poată oferi un sistem complex de tratamente balneare la standarde europene este nevoie de o reamenajare a stațiunii balneare și de o promovare pe piața turistică;

Bibliografie:

1. Bărcăcilă Al., Băile Herculane în epoca romană şi credinţele populare de azi, Bucureşti, 1932, p.17;
2. Ciangă N., România- Geografia Turismului, 2002 ;

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016. *Section: Social Sciences*
ISBN: 978-606-8624-17-4

3. Cohut, I., Arpasi, M., Ancient Uses of Geothermal Waters the Precarpathian Area of Romania and Pannonian Basin of Hungary, World Geothermal Congress, 1995;
4. Corpus Inscriptionum Latinarum.III, 1562 ;
5. Cristescu, I.,.Tezaurul Cernei, Revista .Sport-Turism, București, 1978 ;
6. Fişa localității Băile Herculane 2011
7. Macrea M., Viaţa în Dacia romană, Editura Ştiinţifică. Bucureşti, 1969, p. 46-57;
8. Planul Integrat de Dezvoltare Urbană a orașului Băile Herculane, 2012, pag.8 ;
9. Strategia de dezvoltare a ADR Vest, http://www.adrvest.ro/attach_files/strategia.pdf;
10. Strategia de Dezvoltare Durabilă a Oraşului Băile Herculane 2009-2015, Document cadru de Programare a Politicilor de Dezvoltare Durabilă în Oraşul Băile Herculane, Județul Caraş Severin ;
11. Strategia de Dezvoltare Locală a orașului Băile Herculane 2009-2015;
12. Povara I.,Valea Cernei. Morfologie, hidrologie, ape termominerale, Editura A.G.I.R., 2012 ;
13. Aluculesei A.-C., Nistoreanu P.,Empirical analysis of health tourism ,Băile Herculane, WHERE TO? Balneo Research Journal, Vol.5, No.4, Decembrie 2014;

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

PACKAGING ROLE IN BRAND POSITIONING AND COMMUNICATION STRATEGY IN THE FAST MOVING CONSUMER GOODS MARKET IN ROMANIA

Ghassan Shakhshir
PhD, "Babeș-Bolyai" University of Cluj-Napoca

Abstract: Globalization, the increase of competition and the fast development of retail chains, where consumers choose the product directly from their shelves, has increased the importance of the product strategy and brand positioning communication through packaging. This article is a literature review on the product strategies followed by marketers in the Romanian market in order to position their brand in the mind of the consumers in line with the company's perspective. It includes both the most important aspects in product strategies and the brand positioning delivery through packaging. Results show the high importance of packaging in communicating positioning in fast moving consumer goods products and the considerable importance of colors used in connecting with consumers.

Keywords: packaging, brand positioning, product strategy, package communication, retail

1. Introduction

Foods and fast moving consumer goods are type of products which imply the consumer's reduced engagement, as the purchasing decision is usually taken in front of the shelf, without prior research. (Shakhshir, Orienting communication-promotion activities in the preserved food field – Home Garden study case, 2009) Consequently, the experience is offered by brand communication, via promotions and packaging. As communication and promotions generate very high costs for companies, the only communication is the one provided by packaging.

This study has considered relevant articles from the data bases to which the Babeș-Bolyai University in Cluj-Napoca is currently subscribed (JSTOR, Springer, Emerald Insight, Ebsco, and Wiley Online Library) as well as Google Scholar. The searches were conducted between January and May 2016 using the following keywords: food packaging, label, packaging positioning, color positioning and packaging color. Only English language original articles providing empirical results were considered, with no restrictions as to the publication year. The article is aimed at scholars in the fields of marketing and brand management as well as professionals in the field of marketing and design strategy.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Below we can look at the results of an empirical research carried out in 2011 on consumers of preserved foods, with a view to the most important factors that influence clients in choosing a food and the packaging details considered. The research is an empirical study on a sample of 701 clients of preserved foods in 133 stores chosen randomly throughout Cluj county, Romania.

We may thus notice that most of the clients have chosen the quality and price of foods as the most important influence. Habit and curiosity follow. The fourth most important factor is "packaging", which has a higher impact than promotions, assortment or recommendations from family or sales people.

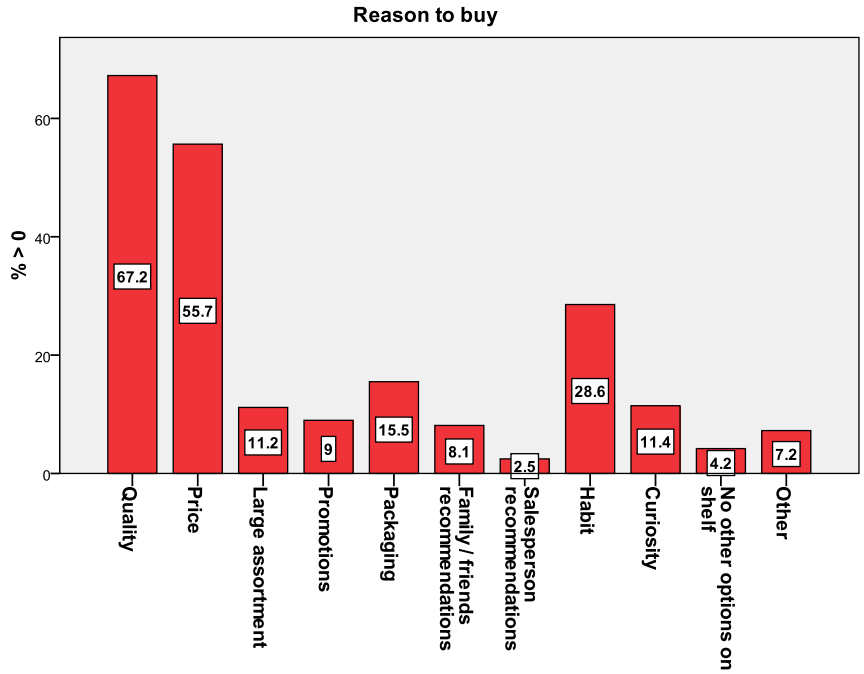

Figure 1: Reasons for which clients buy a certain brand of preserved food (Shakhshir, Researching the Eficiency of "Push" and "Pull" Strategies, 2011)

2. Food packaging

Packaging encloses and protects foods during storage, delivery and sale, while at the same time fulfilling other functions, such as facilitating product use. Moreover, packaging communicates important information to the consumer, with regard to brand positioning. Prior to launching the product on a new market, especially on one which is culturally different, the producer must be aware of all international differences and standards regarding packaging format, including colors, symbols and pictures (Vaclavik & Christian, 2008).

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Packaging is one of the main communication means, but it is often neglected as such, although it represents the direct communication means between consumer and producer, both upon purchase, as well as upon consumption (Brody & Lord, 1999).

The package design is aimed at attracting potential clients and it may be changed so that it contains corresponding products – recipes, coupons etc.

Marsh and Bugusu (Food Packaging — Roles, Materials, and Environmental Issues, 2007) identify convenience as one of the main functions of packaging. In their opinion, convenience includes features such as ease of access, handling, disposal of packaging, its visibility, reseal and microwave ability. Consequently, packaging holds an important role in reducing the effort to prepare and serve a meal. As such, oven trays, cooking bags and microwave packaging allow the consumer to cook an entire meal at minimum effort, while the new ways of opening and resealing packaging also provide a series of advantages, such as the possibility to reuse, as well as fast opening and disposal(Marsh & Bugusu, 2007).

Changing the packaging may determine visible results on sales, but such changing must be thought through and it must not be major, in order not to mislead current and loyal product clients (Vaclavik & Christian, 2008). According to the same authors, there are certain products, such as milk cartons, whose packaging change would be accepted at great difficulty by the public; however, for other products, such as cereals, changing the packaging material or form may be welcomed, accepted and even beneficial for the product. In a study conducted by professor Brian Wansink from the University of Pennsylvania, it was noticed that a consumer would consume more of a product if it comes in larger package sizes (The bigger the package, the more you eat., 1997). This may be determined by the phenomenon of "buy more, use more", as products bought in larger packages are perceived by consumers as being less expensive, although this is not always the case. The second reason may be that products in larger packaging will last longer, while the third reason may be the wish to consume faster the products in large packages, as they take up more space (The bigger the package, the more you eat., 1997).

The market of self-service stores, which reduces the product distribution costs from producer to consumer, would not exist in the absence of graphical communication of the message on packaging. The task of communicating brand identity, price, instructions, warnings, warranty terms and conditions, or storage conditions etc. falls on the packaging and corresponding labels (Vaclavik & Christian, 2008). Globally, most domestic regulations require the packaging to display considerable information, especially in the case of foods. Such information is destined to support the consumer and to provide the necessary information for optimum consumption. With a view to the features of the self-service system, the packaging must convey clearly and visibly the information needed by the consumer (Brody & Lord, 1999). As such, the package on the shelf is the main connection between the producer and the buyer, as the purchase object is not the product, but its packaging. In fact, the latter represents the promise of what it contains. Consequently, a recognizable packaging is extremely important to the process of selling goods, if not essential. Brody and Lord (Development of New

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Food Products for Changing Market Place, 1999) claim that the graphic elements which hide, cover or misguide may lead to the client's refusal to continue the purchase, which results in the producer's sales drop.

At global level, less than half of the products sold in supermarkets are supported by a significant media campaign. Consequently, the packaging itself becomes an advertising environment which communicates extremely efficiently the benefits obtained by a potential consumer, following the investment of an amount of money in the product (Brody & Lord, 1999). Nevertheless, in spite of its important role in communication, roughly 25% of the products on the market are distributed without packaging or with minimum packaging. For instance, fresh meat, delicacies, freshly-baked products are usually distributed without graphic elements on their packaging.

Apart from legal and marketing requirements, packaging must observe environmental impact and recycling regulations (Marsh & Bugusu, 2007). Furthermore, new regulations demand that it contains traceability data. According to the Codex Alimentarius Commission (2013, p. 25), traceability is "the ability to follow the movement of a food through specific stage(s) of production, processing and distribution". Traceability has three objectives: improving supply management, facilitating the following of the movement for safety standards and quality reasons, depending on batches, and in order to differentiate and introduce on the market products with subtle and undetectable quality features (Golan, Krissoff, Kuchler, Calvin, Nelson, & Price, 2004). In order to comply with the traceability principle, food-manufacturing companies include on the label of their products unique codes of various formats (e.g. bar codes, magnetic codes etc.), which may be read either with the naked eye or by using equipment (Marsh & Bugusu, 2007).

During the same research carried out in 2011, we have also analyzed the packaging elements which influence the purchasing process. The chart below answers the questions of what clients consider important with regard to the packaging of a product.

It may be noticed that the most important aspects are "the ability to see the product", "handling" and "product description" .

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

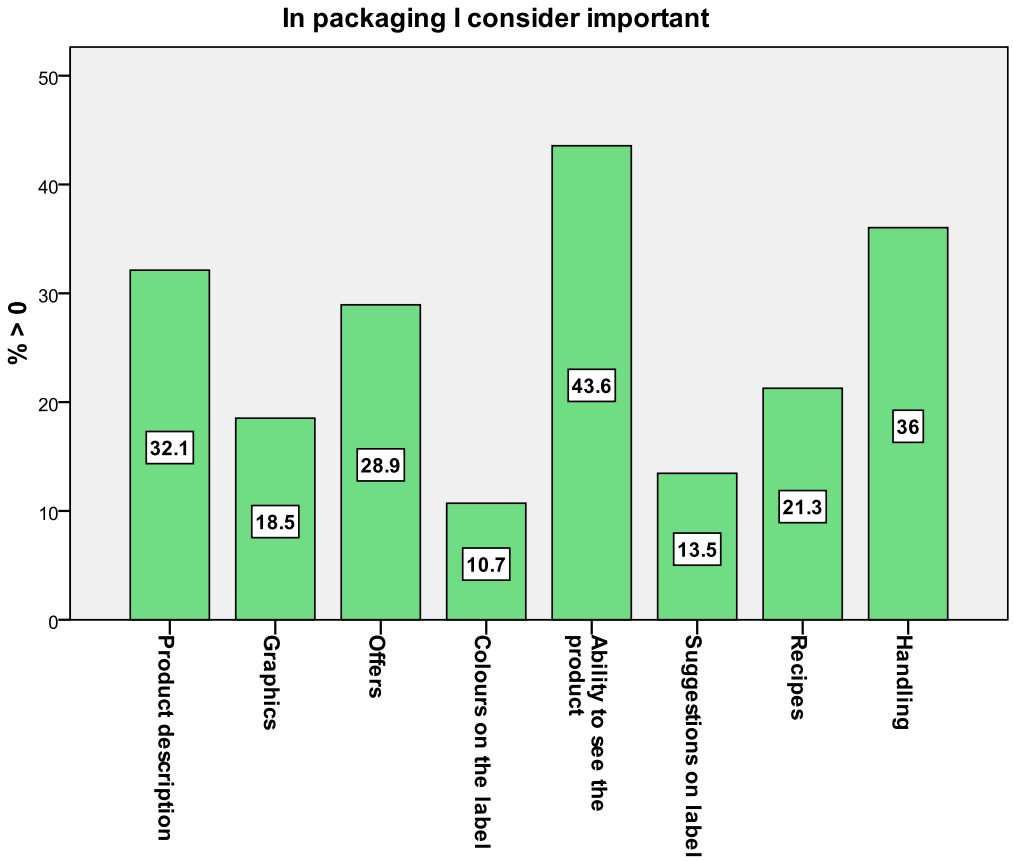

Figure 2: Important factors regarding product packaging (Shakhshir, Researching the Eficiency of "Push" and "Pull" Strategies, 2011)

The chart in figure 3 indicates what clients read as a matter of priority when buying a food product. It shows that the most-read information when buying preserved foods are the shelf life, ingredients, E content and weight.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

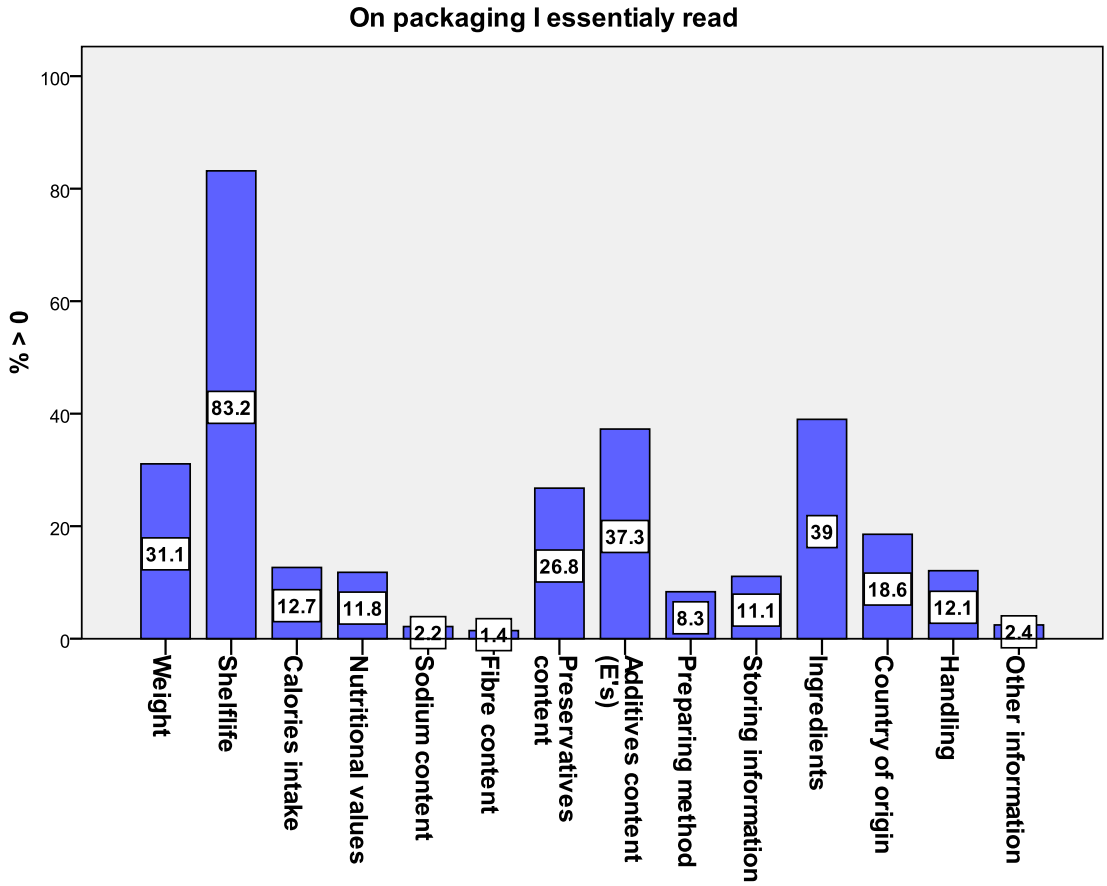

Figure 3: Information prevalently read by clients on packaging (Shakhshir, Researching the Eficiency of "Push" and "Pull" Strategies, 2011)

3. Product features as positioning elements

With concern to products, positioning features three specific elements (A.B.C.): Attributes (features), Benefits and brand Claims (promises) (Lautman, 1993). In order to identify such information from the clients' side, it is necessary to carry out a quality analysis.The brand attributes (features): the first step when approaching positioning or re-positioning is to identify the intrinsic features of the products/service. Anil Kaul and Vithala Rao (1995) differentiate between the features of products and their attributes. Product features refer to physical traits that shape the product: size, volume, raw material used, substance, color. These do not influence directly the consumer's decision, instead they help at building the attributes. Product attributes are the dimensions which determine the consumer's perception, as they are more abstract and fewer than product features. Product attributes represent a mix of features, as well as its marketing mix. Lautman(The ABC of Positioning, 1993)

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

identifies the main product elements referred to, namely: product name, packaging, price and distribution.

Brand benefits derive from attributes and take expression as follows: functionality, as well as physical and psychological aspect (Lautman, 1993). The acknowledgement of benefits represents an intermediary stage in establishing positioning alternatives. In his article, Arango (2008, p. 32) stated that there are certain packaging features which are sought by consumers, with regard to color and form, and which helps them identify the product, its qualities and uses. Lautman (The ABC of Positioning, 1993) considers that Maslow's hierarchy of needs theory may help in establishing the correlation between needs and the means to satisfy them. According to Maslow's theory, physiological needs represent the basic level of the pyramid, as they are rather standardized and relatively easy to satisfy, while the need of self-actualization represents the tip of the pyramid, as it is extremely difficult to satisfy and varying significantly from one individual to another (Pride, Hughes, & Kapoor, 2011). Based on this idea, Lautman(The ABC of Positioning, 1993) states that at the most basic level the benefits provided by a brand or product will satisfy a physiological need, such as thirst or hunger, while at the highest level, benefits will reflect the consumers' need of self-actualization.

Benefits represent the material with which copywriters work in order to draft advertising texts. By using terms specific to advertising, marketers and copywriters express reasons for purchase, promotions, positioning strategies. Body language, face expressions, and images are non-verbal modalities of conveying the message, alongside the client's engagement in the process of communicating claims.

The communication of attributes, features and benefits is carried out via brand claims (Lautman, 1993). As such, the brand Claims (Promises) made via communications become essential to consumers, while observing promises creates the basis for positioning. Brett Killip (1997) describes packaging as a critical element in communicating the promise regarding product experience prior to trying or consuming it (Killip, 1997). In the case of wine, the research of Draskovic et. al (2011) demonstrates that a wine consumer makes a clear connection between the packaging of the product and the price of a wine bottle. Consumers expect that the most expensive wines should have glass packaging, while plastic is associated with cheap wine.

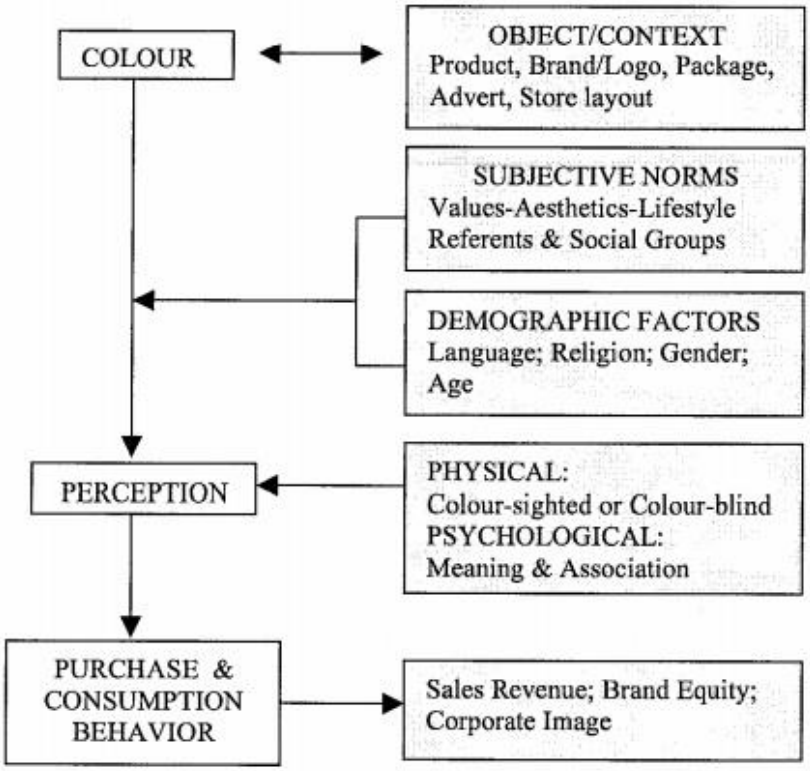
Packaging communicates the personality of a brand via several structural and visual elements, as well as the combination of the logo, colors, fonts, packaging materials, product description, form and other elements which help to a stronger association with the brand (Underwood, 2003). The packaging of a product communicates with the consumer via color, form, size and information rendered (Fill, 2009).

Color holds important functions with regard to packaging. Valdez and Mehrabian(1995) explain how psychologists associate color to emotions and Underwood (2003, p. 65) indicates the fact that a consumer perceives the colors of packaging in three different ways: physiological, cultural

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

and associative. The physiological way is universal and involuntary (such as red, which accelerates the pulse, while white and green slows it down). The cultural experience is represented by visual connections accumulated in time within different societies (for instance, black evokes elegance and premium in Europa and America (Hine, 1995; Jacobs, Keown, Worthley, & Ghymn, 1991), while in Japan it is connected with fear(Aslam, 2006)). Within the cultural difference we can see in Byron's research (Byron, 2009; Valdillez, 2012) P&G's decision to change the color of its product in the Spanish market, "Tide" to yellow, as opposed to orange in the United States in order satisfy the local detergent consumer. Associative elements reflect the consumers' expectations as influenced by the colors of a certain category, or of some products, following marketing efforts during a longer time period (Hine, 1995). Plasschaert and Floet (1995) state that these are able to: simplify the process of recognizing different product categories (light colors for detergents, white for medicine), communicate product positioning (black and gold create an image of elegance and premium), represent codes for a certain category (for detergents, yellow means lemon, for sweets, green means mint), and give the impression of complex attributes (green means that it does not fatten or that it is environmental-friendly). (Plasschaert & Floet, 1995).

We can see below a model proposed by Mubeen M. Aslam (2006, p. 11) regarding the role of color and the elements it influences in the purchase process and positioning in the consumers' mind.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Figure 4: A hypothetical model of color application in marketing (arrows show the direction of influence)(2006, p. 11)

Underwood (2003) concludes that packaging communicates brand identity, the social experience associated to design elements on the packaging, and that it plays the leading role in creating or determining the quality of the relationship between the consumer and the brand, especially with regard to consumers of fast moving goods. In this way, packaging becomes the most important element with which they come into contact at the shelf; together with its elements, packaging helps at fixing the positioning in the consumers' mind (Underwood, 2003)

4. Conclusions

Once self-service (and retail) stores have developed rapidly, a process which can be simpler observed on the Romanian market having recently been accessed by international retail stores, and the number of brands on shelf has increased, the product strategy and the packaging of foods and fast moving consumer goods has become essential for marketing departments. This was supported by a decrease in the influence of store personnel with regard to sales. These products are goods implying reduced engagement, meaning that the decision is taken when in front of the shelf; and, as we noticed following the result of the empirical study carried out in 2011, packaging represents an influence factor of increased importance, following quality, price and habit closely.

Apart from the role of protection, preservation and providing functional and legal information, packaging holds an important role in product communication and convenience. As such, we are able to confirm that the packaging represents the promise of experiencing a product prior to consuming it (Killip, 1997).

The product strategy, via its most important element, packaging, aims at creating a relationship between the consumer and actual product, positioning it in the mind of the former precisely where the brand owner wishes to, and the present document shows us that colors used are the most important element, both for recognizing the category or the product, as well as for the emotion rendered.

Bibliography

1) Arango, A. M. (2008). Percepciones del color y de la forma de los empaques: una experiencia de aprendizaje. *Estudios Gerenciales, 24* (106), 31-45.
2) Aslam, M. M. (2006). Are you selling the right colour? A cross-cultural review of colour as a marketing cue. *Journal of Marketing Communications, 12* (1), 15-30.
3) Brody, A., & Lord, J. B. (1999). Development of New Food Products for Changing Market Place. In *Development of Packaging for Food.* CRC Press LLC: Philadelphia.
4) Byron, E. (2009, August 6). Tide Turns 'Basic'for P&G in Slump. *Wall Street Journal* , pp. 87-94.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

5) Codex Alimentarius Comission. (2013). *Procedural Manual. Twenty-first edition.* Retrieved Iunie 20, 2015, from http://www.fao.org/3/a-i3243e.pdf
6) Draskovic, N., Ruzic, I., & Pavicic, J. (2011). Consumer Perception of Wine Packaging in Croatia: A Wine Producer's View. *International Journal of Management Cases, 13* (3), 352-359.
7) Fill, C. (2009). *Marketing Communications: Interactivity, Communities and Content, Fifth Edition.* Essex: Pearson Education.
8) Golan, E., Krissoff, B., Kuchler, F., Calvin, L., Nelson, K., & Price, G. (2004). *Traceability in the U.S. food supply: economic theory and industry studies.* Agricultural economic report nr 830.
9) Hine, T. (1995). *The Total Package.* Boston: Little, Brown and Company.
10) Jacobs, L., Keown, C., Worthley, R., & Ghymn, K.-I. (1991). Cross-cultural Colour Comparisons: Global Marketers Beware! *International Marketing Review, 8* (3).
11) Kaul, A., & Rao, V. R. (1995). Research for product positioning and design decisions: An integrative review. *International Journal of Research in Marketing, 12*, 293-320.
12) Killip, B. (1997, May). Innovative Packaging- A Marketing Must. *New Zealand Manufacture* , 12-14.
13) Lautman, M. R. (1993). The ABC of Positioning. *Marketing Research, 5* (1), 12-18.
14) Marsh, K., & Bugusu, B. (2007). Food Packaging — Roles, Materials, and Environmental Issues. *Journal of Food Science, 72* (3), R39-R55.
15) Plasschaert, J., & Floet, M. W. (1995). The meaning of colour on packaging-a methodology for qualitative research using semiotic principles and computer image manipulation. *ESOMAR Marketing Research Congress* (pp. 217-232). Amsterdam: ESOMAR.
16) Pride, W., Hughes, R., & Kapoor, J. (2011). *Business. 11th edition.* Mason, OH: South-Western CENGAGE Learning.
17) Shakhshir, G. (2009). Orienting communication-promotion activities in the preserved food field – Home Garden study case. *Bachelor Thesis* . Cluj-Napoca, Cluj, Romania.
18) Shakhshir, G. (2011). Researching the Eficiency of "Push" and "Pull" Strategies. *Master's thesis* . Cluj-Napoca, Cluj, Romania: University of Babes-Bolyai.
19) The bigger the package, the more you eat. (1997). *Tufts University Diet & Nutrition Letter, 14* (11), 1-2.
20) Underwood, R. L. (2003). The Communicative Power of Product Packaging: Creating Brand Identity via Lived and Mediated Experience. *Journal of Marketing Theory and Practice, 11* (1), 62-76.
21) Vaclavik, V. A., & Christian, E. W. (2008). *Essentials of Food Science.* New York: Springer.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

22) Valdez, P., & Mehrabian, A. (1995). Effects of Color on Emotions. *Journal of Experimental Psychology General, 123* (4), 394-409.
23) Valdillez, K. (2012, March). Color and Brand Design for Multicultural Packaging.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

WORKING AT COUPLE RELATIONSHIP LEVEL IN THE PRACTICE OF ROMANIAN PROBATION COUNSELLORS

Constantin Todiriță
PhD Student, "Al. Ioan Cuza" University of Iași

Abstract: The probation counsellor profession is new among the occupations of the criminal justice in Romania, probation in Romania is a public service that reached 15 years of institutional existence in 2016. The most recent practice model at European and international level is the paradigm of desistance in offenders' management. In the last decades, a lot of studies approached the place of desistance in probation counsellors' practice, but in Romania this is a subject less known. This article brings into focus the supporting desistance in practice of probation counsellors from Romania by offering specialized support at the couple relationship level of the offender. Preliminary results of this study show that Romanian practitioners communicatea lot with the offender's partner and, generally speaking, with the offender's family. However, working with the couple relationship is less represented in the forms of assistance provided, so this kind of approach is necessary to be included in their continuous professional training.

Keywords: desistance; assisted desistance; tertiary desistance; probation agency; supporting desistance in probation practice

Introducere

Intrarea în vigoare a noului Cod penal al României la data de 1 februarie 2014 a consacrat probațiunii un loc și un rol bine determinate în sistemul justiției penale prin extinderea considerabilă a ariei sancțiunilor și măsurilor comunitare ca alternative la sancțiunile penale privative de libertate. În perioada 2014-2015 din ce în ce mai mulţi infractori au intrat în supravegherea serviciilor de probațiune din România, corelativ cu o scădere a populației carcerale, astfel că pentru prima dată în existența sistemului de probațiune din România numărul persoanelor aflate în libertate sub supraveghere a fost mai mare decât al celor aflate în detenție în penitenciare. Cele mai recente date oficiale arată că la data de 30 iunie 2016, în supravegherea serviciilor de probațiune se aflau 50.000 persoane, în timp ce în sistemul penitenciar se aflau 28.234 persoane private de libertate (Sistemul penitenciar din România. Măsuri pentru reducerea sustenabilă a supraaglomerării și îmbunătățirea condițiilor de detenție, p. 4).

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Legislaţia penală în vigoare, față de reglementările anterioare datei de 1 februarie 2014, a adus nu numai creșteri spectaculoase ale numărului de persoane aflate în supravegherea serviciilor de probațiune odată cu instituirea în mod semnificativ a unor noi atribuții în sarcina consilierilor de probațiune,ci și scăderea semnificativă a mediei duratei de supraveghere de la 61,49 luni în anul 2013 la 44, 65 luni în anul 2015 (Raport de activitate 2015 Direcția Națională de Probațiune, p. 11), ceea ce înseamnă că personalul de probațiune trebuie să-și concentreze intervenția specifică pentru reducerea riscului de recidivă al persoanelor supravegheate. Scopul acestui articol este de a focaliza atenția spre cine sunt consilierii de probațiune și spre ce și cum muncesc pentru atingerea scopului activității lor de reabilitare socială a persoanelor supravegheate, urmărind tema specifică a sprijinului specializat la nivelul relaţiei de cuplu a delincventului ca formă de susţinere a procesului de desistare în practica consilierilor de probațiune.

Literatura desistării

Ansamblul proceselor de abandonare a comportamentului infracţional se regăseşte în literatura criminologică anglo-saxonă sub forma termenului „desistance” sau a expresiei „desistance from crime”. Din perspectiva accepțiunii criminologice a termenului „desistance”, care presupune mișcarea unei persoane care a comis infracțiuni în trecut spre încetarea completă a activității infracționale, o preluare mai plină de acurateţe în limba română pentru termenul „desistance” ar putea fi cea de renunțare la cariera infracțională sau de abandonare a vieții infracționale. În acest sens arătăm că în Glosarul termenilor utilizați care apar în Anexa II la Recomandarea CM/Rec (2010)1 privind regulile europene în domeniul probaţiunii (p. 11), termenul „desistance” este tradus în versiunea oficială în limba română a Recomandării prin „renunțare”. Prin „renunțare” se înțelege „procesul prin care, cu sau fără intervenția agenților de justiție penală, delicvenții renunță la activitățile lor infracționale şi își duc viața fără a recurge la infracțiuni, prin dezvoltarea capitalului lor uman (cum ar fi abilitățile şi cunoştinţele individuale) şi a capitalului social (cum ar fi ocuparea forței de muncă, familia, relațiile şi raporturile sociale şi implicarea în societatea civilă)”.

Definirea desistării propusă de specialiştii britanici Beth Weaver şi Fergus McNeill în dicţionarul de specialitate (Canton and Hancock, 2007: 90) arată că desistarea este „ansamblul proceselor prin care oamenii încetează şi susţin încetarea comportamentului infracţional, cu sau fără intervenția agenţiilor din justiţia penală”.

Ulterior, Maruna, Immarigeon şi LeBel (2008: 17) realizează o analiză a definiţiilor date anterior de criminologi procesului desistării înţeles ca „punctul terminus” la care încetează cariera infracţională şi arată că abandonarea vieţii infracţionale are loc tot timpul pe durata aşa-numitei „cariere infracționale”. Mai departe ei argumentează (op.cit.: 18) că „desistarea este procesul de menținere continuă a stării noninfracţionale începută înainte de încetarea activităţii infracţionale, dar care se desfăşoară mult timp după”.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

La rândul său, Healy (2012: 7) face observația că definirea și măsurarea desistării întâmpină dificultăți întrucât căile spre desistare nu sunt liniare sau simple, astfel că în prezent nu există nicio abordare convenită. Ea arată că desistarea este privită diferit, ca un eveniment (de ex., la Weitekamp și Kerner 1994) sau ca un proces (de ex., Maruna 2001) și îi citează pe Laub și Sampson care au încercat să rezolve dilema prin diferențierea între eveniment, adică, „timpul în care se oprește activitatea infracțională", și procesul desistării, adică „procesul cauzal care sprijină încetarea comiterii de infracțiuni". În mod sugestiv Healy (op.cit.: 5) descrie ambiguitatea din jurul desistării sub forma a „diferite nuanțe de gri".

Recent, Kazemian (2015: 4) observă că cercetătorii au utilizat o scară largă de definiții ale desistării și identifică nu mai puțin de 15 definiții în literatura de specialitate, într-un interval al cercetărilor de 12 ani: de la lipsa infracțiunilor pe parcursul unei perioade mai mică de un an (Loeber, Stouthamer-Loeber, Van Kammen și Farrington 1991) până la absența arestării pe o perioadă de urmărire până la 70 de ani (Laub și Sampson 2003). Variațiile definirii sunt date în principal de vârsta persoanei la ultima condamnare – 21, 25 sau 31 de ani – și/sau intervalul de timp în care nu au mai raportat nicio infracțiune – un an, doi ani, trei ani sau zece ani. Dintre numeroasele definiri cartografiate de Kazemian ne-a atras atenția cea a lui Uggen și Kruttschnitt (1998) care fac distincția între desistarea comportamentală – absența câștigurilor ilegale auto-raportate în timpul unei perioade de urmărire de trei ani și desistarea oficială – nu există arestări în timpul unei perioade de urmărire de trei ani.

În literatura desistării Maruna, Immarigeon și LeBel (op.cit.: 11) identifică desistarea spontană, destinată să facă distincția între procesul de autoschimbare suferită de un infractor care nu a fost prins și pedepsit și procesul prin care o persoană a fost „reformată" în mod oficial şi desistarea asistată care este legată de intervenţii oficiale (reintegrare, tratament, reabilitare). Mai departe, autorii menționați (op.cit.: 12) împărtășesc ideea că desistarea (auto-schimbarea) și reabilitarea (schimbarea prin intervenție) nu ar trebui înțelese în opoziție, ci mai degrabă ca părți ale aceluiași proces, arătând că persoanele alocă doar o mică parte din viața lor de zi cu zi pentru urmarea unui tratament formal sau a consilierii, astfel încât cea mai mare parte din munca grea a propriei schimbări are loc în afara terapiei sau a altor intervenții oficiale, profesionale.

O altă abordare a proceselor desistării, Maruna, Immarigeon și LeBel (op.cit.: 19) distinge între: desistarea primară care se referă la orice perioadă de acalmie sau întrerupere a criminalității în cursul unei cariere penale şi desistarea secundară ce are la bază ipoteza asumării identității de non-infractor sau „persoană schimbată". Desistarea primară este o perioadă în care infractorii pot înregistra acțiuni de întrerupere a comportamentului infracţional într-o măsură mai mare sau mai mică, astfel că pot avea recăderi comportamentale infracţionale, în timp ce desistarea secundară este o perioadă caracterizată prin schimbarea

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

profundă și de durată a comportamentului infractorului, pentru unii autori fiind egală cu o schimbare de identitate.

Farrall, Mawby și Worrall (2007: 360-361)își exprimă interesul atât pentru nivelul teoretic, cât și în ceea ce privește practica și apreciază că cercetarea desistării are trebui să se focalizeze asupra desistării secundare care duce la încetarea totală a carierei penale, mai exact asupra mișcării de la comportamentul non-infracțional la asumarea unui rol sau a identității de non-infractor sau de „persoană schimbată".

Recent, McNeill a propus o nouă etapă a procesului desistării, *desistarea terțiară.* Termenul de *desistare terțiară* este folosit de McNeill (*citat de* Nugent și Schinkel 2016: 3), pentru „a evidenția un alt aspect necesar pentru schimbarea pe termen lung: recunoașterea - de către alții că s-a schimbat și dezvoltarea unui sentiment de apartenență". Observăm din argumentele lui McNeill (2016) faptul că *desistarea terțiară* este forma desistării care evoluează din sentimentul de apartenență la comunitate care generează succesul și durabilitatea desistării în timp, fiind mai degrabă etapă a procesului desistării decât un rezultat al acestui proces. Din această perspectivă a apartenenței la comunitate explicațiile autorului pun într-o nouă lumină înțelegerea socio-juridică a desistării: desistarea și integrarea sunt procese *sociale* (subl. a.), nu (doar) tranziții personale, supravegherea corecțională a tranzițiilor nu este totuna cu acordarea suportului, iar integrarea tuturor cetățenilor este un drept al omului și o datorie a statului și a societății civile, chiar și o responsabilitate a tuturor cetățenilor.

Metodologie

Prezentul studiu constituie o parte a programului de cercetare doctorală aflată în derulare și este conceput ca un studiu descriptiv care urmăreşte cunoaşterea interacţiunilor consilierilor de probaţiune din România cu diada delincvent - partener de viaţă şi a locului pe care îl ocupă parteneriatul (parteneri căsătoriţi şi necăsătoriţi) în desistarea asistată din practica consilierilor de probaţiune. Pentru a obține aceste informații am optat pentru aplicarea unui chestionar sociologic consilierilor de probațiune, iar pentru a pune în evidenţă rezultatele obţinute am utilizat analiza calitativă a datelor obţinute în urma aplicării chestionarelor. Rezultatele prezentate în acest articol sunt rezultate preliminare care provin din analiza informațiilor din 18 chestionare completate de consilierii de probațiune.

Participanții la studiu

În cadrul acestei cercetări am ales să folosim *metoda eşantionării intenţionale,* ca metodă de eșantionare calitativă, non-probabilistică. Am delimitat acest grup de participanţi la cercetare la consilierii de probaţiune cu gradul profesional I din toate serviciile de probațiune din România ceea ce presupune o vechime în probaţiune de cel puţin 6 ani și o experiență

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

profesională consistentă, pentru că am fost interesați să cunoaștem experiența lor de lucru la nivelul relației de cuplu a delincventului (exemplaritatea) în defavoarea preocupării pentru generalizarea rezultatelor (reprezentativitatea). Participanții care au răspuns la cele 18 chestionare ale căror răspunsuri au fost analizate în acest articol sunt femei, cu vârsta cuprinsă între 34 și 50 ani, cinci au studii la nivel de licență, unsprezece de nivel masteral, iar două persoane au studii doctorale; au formare de bază în asistență socială, drept, psihologie, sociologie, provin din șapte servicii de probațiune și au o vechime în funcție cuprinsă între 9 și 14 ani.

Procedura

Forma finală a chestionarului a fost obținută prin revizuirea variantei de bază a chestionarului în etapa de pretestare și cuprinde 34 de întrebări, întrebările din primele patru secțiuni fiind structurate sub forma a 7 întrebări închise, 8 întrebări semiînchise și 14 întrebări deschise, iar a cincea secțiune conține date demografice. Durata pentru răspuns a fost estimată, în medie, la 30 de minute. Chestionarul a fost transmis prin poșta electronică consilierilor de probațiune gradul I din cadrul celor 42 de servicii de probațiune din România, însoțit de formularul pentru acordul de participare, cu solicitarea de a fi completate și retrimise pe suport de hârtie.

Rezultate obținute

Identificarea locului desistării și al lucrului la nivelul relației de cuplu în practica consilierilor de probațiune din România este o temă nouă de cercetare în situația în care am găsit un număr redus de studii privind activitatea consilierilor de probațiune români și aici exemplificăm analiza funcțională a sistemului de probațiune (Szabo, 2009) și cercetarea privind eficiența consilierilor de probațiune în supravegherea unu-la-unu, cercetare care a fost concepută pentru a explora modul în care un model de practică dezvoltat și pilotat în Anglia este necesar să fie adaptat pentru a putea fi aplicat într-o altă jurisidicție a Uniunii Europene, respectiv în România (Sorsby, Shapland and Durnescu, 2014). Precizăm că numai al doilea studiu menționat a intersectat problematica desistării, scopul adaptării modelului de practică propus fiind de a facilita și încuraja desistarea.

Prima constatare a cercetării noastre calitative arată că aproape în totalitate consilierii de probațiune care au răspuns în această etapă la chestionarul aplicat (a existat un singur răspuns negativ) au raportat faptul că în activitatea de supraveghere derulează întrevederi cu partenerul de viață al persoanei supravegheate și au văzut aceasta ca având relevanță în practica lor.

Consilierii de probațiune respondenți spun, de asemenea, că se simt în siguranță și relaxați la întrevederile la care participă partenerul de viață al persoanei supravegheate. Un consilier se apropie de miezul problemei și optează în același timp pentru variantele „relaxat” și „îngrijorat”, el nuanțează:

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

„Pe de o parte atunci când partenerul de viață este o persoană care oferă un model comportamental pozitiv și care este un sprijin pentru persoana supravegheată, întrevederile de supraveghere se pot derula într-un mod pozitiv, relaxat. Pe de altă parte atunci când relaţiile dintre persoana supravegheată și partener sunt tensionate sau partenerul adoptă o conduită reprobabilă se produce o stare de tensiune care generează îngrijorare” (R 10).

Practicienii sunt de acord că relaționarea lor cu partenerul de viață al persoanei supravegheate este un aspect important al muncii. Din prisma prin care privesc consilierii rolul acestei relaționări s-au conturat două moduri de abordare care se suprapun și se întretaie, de regulă, în cazul aceluiași răspuns: cale pentru atingerea unor obiective concrete ale muncii și sprijin pentru persoana supravegheată în abandonarea vieții infracţionale. În prima abordare, mai puțin întâlnită, sunt incluse răspunsurile care fac trimitere la utilitatea pentru *„identificarea de informații din cadrul mediului familial din alte perspective”* (R 6). Atunci când se referă la perspectiva suportului acordat de partener persoanei supravegheate practicienii vorbesc despre *„suportul emoțional, informațional și feed-back pozitiv”* (R 1) care înlesnește *„stabilirea de căi comune, adaptate contextului particularizat al persoanei supravegheate de soluționare, depășire a problemelor”* (R 3).

A doua constatare a cercetării arată că cei mai mulți dintre consilierii de probațiune care au răspuns în această etapă la chestionarul aplicat afirmă că sunt familiarizați cu conceptul desistării, iar sursele de informare menționate sunt pregătirea universitară și postuniversitară, studiul individual și participarea la formarea profesională continuă în cadrul sistemului de probațiune.

Un respondent face o trimitere la *„desistarea din relația terapeutică, de la serviciile sociale”* pe care o înțelege ca *„empowerment/împuternicire/dezvoltarea, consolidarea autonomiei persoanei asistate”,* dar oferă o imagine mai clară asupra lucrului cu *desisters* și *persisters*:

„Dacă persoanele supravegheate sunt de tip «desisters» îi motivez să-și mențină atașamentul față de structurile/mecanismele sociale care îi țin legați de norme, reguli prosociale. Dacă sunt «persisters» verific dacă au încercat anterior să-și schimbe comportamentul, care sunt factorii de risc interni/externi care îi mențin în conduita infracțională și orientez intervenția în direcția eliminării/diminuării lor” (R 3).

În orice caz, familiarizarea cu conceptul desistării în rândul consilierilor de probațiune respondenți trebuie privită cu precauție în situația în care în niciun caz nu au indicat cu precizie împrejurarea, iar în acest sens avem în vedere faptul că în faza de pretestare a chestionarului un consilier de probațiune a numit contextul ca fiind cel al formării de formatori pentru livrarea programului „Reducerea riscului de recidivă după închisoare”, în manualul programului existând un capitol intitulat „Înțelegerea desistării și a nevoilor de asistență postpenală ale

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

deținuților" (Durnescu *et. al.* 2009); totuși, este de menționat că un număr redus de consilieri de probațiune au fost formați pentru susținerea acestui program, unul sau doi dintr-un serviciu.

Atunci când consilierii de probațiune se referă la modalitățile prin care ei înșiși pot ajuta persoanele supravegheate pentru a depăși obstacolele în calea renunțării la comiterea de infracțiuni ei au în vedere în primul rând susținerea motivației pozitive pentru schimbare a persoanei supravegheate și consolidarea legăturilor cu grupuri sociale convenționale (familie, grup de muncă, comunitate), fiind de menționat faptul că în câteva cazuri susținerea motivației pozitive pentru schimbare a fost singura variantă aleasă. Aceasta confirmă importanța formării profesionale a consilierilor de probațiune. În România ei sunt familiarizați cu interviul motivațional întrucât abordarea motivațională face parte din programul de formare profesională continuă a consilierilor de probațiune, începând cu anul 2008 fiind formați specific primii consilieri. În schimb, construirea unei relații profesionale bazată pe o abordare optimistă și încredere în persoana delincventului, inclusiv în perioadele de recădere în comportamentul infracțional, precum și generarea productivității delincvenților ca membri responsabili ai comunității sunt modalități de sprijinire a desistării care ocupă o arie restrânsă în răspunsurile formulate de practicieni. Aceste modalități de acțiune formulate de cercetătorii desistării necesită a fi preluate în viitor în bagajul de cunoștințe și abilități de lucru al consilierilor de probațiune.

O constatare îmbucurătoare este aceea că respondenții au observat și au indicat în mod liber că schimbările comportamentale cele mai importante sunt legate de evenimente din sfera vieții personale: *„membrii semnificativi ai familiei"* (R 3), *„anumite schimbări în viața personală, asumarea responsabilității parentale"* (R 4), *„întemeierea unei familii, naşterea unui copil şi noile responsabilităţi aferente"* (R 8), și *„suportul moral al familiei"* (R 16). Aceasta sunt în concordanță cu afirmația lui McNeill (*op.cit.,* 46) că serviciile de probațiune trebuie să se gândească la ele însele mai mult ca susținători ai proceselor de desistare care aparțin persoanelor supravegheate.

Consilierii de probațiune cred despre ei că ocupă un loc central în procesul asistării desistate la egalitate aproape cu membrii organizațiilor neguvernamentale, ambele categorii fiind privite ca persoane cu *„experiență în ceea ce fac, emană încredere, oferă sprijin fără a solicita ceva în schimb"* (R 1), acest respondent numind doar aceste persoane. Este de înțeles aceasta atunci când percepția publică asupra corupției în societatea românească este aceea de fenomen cvasigeneralizat. Un lucru surprinzător în răspunsurile consilierilor de probațiune români este că aceștia au o reprezentare foarte slabă a rolului pe care îl pot avea voluntarii și biserica în sprijinirea asistării desistate. Această descoperire este frapantă, pe de o parte membrii organizațiilor neguvernamentale sunt puternic valorizați, iar pe de altă parte voluntarii sunt slab reprezentați, în condițiile în care organizaţiile neguvernamentale sunt cele care utilizează voluntariatul pe scară largă. Rămâne de analizat dacă respondenții au realizat o

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

diferențiere între voluntariatul spontan (persoane care ajută fără a intra sub incidența legii voluntariatului) și cel formal (organizat), noi nu am sugerat nimic în privința acestei diferențieri în conținutul întrebării. În ceea ce privește contribuția componentei spirituale ca factor de sprijin a desistării prin valorificarea misiunii moral-sociale a bisericii rămâne o temă de cercetat din perspectiva persoanelor supravegheate.

În general, consilierii de probațiune au o viziune integrată atunci când se referă la sursele de sprijin în procesul desistării asistate:

„Consider ca existența unei colaborări susţinute între consilierii de probaţiune şi orice altă persoană care poate constitui un sprijin/ exemplu pozitiv în viața persoanei supravegheate este benefic și va contribui la procesul desistării. Consilierul poate constitui un liant şi poate identifica persoane şi instituţii care îşi pot aduce aportul la rezolvarea problemelor cu care se confruntă persoana. Un efort susținut asigurat de către toate instituţiile, persoanele susmenționate asigură premisele unor mai bune șanse de reușită” (R 10).

În concordanță cu literatura desistării (Weaver 2014) rolul de „liant” al consilierului de probațiune facilitează dezvoltarea formelor de grup de co-producere a desistării și a formelor colective.

De asemenea, consilierii de probațiune au menționat în mod spontan rolul important al familiei (soț/soție, copii, părinți, partener de viață) în procesul desistării asistate, alături de prieteni, colegi (de muncă sau de școală), vecinii și membrii grupurilor de suport, în acord cu argumentele lui McNeill (2016) referitoare la sentimentul de apartenență la comunitate care generează succesul și durabilitatea desistării (*desistare terțiară*).

Cea de a treia constatare a cercetării este că lucrul la nivelul relației de cuplu se situează pe ultima treaptă a modalităților utilizate de consilierii de probațiune în sprijinirea desistării, împreună cu orientarea persoanelor supravegheate către serviciile de asistență socială. Lucrul la nivelul relației de cuplu se regăsește în mod cu totul izolat în rândul respondenților noștri. Cei doi respondenți menționează că intervenția a avut loc cu ambii membri ai cuplului, atât la sediul serviciului de probațiune, cât și la locuința cuplului. Această constatare crește speranța pentru posibilitatea multiplicării acestor intervenții în practica viitoare a consilierilor de probațiune din România.

O altă constatare favorabilă pentru susținerea proceselor desistării în practica consilierilor de probațiune români este aceea că preocuparea pentru construirea unei relații profesionale și implicarea persoanei în propriul proces de schimbare este dominantă în rândul practicienilor. Aceasta în contextul unei încărcături de cazuri pe consilier copleșitoare, care exercită un impact brutal asupra resurselor personale ale consilierilor și asupra resurselor de timp necesare pentru a furniza o abordare individualizată. În studiul francez privind desistarea (Herzog-Evans, 2011) o explicație cheie privinddecuplarea practicienilor francezi în sprijinirea desistăriieste posibil să fie dată deîncărcătura de lucrufoarte mare a acestora, cuomedie

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

naționalăde120-130, carea fost confirmată în cadrulcercetării, cazul unui consilier de probațiune francez care a ajuns până la 180 declienţi, ceea ce îi împiedicăsă fie maiutili. Situația este comparabilă cu cea a consilierilor de probațiune români care, la sfârșitul anului 2015, aveau în medie, la nivel național, 120 de persoane supravegheate pentru fiecare consilier așa cum reiese din Raportul de activitate al Direcției Naţionale de Probațiune pentru anul 2015. În cadrul cercetării noastre, cu excepția respondenților care ocupă funcția de șef serviciu, cel mai mic număr de persoane supravegheate în evidență raportat de un consilier de probațiune a fost 95, iar cel mai mult a ajuns la 244 de persoane pentru un consilier de probațiune.

Chiar și în aceste condiții preocuparea consilierilor pentru construirea unei relații profesionale și implicarea persoanei în propriul proces de schimbare ne face atenți la rolul important al practicianului în sprijinirea reintegrării cu succes.

Limitări

Altă limitare a prezentului studiu este faptul că rezultate cercetării noastre nu pot fi generalizate. De altfel, obiectivul analizei noastre calitative nu a fost acela de a vedea *câți* consilieri desfășoară sau nu desfășoară o anumită activitate, interesul nostru a fost de a vedea *cum* gândesc și acționează consilierii pentru sprijinirea desistării. Din această perspectivă, informațiile obținute sunt la fel de valoroase precum informațiile obținute prin metode cantitative, într-un studiu pe scară largă, și sunt importante pentru noi pentru următoarele etape ale cercetării.

Concluzii

Această cercetare preliminară a arătat că practicienii interacționează în mod consistent cu partenerul de viață și, în general, cu familia persoanei supravegheate, și apreciază aceste interacțiuni ca fiind valoroase pentru cunoașterea mai cuprinzătoare a persoanei supravegheate și a mediului ei de viață proxim, recunoscând totodată rolul esențial al suportului din partea partenerului/familiei.

Conceptul desistării nu este străin consilierilor de probațiune, totuși nu au o reprezentare clară a proceselor desistării. Astfel, este necesar ca rezultatele cercetării desistării să fie valorificate în planificarea formării profesionale continue a consilierilor de probațiune pe viitor cu o arie de intervenții mai cuprinzătoare.

Lucrul la nivelul relației de cuplu este foarte slab reprezentat în cadrul formelor de asistare derulate de participanții la această etapă a cercetării. Totuși, aceasta există, iar cunoașterea și împărtășirea acestei experiențe de lucru a practicienilor noștri vine în sprijinul ideii că promovarea schimbării persoanei supravegheate prin consolidarea legăturilor sociale între aceasta și partener/familie este o formă a practicii consilierului de probațiune.

Orientarea practicii către strategii de intervenție concentrate pe sprijinirea desistării înseamnă a pune lucrurile în mișcare pentru depășirea etapei intervenției „corecționale” în domeniul probațiunii și presupune o utilizare multiplă și variată a resurselor profesionale

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

limitate ale sistemului de probațiune prin încurajarea relațiilor personale ale supraveghеaților cu familia, parteneri, prieteni, colegi, vecini și membri de susținere ai comunității care îi pot ajuta în tranziții de viață pentru a trăi în continuare departe de infracțiune.

Bibliografie

1. *Sistemul penitenciar din România. Măsuri pentru reducerea sustenabilă a supraaglomerării și îmbunătățirea condițiilor de detenție*. Accesibil la adresa: http://www.just.ro (consultat la 28.09.2016).
2. *Raport de activitate 2015 Direcția Națională de Probațiune*. Accesibil la adresa: http://www.just.ro/directia-nationala-de-probatiune (consultat la 24.06.2016).
3. *Recomandarea CM/Rec(2010)1 privind regulile europene în domeniul probaţiunii*.
4. Weaver, B. and McNeill, F. (2007) in *Dictionary of Probation and Offender Management* edited by Rob Canton and David Hancock. Cullompton UK: Willan Publishing.
5. Maruna, S., Immarigeon, R. and LeBel, T.P. (2008). „Ex-offender reintegration: theory and practice". In *After Crime and Punishment*, Maruna, S. and Immarigeon, R. (eds.). Cullompton UK: Willan Publishing.
6. Healy, D. (2012). *The dynamics of Desistance: Charting pathways through change*. Routledge, Abingdon.
7. Kazemian, L. (2015). *Straight Lives: The Balance between Human Dignity, Public Safety, and Desistance from Crime*. New York, NY: Research & Evaluation Center, John Jay College of Criminal Justice, City University of New York.
8. Farrall, S., Mawby, R. C. and Worrall, A. (2007). „Prolific/persistent offenders and desistance".In *Handbook of Probation*, Gelsthorpe, L. and Morgan, R. (eds.) (2007). Cullompton, UK: Willan Publishing.
9. Nugent, B. and Schinkel, M. (2016). „The pains of desistance". *Criminology and Criminal Justice*, 2016; I 17. Accesibil la adresa: http://crj.sagepub.com//2016...pdf (consultat la 08.06.2016).
10. McNeill, F. (2016, March). Probation, Rehabilitation and Society. *The 5th International Conference Multidisciplinary Perspectives in the Quasi-Coercive Treatment of Offenders – Probation as a field of study and research: From person to society*, West University of Timisoara, Timisoara, Romania.
11. Szabo, A. (2009). *Perspective ale dezvoltării probațiunii în România.* București: Editura Universității din București.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

12. Sorsby, A., Shapland, J. and Durnescu, I. (2014). *External evaluation of the Skills for Effective Engagement and Development (SEED) project in Romania. Final report, STREAM*. Accesibil la adresa: http://www.stream-probation.eu/...pdf (consultat la 30.06.2016).
13. Durnescu, I. *et. al.* (2009). *Reducerea riscului de recidivă după închisoare*. București: Lumina Lex.
14. Herzog-Evans, M. (2011). „Desisting in France: What probation officers know and do. A first approach". *European Journal ofProbation*, University of Bucharest. Vol. 3, No. 2, pp. 29 – 46. Accesibil la adresa: http://www.ejprob.ro//Desisting_in_France.pdf (consultat la data de 12.06.2015).
15. Weaver, B. (2014). Co-producing Desistance: Who Works to Support Desistance?. In *Understanding Penal Practice*" edited by Ioan Durnescu and Fergus McNeill. Routledge Frontiers of Criminal Justice. Routledge, Abingdon.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

STATISTICAL ANALYSIS IN FINANCIAL AUDIT. CASE STUDY: VLG RO SRL

Mircea Iosif Rus
PhD, "Babeș-Bolyai" University of Cluj-Napoca

Abstract: Talks about an interference of statistics in several scientific fields are increasing lately and financial audit does not make an exception. Besides the classical methods used in financial audit, statistics is being more and more used now. It stands at the basis of the confirmation and invalidation of certain theories of the financial audit. With our scientific approach we have tried to show, with the aid of the Pearson correlation coefficient included (R^2) included, that a correlation may be established, or not, between the economic indicators used in the context of the financial audit. Even if such correlations will strengthen the connection between those indicators, we promise that with our next scientific approach we will seek to use also other economic indicators to confirm or refute the correlation between those indicators.

Keywords: financial audit, statistical analysis, turnover, revenue, staff number

1. Introduction

The present article aims at proving once more the mixture of statistics with economic and financial analysis, and the auditing of a commercial company. Even if most times the results provided by statistics in the field of financial auditing are identical or similar to the ones extracted from accounting, it should not discourage us as auditors, but confirm our belief that the activity we develop in financial auditing complies with the auditing standards.

Financial auditing can no longer develop as a unique and distinct area within the field of economic sciences. There is a continuous mixture of financial auditing with other fields of the economic sciences. Therefore, besides accounting, we can assert that statistics find an ever-growing use as a part of financial auditing.

In the example below, we will demonstrate the importance of the correlation by data pairs used as a part of statistical analysis, as well as the opportunity of choosing the data pairs so that the results obtained within the statistical analysis are plausible. Last but not least, the results of the statistical analysis may help us detect certain possible risks within the commercial company. [1]

2. Research methodology

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

The purpose of this study consists of analyzing the influence of applied statistical method over financial results of a company subject to a financial audit. We intend to acquire auditing evidence by means of using certain statistical methods. For this reason, we will use analytical procedures by data pairs that lead us to a determination of a correlation between the chosen variables. The analysis used in the case studies is a quality analysis of used information, particularly staff number, turnover and total income. In the process of grounding this case study, we also considered the criteria that a commercial company must meet in order to be audited and we chose two of these criteria, as many as necessary according to provisions of the Order of the Ministry for Public Finances no. 3055/2009. Moreover, these particular criteria for auditing economic entities were included also in the Order of the Ministry for Public Finances no. 1802/2014. [2], [3]

The study follows a statistical approach for assessing and testing the influence of statistical results over relevance of financial information in order to obtain the research results. The analyzed period includes financial years 2013, 2014 and 2015, and the dates taken into account during our approach correspond to the twelve months of the financial year.

3. Case study

The preparation of this case study included the financial data of the company VLG RO SRL, subject to an auditing contract. Moreover, when performing the statistical analysis, we used Pearson correlation coefficient (R^2) in order to establish a correlation between the variables taken into account, i.e. staff number, turnover and total income.

For 2013, we have the following values, as shown in the table below:

Table 1. Comparable variables for VLG RO SRL

No.	Period (calendar month)	Staff number	Turnover (Lei)	Total income (Lei)
1.	January	51	5574162	6154220
2.	February	49	6627708	6681676
3.	March	49	6136673	6134525
4.	April	48	7241856	7638927
5.	May	48	7499837	7540995
6.	June	48	6117505	6696893
7.	July	48	7113024	7300975
8.	August	46	7239016	7242463
9.	September	46	6435303	6441331
10.	October	44	6268516	6562908
11.	November	45	7210710	7238261
12.	December	45	4582243	4680188

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

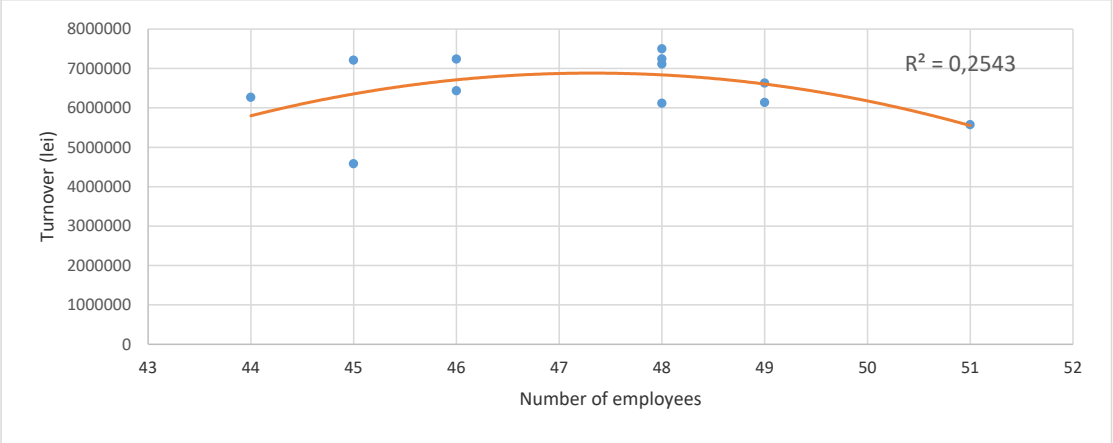
First we analyzed statistically the data pair staff number/turnover, and the five relevant curves we take into account are: linear, logarithmic, polynomial, power and exponential.

In the current case, the results are:

- linear.....R^2 = 0,0001
- logarithmic.....R^2 = 0,0005
- polynomial.....**R^2 = 0,2543**
- power.....R^2 = 0,0022
- exponential.....R^2 = 0,0014

The curve with the maximum R^2 is displayed in Picture 1:

Picture 1. Determining R^2 coefficient for the data pair staff number - turnover

The Picture 1, and according to the interpretation of results for R^2, leads us to the conclusion that there is a minor association between staff number and turnover, which is true.

The second data pair is provided by turnover/profit and we calculated again the five relevant curves: linear, logarithmic, polynomial, power and exponential.

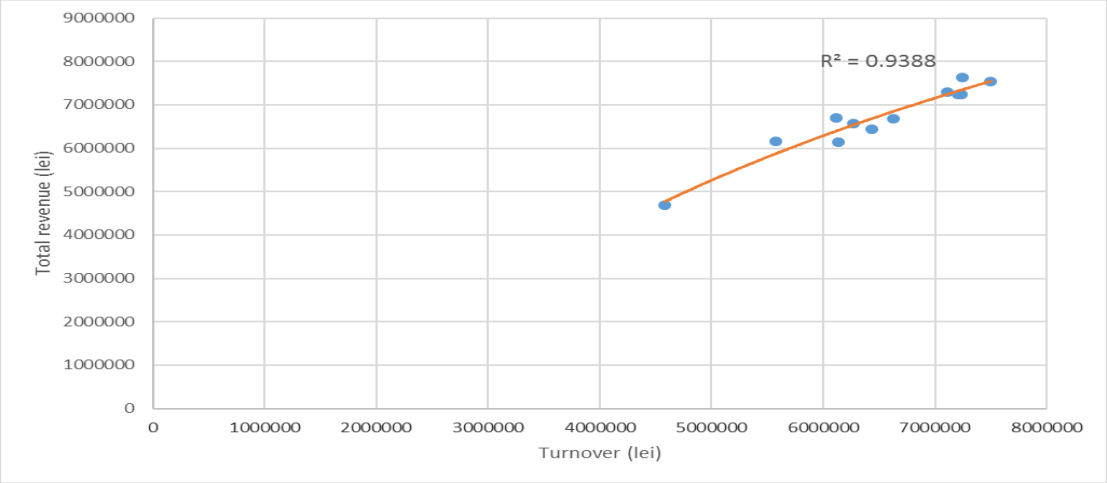
In this case we obtained the following results:

- linear.....R^2 = 0,9315
- logarithmic.....**R^2 = 0,9388**
- polynomial.....R^2 = 0,9376
- power.....R^2 = 0,9370
- exponential.....R^2 = 0,9169

The curve with the maximum R^2 is displayed in Picture 2:

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Picture 2. Determining R^2 for the data pair turnover - income

Considering the specific activity of that particular company (electrical goods wholesale), the obtained result is true and therefore the R^2correlation coefficient value is higher and exceeds the value of 0.7, which proves a strong correlation between turnover and total income.

For 2014, the values are displayed in Table 2:

Table 2. Comparable variables for VLG RO SRL

No.	Period (calendar month)	Staff number	Turnover (Lei)	Total income (Lei)
1.	January	43	4.330.610,72	4.332.200,35
2.	February	43	3.374.063,90	3.396.899,02
3.	March	42	4.829.862,64	4.890.771,65
4.	April	41	4.552.240,15	4.624.142,82
5.	May	41	5.732.985,49	5.815.403,82
6.	June	44	4.547.469,88	5.307.870,87
7.	July	42	7.045.555,98	7.075.590,40
8.	August	40	7.032.869,80	7.090.873,49
9.	September	42	6.656.991,28	6.691.300,07
10.	October	46	6.049.900,25	6.087.470,96
11.	November	51	7.571.441,15	7.587.400,25
12.	December	51	6.345.854,11	6.447.144,74

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

As shown in Table 2, the analyzed period includes 2014, and the displayed information corresponds to the months of that specific year.

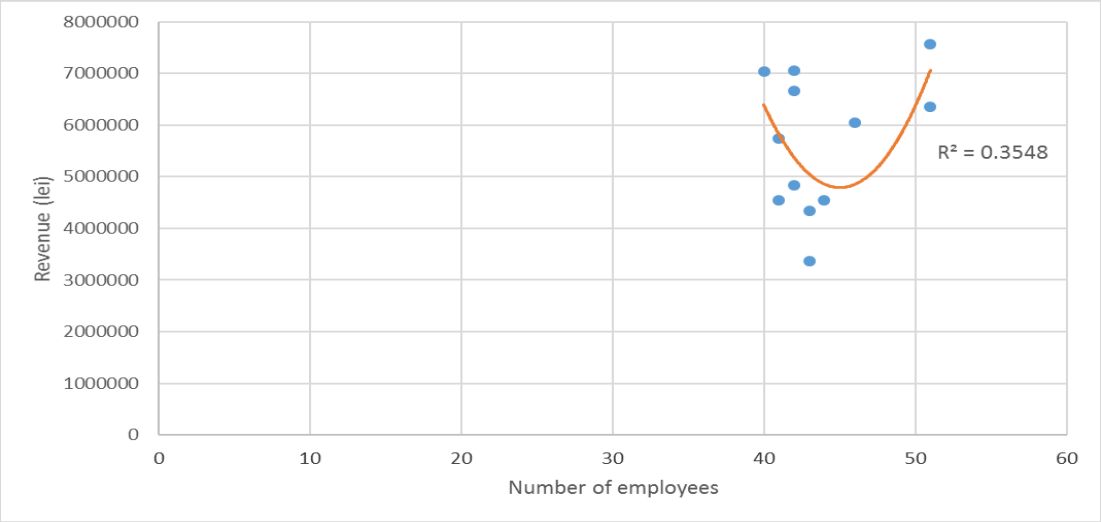
First, we analyzed statistically the data pair staff number/turnover, and the relevant curves that we take into account are: linear, logarithmic, polynomial, power and exponential.

In the present case, the results are:

- linear.....R^2 = 0,2133
- logarithmic.....R^2 = 0,2054
- polynomial.....**R^2 = 0,3548**
- power.....R^2 = 0,3013
- exponential.....R^2 = 0,3088

The curve with the maximum R^2 is presented in Picture 3:

Picture 3. Determining R^2 coefficient for the data pair staff number – turnover

As shown in Picture 3, and according to the result interpretation for R^2, we can assert that there is a minor association between staff number and turnover, which is true.

The second data pair is given by turnover/profit and again we calculated the five relevant curves: linear, logarithmic, polynomial, power and exponential.

In this case we obtained the following results:

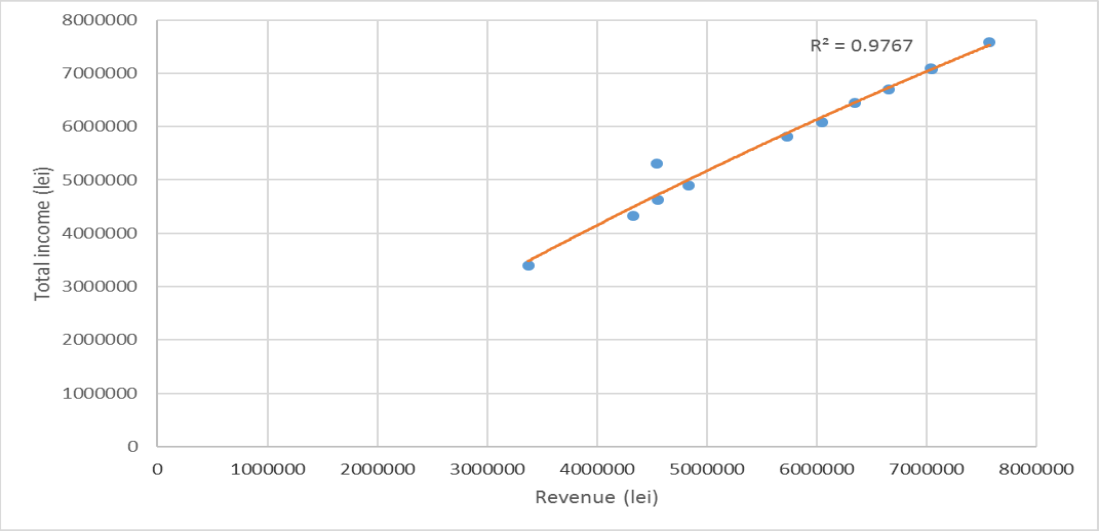
- linear.....R^2 = 0,9755
- logarithmic.....R^2 = 0,9724
- polynomial.....**R^2 = 0,9767**

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

- power.....R^2 = 0,9708
- exponential.....R^2 = 0,9487

The curve with the maximum R^2 is displayed in Picture 4:

Picture 4. Determining R^2 for the data pair turnover – income

As shown in Picture 5, and according to the result interpretation for R^2, we can assert that there is a substantial association between turnover and total income, which is true.

Considering the specific activity of that particular company (electrical goods wholesale), the obtained result is true and therefore the R^2correlation coefficient value is higher and exceeds the value of 0.7, which proves a strong correlation between turnover and total income.

For 2015, we have the values included in Table 3:

Table 3. Comparable variables for VLG RO SRL

No.	Period (calendar month)	Staff number	Turnover (Lei)	Total income (Lei)
1.	January	53	6308115	6390590
2.	February	53	7165034	7251151
3.	March	55	8161726	8294512
4.	April	61	7521788	7682983
5.	May	60	8696376	8766239
6.	June	59	9392331	9447034
7.	July	60	9588913	10303642
8.	August	64	10362590	10420071

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

9.	September	66	11643151	11716016
10.	October	63	11827152	11863132
11.	November	66	12538038	12575208
12.	December	65	8485328	8786214

As shown in Table 3, the analyzed period included 2015, and any displayed information corresponds to the months of that specific year.

First, we analyzed statistically the data pair staff number/turnover, and the five relevant curves that we calculate are: linear, logarithmic, polynomial, power and exponential.

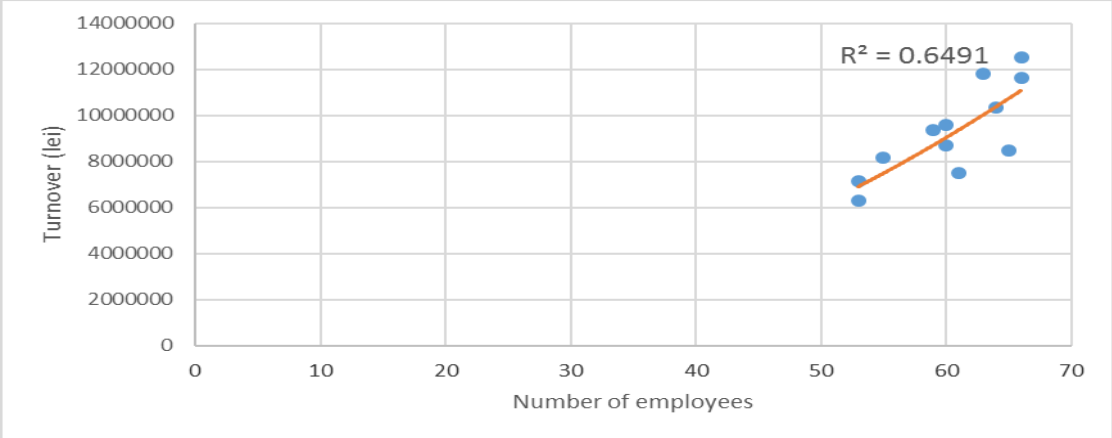
In the present case, the results are:

- linear.....R^2 = 0,6279
- logarithmic.....R^2 = 0,6243
- polynomial.....R^2 = 0,6319
- power.....R^2 = **0,6491**
- exponential.....R^2 = 0,6385

The curve with the maximum R^2 is displayed in Picture 5:

Picture 5. Determining R^2 coefficient for the data pair staff number – turnover

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

As shown in Picture 5, and according to result interpretation for R^2, we can assert that there is a minor association between staff number and turnover, which is true.

The second data pair is provided by turnover/profit and again we calculated the five relevant curves: linear, logarithmic, polynomial, power and exponential.

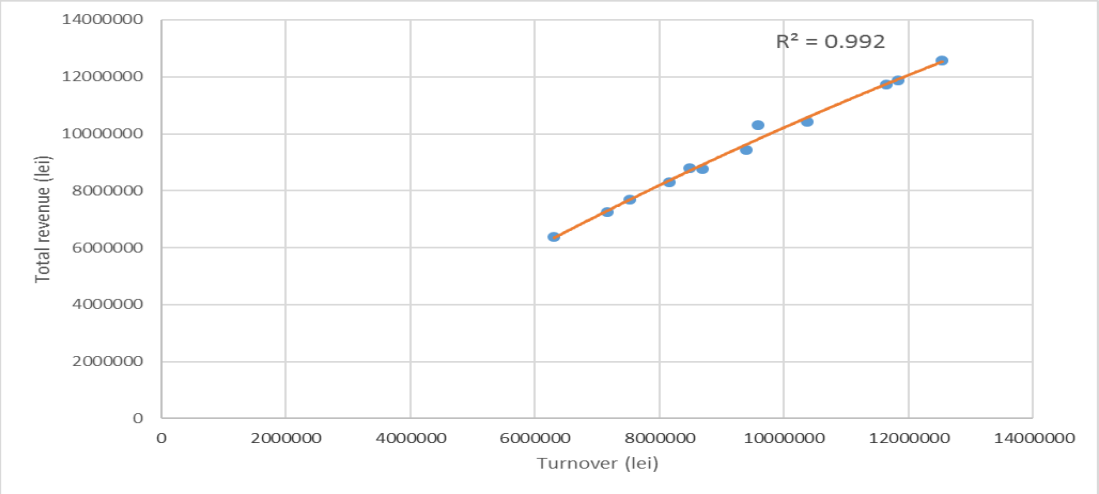
In this case, we obtained the following results:

- linear.....R^2 = 0,9905
- logarithmic.....R^2 = 0,9882
- polynomial.....**R^2 = 0,9920**
- power.....R^2 = 0,9916
- exponential.....R^2 = 0,9744

The curve with the maximum R^2 is displayed in Picture 6:

Picture 6. Determining R^2 for the data pair turnover - income

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Considering the specific activity of that particular company (electrical goods wholesale), the obtained result is true and therefore the R^2correlation coefficient value is higher and exceeds the value of 0.7, which proves a strong correlation between turnover and total income.
Certainly, there is the possibility of choice between other data pairs and remake the statistical analysis, but the obtained results will only reinforce the results obtained so far. For example, a potential selected data pair consists of total assets and capitals.

We should not leave out the fact that, in both situations, the highest value for Pearson R^2 correlation coefficient was obtained as a part of the 2nd degree polynomial correlation. If we had used a degree higher than 2 as a part of the polynomial correlation, the result would have been even closer to 1.

4. Conclusions

Based on the results determined by the examined data analysis, the study validated the suggested research hypothesis, and it reached the objectives of our statistical approach.

Therefore, in the examined case study, we aimed at proving that well-known results of economic and financial analysis performed within the respective entity may also be achieved through a statistical approach.

But, if the results determined through the statistical analysis were much different that the results of the economic and financial analysis, then certain pieces of information may be incorrect, which may lead mainly to an increased fraud risk.

Our intention is not to minimize the importance of the economic and financial analysis, but to assimilate such a statistical analysis to certain additional tests performed in the auditing activity, where these tests, as mentioned above, may provide information regarding potential risks occurring together with the process of auditing that particular company.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Moreover, this statistical analysis may influence the auditing opinion if the determined results were completely different than the ones obtained as part of the economic and financial analysis, which is an integral part of financial statements.

The use of statistical methods as part of the financial audit, but also its interconnection with financial analysis and accounting may open up a new research path. This new area aims at analyzing the economic and financial events included in financial audits based on certain financial analysis indexes, by means of advanced statistical and econometrical methods, hypothetically named audiometrics.

Bibliography

[1] Robu I.-B., Robu M.-A., (2015), *Analiza statistică a influenţei opiniei de audit asupra relevanţei informaţiilor financiare raportate de către firmele românueşti cotate la bursă, Audit financiar, XIII, 11(131)*, pp.3-11
[2] *Ordinul Ministrului Finanţelor Publice nr. 3055/29.10.2009*, published in Monitorul Oficial nr. 766/10.11.2009
[3] *Ordinul Ministrului Finanţelor Publice nr. 1802/29.12.2014*, published in Monitorul Oficial nr. 963/30.12.2014

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

APPROXIMATION ALGORITHMS FOR THE ALGEBRAIC EQUATIONS ROOTS

Nina Cazacu
PhD, "Carmen Sylva" High School, Eforie Sud

Abstract: The paper contains considerations regarding the study of the mathematical basis for some approximation methods of the algebraic equations roots. The novelty consists in completing the mathematical formulations with the corresponding algorithms, also the apriori error calculus, and iterations number for the best approximation. The algorithms are written in Pascal code.The subject is adressed to the teachers and pupils in the last two classes of the high school.

Keywords: mathematical ,root, equation, approximation, method

1. How do we represent the approximation of the algebraic equations roots?

If we have to solve a f(x)=0 equation, we will presume the **f** function as derivable on the considered interval. Although we have separated its roots, we still have the problem of the effective calculus of them, even approximavely. Most of the times, they are irrational and we have to find an approximative value for each of them, as a decimal fraction.

Let x_1 a root of an equation and x_1' an approximative value of it. If $x_1'<x_1$, it is said that x_1' is a less approximative value, and if $x_1'>x_1$, it is said that x_1' is a bigger approximative value. It is important to know also how much it differs the found value from the true one, which means to know a superior limit of error. If we know that the number x is between a and b, $a<x<b$, we consider for x, the approximative value $x_1=(a+b)/2$. Consequently, the error is absolutely less than x_1-a and $b-x_1$. For example, if we know that $5,473<x<5,479$, we put $x_1=5,476$; then the error is less than 5,476- 5,473=5,479-5,476=0,003 and we shall write:

$$x=5,476(+0,003,-0,003).$$

Let supose we found two consecutive numbers, **a** and **a+1** between which it is one single root of the equation f(x)=0 and f(a)<0, f(a+1)>0, for example: f(2)<0, f(3)>0. These numbers already represent an approximate value for the root, each of them. To get a better approximation, the values we can verify are:

$$2,1\ \ 2,2\ \ 2,3\ \ ...\ \ 2,9$$

to get two consecutive values of x in this series, for which the function **f** has values of opposite signs, for example:

$$f(2,3)<0,\ f(2,4)>0.$$

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

It is not necessary to go from tenth to tenth. It can start with 2,5 if f (2,5)> 0; it means that the root lies between 2 and 2,5. Next, try 2,3 and so on.
Once it is found the first decimal, for example, we found that the root is between 2,3 and 2,4, the process can be repeated, the function values are calculated for:

2,31 2,32 2,33 ... 2,39 so on

This is called ***the fractionation of the ranges.***

Example. Lets consider the equation:

$$f(x)=x^3-2x-9=0.$$

Tracing the curve $y = x^3-2x-9$, or by the Rolle row, we establish that the equation has only one real root in the interval $(\sqrt{6}/3,\infty)$. Let's calculate:

$$f(1)= -10,\ f(2)= -5,\ f(3)=12$$

If the average is more than one decimal bigger than the **a** and **b** numbers, it is rounded. For example, if we know that **x** is between **a** = 2,34 and **b** = 2,39, so (a + b)/2 = 2,365, we consider x1 = 2,37. In this case, we have: 2,37-2,34 = 0.03; 2,39-2,37=0.02; Safety, it is considered that the error is less than 0.03, and we shall write:

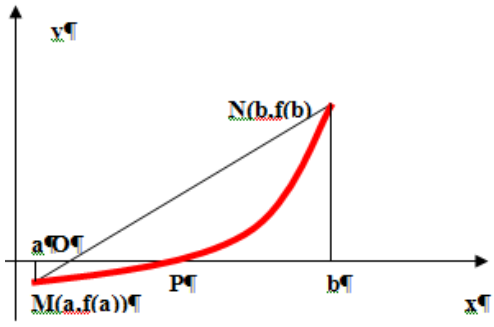
$$x=2,37(\pm 0,03).$$

Since f (2) and f (3) are of opposite signs, the root is in the range (2;3). We must divide this range. First, we calculate f (2,5), then we obtain f (2,5) = 1625> 0, so the root is in the range (2; 2,5). We calculate successive:

$$f(2,4)=0,024,\quad f(2,3)= -1,433.$$

As both of these results are of opposite signs, the root is in the range (2,3; 2,4). We can continue dividing the interval (2,30; 2,40) and so on. The fractionation of the intervals is a process very simple, but very slow. There are several ways you can quickly and precisely find the roots of an equation: *the chord method, the tangent method, the bisection method, the contractions method,* etc.

Fig.1

We select one of the listed methods, for example the *chord method*. Consider, for example,

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

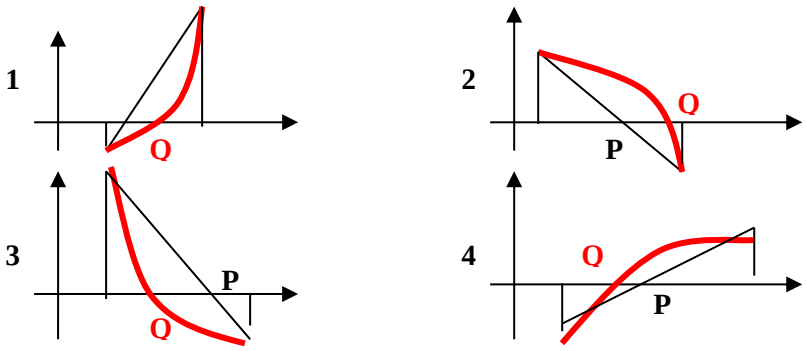
an equation f (x) = 0, where **f** is a differentiable function on an interval I. Suppose we have determined by some means that there is only one root in the interval (a, b) where a, b ∈ I and f (a)
<0, f (b)> 0. The graph of the function **f** will be in the range (a, b), the type of **Fig.1**, in the sense
that the point M (a, f (a)) is under Ox and the point N (b, f (b)) is above it.
The root that we are looking for is the P point abscissa we do not know, where the graph cuts the
horizontal axis.
The method involves the following process: it is considered as the root approximate value is the
Q point abscissa, where the line MN cuts Ox axis. One can say that the curve arc MPN is replaced
by the MN line. To calculate the point Q abscissa, we must write the equation passing through the
M and N points, and determine its point of intersection with the horizontal axis Ox.

The line equation is: y–f(a)=(f(b)-f(a))/b-a*(x-a), and let us consider y=0. We only must find x from the equation: -f(a)=(f(b)-f(a))/b-a*(x-a).
But it is much more easier to find the number **x-a**, which is algebraic measure of the vector AQ:

$$h = x-a = - ((b -a)*f(a)) / (f(b)- f(a))$$

The root value is then: x=a+h. **h** added to **a** is a better approximation and is called *proofreading*.

Fig. 2

The meaning of the error can be determined with the chart's help. (a, b) will be fixed small enough so that the second derivative f "(x) will keep the same sign when **x** varies from **a** to **b**, so that the curve to be convex or concave, in (a, b), all the time. The figures in **Fig. 2** shows the four possible cases. Every case, the P point, on the horizontal axis, is the exact root, and the Q point is the value given by the chord method. In the **1** and **2** cases (f '(x)> 0, f "(x)> 0 and f' (x) <0, f '(x) <0), point Q is to the left of P point, so the method drives to the approximate by default; in the **3** and **4** cases (f '(x)> 0, f' (x) <0 respectively f '(x) <0, f' (x)> 0)

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

it yields an approximate value by addition. Resuming the equation $f(x)=x^3-2x-9=0$, about we know that has a root in the interval (2,3;2,4), we calculate the value of x:

a=2,3 , b=2,4 , b-a=0,1
f(a)=f(2,3) = - 1,433
f(b)=f(2,4) = 0,024.

We get: h = 0,1 * (- 1,433) / 0,024 - (- 1,433) = 0,0983 ... as a result, an approximate root value is: **x = a + h = 2983 ...**To know the meaning of the error, we calculate the derivatives: f '(x) = $3x^2$ -2, f" (x) = 6x. In the interval (2,3; 2,4) both derivatives are positive. The approximate value is
approximative by default.

2. The mathematical fundament of the chord method

a) Determination of **c**. It starts from the secant equation: $\frac{y-f(a)}{f(b)-f(a)}=\frac{x-a}{b-a}$

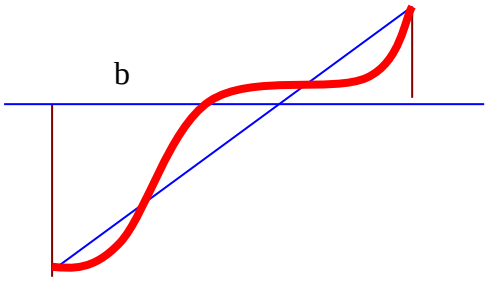

Fig. 3

For y = 0 we obtain: $\frac{-f(a)}{f(b)-f(a)}=\frac{c-a}{b-a}$. It results: x=c = $\frac{a\cdot f(b)-b\cdot f(a)}{f(b)-f(a)}$

The process can be demonstrated in the iterative mode, as follows:

$C_n=\frac{a_n\cdot f(b_n)-b_n\cdot f(a_n)}{f(b_n)-f(a_n)}$, with: $\{a_n\}$, $\{b_n\}$, $\{c_n\}$ rows with the limits: a,b,c. We will exemplify the interval restriction applying this method, using another example.
Let the equation:

$$f(x)=e^x+x-2=0$$
$$f:[-1,1]->R$$

The corresponding code of the described method is:

```
function f (x : real) : real;
begin
f : = exp (x) +x-2;
```

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

```
                    end;
        var     a,b,e : real;     i: integer;
                begin   a:= -1 ; b:= 1;
                for i: = 1 to 12 do
                begin
        c: = ( a * f(b) − b * f(a) ) / ( f(b) − f(a) );
                if  f(c)< 0 then  a: =c else b: =e;
        writeln ( solution is in the interval (',a: 6:4,b:6:4,')');end;
```

To prove mathematically those above, we consider f: [a, b] -> R continuous, with f (a) <0, f (b)> 0, having one root in the interval [a, b]. We shall prove that: $\{c_n\}\to\alpha$.

1) $a_n<b_n$ Let : f(a)<0,f(b)>0 => f(b_{n-1}) > 0

If f(c_{n-1}) < 0 => $a_n=c_{n-1}, b_n=b_{n-1}$ etc.

$$a_n-b_n=c_{n-1}-b_{n-1}=\frac{a_{n-1}\cdot f(b_{n-1})-b_{n-1}\cdot f(a_{n-1})}{f(b_{n-1})-f(a_{n-1})}-b_{n-1}=\frac{f(b_{n-1})(a_{n-1}-b_{n-1})}{f(b_{n-1})-f(a_{n-1})};$$

It is obtained: $a_1<b_1\to\cdots a_{n-1}<b_{n-1}\Rightarrow a_n<b_n$

Similarly: $a_n<c_n, c_n<b_n\Rightarrow a_n<c_n<b_n$

2) $$a_n=\begin{cases}a_{n-1}, & f(c_{n-1})>0\\ c_{n-1}, & f(c_{n-1})<0\end{cases}$$

$\Rightarrow a_n<c_n \Leftrightarrow a_n<a_{n+1}; a_{n+1}=a_n \Rightarrow a_{n=1}\geq a_n \Rightarrow a_n\leq a_{n+1} \Rightarrow \{a_n\}$ *crescator*

Similarly:

$$b_n=\begin{cases}b_{n-1}, & f(c_{n-1})<0\\ c_{n-1}, & f(c_{n-1})>0\end{cases}$$

Consequently: $b_{n+1}=b_n$ or $b_{n+1}=c_n<b_n \Rightarrow \{b_n\}$ is descending.

So that : $a<a_1\cdots<a_n<c_n<b_n<b_{n-1}<\ldots<b$

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Any monotonous and bounded string (Weierstrass) is convergent.It results: $\lim a_n = \lim b_n = \lim C_n = \alpha \in (a,b)$ or: $\lim a_n \leq \lim C_n \leq \lim b_n$. Moving to the limit, we get:

$$\lim C_n = \frac{A * f(B) - B * f(A)}{f(B) - f(A)}$$, with: A= $\lim a_n$, B = $\lim b_n$.

The method consists in framing the solution of equations in successive intervals increasingly smaller. To specify the nature of this process we will use the Darboux property.
Particularly :

If $f(x_1)<0$, $f(x_2)>0$, there is $x \in (x_1, x_2)$, $f(x)=0$ (because $0 \in (f(x_1), f(x_2))$

Any continuous function has the Darboux property. So that any continuous function switch from negative to positive, cutting at least once Ox, i.e. taking the value 0.

Example:

$f:[-1,1] \to R$; $f(x)=e^x+x-2$ with the attached equation : $f(x)=0$. f is continous, so it has the Darboux property. We calculate the values at both ends $f(-1) = e^{-1}-1-2 <0$; $f(1) = e^1 + 1-2 > 0$, resulting that $f(-1) <0 <f(1)$ so that there is $\alpha \in [-1;1]$, $f(\alpha) = 0$. We will show how we can roughly determine the value of α. Divide in half the range: $f(0) = -1 <0$. Using the Darboux property again, we can say that the equation has solutions in the range of (0;1). We calculate $f(\frac{1}{2})$ and obtain: $f(\frac{1}{2}) = \sqrt{e} - \frac{3}{2} <0$ so that the equation has a solution in the interval $(0; \frac{1}{2})$. We can continue as much as we want, applying the Darboux property on an interval halved at each application. Let's consider this application for **12** times.

The program in Pascalcode :

```
program bisectrix ;
function f(x :real) :read ;
begin f:=exp(x)+x-2;
end;
var a,b,c: real; {the margins of the range}
i: integer;
i: integer;
begin a:=-1; b:=1;   {f9-1)<0;f(1)>0}
for i:=1 to 12 do begin
        c: =(a+b)/12;
        if f(c)<0 then a: =c else b:=c;
        write ln('solution is in the interval('a: 6: 4,' , ',b: 6: 4, ')'); end; end;
```

So we get the solution in the range (0;4429). Although we have not determined the solution, we can say that if we keep only the first three decimal places, the solution is equal to 0,442.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

The mathematical formulation of the bisection method, involves to formalize the above process. So, it is about solving an equation of the form: f (x) = 0, where f: [a, b] → R, f is a function with the following two properties:

a) f:[a,b]→R (*)
b) f(a)<0 si f(b)>0

What we present below, is somehow a justification, even a demonstration that every continuous function has the Darboux property.

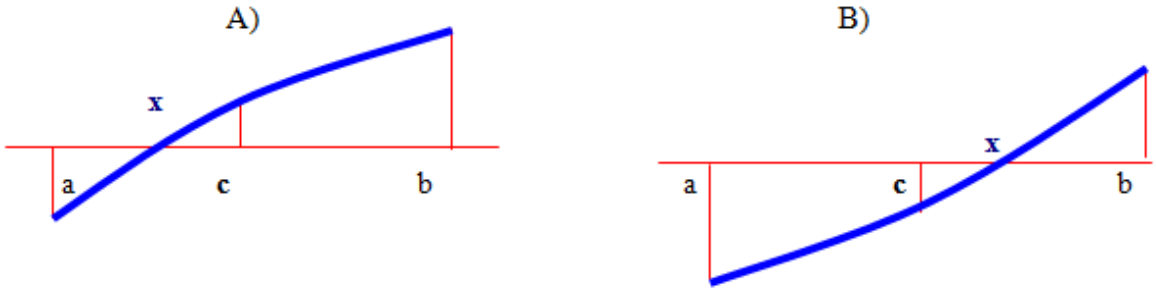

Fig. 4

WE denote with **c**= the mid-range of [a, b], tahat is **c**= $\frac{(a+b)}{2}$ and we define:

- a_1=a; b_1=b, if f(c)>0 (A);
- a_1=a; b_1=b, if f(c)<0 (B).

If f (**c**) = 0, then the solution equation is x = **c**, if not, we decrease the definition interval [a, b] that is: [a_1, b_1]. f: [a_1, b_1] → R satisfy further the conditions (*) in the definition, but the length of the interval is reduced by half. The method can be continued chosing the interval [a_1, b_1] and the new interval [a_2, b_2] will be defined in the same way as the previous one:

a_2 =a_1 ; b_2 =c_1 , if f(c_1)>0 so that: a_2 =c_1 ; b_2=b_1 , if f(c_1)<0 with: $c_1 = \frac{(a_1+b_1)}{2}$ etc.

Therefore, it appears three rows of numbers: { a_n }, { b_n} si { c_n }, initialized: a_0 =a, b_0 =b, $c_0 = \frac{(a_0+b_0)}{2}$. Being built the terms a_{n-1} , b_{n-1} , c_{n-1} , we define, for n≥1:

a_n = c_{n-1} , b_n =b_{n-1} , if f(c_{n-1})<0

or: a_n = a_{n-1} , b_n = c_{n-1} , if f(c_{n-1})>0

with: $c_n = \frac{(a_n+b_n)}{2}$

If f(c_{n-1})=0 then : a_m = a_{n-1} ; b_m = b_{n-1} ; c_m = c_{n-1} (cu m≥n).

3. The mathematical substantiation of the bisection method

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

We will show that the rows $\{a_n\},\{b_n\},\{c_n\}$ are convergent to the solution of the equation f(x)=0.
We will show that the rows $\{a_n\}$ and $\{b_n\}$ are monotonous and bounded, the first is ascending, the second is descending, and using the "squeeze theorem", knowing that $a_n<c_n<b_n$, also that $\{a_n\}$and $\{b_n\}$ are convergent to the same limit, it will result that also c_n is convergent to the same limit as $\{a_n\}$and $\{b_n\}$. Consequently :

$\{c_n\}$is convergent and: $\lim_{n\to\infty} c_n=\alpha\ (=\lim_{n\to\infty} a_n=\lim_{n\to\infty} b_n)$
The α number(the common limit of $\{a_n\},\{b_n\},\{c_n\}$) is the solution of the equation: f(x)=0.
Lets select one of the two cases: f(a)<0, f(b)>0. Consequently: $f(a_n)\leq 0$; $f(b_n)\geq 0$.Going to the limit: $f(\lim_{n\to\infty} a_n)\leq 0$; $f(\lim_{n\to\infty} b_n)\geq 0$, so: $f(\alpha)\leq 0$; $f(\alpha)\geq 0$. Consequently: **f(α)=0**
We prove by induction that for n≥1 and if $f(c_{n-1})\neq 0$ (because if $f(c_{n-1})=0$ then we do not have to do anything, we got the equation solution), then $[a_n, b_n]$ has the form :

$$a_n = a + i\frac{b-a}{2^n}$$

$$b_n = a + (i+1)\frac{b-a}{2^n}$$

so: $[a_n,b_n]= a+i*\frac{b-a}{2^n}$; $a+(i+1)*\frac{b-a}{2^n}$, $i\in$**N,** -i can take positive values less than or equal to 2^n. Indeed: $i=2^n=>a+2^n\frac{b-a}{2^n}=a+b-a=b$ (left margin)

so: $a+(i+1)\frac{b-a}{2^n}=a+(2^n+1)\frac{b-a}{2^n}=a+2^n\frac{b-a}{2^n}+\frac{b-a}{2^n}=a+b-a+\frac{b-a}{2^n}=b+\frac{b-a}{2^n}$ >b(right margin), which is not possible because the given interval is [a, b] and the right margin should not exceed the value of **b**. We apply the full induction:
Step I: We verify the relation for n=1:

$$[a^1,b^1]=[a,a+\frac{b-a}{2}],\ \text{if } f(c^0)>0$$

$$[a^0,c^0]$$

$$[a+\frac{b-a}{2}, a+2*\frac{b-a}{2}],\ \text{if } f(c^0)<0$$

$$[c^0,b^0]$$

$$(c^0=\frac{a+b}{2}\ \text{is the mid-range})$$

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

$$a_1=a\ ;\ b_1=c^0=\frac{a+b}{2}$$

$$a_1=c^0\ ;\ b_1=b\ ;\ c^0=\frac{a+b}{2}$$

$$a+\frac{b-a}{2}=\frac{2*a+b-a}{2}=\frac{a+b}{2}$$

$$a_1=a+\frac{b-a}{2}=\frac{a+b}{2};$$

$$a_2=a+2*\frac{b-a}{2}=b$$

Step II : Suppose the statement is true for n and we will prove for n + 1. So, we assume that:

$$[a^n,b^n]=[a+i*\frac{b-a}{2^n},a+(i+1)*\frac{b-a}{2^n}]\ ;$$

By definition:

$$c=\frac{a_n+b_n}{2}=\frac{1}{2}*[a+i*\frac{b-a}{2^n}+a+(i+1)*\frac{b-a}{2^n}]=\frac{2*a}{2}+(2*i+1)*\frac{b-a}{2^{n+1}}$$

Two problems arise:

1) How to determine the row $\{c^n\}$ limit?

2) How quickly the row $\{c^n\}$ converges to c?

Usually, we can not determine the exact limit. We shall approximate with as many decimal places we want. Basically, it is the same thing. We shall establish a number **c** and we shall calculate so many consecutive terms of $\{c^n\}$until we reach a number „n" so that: $|c^n-\alpha|<e$

4.The apriori estimation of error resumes to obtain an inequality of the next form:$|c^n-\alpha|<e(n)$ If the equation with unknown "n", $s(n)<\varepsilon$ can be solved, we shall know without calculating the terms of $\{c^n\}$, **apriori,** which element of the $\{c^n\}$ row approximates the solution with ε precision: $|c^n-\alpha|<e(n)<\varepsilon$. So, if we want to get the approximate solution of the equation f (x) = 0, with the error ε, we will need to calculate the terms of the sequence$\{c^n\}$ to the first value of "n" that satisfies the inequality: $\frac{b-a}{2^n}<\alpha$.From here, we get the "n": $\frac{b-a}{\varepsilon}<2^n$

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Applying the logarithm: $\ln(\frac{(b-a)}{\varepsilon})<n*\ln 2|: \ln 2 \Rightarrow \frac{\ln(\frac{b-a}{\varepsilon})}{\ln 2}<n$, so it results: $n\geq [\frac{\ln(\frac{b-a}{\varepsilon})}{\ln 2}<n]+1$.

Aplication:

Check the possibility of applying the bisection of the interval method and determine *apriori* the number of iterations, needed to obtain an accurate solution, to three decimal places, for the equation below:

$x^3+x-1=0$ in $[-3,3]$; $f(x)=x^3+x-1$, $a=-3$, $b=3$, $\varepsilon=0{,}001$; $n=?$

a) $f(-3)=-27-4<0$; $f(3)=27+3-1>0$; Yes (the method can be applied)

b) $\frac{b-a}{2^n}<\frac{1}{1000}=\frac{1}{10^3}\Rightarrow$ $10^3(b-a)<2^n$, $6*10^3<2^n$ (apply the logarithm)->$\ln(6*10^3)<n*\ln 2$

$$\frac{\ln(6*103)}{\ln 2}<n\Rightarrow n\geq[\frac{\ln(6)+3\ln(10)}{\ln(2)}]+1$$

The number of iterations to achieve an accurate solution to three decimal places, is the following: $n=\frac{\ln(6)+3\ln(10)}{\ln(2)}+1$

5. Conclusions

We consider that the goal of this paper has been reached, for two of the mentioned methods. The rest of them can be the object of another study, in the same manner. The algorithm's code can be written in any programming language or even in pseudocode. These examples can be useful for teaching the solving of the algebric equations, in the 11-th and 12-th classes of high school.

Bibliography

1. GANGA, M., (2000), *Elemente de analiză matematică*, Mathpress House of Publishing, Ploiesti
2. STĂNESCU, I., (1998), *Analiză matematică*, Anandakali House of Publishing, Sibiu
3. POP, V., LUPŞOR, V.(coord.),(2004), *Matematică pentru grupele de performanţă*, Dacia educational House of Publishing, Cluj-Napoca
4. SORIN, T., (2002), *Informatica*, L&S Infomat House of Publishing, Bucharest

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

THEORETICAL CONSIDERATIONS ON THE ETHICAL ACCEPTABILITY OF THE TECHNOLOGICAL DEVELOPMENT

Mihaela Boboc; Roxana Ionela Achiricesei
PhD Student; PhD Student – "Ștefan cel Mare" University of Suceava

Abstract: The industrial revolution, the scientific and technological development - to the level of genetic manipulation, nanotechnologies and neurotechnologies - brings today's society in the face of unprecedented ethical challenges. The impact and the consequences of the technological development have become an issue of significant political, social and scientific importance since the sixties[1]. And the assumption that the technological development provides social and human progress is no longer supported[2], thus the ambivalence of technology has become a topic of public, philosophical and scientific interest[3].
The dabates on this theme should appeal to philosophy, moral philosophy, ethical principles that should be observed and to the acquiring of responsibilities regarding the use of technologies. But how can we integrate ethics in technological development?
Studies have given us the answer by developing an ethical checklist of the development and use of the new technologies.

Keywords : the technological evaluation, the ethical evaluation of technologies, ethical implications, ethical acceptability, responsibility

Introduction

The paper proposes an exposure of the conflicts, the implications and the reflections generated by the technological progress. This progress has shaped the today's industrial society, a society that is in a position to find a solution to problems caused by itself. Because, „as we all know, technology can do harm by using it wrong , or by using technologies which are inherently harmful"[4].

In the first part of the paper the need for ethics and morals in the use of technologies was argued.

[1]Armin Grunwald, Technology assessment or ethics of technology? Reflections on technology development between social sciences and philosophy, Ethical Perspect. 6 (2) (1999) 171–182 (p. 176).
[2]Ibidem
[3]Care Mitcham, Thinking through Technology: The Path between Engineering and Philosophy. London.(1994)
[4]Mario Bunge, Știință și filozofie, Editura politică.(1984)p 420

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

The second part presents the threats and the issues generated by the use of technologies. These issues which may have implications on the people's fundamental rights,for exemple, like the right to life, the right to spiritual and cultural development, the right to privacy or the right to enjoy the same resources as their predecessors.

All these moral implications have drew concerns about the prevention and relief of negative effects. Thus, the last part presents possible solutions to control technologies. Studies argue that an early assessment of technologies could avoid some adverse effects, or, at least, the potential threats could become known.

The completion of the technological assessment with the ethical assessment of technologies seemed to be, up until the present , the best method of control technologies. As the philosopher Bunge states: „Technology must be kept under control and not be allowed to develop without limits in the interests of any group who can afford it."[5]. And how can we control better the technological development if not by appealing to the ethics and the moral responsibility? It is not possible that the ethical acceptability of technologies be a guarantee that it is used for the human development and evolution?

Ethical foundations

„Ethics is philosophy in the best sense of the word: a philosophy that attempts by the reflection upon the good to establish the place and role of the human being in the sensible world"[6]. Ethics has the status of moral philosophy, a status that is owed to Socrates. We can also owe to Socrates the distinction between theoretical and practical philosophy[7] „Philisophy becomes practical because the knowledge by the human being of his moral needs is conditional on his moral self-realization, of the right and correct behavior."[8]. The purpose of ethics is to cause an ethical conduct that does not diverge, regardless of the situation, from virtues such as justice, truth, kindness, honesty, good. "Ethics doesn't teach us directly what should happen here and now in a given situation, but what should generally be done. Etica gives us a general basis, an overall basis of which the actual fact can be viewed objectively"[9].

In a society characterized by a rapid pace of the technological development and an unprecedented thirst for knowledge, the ethical approaches are essential. The ethical approaches inform and sensitize the society on fundamental values like freedom, solidarity, tolerance and common responsability[10]. Also, "ethics managed through truths of great

[5]Idem p 421
[6] Sorin Tudor Maxim, Peripatethice,Ed. Qim, Iași (2010). p 111
[7] Ioan Grigoraș, Probleme de etică, Ed. Universității,, Al. I.Cuza", Iași, (1999).p 4
[8]Ibidem
[9]Citat din N. Hartmann de Ioan Grigoraș în cartea Probleme de etică, Ed. Universității,, Al. I.Cuza", Iași, (1999).p 21
[10]Mary Rundle and Chris Conley, Ethical Implications of Emerging Technologies: A Survey", UNESCO,(2007).

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

theoretical value to focus the sublimation of moral energies toward the moral elevation of man and underlining the importance of moral education"[11].

We could state that the approach to technologies makes man responsible for his actions. Today, more than ever, it takes a set of ethical principles to sensitize the society so that the human actions aim at the social welfare, „a welfare that can be reflected upon the cultural, economic, psychological, spiritual, social level and in terms of the natural environment"[12].

„A fair balance between people" and between people and the environment should be found[13], how else if not using the ethical principles? Our actions and „our judgments should be based on moral principles"[14]. „A first consequence of this is the social awareness of the need to always submit the progress of the scientific knowledge and the increased powers of the technique to systematic judgements of moral value; so, the bioethics, the business ethics, the environmental ethics, the technoethics have occurred precisely because of this need„[15].
But „the ethics of technologies is a complicated subject"[16] as well as controversial.

Issues and threats of the technological development

Egbert Schuurman argues that, especially now that technology has global character, it takes discernment when it comes to the phenomenon of emerging technologies. Because most times, people are „fascinated and interested in modern technologies"[17] that they forget to consider the negative consequences of this phenomenon or rather "its possible devastating consequences"[18]. It is enough to take the example of the nuclear energy and to think about the devastating consequences on mankind of the Chernobyl and Fukushima plants.
However, the issues and threats of modern technologies do not stop to the nuclear power. The modern technology will leave its mark on society, culture and the environment. The final result will translate in a dependence upon technology, because it will turn into a "world-embracing system"[19]. The modern technology begins to penetrate the culture and the culture will become dependent on technology; this dependency connected with the economy will provide to culture a one-dimensional character[20]. Moreover, the human development becomes one-sided and society begins to disintegrate[21].

[11] Ioan Grigoraș, Probleme de etică, Ed. Universității„ Al. I.Cuza", Iași, (1999). p 2
[12] Lee M.Stapleton and Guy D.Garrod,Policy Preceding Possibility? Examining Headline Composite Sustainability Indicators in the United Kingdom, Social Indicators Research, (2008)87:495–502
[13] Adrian Miroiu, Teorii ale dreptății, Ed. Alternative, București (1996) p 76
[14] Adrian Miroiu,Etica aplicată, Ed.Alternative, București,(1995) p 7
[15]Sorin Tudor Maxim, Peripatethice,Ed. Qim, Iași (2010) p 24
[16]Mary Rundle and Chris Conley, Ethical Implications of Emerging Technologies: A Survey, UNESCO,(2007).
[17] Egbert Schuurman, Responsible Ethics for Global Technology, (Netherlands:Axiomathes 2010) 20:107-127.
[18]Ibidem
[19]Ibidem
[20] Egbert Schuurman, Responsible Ethics for Global Technology, (Netherlands:Axiomathes 2010) 20:107-127.
[21]Ibidem

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

It is not difficult to notice that the technological development threatens the environment, and therefore the natural resources. The increase of the living standards (due mostly to the technological development) begins to put pressure on the natural resources which leads to the "exhaustion of raw materials needed to produce energy, the extinction of many species of plants and animals, the loss of the usable arable land and the loss of woodlands"[22]. This will further generate other consequences upon the climate, and life in general.

Amongst the main threats that are increasingly discussed today globally there is the ozone depletion and the increase of the greenhouse gas emissions and the reduction of the biodiversity[2324]. Then there are the increased threats arising from the genetic manipulation techniques techniques, the emergence of nanotechnology, and neurotechnologies respectively. These technologies provide us the opportunity to create "new bodies, new environments and even new minds"[25].

We cannot forget when it comes to technological development the communication technologies which in recent years have had a rapid pace of development. Although they allow communication without limits and geographical barriers, the new communication technologies can negatively impact upon the human relationships, affecting the "face to face"communication and bringing "a mutual alienation, loneliness and social disintegration"[26].

These are questions to which we should reflect taking into account social, economic and environmental indicators, but above all indicators which are based upon moral and ethical principles. This is because most times the acceptance of a new technology is guided by the cost / benefice assessment or worse by "the desire of control and power"[27].

Or, such an approach ignores the moral values, values that can not be converted into monetary values[28]. Is it obvious to all technologistshat that the use of new technologies should also be acceptable in terms of ethics? If we think that moral values are now little used in assessing the sustainability of technologies, it is possible to find technologists and technologies deprived of ethics.

Then, it is increasingly evident that "the emergence of a variety of new technologies should arouse a sense of responsibility and an ethical thought"[29], before the technology comes to dominate and control nature and society (if not it already does!).

[22]Ibidem
[23] Antoine Bouët et al., Modeling the global trade and environmental impacts of biofuel policies. IFPRI discussion paper 01018. The International Food Policy Research Institute (IFPRI), 2010.
[24]Elizabeth Cushion et al., Bioenergy development: Issues and impacts for poverty and natural resource management. Washington, DC: The International Bank for Reconstruction and Development/The World Bank, 2010.
[25] James H. Moor, Why we need better ethics for emerging technologies, Ethics and Information Technology (2005) 7:111–119
[26] Egbert Schuurman, Responsible Ethics for Global Technology, (Netherlands:Axiomathes 2010) 20:107-127.
[27]Ibidem
[28] James H. Moor, Why we need better ethics for emerging technologies, Ethics and Information Technology (2005) 7:111–119
[29] Ibidem

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

The need for ethical foundations in the technological field is more than necessary, because today most "discussions regarding the ethics of technologies are limited to precautions and risk reduction"[30]. Or, the use technology involves issues exceeding the limit of the material, leading perhaps to a cultural and spiritual destructuring of the human being.

The need for an ethical acceptability of technologies

It is increasingly evident that the technological progress has a significant social impact[31] and that is a source of conflict and ethical issues[32], while responsibility becomes complicated as the technology becomes complex[33].

The ethical issues cause by the technological evolution have not left without an echo. Recent studies point to the need to involve ethical principles in technology assessment.

The term *technology assessment* was first used in 1966 by Philip Yeager[34] but the concerns for the ethical evaluation of technologies are more recent. So far little research has focused on the study of the ethics of emerging technologies[35],(the ethical evaluation of emerging technologies requires the reflection upon what is good and what is bad in their use[36]).

But the involvement of ethics in the technological process seems to be a necessity. The ethics acceptability of the new technologies could be a safety / warranty of the responsibility of all the elements involved. But how can one analyze the ethical acceptability of technologies? One may argue that, precisely, the ethical evaluation of technologies reflects upon these questions.

Today, beginning from the technology assessment, significant studies (e.g. Palm and Hansson in 2006 - *The case for ethical technology assessment (eTA);* respectively Brey in 2012 - *Anticipatory Ethics for Emerging Technologies*) addresses the issue of the ethical evaluation of technologies, trying to develop a technology ethics checklist. Among the few researchers who have tried to integrate ethical principles in the evaluation process there is Günther Ropohl[37].

[30] Egbert Schuurman, Responsible Ethics for Global Technology, (Netherlands:Axiomathes 2010) 20:107-127.
[31] James H. Moor, Why we need better ethics for emerging technologies, Ethics and Information Technology (2005) 7:111–119
[32] Jozef Keulartz et al., Ethics in Technological Culture: A Programmatic Proposal for a Pragmatist Approach, Science, Technology, & Human Values,(2004) 29: 3-29
[33] Hans Lenk, Ethics of responsibilities distributions in a technological culture, Journal of Knowledge, Culture and Communication,(2015) 31:1-13
[34] Elin Palm and Sven Ove Hansson, The case for ethical technology assessment (eTA),Technological Forecasting & Social Change 73 (2006) 543–558
[35] Philip A.E. Brey, Anticipatory Ethics for Emerging Technologies, Nanoethics (2012) 6:1–13
[36]Ibidem
[37] Elin Palm and Sven Ove Hansson, The case for ethical technology assessment (eTA), Technological Forecasting & Social Change 73 (2006) 543–558

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Although the need for an ethical approach is increasingly obvious, they are researchers who consider that such an approach is not a "panacea".

For example, Armin Grunwald recognizes that the development of technology needs ethical reflection, but also emphasizes that ethics is not *a heal-all*[38].The same author believes that „ethics has become a fashionable concept and that it is perceived as a guarantee of social acceptability and sustainability of new technlogies"[39].

Although it seems to be a delicate and controversial subject, the ethics involvement in the process can only bring benefits because the development and the use of technologies generates negative effects on society and generating damages, violating rights and affecting individual and collective welfare.

Palm and Hansson (2006) identify a list of ethical implications resulting from the use of new technologies.

They are as follows:

1. Privacy
2. Sustainability
3. Control issues
4. Influence and power
5. Issues of gender, minority and justice

To this list Brey (2012) adds ethical implications related to:

1. Autonomy
2. Human dignity
3. Consentment
4. Distributive justice.

The translating of these issues in a technologies ethics checklist will be a real help in designing technologies „so that moral challenges can be avoided, moreover, it can be used as the basis for making decisions concerning the acceptance of technology"[40], or can be a support for an appropriate legislative framework.

The checklist can serve as an early warning and, at the same time, it emphasizes the need for an assessment of the technological development in an early stage[41],moreover it identifies the main features of technologies likely to have a negative impact on values and morals[42], and on society as a whole.

[38]Armin Grunwald, Technology assessment or ethics of technology? Reflections on technology development between socialsciences and philosophy, Ethical Perspect. 6 (2) (1999) 171–182 (p. 176).
[39] Armin Grunwald, Against over-estimating the role of ethics in technology development, Sci. Eng. Ethics 6 (2) (2000),181–196.
[40] Elin Palm and Sven Ove Hansson, The case for ethical technology assessment (eTA), Technological Forecasting & Social Change 73 (2006) 543–558
[41]Ibidem
[42] Philip A.E. Brey, Anticipatory Ethics for Emerging Technologies, Nanoethics (2012) 6:1–13

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

We believe that the ethical acceptability of new technologies depends on the extent to which the requirements of ethical presented in such a checklist are met.

With the support of the possible ethical implications of new technologies, Brey (2012) proposes the following ethical checklist:

Table 1 The anticipatory technology ethics checklist

1. Harms and risks ○ Health and bodily harm ○ Pain and suffering ○ Psychological harm ○ Harm to human capabilities ○ Environmental harm ○ Harms to society	2. Rights ○ Freedom - Freedom of movement - Freedom of speech and expression - Freedom of assembly ○ Autonomy - Ability to think one's own thoughts and form one's own opinions - Ability to make one's own choices - Responsibility and accountability - Informed consent ○ Human dignity ○ Privacy - Information privacy - Bodily privacy - Relational privacy ○ Property - Right to property - Intellectual property rights ○ Other basic human rights as specified in human rights declarations (e.g., to life, to have a fair trial, to vote, to receive an education, to pursue happiness, to seek asylum,to engage in peaceful protest, to practice one's religion, to work for anyone, to have a family, etc.) ○ Animal rights and animal welfare
3. Justice (distributive) ○ Just distribution of primary goods, capabilities, risks and	4. Well-being and the common good

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

hazards ○ Nondiscrimination and equal treatment relative to age, gender, sexual orientation, social class, race, ethnicity, religion, disability, etc. ○ North–south justice ○ Intergenerational justice ○ Social inclusion	○ Supportive of happiness, health, knowledge, wisdom, virtue, friendship, trust, achievement, desire-fulfillment, and transcendent meaning ○ Supportive of vital social institutions and structures ○ Supportive of democracy and democratic institutions ○ Supportive of culture and cultural diversity

Source: Philip A.E. Brey, Anticipatory Ethics for Emerging Technologies, Nanoethics (2012) 6:1–13

All these categories of ethical issues can be regarded as indicators of the ethical acceptability of new technologies. The observing and fulfilling thereof together with the social sustainability indicators provide a better assessment of new technologies, and they especially anticipate and prevent adverse or even devastating efects upon humanity.

The ethical approaches will help the decision-makers to make warnings about future threats and about the implications of unforeseen consequences on the use of new technologies[43].

Such an approach on technology requires „the cooperation among ethicists, scientists, technologists”[44]; a „Collaboration between engineers and ethicists”[45].

Conclusions

We could state that the technological advancement is no longer regarded with so much enthusiasm. The consequences on society (which are reflected on the cultural, economic, psychological, spiritual, social and environmental level), attract criticism from different fields. Since the possibility that the use of sustainable technologies may not be sustainable but even to affect the welfare and even life is quite high. The implications on the individual can have destructive effects, leading right up to the cultural and spiritual destructuration of the human being.

Thus, the economists, ecologists, ethicists and researchers should examine and reflect on the issues originating in the technological process. Apparently, however, it seems that the

[43]Rainer Paslack et al., Etica Mediului, Carte realizată în cadrul proiectului Leonardo da Vinci nr. 2008-1-TR-LEO05-03203, București, 2010.
[44]James H. Moor, Why we need better ethics for emerging technologies, Ethics and Information Technology (2005) 7:111–119
[45] Philip A.E. Brey, Anticipatory Ethics for Emerging Technologies, Nanoethics (2012) 6:1–13

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

consequences have not gone unnoticed, and thus arises the concept of technology assessment (in the 1960s), followed by ethical assessment of technologies.

Such an approach of technologies could empower the stakeholders involved and could be a real support in decision-making; it can also be a basis for an appropriate legislative framework.

It would also empower the technologist in his actions, and perhaps it would provide the guarantee that technologies are developed in the benefit of mankind, helping it to evolve and develop.

Bibliography

1. Adrian Miroiu, Etica Aplicată, Ed. Alternative, București (1995)
2. Adrian Miroiu, Teorii ale dreptății, Ed. Alternative, București (1996)
3. Antoine Bouët et al.,Modeling the global trade and environmental impacts of biofuel policies. IFPRI discussion paper 01018. The International Food Policy Research Institute (IFPRI), 2010.
4. Armin Grunwald, Against over-estimating the role of ethics in technology development, Scence and Engineering Ethics 6 (2) (2000),181–196.
5. Armin Grunwald, Technology assessment or ethics of technology? Reflections on technology development between social sciences and philosophy, Ethical Perspect. 6 (2) (1999) 171–182
6. Care Mitcham, Thinking through Technology: The Path between Engineering and Philosophy. London.(1994)
7. Egbert Schuurman, Responsible Ethics for Global Technology, Netherlands:Axiomathes (2010) 20:107-127.
8. Elin Palm and Sven Ove Hansson, The case for ethical technology assessment (eTA), Technological Forecasting & Social Change 73 (2006) 543–558
9. Elizabeth Cushion et al., Bioenergy development: Issues and impacts for poverty and natural resource management. Washington, DC: The International Bank for Reconstruction and Development/The World Bank, 2010.
10. Hans Lenk, Ethics of responsibilities distributions in a technological culture, Journal of Knowledge, Culture and Communication,(2015) 31:1-13
11. Ioan Grigoraș, Probleme de etică, Ed. Universității,, Al. I.Cuza", Iași, (1999).CARTE
12. James H. Moor, Why we need better ethics for emerging technologies, Ethics and Information Technology (2005) 7:111–119

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

13. Jozef Keulartz et al., Ethics in Technological Culture: A Programmatic Proposal for a Pragmatist Approach, Science, Technology, & Human Values,(2004) 29: 3-29
14. Lee M.Stapleton and Guy D.Garrod, Policy Preceding Possibility? Examining Headline Composite Sustainability Indicators in the United Kingdom, Social Indicators Research, (2008)87:495–502
15. Mario Bunge, 1984, Știință și filozofie, Editura politică,(1984)
16. Mary Rundle and Chris Conley, Ethical Implications of Emerging Technologies*:* A Survey, Paris : UNESCO, (2007).
17. Philip A.E. Brey, Anticipatory Ethics for Emerging Technologies, Nanoethics (2012) 6:1–13
18. Rainer Paslack R et al., Etica Mediului, Carte realizată în cadrul proiectului Leonardo da Vinci nr. 2008-1-TR-LEO05-03203, București, 2010.
19. Sorin Tudor Maxim, Peripatethice, Ed. Qim, Iași (2010)

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

RESEARCHES ON ECO-BIO-GEO ECONOMIC POTENTIALOF RURAL AND BALNEARY TOURISM IN ARAD COUNTY

Marius Boiță; Gheorghe Pribeanu
Assoc.Prof., PhD; Assoc. Prof., PhD, "Vasile Goldiș" West University of Arad

Abstract: Rural tourism, more than any other sphere of the science of tourism activity is subordinated both to the environment and food reserves, being its " raw material ", its scope and activity. This study seeks to identify and assess the potential of bio-resources and of bio-productivity in order to develop rural tourism; for the completion of modern indicators of territorial capital; developing a model for implementation of eco-bio-geo economic paradigms in the development of agricultural tourism; development of eco-bio tourism packages in Arad county. Our research has focused on identifying the traditional bio-resources and developing a strategy for promoting and implementing of the regional eco-bio-geo economic concept in rural tourism, on the identification and evaluation of bio-productivity in order to develop rural tourism and for the development of eco-bio tourist packages in Arad county. Through this study we were able to capture current and future main sides of the rural and balneary tourism in a territorial system.

Keywords: tourism, agricultural tourism, eco-bio tourist packages, bio-resources, bio-productivity

JEL Classification:E62, H20, L83, M10

1. INTRODUCTION

The vision of the Eco-Bio-Economy is to develop a sustainable welfare of mankind in all ways, through an economy of the future, put at the service of human life through rational use of environmental resources. Eco -Bio - Economy is a scientifically, economical and philosophical attempt dedicated to developing health integrated environmental well-being of humanity through an integrated multipolar, eco -bio- economical concept, promoting Agrifood Green Power and Smart Sustainable Integrated Development, of the future, through an economy of the future, in the service of human life through the rational use of environmental resources "(Bogdan A.T., 2011).

Eco-economy (eco-economy) is a concept proposed by Lester Brown, who refers to an economy that can develop in the long run without harming your own support system (environment).

Eco-economy is satisfying human needs and not to jeopardize the prospects of future generations to meet their needs, namely a sustainable economy. "Bio-economy is an economic discipline initiated and developed mainly by our noted economist Nicholas Georgescu-Roegen , especially the entropy which actually use the analysis of economic processes"

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

(http://tiberiubrailean.finantare.ro). The problem of bioeconomics would be thorough investigation of links between man and nature.

The use of the biological resources of the soil, waste as raw materials for food, animal feed, industrial and energy production, what is called in one word Bio-economy is a global concern because as we know, natural resources are finite and then just use of renewable biological resources for food, feed, energy would be the solution for the future. In this context, we can speak with certainty of solutions in implementing innovative economy results for healthy environments and with beneficial influences in sectors such as agriculture, forestry, fishing the chemical industry and power engineering. Eco-Bio-Economy is a concept proposed by academician Dr. Alexander T. Bogdan, to define sustainable development of welfare of mankind in all its forms, through an economy of the future, put at the service of human life through rational use of environmental resources. It is a test for a new common vision eco-economic and bio-economic development, which brings together in an integrated format the economy, ecology, biodiversity, eco-economy, and the bio-economy and which focuses on the sustainable development of integrated intelligent world.

Eco-Bio-Economy accepts the contribution of the valuable ideas of social economy, excellence and quality, of the economy's well-being, of solidarity, social responsibility, as applied in the future and which could be integrated and used basically in a multi-polar world for a healthy environment and ecology, for ensuring and promoting sustainable economic development.

2. MATERIALS AND METHODS

2.1. The concept of rural tourism and health resorts

The output of the world from this deadlock has led to the practice of tourism in an unpolluted environment, suitable for direct contact with nature in an area through which it returns temporarily to the ruler of rural life in harmony. The impact of rural tourism in the technological, economical, social and professional field, of sources of income of the ecological balance, by minimizing the negative consequences and maximizing benefits, outlines and emphasizes the cross-sectored and plurifactorial character of activity.

In this context could delineate the three essential elements (Cosmescu I., 1998):

- *Rural community keen or engaged in tourism activity*

Behaviors of this community are not evaluated in compliance with the legal requirements relating to the reception, hosting customers, tourists, although they have their importance. Education, specific training for strengthening and improvement of specific activities of rural tourism plays an important role, but the decisive factor remains the community's reception capacity.

- *Natural, cultural and built heritage*

Atmosphere that is located the tourist offer has to be attractive, but at the same time it must be underlined that binding and offered as a bouquet of assorted flowers, able to snatch the admiration, to impress, to print it in the memory area not only as a pleasant and exceptional memory but also as a firm's recall.

- *Environment and rural society*

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

The tourism is activating more serious environmental problems through the frequent presence of man, into the environment. This care for the protection of the environment extends to rural tourism, whose implementation must be of ecological type. This type of tourism must be a form of education in which the collective betterment, beauty, honesty, cleanliness, mutual help prevails the negatives thereof. Organizational entities of rural tourism, with a functional structure of heterogeneous services and accommodation, debuts with peasant household, the most desired and appreciated form of hosting, which is filled with other structures and forms of reception of tourists, motel, hotel, bed and breakfast pavilion, camping, and tourist village, camp school of artistic creation or for ecological activities.

Rural tourism represents a whole complex consisting of 4 parts which are interwoven: the tourism potential and rural countryside, hospitality industry, material and technical base of rural and human potential.

Practicing any particular forms of rural tourism has as effect a sustainable development of its due:

- conservation and recovery of the natural and anthropogenic resources;
- reciprocal involvement of forestry;
- to conduct large-scale cultural events, specific activities of the rural space of storage, conservation and transmission of local art and crafts to folkloric celebrations and traditional customs;
- protecting and valuing households of rural structures;
- environmental improvement in terms of rural infrastructure;
- diversification trades and jobs present in those rural spaces, keeping the job of great importance for rural tourism activities;
- emphasizing the role of women in the activities undertaken for rural tourism.

2.2. Rural tourism potential of AradCounty

The attractiveness and functionality of rural tourist area, is given by the appreciation of the landscape which at the same time constitute a heritage of community in a particular region with the identification value. The quantitative appreciation criteria (mathematical, statistical and cartographic data, technical-instrumental), qualitative (relationships between landscapes and benchmarking), establishing the degree of degradation of the landscapes and villages included, by surprise as to the degree of stability of determining homogeneous territorial units of landscape, etc. can delineate the degree of attractiveness of rural tourist area in Romania.

The methodology of the research phenomenon's of rural tourism and health resorts, is a continuing challenge requiring explanation and discussion of the implementation of a methodology of research both in Arad County and at the national level.

Rural tourism is devolving among others in conjunction with rural economy, which leads us to the idea that merging with other areas can generate the theory that this can lead to the idea of taking their specific methodology.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

In order to achieve this we have a thorough bibliography research, realizing that it was the starting point towards the research done; I added information from the locals, keepers of traditions and crafts.

In terms of rural tourism and health resorts in Arad County, it is analyzed in terms of specific indicators and calculation-based methodology used at national level too (accommodation, tourist movements, request/inquiry, indices of seasonality, income, expenses, etc.). Rural tourist product actually represents the service offered to the tourists, namely: accommodation, breakfast, half board, bed and breakfast, trips, spa treatment, participation in different activities and traditional holidays.

Provider of information that determines the type of tourist management and suitable area is given by tourism indicators. The evolution of rural tourism is analyzed in the light of the existing harnessed tourist resources, as well as those who currently were not exploited to their real capacity.

In this context it was made a statistic of all attractive district resources, in terms of quality of the existing tourism infrastructure, services and tourism, with classifications of all existing resources, but also with the demonstration of the connections which shall be determined at the level of the collaborators from the point of view of demand and supply for some of the sights of this area.

The techniques used in my research mainly were: analysis and synthesis, induction and deduction, analogy, statistical method, methods of economic forecasting.

An important role has the comparative process.

2.3. Rural tourist product between the present and the future

Economic and social development harmoniously combines with rural tourism development, between the two there is a correlation and reciprocity. The statement is substantiated by the dual involvement that appears as a toggle, meaning that rural tourism-specific activities through the complexities of their commitment, brings the performance in full evaluation of the rural areas, while this development will cause in turn, an increase in tourist traffic.

From the moment of opening the "Act" of tourist activities the components specific to rural tourism complex, taken as a whole that it creates, are influencing the developments in other areas, causing the basic effects of the national economy. The interaction of these components, determines the immediate effects or the long-term economical effects, social, cultural, etc., which manifests itself not only at national but also regional and can highlight the influence of rural tourism in economic and social development of a touristic areas.

2.4.Trends in the evolution of the tourist activity of Arad County

The transition to a market economy has led to reconstructions in all areas of activity, triggering multiple economic and social implications, political and cultural. Thus, it was emphasized the stress of life city, there was a high degree of urbanization and pollution of the environment and to reduce the length of the work week. These changes have affected tourism in the sense of a change in holiday destinations in favor of its assets, in the midst of nature, with favorable implications and deep in rural tourism activity.

Because rural tourism is based on attributes of the rural space and represents a convergence of existing socio-economic interests at the local level, the factors of influence on this type of tourism

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

can be structured and as bio-psycho-social-eco factors like: potential rural environment is an asset that touches all deeper connotations due to the context in which the present social and economic life at the national and international level.

2.5.The evolution of the main indicators characterizing the tourist movement

The most expressive use indicators to characterize the dynamics of tourist circulation in spas are: tourists, overnight stays number and average length of stay. The number of tourists as the most representative indicator, quantitatively, had in the period 2010-2015 the evolution presented in table 1.

As of 2010 the number of tourists arriving in spas fells, reaching that in 2015 is representing 61.6% of recorded values. An important factor leading to this development is represented by the decrease in the purchasing power of the population of Romania, due to low growth in income in relation to the jump in prices.

Under these circumstances, the number of Romanian tourists who arrived in spas, with a total of tourists (90-93%), has been declining and naturally gave the outline of the evolution of the total number of tourists staying in this period.

Thus, if the average annual decrease in the total number of tourists arriving in spas was in a rhythm of 3.07%, Romanian tourists registered in 2015, which represented 61.2% of the arrivals in 2010, the average annual pace of decline was 3.22. After a sine and a minimum evolution recorded in 2010, arrivals of foreign tourists in the spas returned, level in 2015 is at 90.2% compared to 2010.

Table 1

Evolution of the number of tourists staying in spas from Romania in the period 2010-2015

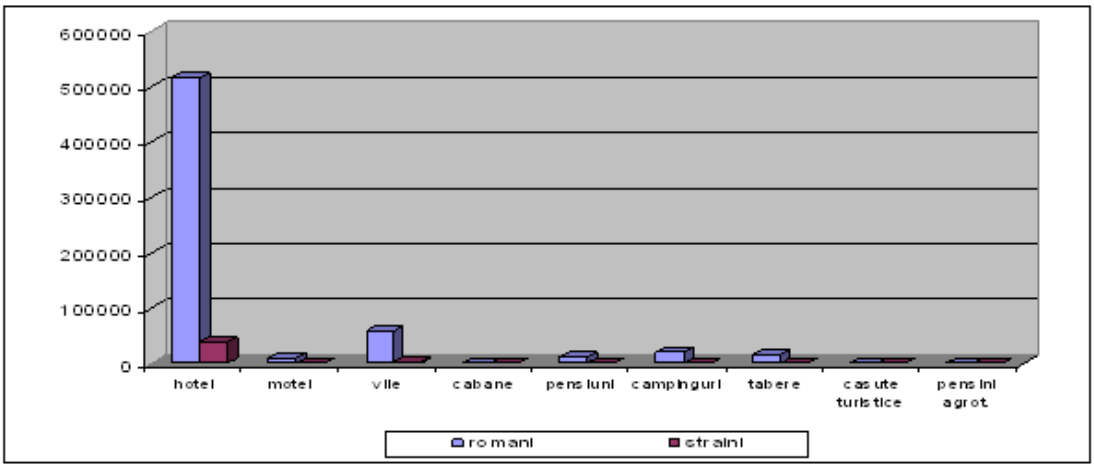
YEARS	NR. OF TOURISTS thousands	DYNAMIC INDEX I	DIN CARE					
			Romanians (mii)	Dynamic Index	The share of Romanian tourists	Foreign thousands	Dynamic Index	The share of foreign tourists
2010	678	64.2	653	63.2	96.3	25	52.1	3.7
2011	689.5	65.3	663	65.8	96.2	26.5	55.2	3.8
2012	634.5	60.1	601.7	59.7	94.8	32.8	68.3	5.2
2013	674	63.8	637	63.2	94.5	37	77.1	5.5
2014	682.8	64.7	637.7	63.3	93.4	45.1	93.6	6.6
2015	650	61.6	614	61.2	90.2	36	90.2	5.6
I	-	96.93	-	96.78	-	-	99.55	-

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

R	-	-3.07	-	-3.22	-	-	-0.45	-

Source: INS Statistical Yearbook of Romania, 2010-2015, data processed by author

Te following units preferred by the tourists are tourist villas which occupies nearly 8.99% of total arrivals. The preferences for tourist villas can be made on account of low cost accommodation, on the one hand, and on the other hand, confer privacy and tranquility.

Graphic 1.Tourists ' preferences for accommodation in spa's resorts in 2014
Source: INS-Statistical Yearbook of Romania, 2015, data processed by author

In terms of comfort category (table 4) the preference of tourists headed to the two-star category, which attracted almost ¾ from arrivals.

Table 3

The preferences of tourists arrived in spas for the category of comfort in 2014

Comfort category	Arrivals		From which:			
	Nr. of tourists	%	Romanians	%	Foreign	%
Total arrivals	682756	100	637676	100	45080	100
4 stars	8773	1.29	6811	1.07	1962	4.35
3 stars	52665	7.71	43461	6.82	9204	20.42
2 stars	501230	73.41	470658	73.81	30572	67.82
1 star	93411	13.68	90383	14.17	3028	6.72
Unclassified	26677	3.91	26363	4.13	314	0.69

Source: INS-Statistical Yearbook of Romania, 2015, data processed by author

Table 4

Evolution of the number of overnight stays in spas from Romania during 2000-2014

			DIN CARE:

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Years	NR. OF NIGHTS thousands	DYNAMIC INDEX	Romanians thousands	Dynamic Index	The share of nights	Foreign thousands	Dynamic Index	The share of nights
2000	5407	63.2	5266	63.2	97.4	141	65.3	2.6
2010	5554	64.9	5370	64.4	96.7	184	85.2	3.3
2015	5304	62,4	5156	62.1	92.3	148	78.2	2.8
I	-	96.96	-	96.9	-	-	98.86	-
R	-	-3.04	-	-3.1	-	-	-1.14	-

Source: INS Statistical Yearbook of Romania, 2010-2014, data processed by author

After forecast it results a favorable trend , but our appreciation is that it expresses the actual situation and future demand in tourism, which will record higher values. Influence of catalysts that act on the demand for tourism, some hardly quantifiable, but mainly the resumption of economic growth with the population's incomes improve, we believe it will lead to a positive evolution of these indicators.

Table 5

Forecast of the total number of tourists in spas

2015	7	702.5
2016	8	709
2017	9	715.5
2018	10	722

Source:www.virtual.net

2.6.Rural tourism and the Spas in AradCounty

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Structured around two important categories, the general and specific infrastructure, each of them having its role well determined, the material and technical base puts its imprint, on both the magnitude and intensity of tourist flows as well as the satisfaction of tourists.

Thus, general infrastructure, by its components: network paths and means of transport and telecommunications, the network of water supply, gas, electricity, heating, cleaning, service units, represents permissive factor (www.agroturism.com) ensuring access to different areas of Spa's, as well as conditions for the deployment of production processes that are specific to the tourism industry. Within it, a particularly significant component is the network of routes and means of transport and telecommunications, which provides connections to all over the world.

AradCounty has a great tourism potential and agro tourism is one of his chances. In addition, as closer we are to the European Union, the chances are increasing of being able to get loans, some may be non-refundable, for being invested in rural accommodation. Tourism only means the transformation of the house so as to be accepted. That means, mandatory, private bathrooms, even one that may not be shared with the owners. Then, we must insist on the local flavors, so that accommodation and dining that are the same everywhere will not be attractive to tourists. Both indoor decoration and gastronomy has to be specific.

2.7. Ecotourism and bio tourism in AradCounty

With a rich and varied tourist potential, AradCounty can offer to tourists, certainly, unforgettable moments. Alternation plain-hill- mountain, of rare beauty, the rashness of the soil and subsoil, plus "tourist attractions and cultural sites represents for those who want to take delight" (www. cross half marathon.ro) and to relax, attraction of which hardly to resist.

All this variety of elements that compose the tourist heritage enters the human cultural heritage feature: monuments and architectural ensembles, historic monuments and archaeological remains, monuments and memorial complexes, museums, memorial houses, public collections, elements of folklore and folk art.

Traditional products (www.agriculturae.ro):

- Sausages of Nădlac;
- Arad curd;
- The sausages of Hălmagiu;
- Honey;
- Pecica bread;
- Inverted pie of Turnu;
- Cheese liptoi;
- Slovak dumplings;
- Bigly with poppy and nut;
- Socodor cabbage, AradCounty;
- Traditional lamb haggis from AradCounty;
- Sheep cheese;
- House made noodles;

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

- Brandy of Bârsa;
- wines of Măderat and Minis;
- Plum brandy of Sepreuş;
- Plum brandy of Aldeşti;

3. DISCUSIONS

Multiplying the possibilities of satisfying the need for rural tourism, have determined significant mutations in the mechanism of tourist activity regarding the profitable management of resources that are used.

The large amount of information that is constrained by the owner of demand under the influence of application of new technologies and lifestyles more and more variety of consumer tourism providers have to extend their own strategies for the conservation and development of clients. A growing number of businesses establish their own intensive strategies on the *intensive* vector of development on the market, and use less the *extensive* part. This direction of development of economic activity finds the field of materialization in client-*orientation*, which gradually takes place towards *market orientation* (Pop N. Al., Henţeş Z). In our view, sustainable development in the field of rural tourism and health resorts in the West of Romania relates to the design and implementation of an action based on rural tourism developed in a natural setting with integration into the Association of European Regions (AER).

AER, a non-governmental association established in Brussels and Strasbourg includes 255 of member regions from 30 countries; it is the initiator of Pan-European Route for Ecotourism. This initiative falls within the spirit of the objectives of Agenda 21 concerning sustainable tourism for the period 2007-2013. AER search partners (local action groups, rural groups, etc.) for a long-term international cooperation involving rural communities so as to achieve sustainable development through existing local resources put together creative synergy effects. In fact plays the coach who teaches the recipients to "play" as best as possible and get as good performances in the competitive system of the market economy. Currently there are some funding opportunities for tourism development, but the absorption capacity for small entrepreneurs is low and they need a framework organized under the conditions in which the procedures are often very technical and requires specialist assistance, more so with how rural tourism development calls for simultaneous efforts in all fields in order to be effective (training and skills for those involved, infrastructure, marketing, environmental management). So far, the initiatives in this field have been isolated and have presented very few links between them and the connections between interested ones. Transactions of sale of accommodation services are no longer sufficient and efforts of the past have focused excessively on capacity development. However even this was not adapted to the demands and hopes (expectations of) tourists (Dumitrescu L., 1998).

Tourist products and services are distinguished from other types of services through a number of additional features, which requires a procedural approach, which aims at winning time of mutual trust between business partners (providers of tourist services and beneficiaries). A new solution that

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

is looming, it referees to the flow of intellectual capital, not financial. The tourist industry is faced with many challenging municipality namely the one witch regards how they manage the most precious resource-human talent. Traditional systems of command and control ,familiar to us yesterday, now are replaced by other, more suitable, including that of constructing networks (between humans and economic entities). The way for a sustainable future is the ability or capacity to innovate-the knowledge created, converting them into viable tourist goods and services and its application for profitable growth of a nation's economy, vitality and progress of society.

CONCLUSIONS

The formulated conclusions are exposed to levels of development in the perspective of empty vision of rural tourism, ecotourism and spas in Romania: presentation and illustration of the methodology of investigation, deepening of the regional tourist potential and substantiation of regional touristic potential within the range examined. Invaluable heritage of AradCounty is the resultant of the inter natural and human relations, the attractiveness and functionality of rural tourist area. Delineation of amount of rural tourist attractiveness of the AradCounty is achieved through quantitative criteria for assessing (statistical, cartographic), qualitative (landscape versus comparative analysis), the criteria for determining the degree of degradation of landscapes and villages and making them too artificial. As in all tourist services and in rural tourism, the indicators used in the assessment of economic operators, refer to items such as: demand, supply, quality of service. Analysis of the possibilities and implications of rural tourism, ecotourism and spas is the gross margin time liked the concept of standard methodology for such analyses.

The potential gave by the relief, climate, architectural and natural conditions, and not only this, represents for the AradCounty, attractiveness for tourism. Tourism has become an area of activity among the world's top industries, and forecasts show that in the future will continue to grow.

In the context of tourism development are brought the arguments concerning the promotion of priority ecological forms of leisure holidays, parallel with enhancing the accountability of all factors involved. Elements that help shape the concept of rural tourism are: location in the countryside; functionality, resulting from the research of the characteristics of rural world: peasant household, contact with nature and with material and spiritual heritage of the village; sizing, reflected by the size, distance and density of traditional rural coordinates (buildings, streets, attachments, rebound, etc.); specificity, reflected by the development of the physical records and a way of life what are improving the physical environment, history, economic and spiritual purchases and last but not least the harmony between man and nature. Issues related to rural tourism and Romanian agro tourism are developed gradually with special emphasis placed on the need for rural development, seen as a prerequisite for the development of this form of tourism in connection with promoting factors and elements that prevent development wherever possible.

Types of tourism in the county and in need of promotion are: cultural tourism (visitor), business tourism, as well as the recreation and health care, as well as the form of tourism backed by organization of circuit type. This action will stimulate tourism organized or staged, which allows the actors involved in tourism monitoring and streamline the movement of tourist to these destinations,

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

a better organization of it over time by reducing the negative effects of sezonality. Promotion activities of AradCounty will not have negative effects on the environment, being complied with environmental protection legislation. For this purpose we will use material support for promotion of biodegradable type for an efficient management of waste, thus reducing the anthropogenic pressure on the environment resulting from the intensification and increase circulation. It also supported the county's promotion will contribute to attracting tourists, investors in the tourist areas, increasing interest in social responsibility actions of the entrepreneurs of tourist industry and not only facing the potential of Spa and rural county.

All the steps will eventually lead to an overall social, economical development of local communities of the county in general, to ensure the sustainability of tourism in the region, and to improve the image and quality of life in the County of Arad.

REFERENCES

1. Bogdan A. T, (2011). ECO-BIO-ECONOMY a new paradigm, Bucureşti
2. CosmescuI. (1998). Rural, relaxing form of activity in the field, Scientific Bulletin, vol. V, Mountain Engineering, Sibiu
3. Dumitrescu L. (1998). Marketing Services, Publishing Imago, Sibiu, pp. 151-155
4. Pop N. Al., Henţeş Z. (2006). Customer Orientation - Major Direction of Action within the Marketing Framework of the Contemporary Company, in The Preconference for the International Economic History Congress 2006, vol. IV, "L. Blaga" University Publishing House, Sibiu, pp. 305-311
5. ***www.agroturism.com [Accessed, 25.05.2016]
6. ***http://tiberiubrailean.finantare.ro/2011/07/06/bioeconomia/ [Accessed, 25.05.2016]
7. ***http://www.cjarad.ro/activitate/strategia-dezvoltare/2-strategia-turistica-a-judetului-arad.html [Accessed, 25.05.2016]
8. ***http://www.cjarad.ro/uploads/files/Serv_amen.ter.urbanism/PATJ%20ARAD.pdf [Accessed, 25.05.2016]
9. ***http://cros-semimaraton.ro/pages/09_arad3.html [Accessed, 25.05.2016]
10. ***http://www.agriculturae.ro/index.php/produse-traditionale-84/transilvania/253-racia-de-prune-de-aldesti.html [Accessed, 25.05.2016]

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

HUMAN RESOURCE RESPONSIBILITY WITHIN THE PROFESSIONAL CYCLE OF THE EMPLOYEE AND THE CRITICAL ROLE OF ORGANISATIONS IN PROMOTING SOCIAL VALUES. THE BASIS OF C.S.R

Laurențiu Baranga
Assoc. Prof., PhD, Valahia University of Targoviste

Abstract: Staff recruitment, benefits systems, professional training programs, internal communication, health, safety of employees, their involvement in community life and their attitude towards the environment, stress management, the management of change – everything acquires a new dimension if approached from the double perspective of the organisations that are aware of the social impact.

Keywords: benefits, training, communication, safety, involvement.

Organizaţia este un sistem social şi face parte dintr-un sistem social mai larg, ca parte integrată şi formată din grupuri interesate care interactionează între ele. Aceste grupuri exercită presiuni asupra celorlalte grupuri pentru a respecta reglementările legale, a se asigura armonia intereselor.

Abordarea sistemică a RSO are la bază următoarele ipoteze:

- Managerii ştiu că organizaţiile pe care le gestionează, funcţionează în cadrul unui sistem social de interacţiune complex şi deschis format din grupuri autonome sau semiautonome care deţin o anumită putere. Deciziile unui grup afectează drepturile celorlalte grupuri.
- În cadrul sistemului are loc un proces continuu de inputuri – outputuri, între organizaţii şi mediul în care acestea acţionează.

În actualele condiţii de desfăşurare a fenomenelor sociale şi economice, armonizarea intereselor diferitelor grupuri în societate reprezintă o provocare pentru managerii secolului al XXI-lea, a căror misiune este să ofere produse, servicii şi programe care să contribuie la ridicarea bunăstării societăţii.

Organizaţia îşi asumă responsabilităţi sociale recunoscând nevoile şi priorităţile actorilor din societate. Ea evaluează consecinţele acţiunilor sale pe plan social în scopul de a ameliora nivelul de trai al populaţiei în acelaşi timp cu protejarea intereselor acţionarilor.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Interacțiunile din cadrul societăţii sunt determinate de valorile societăţii. La începutul anilor 1990, A. Toffler[1] identifica şi analiza transferurile de putere care stau la bază a ceea ce el numeşte „noul sistem de creare a bogăţiei", care constă într-o permanentă luptă între „DA„ şi „NU„.

Noul sistem de creare a bogăţiei

DA	**NU**
Fabricarea de bunuri de o calitate mai bună.	Fabricarea de produse de calitate slabă, în cantităţi mari.
Gestionarea eficientă a resurselor	Risipa
Interdependenţa	Independenţa
Participarea	Autoritatea
Satisfacerea nevoilor sociale	Obţinerea de bunuri materiale
Pluralismul	Centralizarea

Trebuie să facem precizarea că maniera de acţionare a organizaţiilor nu trebuie înţeleasă ca exclusivistă, existând un ecart de manevră între cele două extreme: Da şi Nu.

În condiţiile unei noi realităţi haotice, caracterizate prin schimbări rapide, managerii trebuie să găsească soluţii pentru a aduce o valoare adăugată a ceea ce oferă organizaţiile.

Organizația își afectează angajații în două cicluri care se desfășoară simultan: ciclul professional al angajatului și ciclul personal al acestuia. Aceste cicluri evoluează în paralel, deși parcurgerea de fiecare angajat a fiecărui stadiu din fiecare ciclu va fi diferit.

1. CICLUL PROFESIONAL

Etapa dinaintea angajării (a preangajării)

În această etapă, organizația caută potențialii angajați, exercitând un impact asupra angajabilității lor potențiale și asupra oportunității de a obține primul loc de muncă sau de a-și îmbunătăți dezvoltarea profesională prin schimbarea poziției pe care o dețin.

Organizația poate să demareze devreme acest proces prin implicarea în comunitate și în programele de responsabilizare a comunității deasemena poate să contribuie, intr-o maniera mai focalizată, la educație și la pregătirea vocațională pentru a crea condițiile în care indivizii se pot dezvolta într-un mod în care îi pregătește pentru piața muncii sau care le oferă abilități suplimentare, pentru a avea o evoluție mai bună, pe piața muncii.

Un element important în acest program este contactarea organizațiilor din piata muncii, a universităților sau a altor instituții care au un rol în procesul de angajare pentru a identifica angajați pentru stagiile interne și pentru programele de dezvoltare profesională a absolvenților. Alegerea instituțiilor educaționale, reacția rapidă a studenților, ușurința cu care angajații potențiali află despre o organizație, formularea cerințelor organizației legate de descrierea postului și atractivitatea mărcii angajatorlui sunt lucruri care decid tipul de candidați care vor

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

fi eligibili și care vor fi motivați să concureze pentru un post în cadrul organizației. Prin încurajarea, de pildă, a grupurilor minoritare, faza de preangajare influentează șansele de intrare pe piața muncii a indiviziilor din aceste grupuri.

În etapa de preangajare din ciclul profesional al angajatului, programul de RSO al organizației influentează abilitatea tuturor indivizilor de a accede și de a-și îmbunătați pozițiile pe piața muncii.

Elementele programului de resurse umane sociale organizaționale care influentează acest impact:

- implicarea comunitară și investitia în educație sau în însușirea unor deprinderi profesionale;
- marca organizației care include misiunea socială și de mediu a organizației;
- recrutarea prin accesarea proactivă a unor medii diverse, pentru identificarea potențialilor candidați;
- capacitatea organizației de a raspunde la întrebări venite din partea angajaților potențiali;

ETAPA ANGAJĂRII

În această etapă, organizația selectează acei candidați pe care îi evaluează ca fiind cei mai utili în atingerea obiectivelor organizației, dintr-o gamă largă de candidați care pot proveni din afara sau interiorul organizației. Modul în care organizația face această selecție are impact semnificativ asupra indivizilor.

În etapa angajării organizația trebuie să asigure oportunități egale tuturor indivizilor și procese echitabile de selecție și de recrutare. Procesul de recrutare îi are în vedere atât pe candidații interni cât și pe cei externi și prin urmare trebuie să țină cont de nevoile ambelor categorii. În cazul candidaților cu experiență care se află în căutarea unui loc de muncă nou, organizația poate influența potențialul indivizilor de a-și îmbunătăți portofoliul calificărilor și experienței profesionale. În cazul candidaților debutanți organizația exercită o influență asupra șanselor acestora de a-și menține o continuitate, în ceea ce privește dezvoltarea lor profesională.

În etapa angajării, din ciclul de viață al angajatului, programul de RSO al organizației are o influență asupra tuturor indivizilor de a deveni angajați și/sau de a-și îmbunătăți poziția în cadrul organizației.

Descriu cateva elemente ale programului de resurse umane sociale organizaționale care influențează acest impact:

- Procese de recrutare bazate pe oportunități egale;
- Renumerarea și pachete de beneficii atractive;

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

- Promisiunile organizației cu privire la potențialele oportunități

Etapa de debut a activității profesionale în organizație

În această etapă organizația creează cadrul de lucru în care noii angajați pot începe să-și aducă propria contribuție la mersul activității. Acest aspect are un impact durabil asupra angajatului și în unele cazuri poate să determine calitatea contribuției individului și durata contractului său de muncă în cadrul organizației.

În etapa de debut ar trebui să se asigure fiecărui angajat:

- Calificările și cunoștințele initiale profesionale pentru a se achita de sarcinile pentru care a fost angajat;
- Ancorarea fermă în misiunea, valorile, principiile și codul etic al organizației;
- Instruirea în politicile și practicile de sănătate și siguranța la locul de muncă;
- Înțelegerea principiilor de remunerare și de acordare a beneficiilor și a tuturor drepturilor salariale care i se cuvin;
- Prezentarea colegilor și a persoanelor de contact relevante sau a grupurilor sociale din cadrul organizației, care îl pot sprijinii pe noul angajat pe durata fazei de debut a activității profesionale și chiar pe termen mai lung;
- Îndrumarea prin mediul fizic de lucru și familiarizare cu caracteristicile locului de muncă.

Această fază influențează nu numai capacitatea inițială a individului de a-și desfășura munca, ci și mediul de lucru în care el are nevoie să se orienteze. Sunt importante în această etapă nu doar adăugarea de calificări și cunoștințe profesionale ci, totodată, încurajarea unui spirit al intrajutorării deschise, prietenoase, care îl va face pe individ să se simtă respectat și capabil.

În etapa de debut a vieții profesionale, în cadrul organizației, programul de RSO are impact asupra tuturor indivizilor de a-și începe și a-și menține dezvoltarea profesională. Elementele de resurse umane sociale organizaționale care necesită această influență sunt:

- Instruirea în ceea ce privește faza initială de recrutare;
- Cultura organizațională;
- Procese care îi dezvoltă încrederea în sine a noului angajat;
- Construirea unei rețele sociale de sprijin pentru noul angajat.

Etapa de dezvoltare

Această etapă se întinde de la începutul și până la sfârșitul carierei și reprezintă cea mai lungă și mai complexă fază a ciclului de viață a angajatului, astfel încât el sau ea poate să învețe sau să crească și să-și dezvolte deprinderile profesionale, să ocupe posturi de o complexitate și

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

o responsabilitate din ce în ce mai mari, să obțină realizări și să contribuie la progresul organizației. Elementele tipice acestei faze sunt cuprinse în aspectele centrale ale strategiei de resurse umane a organizației și cuprinde:

- Instruirea - vor fi dezvoltate calificările profesionale ale indivizilor și competențele personale. Aceasta poate include programe formale, educaționale sau vocaționale, externe;
- Analiza performanței, - se va acorda feedback în ceea ce privește performanțele individului și programe care să asiste îmbunătățirea acestora;
- Îmbunătățirea performanței - se va investi în programe care sporesc performanțele și contribuțiile individului;
- Dezvoltare profesionala - aceasta poate include programe de coaching și de mentoring;
- Consilierea de carieră - angajații vor fi sfătuiți cu privire la traseele și oportunitățile de dezvoltare a carierei;
- Sprijinul personal - va fi oferit angajaților care trec prin schimbări în ciclul vieții personale, în acord cu nevoile lor;
- Implicarea comunitară - angajaților le vor fi oferite oportunități de a se implica în rezolvarea problemelor sociale și de mediu ale comunității în care trăiesc.

În etapa de dezvoltare a ciclului de viață a angajatului, programul de RSO influențează abilitatea tuturor indivizilor de a-și îmbunătăți semnificativ valoarea profesională și angajabilitatea viitoare. Elementele programului de resurse umane sociale organizaționale care exercită aceste influențe sunt, în mod tipic, incluse într-o strategie avansată de resurse umane, însă lor li se vor adauga:

- Programele de diversitate și incluziune care urmăresc toți indivizii de șanse egale;
- Dezvoltarea culturii organizaționale pentru a fi siguri că toți indivizii sunt motivați, sprijiniți, respectați și implicați;
- Programele care sprijină bunastarea angajatului.

Etapa plecării din organizație

În această etapă organizația creează cadrul în care angajații pot părăsi organizația după un contract căreia i se pune capăt (voluntar sau prin concediere) sau dupa o carieră de o viață, când iese la pensie. Modalitățile în care angajații părăsesc organizația au o importanță pentru angajabilitatea viitoare a individului (în situația în care el sau ea se află la jumătatea carierei) sau pentru posibilitatea angajaților de a-și menține un stil de viață decent, după pensionare.Organizația exercită un impact asupra angajatului care pleacă din organizație într-o fază intermediară a carierei sale prin oferirea de recomandări pentru viitori angajatori

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

potențiali, prin asistarea angajaților la găsirea unui nou loc de muncă și prin menținerea contractului cu *alumni*, pe care îl pot reangaja în viitor. Organizația influențează angajații care ies la pensie în sensul în care ea îi pregătește pentru a continua să-l sprijine dupa pensionare.

În etapa plecării din organizație, în ciclul de viață al angajatului programul de resurse umane sociale organizaționale al organizației exercită un impact asupra abilității tuturor indivizilor de a-și modifica parcursul dezvoltării profesionale sau de a-i pune capat. Elementele programului de RSO care exercită aceste influențe sunt:

- Oferirea de programe de reorientare profesională și de găsirea unui nou loc de muncă.
- Oferirea de consiliere pentru angajații care pleacă;
- Sprijin continuu pentru angajați pensionați, prin menținerea contactului cu aceștia și prin oferirea de beneficii pentru bunăstarea personală;
- Sprijin pentru implementarea unui program *alumni*.

2.Ciclul personal

Acesta este ciclul care se desfasoară în paralel cu ciclul profesional și care poate avea un impact semnificativ asupra rezultatelor unui angajat și a modului în care se dezvoltă un angajat de-a lungul timpului. Acest ciclu operează la nivelul interfeței dintre angajatul perceput ca resursă și angajatul ca persoană individuală și are efect asupra armonizării complexe între ambele categorii asociate cu cele două roluri diferite ale aceluiași individ. Fiecare individ are nevoi diferite la momente diferite ale lungului ciclu său de viață, iar diferitele faze ale ciclului profesional se intersectează cu diverși factori ai ciclului personal la diverse momente și în diferite moduri. Cele mai multe organizații tind să nu acorde prea multă atenție ciclului personal, considerând că acesta ține de sfera de responsabilitate proprie a angajatului. Diferența critică, într-o abordare a resurselor umane bazată pe RSO, este ca acesta să îl accepte pe individ în maniera holistică, percepându-l ca pe o persoană totală, cu nevoi atat personale cât și profesionale, abordarea manifestă întelegere față de nevoile personale ale individului și oferă cadre de lucru atente și flexibile pentru a le rezolva. Factorii din ciclul personal nu evoluează în mod liniar uneori angajații pot să aibă acces la educație, mai târziu în viață, unii dintre ei pot să-și întemeieze o familie și abia apoi să caute un loc de muncă, unii pot să-și dezvolte cariera și să se gândească la o familie mult mai târziu, unii pot divorța și se pot recăsătorii, etc. Majoritatea factorilor din ciclul personal continuă să acționeze în paralel dar nu neapărat în maniera sincronă, pe durata vieții unui individ și nu pot fi planificați sau prezișI.

Factorul educațional

Factorul educațional, se referă la educația pe care o primește un individ și care îi permite să devină angajabil. În cadrul comunităților neprivilegiate accesul la educație poate fi problematic pentru toată lumea, iar unor grupuri sociale cum ar fi femeile, în anunite societăți, accesul la educație le poate fi refuzat. O organizație dă dovada de responsabilitate

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

organizațională atunci când influentează accesul la informație și susține accesul sporit la educație pentru oricine. În plus, o organizație are impact asupra abilității angajaților de a-și continua educația pe durata angajării prin sprijinul acordat educației academice și prin flexibilitatea programului care să permită timp pentru studiu.

Iată exemple de programe de resurse umane sociale organizaționale pe care organizația le-ar putea adopta pentru a încuraja educația academică angajaților:

- Investiția comunitară în educație și încurajarea accesului la educație;
- Burse de studii academice;
- Parteneriate cu instituții academice care oferă programe de educație continuă pentru angajați;
- Programe academice vocaționale aliniate la oportunitățile funcționale ale organizației.

Factorul de dezvoltare personală

Angajații își continuă, la nivel individual, procesul de dezvoltare personală de-a lungul vieții. Esența și direcția dezvoltării personale vor fi adesea influențate de contextul de muncă al unui individ. Fiecare angajat este expus la o gamă de influențe la locul de muncă specific ciclului profesional. Aceste influențe continuă pe toată durata ciclului personal al angajaților și pot avea efecte formative puternice datorită oportunităților de experiențe unice de gestionare a situațiilor dificile și de revelații personale pe care le oferă. Oportunitățile pot include călătorii, locuirea în diferite țări, întâlniri cu oamenii, cultură și comunități diverse, legarea de prietenii și obținerea de contacte personale precum și multe altele. Toate aceste elmente pot afecta semnificativ valorile personale ale unui individ creșterea lui spirituală și abilitatea lui generală de a trai o viață împlinită și de a aduce contribuția la societate.

Prezint cateva exemple de programe de resurse umane sociale organizaționale pe care organizația le-ar putea adopta pentru a favoriza creșterea personală a angajaților:

- Oportunități de dezvoltare spirituala;
- Programe culturale de învățare;
- Programe de explorare a valorilor și calităților personale și de dezvoltare;
- Conferințe ateliere de lucru (workshop-uri) experiențe care îl imbogățesc intelectual și emoțional pe individ;
- Oportunități de voluntariat în cadrul comunității.

Factorul familial

Acest factor se referă la angajații căsătoriți și la dorința lor de a-și întemeia o familie. Unii dintere ei își aleg parteneri de același sex. Alții pot întâmpina probleme când pun bazele unei familii și aleg să adopte sau să îngrijească un copil care are alți parinți biologici, alți angajați nu sunt implicați în relații personale dar pe masură ce înaintează în vârstă își pot asuma

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

responsabilități față de parinți, frați sau surori în funcție de împrejurările familiale personale. Pentru a-și întemeia un cămin angajații își cumpară locuințe sau își schimbă din când în când domicililul închiriat. Bunicii, parinții, frații sau surorile angajaților mor cauzând mari traume emoționale. Copiii se mută de acasă când pleacă la studii sau se căsătoresc . Toate acestea precum și multe alte circumstanțe personale vor exercita anumit impact asupra abilității angajatului de a-și păstra motivația de a rămâne energic la locul de muncă în diferitele moment ale parcursului său profesional. Toate elementele de viață personală împreună cu nevoile și experiențele familiale vor necesita din partea angajatului grade diferite de energie , emoție , angajament și timp pe care acesta le va investii în dezvoltare profesinală și în activitatea de la locul de muncă. O organizație demonstrează că este responsabilă din punct de vedere social prin atenția și capacitatea ei de a răspunde la această multitudine de schimbări din viața personală a unui angajat și prin adoptarea unor politici și practici de susținere care iau în calcul nivelurile variabile de contribuție ale angajatului în momente diferite în vreme ce menține dechise oportunitățile de dezvoltare profesională continuă pentru angajați. O abordare din perspective ale resurselor umane sociale organizaționale poate îmbunatăți abilitatea angajatului de a răspunde cu succes solicitărilor profesionale și personale și se dezvoltă cât mai mult cu putință pe ambele planuri ale vieții.

Câteva exemple de programe de resurse umane organizaționale pe care organizația le-ar putea adopta pentru a spori această abilitate:

- Programe de echilibrare a vieții profesionale cu cea personala;
- Grupuri sau rețele de angajați cu afinități similare;
- Programe de concedii sabatice sau de maternitate/paternitate;
- Sprijin pentru adopția de copii pentru îngrijirea copiilor, pentru îngrijirile parentale;
- Programe de consiliere socială și psihologică.

Factorul de stabilitate financiară

Majoritatea angajaților în diferite stadii ale vieții lor, va dori să-și îmbunătățească statutul financiar pentru a obține stabilitate și pentru a-și putea menține un standard de viață de calitate, pe durata întregii vieți, inclusiv după pensionare. Unii angajați întâlnesc dificultăți în administrarea finanțelor, au datorii sau trec prin momente stresante semnificative. Alți angajați nu manifestă interes față de aspectul financiar și ajung într-un moment al vieții în care își dau seama, dintr-o dată, că nu dispun de suficiente resurse financiare pentr a-și împlinii visele sau pentru a-și păstra stilul de viață , așa cum anticipasera. Aceste probleme pot tulbura semnificativ abilitatea angajaților de a contribui la locul de muncă.

Prezint câteva exemple de programe de resurse umane sociale organizaționale pe care organizația le-ar putea adopta pentru a îmbunătăți capacitatea unui angajat de a dobândi stabilitatea financiară:

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

- Programe educaționale pe tema finanțelor personale și a administrării gospodăriei;
- Planuri de asigurări, pensie și economii;
- Împrumuturi pentru angajați, în cazul achizițiilor în care implică sume mari, precum o casă sau o masină;
- Fonduri de criza care sprijină angajații în vremuri deosebit de grele;
- Consiliere financiară personalizată;
- Plata salariului minim pe economie și beneficii decente.

Factorul sanatății

Sănătatea unui angajat este în mod evident cel mai important factor care afectează activitatea unui angajat la locul de muncă. În mod similar factorii de la locul de muncă pot afecta sănătatea angajaților, variind de la problemele practice legate de sănătate și siguranța ocupațională, până la probleme mai puțin directe, legate de stres, relații și obiceiuri personale de lucru. În plus angajații se pot îmbolnavii și pot deveni incapabili să-și continuie munca la fel ca înainte de boală sau pot chiar să-și înceteze activitatea profesională. Organizațiile care investesc în platforme în cadrul cărora angajaților li se atrage atenția asupra problemelor de sănătate și sprijină dezvoltarea unui mediu de lucru în care efectele negative asupra stării de sănătate sunt înțelese și prevenite au șanse să creeze o forță de muncă mai sănătoasă, orientate spre atingerea obiectivelor organizației.

Câteva exemple de programe de resurse umane sociale organizaționale pe care organizația le-ar putea adopta pentru a putea îmbunătății sănătatea angajaților:

- Programe de asigurări medicale;
- Elaborarea de politici comprehensive de sănătate și siguranță la locul de muncă, planificarea și implementarea lor;
- Fonduri pentru crize de sănătate, pentru cazurile de boli grave, pe termen lung;
- Educație în domeniul sănătății pentru angajat și membrii familiei acestuia;
- Programe de fitness, cluburi sportive, programe de reducere a greutății corporale, de eliminare a abuzului de substanțe, ateliere de lucru pe teme ale managementului stresului, instruire pe tema managementului timpului.

Factorul moștenirii

Acesta este un lucru care devine tot mai important în societatea tot mai alertă din zilele noastre. Multe studii arată că angajații își doresc să muncească astfel încât activitatea lor să depășească aria intereselor de profit și de dezvoltare a activității de la locul de muncă și să contribuie, totodata, la bunul mers al societății și la sustenabilitatea planetei. Acest lucru este

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

mai prevalent acum printre oamenii tineri, dar totodata în rândul managerilor aflați la mijlocul carierei care ajung să conștientizeze că munca presupune mai mult decat câștigul financiar și că trebuie să producă o valoare spirituală și comunitară suplimentară. Multe persoane aflate la mijlocul carierei pleacă din organizații pentru a căuta loc de muncă în cadrul organizațiilor non – profit cu misiuni sociale și de mediu clare. Sectorul non-profit a devenit un angajator foarte semnificativ și participă la razboiul de atragere a talentelor profesionale, oferind angajaților oportunitatea de a-și câștiga existența făcând în același timp bine. Din ce în ce mai mulți oameni resimt nevoia de a lăsa în urma lor o moștenire pentru generațiile viitoare sub forma contribuției lor la o lume mai bună. Oportunitățile pe care organizația le oferă angajaților de a-și satisface nivelurile superioare de aspirație au un impact asupra felului în care aceștia se implică la locul de muncă și asupra calității contribuției lor.Exemple de programe de resurse umane sociale organizaționale pe care organizația le-ar putea adopta pentru a amplifica moștenirea lăsată de angajați:

- Programe de parteneriat sau voluntariat comunitar;
- Concedii sabatice, pe termen scurt, petrecute în cadrul organizațiilor non-profit;
- Implicare în echipele ,,verzi” ale organizației;
- Numirea angajaților pe posturi de ofițeri etici sau de diversitate;
- Scheme de donații către comunitate ale organizației.

Bibliografie:

www.ies.org.ro
www.energobit.com
www.hr-club.ro
Elain Cohen – Responsabilitatea sociala corporatista in sprijinul resurselor umane.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

ON THE PREVENTIVE MEASURE OF HOME ARREST

George Coca
Assoc. Prof., PhD, "Spiru Haret" University of Bucharest

Abstract : House arrest is a preventive measure prevayuta new Criminal Procedure Code. Acasta preventive measure may be ordered only in certain cases and under certain conditions. The essential difference lies in front of remand detention place that is domiciled. Timul on house arrest accused is required to follow rules set by the supervisory body.

Keywords: Criminal Procedure Code, arrest domicliu preventive measures, prosecutor, judge Room preliminary judge rights and fundamental freedoms, the court indicted

1. Introducere

Ca noutate absolută pentru legislaţia procesual penală românească, în NCPP există reglementarea unei noi măsuri preventive, respectiv arestul la domiciliu, temă pe care prezentul studiu şi-a propus să o analizeze. Legiuitorul român reglementează arestul la domiciliu în cadrul Secţiunii a V-a (art. 218-222 NCPP), din Titlul V intitulat ,,Măsurile preventive și alte măsuri procesuale''.

Legiuitorul român s-a inspirat în reglementarea măsurii preventive a arestului la domiciliu din Codul de procedură penală italian[1]. O reglementare similară întâlnim şi în Codul de procedură penală francez, cu precizarea că, în acest caz, consemnarea la domiciliu sau resedinţa fixată de judecătorul de instrucţie ori de judecătorul de libertăţi este însoţită în mod obligatoriu de supravegherea electronică a celui acuzat.

Conform art. 221 alin. (1) NCPP, măsura arestului la domiciliu constă în obligaţia impusă inculpatului, pe o perioada determinată, de a nu părăsi imobilul unde locuieşte, fără permisiunea organului judiciar care a dispus măsura sau în faţa căruia se afla cauza şi de a se supune unor restricţii stabilite de acesta.

Spre deosebire de măsura arestării preventive, în cazul arestului la domiciliu, inculpatul nu va avea programul zilnic determinat potrivit unui regulament, nu va avea limitări în privinţa accesului la bani, la telefon, la mijloace de informare şi comunicare, nu va fi păzit 24 de ore din 24, nu va avea nevoie de permisiunea de a fi vizitat, iar vizitele din partea cunoscuţilor nu trebuie să se desfăşoare după un anumit program.

[1]I.Neagu, M.Damaschin, *Tratat de procedura penală, Partea generala*, (Editura Universul Juridic 2014), 632.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Importanţa studiului este conferită de noutatea acestei instituţii procesual penale, de natură să nască controverse în doctrină şi în jurisprudenţă. De asemenea, această instituţie are şi o relevanţă deosebită în planul dreptului procesual penal, atât pe plan teoretic, cât şi pe plan practic.

Obiectivele vizate de prezentul studio sunt acelea de a aduce în atenţie această nouă instituţie procesual penală, de a prezenta aspecte teoretice şi practice despre arestul la domiciuliu şi de a expune care a fost motivul legiuitorului în reglementarea acestei instituţii noi.Prin introducerea acestei instituţii se urmăreşte lărgirea posibilităţilor de individualizare a măsurilor preventive, în raport de gradul de pericol al infracţiunii, scopul măsurii si circumstanţelepersonale ale făptuitorului.

Modalitatea prin care se va răspunde obiectivelor asumate va fi una argumentată, bazată pe o analiză a literaturii de specialitate din domeniu, precum şi a jurisprudenţei relevante prin care au fost dezlegate anumite chestiuni de drept cu privire la instituţia arestului la domiciliu.

Chiar daca această instituţie este introdusă în dreptul procesual penal românesc prin dispoziţiile NCPP intrat în vigoare la 1 februarie 2014, această măsura preventivă a constituit obiectul a numeroase studii de specialitate, datorită importanţei sale.

2. Conţinutul lucrării

2.1. Condiţiile şi cazurile în care se poate dispune măsura arestului la domiciliu

Pentru a se dispune măsura arestului la domiciliu, trebuie a fi îndeplinite condiţiile generale prevăzute în art.202 NCPP, cât şi cele specifice arestării preventive, prevăzute de art. 223 NCPP.

Prin urmare, pentru a se putea dispune față de inculpat măsura arestului la domiciliu, trebuiesc întrunite cumulative următoarele condiţii:

1. Să existe probe sau indicii temeinice din care rezultă suspiciunea[2] rezonabilă[3] că o persoană a săvârşit o infracţiune.

Cu privire la această primă condiţie, suspiciunea rezonabilă nu este definită în legislaţia procesual penală internă. Accepţiunea noţiunii „suspiciune rezonabilă“ este dată de jurisprudenţa CEDO, şi anume aceea de existenţă a unor date, informaţii care să convingă un observator obiectiv şi imparţial că este posibil ca o persoană să fi săvârşit o infracţiune[4].

2. Măsura arestului la domiciliu să fie necesară în scopul asigurării bunei

desfăşurări a procesului penal, al împiedicării sustragerii inculpatului de la urmărirea penală sau de la judecată ori al prevenirii săvârşirii unei alte infracţiuni.

[2]Potrivit DEX, Universul Enciclopedic, pag. 1048 lipsă de încredere în cineva, îndoila în ceea ce priveşte corectitudinea, legalitatea faptelorsau onestitatea intenţiilor cuiva, bănuială, neîncredere
[3]Potrivit DEX, Universul Enciclopedic, pag. 926, care are o judecată sau o comportare raţională, cumpănit, cuminte, care se menţine în limite normale, obişnuite, care nu are nimic ieşit din comun, fără exagerări, cumpătat,
[4]N. Volonciu, A. S. Uzlău, *Noul Cod de procedura penală comentat*, (Editura Hamangiu 2014), 482.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

3. Măsura arestului la domiciuliu trebuie să fie proporţională cu gravitatea acuzaţiei adusă persoanei faţă de care este luată şi necesară pentru realizarea scopului urmărit prin dispunerea acesteia.

4. Să nu existe o cauză care împiedică punerea în mişcare sau exercitarea acţiunii penale[5].

Chiar dacă această condiţie negativă a fost verificată şi la momentul punerii în mişcare a acţiunii penale, se impune a fi verificată din nou la momentul în care organul judiciar este chemat a dispune în legătură cu măsura preventivă a arestului la domiciliu.

5. Să nu existe suspiciunea rezonabilă că incupatul a săvârşit o infracţiune asupra unui membru de familie[6].

[5]**Art. 16 NCPP**

Cazurile care împiedică punerea în mişcare şi exercitarea acţiunii penale

(1) Acţiunea penală nu poate fi pusă în mişcare, iar când a fost pusă în mişcare nu mai poate fi exercitată dacă:

a) fapta nu există;

b) fapta nu este prevăzută de legea penală ori nu a fost săvârşită cu vinovăţia prevăzută de lege;

c) nu există probe că o persoană a săvârşit infracţiunea;

d) există o cauză justificativă sau de neimputabilitate;

e) lipseşte plângerea prealabilă, autorizarea sau sesizarea organului competent ori o altă condiţie prevăzută de lege, necesară pentru punerea în mişcare a acţiunii penale;

f) a intervenit amnistia sau prescripţia, decesul suspectului ori al inculpatului persoană fizică sau s-a dispus radierea suspectului ori inculpatului persoană juridică;

g) a fost retrasă plângerea prealabilă, în cazul infracţiunilor pentru care retragerea acesteia înlătură răspunderea penală, a intervenit împăcarea ori a fost încheiat un acord de mediere în condiţiile legii;

h) există o cauză de nepedepsire prevăzută de lege;

i) există autoritate de lucru judecat;

j) a intervenit un transfer de proceduri cu un alt stat, potrivit legii.

[6]**Infracţiuni săvârşite asupra unui membru de familie**

Art. 199 NCP

Violenţa în familie

(1) Dacă faptele prevăzute în art. 188,art. 189 şi art. 193-195 sunt săvârşite asupra unui membru de familie, maximul special al pedepsei prevăzute de lege se majorează cu o pătrime.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Deşi prin această condiţie[7], se pare că textul vrea să ne trimită la un capitol autonom din Noul Cod Penal, respectiv capitolul III al NCP (art. 199-200), intitulat infracțiuni săvârșite asupra unui membru de familie, în realitate considerăm că nu trebuie să ne raportăm strict la cele două infracţiuni prevăzute de Codul Penal, ci la orice infracţiune săvârşită asupra unui membru de familie. De exemplu, dacă s-a săvârşit infracţiunea de viol împotriva unui soț sau rudă în linie directă sau agresiune sexuală, act sexual cu un minor, o situaţie de rele tratamente aplicate minorului, trafic depersoane care privesc membrii de familie, în toate aceste situaţii având în vedere că subiectul pasiv calificat al acestor infracţiuni constituie un membru de familie, se va aplica interdicţia de luare amăsurii arestului la domiciliu atunci când s-a săvârşit o infracţiune asupra unui membru de familie.

Tot cu privire la această condiţie negativă, în practică ar putea aparea următoarea problemă: procurorul în dosarul în care propune luarea măsurii arestului la domiciliu să nu existe suspiciunea rezonabilă că a fost săvârşită o infracţiune asupra unui membru de familie, ci orice altă infracţiune, însă în altă cauză, conexă, inculpatul să fie anchetat sub aspectul săvârşirii unei fapte prevăzute de legea penală contra unui membru al familiei. În acest caz din urmă, subzistă interdicţia luării măsurii arestului la domiciliu.

6. Inculpatul să nu fi fost anterior condamnat definitiv pentru infracţiunea de evadare.

Referitor la această condiţie, putem constata o omisiune a legiuitorului. Raportându-ne la art.202 alin. (3) care prevede faptul că „Orice măsură preventivă trebuie să fie proporţională cu gravitatea acuzaţiei adusă persoanei faţă de care este luată şi necesară pentru realizarea scopului urmărit prin dispunerea acesteia”, legiuitorul trebuia să aibă în vedere că se impunea această condiţie negativă și pentru săvârșirea infracțiunii de înlesnire a evadării și de neexecutare a sancțiunilor penale. De precizat că în legătură cu infracţiunea de neexecutare a sancţiunilor penale prevăzută de art. 288 din NCP ne raportăm strict la alineatul 2 al prezentului articol care prevede faptul că „sustragerea de la executarea unei măsuri educative privative de

(2) În cazul infracţiunilor prevăzute în art. 193 şi art. 196 săvârşite asupra unui membru de familie, acţiunea penală poate fi pusă în mişcare şi din oficiu. Împăcarea înlătură răspunderea penală.

Art. 200 NCP

Uciderea ori vătămarea nou-născutului săvârşită de către mamă

(1) Uciderea copilului nou-născut imediat după naştere, dar nu mai târziu de 24 de ore, săvârşită de către mama aflată în stare de tulburare psihică se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani.

(2) Dacă faptele prevăzute în art. 193-195 sunt săvârşite asupra copilului nou-născut imediat după naştere, dar nu mai târziu de 24 de ore, de către mama aflată în stare de tulburare psihică, limitele speciale ale pedepsei sunt de o lună şi, respectiv, 3 ani.

[7]M. Udroiu, *Conferințele INM-Noul Cod de procedură penală-2014, www.inm-lex.ro*

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

libertate prin părăsirea fără drept a centrului educativ sau a centrului de detenție ori prin neprezentarea după expirarea perioadei în care s-a aflat legal în stare de libertate" fiind vorba tot de o evadare.

Profesorul Nicolae Volonciu apreciază faptul că, în cazul în care pentru infracţiunea de evadare anterior comisă inculpatul a fost reabilitat, ca efect al reabilitării, nu i s-ar putea refuza accesul la măsura preventivă a arestului la domiciliu, întrucât, conform prevederilor art. 169 alin. (1) NCP „reabilitarea face să înceteze decăderile şi interdicţile, precum şi incapacităţile care rezultă din condamnare."

7. Inculpatul trebuie audiat, în prezenţa avocatului ales sau desemnat din oficiu

8. Să se constate îndeplinirea condiţiilor prevăzute în art.223

Astfel, conform art.233 din NCPP, trebuie să existe probe din care să rezulte suspiciunea rezonabilă că inculpatul a săvârşit o infracţiune şi există una dintre următoarele situaţii: inculpatul a fugit sau s-a ascuns, în scopul de a se sustrage de la urmărirea penală sau de la judecată, ori a făcut pregătiri de orice natură pentru astfel de acte; inculpatul încearcă să influenţeze un alt participant la comiterea infracţiunii, un martor ori un expert sau să distrugă, să altereze, să ascundă ori să sustragă mijloace materiale de probă sau să determine o altă persoană să aibă un astfel de comportament; inculpatul exercită presiuni asupra persoanei vătămate sau încearcă să realizeze o înţelegere frauduloasă cu aceasta; există suspiciunea rezonabilă că, după punerea în mişcare aacţiunii penale împotriva sa, inculpatul a săvârşit cu intenţie o nouă infracţiune sau pregăteşte săvârşirea unei noi infracţiuni.

De asemenea, măsura poate fi luată dacă din probe rezultă suspiciunea rezonabilă că acesta a săvârşit o infracţiune intenţionată contra vieţii, o infracţiune prin care s-a cauzat vătămarea corporală sau moartea unei persoane, o infracţiune contra securităţii naţionale prevăzută de Codul penal şi alte legi speciale, o infracţiune de trafic de stupefiante, trafic de arme, trafic de persoane, acte de terorism, spălare a banilor, falsificare de monede ori alte valori, şantaj, viol, lipsire de libertate, evaziune fiscală, ultraj, ultraj judiciar, o infracţiune de corupţie, o infracţiune săvârşită prin mijloace de comunicare electronică sau o altă infracţiune pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de 5 ani ori mai mare[8] şi, pe baza evaluării gravităţii faptei, a modului şi a circumstanţelor de comitere a acesteia, a anturajului şi a mediului din care acesta provine, a antecedentelor penale şi a altor împrejurări privitoare la persoana acestuia, se constată că privarea sa de libertate este necesară pentru înlăturarea unei stări de pericol pentru ordinea publică.

2.2. Organele învestite cu luarea măsurii preventive a arestului la domiciliu

[8]Facem precizarea că se poate lua măsura arestului la domiciliu şi chiar a arestului preventiv în cazul în care forma de vinovăţie este culpa, spre exemplu uciderea din culpă pentru care maximul pedepsei poate fi de 7 ani.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

În cazul arestului la domiciliu, măsura se dispune de judecătorul de drepturi şi libertaţi, în cursul urmăririi penale, de judecătorul de cameră preliminară în cursul procedurii de cameră preliminară şi de instanţa de judecată, în cursul fazei de judecată.

2.3. Luarea măsurii arestului la domiciliu în fază de urmărire penală

Măsura se dispune în cursul urmăririi penale de către judecătorul de drepturi şi libertăţi de la instanţa căreia i-ar reveni competenţa să judece în primă instanţă sau de la instanţa corespunzătoare în grad acesteia în a cărei circumscripţie se află locul unde s-a constatat săvârşirea infracţiunii ori sediul parchetului din care face parte procurorul care efectuează sau supraveghează urmărirea penală[9], deci suntem în prezenţa unei competenţe alternative. În comparaţie cu instituţia măsurii arestării preventive, legiuitorul nu reglementează și competența teritorială a instanţei în a cărei circumscripţie se află locul de deţinere, adică domiciliul celui arestat.

Este doar o omisiune a legiuitorului, întrucât măsura arestului la domiciliu se poate lua și față de inculpatul aflat în stare de reţinere.

Procurorul sesizează judecătorul de drepturi şi libertăţi, pentru luarea măsurii arestului la domiciliu, prin referat, acesta având deplina libertate în a decide căruia dintre judecătorii de drepturi şi libertăţi îi va trimite sesizarea.

Procurorul va sesiza judecătorul în vederea dispunerii acestei măsuri atunci când apreciază a fi îndeplinite condiţiile prevăzute de art.218 NCPP prezentate mai sus. Acesta, la rândul său, va formula cererea din oficiu sau la propunerea organelor de urmărire penală.

Judecătorul de drepturi şi libertăţi, în afară de sesizarea directă din partea procurorului cu propunerea de luare a măsurii arestului la domiciliu, acesta mai poate lua această măsură şi în următoarele cazuri :

- atunci când este sesizat de procuror cu propunerea de luare sau prelungire a măsurii arestului preventiv, pe care o respinge, dispunând din oficiu, luarea unei măsuri preventive mai uşoare, cum ar fi arestul la domiciliu;
- în cazul înlocuirii măsurilor preventive ale controlului judiciar sau a controlului judiciar pe cauţiune cu arestul la domiciliu;
- atunci când este sesizat cu o solicitare a inculpatului de revocare sau înlocuire a măsurii arestării preventive;
- în cadrul procedurii de soluţionare a contestaţiei împotriva încheierilor prin care se dispune asupra măsurilor preventive în cursul urmăririi penale.

Pentru dispunerea măsurii arestării la domiciliu, procedura prevăzută de lege este următoarea: procurorul întocmeşte referatul cu propunerea de luare a măsurii arestului la

[9]B. Micu, Procedura penală. *Curs pentru admitere în magistratura şi avocatură*, (Editura Hamangiu 2014), 141-142.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

domiciliu, pe care îl înaintează, împreună cu dosarul cauzei, judecătorului de drepturi şi libertăţi competent. Cu privire la dosarul cauzei putem constata o incongruenţă[10] prin raportare la art. 287 alin. 2 din NCPP, care prevede că „în cazurile în care procurorul sesizează judecătorul de drepturi şi libertăţi, judecătorul de cameră preliminară ori alte autorităţi prevăzute de lege, în vederea soluţionării propunerilor ori cererilor formulate în cursul urmăririi penale, va înainta copii numerotate şi certificate de grefa parchetului de pe actele dosarului ori numai de pe cele care au legătură cu cererea sau propunerea formulată. Organul de urmărire penală păstrează originalul actelor, în vederea continuării urmăririi penale". Cea mai potrivită soluţie pentru o atare situaţie ar fi ca atunci când judecătorul de drepturi și libertăţi constată că dosarul cauzei nu este complet, acesta să faca o cerere către parchet prin care ulterior să fie complinite lipsurile.

Judecătorul de drepturi şi libertăţi fixează termen de soluţionare în cameră de consiliu, în interiorul unui interval de maxim 24 de ore de la înregistrarea propunerii procurorului la instanţă. Inculpatul trebuie citat, pentru termenul de soluţionare, şi, de asemenea, trebuie anunţat şi apărătorul ales sau desemnat unul din oficiu, asistenţa juridică fiind obligatorie[11]. De asemenea, procurorul competent trebuie înştiinţat pentru a participa la şedinţa de judecată. Doar prezenţa apărătorului inculpatului şi a procurorului sunt obligatorii, în schimb absenţa inculpatului nu împiedică soluţionarea propunerii.

La soluţionarea propunerii de luare a măsurii arestului la domiciliu, în măsură în care inculpatul se prezintă la termenul fixat, audierea lui de către judecătorul de drepturi şi libertăţi este obligatorie. Anterior audierii, inculpatului trebuie să i se aducă la cunoştiinţă drepturile şi obligaţiile procesuale, fapta prevăzută de legea penală pentru săvârşirea căreia este acuzat, cât şi motivele pentru care se solicită luarea măsurii arestului la domiciliu.

După dezbaterile cu privire la luarea măsurii preventive, judecătorul de drepturi şi libertăţi va delibera, deliberarea fiind consemnată în cuprinsul minutei, minuta fiind obligatorie

[10]M.Udroiu, *Conferințele INM-Noul Cod de procedură penală-2014, www.inm-lex.ro*
[11]**Art. 90 NCPP**

Asistenţa juridică obligatorie a suspectului sau a inculpatului

Asistenţa juridică este obligatorie:

a) când suspectul sau inculpatul este minor, internat într-un centru de detenţie ori într-un centru educativ, când este reţinut sau arestat, chiar în altă cauză, când faţă de acesta a fost dispusă măsura de siguranţă a internării medicale, chiar în altă cauză, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege;

b) în cazul în care organul judiciar apreciază că suspectul ori inculpatul nu şi-ar putea face singur apărarea;

c) în cursul judecăţii în cauzele în care legea prevede pentru infracţiunea săvârşită pedeapsa detenţiunii pe viaţă sau pedeapsa închisorii mai mare de 5 ani.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

conform dispoziţiilor art.400 alin. (2) NCPP şi se va întocmi în două exemplare originale. Pronunţarea soluţiei va fi realizată în cameră de consiliu.

Judecătorul de drepturi şi libertăţi poate admite sau respinge propunerea procurorului prin încheiere motivată. În ipoteza respingerii propunerii procurorului privind arestul la domiciliu, judecătorul de drepturi şi libertăţi va putea să dispună, chiar din oficiu sau fără ca inculpatul sau procurorul să fi solicitat expres, luarea unei măsuri preventive mai uşoare, cum ar fi controluljudiciar sau controlul judiciar pe cauţiune.

În ipoteza admiterii propunerii procurorului privind arestul la domiciliu, în încheierea de admitere a judecătorului de drepturi şi libertăţi, acesta trebuie să indice durata pe care s-a dispus măsura şi obligaţiile pe care inculpatul trebuie să le respecte pe durata ei, respectiv organul însărcinat cu supravegherea respectării acestor obligaţii.

După luarea măsurii arestului la domiciliu, persoanei respective i se comunică, sub semnătură, în scris drepturile inculpatului, prevăzute în art. 83 NCPP :

a. dreptul de a nu da nicio declaraţie pe parcursul procesului penal, atrăgându-i-se atenţia că dacă refuză să dea declaraţii nu va suferi nicio consecinţă defavorabilă, iar dacă va da declaraţii acestea vor putea fi folosite ca mijloace de probă împotriva sa;

b. dreptul de a fi informat cu privire la fapta pentru care este cercetat şi încadrarea juridică a acesteia;

c. dreptul de a consulta dosarul, în condiţiile legii;

d. dreptul de a avea un avocat ales, iar dacă nu îşi desemnează unul, în cazurile de asistenţă obligatorie, dreptul de a i se desemna un avocat din oficiu;

e. dreptul de a propune administrarea de probe în condiţiile prevăzute de lege, de a ridica excepţii şi de a pune concluzii;

f. dreptul de a formula orice alte cereri ce ţin de soluţionarea laturii penale şi civile a cauzei;

g. dreptul de a beneficia în mod gratuit de un interpret atunci când nu înţelege, nu se exprimă bine sau nu poate comunica în limba română;

h. dreptul de a apela la un mediator, în cazurile permise de lege;

i. dreptul de a fi informat cu privire la drepturile sale;

j. alte drepturi prevăzute de lege,

k. dreptul prevăzut la art. 210 alin. (1) şi (2) NCPP (persoana are dreptul de a încunoştinţa personal sau de a solicita organului judiciar care a dispus măsura să încunoştinţeze un membru al familiei sale ori o altă persoană desemnată de aceasta despre luarea măsurii reţinerii şi despre locul unde este reţinută; dacă persoana reţinută nu este cetăţean român, aceasta are şi dreptul de a încunoştinţa sau de a solicita încunoştinţarea misiunii diplomatice ori oficiului consular al statului al cărui cetăţean este sau, după caz, a unei organizaţii internaţionale umanitare, dacă nu doreşte să beneficieze de asistenţa autorităţilor din ţara sa de origine, ori a reprezentanţei organizaţiei internaţionale competente, dacă este refugiat sau, din orice alt motiv, se află sub

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

protecţia unei astfel de organizaţii; Inspectoratul General pentru Imigrări este informat în toate situaţiile cu privire la dispunerea măsurii preventive faţă de această categorie de persoane).
l. dreptul de acces la asistenţă medicală de urgenţă, dreptul de a contesta măsura şi dreptul de a solicita revocarea sau înlocuirea acestei măsuri cu o altă măsură preventivă.

În cazul în care persoana nu poate ori refuză să semneze, se va încheia un proces-verbal. Copia încheierii judecătorului de drepturi şi libertăţi prin care s-a luat măsură preventivă a arestului la domiciliu, trebuie comunicată, de îndată, inculpatului şi instituţiei, organului sau autorităţii desemnate cu supravegherea sa, organului de poliţie în a cărui circumscripţie locuieşte acesta şi serviciului public comunitar de evidenţă a persoanelor şi organelor de frontieră. Inculpatul şi procurorul pot formula contestaţie împotriva încheierilor prin care judecătorul de drepturi şi libertăţi dispune asupra măsurii preventive a arestului la domiciliu, în termen de 48
de ore de la pronunţare, pentru cei prezenţi, respectiv de la comunicare, pentru cei citaţi.

În conformitate cu prevederile art. 219 alin.(8) din NCPP, în termen de 24 de ore de la expirarea termenului pentru formularea contestaţiei, dosarul se restituie organului de urmarire penală. Raportându-ne la art. 204 alin.(14) din NCPP care prevede că „Dacă încheierea judecătorului de drepturi si libertăţi de la prima instanţă nu este atacată cu contestaţie, acesta restituie dosarul procurorului în termen de 48 de ore de la expirarea termenului de contestaţie", se poate observa o inadvertenţă a legiuitorului[12]. Consider faptul că, dacă dosarul poate fi restituit în termen de 48 de ore de la expirarea termenului pentru formularea contestaţiei, *per a contrario* dosarul poate fi trimis şi mai târziu de 24 de ore .

2.4. Luarea măsurii arestului la domiciliu în fază de cameră preliminară

În fază de cameră preliminară, luarea măsurii preventive a arestului la domiciliu revine judecătorului de cameră preliminară în faţa căruia se află cauza, sesizat prin rechizitoriul emis de procurorul de caz.

Măsura preventivă poate fi solicitată de procuror direct prin rechizitoriu ori prin cerere separată, după declanşarea procedurii de cameră preliminară. Judecătorul de cameră preliminară se poate sesiza şi din oficiu cu privire la necesitatea de a dispune această măsură preventivă faţă de inculpat.

De asemenea, judecătorul de cameră preliminară sesizat cu un rechizitoriu în care inculpatul a fost trimis în judecată aflându-se sub puterea măsurii preventive a arestului la domiciliu, are obligaţia de a verifica legalitatea şi temeinicia acesteia, putând dispune menţinerea, revocarea sau înlocuirea cu o altă măsură preventivă.

În cursul procedurii de cameră preliminară măsura arestului la domiciliu se dispune conform procedurii aplicabile în fază de urmărire penală. În fază de cameră preliminară, măsura

[12]M.Udroiu, *Conferinţele INM-Noul Cod de procedură penală-2014, www.inm-lex.ro*

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

preventivă nu se prelungeşte, ci se verifică, din oficiu, periodic, la intervale ce nu trebuie să depăşească 30 de zile.

2.5. Luarea măsurii arestului la domiciliu în fază de judecată

În fază de judecată, completul de judecată învestit cu judecarea cauzei la instanţa de fond sau, după caz, în calea de atac a apelului este organul competent a se pronunţa asupra măsurii arestului la domiciliu.

În principiu, în fază de judecată, procedura de luare a măsurii arestului la domiciliu urmează aceiaşi paşi ca şi cei anterior descrişi pentru faza de urmărire penală.

Ceea ce diferă este faptul că soluţionarea cererilor, propunerilor şi sesizărilor privind măsura arestului la domiciliu se realizează în şedinţe de judecată în condiţii de publicitate.

În fază de judecată, asupra măsurii arestului la domiciliu se poate pronunţa instanţa şi prin sentinţă sau, după caz, decizia prin care soluţionează dosarul în respectivul stadiu procesual. Ca şi în cameră preliminară, în fază de judecată, măsura preventivă nu se prelungeşte, ci se verifică din oficiu, periodic, la intervale ce nu trebuie sa depăşească 60 de zile.

2.6. Durata arestului la domiciliu[13]

În cursul urmăririi penale, arestul la domiciliu se poate dispune pe o perioadă determinate ce nu poate depaşi 30 de zile. Arestul la domiciliu poate fi prelungit, în cursul urmăririi penale, doar în caz de necesitate, dacă se menţin temeiurile care au determinat luarea măsurii sau dacă au apărut temeiuri noi care să justifice necesitatea de prelungire a măsurii preventive, fiecare prelungire neputând să depăşească 30 de zile[14].Procurorul, în vederea prelungirii măsurii arestului la domiciliu, trebuie să sesizeze judecătorul de drepturi şi libertăţi cu o propunere de prelungire, propunere ce se impune a fi înregistrată la instanţa competentă cu cel putin 5 zile înainte de data expirării duratei pe care fusese dispusă măsura arestului la domiciliu.

[13] Plenul Curţii Constituţionale a luat în dezbatere, excepţia de neconstituţionalitate a dispoziţiilor art.222 alin. (10) din Codul de procedură penală, care au următorul conţinut: "Durata privării de libertate dispusă prin măsura arestului la domiciliu nu se ia în considerare pentru calculul duratei maxime a măsurii arestării preventive a inculpatului în cursul urmăririi penale".

În urma deliberărilor, cu majoritate de voturi, Curtea a admis excepţia de neconstituţionalitate şi a constatat că dispoziţiile art.222 alin.(10) din Codul de procedură penală sunt neconstituţionale.

Curtea a reţinut că măsura arestului la domiciliu este similară măsurii arestului preventiv, atât sub aspectul includerii sale de către legiuitor în categoria măsurilor preventive, cât şi sub aspectul naturii sale privative de libertate. De asemenea, Curtea a constatat regimul juridic identic aplicabil celor două măsuri preventive cu privire la cauzele şi condiţiile în care acestea pot fi dispuse sau prelungite.

[14]I. Neagu, M. Damaschin, *Tratat de procedura penală , Partea generala*, (Editura Universul Juridic 2014), 626.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

În cursul urmăririi penale, măsura arestului la domiciliu nu poate să depășească durata maximă de 180 de zile, indiferent de numărul de prelungiri acordate. Împlinirea celor 180 de zile de arest la domiciliu în cursul urmăririi penale, determină încetarea de drept a acestei preventive. Această durată de 180 de zile nu se ia în considerare pentru calcul duratei maxime amăsurii arestării preventive a inculpatului în cursul urmăririi penale.

În fază de cameră preliminară şi în fază de judecată, măsura arestului la domiciliu nu este dispusă pe o perioada determinată. Consider că, şi în cazul măsurii arestului la domiciliu ar trebui aplicate dispoziţiile NCPP care se referă la durata maximă a arestării preventive a inculpatului în cursul judecăţii în primă instanţă. Astfel, potrivit art. 239 alin. (1) „În cursul judecăţii în primă instanţă, durata totală a arestării preventive a inculpatului nu poate depăşi un termen rezonabil şi nu poate fi mai mare de jumătatea maximului special prevăzut de lege pentru infracţiunea care face obiectul sesizării instanţei de judecată. În toate cazurile, durata arestării preventive în primă instanţă nu poate depăşi 5 ani."

De asemenea, după verificarea legalităţii şi temeiniciei arestului la domiciliu, în caz de menţinere, judecătorul de cameră preliminară ori instanţa de judecată nu stabileşte o durată a acestei măsuri, existând însă obligaţia de verificare, din oficiu, a legalităţii şi temeiniciei măsurii

Această obligaţie de verificare a legalităţii şi temeiniciei măsurii arestului la domiciliu, trebuie să aibă loc în termene ce nu depaşesc 30 de zile în fază de cameră preliminară, respectiv 60 de zile în fază de judecată.

Potrivit dispoziţiilor art 399 alin. (9) NCPP, durata măsurii arestului la domiciliu se deduce din pedeapsa aplicată prin echivalarea unei zile de arest preventiv la domiciliu cu o zi din pedeapsă[15].

2.7. Conţinutul măsurii arestului la domiciliu

Conform art. 221 alin. (1) NCPP, măsura arestului la domiciliu constă în interdicţia impusă inculpatului de a părăsi imobilul unde locuieşte, fără permisiunea organului judiciar competent, care a dispus măsura sau în faţa căruia se află cauza şi de a se supune unor restricţii stabilite deacesta.

Legiuitorul a stabilit şi o serie de obligaţii, pe care inculpatul trebuie să le respecte pedurata arestului la domiciliu: să se prezinte în faţa organului de urmărire penală, a judecătorului de drepturi şi libertăţi, a judecătorului de cameră preliminară sau a instanţei de judecată ori de câte orie ste chemat şi să nu comunice cu persoana vătămată sau membrii de familie ai acesteia, cu alţi participanţi la comiterea infracţiunii, cu martorii ori experţii, precum şi cu alte persoane stabilitede organul judiciar.

[15]Noul Cod de procedura penală , (Editura Hamangiu 2014).

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Pentru ca a doua obligaţie a inculpatului să poată fi respectată cu bună-credinţă, se impune ca în încheierea prin care se dispune luarea măsurii arestului la domiciliu, să fie identificate nominal persoanele cu care inculpatul nu are voie să comunice.

Cu caracter de obligaţie alternativă, lăsată la aprecierea organului judiciar, acesta poate dispune ca pe durata arestului la domiciliu inculpatul să poarte permanent un sistem electronic desupraveghere, care să permită verificarea în permanenţă şi în timp real a îndeplinirii obligaţiei de a nu părăsi locuinţa, respectiv de a notifica de îndată organul desemnat cu supravegherea despre încalcarea acestei obligaţii .

Totuşi, până la acest moment, nu există un sistem care să asigure supravegherea electronica a persoanelor care execută pedepsele sau sunt cercetate sub această formă. Problema este una generală, la nivelul întregii ţări.

La nivelul Uniunii Europene s-a constatat o practică neunitară în ceea ce priveşte folosirea braţărilor electronice, şi anume, în 16 state se folosesc, în 11 state nu se folosesc, pentru că în 5 dintre ele nu este precizat în legislaţie, iar în 6 state este prevazută în lege, însă, în urma derulării unor proiecte pilot, s-a constatat că efortul bugetar este prea ridicat.

De asemenea, este de precizat faptul că în Italia, în perioada 2003-2010, s-au cheltuit 80 de milioane de euro pentru brăţările electronice, în condiţiile în care au fost monitorizate doar 14 persoane.

Considerăm că, măsura arestului la domiciliu aduce numeroare avantaje statului. În primul rând ar scuti statul de anumite cheltuieli. În al doilea rând s-ar putea să scada supraaglomerarea din penitenciare sau aresturile poliţiei.

Măsurile alternative la detenţie sunt măsuri corecte, care trebuie încurajate în cazul persoanelor care nu au comis infracţiuni grave. Cu cât persoana respectivă este mai aproape de societate cu atât se va putea integra mai uşor în comunitate.

Părăsirea imobilului stabilit prin încheiere poate avea loc cu încuviinţarea organului judiciar, sau, în ipoteze de excepţie, fără această încuviinţare[16].

Potrivit art. 221 alin. (5) şi (6), pe durata măsurii, inculpatul poate părăsi imobilul:

a. pentru prezentarea în faţa organelor judiciare, la chemarea acestora[17];

b. la cererea scrisă şi motivată a inculpatului, pentru prezentarea la locul de muncă, la cursuri de învăţământ sau de pregătire profesională ori la alte activităţi similare sau pentru

[16]Cu titlu de exemplu în Dosarul nr. 34066/3/20138* aflat pe rolul Tribunalului Bucureşti, Secţia a II a Penală prin încheiere s-a dispus ca un inculpate aflat în arest la domiciliu să părăsească domiciliul în vederea încheierii căsătoriei. I se stabileşte un traseu şi perioada cât poate să părăsească domiciliul

[17]În practică am avut o situaţie în care inculpatul arestat la domiciliu a fost citat la domiciliu în vederea prezentării la instanţa de apel. Părăsirea domiciliul nu se poate face decât cu încuviinţarea organului de supraveghere. Codul de procedură penală în ceea ce priveşte locul de citare respectiv art. 259 NCPP nu prevede şi situaţia arestatului la domiciliu. Dacă luăm în considerarea alin. 7 care prevede că persoanele private de libertate se citează la locul de deţinere, prin administraţia acestuia am putea spune că citarea la domiciliu este legală, numai că nu se potriveşte sintagma administraţia locului de deţinere care mai degrabă ar putea fi la sediul organului de supraveghere.Iată de ce consider că arestatul la domiciliu trebuie citat obligatoriu la sediul organului de supraveghere.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

procurarea mijloacelor esenţiale de existenţă, precum şi în alte situaţii temeinic justificate, pentru o perioadă determinată de timp, dacă acest lucru este necesar pentru realizarea unor drepturi ori interese legitime ale inculpatului. Inculpatul poate părăsi imobilul fără permisiunea organului judiciar competent, în cazuri urgente, pentru motive temeinice, pe durată de timp strict necesară.

Se află în această situaţie inculpatul care a părăsit imobilul pentru a salva de la un pericol imediat viaţa, integritatea corporală sau sănătatea sa ori a altei persoane sau un bun important al său ori a altei persoane sau un interes general. În aceste situaţii, organul de supraveghere verifică realitatea si temeinicia motivelor invocate.

În acest caz inculpatul are obligaţia de a informa imediat despre aceasta instituţia, organul sau autoritatea determinată cu supravegherea sa şi organul judiciar care a luat măsura arestului ladomiciliu ori în faţa căruia se află cauza.

2.8. Supravegherea măsurii arestului la domiciliu

Executarea arestului la domiciliu este supravegheată de instituţii specializate, desemnate de organul judiciar care a dispus măsura. Organul de supraveghere dupa ce a primit copia după încheierea prin care s-a dispus măsura arestului la domiciliu, desemnează reprezentanţi care se deplasează de îndată la locuinţa inculpatului, îl legitimează şi identifică persoanele care locuiesc în mod obişnuit cu acesta sau care se află în îngrijirea sa, încheie proces-verbal în acest sens, după care comunică judecătorului de drepturi şi libertăţi, judecătorului de cameră preliminară sau instanţei de judecată începerea activităţilor de supraveghere.

Atribuţiile principale ale instituţiei, organului sau autorităţii desemnate să supravegheze aplicarea măsurii, sunt următoarele :

- verificarea periodică a respectării măsurii şi a obligaţiilor de către inculpat;
- sesizarea de îndată a procurorului, în cursul urmăririi penale, a judecătorului de camera preliminară, în procedura de cameră preliminară, sau a instanţei de judecată, în cursul judecăţii, în cazul în care se constată încălcări ale acestor obligaţii;
- posibilitatea organului de poliţie de a pătrunde în imobilul unde se execută măsura, fără învoirea inculpatului sau a persoanelor care locuiesc împreună cu acesta.

Pentru fiecare persoană arestată la domiciliu se întocmeşte, de către organul desupraveghere, un dosar. Dosarul persoanei arestate la domiciliu cuprinde următoarele documente[18]:

a. încheierile organului judiciar cu privire la luarea, prelungirea, încetarea, revocarea, înlocuirea arestului la domiciliu, permisiunea de părăsire a imobilului, precum şi alte comunicări;

[18]a se vedea art. 133 din Legea 254/2013.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

b. actul de identitate, fişa de evidenţă a persoanei ori procesul-verbal de identificare a persoanei arestate la domiciliu;
c. actele întocmite cu ocazia fiecărei verificări cu privire la respectarea măsurii şi a obligaţiilor de către inculpat;
d. documente referitoare la datele de identificare a persoanelor cu care s-a stabilit că persoana supravegheată este obligată să nu intre în legătură;
e. documente referitoare la datele de identificare a persoanelor care locuiesc în mod obişnuit împreună cu aceasta sau care se află în îngrijirea sa;
f. dovada de luare la cunoştinţă sub semnătură a programului privind condiţiile de părăsire, deplasare şi revenire în locuinţă;
g. orice alte documente apreciate drept necesare executării în condiţii corespunzătoare aactivităţilor specifice de supraveghere, referitoare sau în legătură cu persoana arestată la domiciliu, pe perioada supravegherii.

În cazul în care se constată că inculpatul a încălcat cu rea-credinţă măsura arestului la domiciliu sau obligaţiile care îi revin ori există suspiciunea rezonabilă că a săvârşit cu intenţie o nouă infracţiune pentru care s-a dispus punerea în mişcare a acţiunii penale împotriva sa, la sesizarea procurorului sau din oficiu, judecătorul de drepturi şi libertăţi, judecătorul de camera preliminară sau instanţa de judecată poate dispune înlocuirea măsurii arestului la domiciliu cu una mai grea, anume cea a arestării preventive.

În vederea supravegherii corecte a inculpatului, organul de supraveghere colaborează cu autorităţiile locale, alte organe de ordine şi siguranţă publică, precum şi cu orice persoane fizice şi juridice care ar putea oferi informaţii privind îndeplinirea sau neîndeplinirea obligaţiilor impuse deorganul judiciar care a luat măsura.

Înlocuirea arestului la domiciliu cu o măsură preventivă mai severă este o posibilitate, nu o obligaţie, judecătorul sau instanţa având posibilitatea de a aprecia, în raport cu gravitatea încălcării, durata şi numărul actelor prin care s-au încălcat obligaţiile impuse, în raport de toate circumstanţele personale sau reale ale cauzei, dacă luarea măsurii arestului preventiv este necesară pentru atingerea scopului stipulat de art. 202 NCPP, dacă arestul la domiciliu nu mai este sufficient în acest sens.

2.9. Încetarea de drept, revocarea şi înlocuirea măsurilor preventive

2.9.1. Încetarea de drept a măsurilor preventive

Legiutorul român a ales să reglementeze distinct cazurile de încetare a măsurilor preventive, cazuri generale aplicabile tuturor măsurilor preventive şi cazuri speciale, aplicabile doar în cazul arestării preventive şi arestului la domiciliu.

Măsurile preventive încetează de drept la expirarea termenelor prevăzute de lege sau stabilite de organele judiciare. De exemplu, în fază de cameră preliminară, legalitatea şi temeinicia măsurii arestului la domiciliu trebuie verificată în termen de cel mult 30 de zile, iar

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

încursul fazei de judecată în termen de cel mult 60 de zile; dacă aceste termene maxime de verificare au expirat fără ca judecătorul de drepturi şi libertăţi să fi efectuat verificarea, măsura încetează de drept la îndeplinirea acestor termene.

Un alt exemplu este că în fază de urmărire penală, măsura arestului la domiciliu poate fi luată pentru cel mult 30 de zile, însă acest lucru nu împiedica judecătorul să ia măsura pe o perioadă de 20 de zile. În această situaţie, la expirarea acestor termene, dacă nu este prelungită, măsura încetează de drept.

Mai mult decât atât, măsurile de prevenţie încetează şi în cazurile în care procurorul dispune o soluţie de netrimitere în judecată ori instanţa de judecată pronunţă o hotărâre de achitare, de încetare a procesului penal, de renunţare la aplicarea pedepsei, de amânare a aplicării pedepsei ori de suspendare a executării pedepsei sub supraveghere, chiar nedefinitivă.

De asemenea, conform prevederilor art. 241 alin.(1) lit. c) NCPP, măsurile preventive nceteaza de drept la data rămânerii definitive a hotărârii prin care s-a dispus condamnarea inculpatului .

Alineatul 3 al articolului 241 ne arată că măsurile preventive încetează de drept şi în alte cazuri prevăzute de lege. Prin această sintagmă considerăm că trebuie să ne raportăm la prevederile art.399 alin.(3) potrivit cărora măsura arestării preventive încetează de drept când instanţa pronunţă: o pedeapsă cu închisoare cel mult egală cu durata reţinerii şi arestării preventive; o pedeapsă cu închisoare, cu suspendarea executarii sub supraveghere; o pedeapsă cu amendă, care nu însoţește pedeapsa închisorii; o măsură educativă.

Potrivit actualului CPP, arestarea preventivă și arestul la domiciliu încetează de drept: în cursul urmăririi penale, la împlinirea duratei maxime de 180 de zile; încursul judecăţii în primă instanţă, la împlinirea duratei maxime prevăzute de lege şi în apel, dacă durata măsurii a atins durata pedepsei pronunţate în hotărârea de condamnare.

2.9.2 Revocarea măsurilor preventive

Revocarea măsurilor preventive este un act procesual care rămâne la aprecierea organelor judiciare. Măsura preventivă se revocă, din oficiu sau la cerere, în cazul în care au încetat temeiurile care au determinat-o ori au apărut împrejurări noi din care rezultă nelegalitatea măsurii.

Se poate observa că revocarea măsurilor preventive se dispune ca şi în reglementarea anterioară.

Potrivit art.139 alin. (2) din Codul de Procedură Penală anterior, măsura preventivă se revocă atunci când se constată că a fost luată cu încălcarea prevederilor legale sau nu mai există vreun temei care să justifice menţinerea măsurii.

În cazul revocării măsurii reţinerii sau a arestării preventive, se va dispune punerea în libertate a suspectului sau inculpatului, dacă acesta nu este arestat în altă cauză.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

2.9.3 Înlocuirea măsurilor preventive

Uneori, pe parcursul procesului penal pot interveni elemente care să impună înlocuirea măsurii preventive luate inițial cu o altă măsură preventivă.

În lumina dispoziţiilor NCPP, măsura preventivă se înlocuieşte, din oficiu sau la cerere, cu o măsură preventivă mai uşoară, dacă sunt îndeplinite condiţiile prevăzute de lege pentru luarea acesteia şi, în urma evaluării împrejurărilor concrete ale cauzei şi a conduitei procesuale a inculpatului, se apreciază că măsura preventivă mai uşoară este suficientăpentru realizarea scopului prevăzut la art.202 alin.(1).

De exemplu, cazurile de înlocuire a măsurii arestării preventive cu arestul la domiciliu sau cu măsurile controlului judiciar sau controlului judiciar pe cauţiune. Aşa cum am precizat anterior într-o altă secţiune a prezentei lucrări, şi măsura arestului la domiciliu poate fi înlocuită cu măsuracontrolului judiciar.

Măsura preventivă se înlocuieşte, din oficiu sau la cerere, cu o măsură preventivă mai grea, dacă sunt îndeplinite condiţiile prevăzute de lege pentru luarea acesteia şi, în urma evaluării împrejurărilor concrete ale cauzei şi a conduitei procesuale a inculpatului, se apreciză că măsura preventivă mai grea este necesară pentru realizarea scopului prevăzut la art.202 alin.(1). Putem exemplifica această ipoteză cu înlocuirea controlului judiciar cu arestul la domiciliu sau arestarea preventivă sau înlocuirea arestului la domiciliu cu arestarea preventivă.

Cu privire la înlocuirea măsurilor preventive se poate observa că legiutorul a făcut distincţia între înlocuirea măsurii preventive cu una mai uşoara sau cu o măsură mai grea.

3. Concluzii

Considerăm că principalele direcţii abordate în această lucrare au fost o serie de problem teoretice şi practice cu privire la noua instituţie procesual penală, respectiv măsura preventivă aarestului la domiciliu. Acest studiu, a necesitat o atenţie deosebită, datorită importanţei si noutăţii sale în dreptul procesual penal românesc.

Totodată, aceast studiu şi-a propus să evidenţieze scopul modificării Codului de Procedură Penală prin introducerea unor noi instituţii procesual penale. Scopul esenţial este acela de a creea un cadru legislativ modern în materie procesual penală, care să răspundă pe deplin imperativelor funcţionării unei justiţii moderne, adaptate aşteptărilor sociale, precum şi necesităţii creşterii calităţii acestui serviciu public.

Referințe bibliografice

- Ion Neagu, Mircea Damaschin, Tratat de procedură penală , Partea generală, Editura Universul Juridic 2014.
- Nicolae Volonciu, Andreea Simona Uzlau, Noul Cod de procedură penală comentat, Editura Hamangiu 2014.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

- Bogdan Micu, Procedură penală. Curs pentru admitere în magistratură şi avocatură, Editura Hamangiu 2014.
- Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor şi a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal.
- Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul deprocedură penală şi pentru modificarea şi completarea unor acte normative care cuprinddispoziţii procesual penale.
- Noul Cod de Procedură Penală intrat în vigoare la 1 februrie 2014.
- Noul Cod Penal intrat în vigoare la 1 februrie 2014.
- Mihal Udroiu, Conferințele INM-Noul Cod de procedură penală-2014, www.inm-lex.ro
- www.just.ro
- www.jurisprudentacedo.com

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

PUBLIC POLICIES AND ENTREPRENERUSHIP. INSIGHTS FROM EMPIRICAL RESEARCH

Flavia Anghel
Assoc. Prof., PhD, Romanian American University

Abstract: Entrepreneurship is widely regarded as the engine of economic growth and public policies looking to encourage it are generally considered beneficial. However, undertaking a business is conditional upon a number of factors, many of them being overlooked when public strategies are formulated. In the present paper we analyse whether conventional policies to stimulate entrepreneurship have positive effects in the context of Romanian economy and society. We document the features of Romanian actual and would be entrepreneurs, the barriers to entrepreneurship and the quality of government policies using insights from Global Entrepreneurship Monitor and other empirical studies conducted by public and private organisations. Consequently, serious doubts are raised concerning the positive effects of present-day policies.

Keywords: Entrepreneurship, start-up, subsidization of entrepreneurship, employment, economic growth.

The goal of the present paper is to show that public subsidization of entrepreneurship is unwarranted given the features of Romanian actual and would be entrepreneurs. Our analysis will be based on both general economic theory and the particular context of entrepreneurship in Romania. Political measures to stimulate people to become entrepreneurs do not have a strong established economic foundation. They provide a bonus to those who already have the interest and means to become entrepreneurs and mostly lead to the formation of small businesses with no significant role in increasing employment or innovation.

Our skepticism relative to the merits of the current policy of subsidizing entrepreneurship is based on the following reasons.

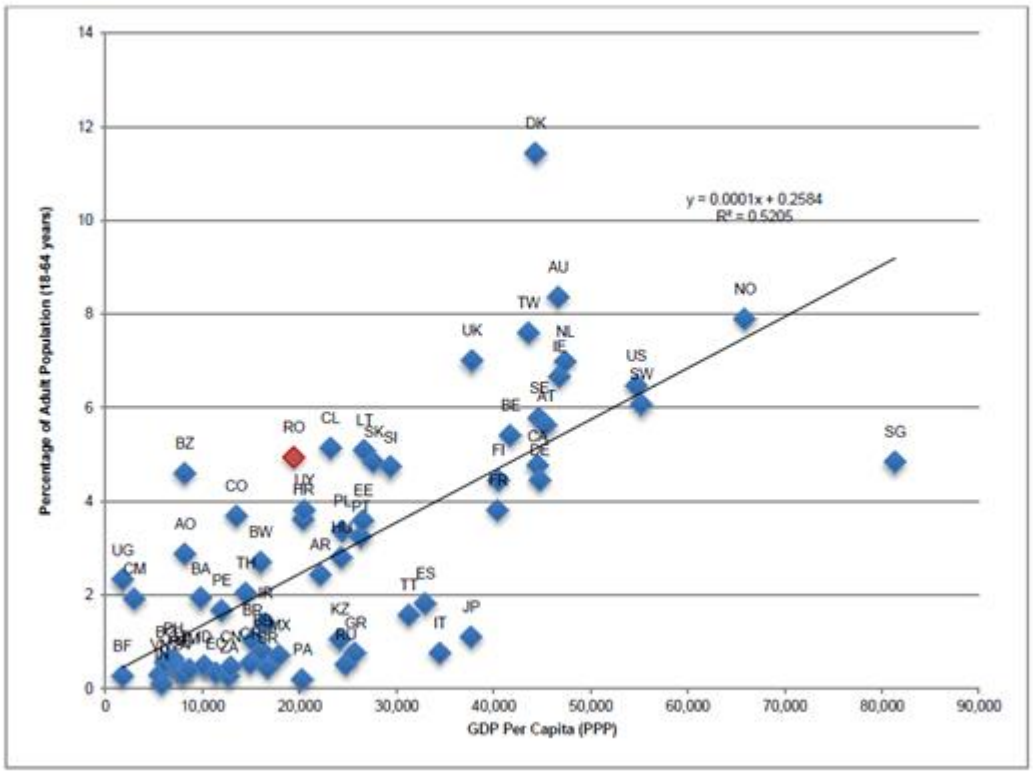
1. People are not apathetic when it comes to entrepreneurship, so there is no need for further stimulus.

According to Global Entrepreneurship Monitor, the intentions of romanians to start a business are so high, that Romania is in pole position in Europe. Almost a third (31,7%) of the people of age 18-64 (that is, more then three times the european average) want to become entrepreneurs. Moreover, the share of potential (and intentional) entrepreneurs has continually

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

increased during the last five years, from 7.70% (27.71%) in 2011 to 10.09% (32.67%) in 2014. As it can be seen from the figure below, the level of entrepreneurial activity in Romania is much higher than the average, relative to the level of development (as measured by GDP per capita), and is the highest in the similar economies from EU.

Entrepreneurial employee activity rate and GDP per capita in GEM participating countries, 2014

Source: Global Entrepreneurship Monitor 2014, p. 53

The same study states that „more than half of young business owner-managers and early-stage entrepreneurs are improvement-driven opportunity motivated.”. Also, romanian entrepreneurs use modern technology more often than entrepreneurs in neighbouring countries (Table 8).

2. Subsidizing start-ups is not an effective way of increasing employment.

A classical argument for subsidizing entrepreneurship is that it will lead to an increase of employment. We should note that unemployment is not a significat problem in Romania, and that the people who are currently unemployed remain so because of structural reasons. But

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

even without taking into consideration this fact, the employment effect of subsidizing entrepreneurship is achieved only when the assistance goes to the right employers, more exactly big corporations. Most of early and established entrepreneurs offer 0-5 jobs (Table 10), which means subsidizing start-ups is not an effective way of increasing employment. Romanian entrepreneurs are highly optimistic about the prospects of their business, expecting a strong increase in the number of jobs they will create in the next five years (Figure 6). In the similar economies from the EU, „the highest share of entrepreneurs with significant international orientation (at least 25% of their cstomers are from a different country) can be found in Croatia, followed by Romania" (p. 27).

3. People are not illiterates in entrepreneurship

One reason for the many training courses in entrepreneurship, mostly covered by european funds, is that people are illiterate in entrepreneurship, and that they don't possess th skills necessary to open and operate a business. This assumption seems to be contracdicted by the declarations of people themselves. Half of the romanians consider they own the necessary knowledge and skills to start a business – the second-highest level in similar economies from EU (Table 15).

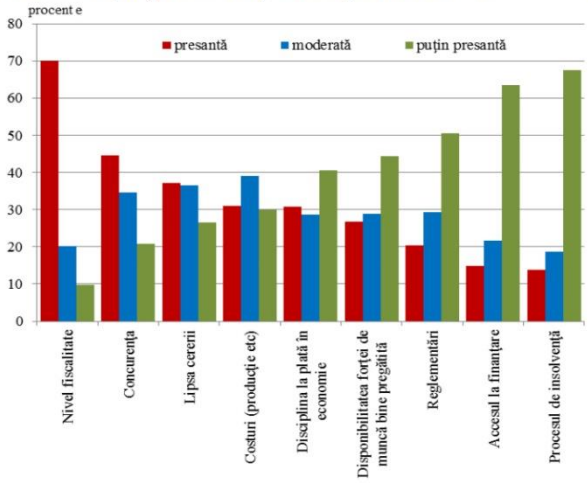
4. It's not the lack of capital, but real economic factors which inhibit entrepreneurship

In a series of studies conducted by the National Bank of Romania, the most important barriers which entrepreneurs have to face have no relation with the objectives of the current policies vis-a-vis entrepreneurship. "According to companies, the level of taxation, competition and lack of demand are, in this order, the most important challenges for their business. The difficult access to finance represent a serious problem for only 15% of all firms."

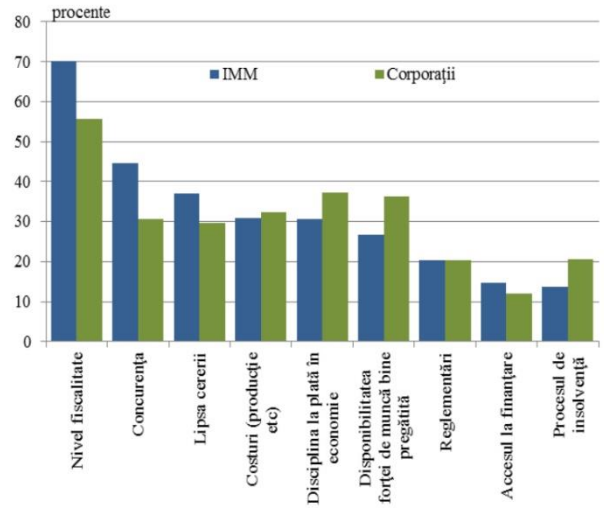
The same conclusions are to a somehow lesser extent confirmed by the Ernst & Young study of romanian entrepreneurship. Thus, the biggest barrier to start and develop a business is, according to entrepreneurs, the fiscal uncertainty and the level of taxes (48%). The access to funding is considered a major problem by 18%. The lack of capital is a major issue for students looking to start a company, and for obvious reasons, but even in this case only 3% of entrepreneurs think public funding and support is less than adequate.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Grafic 5: Cele mai presante probleme ale companiilor nefinanciare, în perioada aprilie-septembrie 2015

Grafic 6: Cele mai presante probleme ale IMM și corporațiilor, în perioada aprilie-septembrie 2015

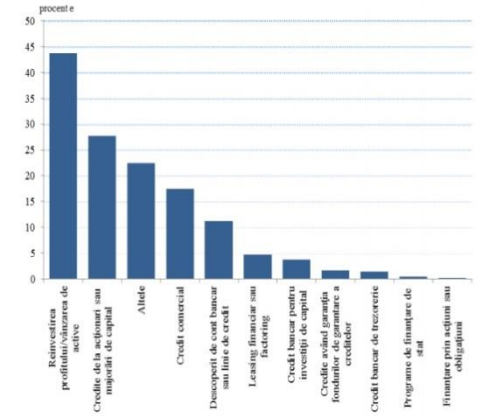

Source: National Bank of Romania 2015

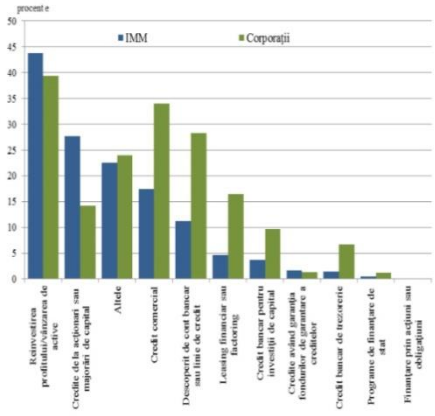
5. Romanian firms don't use public funds

Bank loans or government programs have almost insignificant importance in how SME finance their businesses. Raising capital through the financial market (shares or bonds) or getting financial assistance from the government are almost ignored by both the small and medium enterprises and corporations. Instead, the main method of finance is reinvesting their own profit (over 40% of all non-financial companies) and borrowing from shareholders. This is because of fiscal reasons and the lack of development of romanian capital market.

Grafic 7: Principalele surse de finanțare ale companiilor în perioada aprilie-septembrie 2015, pentru companiile nefinanciare

procente
Reinvestirea profitului/vânzarea de active
Credite de la acționari sau majorări de capital
Altele
Credit comercial
Descoperit de cont bancar sau linie de credit
Leasing financiar sau factoring
Credit bancar pentru investiții de capital
Credite având garanția fondurilor de garantare a creditelor
Credit bancar de trezorerie
Programe de finanțare de stat
Finanțare prin acțiuni sau obligațiuni

Grafic 8: Principalele surse de finanțare ale companiilor în perioada aprilie-septembrie 2015, pentru IMM și corporații

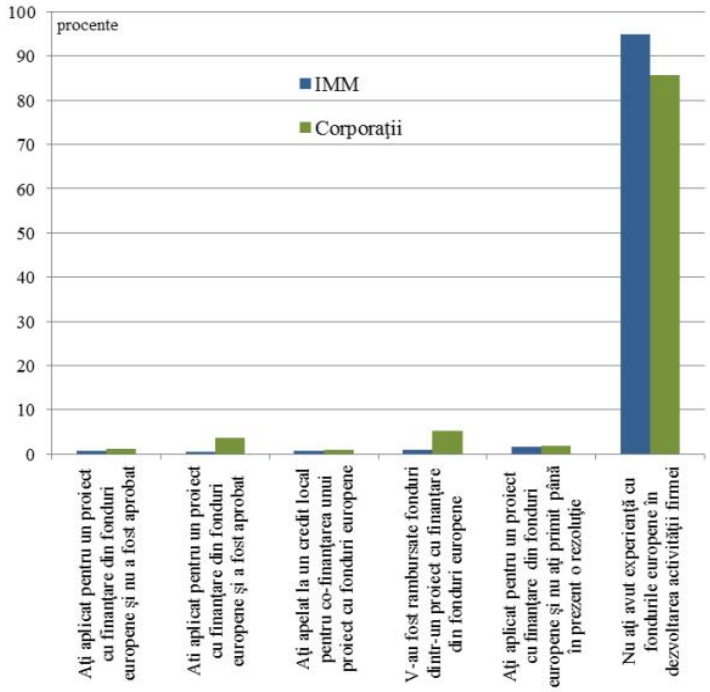

procente
IMM
Corporații
Reinvestirea profitului/vânzarea de active
Credite de la acționari sau majorări de capital
Altele
Credit comercial
Descoperit de cont bancar sau linie de credit
Leasing financiar sau factoring
Credit bancar pentru investiții de capital
Credite având garanția fondurilor de garantare a creditelor
Credit bancar de trezorerie
Programe de finanțare de stat
Finanțare prin acțiuni sau obligațiuni

Source: National Bank of Romania, 2015

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Moreover, the vast majority of SME (90%) have no experience with european funds and did not use european funds for financing their activities. European funds are known as attracting a significant bureaucratic burden. In the current year Romania has one of the strongest economic growth rate in EU, with insignificant amounts of european funds.

Grafic 14: Accesarea fondurilor europene în perioada aprilie-septembrie 2015, de către IMM şi corporaţii

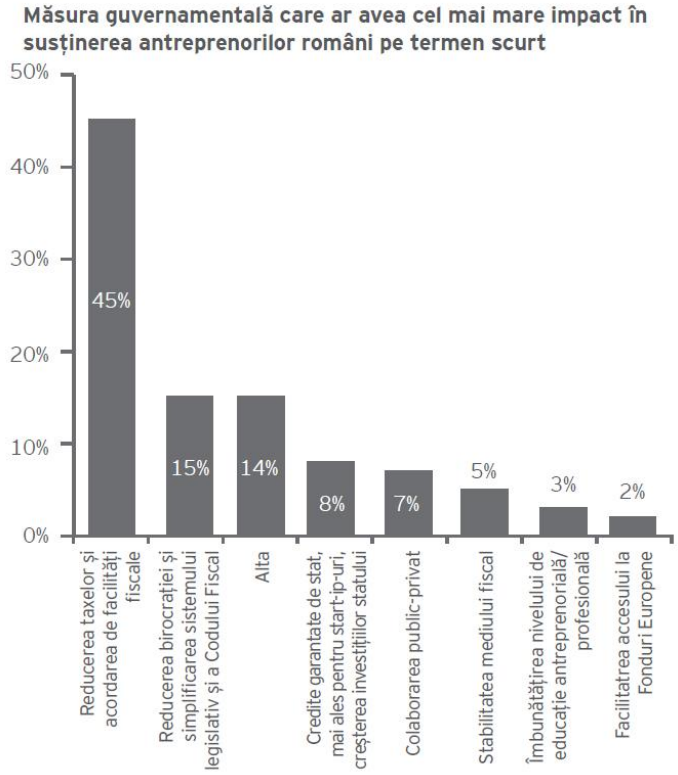

100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0
procente
IMM
Corporaţii
Aţi aplicat pentru un proiect cu finanţare din fonduri europene şi nu a fost aprobat
Aţi aplicat pentru un proiect cu finanţare din fonduri europene şi a fost aprobat
Aţi apelat la un credit local pentru co-finanţarea unui proiect cu fonduri europene
V-au fost rambursate fonduri dintr-un proiect cu finanţare din fonduri europene
Aţi aplicat pentru un proiect cu finanţare din fonduri europene şi nu aţi primit până în prezent o rezoluţie
Nu aţi avut experienţă cu fondurile europene în dezvoltarea activităţii firmei

Source: National Bank of Romania, 2015

6. Bureacracy is overwhelming for entrepreneurs

According to the Ernst & Young study, romanian entrepreneurs, the most important thing policymakers should do is not to increase public funding, but to cut taxes. Reducing bureacracy and simplifying regulations are also very important. Only 3% of them think that the government should do more to improve the entrepreneurial and professional education.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Source: Ernst & Young 2015, p. 42

Even when asked „what the government can do to help you access capital?", entrepreneurs prefer to receice fiscal reductions for investing in small companies, a lower taxation of capital gains or loan guarantees (64%) rather than public funding (13%).

Although they do not regard this as a major barrier in developing their business, the vast majority (83%) of romanian entrepreneurs consider the access to funding as difficult and very difficult. If one wonders why the natural channel for transforming savings into investments – the banking system – does such a poor job in financing businesses, then one should look no farther than in the banks' balance sheets and notice that more than a quarter of all banks' portfolio is filled with T-bills. Given that romanian banks have the highest exposure on government debt among european banks, it is not a coincidence that they prefer to hold the door shut to keep young entrepreneurs out of their clientele. From this macroeconomic perspective then, the sollution to the problem of difficult access to bank loans for start-ups and small companies is to reduce budget deficits and to stimulate competition among banks.

7. Small enterprises are not engaged in innovation-enhancing businesses.

According to the National Institute of Statistics, less than a fifth of small firms can be considered innovative enterprises, relative to 40% of major companies. Also, less than a fifth

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

of all jobs created in small enterprises are related to innovative activities, which is almost half the average for the entire economy.

13.16 Tipologia inovatorilor, în perioada 2010 - 2012
Innovators tipology, during 2010 - 2012

	Număr total de întreprinderi [1)] *Total number of enterprises [1)]*	Număr întreprinderi inovatoare *Number of innovative enterprises*	Pondere față de total întreprinderi *Weight in total enterprises (%)*
Total	28866	5968	20,7
Mici	22400	4089	18,3
Mijlocii	5270	1400	26,6
Mari	1196	479	40,1

Source: Romanian Statistical Yearbook 2015

Conclusions

In light of these considerations it is unclear why public policies have delivered rather a balanced help to small, medium and big companies. Public policies to support entrepreneurship are based on various assumptions, for example: potential entrepreneurs are poorly motivated or educated, they lack financial resources or they are the vehicle for increasing innovation and the number of jobs. Empirical studies have shown that none of these assumptions is firmly established. On the contrary, potential entrepreneurs are already highly motivated and have the necessary abilities, and their most important concern is the level of taxation and bureacracy. If the government wants to improve the business environment and stimulate entrepreneurial activity, then it should target this objective.

Bibliography

National Bank of Romania. 2015. Sondaj privind accesul la finanţare al companiilor nefinanciare
din România şi capacitatea acestora de a face faţă unor condiţii financiare nefavorabile. National Bank of Romania, Bucharest.
Global Entrepreneurship Monitor 2014, http://www.gemconsortium.org/
Ernst & Young. Antreprenorii vorbesc. Barometrul antreprenoriatului romanesc 2015,

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/Study_ESO_Barometer_2013_Feb_2014/$
FILE/Antreprenorii%20vorbesc_Barometrul%20antreprenoriatului%20romanesc%202013.pdf

Romanian Statistical Yearbook 2015. 2016. National Institute of Statistics, Bucharest.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

THE ROLE OF THE ROMANIAN CONSTITUTIONAL COURT AS NEGATIVE LEGISLATOR

Silviu Gabriel Barbu; Alexandru Silviu Goga
Assoc. Prof., PhD, "Transilvania" University of Brașov

Abstract: This paper aims at proving the importance of the Constitutional Court of Romania not only regarding legislation but the whole of the romanian society. Lately a lot of people and companies have looked toward this body of judges as the holder of the truth and legality, constitutionality and the sole organism able to right all the wrongs in the laws.
Even companies such as banks are trying to do their best in checking the accordance of Law 77/2016 with the Constitution. This law is very important because it gives the chance to consummers to default their credits and renounce their homes in favour of the banks.
Thus the Constitutional Court is not just a body of judges, it becomes a part of the living organism of law, state and citizens.
In our paper we try do our best to show the importance and role of this great constitutional tribunal in keeping in check the wants and needs of the many with the desires of the few and powerful.

Keywords: constitutionality, citizen, law, state, banks

1. General considerations

First of all we have to give certain explanations regarding the functionatioly, scope and power of the institution we are analysing. The Constitutional Court is the sole authority of constitutional jurisdiction in Romania, and it is independent of any other public authority.

Taking a look at the provisions enshrined by the Basic Law, regulations on the Constitutional Court are to be found under the six Articles in Title V (Articles 142-147, in the current numbering given after the revision of the Constitution), which are further complemented by Law No. 47/1992 on the Organization and Operation of the Constitutional Court, republished.

In order to reach its full potential and meet its functions as the "guarantor for the supremacy of the Constitution", the Court discharges the following powers prescribed by Article 146 of the Basic Law:

a) It adjudicates on the constitutionality of laws, before promulgation, upon reference made by the Parliament of Romania, by one of the President of either Chamber of Parliament, by the Government, by the High Court of Cassation and Justice, by the Advocate of the People (Ombudsman), by a number of at least fifty Deputies or at least twenty-five Senators, as well as, ex officio, on the initiative to revise the Constitution;

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

b) It adjudicates on the constitutionality of treaties or other international agreements, upon notification by one of the President of the two Chamber, by a number of at least fifty Deputies or at least twenty-five Senators;

c) It adjudicates on the constitutionality of the Standing Orders of the Parliament, upon notification, by the President of either Chamber, by a parliamentary group or by a number of at least fifty Deputies or at least twenty-five Senators;

d) It decides on objections as to the unconstitutionality of laws and ordinances, brought up before courts of law or of commercial arbitration; the objection of unconstitutionality may also be brought up by the Advocate of the People;

e) It resolves legal disputes of a constitutional nature between public authorities, at the request of the President of Romania, one of the Presidents of the two Chambers, the Prime Minister, or of the President of the Superior Council of Magistracy.

f) It guards the observance of the procedure for the election of the President of Romania and confirms the ballot returns;

g) It ascertains the circumstances which justify the interim in the exercise of office of President of Romania, and reports its findings to Parliament and the Government;

h) It gives the advisory opinion on the proposal to suspend the President of Romania from office;

i) It guards the observance of the procedure for the organization and holding of a referendum, and confirms its returns;

j) It checks on compliance with the conditions for the exercise of a legislative initiative by citizens;

k) It decides on challenges dealing with the constitutionality of a political party;

l) It carries out also other powers as provided by the Court's organic law.

2. A priori and a posteriori control

The Constitutional Court of Romania examines the constitutionality of laws both within the a priori review and within the a posteriori review. Sometimes the authorities are unhappy, but after all they have to comply with the decision of the Court.

The Constitutional Court adjudicates only on the constitutionality of the acts in regard of which it has been appointed, and it is not be competent to modify or to supplement the provisions under review (Article 2 paragraph 3 of Law no. 47/1992). If the exception is admitted, the Court shall also pronounce upon the constitutionality of other provisions of the law being challenged, of which those mentioned in the case referral act cannot obviously and necessarily be dissociated (Article 31 paragraph 2 of Law no. 47/1992).

We have already mentioned that the Court adjudicates on the constitutionality of laws and ordinances of the Government, legislation in force. Recently, the Court also ruled on the constitutionality of laws repealing other legislation. If in the first case, after publication in the Official Gazette of the decision establishing the unconstitutionality, the Parliament or the Government, as may be applicable, have

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

the obligation to bring those unconstitutional provisions into accord with those of the Constitution, within 45 days, in the second case that obligation does no longer exist, because the legal provisions that were subject to repeal are brought into force by the effect of the Court decision. Seldom is the case when the Government and the Parliament does such a thing in a timely fashion in order to ensure the perfect circuit of laws.

Always with such a case, the legislator's when creating new laws must observe such decision, because a legislative solution declared unconstitutional can not be reproduced by any other statute or act.

It is very important to state that according to the Constitution and Law 47/1992, the Constitutional Court competence cannot be contested by any public authority, the Court alone being entitled to decide thereupon.

In order for the court to become a negative legislator it must trial an act upon its constitutionality based o a referral.

Authors of the referral

The exception of unconstitutionality may be raised:

- by the parties within the trial;
- *ex officio*, by the court of law or by the court of commercial arbitration;
- by the prosecutor, before the court of law, where he attends;
- directly by the Advocate of the People/Ombudsman.

Subject matter of the exception

The subject matter of the exception of unconstitutionality must comply with the following mandatory conditions established in the organic law of the Constitutional Court [Article 29 (1) of Law no.47/1992)]:

- a law or an ordinance or a provision of a law or of an ordinance. Therefore, only legislative acts may constitute the subject matter of the constitutional review, and not also the administrative acts. The latter may be subject to legality review carried out by courts;

- the impugned law, ordinance or provision thereof must be in force. By Decision no.766/2011, the Constitutional Court found that the expression "in force" is constitutional insofar as interpreted in the meaning that there shall constitute subject to constitutional review also those laws, ordinances or provisions thereof that produce legal effects also after they came out of force;

- the impugned law, ordinance or provision thereof must be relevant in the settlement of the case in any phase of the trial and irrespective of the subject matter thereof. Obviously this requirement does not apply when the Advocate of the People raised the exception of unconstitutionality;

- the impugned law, ordinance or provision thereof mustn’t have already been declared unconstitutional by a previous decision of the Constitutional Court.

When the exception does not meet the above requirements, the court must reject, by means of a reasoned interlocutory judgement, the request for referral of the Constitutional Court. The

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

interlocutory judgment is subject only to an appeal lodged to the superior court, within forty-eight hours from the pronouncement. The appeal shall be heard within three days.

The author of the exception of unconstitutionality cannot request, during debates in public hearing or by means of the written statements submitted to the case file, extension of the scope of the exception, because, pursuant to Article 29 (1) of Law no.47/1992, the Constitutional Court adjudicates only on the legal provisions mentioned in the interlocutory order of referral by which the Court is asked to decide on the exception of unconstitutionality, otherwise the referral is not legal.

Likewise, according to the Constitutional Court's case-law, the author of the exception cannot invoke other grounds before the Constitutional Court, which have no connection with the grounds alleged in the referral and are not a development thereof, as this would mean raising an exception directly before the Court, eluding to the provisions of Article 29 of Law no.47/1992, which is inadmissible.

The operative part of the interlocutory order should refer to the court decision on the referral to the Constitutional Court. [Article 29 (4) of Law no.47/1992, Article 1 of the Constitutional Court Ruling no. 3 of 9 February 2010, Article 1 of the Constitutional Court Ruling no. 26 of 16 December 2010].

If the exception was raised ex officio, the interlocutory order shall be motivated, including the parties' arguments, as well as the necessary evidence.

Alongside with the interlocutory order, the referring court must also send to the Constitutional Court the full name of the litigant parties and other details comprising necessary data for the accomplishment of the summons proceedings in respect thereof.

The documents communicated in copy by the court before which the exception was raised must be certified by the latter by mentioning “according to the original” on each page. (Article 2 of the Constitutional Court Ruling no.3 of 9 February 2010).

Referral to the Court on exceptions of unconstitutionality raised directly by the Advocate of the People in terms of constitutionality of a law, ordinance or provision thereof, shall be made by letter accompanied by the statement of reasons relating to the exception of unconstitutionality, specifying the impugned provisions and the invoked constitutional grounds.

Procedure

On receiving the interlocutory order of reference, the President of the Constitutional Court shall designate the Judge-Rapporteur.

The act of referral of the Court shall be communicated to:

- the presidents of the two Chambers of Parliament,
- the Government
- and the Advocate of the People,

indicating the date by which they can submit their viewpoint. Government’s viewpoint shall bear the signature of the Prime Minister.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

If the Constitutional Court is referred directly by the Advocate of the People, communication of the reference act for the purpose of obtaining viewpoints shall concern:

- the presidents of the two Chambers of Parliament,
- and the Government.

The Judge designated as rapporteur shall be bound to take the necessary measures for evidence to be given by the date of judgment. Likewise, the Judge-Rapporteur shall verify whether requirements for referral have been met with and, if necessary, request additional pieces to complete the reference act, also setting a deadline for the referring court to respond.

If the Judge-Rapporteur or, at a later point, the Plenum so deems necessary, the referring court shall be requested to send the files of the original case in which the exception of unconstitutionality was raised, as well any other act, in certified copy, related to the case in which the exception of unconstitutionality was raised.[1]

The Judge-Rapporteur may solicit expert advice from individual persons or institutions, with prior approval by the President of the Constitutional Court. The assistant-magistrate shall prepare the draft report.

The Judge-Rapporteur, having examined the draft report, the viewpoints and other information made available, or conclusions from Romanian and foreign case-law and/or literature, as well as other elements that appear to be necessary for the debate, shall prepare a written report on the case.

The time limit for filing in the report shall be, as a rule, no longer than 90 days from the date of registration of the reference act. Judgment shall take place at the date established, on the basis of the deeds of the case, with due summoning of the parties and of the Public Ministry.

Preparation of draft summons and issuance of proceedings for calling appearance before the Constitutional Court shall be instantly carried out once the date of hearing has been fixed, in urgent cases, or on the next working day at the latest, in the other cases.

Notification of the parties can be made by summoning, as well as by other operative procedures, such as telephone, cable, fax, electronic mail or any other means of communication that ensures, as applicable, conveyance of wording contained in the act being communicated or in the notification of hearing date, as well as confirmation of receipt of the act concerned, respectively of the notification, where the parties have indicated necessary details for this purpose. If notification was made by telephone, the clerk shall prepare a report showing the means of such notification and subject matter.

The summons shall specifically mention that appearance before the Constitutional Court is not compulsory.

In the case of persons who have domicile or residence abroad, summons shall be in Romanian.

At least 10 days before the hearing session, the Assistant-Magistrate must verify the legality of accomplished summoning or communication procedure which is attached into the case file, and establish other necessary steps, as appropriate.

If procedural irregularities are found, the Assistant-Magistrate shall inform the President of the Constitutional Court. The prosecutor's attendance to the proceedings is mandatory.The parties

[1] Article 47 (3) of the Regulations and Article3 of the Constitutional Court Ruling no.3 of 9 February 2010.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

may be represented by lawyers having the right to plead before the High Court of Cassation and Justice, i.e. qualified lawyer with uninterrupted seniority in the profession for at least 5 years after passing the qualification exam.

Deliberation shall be in secret, and only the Judges who have also taken part in the debate proceedings and the Assistant-Magistrate assigned to the case are allowed to attend.

Only if the exception is admitted, the Court shall also pronounce upon the constitutionality of other provisions of the normative act being challenged, of which those mentioned in the case referral act cannot obviously and necessarily be dissociated.

Effects of the decision

Pursuant to Article 147 (1) c) of the Constitution, The provisions of the laws and ordinances in force, which are found to be unconstitutional, shall cease their legal effects within 45 days of the publication of the decision of the Constitutional Court if, in the meantime, the Parliament or the Government, as the case may be, cannot bring into line the unconstitutional provisions with the provisions of the Constitution. For this limited length of time the provisions found to be unconstitutional shall be suspended de jure.

3. Clear examples of negative legislator

From the entry into force of the new Code of Criminal Procedure - February 1, 2014, the Constitutional Court of Romania (CCR) issued 15 decisions in which the unconstitutionality of several provisions of the Code.

The issues of unconstitutionality regarding the duration of remand and on preventive measures of judicial review and judicial control on bail were remedied by ordinance, before the publication of the Constitutional Court decision in the Official Gazette. This is because, as shown in recitals decisions CCR shortcomings regulatory ascertained by decisions CCR to their publication in the Official Gazette determines removing the vice of unconstitutionality and keeping active fund of law provisions on which it was found unconstitutional if they He was brought correctives in the sense shown by CCR decisions.

But in the majority decision, the Constitutional Court abolished the provisions of the Criminal Procedure Code which violates the right to a fair trial on the contradictory components, orality and equality of arms, in particular preliminary procedure. Some of these issues of unconstitutionality have not been corrected yet, although within 45 days of publication of the Constitutional Court decision has expired. Due to the fact that in this Parliament or the Government, as appropriate, agreed not to make the unconstitutional provisions in accordance with the Constitution, these texts ceased its legal effects.

1. Decision. 599 dated October 20, 2014 regarding the exception of unconstitutionality of Article 38 para. (1) letter f) and art.341 par. (5) - (8) of the Criminal Procedure Code, published in the Official Gazette . 886 dated December 5, 2014.

- Legislative solution that judge Room preliminary ruling on the complaint "without the participation of the complainant, the prosecutor and the respondents' is unconstitutional.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

2. Decision no. 641 dated November 11, 2014 regarding the exception of unconstitutionality of the provisions of art.344 par. (4), art.345, art.346 para. (1) and art.347 of the Criminal Procedure Code, published in the Official Gazette . 887 dated December 5, 2014.

- Provisions of art.344 par. (4) of the Criminal Procedure Code are unconstitutional.

- Legislative solution contained in art.345 para. (1) in art.346 para. (1) of the Criminal Procedure Code, according to which the judge for preliminary chamber to pronounce "absence of the prosecutor and the defendant" is unconstitutional.

- Provisions of art.347 par. (3) relative to those of art.344 par. (4) art.345 par. (1) and art.346 par. (1) of the Criminal Procedure Code are unconstitutional.

3. Decision. 663 dated November 11, 2014 regarding the exception of unconstitutionality of the provisions of the Code of Criminal Procedure art.339-348, published in Official Gazette No. 52 of January 22, 2015.

- Legislative solution contained in art.341 par. (10) of the Criminal Procedure Code, according to which the judge for preliminary chamber to pronounce "absence of the prosecutor and the defendant" is unconstitutional.

4. Decision. 712 dated December 4, 2014 regarding the exception of unconstitutionality of the provisions of the Code of Criminal Procedure art.211-217, published in Official Gazette No. 33 of January 15, 2015.

- Art.211-217 provisions of the Criminal Procedure Code are unconstitutional.

5. Decision no. 76 dated February 26, 2015 regarding the exception of unconstitutionality of the provisions of art.374 par. (7) The second sentence of the Criminal Procedure Code, published in the Official Gazette No.174 dated March 13, 2015.

- Legislative solution exclusion from the debate prosecutor contradictory evidence contained in art.374 par. (7) The second sentence of the Criminal Procedure Code is unconstitutional.

6. Decision no. 166 dated 17martie 2015 regarding the exception of unconstitutionality of the provisions of Article 54, art.344 par. (3) and (4), art.346 par. (3) and (7), art.347 and art.549 ind.1 of the Code of criminal procedure, published in the Official Gazette no. 264 dated April 21, 2015.

- Ind.1 provisions of art.549 par. (2) of the Criminal Procedure Code are unconstitutional.

- Ind.1 legislative solution contained in art.549 par. (3) of the Criminal Procedure Code, according to which the judge referred to pronounce Room "in camera, without the prosecutor or the persons under para. (2)" it is unconstitutional.

- Legislative solution contained in art.549 ind. 1 para. (5) of the Criminal Procedure Code, according to which higher court or panel competent to pronounce "absence of the prosecutor and to persons under par. (2)" it is unconstitutional.

7. Decision. 235 dated April 7, 2015 regarding the exception of unconstitutionality of the provisions of art.484 par. (2) and art.488 of the Criminal Procedure Code, published in the Official Gazette nr.364 dated May 26, 2015.

- Provisions of art.488 par. (1) - (4) of the Criminal Procedure Code and the legislative solution contained in art.484 par. (2) of the Criminal Procedure Code are unconstitutional.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

8. Decision No. 336 dated April 30, 2015 regarding the exception of unconstitutionality of the provisions of Article 235 paragraph 1 of the Criminal Procedure Code, published in the Official Gazette nr.342 May 19, 2015.

- The provisions of Article 235 para. (1) of the Criminal Procedure Code are constitutional insofar as the failure of "at least 5 days prior to the expiration of the preventive arrest" draw within art.268 par. (1) of the Code of Procedure prosecution.

9. Decision. 361 dated May 7, 2015 regarding the exception of unconstitutionality of article 218 - 222 and art.241 par. (11) a) of the Criminal Procedure Code, published in the Official Gazette No 419 of 12 June 2015.

- Art.222 provisions of the Criminal Procedure Code are unconstitutional.

10. Decision no. 423 dated June 9, 2015 regarding the exception of unconstitutionality of the provisions ind.4 art.488 par. (5) of the Criminal Procedure Code and article 105 of Law No. 255/2013 implementing Law no. 135/2010 on the criminal procedure Code and amending and supplementing certain acts which would be criminal procedure, published in the Official Gazette nr.538 dated July 20, 2015.

- Legislative solution that appeal regarding the criminal investigation is resolved "without the participation of the parties and the prosecutor" is unconstitutional.

11. Decision no. 496 dated June 23, 2015 regarding the exception of unconstitutionality of art. 335 para. (4) of the Criminal Procedure Code published in the Official Gazette no. 708 of September 22, 2015.

- Provisions of art.335 par. (4) of the Criminal Procedure Code are unconstitutional on legislative solution that preliminary chamber judge decides "absence of the prosecutor and the suspect or, where appropriate, of the defendant."

12. Decision no. 506 dated June 30, 2015 regarding the exception of unconstitutionality of the provisions of art.459 par. (2) of the Criminal Procedure Code, published in the Official Gazette nr.539 dated July 20, 2015.

- Legislative solution that in principle the admissibility of the request for review are examined by the court "without summoning the parties" is unconstitutional.

13. Decision no. 542 dated July 14, 2015 regarding the exception of unconstitutionality of the provisions of art.431 par. (1) of the Criminal Procedure Code published in the Official Gazette no. 707 of September 21, 2015.

- Legislative solution that in principle the admissibility of the appeal for annulment is examined by the court "without summoning the parties" is unconstitutional.

14. Decision no. 552 dated on July 16, 2015 regarding the exception of unconstitutionality of the provisions of Article 3 para. (3), second sentence, art.342, art.343, art.344 para. (1) - (3), .345 par. (2) and (3), art.346 par. (2) - (7), art.347 para. (1) and (2) and art.348 of the criminal procedure Code, published in No official. 707 of September 21, 2015.

- Legislative solution that exercising Legality netrimiterii trial is compatible with exercising judgment is unconstitutional.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

15. Decision no. 553 dated July 16, 2015 regarding the exception of unconstitutionality of the provisions of art.223 par. (2) of the Criminal Procedure Code published in the Official Gazette no. 707 of September 21, 2015.

- The phrase "drug trafficking offense" from the provisions of art.223 par. (2) of the Criminal Procedure Code is unconstitutional.

16. Decision no. 591 dated October 1, 2015 regarding the exception of unconstitutionality of the provisions of art.440 par. (1) and (2) of the Criminal Procedure Code published in the Official Gazette no. 861 of November 19, 2015.

- The phrase "if the application is manifestly ill-founded" from the provisions of art.440 par. (2) of the Criminal Procedure Code is unconstitutional

17. Decision no. 631 of October 8, 2015 regarding the exception of unconstitutionality of art. 344 par. (2) and (3), art. 345 par. (3), art. 346 par. (2) and art. 347 par. (1) of the Criminal Procedure Code published in the Official Gazette no. 831 of November 6, 2015.

- The provisions of art. 347 par. (1) of the Criminal Procedure Code are unconstitutional

18. Decision no. 733 of October 29, 2015 regarding the exception of unconstitutionality of the provisions of art.341 par. (6) c) and para. (7) points 2 d) of the Criminal Procedure Code published in the Official Gazette no. 59 of January 27, 2016.

- Provisions of art.341 par. (6) c) and, by extension, of art.341 par. (7) points 2 d) of the Criminal Procedure Code are unconstitutional by preventing access to justice for solutions waiving prosecution

19. Decision no. 740 of November 3, 2015 regarding the exception of unconstitutionality of art. 222 par. (10) of the Criminal Procedure Code published in the Official Gazette no. 927 of 15 December 2015.

- Art. 222 par. (10) of the Criminal Procedure Code, which does not allow consideration of the duration of deprivation of liberty ordered by house arrest for calculating the maximum duration of preventive arrest of the defendant during the criminal investigation, shall be unconstitutional.

20. Decision of January 20, 2016 regarding the exception of unconstitutionality of the provisions of the Criminal Procedure Code Art.318

- Art.318 provisions of the Code of Criminal Procedure (waiver of prosecution) are unconstitutional.

21. Decision of January 20, 2016 regarding the exception of unconstitutionality of the provisions of art.250 par. (6) of the Criminal Procedure Code.

- Legislative solution contained in art.250 par. (6) of the Criminal Procedure Code and not allow insurers to contest the measure of the preliminary chamber judge or the court is unconstitutional.

Although it has recently come into force, Law no. 77/2016 ("Commissioning Payment Act / Law") is not a new topic. This provoked fierce debates even before being adopted and criticism of unconstitutionality after entry into force. The criticism of unconstitutionality were related to the violation of property rights, non-retroactivity of law and predictability of the law [1]. By that date, pending the Constitutional Court there were only 5 of many of unconstitutionality raised by banks. It is worth mentioning that in 4 of the 5 cases the courts have suspended the judgment of the case under

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Art. 413 NCPC to resolve the objection of unconstitutionality [2], while a dossier proceedings continued [3].

The criticism of unconstitutionality raised (with which I agree) refers to violation of the rights of creditors. However, even if the law is analyzed from the perspective of borrowers, it turns out that it violates Art. 16 of the Constitution on equality before the law by establishing a privilege.

For this demonstration: (i) will show that the Constitutional Court's opinion the differentiation between citizens is allowed only when it is based on objective criteria and rational relation to the purpose of the law, (ii) will demonstrate that the Law Resolution Agency establishes a difference treatment between citizens; (Iii) will demonstrate that differentiation introduced by Law Resolution Agency relies on a goal unconstitutional and a criterion lacks objectivity and finally, (iv) will demonstrate that differentiation unjustified in the Act Resolution Agency is a privilege and not discrimination.

The constitutional text referring to reads:

"Equality of rights
Article 16
(1) All citizens are equal before the law and public authorities, without any privilege or discrimination. [...] "

2. Concept of Constitutional Court concerning discrimination and privileges

In interpreting art. 16 Constitutional Court held that it is violated when there is a differentiation between citizens unjustified in relation to the purpose norm. Further, the Court distinguishes between differences that are discriminatory and those privileges. In a formulation that is already established, the Court stated that [4]:

"The principle of equality before the law requires the establishment of equal treatment of situations, depending on the purpose (S.N.) are no different. He therefore does not exclude but rather requires different solutions for different situations. Accordingly, different treatment may not only be exclusive expression of appreciation of the legislature, but must be justified rationally (S.N.) in respect of the principle of equality of citizens before the law and public authorities. "

The principle objective justification or rational differentiation between subjects of law is constantly asserted then the Court [5]:

"It also can not retain any discrimination between the public law and private parties, whether natural or legal, since the two categories are in legal situations objectively different, some are carriers of public powers, skyrocketing to common law and the other pursuing only the fulfillment of a private interest. So different legal treatment of the two categories of people - public and private - is justified by the existence of an objective and rational criterion of differentiation which is the existence of a case of public interest (S. N.). This solution is consistent with the jurisprudence of the European Court of Human Rights that any difference in treatment made between persons in similar situations, must find an objective and reasonable justification (see case Marckx v Belgium, 1979). "

And more relevant to the matter in question, where the question of clemency or to provide support for a category of citizens, the criterion according to which the right must be related to the situation of people affected by time in any case with external elements [6]

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

"The Constitutional Court has consistently ruled in its case statements that are certain categories of people should differ in essence to justify the difference of treatment in law, and this difference should be based on an objective and reasonable criterion (sn) (see, for example, Decision no. 423/2007, published in the Official Gazette of Romania, Part I, no. 418 of 22 June 2007).

In the present case, the legal treatment of leniency enforceable against the defendant seeking a reduction of the sentence by half, to a sentence of a fine or a penalty of an administrative nature, is not justified by the different situation in that they are the perpetrators, but the rapidity of the case. Establishing such a criterion, random and outdoor personal conduct is inconsistent with the principle of equality before the law enshrined in art. 16 para. (1) of the Constitution, according to which the situations equal legal treatment can not be different.

References:

Constitution of Romania
Law no. 47/1992 on the functioning of the Constitutional Court of Romania
New Criminal Code, New Criminal procedural code of Romania
Muraru, E.S. Tănăsescu, ș.a., 2008, Constituția României.Comentariu pe articole, ed.C.H.Beck, București,
S.G.Barbu, 2010, Dimensiunea constituțională a libertății persoanei, ed. Hamangiu, București,
S.G. Barbu et. al, 2012, Repere actuale din Jurisprudenta Curtii Constitutionale, București,
H. Schwartz. The Struggle for Constitutional Justice in Post-Communist Europe. 2000
Constitutional Court Decision no. 361/2015, Constitutional Court Decision no. 23/2016
Constitutional Court Decision no. 688/2012, Constitutional Court Decision no. 329/204, Constitutional Court Decision no. 403/2010
www.abcjuridic.ro
www.codex.just.ro
www.mpublic.ro
www.ccr.ro/en
http://www.juridice.ro/454824/darea-in-plata-incalcarea-art-16-din-constitutie-in-sensul-instituirii-unui-privilegiu.html - Darea în plată. Încălcarea art. 16 din Constituție în sensul instituirii unui privilegiu, Victor DRĂGHICESCU, 7th of July 2016
http://www.legal-land.ro/ccr-si-ncpp-exceptiile-de-neconstitutionalitate-admise/

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

IMPLICATIONS OF CREW'S MULTICULTURALISM ON SHIPPING OPERATIONS

Alecu Toma; Dinu Atodiresei; Carmen Cojocaru
Assoc. Prof., PhD, Eng.;, Assoc. Prof., PhD, Eng; Assist. Prof., PhD – "Mircea cel Bătrân" Naval Academy of Constanța

Abstract :Even though shipping is considered among the safest modes of transport in the world, maritime accidents can produce real disasters with long-term effects on the environment. Despite all the technological improvements on ships and international rules on maritime safety, the shipping industry is facing a critical factor that will remain in maritime accidents - human error. Crews multiculturalism today is a very important feature of shipping, in some cases crews which comprise the membership of over ten different nationalities. Ability to interact effectively with people of different cultures and socio-economic backgrounds becomes a feature increasingly more valuable to those who want to work in this field.

International Maritime Organization (IMO) has considered this aspect of multicultural crews and so adopted the Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers (STCW) which regulates international seafarers training and acquisition of abilities and skills in maritime English communication, leadership and social responsibility thus ensuring their necessary qualifications to meet the standards of safety and security and to properly manage risks and emergencies. Many shipping companies have introduced shipboard social activities that crew members can relate to form strong links within the shortest aimed at increasing labor efficiency and the safety of the work environment. The different approaches of current or special situations can be valuable and beneficial when people of different cultures have learned to integrate and can relate properly with each other.

Keywords: shipping, crew, multicultural, multinational

1. Introduction

According to Cruise Lines International Association sea transport is considered among the safest modes of transport in the world, along with air transport. However, maritime accidents can produce real disasters with long-term effects on the environment[1]. Hydrocarbons prevent phytoplankton photosynthesis, which produces about 70% of atmospheric oxygen and is the staple

[1] In 1989 were more than 40,000 m^3 of oil spilled as a result of being hit Bligh Reef in Prince William Strait by a tanker. In 2002, the oil tanker Prestige near Galicia, Spain, was torn in two, resulting in the discharge of over 70.0000 m^3 of oil into the sea.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

food of marine life. Carcinogenic hydrocarbons, concentrated in edible aquatic animals, come into human nutrition. Therefore, oil pollution not only gives blow marine balance but also human health.

A maritime accident may be defined as any event that is directly related to the operation of a vessel resulting in any of the following:

- death, loss or serious injury to any person;
- property damage related to the external infrastructure of the ship or a ship;
- loss, presumed loss or abandonment of a ship;
- running aground or loss of operability of a ship;
- involving a ship in a severe collision with a potential damage to the marine environment.

Despite all the technological improvements of ships and international rules on maritime safety, the shipping industry is facing a critical factor that will remain in maritime accidents - human error.

A shipping incident can be defined as any event or sequence of events other than a maritime accident, which occurred directly related to the operation of a ship that is in difficulty, or, if these operations are not corrected, would endanger the safety of the ship, its crew or any other person or environment.

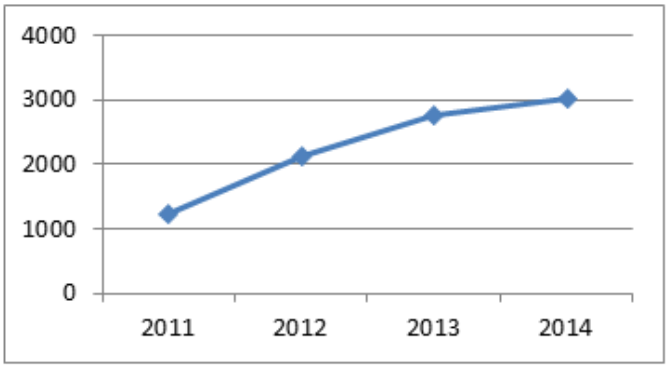

Figure 1. The distribution of marine casualties and incidents the 2011-2014 period

According to statistics recorded by the European Maritime Safety Agency[2] the number of marine casualties and incidents in the 2011-2014 period for the EU member states shows a distribution according to Fig.1 and for 2015 based on preliminary processed data, it is estimated a value between 3500-4000.

[2] European Maritime Safety Agency, *Annual Overview of Marine Casualties and Incidents* 2015, Chapter 5, *Events and Contributing Factors Analysis*, p. 47.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

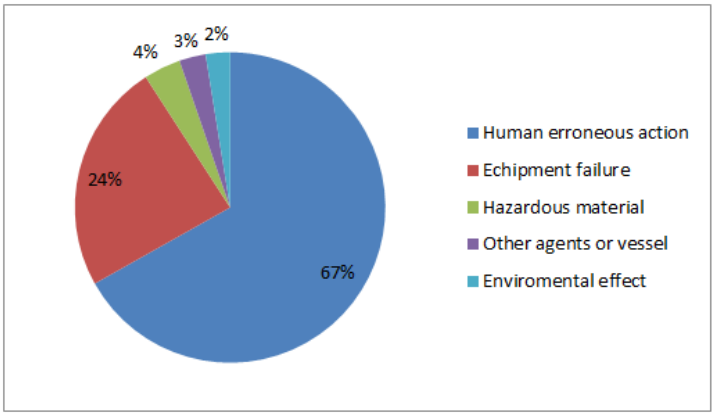

Figure 2 The distribution of causes of accidents in the 2011-2014 period and the subcategories of human error

Following the analysis of experts carried out during this period, a total of 908 events analyzed during the investigations, 67% were attributed to human error, and they were divided into 12 subcategories (quoted more than 15 times in the case of investigations) as shown in Fig. 3 and 4.

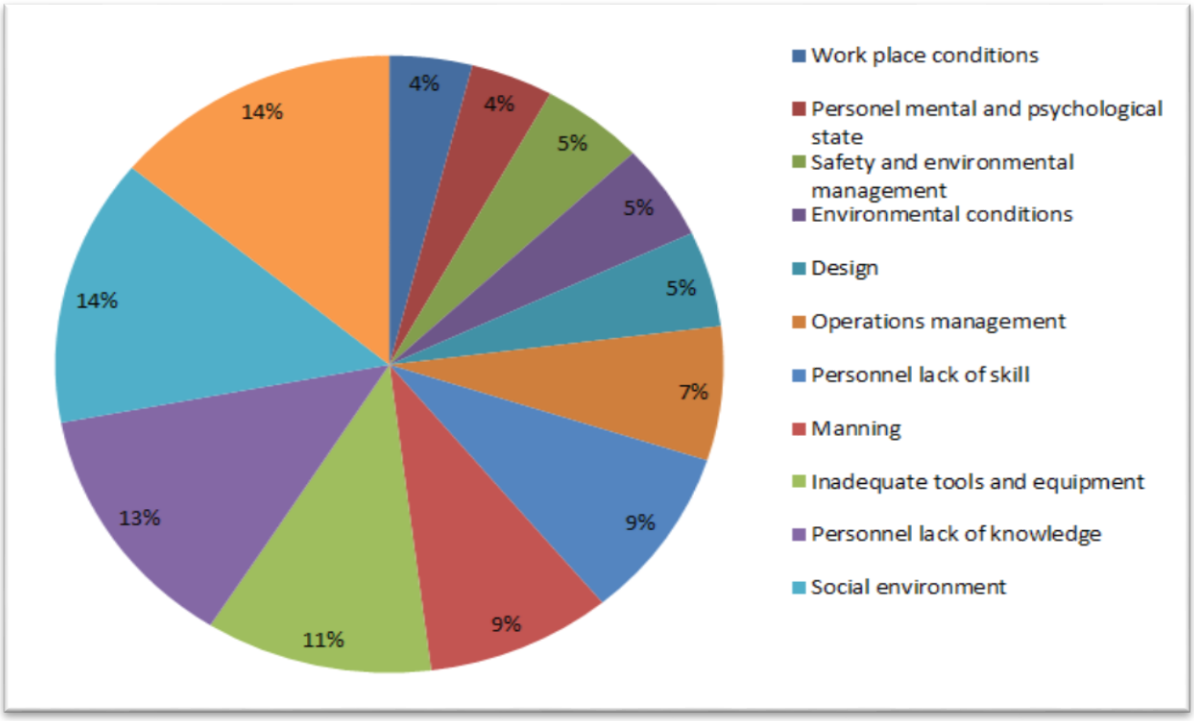

Figure 3 Dividing the factors that contributed to human errors into subcategories [3]

[3] http://www.emsa.europa.eu/news-a-press-centre

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

By combining different percentage levels, we conclude that the main factors that contributed and were mentioned in surveys, were:

- Social environment / awareness of safety measures on board ships;
- Surveillance / methods unsuitable;
- Lack of knowledge of the staff.

Therefore, were issued a total of 600 safety recommendations and the analysis of 10 major categories of recommendations a rate of about 25% refer to crew vessels, working environment as well as dissemination and information (communication), remarks that enter the broad scope of multiculturalism on board.[4]

Today the crew's multiculturalism is a very important feature of shipping, in some cases crews which comprises membership of over ten different nationalities. The ability to interact effectively with people of different cultures and socio economic backgrounds becomes a feature increasingly more valuable to those who want to work in this field.

2. Research methodology

Since the high percentage of recommendations refers to the crews and in preparing students from the Mircea cel Batran Naval Academy (MBNA), an important part of their training is held under the Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers (STCW) which regulates international seafarers training and acquisition of abilities and skills in maritime English communication, leadership and social responsibility it was taken into account during the period January 2014 - October 2015, the development and application of a questionnaire to shipping companies operating in the market of Romania, who responded to a total of 9 companies, as follows: SC AB CREWING SRL, SC BARKLAV SRL, RICKMERS MARINE AGENCY ROMANIA, DELPHINE COMAR SRL, STARGATE CREWING AGENCY, SC BSM CREW SERVICE CENTER ROMANIA SRL, ZODIAC MARITIME AGENCIES LTD, DOEHLE MANNING AGENCY SRL, AP MOLLER MAERSK.

Distribution of shipping companies based on size is:

- Micro companies with fewer than 10 employees - 4 companies;
- Small companies that have between 10 and 49 employees - 2 companies;
- Medium size companies that have between 50 and 249 employees - a company;
- Large companies with over 250 employees - 2 companies.

[4]**Yilmaz H., Başar E., Yüksekyildiz E.**, (2013) *Investigation Of Watchkeeping Officers' Watches Under The Working Hours Ineligible To STCW Regulation,* TransNav the International Journal onMarine Navigation and Safety of Sea Transportation , vol.7, pp.493-500;
Sampson H., Zhao M., (2003) *Multilingual crews: communication and the operation of ships.* World Englishes 22(1): p. 31–43;
Badawi, E. El. S. A., Halawa A. M., (2004)*Maritime Communication: The Problem of Cross-Cultural and Multilingual Crews* .4th IAMU General Assembly, Alexandria, Egipt, September 29 –October 3;
Başar E., Köse E., (2015)*Prejudice Effects on Selecting Work on aMulticultural Ship: A Case Study on Turkish seafarers.* The 5th Annual ILAC International Conference "Moving towards an Integration of Language and Culture" Bangkok, Thailand July 2-3, 2015.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Answers requested through questionnaires were focused on two main components (which are the requirements of employers) and watched the positioning of multiculturalism related requirements (foreign language skills, communication skills, teamwork ability) with professional requirements, as follows:

a. The extent to which the employees, MBNA graduates, meet the requirements as shown in the next table.

No. Crt.	**Requirements** (%)	**Satisfaction level of the requirements**				
		Minimum	**Small**	**Medium**	**Large**	**Very large**
		1	**2**	**3**	**4**	**5**
1	***Professional knowledge***					
2	***Speaking a foreign language***					
3	***Communication skills***					
4	***Teamwork ability***					
5	***Physical and psychological effort***					
6	***Creativity***					
7	***Analytical thinking***					
8	***Ability to self-improvement***					
9	***Initiative***					
10	***Efficiency***					

b. Specification of several requirements that future MBNA graduates must put more emphasis in training:

No. Crt.	**Requirements** %	**Satisfaction level of the requirements**				
		Minimum	**Small**	**Medium**	**Large**	**Very large**
		1	**2**	**3**	**4**	**5**
1	***According to the mentions of shipping companies interviewed***					

3. Results

Taking into account the experience of companies, they rated on a scale of 1 to 5, the extent to which employees meet the requirements MBNA graduates have obtained the following results as shown in figure 4.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

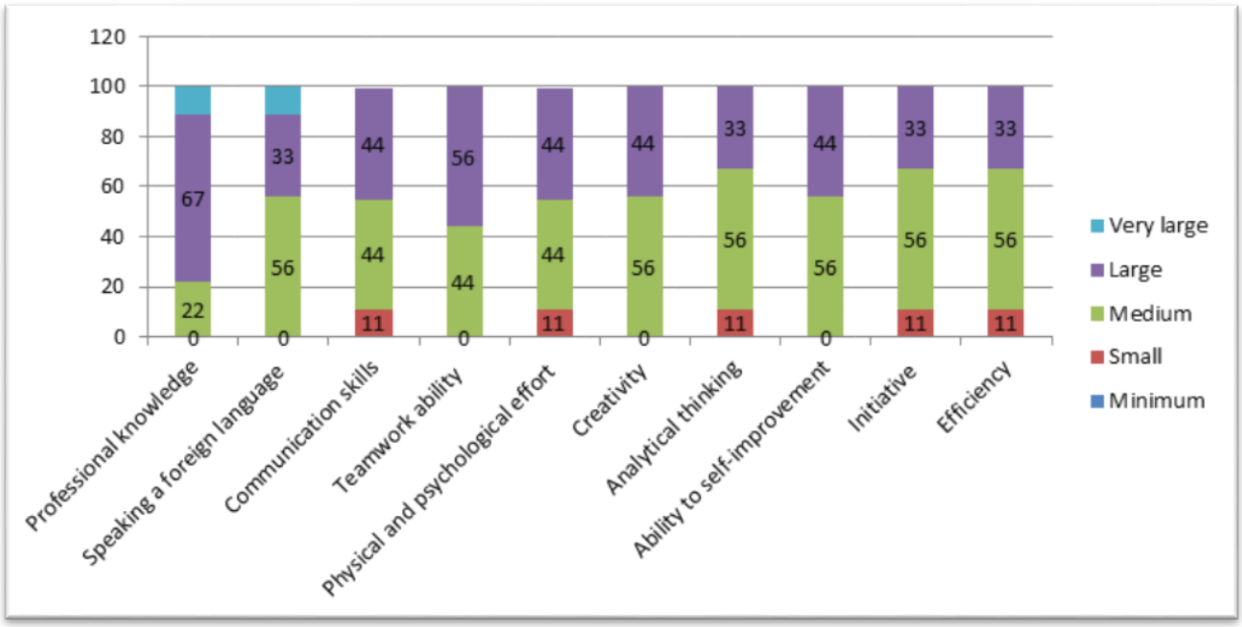

Figure 4 The level of fulfillment of requirements by ANMB graduates

The shipping companies have added the following requirements: practical training, foreign languages, communication ability, capacity to work in multicultural and multinational development of analytical thinking, Training on the last generation equipment, counseling students in career and on the a scale of 1-5, the extent to which employees meet the requirements MBNA graduates have obtained the following results as shown in fig. 5 to 10.

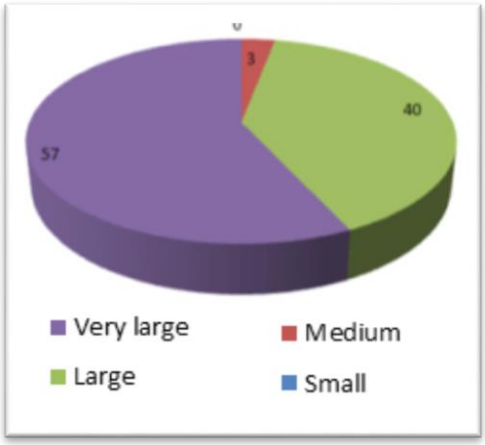

*Figure 5 The level of "**practical training**" needed by graduates*

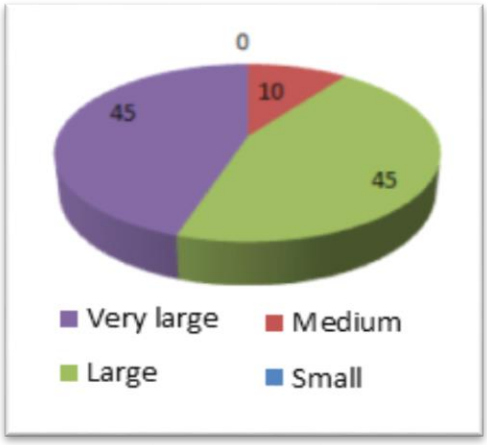

*Figure 6 The level of "**foreign languages skills**" needed by graduates*

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

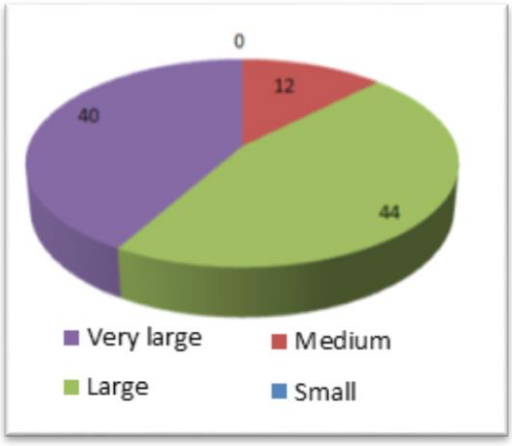

*Figure 7. The level of "**communication skills**" needed by graduates*

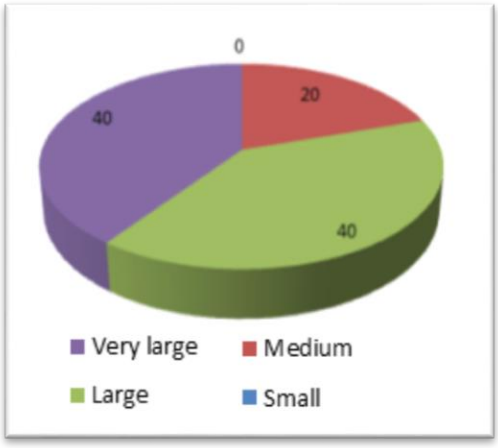

*Figure 8. The level of "**ability to work in multicultural teams**" needed by graduates*

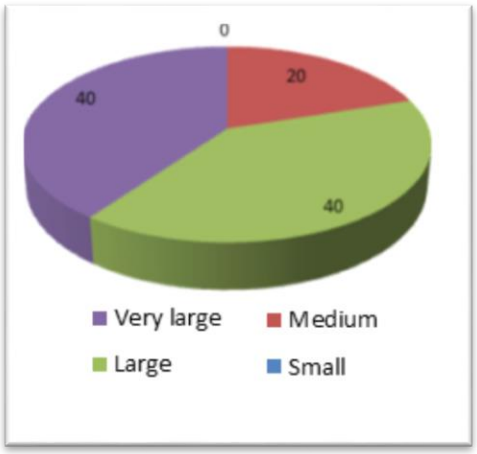

*Figure 9. The level of "**development of analytical thinking**" needed by graduates*

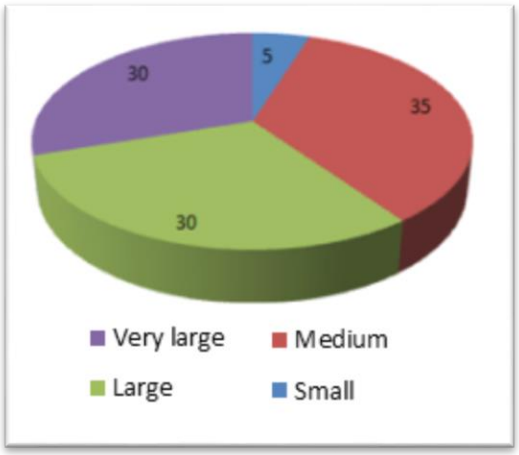

*Figure 10. The level of "**training on the last generations equipment**" needed by graduates*

4. Interpretation of results

We infer that MBNA graduates meet the criterion component skills assessment (1):
- **above average** for professional knowledge, foreign languages skills, teamwork ability;
- **medium level** for physical and psychological effort, communication ability, creativity, analytical thinking, the ability to self-improvement, initiative, efficiency.

For employers requirements component (2), we see that first competences are practical type, followed by the small difference in the percentage of the group of requirements included in the sphere of multiculturalism (speaking a foreign language, communication ability, capacity to work in

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

multicultural and multinational medium) which demonstrates that the economic environment react the first when crews need training-induced by evolution in maritime transport.
It shows a clear correlation between the EMSA recommendations in preparing seafarers as a result of maritime accidents and demands of the main beneficiaries of naval education graduates.

We believe very productive for educational and training institutions of seafarers and companies employing the "exercise of sincerity" about the quality of training graduate students and labor market requirements in the naval field. In this way, the educational process, methods and learning content should focus mainly on acquisitions practical exercises, simulations using last generation equipment allowing psychic abilities predisposing to turn into habits and then in professional skills.
Regarding multiculturalism, which requires stringency solution is training using, in particular, ways of learning through experimentation, exploration, through direct experience of the situation with multicultural content. Through role play, case studies, creating learning situations saturated multicultural situations with ambiguous stimuli in a multicultural context which requires analytical thinking and force generation of new and creative solutions, students are helped to emotionally integrate the knowledge and experience teamwork in multinational medium, facilitating their integration into the labor market in the maritime domain.

International Maritime Organisation (IMO) has considered this aspect of multicultural crews and so the Convention on Standards of Training, Certification / Certification and Watchkeeping (STCW) was completed in 2010 by introducing mandatory requirements for training all officers underwriters on the acquisition of skills nontechnical in the areas of resource management, leadership skills, teamwork officers level operational and managerial skills and leadership officers managerial level thus ensuring qualification required them to comply with security standards and safety and to properly manage risks and emergencies. Many shipping companies have introduced on the shipboard social activities that crew members can relate to form strong links within the shortest aimed at increasing labor efficiency and the safety of the work environment. The different approaches of current or special situations can be valuable and beneficial when people of different cultures have learned to integrate and can relate correctly.

5. Bibliografie

1. Badawi, E. El. S. A., Halawa A. M., (2004) Maritime Communication: The Problem of Cross-Cultural and Multilingual Crews .4th IAMU General Assembly, Alexandria,Egipt,September 29 –October 3
2. Başar E., Köse E., (2015) Prejudice Effects on Selecting Work on a Multicultural Ship: A Case Study on Turkish seafarers. The 5th Annual ILAC International Conference “Moving towards an Integration of Language and Culture” Bangkok, Thailand July 2-3, 2015
3. Carmen Astratinei, Communication Problems in a Mixed Crew Environment, “Mircea cel Batran” Naval Academy Scientific Bulletin, Volume XIX – 2016 – Issue 1, 13-16.
4. European Maritime Safety Agency, Annual Overview of Marine Casualties and Incidents 2015, Chapter 5, Events and Contributing Factors Analysis, p. 47, http://www.emsa.europa.eu/news-a-press-centre/external-news/item/2551-annual-overview-of-marine-casualties-and-incidents-2015.html

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

5. Sampson H., Zhao M., (2003) Multilingual crews: communication and the operation of ships. World Englishes 22(1): 31–43.
6. Yilmaz H., Başar E., Yüksekyildiz E., (2013) Investigation Of Watchkeeping Officers' Watches Under The Working Hours Ineligible To STCW Regulation, TransNav the International Journal on Marine Navigation and Safety of Sea Transportation , vol.7, pp.493-500

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

ABOUT THE ROMANIAN CRIMINAL PROCEDURE SYSTEM

Cristinel Ghigheci
Assist. Prof., PhD, "Transilvania" University of Braşov

Abstract: The New Code of Criminal Procedure brought some amendments to the content of the fundamental principles of the Romanian criminal trial, some of these amendments being justified in the Explanatory Memorandum in that „the project of the new Code of criminal procedure preserves its mainly European character, but as a novelty it introduces many elements of the adversarial- type, adapted accordingly to our own legal system". This fact created the necessity of a more in-depth debate regarding the differences between the two major legal systems, so that the practitioner should know which are the fundamental principles of the new institutions transposed from the adversarial system into our own legal system, mainly a continental one.
As a general idea, the continental system is based on an essential element, inherited from the inquisitorial system, namely the principle of establishing the real or the objective truth. That is the reason why many of the laws found in the continental criminal procedural laws, and also in our own legislation, bear the mark of the inquisitorial system. The difference between the adversarial criminal procedure and the continental one is profound, the two systems relating in a different way even to the core problem of the judicial practice, namely establishing the judicial truth. In the continental system, the judicial truth must be identical with the objective, real truth, implying that the courts cannot retain anything but what has really happened in reality. The adversarial systems profess that this „claim" of the continental systems of establishing the objective truth in a criminal trial is a utopia and that the judicial truth reconstituted after submitting the evidence in a criminal trial may be different than the real truth.
All these aspects should be considered by the judge when he has to establish the way he interprets a law which transposes an institution taken from the adversarial criminal procedure system.
These dispositions shall be interpreted in compliance with the set of principles of a continental criminal procedure system and not those of an adversarial criminal procedure system from which the laws have been taken and transposed into our own legal system.

Keywords: *judicial law system, adversarial, continental, truth, guilty plea.*

Vorbim de un **sistem procesual penal** atunci când într-o astfel de construcţie regăsim un „ansamblu de elemente (principii, reguli, forţe etc.) dependente între ele şi formând un tot organizat, care pune ordine într-un domeniu de gândire teoretică, reglementează clasificarea materialului într-un domeniu de ştiinţe ale naturii sau face ca o activitate practică să funcţioneze potrivit scopului urmărit" (DEX). În noul Cod de procedură au fost aduse unele modificări, faţă de vechiul cod, care

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

nu au ţinut cont de faptul că acesta reprezintă un sistem teoretic, la care nu se pot face schimbări fără a ţine cont de principiile pe care le are la bază, reflectate în ansamblul dispoziţiilor sale[1].

Prin aceste modificări legiuitorul român, aşa cum arată în „Expunerea de motive" care a precedat adoptarea noului Cod de procedură penală, a urmărit să adopte unele instituţii specifice sistemului procesual anglo-saxon. Se arată în mod explicit că „proiectul noului Cod de procedură penală își păstrează caracterul predominant continental european, dar ca noutate, introduce multe elemente de tip adversial, adaptate corespunzător la propriul nostru sistem legislativ".Această frază necesită o atenţie specială pentru că sistemul nostru procesual penal, care în mod tradiţional a aparţinut sistemelor de tip continental (cu elemente preponderent inchizitoriale), nu poate asimila atât de uşor elemente aparţinând celuilalt mare sistem procesual penal, respectiv ale sistemului adversial (sau acuzatorial). Practicienii români au aplicat de la adoptarea codurilor de procedură moderne până în prezent doar regulile sistemului continental, teoreticienii le-au dezvoltat, iar în facultăţile noastre de drept s-au predat, de la înfiinţarea lor până în prezent, doar aceste reguli specifice sistemului continental, fiind amintite în cursuri, în treacăt, câteva dintre regulile celuilalt mare sistem procesual, în scop pur didactic. Or, în urma preluării unor elemente din acest sistem procesual ar trebui preluate totodată și raţiunea și cultura procesuală specifice acestui sistem. Așa cum s-a precizat în doctrină, transplantul de instituţii dintr-un sistem de drept în altul nu poate reprezenta prin el însuși un fenomen negativ, cu condiţia ca acesta să nu se rezume la un simplu exerciţiu de calchiere legislativă, deoarece norma nu reprezintă decât elementul final al unei evoluţii, iar pentru a fi eficientă, ea trebuie însoţită de cultura procesuală și de raţiunea ce a impus-o[2]. Practicienii vor trebui să dobândească cultura procesuală și raţiunea din dreptul adversial, pentru a putea aplica în mod corect unele instituţii preluate din acest sistem, cum ar fi oportunitatea urmăririi penale, acordul de recunoaștere a vinovăţiei, dreptul la tăcere ș.a.

Diferenţa dintre sistemul procesual adversialşi cel continentaleste una de profunzime, cele două sisteme având o **raportare diferită cu privire la** însuși miezul problemei activităţii judiciare, anume **aflarea adevăruluijudiciar**[3]. În sistemul continental adevărul judiciar trebuie să fie identic cu adevărul obiectiv, real, adică instanţele nu pot reţine altceva decât ceea ce s-a petrecut în realitate. Pentru a se da adevărata relevanţă principiului aflării adevărului, legislaţiile care au consacrat acest principiu *nu admit, de regulă, elemente de justiţie tranzacţională.* Adevărul este unul singur şi nu poate face obiectul unei negocieri dintre acuzare și apărare, ci trebuie căutat întotdeauna de organele judiciare, cu ajutorul celorlalţi participanţi la procesul penal. Obiectul procesului penal, care este raportul juridic concret de drept penal derivând din infracţiune, nu este susceptibil de libera dispoziţie a părţilor, prin tranzacţii, renunţări, acceptări. Obligativitatea căutării adevărului este incompatibilă și cu *renunţarea la acţiunea penală* de către titularul acesteia, care trebuia să o continue până la stabilirea adevărului în cauză, printr-o hotărâre a unui judecător. Principiul aflării adevărului este considerat incompatibil cu un acord al inculpatului de a fi condamnat fără proces, iar mărturisirea acestuia nu are o valoare decisivă, organele judiciare având în continuare obligaţia căutării adevărului.

[1] A se vedea C. Ghigheci, *Principiile procesului penal în noul Cod de procedură penală*, Ed. Universul Juridic, Bucureşti, 2014, p. 12-34.
[2] D. Ionescu, *Procedura avertismentului. Consecinţe în materia validităţii declaraţiilor acuzatului în procesul penal*, în Caiete de drept penal nr. 2/2006, p. 28.

[3]*Ibidem*.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Din moment ce singurul care contează este adevărul real, acesta nu poate fi decât cel care rezultă din probele administrate, nu cel pe care îl susţin părţile.

Cel de-al doilea mare sistem procesual, cel adversial, susţine însă că această „pretenţie" a sistemelor continentale de a afla *adevărul obiectiv* în cadrul unui proces penal este o utopie şi că adevărul judiciar, reconstituit în urma administrării probelor în cadrul unui proces penal, poate fi diferit de acest adevăr obiectiv. În cadrul unui sistem procesual adversial fiecare dintre părţile care se confruntă într-un proces penal este deţinătoarea propriului adevăr, pe care încearcă să-l impună în urma unei confruntări corecte. De aici decurge importanţa deosebită pe care sistemul adversial o acordă *procedurii*, care trebuie să fie una corectă, perfect echitabilă, pentru a se putea ajunge la o soluţie justă.

Din aceste deosebiri de viziune cu privire la adevărul judiciar decurg o serie de **diferenţe între principiile fundamentale ale celor două sisteme procesuale**[4]. Fără înţelegerea acestor principii nu vor putea fi înţelese unele modificări aduse de noul Cod de procedură penală, prin preluarea unor instituţii din sistemul adversial.

Dintre acestea, vom menţiona în primul rând diferenţa că în sistemul adversial operează *principiul disponibilităţii*, în sensul că acuzatorul își poate retrage oricând acuzaţiile, provocând stoparea procesului. Sistemul inchizitorial este caracterizat de *principiile oficialităţii, legalităţii și obligativităţii procesului penal*, potrivit cărora organul judiciar este obligat să procedeze din oficiu la declanșarea și continuarea procesului penal, acest lucru neputând fi lăsat la latitudinea părţii vătămate sau a altei persoane. Această diferenţă fundamentală de viziune dintre cele două sisteme procesuale constituie principalul motiv pentru care organele judiciare au avut dificultăţi de interpretare a textelor din Codul de procedură penală referitoare la acordul de recunoaştere a vinovăţiei (art. 478-488). E destul de greu de conciliat această instituţie, care presupune încheierea unui acord între procuror şi inculpat, cu principiul legalităţii procesului penal, care presupune doar aplicarea strictă a legii, fără să lase loc vreunei negocieri. Ce se întâmplă, de pildă, în cazul în care probele strânse până la încheierea acordului de recunoaştere a vinovăţiei ar fi nelegale? Principiul legalităţii, din sistemul continental, obligă la înlăturarea acestora din oficiu. Principiul disponibilităţii, din sistemul adversial, obligă la a se acorda relevanţă în principal acordului de voinţă al celor două părţi care au încheiat acordul de recunoaştere a vinovăţiei. Va trebui identificat principiul în conformitate cu care să fie interpretată această situaţie.

În al doilea rând, în sistemul continental, de sorginte inchizitorială, judecătorul are un *rol activ* și nelimitat, care îl obligă să caute și să strângă toate probele în vederea aflării adevărului obiectiv. El nu poate lăsa la latitudinea părţilor procurarea probelor, deoarece aflarea adevărului nu trebuie să depindă de diligenţa și de disponibilitatea unei persoane. În sistemul adversial judecătorul are doar un rol pasiv, de arbitru între acuzare şi apărare. El judecă doar în baza probelor aduse de cele două părţi în cadrul procesului, fără să-l intereseze dacă acestea relevă întregul adevăr obiectiv sau nu. Această diferenţă dintre cele două sisteme procesuale creează dificultăţi judecătorului român, în cazul în care probele care stau la baza încheierii acordului de recunoaştere a vinovăţiei nu ar fi suficiente pentru dovedirea participării inculpatului care a încheiat acordul la săvârşirea faptei penale. Sistemul

[4] A se vedea T. Pop, *Drept procesual penal. Volumul I. Partea introductivă*, Tipografia Naţională SA, Cluj, 1946, p. 357-363; Gh. Mateuţ, *Tratat de procedură penală. Partea generală,* vol. I, Ed. C.H. Beck, București, 2007, p. 135-144.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

continental obligă judecătorul să aibă un rol activ pentru a lămuri acest aspect, în timp ce sistemul adversial îl obligă să rămână în pasivitate şi să judece doar pe baza probelor prezentate de părţi.

În al treilea rând, sistemul adversial este caracterizat printr-*o egalitate de poziţie între acuzare şi apărare*, în confruntarea lor din faţa judecătorului arbitru. În aceste condiţii este imperios necesară existenţa unei egalităţi de arme între cele două părţi, pentru a se asigura garanţia unui proces echitabil din care să reiasă la final adevărul judiciar (e vorba de adevărul rezultat din probele administrate cu respectarea acestui principiu, iar nu de adevărul real). Din acest motiv acuzatul nu are niciun interes să conlucreze cu acuzarea pentru aflarea adevărului, acesta fiind liber să aleagă dacă dă sau nu declaraţie în cauză și liber să-și facă apărarea în principal prin verificarea legalităţii cazului prezentat de acuzare[5].

Faţă de cele de mai sus, se pune în mod inevitabil întrebarea care dintre cele două sisteme procesuale ar fi mai bun? Aşa cum s-a arătat în literatura de specialitate, legiuirile contemporane conţin reglementări mai mult sau mai puţin corespunzătoare **sistemului procesual mixt**; proporţia în care trăsăturile esenţiale ale sistemului inchizitorial şi acuzatorial sunt acceptate şi variază de la o legiuire la alta, în funcţie de modul în care este reglementată desfăşurarea procesului penal şi de organizarea aparatului judiciar[6]. Aceasta deoarece, în forma pură, fiecare dintre cele două mari sisteme judiciare are neajunsurile sale. S-a spus că sistemul adversial apare ca un sistem al libertăţilor, iar sistemul inchizitorial ca un sistem al restricţiunilor; sistemul adversial ar favoriza mai mult pe inculpat, iar sistemul inchizitorial, mai mult societatea, interesul public[7] sau că sistemul inchizitorial ar permite „sacrificarea drepturilor apărării și a dreptului la libertate”, în timp ce sistemul adversial „protejând mai bine interesele acuzatului, mergând până la un soi de dispută egalitară (egalitate de arme) între acuzare și apărare, se manifestă ca o exprimare tipică a statului liberal democratic modern, sensibil la drepturile și libertăţile cetăţenilor”[8].

De fapt, lucrurile nu stau tocmai așa, pentru că în prezent nu se mai poate vorbi nicăieri de un sistem inchizitorial de tipul celui practicat în evul mediu. În doctrină s-a calificat drept o „falsitate demagogică” susţinerea scriitorilor moderni, care văd în sistemul adversial „procesul ideal, liberal, mai garantat” etc., iar în sistemul inchizitorial, „inchiziţia tenebroasă și oribilă”; s-a format acest „curios și fals mod de gândire”, deși cele două procese, din punctul de vedere al garanţiilor individuale, nu difereau prea mult, în timp ce sistemul adversial nu era decât o copie inoportună și insidioasă a procesului civil[9]. În plus, azi, procesul tot mai mult simte imboldul adevărului și tot mai mult tinde a se modela, astfel încât să fie posibilă o evaluare adecvată a personalităţii inculpatului, stabilindu-i-se capacitatea delincvenţială și periculozitatea, „în scopul unui tratament potrivit lui și în

[5] D. Ionescu, *op. cit.*, p. 18.

[6] V. Dongoroz şi alţii, *Explicaţii teoretice ale Codului de procedură penală român. Partea generală*, vol. V, ed. a 2-a, Ed. Academiei Române & Ed. All Beck, Bucureşti, 2003, p. 21.

[7] A se vedea T. Pop, *op. cit.*, p. 359.

[8] Gh. Mateuț,*op. cit.*, p. 140 și 144.

[9] V. Manzini, *Tratato di diritto procesuale penale italiano*, vol. I, Unione-Tipografico-Editrice-Torinese, Torino, 1931, p. 22-23, *apud* T. Pop, *op. cit.*, p. 359.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

același timp eficace pentru apărarea socială”[10]. Unul dintre cei mai mari specialiști în drept penal comparat arăta că „prefer inchizitorialul, căci o cercetare obiectivă a adevărului de către un magistrat (ajutat de poliţie) valorează, fără îndoială, mai mult decât două semiadevăruri prezentate cu subiectivitate de părţi în cadrul unui duel, unde pasiunea nu poate fi absentă. Dar, totodată, este necesară contradictorialitatea, întrucât este bine ca în arena judiciară fiecare parte să-și poată face auzită vocea sa. Trebuie ca fiecare să poată lupta contra unei prime impresii, căci discuţia permite verificarea”[11].

Chiar dacă în expunerea de motive legiuitorul a precizat explicit că noul Cod de procedură penală păstrează caracterul predominant continental, se pune întrebarea dacă nu cumva elementele preluate din sistemul adversial nu au schimbat viziunea acestuia cu privire la adevărul judiciar. De aceea se impune o analiză mai aprofundată a acestui aspect, de care depinde modul în care vor fi interpretate textele de lege care reglementează aceste elemente în Codul nostru de procedură penală.

În sprijinul **tezei trecerii noului Cod la sistemul adversial de raportare la adevăr**, în sensul că procesul penal nu urmărește aflarea adevărului real, ci a adevărului judiciar, care este diferit de primul și rezultă din confruntarea echitabilă a acuzării și apărării, sunt următoarele argumente:

a) Noul Cod *a eliminat* din rândul principiilor fundamentale ale procesului penal *principiul oficialităţii* și *principiul rolului activ* al organelor judiciare. În expunerea de motive a noului Cod s-a menţionat explicit că „procurorul, ca titular al acţiunii penale, va trebui să dovedească acuzarea, prin administrarea de probe. Pe cale de consecinţă, este regândit rolul judecătorului, care va veghea cu preponderenţă ca procedurile ce se desfăşoară în faţa sa să aibă caracter echitabil, principiul rolului activ nemaifiind consacrat ca atare în Partea generală a proiectului”. Astfel, legiuitorul noului Cod a reglementat rolul activ în art. 5 alin. (2), ca o consecinţă a principiul aflării adevărului, doar pentru organele de urmărire penală, care au obligaţia de a strânge și a administra probe atât în favoarea, cât și în defavoarea suspectului sau inculpatului. Pentru faza de judecată se prevede, de asemenea, în mod explicit, doar pentru procuror că „exercită rol activ, în vederea aflării adevărului şi a respectării dispoziţiilor legale” [art. 363 alin. (2)].

Această schimbare de viziune a legiuitorului cu privire la diminuarea rolului activ al instanţei de judecată, în cadrul procesului penal, se face simţită în mai multe puncte importante din noul Cod, cum ar fi, de pildă, înlăturarea posibilităţii *extinderii procesului penal în faza de judecată* (art. 371 din noul Cod de procedură penală) sau înlăturarea posibilităţii *invocării din oficiu de către instanţă a nulităţilor relative*, în cazul în care anularea actului ar fi necesară pentru aflarea adevărului şi justa soluţionare a cauzei [exclusă de art. 282 din noul Cod de procedură penală, dar permisă de art. 197 alin. (4) din Codul de procedură penală anterior]. Dacă eliminarea instituţiei extinderii procesului penal nu produce consecinţe deosebite pe planul aflării adevărului, fiind o instituţie destul de puţin utilizată în practică și existând posibilitatea desfășurării unor procese separate pentru noile fapte sau faţă de noile persoane, nu același lucru s-ar putea spune despre înlăturarea posibilităţii instanţei de a lua în considerare din oficiu încălcările care atrag nulitatea relativă, dacă anularea actului ar fi

[10] E. Florian, *Diritto processuale penale*, ed. a 2-a, Unione-Tipografico-Editrice-Torinese, Torino, 1939, p. 80-81, *apud* T. Pop, *op. cit.*, p. 359.

[11] J. Pradel, în Revue International de Droit pénal nr. 1-2/1997, p. 229, *apud* Gr. Theodoru, *Tratat de Drept procesual penal*, Ed. Hamangiu, Bucureşti, 2007, p. 62.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

necesară pentru aflarea adevărului şi justa soluţionare a cauzei. Chiar dacă au fost cazuri când s-a abuzat în practică de această prevedere, va fi destul de greu de acceptat situaţia ca o instanţă de judecată să fie obligată să ia în considerare anumite acte, despre care este conştientă că au fost efectuate cu încălcarea unor dispoziţii legale care afectează aflarea adevărului şi justa soluţionare a cauzei.

Această diminuare a rolului activ al instanţei de judecată este o trăsătură esenţială caracteristică sistemului procesual adversial, în timp ce un rol activ mai accentuat al judecătorului este o trăsătură caracteristică unui sistem procesual inchizitorial. De altfel, se constată în general că noul Cod, spre deosebire de vechiul Cod, acordă o importanţă mai mare trăsăturilor esenţiale ale sistemului procesual acuzatorial, în detrimentul trăsăturilor sistemului procesual inchizitorial. Legiuirile contemporane conţin reglementări mai mult sau mai puţin caracteristice unui sistem procesual sau celuilalt, însă proporţia în care trăsăturile esenţiale ale celor două sisteme procesuale sunt acceptate variază de la o legiuire la alta, în funcţie de modul în care este reglementată desfăşurarea procesului penal şi de organizarea aparatului judiciar. Din moment ce în noul Cod instanţa de judecată nu mai poate dispune din oficiu multe acte necesare desfășurării procesului penal și nu mai are un rol activ, s-ar putea crede că aceasta va avea doar un rol pasiv, de arbitru între acuzare și apărare, fiind preocupată doar de stabilirea unui adevăr judiciar în cauză.

b) Aceeași concluzie este impusă și de *reglementarea sarcinii probei,* din art. 99 din noul Cod de procedură penală, care prevede că în acţiunea penală sarcina probei aparţine în principal procurorului, iar în acţiunea civilă, părţii civile ori, după caz, procurorului care exercită acţiunea civilă în cazul în care persoana vătămată este lipsită de capacitatea de exerciţiu sau are capacitate de exerciţiu restrânsă. În vechiul Cod de procedură penală, care reflecta în mod fidel concepţia procesuală de factură inchizitorială, se prevedea în art. 65 alin. (1) că sarcina administrării probelor în procesul penal revine organului de urmărire penală *și instanţei de judecată*. Într-un proces penal de tip adversial sarcina probei revine acuzării, care trebuie să convingă instanţa de judecată de veridicitatea acuzaţiilor. Aici, chiar părţile sunt cele care își *administrează* fiecare probele proprii, în faţa judecătorului, iar acesta din urmă are doar unele atribuţii în *admisibilitatea* probelor. Într-un proces penal de tip inchizitorial, sarcina administrării probei în cursul judecăţii aparţine instanţei de judecată, care este ţinută să afle adevărul real, iar pentru îndeplinirea acestei obligaţii va readministra probele administrate de organele de urmărire penală în cursul urmăririi penale și va administra orice probe noi necesare pentru aflarea adevărului.

c) *Standardul probaţiunii* nu mai este cel al *intimei convingeri* a judecătorului [art. 63 alin. (2) din vechiul Cod de procedură penală], ci este cel specific sistemului adversial, al probei *dincolo de orice dubiu rezonabil* [art. 103 alin. (2) teza a II-a din noul Cod de procedură penală]. Caracteristic acestui standard este că judecătorul nu *se convinge singur,* ci *trebuie convins* de acuzare, dincolo de orice dubiu rezonabil, pentru a putea dispune condamnarea acuzatului.

d) Inculpatul nu mai este *prezumat că va coopera* cu organele judiciare pentru aflarea adevărului în cauză, așa cum se întâmplă în sistemele de sorginte inchizitorială, ci acesta are *dreptul de a nu contribui la propria acuzare* [art. 99 alin. (2) din noul Cod de procedură penală], fapt ce îl situează pe o poziţie adversă celei a acuzării, specifică sistemelor adversiale. În acest caz nu contează aflarea adevărului, ci echitatea confruntării dintre acuzare și apărare.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

e) *Excluderea probelor* nelegal sau neloial obţinute în procesul penal este o sancţiune specifică sistemelor procesuale adversiale, unde nu contează aflarea adevărului, ci modul în care acesta rezultă din dezbateri, respectiv cu respectarea strictă a regulilor de procedură instituite pentru procesul penal.

f) Introducerea mai multor *elemente de justiţie negociată*, care sunt specifice sistemelor adversiale, unde adevărul judiciar, reţinut de instanţa de judecată, poate fi rezultatul unei negocieri între acuzare și apărare, neexistând obligativitatea căutării lui de către instanţă. Astfel, noul Cod de procedură penală a introdus o procedură distinctă de judecată în cazul recunoașterii vinovăţiei (art. 375) și o procedură specială de încheiere a acordului de recunoaștere a vinovăţiei între inculpat și procuror (art. 478-488).

g) În sfârșit, un argument de text pare a sprijini ideea acestei treceri de la sistemul continental la sistemul adversial, cu privire la adevărul în procesul penal, anume precizarea pe care noul Cod de procedură penală a simţit nevoia să o facă în art. 5 alin. (1), spre deosebire de textul similar din vechiul Cod, anume că organele judiciare au obligaţia de a asigura aflarea adevărului în cauză *pe bază de probe*. Această precizare ar putea fi interpretată ca fiind un argument în favoarea tezei că adevărul pe care au obligaţia de a-l afla organele judiciare este cel *judiciar*, rezultat din probele legal administrate și din dezbateri, care poate fi diferit de cel real.

Argumente în favoarea **tezei că noul Cod a păstrat vechea concepţie a sistemelor continentale**, referitoare la obligativitatea organelor judiciare de a afla adevărul *real* în cauzele penale, iar nu a unui adevăr *judiciar*, care ar putea fi diferit de primul, sunt următoarele:

a) Noul Cod de procedură penală a prevăzut explicit în art. 5 alin. (1) că organele judiciare au *obligaţia de a asigura aflarea adevărului* cu privire la faptele și împrejurările cauzei, precum și cu privire la persoana suspectului sau inculpatului. Consacrarea acestui principiu este specifică sistemelor procesuale continentale, iar noul Cod nu face vreo distincţie cu privire la adevărul pe care trebuie să-l afle organele judiciare, ceea ce conduce la ideea că se referă la adevărul real. Precizarea că aflarea adevărului trebuie făcută pe bază de probe nu este de natură să conducă la concluzia contrară, deoarece adevărul real nu poate fi aflat decât pe bază de probe, iar nu prin folosirea altor mijloace interzise de lege în reglementarea principiului loialităţii administrării probelor (de ex., serul adevărului ș.a.).

b) Chiar dacă nu mai este consacrat explicit *rolul activ al instanţei de judecată,* acesta răzbate din unele dispoziţii ale noului Cod de procedură penală, ceea ce înseamnă că înlăturarea sa din rândul principiilor fundamentale nu a însemnat eliminarea și în fapt a acestui rol activ al instanţei de judecată. Procurorul păstrează în continuare toate atribuţiile cu privire la strângerea probelor, iar instanţa de judecată are în continuare atribuţii legate de administrarea probelor din oficiu [art. 374 alin. (8) și art. 376 alin. (4)], care dau conţinut principiului aflării adevărului. În plus, rolul activ al instanţei de judecată nu se reduce doar la obligaţia acesteia de a administra din oficiu probele necesare pentru aflarea adevărului sau de a extinde procesul penal atunci când se impune, ci el presupune și obligaţia de a atrage atenţia și de a explica părţilor drepturile lor procesuale sau de a pune în discuţia acestora orice chestiune de care depinde justa soluţionare a cauzei, aspecte care s-au păstrat și în noul Cod [art. 351 alin. (2), art. 374, art. 375 alin. (2), art. 377 alin. (5), art. 386 ș.a.].

c) Procedura excluderii probelor nelegal administrate nu prevede *obligativitatea excluderii oricăror probe* obţinute cu încălcarea prevederilor legale, așa cum este reglementată aceasta în

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

sistemele procesuale adversiale. Potrivit art. 102 alin. (1) din noul Cod de procedură penală, se exclud în mod categoric probele obţinute prin tortură, precum și cele derivate din acestea. Cu privire la restul probelor obţinute în mod nelegal, noul Cod nu pare a da o soluţie clară, având în vedere că din alin. (2) al art. 102 ar reieși că se exclud orice probe obţinute în mod nelegal, iar din alin. (3) al aceluiași articol ar reieși că probele se exclud doar în cazul nulităţii actului prin care s-a dispus sau autorizat administrarea unei probe ori prin care aceasta a fost administrată. Prin trimiterea la nulitate, ca sancţiune procesual penală, ar însemna că sancţiunea excluderii probelor nu este una specifică materiei probaţiunii, ci aceasta este subsumată cazurilor de nulitate absolută și relativă, reglementate în art. 280-282 din noul Cod de procedură penală. Forma acestui articol, anterioară modificării lui prin Legea nr. 255/2013 de punere în aplicare a noului Cod, era mai coerentă, deoarece reproducea principiile deduse din jurisprudenţa CEDO în această materie, potrivit căreia se exclud probele directe și probele derivate din acestea, atunci când sunt obţinute prin tortură, iar în cazul în care acestea sunt obţinute prin tratamente degradante sau inumane, regula este că se exclud în principal probele directe, cele derivate excluzându-se doar dacă nu puteau fi obţinute în alt mod (cauza *Gäfgen c. Germaniei*). Trebuie precizat însă că nici jurisprudenţa CEDO nu este foarte clară în acest domeniu și nici nu este scutită de discuţii contradictorii.

c) O altă caracteristică a sistemelor procesuale continentale este *existenţa unei faze procesuale premergătoare fazei de judecată* și folosirea probelor obţinute în această fază procesuală, pentru pronunţarea hotărârii de către instanţa de judecată. În doctrină s-a arătat că în baza principiului aflării adevărului, consacrat în art. 5, noul Cod menţine un element determinant al culturii procesuale continentale: transferul dosarului de urmărire penală în faza de judecată și dreptul judecătorului de a-și fundamenta decizia pe mijloace de probă obţinute în această fază preliminară judecăţii, fără să existe o ordine de prioritate între acestea și cele administrate în faţa instanţei[12]. S-a criticat menţinerea acestei reguli, din vechiul Cod, deoarece în concepţia continentală, mijloacele de probă și în special declaraţiile martorilor sau ale acuzaţilor erau obţinute în principal de judecătorul de instrucţie, iar nu de procuror, pe când în modelul procesual socialist aceste mijloace de probă se obţin exclusiv de către procuror sau de organul de cercetare penală, iar ele nu se propun judecătorului, ci se transmit automat, fiind practic preluate în mod obligatoriu de către judecător; în mod contrar însă, întotdeauna părţile trebuie să propună instanţei administrarea unei probe, iar instanţa decide fie admiterea, fie respingerea administrării lor, în funcţie de criteriul concludenţei și utilităţii[13]. Din aceste motive se consideră că „schimbarea principiilor ar trebui să fie radicală, iar concepţia procesuală ar trebui reconstruită. Un pas esenţial în această reconstrucţie ar trebui să fie separarea urmăririi penale de faza de judecată prin instituirea regulii conform căreia dosarul întocmit în faza preliminară nu este transmis judecătorului”[14].

Considerăm, în parte, nejustificate aceste critici, deoarece existenţa unei faze preliminare celei de judecată, în care să fie strânse probele într-un mod mai dinamic și mai rapid, ţine de esenţa sistemelor continentale, fondate pe principiul aflării adevărului. Această fază există în toate sistemele procesuale de factură continentală, iar strângerea probelor se realizează tot de către procuror și în statele occidentale, care nu au cunoscut regimul comunist. Instituţia judecătorului de instrucţie a fost

[12] D. Ionescu, *Despre concepţia procesuală...*, *op. cit.*, p. 89.
[13] *Ibidem*, p. 83.
[14] *Ibidem*, p. 96.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

desfiinţată în majoritatea statelor cu sisteme procesuale din ţările democratice, rolul său fiind preluat de un judecător cu atribuţii în cursul urmăririi penale. Faptul că procurorul a păstrat competenţa de a asculta martorii și părţile, în cursul urmăririi penale, este compensat prin asigurarea dreptului părţilor de a asista la efectuarea oricărui act de urmărire penală, ceea ce este de natură să confere un element de contradictorialitate urmăririi penale, care nu exista în perioada în care aceste persoane erau ascultate de judecătorul de instrucţie. Desfiinţarea fazei de urmărire penală nu ar fi benefică nici pentru cele mai multe din persoanele acuzate, care nu își permit să desfășoare o anchetă preliminară pe cont propriu, așa cum este reglementată în sistemele adversiale. Experienţa Italiei, care în anul 1989 a trecut de la sistemul continental la sistemul adversial, în care instanţei nu îi era înaintat dosarul de urmărire penală, s-a dovedit în foarte scurt timp a nu fi viabilă, deoarece martorii erau deseori ameninţaţi de acuzaţi sau de amicii acestora, fapt care conducea la imposibilitatea de a conduce marile procese ale mafioţilor după modelul acuzatorial[15]. Din acest motiv, în numai trei ani, Italia a revenit parţial asupra acestei reglementări, în anul 1992, când a reintrodus vechiul sistem de strângere a probelor în cursul urmăririi penale.

În concluzie, nu se poate susţine că sistemul procesual instituit prin noul Cod ar fi făcut o trecere la sistemul adversial, în ceea ce privește adevărul în procesul penal, ci acesta a menţinut concepţia sistemului continental a aflării adevărului real în procesul penal., ceea ce presupune că multe dintre dispoziţiile noului Cod ar trebui să fie interpretate în scopul realizării acestui obiectiv al aflării adevărului real. În consecinţă, rămân în general valabile definiţiile date acestui principiu în doctrina noastră, elaborată sub imperiul codurilor de procedură penală anterioare. Dintre acestea, cel mai bine surprinde esenţa acestui principiu următoarea afirmaţie făcută în doctrina noastră elaborată sub imperiul Codului de procedură penală din 1936: „Dacă obiectul procesului penal este un raport juridic concret de drept penal, derivând din o faptă reală, asupra căreia trebuie să se realizeze pretenţiunea punitivă a Statului, urmează, că prin procesul penal trebuie cercetată *realitatea* adevărată, sinceră, a faptei și a circumstanţelor sale reale, precum și a circumstanţelor personale ale agenţilor, și judecata trebuie întemeiată pe constatarea *adevărului real* sau *material*”[16].

Modificarea locului pe care îl ocupă principiul aflării adevărului în noul Cod de procedură penală, după principiile separării funcţiilor judiciare și al prezumţiei de nevinovăţie, poate fi un semnal că separarea funcţiilor judiciare conduce la diminuarea rolului instanţei de judecată, care devine mai mult unul pasiv, de arbitru între acuzare și apărare. Dacă se ia în considerare că în noul Cod de procedură penală nu se mai regăsește reglementat în mod explicit principiul rolului activ al organelor judiciare, care se referea și la instanţa de judecată, această modificare de viziune apare și mai evidentă. În felul acesta este explicabilă și reglementarea principiului prezumţiei de nevinovăţiei și a corolarului său *in dubio pro reo*,înainte de principiul aflării adevărului, deoarece în cazul în care acuzarea nu reușește să aducă suficiente probe pentru răsturnarea acestei prezumţii, instanţa de judecată nu mai trebuie să aibă un rol activ, în vederea aflării adevărului în cauză, ci trebuie să dea curs principiului prezumţiei de nevinovăţie. Desigur că, în aceste condiţii, reglementarea în noul Cod de procedură penală a principiului aflării adevărului real vine într-o oarecare contradicţie cu această viziune a rolului pasiv al judecătorului, deoarece în lipsa obligaţiei instanţei de a avea un rol activ, aflarea

[15] P. Tonini, *Lineamenti di diritto procesuale penale,* secunda edizione, Ed. Giuffré, Milano, 2004, p. 211 și urm., *apud* Gh. Mateuţ, *op. cit.,* p. 148.
[16] T. Pop, *op. cit.,* vol. I, p. 318.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

adevărului ar rămâne în sarcina acuzării și a apărării. Din acest motiv, în Partea specială s-a prevăzut posibilitatea instanţei de judecată de a administra probe din oficiu, oricând, pe parcursul cercetării judecătorești [art. 376 alin. (4) din noul Cod de procedură penală], ceea ce reprezintă, în realitate, tot o consacrare a rolului activ al instanţei de judecată.

Bibliografie:

Dongoroz Vintilă şi alţii, *Explicaţii teoretice ale Codului de procedură penală român. Partea generală*, vol. V, ed. a 2-a, Ed. Academiei Române & Ed. All Beck, Bucureşti, 2003.
Ghigheci Cristinel, *Principiile procesului penal în noul Cod de procedură penală*, Ed. Universul Juridic, Bucureşti, 2014.
Mateuţ Gheorghiţă, *Tratat de procedură penală. Partea generală,* vol. I, Ed. C.H. Beck, București, 2007.
Pop Traian, *Drept procesual penal. Volumul I. Partea introductivă*, Tipografia Naţională SA, Cluj, 1946.
Theodoru Grigore, *Tratat de Drept procesual penal*, Ed. Hamangiu, Bucureşti, 2007.
Ionescu Diana, articol „*Procedura avertismentului. Consecinţe în materia validităţii declaraţiilor acuzatului în procesul penal"*, publicat în revista Caiete de drept penal nr. 2/2006, p. 28.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

CHALLENGES AND PERSPECTIVES OF ORGANIZATIONAL ANTHROPOLOGY IN THE 21ST CENTURY

Alina Țenescu
Senior Lecturer, PhD, University of Craiova

Abstract: In this paper, we aim to identify and review the main challenges that organizational anthropology is faced with in several areas: European, American, Canadian and so on. We also discern the perspectives it develops as academic discipline taught within Anthropology or Information and Communication Sciences domains, its points of intersection with other disciplines such as business anthropology, as well as its uncertainties.

Keywords: anthropology, anthropology of organizations, challenges, communication, organizations, perspectives, uncertainties.

1. Introduction

In the last two decades of the twentieth century, the field of study of organizational anthropology has known a tremendous development. The context in which this new scientific domain emerged is defined by the expansion in the 1980s of management and administrative sciences. The extension of management and administrative sciences is paralleled by the appearance of disciplines whose subject matter is human behaviour within organizations or organizational behaviour.

The focus of the new field entitled anthropology of organizations is on the study and detailed examination of the aspects and instances that human life takes within organizations, such as communication in a work group, motivation, demotivation, isolation, decision making, coping with stress or mobbing and leadership strategies.

Having initially emerged in the Anglo-American area, the new scientific domain extended first in universities, within psychology departments, according to Lorsch (1987: 15), and afterwards in colleges and universities with management and administrative faculties and specialties, whereas in Europe it was circumscribed to Anthropology or Information and Communication Sciences study programmes.

In the past few years, in American colleges, organizational anthropology has been taught and studied at master and PhD levels together with business anthropology. The anthropology department of several American universities (such as WayneStateUniversity) included amongst its offers master's and PhD degrees with a double specialization in organizational and business anthropology. The objective of the new study programme is to teach students how to apply theories and methods of the new fields of study to solving problems inside organizations from private, but also from public sectors. Research in this new domain is most often than not focused on three areas: 1) organizational

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

theory and organizational culture, 2) the relationship between marketing and knowledge of consumer behaviour, 3) global business in relationship with intercultural and cross-cultural communication, intercultural and cross-cultural management and international marketing.

2. Vision and perspectives

Influenced by social and economic sciences, the new scientific field applied to the study of organization and human life in an organization attempts to render a critical vision of a wise individual, employee in an organization, an employee who is supposedly able to constantly react and adapt to stimuli and provocations from his environment.

Canadian researcher and professor Jean-François Chanlat (2007:1013; 1990: 33) asserts that the essential starting premise is that organizations can be conceived as human universes and that their study constitutes the object of study of the anthropology of organizations. The same researcher (Chanlat, 2012) drew attention to the fact that one of the weak points of some researchers in anthropology of organizations was that, at first, they used to circumscribe their research interests to the analysis of the way in which efficiency, effectiveness, performance, profit or productivity were reached in and by a company, without paying attention to the particular dimensions and traits of an individual working and spending a great deal of his time in a specific organization. Hence, the limitations brought about by the weak points of their approach were reflected by researchers' ignoring or clouding or not paying enough attention to the importance and role of the real experiences of each and every employee, employer and manager. Growing aware of these limitations and struggling to better understand the complexity of human experience in an organizational environment, the organizational anthropologists laid the foundations for improvement, starting from the assumption that the anthropology of organizations aims to develop a unitary conception on the study of human life experience inside an organization and to discriminate the fundamental variables and dimensions, as well as the basic postulates and possible levels of analysis.

On the one hand, Dufour and Chanlat (1985) emphasize the researchers' wish to confer unity, coherence and cohesion to a heterogenous field of study and on the other hand, they observe the researchers' struggle and attempt to develop and propose a transdisciplinary and multidisciplinary conception of human life and of human dynamics inside an organization. The organizational anthropologists' specialization and training impose a constant synthesis, as well as the contextualized study of direct testimonies, life stories and stories of experiences of those who work in an organization.

If we have mentioned the importance of context and contextualized analysis, it is worth mentioning that asking himself what(ever) happened to organizational anthropology, Bate (1997: 1148) ascertains the lack of historicity, contextuality and processuality in the theoretical approach of organizations and notes that anthropology is able to answer to these demands and requisites, proposing real alternatives for a future development of the research field. In "Whatever Happened to Organizational Anthropology ? A Review of the Field of Organizational Ethnography and Anthropological Studies", the author identifies distinctive qualities of ethnographic and anthropological research and concentrates on what these two approaches could bring to research focused on the study of organizations, if the two perspectives (ethnographic and anthropologic) were more widely adopted. From a diachronic point of view, in order to emphasize the relationship between theory of organizations and anthropology, he reminds readers that the field of study of organizational

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

behaviour was originally created and approached by anthropologists, in the Hawthorne study and in the works of W.F. Whyte, both of whom were amongst the first social and cultural anthropologists to have written works on organizational behaviour.

Neither the Hawthorne effect (Adair, 1984: 336) nor Whyte's study reveal the weaknesses of earlier researchers who directed their research interests mainly towards the examination of the modes in which efficiency, effectiveness or productivity were enhanced by workers' rate of productivity in a company, for example, but on the contrary, center on the traits and skills of an individual at the work place, not on his rate of productivity, and discern workers' strong points and competencies, as well as they discover smarter ways to develop, measure and manage employees' capabilities in an organization (Baack, 2012: 24).

Since in time, the two domains grew apart and organizational studies lost all kind of contact with anthropology, Bate's article proposes a new perspective on the nature of ethnographic research and identifies the benefits following the reconciliation of anthropology and organizational studies (or studies on organizational behaviour). Not only does he review researches in the domain, but he also underlines the fundamental elements (ethnographic and anthropologic methods, paradigms, rhetoric) which the organizational studies field could take into consideration if it were to take the anthropologic turn and swerve towards organizational anthropology.

If anthropology's literal meaning is "the science or study of humans", then organizational anthropology would literally mean the study of customer humans or of humans inside an organization. Nowadays, companies and organizations hire anthropologists to help them understand organizational cultures in their countries or abroad (in case of delocalization) and use their guidance and advice so that different work departments or corporate cultures get to better understand and communicate with each other. In fact, the use and resort of corporations in the Anglo-American and Western Europe areas to organizational anthropologists is ever more growing.

Applying anthropological research methods, organizational anthropologists can provide accurate organizational behaviour analyses in an appropriate length of time. The role of their work is to contribute to an effective optimization and improvement of an organization's potential. Organizational anthropologists' research relies on the assertion that individuals would behave differently depending on specific organizational environments and cultural contexts. Since organizations are characterized by specific cultural variables, anthropologists will detail and analyze the behavioural patterns recognized with the employees. This is possible through field research and thorough critical analysis by way of interviews and additional observations which allow them to get a genuine image and a commonsense picture of an organization in a relatively short or appropriate period of time (Alvesson, 2000: 25). Their precise analysis of a situation that a company is faced with helps managers in carrying out the outcome recommendations following the finalization of anthropologists' study and gives CEOs the opportunity of bringing a healthy change of perspective in their organizations.

The challenges and uncertainties that organizational anthropology is confronted with are linked to its overlapping with other academic disciplines such as business anthropology or ethnography of organizations, yet, this superposing brings students and graduates in these study programmes complex training and multiple specialization in anthropological, ethnographic theories and research methods, enabling them to later work as analysts and researchers with rich analytical

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

skills, as well as to better evaluate, manage and interpret the huge amount of data on human behaviour inside organizations.

3. Conclusions

We conclude that modern organizational anthropology study programmes give students and graduates the opportunity of a better training for careers in business, government, corporate and public sectors with a constant focus on the peculiar cultural dimensions of organizations in a globalized world. They also prepare them to efficiently tackle common problems in the traditional or multinational work environment, in consumer behaviour and in a worldwide business context and familiarize them with the methodological and theoretical frameworks and foundations so that they can analyze and explain the individual's behaviour in an organization from a dynamic, structural and cohesive perspective.

BIBLIOGRAPHIC REFERENCES

Adair, J.G., 1984, "The Hawthorne Effect: A Reconsideration of the Methodological Artifact", in *Journal of Applied Psychology*, 69 (2), pp. 334–345.
Alvesson, Mats, Deetz, Stanley, 2000, *Doing Critical Management Research*, London, Sage Publication.
Baack, D., 2012, *Organizational Behaviour*, san Diego, Bridgepoint Education.
Bate, S.P., 1997, "Whatever Happened to Organizational Anthropology? A Review of the Field of Organizational Ethnography and Anthropological Studies", in *Human Relations*, 50 (9), pp. 1147-1175.
Chanlat, Jean-François, 2012, « Anthropologie des organisations », dans *l'Encyclopédie des ressources humaines*, Allouche J. (coord.), 3ème édition, Vuibert.
Chanlat, Jean-François, 2007, "Organizational Anthropology" in *International Encyclopedia of Organization Studies*, Sage, pp. 1012-1014.
Chanlat, Jean-François, 1990, *L'individu dans l'organisation. Les dimensions oubliées*, Les Presses de l'Université Laval, Editions ESKA.
Chanlat, Jean-François, Dufour, Michel, *La rupture entre l'entreprise et les hommes*, Paris, Editions d'Organisation.
Creţu, Ioana-Narcisa, 2009, *Introducere în ştiinţele comunicării. Note de curs*, Editura Universităţii Lucian Blaga din Sibiu.
Garsten, C., Nyqvist, A., eds. 2013, *Organizational Anthropology: Doing Ethnography In and Among Complex Organizations*, London, Pluto.
Grozea, Lucian, 2008, "Realitate şi metamorfoză - câteva reflecţii structural-antropice" in *Saeculum*, Editura Universităţii Lucian Blaga din Sibiu, 2008, anul VII, nr. 1-2, pp. 24-25.
Hoffman, Oscar, 2004, *Sociologia organizaţiilor*, Colectia Biblioteca de Sociologie, Bucureşti, ed. Economică.
Hofstede, Geert, 1996, *Managementul structurilor multiculturale - software-ul gândirii*, Bucureşti, ed. Economică.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Jordan, Ann, 2010, "The Importance of Business Anthropology: Its Unique Contributions" in *International Journal of Business Anthropology*, 1(1), pp. 3-14.
Jordan, Ann, 2003, *Business Anthropology*,ProspectHeights, Long Grove, Waveland Press.
Jordan, Ann, 1999, "An Anthropological Approach to the Study of Organizational Change: the Move to Self-Managed Work-Teams", in *Practicing Anthropology*, 21(4), pp. 14-19.
Lorsch, J., 1987, *Handbook of Organizational Behaviour*, Englewood Cliffs, Prentice Hall Publishing House, 1987.
Miller, Ben, 2005, "Anthropology and Business Come Together", in *Small Business Bulletins*, November issue.
Morey, N. C., Luthans, F., 1987, "Anthropology: The forgotten behavioral science in management history", in Hoy, F., (Ed.), *Best paper proceedings of the 47th Annual Meeting of the Academy of Management*, Athens, University of Georgia, pp. 128–132.
Whyte, W. F., 1969, *Organizational behaviour: Theory and application*, Homewood, Richard D. Irwin.
http://clas.wayne.edu/Anthropology/, page last consulted on the 5th of October 2016.
https://www.ntnu.edu/sosant/coa/about-coa, page last consulted on the 7th of October 2016.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

A COMPARATIVE APPROACH TO THE ECONOMIC IMPACT OF TOURISM IN THE EMERGING COUNTRIES OF THE E.U

Gabriela Arionesei
Assist., PhD, "Ștefan cel Mare" University of Suceava

Abstract: Recently, tourism has become a priority not only for the emerging countries, that rely on intensive labour activities, but also for the developed economies, focused on intensive activities based on capital. Considering the benefits it brings, from an economical, social-cultural and even political point of view, tourism can actually be considered a symbol of the global economy.

All countries that joined the EU in 2004 and 2007 are currently pursuing an intensive process to foster economic development, so as to reduce the gaps with the older core of the community. In our research, we opted for a group of six countries that recently joined the European Union: Romania and Bulgaria, which joined the EU in 2007, and the Czech Republic, Cyprus, Poland and Hungary, countries that are members of the Union since 2004. Taking into consideration the fact that tourism contributes differently to the economic and social life from one country to another, depending on the level of development and the policy related to these activities, the purpose of this article is to present a comparative evolution of the tourism sector, through specific indicators, in the six selected countries. To assess the impact, the development and the evolution of tourism, we chose to analyze several categories of indicators: indicators of impact, calculated by the World Travel & Tourism Council; indicators of tourism circulation, given by the World Bank and the tourism competitiveness index, which is calculated by the International Economic Forum.

The comparative analysis performed on the selected countries of the European Union revealed that the tourism industry is at a developing stage, the results obtained for the three categories of tourism indicators characterizing the group of states through a high degree of heterogeneity.

Keywords: tourism indicators, emerging countries, European Union, comparative analysis.

1. Introduction

In the last decades, tourism has become a priority not only for the emerging states, those that rely on intensive labour activities, but also for the developed ones, with economies centred on intensive activities in capital. Taking into account the benefits it implies, economically, socio-culturally, and even politically, tourism may be considered nowadays a symbol of the global economy.

Starting from the definition of the concept, the emerging states represent countries whose main objective is reducing the difference of growth and development, in comparison with the developed

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

countries. Thus, it goes without saying that a state of this category will tend towards the use if its comparative and competitive advantages, in order to reach the economic and social objectives. In the particular case of tourism, the comparative and competitive advantages derive from the attractiveness factors, from the quality of services, accessibility, price etc[1].

The studies realized by World Travel & Tourism Council show that the travel and tourism industry generates, in Europe, more revenues than the automotive industry, the chemical manufacturing industry, the financial services, agriculture and mining sector, generating, in the year 2014, 9.2 % of the total GDP of Europe[2]. Moreover, at the international level, the total contribution of tourism to the Gross Domestic Product, in the same year, was 9.8 %, the number of jobs supported by this sector reaching 105 millions[3].

The geographical conditions and the favourable environment the majority of the member states of the European Union possess can weigh very much in choosing the touristic destinations, even at the group level, through the complementarity of the touristic resources they have.

All the countries that joined the European Union in the years 2004 and 2007 follow nowadays a wide process of stimulation of the economic development, in order to reduce the differences in comparison with the older core of the community[4]. In the case of our analysis, we chose a group of six countries which recently joined the European Union: Romania and Bulgaria, which became members of the EU in the year 2007, and The Czech Republic, Cyprus, Poland and Hungary, countries that are members of the European Union beginning with the year 2004. Immediately after the extension of the European Union within the period 2004 - 2007, the problem of the disparities between the member states stood out. It also existed before the accession waves from 2004 and 2007, but it didn't have the same proportions[5].

The selection of the states, for which we have achieved this analysis, was based on eligible criteria, taking into account the specific character of each of them, both regarding the inclusion in the accession waves to the EU from 2004 and 2007, and also regarding the geographical position. The criteria which were at the basis of this selection were the following: the different social- economic, cultural and political context, which supports the touristic sector, the strategic geographical positions, the policies and the strategies of economic development through tourism.

A state we considered suggestive is Cyprus, since it is different from the other five selected countries, from the point of view of the geographical position (being the only island-country from the

[1]Haller, Alina-Petronela, *Tourism in the Rural Environment from Emerging Countries of Central and Eastern Europe.Vol. 37 of the International Conference Romanian Rural Tourismin the Context of Sustainable Development. Present and Prospects, „Gheorghe Zane" Institute of Economic and Social Research, Iaşi, Coord.: Teodor Păduraru, Georgiana Tacu, Dănuț Gîțan, Ed. Pim, Iaşi, 2015, p. 33.*

[2]WTTC, *Benchmark Report – Europe Summary*, May 2015, London, 2015, p. 1.
[3]WTTC, *Benchmark Report – Global Summary*, May 2015, London, 2015, p. 1.
[4]*Arionesei, Gabriela; Moroșan, Andrei-Alexandru, Influence of EU Funds on Sustainable Development in the Young Members of the European Union. Strategica: Strategic Thinking in a Changing World, Editori: Bratianu, C.; Zbuchea, A.; Pinzaru, F.; Dinu, M.; Oprea, D. A, ISI Thomson Web of Knowledge, 2014*, p. 154.
[5]Hapenciuc, Cristian-Valentin; Moroșan, *Andrei-Alexandru*; Arionesei (Gaube), Gabriela,*Absorption of Structural Funds – International Comparisons and Correlations*. International Economic Conference of Sibiu - IECS 2013 „Post Crisis Economy: Challenges and Opportunities" Sibiu, Romania, Procedia Economics and Finance - Elsevier, Volume 6, 2, http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2212567113001391, 2013, p. 259.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

group of states submitted to our analysis), the number of the inhabitants and the surface of the country, but, especially, through the political stability, developed economy and a very high index of human development.

Beside Cyprus, which due to the relative stability, knew specific evolutions regarding the economic, political and administrative systems, the other states submitted to analysis (Bulgaria, Czech Republic, Hungary, Poland and Romania) are ex-communist countries. The motivation of the selection of these states resides in the way in which an ex-socialist country, like Romania, managed to get rid of the shadows of the communist past, and to reduce the differences in comparison with the developed countries of the European Union.

2. The Evolution of the Impact Indicators

In order to evaluate the impact, the dimension and the evolution of tourism, we chose to analyze several types of indicators: impact indicators, calculated by the World Travel & Tourism Council; indicators of tourism circulation, expressed by the World Bank and the index of tourism competitiveness, which is calculated, in its turn, by the World Economic Forum.

In the category of impact indicators we included: the direct contribution to GDP, the direct contribution to employment, the total contribution to GDP and the total contribution to employment. The tourism circulation indicators consist of: the number of international tourist arrivals, the number of international tourist departures, the value of receipts, respectively of the expenses in the international tourism. Thus, in order to measure the impact of tourism on the economies of the EU countries, we analyzed and compared the following indicators, within a time horizon of 15 years (2000 - 2014): the direct and total contribution of tourism to GDP, the direct and total contribution of tourism to employment, the receipts from the international tourism and the expenditures in the international tourism.

First of all, we aimed to present, as precisely as possible, the situation of the value of tourism in the Gross Domestic Product of the emerging states of the EU, complying with an analysis regarding the direct and total contribution of tourism to the GDP (%), and the increase or decrease rate of these values during the period 2000 - 2014.

The direct contribution to GDP represents the value of the GDP generated by the tourism industry (hotels, travel agencies, airline transport companies and other means of transport, food and recreation services that deal directly with tourists), referred to the total value of the GDP.

In Figure no. 1, we presented the evolution of this first analyzed indicator, within the time horizon 2000 - 2014, emphasizing the fact that all countries submitted to analysis registered increases and decreases, but, if we take as reference points the years 2000 and 2014, only Romania registers a bigger value at the level of the year 2014, in comparison with the year 2000, the other countries having smaller values in the year 2014, in comparison with the year 2000.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

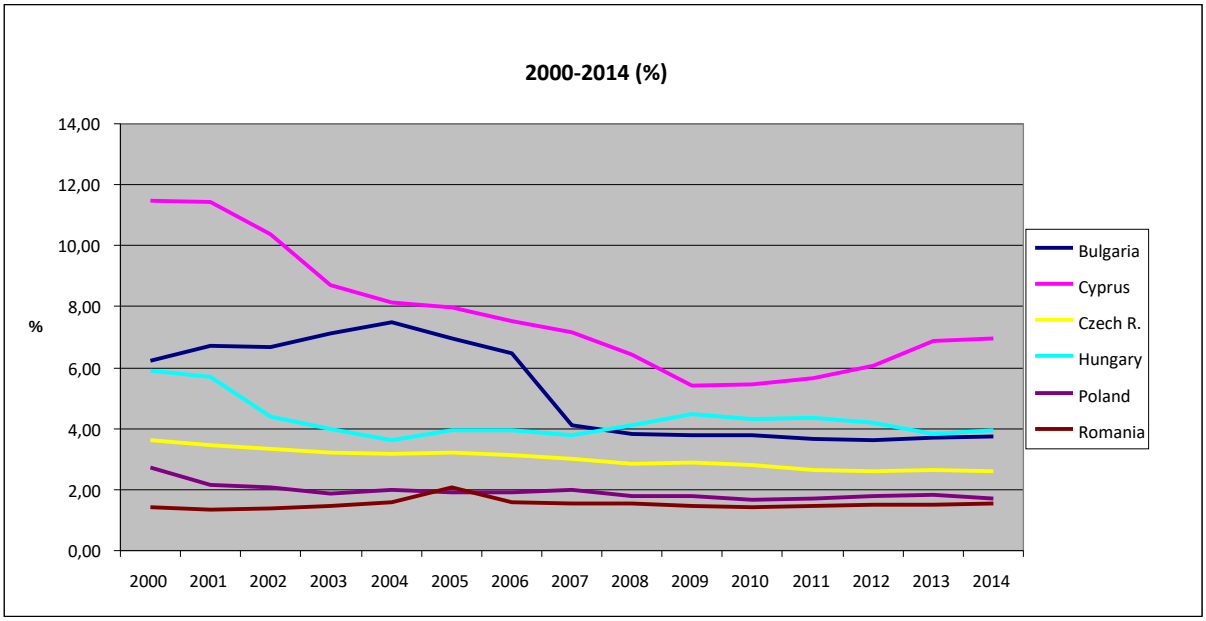

Figure no. 1. Evolution of the Direct Contribution of Tourism to GDP (%)
Source: own elaboration on the basis of WTTC statistics, available at http://www.wttc.org/datagateway/

The total contribution to GDP is represented by the value of the totally generated Gross Domestic Product, both directly and indirectly by the tourism industry.

Similar to the previously analyzed indicator, the total contribution of tourism to the GDP formation in the emerging states of the EU can be analyzed both through the value of GDP, and the increase or decrease rate, in comparison with the previous year.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

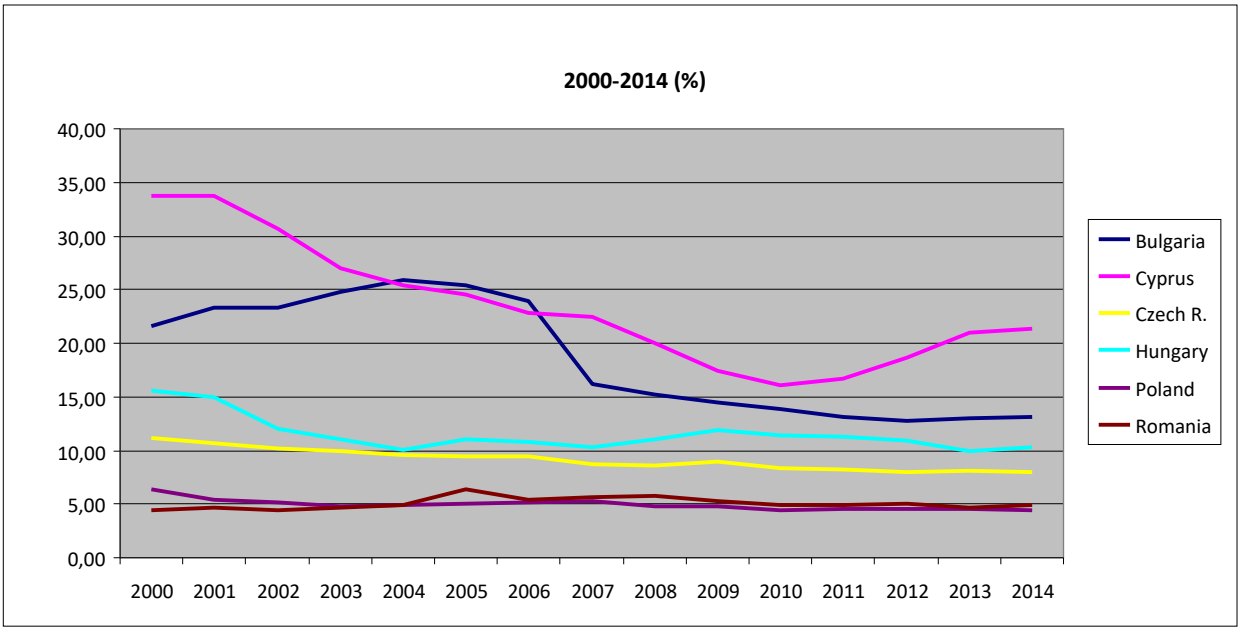

Figure no. 0. Evolution of the Total Contribution of Tourism to GDP (%)
Source: own elaboration on the basis of WTTC statistics, available at http://www.wttc.org/datagateway/

In figure no. 2, we presented the evolution of the total contribution of tourism to the formation of GDP, within the period 2000 - 2014. We observe a situation similar to the previous indicator, namely Romania registers a bigger value at the level of the year 2014, in comparison with the year 2000, the other countries having smaller values in the year 2014, in comparison with the year 2000.

The direct contribution of tourism to the employment represents the value of the number of jobs generated directly by the tourism industry in the total of a country's economy. In the case of our analysis, the values of the direct contribution of tourism to the employment are presented in figure no. 3.

We emphasize that tourism doesn't contribute significantly anymore to the employment, as it did in the years before the economic crisis. Among the states submitted to our analysis, the one which directly has the greatest number of jobs, supported by tourism, is Cyprus (with values between 12.44%, in the year 2000, and 7.97% in the year 2014), and the one which occupies the last position is Poland, with values between 2.63%, relative to the year 2000, and 1.74% for the year 2014. If countries like Cyprus and Hungary have a significant direct contribution (percentages of 12.44, respectively 7.19, at the level of the year 2000) to the employment, for Poland, Romania and Bulgaria, the situation is slightly different, in the sense that they register much lower percentages. For each of the six countries, tourism should represent an important sector of activity which produces jobs and, thus, contributes on a large-scale to the formation of GDP.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

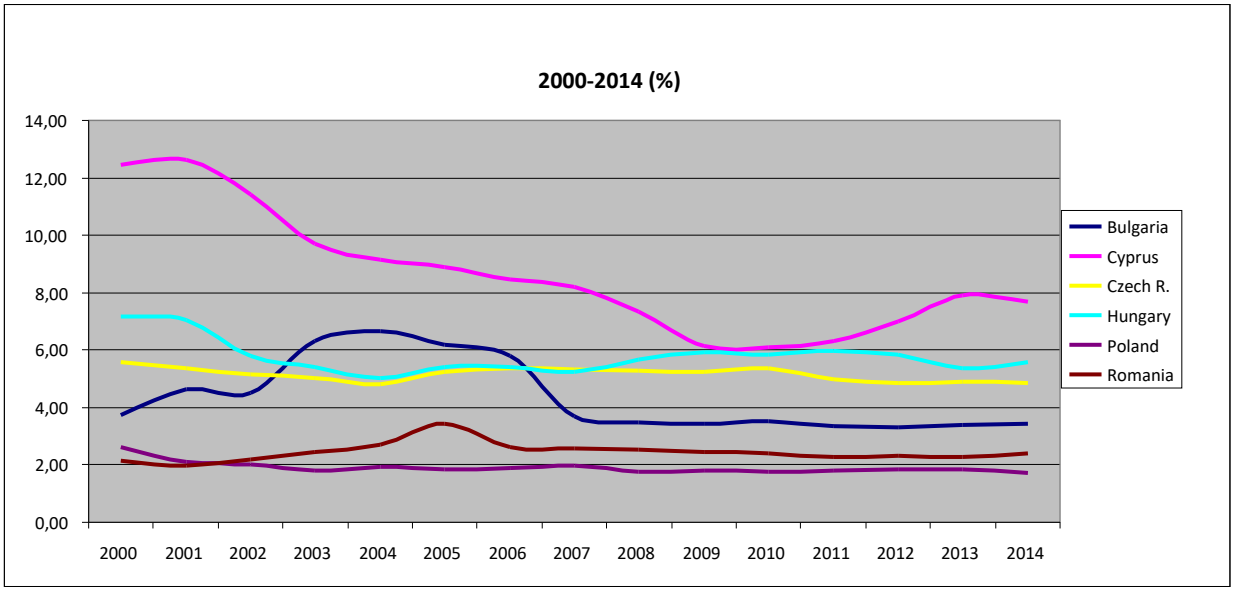
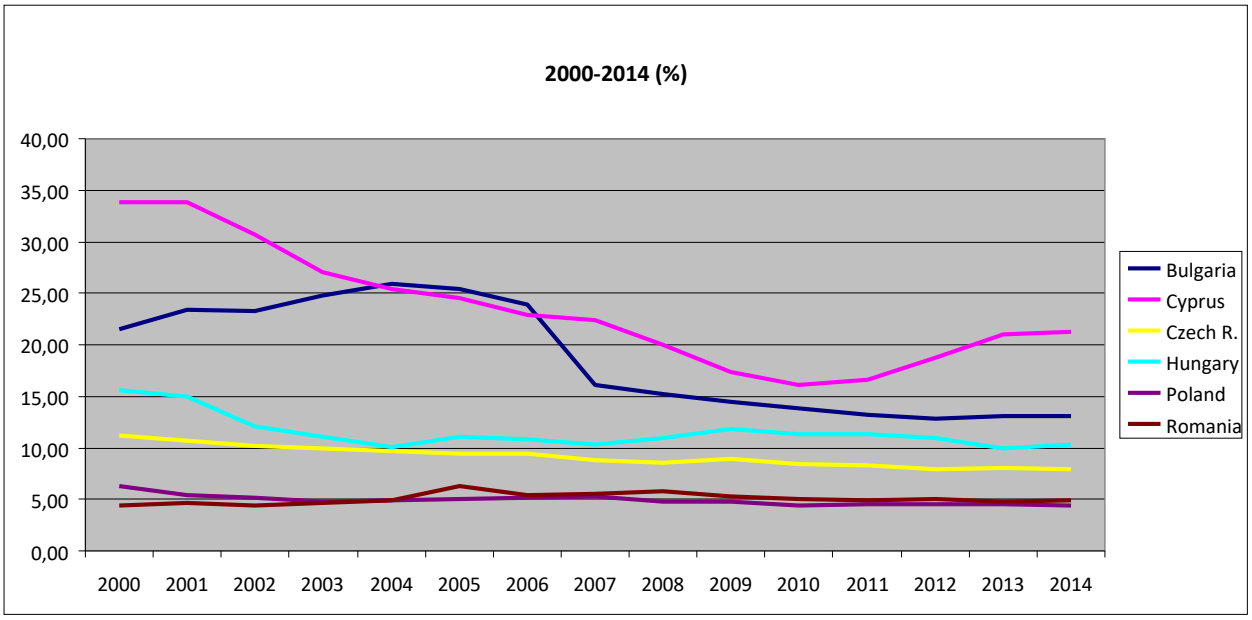

Figure no. 3. Evolution of the Direct Contribution of Tourism to the Employment (%)
Source: own elaboration on the basis of WTTC statistics, available at http://www.wttc.org/datagateway/

The total contribution of tourism to the employment is represented by the number of jobs directly generated by the travel and tourism industry, plus the indirectly generated and induced jobs.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Figure no. 4. Evolution of the Total Contribution of Tourism to the Employment (%)
Source: own elaboration on the basis of WTTC statistics, available at http://www.wttc.org/datagateway/

According to the statistics of World Travel & Tourism Council, in the chapter Total Contribution of Tourism to the Employment, the percentages are bigger, because it also includes the indirect and induced jobs. Moreover, in this case, Cyprus registers the highest values (figure no. 4), and the lowest values belong to Poland and Romania, both having periods of increase and decrease, but within the same limits (5 - 6%). During the period 2004 - 2005, Cyprus was outrun by Bulgaria, state which registered, in the year 2004, a percentage of 25.93, respectively 25.42 at the level of the year 2005. CzechRepublic and Hungary registered similar percentages, still slightly higher for thelatter. In the case of Cyprus, the year 2000 was a reference year, a year in which the evolution of the total contribution of tourism to GDP reached the value of 33.78%, followed by periods of decrease, but not significant, and after the crisis years (percentages of 16.08- year 2010, 16.66- year 2011 or 17.38 - year 2009) registered again increases (year 2014 - 21.31%). According to figure no. 4, for the countries which registered the smallest values, Poland and Romania, we don't notice any out of common aspects,having a course which keeps within the same intervals (5- 6%).

3. The Evolution of Tourism Circulation Indicators

Based on the data provided by the World Bank, we tried to analyze, for the countries selected for this study, on the one hand, the evolution in the number of arrivals of foreign tourists and the revenues resulting from the international tourism, and, on the other hand, international tourist departures and associatedexpenditures.

Table no. 1. The Evolution of International Tourist Arrivals in Emerging Countries of the EU (thousands)

Country	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Bulgaria	2,785	3,186	3,433	4,048	4,630	4,837	5,158	5,151	5,780	5,739	6,047	6,328	6,541	6,898
Cyprus	2,686	2,697	2,418	2,303	2,349	2,470	2,401	2,416	2,404	2,141	2,173	2,392	2,465	2,405
Czech Republic	*	*	*	7,641	9,047	9,404	9,539	9,370	9,373	8,390	8,185	8,508	8,908	9,004
Hungary	*	*	*	*	12,212	9,979	9,259	8,638	8,814	9,058	9,510	10,250	10,353	10,675
Poland	7,400	15,000	13,980	13,720	14,290	15,200	15,670	14,975	12,960	11,890	12,470	13,350	14,840	15,800
Romania	5,264	4,938	4,794	5,595	6,600	5,839	6,037	7,722	8,862	7,575	7,498	7,611	7,937	8,019

* data unavailable

Source: own elaboration based on the World Bank statistics, available at http://data.worldbank.org/indicator/ST.INT.ARVL

In Table no. 1, the data relating to the six countries that we covered in our analysis are conclusive. Observing that for two countries data are not available for the whole period 2000-2013 (Czech Republic and Hungary), our analysis reveals that most foreign tourists, ie 15.8 million have travelled to Poland, during 2013. The table points us the rate of arrival of foreign tourists in the

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

emerging EU countries, generally ascending. An exception to ascending rate is only made by Cyprus, the other states recording increases, at least in the years following the economic and financial crisis. The Czech Republic had a different development, the periods of progress being combined with less favorable ones. For example, in 2003, 7.641 million tourists visited the CzechRepublic, their number increasing by over 1.5 million tourists in the next five years, and the years 2009, 2010, 2011, 2012 being less spectacular in this area.

If we analyze the entire time horizon (2000-2013), we can say that two countries stand out with substantial increases: Bulgaria from 2.7 million tourists, in the year 2000, to 6.8 million in 2013 and Poland from 7.4 million, in the year 2000, to 15.8 million in 2013.

In this context, it is also appropriate to illustrate the case of Romania, holding percentages not at all modest, succeeding in 2013 to record an exodus of foreign tourists (slightly over 8 million).

Table no. 0. The Evolution of Receipts from International Tourism (US $ million)

Country	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Bulgaria	1,364	1,262	1,392	2,051	2,796	3,063	3,317	4,181	4,852	4,273	4,035	4,554	4,2020	4,632
Cyprus	2,137	2,203	2,178	2,325	2,552	2,644	2,691	3,108	3,231	2,474	2,371	2,751	2,696	3,005
CzechRepublic	2,973	3,104	3,376	4,069	4,931	5,772	6,702	7,775	8,871	7,936	8,017	8,503	7,757	7,802
Hungary	3,809	4,191	3,774	4,119	4,009	4,761	4.998	5,628	7,533	7,013	6,595	7,239	6,206	6,572
Poland	6,128	5,121	4,971	4,733	6,499	7,128	8.122	11,686	12,837	9,843	9,986	11,598	11,841	12,476
Romania	394	419	400	523	607	1,325	1.676	2,073	2,625	1,687	1,631	2,018	1,901	1,903

Source: own elaboration based on the World Bank statistics, available athttp://data.worldbank.org/indicator/ST.INT.RCPT.CD

Regarding the revenues from international tourism, the state with the highest receipts is, according to Table no. 2, the same state as in the previous case, namely Poland with a maximum of 12.8 billion dollars in 2008. The evolution of revenues for the period 2000 - 2013 is mainly ascending, an exception to this rule being made by Poland and Romania, which alternated increasing periods with the decreasing ones. In 2000, Poland has received from international tourism $ 6.1 billion, experiencing less favourable periods in the following years, with values between 5.1 and 4.7 billion dollars, the receipts from international tourism starting to grow since 2004. The weakest receipts from international tourism were registered by Romania with a threshold of only 394 million dollars in 2000, their value increasing modestly over time, but in the right direction. For example, in 2008, Romania has grossed only $ 2.6 billion, compared to Poland which received 12.8 billion from international tourism.

Table no. 3. Departures of Tourists from Emerging Countries (thousands)

Country	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Bulgaria	2,337	2,730	3,188	3,403	3,882	4,235	4,180	4,515	5,727	4,993	3,676	3,803	3,758	3,930
Cyprus	503	589	645	615	728	766	772	919	1,030	1,019	1,067	1,026	*	*
CzechRepublic	*	*	*	7,213	6,643	6,963	6,393	9,048	9,665	8,904	8,673	5,279	5,419	5,304
Hungary	11,065	11,167	12,966	14,283	17,558	18,622	16,597	17,056	17,162	16,640	16,082	16,634	16,143	15,997
Poland	56,677	53,122	45,043	38,730	37,226	40,841	44,696	47,561	50,243	39,270	42,760	43,270	9,300	10,050
Romania	6,388	6,408	5,757	6,497	6,972	7,140	8,906	10,980	13,072	11,723	10,905	10,936	11,149	11,364

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

* data unavailable

Source: own elaboration based on the World Bank statistics, available athttp://data.worldbank.org/indicator/ST.INT.DPRT

Table no. 3 indicates the number of tourists who travelled from emerging countries in the period 2000 - 2013, observing again that there are two states for which data are not available for the entire period (Cyprus and the Czech Republic). At the first view, we notice most tourists leave from Poland. Hungary reaches a peak of 18.6 million tourists in 2005, while Poland recorded 56.6 million of departures of tourists even since 2000. Fewer departures were recorded in Cyprus, with a minimum of 503 thousand in 2000 and a maximum of 1 million departures in 2008, but considering the population of Cyprus, the results are very good. Such benchmarking helps, to some extent, to rank the countries with the most material, natural and other kind of resources.According to such an analysis, we see somehow incomprehensible differences between the number of arrivals and the number of departures. As an example, we can take the case of Poland which reached a maximum of 15.8 million tourist arrivals in 2013, while, in the same year, we only find 10 million departures, five times less than in 2000 (when it recorded 56.6 million departures). Such a situation reveals the fact that the population does not possess sufficient financial resources to make journeys abroad, or there are other (political, legal etc.) factors that make it difficult to travel abroad.
The analysis conducted for Romania shows a positive trend, as the number of international tourist departures increased significantly, from 6.3 million departures, in 2000, to 11.3 million in 2013. Similarly, Bulgaria and Hungary recorded, in 2013, increases in international tourist departures, by approximately 30 - 40%, compared to 2000.

Table no. 4. The Evolution of Expenditures in International Tourism (million US dollars, nominal)

Country	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Bulgaria	764	836	1,018	1,467	1,935	1,858	2,099	2,142	2,602	1,955	1,382	1,498	1,475	1,755
Cyprus	543	568	582	700	907	1,001	1,031	1,554	1,895	1,638	1,457	1,721	1,681	1,604
CzechRepublic	1,276	1,386	1,797	2,177	2,682	2,603	2,874	3,704	4,797	4,158	4,166	4,660	4,379	4,655
Hungary	1,722	1,887	2,211	2,700	2,482	2,721	2,319	3,088	3,857	3,251	2,897	3,048	2,539	2,522
Poland	3,417	3,595	3,440	3,286	5,092	5,894	7,654	8,342	10,689	7,888	9,100	8,882	9,129	9,414
Romania	447	475	448	572	672	1,073	1,459	1,725	2,409	1,769	1,896	2,295	2,109	2,113

Source: own elaboration based on the World Bank statistics, available at http://data.worldbank.org/indicator/ST.INT.XPND.CD

Regarding the situation of expenditures in international tourism, as well as its evolution, it is worth mentioning, from the start, that among the six states, the Polish remain the best spenders, with a maximum of 9.4 billion dollars which they achieved relatively recently, in 2013, and with a minimum of 3.2 billion dollars ten years earlier. Although we may have expected Romania to be on the last position, we note that Bulgaria has a lower place in the rankings. Czech Republic and Hungary have rather similar developments, with values between 1 and 4 billion dollars, excluding the years after 2008. Bulgaria has spent 764 million dollars in 2000, and six years later, expenditures have tripled, such a situation being met in Cyprus, as well, which, with a threshold of 543 million dollars in 2000, reached 1.8 billion dollars in 2008. In order to get a clearer picture of the results of our analysis, we calculated at the level of 2013, the average revenue per international tourist, as well as

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

the average expense of residents who have travelled outside the country. Moreover, in order to have a complete picture, the differences between arrivals and departures as well as between receipts and expenditure from / in international tourism, were also calculated (Table no. 6).

Table no. 5. Average Revenue and Average Expense in 2013 (US dollars)

	Bulgaria	Cyprus	Czech Republic	Hungary	Poland	Romania
Average revenue	671	1249	866	615	789	237
Average expense	446	1,677*	877	157	936	185

* in 2011

Source: elaboration of the author, based on their own calculations

At the level of 2013, the average revenue per tourist was the highest in Cyprus (1,249 dollars) and the lowest for Romania (237 dollars). High receipts were also registered by the other four states: Czech Republic: 866 dollars, Poland: 789 dollars, Bulgaria: 671 dollars and Hungary: 615 dollars.The average expense per tourist was between 157 dollars, for Hungary, and 1,677 dollars for Cyprus.

Table no. 6. International Tourism in Emerging Countries in 2013 (thousands)

BALANCE	Bulgaria	Cyprus	Czech Republic	Hungary	Poland	Romania
Arrivals - departures	2,968	1,366*	3,700	-5,322	5,750	-3,345
Receipts – expenses	2,877 $	1,401 $	3,147 $	4,050 $	3,062 $	-210 $

*in 2011

Source: elaboration of the author, based on their own calculations

Of all the states analyzed, the number of tourist arrivals was higher in four cases: Bulgaria, Cyprus, CzechRepublic and Poland, while in Romania and Hungary the number of departures was higher than the number of arrivals (Table no. 6).The difference between receipts and expenditures is a negative one only for Romania, other states recording a positive balance.

4. The Tourism Competitiveness Index

The Tourism Competitiveness Index (TCI) is one of the most important instruments for the analysis of the discrepancies recorded between the tourism activity of different countries, helping to evaluate a number of factors underpinning the development of the tourism sector.

The structure of this indicator is articulated around three categories of variables which, in turn, take the form of some sub-indices such as: the legislative system with direct or indirect involvement in tourism, the infrastructure and business environment, the (natural, cultural and human) resources involved in the tourism industry.

It is obvious that an objective evaluation requires a detailed analysis, this is why The Tourism Competitiveness Index and, hence, the component sub-indicesare based on a series of pillars that characterize,in more details, certain aspects of importance for the tourism sector: specific laws,

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

environment and sustainability, health and hygiene, safety and security, the overall infrastructure of (air, land) transport and specific infrastructure of tourism, price competitiveness, the natural, cultural, human resources etc. Moreover, each pillar from those enumerated is composed of a number of individual variables. It is important to note that the main role of the Tourism Competitiveness Index is not a strict one for the granting of scores, but for the unitary evaluation of tourism activity in various countries, that would allow a comparative analysis, in terms of the obtained results and performance.

For the same reason, we initiated a comparative analysis of the competitiveness index of the tourism sector in the six countries analyzed in this paper: Romania, Bulgaria, Cyprus, CzechRepublic, Hungary and Poland.

Table no. 7. The Tourism Competitiveness Index (TCI)

TCI	2009		2011		2013		2015	
Country	**Score**	**Position**	**Score**	**Position**	**Score**	**Position**	**Score**	**Position**
Romania	4.04	66	4.17	63	4.04	68	3.78	66
Bulgaria	4.30	50	4.39	48	4.38	50	4.05	49
Cyprus	4.92	21	4.89	24	4.84	29	4.25	36
Czech Republic	4.86	26	4.77	31	4.78	31	4.22	37
Hungary	4.45	38	4.54	38	4.51	39	4.14	41
Poland	4.18	58	4.38	49	4.47	42	4.08	47
Average	**4.45**		**4.52**		**4.50**		**4.08**	

Source: own elaboration based on the data obtained from The Travel and Competitiveness Index for the period 2009-2015

According to the data presented, we can notice that, in comparison with other analyzed countries, Romania is, in terms of overall competitiveness of the tourism sector, ranked on the lowest position for each of the years 2009 - 2015 (position 66 in 2009, position 63 in 2011, 68 in 2013 and 66 in 2015), the general score (on a difference from 1 - *minimum score* to 7 - *maximum score*) hovering around 4, except in 2015, when the decline was a more significant one, to the value of 3.78, a decline felt, moreover, in the other countries analyzed, as well.

By far, the most competitive two countries, in terms of tourism competitiveness, are Cyprus (situated on the 36th position, globally, as reported in 2015) and Czech Republic (situated on the 37th position, globally, as well). However, the development of the TCI during 2009 - 2015 is situated in a downtrend since, according to data released by the World Economic Forum, the two countries have constantly lost their competitiveness, moving from position 21 (for Cyprus), with a score in absolute values of 4.92, to position 36, with a score of only 4.25 and from position 26 (for the Czech Republic), with a score of 4.86, to position 37, with a score in absolute values of 4.22.

A relatively similar situation, regarding the evolution of the tourism competitiveness index, is recorded for Hungary, but, in this case, the annual gaps are significantly lower (of one, maximum two positions in the overall standings). However, despite the constant decrease, Cyprus, Czech Republic

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

and Hungary are the only countries whose tourism competitiveness, as measured by TCI, is situated, in each reporting year, over the average of the six countries covered by this analysis.

On the other hand, countries like Romania, Bulgaria or Poland recorded, in the last 6 years, an oscillatory evolution of the competitiveness degree of tourism. The case of Romania and Bulgaria is the most representative for this situation, since both countries experienced increases in the TCI at the level of 2011 (compared to the reporting in 2009) and 2015 (compared to the reporting in 2013).

Observing data in Table no. 7, we can mention that, in 2015, Romania ranks on position 66 of 141 countries, unlike Bulgaria, as a direct competitor, which is ranked on position 49. Bulgaria's superiority, in terms of competitiveness of the tourism sector, is more than eloquent, given the data provided by the World Economic Forum. Compared with its neighbouring country, Romania is situated on a rather unfavourable position, although the conditions for the tourism activity are largely similar.

The case of Poland is special, since the tourist competitiveness index has been on a rising trend during the period 2009 - 2013, but according to data from last World Economic Forum report (covering the year 2015), there was a 8.72% decrease in the tourism competitiveness score, compared to the results reported in 2013, this situation being also recorded on the general background of the decreases registered in all analyzed countries.

5. Conclusions

Our study tried to emphasize the importance of the tourism sector in the process of the economic development, as we can observe a growing interest on this topic, internationally, nationally, regionally and locally, more and more stakeholders being interested in the effects of the tourism phenomenon on the economy.

The contribution of tourism to the economic and social life differs from one country to another, depending on the level of development and the policy promoted concerning these activities. The comparative analysis conducted on six emerging countries of the European Union (Bulgaria, Cyprus, Czech Republic, Poland, Hungary and Romania) pointed out the fact that the tourism industry is rather developing than developed, the results concerning the three types of tourism indicators (impact indicators, indicators of tourism circulation and the index of tourism competitiveness elaborated by the World Economic Forum) characterizing the group of states by a high degree of heterogeneity. The picture of our analysis pointed out the following conclusions: the total contribution of tourism to the constitution of GDP is, at the level of the year 2014, between 4.36% in the case of Poland and 21.31 % in the case of Cyprus. Romania registered very low values of this indicator within the period 2000-2014, at the level of the year 2014 being slightly over Poland (4.85%). Analyzing the total contribution of tourism to the employment, in the year 2014, the situation presents the same classification: Cyprus detaches itself from the other states with a contribution of about 21%, Poland and Romania being at the opposite extremity, with a little more than 4 %. The tourism competitiveness is low for the emerging countries, Cyprus and CzechRepublic occupying the first places in the classification of tourism competitiveness. In comparison with the other analyzed countries, Romania is, from the point of view of the general competitiveness of the tourism sector, the lowest classified

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

for each year of the period analyzed. For example, for the year 2015, it obtained a score of 3.78, occupying the 66th place in the international classification made by the World Economic Forum.

It is obvious that the countries that represented the subject of our analysis are important destinations for foreign tourists, the total number of arrivals of international tourists sustaining this statement. The situation, at the level of the year 2013, presents Poland at the top of the classification with 15.8 million international tourist arrivals, on the next position being Hungary with 10.6 million arrivals of foreign tourists. At the level of the same year, in Romania a little over 8 million arrivals of foreign tourists were registered, and Cyprus was on the last place in the classification, registering only 2.4 million arrivals of foreign tourists.

References

1. Arionesei, Gabriela; Moroșan, Andrei-Alexandru, *Influence of EU Funds on Sustainable Development in the Young Members of the European Union.* Strategica: Strategic Thinking in a Changing World, Editori: Bratianu, C.; Zbuchea, A.; Pinzaru, F.; Dinu, M.; Oprea, D. A, ISI Thomson Web of Knowledge, 2014
2. Bulin, Daniel, *Dezvoltarea durabilă a turismului în zonele costiere ale Mării Negre – o perspectivă a secolului XXI.* Teză de doctorat, ASE, Bucureşti, 2013
3. Haller, Alina-Petronela, *Tourism in the Rural Environment from Emewrging Countries of Central and Eastern Europe.*Vol. 37 of the International Conference *Romanian Rural Tourismin the Context of Sustainable Development. Present and Prospect*s, „Gheorghe Zane" Institute of Economic and Social Research, Iaşi,Department of Economic Research / Coord.: Teodor Păduraru, Georgiana Tacu, Dănuţ Gîţan, Ed. Pim, Iaşi, 2015
4. Hapenciuc, Cristian-Valentin; Moroșan, Andrei-Alexandru; Arionesei (Gaube), Gabriela,*Absorption of Structural Funds – International Comparisons and Correlations*. International Economic Conference of Sibiu - IECS 2013 „Post Crisis Economy: Challenges and Opportunities" Sibiu, Romania, Procedia Economics and Finance - Elsevier, Volume 6, 2, http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2212567113001391, 2013
5. WTTC, *Benchmark Report – Europe Summary*, May2015, London, 2015
6. WTTC, *Benchmark Report – Global Summary*, May 2015, London, 2015
7. http://www.wttc.org/datagateway/
8. http://data.worldbank.org

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

CYNICISM IN THE MODERN SOCIETY. AN EXPLORATORY STUDY OF RELATED VARIABLES

Ionuț Dorin Stanciu
Assist. Prof., PhD, Technical University of Cluj-Napoca

"*We never call the cops and here is why…*"

Abstract: Legal cynicism has become a subject of interest for many research concerned with social phenomena and the application of the law. People's attitude, their levels of compliance and acceptance of the law, are important not only in themselves, but also because of their association with other negative social phenomena such as crime and violence tolerance, gang culture, and the like. The existing body of research suggests that personal experiences are key to understanding the installment of an attitude of legal cynicism, but many research rely on field observation and case studies to withdraw such conclusions. The current research present an exploratory study regarding the association between personal experiences with the law and legal cynicism, and the role of the moral disengagement as a set of cognitive strategies that may affect the previous variables. Our results showed no influence from the moral disengagement but provided further proof that there is a strong association between negative personal experiences and legal cynicism.

Keywords: legal cynicism, legitimacy, moral disengagement, personal experiences.

Introduction

Skepticism, and even cynicism, are attitudes faced many times by every one of us in life and which we display ourselves, at times, as well. Although these two concepts are sometimes misused interchangeably, they are intrinsically different. While in philosophy and metaphysics, *skepticism* goes as far as to deny the human capacity to know the truth, either by senses or by reason (Brueckner, 2006), in our daily, mundane existence, skepticism mostly describes an attitude of not accepting or not acknowledging others' arguments without adequate proof (Bunge, 2001). This is sometimes referred to as *mitigated skepticism* (Strickland, 2001).

In contrast, *cynicism* does not pertain to the truth and the ability of the individual to know it, but it refers to the expectations that one has towards others and/or life circumstances, or, more precisely, an attitude of distrust in the intentions of others (Navia, 1996). However, as an attitude, cynicism is more pervasive than skepticism, which is more of a rational choice that manifests in more tangible and more concrete contexts. As such, a cynical attitude may be more

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

generic than a skeptical position towards something, because it pertains to the expectations that the cynical person has and not only to the degree in which he/she may be convinced by arguments. Moreover, and more importantly, cynicism is a global attitude which can relate to the individuals' frustrations, disappointments and feelings of betrayals towards society, institutions and authorities (Kanter & Mirvis, 1989).

Because *cynicism* is related to the people's attitude toward various circumstances and/or segments of reality, including politics, economy, society, education, etc., is it extremely hard to find a common measurement or a unitary construct that operationalizes it adequately. Many studies resort to exploration of anecdotal evidence or, more rigorously, to case studies, in order to investigate people's cynical attitudes. Some research, such as Carr and colleagues' study (2007) on *legal cynicism* (LC), employ rigorous and complex methodology in order to bring field observations into the realm of quantitative data analysis (Carr et al., 2007).

Whereas, broadly, *legal cynicism* can be regarded as "a cultural frame in which the law is viewed as illegitimate and ineffective" (Soller, Jackson, & Browning, 2014), a more comprehensive description is provided by Kirk and Matsuda (2011), who take into account also the agency of the law – i.e., *LC* is "a cultural orientation in which the law and the agents of its enforcement are viewed as illegitimate, unresponsive, and ill equipped to ensure public safety"(Kirk & Matsuda, 2011).

While holding a negative view towards the intentions and efficacy of law enforcement actors is not a pleasant social phenomena, in itself, the existing body of research showed much more negative associations of *LC*. Previous research on LC showed that *LC* is associated with a negative propensity for crime reporting (Carr et al., 2007; Kirk & Matsuda, 2011), gang culture (Papachristos, Meares, & Fagan, 2012), and with the justification of the use of violence (Soller et al., 2014).

For instance, with respect to the relation between *LC* and **crime reporting**, Kirk and Matsuda (2011) make a very important remark about the interdependency relation between these phenomena. "Crime might flourish in neighborhoods characterized by legal cynicism because individuals who view the law as illegitimate are less likely to comply with it; yet because of legal cynicism these crimes might go unreported and therefore unsanctioned." (Kirk & Matsuda, 2011), and the same observation stemmed from Carr and colleagues study, *We never call the cops and here is why: a qualitative examination of legal cynicism in three Philadelphia neighborhoods*(Carr et al., 2007). In the authors' words, "in neighborhoods characterized by high levels of legal cynicism, **crimes are much less likely to lead to an arrest than in neighborhoods where citizens view the police more favorably**. Findings also reveal that residents of highly cynical neighborhoods are less likely to engage in collective efficacy and that collective efficacy mediates the association between legal cynicism and the probability of arrest." (Kirk & Matsuda, 2011).

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

The importance of the cultural dimension of *LC* is well captured by Papachristos et al. (2012): "[…] compliance with the law is best secured not by mere threat of force, but by **fostering beliefs in the fairness of the legal systems and in the legitimacy of legal actors**. […]The findings suggest that while criminals as a whole have negative opinions of the law and legal authority, these offenders are more likely to comply with the law when they believe in (a) the substance of the law, and (b) the legitimacy of legal actors, especially the police. Moreover, we find that opinions of compliance with the law are not uniformly distributed across the sample population. In other words, not all criminals are alike in their opinions of the law. Gang members—but **especially gang members with social networks saturated with criminal associates—are significantly less likely to view the law and its agents as legitimate forms of authority. In contrast, those individuals (including gang members) with less saturated networks actually tend to have more positive opinions of the law**." (Papachristos et al., 2012, p. 397).

With respect to the use of violence, Soller et al., (2014), based on previous research, suggests that "*legal cynicism* encourages violence to maintain personal safety when legal recourse is unreliable" (Soller et al., 2014). The research found that parents' appraisal of their children's violence as being indicative for aggressive or impulsive behavior, is mediated, more specifically, attenuated by legal cynicism (Soller et al., 2014).

With so many association to other negative social phenomena, an extremely important question is found in many research: what are the predictors of *LC*, can its causes be identified? A series of research found that personal experiences regarding the law enforcement play an important role in explaining the level of *LC* recorded in the studied groups. For instance, Carr and colleagues (2007) found that "most youth in each neighborhood are negatively disposed toward police and that this is grounded in the lived experience of negative encounters with law enforcement. However, when youth expounded on what they thought would reduce crime, they overwhelmingly chose increased and tougher law enforcement" (Carr et al., 2007).

More specifically, Bradford and colleagues (2015) investigated direct experiences related to the police behavior towards their respondents and found that "fair treatment at the hands of police officers seems to enhance identification with the social group the police represent, and in turn, identification seems to motivate adherence to rules (laws) governing social behavior."(Bradford et al., 2015).

However, albeit a negative experience following the interaction with the police or other law enforcement agency can leave a strong impression, can isolated events play such a relevant role in determining people's attitude in general towards law and its agents? A research made by Tyler and Huo (2002) concluded that "Judgments made during personal experiences were in fact generalized and did influence societal orientations. The results make it clear that process issues—procedural justice and trust in the motives of the authorities whom respondents

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

encountered—had an impact on their general views about the legitimacy of legal authorities, on their trust in others in their community, and on their identification with society." (Tyler & Huo, 2002, p. 132).

The brief literature review presented above raised a series of questions pertaining to the manifestation and the levels of *LC* that one may expect from Romanians and the role played by their personal experiences with the law. More specifically, can it be expected that *personal experience* influence the levels of LC or does *personal experience* predict the acknowledgement of *legal cynicisms* in people, and, if so, are personal experiences more relevant than the experiences of relevant others in our lives? Do strategies like *moral disengagement* mediate or moderate the relation between *personal experience* and *legitimacy*? Does age, study level or income independency affect the levels of our LC? Specific hypotheses were formulated and tested, using a one-time, cross-sectional, correlational study.

Methodology

Procedure

A self-reporting questionnaire containing the measurement instruments (scales) was distributed to the participants via a web link. The participants' request for consent was included in the description of the questionnaire. Demographic data on age, gender, level of finished studies, level of current studies, income independency, mother tongue and nationality were collected. The responses were coded and processed using IBM SPPS ™ and, respectively, IBM AMOS ™ for the structural equation modelling. In order to measure *personal experience with the law* (PE), an 8-item multi-composite Likert scale was developed. After testing, a suitable 5-items, 5-point Likert scale was used to measure *PE*.

Participants

A number of $N = 119$ respondents participated in the research, out of which $N_{female} = 44$ (37%) were female respondents, and $N_{male} = 75$ (64%) were male respondents. Almost all respondents were enrolled in a study programme at the date of the research, with the vast majority being undergraduate students $N_{undergraduate} = 112$, followed by $N_{master} = 6$ master students, and $N_{not\ enrolled} = 1$ respondent not enrolled in studies. The level of highest education attained by the participants, previous to the study was dominated by high school graduates (58.8%), followed by university graduates (38.7%), master graduates (1.7%) and persons with postgraduate studies (.8%). With respect to the income independence, most participants relied completely on resources provided by others (i.e., family) to sustain themselves (50.4%), followed by respondents able to provide in a minority proportion for themselves (20.2%), then by respondents whose greatest part of resources came from their own efforts (17.7%) and by respondents who declared themselves as completely income independent (11.8%).

Instruments/Measurements

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

The *legal cynicism* (LC) was measured as a subscale (dimension) of a multi-composite instrument, which measures *legitimacy* (LEG) of legal actors' actions regarding law enforcement. The *legitimacy* scale, and consequently, the *cynicism* subscale, were taken from *The California Study*, reported in Tom R. Tyler and Yuen Huo's *Trust in the Law: Encouraging Public Cooperation with the Police and Courts Through* (Tyler & Huo, 2002). Alongside *cynicism*, the *legitimacy* scale assesses the constructs of *obligation to obey (the law), institutional trust,* and *feelings about the authorities*. The reliability of *legitimacy* scale, as measured by $\alpha_{\text{Cronbach}} = .79$, was good.

Moral disengagement (MD) is a multi-dimensional scale which measures several key constructs or strategies used by people to justify their distancing from the moral consequences of their actions. It was developed by Detert and colleagues (2008) from an adaptation of a 34 item scale developed by Bandura et al. to identify the mechanisms of moral disengagement (Bandura, Barbaranelli, Caprara, & Pastorelli, 1996; Detert et al., 2008). This particular scale was also used in relation with *cynicism* but in a setting pertaining individuals' market behavior and ethics (Chowdhury & Fernando, 2014). The MD scale used in our research was comprised of 24 items, which scored agreement along a 5-point Likert scale. The *MD* scale was composed of 8 subjacent dimensions, of 3 items each: *moral justification, euphemistic labeling, advantageous comparison, displacement of responsibility, diffusion of responsibility, distortion of consequences, attribution of blame* and *dehumanization*. Briefly stated, *moral disengagement* estimates the degree in which an individual resorts to distancing him/herself ethically from a morally challenging situation. The reliability of *MD* scale was good as measured by a $\alpha_{\text{Cronbach}} = .87$.

Personal experience with the law (in brief *personal experience* or *PE*)measured a composite construct, made up of 8 items, which investigated the respondent's previous legal sanctions, the assessment of satisfaction about the law, in general, for both the respondent and the relevant others, the perception created by mass media, the degree in which the respondent has personal contacts with law enforcement personnel and the self-evaluation of legal knowledge (see Table 1 for items list and, respectively, Table 2 for the responses type, in Annex, for the original list of items). An exploratory factor analysis was performed to determine the fit of the initial model. After the analysis, three of the original items were dropped and five were preserved (see the notice on Table 1 for the dropped items, in Annex). The final *PE* scale was comprised of 5 items, measured along a 5-point Likert scale, which measured satisfaction and appreciation of the respondent and of relevant others towards the application of the law, as well as the perception created by mass media.

Results

The *age, level of completed studies, the level of current studies* and the *income independency* did not show any association with the levels of *legitimacy*, on neither of its subscales (i.e., *obligation to obey*, *legal cynicism* and *institutional trust*). Neither of the above

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

mentioned demographic variables were suitable as predictors for *legitimacy*, as a whole, or for *legal cynicism*, in particular.

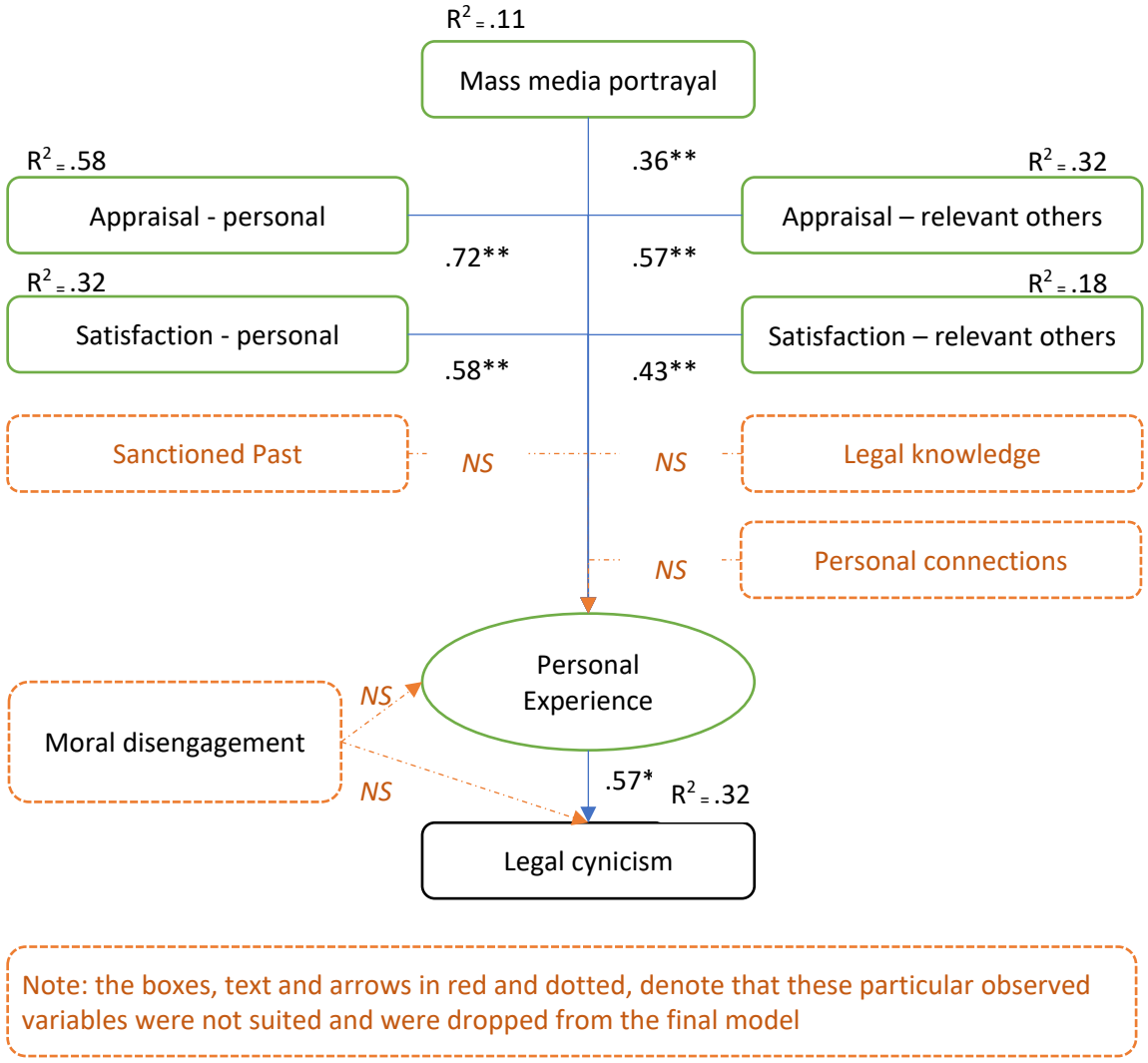

Figure 1: Predictive model for legal cynicism

However, on the contrary, *personal experience*, proved to be a good predictor for *legal cynicism*, and for *legitimacy*, as well. No influence of *moral disengagement* strategieswas found on neither the personal experience, nor the *legal cynicism.* The explained variances and the regression coefficients are presented in *Figure 1*, above.

Conclusions

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

So, what do the recorded levels of LC mean? Are they high, are they worrisome? For Romania, we don't know, yet. There hasn't been any official conducted and reported study on the matter of LC level in the Romanian populace. Are the relations between variables significant, and is the lack of association between the research variables worrisome? While the significant association were flagged accordingly, where no such association were found, the absence thereof is also significant.

There are three main important aspects which the present research brought forth. First, it explored the concept of *personal experience with the law* and operationalized it in a usable scale. Factors such as personal encounters with the law, the experiences of relevant others, as well as portrayals regarding the application of the law by mass media were subjected to analysis. Although variables such as age, study level, and income did not play a significant role, the recorded reliability of the *legitimacy* scale is encouraging and also is the ability of *personal experience with the law* scale to predict the *legitimacy* of institutions and law enforcement actors. Probably, the most important outcome of this research is that it showed that *moral disengagement*, as set of cognitive strategies which can be used by an individual to distance him/herself from an ethically challenging situation, did not play a role in the relation between personal experience and *legal cynicism.*

However, the research also brought evidence to support previous research findings, regarding the possibility that past encounters with the law, both personal and of relevant others, generalize and contribute to further an attitude of *legal cynicism.* As such, the proper communication of legal actions, and a proper understanding of the role of the law enforcement actors, as well as the handling of each case of law enforcement which reflects in a personal experience or memory about the law, are important factors in deterring the instalment of a cynical attitude toward the law and its representatives.

Bibliography

Bandura, A., Barbaranelli, C., Caprara, G. V., & Pastorelli, C. (1996). Mechanisms of moral disengagement in the exercise of moral agency. *Journal of Personality and Social Psychology, 71*(2), 364.

Bradford, B., Hohl, K., Jackson, J., & MacQueen, S. (2015). Obeying the rules of the road procedural justice, social identity, and normative compliance. *Journal of Contemporary Criminal Justice, 31*(2), 171-191.

Brueckner, A. (2006). Skepticism. In D. M. Borchert (Ed.), *Encyclopedia of Philosophy* (2 ed.): Thomson Gale.

Bunge, M. (2001). Epistemology of Sociology. In N. J. Smelser & P. B. Baltes (Eds.), *International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences*: Elsevier.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Carr, P. J., Napolitano, L., & Keating, J. (2007). We never call the cops and here is why: a qualitative examination of legal cynicism in three philadelphia neighborhoods*. *Criminology, 45*(2), 445-480.
Chowdhury, R. M., & Fernando, M. (2014). The relationships of empathy, moral identity and cynicism with consumers' ethical beliefs: The mediating role of moral disengagement. *Journal of Business Ethics, 124*(4), 677-694.
Detert, J. R., Treviño, L. K., & Sweitzer, V. L. (2008). Moral disengagement in ethical decision making: a study of antecedents and outcomes. *Journal of Applied Psychology, 93*(2), 374.
Kanter, D. L., & Mirvis, P. H. (1989). *The cynical Americans: Living and working in an age of discontent and disillusion*: Jossey-Bass.
Kirk, D. S., & Matsuda, M. (2011). Legal cynicism, collective efficacy, and the ecology of arrest. *Criminology, 49*(2), 443-472. doi: 10.1111/j.1745-9125.2011.00226.x
Navia, L. E. (1996). *Classical Cynicism: A Critical Study*: Greenwood Press.
Papachristos, A. V., Meares, T. L., & Fagan, J. (2012). Why do criminals obey the law? The influence of legitimacy and social networks on active gun offenders. *The Journal of Criminal Law and Criminology*, 397-440.
Soller, B., Jackson, A. L., & Browning, C. R. (2014). Legal Cynicism and Parental Appraisals of Adolescent Violence. *British Journal of Criminology, 54*(4), 568-591. doi: 10.1093/bjc/azu027
Strickland, B. (2001). The GALE Encyclopedia of Psychology. In B. Strickland (Ed.), *The GALE Encyclopedia of Psychology* (2 ed.).
Tyler, T. R., & Huo, Y. (2002). *Trust in the Law: Encouraging Public Cooperation with the Police and Courts Through*: Russell Sage Foundation.

Annex

Descriptive statistics

Table 1:

Items list regarding personal experiences with the law

Item ID	Item
1	De-a lungul vieții mele, am fost sancționat legal (includeți aici orice sancțiune: amendă, contravenții, sentințe, etc.):*
2	Experiențele mele personale cu legea, de-a lungul vieții, au fost mai degrabă:
3	Persoane apropiate de mine, la care țin, au avut experiențe personale cu aplicarea legii, care sunt:
4	Pe măsură ce am înaintat în viață, părerea mea despre aplicarea legii în ceea ce mă privește, a devenit :

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

5	Dacă este să apreciez generic/global părerea despre aplicarea legii a oamenilor care contează pentru mine, aș spune că este:
6	Dacă este să apreciez generic/global impresia despre aplicarea legii în România, pe care mi-o face/transmite mass media (ziare, TV, internet, etc. orice sursă de știri și informare de masă), aș spune că este
7	În viața mea, cunosc persoane care aplică legea ca profesie (polițiști, magistrați, etc.) și care fac/au făcut parte din:*
8	Aș aprecia nivelul meu general de cunoaștere al legii ca fiind:*

Note: itemsmarked with * were dropped from the *personal experience with the law* scale after exploratory factor analysis.

Table 2:

Responses type for personal experience

Item ID	Scale type	Answer Option				
		1	2	3	4	5
1	Dropped					
2	Likert point	5- Foarte neplăcute	Neplăcute	Nici neplăcute, nici plăcute	Plăcute	Foarte plăcute
3	Likert point	5- Foarte neplăcute	Neplăcute	Nici neplăcute, nici plăcute	Plăcute	Foarte plăcute
4	Likert point	5- Foarte nefavorabilă	Nefavorabilă	Nici favorabilă, nici defavorabilă	Mai degrabă favorabilă	Foarte favorabilă
5	Likert point	5- Foarte nefavorabilă	Nefavorabilă	Nici favorabilă, nici defavorabilă	Mai degrabă favorabilă	Foarte favorabilă
6	Likert point	5- Foarte nefavorabilă	Nefavorabilă	Nici favorabilă, nici defavorabilă	Mai degrabă favorabilă	Foarte favorabilă
7	Dropped					
8	Dropped					

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

EXAMINATION OF THE INDUSTRIAL ENTERPRISES EMPLOYEES' OPINIONS ON ENVIRONMENTAL PROTECTION

Carmen Mihaela Olteanu
Lecturer, PhD, "Spiru Haret" University of Bucharest

Abstract: The matter investigated in this paper operates within the investigations promoted by the "Environmental psychology", discipline that emerged and developed in the last decades of the 20th century. Numerous researchers underline the importance of the change of environmental social representations, opinions, attitudes and behaviours, to the end of optimizing them to ensure an economic development in harmony with nature, expressing their optimism related to the contribution that Environmental psychology can bring in this sense.
In the sphere of environmental psychology, which we perceive as a discipline bordering social psychology and organizational psychology, there are preoccupations related to the study of the psychosocial and psychological variables in different social economic contexts, influencing the pro-environmental attitudes and behaviours.
In the past decades, the problem of environmental strategies and the behaviour of industrial companies' employees for the environmental protection, setting out from a proper comprehension of the notion of sustainable development, has been approached by numerous international organizations as well as by numerous researchers.

Keywords: Environmental Psichology, ambience, sustainable development, New EcologicalParadigm Scale

1. Introduction

Many researchers (Fluckiger, Klaue, 1991; Moser, 2000) demonstrate the importance of changing the environmental social representations, opinions, attitudes and behaviours, to the end of optimizing them to ensure an economic development in harmony with nature, expressing their optimism related to the contribution that Environmental psychology can bring in this sense.

In connection with these concerns of we would also like to mention Clayton and Brook's study (2005) 'Can Environmental Psychology help to save the World?' as well as Moran's book (2006) 'People and Nature: An Introduction to Human Ecological Relations'.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Bonett (2002) demonstrates the importance of the citizens' education for sustainable development.

Among the publications promoting studies regarding the environmental attitudes and behaviours, setting out from a proper comprehension of the notion of sustainable development, we mention: the "Journal of environmental psychology", "Environmental Education Research", "Environment and behaviour", "Journal of Personality and Social Psychology".

In a treaty of Environmental Law, Duţu (2007) examines the role of institutions, legislation and policies to protect the global environment and Capron and Quairel-Lanoizelle (2007) analyze corporate social responsibility through the psychosocial and economic factors related to sustainability and sustainable development. Boiral (2006) underlines the fact that the relationship between the natural environment and the economy is bi-univocal (http://vertigo.revues.org./3386).

According to some researchers (Boiral, 2004; De Causans, 2010) it is important to analyze the ***ambience*** of the industrial enterprise, stressing that it is made up of the ensemble of the organizations and the external factors of a different nature: political, legal, socio-economic, technological, etc, which can manifest nationally and internationally. They directly and indirectly influence the activity of a business enterprise.

The ***ambience*** can be analyzed or characterized based on the following aspects:

As a source of constraints, the ambience has a strong influence on the enterprise. The sources of constraints may come from outside (customers, suppliers, the state, shareholders, banks, etc.), but also from the so-called global phenomena (inflation, economic downturn or growth, various political, social, etc phenomena).

Thecomplex character of the ambience refers to the number of elements and their degree of complexity.

The random change character of the ambience is determined to a large extent by the technological advances, but there may be changes due to legislation, politics or other events that cannot be foreseen.

The character of relativity exists because each enterprise has its specific ambience (depending on the size of the company, its activity, the local, national or international importance of the enterprise, etc); hence, it should be identified, analyzed and used.

The dynamic character refers to the changes of its components that occur at different rates. When the pace of changes is slow and relatively predictable, certain stability is considered to exist; instead, when the pace of changes is rapid and relatively difficult to predict, it is considered a situation of instability.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

The diversified nature of the ambience is given by the existence of a set of component elements belonging to different fields, such as the economic, social, technological, political, cultural one.

In recent decades, *the issue of ecological strategies and of the behaviour of employees in industrial enterprises for environmental protection*, based on a proper understanding of the concept of sustainable development, has been addressed by numerous international organizations (UN, the European Commission, UNESCO, etc) and many researchers. In 2001, the European Union Commission developed the 'Green Paper: Promoting a European framework for corporate social responsibility'.

Berger-Douce (2006) studied the pro-ecological attitudes and behaviours of small and medium enterprises, and Craig and Dibrell (2007) examined the relationships between innovation, economic performance and compliance with environmental values in large enterprises.

In 2007, in France, a 'barometer' was made regarding the opinions and the strategies related to *sustainable development in enterprises in the Parisian region* (http://www.crocis.ccip.fr.). Moreover Cabagnols and Le Bas (2006), based on an investigation, analyzed the determinant factors of the social responsibility behaviour in industrial enterprises.

2. Research Objectives, Hypotheses and Methodology

The objective of the study: To identify the economic-environmental opinions, attitudes, strategies and policies of the managers and employees of industrial companies concerning environmental protection.

Research hypothesis: It is presumed that, at the present date, there is an average level of awareness of the need to act upon the economic and environmental opinions, attitudes, strategies and policies in the industrial companies concerning environmental protection.

Instruments of analysis to be used in the research: ECO-BALANCE questionnaire and NEP scale (New Ecological Paradigm).

a) The Eco-balance questionnaire of environmental opinions and attitudes of the company employees, elaborated by us targets the following aspects:

- Actions for raising environmental awareness and environmental education;
- Opinions on the impact of the environment protection measures on the company development in the current competitional context;
- Opinion on the impact of an "Environmental Charter" of the company;

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

- Attitude towards the financing of environmental policies and measures taken within the company;
- Opinion on environment protection objectives and action compatible with the company development;
- Responsible behaviour towards environmental protection of the company's leadership and of the employees.

The evaluation of each item will be performed in relation to the degree of agreement/disagreement, on a 5 point scale: greatly agree (5); mostly agree(4); moderately agree (3); slightly agree (2); barely agree (1).

b) The content of the NEP scale items refers to:
- the limits of demographic and economic growth;
- fragility of the natural balance;
- likelihood of an environmental crisis;
- anti-anthropocentrism (opinions and attitudes concerning the view that "man is the master of nature and nature must satisfy his needs).

The answers of the participants compliant with the odd items and the answers in disagreement to the even items will indicate a pro-environmental standpoint.

The participants in the investigation:

In this study a number of 30 professionally active persons are going to take part, from various economic sectors. Their ages are between 20 and 67.

3. Conclusions Regarding Project Management Issues

The matter investigated in this study make us recall Toffler's affirmations in this remarkable book *"The shock of the future"* (1978. p. 431), which shows that "the old policy, in association with which the options took into account the immediate economic advantages, proves to be hazardous, unclear and unbalanced. Today, to be able to make a choice in the technological field, we need much more subtle criteria. We need such criteria not only to prevent avoidable disasters but to help us discover future opportunities. Faced for the first time with an excessive technical variety, society must now chose its machines, procedures, technologies and systems in bulk, rather than one by one. It must make a choice, just like an individual choosing a lifestyle. It must make super decisions related to its future".

What is important is that the managers and employees of the companies to consider that the compilation and, in particular, the enforcement in the production process of the impositions of an environmental charter within the company would constitute the ideal manner to obligate the staff to respect and protect the natural environment. This aspect makes us recall Toffler's

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

affirmation in his work *"The third wave"* (1983. p. 617): " As the main organizer of the economic production, the company is the key "producer" of environmental impact. If we want to continue the economic growth– or even just survive– future managers will have to assume responsibility for transforming environmental impacts from negative into positive...Thus, the company will become an environmental institutions rather than just an economic one".

This study clearly demonstrates the need for and the utility of researches in the field of environmental psychology, which we comprehend as a discipline that borders social psychology and organizational psychology. There is focus on the study of the psychosocial and psychological variables, which, under different social economic contexts influence the pro-environmental attitudes and behaviours.

In the past decades, the issue of environmental strategies and the behaviour of employees of the industrial companies to the end of protecting the environment, setting out from the proper understanding of the notion of sustainable development, has been approached by numerous international entities (UN, European Committee, UNESCO etc.) and numerous researchers.

References

Altman, I., Wohlwill, J.F. (1983).*Behavior and the natural environment,* New York, Plenum Press.

Axelrod, S.R., Downie. D.L., Vig, N.J. (2005, eds.).*The Global Environment: Institution, Law, and Policy.* Washington DC, QC Press.

Berger-Douce, S. (2006*).* ***Les engeux stratégiques de l'engagement environnemental des petites entreprises,* Gestion 2000, janvier-février, p. 171-188.

Bonett, M. (2002). Education for Sustenability as Frame of Mind. *Environmental Education Research,* vol. 8, 1, p. 9-20.

Boza, M. (2004).*Atitudinea şi schimbarea atitudinii*. În A. Nicolau (coord.), *Manual de psihologie socială,* Iaşi, Polirom, p. 126-144;

Cabagnols, A., Le Bas, C. (2006).*Les déterminants du comportement de résponsabilité sociale de l'entreprise. Une analyse économétrique à partir de nouvelles données d'enquete,* Université Lyon 2, ESDES.

Capron, M., Quairel-Lanoizelle (2007).*La responsabilité sociale d'entreprisé*, Paris, Editions La Découverte.

Carrico, A.R., Reimer, M. (2011). Motivating energy conservation in the worplace: an evaluation of the use of group-level fedback and peer education. *Journal of environmental psychology*, vol. 31, p. 1-13.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Clayton, S., Brook, A. (2005). Can Environmental Psychology help to save the World ?, *Analyses of Social Issues and Public Policy*, vol. 51, nr. 1, p. 87-102.

Comission de l'Union Européenne (2001).*Livre vert. „Promovoir un cadre europénn pour la resposabilité sociale des entreprises"*, Buxelles.

Craig, J., Dibrell, C. (2007). The natural Environment, Inovation and Firm Performance: A comparative Study, *Familiy Businesses Review*, vol. 19, 4.

Depeau, S. (2006). De la représentation sociale à la cognition spatiale et environnementale: La notion de „répresentation" en psychologie sociale et environnementale. *RESO* – Université Rennes II.

Dunlap, R.E., Van Liere, K.D. (1978). The New Environmental Paradigm: A proposed measuring instrument and preliminary results. *Journal Environmental Education*, 9, p. 10-19.

Dupuis, J.C., Le Bas C. (eds., 2005).*Le management responsable. Vers une nouveau comportement des l'entreprises ?* Paris: Economica.

Duţu, M., (2007).*Tratat de dreptul mediului*, Ediţia 3. Bucureşti.Editura C.H. Beck.

Fluckiger, M, Klaue, K. (1991, sous la direction).*Perception de l"environnement*. Lausanne, Delachaux et Niestlé.

Moran, E.F. (2006).*People and Nature: An Introduction to Human Ecological Relations*. Oxford, Blackwel Publishing.

Moser, G. (2009).*Psychologie environnementale. Les relations Homme-environnement*, Bruxelles, Ed. DeBoeck.

Stern, P.C. (1995). The New Ecological Paradigm in Social Psychological Context, *Sage Journals*, vol. 27, 6, p. 723-743.

Stern, P.C. (2000). Toward a Coherent Theory of Environmentaly Signifiant Behavior. *Journal of Social Issues*, vol. 56, 3, p. 407-424.

Toffler, A. (1978).*Şocul viitorului*. Bucureşti, Editura politică.

Toffler, A. (1983).*Al treilea val.* Bucureşti, Editura politică.

Witenberg, I., Fleury-Bahi (2011). Facteurs explicatifs du comportement pro-environnemental dans trois types d'organisation: le rôle du contexte et des croyances environnementales. *Actes du 4-éme Colloque ARPEnv: L'individu et la société face à l'incertitude environnementale*, Lyon-Bron.

Bibliografie on-line

Boiral, O. (2004).*Environnement et economie: une relation équivoque*, VertigO, 5 (2) 1-8. http://vertigo.revues.org./3386 (accesat în 25 martie 2012)

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Caillaud, S. (2010).*Represéntations sociales et significations des pratiques ecologiques*: *Perspectives de recherche*, VertigO – *La revue electronique en sciences de l'environment,* Vol.10, nr.2, http://vertigo.revues.org./9881 (accesat în 25 octombrie 2012).

CROCIS-CCIP (2007).*Le développement durable dans les entrprises de la region parisienne – Baromètre 2007*, http://www.crocis.ccip.fr. (accesat în 21 mai 2013)

De Causans, A. (2010).*Environnement et paysage: les représentations sociales en réseau,* www.projetsdepaysagge.fr (accesat în 21 mai 2011)

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

UNIVERSITIES – STRONG CENTERS FOR ADULT TRAINING

Ioan Moldovan; Alexandra Nistor-Lung
Lecturer, PhD, "Dimitrie Cantemir" University; IuBCvT Tîrgu Mureș, Jurist, PhD

Abstract: In the report of the International Commission for Education in the XXI century, chapter 6 to UNESCO says: "Besides the fact that universities are preparing a large number of young people either for research or for specific professions requiring a specialization, universities must continue to be the main source of a growing number of individuals who find their curiosity in a way to give meaning to their existence, to be able to slake the thirst for knowledge "".[1]
Thus universities must become powerful centers of education and adult training centers specializing in evaluating professional skills obtained in other learning contexts than formal counseling, vocational guidance and career of students and people looking for a job . It is important that universities continue to create diversified training programs addressed to former graduates in order to enable them to return to the university education system. Given the fact that competition in the field of adult training is very high and the quality of training is increasingly lower, universities can become a strong competitor with programs adapted to qualitative and diversified market needs and adult training.

Keywords: education; universtiesi; adul professional training; quality;

1. Policies and legislation in the field of training

According to the subsidiarity principle enshrined in the Treaty on European Union, education and training policies are decided by each Member State of the European Union.

In Europe 2020, dedicated to inclusive growth, were stipulated in particular education policies and training. Thus, the European Union plays a prominent role in supporting and complementing their efforts to improve and modernize them.

With regard to education, training and learning throughout life in Europe: a quarter of all pupils have poor reading competences, one in seven young people leave education and training too early. Around 50% of them reach medium qualifications level but this is not enough to meet market needs. Less than one in three of the population aged between 25 and 34 have a university degree, compared with 40% in the US and over 50% in Japan. According to the Shanghai index, only two European universities are in the world's top 20 universities.[2]

[1]Jacques Delors, *Comoara Lăuntrică, Raportul UNESCO al Comisiei Internaționale Pentru Educație în secolul XX*I, Ed. Polirom, București, 2000, pag.112.

[2]Comunicarea Comisiei, Europa 2020, O strategie europeană pentru o crestere inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii, Bruxelles, 2010, pag.14;

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

The recommendation of the EU Council of 8 July 2014 on the National Reform Programme of Romania for 2014 states: there remain important inconsistencies between the skills of graduates of tertiary education, and the link between business and academia remains weak, as indicated by high unemployment and that many university graduates find jobs in professions which do not correspond either to their preparation or are below their skill level. Participation in lifelong learning continues to be among the lowest in the Union.[3]

The following are some of the strategic documents defining the strategic planning for education and training throughout life:

- Council conclusions of 12 May 2009 on a strategic framework for European cooperation in education and training (ET 2020);
- Council Recommendation of 28 June 2011 "Youth on the Move - promoting the learning mobility of young people '(2011 / C 199/01);
- Bruges Communiqué on stepping up European cooperation in education and training during the period 2011-2020;
- Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions "Rethinking Education: Investing in skills for better socio-economic outcomes";
- Council conclusions of 26 November 2012 on education and training in Europe 2020 - education and training contribution to recovery, growth and job creation 2012 / C 393/02;
- Council Recommendation of July 8, 2014 on Romania's National Reform Programme for 2014 that includes a Council opinion on Romania's convergence program for 2014;
- Council Resolution on a renewed European agenda for adult learning (2011 / C 372/01);
- National Strategy for Sustainable Development of Romania Horizons 2013-2020-2030;
- National Strategy for Research, Development and Innovation 2014 - 2020;
- National Strategy for Competitiveness 2014-2020;
- Integrated Strategy for Human Resource Development of lifelong learning perspective 2009-2020;[4]

Furthermore, I will mention part of the legislative framework in Romania, on adult training:

a) Government Ordinance no. 129/2000 on adult vocational training, republished;
b) Resolution no. 481/2015 amending and supplementing the Methodological Norms for the application of Government Ordinance no. 129/2000 on adult vocational training, approved by Government Decision no. 522/2003;
c) Resolution no. 567/2015 amending Government Decision no. 918/2013 approving the National Qualifications Framework;
d) Law no. 279/2005, regarding apprenticeship at work, republished;

[3]RECOMANDAREA CONSILIULUIprivind Programul național de reformă al României pentru 2014 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al României pentru 2014, iulie 2014, pag 3;

[4]Strategia educației și formării profesionale din România pentru perioada 2016-2020, pag 43-44;

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

e) Government Emergency Ordinance no. 49/2014 on the establishment of measures in education, scientific research and amending certain legislative acts;
f) Order no. 5613/2015 approving the model used in the completion certificate of completion programs for postgraduate continuing education;
g) Order no. 5160/2015 on the organization of graduate programs and continuing education by accredited higher education institutions;
h) National Education Law. 1/2011, as amended and supplemented.

According to Government Ordinance no. 129/2000 on adult vocational training, republished, continuous training is conducted by:

a) skill training programs, teaching, perfection, specialization organized by the training providers authorized by law, respectively, workplace training organized by employers for their staff;
b) assessment of skills acquired in other ways than formal, through assessment centers skills obtained in other ways than formal ones authorized by law.

Professional skills are acquired within formal, non-formal and informal, for the purposes of Government Ordinance no. 129/2000, republished and are defined as follows:

a) formal way means attending a program organized by a training provider;
b) non-formalway means practicing specific activities directly to work or self-training;
c) informal way means non-institutionalized training, unstructured and unintentional - unsystematic contact with different sources of socio-educational field, family, society or work environment.

In Romania, the regulations in the field of CVT are implemented through the following institutions: Ministry of Labour, Family and Social Protection, the County Agencies for Payments and Social Inspection, National Agency for Employment and county agencies subordinates, National Authority for Qualifications by Directorate of Adult Training, Ministry of National Education and Scientific Research.

National Authority for Qualifications (ANC) is a public institution with legal personality, a specialized body to the Ministry of National Education, the legal functioning of the ANC being regulated by Government Decision no. 556 of 25 May 2011 on the organization and functioning of the National Authority for Qualifications, published in the Official Gazette no. 435 of 22 June 2011 and by Ministerial Order no. 5428 of 21 September 2011 through which were approved the Rules of organization and functioning of the National Authority for Qualifications. In this institution function Department for the Adult Training Service Providers Authorization Training, Department for Implementation of the National Qualifications Framework, Services Relations, Employment and Directorate Qualifications Strategy, Methodology and Informatization.

I mention that this institution fails to provide to vocational training providers most appropriate information, relevant legislation with the latest changes in the order of its appearance, clear

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

methodologies on the work of training providers, or an updated national register of qualifications work - which is not developed yet.

Another public institution with responsibilities in adult training is the National Agency for Employment, exercising their functions through the County Agencies and the one from Bucharest. National Agency for Employment (NAE) has subordinated Agency Bucharest, 41 county agencies (within which operates 70 local agencies and 141 workstations), eight county centers for training the unemployed, eight regional centers for adult vocational training, as well as the National Centre for training Personnel Rasnov.

As a novelty is the reinstatement of National Administration Institute (INA), a public institution of national interest, with legal personality, a specialized body of central public administration, the Ministry of Regional Development and Public Administration, by merging vocational training in public administration professional training of civil servants from the National Agency of civil servants and regional training centers for local government.

This institution was abolished in 2009 because of large irregularities in the management of revenue and traffic diplomas. It remains to be seen whether the reinstatement INA training of civil servants and contractual staff will rise to a higher level of services quality than those of other authrized training providers. I believe that the interests are different, to monopolize training services, in which are involved large sums of money, removing from the market private training providers measure will lead to bankruptcy of many training providers authorized under the laws in force.

I consider important to mention that higher education institutions entitled thereto may be associated with the National Administration Institute to organize master's and doctoral programs in public administration and graduate programs training and continuous professional development in law.

Education and training strategy in Romania for the period 2016-2020

The need to increase and support adult education and training comes from a variety of reasons. In a changing world, people need to adapt their qualifications and skills in a labor market becoming more dynamic. In this respect, better educated adults increase their chances of employment or maintaining employment. Education among adults in the coming decades will gain importance increasingly higher, especially that period will likely be extended, possibly requiring continuous phase of formal and non-formal learning.

In the Strategy of education and training in Romania for the period 2016-2020 is mentioned: Education and training of young people and adults have the main purpose skills training, understood as a whole multifunctional and transferable knowledge, skills / attitudes needed to:

a) personal fulfillment and development by achieving their goals in life, according to the interests and aspirations of each and desire to learn throughout life;

b) social integration and active citizen participation in society;

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

c) filling a job and participating in the operation and development of a sustainable economy; d) forming a concept of life, based on scientific and humanistic values, on national and universal culture and fostering intercultural dialogue;

e) a culture of dignity, tolerance and respect for human rights and fundamental freedoms; f) growing sensitivity towards human problems, moral and civic values and respect for nature and the natural, social and cultural environment.[5]

Some of the issues identified in adult training strategy mentioned in vocational education and training in Romania for the period 2016-2020:

- The rate of adult participation in training programs throughout life was in 2014, 1.5%, well below the European average of 10.5% and far from the target of 12% proposed by Romania for 2020.
- Statistical data emphasizes the relatively small investments by enterprises in Romania for continuous training of the total cost of labor, finding no training activities sponsored by companies for 41% of employees aged 40 years and with a level low skills, this rate increased to 50% for those aged between 18 and 24 years and a low level of education and skills.
- The rate of participation in lifelong learning decreases with age. Thus in 2014 the rate was 3.7% in the age group 25-34 and only 0.3% in the age group 55-64 years. At none of the age groups have been made significant progress in the period under review.
- By level of education, we find that the rate of participation in lifelong learning is the higher the level of education is higher. Thus, in 2014, the participation rate in lifelong learning was 3% for people with tertiary level education compared to only 0.3% for those with lower secondary education level, primary or no education.[6]
- Lack of a national regulatory framework, implementation and quality assurance of education and training at system level.
- The lack of a national system for collecting and analyzing data on continuing vocational training;
- Lack of a statistical database on internal quality assurance at the level of authorized training providers;
- The need to develop and provide programs of continuing professional development of trainers, assessors programs, committees review and assessment of their skills.
- Need to develop standards for equipment for suppliers of initial training / continuing against the standards related to the qualification;

[5]Strategia educației și formării profesionale din România pentru perioada 2016-2020, pag 9;

[6]Idem, pag 14;

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

- Lack of an adequate system of tax incentives that meet the needs of adults who have the status of employees and insufficient incentives for participation in training programs of all people of working age;
- Lack of methodology in recogniting of learning outcomes achieved in informal and non-formal system level;
- Lack of a mechanism for monitoring, evaluation and systematic review of the quality of training at the system level, including collecting and analyzing information on the degree of satisfaction of direct and indirect beneficiaries of vocational training programs.
- Low capacity of many training providers to access European funds, lack of facilities of this type;

In the following I will present some factors that will influence adults to participate in continuous training programs:

- Adapting to all changes and developments related to the profession at the workplace;
- Acquisition of new specific skills necessary to reorganization of companies, public institutions, in the context of the current economic and financial crisis and its correlation with the labor market;
- Obtain a new qualification which would allow to find easier a job if you lose it, even in an EU country;
- The possibility of career advancement and higher earnings to salary.

In the analysis of education and training strategy in Romania for the period 2016-2020, there is no reference to the universities as training providers. I believe that universities are providing training for adults, and some are powerful centers with a higher quality level than against other providers of public or private vocational training.

Aspects of quality of adult training

Recent studies in Europe show that adult learning sector is very diverse. This diversity can be seen by many target groups, variety of courses needed to cover all the training needs of adults and number of specialists, trainers should have a minimum number of key skills.

In Romania lately is fashionable to own a certified trainer, certificate which is obtained easily in most training centers, even if the person does not have anything to do with teaching, training, knowledge, skills, vocation and skills needed for professional training of adults.

In the European Union, to strengthen policies on adult learning, for improving governance and provision of services of quality are proposed five lines of action: *analysis in all Member States the effects of reforms in all sectors of education and training of adults ; increased opportunities for adults to achieve a qualification superior to what previously had; acceleration skills assessment and*

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

skills obtained in other ways than formal; improving monitoring of the adult learning sector; review and improve all regulations for learning among adults.

Unfortunately, there is no data on the contributions of individuals to its own vocational training, currently there is no integrated, network management of a database (statistical indicators and information), or tracking mechanisms systematic and integrative supply and demand for training at national, regional, local, on trades, professions, categories of knowledge, skills so that nationally have no idea about the real dimensions of supply and demand for training services (FPC), nor for the quality, efficiency and impact.

I propose, in this case, that all institutions accredited as training providers to compile statistical reports following the model of the National Employment Agency Employment.

Current requirements of the labor market, economic and financial pressures have led to a diversification of universities both in terms of their diversity and financial arrangements. In addition to the powers and functions universities perform today, through their status of centers with institutional autonomy, can achieve partnerships with businesses, public institutions, other organizations and can ofers other opportunities for adults through centers and specialized departments in this regard .

RNCIS - National Register of Qualifications in Higher Education

National Qualifications Register for Higher Education (RNCIS) is part of the National Qualifications Register (RNC) together with the National Register of Professional Qualifications (RNCP) and is a tool to determine the qualifications structure, ensure national recognition and international compatibility and comparability qualifications acquired through higher education system and to introduce a qualification of the labor market, according to the National Register of qualifications and the European qualifications framework. By entering RNCIS qualifications can be recognized and related all learning outcomes achieved in the higher education system and ensures consistency of qualifications and awards issued. RNCIS entry qualifications is a necessary authorization / accreditation of programs of study offered by higher education institutions authorized by law for that purpose, to demonstrate the link between qualifications and labor market requirements.[7]

Higher education institutions according to the Order nr.5204 / 2014 were required to register in NQRHE free information on the qualifications of Bachelor and Master level. According to statistics presented by the National Qualifications Authority (NCA) critical situation is as follows: number of universities included in NQRHE: 49; number of faculties entered in RNCIS: 275.

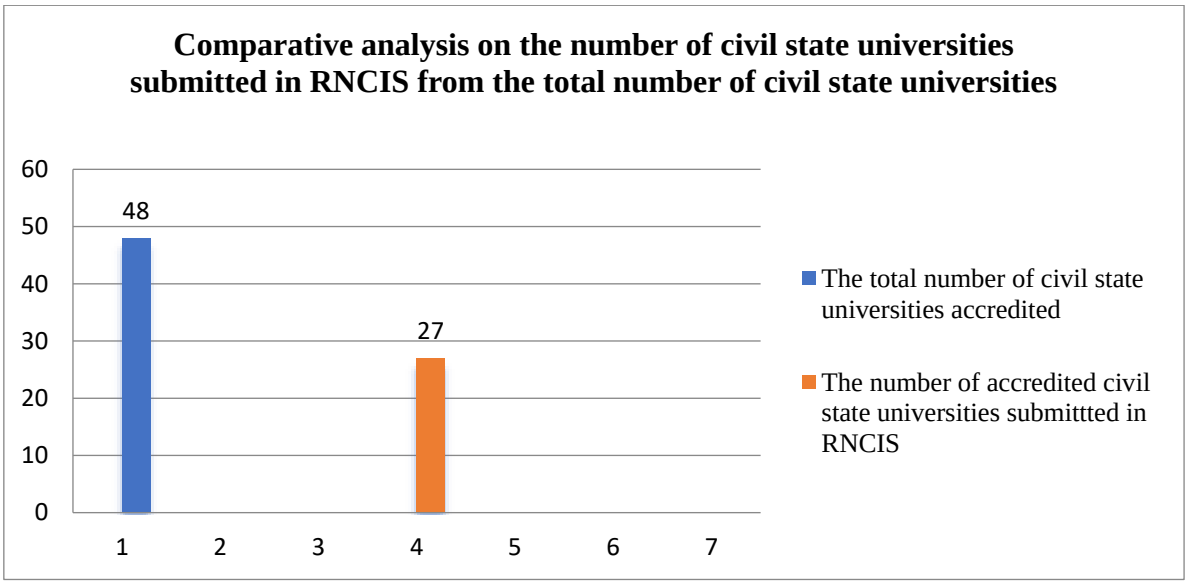
Most deals are listed by "Alexandru Ioan Cuza", respectively 248, and the fewer are at the University "Ioan Slavici" Timişoara, "Transilvania" University of Brasov, with one skill. The total number of qualifications entered is 2222.

[7]Ordinul nr. 5204/2014 privind aprobarea Metodologiei de înscriere şi înregistrare a calificărilor din învăţământul superior în Registrul Naţional al Calificărilor din Învăţământul Superior (RNCIS);

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

The number of universities included in the total state universities RNCIS in Romania is as follows: Nr.total institutions of civil higher education in Romania: 48. Number of institutions of civil higher education in Romania entered in RNCIS: 27.

Chart nr.1

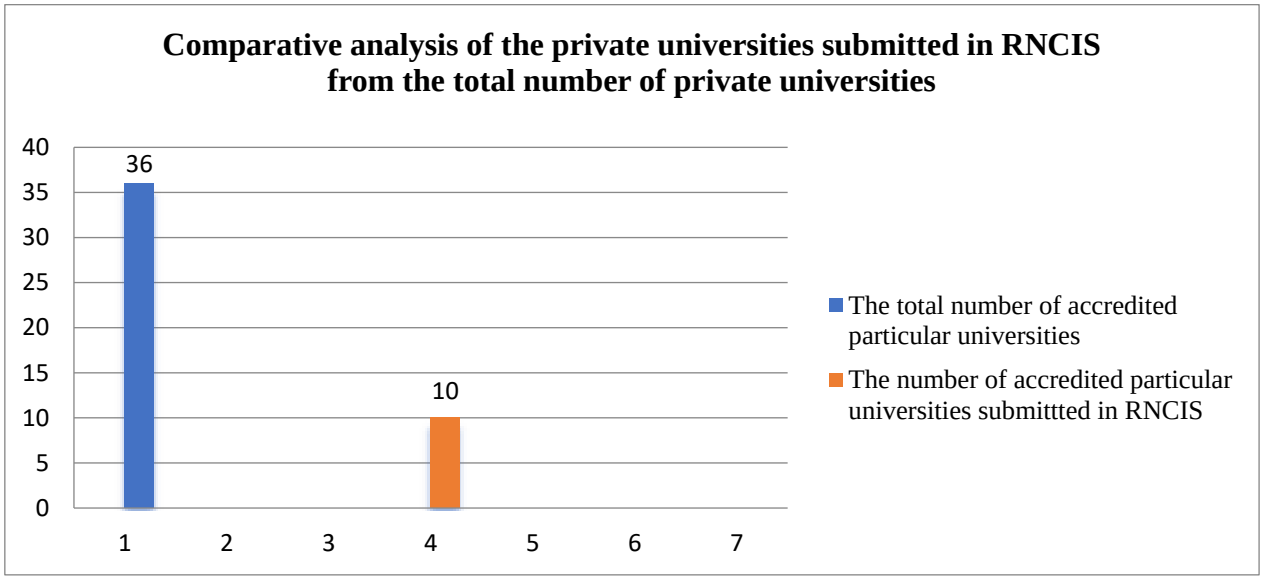
Source: National Qualifications Authority, Ministry of National Education and Scientific Research, own processing

Analyzing the data presented results that only a percentage of 56.25% of state were recorded in NQRHE. Analyzing the number of higher education institutions registered in RNCIS military are found a number of 3 institutions in a total of four institutions. Not included National Academy of Intelligence "Michael the Brave" in Bucharest. Regarding the number of accredited private higher education institutions situation is in Chart 2

:

Chart nr. 2

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Source: National Qualifications Authority, Ministry of National Education and Scientific Research, own processing

Analyzing the data presented above that of all accredited private universities only a percentage of 27.77% were enrolled in NQRHE. Accredited private universities was not interested because the enrollment in RNCIS is not considered useful, practical and important requirement.

Conclusions

I mention few of the tasks of universities in the current context for them to maintain their status as initial and continuing training at university level for personal development and fulfillment of life, employability and meeting the needs of the individual competence of the socio-economic environment:

- opening of the universities to socio-economic environment and involvement in local communities; increasing confidence regarding the social function of a university by developing closer links with the labor market as;
- opening up universities for the broad masses of the population, not only by the best or elite; construction and development of closer relations between university and school education;
- developing their marketing strategies to attract students based on operational plans, prospects and their aspirations for medium and long term;
- reducing the gap between universities materialistic goals (development of infrastructure, material resources, equipment laboratories) and civic purposes of the university organization to nurture the soul and mind of young people for the fulfillment of lived life;
- improving the quality of universities by developing tools, procedures about quality and their implementation by specialized and functional departments, increase accountability and

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

ownership of quality by all participants in the educational process, teachers, students, management, administrative and operational staff;

- conduct market research to identify the needs of adult training, consultancy and training.

Bibliography:

1. Jacques Delors, *Comoara Lăuntrică, Raportul UNESCO al Comisiei Internaționale Pentru Educație în secolul XX*I, Ed. Polirom, București, 2000, pag.112.
2. Comunicarea Comisiei, Europa 2020, O strategie europeană pentru o crestere inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii, Bruxelles, 2010, pag.14;
3. RECOMANDAREA CONSILIULUIprivind Programul național de reformă al României pentru 2014 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al României pentru 2014, iulie 2014, pag 3;
4. Strategia educației și formării profesionale din România pentru perioada 2016-2020, pag 43-44;
5. Strategia educației și formării profesionale din România pentru perioada 2016-2020, pag 9;
6. Ordinul nr. 5204/2014 privind aprobarea Metodologiei de înscriere şi înregistrare a calificărilor din învăţământul superior în Registrul Naţional al Calificărilor din Învăţământul Superior (RNCIS);

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

THE IMPACT OF THE 2007-2013 ROMANIAN NATIONAL RURAL DEVELOPMENT PROGRAMME ON LOCAL TOURISTIC DESTINATIONS

Katalin Gál; Tünde Gál
Assist. Prof., PhD, Partium Christian University, Oradea; PhD Student, Bucharest University of Economic Studies

Abstract:The aim of the current paper is to measure the impact of the 2007-2013 Romanian National Rural Development Programme on local touristic destinations, in the means of accessed founding compared to the increase in the number of tourist accommodation establishments and tourist overnight stays. After closing at the end of the year 2015 the 2007-2013 programme cycle's eligibility period, the upcoming years are the period of analysis on different levels linked to the efficiency of the funding programmes. The current study aims to analyze the National Rural Development Programmes' Tourism priority axis, but as a part of a wider research also the efficiency of all EU funding programmes from tourism perspective, focusing on the impact on local touristic destinations, evidently in rural areas. During a secunder data analysis we will give a statistical description about the volume and the nature of the tourism investments trough EU funding in Romania. The second part of the research, based on qualitative interviews and case studies, is presenting the impact of the tourism EU funding investments through the National Rural Development Programme 2007-2013 on local economies, local communities and the environment.

Keywords: rural development, touristic destinations, local economies, local communities

Introduction

The necessity and effectiveness of evaluation of different funding programmes is an evidence. In the context of Romania this process represents a highly important issue, because the 2007-2013 programme period was the first experience after joining the EU, regarding the design, implementation, monitoring and evaluation of EU funding programmes. This study aims to present the main regional policy background and the impact of the National Rural Development Programme (NRDP) 2007-2013 from the perspective of tourism development in local touristic destinations.

Rural areas have long been repositories of small-firm entrepreneurship which is seen to be a key source of economic dynamism and innovation. As an effect of globalization, cheap and affordable communication services are available not only in urban area, but also in most of the rural ones, which therefore theoretically can compete on an equal basis with towns and cities for employment. In addition, rural space provides many sought-after opportunities, such as for living space recreation,

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

the enjoyment of amenity and wildlife, and a wholesome and pleasant environment (Marsden et al, 1993).

The rural development policy for the 2007-2013 period was based on the idea that, more than 91% of the territory of the EU is "rural", and this area is home to more than 56% of the EU's population. But many of the EU's rural areas face significant challenges, as average income per capita is lower in rural regions than in urban areas, while the skills base is narrower and the service sector is less developed. Also, caring for the rural environment often carries a financial cost. On the other hand, the European countryside gives essential raw materials, many people are attracted by the idea of living and/or working there, provided that they have access to adequate services and infrastructure. The EU's rural development policy is all about meeting the challenges faced by rural areas, and unlocking their potential. The EU has a common rural development policy, which nonetheless places considerable control in the hands of individual Member States and regions. The policy is funded partly from the central EU budget and partly from individual Member States' national or regional budgets.[1]

The structure of rural development policy for the period 2007-2013 (Council Regulation (EC) No. 1698/2005) was focused on three thematic priorities, such as improving competitiveness of the agricultural and forestry sector, improving the environment and the countryside, improving the quality of life in rural area and encouraging diversification of the rural economy. A new feature for the 2007-2013 period was a greater emphasis on coherent strategy for rural development across the EU as a whole. This was being achieved through the use of National Strategy Plans, based on EU Strategic Guidelines[2]. This approach helps to: identify the areas where the use of EU support for rural development adds the most value at EU level; make the link with the main EU priorities; ensure consistency with other EU policies, in particular those for economic cohesion and the environment; assist the implementation of the new market-oriented Common Agricultural Policy (CAP) and the necessary restructuring it will entail in the old and new Member States. Before implementing NRDP 2007-2013 there were already improvements made in the infrastructure of rural areas from pre-accession assistance fundings but there is still a big gap between urban and rural areas in the means of supply of drinking water, transport infrastructure, health services, educational system and infrastructure.

In Romania in the early 2000's a series of non agricol business activities started, such as agro-tourism, agricultural row material processing, local arts and crafts products etc., with a positive impact on rural communities both from economic and social perspective. Rural tourism and agro-tourism also developed in point of infrastructure: between 1998-2003 the number of guest houses increased from 600 in 1998 to 3.500 in 2003, which represents an increase of 5.8 times. Tourist guest houses and agro-tourism pensions could be found in 27 counties, covering all the development regions; a bigger concentration of pensions being noticeable in the regions of the Centre, Northeast

[1] http://ec.europa.eu/agriculture/rurdev/index_en.htm accessed on 25.05.2016
[2] In case of Romania: Official Journal of the European Union, special edition 2007, 03 Agriculture, Volume 70 http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006D0144&from=EN accessed on 12.05.2016.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

and Northwest. Analysis of SMEs in the rural area in 2002 shows the relatively low capacity of SMEs to meet the requirements related to the supply of jobs for the rural population, both due to the small number and to the structure of employees. During these years, most SMEs were set up in the rural area in the field of trade (48.6%), following the processing industry (19.6%), agriculture (9.8%), tourism (7.2%), transport (5.9%), construction (3.3%), services (1.3%), and last the extraction industry (0.2%). The set up SMEs were mainly in the field of trade, since trade presupposes smaller resources, shorter periods of return on investment. An important role is played by inhabitants who returned to the rural area from the urban area, have a high level of education and are also qualified in many different industries, which could be performed or adjusted to trades of interest for the rural community as a modern community.[3]

In the above presented context have been designed the NRDP 2007-2013 taking into consideration the European Strategic Guidelines and National Development Plan 2007-2013[4], with the following general objectives: increasing the competitiveness of agriculture and forestry; improving the rural environment; improving the quality of life and diversification of the rural economy; starting and operating a local development initiatives. The objectives are synchronized with the National Development Plan, the CAP and the objectives of the financing instrument called European Agricultural Fund for Rural Development (EAFRD). The objective of the EAFRD co-financed guarantee schemes is: improving the business environment by increasing the access of farmers, rural area SMEs and other categories of NRDP beneficiaries to the crediting sources from the banking-financial market, increasing the interest and confidence of banking-financial institutions concerning the rural economy and intensifying the rural development process through the additionality effect (attracting additional private financing) generated by such schemes[5].

Although agriculture may no longer dominate the economy in some rural areas, the degree of historical and contemporary reliance upon it, often sustained also by funding support, is still a principal conditioning factor for new rounds of investments. In our situation the focus is on rural development and the non-agricultural economic activities, especially the tourism sector.

Theoretical background

To design correctly the analysis according to the main objective of this study, it is necessary to review shortly the most important theoretical issues regarding rural development, to identify the theoretical framework which permits the scientific contextualization of the researched area. To realize this objective, it is very important to go beyond the EU rural development policy and to describe the deeper theoretical context. It must be mentioned that the EU rural development policy formulation is also precisely developed and based on research findings, but also the academic sphere is highly

[3] http://discutii.mfinante.ro/static/10/Mfp/pnd/documente/pnd/NDP2007_2013.pdf pp.184-187 accessed on 15.05.2016.
[4] http://discutii.mfinante.ro/static/10/Mfp/pnd/documente/pnd/NDP2007_2013.pdf accessed on 05.05.2016.
[5] http://old.madr.ro/pages/dezvoltare_rurala/nrdp-consolidated-version-june-2010.pdf pp. 172 accessed on 10.05.2016

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

interested to understand, independent from the political background the allocation of financing resources, the mechanisms and impact of policy interventions.

Hodge and Midmore (2008) identify the most important problems of rural development and the fundamental barriers in analysis and evaluation of rural development policy, which are generating also conceptual and methodological problems. What most researchers and involved experts agree is that rural space, as a concept, means a diverse range of socio-economic conditions. In an article published in 2000 Van der Ploeg and his international team proclaimed, that rural development was a practice without theory. At the same time they identify rural development as a multi-level, multi-actor and multi-facetted process. In Van der Ploegs' vision the multi-level label means that rural development is highly contextualized in historical tradition, and identifies five levels of it. As first level the rural development "takes place" in the superposition of global intersections between agriculture and society, which means the global changes in the role of agriculture in society – and needs a contextualization in relation to *time* and *space*. The second level refers to the fact that rural development means a new model for the agriculture sector – at this level the role of synergy between economical/agricultural actors and different development spheres is crucial. Thirdly the authors states that rural development can be operationalized at the level of individual farm households – this means a whole redefinition process, respecting the rule of *time* and *space*, where the concept has to be contextualized, and synergy is inescapable (at the level of actors and economical sectors). The fourth level in Van der Ploegs' vision expands the definition levels and says, that rural developments' definition level should be the countryside and its economic actors. This highlights the importance of contextualization of rural development, taking into consideration the physical/geographical, economical and social context – especially in the process of identifying new forms of rural activities. The fifth level in understanding rural developments' multi-level nature is the level of different policies and institutional background – with all variations in different European countries under the umbrella of common agricultural policy and connected financing programmes. This level also highlights the importance of newly connected economical activities, and the interconnection with other development policies. The political and institutional background of rural development highlights that we are talking about a *multi-actor* process. Rural development goes trough a decentralization process, where the local and global levels are interconnecting in different dimensions: across activities, institutions, policies. This process also means in many countries the re-legitimating of the local interests and clientelism. The last attribution of rural development is the *multi-facetted* nature of it, which underlines that many types of interconnected practices are functioning under the umbrella of rural development. The multi-level, multi-actor and multi-facetted nature of rural development in the authors' view means that there is a need to a paradigm shift, the mono-approach has to be changed into a multi-functional approach, which reflects the new networks, practices and identities of rurality (Van der Ploeg et al, 2000).

The above mentioned paradigm shifts are very spectacular described by Hodge and Midmore (2008). They identify four predominant models of rural development: sectoral, multi-sectorial, territorial and local. The *sectoral* approach describes the post-war period, where agriculture

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

represents the major sector in rural economy. In this context the performance of rural economy affects the performance of local economy in all dimensions. In this period we are talking about agricultural policy, which goal was to ensure of domestic food security. But in the mid 20th the decline of agricultural sector has been associated with important social changes (urbanization, industrialization), which meant the decreasing importance of agriculture in the rural economy. The *multisectoral* approach underline that, as a consequence of the above mentioned process, other economic sectors, than agriculture, have come to play a role in rural economy: recreation and tourism, generally the sector of services and industrial sectors. In the late 80's the diversification of rural economy has been popularized in different policies. The essence of multisectoral approach is, that the conventional agricultural view has been changed. The *territorial* approach recognises the wider interactions within the rural economy and the importance of social and environmental as well as economic issues. Finally, the differentiation between rural areas and the variation in individual circumstances within areas promotes a search for actions that recognise the specificity of solutions at most local levels. These changes have reflected both forces fundamentally associated with national economic change and other factors more governed by local circumstances. So in this context the *local* approach highlights the importance of decentralization of decision-making and the importance of building a system whereby local circumstances can be assessed against national priorities and information disseminated to individual households and businesses on the opportunities and resources that can be made available in support of the objectives. According to the above described rural development models, the policy implementation has to be adopted to the modern view of rural life, and it has to has in focus *local community development*. (Hodge and Midmore, 2008)

Research methodology

The empirical analysis is based on secondary quantitative data. The statistical description of the NRDP 2007-2013 focuses on those priority axes, which were designed for tourism development, and present the volume of EU funding in this sector.

The analysed NRDP 2007-2013 priority axes were: Improving the competitiveness of agricultural and forestry sector (axis 1), Improving the environment and the countryside (axis 2), The quality of life in rural areas and the diversification of the rural economy (axis 3). In our analysis the focus is on axis 3 with it's two sub-measures: support for the creation and development of micro-enterprises (Measure 312) and encouragement of tourism activities (Measure 313).

Research results

The general objective of these interventions were the development of tourist activities in rural areas to increase the number of jobs and alternative incomes in rural areas, as well as to increase the attractiveness of local rural destinations. The specific objectives were to create and maintain jobs through tourism activities, especially for women and youth; to increase the added value of touristic

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

activities; to create, improve and diversify the tourism infrastructure and services; to increase the number of tourists and the duration of visits. The operational objectives were to increase and improve the small scale tourism accommodation facilities; to create leisure facilities in order to ensure the access to the tourism natural areas. Beneficiares were aimed to be: micro-enterprises, physical persons (not registered yet as economic agents, but committed that untill the date of signing the financial contract to authorise themselves with a minimum status of authorised natural physical persons and to function as a micro-enterprises); communes through their legal representatives according to the national legislation in force, as well as the inter-community development associations realized only between communes and establised according to the national legislation in force and NGO's.

The above mentioned interventions, consisted of the following types of investment components, such as: a) construction, modernization, extension and endowment of tourism accommodation facilities (agro-tourism structures and others type of accommodation structures developed by a micro-enterprise) having up to 15 rooms; b) private investments in the leisure tourism infrastructure, related – or not – to the existing tourist accommodation structure such as camping spaces, swimming places/pools, purchases of traditional vehicles means for walking, horse-riding tracks, including the first purchase of horses for tourism (except those for races and competitions), as well as securing shelters for horses (as a component part of the project), rafting; component c) aimed for local communes: construction, modernization and endowment of information centres in order to promote, present commune as local touristic destination; development of local on-line booking systems for the tourism accommodation centres in the rural area connected to regional and national systems; touristic routes marking and tourist shelters for public utility; investments for rebuilding for tourism purposes, of the old railways with narrow gauge, with all their complementary facilities; investments for setting up and marking rural thematic roads, like wine routes, chees routes etc.; component d) aimed at elaboration of promotional leaflets for touristic activities such as first publication of leaflets, billposter etc.[6]

According to the latest available annual progress report of the NDRP for the year 2015, which includes all the contracted projects for the 2007-2013 period, the following number of projects and budget were contracted:

Table nr. 1: Number and value of projects submitted for Measure 312: Creation and development of micro-enterprises

Year of submission	Submitted	Selected	Contracted

[6] The financial criteria respects the provisions regarding the State Aid according to Commission Regulation (CE) No. 1998/2006, dated December 15, 2006, implementing Articles 87 and 88 of the Treaty on the "de minimis" aid, Official Journal L 379 dated December 28, 2006 (the total value of the de minimis received by a beneficiary during a period of three fiscal years shall not exceed the maximum ceiling of the non-refundable public aid, of 200,000 EUR/beneficiary).

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

	Nr.	Public value (TEURO)	Nr.	Public value (TEURO)	Nr.	Public value (TEURO)
2008	144	22,384	114	18,277	80	11,498
2009	2,056	314,110	1,268	186,049	1024	147,629
2010	1,780	207,366	975	107,426	620	65,444
2011	2,553	346,679	908	89,014	518	47,910
2012	2,966	426,633	923	134,947	451	63,737
TOTAL	**9,499**	**1,317,172**	**4,188**	**535,713**	**2,693**	**336,218**

Source: edited by the authors on the basis of the NDRP Annual Progress Report 2015

As the above table presents, the number of contracted projects show a very low financial execution for the year 2008, and an average execution for the upcoming four years, 2009-2012. The total cost for the Measure 312 for the year 2007-2013 was 589.891.817 Euros (public and private contribution) according to the NDRP 2007-2013 Programme Document, and the number of project aimed to be contracted was 2757. Therefore we can conclude that number of projects targeted was attained in 97%, despite the value, which was attained only in 57%.

Table nr. 2: Number and value of projects submitted for Measure 313: Encouragement of tourism activities

Year of submission	Submitted		Selected		Contracted	
	Nr.	Public value (TEURO)	Nr.	Public value (TEURO)	Nr.	Public value (TEURO)
2008	273	49,416	222	43,309	92	16,252
2009	538	93,386	412	72,209	224	35,784
2010	589	96,166	445	70,663	225	32,086
2011	297	45,275	213	31,386	150	21,432
2012	2,006	285,648	1,294	174,722	598	74,314
TOTAL	**3,703**	**569,891**	**2,586**	**392,289**	**1,289**	**179,868**

Source: edited by the authors on the basis of the NDRP Annual Progress Report 2015

As the figures in the above table presents, the number of contracted projects show a low financial execution for the year 2008, and better execution for the years 2009, 2010, a low one for the year 2011, and an exceptional one for the last year, 2012. The total cost for the Measure 313 for the year 2007-2013 was 597.353.960 Euros (public and private contribution) and the number of project aimed to be contracted was 10091, according to the NDRP 2007-2013 Programme Document.Therefore we can conclude that number of projects targeted was attained in 13%, despite the value, which was attained only in 30%, which can be considered a very low rate.

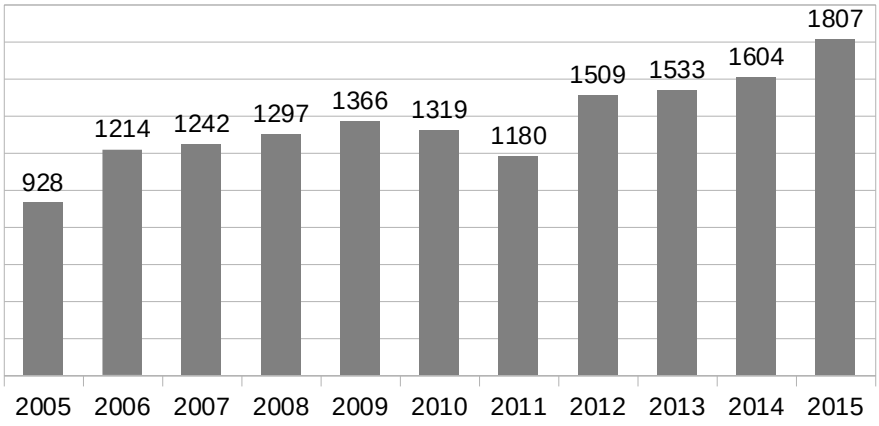
Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

When analyzing the efficiency, efficacy and impact of the NDRP 2007-2013 it is important to take into consideration also the fact that the Programme Document was formulated before the financial crisis of 2008. The efficacy degree performed on the contracted projects within the Measures 312 and 313 present average results, especially related to the creation of workplaces and the volume of generated investments. The low efficiency degree shows the low number of obtained results with respect to the number of beneficiaries and projects financed in relation with a high volume of investments per project. This is due to multiple reasons: the 2007-2013 Programme period was the first one, neither the beneficiaries nor the institutions responsible for implementing had previous experience, the system is way too bureaucratic and the beneficiaries were lacking information.

In order to analyze the impact of the above presented measures, we extracted all the agro-touristic and touristic guest houses from the available data from the National Statistic Institution for rural areas (the data is available for every locality per county, therefore we could take out the rural localities, without cities and towns).

Figure nr. 1:

Number of guest houses in rural areas (agro-turistic and touristic)
in Romania, 2005-2015

Source: edited by the authors on the basis of the National Statistic Institution data, Tempo online

As the above figure shows, the number of gust houses in rural areas had a constant positive evolution between 2005-2015 except for the year 2011, evidently not all due to the NDRP 2007-2013 financing mechanisms.

Table nr. 3: Number of guest houses in rural areas by counties (agro-turistic and touristic) between 2005-2015, top 15 counties with the highest numbers in 2015

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

	County	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**
1.	Brasov	155	193	200	206	198	177	180	243	276	288	330
2.	Harghita	193	277	277	284	195	152	103	171	151	143	163
3.	Arges	60	65	50	50	58	56	65	88	99	112	135
4.	Neamt	39	46	53	61	108	101	88	100	119	124	132
5.	Suceava	70	106	117	115	108	106	107	129	131	126	128
6.	Maramures	60	79	83	102	105	100	76	76	76	69	80
7.	Alba	10	19	24	26	34	35	50	55	56	69	74
8.	Bihor	7	7	7	11	22	30	37	52	50	61	73
9.	Sibiu	20	26	29	41	50	56	16	18	14	17	73
10.	Caras-Severin	23	28	31	30	34	35	34	49	52	54	69
11.	Cluj	69	91	93	92	105	113	72	90	72	65	61
12.	Valcea	15	20	22	22	29	32	39	61	56	58	52
13.	Buzau	18	26	26	28	31	33	30	42	44	45	45
14.	Covasna	6	11	6	5	22	25	34	38	44	44	43
15.	Mures	9	16	16	18	16	17	20	27	57	57	39

Source: edited by the authors on the basis of the National Statistic Institution data

The fifteen counties with the highest number of guest houses is mostly in concordance with the highest number of projects contracted by the Measure 313 by development regions, as Nord-Vest region has the most projects, 333, and Center region following with 260 (according to annual report NDRP 2015).

Table nr. 4: Index of accommodation capacity usage in rural areas 2005-2015 (%)

	2005	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**
Agro-touristic	14.5	14.4	16.3	18.4	14.2	12.4	13.8	13.2	12.6	13.2	15.1
Touristic	18.9	19.6	22.3	21.9	16.6	14.6	15.5	14.8	14.6	15.4	17.7

Source: edited by the authors on the basis of the National Statistic Institution data, Tempo online

But when analyzing the impact of NDRP on rural areas, it is important to take in consideration not only the number of projects executed, but also the usage, which can be exemplified by the Index of accommodation capacity usage in rural areas, which, as the table shows, is very low in rural areas. But this fact is due not only to low tourist income in rural areas, as a very important factor which plays its role when measuring the capacity usage: the national statistics do not include the overnights stays unregistered, belonging to the grey economy (some researchers say, the real number of overnight stays is five times higher, than the officially registered ones). Therefore the impact of the above mentioned measures it is very hard to express in exact numbers. According to the study cases,

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

there were good and bad experiences as well. In the cases of good examples, at this date the guest house is ready and in use, but the total costs were at least 30% higher because of the projects, than it would have been without. In less fortunate cases, when the need for private funding could not be obtained on time, or went higher than expected, the projects were suspended, and either no construction was started, or the construction process was stopped.

Conclusions and future recommendations

The conclusions are focusing on both micro and macro level, taking into consideration the outcomes of the research and the proposals for the upcoming programming period. The Rural Development Programme 2014-202 for Romania focuses mainly on three priority areas: promoting competitiveness and restructuring in Romania's large agricultural sector; environmental protection & climate change; and stimulating economic development, job creation and a better quality of life in Romanian villages, where the situation is frequently well below both EU and average national levels. From tourism perspective all three of the priority areas are very important, as without special attention for sustainable forestry, the modernization of farms and cooperatives, the support for young farmers to start up there will be no competitive rural settlements where tourism businesses could flourish. In the future Also the benefits through the priority focusing on restoring, preserving and enhancing ecosystems related to agriculture and forestryshould improve the evolution of rural destination by supporting biodiversity and promoting environmentally-friendly land management practices.

The NDRP Programme strategy was formulated based on the context indicators specific to an economic situation very different from the current one. The Programme was approved in 2008, a year with economic growth for Romania, characterized by optimism at economic level, partially due to the absorption of the European funds. The low level of the efficiency and effectiveness comes partially from the lack of experience especially of the Programme beneficiaries in the CAP implementation. They start from agricultural structures not adjusted to CAP implementation and from an agri-food industry disadvantaged in comparison with other Member States that create a certain disadvantage in the objective of assuring the implementation efficiency and effectiveness. The fulfillment of the Programme objectives is limited by the low degree of implementation of its measures. The determination of the estimated objectives and results was made based on the available statistic data, being insufficient or not updated at the level for a Programme with such extension.

Regarding the Measures 312 and 313, the creation of micro-companies in the rural area represents an important opportunity of carrying out economic activities alternatively to the agricultural ones. Its impact on the economic diversification was moderate. The potential of creating jobs recorded quantifies only the proposed workplaces, not the created ones, because of the low number of finalized projects.In the Regional Operational Programme, as well as in the national law in force, there are areas not covered by any of the two programmes (NRDP and ROP), respectively the suburban area (the villages belonging to the towns). As regards the Measure. 312, the micro-companies creation occurred significantly in the area of the services, which shows a correct approach

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

in order to increase the offer of services for agriculture and population and the diversification of the economic activities, and most of the micro-companies supported within the period 2007-2010 are in start-ups. Unfortunately the artisanal activities represented a lower percentage in relation with the programmed one. As regards the Measure 313, the impact of the investments in agri-tourism activities is low, although there is a light trend of increase, but the number of contracts signed by youth under 40 years old or by women is high, in relation with the total number of contracts signed.

In the future it is necessary to strengthen the coordination procedures between the institutions involved in managing the NRDP to enable the coordination for the measures application and monitoring. The information exchange and the dialogue between the actors involved led to a key process to increase the consistency and the representativeness of the evaluation conclusions. It is necessary to strengthen the participation processes at all the management levels, in order to consolidate the evaluation processes. It is necessary to increase the time of fulfilment of the subsequent evaluations of the Programme, in order to increase the period of reflection about the evaluation results for all the involved representatives. For Measure 312 it is recommended the disaggregation at the level of the targets for certain indicators, necessary to promote the non-agricultural production, focusing on handicraft production and stimulate its valuing, to increase the intensity of the support provided to the beneficiaries in order to improve their co-financing possibilities. For Measure 313 it is recommended the involvement of other agents from the sector and, especially, of those having knowledge related to the planning within the tourism strategies. The investments should be diversified, searching to guarantee a complete tourist service. For both measure it is recommended to find solutions in order to finance the suburban areas representing an important segment of the rural area, with an important development potential by connection to the urban centres.

For the 2014-2020 period under the priority social inclusion and local development in rural areas, as predicted by the European Commission almost 27 000 jobs will be created in rural areas and the setting up and development of 3 000 non-agricultural businesses will be supported. Nearly 27% of the rural population should benefit from investments to improve rural infrastructure in the upcoming 2014-2020 period. Positive changes in the submission process can already be observed, but in order to achieve these numbers by the end of the programme period, it is important to simplify the bureaocratic procedures and hold large information events in order to have fundamentalized projects developed in rural destinations.

As the International tourism trends in EU-28 member states in it's current situation and forecast for 2020-2025-2030 the seven emerging economy destinations in the EU-28 (Bulgaria, Croatia, Hungary, Latvia, Lithuania, Poland and Romania) are expected to grow faster, at 3.7% a year on average through 2025, than the 21 advanced economy destinations (1.9% a year). Also, as the European Commission's, Flash Eurobarometer 432 report on Preferences of Europeans towards tourism states, the most important source when deciding on travel plans is the recommendation of friends, colleagues or relatives, which is most of the times relevant in Romania's rural tourism case, but the survey also clearly shows the importance of online methods to book holidays. Therefore in the future it is not enough to build the facilities for rural accommodation but it is crucial to improve

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

online presence, and marketing activities to improve capacity usage. When talking about economic impact, it is important not only the construction and establishment of SMEs and guest houses in rural areas, but they have to be marketed as well. Most of the local tourism organizations are established by either the national tourism organization, regional tourism organization or state tourism organization as a liaison office and not necessarily promoting the rural destination. The increased global competition in the tourism industry in both domestic and international markets has forced tourism destinations to apply fundamental marketing practices to destinations, notably is the application of destination branding. Consequently, even the well-established tourism destinations need to distinguish themselves due to increasingly competitive global tourism market in order to attract more tourists, therefore, it becomes imperative to develop a destination management and destination marketing for rural tourism that will be responsible for bringing new or promoting existing tourism business. In addition, destination marketing and management, tourist decision making in relation to destination, destination image, positioning and communication management, and destination tourism product development must be well positioned.

References

1. *** *Institutul National de Statistica* http://statistici.insse.ro/shop/
2. *** *Program document PNDR 2007-2013* http://www.madr.ro/docs/dezvoltare-rurala/PNDR_2007-2013_versiunea-septembrie2014.pdf accesed on 08.06.2016.
3. *** *Program document PNDR 2014-2020* http://madr.ro/docs/dezvoltare-rurala/programare-2014-2020/PNDR-2014-2020-versiunea-aprobata-20-aprilie-2016.pdf accesed on 08.06.2016.
4. ****Annual Report of NRDP 2015* http://www.madr.ro/pndr-2007-2013/raport-anual-pndr.html accessed on 10.10.2016.
5. ****European Commission, Flash Eurobarometer 432 report: Preferences of Europeans towards tourism (Fieldwork January 2016, Publication March 2016)*
6. ****Factsheet on 2014-2020 Rural Development Programme for Romania, European Commission*, http://ec.europa.eu/agriculture/rural-development-2014-2020/country-files/ro/factsheet_en.pdf accessed on 05.10.2016.
7. ****GHIDUL SOLICITANTULUI pentru accesarea MĂSURII 312 – „Sprijin pentru crearea şi dezvoltarea de micro-întreprinderi”* Versiunea 07 din ianuarie 2014 https://portal.afir.info/informatii_generale_pndr_pndr_2007_2013_masura_312_sprijin_pentru_crearea_si_dezvoltarea_de_micro-intreprinderi accessed on 08.06.2016.
8. ****GHIDUL SOLICITANTULUI pentru accesarea MĂSURII 313 – „Încurajarea activităţilor turistice”*Versiunea 06 din martie 2012 https://portal.afir.info/informatii_generale_pndr_pndr_2007_2013_masura_313_incurajarea_activitatilor_turistice accessed on 08.06.2016.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

9. ****International tourism trends in EU-28 member states, Current situation and forecast for 2020-2025-2030. Prepared for the European Commission, Directorate General for Enterprise and Industry 2 by the World Tourism Organization (UNWTO)*
10. Hodge, I., Midmore, P. 2008. Models of Rural Development and Approaches to Analysis Evaluation and Decision-Making. In *Economie Rurale*, September-october, 307, pp. 23-38. https://economierurale.revues.org/406 accessed on 26.04.2016.
11. Marsden T., Murdoch J., Lowe P., Munton R., Flynn A. 2005 *Constructuring The Countryside: An Approach To Rural Development* Taylor&Francis e-Library 2005
12. Van Der Ploeg, J.D. et al 2000 Rural Development: From Practices and Policies towards Theory. In *Sociologia Ruralis* 4(40) January pp. 391-408 https://www.researchgate.net/publication/37789354_Rural_Development_From_Practices_and_Policies_towards_Theory?_sg=jOyigOAWCIhLvOdQUG4-hePjuzEeSswCXjS4PWHIefu0lJvm-_k9rPEwQEcHmlkJo5FHNoGVAPAJvM_WuBv7Vg accessed on 03.05.2016.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

ABOUT E-LEARNING PLATFORMS – A RESEARCH IN TECHNICAL UNIVERSITIES FROM ROMANIA

Bogdan Țigănoaia
Assist. Prof., PhD, Politehnica University of Bucharest

Abstract:Astăzi, avantajele pe care platformele de e-learning le oferă sunt din ce în ce mai numeroase. Educația modernă presupune utilizarea acestor platforme în invățământul preuniversitar, dar cu precadere în invățământul superior. Tot mai multe universități își gestionează propriile platforme de tip e-learning asigurând interacțiunea la distanță între student și profesor. Lucrarea de față prezintă aspecte privind platforme de e-learning utilizate în universitățile din România. Autorul a realizat, legat de acest subiect, o cercetare bazată pe chestionar având ca grup țintă universitățile tehnice din România. Nucleul articolului il reprezintă rezultatele prezentei cercetări. Pe baza analizei datelor obținute sunt evidențiate câteva aspecte finale.

Keywords: platforme e-learning, universități tehnice, cercetare, România

Abstract: Today, the advantages of e-learning platforms are numerous. Modern education involves the use of these platforms in schools, but also in universities. More and more universities manage their own e-learning platform providing remote interaction between student and teacher. This paper presents aspects regarding e-learning platforms used in Romanian universities. A research regarding this issue, based on a questionnaire having as target group the technical Romanian universities, was made by the author. The focus point of the paper are the results of this study. Based on the data analysis, final aspects are presented at the end of the paper.

Keywords: e-learning platforms, technical universities, research, Romania

1. Introducere și context teoretic

O platformă e-learning este un produs program avand următorul set minimal de cerinţe care să permită [1]:
• asigurarea procedurilor privind instalarea, configurarea și administrarea;
• utilizarea unei interfeţe prietenoase adaptabilă dinamicii procesului educaţional;
• utilizarea de suport logic de comunicare sincronă și asincronă;
• administrarea și monitorizarea informaţiilor;

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

• un management accesibil al conţinutului educaţional;
• utilizarea de module de editare de conţinut educaţional sub diverse formate;
• facilitarea autoevaluării offline prin proceduri asincrone și evaluării online prin proceduri sincrone a cunostiinţelor asimilate;
• un program de pregătire continuă cu verificări parţiale pe tot parcursul procesului educaţional;
• asistarea utilizatorilor în utilizarea software-ului educaţional;
• înregistrarea feedback-ului privind calitatea serviciilor educaţionale oferite, precum și a calităţii platformei educaţionale.

Aceste facilităţi tehnice au ca scop final întâmpinarea dorinţelor și a nevoilor de instruire ale studenţilor, pentru aceasta fiind necesară o bună corelare a aspectelor tehnice cu cele pedagogice.

Faţă de sistemul tradiţional de invăţământ, e-learning-ul prezintă ***numeroase avantaje*** [1]:

• independenţa geografică, mobilitatea
• accesibilitate și administrare online
• prezentare concisă si selectivă a conţinutului educaţional;
• individualizarea procesului de învăţare
• metode pedagogice diverse
• costuri reduse de distribuţie
• timp redus de studiu
• interacţiuni sincrone și asincrone
• tehnologii dinamice diverse
• dacă învăţământul tradiţional este organizat pe grupe de varstă, cel online este organizat pe subiecte; într-o clasă virtuală pot fi reuniţi subiecţi de toate varstele, cu pregătiri diferite, neglijand graniţele spaţiale.

Tendințele cele mai pronunțate în materie de *eLearning* sunt [2]:

- **Tranziția către *m-learning*** - odată cu avansul tehnologic, informatizarea procesului de învățare se poate releva ca fiind insuficientă din punct de vedere al accesibilității. Telefoanele și tabletele (utilizate de un număr crescând de oameni) îndeplinesc majoritatea funcțiilor unui calculator și au, în plus, calitatea de a fi portabile. Una dintre cele mai accentuate tendințe este aceea de a evolua spre *m-learning*, învățarea folosind telefonul mobil sau orice alt dispozitiv de care dispune cursantul.
- **Îmbogățirea platformelor de *eLearning* cu elemente specifice jocurilor video** - pentru a înlătura monotonia instrucției într-un cadru tradițional, elementele specifice jocurilor video sunt introduse într-o măsură din ce în ce mai mare în sistemele de tip *eLearning*. Procesul de învățare este astfel ușurat, iar viteza de asimilare a informațiilor crește.
- **Folosirea de noi accesorii** - posibilitatea ca noile accesorii, precum ochelarii Google Glass sau casca Oculus Rift, să fie folosite în combinație cu soluțiile de *eLearning* este una foarte

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

mare, iar avantajele, de asemenea. Deși discuțiile în acest sens încă se desfășoară la un nivel speculativ, beneficiile soluțiilor *eLearning* însoțite de noile tehnologii apărute pe piață ar putea influența decisiv atât felul în care sunt concepute *trainingurile* de către diverse companii, cât și metodologia din cadrul instituțiilor de învățământ.

- **Clipuri video – încă de impact –** pentru a spori eficacitatea soluțiilor de *eLearning*, introducerea de clipuri video este o practică frecventă în acest domeniu.

În concluzie, industria *eLearning-ului* se află în plină expansiune, iar sfera de aplicabilitate a soluțiilor de acest tip devine din ce în ce mai cuprinzătoare, datorită flexibilității acestui domeniu și a deschiderii către inovații [2].

În cele ce urmează sunt prezentate rezultatele unei cercetări bazate pe chestionar, cu respondenți din universitățile tehnice din România.

2. Cercetare în universitățile tehnice din România

A. Metodologia cercetarii

Această cercetare reprezintă un studiu pilot care a fost realizat pentru a investiga aspecte tehnice ale platformelor de e-learning în universitățile cu profil tehnic din Romania. Grupul țintă a fost constituit din studenti și absolvenți ai universităților tehnice din România. În acest context, cercetarea empirică din această lucrare are urmatoarele obiective:

- Să studieze tipuri de platforme de e-learning utilizate în universitățile tehnice din România precum și utilitatea și caracteristicile acestora;
- Să face propuneri privind îmbunătățirea platformelor de e-learning atât din punct de vedere tehnic, cât și al utilizării.

Variabilele cercetării

Există două tipuri de variabile: nominale și variabile ce țin de utilitatea și caracteristicile tehnice ale platformelor de e-learning în universitățile cu profil tehnic din România. În sumar, Tabelul 1 prezintă structura variabilelor relevante ale cercetării.

Tabelul 1. Maparea variabilelor cercetării

Variabilele cercetarii		**Descriere conceptuala**
Variabile nominale	Variabile demografice	Gen
		Varsta
		Background profesional
		Caracteristici tehnice
		Utilitatea platformelor de e-learning

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Variabile ce tin de utilitatea și caracteristicile tehnice ale platformelor de e-learning în universitățile cu profil tehnic din România	Propuneri de îmbunătățire

Întrebările calitative au fost măsurate folosind o scala în trei puncte (exemplu Foarte bună / Bună / Slabă) (adaptare după [3]). Respondenții și-au exprimat opinia generală în legatură cu urmatorii itemi (selecție): tipul platformei de e-learning folosite, usurința de navigare, calitatea graficii, calitatea conținutului, propuneri de imbunătire etc. Chestionarul include atât întrebări deschise cât și închise. Itemi (întrebări) corelați sunt de asemenea utilizați pentru a ajuta respondentul în a furniza un răspuns clar și precis.

B. Analiza datelor și rezultatele cercetării

Chestionarul, care debutează cu întrebări privind caracteristicile și utilitatea platformelor de e-learning și se finalizează cu caracteristicile demografice ale respondentilor, a fost distribuit unui număr de peste 300 de persoane, 221 dintre aceștia l-au completat. Numărul de răspunsuri zilnice este prezentat în Figura 1.

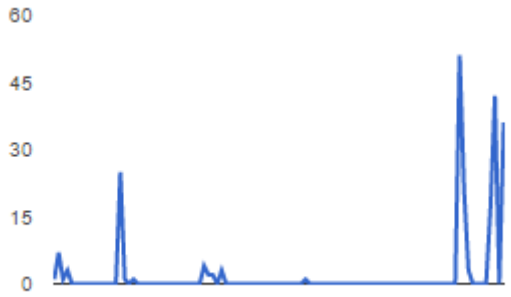

Figura 1: Numărul de răspunsuri zilnice

Respondenții au background tehnic, studenți sau absolvenți de Calculatoare și tehnologia informației, Inginerie și management, Ingineria sistemelor, etc. În termeni de gen, structura eșantionului este echilibrată: 89 - 40.3% bărbați, 132 - 59.7% femei. 215 (97.3%) dintre respondenți au vârsta cuprinsă între 20-25 de ani, 2.7% având între 26-30 de ani.

În ceea ce privește ciclul și forma de învățământ, situația este prezentată în Figura 2.

Sunteți student la	**Nr. / % dintre respondenți**		
Licența	183	82,8%	
Master	37	16,7%	

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

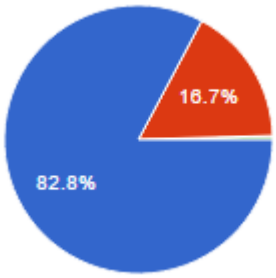
ID/IFR	1	0,5%	

Figura 2: Ciclul și forma de învățământ urmate de respondenți

37,6% dintre respondenți sunt angajați, restul de 62,4% înca nu. 94,1% (208) dintre participanții la studiu au declarat că în universitatea lor există o platforma de e-learning. Situația detaliată privind tipurile de platforme utilizate în universitățile tehnice din România urmate de respondenți este prezentată în Figura 3. Cea mai utilizată platforma de e-learning este Moodle.

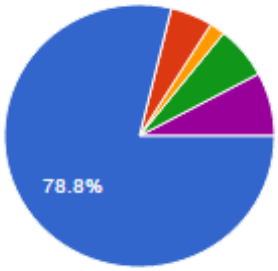
Tipul de platforma utilizata	**Nr. de respondenți**	**% dintre respondenți**	
Moodle	171	78,8%	
Edu 2.0	11	5,1%	
Blackboard	4	1,8%	
Wiki	14	6,5%	
Altele	17	7,8%	

Figura 3: Tipul de platforma utilizata de respondenți

În ceea ce privește caracteristicile platformelor de e-learning, situația detaliată este prezentată în continuare – Figurile 4, 5, 6, 7. Se poate observa că atât calitatea graficii, ușurința de a naviga pe platformele utilizate, precum și calitatea conținutului sunt evaluate de către peste 80% dintre respondenți ca fiind bune și foarte bune.

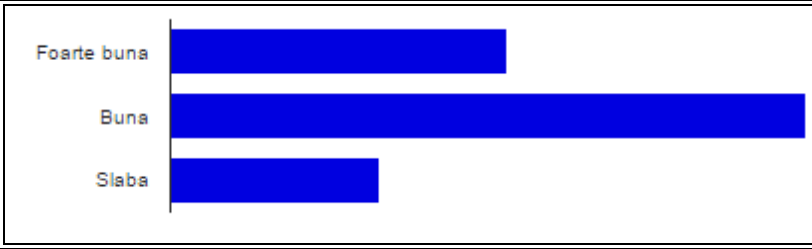
Calitatea graficii	**Nr. / % dintre respondenți**		
Foarte bună	63	28,5%	
Bună	119	53,8%	
Slabă	39	17,6%	

Figura 4: Calitatea graficii platformelor de e-learning

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Ușurința de a naviga	**Nr. / % dintre respondenți**	
Foarte bună	68	30,8%
Bună	117	52,9%
Slabă	36	16,3%

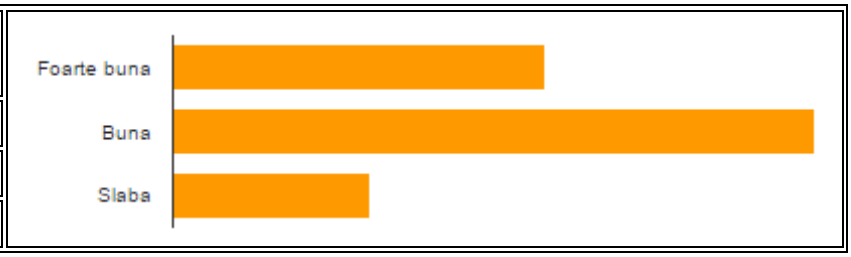

Figura 5: Ușurința de a naviga in cadrul platformelor de e-learning

Calitatea conținutului	**Nr. / % dintre respondenți**	
Foarte bună	68	30,8%
Bună	123	55,7%
Slabă	30	13,6%

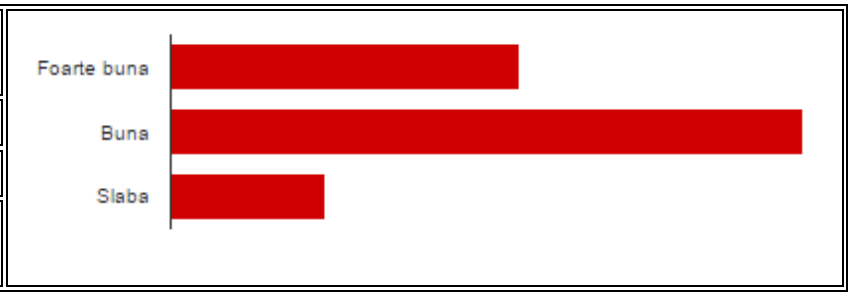

Figura 6: Calitatea continutului in cadrul platformelor de e-learning

Gradul de actualizare	**Nr. / % dintre respondenți**	
Foarte bună	60	27,1%
Bună	111	50,2%
Slabă	50	22,6%

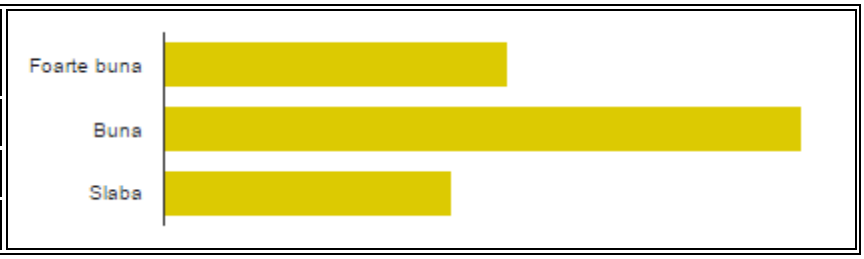

Figura 7: Gradul de actualizare in cadrul platformelor de e-learning

Apreciere generală	**Nr. / % dintre respondenți**	
Foarte bună	62	28,1%
Bună	129	58,4%
Slabă	30	13,6%

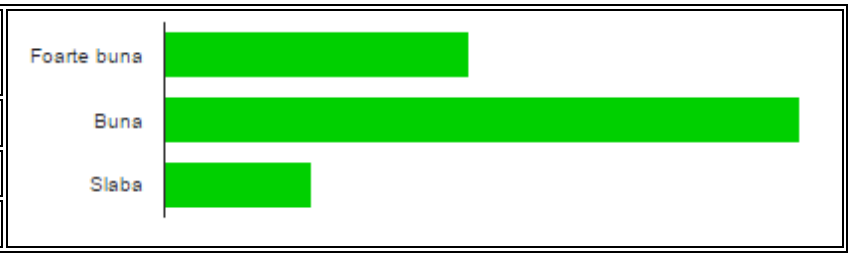

Figura 8: Apeciere generală a platformelor de e-learning

Din analiza datelor cercetării putem concluziona că aprecierea generală – Figura 8, este bună sau foarte bună în peste 80% dintre cazuri. Totuși, deși în peste 80% dintre cazuri respondenții consideră utilă o asemenea platformă în procesul educațional, mai mult de jumatate (peste 40% - vezi Figura 9) dintre aceștia spun că nu este obligatorie. În plus, aceștia au făcut și recomandări pentru îmbunătățirea utilizării platformelor – vezi Figura 10. Din punct de vedere tehnic, îmbunătățirile ce

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

trebuie realizate platformelor de e-learning țin de posibilitatea de a a avea aplicații colaborative sau de a transmite live cursurile.

Considerați utilă folosirea unei platforme de e-learning în procesul educațional tehnic?	**Nr. / % dintre respondenți**	
Da, este obligatorie folosirea unei platforme de e-learning	101	45,7%
Da, dar nu obligatorie	96	43,4%
Nu este utilă o asemenea platformă	24	10,9%

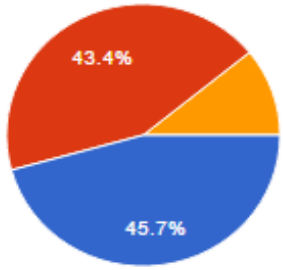
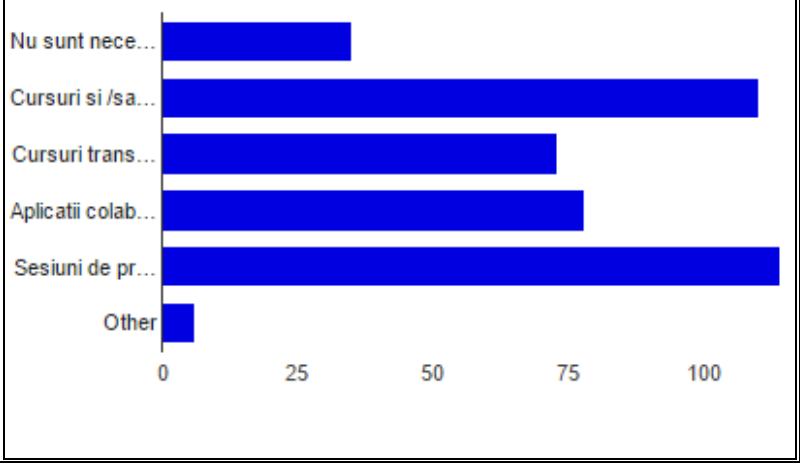

Figura 9: Utilitatea platformelor de e-learning

Propuneri legate de utilizarea platformelor de e-learning in universitatile tehnice	**Nr. / % dintre respondenți**	
Nu sunt necesare schimbări	35	16%
Cursuri și /sau aplicații înregistrate	110	50.2%
Cursuri transmise live	73	33.3%

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Aplicații colaborative online	78	35.6%	
Sesiuni de pregatire online	114	52.1%	
Altele	6	2.7%	

Figura 10: Propuneri legate de utilizarea platformelor de e-learning în universitățile tehnice

3. Aspecte finale

E-learning, termen introdus in 1998 de Jay Cross, fondatorul Internet Time Group, a devenit extrem de popular. O căutare cu Google la inceputul lui august 2010 oferea aproximativ 197.000.000 de referinte pentru e-learning, reprezentând de trei ori mai mult faţă de aceeasi perioadă a anului 2006. Învăţământul electronic sau e-learning reprezintă o modalitate actuală de dezvoltare a educaţiei, in concordanţă cu descoperirile tehnologice [1]. O definiţie concisă a termenului de invăţământ electronic poate fi: “oferirea educaţiei, instruirii sau invăţământul prin mijloace electronice” [4]. Termenul este utilizat in zilele noastre si ca termen unificator pentru o multitudine de tehnici de invăţare, instruire prin mijloace asistate de calculator. Invăţământul electronic se referă la utilizarea tehnologiilor Internetului pentru a furniza un vast sir de soluţii care amplifică performanţa si cunostinţele. In general, termenul de e-learning este sinonim cu online learning, Web based learning [1].

Această lucrare încearcă să sublinieze importanța folosirii platformelor de e-learning în universitățile tehnice din România. Rezultatele sunt interesante. Ca posibilele cercetări ulterioare se poate conduce un studiu pilot despre caracteristicile tehnice și posibile recomandări privind îmbunătățirea utilizării platformelor e-learning folosite în universitățile non-tehnice din România.

Chiar dacă această cercetare are mai multe limitări, cum ar fi selectarea eșantionului sau numărul de respondenți, se pot trage urmatoarele concluzii:

- Peste 50% dintre respondenti propun ca posibile îmbunătățiri ale platformelor e-learning cursuri și /sau aplicatii înregistrate sau sesiuni de pregatire online.
- Un procent mare dintre respondenți - 43,4% consideră utilă o platforma e-learning, însa nu obligatorie.
- 10,9% dintre respondenți nu consideră utilă folosirea în universitate a unei platforme e-learning.

Referințe

[1] Iuliana Dobre, *Studiu Critic al Actualelor Sisteme de E-Learning*, 2010.
[2] http://www.elearning.ro/, accesat in mai 2016.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

[3] Naresh, K. and Birks, D. (2007), *Marketing Research. An Applied Approach*, Third European Edition, Prentice Hall, London.
[4] http://depmath.ulbsibiu.ro/chair2/craciunas/model%20standard%20platforma%20eLearning.pdf

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

THE AGGRAVATED THEFT. THE AGGRAVATION CIRCUMSTANTIAL ELEMENTS AS PROVIDED FOR IN THE PROVISIONS OF ARTICLE 229, PARAGRAPH (1) OF THE CRIMINAL CODE

Bogdan Bîrzu
Assist. Prof., PhD, "Titu Maiorescu" University of Bucharest

Abstract: In the present study we have examined the crime of aggravated theft, its aggravation elements as provided for in article 229, par. (1) of the Criminal Code. As a novelty, we note besides the examination itself, recent or old doctrine and judicial practice in the recent years at the level of the Romanian courts. Wealso mention the fact that,for purely didactic purposes, the aggravation circumstantial elements were divided into three groups, the subject of this paper being the analysis of the first group. We have highlighted and stressed at the same time the differentiating elements of the regulations contained in the two codes of criminal law, from the perspective of the more favorable criminal law enforcement, which in most cases it can be the new law. The academic work can be useful, especially to students oflaw faculty in the country, and practitioners in this field.

Keywords:crime subjects; constitutive content; the new law; the old law

1. Concept and Characterization

As argued in our recent or earlier doctrine, the aggravated theft is a variant of burglary, a "variant that the law regards it as presenting a generic higher degree of social danger. The law also provides the circumstances that particularize this variant"[1].

So aggravated theft will be when due to circumstances in which a theft offense is committed, the crime is considered more serious being adequately sanctioned.

These special circumstances in which it commits the crime of theft, "are not just general legal aggravating, but became, by the will of law, an element of content of the theft offense, an element which, by its nature preserves also the feature of the circumstances, hence the name which uses the criminal doctrine in this respect, a "circumstantial element" of aggravation of theft"[2].

2. The Current Criminal Code in Relation to the Previous Law

The comparative examination of the provisions that regulated the aggravated theft of the two laws allows us to formulate opinions according to which there are both identity and distinction elements.

Among the elements of similarity we highlight, keeping the traditional solutions of incrimination separate, in a separate article of aggravated theft, maintaining the marginal title,

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

structuring the methods in a logical order, starting with the facts less serious and continuing with the more serious ones, including differentiated sanctions by which it is highlighted the obvious severity of the crime.

Also we highlight the similarity between the first three groups of circumstantial aggravation elements, stating with the specification that the facts which are part of the last group of both laws are identical in terms of the retained circumstance.

Between the two regulations there are many distinguishing features, among which we mention:

- Renouncing in the new law at some circumstantial aggravation elements provided in the previous law, namely: committing theft by two or more persons together, the offense was committed against a person unable to express their will or to defend and committing the act during a calamity; the renunciation of the legislator to these items aggravation circumstantial elements is justified because they, in anidentical or similar formulation are provided in the provisions of art. 77, letters a), e) and g) of the Criminal Code, as aggravating circumstances; also the legislator of the new Criminal Code also renounced at incriminating the theft committed in a public place; if in the first three mentionedsituations,we can retain these aggravating circumstances, in the last instance (theft committed in a public place), the action will be of simple theft;

- compared to the provisions of the previous law, the new law introduces two new aggravation circumstantial elements, namely: committing theft by shutting down the alarm system or surveillance (par. (1), letter e) and committing theft by breaking and entering or professional office (par. (2), letter b);

- Another element of differentiation is the fact that in the new law in the structure of incrimination of the art 229 it is not retained the aggravated way of the aggravated theft that caused serious consequences (art. 229, par. (4) of the 1969 Criminal Code); however by the subsequent amendments this aggravated way was introduced by art. $256^1$of the Criminal Code;

- in the new law it was renounced at the depositionspar. (5), art. 229 that there were provided certain provisions referring to punishing the attempt and some express condition that incriminated the attempt;

- another important element of differentiation regards the possibility of reconciliation of the parties in the case of the acts provided in art. 229, par. (1) and par. (2)letters b) and c), a provision which is not in the old law;

- A final element of differentiation regards the sanctioning regime which in the old law was more severe, namely: imprisonment from 3 to 15 years in the case of par. (1) and par. (2), imprisonment from 4-18 years for par. (3) and imprisonment for 10 to 20 years and removal of rights for par. (4), art. 229 of the 1969 Criminal Code, compared to imprisonment from one to 5 years as in the case ofpar. (1), imprisonment for 2-7 years for par. (2), imprisonment from 3 to 10 years for par. (3) and increase by half the limits of punishment in the case where the theft has produced serious consequences.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

3. The Preexisting Elements

3.1. The Legal Object

The legal object of the crime of aggravated theft "is formed by the social relations of patrimony issues whose protection is conditioned by assuring the fact situation, the physical position of the movable assets they have in the patrimony of each person. Changing without right, through circumvention, the fact situation of an asset, empties by its material substance the right of the one who is de-possessed, an obviously dangerous consequence to the security and durability of patrimony relations"[1].

In a more recent opinion it is claimed that "the legal object of the crime of aggravated theft coincides in some respects with the juridical object of the simple theft offense, this object being the social relations of property issues, whose protection is conditioned on providing the factsituation a physical position that the movable assets have in the patrimony of every physical and legal entity. To this legal object of theft offense is added, in the case of aggravated theft, the social relations of patrimony specific to each circumstantial element of aggravation provided in art. 229 of the Criminal Code, relations whose protection is conditioned by ensuring the fact situation, physical position of assets in circumstances specific to each aggravating circumstantial element"(2).

3.2. Material Object

The material object of aggravated theft,as simple theft, can be any movable asset that lies within the patrimony sphere of the legal or physical entity which has a certain value.

Although in general we can say that between the material object in the case of aggravated theftand the material object of the simple theft there are no differences, a further examination of this topic leads to a contrary finding. Thus, it can never be a material object of the simple theft of assets specifically mentioned in par. (3), art. 229 or stolen assets in special conditions provided in par. (1) and (2).

3.3. Subjects of the Offense

The active subject of the crime of aggravated theft can be any natural or legal person who meets the general requirements set by law.

The plurality of active subjects is no longer a way of committing the crime of theft. When an offense is committed by three or more persons together it will be aggravating circumstance provided for in article 77, letter a) of the Criminal Code, and when it is committed by two individuals it will retain as simple theft.

Similarly to the simple theft, the aggravated theft committed between family members, by a minor against the tutor or by the person who lives with the injured party or hosted by it, is punishable only upon the complaint of the injured party.

Meanwhile, the active subject of the offense may be the person who is the owner, co-owner or holder of any real right, when the movable property in question is in possession or lawful detention of another person.

The *passive subject* may be legal or physical entity who had in his possession movable property stolen or detention in the special conditions described in the incrimination standard.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

The time and place of the offense is important for its existence in the ways provided for in art. 229, par. (1), letter b) and art. 229, par. (1), letter a) or art. 229, par. (2) letterb) of the Criminal Code.

4. Structure and Legal Content of the Offense

4.1. Premise Situation

In the case of aggravated theft the premise situation is the same as simple theft, "it consists in the physical position (status quo) that the movable asset had in the patrimony sphere of a person before committing the theft, the fact which provides to that person the possibility to dispose financially of his property"[1].

4.2. Constitutive Content

The constitutive content of the offense of aggravated theft is made up of the same elements as simple theft, the only extra element is the circumstantial aggravating element [1].

As for the ones mentioned in connection with the objective and subjective side, they are identical to those considered as being simple theft, that is why we will make no further explanations.

On the nameofcircumstantial element, in the doctrine it was held that "this element is called circumstantial because it is not part of the essential elements of theft, but comes from the conversion by the legislator of some circumstances that could accompany committing theft, the constituent element of the crime of aggravated theft. So circumstances that could have been aggravated circumstances of the simple theft became by the will of law an element of the offenses, an element which by its nature retain the circumstances character, hence the name of a "circumstantial element"[1].

Considering the provisions of art. 229 of the Criminal Code it results that the legislator hassystematized circumstantial elements of aggravated theft in three groups, in a natural order according to the implicit gravity of the facts and implicitly the sanction of the provided criminal law.

We will proceed in examining each aggravated theft provided in the first group in the order provided in the text of art. 229 of the Criminal Code.

4.2.1. AggravatingCircumstantial Elements Provided in the First Group [art. 229, par. (1) of the Criminal Code]

a) Theft is committed by means of transport [art. 229 par. (1), letter a) of the Criminal Code]

By means of transport we understand any vehicle designed to transport persons, respectively, buses, trams, trolley buses, trains, airplanes, boats, metro, shuttles, etc.

In order to retain committing a theft in a means of transport it is necessary for movable asset that was the material subject of the offense to be stolen from a passenger who was in the means of transport in question.

For the existence of the crime in this way it isirrelevant whether the perpetrator is a passenger of the means of transport or a person serving means of transport in question (e.g. the head of the train) or a person who has entered into a station which stopped the transport means in order to conceal assets from different people in that means of transport. It is irrelevant whether the means of transport was

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

in motion or parked (e.g. train that stops in a railway station) or when committing the theft in the means of transport there were more people or only the perpetrator and the victim.

Will not be able to hold the offense in this way when the means of transport in which the theft was committedwas in the garage, depot etc.

In the judicial practice it was established that "these provisions do not operate in the event of theft committed in taxis, as they are not considered means of public transport, designed primarily to carry a small number of people, including generally, there is a mutual trust relationship and also there are under increased surveillance of movable assets carried by the passengers" [3].

The act of committing a theft during the night is a *real circumstance* that reflects on all participants to the extent that they knew or foresaw it.

Under art. 231, par. (2) of the Criminal Code, the reconciliation of the parties removes criminal liability.

b) The theft was committed at night [art. 229, par. (1), letter b) of the Criminal Code]

According to the doctrine, the phrase "overnight" means "Night in the real sense of the moment where the darkness took place of the light until the moment the light will take the place of darkness. Twilight is not yet dark and it not part of the night; on the contrary, dawn is not light and it is still part of the night.

In determining the aggravated circumstance wewill not consider any astronomical criteria (sunset and sunrise and no formal criteria (working during the day and at night), but the reality in relation to the season, month and day, with the position of terrain of the locality, weather conditions from the date of the offense" [1].

We also appreciate that the term "overnight" has nothing to do with art. 159, par. (3) of the Criminal Procedure Code, that the house searches are carried out between 6^{00} and 20^{00}.

It is not necessary for the entire criminal activity to take place during the night for retaining the offense, being sufficient only a part of the criminal activity to be executed at night.

In all circumstances, the timing of theft is at the discretion of the court, which will consider all circumstances of committing every act, respectively calendar day, the season, the time when the offense was committed, weather conditions etc.

In this respect, by a Guidance Decision, former Supreme Court ruled that the crime of theft is aggravated according to art. 209, letter e) of the Criminal Code whenever it is determined that the offense was committed at night. The aggravated feature of this crime and therefore the aggravated criminal liability compared to the theft committed during the day drift by the will of the law, solely from the fact circumstance, that the offender stole at night so that the courts cannot modify the express provisions of the law, conditioning their implementation and proving other circumstances [4].

Also, in the judicial practice it was decided that for determining the state of "night"it must be taken into account the calendar time and date, the topographic position of the locality and the atmospheric conditions from the time of the offense (5), or the theft committed into enlightened housing, in a day in February, around 19^{00}, when it was dark outside, it is considered to be theft "overnight" in the sense of art. 208-209 par. (1), letter e) of the Criminal Code[6].

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

There will not be met the constitutive elements of the offense under the conditions where the act is committed in daylight, under cover of darkness intervened temporarily, as a result of the means of transport entering a tunnel or temporary interruption of electricity. In this regard, the judicial practice was decided that if the theft was committed in daylight, under the cover of darkness which occurred temporarily (train running through the tunnel, turning lights off in a room in the basement, interruption to subway) it cannot be held the legal text provided by art. 209, par. (1), letter g) of the Criminal Code, the term "overnight" used in this text not allowing it (7).

In the doctrine it was expressed the opinion according to which this aggravated circumstance will not be "operant in the case when the theft was committed between spouses, between close relatives of a minor to aguardian, when they live together or any other person living with the person injured or hosted by it, the facts are the same both at night and day. The qualification is, on the contrary, applicable to spouses, close relatives, the minor towards the guardian when they are not living together" [1].

We note that the act of committing a theft during the night is a *real circumstance* that reflects on all the participants to the extent that they knew it or predicted it.

Under art. 231, par. (2)of theCriminal Code, the reconciliation of the parties removes the criminal liability.

c) The theft was committed by a person masked, disguised or transvestite [art. 229, par. (1), letter c) of the Criminal Code.]

Masked person is the person who covered his face with a mask so as not to be recognized by others in whose presence he is.

Disguised person is the person who dresses or changeshisfeatures so as not to be recognized by the people whom he contacts (he puts a wig, mustache and dressed in an outfit that would allow concealing his real identity).

The transvestite person is the person who arranges clothing, physical appearance, so as to conceal the gender, wanting to give the impression that is of the opposite sex (i.e. a woman disguised as a man or vice versa).

To being in the presence of an offense committed under the mentioned circumstances it is necessary for the mask, disguise or transvestite to be carried out so as to achieve the desired effect by the perpetrator (to deceive the victim, so as not to be recognized).

The theft committed by a person masked, disguised or transvestite is a real circumstance that reflects upon the participants to the extent that they knew or foresaw it.

Under the depositions of art. 231, par. (2)of theCriminal Code the reconciliation of the parties removes the criminal liability.

d) The theft was committed by breaking and entering, escalation or unlawful use of true or false keys [art. 229 par. (1), letter d) of the Criminal Code]

For the purposes of those provisions, the term "breaking and entering" means "violent removing of any objects or devices that are interposed between the perpetrator and the good that is

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

sought to be evaded (e.g.tearing, breaking, removing devices that are capable of ensuring the security of the objectives regarded by perpetrator)[8].

There is "breaking and entering""not only when the perpetrator breaks, for example, the window and door, tear the lock, the locking bar up, etc., but also in the case where, without damaging or breaking the lock or the locking device, so without degradation of the object, simply removing the object or locking device, e.g.get the door out of its hinges or remove aside the metal or wooden object that closes the window" [2].

Regarding the action of breaking a seal affixed legally followed by theft of assets inside the secured sealed area, in judicial practice there were two different interpretations.

In the first one it was considered that breaking the seal is a way of burglary, and consequently, the act followed by subsequent theft of goods within the space provided with the seal that meets the constitutive elements of the crime of aggravated theft in the examined manner.

A second opinion points out the fact that the action of breaking the seals legally applied is a stand-alone offense, which complemented with the action of theft of property, enter into a real competition with the offense of aggravated theft.

And we also appreciate that the latter view is correct, referring to the thefts of freight wagons running on railway, cases where they are provided with seals by the shipper and carrier and fasteningsystems. In these cases, the perpetrator that first breaks the seal, then proceeds to forcing and opening the door of the freight wagon, two actions followed by the theft of movable property of the wagon, committing offenses of breaking seals and theft, both in real contest [art. 229, par. (1), letter d), art. 260 of the Criminal Code, applying art. 38,par. (1) of the Criminal Code].

The doctrine held that "the same solution does not impose also in the case of breaking a seal affixed on electricity meters as, by special regulations in force on how to supply and use electricity, to these seals there were granted the feature of closure meter which means that theft of electricity by removing fillings that apply to the terminal ends of the electric meter is theft through burglary" [2].

In the judicial practice it was decided that "it cannot be held the existence of burglary if the perpetrator stole a stereo from a car which he unlocked by opening the contact wires (9), or if he appropriated an object from a vehicle by inserting the hand through the open window and in doing so he activated thedoor opener (10) or entered in the garage of which has acquired the property by removing the object endorsing the door" (11).

In the judicial practice it has proved that most of the intrusion results in the destruction or degradation of the device acted upon (lock, door, window, glass, etc.).

In the above conditions, and in the others of the same type, not to be retained also the offense of destruction, but only the crime of aggravated theft in the considered manner.

The*escalation* in the sense desired by the legislator means crossing an obstacle encountered by the perpetrator and separates it from movable property which he pursues to take. So escalation - a means of overcoming the obstacle - involves crossing a fence or wall, climbing the wall of a block to enter into the apartment through a balcony or window" [8].

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Also, "the escalation means any entry in homes, buildings or fences committed by going over walls, doors, roofing, grooves or other closed restrictions and any entry on windows, through stacks (chimneys), through the windows of the cellar or any other holes in the ground that are not intended to serve for entrance" (2).

In order to retain this way of committing a crime, "it is enough to get into the closed places thus granting access to the author. For such enteringto the offender is required to make an effort, an effort by tensing his physical power or use his ability, and by no means simply removing a simple locking device or lock. Without any effort (the gate open, the wall torn down), there can be no theft by escalation. Also, there can be no escalation if, for example, the wall or fencing or is so low that it could be passed on foot (a small and rare bush)" [2].

In another opinion it is sustained that the escalation means "the action by which a person exceeds,on other way, other than the natural one, an obstacle by climbing and passing over it; it is withheld only if the escalation was used to get into a space in order to steal an asset, and not to leave the place of the offense; escalation will not be retained if overcoming the obstacledid not require the obstacle of not depositing an extra effort" (12).

In judicial practice it was ruled that the defendant climbed the stairs located on pylons of high voltage and removed the aluminum conductors supported by them. In this case, the act cannot be held as an offense by escalating because in such a case it is the normal way in which the defendant can get to the asset whose theft was intended (13).

By *lying keys*we understand"not only imitating key, counterfeited, altered, but any tool that is not intended by the owner or instead opening regularly of the lock (e.g. hook, skeleton key); or by the will of the law or by force of the circumstances (was lost), he no longer had such treatment or no longer uses in this purpose, but even the real key that the defendant has purchased" (2).

In another opinion it is appreciated that by *lying keys* means false keys, counterfeit, unauthorized multiplication or any device that can be used to operate on a closing mechanism without destroying it, damaging or bring in a state of disuse (for example, lock pick, cleft palate); it is necessary the use of the actual lying key to commit theft or an attempt thereto" (12).

The real key in the sense of criminal law is the key thatentitled person uses frequently to enter in a space, a place which it uses under the law.

The real key may come into the possession of the perpetrator, "through a circumstance that does not confer him the right to use it, namely: either by cheating or stealing it, whether he found it, whether detained it unfairly or received it from the owner for storage times, or knowing where it is kept, take it, uses it, then putting it in the same place, but it was used by him for committing theft" (2).

Using a real key means unlawful use of the key that opens the locking mechanism that allows entering into a space, place, area etc.

In the judicial practice it was decided that the theft was committed by unlawful use of a real key or a lying key, in the case where the owner, using a real key, enters the rented house and takes a telephone and a fax machine belonging to the tenant (14); or whether, in order to enter into the

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

apartment of the injured person, the author of the theft used the key as he was entrusted to take some things from there (15).

In another case it was decided that the lying key does not necessarily mean a key similar to true one, as the legislator intended to punish harshly the theft committed by using a lying key, taking into consideration not the skill of the offender to manufacture the untrue key or its similarity with the real key, but the fact that he violated the lock, designed to ensure a greater protection for the locked assets; as rudimentary as the key was used, the aggravation exists. Therefore, if for committing theft, the perpetrator opened a lock using a bent wire there are applicable the provisions relating to theft by using false keys [16].

Burglary, escalation or unlawful use of a real or false key is a *real circumstance* and it reflects on all participants to the extent that they knew or foresaw it.

Under art. 231, par. (2) Criminal Code, the reconciliation of the parties removes the criminal liability.

e) Theft committed by shutting down the alarm or surveillance system [art. 229, par. (1), letter e)]

The legislator of the new Criminal Code introduced this circumstantial aggravating element of the committed theft in these circumstances, motivated by the conditions imposed by the new regulations on insuring property with security systems, something which causes some people to resort to annihilate them in order to achieve the purpose of stealing movable assets.

We do not insist on examining the current laws obliging some legal or physical entities to install security and alarm systems, considering that it requires only an indication of the concerned legislative act, i.e. Law no. 333/2003 on the protection of objectives, goods, values and persons (17).

In order to retain the offense in this way it is necessary to determine that the location of the property that was stolen (or there was an attempt) is secured with an alarm or surveillance system still in operation, and this system was deactivated, the aim being of not being able to identify the perpetrator.

If the perpetrator deactivates the alarm or surveillance system (e.g. by interruption of electricity), but the system does not work, even if the perpetrator did not know this, the act cannot be integrated in article 229, par. (1), letter e) of the Criminal Code.

For the existence of the crime it shows no relevance to the methods used by the perpetrator which led to disabling the alarm system or surveillance or interruptions of electricity, removing the camera or alarm system, etc. coverage of the camcorder, it is important that at the time of the offense it does not operate at normal parameters.

It is not necessary to be out of function totally, the offense existing given that there is partial or temporal disconnection in its operation, respectively only part of filming inside the premises (not entirely) or shooting only for a certain period of time.

Under art. 231, par. (2)of theCriminal Code, the reconciliation of the parties removes criminal liability.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Conclusion

As highlighted in this paper, the way of regulating the crime of theft in the new Criminal Code has many distinguishing features compared to the old law.

A first element of differentiation that we point out is a more accurate and logical systematization of the circumstantial aggravating elements, which, in purely didactic purpose, we have divided them into three groups.

In this paper we showed only the first group, provided in article 229, par. (1) of the Criminal Code.

Other elements of differentiation relate to the minimum and maximum punishment, which in the new law are lower.

Highlighting them has a major importance from the perspective of applying the more favorable criminal law enforcement, which in many cases it will be the new law.

As one general conclusion we appreciate that the new regulation is superior to the previous one, responding in an appropriate manner the criminal policy of the Romanian state.

Bibliography

[1] VintilăDongoroz in VintilăDongoroz (scientific adviser, leader and coordinator of the whole volume),SiegriedKahane, Ion Oancea, Iosif Fodor, Nicoleta Iliescu, ConstantinBulai, RodicaStănoiu, Victor Roșca, *Explicațiiteoretice ale Codului penal român, Vol. III, Parteaspecială/Theoretical explanations of the Romanian Criminal Code, Vol. III, Special Part*, Ed. AcademieiRepubliciiSocialisteRomânia, Bucharest, 1971, pp. 473, 475, 476, 478;

[2]IliePascu in George Antoniu, TudorelToader (coordonatori), George Antoniu, VersaviaBrutaru, ConstantinDuvac, Ion Ifrim, Daniela Iulia Lămășanu, IliePascu, MarietaSafta, ConstantinSima, TudorelToader, IoanaVasiu, *ExplicațiileNoului Cod Penal, Vol. III, Art. 188-256/Explanations of the New Criminal Code Vol. III, Art. 188-256*, Ed. UniversulJuridic, Bucharest, 2015, pp. 331, 336, 337, 338;

[3]Court of Tulcea County, decision no. 191/1976, in R.R.D. no. 4/1979, p. 43, note of TraianFucigiu;

[4] The Plenum of the Supreme Court Decision no. 3 of 28 March 1970, in the Collection of the Supreme Court decisions of 1970, Ed. Scientifica, Bucharest, 1971, pp. 47-9, apudLaviniaLefterache, IoanaNedelcu, Francisca Vasile, *JurisprudențaInstanței Supreme înunificareapracticiijudiciare (1969-2008)/Supreme Court jurisprudence in unifying the judicial practice*(1969 -2008), Ed. UniversulJuridic, Bucharest, 2008, pp. 39-41;

[5] C.S.J., Criminal Division, Decision no. 355 of February 5, 1999, in Gabriel Ionescu, IosifIonescu, *Probleme de drept din jurisprudențaCurții Supreme de Justițieînmateriepenală 1990-2000/ Problems of law from the jurisprudence of the Supreme Court in criminal matters 1990-2000*, Ed. ArgessisJuris, Arges, p. 67;

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

(6] C.A.Bucharest, Criminal Section I, Decision no. 74 / A / 1996 R.D.P. no. 2/1997, p. 128, apudTudorelToader, AndreeaStoica, NicoletaCristuș, *op. cit.*, p. 335;
[7] C.A. Suceava, decision no. 194/2003 in BJ 2002-2003, p. 6, apudTudorelToader, AndreeaStoica, NicoletaCristuș, *op. cit.*, pp. 335-336;
[8]IliePascu, MirelaGorunescu, *Drept penal, Parteaspecială/Criminal Law, Special Part,* 2nd edition, Ed. Hamangiu, Bucharest, 2009, p. 252, 253;
[9]The Bucharest City Court,IIndCriminal Division, decision no. 128/1981, in R3, p. 119, apudIliePascu, înGeogeAntoniu, TudorelToader (coord.), *op. cit.*, (vol. III, 2015), p. 336;
[10] Brasov Court, decision no. 90/1970, in R.R.D. no. 8/1970, p. 170, apudIliePascu, in George Antoniu, TudorelToader (coord.), *op. cit.*, (vol. III, 2015), p. 336.
[11]Brasov Court, decision no. 90/1970, in R.R.D. no. 8/1970, p. 170, apudIliePascu, in GeogeAntoniu, TudorelToader (coord.), *op. cit.*, (vol. III, 2015), p. 336
[12] MihailUdroiu, *Drept penal, ParteaSpecială, Noul Cod penal, SintezeșiGrile/Criminal Law, Special Part, new Criminal Code, Synthesis and Grids*, Ed. C.H.Beck, Bucharest, 2014, p. 206;
[13] C.A. Bucharest, 2nd Criminal Section, Decision no. 645/2004, in P.J.P. 2003-2004, p. 129, apudMihailUdroiu, *op. cit.*, p. 206;
[14] C.S.J., Criminal Division, Decision no. 136/2000, in R.D.P. no. 1/2002, p. 123;
[15) Bucharest Court, Section II Criminal, Decision no. 671/1981 in R3, p. 114, apudIliePascu, in George Antoniu, TudorelToader (coord.), *op. cit.*, (vol. III, 2015), p. 338.
[16] Supreme Court Criminal Division, Decision no. 3229/1979, in the ECR 1969-1975, p. 182, apudMihailUdroiu, *op. cit.*, pp. 206-207;
[17] Republished in the Official Monitor of Romania, Part I, no. 189 of 18 March 2014.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

EXPERIMENTAL DESIGN REGARDING THE INFLUENCE OF CREWS MULTICULTURALISM ON SHIPPING OPERATIONS

Carmen Cojocaru; Toma Alecu; Dinu Atodiresei
Assist. Prof., PhD; Assoc. Prof. Eng., PhD;Assoc. Prof., Eng., PhD – "Mircea cel Bătrân" Naval Academy, Constanța

Abstract: The study aims to identify and describe the particularities of multiculturalism in multinational naval crews of shipping goods from a psycho-social-cultural perspective.
The systemic approach of interdependent variables responsible for accidents and incidents at sea imposed their operationalisation by building an opinion survey. The experimental design involves the design and application of the survey to a number of Romanian sailors subjects (case study 1) and subsequently, in case study 2 we will perform statistical analysis, data interpretation and generation of improvement recommendations.

Keywords: experimental design, multiculturalism, crew.

1. The multiculturalism – an inter- identity characteristic of multiethnic crews

Paraphrasing Vasile Pavelcu in „The Drama of Psychology" we can admit that the concept of multiculturalism has "a long past and a short history". As a multidisciplinary and multifaceted construct, multiculturalism and its complex matter are not easily revealed at a perfunctory approach. Therefore, there is no consensus in its definition in literature; most of the approaches that fall into the category of scientific theories analyze just partly and from a narrow perspective one facet of this concept.

Another important aspect to consider is that the influences brought about by multiculturalism in a particular professional area acquire specific connotations due to several independent psychological and organizational variables, i.e. socio-culturally shaped personality factors, the characteristics of the surrounding professional environment, specific work conditions involving risk or uncertainty, management and leadership strategies, or organizational culture .

Maritime transport is, par excellence, a multinational, multi-confessional, socio-technical field in which we analyze multiculturalism from a systemic perspective with the focus on the essential characteristics of seafarers` interactions of with distinct cultural identities, who, for long extents of time live and work in a confined space on board, in isolation, under occupational pressure of and environmental dangers and risks, in order to effectively and safely carry their ship`s tasks.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

From this perspective, we subscribe to A. Gavriliuc`s view which defines culture as being „an implicit social element. Culture is, therefore, that set of patterns of essential values and attitudes underpinning the functional social behavior and is transmitted between generations through specific agents of socialization."[1]. Cultural exchanges as cognitive, affective and co-native transactions are symbolically "negotiated" through the encultural pattern of the multicultural naval crew on board that interprets the social reality on board through personal life experiences. They experience a dialogue with the others who are different, heterogeneously diversity in terms of tradition, customs, religion, convictions and beliefs, moral and axiomatic values. In order to functionally generate adaptive behaviors, sailors belonging to different cultures, social learn to respect individual lifestyles and national cultural identities without emitting value judgments based on native culture standards and criteria.

Otherwise, mental representations would develop as erroneous evaluative constructs (stereotypes) associated with pejorative emotional tonalities (prejudices) that would lead to behaviors and attitudes of ethnic discrimination, adversity generating interpersonal relationships which lead to multicultural conflict. "While the stereotyping is the cognitive component, prejudice is the emotional component and discrimination is the behavioral component. The reactions that we have towards individuals belonging to other social groups are perceived as being significantly different from those belonging to our group. "[2].

Even if they remain consistent with the dominant socio-cultural psychological model which transforms the personality potential in expressed attitudes through explicit behavior, becoming the socio-culturally originated personality allows for permanent formative updating of the character traits, regrouping them in value patterns and psyche auto tune, constantly adjusting and adapting to cultural diversity and social reality on board. This is what Ralph Linton called "cultural foundation of personality" ever since 1968.

From the psychosocial standpoint, multicultural crews may be considered social micro-groups which verify certain small groups criteria such as the relatively small number of members, common consensually assumed objectives with regards to safety and the effectiveness of the maritime transport of goods, hierarchical establishment of ranks onboard (operational or managerial, deck or engine) are consistent with the duties (the harmonization of status - role), interactions between crew members are unmediated, direct, face to face, as relationships are mainly socio-affective; the crew composition is a mixed one, described not only through multiculturalism but also by sailors with different education levels, different ages, different types, different training.

Naval crews are ad hoc working groups, without a common history and their training (team building) undergoes permanent readjustments guided by the professional group benchmark norm, by replacing off signers who finished their employment contract with on signers beginning their employment contract.

---

[1] *Gavriliuc, A., Psihologie interculturală, Ed. Polirom, Iași, 2011, p. 25*
[2] *Fiske, S., 1954/1998, p.357 cited. Ivan L. in Chelcea, S. (eds), 2010, p. 344*

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

In terms of multiculturalism, the specific characteristics of naval crew dynamics facilitate a process of forced and sudden acculturation at the interaction of several different cultures, which requires maximum effort and flexibility in the social partners directly involved in the work aboard ships. These complex systemic interactions of national cultures, of the organizational culture, environment, along with the pressure of high achiever workload on board, may produce transient imbalances of the mental system, i.e. "stress of acculturation resulting in depressive disorders, feelings of marginalization and rejection, which cause confusion in reality perception, thus generating some diseases with psychosomatic content."[3]. Such psychologically disharmonic relationships require balancing, self-adjusting mechanisms which will lead to the restoration of another systemic balance by the requirements of the objective environmental and socio- professional reality.

The formative training of sailors and the internalization and integration of the cognitive – emotional results of social learning in the area of multiculturalism, aboard ships, contribute to the improvement and enrichment of their personality, along with its optimum maturation, by the requirements of functional adaptation to the socio-cultural and socio-professional environment.

2. Experimental design

An analysis carried out by the European Maritime Safety on marine casualties and incidents for the period 2011 - 2014 in the naval field of the EU countries, showed (fig. 1) that there has been an exponential increase of their production in the last years, and anticipated the highest peak in 2015[4].

Surprisingly and alarmingly, at the same time, the abovementioned study reveals that 67% of the 908 events recorded were caused by human error, ranked in the figure below, in order of their relevance.

Taking into account the fact that any piece of scientific research is inspired by the needs of the objective reality, we plan to launch an exploratory, descriptive - explanatory study regarding the subjective perception of the Romanian sailors on the factors that affect the production of marine casualties and incidents; we also plan to generate practical solutions for the improvement and optimization of human resources.

To this end, we have devised three opinion questionnaires using the list of attributes on a Lickert scale with four response options (very important, important, less important, not important) for investigation of a number of N = 200 Romanian sailors who are engaged in operational and managerial positions on a ship, be them crew or officers. The questionnaire contains 45 questions distributed in four methodological dimensions considered to be sub-domains of investigation: Factual data (identification), Human factor, Multiculturalism and Working conditions on the ship, as interdependent variables that influence, in different percentages, the production of incidents / accidents at sea.

[3] *Berry et al., 1987, Rudmin, 2008, cited. Gavriliuc, 2011, p. 56*
[4] *http://www.emsa.europa.eu/news-a-press-centre*

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

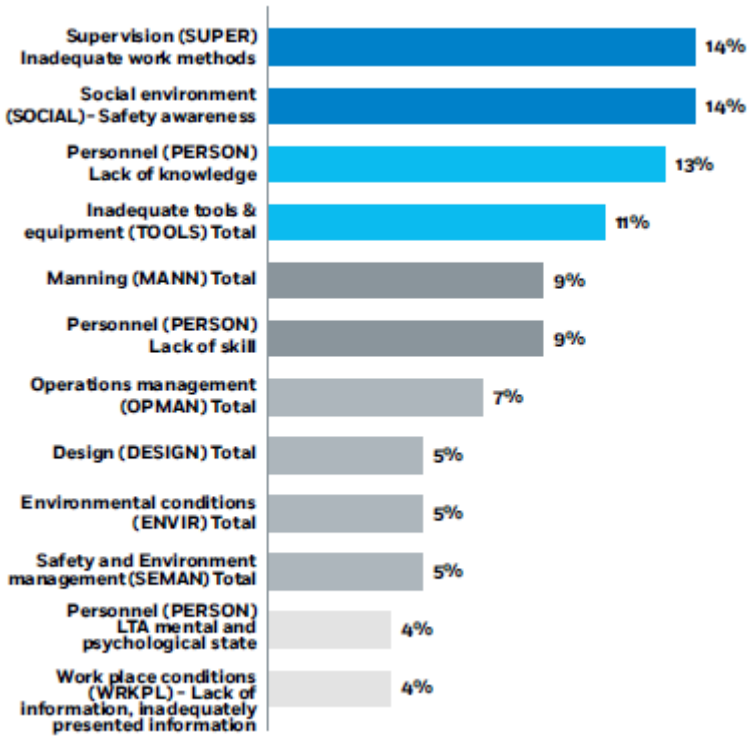

Figura1 Contributing factors subcategories related to human erroneous actions[5]

The first dimension under research comprises a number of 8 questions and allows the collection of relevant data with factual character regarding the types of ship crews (national, multinational), the composition of the crew (age, gender, education, training level, nationality), data on the specific activity at work place in the naval field (professional status given by the hierarchical position, as well as the work department, i.e. deck or engine) and not in the least, the professional experience at sea, on periods of training and accumulation of professional know-how).

The second dimension investigated focuses on the human resource perception regarding relevant factors that affect the production of marine casualties and incidents and contains estimations for items corresponding to 16 questions. Of these, 9 questions directly address the structure and maturation of personality factors ("mental and psychological state"), and the other seven items of the questionnaire are focused on the psychosocial aspect of the naval group.

When human error is the cause of marine accidents and incidents, an issue of interest in the sailors' vocational personality analysis concerns the predisposing factors of the human psychic system that create vulnerability to new, unfamiliar, overly monotonous, or routine situations.

[5] http://www.emsa.europa.eu/news-a-press-centre/

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Adaptability to life and work at sea carries meanings depending on the perception, representation [6] and assuming of risk as described by psychological experiences of „peak" type. Acceptance and tolerance of ambiguous, uncertain stimuli and optimal decision making in such conditions involve both personal, intrinsic variables, such as the tendency to respect authority and compliance with both rules and psychosocial variables on board ships. "From the psychological point of view, risk is essentially a subjective construct which announces the possibility of some bad experience in a certain situation, causing some loss.".

Further on, the same author states that "in reality, the individual ability to estimate risk in a situation is determined by the perception of risk (identification phase), by risk assessment (subjective analysis phase) and risk tolerance (personal level acceptance)"[7]. Specific to the vocational personality of sailors is the continuous need to adapt and re-adapt to different situations determined by the pace and duration of voyages at sea. To this end, the questionnaire refers to the evaluation perceptive grid in emotions management, to the situational awareness and ability to react quickly to the tasks given, along with the degree of inhibition of mental activism induced by the automation and sophisticated modern technology and the crews' dependency on it. One extremely important factor of personality activating performant psychological functionality is motivation with its two aspects: extrinsic motivation tributary to material gains and intrinsic motivation which refers to career achievement. In our study, we also take into account the level of motivational aspiration, knowing that both over-motivation and under-motivation may lead to failure.

There is no doubt that the facilitator and mediator role is achieved by the general and specialized knowledge, technics and engineering aptitudes which are permanently recalled and practiced while on board ships, along with the training and practical activities. It was not by accident that EMSA statistical analysis presented above accounts for lack of knowledge in a percentage of 13 %, for lack of skill 9%, and for social environment - safety awareness 14%. This aspect is investigated in this study through items that measure the perception of the importance of team building, teamwork, work climate and, especially, types and characteristics of interpersonal relationships in naval crews. The literature states personal, occupational, safety benefits of promoting desirable attitudes, empathy, cooperative, partnership interpersonal interactions of cooperative partnership, even competitive, in the detriment of human conflicting, hostile human relationships.

The third dimension concerns the issue of multiculturalism as a cultural diversity concept represented, in our study by 8 items related to tradition and religion of the national culture, beliefs, customs, moral cultural values and political beliefs along with the possibility of unacceptable behaviors maladaptive multicultural stereotypes, prejudices and discriminatory attitudes. We can note here the process characteristic of cultural dynamic which influences the personality factors and confirms scientifically the hypothesis of pro-active human model, who, in turn, take possession of the environment and turns it to his advantage, becoming producer of values. Special attention is paid

[6] *Hăvârneanu, C., Hăvârneanu, Gr.,(coord.), Psihologia riscului, Ed. Polirom, Iași, 2015, page. 16*
[7] *Hăvârneanu, C., Hăvârneanu, Gr.,(coord.), Psihologia riscului, Ed. Polirom, Iași, 2015, page. 18*

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

to multicultural awareness and promotion of cultural relativism which provide distinct cultural identity, open partnership relations, between representatives of different cultures, without labels and value judgments based on criteria valid only in the perimeter of a national culture.

A focal point of cultural diversity dimension investigates aspects of oral/ written communication and nonverbal, cultural communication, statistically quantified by EMSA as being responsible for 4% of maritime accidents and incidents. (lack of information, inadequately presented information). Having cultural determinism, communication, language and speech undergo not only unclear transmission but also, difficulties related to the fact that English is used in multicultural crews, quite different from the one's mother tongue. This requires additional psychological effort to give other meanings to the mental linguistic representations with the explicit aim of reporting to a set of codes that form a common mental construct. During this intellectual labor one can identify semantic errors or false interpretations of linguistic codes, sometimes with critical consequences.

Working conditions on board ship is the fourth methodological dimension of the questionnaires and is represented by 13 items referring to workplace on board. The first set of questions has direct addressability to accommodation, food, vessel design, with direct implications on the degree of satisfaction of human basic needs, on the basis of which we can state the level of motivation. Another set of items addresses the issue of technological equipment of the ship's with an impact of 11% in the statistical study prepared by EMSA (inadequate tools & equipment); there follows collecting data about leadership and management strategies practiced on board under specific environmental safety. (supervision 14%, operations management 7%, inadequate work methods 14 %, safety environment management 5%, the same source). One last aspect analyzed is related to the perceptions of the subjects undergoing the study concerning the workload, and the counterbalance of stress through entertainment and leisure activities (sports, games, i.e. "happy, happy, together" in Filipino culture!)

After applying the questionnaires via Google Drive, we will proceed to data collection, statistical processing, analysis and interpretation. The results combined with structured interviews with shipping experts will lead to solutions and recommendations for improving or optimizing human resources. The study of case study 2, with everything that it implies, will be the subject of a future piece of research which we hope will contribute to the decrease or reduction of accidents and incidents in maritime transport.

Bibliografie

1. Gavriliuc, A., *Psihologie interculturală,* Ed. Polirom, Iași, 2011.
2. Hăvârneanu, C., Hăvârneanu, Gr.,(coord.), *Psihologia riscului,* Ed. Polirom, Iași, 2015.
3. Ivan, L., *Stereotipuri, prejudecăți, discriminare socială,* în Chelcea, S., (coord.), *Psihosociologie. Teorii, cercetări, aplicații,* Ed. Polirom, Iași, 2010.
4. Linton, R., *Fundamentul cultural al personalității,* Ed. Științifică, București, 1968.
5. European Maritime Safety Agenty, *Annual Overview of Marine Casualties and Incidents* 2015, Chapter 5, *Events and Contributing Factors Analysis,* p. 47, http://www.emsa.europa.eu/news-a-

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

press-centre/external-news/item/2551-annual-overview-of-marine-casualties-and-incidents-2015.html

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

LEGAL TRANSPLANT – POSSIBILITIES AND LIMITS. THEORIES AND CONCEPTUALIZATION

Răzvan Cosmin Roghină
Assist., PhD, "Lucian Blaga" University of Sibiu

Abstract: The Law is dynamic, found in a constant mutation and in a continuum flow of informations and influences. Legal systems interact in many and varied ways, in so much that we can capture, without great difficulty, besides natural differences, common norms (social, legal) to many societal funds. How and why these facts are recorded (?) are inherent questions. Answers can be offered by exploring the legal transplant theories.
Alan Watson, through his work "Legal Transplant: An Approach to Comparative Law" in 1974, triggered numerous discussions upon the relationship between law and society and upon the factors driving changes in law. The American professor (Scottish in origin) gave great attention to the phenomenon called "legal transplant". Due to rich replies received from other theorists, we witness a great dispute of ideas around the above- mentioned issues, on wich we will focus in this article.

Keywords: legal transplant; law; society; comparative law; mirror thesis.

În mod inevitabil sintagma „*transplant juridic*" canalizează atenția, în primă fază, spre domeniul medicinei. Este bine cunoscut faptul că orice transplant din lumea medicală presupune nu numai un rând de analize anterioare procesului în sine, dar şi un set de verificări ulterioare, menite să certifice reuşita preconizată de primul demers (confirmarea compatibilităţii). O atare logică a fost transpusă şi în drept, însă, după cum vom observa, fără să se aibe mereu în vedere necesitatea compatibilităţii (absolute) dintre donator şi receptor.

Unii teoreticieni ai dreptului sau ai sociologiei pun accent pe riscul respingerii de către receptor a corpului juridic străin (o consecinţă a valenţelor metaforice preluate din medicină), pe pericolul unei funcţionări defectuoase sau pe riscul generării unei realităţi juridice mult prea artificiale, în vreme ce alţii nu se concentrează asupra acestor aspecte, considerând că transplantul juridic, spre deosebire de cel medical, poate opera şi în caz de incompatibilitate teoretică (*e.g.*opinia lui A.Watson).

Metafora „ *transplant juridic*" nu grupează o sumă de condiţii uniforme, conforme cu valențele sale „medicale", dar este, în ciuda acestui fapt, sintagma cea mai des folosită în cadrul discuţiilor referitoare la circulația modelelor (sisteme, norme, concepte, idei etc.) juridice în lume[1].

[1] Din cauza faptului că fenomenul supus discuţiei este unul complex, care comportă multe variabile, nu s-a reuşit închegarea unei teorii general valabile şi, evident, nici formularea unei metafore care să proiecteze fără echivoc logica şi efectele circulaţiei modelelor

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

I. TRANSPLANTUL JURIDIC ESTE O REALITATE – TEORIA LUI A. WATSON

A. Watson, prin publicarea lucrării „*Legal Transplant: An Approach to Comparative Law*" în 1974, este cel care a deschis planul a numeroase discuţii în jurul relaţiei dintre lege şi societate şi asupra factorilor care determină schimbările în drept. Profesorul american (de origine scoţiană) a acordat atenţie sporită fenomenului denumit „transplant juridic". Datorită replicilor primite din partea altor teoreticieni, astăzi putem asista la o nuanţată dispută de idei în cadrul fenomenologiei transplantului juridic.

În lucrările sale[2], A. Watson reiterează faptul că schimbările dintr-un sistem de drept sunt datorate în primul rând transplantului juridic. Potrivit gândirii profesorului american, caracterul nomad al regulilor dovedeşte că nu există o relaţie strânsă între societate şi lege[3]. Legea este în mare măsură autonomă şi se dezvoltă prin transplant, pentru că aceia care au prerogativa legiferării sunt atenţi la fondurile juridice străine pentru a identifica beneficiile unor norme şi foloasele ce pot rezulta din transferul lor[4]. Folosul nu trebuie să fie neapărat direcţionat spre cei mulţi sau spre o clasă generală, întrucât, spune A.Watson, cei care aplică dreptul au cea mai mare influenţă şi tot ei sunt cei care culeg, adoptă şi cultivă interesele, motiv pentru care distingem, pe lângă tipurile de interese ce se evidenţiază, dreptul înţeles de cei care îl aplică şi dreptul înţeles de cei asupra cărora se aplică.

Watson nu evocă faptul că normele împrumutate nu ar fi supuse vreunei alterări sau modificări, ci mai degrabă indică faptul că transplantul voluntar implică întotdeauna (în cazul unui transplant masiv) schimbări (în mare măsură) fără legături cu anumiţi factori particulari ce operează în cadrul societăţii. În viziunea sa, dreptul transplantat „*nu este acelaşi lucru cu cel care a fost în casa anterioară*" [5]. Corpurile juridice (concepte, principii, instituţii, norme, structuri juridice ş.a.m.d.) sunt accesibile celui care caută să importe, însă "spiritul" sistemului de drept donator nu poate şi nu nici nu se urmăreşte a fi importat. Nu se susţine, astfel, că dreptul importat va lucra sau funcţiona întocmai precum în fondul mamă[6]. În acest context, A. Watson subliniază faptul că dreptul

juridice în lume. Fără a încerca să nominalizăm o metaforă în detrimentul alteia – toate având plusuri şi minusuri, fiind susceptibile a fi folosite precum nişte lentile în funcţie de unghiul de abordare al fenomenului supus discuţiei –, noi am ales să folosim, independent de teoria profesorului A. Watson, sintagma transplant juridic Precizăm că în unele cazuri, din considerente legate de frazare, vom folosi, sub formă de sinonime, şi alte sintagme: transfer juridic, import juridic.

[2]*Aspects of Reception of Law* (American Journal of Comparative Law, Vol. 44, Issue 3, Spring 1996, pp 335-352); *Comparative Law and Legal Change* (Cambridge Law Journal, Vol. 37, 1978), *Legal Transplants and Law Reform* (Law Quarterly Review, Vol. 92, 1976); *Society and Legal Change* (Scottish Academic Press, Edinburgh, 1977; 2nd edn, Temple Univesity Press, Philadelphia, 2001); *Sources of Law, Legal Change, and Ambiguity* (University of Pennsylvania Press, Philadelphia, 1984); The Evolution of Law (Blackwell, Oxford, 1985); *Legal Origins and Legal Change*, (Hambledon Press, London, 1991); *The Evolution of Western Private Law* (Johns Hopkins University Press, Baltimore, 2001); *From Legal Transplants to legal formants* (American Journal of Comparative Law, Vol. 43, Issue 3, Summer 1985, pp. 469-476; Law out of context (Eddinbrgh Law Review, vol. 4, Issue 2, May 2000, pp. 147-167; ş.a. .

[3] A.WATSON, *supra* nota de subsol 2.

[4] IDEM, *Comparative Law and Legal Change,* Cambridge Law Journal, Vol. 37, 1978, p. 313.

[5] În *Legal History and Common Law for Europe, Mystery, Reality, Imagination*, Arne Longfern Offset AB, Sticholm, 2001, p. 104.

[6]*Ibidem*, p. 115

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

comparat ar trebui să se preocupe de studiul relaţiilor istorice dintre ordinile de drept şi de "destinul" transplanturilor juridice din diferite ţări[7]. Astfel s-ar putea identifica factorii care explică schimbările sau imutabilitatea dreptului[8]. A. Watson a ilustrat o serie de cazuri[9] care , în opinia sa, duc spre concluzia că circulaţia regulilor/ ideilor juridice de la un stat la altul este cea mai fertilă sursă de dezvoltare în domeniul juridic[10].

Aşadar, dreptul comparat, potrivit gândirii lui Watson, nu ar trebui să se concentreze (doar) pe dimensiunea statică a dreptului, ci (şi) pe dimensiunea sa dinamică, avându-se în vedere complexul fenomen al circulaţiei modelelor juridice în lume. Dreptul comparat este chemat să se ocupe cu studiul relaţiilor istorice dintre sistemele de drept[11]. Pe această cale s-ar permite celor implicaţi în reforma dreptului să-şi înţeleagă mai bine rolul şi sarcinile, să obţină o mai clară perspectivă asupra lui dacă, cât (până la ce cotă apropierea este rezonabilă) şi de unde să se facă apropieri în drept (alegerea sistemului de drept), respectiv dacă este posibilă acceptarea corpurilor juridice străine cu sau fără modificări.

Conceptul de "*înclinare spre transplant*" sau "*disponibilitatea pentru transplant*" (*transplant bias*)[12] este un element esenţial pentru teoria lui A. Watson, în viziunea căreia schimbările juridice apar – în mod primar – prin apropiere sau imitare de norme. Conceptul se referă la receptivitatea faţă de un anumit sistem de drept, o apropiere nedatorată unei selecţii bazate pe cântărirea tuturor alternativelor posibile. Această receptivitate variază în funcţie de factori precum: tradiţia lingvistică avută în comun (în parte sau în tot) cu potenţialul sistem donator; prestigiul celui din urmă; pregătirea educaţională şi experienţa (influenţată de doctrină sau/şi practica sistemului de drept donator) teoreticienilor şi practicienilor din sistemul de drept receptor[13].

Un minus al teoriei profesorului american poate sta în faptul că este concentrată doar pe dimensiunea dreptului privat din dreptul occidental. Această împrejurare (în concurs cu respingerea teoriei dreptului ca oglindă a societăţii) a generat incertitudini sau semne de întrebare în jurul teoriei sale. Interesant este că tocmai aceste semne de întrebare au dus la constatarea (nu generală) că transplantul juridic poate opera cu orice şi în cele mai vitrege condiţii, existând, bineînţeles, şi excepţii.

Referitor la cauzele sau factorii care înlesnesc sau deschid calea către un transplant juridic, A. Watson a evidenţiat: tradiţia lingvistică, prestigiul, accesibilitatea şi experienţa anterioară.

II. IMPOSIBILITATEA TRANSPLANTULUI JURIDIC

[7] IDEM, *Legal transplant. An Approach to Comparative Law*, The University of Georgia Press, Athens, 1993, p. 6
[8] *Ibidem*, p.21
[9] *Ibidem*, p. 108
[10] *Ibidem*, pp. 7-9, p.194
[11] *Ibidem*, pp. 5-6
[12] Această disponibilate sau înclinare spre transplant interacţionează cu o serie de factori precum: sursa legii, gradul de generalitate, inerţia, nevoile acoperite. În acest sens, a se vedea IDEM, *Comparative Law and Legal Change*... cit., pp. 313-336.
[13] Adoptarea unui cod străin în întregime sau a unei legi fundamentale este un exemplu în sprijinul conceptului afirmat. În momentul în care se transferă un întreg care acoperă o sferă largă de relaţii, se poate prezuma că se are în vedere în mod principal identitatea sursei şi, dacă este cazul, precedentele înregistrate în relaţia donator – receptor.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Există şi opinia potrivit căreia transplantul juridic este imposibil. Profesorul P. Legrand pune în lumină inabilitatea normelor juridice de a „călători" prin jurisdicţii, neîmpovărate de un bagaj istoric, epistemologic sau cultural[14]. Potrivit acestuia, o parte esenţială a normei juridice – sensul său – nu „supravieţuieşte" transferului, împrejurare ce face ca forma juridică importată să fie cu totul altceva, căpătând un sens nou, conform cu modul de înţelegere al societăţii receptoare[15]. O normă nu se explică prin ea însăşi, interpretatorii având rolul să-i depisteze sensul şi să-l explice, dar cum modelele de interpretare diferă de la o societate la alta, sensul va fi unul complet deformat în dreptul receptor. Ca atare, transferul juridic, în definitiv, nu are loc[16]. În cel mai bun caz, conform lui P. Legrand, ceea ce se poate transfera de la o societate la alta este un set de cuvinte fără unitate de sens[17].

P. Legrand, în cursul său de drept comparat, expune reţinerea potrivit căreia un comparatist trebuie să surprindă ideea propoziţiilor, frazelor pe care le traduce, şi nu să se concentreze doar asupra cuvintelor: "*O teorie a traducerii îi va permite să-şi dea seama că nu traduce cuvinte,ci idei*[18] *(...)*[19].

III. NUANŢAREA POSIBILITĂŢILOR ŞI LIMITELOR TRANSPLANTULUI JURIDIC

[14] A se vedea P. LEGRAND, *The Impossibility of "Legal Transplants*, Mastricht Journal of European and Comparative Law, 1997, pp. 111–118.
[15]*Ibidem*, pp. 114-115
[16]*Ibidem*
[17]*Ibidem*, p.120
[18] IDEM, *Drept comparat*, Ed. Lumina LEX, Bucuresti , 2001, (traducator: R. Bercea), p. 26.
[19] În prelungirea acestei afirmaţii, considerând că este posibil ca un comparatist să surprindă ideile expuse de un text juridic străin, de ce nu ar fi posibil că acele idei reţinute să fie transpuse în alt sistem? Dacă X are în vedere şi înţelege fondul cultural, istoric, economic, epistemologic al sursei pe care o consideră a fi un bun candidat pentru un transplant juridic, nu poate, în definitiv, să preia sensul celor reperate şi să le cultive (teoria lui Örücü are o utilitate sporită în acest caz) cu succes şi în textul rezultat în dreptul importator? Este evident că echivalenţa nu poate fi perfectă, dar cu siguranţă se pot obţine linii de esenţă similare. Chiar şi într-un atare scenariu, dominat de raţiune şi conştienţă, transplantul este imposibil? Răspunsul se conturează în jurul a unui nu, mai ales dacă adăugăm în calcul şi pleiada de transplanturi juridice înregistrate de istorie şi redate spre a fi caracterizate cu scopul de se reţine informaţii utile asupra la: de unde, cât şi în ce circumstanţe se poate transplanta şi de ce a intervenit o anume schimbare şi nu alta? în ce circumstanţe se poate transplanta? Astfel, cu ajutorul istoriei, s-au constatat cazuri când un transfer juridic s-a realizat cu succes şi între fonduri culturale vitrege. Faptul că sensul suferă o alterare accentuată poate să conteze mai puţin atâta timp cât efectele scontate s-au obiectivat în societatea receptoare ori, deşi nu au fost scontate, s-au înregistrat altele apropiate sau unele chiar mai bune. A spune că transplantul juridic este imposibil înseamnă a străbate o cale foarte lungă, eliminând în păşirea ei orice semn de întrebare. Legrand este frustrat în această cale lungă de numeroasele exemple de transplant juridic ce s-au întâmplat şi încă se întâmplă.

P. Legrand, probabil din dorinţa de a invalida teoria lui Watson, a trecut într-o extremă mult prea închisă, care ignoră realităţi sau, după caz, excepţii veritabile. Legrand l-a "acuzat" pe Watson că vede transplantul juridic într-un mod multe prea simplist, fără să ia în considerare multitudinea de piedici ce stau în calea lui. Watson, sub formă de replică, a reiterat că normele juridice, pe lângă faptul că sunt parte dintr-o structură socială, operează şi la nivel de idei şi că, de cele mai multe ori, ideea este cea care se transferă **(**A.WATSON, *Comparative Law and Legal Change...* cit., p.315; *Legal Change: Sources of Law and Legal Culture*, University of Pennsylvania Law Review, Volume 131, Issue 5, p.1152.; *The Evolution of Law: Continued*, Law and History Review, 1987, p.537 şi urm.). Pe lângă aceasta, Watson „reproşează" lui Legrand faptul că ignoră importanţa istoriei dreptului în materie de comparare. Profesorul american recunoaşte că diferenţele dintre sistemele de drept trebuie să fie luate în calcul, dar tot aşa trebuie să fie cântărite în importanţă şi similarităţile, cauzele acestora, incluzând cazurile de transplant ce nu pot fi omise (*Legal Transplants and European Private Law*, University of Belgrad, 2006; lucrarea a fost consultată online la adresa: www.alanwatson.org, 08.10.2016).

În această ordine de idei, ne putem întreba: care tip de transplant juridic este proclamat ca fiind imposibil? Transplantul imaginat de Alan Watson (ulterior preluat cu sau fără nuanţări şi de alţi teoreticieni) sau transplantul juridic înţeles de P. Legrand? Împrejurarea că o normă juridică transplantată îmbracă haine noi şi că, implicit, produce efecte diferite (poate neaşteptate) în fondul receptor, duce la absenţa transplantului juridic ? Se poate ignora actul care a dus la introducerea unor elemente străine, respectiv efectele înregistrate prin intermediul corpurilor juridice introduse pe calea unei aplecări asupra unui fond extern? Teoria lui Legrand, deşi ignoră o realitate obiectivă, conţine idei utile în analizarea şi caracterizarea unui transplant juridic concret.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Profesorul turc E.Örücü propune o reconsiderare a transplantului juridic în lumina poziţiilor extreme adoptate de A. Watson şi P. Legrand. Apropiată mult mai mult de viziunea lui A. Watson, E. Örücü nu contestă realitatea transferului juridic, ci doar atrage atenţia asupra unui plus de considerente ce trebuie luate în calcul, sens în care propune şi folosirea unei noi metafore: transpoziţia juridică, care, în viziunea sa, descrie mai bine fenomenul importului juridic.

E.Örücü dezvoltă o teorie a transplantului juridic de succes, caracterizare ce ar putea fi obţinută printr-o adaptare corespunzătoare, precum în muzică, aşa cum evocă metafora propusă spre folosire de comparatistul turc[20]. În absenţa unei adaptări sau în prezenţa unei adaptări superficiale a dreptului importat, cel din urmă va determina efecte negative în societatea importatoare[21].

Lăsând la o parte necesitatea compatibilităţii, dar fără a o anula, E. Örücü consideră că un import juridic voluntar sporeşte probabilitatea reuşitei transpoziţiei şi adaptării întrucât actul se desfăşoară în prezenţa unei receptivităţi autentice din partea societăţii importatoare[22]. Referindu-se la teoria „iritaţiei juridice", promovată de G. Teubner[23], E.Örücü consideră că iritaţia cauzată de un transplant juridic este necesară, în limitele unui nivel acceptabil, pentru o transpoziţie reuşită[24]. Spre deosebire de E. Örücü , G. Teubner susţine că un transplant juridic reuşit este acela care nu irită „legăturile obligatorii" cu societatea, dar fără să se aplece şi asupra a ce trebuie făcut pentru a se evita iritarea. Profesorul turc, pune, în schimb, un accent pozitiv pe divergenţă (ca element ce duce spre o relaţie constructivă) în rezolvarea problemei convergenţei. „*De ce se ne aşteptam la „repulsie" şi nu la interacţiune? (...) Convergenţa nu înseamnă a încerca să creăm similarităţi, ci să acceptăm diversitatea"*[25].

---

[20] E.ÖRÜCÜ , *Law as Trasnposition, Law and Comparative Law Quarterly*, vol. 51, issue 2, April 2002, p 207.
[21]*Ibidem*, p.212.
[22]*Ibidem*, p.208.
[23] G. Teubner caută să înţeleagă actul transferului juridic prin concentrarea pe efectele ce se înregistrează în fondul societăţii importatoare. Profesorul german socoteşte poziţia lui P. Legrand ca fiind mult prea puternic legată de fondul cultural, ignorând situaţiile în care regulile juridice şi cultura socio-juridică nu sunt interdependente, precum şi multele exemple de transferuri juridice (de succes) ce au avut loc, consemnate de istorie.

În relaţie cu Watson, Teubner recunoaşte că transferul juridic a fost şi este o sursă principală de schimbare juridică, însă nu în modul imaginat de profesorul american (de origine scoţiană). Teubner nu crede că transplantul juridic este simplu, ci, din contră, este dificil în marea parte a cazurilor. Acesta se apropie de gândirea lui Kahn Freud, conform căreia dreptul este în mod selectiv încorsetat în cultura unei anumite societăţi **(**G.TEUBNER, *Legal Irritants*, Modern Law Review, vol. 61, Issue 1, January 1987, pp. 14-18). În plus, tot în raport cu A. Watson, G. Teubner blamează metafora „transplant juridic" pe motivul că ar pune accent pe actul mecanic al importului şi prea puţin pe efectele sau consecinţele actului asupra dreptului societăţii importatoare, pe partea sa organică. Acesta a indicat sintagma „iritaţie juridică" ca fiind mult mai sugestivă pentru ceea ce se întâmplă în cazul unui transfer juridic.

Profesorul german distinge două feluri de drepturi. Pe de o parte, există un drept care nu prezintă strânse legături cu fondul cultural originar şi care, implicit, poate fi importat; este susceptibil de succes cu condiţia, încă valabilă, a cultivării mediului în care va fi aşezat. Aşadar, pentru Teubner, necesitatea adaptării elementelor importate se consolidează într-o cerinţă universală. Pe de altă parte, se mai face cunoscut un drept ce nu poate fi „*domesticit*", ce „*nu poate fi transformat din ceva străin în ceva familiar*"*(Ibidem)*din cauza puternicelor legături cu fondul cultural originar. Într-un asemenea caz, transferul juridic se manifestă sub forma unei „*iritaţii juridice*". Dreptul importat nu este asimilat în totalitate. Nici nu ar putea fi absorbit în întregime, din vreme ce, conform raţiunii lui Teubner, dreptul cu „legături obligatorii" generează o *dinamică evoluţionistă în care sensul normei externe va fi reconstruit, iar contextul intern va suferi o schimbare fundamentală(Ibidem*, p.12). Astfel, dreptul importat este recontextualizat, societatea importatoare reasamblându-l într-un mod propriu, într-un limbaj specific.
[24] E. Örücü , op. cit., p.211.
[25]*Ibidem*

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Adaptarea, pentru a fi încununată cu succes, trebuie să se realizeze la toate nivelurile sistemului de drept, mai ales în rândul judecătorilor şi al viitoarelor generaţii de jurişti, deci şi la nivel educaţional, cât şi printre ceilalţi actori (activi) cu pregătire juridică[26].

Care sunt plusurile şi minusurile modelelor străine în procesul legiferării? Ce condiţii trebuie să fie îndeplinite pentru a-l face dorit sau pentru a permite celor care pregătesc o nouă legislaţie se se folosească de reguli şi instituţii dezvoltate în ţări străine?[27]. O. Kahn Freud susţine că există grade de transferabilitate şi că şansele de acceptare sau respingere a corpului juridic străin din mediul importator depind de o serie de factori politici (cei mai importanţi în viziunea sa), economici, sociali şi geografici[28].

Factorul politic prezintă o importanţă sporită, fiind chiar decisiv în considerarea şanselor pentru supravieţuirea sau repulsia celor transplantate. Spre exemplu, diferenţele dintre statele comuniste şi noncomuniste ori dintre dictaturi şi democraţii prezintă impedimente serioase pentru ipoteza unui transfer juridic. De asemenea, o importanţă crescută o au grupurile de interese în elaborarea şi întreţinerea instituţiilor juridice, în activitatea lor politico-socială[29]. Cu titlu de exemplu, O. Kahn Freud expune opunerea Bisericii Catolice, din Italia, în faţa reformelor din domeniul dreptului familiei, privitoare la instituţia divorţului, instituţie supusă unei reale tendinţe de a fi împrumutată de alte state[30]. Un alt exemplu se poate surprinde în ipotezele unor reforme din dreptul muncii, unde grupurile profesionale au puterea să influenţeze procesul edictării dreptului în materia pe care o reprezintă. În sprijinul unor schimbări, grupurile se pot comporta precum nişe grupuri antreprenoriale, iar în măsura în care expun şi susţin variante preluate din alte sisteme de drept, asistăm la promovarea unui transplant de tip antreprenorial.

O. Kahn Freud spune că transferul de norme şi instituţii juridice nu ar trebui să fie luat ca şi efectuat în majoritatea situaţiilor, întrucât utilizarea unor norme în afara mediului lor natural generează un însemnat risc de respingere, mai ales când se ignora sau se evaluează greşit contextul (în principal cel politic). O normă sau o instituie juridică nu trebuie să fie separată de scopul şi de circumstanţele proprii în care s-a născut şi dezvoltat, fiind un produs al culturii, iar cultura este proprie şi netransferabilă. Viziunea lui O. Kahn Freud se apropie de poziţia lui Legrand. Totuşi, acesta lasă loc transplantului juridic prin ferestrele unor grade de transferabilitate, determinate de anumiţi factori mai mult sau mai puţin decisivi.

IV. CONCEPTUALIZAREA TRANSPLANTULUI JURIDIC

Cele mai multe încercări de a înţelege transferurile juridice sunt puternic condiţionate de teoriile socio-juridice. Din perspectiva acestora, problema centrală este: dreptul unui stat, dezvoltându-se în baza unor condiţii istorice proprii, specifice, se poate transplanta în alte fonduri

[26] *Ibidem*, p. 208.
[27] O. KAHN-FREUND, *On Uses and Misuses of Comparative Law* (1974) 37 Modern Law Review , p. 2.
[28] *Ibidem*, p. 8
[29] *Ibidem*, p. 15
[30] *Ibidem*, pp. 14-17

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

care oferă condiţii diferite? În cazul în care transferul este realizat spre a organiza modele politice, economice, morale, precum şi alte forme de comportament, atunci conţinutul său ar trebui să se potrivească cu condiţiile din societăţile beneficiare[31].

Pe această linie, se evocă faptul că gradul de transferabilitate este, în mare măsură, determinat de cota autonomiei normelor în raport cu societatea mamă şi de deschiderea prezentată de sistemul receptor.

În literatura socio-juridică, grupând teoriile prezentate şi nu numai, se evidenţiază trei abordări principale cu privire la transferul juridic: evoluţia juridică, autonomia juridică limitată şi autonomia juridică.

IV.1. EVOLUŢIA JURIDICĂ

Teoria evoluţiei juridice pune în legătură transferul juridic cu dinamica proceselor sociale din societatea receptoare[32]. Evoluţioniştii susţin că sistemele juridice mai puţin dezvoltate absorb, sub egida necesităţii, corpuri juridice din sistemele mai dezvoltate, mai eficiente[33]. Omul îşi modelează activitatea obiectivă prin intermediul deciziilor, hotărâri care poartă sau trebuie să conţină amprenta raţionalului. Unii teoreticieni spun că aceasta este o caracteristică universală a omului, o trăsătură ce caracterizează întreg comportamentul uman. Întrucât valorile personale sunt considerate non-comparabile, diferenţa culturală nu îşi găseşte locul în ecuaţie, viziune în baza căreia se înţelege de ce sistemele juridice aleg – în numele experienţei oferite şi filtrate de timp - cele mai eficiente reguli şi instituţii reperate în urma unei selecţii a soluţiilor găsite în diferite sisteme naţionale[34]. Bineînţeles, pot să intervină şi anumiţi factori subiectivi precum dependenţa culturală, care poate să facă ca o anumită variantă, deşi nu mai eficientă decât alta, dar eficientă, să pară a fi soluţia mai raţională. Într-un atare context, cultura juridică este, poate în mod inconştient, luată în calcul, determinând modul în care beneficiarii implementează conţinutul juridic transferat.

Evoluţia juridică, deşi nu suficient de puternică pentru a fi o teorie de reper, generală, are fără dubiu relevanţa unui factor ce determină sau deschide calea spre opţiunea unui transplant juridic.

IV.2. TEORIILE AUTONOMIEI JURIDICE

Unii teoreticieni, după cum am văzut, cred că transferabilitatea legilor poate fi evaluată prin examinarea congruenţei sau legăturii existente între lege şi forţele sociale – teoria autonomiei juridice.

Dacă legile sunt doar seturi de declaraţii propoziţionale – cum susţinătorii autonomiei depline par a considera – atunci transplantul juridic este uşor, pentru că legile autonome nu sunt istoric sau cultural conectate la societate într-o manieră semnificativă. Dacă, dimpotrivă, legile nu pot fi separate

[31] MARK VAN HOECKE, *Law as Communication*, Oxford: Hart Publishing, 2002, pp.37-39.
[32] P. STEIN, *Legal Evolution: The Story of an Idea*, The Cambridge Law Journal, 1980, pp. 23-29.
[33] L. M. FRIEDMAN, *Borders: On the Emerging Sociology of Trans-national Law*, Stanford Journal of International *Law, 1996, pp 65, 70* şi urm. .
[34] A se vedea U. MATTEI, *Efficiency in Legal Transplants: An Essay in Comparative Law and Economics, University of California Hastings College of the Law,* International Review of Law and Economics, March, 1994, lucrare consultată online la http://works.bepress.com/ugo_mattei/14 , 22.09.2016.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

de caracteristicile sociale, atunci au o autonomie limitată şi necesită o adaptare atentă pentru a se potrivi cu structurile sociale de bază din ţările beneficiare.

IV. 2.1. AUTONOMIA JURIDICĂ LIMITATĂ

Autonomia juridică limitată are ca punct de plecare convingerile expuse de teoria dreptului ca imagine a societăţii, cultivată de Montesquieu, conform căreia legile deţin o autonomie limitată, restrânsă. Montesquieu a expus şi susţinut, în celebra să lucrare *Spiritul legilor* ideea că "*legile politice şi civile ale fiecărei naţiuni… trebuie să fie atât de specifice persoanelor pentru care acestea sunt elaborate, încât ar fi o mare întâmplare ca acestea să se potrivească şi altei naţiuni*[35]. Îmbrăţişând întru-totul aserţiunile din urmă, am ajunge la concluzia că transplantul juridic se poate înregistra foarte rar, ca rezultat dominat de factorul "*alea*".

Totuși, istoria prezintă contrariul: transferul juridic se înregistrează la o scară însemnată. În faţa acestei realităţi constatate în mod obiectiv, teoreticienii care îmbrăţişează teoria autonomiei limitate recunosc faptul că normale juridice se pot transfera, dar spiritul juridic, cultura juridică, construcţiile epistemologice nu pot fi transferate sau nu supravieţuiesc transplantului. Aceasta pentru că fondul cultural este cel care oferă înţeles şi sens regulilor juridice. Legile rezultate în urma unui transplant juridic pot să arate la fel şi să fie administrate de instituţii configurate în mod similar, însă din moment ce acestea sunt puse în aplicare de actori cu mentalităţi juridice diferite, transferul nu are loc, fiind chiar imposibil (*i.e.* teoria lui P. Legrand).

O. Kahn Freud şi G. Teubner, după cum deja s-a evocat, au un model de abordare mai ponderat, în comparaţie cu poziţia adoptată de P. Legrand (una de extremă în cadrul teoriei autonomiei juridice limitate). Cei din urmă spun că o mare parte din normele juridice sunt mai puternic înrădăcinate în fondul originar. Totuşi, unele legi se pot prezenta a fi mai autonome decât altele şi, deci, să fie susceptibile transplantării, graniţele social-politice nefiind un impediment major.

IV.2.2. AUTONOMIA JURIDICĂ

Fără îndoială, cea mai profundă articulare a autonomiei juridice se găseşte în lucrările lui A. Watson. Nu se pune accent pe gradele de autonomie, normele putând fi transplantate cu uşurinţă. Ele, în generalul lor, nu sunt considerate a fi împovărate cu un bagaj cultural atât de greu încât să nu fie asimilabile. A. Watson s-a concentrat pe motivele transplantului juridic şi mai puţin pe efectele ce se pot înregistra în fondul social receptor ori pe necesitatea adaptării conţinutului transferat, dar a insistat pe ideea că efecte planificate se pot obţine chiar şi atunci când transplantul are loc între societăţi cu fonduri culturale foarte diferite. Selecţia şi cântărirea celor transplantate cad în sarcina celor care pot/au puterea să le şi implementeze. Se prezumă ca aceia surpind ideea şi deduc că poate fi aplicată şi în dreptul lor. *Dacă reprezentanţii unei culturi cred că o idee dintr-o altă cultură îşi poate găsi aplicarea şi-n fondul lor intern, de ce să nu fie aşa?* Bineînţeles, nu este obligatoriu ca trăirile culturale ale celor care reprezintă o societate să fie similare cu cele ale celor care se găsesc în

[35] CHARLES DE SECONDAT MONTESQUIEU, *Despre spiritul legilor*, Edit. Ştiinţifică, Bucureşti, 1964.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

celelalte straturi sociale. Relativismul stă prezent şi în această ecuaţie. De aceea sintagma *cultură juridică* este mai nou privită ca o sumă a unor comunităţi interpretative adunate într-o naţiune[36].

Oricum, în orice caz, se consideră că normele juridice, indiferent de tip, prezintă un grad de autonomie suficient de ridicat pentru a permite desprinderea ideii care o guvernează, care i-a dat "contur", idee ce poate duce la o schimbare în societatea importatoare, odată transplantată.

E. Örücü este cea care a adus o prelungire segmentelor transplantului juridic, prezentând şi necesitatea adaptării corpurilor juridice transpuse la imaginea societăţii beneficiare[37].

V. TEORIA SISTEMELOR

Teoria sistemelor caută să analizeze poziţia destinatarilor unui transplant juridic, dreptul fiind privit ca un sistem de comunicaţii. Se pune accent pe ceea ce cred destinatarii şi pe modul în care aceştia (se) folosesc de corpurile juridice primite. Cel care a construit această teorie este N. Luhman[38]. Potrivit acestuia, oamenii din cadrul instituţiilor, cum ar fi companiile, organismele politice, universităţile, folosesc comunicarea pentru a crea o proprie variantă de realitate şi sens[39]. Practic, întreaga societate este fragmentată în subsisteme[40], iar sistemul de drept nu este o excepţie.

Teoria sistemelor pendulează între teoria autonomiei juridice şi cea a autonomiei juridice parţiale sau limitate, sugerând că sistemele sunt „cognitiv deschise", dar "operaţional închise"[41]. Aspectul din urmă face că teoria sistemelor să fie una controversată. Comunicarea este împărţită în sisteme autopoietice operaţional închise. Luhman a împrumutat termenul „autopoietice" din lumea cercetărilor biologice[42], unde este folosit pentru a descrie capacitatea de autoreplicare sau autocreare a unor subsisteme organice. Aşadar, societatea este compusă din sisteme autopoietice care se reproduc și organizează conform unor principii intrinseci, fără a fi direcţionate din şi de exterior (alopoietic). Ele stau în contact cu mediul care le înconjoară şi preiau de la acesta elementele necesare pentru supraviețuirea sistemului, dar nu sunt dirijate de mediu . Astfel, subSistemele comunicante sunt închise operaţional, deoarece acestea selectează şi adaptează, în funcţie de logica internă, informaţiile provenite din exterior. Sunt, în schimb, deschise cognitiv la cunoaşterea externă, cum ar fi transferurile juridice, dar, în definitiv, tot în mod propriu vor decide asupra modului în care informaţiile primite trebuie să fie înţelese şi integrate.

---

[36] R. COTTEREL, *Is there a Logic of Legal Transplant*, în Adapting Legal Cultures, edit. D.Nelken / J.Feest, Hurt Publishing, Oxford, Portland Oregon, 2001, p. 81 şi urm. .
[37] E. ÖRÜCÜ , *op. cit*., p.206.
[38] A se vedea A. PHILLIPOPOULOS – MIHALOPOULOS, *Dealing (with) Paradoxes:On law, justice and cheating University of Westminster* in M King and C Thornhill (eds), Luhmann on *Law and Politics: Critical Appraisals and Applications*, 2005, lucrare consultată online la http://ssrn.com/abstract=1356054 , 28.10.2016.
[39] N. LUHMAN, *A Sociological Theory of Law*, trans. K Ziegert, ed. F. Kastner, R. Nobles, D. Schiff and R. Zieger, Oxford University Press, 2004.
[40] A. BECK, *Is Law an Autopoietic System?,* Oxford Legal Studies (401), 1994, pp. 401, 404-15
[41] R. NOBLES, D. SCHIFF, A Sociology of Jurisprudence, Oxford: Hart Publishing, 2006, pp.19-47.
[42] S-a inspirat din modelul cibernetic autopoietic construit de biologul Humberto Maturana.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

G. Teubner a aplicat teoria sistemelor pentru a explica transferul principiului bunei credinţe în dreptul englez[43]. El a susţinut că sistemele juridice beneficiare nu sunt închise niciodată complet la transferurile juridice. Corpurile juridice străine funcţionează precum nişte perturbaţii care, dacă sunt utilizate în mod constant, pot determina modul în care un sistem înţelege şi integrează elementele juridice străine. Este interesantă remarca din urmă în condiţiile în care G. Teubner a afirmat că există un drept care nu poate fi domesticit din cauza strânselor legături cu fondul cultural originar, intervenind astfel, după cum s-a expus mai în urmă, o iritaţie juridică. Există, ca atare, şi în viziunea profesorului german circumstanţe care permit anumitor corpuri juridice strâns cuplate de fondul mamă să fie decuplate, prin apelarea la un exerciţiu constant?

Teoria sistemelor contestă ideea că transferurile juridice pot crea pur şi simplu reguli juridice noi, care să inducă un comportament prestabilit în rândul beneficiarilor. Acest mod nou de a înţelege transferurile juridice că evenimente de comunicare evită „tradiţionalele" probleme legate de definiţii şi concepte asociate analizei culturii juridice.

Teoria sistemelor respinge ideea că transplantul juridic depinde de o potrivire sau congruenţă între ceea ce se transferă şi beneficiari. Pentru susţinătorii acestei teorii, oamenii nu sunt simpli receptori pasivi de informaţii deja filtrate şi formate de o realitate externă, ci sunt implicaţi în mod activ în producerea unei realităţi proprii. Din acest punct de vedere, o normă juridică este transferată dincolo de graniţele sale geopolitice şi culturale nu pentru că este autonomă, universală şi de durată, ci mai degrabă pentru că regulă exprimă sensul actorilor sociali din societatea receptoare. Prin influenţarea gândirii locale, transferul juridic formează practici contingente, ipoteze, obiective şi categorii de gândire în statele receptoare. Cercetarea compatibilităţii dintre ceea ce se transferă şi condiţiile sociale din organismul receptor este utilă numai în măsura în care dezvăluie ce informaţii sunt transferate către destinatari. Unii teoreticieni îmbrăţişează perspectiva oferită de teoria sistemelor, dar cu reţinerea că N. Luhman supraestimează diviziunile epistemologice din cadrul societăţilor[44].

CONCLUZII

Fenomenul transplantului juridic pune în atenţie o gamă largă de păreri. Unele oferă o viziune optimistă asupra actului de transfer juridic, punctând capacitatea actorilor dreptului de a-l controla, în timp ce altele se îndepărtează gradat de caracterul amintit ori se aşează într-o poziţie dominată de pesimism.

Toate aceste păreri nu pot fi ignorate. Faptul că teoria X nu corespunde pe deplin cu viziunea lui A sau B, susţinători ai actului de transfer ori nu, nu înseamnă că X îşi pierde din utilitatea generală, cu toate că nu are un acoperământ general ori absolut. În evaluarea unui caz concret putem ajunge la concluzia că se aplică, în concurs, părţi din mai multe teorii, iar într-un alt caz să surprindem inoperativitatea aceloraşi părţi din aceleaşi teorii, respectiv valabilitatea părţilor care în cazul

[43] TEUBNER G., *op. cit.*, pp.11-32.
[44] NELKEN D., *Law's New Boundaries: The Consequences of Legal Autopoiesis*, Jiri Priban & David Nelken eds, 2001, pp.282-286.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

precedent nu s-au dovedit a fi valabile. Din cele prezentate se poate trage concluzia că un import juridic nu se poate realiza după o metodologie prestabilită. Fiecare caz are specificul său şi trebuie analizat ca atare.

BIBLIOGRAFIE

BECK A., *Is Law an Autopoietic System?,* Oxford Legal Studies (401), 1994;

COTTEREL R., *Is there a Logic of Legal Transplant*, în Adapting Legal Cultures, edit. D.Nelken / J.Feest, Hurt Publishing, Oxford, Portland Oregon, 2001;

ÖRÜCÜ E. , *Law as Trasnposition, Law and Comparative Law Quarterly*, vol. 51, issue 2, April 2002;

FRIEDMAN L. M., *Borders: On the Emerging Sociology of Trans-national Law*, Stanford Journal of International *Law, 1996;*

KAHN-FREUND O., *On Uses and Misuses of Comparative Law* (1974) 37 Modern Law Review;

LEGRAND P.: *The Impossibility of "Legal Transplants*, Mastricht Journal of European and Comparative Law, 1997, pp. 111–118. *Legal Transplants and European Private Law*, University of Belgrad, 2006; *Drept comparat*, Ed. Lumina LEX, Bucuresti , 2001, (traducator: Raluca Bercea);

LUHMAN N., *A Sociological Theory of Law*, trans. K Ziegert, ed. F. Kastner, R. Nobles, D. Schiff and R. Zieger, Oxford University Press, 2004;

MARK VAN HOECKE, *Law as Communication*, Oxford: Hart Publishing, 2002;

MATTEI U., *Efficiency in Legal Transplants: An Essay in Comparative Law and Economics*, *University of California Hastings College of the Law,* International Review of Law and Economics, March, 1994;

MONTESQUIEU CHARLES DE SECONDAT, *Despre spiritul legilor*, Edit. Ştiinţifică, Bucureşti, 1964*;*

NELKEN D., *Law's New Boundaries: The Consequences of Legal Autopoiesis*, Jiri Priban & David Nelken eds, 2001;

NOBLES R., SCHIFF D., A Sociology of Jurisprudence, Oxford: Hart Publishing, 2006;

PHILLIPOPOULOS – MIHALOPOULOS A., *Dealing (with) Paradoxes:On law, justice and cheating University of Westminster* in M King and C Thornhill (eds), Luhmann on *Law and Politics: Critical Appraisals and Applications*, 2005;

STEIN P., *Legal Evolution: The Story of an Idea*, The Cambridge Law Journal, 1980;

TEUBNER G., *Legal Irritants*, Modern Law Review, vol. 61, Issue 1, January 1987;

WATSON A.: *Aspects of Reception of Law* (American Journal of Comparative Law, Vol. 44, Issue 3, Spring 1996); *Comparative Law and Legal Change* (Cambridge Law Journal, Vol. 37, 1978), *Legal Transplants and Law Reform* (Law Quarterly Review, Vol. 92, 1976); *Society and Legal Change* (Scottish Academic Press, Edinburgh, 1977; 2nd edn, Temple Univesity Press, Philadelphia, 2001); *Sources of Law, Legal Change, and Ambiguity* (University of Pennsylvania Press, Philadelphia, 1984); The Evolution of Law (Blackwell, Oxford, 1985); *Legal Origins and*

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Legal Change, (Hambledon Press, London, 1991); *The Evolution of Western Private Law* (Johns Hopkins University Press, Baltimore, 2001); *From Legal Transplants to legal formants* (American Journal of Comparative Law, Vol. 43, Issue 3, Summer 1985; Law out of context (Eddinbrgh Law Review, vol. 4, Issue 2, May 2000; *Legal History and Common Law for Europe, Mystery, Reality, Imagination*, Arne Longfern Offset AB, Sticholm, 2001; *Legal transplant. An Approach to Comparative Law*, The University of Georgia Press, Athens, 1993; *Comparative Law and Legal Change*, Cambridge Law Journal, Vol. 37, 1978; *The Evolution of Law: Continued*, Law and History Review, 1987.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

FACTORS INSERTION IN THE LABOR MARKET

Loredana Maria Păunescu
Assist. Prof., PhD, Ec., Petroleum-Gas University of Ploiești

Motto: "The education you receive in college shows how little you really know."
Thomas Chandler Haliburton

Abstract:In this paper we focused the analysis and correlation of initial education and training with the labor market and find the tools to respond to challenges on the labor market. The study conducted and the information obtained was revealed that labor shortages affecting demand for skilled labor. In theory, Romania should not suffer from labor shortages, despite strong external migration. Inactivity rates are high especially among university graduates. This phenomenon is associated with the relevance that education has in relation to the labor market. This is why the desired direction towards a smart, sustainable due to the importance of education in achieving the employment rate targets. In order to increase this rate, we have achieved rapid integration of the labor market, ie the skills, competencies, qualifications conferred by education should be as close to labor market needs.

Keywords: employability, labor market, training, challenges, tools reply.
JEL Classification: A, A2, A23.
REL Classification: 4B, 12B, 4D, 8G, 12I.

Introduction

Studies on the labor market indicates a significant flow of graduate students entering directly into unemployment and outside the labor market, including through discouragement. They suggest that there are significant discrepancies that current curriculum areas they cover, meaning that fails to give students general and specific skills to make them competitive and attractive to employers. The actuality of research is *the analysis and correlation of initial education and training with the labor market and find the tools to respond to challenges on the labor market*

The purpose and objectives in research: *integration of the labor market, ie the skills, competencies, qualifications conferred by education should be as close to labor market needs.*

1.1. Elements defining the concept of factors influencing the labor market insertion

1.1.1. Research methodology

The research conducted was the application of comparative methods of analysis of data collected. Thus, it was observed that a phenomenon that has become increasingly visible in recent

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

years is the coexistence of a lack of skilled labor in some sectors of the economy, while in others there is a surplus.

After graduating young people hardly find a job, and often occupy the top positions vulnerable. A dramatic change occurred in 1990, when the focus was on labor flexibility, as a main tool for reducing youth unemployment, as well as measures to improve human capital through the reform of the system of education and training professional.

Recent studies have shown that labor flexibility can enhance employability of human capital when youth is quite high. To reduce the gap "experience" between youth and adults, the education system should aim at reducing the drop, increasing flexibility and facilitating youth transition from school to work.

Young people represent an exceptional resource for the development of society, but this potential can not be exploited if the labor market is inefficient.

Thus, youth employment in the labor market is influenced by a number of factors such as *restructuring and economic developments, the proliferation of new forms of employment, increasing youth unemployment, extension of education, migration and increasing geographical mobility*.

At EU level the knowledge process of entering the labor market for young graduates and the characteristics of this process became a priority in the formulation of employment policies and of the education.

By evaluating the employability of young graduates obtain, on the one hand, a picture of young people's transition from school to work, the degree of concordance between supply and demand existing at one point in the labor market and, on the other hand, essential information on the effectiveness of education.

In Romania, as in most EU countries, youth unemployment remains a social issue with major implications throughout society, therefore facilitating the transition from school to work should become a national priority.

1.2. Features and labor market developments

1.2.1. Results and discussion

The labor market is in a process of evolving and changing ever more rapidly, the ballast of a job almost disappeared from the usual speech and the adaptability of those in competition of placement must be increasingly higher.

In recent years, the labor market has undergone a number of changes so that both graduates and employers have a new perspective regarding labor market insertion.

After completing and graduating with bachelor's and / or master's degree, university graduates specialized in various fields, wishing to find their place in the labor market, according to qualifications and level of expertise gained in years of university and post university.

If in theory, graduates situation should reflect a high level of educated population, in practice, things are not so encouraging.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

For a more fluid transition from being a university graduate at to get an employee should be a major line between existing labor supply and demand. Reality, however, shows that a growing number of graduates registered as unemployed or are in a position to retrain in order to integrate the labor market.

In this sense, it can indicate that the labor market is in constant change in a process of adaptation and customization in terms of both demand and supply of specialized labor.

Labor market performance depends largely on the correlation of education and training market requirements. Lately, on the Romanian market, it was found that there is a gap between the educational system and the labor market. Following the evolution of the labor market in the years of transition in Romania, we draw attention to several important aspects, namely:

1. Configuration labor market was marked by continued pressure in the supply of labor demand, continuously fueled by natural growth of the labor resources and the functioning of the labor market as such. Obviously, the phenomenon is not linear, representing a number of territorial peculiarities, depending on economic structure, level of development and the professional education level-existent. In most counties, the labor resources have continuously decreased due to the increasing number of pensioners, and reduce labor resources in the pipeline.
2. The employed population decline in all counties, mainly in manufacturing, followed by construction, transport and tourism. Structural changes to the economic branches occurred under the impact of the application of the Land Law, as a result of the privatization process, which have created jobs in the private sector, especially in the trade and services sectors, as a result of contraction in industrial activity state.

An increase of employment was achieved in industries such as trade, public administration, banking and financial activities, services for the population. The private sector has an important contribution to growth and employment restructuring, this sector is really the only employer of labor.

The phenomenon of unemployment was maintained and even accentuated sometimes as a result of quantitative and qualitative imbalance between labor supply and demand.

Although the scope of incidence of unemployment Includes all labor, some of which have proved more vulnerable, more resistant.

Analysis population unemployed after a series of demographic, gender, educational level, occasioned a series of findings useful for the employment policies and fighting unemployment. The most vulnerable workforce are women, on average, 47.0% of the total number of persons looking for a job.

The reasons are multiple: some fields of training, enterprise managers like attitude, others higher female labor rigidity compared to the male. Looking at the labor market, we find that unemployed university graduates is the category with the highest unemployment rate.

Conclusions

Analyzing the factors that influence young people insertion in the labor market in Romania, we believe that they are related to preparing young people for their status socio-economic changes of

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

a technological nature in the companies, the effects of the global economic and financial crisis, which requires a need permanent adapt quickly to changes in the economic environment, in an environment increasingly competitive.

Young people in Romania consider school as a success factor but feels that formal education does not provide the information necessary to access the labor market. On the other hand, labor market experience before graduation has an important role, allowing easier insertion in the labor market. There is a tendency to increase the number of students who undertake before graduation, which improves their insertion.

A functional labor market is a catalyst for economic and social cohesion state because connecting to different markets of goods and generate the revenues needed to support the participation of young people gathering them and putting them in collaborative situations. From this perspective the labor market has a huge potential in social inclusion of young university graduates.

A process of retraining, a radical change of direction opposite of the study will conclude, unfortunately in most cases, a lack of efficiency of time devoted to the initial study. The implications are for a major failure of inclusion in the labor market, the loss of a lack of confidence in an economic system functional and / or educational and personal to an imbalance with negative psychosocial connotations.

However, in today's society, where there are multiple changes need to enter in the CVT systems seems unavoidable.

Acknowledgement

This paper has been developed within the period of sustainabiliy of the project entitled "Horizon 2020 - Doctoral and Postdoctoral Studies: Promoting the National Interest through Excellence, Competitiveness and Responsibility in the Field of Romanian Fundamental and Applied Scientific Research", contract number POSDRU/159/1.5/S/140106. This project is co-financed by European Social Fund through Sectoral Operational Programme for Human Resources Development 2007-2013. Investing in people!

Bibliography

1. Câmpeanu-Sonea, E., Osoian, C., (2004), *Managementul Resurselor Umane, Recrutarea, selecţia şi dezvoltarea profesională*, Ed. Presa Universitară Clujană, Cluj Napoca;
2. Gal, D., (2002), *Educaţia şi mizele ei sociale*, Editura Dacia, Cluj-Napoca;
3. Gama, B., Popescu, D., (2000), *Piaţa muncii,* Sibiu, Editura Universităţii „Lucian Blaga";
4. Georgescu, M. A., (2005), *Provocări socio-economice* , Ed.Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj Napoca;
5.Gianini, O., Maliţa, M., (2005), *Dubla spirală a învăţării şi a muncii*, Bucureşti: Comunicare/SNSPA;

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

6. Pîrciog, S., Ciucă, V., Blaga, E.,(2006), *Evoluţia ocupaţiilor pe piaţa forţei de muncă din România*, Ministerul Muncii Solidarităţii Sociale si Familiei, Bucuresti;
7. Reichert, S. (2009), *Institutional Diversity in European Higher Education. Tensions and Challenges for Policy Makers and Institutional Leaders*, Brussels: European University Association, pp. 146-148;
8. Suciu,M.C., (2005), *Investiţia în educaţie*, Editura Economică, Bucureşti, p.27;
9. Labar, A.V., Popa,N.L., Antonesei, L., (coord.)., (2009), *Ghid pentru cercetarea educaţiei,* Bucureşti, Editura Polirom, p. 38;
10. Van V., Frans A, (2008), *Mission Diversity and Reputation in Higher Education în Higher Education Policy,* Nr. 21, International Association of Universities, 2008, pp. 151 – 174.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

ASPECTS CONCERNING THE MANAGEMENT OF ACCOUNTING INFORMATION

Gabriela Ignat; Andreea Alexandra Timofte
Assist. Prof., PhD; PhD Student, University of Applied Life Sciences and Environment

Abstract: In a society of information, the most important resource is of course information. In economics, accounting is the main source of information for both economic entity and its partners. A performance management is achieved only through a pertinent and timely information of decision-makers.
In real situations, the accounting information identifies with financial-accounting data regarding the situation and transformation of assets, as well as economic and financial indicators of resources and outputs.
Accounting information is permanently transforming, addressing a wide diverse interest public. A good decision in accordance with the reality of the business environment is taken after analyzing the accounts. Therefore accounting information assumes a special importance in the decision process making by those in charge.
In this study we tried to achieve a general characterization of a company by assessing the financial position and performance and to lay out the role of the accounting information when it comes to making decisions.

Key-words: information, installments, current funding, financial autonomy, assets

INTRODUCTION

Qualitative information is a verifiable and useful one. Verifiable information is any information that can have checked sources. The useful information is aimed at direct economic information and is not necessarily required.

For IASC (International Accounting Standards Committee), the essential characteristics are: understandability, relevance, reliability and comparability. FASB (Financial Accounting Standards Board) gives importance to intelligibility accounting information, and ASB (Accounting Standards Board) considers the relevance and reliability.

The systemic approach allows defining the accounting as an information system presenting the economic and social phenomena in their interdependence; in this regard, accounting is considered to be a pool of resources (human, material, financial and otherwise) that enables the collection, systematization, processing, storage and disclosure of economic and financial nature, to fundament decisions.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

British literature considers accounting as an essential element of the information system of an economic entity, based on the following arguments:

- Accounting information system provides administrators and external users of accounting information a synthetic image of the entire organization;
- Accounting information system links other important information systems of the organization (marketing, HR, production, R&D etc.), precisely because the information produced by these systems are expressed in monetary units and are accounted.

Efficient management of accounting information involves developing a complex information system, which maintains information flows both outside and inside the economic entity in order to obtain competitive advantages in terms of increasing information needs expressed by users. Because of its content consisting of digital data in terms of value, accounting information is characterized by precision, continuity, comprehensiveness and correlation.

Although the accounting information is intended both for internal users (executives and administrators) and external users (investors, creditors, tax authorities, regulators, employees and other groups), however, it is recognized that the information needs of investors and creditors overlap by not a few elements, the needs of other users, which is an elegant way to say that the two groups are not privileged.

MATERIAL AND METHODS

The present paper is the result of the careful processing of information gathered after having taken into consideration a series of works acknowledged as relevant for the chosen topic, as well as the careful examination of the role of accounting information in assessing the financial position and performance of an agricultural company. The case study was conducted at S.C. Hortifruct S.R.L., Iasi County. Accounting data available to users of accounting information have been processed for a period of three years.

RESULTS AND DISCUTIONS

Asset structure characterize the composition of the company's economic patrimony in line with its more or less "capitalistic" character and its vulnerability to developments in inflation, highlighting the stability of funding and financial autonomy guaranteed by the company, the resources possessing various origins and maturities (equity, long, medium or short-term debts).

Based on accounting information found in the patrimonial assets, several installments were calculated including:

1. Fixed asset ratio can be considered normal, with values below the maximum level, falling by 6% compared to 2013, as a result of having a lower proportion of fixed assets compared to total assets.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

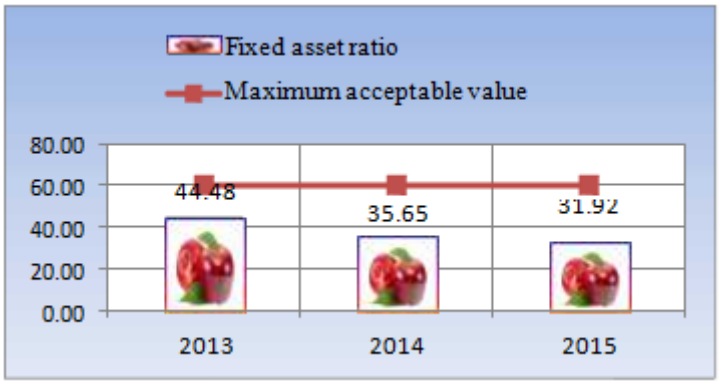

Figure 1 – The evolution of fixed assets ratio ofS.C. Hortifruct S.R.L.

Due to the heterogeneity of assets' structure and the different reaction of its components at technical, legal, economic factors, the use in economic theory and practice of complementary ratio is justified.

2. The tangible ratio value throughout the period under review is approximately 100%, standing above the minimum acceptable value (85%). Tangible assets rate is trending steadily, being considered a favorable situation.

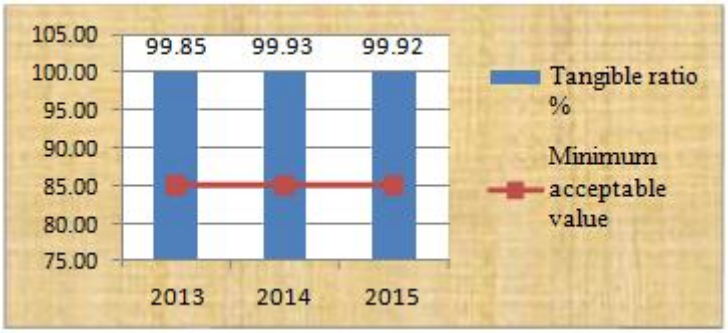

Figure 2 –The evolution of tangible ratio of S.C. Hortifruct S.R.L.

3. The current assets ratio depends on the activity sector, the cycle of goods movement, receivables collection period and the existence of available funds. The indicator is above the minimum allowed in all three years taken into account, with a decreasing trend. This is due to changes in current assets in an amount greater than of the total assets.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

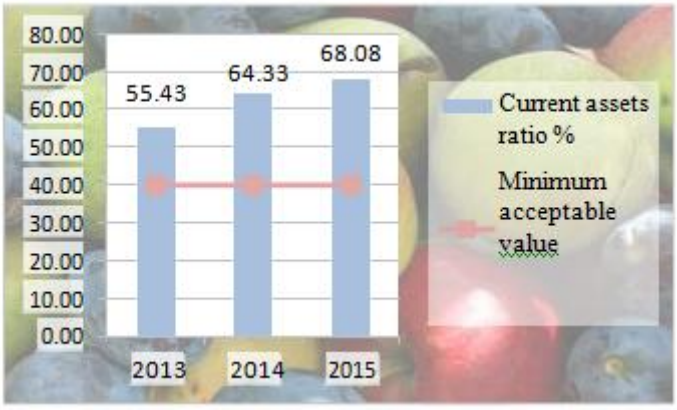

Figure 3 –The evolution of current assets ratio of S.C. Hortifruct S.R.L.

4. Stocks ratio for the entire period of analysis fluctuated, but is below the maximum level. This means a decrease in the number of stocks due to changes in their value at a ratio less than that of current assets.

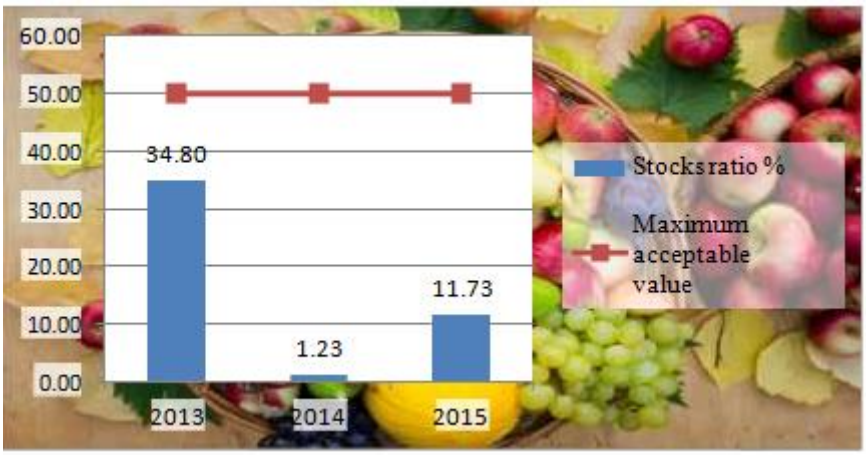

Figure 4 –The evolution of stocks ratioof S.C. Hortifruct S.R.L.

5. Debt ratio illustrates the commercial loan portfolio receivables expressing patrimony and the size of the settlement period for customers and how to manage the company's financial resources.

A trend indicator fluctuating the period under review amounted to 87.37 in 2015.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

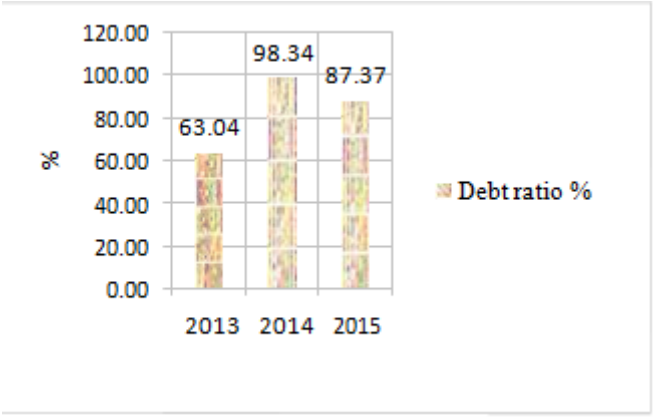

Figure 5 –The evolution of debtratio of S.C. Hortifruct S.R.L.

6. Liquidity ratio characterizes the liquidity of the asset, its information value, becoming important for the dynamic analysis of treasury and financial situation over several financial periods. The share of total current assets liquidity is very low in all three years of study, well below the 70% maximum permissible.

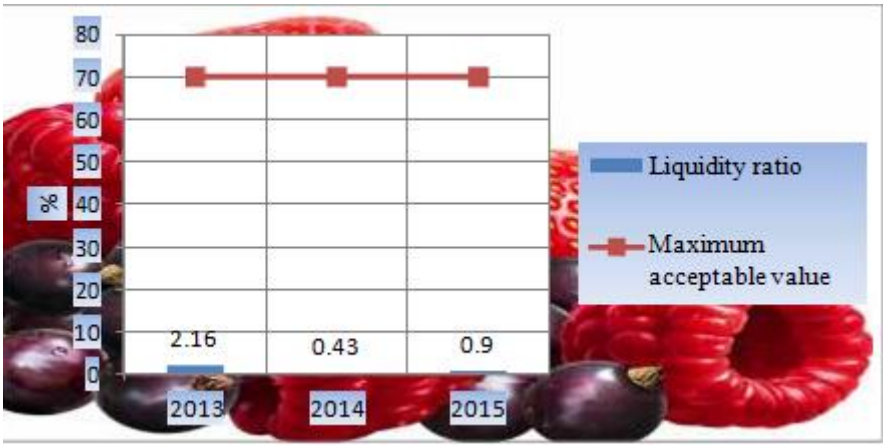

Figure 6 –Evolution of liquidities ratioof S.C.Hortifruct S.R.L

Regarding the analysis of the liability elements, a drastic decrease in equity can be seen in 2014 compared to 2013, by 215.74% and by 235.16% in 2015 compared to 2013. Total liabilities had an upward trend, which increased by 163.13% in 2014 compared to 2013 and by 173.79% in 2015 compared with 2013, due to the company achieving agricultural bank loans and because of values recorded from the suppliers. Regarding the structure of liabilities, it can be seen that the total debt have a share of 83.3% in 2013, of 116.4% in 2014 and 118.3% in 2015. The percentages greater than 100% are a result of negative shareholders' equity. The main share in the shareholders' equity is of 74.9% is in 2013 and for the next two years of analysis it has negative value.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

The liability structure ratio highlights the structure of the funding sources depending on the origin and the extent of chargeability thereof. Through these ratios, the existence of an appropriate financial structure can be identified, as a result of the management policy

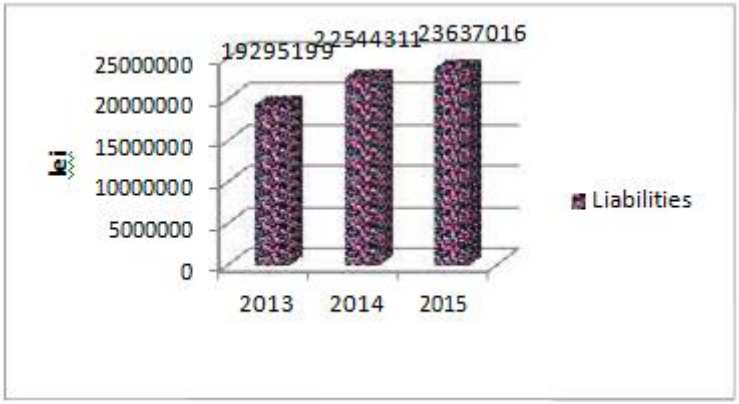

Figure 7 –Evolution of shareholders' equity of S.C. Hortifruct S.R.L.

7. The financial stability ratio reflects the extent to which the company has permanent financial resources as a regard of the total resources. The share of the permanent equity in the financial resources reflects the permanence of financing activity, providing a high degree of safety by stability in funding.

The agricultural entity has a relatively good degree of autonomy, above the acceptable minimum in 2013, but in the following next years the degree is far below the minimum acceptable value (14.22 in 2014 and 9.51 in 2015).

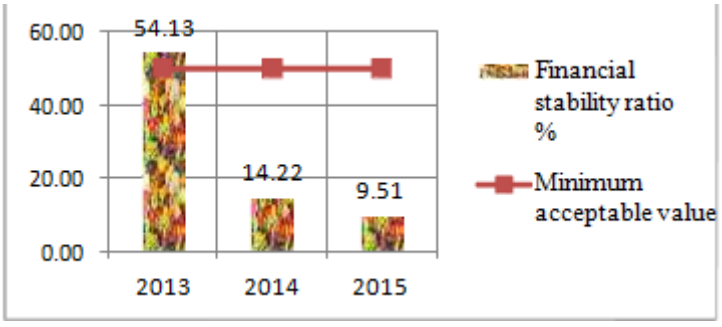

Figure 8 – Evolution of the financial ratio of S.C. Hortifruct S.R.L.

8. The current assets ratio, which represents the current level of funding, reflects the extent to which current assets participate in forming the total assets. In the period under review the level of funding by current resources was below the maximum permitted only in the first year, after which this value (50%) was exceeded significantly mainly due to the high rise in short-term liabilities (85.78% in 2014 and 90.49% in 2015).

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

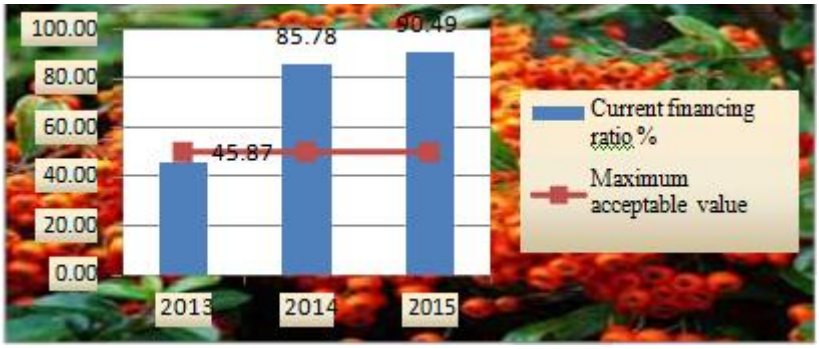

Figure 9 – Evolution of current financing of S.C. Hortifruct S.R.L.

9. The financial autonomy highlights the extent to which owners fund the company. The higher share of own funding in total financing sources, the higher the company's financial autonomy is.

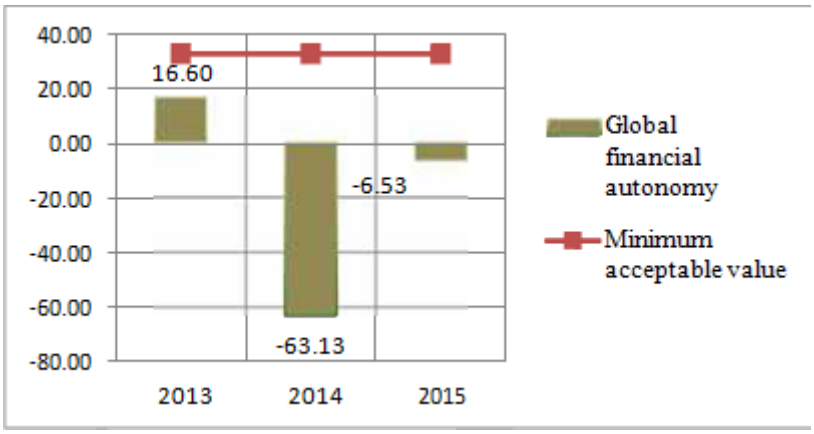

Figure 10 – Evolution of global financial autonomy of S.C. Hortifruct S.R.L.

The agricultural entity has a poor financial autonomy on the entire period, with values below the accepted minimum. The share of equity in total liabilities with the obligations differs from one case to another, depending on the company's financial policy, on the conditions in which businesses operate. However specialists recommend the existence of satisfactory financial balance equity equal to or greater than one-third of the company's liabilities.

The agricultural entity cannot cover its debts, showing a decrease in equity by 215% in 2014 and by 235% in 2015, which is caused by:

- a decrease in equity, which confirms the unprofitability activity;
- an increase in total debt at a faster pace due to increasing short-term debt.

The agricultural entity lacks an overall good financial autonomy over the entire analyzed period, even if the first year of the analysis is close to the minimum admissible, because it presents an increasing trend of borrowed and attracted funds. Specialists in the field appreciate that for ensuring financial autonomy, shareholder's equity must represent at least half of the permanent one.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

The agricultural entity in the years of analysis presents a very low autonomy rate, close to 0%. The financial autonomy is vital to the company because it gives the possibility to decide in all freedom and also to find more loans. Global indebtedness ratio compares all debts the company has to its creditors, whether financial or not, with the total financing sources. From this point of view the agricultural society is considered to be into disadvantage. During the analyzed period, the indicator value is above the maximum level, registering increases from year to year. This increase occurs due to the changes in total debt at a faster pace than the changes in liabilities, such as the rise in credit flows.

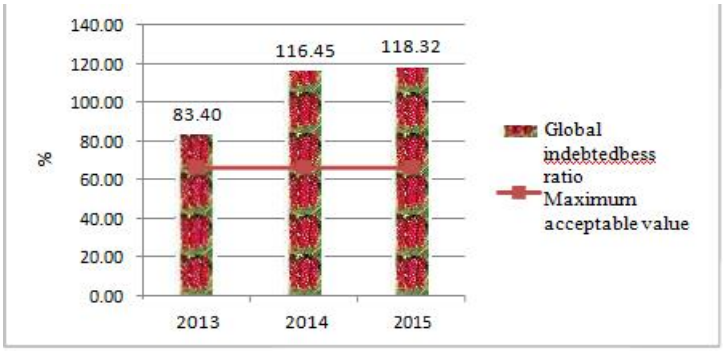

Figure 11 – The evolution of the global indebtedness ratio of S.C. Hortifruct S.R.L.

From the viewpoint of global indebtedness, the agricultural company is in difficulty. The increase of this indicator in the three years of analysis is mainly due to:

- increase in total debt;
- increase in shareholders' equity but at a lower rate than other resources.

In the period under review, the workflow recorded negative values in 2013, showing a lack of potential liquidities on the short term against short-term potential eligibility, the agricultural company failing to fully finance permanent allocation, remaining a lack in funding cycle needs. This decrease was due to permanently decrease at a higher pace of permanent resources to compare to the decrease of sable allocations. The other years of the analysis show a positive workflow.

Negative workflow reflects an uncertain evolution of security margin. This can be perceived as an unfavorable outcome in terms of solvency, and as such, the agricultural society is unable to cope with payment due and must rely on stock liquidity.

The need for workflow has been positive in the second and third years of analysis and shows a fluctuating trend, which means that there has always been a surplus of temporary needs in relation to temporary sources. This situation was basically due to the increase at a faster pace of the cyclic assets than the cyclic sources

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

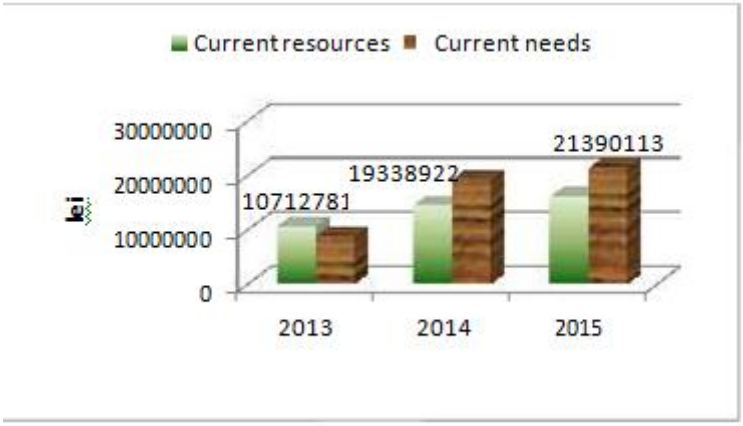

Figure 12 – The evolution of current resources and needs of S.C. Hortifruct S.R.L.

CONCLUSIONS

The financial statements represent the source of complete information for analysis activities, management and control. Accounting information found in these documents is not always used in its raw state, but is subject to adjustments that make it more tailored to the accounting analysis. Thus, from the information contained in the financial statements are compiled various indicators. It should also consider that the balance sheet situation is expressed at a given time or a certain period of management Proposals for S.C. Hortifruct S.R.L. could be the following: increasing shareholders' equity by raising the social capital, to balance it with the permanent assets; selling of property, to obtain liquidity for financing the operating activities; reducing financing costs of current loans by seeking alternative sources of funding in the short-term; covering current needs with current resources, and permanent needs with permanent resources.

REFERENCES

1. **Iaţco C-tin, Gabriela Ignat, 2008** – Dilemmas in designing performance appraisal systems, Scientific Papers, USAMV Iasi, 51;
2. **Iaţco C-tin, Gabriela Ignat, 2009** – Some aspects regarding the enterprises in difficulty. Scientific Papers, USAMV Iasi, 52;
3. **Iaţco C-tin, Gabriela Ignat, 2013** – Pyramidal management of risk control-case study in agro-food enterprises in Iasi county, Romania – 140th EAAE Seminar Theories and Empirical Applications on Policy and Governance of Agri-food Value Chains Perugia (Italy),
4. **Gabriela Ignat, 2013** – Accounting policies vs. Financial performance applicable to agro food companies – 140th EAAE seminar theories and empirical applications on policy and governance of agri-food value chains Perugia (Italy),
5. **Gabriela Ignat**, 2016 – Accounting and financial analysis, Ion Ionescu de la Brad Ed.,

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

COMMUNICATION BETWEEN THE PUBLIC ADMINISTRATION AND MASS-MEDIA, IN TERMS OF TRANSPARENCY AND FREE ACCESS TO PUBLIC INFORMATION

Mihaela Ozarchevici
Assist. Prof., PhD, "Vasile Goldiş" University of Arad

Abstract:This paper is going to present the communication mechanism between local government and journalists, using official websites and information that, according to the the current transparency legislation, have to be displayed on official websites. In literature, the subject was an interesting one, due to the fact that one of the public administration's principles is transparency of the services provided to the citizens, through quality information and through the establishment of clear mechanisms for their participation to the administrative decisions.
In my research, I've started from the assumption that in the Internet age, journalists use the institutions websites in order to access the information and transform it into articles, for the citizens information. The current legislation establishes a set of data that public institutions is obliged to put at the public's and media disposal, ex officio. In this context, the reserch questions are the following: is this data interesting for the media? Do the journalists use this information to write specialized articles or default data is not attractive to the press, and the mass-media preferrs a totally different kind of information?
I will analyze the provisions of Law no. 544/2001 on free access to public information and Law no. 52/2003 of transparency which establish some rules on how information regarding the activity of public institutions reaches to the citizens, analyzing the usefulness of this data from the journalist's point of view, in order to answer to another question: is information displayed on transparency the most efficient for mass-media or this list must be adapted to the realities of 2016, requiring a change in the culture dialogue between public administration and citizen.

Keywords: transparency, public administration, web site, mass-media, internet

Introducere

Lucrarea de faţă are ca obiectiv analiza modului în care se derulează în România comunicarea între instituţiile administraţiei publice şi mass-media, din perspectiva accesului liber la informaţiile de interes public şi a transparenţei datelor cărora legea le instituie în mod obligatoriu un caracter public. Comunicarea în cadrul instituţiilor administraţiei publice centrale şi locale a cunoscut, în ultimii ani, o evoluţie pozitivă, marcată de eforturile din ce în ce mai vizibile depuse de reprezentanţii

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

administraţiilor pentru a intra în contact cu cei în interesul cărora acţionează: oamenii obişnuiţi, publicul larg. „Comunicarea publică urmăreşte…modernizarea administraţiilor”[1], astfel încât activitatea zilnică a unei administraţii să fie prezentată într-o lumină cât mai transparentă publicului. „Comunicarea publică se referă la folosirea din ce în ce mai vizibilă şi mai bine organizată a mijloacelor publicitare şi a relaţiilor publice de către administraţiile de stat”.[2]Într-o societate în continuă schimbare, în care transparenţa activităţii este tot mai invocată,persoanele careactivează în cadrul adminitraţiei publice trebuie să înţeleagă necesitatea şi importanţa comunicării, a transmiterii datelor şi informaţiilor către public. Publicul are dreptul de a primi informaţiile solicitate, mai mult, trebuie încurajat să participe la actul decizional, indiferent că este vorba despre administraţia publică locală sau centrală. Comunicarea nu doar informează, ci şi formează publicul în ceea ce priveşte drepturile şi obligaţiile sale, astfel încât acesta să reacţioneze în cunoştinţă de cauză în faţa unei informaţii, să ştie când aceasta este falsă sau spune adevărul. Potrivit lui Bernard Miège, informaţia publică reprezintă „…memoria activă a organizaţiei, în cadrul bazei de date”[3].

Administraţia publică poate păstra legătura cu publicul său prin intermediul mass-media. Aceasta se constituie într-un liant între cele două entităţi, fiind un factor esenţial în stabilirea unei bune relaţionări. George David este de părere că „presa, fie ea scrisă sau audiovizuală, reprezintă un canal important de comunicare cu publicuri largi şi diverse, un canal cu posibilităţi nebănuite nu numai de informare, ci şi de formare şi influenţare a opiniilor, atitudinilor şi comportamentelor oamenilor”[4].

„Indiferent de domeniu, politica de informare publică a organizaţiilor poate fi reactivă (de simplă reacţie la informaţiile aflate în circulaţie în mass-media, în mediile publice) sau activă (organizaţiile având în permanenţă iniţiativa preparării şi difuzării mesajelor prin canalele interne şi externe). O politică ofensivă, activă în relaţiile cu mass-media presupune: cunoaşterea profilului mass-media; stabilirea contactului şi menţinerea unui flux informaţional continuu către massmedia (prin tehnici specifice de relaţii publice); monitorizarea şi evaluarea mesajelor mass-media.”[5]

În opinia lui Joe Marconi, „relaţiile cu mass-media trebuie să fie dezvoltate şi nu pot fi luate ca atare”[6]. Având în vedere importanţa pe care o are legătura cu cetăţeanul, desfăşurată prin intermediul mass-media, fiecare instituţie este obligată, chiar dacă nu prin acte normative, ci doar prin conturarea unei politici proprii, să îşi stabilească propria strategie de comunicare.

Urmare a schimbărilor operate în tehnologie, administraţiile publice din România au în prezent posibilitatea de a interacţiona cu mass-media şi prin intermediul internetului, legislaţia

[1] Vasile Tran, Irina Stănciugelu, Vasile Tran, Irina Stăngiucelu, Teoria comunicării, ed. Comunicare.ro, 2003, p.41
[2] Cristina Pripp, Marketingul politic, Bucureşti, ed. Nemira, 2002, pag. 118
[3] Bernard Miège, Societatea cucerită de comunicare, Iaşi, ed. Polirom, 2000, pag. 74
[4]George David, Tehnici de relaţii publice, Iaşi, ed. Polirom, 2008, p. 14

[5] D. Iacob, D-M Cismaru, Relaţiile publice: eficienţă prin comunicare, ed. Comunicare.ro, Bucureşti, 2003, p. 25.

[6] Joe Marconi, Ghid practic de relaţii publice, Iaşi, ed. Polirom, 2007, trad. Camelia Cmeciu, p. 194.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

fiind aceea care prevede obligativitatea difuzării din oficiu a unor informaţii prin intermediul acestui mijloc de comunicare. În era internetului, prevederile legislative în cauză au devenit normalitate pentru eficientizarea comunicării dintre administraţie, public şi mass-media.

Din punct de vedere al rolului pe care mass-media îl are în informarea publicului, implementarea comunicării prin intermediul internetului de către adminsitraţia publică a fost un pas înainte în facilitarea accesului la informaţie. Întrebarea care se pune este legată de utilitatea informaţiilor pe care legea pe stabileşte ca fiind obligatoriu de postat din oficiu pe pagina de internet instituţională. Sunt aceste informaţii cele mai potrivite? În ce măsură mass-media foloseşte aceste informaţii, cât din datele prezentate din oficiu pe site-uri se regăsesc în ştiri, informaţii şi articole de presă? Este legislaţia realizată în conformitate cu nevoia de informaţie a mass-media sau în acest domeniu se impune o regândire a politicilor privind transparenţa şi accesul liber la informaţiile de interes public?

1. Prevederi legislative privind accesul liber la informaţiile de interes public şi transparenţa decizională

În România, accesul la informaţiile de interes public se realizează în baza a două legi: Legea 544/2001 şi Legea 52/2003, privind transparenţa decizională[7]. Articolul 1 din Legea nr 544/2001 prevede că „accesul liber şi neîngrădit al persoanei la orice informaţie de interes public constituie unul dintre principiile fundamentale ale relaţiilor dintre persoane şi autorităţile publice, în conformitate cu Constituţia României şi cu documentele internaţionale ratificate de Parlamentul României".Astfel, orice cetăţean are legiferat dreptul de a primi informaţii de la orice instituţie publică, în limitele legii, dacă acesta formulează o cerere în scris sau orală. Prin autoritate sau instituţie publică se înţelege orice autoritate ori instituţie publică ce utilizează sau administrează resurse financiare publice, orice regie autonomă, companie naţională, precum şi orice societate comercială aflată sub autoritatea unei autorităţi publice centrale ori locale şi la care statul român sau, după caz, o unitate administrativ-teritorială este acţionar unic ori majoritar[8].

Informaţie de interes public este orice informaţie care priveşte activităţile sau rezultă din activităţile unei autorităţi publice sau instituţii publice, conform art. 2 din Legea 544/2001. Fiecare autoritate sau instituţie publică are obligaţia să comunice din oficiu următoarele informaţii de interes public: actele normative care reglementează organizarea şi funcţionarea autorităţii sau instituţiei publice; structura organizatorică, atribuţiile departamentelor, programul de funcţionare, programul de audienţe al autorităţii sau instituţiei publice; numele şi prenumele persoanelor din conducerea autorităţii sau a instituţiei publice şi ale funcţionarului responsabil cu difuzarea informaţiilor

[7]Legea 544/2001publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 663/2001 şi Legea 52/2003 publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 70 din 3 februarie 2003

[8]Legea 544/2001, art.2

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

publice; coordonatele de contact ale autorităţii sau instituţiei publice, respectiv: denumirea, sediul, numerele de telefon, fax, adresa de e-mail şi adresa paginii de Internet; sursele financiare, bugetul şi bilanţul contabil; programele şi strategiile proprii; lista cuprinzând documentele de interes public; lista cuprinzând categoriile de documente produse şi/sau gestionate, potrivit legii; modalitatile de contestare a deciziei autorităţii sau a instituţiei publice în situaţia în care persoana se consideră vătămată în privinţa dreptului de acces la informaţiile de interes public solicitate.

Accesul la informaţiile de mai sus se realizeaza prin afişare la sediul autorităţii sau al instituţiei publice ori prin publicare în Monitorul Oficial al României sau în mijloacele de informare în masă, în publicaţii proprii, precum şi în pagina de Internet proprie, potrivit prevederilor art. 5 al. 4 din actul normativ mai sus invocat.

O categorie aparte de comunicare au autorităţiile publice centrale şi locale şi instituţiile publice care utilizează resurse financiare publice reglementată prin Legea nr. 52 din 21 ianuarie 2003[9], privind transparenţa decizională în administraţia publică. Transparenţa decizională se referă la obligaţia instituţiei de a informa în prealabil asupra problemelor de interes public care urmează a fi dezbătute, precum şi asupra proiectelor de acte normative. Anumite proiecte şi iniţiative de interes local nu se pot adopta fără informarea locuitorilor şi eventual consultarea lor şi a asociaţiilor legal constituite. Şedinţele care dezbat hotărâri şi proiecte se desfăşoară cu accesul publicului precum şi al jurnaliştilor. Odată adoptate, hotărârile trebuie afişate la sediul instituţiei şi publicate pe site-ul propriu, conform art. 10 din Legea 52/2003. La sfârşitul fiecărui an, instituţiile publice sunt obligate să întocmească un bilanţ privind transparenţa decizională, o evaluare a activităţii în raport cu publicul, în care vor fi incluse toate deciziile luate, participarea publicului la şedinţe. Acest bilanţ va fi făcut public la sediul instituţiei şi, din nou, pe site-ul propriu.

De-a lungul timpului, modul în care prevederile celor două legi au fost aplicate a constituit obiectul mai multor studii, realizate mai ales de ONG-uri axate în buna funcţionare a administraţiei publice. Vorbim despre studii realizate în special de Asociaţia Pro Democraţia, România Curată sau Centrul de Resurse pentru Participare Publică[10], care au cercetat timpii de reacţie ai autorităţilor locale la cereri adresate în baza legii 544/2001, gradul de completare a cererilor care vizau diferite aspecte legate de funcţionarea instituţiei, publicarea diferitelor contracte de achiziţii publice etc.

2. Metodologia de cercetare

Beneficiind de existenţa unor acte normative care reglementează accesul la informaţiile de interes public, obiectivul acestui studiu a fost acela de a identifica gradul în care mass-media utilizează informaţiile postate din oficiu pe paginile de internet ale administraţiei publice. Am plecat

[9]Republicata in temeiul art. II din Legea nr. 281/2013 pentru modificarea si completarea Legii nr. 52/2003 privind transparenta decizionala in administratia publica, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 679 din 5 noiembrie 2013
[10]http://www.ce-re.ro/incurajareaparticiparii, accesat la data de 01.10.2016

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

de la ipoteza că instituţiile publice respectă prevederile legislaţiei, iar mass-media utilizează aceste informaţii ca primă sursă pentru ştiri şi articole. Întrebările de cercetare au fost următoarele:

Q1: Instituţiile publice postează pe paginile de internet informaţiile pe care legea le consideră obligatorii de comunicat din oficiu?

Q2: Este interesată mass-media de aceste informaţii?

Am ales ca metodă de lucru analiza de conţinut cantitativă. Am optat pentru cercetarea activităţii consiliilor judeţene, considerând că sfera de activitate a acestora acoperă pe deplin teritoriul administrativ al României, obţinând adresele oficiale de web de pe pagina Ministerului Dezvoltării Regionale şi Administraţiei Publice http://www.mdrap.ro/regiuni-din-romania. Am studiat fiecare instituţie în parte, pentru a vedea în ce măsură pe site-urile oficiale există postate itemii privind accesul liber la informaţiile de interes public şi transparenţă decizională. Ulterior, pentru a determina interesul pe care mass-media îl acordă acestor informaţii, am optat pentru analiza de conţinut cantitativă a trei ziare centrale cu pagini web, dar şi trei ziare locale, de asemenea prezente pe internet, pentru a vedea dacă în perioada monitorizată au fost preluate informaţii având ca bază datele publice în cauză. Cercetarea a fost realizată folosind ca instrument de lucru o schemă de codare proprie, bazată pe câteva cuvinte-cheie: buletin informativ, buget, bilanţ, conducere, audienţe, achiziţii publice. Perioada monitorizată: 1 ianuarie 2016 - 15 septembrie 2016.

3.Analiza şi interpretarea datelor

Instrumentul de lucru utilizat în analiza de conţinut a celor 41 de pagini web a fost o nouă grilă de codare, bazată pe doi itemi: accesul liber la informaţii de interes public şi transparenţă decizională. Modalitatea de măsură: (1) prezent,(0)absent.

Instituţie	Adresa web	Acces liber la informaţii	Transparenţă decizională
CJ Alba	www.cjalba.ro	1	1
CJ Arad	www.cjarad.ro	1	1
CJ Argeş	www.cjarges.ro	1	1
CJ Bacău	www.cjbacau.ro	1	1
CJ Bihor	www.cjbihor.ro	1	1
CJBistriţa-Năsăud	www.portalbn.ro	1	1
CJ Botoşani	www.cjbotosani.ro	1	1
CJ Braşov	www.cjbrasov.ro	1	1
CJ Brăila	www.cjbraila.ro	1	1
CJ Buzău	www.cjbuzau.ro	1	1

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

CJ Caraş-Severin	www.cjcs.ro	1	1
CJ Cluj	www.cjcluj.ro	1	1
CJ Constanţa	www.cjc.ro	1	1
CJ Covasna	www.kvmt.ro	1	1
CJ Călăraşi	www.calarasi.ro	1	1
CJ Dolj	www.cjdolj.ro	1	1
CJ Dâmboviţa	www.cjd.ro	1	1
CJ Galaţi	www.cjgalati.ro	1	1
CJ Giurgiu	www.cjgiurgiu.ro	1	1
CJ Gorj	www.cjgorj.ro	1	1
CJ Harghita	www.judetulharghita.ro	1	1
CJ Hunedoara	www.cjhunedoara.ro	1	1
CJ Ialomiţa	www.cicnet.ro	1	1
CJ Iaşi	www.icc.ro	1	1
CJ Ilfov	www.cjilfov.ro	1	1
CJ Maramureş	www.cjmaramures.ro	1	1
CJ Mehedinţi	www.sejmh.ro	1	1
CJ Mureş	www.cjmures.ro	1	1
CJ Neamţ	www.cjneamt.ro	1	1
CJ Olt	www.cjolt.ro	1	1
CJ Prahova	www.cjph.ro	1	1
CJ Satu-Mare	www.cjsm.ro	1	1
CJ Sibiu	www.cjsibiu.ro	1	1
CJ Suceava	www.cjsuceava.ro	1	1
CJ Sălaj	www.cjsj.ro	1	1
Cj Teleorman	www.cjteleorman.ro	1	1
CJ Timiş	www.cjtimis.ro	1	1
CJ Tulcea	www.cjtulcea.ro	1	1
CJ Vaslui	www.cjvaslui.ro	1	1
CJ Vrancea	www.cjvrancea.ro	1	1
CJ Vâlcea	www.cjvalcea.ro	1	1

Tabel 1: Lista consiliilor judeţene din România care au postat din oficiu pe paginile web informaţii prevăzute de Legea 544/2001 şi Legea 52/2003

Urmare a cercetării efectuate, am constatat că, în totalitate, cele 41 de consilii judeţene din România au adaptat site-urile proprii la prevederile legislaţiei privind accesul liber la informaţiile de interes public şi transparenţa decizională. Pe toate aceste site-uri se regăsesc informaţiile solicitate de lege, forma în care ele sunt postate fiind diferită, în funcţie de design-ul pentru care a optat instituţia

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

în cauză. Implementarea Legii 544/2001 şi a Legii 52/2003 a reprezentat un pas important în alinierea legislaţiei interne la normele europene care prevăd necesitatea instituirii unei activităţi transparente.

Având ca punct de plecare aceste date, am cercetat în ce măsură informaţiile publicate pe site-urile consiliilor judeţene din ţară sunt interesate pentru mass-media. Am optat pentru publicaţiile online: www.adevarul.ro, www.jurnalul.ro şi www.gandul.info, publicatii de interes general, axate pe ştiri naţionale şi publicaţii locale, din judeţele Arad, Cluj şi Iaşi, respectiv: www.aradon.ro, www.ziardecluj.ro şi www.ziaruldeiasi.ro, pentru a vedea dacă informaţiile postate de cele trei instituţii care au corespondenţă locală – CJ Arad, CJ Cluj şi CJ Iaşi – sunt de interes pentru presa din aceste judeţe. Cuvintele cheie utilizate au fost: buletin informativ, buget, bilanţ, audienţe, achiziţii publice.

Cuvinte cheie	adevarul.ro	jurnalul.ro	gandul.info	aradon.ro	ziardecluj.ro	ziaruldeiasi.ro
buletin informativ	0	0	0	0	0	0
buget	0	0	0	5	2	3
bilanţ	0	0	0	1	1	1
audiente	0	0	0	2	1	1
achiziţii publice	0	0	0	2	1	0

Tabel 2: Frecvenţa ştirilor apărute în perioada 1 ianuarie 2016- 15 septembrie 2016, având ca sursă informaţiile publicate din oficiu pe paginile web ale consiliilor judeţene

Pe site-urile www.adevarul.ro, www.jurnalul.ro şi www.gandul.info, în perioada de referinţă, nu au fost identificate ştiri care să corespundă cu cerinţele date. Jurnaliştii din presa centrală nu au profitat de prevederile legilor privind accesul liber la informaţiile de interes public şi, prin urmare, nu au publicat articole având această sursă de informare. În ceea ce priveşte ziarele locale, în perioada analizată, au fost postate pe site-uri câteva ştiri care au avut ca sursă buletinele informative ale consiliilor judeţene, fără însă nicio relevanţă în totalul articolelor publicate.

Concluzii:

În România, administraţia publică s-a aliniat prevederilor europene privind implementarea acesului liber la informaţiile de interes public. Din datele obţinute, se poate observa faptul că la nivelul consiliilor judeţene, site-urile au fost încărcate cu datele prevăzute de actele normative în vigoare. Fără excepţie, consiliile judeţene din ţară au prezentat, din oficiu, în variate forme grafice, informaţiile referitoare la activitatea desfăşurată. Aceste informaţii însă nu şi-au găsit

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

ecou în presa din România. Cercetarea efectuată pe site-urile a şase publicaţii, dintre care trei naţionale şi trei cu caracter local a scos la iveală faptul că ziariştii nu sunt interesaţi de datele pe care instituţiile publice pe dau publicităţii din oficiu. Dacă în ceea ce priveşte publicaţiile locale, jurnaliştii mai „strecoară" câte un articol ce are ca sursă informaţiile publicate din oficiu, şi aici ne referim la bugetul instituţional, la audienţele pe care le ţin preşedinţii de consilii judeţene sau la achiziţiile publice realizate de instituţie, în ceea ce priveşte presa naţională, interesul pentru astfel de informaţii este egal cu zero.

Datele obţinute ne arată că efortul administraţiei publice de a posta din oficiu o serie de informaţii nu este apreciat de jurnalişti, care preferă pentru documentare alte surse şi instrumente. Cu toate acestea, apariţia şi implementarea Legii nr. 544/2001 privind accesul la informaţiile de interes public şi a Legii 52/2003 privind transparenţa decizională constituie o realizare importantă în contextul unei reforme administrativă eficiente. Acest lucru trebuie să reprezente un motiv în plus pentru cei doi actori, administraţie şi presă, să lucreze împreună, urmărind, eventual, armonizarea schimbului de informaţii. Vorbim despre comunicarea în administraţia publică, rigidă, tehnică, riguroasă şi interesul media pentru senzaţional, pentru creşterea rating-ului şi a numărului de cititori în mediul on-line. Folosind aceste date, se poate discuta despre utilizatea informaţiilor pentru care legea instituţie obligativitatea postării din oficiu pe paginile web şi, în timp, se poate ajunge la o ajustare a acestor informaţii, în raport şi cu cerinţele mass-media.

Sunt conştientă de limitele acestei lucrări, în condiţiile în care interesul mass-media a fost verificat pe un număr de doar şase publicaţii din România. Datele rezultate din cercetare mă fac însă să consider că diferenţele aproape inexistente constatate între publicaţiile cercetate constituie un comportament general al mass-media şi nu doar nişte rezultate izolate.

Bibliografie:

1. David, George, Tehnici de relaţii publice, Iaşi, ed. Polirom, 2008
2. Iacob, D., Cismaru, D-M, Relaţiile publice: eficienţă prin comunicare, ed. Comunicare.ro, Bucureşti, 2003
3. Legea 52/2003 publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 70 din 3 februarie 2003, republicată în temeiul art. II din Legea nr. 281/2013 pentru modificarea şi completarea Legii nr. 52/2003 privind transparenţa decizională în administraţia publică, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 679/2013
4. Legea 544/2001, privind liberal acces la informaţiile de interes public, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 663/2001
5. Marconi, Joe, Ghid practic de relaţii publice, Iaşi, ed. Polirom, 2007, trad. Camelia Cmeciu
6. Miège, Bernard, Societatea cucerită de comunicare, Iaşi, ed. Polirom, 2000
7. Pripp, Cristina, Marketingul politic, Bucureşti, ed. Nemira, 2002
8. Tran, Vasile, Stănciugelu, Irina, Teoria comunicării, ed. Comunicare.ro, 2003

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Surse web:
http://www.ce-re.ro/incurajareaparticiparii
http://www.mdrap.ro/regiuni-din-romania

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

CONSIDERATIONS ON PARENTAL AUTHORITY IN ROMAN LAW

Cosmina Flavia Bobar
Assist., PhD Student, "Vasile Goldiș" West University of Arad

Abstract: In Roman law, parental authority (patria potestas) signified the power which the father (pater familias) exercised on his offsprings. This power was not exercised in the interests of his offsprings, as occurs currently, but in the interests of the father, as head of the family. Practically, parental authority gave unlimited and perpetual power to the head of the family over his offspring.
In this study we have sought to conduct an analysis on how parental authority was exercised during a time when Roman jurists created institutions of law that have remained unchanged until today. Moreover, it is difficult to imagine and accept a legal construct as barbaric and primitive as patria potestas was.

Keywords: family, parental authority, pater familias, son of the family, rights

A. Preliminary definitions

In the old Roman law, the concept of „family"[1] was different from what it is today, as it had a much more complex content. Thus, family entailed an authority that always pertained to the head of a family and which united all of the members thereof (called *manus*). This Roman family included slaves found on the property of the head of the family, his wife and his children. The authority of the head of family was not exercised solely on these categories of persons, but also on any tangible property which family members would acquire.[2]

The Roman family was patriarchal and had the following characteristics[3]: the absolute authority of the father, a high degree of dependence for wife and children, kinship defined only on the paternal agnatic line[4].

The power exercised by the head of family on his descendants was called parental authority and was known as *patria potestas*, or, quite simply, *potestas*[5].

* bobarcosmina@yahoo.com

[1] Etymologically speaking, the term „family" is derived from Latin, where it meant the entirety of members in a house or gens (See Gh. Guțu, *Dicționar latin-român*, Editura Științifică, București, 1973, p. 282).

[2] See V. Hanga, *Drept privat roman*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1971, p. 122-123.

[3] See C. Stoicescu, *Curs elementar de drept roman* (reprinted after the "3rd edition, revised and enlarged, București, 1931"), Editura Universul Juridic, București, 2009, p. 92.

[4] Agnatic kinship (*agnatio*) or civil kinship designated the relationship between the *pater familias* and all those under his authority (see V. Hanga, *op. cit.*, p. 117).

[5] *Potestas* was strongly related to the idea of property, the right to dispose of all other people in the family and their assets (see V. M. Ciucă, *Lecții de drept roman*, vol. I, Editura Polirom, București, 1998, p. 182).

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

The subjects of parental authority were, thus, any descendants of the head of the family, namely sons (*filii familias*), daughters (*filiae familias*), nephews and their wives (married *cum manu*), wives of sons (married, in their turn, *cum manu*), nieces (until their *cum manu* marriage), as well as any adopted[6] or legitimized[7] persons.

Such persons were regarded as *alieni iuris*, that is, subject to a foreign power.

The head of the family, called *pater familias*, was always a male ascendant, meaning the father, grandfather or great-grandfather[8]. These were not regarded as the father of a family, and pertained to the category of *sui iuris* persons[9], meaning persons who were not under the authority of another person. *Pater familias* was the sole owner of family property, the only judge and the only priest of the ancestral family cult[10].

Parental authority was perpetual: for this reason, the son of the family was regarded as *alieni iuris* until the death of *pater familias*, regardless of his age and the political position he held in the state. If, however, the grandson was under the grandfather's authority, he did not become a *sui iuris* person upon his death, but remained under the authority of his father. Instead, if the father predeceased the grandfather, the grandson became *sui iuris* person upon the latter's death. Thus, as long as the head of the family was alive, he exercised parental authority over his descendants, regardless of their age, as in Roman law coming of age was not recognized in the same sense as it is used today.

Parental authority also had an unlimited character, in the sense that the *pater familias* freely disposed of the person and property of his son.

Patria potestas could be extinguished for natural or artificial causes. Thus, the first category of causes included: the death of the *pater familias* and the death of the *filius familiae*; and the second category of causes included the following events: the transfer of a daughter to a different authority (when the daughter married *cum manu* was transferred under the authority of another *pater familias*), the appointment of the son of the family to high religious positions (such as that of bishop), emancipation[11] and the change of that son's legal status (*capitis deminutio*[12]).

---

[6] By adoption (*adoptio*), persons who pertained to another family group were introduced within a family that did not have descendants. Practically, this institution of Roman law consisted of transferring a son of the family from under the authority of one *pater familias* to that of another *pater familias* (see V. Hanga, *op. cit.*, p. 140-141).

[7] Legitimization (*legitimatio*) was an act by which the natural father acquired *patria potestas* over his children born out of wedlock. There were three ways to do this, namely: *per subsequens matrimonium* (through subsequent marriage), *per rescriptum* (by imperial order), and *per obligationem curiae* (by showing before the municipal council). See V. Popa, R. Motica, *Drept privat roman*, 3rd edition, revised and enlarged, Editura Mirton, Timișoara, 1999, p. 163.

[8] In the doctrine, it has been stated that an unmarried man or even a child could be a *pater familias* (for details, see E. Molcuț, *Drept roman*, Editura Edit Press Mihaela S.R.L., București, 2000, p. 96).

[9] In the old doctrine, *sui iuris* referred to "A Roman who was the master of his house, who was not subject to any foreign power, regardless of whether he had reached the age of puberty or not. This independent citizen was called *pater familias*, as defined by Ulpian: *qui dominium in domo habet"* (in this sense, see I. C. Cătuneanu, *Curs elementar de drept roman*, 2nd edition, Editura Cartea Românească, București, 1924, p. 133).

[10] See V. Hanga, *op. cit*., p. 123.

[11] Emancipation meant removing the son of the family from under the parental authority. This occurred by fictive sale. Thus, the *pater familias* sold his son three times to a third party, and after the third sale, he released him, and the latter became a *sui iuris* person(see V. Hanga, I. F. Moldovan, I. Trifa,*Drept privat roman*, Editura Cordial LEX, Cluj Napoca, 2010, p. 146-147).

[12] The phrase *capitis deminutio* or civil death designated the loss of legal capacity or personality. This was of three kinds, depending on the element that was lost, thus: *capitis deminutio maxima* (when freedom was lost – *status libertatis*); *capitis deminutio*

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

B. The rights of *pater familias* regarding the persons of those under his authority

During the early period of the Republic[13], the position of a son of the family was no different from that of a slave. He was regarded as an object of law, and *pater familias* could dispose of his existence, sell him, abandon him, punish him, and even keep for himself any property acquired by the son of the family.

The right of life and death (*ius vitae necisque*) conferred the *pater familias* the prerogative to freely dispose of the lives of his descendants, but only after prior counsel with close relatives and friends composing the domestic tribunal. Their endorsement was not mandatory, as it had a formal character, as long as it was presided by the *pater familias*[14].

With the evolution of Roman society, the power of the *pater familias* was gradually reduced. The right of life and death was limited, and the father who killed his son was punished; later, under Emperor Constantine, this right was prohibited by law.

The right of sale conferred to the *pater familias* the possibility to sell the son placed under his authority. According to the Law of the Twelve Tables[15], he could sell his son for a period of 5 years, after which the son returned under the authority of the *pater familias*. The sale of a son of the family could only be done three times, and after the third sale the son was removed from parental authority for good. In the case of daughters or nephews, one sale was enough for the *pater familias* to lose parental authority over them[16].

To prevent the abandonment of newborns, emperor Constantine allowed their sale, but only in cases of extreme poverty of the *pater familias,* who preserved the right to ransom his son by repaying the price or by giving slaves in exchange, of an equal value to the sum received for the child.

The right of exposition allowed the father to decide whether the newborn child would be kept in the family or abandoned. Since many heads of families abandoned their children because of extreme poverty, Emperor Constantine granted aids in food and clothes for those children. The *pater familias* could exercise this right after the birth of the child, in the form of noxal abandonment. For example, if the son of the family committed a crime by which he caused damage to a third party and could not repair it, then the *pater familias* was obliged to pay for the damage. The *pater familias* could free himself from this obligation by abandoning his son to the damaged party (noxal abandonment), for the purpose of working for this person until compensating for the damage.

The right of punishment (*ius verberandi)* was unlimited in the old age of Roman law, and in time it was subject to restrictions, so that in case of bad treatments applied to the sons, they could have recourse *extra ordinem* to magistrates. During the reign of Emperor Trajan, the father who mistreated his son was obliged to emancipate him and automatically lost the right to inherit his

media (when citizenship was lost – *status civitatis*); *capitis deminutio minima* (when family rights were lost – *status familiae*). See V. Hanga, *op. cit.*, p. 148.

[13] The period comprised (according to the dominant opinion) between the years 509 BC and 27 BC.

[14] See V. M. Ciucă, *op. cit*., p. 201.

[15] The Law of the Twelve Table was the first Roman law, passed in 450 BC, and became a source of private and public Roman law (*fons omnis publici privatique iuris*).

[16] See V. M. Ciucă, *op. cit*., p. 165.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

property. In time, however, he was recognized the right to apply light punishments, and for more severe punishments he had to request the judge to apply them.

Thus,within the family, the *pater familias* exercised lifetime despotism. He could control his son regardless of the latter's age. He could oppose the marriage of his son, or could constrain him to divorce. During the Republic, and even afterwards, he could force him into marriage[17].

În the old age of Roman law, the *pater familias* could establish, based on a physical examination (*ex habitu corporis*), the marriageable age of the sons under his authority. Ever since the end of the Republic, this prerogative was lessened, and eventually, marriageable age was established by law (12 years old for girls and 14 years old for boys).

In addition to these rights, the *pater familias* was also recognized the right to give consent to the adoption of the child.

To recover his child from the hands of whoever might have had him, he could bring an action for recovery, proof of the fact that the child was regarded rather as an object, „an element of property, along with slaves and material assets"[18].

Also in the old age of Roman law, any obligation of the *pater familias* toward the children placed under his authority was excluded, but later, in the classic age, the alimony duty was instituted between parents and children. Initially, the *pater familias* had this obligation only towards children born after divorce, in whose case the mother could prove that they had been conceived during the legitimate marriage. Subsequently, however, the alimony right was extended to children whose parents were not divorced, or were born after the death of the *pater familias*, as well as children born out of wedlock.

Gradually, the obligation to provide alimony was assigned, in turn, to paternal grandparents, the mother and maternal grandparents. The obligation for children to provide alimony to the father, mother, maternal and paternal ascendants was also recognized, in case they were in need and the children had the possibility of helping them.

C. The rights of the *pater familias* regarding the property of the persons placed under his authority

Parental authority was unlimited even with regard to the goods acquired by the son of the family. The latter did not have any distinct property, but whatever he acquired would be included in the property of his father[19].

The son of the family could conclude legal documents only to the extent where, by their effect, they improved the situation of the *pater familias*. These documents were not concluded in the son's own name, but by borrowing the personality of the head of the family.

[17] See W. W. Bukland, Arnold D. McNair, *Roman Law & Common Law. AComparison* in *Outline*, Cambridge University Press, 1952, p. 40.
[18] See V. Popa, R. Motica, *op. cit*., p. 155.
[19] See C. Hamangiu, I. Rosetti-Bălănescu, Al. Băicoianu, *op. cit*., p. 365.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Later, it was admitted that the son of the family could take a pledge in his own name, thereby also binding the *pater familias.*

Gradually, the power of the *pater familias* over the property of his son was restricted, to the extent where, during the reign of Justinian, the rights of the father over the property of his son had become the exception, and the rule was that the son was the owner. Thus, the son of the family acquired certain property, in the form of *peculii* (*peculium profecticium, peculium castrense, peculium quasicastrense, bona adventicia*).

The *peculium* was defined in the doctrine[20] „as being a right of use and administration, conceded by the head of the family to the son, over a mass of assets, initially in the name and exclusive interests of the *pater familias*." From the end of the Republic onwards, the *peculium* was regarded as a property that ensured economic independence for the son of the family, as well as the possibility to become a subject of law.

a) *Peculium profecticium*

Peculium profecticium comprised assets that the *pater familias* entrusted to the son for the purpose of administration according to his needs. However, the *peculium* did no pertain to the son of the family, but to the *pater familias* and could be removed from the son at any time.

Initially, the *peculium* consisted of a herd of small cattle, and later it could be formed of slaves, merchandise and other movable assets, or even money. The son of the family could consume some of these assets, could loan them away or even store them with a third party. In addition to acts of administration, he could also conduct business that had the *peculium* as an object, but could not donate it or free the *peculium* slaves.[21]

b)Peculium castrense

Peculiul castrense composed the entirety of assets acquired by the son of the family during military duty. Such assets were: his soldier's pay and spoils of war, as well as liberalities made to him in this period by his wife, relatives or friends. These formed the property of the son of the family, who could dispose of them by *inter vivos* acts (e.g. free the slaves in the *peculium castrense*) and by testament[22].

b) *Peculium quasicastrense*

This *peculium* was introduced during the time of Emperor Constantine and was initially constituted of the assets which the son of the family acquired as functionary at the imperial court, or by imperial donation. Subsequently, the *peculium* was extended to assets gained by the son of the family, as a lawyer, deacon or priest, or as functionary of the State.

c) *Bona adventicia*

[20] See V. M. Ciucă, *op. cit.*, p. 205.
[21] Ibid.
[22] The son of the family could dispose by testament of the assets forming the *peculium castrense* only as long as he was a soldier, and later, during the reign of Emperor Hadrian, dismissed soldiers and veterans could also dispose by testament. In absence of a testament, the *peculium* returned to the father, not as inheritance (*jure hereditario*), but as *peculium* (*jure peculii*). See C. Stoicescu, *op. cit.*, p. 93.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

This *peculium* emerged during the reign of Emperor Constantine and pertained to the son or daughter of the family. It consisted, initially, of assets obtained as inheritance from his or her mother (*bona materna*), and then of assets obtained from successions or by *inter vivos* acts from maternal relatives (*bona materna generis*). Likewise, this *peculium* could also include assets acquired by the son or daughter of the family from his or her spouse or betrothed. During Emperor Justinian, this *peculium* also comprised other assets acquired by liberalities, from any person, except from the *pater familias*, including assets earned by labor, but different from those included in the *peculium castrense* and *quasicastrense.* On these assets the son of the family only had legal ownership, and the usufruct and right of administration pertained to the *pater familias*, who, upon the death of the son, acquired *jure peculii.*[23] The son of the family or daughter could conclude documents among the living, having the *peculium* as an object, only with the consent of the *pater familias*, but not testaments

Conclusions

After having conducted an analysis of parental authority in the Roman family, it can be seen that this is fundamentally different from the parental authority exercised in contemporary families. This difference is given by the fact that the Roman family was patriarchal, which means that the father, who was the head of the family, had absolute power over his descendants, and they were in a state of dependence towards him.

There was no equality between spouses in the Roman family, as the wife was subordinated to the husband, and she was not a free person like the *pater familias.* He alone exercised parental authority, and not for the purpose of protecting his descendants, but in his own personal interests.

The conclusion of this endeavor, which desires to be scientific, is that, although we are referring to a period in Roman law when institutions of law were created that still last to this very day, parental authority (*patria potestas*) has remained a primitive and barbaric legal construct.

References

Gh. Guțu, *Dicționar latin-român*, Editura Științifică, București, 1973.

1. V. Hanga, *Drept privat roman*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1971
2. C. Stoicescu, *Curs elementar de drept roman* (retipărire după „Ediținea III-a revăzută și adăogită, București, 1931"), Editura Universul Juridic, București, 2009,
3. V. M. Ciucă, *Lecții de drept roman*, vol. I, Editura Polirom, București, 1998
4. V. Popa, R. Motica, *Drept privat roman*, ediția a II-a revizuită să adăugită, Editura Mirton, Timișoara, 1999
5. E. Molcuț, *Drept roman*, Editura Edit Press Mihaela S.R.L., București, 2000
6. C. Cătuneanu, *Curs elementar de drept roman*, ediția a II- a, Editura Cartea Românească, București, 1924.

[23] C. Stoicescu, *op. cit.*, p. 94.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

7. W. W. Bukland, Arnold D. McNair, *Roman Law & Common Law. AComparison în Outline*, Cambridge University Press, 1952
8. V. Hanga, I. F. Moldovan, I. Trifa,*Drept privat roman,* Editura Cordial LEX, Cluj Napoca, 2010

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

THE IDENTITY CRISIS OF YOUNG GRADUATES

Loredana Maria Păunescu
Assist. Prof., PhD, Ec., Petroleum-Gas University of Ploiești

Motto: "Education made us what we are."
Claude Adrien Helvetius

Abstract:In research conducted we turned our attention to the labor market, analyzing the capabilities of university education system linked to employers' expectations. Following the analysis carried out has been noted that although Romania has benefited from strong economic growth, the labor market experiencing deeply lacking in terms of skills coexisting with oversupply of labor, as well as participation rates low in declining sectors.

Keywords: identity, university graduate, university education system, labor market, sustainable jobs.
JEL Classification: A, A2, A23.
REL Classification: 4B, 12B, 4D, 8G, 12I.

Introduction

Labour market conditions are particularly difficult in Romania, although the unemployment rate is not necessarily high compared with the EU average, but unemployment is asymmetric, affecting particularly young university graduates. In this regard it is desirable to create favorable conditions to increase participation and encourage the creation of sustainable jobs. Also, political reforms must focus on insertion into employment of graduates.

They are particularly affected by unemployment. The skills that the education system endows them university graduates often seem to be decoupled from the expectations of employers.

The opening sections of the labor market should be considered to fill the gap between the supply of labor and expanding existing demand.

1.1. Highlights psycho - educational development of young graduates

1.1.1. Timelines of the research

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

This raises questions about the capacity of the education system in Romania and the versatility education and training continue to create a competitive workforce.

The labor market is in a process of evolving and changing ever more rapidly, the ballast of a job almost disappeared from the usual speech and the adaptability of those in competition of placement must be increasingly higher. Any process of development and growth is based on element change, adaptability, which however, is not specific and does not define each individual. It is therefore important to know the parameters of psycho-educational youth development and understand changes in mental, physical and emotional through which they pass in natural evolution, from the stage of teenagers at youth and adults, once they studies completed want to be part of society, to have control over their own destinies and decisions, and to walk naturally all stages of human development.

1.1.2. Research Methods and techniques

To achieve research methods were used and quantitative and qualitative analysis tools and benchmarking.

Lack of integration in the social environment and bottlenecks occurring in the lives of young graduates who fail to get a job according to their qualifications are elements that create imbalances mental and emotional very strong subjects in these situations having to readjust new requirements coming from the labor market, which had no knowledge when choosing a particular field of study.

Integrating both in the social and economic environment, getting a job and receiving acceptance in a group is essential for any individual to feel useful and to get confidence and self-respect. Simple transition from student life to the young university graduate who expects the next step in his career to be governed by infinite labor market integration has significant consequences.

Any change process involves automatically changes and adaptations to new requirements imposed by the context in which young graduate is. In developmental psychology, psychology of age respectively, can identify different types of changes and modifications taking place at the psychological level. In many cases, changes in young people's lives are permanent and irreversible even if the subject matter is not flexible enough to adapt to the new environment.

1.2. Evolution psychosocial development of young people and adults in the process of integration into society

1.2.1. Results and discussion

The psycho-social development of young graduates can be noticed various theoretical models and experimental showing their transformations and emphasizes fundamental development activities consist of preparing for the integration into working life, both socially

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

and professionally. These steps are essential in defining the individual as an entity which has and may exercise complete personality traits translated into social relations and economic and various creative activities.

Maintaining a positive health status will help the individual in activities undertaken, it can be considered apt and able to work. Preparing for adulthood began in childhood, when the child is asked by others: "What you want to become when you grow up?", And will continue in adolescence by creating and establishing an identity after experiments conducted, and then the adult to confirm or refute their desire formulated in childhood, namely: "when I grow up I want to be ..."

The young graduate will increasingly understand more deeply the surrounding reality by assimilating theoretical knowledge and their implementation and / or enriching life experience. They always tend to introspection, trying thus to know their system of values, skills, motivations, weaknesses, attitudes, interests of short or long.

Adolescence is also important from the perspective of identifying the sense of identity, conception of himself, winning a self-esteem, which further will help the young graduate may be integrated in a community or working group, bringing added value the environment in which it operates.

The will learn more about themselves, the more you will be able to express their opinions freely, keeping limits to dialogue with colleagues and superiors balanced, with increased chance of being appreciated and advanced workplace.

However, reality shows that efforts graduate to find a stable job are often impeded by various factors, namely: lack of work experience, placing the young man in a position uncertain and brief or lack of places work involving a higher qualification in line with graduate studies.

Delaying labor market integration and the acquisition of certain statute will create a number of uncertainties and psychologically. Along with issues coming from outside (the lack of jobs, unstable economic situation, etc.), the young graduate is also the moment when, at the psychological level, must pass a new stage of its existence.

Erikson, emphasize in his studies that found a family related problems among young people are caused by the appearance of a conflict between the need for privacy and search or fear of isolation. Failures or failures stem young and his fear of being rejected, unaccepted, thus having the courage to approach those around him.

Moreover, in search of a new identity and the need to establish a position recognized and valued in society at the macro level and within the team work colleagues, at the micro level, the young graduate will have a series of ideals and desires of self-realization. As a new graduate, they expect that the company has immediate need of the knowledge acquired during university studies and their work.

Bottlenecks occurred in carrying ideals of youth were identified by experts in the field of psychological and called as "shock of reality." When the graduate will go through an

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

extended search for a job and he will not find the desired stability, will feel that all the work during the theoretical training was in vain and the only tangible result irresistible that the company has other requirements in him.

The need to adapt quickly to new requirements is necessary to restore a balance young psychic who needs to gain experience through work and self-esteem. It is equally true that, after employment, are young people who will have new deceptions regarding the tasks they have to perform, respectively, auxiliary loads that are not always in accordance with their qualifications.

Also, the heads will have expectations and a number of requirements which young people not be able to cope with always having to readjust to a new style of work respecting deadlines imposed for their projects and carrying them out according to a schedule demanded.

Attitudes of superiority or no aid coming from colleagues with more experience than young people just integrated into the work will generate a series of negative conditions will also affect the relations of collegiality. The youth group will always and will join those who have tendencies and ideals, ways of thinking and perceptions like.

Period that will require models and clear guidance on the tasks they have taken to fulfill. Compliance deadlines, teamwork, communication with colleagues from different departments will help newly employed young people have a broad perception on activities, rights and responsibilities they have.

Awareness of new responsibilities and seriousness in addressing issues daily will positively affect their development process, feeling more in control of positions they occupy and gaining, while not only necessary experience, but also a mature attitude to look in perspective, current events.

Graduates who have not established a satisfactory or professional position in the situation of losing work, will undergo some changes as follows:

- they will undergo an initial shock when job loss, feeling unloved and worthless. They will try to regain the status of prisoner and seek a new job to be appreciated for his professional qualities;
- if they came to have the status of unemployed will endeavor to find a job, at least as satisfactory as the original;
- if the search period and the stabilization of the financial professional or extended, for various reasons, they will begin to doubt his professional capabilities, their efforts became irregular, unreliable and disappointing;
- if they continue in their alumni deadlock situation professionally, they will go through a series of negative states, such as apathy or indifference thus setting up the first signs of depression.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Thus, for a university graduate who managed to integrate the labor market, but has no job satisfaction, job loss may come as a boon in that it will create future opportunities for finding a job much suited to its desires and aspirations.

Conclusions

The effect can be negative for a graduate who, even if not fully satisfied with the current position they occupy, job loss is perceived as an official statement of rejection and refusal from the employer.

Thus, the transition to adult life is a journey not without obstacles, challenges and new perspectives on the subject must be adopted and must adapt.

AKNOWLEDGEMENT

This paper has been developed within the period of sustainabiliy of the project entitled "Horizon 2020 - Doctoral and Postdoctoral Studies: Promoting the National Interest through Excellence, Competitiveness and Responsibility in the Field of Romanian Fundamental and Applied Scientific Research", contract number POSDRU/159/1.5/S/140106. This project is co-financed by European Social Fund through Sectoral Operational Programme for Human Resources Development 2007-2013. Investing in people!

Bibliography

1..Aceleanu, M.I., (2011), *Lifelong Learning – Necessity For Romanian Labour Market Flexibility*, Proceedings of the 6th International Conference on Business Excellence, Vol 2;

2. Aceleanu, M. I., (2011) *The Relationship Between Education And Quality Of Life. Implications Of The Labour Market In Romania*, Journal of International Scientific Publications, Vol 9, Part 2;

3.Bădulescu, A., (2006), *Ocuparea şi şomajul - intre abordări teoretice şi realităţi contemporane*, Ed.Universităţii , Oradea;

4. Cucui, I. (coord.), Toplicianu, V., Popescu, C., Duică, A., Cucui, G., Duică, M., Radu, F., (2010), *Inserţia absolvenţilor de învăţământ superior***,** Editura Bibliotheca, Târgovişte;

5.Gal, D., (2002), *Educaţia şi mizele ei sociale*, Editura Dacia, Cluj-Napoca;

6. Osoian, C., (2005), *Piaţa forţei de muncă*, Editura Dacia, Cluj Napoca;

7.Ungureanu, E., Burcea, F., (2010), *Investment in Education, the Way for Romania to Succeed*, în *Buletin Ştiinţific, Seria Ştiinţe Economice,* nr. 9 (15), Piteşti;

8. Peters, M.A., (2004), *Higher education, globalisation and the knowledge economy*, în: Walker, M. and Nixon, J. (eds.) Reclaiming universities from a runaway world. Open University Press;

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

9.Rothwell, W. J., Lindholm J.,Yarrish K. K., Zaballero *A.*, Ed. by William Rothwell, (2012), *Encyclopedia of Human Resource Management, Human Resources and Employment Forms,* , San Francisco: John Wiley & Sons;

10. Şerban, M., Pataki, I., (2004), *Oportunitatea constituirii unui mecanism regional de dialog social în sprijinul creşterii ocupării forţei de muncă,* Bucureşti: Humanitas Educaţional.

11. Voiculescu, V., (2008), *Educaţia în economia de piaţă,* Iaşi: Editura Institutul European.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

A MULTIDIMENSIONAL APPROACH OF POVERTY - THE CASE OF ROMANIA

Viorela-Ligia Văidean
Lecturer, PhD, "Babeș-Bolyai" University of Cluj-Napoca

Abstract: The purpose of this paper is to analyze the facets of poverty in an international context for the case of Romania. Using the most recent available data and the exploratory factor analysis as research technique, poverty is approached through its different dimensions, such as education, health and others. Economic implications are discussed, results are interpreted and policy measures are drawn as conclusions.

Keywords: poverty, principal component analysis, health, economic and social environment

The reduction of the number of persons at risk of poverty or social exclusion in the European Union (EU) is one of the key targets of the Europe 2020 strategy while the first goal of the United Nations Millennium Development Goals is to eradicate extreme poverty and hunger. The EU's agenda for growth and jobs for the current decade emphasizes smart, sustainable and inclusive growth as a way to overcome the structural weakness in Europe's economy, to improve its competitiveness and productivity, and to underpin a sustainable social market economy. Poverty reduction is a key policy component stated by Europe 2020 strategy, and it can be targeted providing better opportunities for employment and education. Furthermore, the United Nations Millenium Development Goals (UN MDGs) have followed three targets: to halve, between 1990 and 2015, the proportion of people whose income is less than $1.25 a day; to achieve full and productive employment and decent work for all, including women and young people and nevertheless, to halve, between 1990 and 2015, the proportion of people who suffer from hunger.

Poverty is a complex phenomenon, with many different causes and effects. Its determinants vary on a wide range, from regional and community characteristics, to household and individual ones, basically from general to specific, from macro environment to micro environment, from low to high controllable by people themselves. Table no 1 represents a classification of poverty key correlates, as presented by a World Bank Poverty Manual. Regional characteristics include the degree of isolation and access to markets and services, infrastructure, governance, land quality and environment, that are very little controllable by people. Community characteristics refer to land distribution and access to different facilities such as electricity, water, public schools, medical units, etc. Furthermore, household characteristics consider the size of the household, its employment status and income structure, household assets and its health and education on average. Individual causes refer to age,

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

education, education, health and ethnicity of one. All these key features have to be considered when addressing the multifaceted problem of poverty.

Table no. 1 Main determinants of poverty

Regional characteristics	Isolation/remoteness, including less infrastructure and poorer access to markets and services Resource base, including land availability and quality. Weather (e.g. are typhoons or droughts common) and environmental conditions (e.g. frequency of earthquakes) Regional governance and management Inequality
Community characteristics	Infrastructure (e.g. is there piped water, access to a tarred road) Land distribution Access to public goods and services (e.g. proximity of schools, clinics) Social structure and social capital
Household characteristics	Size of household Dependency ratio (i.e. unemployed old and young relative to working age adults) Gender of head; or of household adults on average Assets (typically including land, tools and other means of production, housing, jewelry) Employment and income structure (i.e. proportion of adults employed; type of work – wage labor or self employment; remittance inflows) Health and education of household members on average
Individual characteristics	Age Education Employment status Health status Ethnicity

Source: Haughton and Khandker, Poverty Manual, pag.132

A multidimensional approach of poverty has been promoted by the specialized literature in the field for decades. No one indicator alone can capture the multiple aspects that constitute poverty, neither the income, nor consumption, either at a micro economical or macro economical level. Gebreslassie (2015) approaches poverty through its multidimensional sides, by measuring deprivation in ten dimensions: education, health condition, housing quality, electrification, and access to safe drinking water, sanitation, energy for cooking, per capita income, house congestion and child health.

Moreover, The Oxford Poverty and Human Development Initiative (OPHI) provides an yearly Global Multidimensional Poverty Index (MPI), by using different indicators. Multidimensional poverty is considered as made up of several factors that constitute poor people's experience of deprivation – poor health, lack of education, inadequate living standard, lack of income, disempowerment, poor quality of work and threat from violence. Stating that even poor people

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

themselves describe their experience of poverty as multidimensional, the OPHI consider that the more policy-relevant information there is available on poverty, the better-equipped policy makers will be to reduce it. The Global MPI was updated in June 2016 and it currently covers 102 countries in total, with at most ten indicators included for each (Alkire S. et al., 2016).

Polin V. and Raitano M. (2012) use cluster analysis as research technique and apply it on the "old" and "new" EU countries in order to group them according to the income poverty mobility. Analyses of their paper are carried out grouping EU countries in the five usual geographical clusters. The results show that events related to the labor market are the most important in all clusters both because of their frequency and their relevant impact on poverty transitions.

Ferro-Luzzi G. et al. (2006) consider that poverty is much more than financial deprivation, so their paper integrates various components of poverty, related to health, schooling, living environment, psychological state as well as social tides, aggregating them for the case of Switzerland through factor analysis, and further using the resulted factors into cluster analysis to determine population's subgroups that are unevenly affected by the various dimensions of poverty, thus identifying the poor. Finally, a logit regression is run to find the determinants of poverty.

Principal components analysis and cluster analysis are also used for estimating the level of poverty by Xhafaj E. and Nurja I. (2015). Using data from Living Standards Measurements Surveys (LSMS) in 2012, the principal components analysis is firstly applied in order to create an asset index which gave the social economic status of each household, starting from 16 initial variables characteristic to each household. Secondly, the K means cluster analysis is used for segmenting the data in such a way that the within-cluster variation is minimized, in order to provide a full background of the partition of households according to the social-economic groups: low, medium and high. More than half of the households in this study have a low social-economic status.

Urean C.A. (2015) fundaments her findings on the following statement: under certain conditions, any person, regardless of her/his particular situation, may become poor for a longer or shorter time. The study focuses on Romania and discusses the evolution of its relative poverty rates.

For Europe, poverty and its reduction has always been a top priority, governments fighting it continuously. In 2014, 122.3 million people, or 24.4 % of the population in the EU-28 were *at risk of poverty or social exclusion (AROPE)*, compared with 24.5 % in 2013, according to the Eurostat poverty statistics. This means that these people were at least in one of the following conditions:

-at risk of poverty after social transfers (income poverty);

-severely materially deprived or

-living in households with very low work intensity.

The at-risk-of-poverty rate has slightly decreased at EU-28 level between 2013 and 2014 by 0.1 percentage points (pp). Still, in 2014, more than a third of the European population was at risk of poverty or social exclusion in three EU Member States: Romania (40.2 %), Bulgaria (40.1 %) and Greece (36.0 %). A similar situation was registered in 2015, because according to the most recent available data on Eurostat, the Romanian population at risk of poverty or social exclusion was of

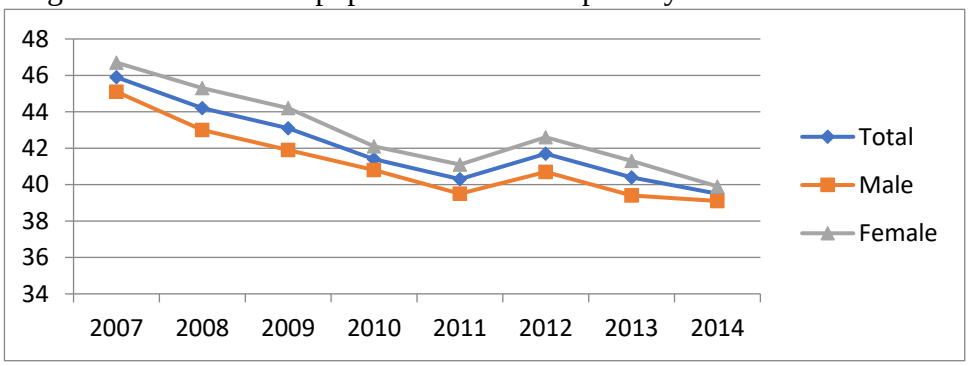
Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

37.3%, with a slightly higher prevalence among females, while Bulgaria had 41.3% of its population at risk of poverty and Greece had 35.7% of the total population respectively.

Romania is the second poorest European country, and just like with the rest of other social conditions', lifestyle and healthcare indicators, it finds itself at the very bottom of the European ranking, close to Bulgaria. Figure no 1 represents the Romanian AROPE population and its evolution for the 2007-2014 time interval. Its total level has almost maintained a decreasing trend, with the lowest level in 2014, the most recent available data. Poverty is more prevalent for women than for men. Despite the downward trend of Romania's AROPE population, Romania is one of the poorest European countries, just like Bulgaria and Greece.

,

Figure no 1 Romanian population at risk of poverty and social exclusion

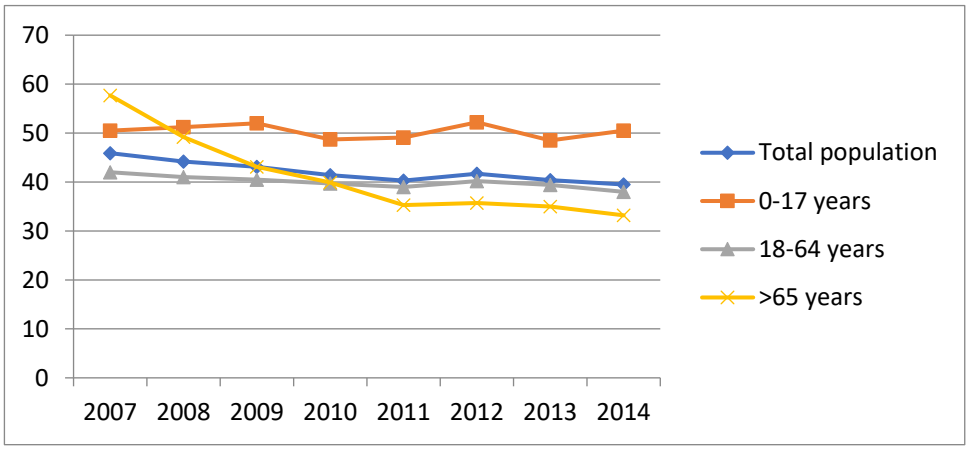

Source: Author's processings based on data from insse.ro

On age groups, the AROPE Romanian population is unfortunately mainly represented by children and adolescents for the entire analyzed time period, as Figure no 2 points out. The evolution of the AROPE old age population is fluctuating. A possible explanation for the elder people to be the least poor in the recent years is that the 18-64 year old age group is highly affected by unemployment and they also have higher intellectual and material needs. Consumption is also higher for younger people than for elder people.

Figure no 2 Romania's AROPE population on age groups

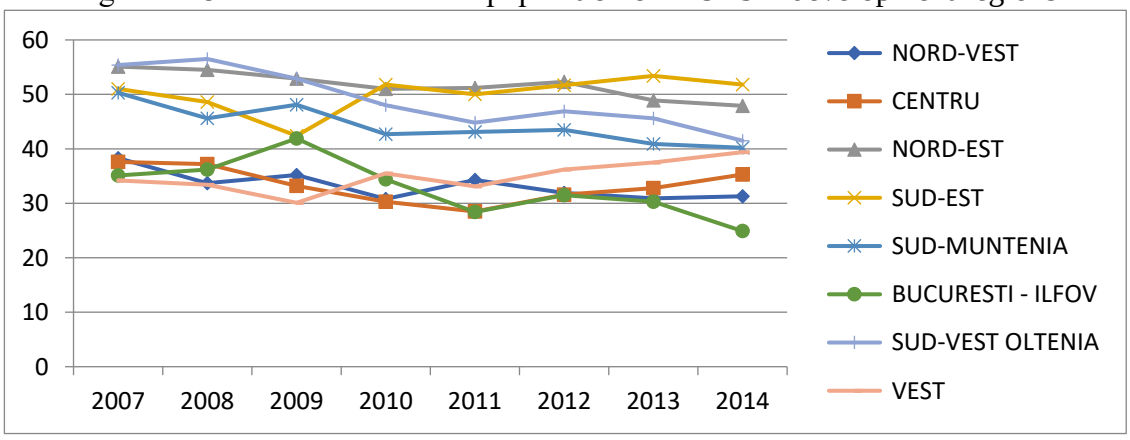
Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Source: Author's processings based on data from insse.ro

According to Figure no. 3, there exists a disparity among the eight development regions of Romania from the point of view of its AROPE population. As expected, the richest parts have the fewest people at risk of poverty and social exclusion, such as the Bucuresti-Ilfov capital city region and the North-Western region. The most people at risk of poverty are to be found in The North-East and South-East regions.

Figure no 3 Romania's AROPE population on NUTS-2 development regions

Source: Author's processings based on data from insse.ro

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

These data picture Romania as one of the poorest European countries. Still, within a worldwide context, the countries ranking high on poverty are African countries. As such, according to a recent Global Financial Magazine article, the poorest 25 countries ranked based on their 2015 per capita Gross Domestic Product (GDP at Power Purchasing Parity PPP) are from Africa. Thus the need to consider the global poverty problem the countries are facing and the multiple variables that define it.

The data used in following part of the study have been downloaded from the World Bank database on World Development Indicators' Statistics, by initially selecting 22 variables for all the 264 countries available. The study covers as many world countries as possible, including Romania, in order to evaluate poverty at a worldwide level. The most recent and complete data have been used, i.e. for the year 2013, in order to get a nowadays perspective on the poverty status determinants of the worldwide population. Some data were available for 2014 and very few for 2015, so out of the initial data bases, the data for the year 2013 were kept. Factor analysis requires a proportion of at least 5 times as many countries as number of variables to submit. As such, out of the initial observations, the variables with many missing observations were eliminated, and some countries as well. 161 countries were left, and 17 variables have initially been imported into the SPSS software: Children out of school (% of primary school age); Government expenditure on education, total (% of GDP); School enrollment, primary (% gross); Primary completion rate, total (% of relevant age group); Rural population (% of total population); Final consumption expenditure, etc. (% of GDP); GDP per capita (constant 2010 US$); Gross capital formation (% of GDP); Population, female (% of total); Population ages 65 and above (% of total); Out-of-pocket health expenditure (% of total expenditure on health); Life expectancy at birth, total (years); Health expenditure, total (% of GDP); Internet users (per 100 people); Research and development expenditure (% of GDP); Employers, total (% of employment) and Vulnerable employment, total (% of total employment). These variables have previously been validated by the specialized literature as poverty correlates. The missing data existing in some variables were replaced with their mean value. As such, the descriptive statistics for the variables to undergo principal components analysis are to be found in Table no 2:

Table no 2 Descriptive statistics of the variables candidate to PCA

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Internet_users	161	1.1000	96.5468	43.501839	28.7616029
Life_expectancy_at_birth	161	48.9379	83.8317	71.259086	8.6301589
Out_of_pocket_health_exp	161	1.9971	74.8469	31.470395	17.3845468
Population_65+	161	.9419	25.0093	8.490771	5.8207933
Pop_fem	161	25.8840	54.2215	50.014540	3.2560148
Primary_completion_rate	161	38.0571	117.0110	90.894181	13.1680741

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

R&D_exp	161	.0514	4.2133	1.220541	.6492273
Rural_pop	161	.0000	91.3340	42.285366	23.5084190
Vulnerable_employment	161	.2000	88.8000	24.053332	13.0504806
Children_out_of_school	161	.0500	42.9397	7.405984	7.5638572
Employers_total	161	.3000	83.9000	5.538461	6.9720087
Final_consumption_expenditure	161	25.7097	149.2039	81.434822	17.5631555
GDP_per_capita	161	219.5329	102241.9247	14040.243557	19218.9969220
Government_expenditure_education	161	1.9662	7.6999	4.283762	.9098005
Gross_capital_formation	161	6.4493	56.0206	24.117233	8.4516413
Gross_enrollment	161	67.2782	145.8816	105.408832	10.7696805
Health_expenditure	161	1.2868	16.8977	6.784694	2.4917520
Valid N (listwise)	161				

Source: Author's processings in SPSS

All these variables are ordinal variables, obtained by applying different measuring scales. Moreover, these variables are correlated, as the correlation matrix points out. The main objective of exploratory factor analysis is to reduce the data and their dimensions, in order to better interpret them, relying on the underneath correlations existing between the considered variables. The new resulting components would be linear combinations of the initial variables.

Table no 3 Variables' communalities, initial and extracted by PCA extraction method

	Initial	Extraction
Children_out_of_school	1.000	.873
GDP_per_capita	1.000	.740
Government_expenditure_education	1.000	.662
Gross_enrollment	1.000	.678
Health_expenditure	1.000	.675
Life_expectancy_at_birth	1.000	.838
Out_of_pocket_health_exp	1.000	.727
Population_65+	1.000	.852
Pop_fem	1.000	.861
Primary_completion_rate	1.000	.752
Rural_pop	1.000	.735

Source: Author's processings in SPSS

The principal component analysis technique was carried out, and for the dimension reduction of data, several factors were extracted. Table no 3 presents the communalities after extraction, i.e. how much of the initial information is further found within the reduced dimensional space. Some

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

variables further had to be dropped in order to have a good extraction, because generally h^2 values above 0.5 are to be considered. A communality represents the amount of variance in that variable accounted for by all the components. For example, all extracted components account for 87.3% of the variance in variable Children_out_of_school ($h^2 = .873$).

When deriving factors, several criteria may be applied in order to determine the number of factors to extract. The percentage of variance criterion applied in social sciences considers solutions that account for 60 percent of the total variance, or even less, as satisfactory. According to table no 4, four factors have the initial eigenvalues higher than 1, and for these four factors, the cumulative percentage in the extraction sums of squared loadings is above 76%.

Table no 4 Total variance explained by components in PCA

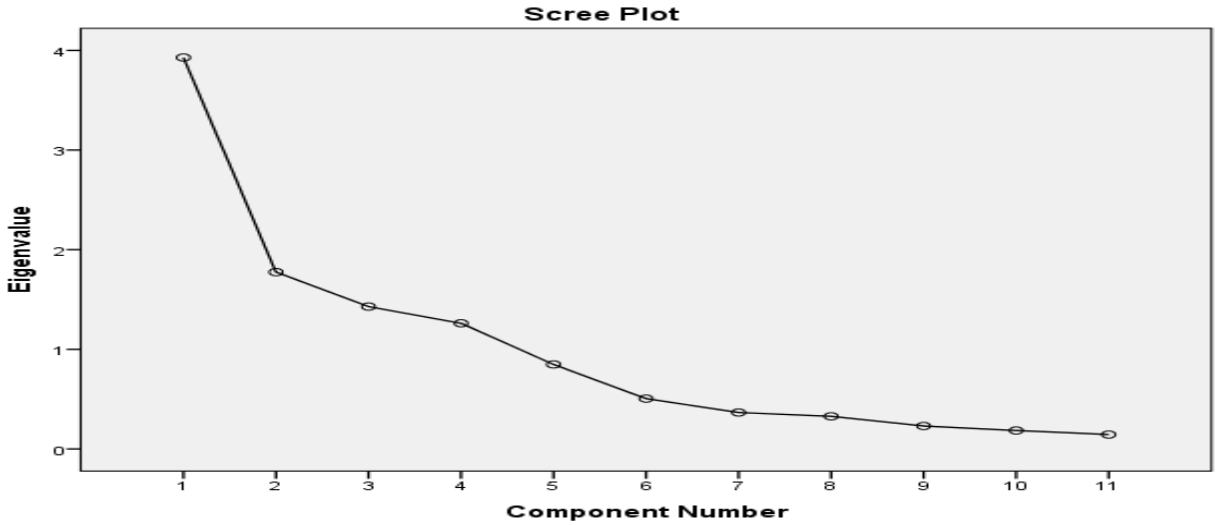
Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	3.929	35.714	35.714	3.929	35.714	35.714
2	1.775	16.136	51.850	1.775	16.136	51.850
3	1.429	12.990	64.840	1.429	12.990	64.840
4	1.261	11.465	76.305	1.261	11.465	76.305
5	.848	7.710	84.015			
6	.505	4.593	88.608			
7	.366	3.324	91.932			
8	.327	2.976	94.908			
9	.230	2.095	97.003			
10	.185	1.683	98.685			
11	.145	1.315	100.000			

Source: Author's processings in SPSS

The scree test criterion indicates the maximum number of factors to extract, at the point at which the curve first begins to straighten out (i.e. factors before the inflection point). The scree plot is represented in Figure no 4.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Figure no 4 The scree plot

Source: Author's processings in SPSS

The component matrix with the four extracted components has the following heavy loadings for each variable, as presented in Table no 5. Factor loadings are the correlation of each variable and the factor. Higher loadings make those variables representative of the factor. Factor loadings are the means of interpreting the role each variable plays in defining each factor.

Table no 5 Component matrix

	Component			
	1	2	3	4
Life_expectancy_at_birth	.889			
Population_65+	.824			
Rural_pop	-.749			
GDP_per_capita	.745			
Primary_completion_rate				
Health_expenditure				
Gross_enrollment		.806		
Children_out_of_school	-.648	-.658		
Pop_fem			.854	
Out_of_pocket_health_exp				.709
Government_expenditure_education				-.697

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Source: Author's processings in SPSS

Several iterations have been carried out until a final solution has been achieved. *Cross loadings* are undesirable and they have been eliminated through deletion of variables and rotations. Finally, KMO and Bartlett's test of sphericity tests the null hypothesis of uncorrelated variables and a bad quality PCA to the alternative hypothesis of an existing correlation between variables and a high quality PCA. Essentially, the Kaiser-Meyer-Olking (KMO) statistic should be greater than 0.600 and the Bartlett's test should be significant (e.g. $p < .05$). The closer the KMO measure of sampling adequacy is to 1, the better the analysis. A rule of thumb is to have a KMO of at least 0.5.

Table no 6 gives a KMO statistic of 0.723, which is good.

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		.723
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	859.564
	df	55
	Sig.	.000

Source: Author's processings in SPSS

The Equamax solution proved best, and the following matrix has been obtained:

Table no 7 Component matrix after Equamax rotation

	Component			
	1	2	3	4
Rural_pop	-.848			
GDP_per_capita	.836			
Life_expectancy_at_birth	.803			
Population_65+	.649			
Children_out_of_school		-.888		
Primary_completion_rate		.805		
Gross_enrollment		.716		
Pop_fem			.885	
Health_expenditure			.655	
Out_of_pocket_health_exp				-.785
Government_expenditure_education				.775

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Rotation Method: Equamax with Kaiser Normalization.

Rotation converged in 5 iterations.

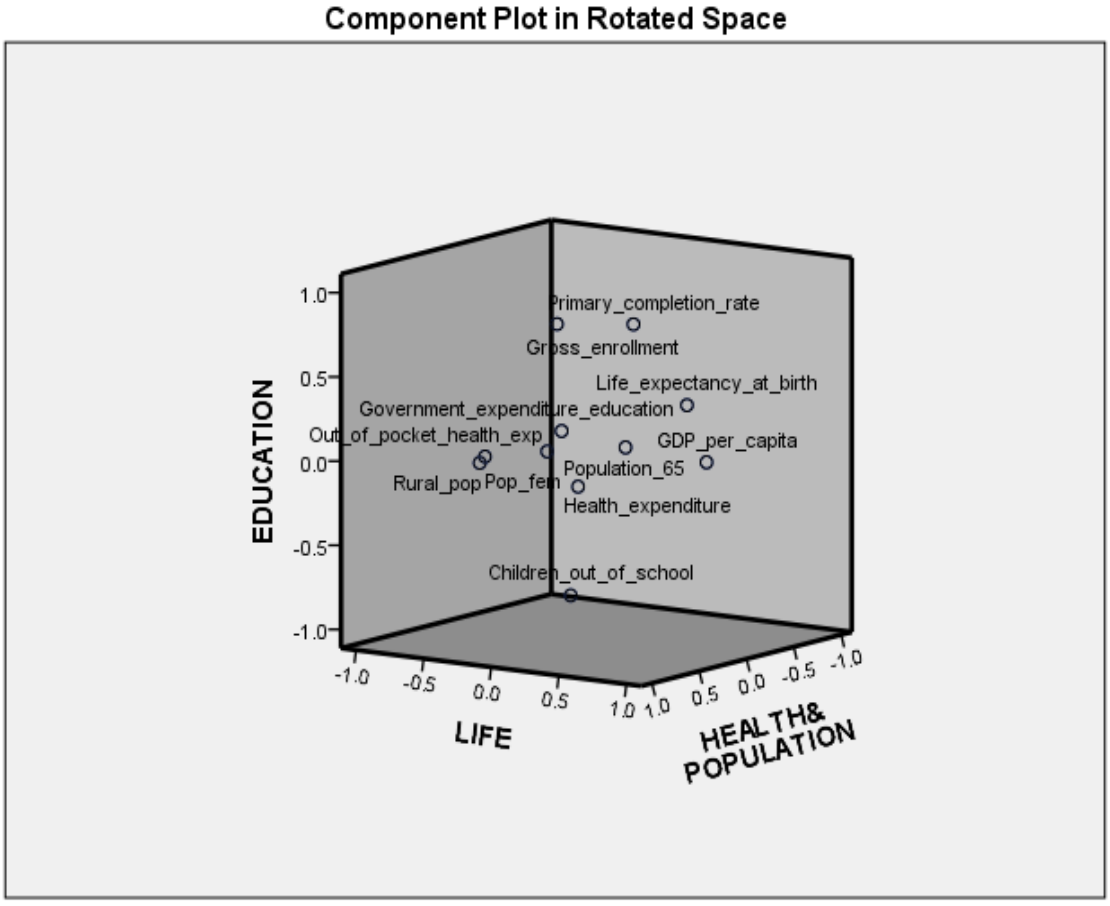
Source: Author's processings in SPSS

Factor rotation should simplify the factor structure. The rotated factor loadings are interpreted for each variable in order to determine the variable's role and contribution in determining the factor structure.

The total variance explained is of 76.305%, through four components. The first and most important component accounts for more than one third of the total variance explained (35.714%), while the following three components account for 16.136%, 12.990% and 11.465% respectively. The eigenvectors are orthogonal, so they're not correlated, hence 0 covariance. The rotated component matrix is used because variables have to mainly load on a single factor. Basically, the ultimate effect of rotating the factor matrix by using Equamax orthogonal factor rotation is to redistribute the variance from earlier factors to later ones, to achieve a simpler, theoretically more meaningful factor pattern.

Figure no 5 The four dimensional factor model of Poverty

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Source: Author's processings in SPSS

The remaining 11 variables are found on a linear combination on each component, as Figure no 5 points out. For the first component, suggestively entitled *Life*, higher coefficients are held by the Rural population, the weight of the Population aged 65 and above within the total population, the Per capita GDP and nevertheless, the Life expectancy at birth, a set of key variables which characterize some main aspects of the quality of people's life. The second component, suggestively entitled *Education* is obtained as -0.888 Children out of school + 0.805 Primary completion rate + 0.716 Gross enrollment. The third component, *Health&Population*, is given by Healthcare expenditures and The weight of the female population within the total population. To a certain extent, we may interpret that the total healthcare expenditures are higher for the female population of a country as females do live longer than males and imply maternity costs as well. The fourth component, *Expenses*, is defined mainly by the Governmental expenses on education and the Out of pocket healthcare expenses, and cannot be plotted within a three-dimensional space.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

These components are independent variables and may be used for some other multivariate data analysis. Future research perspectives would focus on using these factors as explanatory variables for the Poverty rates of the 161 countries, as the factors are orthogonal. Moreover, the same type of analysis may be applied for data covering different years, in order to evaluate the changes that occurred from one decade to another, depending on the availability of data.

These variables define several facets of *poverty*. If only one factor was extracted and it accounted for sufficient information out of the original variables, the result would be a complex poverty index. The existing debate on which variable to use first when addressing poverty (such as the poverty rate, the number of poor people, various poverty gaps, Gini index, etc) would be solved by the use of a composite poverty variable. Still, the principal component analysis carried out by this paper was not able to aggregate all these variables within a single factor with good results, as the extraction of a single factor only accounted for one third of the initial information contained by the considered variables. Such tasks have been previously performed through a more complex methodology and by aggregating a wide variety of variables. As such, the *multidimensional poverty index* is a country index that reveals the percentage of the population that is multidimensionally poor adjusted by the intensity of the deprivations, being calculated based on data on deprivations in education, health and living standards from ICF Macro Demographic and Health Surveys, United Nations Children's Fund Multiple Indicator Cluster Surveys and some national household surveys, by UNDP. The final purpose is to draw attention upon the persistent problem of world poverty and to come up with valid solutions for reducing and eradicating poverty, increasing people's access to better healthcare services and continuously improving their education level, in order to increase their life quality and standards.

Bibliography

Alkire, S., Jindra, C., Robles, G., and Vaz, A. (2016). "Multidimensional Poverty Index 2016: Brief methodological note and results." *OPHI Briefing* 42, University of Oxford.

Ferro-Luzzi, Giovanni and Fluckiger, Yves and Weber, Sylvain, A Cluster Analysis of Multidimensional Poverty in Switzerland (July 2006). Available at SSRN: http://ssrn.com/abstract=918744 or http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.918744

Gebreslassie Gebretsadik Hishe, 2015, Comparison of Multidimensional Measurements of Poverty Analysis: Cross Sectional Data Evidence from Tigray, Journal of Poverty, Investment and Development www.iiste.org, ISSN 2422-846X An International Peer-reviewed Journal, Vol.15, 2015, pag. 134

Haughton and Khandker, Poverty Manual, All, JH Revision 2005, Chapter 8 Understanding the determinants of poverty, http://siteresources.worldbank.org/PGLP/Resources/PMch8.pdf

Polin, Veronica and Raitano, Michele, Poverty Dynamics in Clusters of European Union Countries: Related Events and Main Determinants (March 2012). Available at SSRN: http://ssrn.com/abstract=2025018 or http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.2025018

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Urean Claudia Andreea, 2015, "POVERTY IN ROMANIA DURING THE PERIOD 2007-2013. DESCRIPTIVE ANALYSIS", Annals of the „Constantin Brâncuşi" University of Târgu Jiu, Economy Series, Special Issue ECO-TREND 2015 – Performance, Competitiveness, Creativity, „ACADEMICA BRÂNCUŞI" PUBLISHER, ISSN 2344 – 3685/ISSN-L 1844 – 7007, page 186

Văidean Viorela-Ligia, Health, Nutrition and Population – A 3D Factor Model, Debates on Globalization. Approaching National Identity Through Intercultural Dialogue Studies and Articles Section: Social Sciences, Vol. Social Sciences, pg. 12, 2015, ISBN 987-606-93692-5-8

Xhafaj Evgjeni and Nurja Ines, 2015, The Principal Components Analysis and Cluster Analysis as Tools for the Estimation of Poverty, an Albanian Case Study, International Journal of Science and Research (IJSR) ISSN (Online): 2319-7064, Volume 4 Issue 1, January 2015, page 1240.

Global Financial Magazine, The poorest countries in the world, April 2016, https://www.gfmag.com/global-data/economic-data/the-poorest-countries-in-the-world?page=1

Oxford Poverty and Human Development Initiative, OPHI, Policy – A Multidimensional Approach, http://www.ophi.org.uk/policy/multidimensional-poverty-index/

People at risk of poverty or social exclusion, http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/People_at_risk_of_poverty_or_social_exclusion

United Nations Development Programme, Human Development Reports , "Human Development Report 2015: Work for Human Development" http://hdr.undp.org/en/content/multidimensional-poverty-index, http://hdr.undp.org

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

LEGAL DISCOURSE - THE ART OF ORATORY

Adela Cornelia Iancu (Matei)
"Ovidius" University of Constanța

Abstract:Încercarea de a convinge un auditoriu de veridicitatea unor idei, este o artă. Argumentația bogată, pusă în valoare de un anumit stil, stă la baza unui discurs juridic, ce își propune să evidențieze distincția dintre just și injust, dintre dreptate și nedreptate.
Încercăm prin această lucrare să prezentam caracteristicile distincte ale discursului juridic, discurs ce trebuie să aibă, printre altele, un caracter simplu și precis. Oratorul ajunge să jongleze chiar și cu raționamente puternice, cu probe sau argumente.
Putem spune că discursul juridic se evidențiază prin două trăsături specifice, și anume că este prezentat de cele mai multe ori la trecut cât și prin faptul că face apel în special, la logos.
Deoarece nu este o metodă constrângătoare, îl ajută pe orator să-și pună în valoare calitățile și să-și dezvolte capacitățile native. Importanța asimilarii unei tehnici retorice presupune și o bună cunoaștere a regulilor de construcție a discursului juridic, precum și a procedeelor oratorice elementare.

Keywords: discurs, orator, discurs juridic, argumentare, pledoarie

Abstract:Trying to convince an audience of the truth of ideas is an art. The abundant argumentation highlighted by a particular style, forms the basis of a legal discourse, which aims to highlight the distinction between just and unjust, between justice and injustice.
We are trying to show, in this paper, the distinct characteristics of legal discourse, which should have, among others, a simple and accurate character. The speaker even gets to juggle with strong reasoning, with evidence or arguments.
We can say that legal discourse is highlighted by two specific features: that it is often presented in the past, and also the fact that it appeals particularly to logos.
Because it is not a binding method, it helps the speaker highlight his qualities and develop his native capabilities. The importance of assimilation of rhetorical techniques, requires a good knowledge of the rules of construction of legal discourse, as well as public speaking elementary processes.

Keywords: speech, orator, legal discourse, argument, plea

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Mecanismul abstract și stabil numit *limbajjuridic,* bazat pe anumite repere, cu scopul de a produce mesaje noi prin intermediul unui text juridic, îl face pe cel din urmă să fie închis, să nu lase loc interpretărilor pe fondul semnificațiilor prevăzute de legiuitor[1].

A convinge un auditoriu de veridicitatea unor idei este o artă, mai ales dacă expunerea abundă de o argumentație bogată, pusă în valoare de un stil ales. Toate acestea stau la baza unui discurs, înzestrat cu un limbaj individualizat, într-un text bine închegat cu scopul de a convinge.

Conform Dicționarului Explicativ al Limbii Române[2], prin discurs înțelegem expunerea făcută în faţa unei adunări, cuvântare, tratare în scris a unui subiect de natură ştiinţifică sau literară.– Din fr. discours**,** lat. discursus**.**

Discursul poate îmbraca diferite forme în funcție de specializare: discursul politic, discursul juridic, discursul jurnalistic, discursul militar, religios, etc.

Ca specie a discursului, cel juridic își propune să evidențieze distincția între just și injust, între dreptate și nedreptate, acuzând sau apărând pe cineva. Deoarece face parte din cadrul genului judiciar, discursul oratorului trebuie să aibă un stil simplu și precis, oratorul trebuind să dezvolte raționamente puternice, ajungând chiar să jongleze cu probe, argumente sau mărturii. Prin urmare, putem spune că discursul juridic se evidențiază prin două trăsături specifice, și anume că este prezentat de cele mai multe ori la trecut cât și prin faptul că face apel în special, la logos.

Tipuri de discurs juridic

Există diferite tipuri de discurs juridic, și anume:

Rechizitoriul – este acel tip de discurs rostit de procuror în fața instanței, cu scopul de a acuza sau de a incrimina, de a prezenta împrejurările ce au dus la săvârșirea unei fapte și totodată prin care se cere pedepsirea autorului în funcție de gravitatea faptei săvârșite. Acest tip de discurs are loc înaintea discursului apărării.

Pledoaria – este discursul juridic prin care este prezentat oral, punctul de vedere al fiecărei părți implicate, în fața completului de judecată. Pledoaria poate fi susținută atât de partea implicată, cât și de un reprezentant legal al acesteia.

Memoriul – este acel tip de discurs juridic, în scris, ce poate fi pus la dispoziția judecătorului, prin care se expun datele unei probleme, și totodată prin care se aduc anumite clarificări.

Rezumatul – discurs rostit de președintele unei adunări judiciare prin care se rezumă discuțiile ce au avut loc; *consultațiile* – în juristprudența și *rapoartele.* Cele trei sunt considerate doar accesorii ale discursului juridic.

[1] Teodora Irinescu “Lingvistica Juridică” Casa Editoriala Demiurg, Iași 2003
[2] https://dexonline.ro/

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Orice discurs juridic ar trebui să fie prezentat conform unui lanț logic de expunere. Observăm astfel, că asemenea altor tipuri de discurs, și cel juridic este format din trei elemente, și anume:

Exordiul – reprezintă prima parte a unui discurs ce enunță în mod sumar conținutul acestuia, urmărind câștigarea bunăvoinței și atenției auditoriului care face cunoștință cu subiectul în această fază, inducându-i-se atenția spre ceea ce ar trebui să asimileze ca fiind un adevăr. În această etapă se stârnește interesul ascultătorului.

Narațiunea – prezintă circumstanțele care au dus la săvârșirea faptei, iar oratorul (avocatul, procurorul sau judecătorul) prezintă cazul pe care acesta îl susține, acuză, apară sau judecă, expunând argumentele, raționamentele și concluziile.

Argumentarea – constă în expunerea gândurilor și raționamentelor logice, cu scopul de a convinge (de a persuada). Aceasta este considerată a fi cea mai importantă etapă, ce se desfășoara urmărindu-se câțiva pași esențiali. Astfel, are loc o etapă prejudiciară, când se vine în contact direct cu persoana acuzată sau apărată, se stabilesc clar faptele și încadrarea juridică. Mai apoi, sunt colectate toate probele necesare la dosar, se realizează o documentare minuțioasă asupra problemei, ca după aceea, să urmeze etapa finalizării dosarului și a depunerii sale la instanță. Etapa prejudiciară este urmată de etapa judiciara, când toate informațiile relevante sunt selectate (etapa preparării), se face o analiză și o ordonare ierarhică a acestora (etapa incubației), se descoperă punctul cheie al procesului (aici apare certitudinea unei variante, favorabilă sau nu clientului), că totul să se încheie cu etapa verificării dacă totul a fost relevant, logic.

Oratorul prezintă argumentele în mod analitic sau sintetic, încercând să nu divulge țelul spre care tinde, discursul fiind făcut pas cu pas, dintr-un adevăr clarificat spre altul, până ce ascultătorul este dus spre concluzia dorită.

Peroraţia – reprezintă partea finală, concluzia unui discurs rostită de vorbitor pe un ton însuflețit și emfatic. Această parte a discursului urmărește să explice unele neclarități, dar și să accentueze totodată punctele forte ale discursului.

Discursul juridic cuprinde toate manifestarile lingvistice ce ajută la crearea și instaurarea socială a dreptului, constituindu-se în egală măsură atât într-un act lingvistic, cât și într-unul juridic. Stilul juridic pare a fi cel mai omogen, cu toate că intervin anumite diferențieri date de relația cetățean-instituție publică, sau de specificul domeniului socio-cultural. Caracterul impersonal, conservator al limbii textelor juridice survine de multe ori ca urmare a faptului că legătura cetățean-institutie publică are un sens unic (îndreptat spre individ). Atunci când această relație capătă un sens dublu, organizarea discursului este îndreptată către destinatar, intervenind și componenta persuasivă a limbajului juridic. De cele mai multe ori, tonul textelor juridice este solemn, în special în textele normative, dorindu-se a se impune astfel respectarea normei ce organizează viața în societate. Secvențele oratorice sunt foarte extinse – tendința generală a textului juridc; formele impersonale apar într-un număr foarte mare în

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

aceste texte, lipsind de multe ori conectorii. Construcțiile greoaie, artificiale uneori, cu tendința pleonastică, repetițiile, predomină ca formule de specialitate, ducând la impersonalizarea și abstractizarea discursului juridic. Rodica Zafiu[3] trage un semnal de alarmă asupra acestor aspecte, precizând că este nevoie de multă prundeță în aprecierile pe care lingvistul este tentat să le facă în cazul unui text juridic.

Anumite caracteristici morfo-sintactice apar frecvent în limbajul textelor juridice, cum ar fi omiterea articolului („*dispoziţii între soţi prin contract de căsătorie*") sau tendinţa generală de a întrebuinţa substantive abstracte, datorită caracterului universal al fiecărei legi.

Fraza textelor juridice, dar și a celor administrative, „are adesea subiecte multiple, atribute şi complemente — multiple şi ele — exprimate preponderant prin nume"[4], „pe durata efectuării cercetării penale…" ;

Prezenţa subiectelor tipice : *subsemnatul, instanţa, parchetul, curtea,* etc. , a sintagmelor nominale tipizate : *prezenta lege, în nume propriu, scris, datat şi semnat de mâna testatorului*; precum şi a unui mare număr de cuvinte compuse : *cotă-parte, lege-cadru, contra-înscris* şi derivate — cu prefixe : *indiviziune, coproprietate, antecontract,* plată *nedatorată* şi cu sufixe : *derogatoriu, uzufructuar*, este caracteristică de asemenea, limbajului juridic. Sunt frecvent folosite pronume sau adjective nehotărâte : *nimeni, nici o împrejurare, orice proprietar, cel care* etc. precum și locuţiuni stereotipe, cu rolul de a tipiza comunicarea : *în conformitate cu…, prin sentinţa civilă nr., în numele legii decide….* Predicatul este frecvent scos în evidență în textele juridice, prin amplasarea lui la început de propoziție: *se consideră tentativă…, nu se pedepseşte persoana care…, aparţin jurisdicţiei…*etc. Se face uz frecvent de asemenea, de construcții cu gerunziul: *constatând îndeplinite condiţiile legale…, deliberând, instanţa hotărăşte…, reţinându-se în sarcina inculpatului…*, de formele de viitor ale verbelor însoțite de *se* reflexiv, conferind astfel un ton impersonal textului juridic: : *se va proceda, se va ţine*. Utilizarea diatezei pasive în textele juridice, conferă un ton obiectiv, neutru, solemn chiar, evitându-se astfel utilizarea unor formulări obișnuite limbajului comun. Se recurge uneori, chiar și la întrebuințarea reflexivului cu sens pasiv: *s-a convenit..., se decide / s-a decis...*, etc.

Caracteristică limbajului juridic este și aplecarea spre folosirea preferențială a frazelor lungi, arborescente, datorită necesității de claritate, de precizie: „Orice donaţiuni prin acte între vii făcute de persoane ce n-au copii sau descendenţi existenţi în timpul facerii lor, oricare ar fi valoarea acestor donaţiuni şi sub orice titlu s-ar fi făcut, fie chiar donaţiune mutuală sau remuneratorie, fie în fine donaţiunea în favoarea maritagiului făcută soţilor de oricare altă persoană, afară de ascendenţii lor, sunt revocate de drept, dacă donatorul, în urma donaţiunii,

[3] Cf. *Diversitate stilistică în română actuală*, Bucureşti, Editura Universităţii din Bucureşti, 2001, p. 136.
[4] Dorina Chiş, *Consideraţii asupra clasei numelui în vocabularele specializate*, în vol. *Comunicarea 2000*, Timişoara, Editura Augusta, 2000, p. 64.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

dobândește un copil legitim, un postum, sau chiar când a legitimate pe un copil natural, prin maritagiul subsecvent." (art. 836, C. Civ.).

Unii termeni juridici au intrat în limba comună prin dezvoltarea unui sens figurat – ex. *alibi* (lat. *în altă parte*); din punct de vedere juridic, acest termen are sensul de " dovada de nevinovăție care rezultă din prezența unei persoane în momentul infracțiunii, în altă parte decât locul în care s-a produs infracțiunea; mijloc de apărare care se fondează pe un alibi." (DEX, s.v.)

Caracterul convențional al discursului juridic

Prezența formulelor sau a unor construcții sablon specifice în discursul juridic, reprezintă un element foarte important, utilizarea lor fiind justificată, pe de o parte, de nevoia unei exprimări concise, iar pe de cealaltă parte, din necesitatea de a asigura o întinsă aplicabilitatea a normei, prin formularea unor reguli cu caracter general sau abstract. Din punct de vedere socio-lingvistic, aceste formule asigură prestigiul social al acestui tip de limbaj, cu toate că, adesea, prezența lor duce la îngreunarea receptării textului juridic de către nespecialiști.

Formulele apar la toate nivelurie, în cadrul textului juridic, prezentând extinderi diferite – astfel observăm prezența formulelor maximale (reprezentate de normele juridice), și a celor minimale (sintagmele specializate).

Cele mai frecvent folosite formule sunt cele care fac trimitere la unele prevederi în textul juridic (vezi *supra* 2.2.3), formulele cu caracter general (*potrivit dispozitiilor legale, în temeiul legii, dupa caz,* etc.), cele specializate care identifică excepțiile de la normă (*afară de cazul cand*). Desemnarea infracțiunilor în dreptul penal, de exemplu, se face cu ajutorul unui tip special de formule specializate ce fac referire la o formă generală a faptei – *complotul, dezertarea, calomnia,* etc

Există de asemenea, formule standard ce delimitează obiectul lezat – infracțiuni contra *sănătății publice,* altele se axează pe agent – infracțiuni săvârșite *de militari sau civili,* sau formule ce prezintă cadrul social în care se petrece ilegalitatea – infracțiuni *de serviciu sau în legatură cu serviciul*.

În construcțiile cu topică inversă apar conservatorismul și stereotipia sintaxei juridice, procedeuri folosite în textele legale încă din secolul al XVIII-lea. Se apelează la utilizarea topicii inverse pentru a se evidenția o idee considerată esențială, sau pentru a reliefa ordinea reala a evenimentelor (*în cazul când / dacă X.....atunci Y...)*

În discursul juridic, cele mai multe atestări ale topicii inverse sunt întâlnite în dreptul civil, pentru a sublinia determinantul – „ La toate întamplarile *mai sus arătate*, tribunalele de județ sunt datoare, sub *a lor răspundere*, a se îngriji despre îndeplinirea la vreme a *legiuitelor formalități*, spre a nu se vătăma interesele orfanilor...".[5]

[5] CCA, {f.a.}, p.561

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Această organizare a frazei creează, în unele cazuri, unele dificultăți de înțelegere a raporturilor sintactice și logice, în special atunci când subordonatele sunt înlocuite de complemente: „ Urmând contestații supra prețului contractului verbal a cărui punere în lucrare a început, și nefiind nici o chitanță, proprietarul jurând va fi crezut, dacă locatarul nu preferă a cere o estimare prin experți.”[6]

Anumite formule sunt caracterizate de topica inversă, fenomen frecvent utilizat în varianta administrativă, reprezentând o trăsătură funcțională a acestora – *bună vecinatate, prezentul capitol, prezenta lege, prezentul proces-verbal*, etc.

Pledoaria – formă a dicursului juridic.

Pledoaria, și modul în care ideile acesteia sunt exprimate, reprezintă rețeta de succes a oricărui avocat, precum și ascensiunea profesională a sa. O pledoarie perfectă trebuie să însumeze mai multe elemente, cum ar fi: dicția, pronunția și modul în care fiecare cuvânt este rostit, gesturile ce însoțesc discursul precum și reacția în fața situațiilor neprevăzute. Toate aceste elemente, însoțite de un text logic, rational, menit să argumenteze o anumită poziție, conduc la o pledoarie perfectă.

Spre deosebire de unele lucrări retorice scrise, menite a fi ulterior citite de cei cărora li se adresează, discursul este, în general, o lucrare intelectuală[7] rostită pentru a fi auzită, pentru a lămuri, împătimi sau câteodată pentru a sensibiliza.

arta de a convinge, practicata de un om cinstit, într-un scop moral, în care oratorul crede[8] (M. Garcon, 1947)

Pregatirea pledoariei presupune cunoașterea regulilor de construire a acesteia, precum și un efort intelectual intens din partea oratorului. Am fi într-o mare eroare dacă am crede că retorica îl constrânge atât de mult pe orator să respecte anumite reguli, încât talentul acestuia de a vorbi frumos, de a vorbi convingător, i-ar fi înfrânat. Avocatura presupune printre altele și o bună cunoaștere a posibilităților naturale, a dispozitiilor, precum și o stăpânire a artei oratoriei, o cultură generală vastă care se adaugă cunoașterii foarte bune a dreptului și a tehnicilor pledoariei[9].

Întocmai ca și discursul juridic, și pledoaria presupune o anumită structură ce trebuie respectată. Astfel, prima parte, *exordiul*, are drept scop atragerea atenției celor prezenți în ședința de judecată, de a le face cunoscut judecătorului și tuturor celorlalți obiectul procesului, precum și de a crea o imagine favorabilă asupra clietului. Exordiul este urmat de *propositio* (propunerea), de *divisio* (diviziunea), *natatio* (naratiunea) ce presupune expunerea faptelor precum și motivarea psihologică a acestora, *confirmatio* (confirmarea), *refutatio* (respingerea tezei adverse), *digressio* (digresiunea) și *peroratio* (incheierea) unde este prezentat un scurt

[6] CC, 1981, p.196
[7] Mitu Movila “Retorica”, Editura Fundatiei Chemarea Iasi, 1996, pag. 51.
[8] Maurice Garcon, Essai sur l’eloquence judiciaire, Coreea, 1947, pag. 18.
[9] Yolanda Eminescu, “ Pledoarii celebre”, Editura Academiei, Bucuresti, 1973.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

rezumat al faptelor, făcut cu o mare precizie și sobrietate și totodată deducerea unei concluzii logice bazată pe cele prezentate.

În pregătirea pledoariei, pe lângă definitivarea aspectelor legate de obiectul procesului, de punctele forte și slabe ale apărării precum și ale acuzării, trebuie să se țină cont și de mijloacele de apelare la sentimente cu scopul de a emoționa.

Aristotel definea retorica juridica, ca fiind „facultatea de a descoperi prin procedee specifice (retorice) ceea ce în fiecare caz este propriu pentru a convinge prin intermediul vorbirii. Această vorbire convingătoare cuprinde un ansamblu de *norme* şi *reguli*”[10].

De asemenea, a circumscris retorica la “arta convingerii”, făcând o enumerare a genurilor retorice, printre care așează și genul juridic, împreună cu toate valorile sale juridice. Importanța și necesitatea retoricii rezidă atât în momentele simple din cotidian cât și în pledoariile juridice, deoarece nevoia de a convinge nu va disparea, cum nu vor disparea controversele sau situațiile controversate din viața umană. Retorica juridică presupune în zilele noastre, o nouă elocvență, antitetică poate multor forme trecute, dar necesară afirmarii sale.

Însușirea unei tehnici retorice, facilitează rezolvarea rapida a problemelor ridicate de discursul juridic, de pledoarie, evitându-se astfel unele greșeli de exprimare, cu posibile consecințe grave. Deoarece nu este o metodă constrângătoare, îl ajută pe orator să-și pună în valoare calitățile și să-și dezvolte capacitățile native. Importanța asimilarii unei tehnici retorice presupune și o bună cunoaștere a regulilor de construcție a discursului juridic, a procedeelor oratorice elementare. Intenția discursului juridic ajunge până la a *convinge* și a *persuada*, distincția dintre cele două fiind rezultatul performanțelor obținute prin intermediul intervenției discursive.

Persuadarea**,** ca modalitate de dirijare eficientă a tehnicii retorice, este acceptată numai dacă aceasta se adăpostește disimulat în spatele unui paravan al lejerității, fără a avea o tentă violentă la adresa individului. Aceasta nu este nici pe departe inocentă. I se transmite interlocutorului doar ceea ce trebuie să fie știut, o realitatea ce se inoculează, seducându-l a urma un traseu prestabilit, considerat a fi bun pentru el.

Putem astfel concluziona că în cadrul discursului juridic accentul trebuie să fie pus pe convingere, nu pe constrângere, violența verbală să fie înlocuită de strategii rafinate, iar forța să nu înlocuiască persuasiunea, apelându-se chiar la un anumit grad de artificialitate, de teatralizare, ajungându-se până la a mima relații afective pentru a infuza mai ușor anumite informații, idei sau chiar stări.

Bibliografie:

[10]Aristoteles, *Rhetorique,* Paris, Ed. Les Belles Lettre, 1991. An. Inst. de Ist. „G. Bariţiu” din Cluj-Napoca, Series Humanistica, tom. VII, 2009, p. 349–355.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Aristoteles,2009 *Rhetorique,* Paris, Ed. Les Belles Lettre, 1991. An. Inst. de Ist. „G. Bariţiu" din Cluj-Napoca, Series Humanistica, tom. VII

Chiş Dorina 2000, *Consideraţii asupra clasei numelui în vocabularele specializate*, în vol. *Comunicarea* Timişoara, Editura Augusta

Garcon Maurice 1947 , *Essai sur l'eloquence judiciaire*, Coreea

Irinescu T. 2003 *Lingvistica Juridica* Casa Editoriala Demiurg, Iasi

Movila Mitu 1996 *Retorica*, Editura Fundatiei Chemarea Iasi

Roland H. 2002, *Lexique juridique. Expressions latines*, 2ème édition, Paris, Litec

Rosetti, Al.; Cazacu, B.; Onu, Liviu, 1971 - *Istoria limbii române literare. Vol.I - De laorigini până la începutul secolului al XIX-lea*, ediţia a doua revăzută şiadăugită, Bucureşti, Editura Minerva

Saramandu, Manuela, 1986 - *Terminologia juridic-administrativă românească în perioada 1780-1850*, Bucureşti, TUB

Stoichiţoiu Ichim, Adriana, 2006 *Semiotica discursului juridic*, Bucureşti, Editura Universităţii din Bucureşti,

Ştef Felicia , *Dicţionar de expresii juridice latineşti*, Bucureşti, Editura Oscar

Yolanda Eminescu, *Pledoarii celebre*, Editura Academiei, Bucuresti, 1973

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

MARKET ORIENTATION OF THE HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS. CASE STUDY: MILITARY TECHNICAL ACADEMY

Laurențiu Florentin Stoenică; Călin Petrică Vegheș; Alin Constantin Sava
PhD Student, Bucharest University of Economic Studies; Prof., PhD, Bucharest University of Economic Studies;PhD, Military Technical Academy

Abstract: The educational services market knew few changes, in the last years, the way of forming the offer of the education institutions being seen as a response to the demand, manifested by the consumer public, to their needs and demands. Developing a niche of the higher education services market, the military higher education institutions approached on the educational market through the offer of new study programs, which are attractive to the educational services consumer public, the introduction in the educational offer of admission places with tuition fees, which are intended to the students who only obtain the bachelor degree in the study domain for which they have opted. Market orientation contributed to the positioning of the military higher education institutions in the entire Romanian higher education system, thus the military component of the higher education became visible and attractive to the education consumer public. The military higher education institutions obtained through market orientation a clear vision of the market phenomena, the capacity to anticipate trends and a better image on the education market, being classified in the education and research universities category, a better international visibility, as well as a better satisfaction of the students and graduates.

Keywords: military, higher education, Romania, market orientation, educational marketing

Introduction

In the evolution of society, once with the generalization of goods production, the market became the space in which, in a given timeframe, the sellers and buyers meet, to put face to face the demand and offer of goods/services, to exchange goods (Kotler, 2005), the exchange being the main way of satisfying consumer needs, in essence, representing the acquiring of a good by giving another, of a different nature, in certain environment conditions (Gherasim and Gherasim, 2009).

The market is the space in which institutions from various activity domains put forward the results of the activities, products or services which they have created, each trying to take a more convenient position than the others. Approached in a marketing vision, in constant motion and connected to factors under whose influence it forms and evolves, the market acquires quantitative and qualitative dimensions, specific characteristics, elements which must be possessed in order to elaborate a future marketing strategy of the institution (Balaure, et al., 2002).

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

The educational services market is defined as a consistent ensemble of educational components constituted in a national (regional) system or network which offers the society and its members, as consumers (clients), the satisfaction of the need for education, knowledge, formation of certain abilities for the labour market, and also, the satisfaction of certain interests, demands (Ciobanu, 2003; Grigoruţ, et al., 2011).

Aspects linked to market orientation are approached in numerous studies, Narver and Slater (1990) showed that the demand of the institutions to create a higher value for the clients and to obtain a long-lasting competitive advantage generates activities for the purpose of creating and maintaining a culture which will produce behaviours which are necessary to reach the proposed goal. Kohli and Jaworski (1990) define market orientation through the behavior of the organization through which is transmitted information about the market at the level of the entire organization, regarding the actual and future needs of the customers, the information is disseminated and an answer of the organization is generated depending on the received information.

Market orientation is the degree to which an organisation generates and uses intelligence about the current and future needs of customers; develops a strategy to satisfy these needs; and implements that strategy to meet those needs and wants (Hemsley-Brown and Oplatka, 2010).

Kohli and Jaworski (1990) define market orientation in terms of three dimensions: the generation of market information about needs of customers and external environmental factors, the dissemination of such information among organizational functions and the developpment and implementation of strategies in response to the information.

Marketing orientation in the field of education expresses a rethinking of the educational offer, it implies market research and adaptation of the offer to the demand, which means not only as a declaration the construction of a student-centred education, but also the creation of study programmes which are requested by the market (Platis, 2009).

Marketing orientation implies the satisfaction of the needs and demands of the consumers through the creation and delivering of products and services to meet their demands, while the higher education institutions follow the creation and offering of educational products and services in an accessible form to the consumers (Raboca, 2011).

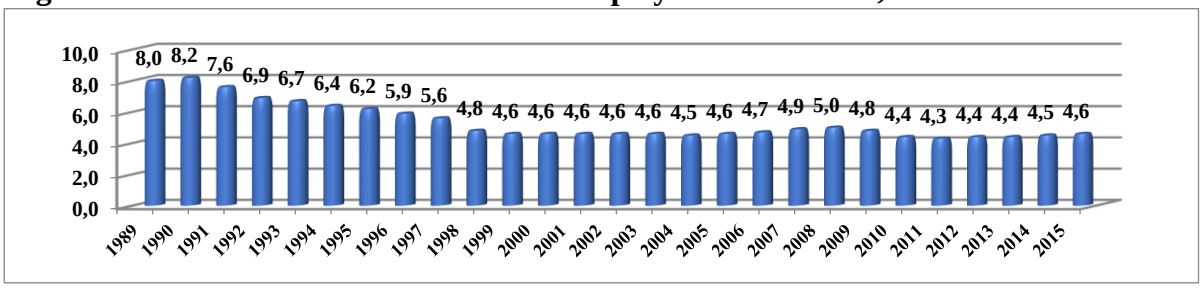
The beginning of the 1990s was characterized by the apparition of changes in the Romanian higher education. After 1989, the higher education went through ample transformation, in the following period being registred a growth in the number of universities, faculties, students and academic staff, the evolution rythms being different for each index.

The Romanian higher education system represents a combination of young higher education institutions, which are not more than 20 years old, their ratio being of 52%, higher education institutions with a functioning period which varies between 50 and 100 years, 41%, as well as universities which are over 100 years old, with a ratio of 18% in the total of institutions of this kind, and on the other hand, universities which are between 50 and 100 years old (23%) – most of these universities from this category being formed after the year 1948 (Hâncean, et al., 2010).

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

In the context of the economic transition process, Romania suffered significant transformations. This process was characterized by the explosive growth of the number of students, universities, the reduction of the number of employees, of the active population and occupied population, through the fluctuant evolution of the unemployment rate. Taking as a starting point for the analysis the year 1989, according to the data of the National Institute of Statistics, the number of universities grew from one year to another, from 44 universities to 101 in 2015, the number of students evolved from 164507 in 1989 to 411229 students in the 2014/2015 universitary year. The economic environment in which the higher education institutions evolve, both military and civil, registred a downward evolution of the number of employees from 8 million in 1989 to 4.6 million in 2015 (Figure 1) as well as the occupied population, from 10.9 million to 8.5 million in 2015 (Figure 2).

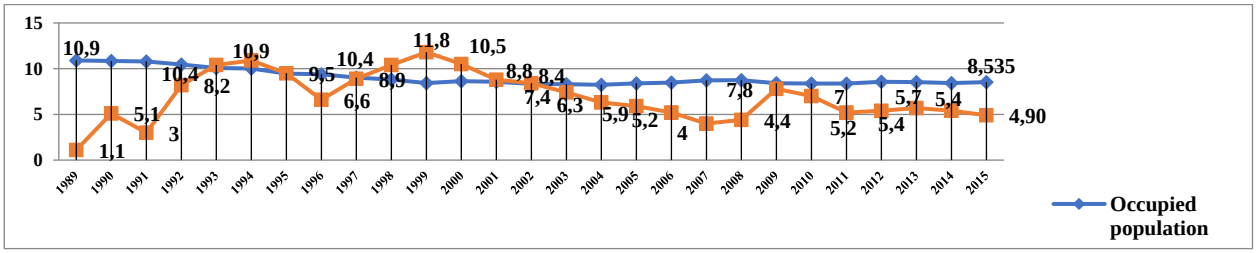
Figure 1. The evolution of the number of employees in Romania, 1989-2015 timeframe

Source: National Institute of Statistics

In the year 1990, the number of employees grew from 8.2 million, so beginning with the following year to decrease to 4.6 million in the year 2000. The evolution of the index in the following period was relatively constant, the growths from 2008 and 2009 to maximum 5 million employees were followed by decreasing, until the year 2015 the number of employees in economy being on average aproximatively 4.4 million employees.

Figure 2. The evolution of the occupied population and the unemployment rate, 1989-2015 timeframe

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Source: National Institute of Statistics

The timeframe is characterized by growths of the unemployment rate (the ratio of the number of registred unemployed to the active civil population), coming immediately after 1990 to 10.9% in 1994, respectively 11.8% in 1999, as well as decreasing to 4% in 2007.

The unstable economic environment made the educational offer of the military system and the benefits given during the time of scholarization and after graduating from military higher education institutions to be appreciated more and more by the consumer public of educational services.

Military higher education at the moment of 1989

Characteristic to the period before the year 1989 was the polytechnization of the Romanian higher education and the weak identification of the military education in the ensemble of the national education system, being strictly sponsored by the Ministry of National Defence. Although, for certain degrees (medicine, dentistry, pharmacy) were made scholarizations, at the request of the Ministry of National Defence, in civil higher education institutions, being founded in 1976 the Faculty of Military Medicine, within the framework of the Bucharest Institute of Medicine and Pharmacy, subordinated to the Ministry of National Defence, the Ministry of Education and the Ministry of Health. During that period, the admission in higher education was contest-based (admission exam), the candidates having graduated secondary education with baccalaureate diploma, coming from military or civil high schools, but also those working in enterprises, the percentage of the last category growing in the 1980-1989 timeframe from 18% to 40% (Opriță, et al., 1986).

The duration of the studies in military education institutions for the preparation of officers was of 3 years in 1989, except for the Military Technical Faculty where the duration of the studies was of 5 years for engineer officers and of 3 years for sub-engineer officers, the Faculty of Military Medicine where the duration of the studies was of 6 years, the Naval Institute which had study programmes of 4 years and the School of Aviation Officers where the duration of the studies was of 4 years for the pilot officers.

An important aspect regards the ensuring of jobs for the higher education graduates, for that purpose, the Education Law of 1978 underlined that *„to all graduates are ensured, according to the preparation obtained through the effectuated universitary studies, jobs”.*

In 1989, within the framework of the military higher education worked the Military Academy, with degrees for the preparation of militaries for command activities and general staff as well as technical degrees (within the framework of the Military Technical Faculty), which offered engineering or sub-engineering diplomas, the “Mircea cel Bătrân” Naval Institute and the Faculty of Military Medicine.

For the Military Technical Faculty were 9 study programmes to prepare engineer officers and 4 study programmes to prepare sub-engineer officers, the number of graduates in the class of 1989 being of 209 officers, of whom 142 engineers and 67 sub-engineers.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

The „Mircea cel Bătrân" Naval Institute had in 1989 a number of 8 study programmes to prepare military and civilian navy officers, in that year graduating 292 navy officers, of whom 42 militaries and 252 civilians.

The percentage of the academic component in the preparation of future engineer officers, both in the Military Technical Faculty and the Naval Institute was over 60%, the military and political component, at that time, complemented the education from these higher education institutions. For the Faculty of Military Medicine, the academic component was of 90%, comprising the general medicine preparation of future military doctors (Opriţă, et al., 1986).

The evolution of the military higher education during in the 1990-2015 timeframe

Between 1990 and 1993, Romania followed a military path independent of the main military alliances, mainly characterized, in its inception phase, through an amplification of the number of existent military structures, having 9 army corps and 61 brigades of different types, so in the 1994-1999 timeframe, of the Partnership for Peace, characterized by the desire to accede in the euro-atlantic security structures, the army would consecutively transit from the organizational structure of four armies, to that of territorial army corps, and, later, to the one existing in the present day, organized in divisions and brigades, as large basic operative/tactic units. The evolution of the military system as a whole determined the reorganization as well as the increasing of interest towards the military education (Stroea, 2010).

The year 1990 marks the beginning of reforms both in the Romanian society as a whole, and in education in particularly, the military education evolving slowly to adapt to the national system.

The Military Technical Faculty of the Military Academy became again an independent institution, under the name of Military Technical Academy, being organized in four faculties. The Naval Institute was reorganized, becoming the "Mircea cel Batran" Naval Academy, a specialized military higher education institution, organized in two faculties. The Military Academy operates as a higher education institution destined for the preparation of student-officers, to become commanders and officers in the general staffs, subordinated to the Ministry of National Defence. In 1990 the institution functioned with four faculties and 24 specialized chairs which ensured the educational activity. Starting from the year 1991, the Military Academy was subordinated to the commander of the General Staff, according to the tradition, changing the name to Military Higher Education Academy.

In 1990 the military education was still dominated by the officer schools with a 3 year study cycle, while at that time functioned more schools which would be transformed and grouped in 1991 in military institutes, higher education institutions for the formation of officers for different specialities and military branches. In 1991, the Bucharest Institute of Physical Education and Sports created the Military Faculty of Physical Education, subordinated to the Ministry of National Defence and the Ministry of Education and Science, ensuring the specialized higher education, within a military context, of the students for the needs of the army, but also for other internal and external beneficiaries, as well as the organization of post-universitary education for the graduates of this

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

faculty. The faculty functioned then within the framework of the National Academy of Physical Education and Sports until the year 2003, when it was dissolved.

The reformation of the military education continued, so in the year 1995 are constituted military academies in the cities Sibiu and Brașov, by unifying the already existent military institutes. The military higher education system was composed in the universitary year 1995/1996 of 6 military higher education institutions: the Higher Military Study Academy, the Naval Academy, the Military Technical Academy, the Land Troops Academy, the Aviation and Air Defence Academy and the Medical-Military Institute.

The Land Troops Academy, Aviation and Air Defence Academy changed their names in 2000 to Land Forces Academy, respectively Air Force Academy.

In 2003, the Higher Military Study Academy changes its name in National Defence University, still having the mission of preparing command and general staff officers.

Since 2005, the military higher education system implemented the previsions of the Bologna Process, the duration of the study cycles being of 6 years for the Medical-Military Institute students, 4 years for the Military Technical Academy and Naval Academy students and of 3 years for the Land Forces Academy and Air Force Academy.

The reform of the military education was conceived correlated to the traditions of the Romanian military schools, with the reform program which existed in the Romanian higher education, with the Education Law, in accordance to Romanian's option for euro-atlantic and European integration, taking into account the characteristics of the military education systems of the developed countries: USA, France, Germany, United Kingdom (Mitu, 2010).

The evolution of the Military Technical Academy, 1989-2015

The Military Technical Academy was organized at its inception, in 1949, in five faculties: Weaponry and Ammunition, Tanks and motomechanization, Aviation, Transmissions, Navy.

Starting with 1950, the Military Technical Academy was organized in eight faculties, beside the initial ones, adding Applied Chemistry, Constructions and fortification and Geodesy, and starting with 1953 it was empowered to organise doctoral studies (ARACIS Report, 2010).

In 1959 the Military Technical Academy was included in the General Military Academy, under the name "Military Technical Academy". The faculty was comprised of the departments: Armament, Auto-Tanks, Electronics, Aviation and Navy, Corps of Engineers, Geodesy and Chemistry. As a consequence of the process regarding the organization and functioning of military education institutions for the preparation of officers, starting with 1968, the Technical Sector of the Military Academy was formed, initially organized as four faculties, followed by two faculties (Mechanics, Military Electronics and Electrotechnic) and 2-3 departments (Artillery and Rockets, Military Chemistry, Military Constructions).

In 1989, the Technical Military Faculty had 13 study programs, 9 for the preparation of engineer officers and 4 for sub-engineer officers. That year 142 engineer officers and 67 sub-engineer officers graduated, the duration of studies being of 5 years for engineers and 3 years for sub-engineers. Comparatively, on a national level, in 1989 there were 44 higher education institutions, with 101

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

faculties, with a total of 164507 enrolled students, 113185 for technical specializations, 68.8% out of the total. That same year, the total number of higher education graduates was 28113, 19585 of them in technical specializations.

Right after the december 1989 revolution, in may 1990, the Technical Military Faculty became an independent institution, named the Military Technical Academy, organized in four faculties (Armament, Rockets and Ammunition; Aviation and Armoury; Electronics and Informatics; Corps of Enigineers, Geodesy and Constructions). In the same year, the specialization for engineers in Navy was transferred to the "Mircea cel Bătrân" Naval Academy in Constanţa. The last class of engineer officers in the "Navy" sector, the "Navy Artilery and underwater weaponry" graduated the Military Technical Academy in 1994.

Beginning with universitary year 1990/1991 the military service was no longer compulsory, the series of students enrolled in the first year of studies including those admitted in 1989, who served a shorter military service. Starting with this year, the duration of studies in the Military Technical Academy rose to 5 years and 8 months until 1994, when the last series of students who went through study programs with this length was enrolled. Also, the duration of studies for sub-engineer officers rose stating with 1990/1991 to 3 years and 8 months, with the last graduates in 1996. Since 1995, the duration of studies was reduced from 5 years and 8 months to 5 years, with the last class graduating the Military Technical Academy in 2008.

On 01.01.1998, the Military Technical Academy was reorganized in three faculties: The Faculty of Armament, Rockets, Ammuntion and Engineering Corps; The Faculty of Armoury and Aviation and The Faculty of Radiolocation, Transmission and Automatization Equipment for Leading Troops (ARACIS Report, 2010).

Starting with universitary year 2004/2005, the Military Technical Academy was reorganized in two faculties: The Faculty of Integrated Armament Systems and The Faculty of Electronic and Informatic Military Systems.

In 2008, the Military Technical Academy was reorganized, in accordance with the demands of modernization and restructuration of the Romanian Army, developing universitary education activities in 11 domains of study from the fundamental domain "engineering sciences", with 17 accredited specializations, constantly evaluated by ARACIS, consisting of two faculties, one college and one department, as follows: the Faculty of Mechatronics and Integrated Armament Systems, with 3 chairs, 13 study programs, grouped in 8 bachelor domains, the Faculty of Military Electronic and Information Systems, with 3 chairs, 4 sudy programs, groped in 3 bachelor domains, the Technical College of Defence and Security, with the Department of technical systems engineering for defence, security and the management of crisis situations, the Foreign Languages Department.

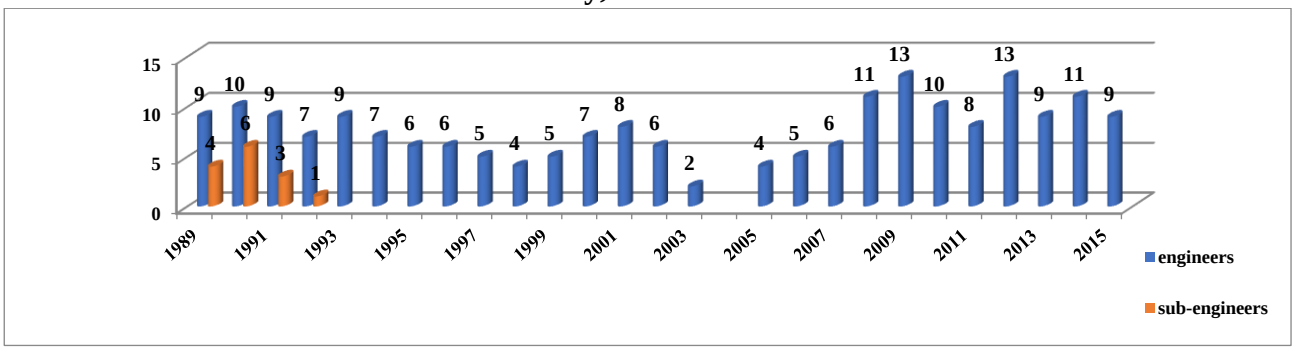
Romania signed the Bologna Declaration in 1999, the higher education system structered in the three Bologna cycles being mentioned for the first time in Law no.288/2004. The implementation of the Bologna cycles began in universitary year 2005/2006 and represented an important step for the harmonization of the structures and programs of higher education on the European level and for recognizing studies across borders.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Thus, in 2004, there was no admittance examination organized in the Military Technical Academy, the class enrolled in 2005 being the first one with 4 year studies, the organization in Bologna system starting with this year.

Currently, the Military Technical Academy is accredited by ARACIS (The Romanian Agency for Ensuring Quality in Higher Education) for 17 bachelor study programs in 11 domains from the fundamental domain "engineering sciences", 6 master study programs in 5 domains from the fundamental domain "engineering sciences" and doctoral studies in 7 domains from the same fundamental domain, with 36 Ph.D. advisors. In 2015, the Military Technical Academy consisted of two faculties and one department, as follows: the Faculty of Mechatronics and Integrated Armament Systems, the Faculty of Military Electronic and Information Systems, the Foreign Languages, Military Sciences and Management Department. In 1989-2015, the number of study programs developed by the Military Technical Academy changed from 13 in 1989/1990, 16 in 1990/1991, including 10 for engineer officers and 6 for sub-engineer officers, in 2015/2016 existing 9 programs only for engineers (Figure 3).

Figure 3. The evolution of study programs from the educational offer of the Military Technical Academy, 1989-2015.

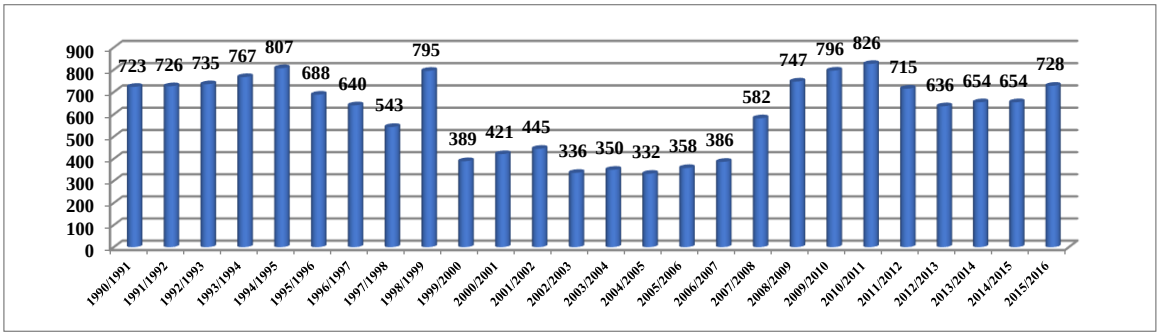
Source: Military Technical Academy

In universitary year 1994/1995 the last class of students with the duration of studies of 5 years and 8 months was enrolled, the Military Technical Academy having 7 programs, and beginning with the next year, 1995/1996, the duration of studies was reduced to 5 years, the institution having 6 programs. Thus, in 2000, two classes of engineer officers graduated. Starting with universitary year 2005/2006 the Military Technical Academy implemented the system in accordance with the Bologna process, thus, in 2004, no admission examination was organized.

The number of students scholarized in the Military Technical Academy grew in the first years after 1989, the organization structure being comprised of 4 faculties, from 723 students in 1990/1991 to 807 students in 1994/1995, then, since 1995, once the duration of studies was reduced from 5 years and 8 months to 5 years, the number of students dropped by 32%, 543 students in universitary year 1997/1998.

Figure 4. The evolution of the students in the Military Technical Academy, 1990-2015

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

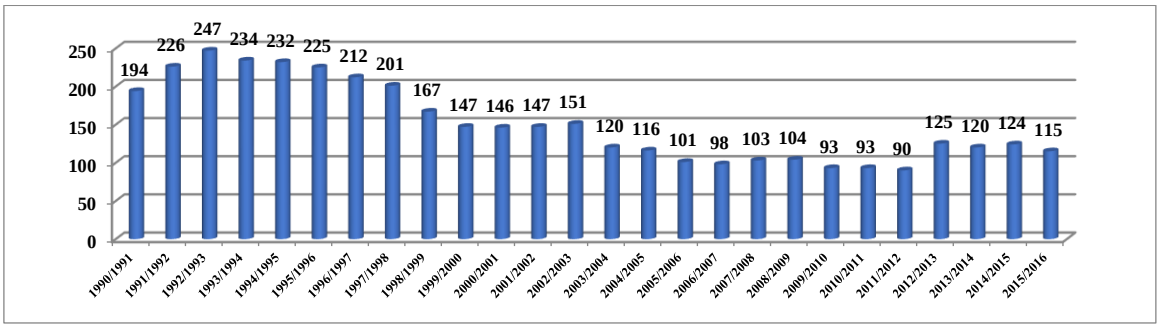
Source: Military Technical Academy

The reduction of the number of students was also due to the fact thet programs for sub-engineers were no longer organized, with the last class graduating in 1995, due to the reorganization of the institution in 3 faculties, but also due to the transfer of study programs for navy officers to the Naval Academy in Constanţa.

In 2000-2007 the number of students was lower, 377 students on average, and in 2007/2008 the demand for specialists in the technical domain grew, leading to a growth in the number of students, in 2015/2016 the Military Technical Academy having 728 students enrolled.

The number of academic staff in the Military Technical Academy rose in the first years after the reoganization of the institution as an independent academic structure (Figure 5).

Figure 5. The evolution of academic staff in the Military Technical Academy, 1990-2015.

Source: Military Technical Academy

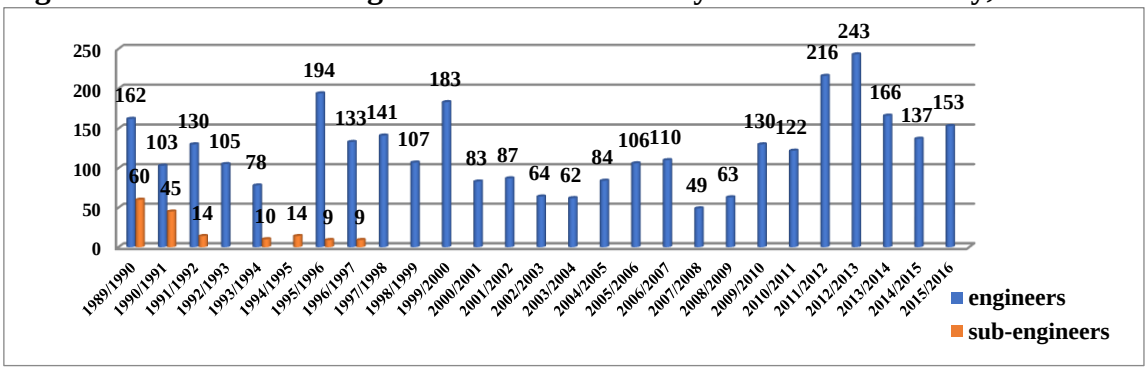
Since 1990, besides the already existent academic staff there were introduced in education through contest, valedictorians as well as experts from the research-development field (Niculescu, et al., 2009).

The constant reorganization of the army had an effect on military education institutions, the permanent adapting and responding to the demands of employers from the defence, public order and national security, of the national academic environment resulted in an evolution in the number of academic staff from the Military Technical Academy from 194 in 1990/1991 to 115 in 2015/2016, during the 1990-2015 timeframe being registred a larger academic staff, the maximum value of 247 places being in the 1992/1993 universitary year. From 162 graduates in universitary year 1989/1990,

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

in 2015/2016 the Military Technical Academy had 153 graduates (Figure 6). In the first years after 1989 the institution still had graduates from the sub-engineer preparation programs, the number dropping from 60 in 1990/1991 to 9 in 1995/1996. The Military Technical Academy also had graduates that followed engineer preparation study programs in specializations of the military navy, the last class graduating in 1993/1994.

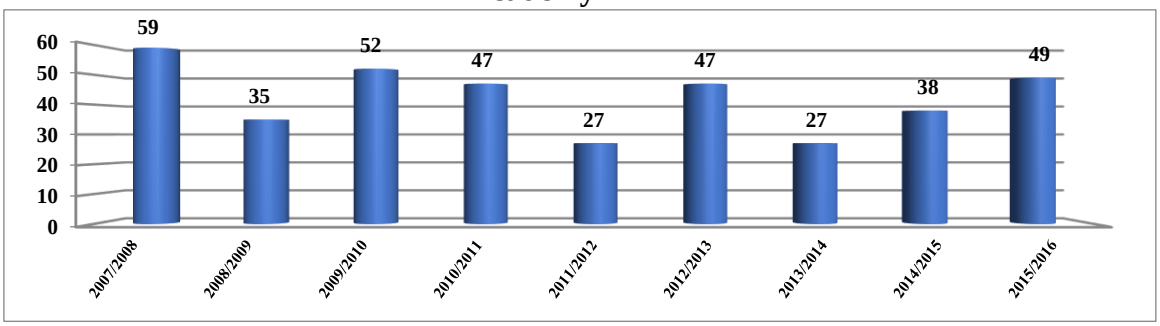
Figure 6. The evolution of graduates of the Military Technical Academy, 1990-2015

Source:Military Technical Academy

Starting with universitary year 2007/2008 the Military Technical Academy started enrolling students with tuition fees (Figure 7).

Figure 7. The evolution of students enrolled with tuition fees in the Military Technical Academy

Source:Military Technical Academy

The evolution of bachelor students enrolled with tuition fees at the Military Technical Academy registered 59 students in 2007/2008, the number varying since, in universitary year 2015/2016, 49 students opting for studies with tuition fees, the average rate of variation being -2.29%.

The students admitted with tuition fees follow the same courses as military students, with the exception of the activities from the curriculum that regard military preparation, on graduation obtaining only the title of engineer and they are not compulsory hired by employers, following the same legislative regulations for the civilian higher education. The application for admission exams is

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

at the headquarters of the Military Technical Academy, followed by the participation at the exam, on the tuition fee spots, for each specialization.

Conclusion

Since 1989, the Military Technical Academy developed new study programs, adapted to the demands of the educational services consumers and employers, both military and civilian. Numerically, a reduction in the number of study programs offered can be observed, from 16 to 9 in 2015/2016, in this period the programs for the preparation of sub-engineers and military navy engineers being dropped.

The introduction in the educational offer of tuition fee spots added to the value of the universitary environment in the Military Technical Academy, the students that opted for this product being integrated in the study groups of military students.

The application for admission exams is at the headquarters of the Military Technical Academy, followed by the participation at the exam, on the tuition fee spots, for each specialization. Even though a place of emplyoment is not ensured at the end of the studies, as opposed to military students, the prestige of the institution, the quality of education and the position on the market of polytechnic higher education makes the tuition fee spots attractive for consumers of educational services, the fee being lower than that of other universities in the same domain.

The system of enrolling in military education changed, thus, if 25 years ago the enrolling of students was ensured by military structures in each county, now the selection of candidates medically, psychologically and physically takes place in 3 centres.

Through promotion among secondary education students, detailed information posted on the institution's website and a proactive attitude towards beneficiaries, the Military Technical Academy is an active presence on the educational market, the orientation towards these services being characteristic of educational marketing. According to Webometrics Ranking of World Universities, The Military Technical Academy is ranked 45th out of 106 higher education institutions in the national ranking and 7841 in the world ranking of universities.

The orientation towards the market contributed to the repositioning of higher education military institutions in the romanian universitary system, from 3 higher education military institutions in 1989, with 25 study programs, currently their number rose to 6 higher education military institutions, and the educational offer consists of 31 study programs, the military component of higher education becoming more apparent and attractive for the public, as the diplomas awarded are recognized in the work market and in the civilian environment, generally, which leads to an increase in the satisfaction of students and graduates.

References:

1. Balaure, V., Adăscăliţei, V., Bălan, C., Boboc, Ş., Cătoiu, I., Olteanu, V., Pop, N.Al., Teodorescu, N., 2002. Marketing, Editura Uranus, Bucureşti

2 Ciobanu, O., 2003. Educaţia economică în România: prezent şi perspectivă, Editura ASE, http://www.biblioteca-digitala.ase.ro/biblioteca/carte2.asp?id=224&idb= accesed 15.09.2016

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

3. Gherasim, T., Gherasim, A., 2009. Marketingul într-o abordare critică, Editura Universităţii „George Bacovia" Bacău, http://www.ugb.ro/Downloads/biblioteca%20virtuala/TGherasim/Marketingul_intr-o_abordare_critica.pdf accesed 20.09.2016

4. Grigoruţ, C., Ploae, V., Zăgan, R., Zaharia, R., Micu, A., 2011. Marketing universitar (Ediţie online) http://uefiscdi.gov.ro/Upload/60d56441-0ff7-4bf1-9a6b-aebecb2f1646.pdf accesed on 12.09.2016

5. Hâncean, M.G., Florian, B., Tăriceanu, A., 2010. Practici universitare de asigurare şi evaluare a calităţii educaţiei superioare, în Barometrul Calităţii 2010, Starea calităţii în învăţământul superior din România, http://www.aracis.ro/fileadmin/ARACIS/Publicatii_Aracis/Publicatii_ARACIS/Romana/barometru-final.pdf accesed 13.09.2016

6. Hemsley-Brown, J.V., Oplatka, I., 2010. Market Orientation in Universities: A comparative study of two national higher education systems, International Journal of Educational Management, 24, 3, pp.204-220, http://epubs.surrey.ac.uk/7279/2/Market_Orientation_in_Universities_submitted.pdf accesed 19.09.2016

7. Kohli, A.K., Jaworski, B.J., 1990. Market orientation: The construct, research propositions, and managerial implications, Journal of Marketing, vol.54, pp.1-18; http://www1.eafit.edu.co/jbaby/mocrpami.pdf

8. Kotler, Ph., 2005. Managementul marketingului, ediţia a IVa, Editura Teora, Bucureşti

9. Mitu, N., 2010. Consideraţii privind concepţia de reformă a învăţământului militar din Forţele Terestre, Buletinul de teorie militară al Forţelor Terestre nr.1, p.178-184, http://www.revista.forter.ro/_wsn/06_arhiva/pdf/2010-t-1.pdf accesed 09.09.2016

10. Narver, J.C., Slater, S.F., 1990. The effect of market orientation on business profitability, Journal of marketing http://bear.warrington.ufl.edu/weitz/mar7786/Articles/narver%20and%20slatter.pdf accesed 10.09.2016

11. Niculescu, T., 1999. Academia Tehnică Militară 1949-1999, Editura Academiei Tehnice Militare, Bucureşti

12. Opriţă, C., Atanasiu, C., Atanasiu, V., 1986. Învăţământul militar românesc, Editura Militară, Bucureşti

12. Platis, M., 2009. Strategii de piaţă educaţională din perspectiva orientării de marketing, Analele Universităţii "Constantin Brâncuşi" din Târgu Jiu, Seria Economie, nr.3, pp.341-352, http://www.utgjiu.ro/revista/ec/pdf/2009-03/28_MAGDALENA_PLATIS.pdf accesed 19.09.2016

13. Raboca, H.M., 2011. Curs de marketing, http://www.apubb.ro/wp-content/uploads/2011/02/Marketing_suport_de_curs.pdf accesed 21.09.2016

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

14. Stroea, A., 2010. Transformarea Forţelor Terestre în raport cu provocările actualului mediu de securitate, Buletinul de teorie militară al Forţelor Terestre nr.1, p.9-17, http://www.revista.forter.ro/2010_1_t/01-trsf/01.htm accesed 11.09.2016

15. ARACIS, 2010. Raport privind evaluarea externă a calității academice, Academia Tehnică Militară din București, http://proiecte.aracis.ro/fileadmin/ARACIS/Publicatii_Aracis/Brosuri_proiect/Etapa_II/Brosuri_proiect/002_Interior_Brosura_TehnicaMilitara_preview.pdf accesed 12.09.2016

16. http://www.webometrics.info/en/Europe/Romania

17. http://www.mta.ro/

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

SPECIFIC FEATURES OF LEGAL LANGUAGE

Adela Cornelia Iancu (Matei)
"Ovidius" University of Constanța

Abstract: Aflat în strânsă legătură cu gândirea juridică, limbajul juridic prezintă numeroase caracteristici specifice, dintre care am putea enumera - imprecizia, dificultatea de abordare, uneori ambiguitatea sau chiar neclaritatea.
Ne propunem prin această lucrare, să evidențiem toate aceste trăsături, dar și multe altele, însoțite în mod elocvent de exemple, deoarece, la o prima vedere, limbajul juridic ar putea părea foarte bine îngrijit, dar lupta care se dă permanent între tradiție și inovație în cadrul vocabularului terminologic, face ca acest tip de limbaj să devină un mozaic lingvistic.
Putem trage o concluzie pertinentă la o analiză amanunțită a limbajului juridic - deși prezintă anumite particularități, acesta se caracterizează prin aceeași rigoare și precizie, stilul oficial fiind singurul care se impune în situația redactării și susținerii oricărei acțiuni sau cereri în justitie.

Keywords: limbaj, juridic, lexic, terminologie, jurilingvistică

Abstract: Being closely related to legal thinking, legal language has many specific features, some of which are - the inaccuracy, the difficulty of approach, sometimes ambiguity or vagueness.
We want to try to highlight all these features in this paper, and many more, eloquently accompanied by examples because, at first glance, legal language might seem very neat, but the permanent struggle between tradition and innovation in the terminological vocabulary, makes this kind of language become a linguistic mosaic.
We can draw a reasonable conclusion from a detailed analysis of legal language - although it has certain peculiarities, it is characterized by the same rigor and precision, the only official style which is required when drafting and supporting any action or demand in court.

Keywords: language, legal, vocabulary, terminology, jurilinguistics

Limbajul juridic se află în stânsă legătură cu gândirea juridică. Am putea afirma că dreptul reprezintă o profesie a cuvintelor, limbajul juridic fiind mijlocul prin intermediul căruia sunt transmise normele. Într-o primă fază, putem spune că acesta are diverse funcții, și anume de comunicare și de fixare a cunoștințelor. Universul discursului juridic cuprinde doar o submulțime a elementelor limbajului natural, folosite în sens juridic.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Limbajul juridic este acel limbaj folosit de magistrați (judecători sau procurori), avocați, consilieri juridici sau alți participanți la procesul civil ori penal. Principala sa caracteristică este că, pe lângă fondul de termeni principali preluați din limbajul normativ, folosește și o serie de termeni ce reprezintă creații ale jurisprudenței (ale practicii judiciare) sau chiar ale doctrinei juridice (ale literaturii de specialitate).

Relațiile ce se stabilesc între anumite limbaje, a reprezentat o preocupare constantă a lingviștilor români, printre care Iorgu Iordan, Ion Coteanu sau Gheorghe Ivănescu. Înțelegem prin *limbaj* modul în care o limbă este vorbită în cadrul unui grup de indivizi într-un anumit sector de activitate. Limbajul ar fi o variantă a limbii literare, așa cum considera Ion Coteanu, fiind rezultat al restricțiilor: „…sistem lingvistic mai mult sau mai puţin specializat în redarea conţinutului de idei specifice unei activităţi profesionale, unuia ori mai multor domenii din viaţa social-culturală […] orice limbaj nu este decât limba căreia i se atribuie o destinaţie specială''[1]

Relația termenilor *limbaj* și *stil* a fost dezbatută de profesorul Ivănescu[2], cel din urmă fiind însoțit de determinantele "funcțional" sau "al limbii", fiind preluat după Școala Lingvistică de la Praga. Între *stil* și *limbă de specialitate* a intervenit o stare de confuzie, fapt considerat de profesorul Ivănescu ca fiind o eroare de ordin teoretic.

Dacă limba comună însumează totalitatea cuvintelor și combinațiilor de cuvinte folosite în mod curent, lexicul specializat cuprinde toate elementele lexicale care sunt legate de o activitate specifică, folosite de un grup de vorbitori în interacțiunea lor scrisă sau orală, în cadrul unui domeniu cultural sau profesional. Un lexic specializat este utilizat și în cazul limbajului juridic, legătură foarte strânsă dintre acesta și limba comună fiind stabilită la nivelul termenilor cu unul sau mai multe sensuri comune, a cuvintelor polisemantice. Există termeni ce au un sens juridic, dar totodată și unul sau mai multe sensuri în alte limbaje specializate (anchetă, recidivă), precum și termeni ce aparțin exclusiv limbajului juridic (casație, a extrăda)[3].

Alături de terminologie, apare și disciplina numită *lingvisticajuridică* (jurilingvistica[4]) care a fost creată după modelul unor termeni precum : *etnolingvistică, psiholingvistică, sociolingvistică*, și care își prezintă ca obiect de studiu limbajul juridic, cuprinzînd atît terminologia juridică cît și discursul juridic. Acest domeniu investighează modul în care limba

[1] I. Coteanu, *Stilistica funcţională a limbii române*, București, EA, 1973, p. 46. Termenii *variantă* şi *limbaj* îi întâlnim şi în studiul „Idiostilul" al aceluiaşi autor, în vol. *Sistemele limbii*, București, EA, 1970, p. 45.
[2] Cf. *Stilurile limbii literare* in „Convorbiri literare", 1972, nr. 5, p. 11. Vezi şi I. Iordan, *Limba literară. Privire generală*, in LR, III, 1954, nr. 6, p. 61 ; I. Coteanu, *Structura stilistică a limbii*, in LR, XI, 1962, nr. 4, p. 361, *Reflecţii asupra stilisticii funcţionale*, in SLLF, II, p. 125 şi *Româna literară şi problemele ei pricipale*, Bucureşti,1961, p. 54–56 ; I. Gheție, *Introducere în studiul limbii române literare*, București, EȘE, 1982, p. 148–170.
[3] « Certains mots n'ont de sens, dans une langue, qu'au regard du droit. […] Ils n'ont aucune autre fonction que celle d'exprimer, dans la langue, des notions juridiques. On pourrait proposer de les nommer termes d'appartenance juridique exclusive. » (G. Cornu, *Linguistique juridique*, Paris, Montchrestien, 1990, p. 20).
[4] Termenul *jurilingvistică* < fr. *jurilinguistique*

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

este folosită într-un cadru juridic pentru a construi un limbaj specializat. Sintagma *lingvistică juridică* este atestată în bibliografia românească într-un studiu realizat de Barbu Berceanu[5] adresat juriștilor, fiind prezentată ca o disciplină ce are ca obiect activitatea lingvistică în domeniul dreptului. Limbajul juridic cuprinde atât elemente de limbă comuna, cât și elemente specifice, aspect numit de către Jean-Louis Sourioux și Pierre Lerat "caracterul compozit al limbajului juridic" (*caractère composite du langage juridique).*

Paradoxal, limbajul juridic se prezintă a fi foarte îngrijit, dar în același timp, aparent ambiguu.

Există și un *ecran lingvistic* în cadrul limbajului juridic, așa cum observă Gerard Cornu[6], precizând ca acesta nu poate fi înțeles decât de specialiștii din domeniu, și tocmai faptul că nu este accesibil tuturor membrilor comunității lingvistice, îi conferă unicitate.

Douăzeci și două de caracteristici ale limbajului juridic sunt analizate pentru limba engleză de catre David Mellinkoff. Acesta percepe limbajul juridic ca fiind imprecis, dificil de abordat, chiar şi pentru persoanele iniţiate în domeniu. El caracterizează acest limbaj ca fiind : greoi, neclar, pompos şi vag (*wordy, unclear, pompous and dull*)[7]. Stéphane Chatillon dezbate „opacitatea vocabularului juridic", precizând că orice domeniu de activitate are o terminologie specifică, care nu este întotdeauna accesibilă profanilor[8]**.**

Cu toate acestea, claritatea se numără printre cerinţele fundamentale ale limbajului juridic[9].

Ca toate limbajele, limbajul juridic utilizează un set de concepte (noțiuni), adică acele categorii logice fundamentale menite să desemneze obiecte, fenomene, procese, activități, proprietăți ale obiectelor sau relații între ele. Aceste concepte sunt exprimate prin cuvinte, folosite atât individual, cum este cazulnoțiunilor simple(contract, instanță, infractor etc.), sau grupate, subforma unor noțiuni compuse(contract de societate, instanță de apel, infractor minor s.a.)

---

[5] Cf. *Dreptul şi limba. Ştiinţa dreptului şi lingvistica. Succinte consideraţii teoretice şi aplicative*, in „Studii şi cercetări juridice", XXVI, 3, 1981, p. 247–266.

[6]« La communication du droit se heurte à un écran linguistique. Le profane en retire un sentiment d'étrangeté. Le langage du droit existe parce qu'il n'est pas compris. Il est en dehors du circuit naturel d'intercompréhension qui caractérise les échanges linguistiques ordinaires entre membres d'une même communauté linguistique. » (G. Cornu, *Op. cit.*, p. 18–19).

[7] D. Mellinkoff, *The Language of the Law*, Boston, Little, Brown and Company, 1963, p. 3–29.

[8] S. Chatillon, *Droit et langues*, in « Revue internationale de droit comparé », no 3, 2000, p. 687.

[9] H. Batiffol, *Observations sur la spécificité du vocabulaire juridique*, in « Mélanges dédiés à Gabriel Marty », Université des Sciences Sociales de Toulouse, 1978, p. 29 : « Il faut enfin que le vocabulaire juridique permette la clarté des propositions dans lesquelles il s'insère. La persistance de la réclamation de la clarté est donc bien explicable : autant le public comprend qu'un médecin ou un ingénieur use des termes ignorés de la langue usuelle, parce qu'ils désignent des objets que le non spécialiste ne connaît pas, autant l'obligation de connaître les lois et de les respecter paraît appeler un vocabulaire que chacun comprenne », şi p. 35 : « la langue juridique est la première enveloppe du droit, qu'il faut nécessairement traverser pour aborder l'étude de son contenu » vezi şi H. Capitant, *Vocabulaire juridique*, Paris, PUF, 1930, p. 7

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Unii termeni desemnează realități strict juridice – de exemplu *chirografar* (creditor lipsit de garanții reale sau personale, a cărui creanță este garantată cu patrimoniul general al debitorului) sau *litispendență* (situatii cand același litigiu a fost supus spre soluționare în fața a două organe de jurisdicție de același grad).

Există, de asemenea, si termeni strict juridici la origine, care au trecut treptat și în limbajul comun, cum ar fi *rechizitoriu* - ce desemna la origine (și continuă să desemneze) actul prin care procurorul dispune trimiterea în judecată a inculpatului, sintetizand totodată argumentele pe care se sprijină acuzarea. Acest termen a fost preluat și de vorbitorii nejuriști ai limbii române, în sensul figurat de acuzare gravă și violentă.

De menționat este și fenomenul îmbogățirii limbajului juridic cu termeni de specialitate provenind din alte limbaje speciale –financiar-bancar, medical, economic, informatic etc., ca o reliefare a procesului continuu de îmbunătățire și adaptare a dreptului la realitățile sociale noi, realități ce se cer a fi reglementate.

Limbajul juridic românesc a evoluat în direcția asigurării clarității, conciziei, proprietății termenilor, printr-un proces de modernizare și specializare la toate nivelele. Dacă am încerca să observăm evoluția procentului de întrepătrundere dintre lexicul limbii comune și terminologia legală, constatăm o descreștere treptata a numărului de cuvinte din lexicul comun, neologismul latino-romanic fiind predominant începand cu secolul al XIX-lea. Acesta permite o exprimare lipsită de ambiguitate, precisă a conceptelor juridice.

Elemente specifice limbajului juridic întâlnim încă din 1646 în Moldova în *Carte românească de învățătură* sau *Pravila lui Vasile Lupu*, sau în 1652, în Muntenia, în *Îndreptarea legii* sau *Pravila lui Matei Basarab,* unde, înca din această fază timpurie, putem lesne observa o diferențiere stilistică între documentele particulare – apropiate de limba vorbită a epocii (ex: *„...și pentru acea dumnezeiască botejune grăiaşte domnul:ori fiecine carele nu se va naşte de în apa și cu duhul, acela nu va intra intru împărăția cermnlor. Dece de vreami de copiii cei mici cari se-au robit sau se-au tîmplat, într-un chip de i-au aflat nișcare creștini pre cai sau pe într-alte locuri*[10] ..."; actele cu caracter judiciar[11] – în care predomina un stil narativ greoi, încărcat cu formule convenționale și textele legislative[12] – caracterizate prin încercarea de constituire a unei terminologii specializate, a unor tipare morfo-sintactice[13]**.**

Întâlnim în aceste texte, de asemenea, și cuvinte vechi românești, ce intra în componența unui lexic juridic traditional, cum ar fi *arătare* – proba, *a feri* – a respecta o lege, sau a se supune acesteia, *tocmire* – convenție, etc; numeroase slavonisme: *canon* – pedeapsă fizică, tortură, *zapis* – document, etc.

---

[10] https://archive.org/stream/IndreptareaLegii.PravilaCeaMare1652/IndreptareaLegii.PravilaCeaMare1652_djvu.txt
[11] Vezi Dimiu, 1937.
[12] Barborică, 1969, p.44; Rosetti; Cazacu; Onu, 1971, p.234.
[13] Vezi Barborică, 1969, p.43.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

O evolutie importantă în direcția modernizării limbajului juridic normativ, este marcată de perioada dintre anii 1780 și 1865. Putem afirma astfel, că la mijlocul secolului al XIX-lea, acest stil funțional se prezenta deja sub o formă modernă[14]. Cu toate acestea, evoluția limbajului juridic normativ nu a avut un ritm uniform în toate compartimentele sale, cea mai

rapidă și profundă transformare înregistrându-se la nivelul lexicului, în timp ce sintaxa și fizionomia stilistică au evoluat ceva mai lent în primele decenii ale secolului al XIX-lea[15].

Se dă o luptă între tradiție și inovație, ceea ce face ca terminologia juridică românească să se prezinte sub forma unui *mozaic lingvistic*[16] în prima parte a secolului trecut. Astfel, cuvinte din lexicul comun coexistă cu elemente populare cu caracter arhaic (ex: *jalobă* – plângere, *strâmbătate* – nedreptate[17]), neologisme împrumutate din limba latină (testament, contract, autoritate, etc), elemente din limba maghiară din Ardeal (*felelui* – a garanta, *chizeșiu* – garantat[18]), din limba turcă (*nizam* – poruncă, *sinet* – act) sau rusă (*dela* – afacere, *predlojenie* – hotarâre[19]) în Muntenia și Moldova. Tot aici, acest proces de modernizare a lexicului juridic se intensifică după anul 1830, prin fenomenul numit *reromanizarea* limbii române – termenii nelatini sunt înlocuiți de neologisme latino-romanice adaptate la sistemul limbii române, termeni precum *testament* sau *succesor* iau locul grecismelor *diata* și *clironom*, etc.

Modernizarea sintaxei limbajului juridic evoluează mai lent decât a sintaxei limbii literare, de menționat fiind frecvența construcțiilor cauzale, a verbelor la imperativ și viitor, precum și înlocuirea unor perifraze și elemente de relație cu neologisme specializate[20].

În opinia noastră, codurile promulgate în epoca lui Cuza, sunt de o importanță incontestabilă pentru fixarea limbajului juridic românesc, într-o formă cât mai apropiată de cea actuală[21], dacă urmarim evoluția acestuia de la apariția codurilor până în prezent, evidențiind atât elementele de continuitate cât și cele de inovație.

Conceptul de *limbaj* este fundamental atât pentru știința retoricii, cât și pentru știința dreptului. Regulile și prescripțiile sale elementare trebuie să rezoneze cu intenția esențială a locutorului – anume aceea de *a descrie*realitatea (în acest caz limbajul are o *funcție referențială),* sau de *a o depăși* (cum se întamplă în cazul *funcției sale retorice)*. Omițând intenționat numeroasele clasificări ce au fost atribuite conceptului de *limbaj*, în funcție de specializările sale, vom insista asupra distincției dintre *limbajul de tip descriptiv* și *limbajul de tip poetic.*

[14]Vezi Coteanu, 1960, p.65 și Diaconescu, 1974 a, p.120.
[15]Gheție, 1978, p.142.
[16]Cf.Munteanu; Țâra, 1978, p.218
[17]Todoran, 1962, p.109.
[18]Ibidem, p.116-117.
[19]Un bogat material ilustrativ în acest sens este consemnat și comentat de Bulgăr (1962) și Saramandu (1986).
[20] Gheție, 1978, p.143; Diaconescu, 1974 a, p.120.
[21]Referindu-se la stilurile literare din perioada 1881-1960, Gheție (1978, p.209) observă că „stilul juridic-administrativ înregistrează cele mai puține modificări, fizionomia sa păstrându-se aproape neschimbată”.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Limbajul de tip descriptiv respectă regulile clasice ale discursivității (biunivocitatea relației de semnificare și referențialitatea, adevărul), în timp celimbajul de tip poetic, marcat de transcederea referențialului, se distinge prin intenția sa persuasivă și abaterea de la norma de limbaj.

Limbajul juridic, ca orice limbaj specializat, este aproape fără excepție unul de tip descriptiv, prin urmare, discursul legal este unul designativ, ca mod de semnificare prin limbaj, iar ca mod de utilizare a limbajului, discursul juridic este unul incitativ. Actul legal înfăptuit de legiuitor, presupune rigoare, acurateţe de limbaj și sobrietate. Prin urmare, limbajul juridic *normativ* tinde spre monosemie și monoreferențialitate, propunându-se totodata evitarea oricarei ambiguități derivând din polisemie.

Deși prezintă anumite particularități, limbajul judiciar se caracterizează prin aceeași rigoare și precizie.Stilul oficial este singurul care se impune în situația redactării șisusținerii oricărei acțiuni sau cereri în justitie. Această situație este respectată indiferent dacă are drept scop sesizarea organului jurisdicțional sau investirea lui cu judecarea unei cauze, fie că urmărește formularea diverselorprecizări, cereri de probațiune etc. Aceleași rigori de limbaj trebuie să fie respectate și de către înalta instanță de judecată, în momentul elaborării și motivării diferitelor hotărâri judecătorești.

Totuși, trebuie să precizăm faptul că există anumiți vorbitori ai limbajului juridic, avocații de exemplu, uneori și magistrații sau procurori, care apelează frecvent la funcția persuasivă a limbajului, în special cu ocazia susținerii pledoariei, adică expunerii concluziilor asupra fondului.

Prin urmare, funcția persuasivă a limbajului legal se regăsește în cadrul discursului juridic, reprezentând un atu al avocatului și, într-o oarecare măsură, al magistratului procuror, fiind valorificată intens în *pledoarie*.

Prin urmare, putem vorbi despre trei forme ale limbajului juridic: *limbajul normativ*, care este specific legiuitorului, *limbajuljudiciar*, întrebuințat îndeosebi în activitatea organelor jurisdicționale civile, penale, administrative etc., și *limbajul juridic persuasiv*, frecvent dedicat pledoariei avocatului.

Limbajul normativ

Limbajul normativ impune un stil sobru, caracterizat fiind prin monosemie și monoreferențialitate, calități exprimate sugestiv prin „le style de loi este la loi meme” – stilul legii este însăși legea[22]. De asemenea, caracteristică limbajului normativ este firava graniță dintre enunțurile constatative și cele performative, deoarece aproape toate enunțurile constatative pot fi exprimate și sub formă performativă.

Limbajul judiciar

[22] Gheorghită Mateut, Arthur Mihăilă, op. cit., p. 54

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Limbajul judiciar este utilizat în activitatea judiciară de către avocați, magistrați sau alți participanți la actul juridic, la procesul civil sau penal. Acesta se folosește, pe lângă termenii preluați din fondul limbajului normativ, de o serie de termeni ale jurisprudenței sau ale doctrinei juridice (literatura de specialitate), cum ar fi *acțiunea civilă* – adică în sensul de cerere de chemare în judecată, *note de ședință* – acele înscrisuri în care părțile își expun punctele de vedere, sau *instanța supremă* – pentru Înalta Curte de Casație și Justiție. Și acest tip de limbaj ilustrează granița subțire dintre stilul descriptiv, constatativ și încărcătura sa ilocuționară.

Limbajul juridic persuasiv

Numeroase pledoarii sclipitoare sau modele de oratorie scântâietoare sunt consemnate în arhive, unde figurile de stil folosite cu moderație și inteligență dau nota finală de originalitate și rafinament unui discurs juridic de rang înalt, ce vizează atât informarea, dar mai ales *persuadarea* auditoriului. Specifice acestor discursuri juridice sunt acele celebre verbe performative – *declar, vă avertizez, susțin, mă opun, solicit, etc,* însoțite de o anumită topică, intonație sau accent, precum și de un limbaj corporal mai mult decât sugestiv: brațele deschise, degetul ridicat acuzator, etc.

Limbajul are un rol social de necontestat. Unele contexte sociale mai deosebite, impun utilizarea unui limbaj aparte formulat, urmărindu-se fie impunerea solemnității, fie inducerea respectului față de anumite momente, persoane, evenimente, etc. Limbajul utilizat, însoțit de un comportament aferent, urmăresc respectarea unor norme prestabilite, fie prin tradiție, prin decizii ale unor instanțe corespunzatoare, sau chiar improvizate pe loc. Limbajul ceremonial, de protocol, nu are o funcție informativă (obținerea de informații), nici comunicativă, și nici expresivă. Am putea spune că toate acestea functionează mai degraba ca un sistem, evidențiindu-se aspectul pragmatic al enunțurilor protocolare – de exemplu în pronunțarea unor sentințe sau la jurământul depus de un martor în instanță.

Bibliografie:

Barborică, Elena, 1969 - *Aspecte ale vocabularului juridic din secolul al XVI-lea,* înAUBLLR, XVIII, 1, p.41-46.

Batiffol, H. 1978, *Observations sur la spécificité du vocabulaire juridique*, in « Mélangesdédiés à Gabriel Marty », Université des Sciences Sociales de Toulouse

Coteanu, Ion, 1960 - *Stilurile moderne ale limbii române literare*, în LR, IX, 2, p.58-70.

Chatillon S. 2000, *Droit et langues*, in « Revue internationale de droit comparé », no 3

Dimiu, Radu, 1937 - *Stilul juridic al actelor vechi*, în *"Revista Fundaţiilor Regale"*, IV, 6, p.584-600.Eminescu Yolanda 1973, *Pledoarii celebre,* Editura Academiei, Bucuresti

Gheţie, Ion, 1978 - *Istoria limbii române literare*, Bucureşti, Editura Ştiinţifică şiEnciclopedică.

Gheţie I. 1982, *Introducere în studiul limbii române literare*, Bucureşti, EŞE

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Mateuţ, Gheorghiţă; Mihăilă, Arthur, 1998 - *Logica juridică*, Bucureşti, Editura Lumina Lex.

Munteanu, Ştefan; Ţâra, Vasile, 1978 - *Istoria limbii române literare*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.

Mellinkoff, D. 1963 *The Language of the Law*, Boston, Little, Brown and Company

Roland H. 2002, *Lexique juridique. Expressions latines*, 2ème édition, Paris, Litec

Rosetti, Al.; Cazacu, B.; Onu, Liviu, 1971 - *Istoria limbii române literare. Vol.I - De laorigini până la începutul secolului al XIX-lea*, ediţia a doua revăzută şi adăugită, Bucureşti, Editura Minerva

Saramandu, Manuela, 1986 - *Terminologia juridic-administrativă românească în perioada 1780-1850*, Bucureşti, TUB

Stoichiţoiu Ichim, Adriana, 2006 *Semiotica discursului juridic*, Bucureşti, Editura Universităţii din Bucureşti,

Ştef Felicia ,*Dicţionar de expresii juridice latineşti*, Bucureşti, Editura Oscar

Todoran, Romulus, 1962 - *Contribuţii la studiul terminologiei juridico-administrative româneşti din Transilvania de la începutul secolului al XIX-lea*, în: *Contribuţii la istoria limbii române literare în secolul al XIX-lea*, III, Bucureşti, Editura Academiei, p.103-136.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

SANCȚIONAREA PRACTICILOR ANTICONCURENȚIALE. PENALIZAREA VERSUS DEPENALIZAREA SANCȚIUNILOR APLICABILE.

Assoc. Prof.PhD. Lawyer Alina Letia
University of Bucharest

The abastract: The contemporary society is facing an aggressive economic crime, hidden and highly profitable for the offenders. Punishing them with imprisonment is not, in our opinion, the most effective measure to sanction, probably the right measure being the confiscation and recovery of assets of guilty persons to covering up the damage.

Keywords: cartel, competition, criminal sanction, price fixing

1.1. Considerații generale

Faptele anticoncurențiale pot fi împarțite în: fapte extrem de grave (hard-core offences): carteluri, practici concertate care vizează fixarea prețurilor de achiziție sau vânzare sau alte condiții comerciale, împărțirea pieţelor inclusiv prin licitații trucate, impunerea barierelor la intrarea pe piață, astfel cum sunt prevăzute de articolul 101 T.F.U.E.[1] și fapte mai puțin grave (non hard-core offences/soft-core offences): abuzul de poziție dominantă reglementat de articolul 102 T.F.U.E.

Sancțiunile aplicabile se împart la rândul lor în funcție de pericolul social al faptelor, faptele extrem de grave fiind încorporate în cadrul criminalității economice și sancționate în consecință.

În ceea ce privește alegerea celei mai eficiente sancțiuni aplicabile practicilor anticoncurențiale, au existat numeroase dezbateri la nivel național și internațional, sistemele de drept îmbrățișând cele doua variante posibile: cea mai mare parte a țărilor europene au considerat că sancțiunile administrative (amenzile) sunt cele mai eficiente, pe când S.U.A. a apreciat că sancțiunile penale sunt mai potrivite în ceea ce privește faptele anticoncurențiale (hard-core offences astfel cum sunt definite de O.C.D.E.: înțelegeri anticoncurențiale, practici concertate, împărțirea pieţelor, impunerea barierelor la intrarea pe piață).

[1]Publicat în„Jurnalul oficial al Uniunii Europene'' C83/47 din 30 martie 2010

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

În S.U.A., Canada, Australia, Noua Zeelandă sancțiunile sunt predominant de natură penală, în special în ceea ce privește cartelurile, în Europa cu excepția Angliei, Irlandei și Rusiei, sancțiunile au o natură preponderent administrativă.

Olanda, Franța, Austria și Luxemburg au instaurat sistemul amenzilor civile, în timp ce Anglia și Irlanda aplică sancțiuni penale. Anglia acordă comportamentului neloial în sine cea mai mare importanță atunci când stabilește sancțiunea aplicabilă.

În concluzie, diferența de optică între sistemul american și cel european cu privire la concurență se reflectă în ceea ce privește sancțiunile aplicabile practicilor anticoncurențiale.

Dreptul american prevede sancțiuni penale, pe când dreptul european ,,preferă'' sancțiunile administrative, pecuniare, aceasta fără a exclude aplicarea sancțiunilor penale sau cvasipenale. Astfel, în anii 1990 autoritățile americane au sancționat penal cartelurile internaționale care activau în domeniile vitaminelor, acidului citric, lizinei arătând astfel că încriminarea penală a încalcării legislației concurenței este de preferat, pe când Europa, care nu este adepta aplicării sancțiunilor penale în acest domeniu, se confruntă cu un fenomen anticoncurențial amplu și greu de detectat.

Cartelurile sunt reglementate de art. 101 T.F.U.E. și sunt definite ca fiind acorduri, scrise sau, de cele mai multe ori, verbale, exprese sau tacite, între doi sau mai mulți producători sau distribuitori ai aceluiași produs prin care fixează prețurile și împart piața.[2]

În mod frecvent, cartelurile se nasc și funcționează în temeiul unor acorduri informale sau verbale, iar judecătorii apreciază că pentru aplicarea sancțiunilor penale este nevoie de probe care să dovedească fără nici un dubiu vinovăția persoanelor implicate. Acesta este și motivul pentru care, persoanele implicate preferă înțelegerile informale care reduc riscul încriminării penale, dar cresc riscul instabilității interne a cartelurilor. [3]

Aplicarea sancțiunilor penale trebuie să aibă în vedere aspectul psihologic al individului, persoană fizică: este mult mai ușor de acceptat plata unei amenzi decât petrecerea unui timp în închisoare. Sancțiunea penală se aplică persoanei fizice atât în calitatea sa de asociat și adminstrator al societății, cât și în calitatea sa de angajat al acesteia, calitate în care ar fi trebuit să se opună săvârșirii actelor anticoncurențiale prin denunțarea lor, conform opiniei Comisiei Europene și a jurisprudenței CJUE.

1.2. Sancțiunile aplicabile la nivel european

În Uniunea Europeană, dispozițiile juridice care reglementează concurența și sancționează practicile anticoncurențiale, răspund voinței politice a Consiliului European și a Comisiei Europene.

---

[2] A se vedea **A. Cotuțiu, G.V. Sabău**, *Drept român și comunitar al concurenței*, Editura C.H. Beck, București, 2008, p. 189

[3] A se vedea **D. King**, *Criminalisation of cartel behaviour*, 2010, p. 21, disponibil la adresa http://www.med.govt.nz/about-us/publications/publications-by-topic/occasional-papers/2010/criminalisation-of-cartel-behaviour-690-kb-pdf.pdf

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Inițial au fost sancționate distribuțiile exclusive sau selective, ulterior au fost analizate și sancționate concentrările economice, iar în prezent cele două instituții europene sus menționate analizează intervenția statului prin acordarea ajutoarelor de stat și prin gestionarea serviciilor de interes economic general.

Oscilând între soft law și hard law, Comisia Europeană urmărește: întărirea transparenței și securității juridice într-un domeniu în care marja de apreciere este extrem de largă, interpretarea normelor juridice (hard law) și adaptarea acestora la un mediu aflat în perpetuă evoluție[4].

În acest sens, Regulamentul nr. 1/2003 ar trebui să prevadă în mod explicit competența Comisiei de a impune orice măsuri corective, comportamentale sau structurale care sunt necesare pentru a pune capăt efectiv încălcării, având în vedere principiul propor- ționalității. Măsurile corective structurale nu ar trebui impuse decât atunci când nu există o măsură corectivă comportamentală la fel de eficientă sau atunci când o măsură corectivă comportamentală la fel de eficientă ar fi mai constrângătoare pentru întreprinderea în cauză decât măsura corectivă structurală.

În opinia noastră, sancționarea practicilor anticoncurențiale prin aplicarea sancțiunii penale, evident pentru practicile anticoncurențiale grave (hard-core offences), este de preferat întrucât descurajează astfel de fenomene ilegale.

Trebuie subliniat faptul că, în ceea ce privește natura penală a amenzilor aplicabile în domeniul concurenței, odată cu intrarea în vigoare a TFUE, UE a aderat la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a determinat, conform art. 6 din Convenție, trei criterii, intitulate „ criteriile Engel'' care trebuie avute în vedere la stabilirea caracterului penal al unei fapte:

1) calificarea prevederii aplicabile drept dispoziție de drept penal conform dreptului național[5] (C.E.D.O. ia în considerare finalitatea sancțiunii aplicabile în temeiul dispoziției penale, sancțiunea nu are caracter penal atunci când are ca finalitate numai o reparare a daunelor materiale[6], spre deosebire de cazul în care sancțiunea are ca scop pedepsirea și prevenirea, adică are caracter penal),

[4] A se vedea Concurrences N° 2-2011 I Colloque I Colloque DBF – 17 mars 2011 – Compte rendu, disponibil la adresa www.concurrence.com

[5] A se vedea Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Hotărârea Engel și alții împotriva Țărilor de Jos (Marea Cameră) din 8 iunie 1976,

[6] A se vedea Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Hotărârea Jussila împotriva Finlandei din 23 noiembrie 2006, disponibilă la adresa www.concurrence.com.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

2) destinatarii unei reglementări care prevede sancționarea unei anumite încălcări (dacă reglementarea se adresează tuturor, iar nu unui grup care are un anumit statut, se reține caracterul penal al sancțiunii)[7],

3) natura și gravitatea pedepsei aplicabile[8] (în cazul pedepselor privative de libertate, se prezumă în general caracterul penal al sancțiunii, această prezumție putând fi răsturnată numai în cazuri excepționale[9]).

La nivelul dreptului european, practicile anticoncurențiale sunt sancționate prin aplicarea amenzilor administrative, acțiuni în despăgubire (civil enforcement) și sancțiuni penale.

Acțiunile civile, individuale și colective, precum și sancțiunile penale au o rată de aplicabilitate extrem de scăzută, raportul Ashurst reținând că acțiunile private formulate în baza legislației europene anti-cartel se află într-o stare de totală subdezvoltare. [10]Întreprinderile sancționate în domeniul concurenței invocă deseori principiul non cumului de sancțiuni.

Autoritățile de control pot impune părților să înceteze practicile anticoncurențiale și să suporte amenzi care trebuie să fie proporționale cu gravitatea faptelor.

Cuantumul amenzii este fixat în funcție de cifra de afaceri a întreprinderii, ridicându-se la 1% din cifra de afaceri totală realizată în cursul exercițiului financiar precedent în cazul informațiilor inexacte, iar în cazul unei infracțiuni constând în încălcarea articolului 101 și a articolului 102 T.F.U.E., amenda se poate ridica până la 10% din cifra de afaceri totală realizată în cursul anului precedent.

Dacă încălcarea săvârșită de o asociație privește activitățile membrilor săi, amenda nu depășește 10 % din cifra de afaceri totală a fiecărui membru activ pe piața afectată de încălcarea săvârșită de asociație.

La stabilirea valorii amenzii, se iau în considerare atât gravitatea, cât și durata încălcării.

În opinia noastra, CJUE are o poziție tolerantă cu privire la sancțiunile aplicabile, înclinând către amenda civilă pe care, de altfel, o consideră ca fiind o sancțiune cvasipenală.

[7] A se vedea Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Hotărârile Öztürk împotriva Germaniei din 21 februarie 1984 și Lauko împotriva Slovaciei din 2 septembrie 1998 disponibile la adresa www.concurrence.com

[8] A se vedea Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Hotărârea Zolotukhin împotriva Rusiei, disponibilă la adresa:http://eur-lex.europa.eu/Notice.do?mode=dbl&lang=ro&ihmlang=ro&lng1=ro,fr&lng2=da,de,el,es,et,fr,it,lv,nl,pl,pt,ro,sv,&val=628568:cs&page=

[9] A se vedea Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Hotărârile Engel și alții împotriva Țărilor de Jos și Ezeh și Connors împotriva Regatului Unit, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Hotărârea Žugić împotriva Croației din 31 mai 2011

[10]http://ec.europa.eu/competition/antitrust/actionsdamages/comparative_report_clean_en.pdf

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

În același sens acționează și Comisia care dorește dezvoltarea acțiunilor în despagubire, mecanism eficient de aplicare a articolului 101 și a articolului 102 T.F.U.E. în fața instanțelor naționale, astfel cum este reglementat de Regulamentul nr. 1/2003.[11]

În plus față de amendă, Comisia poate aplica, prin decizie, întreprinderilor sau asociațiilor de întreprinderi, penalități cu titlu cominatoriu care nu depășesc 5 % din cifra de afaceri zilnică medie, conform exercițiului financiar precedent pentru fiecare zi de întârziere și calculate de la data stabilită în decizie. Scopul acestor penalități cominatorii este de a obliga întreprinderile în culpă să înceteze încălcarea dispozițiilor legale.

Este de reținut faptul că în cadrul acțiunii în despăgubire, astfel cum este reglementată prin Rezoluția Parlamentului European referitoare la Cartea albă privind acțiunile în despăgubire pentru cazurile de încălcare a normelor CE antitrust adoptată la Strasbourg în 26 martie 2009, prin despăgubire se urmărește compensarea daunelor suferite, precum și a câștigului nerealizat, inclusiv taxele în exces și dobânzile.

În ceea ce privește amenzile, Directoratul General de Concurență a publicat în 2011 o fișă informativă privind cuantumul și modul de calcul al acestora. Pentru determinarea exactă a amenzii trebuie să se țină cont de gravitatea infracțiunii.

O altă sancțiune aplicabilă este cea a nulității absolute. Astfel, toate angajamentele care conțin clauze contractuale care derogă de la regulile privind acordurile/înțelegerile prevăzute în articolul 101 T.F.U.E. și abuzurile de poziție dominantă[12] sunt nule absolut.

În acest context, autoritățile europene au întâmpinat numeroase dificultăți în ceea ce privește determinarea elementelor componente ale noțiunii de practică concertată[13], ajungând însă la concluzia că aceasta rezultă din întrunirea a două elemente constitutive cauzal legate: un fapt generator și un rezultat (o modificare a condiției normale de piață).[14]

De asemenea, s-a reținut că prin acord, în sensul menționat în tratate, întreprinderile își exprimă voința proprie comună de a se comporta pe o anumită piață de o manieră determinată, iar prin practica concertată ele realizează o întâlnire a voințelor unilaterale, destinată fie a influența comportamentul celorlalți participanți, fie a dezvălui propriul lor comportament.

---

[11] A se vedea **P. Craig, G. de Burca**, *Dreptul Uniunii Europene, Comentarii, jurisprudenţa şi doctrina*, Editura Hamangiu,București, 2009, p. 1251

[12] Criteriul cel mai important care trebuie avut în vedere la analizarea acordurilor presupune întotdeauna un act bilateral sau unilateral, respectiv un concurs de voințe, pe când abuzul de poziție dominantă reprezintă un act unilateral. Pentru ca acordul să existe, este necesar ca părțile să-și exprime consimțământul în mod real și liber.

[13] A se vedea Hotărârea CJCE din 1**6 decembrie 1975, Coöperatieve Vereniging "Suiker Unie" UA et autres contre Commission des Communautés européennes, cauzele 40-48, 50, 54-56, 111, 113, 114-73 disponibile la adresa http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:61973J0040:FR:HTML**

[14] L. Vogel, J. Vogel, *Droit Europeen des Affaires,* Ed. Dalloz, Paris, 2011, p. 79

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Definirea noțiunii de practică concertată permite autorităților de control să mute sarcina probei asupra întreprinderilor, acestea fiind cele care trebuie să facă dovada absenței concertării.[15]

Modalitatea de reparare a prejudiciului cauzat de praticile anticoncurențiale constituie obiectul numeroaselor dezbateri, majoritatea practicienilor fiind de acord cu asumarea răspunderii civile a întreprinderii care săvârșește faptele de concurență neloială sau practicilor anticoncurențiale.

Conform legislației franceze, persoana fizică care a luat parte la realizarea unei înțelegeri/acord anticoncurențial sau a unui abuz de poziție dominantă poate fi sancționată cu închisoarea de până la 4 ani și cu amendă de până la 75.000 euro.

1.3. Sancționarea cartelurilor

Trebuie reținut faptul că în spatele unui cartel stau oameni, în principal cei din conducerea executivă a companiilor pe care le angrenează în carteluri pentru a obține profituri din ce în ce mai mari. Obținerea unor profituri mari pentru companie implică și obținerea unor bonusuri pe măsura profitului obținut de către directorii executivi, motiv pentru care, dacă s-ar aplica doar sancțiuni sub forma amenzilor, tot compania, respectiv acționarii săi ar fi, finalmente sancționati, conducerea executivă fiind exonerată de orice răspundere.

Sancționarea cartelurilor are ca scop nu doar sancționarea celor care au săvârșit o infracțiune, ci reinstaurarea unui climat economic, concurențial și, nu în ultimă instanță, moral între actorii de pe piață. Pierderile cauzate de carteluri societății au o natură diferită: morală, financiară (prin activitatea lor cauzează pierderi anuale consumatorilor bilioane de dolari).

Durata de viață a unui cartel este, în medie, de 5 ani, longevitatea acțiunilor ilegale depinzând de persoanele implicate, de modul în care acestea înțeleg să păstreze secretul afacerilor desfășurate, de orgoliile, rivalitățile și de lăcomia fiecăreia dintre ele.

Depistarea cartelurilor reprezintă o prioritate a autorității irlandeze de concurență, iar săvârșirea infracțiunilor „hard-core'' cum ar fi împărțirea pieței și fixarea prețurilor, se sancționează, conform legislației irlandeze, fie cu amendă de până la 5 milioane lire sau de pâna la 10% din cifra de afaceri mondială a companiilor implicate, putând fi atrasă și răspunderea penală a directorilor, managerilor care au autorizat sau au participat la săvârșirea infracțiunilor, fie prin plata unei amenzi similare cu cea aplicată companiilor, fie prin aplicarea sancțiunii cu închisoarea între 6 luni și 10 ani[16].

În situaţia în care s-ar aplica sancțiuni penale persoanelor fizice care implică companiile în formarea unor carteluri, atunci sancțiunea și-ar atinge scopul, afectând chiar persoana vinovată de săvârșirea faptei încriminate, comportamentul ilegal fiind astfel descurajat.

---

[15] A se vedea **L. Vogel, J. Vogel**, op.cit., p. 79

[16] A se vedea **B. Bourke,***Recent Developments in Irish Cartel Enforcement,* disponibilă la adresa http://www.williamfry.ie/Libraries/test/Ireland-Update-June -2012-3.sfib.ashx

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

În opinia noastră, apreciem că practicile anticoncurențiale s-ar diminua considerabil dacă sistemul sancționatoriu aplicabil ar cuprinde cumulativ sancțiuni penale, administrative și interzicerea desfășurării activității societăților comerciale care desfășoară practici anticoncurențiale.[17]

Referitor la sancțiunile aplicabile practicilor anticoncurențiale, au avut loc numeroase dezbateri cu privire la natura acestora, fiind deopotrivă puse în practică sancțiuni penale și administrative (amenzi), fără a se fi putut trage concluzia cu privire la cea mai eficace măsură punitivă.

Jurisprudența recentă a C.E.D.O. analizează dacă sancționarea încălcării normelor de drept concurențial are drept obiectiv apărarea unor valori și a unor interese a căror protecție este garantată în mod obișnuit de normele de drept penal[18], balanța aprecierii înclinând spre caracterul penal sau cvasipenal al acestor sancțiuni.

Întotdeauna, cartelurile presupun o listă lungă de infracțiuni, practicile anticoncurențiale fiind doar un mijloc de săvârșire a acestora. Practicile anticoncurențiale nu acționează niciodată izolat, ci se înscriu într-un cadru economic mult mai vast, care de multe ori, se transformă sub imperiul câștigului bănesc, într-un cadru infracțional dezvoltat, cu nenumărate ramificații.

De asemenea, prin activitatea lor, cartelurile reprezintă o formă de furt în formă calificată și cauzează pierderi financiare substanțiale bugetelor naționale și comerțului mondial, întinderea pierderilor neputând fi stabilită cu exactitate (este de nivelul bilioanelor de dolari anual, conform O.C.D.E. care apreciază la rândul său că se impune sancționarea penală a acestor activități).

Este deseori întâlnită implicarea cartelurilor în trucarea licitațiilor publice. Cartelul producătorilor de conducte pentru sistemele de transport a energiei termice urbane a fost înființat în Danemarca și s-a extins în mai multe state europene, fiind desființat de Comisia Europeană în anul 1998 pentru că fixase prețurile și condițiile de licitare către autoritățile publice prin crearea unui sistem fraudulos prin care se stabilea firma favorită în cadrul procedurii. [19]

Din practica Comisiei reiese faptul că, de cele mai multe ori, cartelurile nu sunt la prima abatere și sancțiune administrativă, ceea ce duce la concluzia ca ele percep amenda ca pe un cost pe care l-au luat în calcul în raport cu profiturile obținute. Astfel, Comisia Europeană, în

[17] http://www.lawteacher.net/free-law-dissertations/criminalisation-of-antitrust-enforcement.php

[18] A se vedea Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Hotărârile Zolotukhin împotriva Rusiei și Maresti împotriva Croației disponibile la adresa disponibilă la adresa www.concurrence.comși la adresa:http://eur-lex.europa.eu/Notice.do?mode=dbl&lang=ro&ihmlang=ro&lng1=ro,fr&lng2=da,de,el,es,et,fr,it,lv,nl,pl,pt,ro,sv,&val=628568:cs&page=

[19] *Ibidem*

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

cazul cartelului ,,paper bleach'', a majorat amenda cu 90% din valoarea celei inițiale, ajungând la 1,8 bilioane euro. Cu toate acestea, cartelul nu a fost impresionat de amploarea sancțiunii și și-a continuat nestingherit activitatea.

În Irlanda, în anul 2012, a fost modificată legislația concurenței (Competition Amendment Act 2012), această modificare făcând parte din strategia guvernamentală de luptă împotriva criminalității gulerelor albe. În accepțiunea autorității de concurență irlandeze, pedeapsa cu amenda nu este suficientă, ci ea trebuie cumulată cu sancțiunea închisorii, pentru că numai în acest mod își atinge scopul: respectarea legislației din domeniul concurenței de către persoanele fizice.

Prin modificările legislative s-au creat măsuri de ajutorare a autorităților naționale competente să investigheze și să condamne întreprinderile angajate în carteluri, practici concertate, abuzuri de poziție dominantă sau în orice altă activitate care afectează consumatorul, economia fiecărui stat și economia mondială.

Actul modificator cuprinde dispoziții referitoare la majorarea pedepsei închisorii pentru fapte anticoncurențiale de la 5 la 10 ani, majorarea amenzilor aplicabile infracțiunilor care prezintă un mare pericol social, de la 4 milioane euro la 5 milioane euro, precum și o listă a faptelor care, o dată săvârșite de o persoană, o fac incompatibilă cu calitatea de administrator al unei societăți, conform comunicatului Ministrului Muncii, Întreprinderilor și al Inovării. [20]

Aceste modificări legislative sunt menite să diminueaze și să descurajeze comportamentul infracțional al gulerelor albe în domeniul concurenței.

În paralel cu modificările legislative, autoritatea națională de concurență a mărit numărul specialiștilor implicați în investigarea faptelor anticoncurențiale, angajând un număr tot mai mare de investigatori, economiști, avocați criminaliști, specialiști IT etc.

Autoritatea irlandeză în domeniul sancționării faptelor anticoncurențiale grave aplică sistemul mixt de sancționare, cumulând pedeapsa închisorii cu cea a amenzii. Astfel, încă din anul 2004, punând în aplicare programul național, au fost inițiate anchete penale pentru sancționarea un număr de 24 de persoane fizice și juridice implicate în distribuția combustibilului pentru încălzire, in vestul Irlandei (Home heating oil cartel), sancțiunile aplicate constând în amenzi și pedeapsa cu închisoarea.

La fel a procedat și în cazul cartelului dealerilor Citroen Motor, sancționând reprezentantul legal al societatii cu amendă și cu pedeapsa închisorii, fiind luate în considerare variate circumstanțe precum gravitatea și durata infracțiunii, comportamentul persoanelor fizice implicate.[21]

[20] http://www.merrionstreet.ie/index.php/2012/07/maximum-prison-sentence-for-competition-offences-doubled-to-ten-years-minister-bruton

[21] A se vedea **B. Bourke**, Recent Developments in Irish Cartel Enforcement, disponibilă la adresa http://www.williamfry.ie/Libraries/test/Ireland-Update---June -2012-3.sfib.ashx

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

În Canada, legislația în domeniul concurenței (The Competition Act) conține prevederi care sancționează penal și contravențional faptele anticoncurențiale. Sancțiunile penale se aplică în cazul practicilor concertate.

Odată primită o plângere, autoritatea națională de concurență demarează ancheta pentru a stabili dacă plângerea este întemeiată sau nu, contactează furnizorii, clienții, competitorii, alte surse din industria respectivă.

Conform legislației canadiene, pentru faptele anticoncurențiale se atrage răspunderea societății și persoanelor fizice care administrează societatea.

Datorită caracterului global al faptelor anticoncurențiale, Canada a încheiat cu SUA Tratatul privind asistența legală reciprocă care permite schimbul de informații între cele două state, efectuarea anchetelor și emiterea mandatelor, iar cu U.E. a semnat o înțelegere de cooperare în domeniul investigării faptelor anticoncurențiale. [22]

Norvegia, deși a desfășurat o amplă campanie împotriva cartelurilor, a finalizat prin a aplica sancțiuni administrative persoanelor implicate.[23]

Noua Zeelandă consideră că majorarea amenzilor cu până la de șase ori valoarea profitului obținut din practici anticoncurențiale este o măsură menită să descurajeze activitățile infracționale. [24]

În Danemarca, se aplică amenda penală, dar nu și închisoarea ca sancțiune a practicilor anticoncurențiale, pe când în Estonia sunt deopotrivă aplicabile amenda penală și închisoarea.

Finlanda nu sancționează penal faptele anticoncurențiale, ci doar furnizarea de informații false, Germania aplică amenzi penale, iar închisoarea se aplică doar în ceea ce privește ofertele colective trucate (“collusive tendering”).

În Malta se aplică amenzi penale.

Slovacia sancționează și cu amenzi penale și cu închisoarea până la 2 ani participarea la acțiuni care restrâng concurența, în timp ce Anglia sancționează cu amendă penală și cu închisoarea până la 5 ani cartelurile, iar pentru persoanele cu funcții de conducere poate fi stabilită o interdicție de până la 15 ani cu privire la exercitarea acestor funcții.[25]

---

[22] Disponibil la adresa http://www.competitionbureau.gc.ca/eic/site/cb-bc.nsf/eng/00912.html

[23]disponibil la adresahttp://www.lawteacher.net/free-law-dissertations/criminalisation-of-antitrust-enforcement.php

[24] A se vedea **D. King**, *Criminalisation of cartel behaviour*, 2010, p. 23, disponibil la adresa http://www.med.govt.nz/about-us/publications/publications-by-topic/occasional-papers/2010/criminalisation-of-cartel-behaviour-690-kb-pdf.pdf

[25]disponibil la adresahttp://www.lawteacher.net/free-law-dissertations/criminalisation-of-antitrust-enforcement.php

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

În 2011, Comisia a adoptat patru decizii privind cartelurile, două dintre acestea fiind legate de produse de consum (detergenți și fructe exotice de consum) impunând amenzi în valoare de peste 614 milioane euro unui număr de 14 întreprinderi.[26]

Bibliografie :

- A. Cotuțiu, G.V. Sabău, *Drept român și comunitar al concurenței*, Editura C.H. Beck, București, 2008, p. 189
- D. King, *Criminalisation of cartel behaviour,* 2010
- P. Craig, G. de Burca, *Dreptul Uniunii Europene, Comentarii, jurisprudența și doctrina*, Editura Hamangiu,București, 2009
- L. Vogel, J. Vogel, *Droit Europeen des Affaires*, Ed. Dalloz, Paris, 2011
- B. Bourke, *Recent Developments in Irish Cartel Enforcement*

[26]A se vedea cazurile COMP/39579 Detergenți de consum, decizia din 13 aprilie 2011 disponibilă la adresa http://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/39579/39579_2633_5.pdf; COMP/39482 Fructe exotice, decizia din 12 octombrie 2011 - http://eur-lex.europa.eu/Notice.do?mode=dbl&lang=ro&ihmlang=ro&lng1=ro,hu&lng2=bg,cs,da,de,el,en,es,et,fi,fr,hu,it,lt,lv,mt,nl,pl,pt,ro,sk,sl,sv,&val=649004:cs&page=, COMP/39605 CRT Glass, decizia din 19 octombrie 2011 disponibilă la adresa http://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/39605/39605_2700_3.pdf; IP/11/1214 și COMP/39600 Compresoare frigorifice, decizia din 7 decembrie 2011 - http://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/39600/39600_2147_3.pdf

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

THE EVOLUTION OF CONSUMERS BEHAVIOR. HOW DO CONSUMERS BEHAVE TODAY?

Cristina Stoicescu
PhD Student, University of Economic Studies, Bucharest

Abstract: The research on the purchase decision process began 300 years ago, lead by John von Neumann and Oskar Morgenstern, who started from the assumption that all consumers have a rational behavior. In time, due to the social and demographic changes and the fast evolution of technology, people needs became more diverse and so a new science was developed in 1960: Economic Behavior. This science took into consideration psychological and social factors when predicting the purchase decisions. The study of consumer behavior is now an important topic for any company that wants to grow, to become more competitive and ultimately to survive the daily challenges of current economic environment.

Keywords: consumer behavior, behavioral economics, utility maximization, Big Data, unpredictable behavior

1. Introducere. Apariţia unei noi ştiinţe: Economia Comportamentală

Procesul de decizie ce stă la baza activităţii de consum a fost unul dintre subiectele îndelung studiate de către economişti. Astfel, în urmă cu 300 de ani, Nicholas Bernoulli, împreună cu John von Neumann şi Oskar Morgenstern, au încercat să identifice un model care să poată fi aplicat pentru a explica procesul de decizie din cadrul activităţii de consum. Primele lucrări ce au prezentat subiectul dintr-o perspectiva pur economică s-au concentrat însă numai asupra actului cumpărării propriu-zis, privind acest process complex dintr-o singură perspectivă, raţională. În acest sens, cel mai cunoscut model construit a fost Teoria Utilităţii Economice care defineşte comportamentul consumatorului în condiţii de risc şi incertitudine propunând o abordare bazată pe utilităţi. Modelul pleacă de la ipoteza că alegerile consumatorilor sunt influenţate numai de efectul pe care bunul sau serviciul achiziţionat îl va avea în urma activităţii de consum, consumatorii fiind consideraţi a fi indivizi raţionali, care urmăresc în orice alegere doar satisfacerea propriului interes.

Cu toate acestea, fiecare consumator are un comportament unic datorită nevoilor şi dorinţelor sale specifice, a modului său de consum, dar şi a comportamentului său ca şi consumator. Această abordare complexă asupra comportamentului de consum a evoluat în ultimele decenii, studiul coportamentului consumatorilor devenind o ştiinţă interdisciplinară,

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

emergentă, care s-a separat în anii 1960: Economia Comportamentală. Această ştiinţă porneşte de la ideea că preferinţele indivizilor nu pot fi modelate prin transformări monotone şi studiază efectele factorilor sociali, cognitivi şi emoţionali asupra deciziilor economice ale agenţilor, dar şi consecinţele acestor alegeri asupra preţurilor pieţei, rentabilităţilor investiţiilor şi alocării resurselor.

2. Importanţa studierii comportamentului consumatorului

Principala cauză ce a determinat apariţia studierii comportamentului consumatorilor este reprezentată de diversificarea nevoilor care s-a realizat în două direcţii: extensivă (nevoile de acelaşi tip s-au multiplicat) şi intensivă (au apărut noi nevoi ce trebuie satisfacute).

Diversificarea extensivă este cauzată în primul rând de creşterea exponenţială a populaţiei, observându-se o strânsă legătură între momentul apariţiei Economiei Comportamentale ca ştiinţă şi momentul în care populaţia a început să înregistreze un trend puternic ascendent (anul 1960). Totodată, după mijlocul secolului XX, maşinile şi avioanele comerciale au devenit accesibile la scară largă, oamenii având astfel posibilitatea de a cunoaşte alte culturi diversificându-şi astfel nevoile. Prin urmare, dacă în trecut majoritatea populaţiei locuia în oraşe de dimensiuni mici, având posibilităţi limitate de a-şi părăsi comunitatea, şi puţine variante în satisfacerea nevoilor, în prezent, datorită modificărilor tehnologice şi culturale, consumatorii au început să aibă nevoi din ce în ce mai diverse (diversificarea intensivă a nevoilor).

Aceste modificări ale comportamentului consumatorilor au avut influenţe puternice asupra tuturor întreprinderilor, jumătatea anilor 1970 reprezentând practic momentul unei schimbări semnificative la nivel macroeconomic: dacă până în acel moment pieţele erau conduse de vânzători, controlul acestora a fost preluat ulterior de cumpărători, atât din punct de vedere al influenţei, cât şi al puterii de negociere. Acest lucru a determinat apariţia parteneriatelor între companii cu scopul de a satisface cât mai bine nevoile din ce în ce mai specifice ale consumatorilor (companiile nu au mai deţinut capacităţile necesare pentru a procesa comenzile clienţilor) şi de a livra într-un timp cât mai scurt produsele cerute pe piaţă. În acest sens companiile au încercat să se adapteze noilor cerinţe ale pieţei, evoluând ca şi formă de organizare şi adaptându-şi permanent strategiile de afaceri.

Deşi s-a înţeles necesitatea studierii comportamentului consumatorului, s-au întâlnit numeroase piedici privind studiul şi înţelegerea comportamentului consumatorului, cum ar fi:

- evoluţia rapidă a tehnologiei (diversificarea nevoilor este creată de om sau de întreprindere);
- nevoile şi dorinţele schimbătoare şi din ce în ce mai specifice ale consumatorilor (studii recente au arătat că multitudinea de produse similare aflate pe piaţă cresc costul de oportunitate, reprezentând un stres suplimentar pentru consumator şi de cele mai multe ori îngreunând procesul de achiziţie);

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

- protejarea mediului (ar trebui să fie vândut orice produs dorit de consumator chiar dacă acesta poate provoca daune mediului înconjurător);
- asimilarea culturală (s-a observat ca cei mai bogaţi oameni din lume, care reprezintă aproximativ 5% din populaţia totală, au tendinţe similare de cumpărare indiferent de zona geografică în care se află);
- globalizarea (agregarea pieţelor şi integrarea producţiei);
- etica consumului (ar trebui să fie vândut orice produs de care are nevoie consumatorul cum ar fi ţigări, alcool sau chiar droguri, chiar dacă are un efect nociv).

Prin urmare, studiul comportamentului consumatorilor reprezintă în prezent un aspect important pentru orice întreprindere care doreşte să se dezvolte, să devină mai competitivă pe piaţă şi în ultimă instanţă să supravieţuiască schimbărilor zilnice ce se petrec în mediul economic.

3. Evoluţia comportamentului consumatorului

Comportamentul consumatorului este un fenomen emergent ce a evoluat odată cu dezvoltarea omului. În perioada preistorică acest comportament se manifesta într-o manieră foarte limitată, oamenii fiind organizaţi în grupuri familiale de dimensiuni mici şi având ca unică preocupare supravieţuirea. Mult mai târziu au început să se dezvolte abilităţile sociale care au dus în final la apariţia banilor, a statutului social, a bunăstării şi în final la conturarea unui comportament de consum. Această evoluţie a psihologiei consumatorului este atent studiată de către *Geoffrey Miller*, unul dintre cei mai cunoscuţi psihologi contemporani, care încearcă să surprindă lanţul cauzalităţii ce a dus la comportamentul consumatorului actual: cum anume comportamentul oamenilor preistorici a dus la modificări în AND-ul uman, ce a determinat modul de funcţionare a creierului uman şi în utlimă instanţă a comportamentului de consumator (“Spent: Sex, Evolution and Consumer Behavior”, 2009).

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

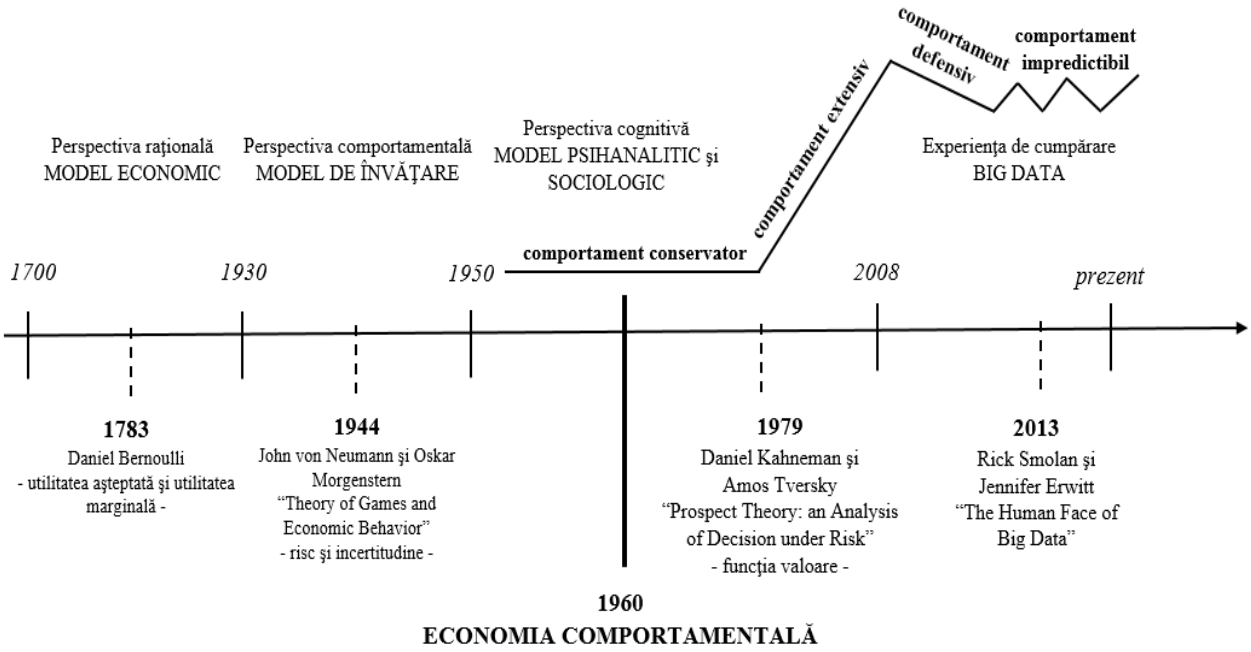

Figura 1. Evoluţia comportamentului consumatorului
Sursa: creaţie autor

De-a lungul timpului comportamentul consumatorului a evoluat permanent, iar în acleaşi sens au evoluat şi modelele pentru studiul acestui comportament. Teoria Economică Neoclasică a propus primul model, bazat pe ecuaţii matematice, ce descria comportamentul consumatorului apelând la perspectiva raţională şi limitând considerabil numărul variabilelor de intrare. Atfel, comportamentul consumatorului era descris printr-o funcţie de utilitate ce depindea de venit, de preţul produselor achiziţionate şi de satisfacţia ce putea fi dobândită în urma consumului. Începând cu perioada consumeristă, moment în care companiile au început să pună accent pe cantitatea produselor vândute şi nu pe calitatea lor, noi variabile au început să fie luate în considerare în studiul comportamentului consumatorului, numeroase modele fiind create în acest sens: modele de învăţare (perspectiva comportamentală), modele psihanalitice şi modele sociologice (perspectiva cognitivă).

Astfel, se poate observa că până la mijlocul secolului XX agenţii economici au avut un comportament conservator, cumpărând în general aceleaşi produse pentru a-şi satisface nevoile limitate. Aceştia trăiau în comunităţi restrânse, având posibilităţi reduse de a călători, prin urmare apelau la puţinii furnizori care existau în vecinătatea locuinţei pentru a achiziţiona produsele necesare. Datorită lipsei reţelelor logistice şi administrative, dar şi a reţelelor de socializare restrânse (de obicei socializarea se realiza pe o arie limitată, faţă în faţă sau prin

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

intermediul corespondenţei, şi doar cu oamenii din comunitate sau comunităţi apropiate), majoritatea produselor consumate erau realizate în propria gospodărie sau achiziţionate de la furnizori învecinaţi. Datorită lipsei de informare nevoile oamenilor erau restrânse (aceştia nu cunoşteau decât propria cultură şi stilul de viaţă specific zonei în care locuiau şi îşi defăşurau activităţile zilnice) şi puteau fi satisfăcute printr-un număr limitat de produse.

Începând cu jumătatea secolului XX comportamentul consumatorului s-a schimbat radical, devenind unul extensiv, nevoile agenţilor economici diversificându-se şi multiplicându-se în acelaşi timp. Această schimbare a determinat şi apariţia economiei comportamentale. Un alt moment în care comportamentul consumatorului a suferit schimbări majore este anul 2008, criza economico-financiară având efecte atât la nivel macroeconomic, cât şi la nivel microeconomic. În acest sens comportamentul extensiv s-a transformat într-unul defensiv, consumatorii evaluându-şi mai atent opţiunile şi diminuându-şi coşul de cumpărături (oamenii au început să achiziţioneze doar produse de strictă necesitate). În ultimii ani însă trendul descendent al economiei naţionale a fost stopat (perioada de depresiune economică a fost depăşită), comportamentul consumatorilor devenind unul oscilant şi foarte dificil de previzionat.

În prezent în România majoritatea produselor sunt achiziţionate pe baza recomandărilor sau în urma unui studiu amănunţit al raportului calitate-preţ privind acelaşi produs oferite de diverşi furnizori. În acest sens se pot observa diferenţe culturale între comportamentul de consum din România şi din alte ţări cum ar fi SUA. Conform unui studiu realizat de Dan Ariely americanii preferă să-şi facă cumpărăturile în funcţie de propria personalitate, iar atunci când ies împreună la restaurant nu vor alege pe baza recomadărilor, ci dimpotrivă, vor alege un produs total diferit de cel ales de parteneri.

Aşadar, comportamentul consumatorului a suferit numeroase schimbări începând cu secolul XX, fiind permanent influenţat de modificările la nivel mondial indiferent de domeniul în care au avut loc: economic, financiar, demografic sau tehnologic.

4. Cauzele schimbărilor comportamentale

Cauzele schimbărilor comportamentale sunt multiple (modificările demografice, riscul şi stresul, multiplicitatea, eficienţa timp-venit) cea mai pregnantă fiind însă evoluţia accelerată a tehnologiei.

Modificările demografice sunt reprezentate de creşterea accelerată a populaţiei începând cu anul 1960 (mai mulţi oameni înseamnă un număr mai mare de nevoi ce trebuie satisfăcute, prin urmare mai multe produse ce trebuie realizate; mai multe produse determină un număr mai mare de furnizori, acţiune ce are ca şi efect final apariţia concurenţei) şi dublarea speranţei de viaţă (la începutul secolului XX speranţa de viaţă era de aproximativ 30 – 40 de ani, cauza principală fiind cele două războaie mondiale, în timp ce în 2008 aceasta s-a stabilizat

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

în jurul valorii de 70 de ani; creşterea speranţei de viaţă şi a mediei de vârstă a determinat o diversificare a nevoilor consumatorului şi astfel o segmentare mai atentă a pieţelor).

Mijlocul secolului XX a fost în acelaşi timp şi momentul în care călătoriile au început să devină accesibile la scară largă. Călătorind, agenţii economici au descoperit noi culturi şi stiluri de viaţă, iar ca rezultat comportamentul lor de consum a început să se diversifice. De exemplu, conform capitolului *Alimentaţiunea în diferite regiuni ale ţerii şi în diferite timpuri ale anului* din lucrarea *"Igiena ţeranului român"* (scrisă de dr. Gheorghe Crăiniceanu şi tipărită în 1895), în urmă cu 100 de ani, alimentul de bază în alimentaţia românilor era mămăliga, făina albă de grâu fiind un ingredient preţios folosit la copturi pentru ritualuri (cozonazi, colaci) ce aveau semnificaţie spirituală. În acelaşi timp, oamenii din mediul rural consumau multe alimente care astăzi aproape că nu mai există pe piaţă (ştir, podbal, frunză de sfeclă, hrişcă, mei, bob, ulei de cânepă etc.), iar consumul alimentelor de origine animală era redus. Cauzele erau respectarea zilelor de post (în acea perioadă oamenii ofereau o mai mare importanţă dimensiunii spirituale) şi comercializarea produselor de origine animală pentru obţinerea de obiecte ce nu puteau fi produse în propria gospodărie.

În prezent acest comportament s-a schimbat radical. Alimentele specifice doar anumitor anotimpuri pot fi găsite tot anul în cadrul supermarketuri-lor alături de produse dedicate fiecărei bucătării (italiană, franceză, thailandeză, chinezească etc), prin urmare orice nevoie alimentară poate fi satisfăcută în orice moment, la un preţ direct proportional. Din această cauză, agenţii economici nu mai sunt preocupaţi de conservarea alimentelor şi de consumarea celor specifice sezonului, ci de realizarea unei sume de bani suficiente pentru a achiziţiona aceste produse direct din supermarket.

Eficienţa raportului venit-timp este o altă problemă a consumatorului în 2016, acesta apelând la metode din ce în ce mai rapide şi mai puţin costisitoare pentru a-şi satisface nevoile zilnice (de exemplu, apelează la restaurantele fast-food pentru a-şi satisfice nevoia de a se hrăni sau la cumpărăturile online pentru nevoie de a se îmbrăca). Consumatorul se simte limitat de timp şi de venit în desfăşurarea activităţilor şi satisfacerea nevoilor, încercând permanent să realizeze un echilibru între acestea. Eficienţa raportului venit-timp, alături de multitudinea opţiunilor din care consumatorii pot alege în prezent, amplifică riscul şi stresul, cauzând în final modificări ale comportamentului de consum. Riscul şi stresul sunt cauzate în principal de numărul prea mare al produselor ce pot satisface aceeaşi nevoie. Consumatorii urmăresc concomitent mai multe produse pentru satisfacerea unei nevoi, comparându-le preţurile şi carcateristicile, adăugându-le în coş şi ulterior eliminându-le, existând posibilitatea ca actul cumpărării propriu-zis să nu se concretizeze. Consumatorul este în final frustrat şi nemulţumit, iar nevoia lui rămâne nesatisfăcută. Această problemă are legătură directă cu psihologia alegerii, studiată de specialişti de zeci de ani.

Psihologii Mark Lepper, de le Universitatea Stanford, şi Sheena Iyengar, de la Universitatea Columbia, au evaluat gradele de satisfacţie şi de frustrare ale consumatorilor în

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

faţa unor alegeri dintr-un număr variabil de opţiuni. Participanţilor la acest experiment li s-a propus să aleagă dintre 6 cutii cu ciocolată doar una. Dacă nu doreau să ia cutia cu ciocolată, aveau posibilitatea să primească în schimb o sumă de bani. Conform rezultatelor, majoritatea participanţilor au preferat ciocolata în locul banilor. Cercetătorii au repetat experimentul cu alţi voluntari care trebuiau să facă aceeaşi alegere, dar, de această dată, dintre 30 de cutii cu ciocolată. În acest caz, majoritatea participanţilor la studiu au preferat să plece cu banii şi nu cu o cutie cu ciocolată. Acest experiment arată că o alegere prea variată este mai puţin atrăgătoare decât una limitată (cu mai puţine opţiuni).

Conform Teoriei Economice opţiunile nerealizate reprezintă costuri de oportunitate. Când opţiunile posibile sunt reduse, costurile de oportunitate sunt mici (în primul caz agenţii renunţau doar la 5 opţiuni) şi determină un grad redus de frustrare. Însă, atunci când alegerea este făcută din 30 de opţiuni posibile, pierderile cumulate sunt în număr de 29, care constituie tot atâtea costuri de oportunitate şi o încărcătură mare de frustrare. În plus, conform Teoriei Prospectelor, efectul pierderii unui obiect este mai mare ca şi intensitate şi invers proporţional faţă de efectul câştigului aceluiaşi obiect. Prin urmare, raportul câştig-pierdere din cel de-al doilea experiment devine neglijabil pentru consumator, acesta preferând să aleagă varianta sigură: suma de bani.

Un alt factor ce a influenţat comportamentul consumatorului este multiplicitatea, din ce în ce mai multe variabile fiind integrate în activităţile zilnice. Un exemplu este evoluţia cinematografiei. Dacă iniţial cinematografele au oferit o experienţă unidimensională (filmele erau reprezentate doar de o succesiune de imagini, iar dialogurile erau înlocuite de mimica actorilor sau ilustrate prin imagini separate), ulterior aceasta a devenit o experienţă bi-dimensională (imagine şi sunet în acelaşi timp, filmele 2D sunt în prezent cea mai accesibilă formă pentru consumator), iar în prezent a devenit o experienţă multidimensională (ultimele tehnologii din cinematografele moderne utilizează tehnici de redare a realităţii virtuale folosind o varietate de efecte speciale sporite de imaginea tridimensională, de mişcările scaunelor cu vibraţii, de jeturile de apă şi aer, atingeri şi efecte sonore deosebite, toate în concordanţă cu imaginea proiectată).

5. Impactul evoluţiei tehnologice asupra comportamentului consumatorului

Deşi evoluţia comportamentului consumatorului de-a lungul timpului prezintă o importanţă deosebită pentru a înţelege comportamentul actual, cea mai mare parte a oamenilor de stiinţă ce activează în toate aceste domenii sunt însă preocupaţi de evoluţia recentă a comportamentului uman şi de efectul acesteia asupra societăţii şi a mediului economic.

Catherine Roe, unul dintre directorii de la Google a susţinut o prezentare la o *conferinţă TED (Technologie, Entertainment and Design) în aprilie 2012* în cadrul căreia a vorbit despre influenţa evoluţiei tehnologice asupra comportamentului consumatorului. “Creşterea exponenţială a numărului dispozitivelor electronice şi în mod special a smartphone-urilor, a

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

influentat în mod dramatic modul în care utilizatorii au acces la informaţie şi o utilizează cu scopul de a-şi satisfice nevoile. Este a doua revoluţie în tehnologie, după inventarea televizorului în anii 1950, care a reuşit să influenţeze comportamentul consumatorilor"[1], susţine aceasta.

În ultimul secol mediul economico-financiar a suferit schimbări importante datorită modificărilor tehnologice, demografice şi sociale, aflându-se într-o legătură directă cu acestea. Principalele schimbări tehnologice au fost evoluţia continuă a mediului digital, creşterea numărului de utilizatori a reţelelor de socializare, dar şi utilizarea tehnologiei de la vârste din ce în ce mai fragede (în prezent copiii intră în contact cu telefoanele mobile, televizoarele şi laptop-urile înainte de a împlini un an).

Aceste modificări sunt transpuse în activităţile zilnice, afectând comportamentul agenţilor economici. Oamenii vor să facă mai multe activităţi în acelaşi timp (vor să rezolve o problemă la locul de muncă, în timp ce caută un produs necesar pentru satisfacerea unei nevoi personale şi vorbesc, în acelaşi timp, cu prietenii pe reţelele de socializare), să-şi îmbunătăţească calitatea vieţii (vor o maşină mai rapidă, o casă mai mare, o excursie de lux pe sezon), să aibă o carieră de succes dar şi o viaţă de familie echilibrată. Aşadar, oamenii vor să-şi crească productivitatea realizând mai puţin efort.

Evoluţia tehnologică din ultimul deceniu a dus la modificări semnificative în comportamentul consumatorilor,nu doar în sensul creşterii numărului produselor din care consumatorul poate alege pentru a-şi satisfice nevoile din ce în ce mai specifice, dar şi a modificării manierei în care se realizează procesul de cumpărare şi consum. În urmă cu doar 20 ani, dacă un individ dorea să-şi cumpere o carte despre care afla cel mai probabil de la prietenii săi, trebuia să meargă în mai multe librării pentru a vedea dacă acea carte există şi pentru a realiza eventual o comparare a preţurilor, această activitate fiind consumatoare de resurse (timp şi bani). În prezent, situaţia s-a modificat radical. Individul poate afla despre lansarea unei cărţi foarte uşor de pe site-urile de socializare, şi prin simpla accesare a unui magazin online, cum ar fi Amazon.com, îşi poate achiziţiona cartea prin apăsarea unui buton, economisind timp şi energie. Aşadar, procesul de cumpărare a unui produs a fost uşurat din punct de vedere al timpului consumat şi al acesului la informaţie, însă îngreunat din punct de vedere al procesul de decizie care a devenit mult mai complex.

În acest sens, unul dintre cei mai recenţi factori care a dus la modificări semnificative în cadrul comportamentului consumatorului este desigur Internetul. Majoritatea mijloacelor de comunicaţie media din prezent cum ar fi telefoanele mobile, muzica, filmele sau televiziunea, sunt gândite şi redefinite prin prisma Internetului, dând naştere zilnic la noi tehnologii. Ziarele, cărţile şi alte publicaţii, sunt adaptate pentru acesta, fiind transformate în bloguri sau pagini

[1] Prezentarea susţinută de Catherine Roe la conferinţa TED, pe data de 26 mai 2012, poate fi accesată la adresa http://www.youtube.com/watch?v=2N6spwyBuvE

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

web. În plus, Internetul a dat naştere la noi modalităţi de interacţiuni umane datorită mesajelor instantanee, a forumurilor şi a site-urilor de socializare. Internetul îşi face simţită prezenţa şi în cadrul cumpărăturilor online sau a serviciilor financiare. Practic întreaga societate a suferit schimbări datorită apariţiei Internetului şi implicit şi comportamentul de consum.

Conform estimărilor realizate în 2013 de către Euromonitor, în 2020, un procent de 43,7% din populaţie va utiliza Internetul, iar peste 80% din timpul petrecut pe Internet va consta în vizionarea video. Astfel, accesul la informaţie nu va mai fi limitat de timp şi de spaţiu (de exemplu un individ va putea vizualiza reluarea la o emisiune oricând doreşte, oriunde doreşte datorită dispozitivelor electronice şi a Internetului), fapt ce va determina modificarea comportamentului din viaţa de zi cu zi. În plus, conform aceluiaşi studiu, în anul 2013, 93% din populaţie utiliza telefoanele mobile pentru a accesa Internetul în fiecare zi, în timp ce 82% căutau informaţii pe baza cărora să ia o decizie privind orice aspect al vieţii de zi cu zi (de la achiziţionarea unei maşini, până la achiziţionarea unui anumit parfum pentru maşină).

În plus, datorită evoluţiei accelerate a tehnologiei va trebui realizată trecerea de la captarea atenţiei consumatorului prin intermediul reclamelor TV la captarea atenţiei prin intermediul Internetului, utilizând în acest sens noile dispozitive electronice. Marile întrepinderi, fiind sisteme adaptive complexe, au început deja să se adpateze acestei schimbări, remarcându-se astfel o co-evoluţie între dezvoltarea tehnologică şi modul de abordare al consumatorului. Un bun exemplu în acest sens este compania multinaţională Coca-Cola, care a lansat în 2012 o aplicaţie pe mobil în cadrul proiectului Google "Re-brief"[2].

Prin intermediul acestei aplicaţii utilizatorul putea trimite o sticlă de Coca-Cola în diverse colţuri ale lumii, reuşind astfel "să împartă puţină bucurie cu o persoană pe care nu a întâlnit-o niciodată"[3]. Concret, utilizatorul accesa aplicaţia, selecta locul unde dorea să fie livrat produsul şi apoi scria un mesaj pentru receptor, mesaj care ulterior era tradus în limba vorbită de acesta, ultimul pas fiind desigur cumpărarea propriu-zisă a produsului. Receptorul, după ce ridica sticla de Coca-Cola, putea să răspundă emiţătorului fie printr-un mesaj scris, fie printr-un videoclip. Campania a avut un success neaşteptat, consumatorii fiind deosebit de încântaţi de ideea proiectului.

Acest exemplu nu prezintă numai modificarea comportamentului consumatorului, în sensul în care alegerile sale de consum nu sunt realizate numai în scopul satisfacerii propriilor nevoi (astfel ipoteza Teoriei Utilităţii Economice conform căreia orice consumator este raţional nu mai este respectată), dar şi complexitatea relaţiilor sociale din prezent. Proiectul "Re: Brief" sugerează nevoia unei gândiri mult mai creative pentru a supravieţui schimbărilor tehnologice din sfera comunicării, în cadrul acestuia participând unele dintre cele mai longevive companii (Coca-Cola, Volvo, Alka-Seltzer, Avis, Google).

[2] Pentru mai multe detalii puteţi accesa link-ul http://www.youtube.com/watch?v=45Z-GevoYB8
[3] Sloganul companiei Coca-Cola este „Împarte fericire"

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Se observă, aşadar, că în prezent Internetul modelează într-o proporţie ridicată comportamentul consumatorilor, urmând ca prin introducerea platformei WEB 3.0, să integreze aproape toate activităţile realizate zilnic de agenţii economici, concept ce a început deja să fie implementat de companiile multinaţionale ce folosesc sisteme ERP (Enterprise Resource Planning) şi care este numit în literature de spcialitate IoT (Internet of Things). Recent, în cadrul unei conferinţe TED, *Philippe Modard*[4] a susţinut o prezentare în cadrul căreia a vorbit despre aceste concepte (integrarea tuturor sistemelor deţinute de un agent economic prin intermediul Internetului). În cadrul conferinţei a prezentat următorul exemplu: "Frigiderul va fi conectat cu telefonul mobil şi cu magazinele online, astfel că atunci când un individ va dori un anumit fel de mâncare va putea obţine foarte uşor informaţii privind disponibilitatea acesteia. Concret, după ce utilizatorul va tasta pe telefonul mobil felul de mâncare dorit, frigiderul va evalua cererea sa şi în funcţie de ingredientele deţinute şi de posibilitatea de a le obţine de la magazinele online în timp util, îl va informa pe utilizator dacă felul respectiv este realizabil sau nu. În plus, frigiderul va evalua permanent alimentele deţinute, menţinând o temperatură adecvată fără ca utilizatorul să fie nevoit să intervină, şi îl va informa pe utilizator despre starea acestora. "

În concluzie, evoluţia tehnologică este factorul care a provocat cele mai multe schimbări ale comportamentului consumatorului în ultimii 100 de ani, începând cu epoca industrializării până la apariţia Internetului, şi recent a platformei Web 3.0.

6. Trenduri actuale care modelează comportamentul consumatorului

Principalele trenduri care modelează comportamentul consumatorului în prezent sunt:

- *creşterea numărului de persoane care se încadreaă în clasa de mijloc* (conform unui studiu realizat de Pew Research Center, în ultimii ani clasa de mijloc s-a dublat ca şi volum, 71% din totalul populaţiei consumând în medie 10$ pe zi, în timp ce doar 1 miliard de oameni supravieţuiesc cu mai puţin de 2$ pe zi);
- *emergenţa conexiunilor digitale dintre consumatori* (numărul dispozitivilor electronice folosite şi al aplicaţiilor accesate zilnic de consumatori a crescut exponenţial în ultimii ani, astfel încât noile generaţii de consumatori sunt mai conectate şi mai informate cu privire la produsele şi serviciile achiziţionate – consumatorii au început să utilizeze diverse canale pentru a achiziţiona bunuri şi servicii, unii dintre aceştia căutând produse online, dar efectuând achiziţia finală în magazin, în timp ce alţii realizează căutarea în magazine, însă achiziţionează produsele online);

[4] Prezentarea susţinută de Philippe Modard la conferinţa TED, pe data de 28 august 2012, poate fi accesată la adresa http://www.youtube.com/watch?v=u2w9XKASbPw

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

- *cantitatea mare de date înregistrată de companii* (în prezent companiile utilizează diverse canale pentru a înregistra o cantitate mare de date despre produs, despre consumator şi despre evenimentele externe, utilizând ulterior conceptul de Big Data pentru a analiza datele şi a obţine noi informaţii cu privire la comportamentul consumatorilor săi şi la experienţa de cumpărare trăită de aceştia; acest lucru este posibil datorită ultimelor tehnologii dezvoltate pentru digitalizarea companiilor: hiperconectivitate, super computere, algoritmi cu o complexitate ridicată care integrează un număr mare de variabile, cloud computing şi securitate cibernetică);
- *digitalizarea companiilor* (companiile au început să integreze ultimele tehnologii pentru a răspunde mai bine nevoilor consumatorilor, încercând să creeze produse personalizate pe care să le livreze într-un timp cât mai scurt; adaptându-se acestor tendinţe, se poate observa o creştere de 40% în ultimii 4 ani privind adoptarea reţelelor de afaceri, o scădere de 80% a preţurilor senzorilor, microprocesoarelor şi tehnologiilor wireless, şi o creştere a numărului dispozitivelor electronice conectate – conform studiilor se previzionează că până în 2020 vor fi aproximativ 212 miliarde de dipozitive conectate în întreaga lume).

Datorita tendinţelor actuale companiile au început să acorde o atenţie deosebită experienţei de cumpărare oferite consumatorului axându-se pe îmbunătaţirea acesteia. De asemenea, consumatorul are noi aşteptări privind serviciile oferite odată cu achiziţionarea unui produs: calitate ridicată, o experienţă pozitivă şi consistentă de-a lungul canalelor de interacţiune cu compania, o livrare rapidă a produsului achiziţionat sau o instalare rapidă a serviciului, cât şi o experienţă personalizată pentru fiecare produs sau serviciu. Conform unui studiu realizat de AMEX Global Barometer, 86% dintre consumatori sunt dispuşi să plătească mai mult pentru o experienţa de cumpărare mai bună (şi nu doar pentru produsul sau serviciul propriu-zis), prin urmare activităţile companiilor din întreaga lume trebuie să se adapteze noilor cerinţe ale consumatorilor, cât şi tredurilor economice, sociale, politice, dar şi demografice.

Companiile sunt în prezent conduse de consumatorul final care doreşte valoare în timp real, funcţionalităţi mobile şi servicii uşor de utilizat. În prezent agenţii economici sunt mai informaţi (57% din procesul de cumpărare este realizat înainte de o primă interacţiune cu oamenii din vânzări), conectaţi prin reţele sociale (53% dintre clienţi renunţă la achiziţionarea unui produs datorită percepţiei negative create de mediul on-line), şi mai puţin loiali (59% din clienţi sunt dispuşi să încerce un produs nou pentru a primi servicii mai bune privind întreaga experienţă de cumpărare a produsului).

7. Concluzii

Studiul comportamentul de consum a început în urmă cu 300 de ani, aceasta definindu-se însă ca şi ştiinţă recent, în 1960: Economia comportamentală. Principalele etape în

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

comportamentul de consum sunt: căutarea, evaluarea, achiziţia, utilizarea şi eliminarea produsului sau serviciului. Principala cauză a studiului comportamentului de consum este reprezentată de diversificarea nevoilor consumatorilor, atât în mod extensiv (creşterea numărului populaţiei la nivel global şi dublarea speranţei de viaţă), cât şi în mod intensiv (evoluţia tehnologică). Dacă înainte de 1960 nevoile agenţilor economici erau adaptate în funcţie de oferta furnizorilor, după acest moment companiile au început să-şi adapteze strategiile, activităţile şi ofertele în funcţie de nevoile consumatorilor. Cauza principală a acestei schimbări a fost apariţia concurenţei (din ce în ce mai mulţi furnizori a aceloraşi tipuri de produse care acţionează pe aceeaşi piaţă de desfacere).

În acest sens în ultimii 100 de ani comportamentului de consum a trecut de la unul conservator, la extensiv, defensiv, iar în prezent este unul oscilant şi greu de previzionat. Cauzele acestor schimbări comportamentale au fost diverse: modificările demografice, multiplicitatea, eficienţa raportului venit-timp, riscul şi stresul, dar şi evoluţia tehnologică. Cu toate acestea, trendurile actuale ce modelează comportamentul consumatorului sunt: creşterea numărului de persoane care se încadrează în clasa de mijloc, emergenţa conexiunilor digitale dintre consumatori, cantitatea mare de date înregistrată de companii, respectiv digitalizarea acestora. În acest sens, Big Data este intrumentul perfect pentru studiul comportamentului consumatorilor, agenţii economici fiind în prezent mai informaţi, conectaţi permanent prin intermediul reţelelor de socializare şi mai puţin loiali. Cu toate acestea, comportamentul consumatorilor este imposibil de previzionat cu exacitate, modelele şi tehnicile contemporane ducând la soluţii cel mult sub-optimale.

Bibliografie:

Albu, C., (2003). *Analiza microeconomică a agenţilor economici în condiţii de piaţă,* Editura ASE, Bucureşti

Alioto, M.F., (2014). *The Evolution of Market Research*, accesat 24 octombrie 2015, la adresa https://rwconnect.esomar.org/change-in-the-marketing-research-discipline-evolution-paradigm-shift-and-the-emergence-of-human-intelligence/

Ariely, D. (2008). *Predictably irrational. The hidden forces that shape our decision,* Harper Collins Publichers

Barkworth, H., (2014). *Six trends that will shape consumer behavior this year*, accesat 11 octombrie 2014, la adresa http://www.forbes.com/sites/onmarketing/2014/02/04/six-trends-that-will-shape-consumer-behavior-this-year/

Brosekhan, A.A., Velayutham, M., Phil, M., (2003).*Consumer Buying Behaviout – A Literature Review*, Journal of Business and Management, 1(1), 8-16

Cheung, C.M.K., Zhu, L., Kwong, T., Chan, G.W.W., Limayem, M., (2003). *Online Consumer Behavior: A Review and Agenda for Future Research*, Bled eCommerce Conference eTransformation, Slovenia

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Choi, H., Varina, H., (2011). *Predincting the Present with Google Trends*, accesat 2 februarie 2016, la adresahttp://people.ischool.berkeley.edu/~hal/Papers/2011/ptp.pdf

Grant, S., Zandt, T., (2007). *Expected Utility Theory*, Rice University, accesat 23 martie 2016, la adresa http://www.owlnet.rice.edu/~econ501/lectures/Decision_EU.pdf

Hao, S., Rao, A., (2016). *Looks good to me: How eye movements influence product evaluation*, Journal of Consumer Psychology, 26(3), 435-440

Jisana, T.K., (2014). *Consumer Behavior models: an overview*, Sai Om Journal of Commerce & Management, 1(5), 34-43

Kahneman, D., Knetsch, J.L., Thaler, R.H., (1991). *Anomalies: The Endowment Effect, Loss Aversion, and Status Quo Bias,* Journal of Economic Perspectives, 5(1), 193-206

Kahneman, D., Thaler, R.H., (2006). *Utility Maximization and Experienced Utility*, Journal of Economic Perspectives, 20(1), 221-234

Kerbalek, I. (2000). *Economia întreprinderii*, Editura Gruber

Knight, F.H., (1921). *Risk, Uncertainty and Profit*, Boston, MA: Hart, Schaffner & Marx

Marinescu, C., Marinescu, A., (2015), *Supermarketul, locul preferat de cumparaturi pentru peste 83% dintre romani; 66% prefer produsele alimentare romanesti (studiu)*, AGERPRES (Agentia Nationala de Presa), accesat 3 martie 2016, la adresa http://www.agerpres.ro/economie/2015/10/07/supermarketul-locul-preferat-de-cumparaturi-pentru-peste-83-dintre-romani-66-prefera-produsele-alimentare-romanesti-studiu--13-59-16

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

THE ROMANIAN MINISTRY OF JUSTICE AND ITS ROLE WITHIN INTERNATIONAL JUDICIARY COOPERATION IN PENAL MATTERS

Oana Elena Gălățeanu, PhD, "Dunărea de Jos" University of Galați

Abstract: There are generally included in the international judiciary cooperation in penal matters the following: extradition, transfer of procedures, transfer of convicted persons, recognition of the Court decisions and judicial assistance. In order to achieve this cooperation, the states conclude many international conventions and treaties, most of which impose the states to appoint some central national authorities with competencies in sending the requests necessary, in their receiving and with other responsibilities.

In Romania, the Ministry of Justice is one of the central public administration authorities with legal personality, subordinated to the Government, which gives support for the good functioning of the judiciary system and for ensuring the conditions for achieving justice as public service, for achieving the protection of the law-based order and the protection of the rights and freedoms of citizens.

Among the functions hold by the Ministry of Justice there is also the one of central authority in the international judiciary cooperation area, according to the treaties Romania is a part of and according to the legal instruments adopted at the European Union level. In the domains related to the judiciary collaboration in penal matters, the central authority is the Ministry of Justice and Law no. 302/2004 on international judiciary cooperation in penal matters, with further changes, is regulating the role this Ministry has in the area as national central authority, both in relation to the member states of the European Union and in relation to other third party states. Out of the Romanian legal provisions in force, we can conclude that the Ministry of Justice, as central authority, has its own competencies in what concerns the extradition, issuing and executing the European arrest warrants, as well as transfer of procedures and of convicted persons, recognising the foreign Court decisions and judicial assistance in the trial phase.

We hereby present the responsibilities this Ministry carries in its capacity as central authority within the international judicial cooperation in penal matters, from the point of view of the above mentioned Romanian legal provisions.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Key-words: Ministry of Justice, central authority, international judicial cooperation, penal matters

I. Ministerul Justiției, ca toate celelalte ministere legal constituite în țara noastră, este un organ de specialitate al administrației publice centrale[1]. El este organizat și funcționează în subordinea directă a Guvernului în conformitate cu dispozițiile art.116 alin.(1) din Constituția României și a celor din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului și ministerelor[2]

Ca orice organ al administrației publice, Ministerul Justiției este o structură organizațională care în conformitate cu Constituția țării și legea, are personalitate de drept public și acționează pentru a executa legea din oficiu, sub controlul indirect al Parlamentului[3]. El este un organ al administrației publice ce are o competență specială[4] și ale cărui atribuții sunt duse la îndeplinire direct ori prin intermediul organismelor tehnice specializate, autorități sau instituții publice ce se află în subordinea lui[5]. Mai exact, potrivit prevederilor art.1 alin.(1) și art.2 al Hotărârii de Guvern nr.652/2009 privind organizarea și funcționarea Min. Justiției, acesta este″un organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Guvernului″ ce″ contribuie la buna funcționare a sistemului judiciar și la asigurarea condițiilor înfăptuirii justiției ca serviciu public, apărarea ordinii de drept și a drepturilor și libertăților cetățenești″. Pentru aducerea la îndeplinire a scopurilor principale ale lui, acest organ administrativ de specialitate îndeplinește anumite funcții și exercită o serie de atribuții, ce sunt enumerate în H.G. privind organizarea și funcționarea Min. Justiției cu modificările ei ulterioare. Evident că și membrii acestui Minister, ca toți ceilalți membri ai Guvernului, se supun responsabilității ministeriale în derularea activităților lor de servici, potrivit art.11 din Legea nr.115/1999 privind această responsabilitate[6].

Printre funcțiile deținute de Min. Justiției se numără și aceea de autoritate centrală în sfera cooperării judiciare internaționale, în conformitate atât cu tratatele la care România e

[1] A se vedea și M-E Mihăilescu, Drept administrativ. Partea generală.Caiet de seminar, Ed. Universitară, București 2016, p.135
[2] Vezi și M-E Mihăilescu, op.cit., p.136
[3] D.Apostol Tofan, Suport de curs 2008, p.42, M-E Mihăilescu , Drept administrativ. Partea generală, Curs universitar, Ed. Hamangiu, București 2016, p.137
[4] H.G. nr.652/2009 privind organizarea și funcționarea Min.Justiției, cu modificările ulterioare
[5] Vezi și M-E Mihăilescu, Drept administrativ. Partea generală.Caiet de seminar, Ed. Universitară, București 2016, p.144.
[6] În acest sens a se vedea și M-E Mihăilescu, Drept administrativ. Partea generală.Caiet de seminar, Ed. Universitară, București 2016, p.290-291 ; M-E Mihăilescu , Drept administrativ. Partea generală, Curs universitar, Ed. Hamangiu, București 2016, p.263

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

parte, cât și cu instrumentele juridice ce sunt adoptate la nivelul Uniunii Europene (potrivit art.5 lit.h a H.G. nr. 652/2009 modificată).

În cadrul atribuțiilor importante ale Min. Justiției sunt incluse și cele referitoare la sfera internațională a drepturilor și libertăților cetățenești cum ar fi de a îndeplini competențe de autoritate centrală în domeniul cooperării judiciare internaționale și atribuții ce sunt stipulate în tratatele și acordurile internaționale din sfera justiției(art. 6 pct.III pct.1 din H.G. 652/2009 modificată) și cea de formulare a propunerilor referitoare la cererile de grațiere (punctul 6 al pct.III al art.6 din H.G. 652/2009 modificată). Printre alte atribuții ale Ministerului Justiției se numără și cea de a coopera,″prin schimbul de informații și de bune practici", în scopul de a facilita urmărirea și depistarea bunurilor ce rezultă din comiterea de infracțiuni și a altor bunuri ce au legături cu infracțiunile ce ar putea face obiectul unei dispoziții de confiscare ori de indisponibilizare (conform pct.4/1 al pct.VIII al art.6 din H.G.nr. 652/2009 modificată).

În domeniul supravegherii executării pedepselor, Min. Justiției are și sarcina de a îndeplini acele atribuții pe care legea le prevede în sfera acordării ajutorului public judiciar, a asistenței judiciare în domeniul penal și a asistenței judiciare în cauzele ce vizează cooperarea judiciară internațională în sfera civilă și penală, conform pct.8 al pct. VI al art.6 din H.G.nr. 652/2009 modificată.

II. Analizând prevederile legale menționate, putem concluziona că Min. Român de Justiție are atribuții, aducându-și astfel contribuția, și în bunul mers al asistenței judiciare internaționale în materie penală. În cadrul procedurii de cooperare judiciară internațională în domeniul penal, Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, îi recunoaște ca având competențe de a exercita atribuții proprii autorității centrale romîne în acest domeniu și Ministerului Justiției prin direcția sa de specialitate, în anumite condiții, având în vedere prevederile art.10 alin.(1) al Legii 302/2004 modificată. Potrivit alin. (1) lit.a al art.10 din Legea 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, el va îndeplini atribuții de autoritate centrală română în domeniu în următoarele cazuri:

- dacă există cereri ce vizează extrădarea
- dacă sunt formulate cereri având ca obiect mandatul european de arestare
- când sunt înaintate cereri ce au în vedere transferul de persoane condamnate
- dacă există cereri ce au ca obiect, după caz, un ordin de confiscare, un ordin de indisponibilizare, sau recunoașterea și executarea unor hotărâri penale și a actelor judiciare penale,
- când există cereri cu privire la comisii rogatorii internaționale sau la orice alte forme de asistență judiciară internațională care au în vedere activitatea de judecată ori cea de executare a unor hotîrâri penale, și

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

- când se prevede astfel de legea la care facem referire sau de regulile de curtuazie internațională ori când este concret desemnat prin tratate internaționale la care România e parte, și în alte cazuri, independent de faza procesuală.

Potrivit dispozițiilor aceluiași act normativ, ca autoritate centrală română, Ministerul Justiției, pentru a-și îndeplini aceste atribuții, va primi, va realiza controlul de regularitate și , după caz, va transmite autorităților române competente cererile autorităților străine pentru a le executa. Totodată, el va primi, efectua controlul de regularitate și transmite statului solicitat , pentru ca acesta să le execute, cererile formulate în condiții legal prevăzute de autoritățile române (după cum rezultă din alin.(2) al art.10 din Legea 302/2004 cu modificările ulterioare).

III. Concret,

1. în ceea ce privește extrădarea, în situația extrădării pasive, cît și în cel al extrădării active, Min. Justiției are numeroase competențe. Astfel, în Extrădarea pasivă, în general, încă de la început, cererea de extrădare va fi, în fapt, adresată Ministerului Justiției de către autoritatea competentă a statului ce o solicită. În situațiile în care această cerere va fi adresată pe cale diplomatică, se va trimite ulterior, fără întârziere, Ministerului Justiției- așa cum se prevede în teza II a alin. (1) al art.36 din Legea 302/2004- în calitatea lui de autoritate centrală. Practic, în această calitate, Ministerului Justiției îi revin, după primirea cererii de extrădare, următoarele atribuții pe care Legea 302/2004 le enumeră în alin.(4) al art.37, în literele de la b) –f) :

- de examinare, din perspectiva regularității internaționale, a cererii și a actelor anexate la aceasta, într-o perioadă de 3 zile lucrătoare, termen ce curge de la data primirii cererii (conform art.38 alin.(2) același lege),

- de a transmite, ulterior analizei de regularitate internațională, respectiva cerere și acte anexă la ea, procurorului general competent, respectiv procurorului general al parchetului de pe lângă curtea de apel în circumscripția căreia persoanei extrădabilă a fost localizată ori , în cazul necunoașterii locului în care respectiva persoană se află, procurorului general al Parchetului de pe lângă Curtea de Apel București. Această transmisiune Ministerul Justiției are obligația de a o face în termen maxim de 48 de ore și, evident, doar dacă a constatat că sunt îndeplinite condițiile de regularitate internațională prevăzute în Legea nr.302/2004 și nu există situațiile prevăzute în art. 38 alin.(4) din această lege. În aceste din urmă caz, Min. Justiției va restitui cererea de extrădare și actele anexate ei , în mod motivat și în conformitate cu prevederile legale.

- de a pune în executare , împreună cu Ministerul Administrației și Internelor acele hotărâri definitive prin care s-a dispus extrădarea

- de a comunica autorității centrale a statului solicitant soluția dată cererii de extrădare sau a celei de arestare provizorie în scopul extrădării, pe care autoritatea judiciară competentă a pronunțat-o.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Ministerul român de Justiție va avea competențe și în situația existenței unui concurs de cereri , când mai multe state solicită extrădarea pentru una și aceeași faptă ori pentru fapte diferite. În aceste cazuri el va analiza toate aspectele legate de împrejurările , gravitatea și locul faptei comise, datele de depunere a cererilor, cetățenia persoanei a cărei extrădare se cere și care e extrădabilă și existența reciprocității de extrădare cu statul român și admisibilitatea extrădării ulterioare către un alt stat solicitant. Urmare a examinării și având în vedere hotărârile judecătorești definitive date pentru cererile de extrădare, tot acest Minister va decide căruia dintre state solicitante îi va fi predată persoana extrădată, ținând cont de îndatoririle internaționale pe care țara noastră și le-a asumat prin tratate ori care provin din calitatea ei de membră a Uniunii Europene.

Ministerul Justiției are atribuții și în ce privește predarea persoanelor extrădate. El va lua măsurile necesare pentru stabilirea datei și locului de predare, pentru aceasta comunicându-i Centrului de Cooperare Polițienească Internațională din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române un extras de pe hotărârea judecătorească rămasă definitivă (conform alin. (2) al art.56 al Legii nr.302/2004). De la această dată a transmiterii, i se vor comunica tot Ministerului Justiției, cât și curții de apel competente, data și locul predării, într-o perioadă de 15 zile de la această dată (art. 56 alin.(3) teza I din Legea nr. 302/2004). Ulterior, tot același Minister e cel ce, în regim de urgență, va face cunoscută autorității competente din statul solicitant, soluția dispusă cu privire la extrădare, împreună cu un extras de pe hotărârea definitivă. În final, Min. Justiției va fi informat despre realizarea predării de către Centrul de Cooperare Polițienească Internațională din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române, care o și efectuează prin intermediul Biroului Național Interpol.

Ministerul Justiției român are competențe și în ce privește predarea temporară a persoanei extrădate, pe o perioadă stabilită de statul solicitant de comun acord cu autoritățile române, acesta având calitatea de autoritate competentă din partea României.

Si în ceea ce privește extrădarea activă, Ministerul Justiției are competență de a elabora și înainta în numele statului român cererea de extrădare (conform art.64 al Legii 302/2004), precum și orice informații suplimentare necesare soluționării cererii, a căror transmitere statul străin solicitat o cere (art.68 alin.(1) din Legea 302/2004). În acest sens, după realizarea examinării de regularitate internațională, prin direcția sa de specialitate, în termenul legal prevăzut (trei zile de la primire) și calculat de la data primirii încheierii definitive de constatare a îndeplinirii condițiilor pentru solicitarea extrădării, Ministerul Justiției, prin aceeași direcție, va întocmi, după caz, cererea de extrădare, transmițând-o ulterior autorităților competente ale statului solicitat, împreună cu actele necesare anexate la aceasta. În caz contrar, va elabora un act prin care va solicita organelor competente inițierea procedurii de revizuire a încheierii definitive prin care s-a dispus respectiva solicitare, procedându-se în conformitate cu dispozițiile art.66 alin.(8)-(14) din Legea 302/2004.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

În situațiile care impun retragerea cererii de extrădare, tot Min. Justiției e cel ce va retrage această cerere, fără întârziere, potrivit art.67 alin.(1) teza 2 din Legea 302/2004, informând despre aceasta și Centrul de Cooperare Polițienească Internațională din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române.

2. În cazul mandatului european de arestare, Ministerul Justiției este una dintre autoritățile române competente să primească acest mandat (alături de parchetele de pe lângă curțile de apel prevăzute de Legea 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală în alin.(2) al art. 85.

În cadrul procedurii privind mandatului european de arestare, Ministerul Justiției, în calitate de autoritate centrală română, e în drept să primească mandatul european de arestare ce s-a întocmit de un organ judiciar competent al unui stat membru al Uniunii Europene și ulterior să-l transmită parchetului competent conform legii. Totodată, tot el va transmite autorității judiciare străine primitoare mandatul european de arestare care s-a emis de autoritatea judiciară română, când aceasta din urmă nu-l poate transmite direct respectivei autorități străine. Același Minister îndeplinește, deasemenea, orice altă atribuție pe care legea i-o acordă, pentru a asista și ajuta autoritățile judiciare române în activitățile de emitere și de executare a mandatelor europene de arestare. El ține și evidența mandatelor europene de arestare care se emit de autoritățile române ori sunt primite de acestea.

Ca și în cazul extrădării active, și-n cazul mandatului european de arestare Ministerul Justiției este cel care are competența de a asigura traducerea documentelor necesare și a mandatului, în situațiile în care instanțele competente nu reușesc s-o facă din motive diverse (pe care legea le și prevede , dacă avem în vedere art.68 alin.(2) și art.89 alin.(7) din Legea nr. 302/2004). Ministerul Justiției român va putea și să solicite retragerea mandatului european de arestare, în condițiile prevăzute de art.94 alin.(3) al Legii 302/2004.

3. Ministerul Justiției în România desfășoară activități în calitate de autoritate centrală și în domeniile legate de transferul de persoane condamnate (prin primirea înscrisurilor ce se impun). Tot ca autoritate centrală, Ministerul Justiției român desfășoară activități și în domeniul transferului de proceduri, pe de o parte prin intermediul punctelor de contact naționale la Rețeaua Judiciară Europeană ce sunt stabilite și la nivelul lui (art.123 alin.(1) al Legii 302/2004 așa cum a fost modificat prin art.Ipct.39 din Legea nr.300/2013), pentru schimbul de informații și consultări cu autoritățile judiciare străine, cât și prin asigurarea transmiterii cererii de transfer al procedurii penale pe o cale dintre cele pe care legea privind cooperarea judiciară internațională în materie penală le prevede, așa cum se arată în art.126 din Legea nr. 302/2004 și prin primirea cererilor de preluare a procedurilor penale înaintate lui de un stat străin(art.128 alin.(1) din Legea nr.302/2004).

Același Minister la care facem referire are competențe, ca autoritate centrală română, și în recunoașterea hotărârilor judecătorești străine. În acest sens, în Titlul V al Legii nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, intitulat" recunoașterea și

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

executarea hotărârilor judecătorești, a ordonanțelor penale și a actelor judiciare în relația cu statele terțe", în art.131 , se prevede competența Min. Justiției cu privire la aceste hotărâri și dispoziții, prin intermediul direcției lui de specialitate, de a primi cererile statelor emitente, de a recunoaște hotărârile judecătorești pentru executarea pe teritoriul țării noastre a pedepselor aplicate în aceste state sau pentru producerea unor alte urmări juridice. Totodată, și cererile persoanei condamnate spre a fi transferată în România, cereri de luare a unor măsuri preventive când cel condamnat se află în România, cererile vizând comunicarea diferitelor documente și informații solicitate de statul străin pentru executarea pe teritoriul țării noastre a pedepsei pe care statul emitent a aplicat-o, de a realiza controlul de regularitate și de a putea refuza, în anumite condiții legal specificate, să înceapă procedura de recunoaștere și executare pe teritoriul României a unei hotărâri judecătorești străine(a se vedea în acest sens dispozițiile art.131 alin.(1) din Legea nr.302/2004). Ministerul justiției român are o serie de competențe și în cazul hotărârilor judecătorești sau ordonanțelor pronunțate în materia penală de autoritățile judiciare române, el putând, prin intermediul direcției lui de specialitate, să primească cereri ale statului de executare ori ale persoanei față de care s-au pronunțat o hotărâre judecătorească sau ordonanță penale, pentru recunoașterea lor în scopul executării în România a pedepsei aplicate sau pentru a produce alte efecte juridice, pentru ca ulterior să le transmită organului român competent de executare, de a transmite statului de executare orice informații și înscrisuri pe care legea le permite, de a solicita statului de executare o serie de înscrisuri legal permise (în acest sens sunt prevederile art.131 alin.(2) din Legea nr.302/2004, art.137, art. 139 alin.(2), art.152 ce privesc atribuțiile Ministerului Justiției în procedura de punere în executare a pedepselor prin măsuri privative de libertate aplicate de instanțe ale altor state membre U.E pe teritoriul României, art.164 al aceleiași legi, ce prevăd atribuțiile acestui Minister în cazurile de transfer din țara noastră în alt stat membru al Uniunii a unei persoane condamnate și aflate în executarea unei pedepse sau măsuri privative de libertat, art.170^{11} privind atribuțiile Min. Justiției și a celorlalte autorități române competente să respecte obligațiile stabilite de alte state membre ale Uniunii), în aplicarea între statele membre UE a principiului recunoașterii reciproce în sfera deciziilor privind măsurile de supraveghere judiciară ca alternativă la arestarea preventivă.

Ministerului român de justiție ăi revin și atribuții în sfera asistenței judiciare în etapa de judecată. În sfera asistenței judiciare internaționale în materie penală, Ministerul Justiției e autoritatea română centrală cu competența de a primi toate cererile statelor membre ale Uniunii Europene și a statelor terțe pentru efectuarea oricăror acte ce țin de această activitate de asistență judiciară și de a le transmite ulterior organelor judiciare române competente după caz.

IV. În concluzie, Ministerul Justiției român are un rol de autoritate centrală a statului român în sfera cooperării judiciare în domeniul penal, în raporturile cu statele membre U.E, în această calitate având competența de bază aceea de a sprijini prin punctele naționale de contact

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

pentru Reîeaua Judiciară Europeană și nu numai, colaborarea directă în U.E între autoritățile judiciare ale statelor membre și ale țării noastre. Totodată, Ministerul Justiției în relația cu statele membre U.E are și importantul rol de a veghea la respectarea tratatelor pe care România le-a încheiat în domeniu, prin controlul efectiv de regularitate internațională. Tot acest Minister, în cadrul raporturilor cu celelalte state membre, e cel care primește și transmite, după caz, cererile formulate în cadrul cooperării judiciare în domeniul penal și a modalităților concrete de asistență judiciară internaționalăîn materie penală (în acestea din urmă și alte organe având această competență, cum ar fi, de exemplu, Parchetul de pe lângă Inalta Curte de Casație și Justiție ăn etapa de cercetare și urmărire penală).

BIBLIOGRAFIE

Carti, monografii:

1.D. Apostol Tofan, Suport de curs. Drept administrativ, 2008

2. M-E Mihăilescu, Drept administrativ. Partea generală. Caiet de seminar, Ed. Universitară, București 2016

3. M-E Mihăilescu, Drept administrativ. Partea generală. Curs universitar, Ed. Hamangiu

, București 2016

Alte surse:

4. Cooperarea judiciară internațională în materie penală. Ed. Hamangiu, București 2014

5. www.old.just.ro/sectiuni/cooperarejudiciarăinternationala/

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

THE CONSTITUTIVE FEATURES OF THE URBAN AREAS IN TURNU MAGURELE TOWN

Elvira Mihaela Unteşu
"Valahia" University of Târgovişte

Abstract: Man,by nature, has the need to create a world of his own, where to take shelter, to found a settlement, to establish area delimitations, a milestone,symbols. Similar to the development of European towns after the rebellions in the West of Europe, the town Turnu Măgurele was linked by the main connecting roads with the neighbourhood regions, roads that have developed until now, becoming the actual throughfare in the town.The urban development of the settlement coincide with its territorial development, thus, three main modelling stages of urban planning are distinguished. The satisfaction need of some different functions have paved the way for some distinct types of urban morphology. Although these differ from one neighbour to another,from one functional area to another, the progressive stages made by the urban settlement have influenced the existence of some morphological types.

Keywords: urban, urban morphology, the town aspect, the street texture, architectural assemblies

Orașul, cu țesătura sa urbană și cu imaginile pe care le oferă, reprezintă mai mult decât un adăpost colectiv, el este „un instrument de lucru... un organism de protecție și de muncă, o creație, o imagine pătrunzătoare care acționează asupra spiritului nostru".[1]

Evoluția urbanistică a așezării coincide cu evoluția sa teritorială, astfel că se pot distinge trei mari etape de modelare a aspectului edilitar: perioada 1836 - 1948, 1948 - 1968, 1968 – prezent.

Necesitatea satisfacerii unor funcțiuni diferite a determinat aparitia unor tipuri distincte de morfologii urbane. Deși, acestea diferă de la cartier la cartier, de la o zonă funcțională la alta, totuși, etapele evolutive parcurse de așezarea urbană au marcat existența câtorva tipuri morfologice principale.

Morfologia urbană se referă la configuraţia exterioară a unui organism urban şi la schimbările pe care le suferă acesta. Aspectul exterior are un anumit specific în funcţie de

[1] Triscu, Aurelian,*Spații urbane pietonale,* București, IP Arta Grafică, p.14

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

evoluţia sa în timp, de arealul civilizaţiei din care face parte şi de raporturile ce se stabilesc între mediul natural şi cel material, inclusiv dintre om şi construcţii. Morfologia urbană preia spaţiul de la geografie, profilul urban (dimensiunea oraşului în plan vertical) de la arhitectură şi cadrul social de la istorie.[2] Morfologia urbană, regăsită in plan orizontal si altimetric, rezultă din proiecţia în spaţiul fizic a elementelor urbane.

Fizionomia orașului este condiționată de textura străzilor și de aspectul edilitar, între care există legături foarte strânse. Fizionomia şi structura vetrei oraşului exprimă raporturile sau efectele intercondiţionărilor dintre morfologia teritoriului şi factorii economico-sociali dintr-o perioadă sau alta a istoriei şi, în multe cazuri, reflectă etapele evoluţiei oraşului de-a lungul timpului. Condiţiile naturale, dar mai ales cele istorico-economice au determinat pentru acest oraş, încă de la început, un plan elaborat. Din punct de vedere urbanistic, se caracterizează printr- un plan ordonat, deși o scurtă perioadă de timp a avut o tramă stradală haotică (1838 – 1850).

Textura stradală, unde elementul istoric se poate reflecta pe perioade lungi, reprezintă elementul cel mai puțin flexibil, neadaptându-se imediat noilor condiții de viață ale populației. Spre deosebire de acestea, schimbările aspectului edilitar sunt mai puternice și mai frecvente, deși textura are tendința de a împiedica transformările mai intense. Spre deosebire de așezările rurale, la orașe există o strânsă legătură între textura stradală și aspectul edilitar, pe de o parte, și structura internă, adică zonarea funcțională, pe de altă parte.

Rolul principal în închegarea și organizarea aglomerării urbane îl deține rețeaua arterelor de circulație, construită sub formă de evantai, la care s-au alipit cartierele noi. Traseul lor indică poziția centrului orașului, zona spre care gravitează majoritatea arterelor.

Din punct de vedere al ierarhizării, municipiul Turnu Măgurele face parte din categoria orașelor polifuncționale, de rangul II, centru de echilibru zonal, cu nivel mediu de dezvoltare (III)[3].

Ținând cont de faptul că orașele pot apărea în mod dirijat sau spontan, se poate afirma că Turnu Măgurele a apărut în mod oficial, el fiind promovat de puterea centrală, încă de la început el fiind proiectat de către Moritz von Ott și arhitectul Villacrose și pus în aplicare de către inginerii Ihlig și Mancini. Saltul cantitativ și calitativ produs în agricultură, producţie și demografie a influenţat şi cultura urbană. Apar ansambluri arhitecturale şi pieţe centrale, pe lângă care se delimitează reţele de străzi, cu o planimetrie apropiată de cea regulată. Nu este întâmplătoare nici poziţia arterei principale de circulaţie, Bulevardul Independenței (Calea București), cu care mai multe străzi se intersectează în unghi drept.

[2] Emandi, Emil, Ioan, (1996), *Municipiul Suceava. Studiu de geografie istorică și morfologie urbană,* București, p. 134
[3] Neguț, Silviu, (1997), *Modelarea matematică în geografia umană,* București, Editura Științifică, p.197

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Infrastructura urbană - Evoluția și caracteristicile texturii stradale

Rețeaua stradală s-a format în strânsă legătură cu originea și evoluția orașului, forma așezării conferită de structură putându-se înțelege doar pe baza evoluției așezării urbane

Această structură reprezintă o claritate a reţelei de străzi, iar edificiile au forma unor blocuri paralelipipedice. Oraşul are în compunerea sa cvartale (dreptunghiulare, pătrate, paralelipipedice şi alte forme) aşezate ordonat, în jurul centrului, de o parte și de alta a Bulevardului Independenței. Textura este unul din elementele caracteristice ale fizionomiei oraşului, asigurând acestuia trăsături de o mare individualitate şi tipicitate. Aceasta se află în strânsă legătură cu evoluţia teritorială a oraşului, cu organizarea specifică a circulaţiei interne şi are o mare importanţă practică. Ea a fost determinată de condiţiile de aşezare și de politica urbanistică a vremii.

În ceea ce priveşte textura, elementele care determină orientarea axelor principale ale tramei stradale sunt date de poziţia geografică și direcția vânturilor dominante. Oraşul are o textură suplă, ca urmare a dezvoltării concepţiilor urbanistice moderne. Acest tip de textură introduce o delimitare netă între arterele de circulaţie majoră şi aleile secundare, având totuşi deficienţa de a nu fi gândită în ipoteza unui important trafic activ.

Strada urbană constituie elementul principal al texturii, făcând posibilă desfăşurarea întregii game de activități umane specifice omului. Străzile oraşului sunt diferite ca origine, cele mai vechi străzi fiind situate atât în partea centrală, cât și în cartierele Odaia și Măgurele, iar străzile cele mai noi le regăsim în zona de nord a orașului.

Pentru analiza fenomenului urban trebuie luat în considerare și comportamentul citadin al populației, trebuințele și dorințele lor, pentru satisfacerea cărora se pun în mișcare mase umane, deloc neglijabile ca fluxuri și volum. Această populație se deplasează cu diferite mijloace de transport, dar o bună parte circulă pe jos, mai ales când distanțele sunt scurte.

Pentru analiza fenomenului urban trebuie luat în considerare și comportamentul citadin al populației, trebuințele și dorințele lor, pentru satisfacerea cărora se pun în mișcare mase umane, deloc neglijabile ca fluxuri și volum. Această populație se deplasează cu diferite mijloace de transport, dar o bună parte circulă pe jos, mai ales când distanțele sunt scurte.

La începuturile sale, orașul era străbătut cu pasul, la care se adăugau unele mijloace de transport, reduse ca număr, care facilitau transportul mărfurilor, îndeosebi. Mai târziu, pe aceleași străzi, populația și transporturile s-au aglomerat, ritmul vieții urbane devenind mult mai agitat. Pentru siguranța cetățenilor, conducerea urbei căuta soluții de amenajare a spațiilor destinate traficului pietonal, dar și de creare de locuri cu atmosferă specific urbană, propice întâlnirilor, promenadei și destinderii.

Spațiile pietonale nu privesc numai recuperarea unui mediu reconfortant, ele oferind și avantaje economice și funcționale, stabilind legături fluente, intens folosite, între puncte de

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

interes major; dirijează circulația pedestră și degajează în parte arterele aglomerate; contribuie la revitalizarea unor zone, înviorând activitatea comercială prin direcționarea populației.[4]

Căile pietonale se prelungesc din spațiul descoperit înăuntrul edificiilor publice sau particulare, constituind elemente de legătură, de stabilire a unor contacte sociale, participă la rezolvarea de probleme, te îmbie sau dimpotrivă la mersul pe jos.

Le Corbusier arăta că funcțiunile urbane esențiale ale unui oraș sunt: locuirea, producția, cultivarea corpului și a spiritului și circulația. Ele sunt contradictorii, se întrepătrund și se condiționează reciproc. Formele pe care le îmbracă funcțiunile sunt exprimate prin textura urbană, constituită din construcții, dar și din spații exterioare deschise.[5] Circulația corespunde mișcării continue a oamenilor și a mărfurilor, fiind comparată, adeseori, cu sistemul circulator uman. Rețeaua de transport urban are nenumărate implicații asupra populației și vieții social-economice, asupra imaginii orașului, fiind un sistem complex, care trebuie înțeles și organizat. Dovadă stau nenumăratele ambuteiaje, pe care le declanșează numărul crescut de autoturisme, dificultățile de adaptare a traficului la trama stradală, relațiile nerezolvate între vehicule și oameni. (figura nr.1). Complexitatea texturii stradale a crescut odată cu creșterea orașului, pe măsura măririi distanțelor ce trebuiau parcurse, dar, mai ales, prin introducerea mijlocului de transport auto, care a „gonit" pietonul. Acesta, în lipsa unor spații verzi atractive, la care se adaugă câștiguri salariale mici, se refugiază în locuință, unde, după cum spunea Erwin Mühlenstein, își petrece peste 70% din timpul său liber, în fața televizorului și a calculatorului.

Orășeanul, creatorul orașului, a devenit un element oarecare al conglomeratului urban și de aceea, autoritățile decizionale ar trebui să regândească politicile urbane, pentru recuperarea spațiului urban în folosul cetățeanului. Unul din elementele care ar trebui supuse unei analize atente, ar fi spațiul stradal – pietonal, văzut prin prisma calităților sale arhitecturale și calitățile sale de oferire a confortului uman.

Noua tendință urmărește amenajarea unor oaze ale pietonilor, în țesătura urbană existentă, prin revitalizarea unor spații cu o valoare arhitecturală deosebită sau prin crearea unora noi. Astfel de intervenții limitează traficul auto, ca de exemplu pe Bd. Independeței, segmentul cuprins între Str. 1Mai și Bd. Republicii. Arhitectul Robert Ventruri constata că, în mod paradoxal, strada, deși statică din punct vedere spațial, prezintă dinamism, fiind „orientată" prin calitatea sa de cale de circulație.[6] Mișcarea este implicată și în arhitectura stradală sub forma unui spectacol, uneori dramatic (în cartierele periferice).

[4] Triscu, Aurelian, (1985), *Spații urbane pietonale,* București, IP Arta Grafică, p.13
[5] Ibidem, p. 17
[6] Triscu, Aurelian, (1985), *op.cit.,*p.25

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Fig.nr.1

Mișcarea pietonilor, a autovehiculelor, reclamele luminoase și jocul fântânilor arteziene pot fi privite ca fâcând parte din coregrafia orașului, cum o numea Lawrence Halprin, la care se pot adăuga schimbările de decor, date de succesiunea zilelor și a nopților și de anotimpuri.

Orașul poate fi văzut ca o alternanță de spații construite și neconstruite, ultimele fiind formate din spații libere (terenuri virane sau terenuri pavate- trotuare, piețe, etc) și spații verzi. spațiile libere, din punct de vedere funcțional, pot fi privite ca spații fără o uitilitate precisă și permanentă, putând avea simultan diferite utilizări: loc de joacă, pentru diferite concursuri, pentru expoziții în aer liber, târguri, etc. Spațiul neconstruit, corect organizat, contribuie la creșterea calității vieții urbane și la conturarea imaginii urbane.

Profilul longitudinal este în funcţie de condiţiile morfologice locale, fiind format în lungul arterelor principale. În planul urbanistic viitor se prevede ca străzile de circulaţie intensă să ocolească centrul oraşului prin 2 artere de centură (în prezent fiind decât una), descongestionând străzile principale cu activităţi social-economice şi administrative. Lungimea şi lărgimea străzii contribuie într-o mare măsură la fizionomia oraşului. Orașul dispune, în prezent, de o lungime a străzilor de 80 km, din care: 20000 ml, în cartierul Odaia, 23000 ml, în cartierul Măgurele și 37000, în centru. Străzile balastate predomină în cartierele Odaia și Măgurele (15700 ml, în Odaia și 17200, în Măgurele), iar cele asfaltate, în centru (orașul „vechi”), reprezentând aproximativ 84% din totalul drumurilor asfaltate din oraș.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

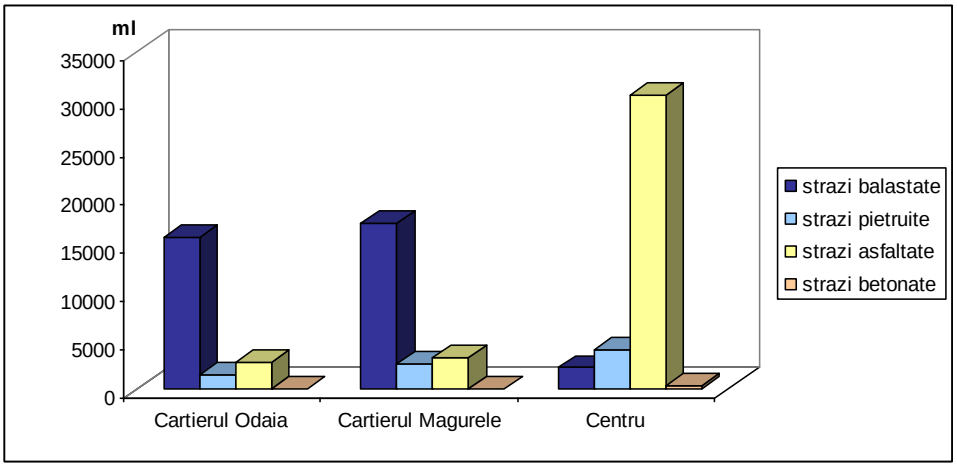

Fig.nr.1. **Repartizarea tipurilor de străzi pe cartiere**

Străzile principale sunt dispuse simetric, în formă de evantai şi converg toate spre parcul central. Oraşul are un număr de 11 străzi principale, care sunt asfaltate şi modernizate, din totalul de 160 de străzi existente, și ele asfaltate, în proporție de 48%. Străzile din cartierele periferice nu sunt prevăzute cu trotuare, în rest, spațiul pietonal fiind asigurat pe majoritatea străzilor modernizate și asfaltate.

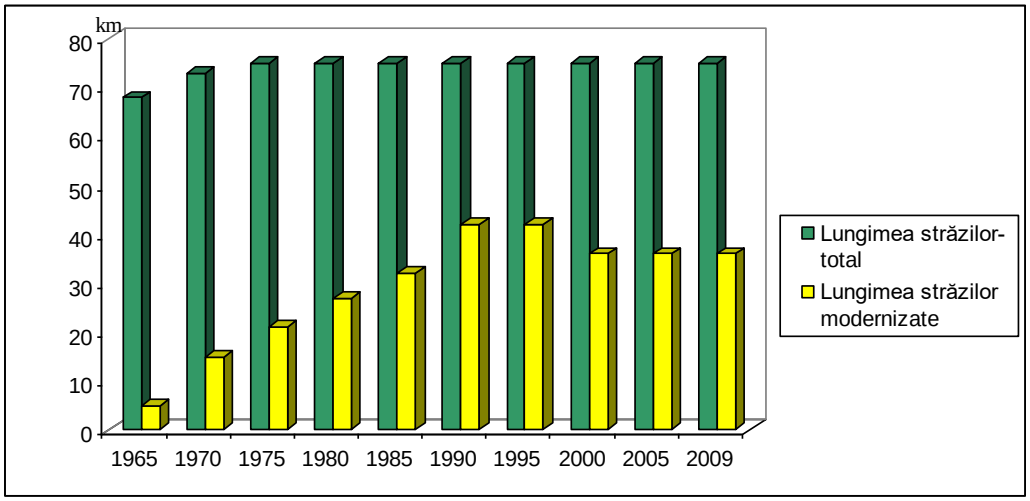

Fig.nr.2. **Evoluția lungimii străzilor orășenești modernizate**

De cele mai multe ori se pierde din vedere aspectul economic al traseelor pietonale, rezultate dintr-un calcul ce implică costul organizării și amenajării transportului auto, valoarea timpului petrecut în așteptarea și în mijloacele de transport, cheltuielile de parcare. Distanțele

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

scurte sunt preferate de pietoni, care au posibilitatea ca, pe lângă rezolvarea problemei, care determină deplasarea, să socializeze și să sesizeze sau să admire, dacă este cazul, detaliile construcțiilor și ale mobilierului urban. Spațiile pietonale oferă cetățeanului o imagine clară și libertatea de alegere a ofertei de servicii, puse la dispoziție de către agenții economici.

Piaţa urbană este un element al texturii, fiind introdus o dată cu urbanismul sistematic. În oraş s-au conturat de-a lungul vremii 3 pieţe, în prezent, în oraș funcționând o singură piață. Forma pieţei este regulată, rezultat al modificărilor în concepţia urbanistică.

Bibliografie

Emandi, Emil, Ioan, (1996), *Municipiul Suceava. Studiu de geografie istorică și morfologie urbană,* București,

Neguț, Silviu, (1997), *Modelarea matematică în geografia umană,* București, Editura Științifică

Triscu, Aurelian, (1985), *Spații urbane pietonale,* București, IP Arta Grafică

Unteșu Elvira Mihaela (2011), *Municipiul Turnu Măgurele - Dinamica spațiului urban,* București, teza de doctorat

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

ENTREPRENEURIAL UNIVERSITIES

Suzana Carmen Cismaș
Assoc. Prof., PhD, University of Agronomic Sciences and Veterinary Medicine, Bucharest

Abstract: Contemporary research is shaping up in the new millennium, steadily transforming itself, deepening its integration and broadening its responsibilities. We live in a knowledge society which aims at better catering for the major challenges of this century: to promote lifelong learning, to encourage access by everybody to education, to acquire qualifications and recognised skills. In response to all these, universities need to become entrepreneurial, by cultivating active students' initiatives, by strengthening the European dimension of a global job market and by promoting co-operation as well as mobility through education. It implies enhanced innovation in academic teaching, aimed at ensuring equal opportunities in all sectors. Entrepreneurial universities favour the establishment of business incubators; in them, business engineering students can actually practise what they study and may set up a spin-off of their own even before graduation. The current article deals with guiding frameworks for entrepreneurial universities, to be acquired by blended learning, modern entrepreneur education, and counselling for HR selection and valorisation, in step with updated labour market requirements. Under such objectives, the academic environment should focus on effective study styles for lifelong training, the use of new information and communication technologies (ICTs), and the active participation in SMEs and craft industries. To achieve that, support for vulnerable categories on the job market is necessary, alongside with granting equal opportunities for men and women in partnerships among players from all walks of life.
Acknowledgement: This article is a result of the ERA Fellowship Program – German Government Grant for EU Area Research – IAMO HALLE, obtained by the author in 2016, and her work in EU Project ENHANCE

Keywords: EU entrepreneurship assessment criteria,entrepreneurial universities, cultivating entrepreneur skills, educating students, enriching academic environments via business incubators

Contemporary research is shaping up the new millennium, steadily transforming itself, deepening its integration and broadening its responsibilities. We live in a knowledge society

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

which aims at better catering for the major challenges of this century: to promote lifelong learning, to encourage access by everybody to education, to acquire qualifications and recognised skills.

My academic activity has focused on modern education for entrepreneurship & leadership in business engineering and management, both in the Polytechnic University of Bucharest, the Faculty of Engineering in Foreign Languages, and in the University of Agronomic Sciences and Veterinary Medicine Bucharest, the Faculty of Management and Economics Engineering in Agriculture and Rural Development. These prestigious tertiary education institutions function by the principle of the Entrepreneurial University, illustrated in the diagram below:

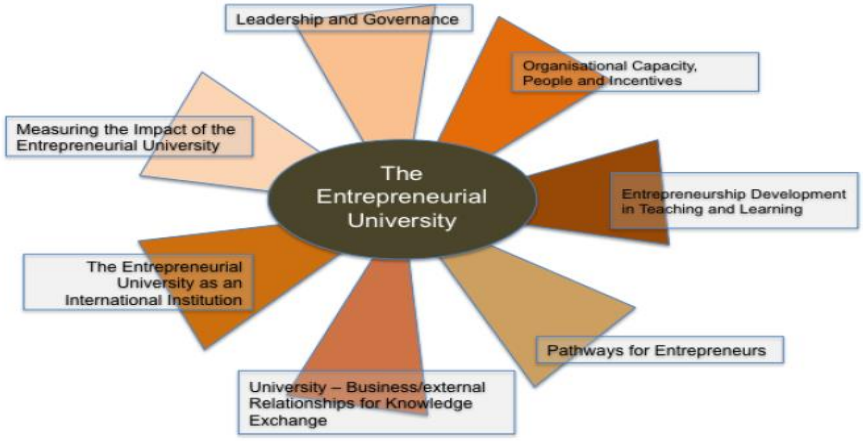

Leadership and Governance
Organisational Capacity, People and Incentives
Measuring the Impact of the Entrepreneurial University
The Entrepreneurial University
Entrepreneurship Development in Teaching and Learning
The Entrepreneurial University as an International Institution
Pathways for Entrepreneurs
University – Business/external Relationships for Knowledge Exchange

Fig. 1. Framework for the Entrepreneurial Universities, OECD, the European Commission, 2012

Hence, all the research themes pursued here are consistent with the above mentioned out-lines, focusing on clusters such as: modern education, cultivating entrepreneurship and leadership skills, and communication competence across all entrepreneurship and leadership activities. The research themes approached by entrepreneurial universities are consistent with the 5 EU key targets:

- to strengthen the European dimension of education at all levels;

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

- to improve knowledge of European languages;
- to promote co-operation and mobility throughout education;
- to encourage innovation in education;
- to promote equal opportunities in all educational sectors.

These areas include more detailed directions:

- Modern education: academic subjects taught via CLIL;
- Blended Learning approaches;
- Entrepreneur education by student-centred didactics;
- Cultivating and implementing leadership skills;
- Counselling for HR selection and valorisation depending on job market requirements;
- CPD and Teacher Training for life-long learning and career progression;
- Refining students' learning styles applied to information management, brainstorming and prioritization of research outcomes in widely circulated poster & PowerPoint presentation formats, according to the frameworks of international scientific meetings;
- Applied research in psychology and education sciences;
- Fighting plagiarism in academic writing;
- Effective management of educational groups;
- Mentoring in cross-curricular activities;
- Team management and cultivating motivation in group work for meeting goals;
- English communication competences for the world of work and the labour market, for drafting administrative documentation in view of accessing EU sources, drawing up technical-economic documents and implementing instructions, writing effective e-mails, business letters, business plans, memos, structured official reports on economic, technical and research issues, effective use of foreign language in job interviews, closing deals, presentations, posters, negotiations, as well as in administrative and technical meetings;

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

- English formal communication in interpreting for entrepreneurs and leaders;
- Widely spoken foreign idioms as instruments in business-engineering and in inter-/intra-institution communication, negotiation techniques, interview strategies, formal foreign language standards during reunions and multi-national projects;
- Use of automatic translations and data banks with idiom structures for Latin and German languages, as well as capitalising on the linguistic traits of translation software;

All in all, the academic institutions shape local research interests in step with theirs, by supporting the following types of activities:

- transnational mobility for people in the sphere of education in Europe;
- pilot projects based on transnational partnerships;
- designed to stimulate innovation and quality in education;
- promotion of language skills and understanding of different cultures;
- use of the information and communication technologies (ICT) in education;
- transnational cooperation networks to facilitate exchange of experience and best practice;
- observation and comparative analysis systems and teaching policies;
- activities designed to share information, disseminate best practice and foster innovation.

Furthermore, all their actions are designed to provide special support for disadvantaged groups, to promote equal opportunities for men and women, the integration of disabled persons and to counter racism. There is a special focus on language learning, particularly those languages which are widely used and taught. There is also emphasis on studying in multicultural environments as one of the basic traits of European citizenship.

The new ICTs are another priority insofar as they can support active teaching methods and contribute to innovation. Transnational cooperation is used to enhance quality, promote

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

research and support the European dimension of vocational training systems and practices.

In specific terms, these central aims are pursued: to facilitate occupational integration, improve the quality of training and access to this training, and to boost the contribution of training to innovation. It thus sets out to:

- develop students' competences, by adequate cultivation of leadership and entrepreneurship skills already acquired in previous vocational training at all levels. It may be achieved via work-linked training and internships with a view to fostering employability and facilitating occupational integration and reintegration;
- improve the quality of & access to continuing training and lifelong acquisition of abilities for enhancing adaptability, in order to consolidate technological and organisational change;
- promote the contribution of vocational training to the process of innovation, to improve competitiveness and entrepreneurship, and, in particular, to create new job opportunities. Special attention is paid to fostering cooperation between vocational training institutions, including universities and the business sector (particularly SMEs).

Didactic and research activities become open to public and private sector organisations and companies operating in the field of training, or concerned with vocational training issues, and grouped in (inter)national partnerships which may include: vocational training establishments, centres and organisations at university level; research centres and organisations; the business sector, with SMEs and craft industries; professional organisations (including chambers of commerce); the social partners; local or regional authorities and organisations; non-profit associations; voluntary organisations and NGOs. Professors nowadays acknowledge the reality that students and graduates report reduced levels of interest and motivation for study and lifelong learning, being skeptical about their careers and employment opportunities. Learners often fall victim to overload, as a result of ineffective learning styles or unrealistic expectations they set for themselves.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Many companies, universities and government organizations have an office to deal with the results of entrepreneur and leadership education results, with innovation and technology transfer, which enables the creation of spin-offs and SMEs, dedicated to identifying research with potential commercial interest as well as the strategies for exploiting it. For instance, research results may be of scientific or commercial interest, but patents are normally only issued for practical processes, so an administrative framework must solve it all. Commercial exploitation of research varies: it can involve licensing agreements or joint ventures and partnerships to share both risks and rewards in bringing new technologies to market. Other corporate vehicles such as spin-outs are used where the host organization does not have the necessary will, resources or skills to develop a new technology. Often these approaches are associated with raising venture capital as a modality of funding the development process, a practice more common in the US than in the EU, which has conservative approaches to such funding. And they all have the universities as starting point.

Entrepreneurship capitalising on innovation & technology transfer is a process of elaborating and sharing skills, knowledge, technologies, methods, samples and facilities of manufacturing, among governments and other institutions to ensure that scientific and technological developments are accessible to a wider range of users who can then further develop and exploit it into new products, processes, applications, materials or services. Standardized and harmonized approaches in business engineering education are the key means to disseminate progress and provide democratic access to it. Entrepreneurship and leadership education will bridge these disparate worlds and will apply creative and practical scientific approaches to new situations.

The current trends on the labour market are characterized by rapid changes in technology, spectacular developments, higher standards and unprecedented mobility and comfort. All these have essentially changed the way we live and communicate, generating the need for lifelong learning, not only for jobs, but also for active and creative adaptation to the rhythm of common daily life. Entrepreneurship and leadership heavily rely on communication

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

competences, as well as on computer skills, all being indispensable for meeting the employment standards nowadays. Young adults will be able to learn throughout life; they will become self-confident and flexible, expressing personal views coherently; thus an informed electorate will be created, able to make constructive decisions. This approach offers an opportunity to analyse the trends in a wide range of educational topics, policies and best practice over the past decade and to assess the challenges lying ahead.

In my didactic activity dedicated to educating students for entrepreneurship and leadership I state as reference point the following EU agreed Framework of Reference for Entrepreneurship Competences for all the stakeholders involved, which I quote below, being fully aware of the fact that our students face integration on the global labour market, not only on the Romanian job market.

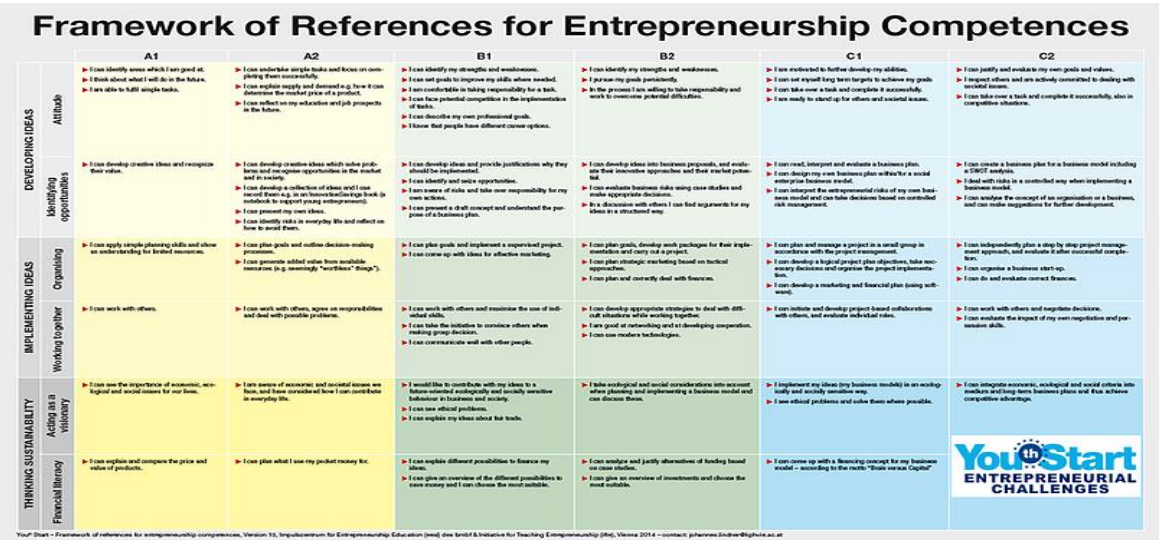

Fig. 2. Framework of References for Entrepreneurship Competences, cf. www.europa.eu/index_en

Business engineering educates entrepreneur abilities by traditional teaching and virtual learning. Inter-disciplinary e-skills influence employability and further careers. Contemporary multi-disciplinary organizations include economists, engineers, lawyers, marketers and scientists, who capitalise on formal and informal learning, so entrepreneurship is no longer a

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

mere innate talent, but a perfectible set of skills facilitating business survival and prosperity on a global market.

E-learning thus enhances social inclusion by education in our modern knowledge society, where enterprise e-skills are keys for wider engagements: strategic thinking and planning, effective communication, and networking capacities which support the transition from academia to business.

The didactic process in entrepreneurial universities organizes and disciplines students' lives by focusing on effectiveness, rational time management, self-awareness and self-improvement, as illustrated in the following diagram courtesy of Deloitte University Press.

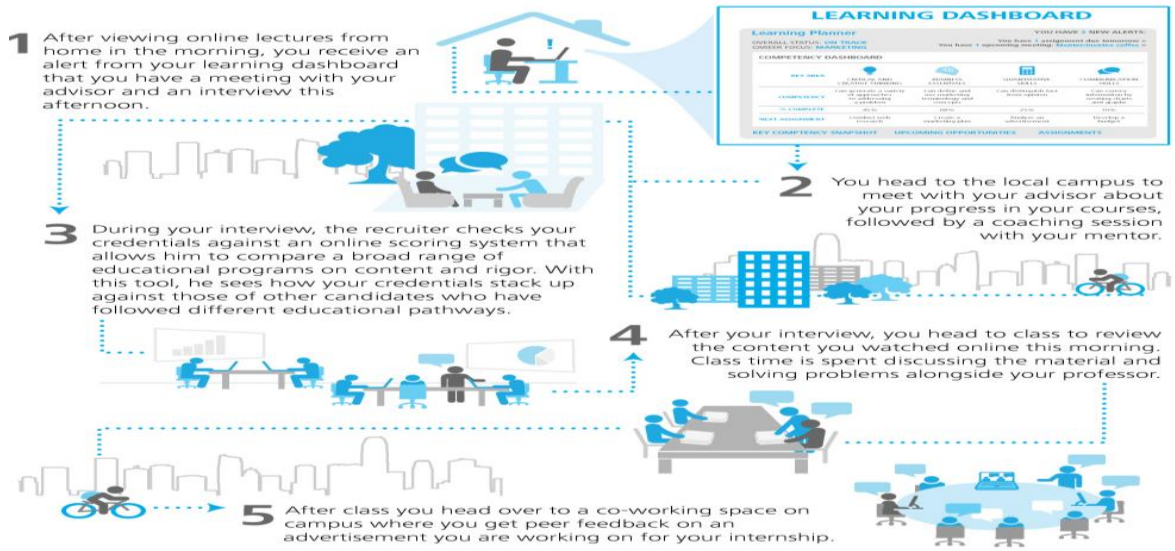

1 After viewing online lectures from home in the morning, you receive an alert from your learning dashboard that you have a meeting with your advisor and an interview this afternoon.
LEARNING DASHBOARD
2 You head to the local campus to meet with your advisor about your progress in your courses, followed by a coaching session with your mentor.
3 During your interview, the recruiter checks your credentials against an online scoring system that allows him to compare a broad range of educational programs on content and rigor. With this tool, he sees how your credentials stack up against those of other candidates who have followed different educational pathways.
4 After your interview, you head to class to review the content you watched online this morning. Class time is spent discussing the material and solving problems alongside your professor.
5 After class you head over to a co-working space on campus where you get peer feedback on an advertisement you are working on for your internship.

Fig. 3. A day in the life of the entrepreneurial learner, cf. DUPress.com

In entrepreneurship education, work is no longer centred on professors, but on students, who actively interact with peers, eliminating passive data absorption; professors use large-scale work in pairs, teams, role-plays, projects, by setting up portfolios in co-operative learning and study by discovery. Pragmatic motivation plays a more important role in entrepreneur skills acquisition, hence the customization of student groups, resources, and didactic strategies. Extra-curricular activities will increasingly complement classroom learning. There is obvious correlation between the content studied and students' maturity, so

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

the curriculum must include courses on data processing, study skills, revision planning and scheduling, as well as in self-management. For the young adults' business engineering study, the Internet is used in self-access independent learning, with students opting for different strategies offered by manuals and professors acknowledging that there are several correct ways to convey the same message, expressed in a flexible manner.

Reviewing and reforming educational strategies need to be performed so as to ensure access to high quality instruction and training for all citizens, thus facilitating long-term socio-economic growth and stability. Any business opportunity poses entrepreneurship and leadership challenges that need to be addressed, especially in engineering and business management, where all mistakes cost money, time, effort, and trigger hazards. Such realities are part of our daily modern life as consumers, and part of everybody's professional working horizon. Innovation promoted by proficient business engineering entrepreneur education is a contemporary must.

A major obstacle remains the lack of economic&social support. For successful entrepreneur education, its key objectives must mirror the actual entrepreneurial process:

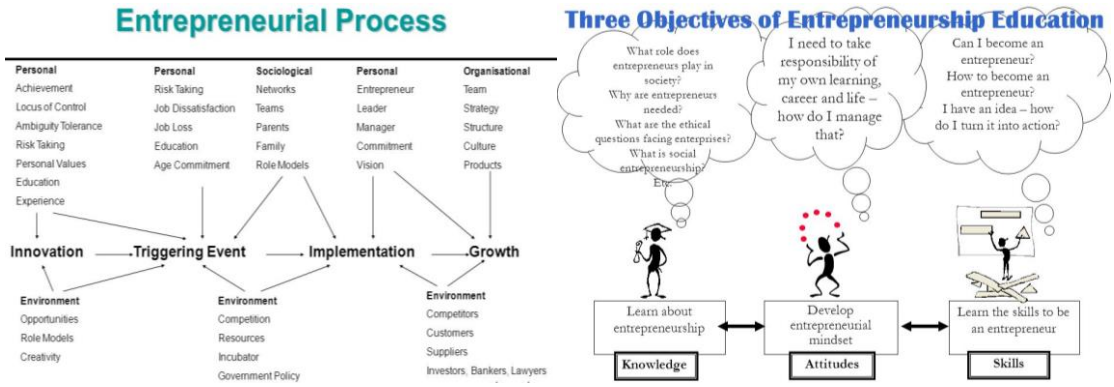

Fig. 4. The main objectives of academic entrepreneur education mirror the entrepreneurial process

The research objectives generate methodological recommendations for improving teaching, learning and assessment in entrepreneur education, and for identifying ways to modernize and synchronise Romanian study programs with EU directives on acknowledging

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

qualifications on the labour market, so that new professionals will become adaptable to modern requirements, in a globalised knowledge economy.

Entrepreneur students are active learners; they are the most likely to succeed, as they engage in new experiences without hesitation and often seek challenges; however, they quickly get bored by details; they likeshort-termcrises and face the real problems which they solve bybrainstorming and creativity, tending toaddress issuesintuitively, by relying onothersforinformation. They are unprejudiced and monopolize the discussion around them; excited by all new things, they enjoy the present and propose new, but less detailed ideas. Implementation oflong projects may make them lose interest as they need time for clarification in objectives or plans; in many cases, they act first and think aboutimpacts only later, which must be disciplined and educated. Theory is tooabstract and seemingly useless for them; they will workwithothers if they are in the spot-light and receive positive feed-back from the rest; they enjoy role-play but they are not resilient. Such students learn with difficulty when listening toprolonged lectures or explanations with monotonous unchallenging content and long theoretical work. Routineactivities with standardizedstages allow them littleroom for self-expression. Active learners in entrepreneurship education respond best when: they avoid theory and have group work tasks, as leaders; their ideas are not restricted and they use brain-storming and creativity in case studies, projects, and simulations across various lesson structures. With data provided in problematical ways, they solve the issues that arouse curiosity handling didactic materials to test the theoretical aspects taught. They do even better if given the moderator status in seminars or practice stages on entrepreneurship.

Entrepreneur students are also pragmatists who actpositivelyusingall chancesto experience and trynew ideas or theories tosee if they work; in a nutshell, their motto would be *if it works, it is good*. They are the ones who returnfromtrainingswilling to tryeverything, always looking fornew ideas. They take practical, reasonable, feasibledecisions and viewproblems as opportunities, findingsolutionsand appreciating data applicability; they acceptideas only if they can be implemented and they are equally challengedbyproblem and

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

opportunity. A characteristic feature is that they are not emotional, preferringthings, notpeople. They are practicalandanchored inconcrete contexts, having veryspecifictechnical interests which they pursue, being confident in innovativeactions. They setaction plansforreal problems in which they showexpertise; they never usetheory or models,butheavily rely on their own skills; they are convincedthatbetter waysof doing something always exist and they are never patient in vague, unprofitable debates. Pragmatic students learn better when: clear links exist amongactivities; ideasare presented as clearlyapplicable; they tryvarious techniquesinsuper sight getting feed-backabouttheir performance; they focus on saving time with practical solutions; they are supervised bycrediblestaffwithexpert status. They are inefficient withoutguidanceor procedures.

In entrepreneur skills acquisition, students do best when they are allowed to select data and application exercises suitable for situations or subjects; if examples and demonstrations are clear, they can derive useful models which can be replicated and they can practise with teachers' comments and support (autonomous, self-directed learning style with feed-back on the spot), seen in editing, projects, problem solving and homework on practical concepts, active experiments, lab or field work, case studies.

The verbal intelligence used in entrepreneurship education deals with languages, both native and acquired ones. Such a learner thinksin words and explains easily, has a goodmemoryfor names, places, and dates, prefers to read, write, and tell stories, and showsremarkablelinguistichumour. Such students understandthe order andmeaning of words, being very convincing, with persuasive innate talentsin speechand writing; they think inmetaphors, complex sentences and idioms. They like to read,write, say jokes, play language games and tell stories. They excel at descriptions, comments, debates, brainstorming, remembering dates, details, names, and places.

Logical/mathematical intelligence components are seen in entrepreneurship initiatives, characterising the students who are happy to solve problems by inductive and deductive reasoning, showing good discernment on relations and connections; the study profile is

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

algorithm-based on abstract structure manipulation via logical links. Their thoughts are judgments, formulae, abstract structures, excelling in multicultural environments, scientific labs with sophisticated IT technology and equipment, in complex project work.

The next figure illustrates the academic process in entrepreneurship innovation, in the interval 2010 – 2030, outlined for entrepreneur universities in the EU.

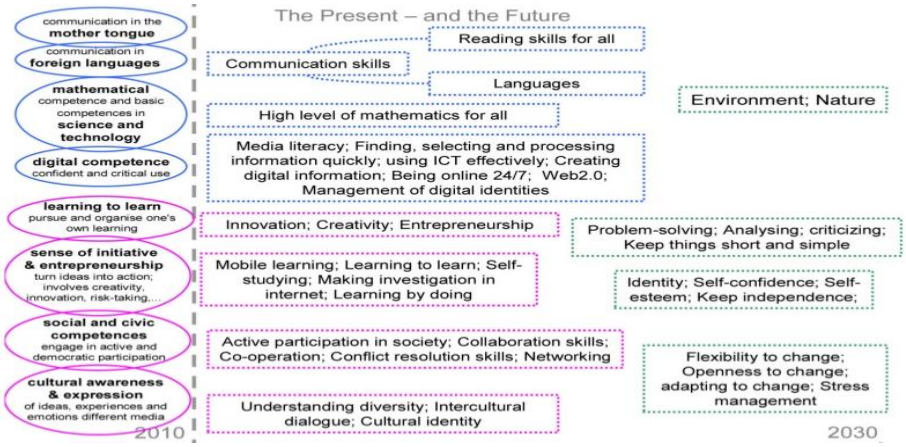

The Present – and the Future
communication in the mother tongue
communication in foreign languages
mathematical competence and basic competences in science and technology
digital competence confident and critical use
learning to learn pursue and organise one's own learning
sense of initiative & entrepreneurship turn ideas into action; involves creativity, innovation, risk-taking,...
social and civic competences engage in active and democratic participation
cultural awareness & expression of ideas, experiences and emotions different media
2010
Reading skills for all
Communication skills
Languages
Environment; Nature
High level of mathematics for all
Media literacy; Finding, selecting and processing information quickly; using ICT effectively; Creating digital information; Being online 24/7; Web2.0; Management of digital identities
Innovation; Creativity; Entrepreneurship
Problem-solving; Analysing; criticizing; Keep things short and simple
Mobile learning; Learning to learn; Self-studying; Making investigation in internet; Learning by doing
Identity; Self-confidence; Self-esteem; Keep independence;
Active participation in society; Collaboration skills; Co-operation; Conflict resolution skills; Networking
Flexibility to change; Openness to change; adapting to change; Stress management
Understanding diversity; Intercultural dialogue; Cultural identity
2030

Fig. 5. Academic process stages in entrepreneurship innovation, in the interval 2010 – 2030

Enterprise skills are important as entrepreneurship is the inspirational drive in our century, making a great contribution to people's wellbeing and to wealth in economy. Persistence and creativity of notable entrepreneurs proved that entrepreneurs are not 'born', rather they 'become' through the experiences of their lives. Entrepreneurship is a developmental process enhanced by blended learning and built on lifelong learning, as seen below. Entrepreneurial spirit nurtured from early ages through all educational levels is very important in contemporary education.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

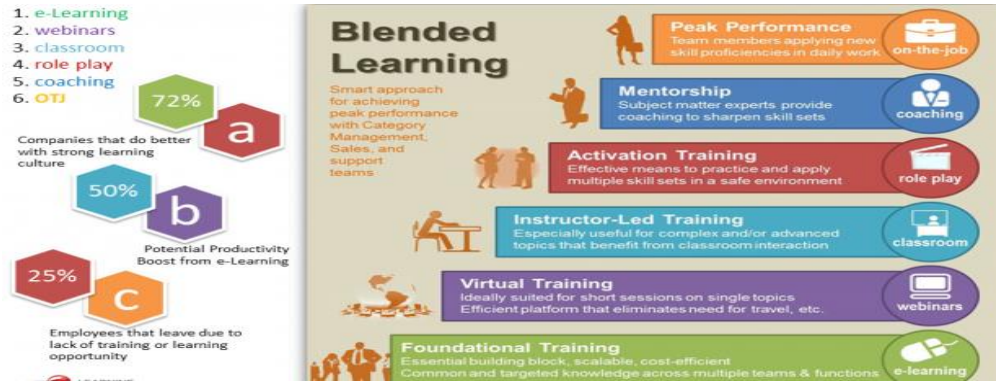

1. e-Learning
2. webinars
3. classroom
4. role play
5. coaching
6. OTJ
72%
a
Companies that do better with strong learning culture
50%
b
Potential Productivity Boost from e-Learning
25%
c
Employees that leave due to lack of training or learning opportunity
Blended Learning
Smart approach for achieving peak performance with Category Management, Sales, and support teams
Peak Performance
Team members applying new skill proficiencies in daily work
on-the-job
Mentorship
Subject matter experts provide coaching to sharpen skill sets
coaching
Activation Training
Effective means to practice and apply multiple skill sets in a safe environment
role play
Instructor-Led Training
Especially useful for complex and/or advanced topics that benefit from classroom interaction
classroom
Virtual Training
Ideally suited for short sessions on single topics
Efficient platform that eliminates need for travel, etc.
webinars
Foundational Training
Essential building block, scalable, cost-efficient
Common and targeted knowledge across multiple teams & functions
e-learning

Fig. 6. Blended Learning techniques for entrepreneurship success cf. eLearninginfographics.com

Core skills for entrepreneurs are higher level versions of the ones associated with general employability for graduates. The trend in best practices for entrepreneurship education is towards experiential & problem-based learning pedagogies, which are student-centred. Knowledge is created inside learners and it is different for each individual. Professors cannot know all answers and act as facilitators to help them discover knowledge on their own. Student-centric pedagogies include experiential learning, flipped-classroom, role-play, case studies and simulations. Knowledge and reality act independently, yet students must construct own cognitive structures to comprehend it and transform experience into know-how, expert scripts and heuristics.

Being enterprising is not the same as having the ambition to be self-employed. Rather it is a particular mix of individuality, creativity, and leadership. Such key skills are increasingly demanded by both employers and research organizations. People are different, but enterprising characters have in common a number of skills, attributes, and behaviours, like the ones summarized as follows:

Skills	**Attributes**	**Behaviours**
intuitive decision-making (little data)	sense of belief in self	seeks & seizes opportunities
coping with uncertainty&complexity	strong sense of independence	takes initiative
building know-how & trust relations	goal and achievement oriented	builds & develops networks
creative approach to problem solving	personal know-how and trust	assessing and taking risks
negotiation capacity	commitment to see things through	holistic situation management
selling and persuasive capacities	ownership over problems/actions	thinking strategically

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Fig. 7.How to enhance entrepreneurial skills, attributes, behaviours, based on Gibb, A. (2005)

Academic and researcher entrepreneurs find their work to be a formative experience for their enterprising careers. Some develop business ideas directly based on their academic work or research; others will use their experience as an opportunity to make contacts and secure funding needed to undertake further proof of concept work. Academic entrepreneurship education triggers changes in personal and career attitudes: self-worth, ability to control own life, motivation, self-awareness& management, responsibility, learning transfer, teamwork, problem solving, inter-personal dialogue, and creativity. Being entrepreneurial means creating, learning and adapting, then developing the required skills to face entrepreneur situations and contexts. Employers are no longer content with a good degree, basic transferable skills and a little work experience, enterprise skills and commercial awareness are now prerequisite skill & knowledge sets across all sectors. These are needed as firms strive to be competitive and effective in facing fast and unpredictable economic, technological, and socio-political change. In addition to having the personal attributes, attitudes and values associated with being enterprising, entrepreneurs need a range of skills to successfully start-up, develop, manage and grow their business or organization, but also to be effective change agents within these. Areas in need of economic progress consider developing entrepreneurial culture a significant long-term strategy for creating jobs and wealth. Individuals who lose their jobs for a wide variety of reasons need to have the option to become self-employed, should the opportunity or need arise.

Students coming from economically disadvantaged backgrounds are motivated to learn and achieve once they are provided with the understanding that they can indeed accomplish their goals and dreams through entrepreneurship. Minorities need experiences that enable them to see their own opportunities. Rural areas losing their best youth to large cities know the importance of creating businesses at home, using the advantages of modern communications and transportation. Global business opportunities engaged by local entrepreneurial businesses are the answer to losing local jobs. Creating new jobs is more effective than holding onto

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

inefficient old jobs. Reducing business failure as a result of better education and training of our entrepreneurs is an economic benefit to all.

Thinking, problem-solving, interpersonal, and self-directional skills are inherent. By using the real world of entrepreneurship to apply the 21st century skills, students learn the content and context necessary to adapt to the fast changing world. Information and communications technology skills are acquired as students conduct research, negotiate with others, and prepare presentations of their work. Contemporary education advocates for developing entrepreneurial skills to enhance workplace productivity and career options. Anyone can be/become an entrepreneur at any time of one's life. Although there is no educational degree requirement to become an entrepreneur, it is useful to develop support skills including interpersonal dialogue abilities, economic understanding, digital skills, marketing and management, as well as mathematical or financial skills.

Entrepreneurial ventures are the main new jobs source in economy. Young people can build confidence in their abilities to become entrepreneurs in their future as a result of various such acts provided by education. They are a real-life vehicle for enhancing academic skills, also enabling employees to be more successful as a result of understanding the operations of a small business.

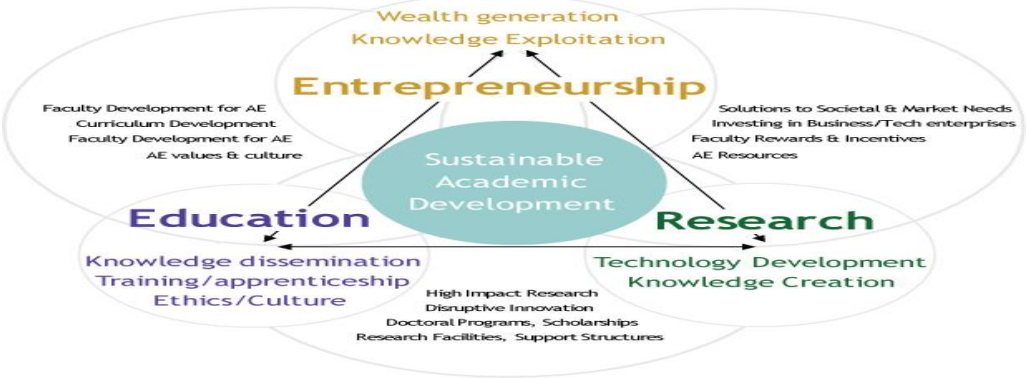

Fig. 8. Framework of capitalising the experience and expertise acquired in projects and contracts

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Workforce development programs enhance those employee skills and knowledge that will make them more effective. Understanding business ownership components and acquiring entre-preneurial spirit increases productivity, improves customer satisfaction, and moves business forward, assisting local communities in better competing on global markets by building skilled workforce with life-long learning skills and work training.

Experts define entrepreneurs as people willing to take risks the others would not, but entre-preneurship does not necessarily mean starting one's own business from scrap. Many of those who do not work for themselves are acknowledged as entrepreneurs in their organizations. One person successfully takes advantage of an opportunity, while another, equally knowledgeable, does not, so the idea is that entrepreneurs may operate from a different vantage point that might direct their decisions. Successful entrepreneurs seem to have certain traits in common, grouped into four categories: personal characteristics (optimism, vision, initiative, desire for control, risk tolerance, drive and persistence), interpersonal skills (leadership, motivation, communication skills, active listening, easily establishing personal relationships, negotiation, ethics and integrity), critical and creative thinking skills (problem solving, recognizing opportunities), practical skills (goal setting, planning and organizing, decision making, and venture-specific abilities).

To conclude, entrepreneurs' mindset is unique and it includes: commitment to the business, hands-on approaches, listening and learning techniques, multitasking, self-motivation, constant search for opportunities to improve, and willingness to take risks; they thrive on uncertainty, and are inherently creative, passionate and positive.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Fig. 9. Coalitions of local leaders foster entrepreneurship ecosystems, cf. www.babsonglobal.com

For the prospective intervals 2010-2020-2030, the trend in academic education in entrepreneurship centres on fostering individual professional development through the responsible use of two inter-related instruments, the professional communication competence and the wide utilization of computer applications. Fast progress can be achieved by facilitating student exchanges in order to speed up liberalization of compatible mentalities on global education markets, where all academics already notice harsh competition for students and resources.

Bibliography:

[1]. Calabrese, I., *Cross-curricular Resources for Learners*, Oxford University Press, 2008

[2]. Cismas, S.C., Dona, I., Andreiasu, G.I., *CLIL Supporting Academic Education in Business Engineering Management,* pp. 78-88, *Tertiary Education via CLIL in Engineering and Management*, pp.134-142, *Focus Group Analysis on Prospective CLIL Programs in USAMV MIEADR & BUCHAREST POLYTECHNIC: Advantages, Facilities and Target Student Groups*, pp. 171-179, *Mind Maps Impacting Students' Concept Processing and Presentation Strategies in Management Engineering*, p. 211-217, *Students' Learning Styles Progression in Tertiary Education*, pp. 230-236, *USAMV MIEADR 2015 Students' Scientific Symposium Assessed by CLIL Criteria*, pp. 196-206, in *Recent Research in Engineering Education, Proceedings of the 11th International Conference on Engineering Education* (EDUCATION '15) Salerno, Italy, June 27-29, 2015 Editor: Prof. Kleanthis Psarris, City University of New York, USA, Associate Editor:Dr. Claudio Guarnaccia, University of Salerno, Italy, WSEAS Press (World Scientific and Engineering Academy and Society Press).

[3]. Coyle, D, Hood, P, Marsh, D, *CLIL: Content and Language Integrated Learning*, Cambridge University Press, 2010

[4].Gibb, A., *Towards the Entrepreneurial University*,Oxford University Press, 2005

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

[5]. www.babsonglobal.com

[6]. www.europa.eu/index_en

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

LEADERSHIP FOR PROGRESS IN ACADEMIC CAREERS

Suzana Carmen Cismaș
Assoc. Prof., PhD, University of Agronomic Sciences and Veterinary Medicine, Bucharest

Abstract: Leadership styles naturally emerge in global networking nowadays. Progress in academic careers is facilitated by wise and practical leadership capitalising on specifically regional or national features. Current opportunities or challenges should be analyzed in detail for drafting effective frameworks of approaching events without negative impacts on staff productivity or creativity. Specific behaviour codes and cultural heritage issues are taken into account in developing certain schemes for competence levels in contemporary universities. This article is dedicated to the modalities in which didactic processes and professors as role models contribute to business engineering students' professional development, by periodically providing favourable contexts for sharing best practice. Professors do the same, readily and widely implementing what they teach, in response to the groups' needs: certain teams value trust over creativity; others prefer clear communicators to a great organizers; building strong teams is easier when knowing the values and goals of each individual, as well as what they need from their academic leaders in order to make fast and sustainable progress. Professional leaders know the organization's overall purpose and goals, and the agreed-upon strategies to achieve such targets; they also know how their team fits into the big picture, and the part they play in helping the organization grow and thrive. Good leaders develop schools of dedicated followers by using interpersonal leadership techniques: giving feedback to subordinates in order to succeed in their roles; honestly communicating, encouraging dialogue, and remaining open to suggestions; persuading by framing ideas and solutions in trustworthy modalities; convincing others to take action based on credibility; allowing team members to take risks and

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

correct mistakes by providing the tools they need to succeed. All great leaders were followers at some point, so leadership skills can be found at any level of an organization. Trust and responsibility are major ingredients in academic leadership, built through authenticity, integrity, transparency, and respect. One does not have to be a manager to be a leader.

Acknowledgement: This article is a result of the ERA Fellowship Program – German Government Grant for EU Area Research – IAMO HALLE, obtained by the author in 2016, and her work in EU Project ENHANCE

Keywords: leadership,progress in academic careers, global networking strategies,competence levels in contemporary universities, professors as role models, sustainable development

Proficient leadership does not stem from chance or the right connections to get to the highest level of an organization, and it has very little to do with opportunity. True leadership involves management and knowledge in the field, certain traits of character and temperament – role model assets, and hard work with vision. Effective leaders prove extensive life experience and abilities to focus the teams' interests away from conflict and towards results, providing progress opportunities as well as constructive approaches. Business Management and Engineering Universities should simultaneously give scientific training, life-long learning abilities, character building and systematic cultivation of effective and persuasive communication skills.

Leadership styles naturally emerge in global networking throughout universities nowadays. Specifically regional or national features, together with current opportunities and challenges must be analyzed in detail, thus leading to frameworks for approaching events without negative impacts on academic staff productivity or creativity. There are numerous modalities in which didactic processes and professors as role models contribute to business

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

engineering and management students' professional development, by providing periodical favourable contexts for sharing best practice. Here follows the Leadership Chart of EU-agreed competences for business engineering universities, we all strive to implement in the academic environment as a guiding reference point for efficient professional relationships across all ranks and levels of experience or expertise.

Leadership Chart

Leadership Theories	Strengths:	Weaknesses:	Personal Reaction	Implications for:			
				Self	Team	Org	Culture
Path-Goal Theory	Using a Path-Goal Theory approach to leadership has several positive features. Firstly, this theory attempts to incorporate the motivation principles of the expectancy theory and second its model is practical and easy to use.	Although there are several positive aspects of Path-Goal Theory, it fails to explain the different roles of leaders and managers. The time constraints to effectively deploy is very narrow.	Although in an attempt to clearly visualize the vision, I sometimes get caught up in the overall progress and save little time to consider the individual.	In order to employ this approach effectively, it would be helpful to create a questionnaire for staff, in order to uncover some of their motivators. Communication between myself and team member is vital for success.	Teams are strong because they know what the goal is and have a clear roadmap to accomplish the mission.	The theory allows for building. Teams goals become departmental goals, departmental goals become organizational goals. For the organization this theory helps push forward organizational initiatives.	The culture of the organization when using the path-goal theory suggests that motivation of employees is a strategic direction, and is a used as a method for production.
Situational Theory	Situational leadership provides a straightforward approach and is easily used. Another strength of this approach, is the fact that it teaches leaders flexibility.	Situational leadership has been criticized for several reasons, one the lack of evidence in its reliability. Second, it does not fully address interaction of groups verse individuals.	The situational approach has flexibility and allows leaders to place individuals into a workflow where they will accomplish the most, or be most productive.	In order for this approach to be most successful, I must conduct a task analysis in order to be sure that all of the events necessary to produce have been accounted for prior to setting up the team members.	In general the team will have a feeling that everyone has a part and is contributing to the assigned mission. Team motivation can be developed when all team members feel successful and are good at there task.	At an organizational level, the situational approach allows for change and flexibility. This approach looks at the task at hand and produces the qualified resources to accommodate it.	The culture of the organization seems to be accommodating and supporting, they don't set their employees up for failure.
Transformational Theory	Transformational leadership theory provides a broader view of leadership, it places a strong emphasis on followers needs, values, and morals.	Some suggest that this approach treats leadership as a personality trait rather that a behavior. It is also unclear as to whether or not this leader is a visionary.	I am able to communicate the positive and the negatives about implementing new technologies. I offer to staff the reasons why we need to change and how it will effect them.	This approach is one I use often, in order to gain the respect of others you need to value them and their thoughts as well. Communication is a key tool for using this approach.	Open communication between leaders, team members and staff are utilized with this approach. Acceptance of ideas from team members occurs during the decision making	Teams, team members, departments and all staff alike feel as though they are a part of the decision making during change.	The organization is lead by someone staff trust, he/she has buy-in from stakeholders.

Fig. 1. Leadership Chart of EU-agreed competences for business engineering universities

Effective leaders believe that people want to excel, so they create an environment in which success is not only possible, but also contagious. They think that putting the right person in the right position is essential and that diverse teams are more innovative than homogeneous teams. Efficient leaders also believe in change, so they strive to learn and grow hence acknowledging that organizations often need to renew themselves. The best leaders also comply with personal values. In the ever-changing world of academic research and business challenges, it is essential to use guiding ethics in all decisions. Specific behaviour codes and

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

cultural heritage issues are taken into account in developing certain schemes for competence levels in multinationals. Leadership skills can be developed and professors aim at enabling students to implement them.

Here follow the most significant targets:

- Taking responsibility for the direction and actions of a team.
- Setting objectives.
- Organising and motivating others.
- Taking the initiative.
- Persevering when things are not working out.
- Taking a positive attitude to frustration and failure.
- Accepting responsibility for mistakes or wrong decisions.
- Being flexible: prepared to adapt goals in changing situations.
- Knowing what followers need.

Leadership in academic careers should facilitate progress &productivity in both research and didactic activities. It increasingly resembles the multinationals' leadership profile far away from the 'good/bad boss' dichotomy in use a few decades ago. It relied on emotional perceptions and on a simplistic black/white transcription of reality. Hence, nowadays, such attributes have changed:

- The functional boss is a good coach.
- Empowers the team and does not micromanage.
- Expresses interest & concern for team members' success and personal wellbeing.
- Is productive and results-oriented with a clear vision and strategy for the team.
- Is a good communicator.
- Helps with career development.
- Has important technical skills that help advising the team members.
- Mistakes are seen as learning stages.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Leadership skills at academic levels are evaluated by studying relevant data (output, costs, productivity, and profitability) as well as by having teams provide feedback, corroborated with self-assessment instruments. By implementing interviews, focus group discussions and questionnaires, professors and researchers can gauge each others' levels of engagement, pride, and team goal focus. Such valuable information may lead to more effective leadership in the next classes of graduates as well. All leaders should be responsive to the group's needs. Certain teams value trust over creativity; others prefer a clear communicator to a great organizer; therefore building a strong team is easier knowing the values and goals of each individual, and what they need from their leader.

A more conceptually rigorous approach based on authority levels yields the following classification of the 7 styles of leadership which I find appropriate for colleagues and students alike:

Fig. 2. The seven styles of leadership

The Authoritarian Style

- Amount of control: high(telling, directing, controlling).
- Characteristics: autocratic, transactional:the organization pays the teams in return for their work and compliance. The leader has power over all team members and the right to reward performance or punish them if they do not reach the agreed standard. They say

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

what they want done and how, without asking for team members' advice or opinion; there is little opportunity to make suggestions, even if it might be in the team's interest. It should be used occasionally. Focused on short-term tasks, it is more a managerial means rather than a true leadership style.

- Circumstances of use: when the team is short of time but well motivated; good for routine and unskilled tasks, in a crisis, or with difficult employees.
- Advantages: the most productive, with fast results, but if the leader is gone, it all ends.
- Disadvantages: teams do not use the members' creativity and knowledge; hence no teamwork benefits. Staff cannot improve job satisfaction, and resent the way they are treated, so there is high absenteeism & staff turnover. Sometimes perceived as bullying, it has serious limitations, but it still is widely used.

The Procedural Style

- Amount of control: high (telling, directing, controlling).
- Characteristics: it is task-oriented, bureaucratic and managerial. Work is done by the book so team members follow procedures precisely. It focuses only on getting the job done, and it can be quite autocratic. Little thought is given to the team members' wellbeing. Task-oriented specificity is complemented with relationship-oriented focus: procedural and transformational leaders are usually needed since managers focus on tasks while leaders focus on people.
- Circumstances of use: tasks requiring great attention to detail; appropriate for work involving safety risks (with machinery) or where large sums of money are involved.
- Advantages:clear definition of tasks/roles; structures set by planning/organizing/monitoring.
- Disadvantages: exerted inflexibility and high levels of control demoralize teams and reduce the organization's ability to react to changing contexts.Issues are similar to autocratic leader-ship: difficulty in motivating and retaining team members.

The Transformational Style

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

- Amount of control: medium (selling, reasoning, persuading, delegating).
- Characteristics: charismatic leadership relying on personal charm or energy to inspire the staff. The leader motivates teams with the vision of what will happen, supplying the main goal, but allowing members to choose their own way of reaching it. S/he is absorbed in organizing, supporting and developing the team, always looking for ideas consistent with organization's vision. Transformational leaders are very visible, and spend much time communicating to focus the group on the required aim. They often delegate responsibility.
- Circumstances of use: this is the most common modern leadership style.
- Advantages: motivates the team to be effective; leads to good teamwork; gets creative collaboration.Enthusiasm and energyof transformational leaders are infectious.
- Disadvantages: procedural and transformational leadership are symbiotic.Procedural leaders (managers) make sure that routine work is done well, while transformational leaders focus on initiatives that add value. The transformational leader focuses on the big picture, butmust be surrounded by people who take care of the details.Taken to extremes, it leads to team failure.

The Participative Style

- Amount of control: medium (selling, reasoning, persuading, delegating).
- Characteristics: democratic or consulting, it builds consensus through participation: the leader makes the final decision, but the team contribute to theprocess. The leader elicits team's ideas and uses them to make decisions. Team members are kept informed and are allowed to discuss or propose policy changes. As the leader cannot know everything, skilful team members are hired. This style is not a sign of weakness, but one of strength, respected by all team members.
- Circumstances of use: when organizational flexibilityand individual responsibility are needed, where teamwork is essential, when quality is more important than speed or productivity.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

- Advantages: mutual benefits, allowing members to feel part of the team and the leader to make better decisions. Members feel in control and motivated to work hard, which develops staff's skills**.** It increases job satisfaction by involving all in decision processes. It also seems to be the most consistent style in point of quality and productivity.
- Disadvantages: this style may result in indecision, and some team members may feel confused and leaderless. As participation takes time, things may happen more slowly than in autocratic approaches, but often the end result is better.

The Laissez-faire Style

- Amount of control: low(advising, counselling, participating, observing, joining).
- Characteristics: delegative, a leader who is not formally recognized and leads just by meeting the team's needs. The whole team is involved in decisions, but the leader still is responsible for them, asking for their opinions. Team members may be left to take their own decisions which can subsequently be sanctioned by the leader. The leader participates in discussions as a normal team member andagrees in advance to carry out whatever decision the group makes. The team members are left to get on with their tasks. It is effective if the leader monitors what is being achieved and regularly communicates this back to the team.
- Circumstances of use: when trusting the team, where team members are experienced &skilled, whenthey can analyze the situation and determine what needs to be done and how to do it.(e.g. teams of research scientists).
- Advantages: increasingly necessary in a world where leaders get power on basis of theirideals and values.As one cannot do it all, one sets priorities and delegates tasks.
- Disadvantages: less effective in quality & productivity; not good in competitive situations;

Our fast developing and stressful society has generated two further styles: the narcissistic leadership and the toxic one. The first focuses inward, being exclusively interested in own priorities at the expense of all other people or team members. This leader, quite

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

common, unfortunately, exhibits features like: arrogance, dominance, hostility, self-absorption and egotistic needs for power or admiration. The second type has responsibility over a group/organization, and abuses the leader-follower relationship leaving the organization in a worse condition than it was when s/he joined in.

Fig. 3. Key competences for leaders and managers, cf. the Centre for Creative Leadership

Leadership for progress in academic careers should display the following characteristics:

- Motivation: a successful leader should set a good example and act as a role model for the team, not being afraid to help out when needed. Motivation is best done by example and guidance, not by issuing commands. If the leader contributes, the team will respond well. A leader should work to be the motivator, an initiator, a key element in the planning and implementing of new ideas, programs, policies, and events. Enthusiasm is contagious. When a leader is motivated and excited about the cause, people will be more inclined to follow.
- Respect: show respect for colleague, by thanking them for their work and by complimenting them on their success; they will be more likely to respect the leader in return. Treating others with respect will earn respect. Being well educated on community policies, procedures, and organizational norms will grant success in interactions at all levels. Confidence is not attained without consistent leadership. People need to know that their opinions are heard and valued.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

- Communication: active listening so as to set excellent work relationships. Active listeners focus on what the speaker is saying, regularly paraphrasing to check that they have received the intended message. Body language must match the spoken words, as people trust gestures and eye contact, being far more responsive if the speech matches posture, and the subsequent movements. The good leader asks many questions, considers all options, and leads in the right direction, with effective feedback. Leaders must be good public speakers in running effective meetings, discussions, and debriefing sessions, as dialogue and negotiation skills are required at every level of business, but leaders should possess outstanding communication skills.
- Learning is crucial for leaders as is granting information access to all staff. Leaders who think they have no knowledge or observations to acquire limit progress and adjustment to change.
- Analytical skills: decision makers need to understand and analyze the data presented to them before making any decisions. Leaders' guidelines impact the future prospects of the academic activity, as changing a process or fixing a problem affects other areas, further down the line.

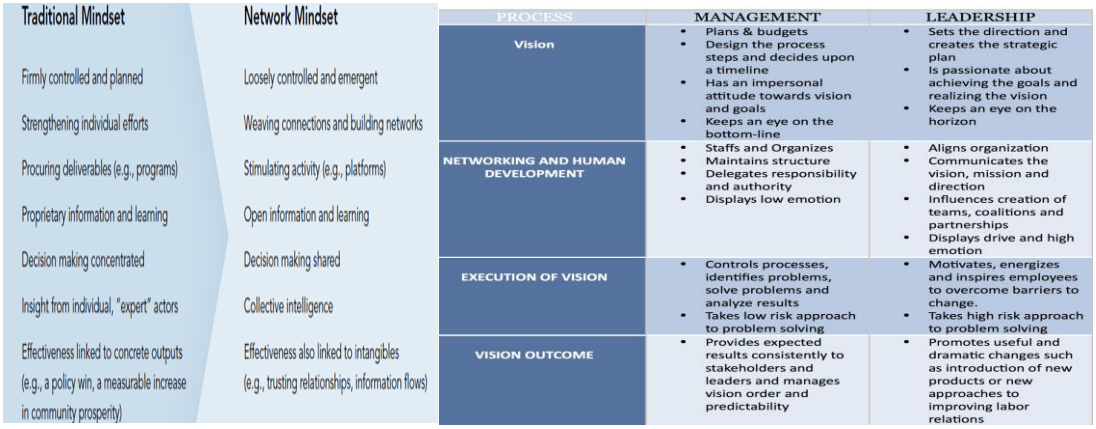

Traditional Mindset
Network Mindset
Firmly controlled and planned
Loosely controlled and emergent
Strengthening individual efforts
Weaving connections and building networks
Procuring deliverables (e.g., programs)
Stimulating activity (e.g., platforms)
Proprietary information and learning
Open information and learning
Decision making concentrated
Decision making shared
Insight from individual, "expert" actors
Collective intelligence
Effectiveness linked to concrete outputs (e.g., a policy win, a measurable increase in community prosperity)
Effectiveness also linked to intangibles (e.g., trusting relationships, information flows)
PROCESS
MANAGEMENT
LEADERSHIP
Vision
Plans & budgets
Design the process steps and decides upon a timeline
Has an inpersonal attitude towards vision and goals
Keeps an eye on the bottom-line
Sets the direction and creates the strategic plan
Is passionate about achieving the goals and realizing the vision
Keeps an eye on the horizon
NETWORKING AND HUMAN DEVELOPMENT
Staffs and Organizes
Maintains structure
Delegates responsibility and authority
Displays low emotion
Aligns organization
Communicates the vision, mission and direction
Influences creation of teams, coalitions and partnerships
Displays drive and high emotion
EXECUTION OF VISION
Controls processes, identifies problems, solve problems and analyze results
Takes low risk approach to problem solving
Motivates, energizes and inspires employees to overcome barriers to change.
Takes high risk approach to problem solving
VISION OUTCOME
Provides expected results consistently to stakeholders and leaders and manages vision order and predictability
Promotes useful and dramatic changes such as introduction of new products or new approaches to improving labor relations

Fig. 4. The necessary shift from the *Traditional Mindset* to the *Network Mindset*

- Adaptability: to be in step with changing circumstances in fluid contexts. Successful leaders constantly anticipate, assess and stay open-minded and flexible, eliciting

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

innovative ideas, and taking advantage of new technologies. They reflect on personal performance to improve and change out-dated policies, programs, or habits which are no longer beneficial to the group.

- Organizational skills: consistent and systematic in organising projects by setting adequate expectations, delegating tasks, setting deadlines, and evaluating alternatives.
- *Proactive* versus *Reactive* attitudes: the exceptional leader always thinks 3 steps ahead, working to rule the environment with the goal of avoiding issues before they arise.
- *Flexible* versus *Adaptable*: leaders are energetic, involved, and flexible in approaches, never downsizing goals; in unexpected/uncomfortable situations they adapt to new contexts and surroundings, facing the challenges so as to progress towards feasible and reasonable targets.
- Learning negotiation, team building, motivation and goal setting skills: today's professionals know that, in order to achieve success, they must commit to lifelong learning & skill building.
- Team building: assembling strong teams who work well is a trait of good leaders. The opposite is also true: if a team is weak and dysfunctional, it is generally a failure in leadership. Leaders must understand group processes and dynamics, acknowledging others' efforts and reinforcing those actions, thus instilling followership and empowerment. Sub-skills include: ethical approaches, facilitator attitudes, conflict management, reasonable and periodic rewards.
- Assess risk and run scenarios for best ideas. Good leaders take the right risks at the right time.
- Delegating: exceptional leaders realize their incapacity to accomplish everything, so, knowing the talents and interests of people around, they delegate tasks accordingly.

Effective leaders periodically assess their own strengths & shortcomings. Knowing personal weakness does not make the leader weak; on the contrary, it allows delegating responsibilities to others who have those abilities, in order to achieve the common goal.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Acknowledging weaknesses will improve the leadership ability and will make the person in question look more human. Efficient leaders should hire people who complement, rather than supplement, their skills.

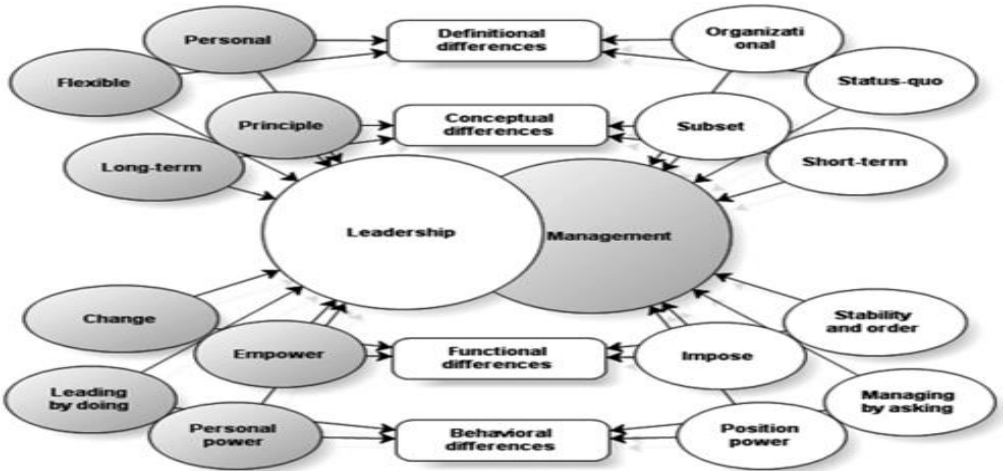

Fig. 5. Leadership competences and how they assemble in proficient teamwork and management

Efficient leaders have honest communication with their teams & peers, as well as a thorough understanding of how they are perceived. Testing others' perception can be as simple as observing their behaviour. Professional leaders know the organization's overall purpose and goals, and the agreed-upon strategies to achieve such targets; they also know how their team fits into the big picture, and the part they play in helping the organization grow and thrive. Full knowledge of the organization is vital to becoming a leader.

Good leaders develop loyal followers by using four interpersonal leadership techniques:

- listening and giving feedback to subordinates in order to succeed in their roles;
- communicating, telling the truth, encouraging dialogue, staying open to others' suggestions;
- persuading by framing ideas and solutions in a way that makes teams trust them;
- convincing others to take action is a key leadership skill, based on credibility; collaborative leaders trust their followers, allow them to take risks and make mistakes,

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

and give them the tools they need to succeed; they use influence rather than authority to make things happen.

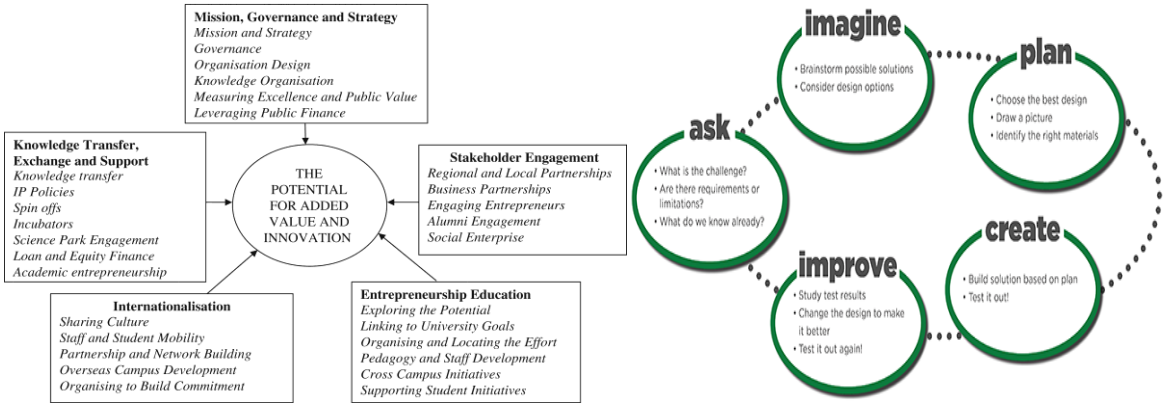

Fig. 6. Academic leadership action cycles

To a certain extent, the capacity for great leadership is innate. However, learning how to be a more effective leader is within everyone's grasp – whether you lead multiple teams, an entire firm or just one staff member. All great leaders were followers at some point, so leadership skills can be found at any level of an organization. Trust and responsibility are major ingredients in leadership, built through authenticity, integrity, transparency, and respect.

Bibliography:

[1]. Bentley, K., *The TKT Course Teaching Knowledge Test*, Cambridge University Press, 2010

[2]. Calabrese, I., *Cross-curricular Resources for Learners*, Oxford University Press, 2008

[3]. Cismas, S.C., Dona, I., Andreiasu, G.I., *CLIL Supporting Academic Education in Business Engineering Management*, pp. 78-88, *Tertiary Education via CLIL in Engineering and Management*, pp.134-142, *Focus Group Analysis on Prospective CLIL Programs in USAMV MIEADR & BUCHAREST POLYTECHNIC: Advantages, Facilities and Target Student Groups*, pp. 171-179, *Mind Maps Impacting Students' Concept Processing and Presentation Strategies in Management Engineering*, p. 211-217, *Students' Learning Styles Progression in Tertiary Education*, pp. 230-236, *USAMV MIEADR 2015 Students' Scientific Symposium Assessed by CLIL Criteria*, pp. 196-206, in *Recent Research in Engineering Education*,

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Proceedings of the 11th International Conference on Engineering Education (EDUCATION '15) Salerno, Italy, June 27-29, 2015 Editor: Prof. Kleanthis Psarris, City University of New York, USA, Associate Editor:Dr. Claudio Guarnaccia, University of Salerno, Italy, WSEAS Press (World Scientific and Engineering Academy and Society Press).

[4]. Dalton-Puffer, C., *Discourse in Content and Language Integrated Learning,* John Benjamin Publishing Company, 2008

[5]. Fisher, R *Teaching Children to Learn*, Nelson Thornes, Cheltenham, 2005

[6]. Gibbons, P, *Scaffolding Language, Scaffolding Learning,* Heinemann, Portsmouth, 2002

[7]. Marzano, R.J, Pickering, D, Pollock, J, *Classroom Instruction that Works,* Association for Supervision and Curriculum Development, VA Alexandria, 2001

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

STUDIES ON PROFITABILITY OF ORGANIC VEGETABLE FARMS

Andreea – Alexandra TIMOFTE
PhD Student, "Ion Ionescu de la Brad" University of Agricultural Sciences and Veterinary Medicine, Iasi

Abstract: The belief that organic food is healthier than the conventional ones continues to influence the market today. Surveys show that health is the main reason why consumers buy organic food (Carolyn Dimitri and Nessa J. R., 2000; Howie M., 2004; The Hartman Group, 2006). The pioneers of the environmental movement have issued a hypothesis that a healthy diet helps to increase the harmonious development of people and that is the basis of a healthy society. Since most food products come from the soil, they promote the natural cultivation method, which is consistent with the health of the soil.

Profitability helps measuring the ability of a farm to generate more revenue than expenses over time. Profitability ratios examine the relationship of net farm profit to the management skills and labor necessary for its proper function (Johnson D.M. and Lessley B.V., 1998). The Farm Financial Standards Council recommends five financial ratios for measuring profitability: net farm income, rate of return on equity; operating profit margin; earnings before interest, tax, depreciation and amortization and rate of return on investments.

Keywords: market, organic vegetables, health, economic growth, profitability

INTRODUCTION

For 50 years, farmers and the general public were made to believe that pesticides are essential in modern agriculture and especially to ensure food for the entire world population. This simply is not true. Pesticides unbalance ecosystems that have sustained agriculture for

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

thousands of years by eliminating insects and soil microorganisms. In addition, pests are always under pressure to become resistant to pesticides.

Consumption of organic products is growing and the area devoted to organic crops is also growing. An organic industry grows, which not only commands respect but demands a growing share of research and educational services from agricultural universities and government institutions.

Despite the fact that agriculture provides increasing supplies of food, it contributes greately to greenhouse agrochemical pollution, gases, biodiversity loss and soil degradation (Rockström J. et al., 2009; Godfray H.C.J. et al. 2010). The most popular alternative farming system in the world is organic agriculture, with global sales growing 170% to $63 billion from 2002 to 2011 (Willer H. et al., 2013).

Data on areas and production of organic vegetables were collected for the first time in 2004 when the area was 105,000 hectares and so far, it has reached 305,000 ha (Garming H. et al., 2014). The increase can be attributed to the continuous improvement of data collection by governments and the private sector. Major surfaces increase from 2013 is due to the fact that the information was available in China for the first time (Figure 1).

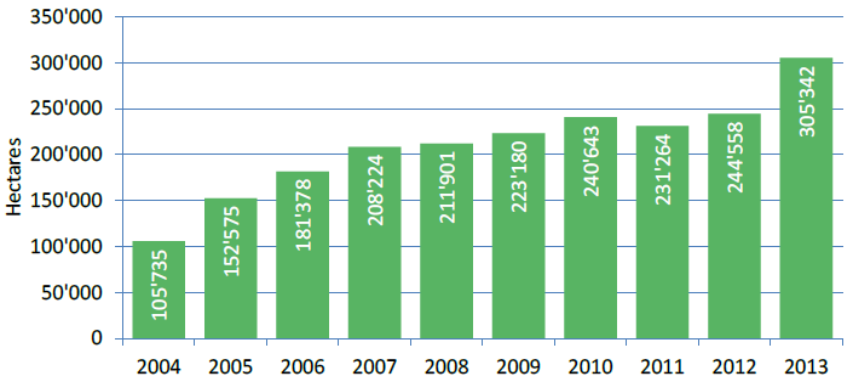

Figure 1 – Production area of organic vegetables worldwide (FIBL-IFOAM-SOEL, 2006-2015)

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Tomatoes (*Solanum lycopersicum* L.) are the most important vegetable worldwide and tomato yield has grown by 33% in just 10 years from 2002 to 2012 (Figure 2).

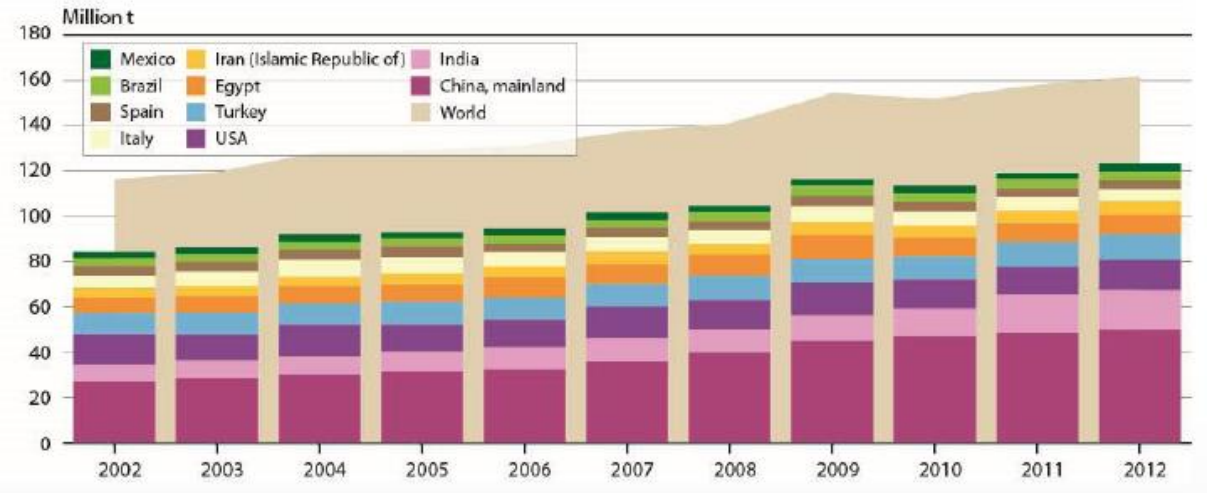

Figure 2 – Evolution of tomato production in top 10 countries (FAOSTAT, 2014)

Even though the Netherlands is not in the top 20 tomato producing countries, it is the second largest exporter of fresh tomatoes in the world. USA occupies the third place in production of tomatoes and first place on imports of fresh tomatoes; instead, they are the first in the export of paste and sauce (Figure 3).

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

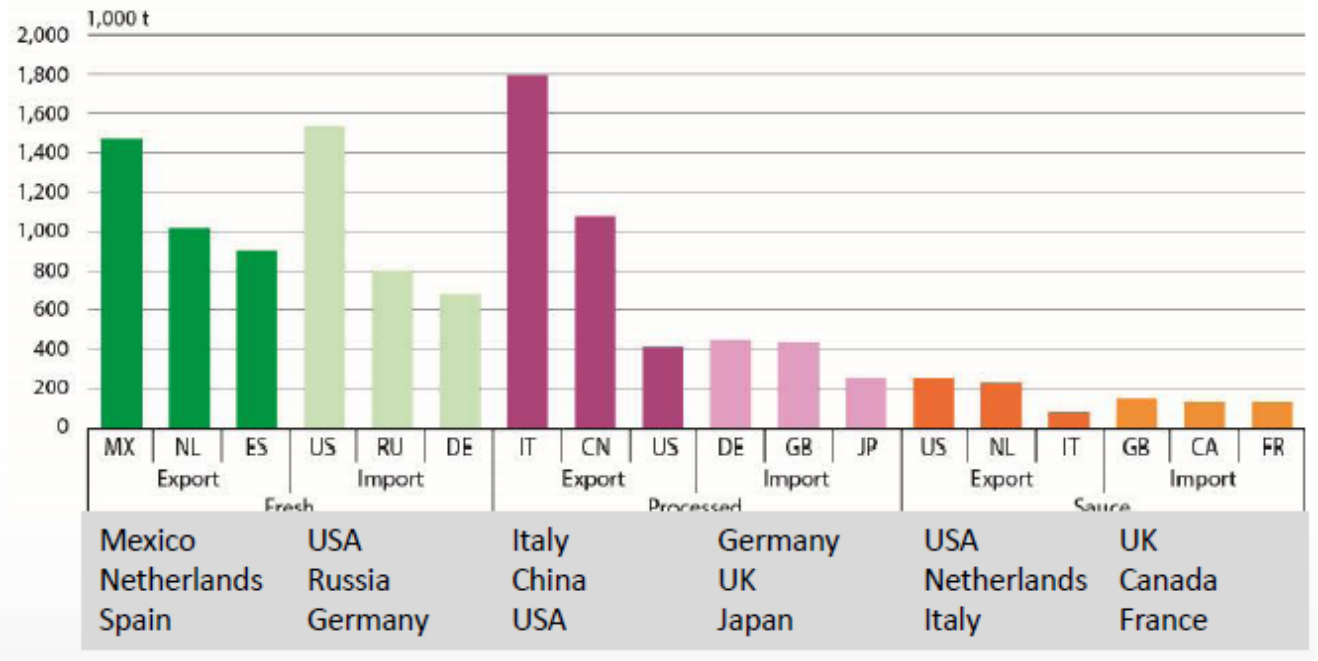
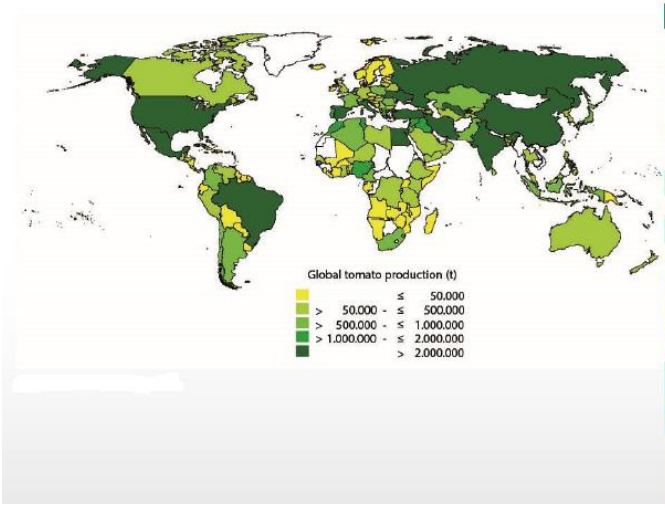

Figure 3 – Top 3 exporting and importing countries for fresh, processed tomatoes and tomato sauce, 2012 (UN Comtrade, 2014)

Organic farming is adopted by 162 countries, but it occupies only 1% of global cropland (Willer H. et al., 2013). The limiting growth factors of organic agriculture are often the low consumer budget, inexperience with growing systems, insufficient marketing, technical infrastructure and government policies (Halberg N. et al., 2007; Reganold J.P. et al., 2011).

For example, global land area intended for the production of organic vegetables is 305,342 ha representing 0.5% of the total (56 mln. ha) land occupied with vegetables (FAOSTAT, 2012). Countries with the largest area of organic vegetables are USA, China, Mexico and Italy, each with over 20,000 ha, The highest levels of production of vegetables are registered in China, India, USA and Turkey (Figure 4).

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Country	(1 000) t
China	48.577
India	16.826
USA	12.625
Turkey	11.003
Egypt	8.105
Iran	6.824
Italy	5.950
Brazil	4.417
Spain	3.821
Uzbekistan	2.585
Mexico	2.436
Russia	2.201
Ukraine	2.112
Nigeria	1.505
Tunisia	1.284
Portugal	1.245
Morocco	1.236
Greece	1.170
Syria	1.155
Iraq	1.060

Figure 4 – Global tomato production, 2011 (FAOSTAT, 2012)

Organic agriculture is doubtful, with critics saying that it is inefficient (Trewavas A., 2001; Pickett J.A., 2013), requiring more land to produce the same amount of food as conventional agriculture. In addition, adopting organic agriculture on too large a scale could potentially threaten the entire environment, including forests and grasslands (Trewavas A., 2001, Avery A., 2006), and skeptics contend that it just has poor solutions to agricultural problems (Trewavas A., 2001; Kirchmann H. and Thorvaldsson G. 2000) and will naturally become less relevant in the future (Pickett J.A., 2013). However, there are international agricultural articles that recognize organic agriculture as an original farming system that balances multiple sustainability goals and will be of expanding importance in worldwide food and ecosystem security (Rockström J, et al., 2009; De Schutter O., 2010).

MATERIAL AND METHOD

The present paper is the result of examining the financial performance of organic agriculture: total costs, variable costs, fixed costs, gross returns, benefit/cost ratio, organic price premiums and yields.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

RESULTS AND DISCUSSIONS

Any farming system should be able to produce sufficient amounts of high-quality food, enhance the environment, contribute to the well-being of farmers and their communities and make farming financially viable (National Research Council, 2010).

Reviews and analyses have demonstrated that although organic farming produces lower yields compared with conventional agriculture (De Ponti T. et al., 2010; Seufert V. et al., 2012; Ponisio L.C., 2015), it delivers more nourishing foods (Brandt K. et al, 2011; Smith-Spangler C. et al., 2012) with no pesticide residues (Baranski M. et al., 2014; Lu C. et al., 2006). Such aggregate research generally supports the idea that organic farming systems are friendlier to the environment than the conventional farming systems.

The environmental benefits of switching to organic farming cover the following aspects: greater energy efficiency (Alföldi T. et al., 2002; Tuomisto H.L. et al., 2012); enhanced soil carbon (Gattinger A et al., 2012); greater floral and faunal landscape diversity (Gomiero T. et al., 2011); and, subsequently less pollution of soil and water (Lotter D.W., 2003; Gomiero T. et al., 2011).

Collected data was used to examine the financial parameters of organic and conventional agriculture using both individual crops and cropping systems. The financial security of farmers is often based on earnings from multiple crops grown over consecutive seasons.

There was no significant difference between the total costs, variable costs and fixed costs of organic and conventional crops or systems. Labor costs, which belong to variable costs, were significantly higher for organic individual crops (13%) and systems (7%); however, they were offset by not using purchased inputs, such as synthetic fertilizers and plant protection products. The higher labor costs of organic farms is attributed to devoting more resources to mechanical pest control, having a greater diversity of enterprises. Even though one of the accomplishments of conventional agriculture has been the ability to create more with less labor, some have found the extra labor to be beneficial by redistributing resources and promoting

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

rural stability in regions where the labor force is underemployed (International Fund for Agricultural Development, 2005).

When organic premiums were not applied, gross returns, benefit/cost ratios, and net present values were significantly lower for organic crops (−10%, −7% and −23%) and systems (−18%, −8% and −27%) compared with their conventional counterparts.

On the contrary, when actual organic premiums were applied, gross returns, benefit/cost ratios and net present values were reliably greater for individual organic crops (21%, 24% and 35%) and systems (9%, 20% and 22%). Additionally, total costs, gross returns, benefit/cost ratios, and net present values for organic compared with conventional crops and systems were consistent.

The financial performance of organic farming was also higher than that of conventional system when organic crops were grown in longer or more diverse rotations, in annual systems compared with perennial ones and in leguminous crops compared with non-leguminous ones.

If the price on the negative externalities caused by farming, such as soil erosion and groundwater poisoning, is also added, then organic farming becomes even more profitable. Organic practices appear to increase the ability of farms to provide some ecosystem services (Wratten S. et al., 2013; Porter J. et al., 2009).

CONCLUSIONS

Taking into account lower yields and externalities or ecosystem services, organic agriculture is significantly more profitable than conventional agriculture. Organic farming can continue to expand even if premiums decline.

Financial viability of farms is vital, but is only one of four goals that must be met for agriculture to be sustainable. Equally important is enhancing the environment, producing adequate crop yields of high quality and contributing to the well-being of farmers and their communities.

Conventional farming has provided large amounts of food and other products, but at

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

the expense of other sustainability goals. Although organic agriculture produces lower yields than conventional agriculture, it unites human health, socioeconomic and environment objectives. In times of climate changes, increasing population growth, environmental degradation and rising energy costs, agricultural systems with a well-balanced portfolio of sustainability benefits are most needed. Organic farming can contribute a larger share in feeding the world, not just 1% of the global agricultural land, especially because of its multiple sustainability benefits.

Foods should be valued based on health benefits, food security and ecosystem services and would allow the public to choose products that push agriculture in a more sustainable direction.

The unifying principle behind the many supporters of organic agriculture is the belief that the health of the soil is crucial to life and is the only sustainable way of farming in order to create a secure future for humanity.

Organic farming does not involve using the best options available, but using options that have been approved. These options are usually more complex and sometimes less effective than conventional ones. Improving the options available for organic farming requires scientific effort, which may also require some reassessment of existing practices.

REFERENCES

1. Alföldi T. et al., 2002 – Organic Agriculture, Environment, and Food Security, eds Scialabba NE-H, Hattam C (FAO, Rome), available at www.fao.org/docrep/005/y4137e/y4137e00.htm.
2. Avery A., 2006 – *The Truth About Organic Foods.* Henderson Communications LLC, Chesterfield, MO.
3. Baranski M. et al., 2014 – *Higher antioxidant and lower cadmium concentrations and lower incidence of pesticide residues in organically grown crops: A systematic literature review and meta-analyses*. Br J Nutr 112(5):794–811.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

4. Brandt K. et al, 2011 – *Agroecosystem management and nutritional quality of plant foods: The case of organic fruits and vegetables*. CRC Crit Rev Plant Sci 30(1-2):177–197.
5. De Ponti T. et al., 2010. *The crop yield gap between organic and conventional agriculture*. Agric Syst 108:1–9.
6. De Schutter O., 2010 – Report *Submitted by the Special Rapporteur on the Right to Food.* United Nations, Geneva.
7. Dimitri Carolyn and Richman Nessa, 2000 – *Organic Food Markets in Transition*. Henry A. Wallace Center for Agricultural and Environmental Policy, Policy Studies Report Nr. 14.
8. FIBL și IFOAM, 2015 – *The World of Organic Agriculture*. Statistics and Emerging Trends.
9. Garming H. și colab., 2014 – Tomato – *A new crop in agri benchmark Horticulture*, Thünen Institute of Farm Economics.
10. Gattinger A et al., 2012 – *Enhanced top soil carbon stocks under organic farming*. Proc Natl Acad Sci USA 109(44):18226–18231.
11. Godfray H.C.J. et al., 2010 – *Food security: The challenge of feeding 9 billion people*. Science 327(5967):812–818.
12. Gomiero T. et al., 2011 – *Environmental impact of different agricultural management practices: Conventional vs. organic agriculture*. CRC Crit Rev Plant Sci 30(1-2):95–124.
13. Goulette M., 2013 – *Fabricants de produits de biocontrôle*, Biofil vol. 90, p. 36–38
14. Halberg N. et al., 2007 – *Global Development of Organic Agriculture: Challenges and Prospects*, eds Halberg N, Alrøe HF, Knudsen MT, Kristensen ES (CABI, Wallingford, UK), pp 277–322.
15. Hartman Group, The. *Organic 2006: Consumer Attitudes & Behavior, Five Years Later & Into the Future*, available online at www.ota.com/organic/mt/consumer.html.
16. Howie M., 2004 – *Industry study on why millions of Americans are buying organic foods*.
17. International Fund for Agricultural Development, 2005 – *Organic Agriculture and Poverty*

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Reduction in Asia: China and India Focus, IFAD, Rome.

18. Kirchmann H. and Thorvaldsson G., 2000 – *Challenging targets for future agriculture*. European Journal of Agronomy 12(3-4):145–161.
19. Lotter D.W., 2003 – *Organic agriculture. Journal of Sustainable Agriculture* 21(4): 59–128.
20. Lu C. et al., 2006 – *Organic diets significantly lower children's dietary exposure to organophosphorus pesticides*. Environ Health Perspect 114(2):260–263.
21. National Research Council, 2010 – T*oward Sustainable Agricultural Systems in the 21st Century*. The National Academies, Washington, DC.
22. Organic Trade Association. 2007 – *Organic Trade Association 2007 Manufacturer Survey*. Organic Trade Association, Greenfield, MA.
23. Organic Trade Association. 2009 – *Organic Trade Association 2009 Organic Industry Survey*. Organic Trade Association, Greenfield, MA, available online at www.organicconsumers.org/organic/millions033004.cfm.
24. Pickett J.A., 2013 – *Food security: Intensification of agriculture is essential, for which current tools must be defended and new sustainable technologies invented*. Food and Energy Security 2(3):167–173.
25. Ponisio L.C., et al., 2015 – *Diversification practices reduce organic to conventional yield gap*. Proc Biol Sci 282(1799):20141396.
26. Porter J. et al., 2009 – *The value of producing food, energy, and ecosystem services within an agro-ecosystem*. Ambio 38(4):186–193.
27. Reganold J.P. et al., 2011 – *Agriculture. Transforming U.S. agriculture*. Science 332(6030): 670–671.
28. Rockström J. et al., 2009 – *A safe operating space for humanity*. Nature 461(7263): 472–475.
29. Seufert V. et al., 2012 – *Comparing the yields of organic and conventional agriculture*. Nature 485(7397):229–232.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

30. Smith-Spangler C. et al., 2012 – *Are organic foods safer or healthier than conventional alternatives?: A systematic review.* Ann Intern Med 157(5):348–366.
31. Trewavas A., 2001 – *Urban myths of organic farming*. Nature 410(6827):409–410.
32. Tuomisto H.L. et al., 2012 – *Does organic farming reduce environmental impacts?—A meta-analysis of European research*. J Environ Manage 112:309–320.
33. Veronelli V., 2012 – *The future of biocontrol industry. Witnessing the last 25 years*. ABIM.
34. Willer H. et al., 2013 – *The World of Organic Agriculture: Statistics and Emerging Trends 2013*, eds Willer H, Lernoud J, Kilcher L (FiBL-IFOAM, Bonn), pp 26–33.
35. Wratten S. et al., 2013 – *Ecosystem Services in Agricultural and Urban Landscapes*, Wiley–Blackwell, Oxford.
36. *** http://faostat.fao.org/site/377/DesktopDefault.aspx?PageID=377#ancor
37. *** http://faostat.fao.org/site/567/DesktopDefault.aspx?PageID=567#ancor
38. ***http://www.ibmafrance.com/uploads/1/9/8/2/19823647/abim_2012_biocontrol_market.pdf.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

THE FINANCIAL INSTITUTIONS PERSPECTIVE ON THE ENTERPRISE

Viorica Mădălina Ion
Council for Doctoral Education (CSUD), Academy of Economic Studies, Bucharest, PhD Student

Abstract: The objective of the research is to determine a fair value of the enterprise at a certain moment. Searching finance is an important activity in the life of any enterprise from its birth to its end. So the successful financing of its activity and/ or projects can make the difference between success and difficulty. The enterprise success is in the hands of the entrepreneurs and/or managers and stakeholders who should take the right decisions and actions in planning and controlling, business relations with customers and suppliers, human resources, family and life, finance and money management.
The intended contribution of the research is to determine how an enterprise can maximize its value and potential from a financial institution view so it gets finance from the specialized institutions, according a special attention to the business plan.
The most important results and conclusions refer to the highly innovative small and medium-sized businesses (SMEs) from the entire European Union (EU) that attract European funding for Disruptive Innovation and new business models and for originality and feasibility; these enterprises stimulate the innovation potential of SMEs, accelerate market introduction of information and communications technology (ICT) and support innovative SMEs. If the business generates revenues and creates jobs, it is a step closer to getting finance.

Keywords: Enterprise Value, Finance, European, Success, Revenue.

1. INTRODUCTION

The enterprise value (E.V.) raises a lot of analysis and thought, and many works address the issue of maximizing the enterprise value. Systems for increasing the company value (Warrillow, 2016) are

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

designed to help the managers and entrepreneurs after looking at the company financials, customers, managers and industry, to name just a few.

Similarly, there are free tools that offer a Second Chance to entrepreneurs in bad times - to the benefit of all (European Commission, 2016). As good advice is usually hard to get, it is important to go to reliable dedicated sources, such as the E.C. Constant efforts to improve company performance can prevent problems or can help find solutions in due time.

The objectives of my work are:

- understanding of the foundations of the enterprise value in order to help the entrepreneurs/ owners maximize it;
- understanding the financial institutions requirements on financing enterprises in order to be able to submit interesting proposals and obtain funding;
- Understanding the importance of the business plan that can help entrepreneurs and managers make the company viable and attractive for investors.

Background

- All the activities of the enterprise are equally important for the financial institutions and investors in general: marketing, the financial activity, operational and human resources. Similar perspectives on the activity of the enterprise (market, financial activity, operational activity, human resources) are used in business valuation (Ion, 2016).
- The European Commission (E.C.) offers help to enterprises after carefully analyzing its main activities:
    1. Planning and controlling,
    2. Business relations: Customers and suppliers;
    3. Human resources, family and life;
    4. Finance and money management;
    5. Getting advice and support(EUROPEAN COMMISSION, 2011).

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

- the business plan (B.P) – a reference document for any enterprise looking for finance – offers details regarding the company summary, management, products/services description, market analysis, and the Financial Plan and should be a collection of specific sub-plans: finance, human resources, management, marketing, operations, etc. (European Commission, 2012).
- Other autors identify four simple success factors of an enterprise: the people, the opportunity, the context in which the venture will operate, and the risks (Sahlman, 1997). These are good points of

	Key drivers of success	**Questions**
1	The people starting and running the venture[1]	What do they know? Whom do they know? How well are they known?
2	The opportunity	Is the market for the venture's product or service large or rapidly growing (or both)? Is the industry structurally attractive? What it will sell and to whom? The business can grow and how fast, what its economics are, who and what stand in the way of success?
3	the context in which the venture will operate[2]	How the management will respond when that context inevitably changes?
4	the risks the new venture faces	What magnitude of reward they can expect and when? (realistically); What can go wrong and right, and how the entrepreneurial team can respond?

Table 1. Success factors for enterprises

Source: adapted from William A. Sahlman (1997)

[1]including outside parties: lawyers, accountants, and suppliers
[2]the regulatory environment, interest rates, demographic trends, inflation, and the like – that inevitably change but cannot be controlled

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

These simple factors are essential for any enterprise and offer a very good picture for any of the interested parties; it also offers a good starting point in the enterprise analysis and in outlining an initial business plan.

Valuable Enterprises

Highly innovative European SMEs attract funding for Disruptive Innovation by encompassing an innovative concept, product/ service that creates new markets by applying new sets of rules, values and models which ultimately disrupt and/or overtake existing markets; these enterprises displace earlier technologies and alliances, stimulate the innovation potential of SMEs, accelerate market introduction of information and communications technology (ICT) or support innovative SMEs. (European Commission, 2015) as described in Fig.1

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

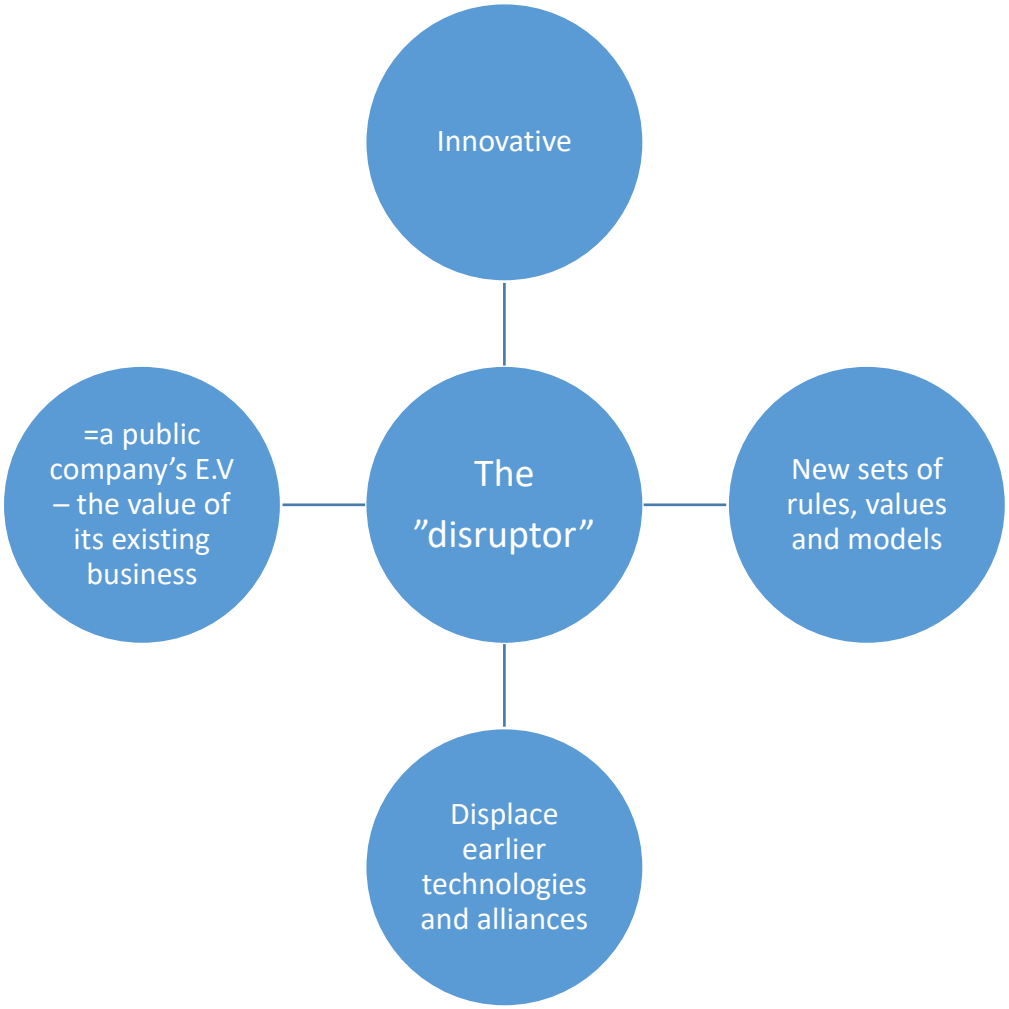

Innovative
=a public company's E.V – the value of its existing business
The "disruptor"
New sets of rules, values and models
Displace earlier technologies and alliances

Fig.1 Disruptive Innovation

Source: adapted from (European Commission, 2015) and (Gregersen, 2015)

The no.1 global "disruptor" is Tesla[3] according to a well-known top (Forbes, 2016). High-end disruptors produce innovations that are advanced, making them difficult to imitate rapidly; they outperform existing products on critical attributes on their debut, sell for a premium price rather than a discount and they target incumbents' most profitable customers, going after the most discriminating and least price-sensitive buyers before spreading to the mainstream. Unlike classic disruptive innovations - such as

[3]Tesla Motors, Inc. engages in the designing, development, manufacturing and selling of electric vehicles and electric power train components(Forbes, 2016).

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

steel mini-mills, personal computers or cheap Japanese cars, Tesla never pursued the classic route of going after low-end, price-sensitive customers first, with cheaper, inferior technology, nonconsumption, or customers who don't currently drive cars. When the competitors didn't react fast enough, the high-end disruptors took over their market. Other examples are:

- Apple's iPod - outplayed the Sony Walkman;
- Starbucks' high-end coffee drinks. (Gregersen, 2015)

The EU values the fast-growing, innovative SMEs for promising, close-to market ideas, bearing high disruptive potential.

EU funds

> *"I know just how tough running a business can be. It is all too easy to get the basics wrong, or simply to fail to get the basics done."(Lord Sugar)*

The EU pays a special attention to the SMEs - the backbone of the economy and for their contribution to growth. SMEs represent 99% of all businesses in the EU (European Commission) and are classified by the staff number and turnover:

Company category	**Staff headcount**	**Turnover**	or	**Balance sheet total**
Medium-sized	< 250	≤ € 50 m		≤ € 43 m
Small	< 50	≤ € 10 m		≤ € 10 m
Micro	< 10	≤ € 2 m		≤ € 2 m

Table 1. The SMEs classification

Source: (European Commission, 2016)

The Open and Disruptive Innovation (ODI) scheme from the EU helps fast-growing, innovative SMEs that show promising, close-to market ideas focusing on ICT (European Commission, 2015). In the first phase - Idea to concept, the European Union provides funding and carry out a feasibility study to verify the viability of the proposal; the SME drafts a business proposal.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

The EU offers small businesses funding through grants, loans and guarantees in many areas of interest, such as:

Fig.2 EU Funding

Source: adapted from (European Union, 2016)

An important reference document is the business plan (B.P) that is an essential management tool for any business. The main topics of the BP that should interest the present entrepreneurs and the would-be founders are summarized below in table 2:

Executive Summary	2 Market Analysis
Business Summary	2.1 Demand point of view
- Company Summary	2.2 Supply point of view
- Management Summary	2.3 Legal framework
- Products and Services	3. SWOT Analysis
Market Analysis Summary	Strategy and Implementation Summary
1 Industry background	1 Evaluating the value of your supply

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

2 Setting the objectives

3 Elaborating a strategy – marketing mix

3.1 Product Policy

3.2 Price Policy

3.3 Place Policy

3.4 Promotion and Exploitation Policy

4. Segmentation and positioning strategies

Financial Plan Summary

1 Assumptions

2 Sales forecast

3 Cashflow statements

4 Profits and losses forecast

5 Break-even analysis

6 Seasonality

7 Scenarios

8 Risk analysis

9 Exit Strategy

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Table 2 The business plan outline

Source: adapted from (European Commission, 2012)

The B.P. states the business goals, argues why and how they are attainable; it is also a tool for monitoring the business performance and to stay on track. (European Commission, 2012).

The break-even point shows the level of sales when the business begins to make profit, when the cash flow turns positive, such as:

- In manufacturing, the yield on a production process;
- in magazine publishing, the anticipated renewal rate;
- In software, the impact of using various distribution channels. (Sahlman)

In the EU, valuable companies that comply with the EU SME definition meet supplementary criteria such as:

- Are based in an innovation hub,
- received grants or venture capital funding, or innovation-related tax benefits, or
- Won an innovation prize in the last 2 years (Executive Agency for SMEs, 2016).
- Contribute 30% of the budget for the execution of the SME instrument action.
- They base their SME status on forecast financial statements, which are justified and aligned with the proposal financial forecast.[1] The Commission will assess an organisation's financial viability by checking:
  1. it has sufficient liquidity - is able to cover its short-term commitments;
  2. is financially autonomous;
  3. is solvent - capable of covering its medium and long-term commitments;
  4. is profitable - generating profits, or at least with self-financing capacity. (European Commission, n.d.).

The cash flow forecast (or budget) projects business cash in order to:

[1]The Commission checks the financial capacity of a project coordinator when the requested EU funding for the action is equal or superior to EUR 500,000.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

- see potential cash flow gaps, periods when cash outflows exceed cash inflows when combined with cash reserves;
- avoid expensive, uncontrolled overdrafts or failure to meet crucial payments such as wages. These might include: lowering investments in accounts receivable or inventory, increasing or advancing receipts, or looking to outside sources of cash, such as a short-term loan, to fill the cash flow gaps. (CIMA)

The cash flow budget involves:

1. a sales forecast
2. anticipated cash inflows (a realistic assumption of payments being made)
3. anticipated cash outflows (payments you'll need to make, plus operating expenses such as rents, taxes, wages and utility bills falling due)
4. a cash flow bottom line (highlighting potential surpluses which could be re-invested or deposited; and deficits, which must be covered with loans or shareholder capital if cash inflows cannot be accelerated). [2]

International Finance Corporation

Other financial institutions, such as the International Finance Corporation (IFC) supports:

- gender finance[3] for women-owned and -managed companies;
- banks' long-term hedging needs[4];
- leasing finance[5] for SMEs,
- climate-related projects;

[2]CIMA recommends the direct method for cash flow forecasting, where you report cash inflows and cash outflows directly from the operating activities. This prevents you from having to calculate variances from one financial statement to another and to re-classify items.
[3]with Garanti Bank
[4]IFC converted a €20 million subordinated bond of Banca Transilvania into equity, thus supporting this third-largest bank to improve its capital structure.
[5]Garanti Leasing Romania

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

- the company's growth plans[6] to expand farms and processing facilities. (WORLD BANK GROUP, 2016)

European Bank for Reconstruction and Development (EBRD)

In Romania, the EBRD helps SMEs grow to become catalysts for the economy and region by choosing the best project, then supporting its successful implementation, such as:

- a new website,
- a quality management system,
- a marketing strategy or
- a completely new governance structure. (EBRD)

CONCLUSIONS

Many SMEs struggle for survival or for funding their activities.

When applying for a larger loan, the cash flow budget for several years is required:

- For most business needs, a six-month cash flow budget is probably right.
- At a bare minimum, all businesses should be able to make an accurate cash forecast for 13 weeks ahead - long enough to spot potential problems and capture quarterly costs, but short enough to be realistic on sales and debt collections. This ought to be a rolling forecast, re-calculated weekly or even daily, and is particularly useful when the business is under stress or during a credit crunch. (CIMA)

The Financial Accounts offer crucial insight into a company's financial health and help avoid credit risk. (Graydon, 2016)

The cash flow is the life blood of all businesses and the primary indicator of business health; it is the most pressing concern of most small and medium-sized enterprises (SMEs), although even finance directors of the largest organizations emphasis the importance of cash. (CIMA)

[6]Smithfield

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

When the enterprise aims to obtain financial aid the lessons learned can be summarized below (EASME, 2016):

1. the enterprise'proposal should focus on the project and on the business opportunity;
2. the company description should state why the company will succeed (and not the competitor);
3. provide competing solutions;
4. the enterprise should develop a product that does not exists on the market;
5. the manager should show he/ she thought about the commercialization;

Many issues are still in debate and need to be addressed with solutions and funds, as stated at the latest conference in the field (Forbes, 2016):

- the reasons Romania is among the last European countries by the active SMEs/population;
- the SMEs contribution to a sustainable economic model;
- how the SMEs overcome the financial difficulties;
- how innovative the Romanian SMEs can be?

References

1. CIMA. (n.d.). Retrieved 2016, from http://www.cimaglobal.com/Documents/ImportedDocuments/cid_improving_cashflow_using_credit_mgm_Apr09.pdf.pdf
2. CNIPMMR. (2016). Retrieved September 2016, from Consiliul Național al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii din România: http://cnipmmr.ro/2016/08/02/dificultatile-cu-care-se-confrunta-imm-urile/
3. CNIPMMR. (2016). *Cel de-al 14-lea Raport de cercetare al CNIPMMR „Carta Alba a IMM-urilor din Romania"*. Retrieved September 2016, from Consiliul Național al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii din România:

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

http://cnipmmr.ro/2016/07/11/cel-de-al-14-lea-raport-de-cercetare-al-cnipmmr-carta-alba-a-imm-urilor-din-romania/

4. EASME. (2016). Retrieved 2016, from Executive Agency for SMEs: http://ec.europa.eu/easme/en/news/sme-instrument-6-lessons-learnt-first-evaluation-are-also-tips-applicants
5. EBRD. (2016). *Grow your business in Romania.* Retrieved September 2016, from http://www.ebrd.com/work-with-us/advice-for-small-businesses/romania.html
6. EUROPEAN COMMISSION. (2011, January). *A SECOND CHANCE FOR ENTREPRENEURS.* Retrieved September 2016
7. European Commission. (2012, August). *Eco-innovation.* Retrieved September 2016, from http://ec.europa.eu/environment/eco-innovation/files/docs/getting-funds/business_plan_guidelines.pdf
8. European Commission. (2015, Feb). Open Disruptive Innovation. Retrieved September 2016, from https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/open-disruptive-innovation-0#Article
9. European Commission. (2016). (EC) Retrieved September 23, 2016, from http://ec.europa.eu/growth/smes/business-friendly-environment/sme-definition_en
10. European Commission. (2016). *Growth*. Retrieved September 2016, from For a Second Chance Policy: http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/ewt_en
11. European Commission. (n.d.). *Research & Innovation*. Retrieved September 2916, from Participant Portal: http://ec.europa.eu/research/participants/docs/h2020-funding-guide/grants/applying-for-funding/register-an-organisation/financial-capacity-check_en.htm
12. European Union. (2016). Retrieved September 2016, from https://europa.eu/european-union/about-eu/funding-grants_en
13. Executive Agency for SMEs. (2016). *EASME*. Retrieved September 2016, from http://ec.europa.eu/easme/en/horizons-2020-sme-instrument

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

14. Forbes. (2016, September). *Conferința Forbes IMM.* Retrieved from http://www.forbes.ro/evenimente/conferinta-forbes-imm
15. Forbes. (2016). *The World's Most Innovative Companies*. Retrieved October 2016, from http://www.forbes.com/companies/tesla-motors/
16. Graydon. (2016, August). Retrieved September 2016, from CICM: http://www.cicm.com/wp-content/uploads/2016/08/Whitepaper_CorporatePartner_Graydon_AGuideToDecodingAnnualAccounts.pdf
17. Gregersen, J. D. (2015, August). *Forbes*. Retrieved September 2016, from http://www.forbes.com/sites/innovatorsdna/2015/08/19/teslas-secret-formula/#e80295859f86
18. Ion, V. (2016, May). Retrieved from JSR Journal: http://www.jsrpublishing.com/userfiles/files/current_issue/14/SOURCES_OF_ENTERPRISE_VALUE.pdf
19. Sahlman, W. A. (1997). (H. B. Review, Ed.) Retrieved September 2016, from http://gsl.mit.edu/media/programs/india-bms-summer-2013/materials/how-to-write-a-great-business-plan.pdf
20. Warrillow, J. (2016). Retrieved September 2016, from http://valuebuildersystem.com/
21. WORLD BANK GROUP. (2016, April). Retrieved September 2016, from http://pubdocs.worldbank.org/en/885871460631744637/Romania-Snapshot-April-2016.pdf

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4